

מאיר העץ – ח"ה

		שער כט הנסירה
7	סדר כניסת המוחין בכל בוקר בכוונת התפילה	פרק א'
10	ב' בחינות זיווג שיש באו"א	פרק ב'
11	העלאת מ"ן של זו"ן לצורך עיבור ב' שהוא עיבור דמוחין	פרק ג'
15	עוד בגידול שני דו"א	פרק ד'
16	א"א הנעשה נשמה פנימית אל כל הבחי' הנ"ל, ואיך מכחו נגדל הז"א לט"ס.	פרק ה'
18	מוחין דו"א הבאים מעתיק א"א ואו"א	פרק ו'
19	ו' בחינות שיש במוחין דו"א	פרק ז'
23	התהוות יסוד דו"א	פרק ח'
27	דיקנא דו"א ותפילין	פרק ט'
		שער ל' הפרצופים
32	ג' פרצופים של ז"א זה בפנים מזה וגידולם	פרק א'
34	ל' כלים לכל פרצוף	פרק ב'
36	גידול ז"א מתוך ג' פרקים נה"י דבינה, ובחי' צל"ם	פרק ג'
38	גדלות דו"א הכולל חב"ד	פרק ד'
39	המשך דרוש ד'	פרק ה'
40	תוספת יחידה על הנ"ל	פרק ו'
41	כ"א אזכרות של תפילין וגידול ז"א בכ"א בחי'	פרק ז'
		שער לא פרצופי זו"ן
42	פרצופים ישראל ורחל, ובחי' המוחין דגדלות	פרק א'
43	התלבשות נה"י דאו"א תוך ז"א, וצפרניים ונטילת ידיים	פרק ב'
46	קוים של זרועות ורגלים בז"א והתפשטות יסוד אבא לתוכו	פרק ג'
49	ענין לב האדם	פרק ד'
50	פרצופי רחל לאה ויעקב, וישראל וישורון	פרק ה'
		שער לב הארת המוחין (הארת זו"ן)
51	פרצופי יעקב ודור המדבר	פרק א'
57	ב' מטות ערב רב ועשו	פרק ב'
65	הבדל בין דור המדבר לדור נכנס לארץ	פרק ג'
66	מרגלים	פרק ד'
67	ביאור מאמר הזהר ג' נקודות, יהושע וכלב	פרק ה'
72	באר מן וענני הכבוד	פרק ו'
75	פירוש השירה עלי באר ענו לה	פרק ז'
77	יציאת חסדים מיסוד אמא בלבושים דווקא, וענין ארון וכפורת וזר זהב	פרק ח'
78	אפרים בן יוסף	פרק ט'
		שער לג אונאה
79	ירידת ה"ח דאמא בז"א נחלקים לג' בחי' שבאיסור אונאת ממון	פרק א'
83	סדר הנכון להתחלקות החסד שבת"ת	פרק ב'

מאיר העץ – ח"ה

83	ג' זמנים אשר מתגלה גם שליש העליון דת"ת: דורמיטא, תוספת שבת ומצות מילה	פרק ג'	שער לד – תיקון נוקבא
86	עוד בענין המילה	פרק ד'	
87	מכירת יוסף	פרק ה'	
87	עמידת רחל אב"א עם ז"א, וסדר בנין פרצוף רחל מז"א ומאמא	פרק א'	שער לה תיקון הירח
90	כ"ב כללים בענין הנוק'	פרק ב'	
99	סדר תיקון נוק' דז"א, וענין האשה עולה עמו ואינה יורדת עמו	פרק ג'	
100	ד' בחינות בגידול הנוק'	פרק ד'	
103	הארת הז"א לנוק' והגדלת כתרה	פרק ה'	
105	איך הארות הנ"ל נחלקים לפי י"ב שנים של קטנה	פרק ו'	
107	פרט סדר ירידת אלו הגבורות וסדר התפשטות שלהן בגוף הנקבה	פרק ז'	
	ד' זמנים לאשה, נערה קטנה בוגרת, וה' תתאה של שם הוי"ה	פרק א'	שער לו מיעוט הירח
111	קטנה	פרק ב'	
115	נערה, וענין ב' דלותות וציר	פרק ג'	
119	דרוש אטב"ח	פרק ד'	
121	המשך הנ"ל	פרק ה'	
126	מיעוט הירח חטא אדה"ר וז' מדריגות בנוק' (ג' באב"א וד' בפב"פ)	פרק א'	שער לז יעקב ולאח
128	עוד בז' מדריגות בנוק'	פרק ב'	
140	גרים החטא בעולמות ביי"ע ובט"ס דמלכות דנוק', ותיקונה בתפילתנו בחול ובשבת	פרק ג'	
141	ג' זיווגים שיש בזו"נ	פרק ד'	
143	יעקב ולאח הם אחוריים דאו"א	פרק א'	שער לח לאה ורחל
144	ירידת אחוריים הנ"ל למטה	פרק ב'	
146	פרצוף יעקב	פרק ג'	
147	פרצוף לאה, וקישורה לבינה	פרק ד'	
149	פרצוף לאה וקישורה לד"א	פרק ה'	
150	רמזים של לאה ורחל בפסוק הודיעני ה' קצי ומדת ימי	פרק א'	
151	ב' נשים שהיה לאדה"ר, ועור ונפש	פרק ב'	
155	הקשר בין לאה לרחל	פרק ג'	
159	קשר בין לאה ורחל לחטא של אדם הראשון	פרק ד'	
159	גם ואת לרביוי ואך רק למעט כהמשך הנ"ל	מ"ב	
160	גם ואת לרביוי ואך רק למעט כהמשך הנ"ל	פרק ה'	

מאיר העץ – ח"ה

161	לאה ורחל בלוחות הברית ובמעשה העגל	פרק ו'	
164	הנ"ל בפרשת נגעים	פרק ז'	
168	מוחין של לאה הם ד' פעמים אהי"ה, בחי' מדת, וכנגד בקלי' בחי' מת.	פרק ח'	
168	שית אלפי שנין הוי עלמא וחד חרוב, וב' שמות מ"ה בז"א	פרק ט'	שער טל מ"ד ומ"ן
169	מ"ן הוא גבורות ומתבררים במחשבה, וזיווג להוציא אדה"ר וי' הרוגי מלכות	פרק א'	
179	מקום אדה"ר לפני ואחר חטאו	מ"ק	
181	מ"ן, וענין כד סליק ברעותא	פרק ב'	
183	תיקון המלכים בבחי' דצח"מ.	פרק ג'	
185	שינוי הבירורים באבי"ע ופרטיהם	פרק ד'	
189	הורדת טיפה בדרך אמ"ר וק"ב במ"ד דז"א	פרק ה'	
193	בחי' אמ"ר וק"ב בבחי' מ"נ שביסוד נוקבא דז"א	פרק ו'	
194	זיווג ראשון הז"א נותן בנוק' ההוא רוחא דשדי בגווה והזיווג השני	פרק ז'	
196	ההוא רוחא דשדי בגווה	פרק ח'	
199	חיבוק נשיקה וזיווג	פרק ט'	
200	ב' מיני זיווגים א' לעשות כלי ואחד להוריד נשמות, ואיך זה באו"א, וענין ע"ב ורי"ו	פרק י'	
205	כ' סימנים וב' כללים ודברים קטנים מדרוש מ"נ ומ"ד	פרק י"א	
208	זו"ן לוקחים חו"ג לצורך זיווגם השונים	פרק י"ב	
210	קבלת ז"א חו"ג והעברתם לנוק'	פרק י"ג	
211	זיווג או"א חיך וגרון נשיקין, ומ"ב זיווגים	פרק י"ד	
214	ענין אור ישר ואור חוזר, יסוף ובנימין	פרק ט"ו	שער מ פנימיות וחיצוניות
215	ד' מהלכים בעיבור ויניקה וכוונות ק"ש	פרק א'	
217	חיצוניות ופנימיות, ומצות וברכות	פרק ב'	
219	עוד בהנ"ל במוחין וקרומים וכו', ועוד בתפילת שבת וחול	פרק ג'	
222	בשר גידין ועצמות, והשוני בין ו"ק לג"ר	פרק ד'	
224	עליית הפרצופים	פרק ה'	
224	גידול מלכין קדמאין וכן זו"ן בפנימיות וחיצוניות	פרק ו'	
226	ענין אחור באחור ופכ"פ	פרק ז'	
227	פנימיות וחיצוניות באורות וכלים, ובתיקוני תפילות, ובזיווגים	פרק ח'	
232	פנימיות וחיצוניות דעי"מ	פרק ט'	
234	פנימיות וחיצוניות דעצמות וכלים ומוחין דז"א	פרק י'	
237	פנימיות וחיצוניות דאבי"ע וא"ק	פרק י"א	
238	פנימיות וחיצוניות במח לב כבד	פרק י"ב	
239	פנימיות וחיצוניות במלאכים	פרק י"ג	
241	ב' בחי' של פנימיות וחיצוניות	פרק י"ד	
241	עליות העולמות על ידי מצות, וימים קדושים. פנימיות וחיצוניות דעצמות וכלים	פרק ט"ו	שער מא החשמ"ל
243	גידים הם כלי אמצעי והם בחי' קלי' נוגה וחשמ"ל	פרק א'	

מאיר העץ – ח"ה

247	ענין אב"א וגידול ז"א	פרק ב'	
249	עור ושערות	פרק ג'	שער מב דרושי אבי"ע
	שיש בחי' העומד בין מאציל לנאצל והוא בחי' הכתר	פרק א'	
255	הכל כלול מד' בחי' שהם ד' יסודות ד' אותציות נפש גוף לבוש היכל.	פרק ב'	
258	לבוש כלים מקיף וקלי'	פרק ג'	
261	חשמ"ל וקלי' נגה	פרק ד'	
263	כלים דאצילות וכלים דבי"ע	פרק ה'	
265	אבי"ע מקבילים לחבת"ם, וענין המסך שביניהם	פרק י"ג	
268	שינויים בין אבי"ע ובענין המסך שבין אצילות לבריאה	פרק י"ד	
272	קיצור י"ס דכל ד' עולמות אבי"ע	פרק א'	
273	האורות שרשם נשאר במקומן והארתן יצא לחוץ כל הד' עולמות אבי"ע בירורי מז' מלכין קדמאין, והקלי' הוא החלק שלא יכול להתברר	פרק ב' פרק ג'	
275	אבי"ע פרטי באבי"ע ואבי"ע באדם	פרק ד'	שער מג שער ציור עולמות
277	אבי"ע וקלי' בעגו"י ולבושים	הקדמה	
280	י"ס דעולם העשיה כולם במלכות, ואיך יש צורת אדם בעולם העשיה	פרק א'	
282	רקיעי וגלגלי עשיה, ועוד בענין כוכב ורקיע	פרק ב'	
283	ג"ן הארץ	פרק ג'	
285	ענין ז' כוכבי לכת	פרק ד'	שער מד שער השמות
285	עשר ספירות באצילות, והתגלות לבי"ע ופירוט הספירות בפנימי חיצוני ואמצעי, ומקיף ופנימי	פרק א'	
290	פרטיות זעיר ונוקבא דאצילות	פרק ב'	
291	פירוט השמות פנימיים ומקיפים דז"א	פרק ג'	
294	פירוט השמות פנימיים ומקיפים דנוק' דז"א	פרק ד'	
296	פירוט השמות פנימיים ומקיפים דז"א ודנוק' דז"א דבריאה	פרק ה'	
298	עוד פירוט בשמות דז"א	פרק ו'	
300	בענין המקיפין דז"א דאצילות	פרק ז'	שער מה שער המקיפים
303	כללות ענין מקיפים דאצילות	פרק א'	
306	שוני במקיפים בין ג"ר לד"ת	פרק ב'	
307	ענין או"פ ואו"מ	פרק ג'	
307	דרגות שונות של או"פ ואו"מ	פרק ד'	שער מו שער כסא הכבוד
308	ז' וי' היכלין דבריאה	פרק א'	

מאיר העץ – ח"ה

309	מיעוט הירח והיכלות בבי"ע	פרק ב'
310	פירוט היכלות דבריאה	פרק ג'
311	פירוט היכלות דבריאה	פרק ד'
313	איך כל עולם יש י"ס וי"ג בחי'	פרק ה'
314	ז' נערות אסתר, וז' סריסי המלך	פרק ו'
315	מטטרו"ן סנדלפו"ן ושם מ"ב	פרק ז'
		שער מז
		שער סדר
		אבי"ע
315	ההבדל בין ד' עולמות אבי"ע	פרק א'
316	עוד בענין הנ"ל ובעיקר ההבדל בין אצילות שאיהו וגרמוהי חד בהון לבי"ע שאינו כן	פרק ב'
319	אם רובצת על האפרוחים ואמא מקננא בכורסייא	פרק ג'
321	סדר התלבשות הפרצופים	פרק ד'
323	ההפרש שבין יצירה לעשיה	פרק ה'
325	סדר ג' עולמות בי"ע בשמותם ובמעשיהן	פרק ו'
		שער מח
		שער הקלי'
327	אחיזת קלי' באצילות הוא רק בזו"ן ובבריאה הוא גם בבינה, וביצירה גם בחיה	פרק א'
329	כמו שיש אבי"ע דקדושה יש אבי"ע דטומאה	פרק ב'
336	עוד בענין הנ"ל, סדר מעשה הקלי' איך נתהוו ופירוט תיקונם	פרק ג'
342	בענין המרגלים	פרק ד'
		שער מט
		שער קלי'
		נוגה
342	ג' כלי הגוף שהם מקומם של נר"נ באצילות, והתפשטותם בבי"ע	פרק א'
344	באו"פ היותר עליון פנימי יותר, ובאו"מ היותר עליון חיצוני יותר, וקלי' שלהם, ומקומה של בתיה בת פרעה	פרק ב'
348	חילוק מדריגות בתוך הקלי' נגה עצמה	פרק ג'
357	ג' קלי' למטה מהנגה, והצפרנים של האדם, ולבושיו של האדם הוא מה שלקח הקלי'	פרק ד'
361		פרק ה'
363	מצות מילה, יסוד כולל כל המצות, בהמות כשרים, וצמחים כשרים והפיך, ואסתר ושידה שלה	פרק ו'
365	פסל מסכה ב' בחי' דנגה	פרק ז'
368	שני שעירין של יוה"כ	פרק ח'
369	המשך הנ"ל	פרק ט'
		שער נ
		שער קיצור
		אבי"ע
372	ארמ"ע בעולם העשיה	פרק א'
373	גוף האדם החומרי נחלק לד' חלקים שהם ארמ"ע, ד' ליחות	פרק ב'
374	יצר טוב ויצר הרע	פרק ג'
377	רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה	פרק ד'
378	ענין י' הרוגי מלוכה	פרק ה'

מאיר העץ – ח"ה

379	כמו שבקדושה יש נשמות בני אדם מפנימיות העולמות, ונשמות המלאכים מחיצוניות העולמות, כן הוא בעץ הדעת טו"ר שהוא קליפת נוגה	פרק ו'
379	פנימיות וחיצוניות בדרגות שונות, וסתירות בענין זה	פרק ז'
381	פנימיות וחיצוניות בד' חיות, עוד בענין יצר טוב ויצר הרע, חלום	פרק ח'
382	עוד בענין יצר טוב ויצר הרע וגידולם עד שנת י"ג	פרק ט'
383	חומר וצורה של עולם הגלגלים, וענין דצח"ם	פרק י'
שער הכללים		
387	מיעוט האור ביציאת המלכים קדמאין	פרק א'
389	סדר תיקון	פרק ב'
390	עיבור ויניקה	פרק ג'
392	עיבור ב'	פרק ד'
395	מוחין ודיקנא דז"א	פרק ה'
396	ירידת חו"ג	פרק ו'
397	נוק' דז"א	פרק ז'
397	סדר כניסת פרקי הצלם בז"א ע"פ השנים	פרק ח'
398	זמני גדלות נוקבא דז"א	פרק ט'
399	יעקב ומשה שרשם מיסוד אבא	פרק י'
400	דור המדבר ובינה ותבונה ומ"ס שבלוחות בנס היו עומדים	פרק יא
402	פרצוף לאה וסוד תפילין	פרק יב
404	סוד הנסירה	פרק יג

מאיר העץ – ח"ה

שער כט פרק א¹

השער שלשה עשר

שער הנסירה ויתחלק לט' פרקים

דרוש כולל כל בחי' ז"א כסדר וגם ענין נסירה באורך

ענין הנסירה¹. הנה תחלה, ע"י מוחין דקטנות היו² דבוקים אב"א, לפי שעדיין אחוריים שלהם הם דינין של אלקים². ואח"כ הפיל שינה לז"א, וחוזרין המוחין להסתלק ממנו, ונשאר בבחי' יניקה שזהו השינה, והבן זה מאד. ואז חכמה וחסדים³ הוסרו מתוך הלבושים של נה"י דאמא כנודע, ונשארו עומדין⁴ ערומים בסוד או"מ על רישא⁵ דז"א, וגם חצי דעת תחתון המחבר את ב' עטרין כנודע, וכן חצי דעת העליון גם הוא נשאר עמהן חציו דמצד החסדים⁶. ואמנם, בינה וגבורות וחצי דעת תחתון וחצי דעת עליון, אלו נשארים מלובשים תוך נה"י דתבונה⁷ (נ"א דאימא), וכן הם נסתלקו מז"א. אמנם לא נשארו בסוד או"מ כמו האחרים כדי להאיר משם מן בחי' הרשימו שעולה ג"כ בסוד שינה כנזכר אצלנו בענין תפילין³ (נ"א התפילות)⁸. ואמנם אלו נתלבשו תוך נוקבא וכמ"ש אח"כ, ואח"כ חוזרין להסתלק מן הנוקבא, וחוזרין תחלה להתחבר עם חכמה וחסדים⁹ בסוד או"מ ג"כ עמהם, ולעשות זה צריך זווג אחר¹⁰ באו"א. ונמשכין מזווג ההוא (נמשך מן אבא)¹¹ ב' מנצפ"ך⁴, א' ביסוד אמא וא' בסוד דמלכות, וא' נמשך לחכמה¹² וא' נמשך לעטרא דגבורה, וע"י (אותה העטרא)¹³ נמשך אותו המנצפ"ך הב' אל יסוד דמלכות¹⁴. { כ ע"ג } ואלו המנצפ"ך כפולים הם יותר (המוחין)¹⁵ נמתקים, כי החכמה היא גבורה בשרשה, כי לכן חכמה דא"א נתלבש בה גבורה דעתיק⁵.

והנה, אחר שירדו שם ונעשו כולם מקיף, אז מתחילין לכנוס תחלה בינה⁶ וגבורה בפנימית דז"א, ושניהן בהוד דאמא לבד. ואז מתפשטין ג' פרקי הוד¹⁶ בכל קו שמאלי דז"א, ומפרק אחרון נעשה מוח בינה אל המלכות. והנה, כשנסתלקו¹⁷ בינה וגבורה מז"א כנזכר בסוד השינה, אז היו מאירין בנוקבא לאה בסוד או"מ, ומשם נמשך אל המלכות רחל, ואינם ישינות כמו הז"א. ועיין בענין חת"ך¹⁸⁷, שהם ב' אחוריים דזו"ן, ג' בחי', שיש א' בהוי"ה, וא' במצפ"ך, ויש א' באלקים¹⁹ כי הנוקבא בעת האצילות הראשון לא היתה רק נקודה א' לבד כנודע, וזה הנקודה נקרא (זהר ח"ב רד ע"א, וכן ת"ז כ ע"א ועוד) אישון בת עין (תהלים יז ח) וזכור זה. ומנקודה זו מתחיל בנין כל מציאותה, והיא לבדה יכולה להיות פב"פ עמו, וזהו שורש כל בחי' הנוקבא, וזהו ראשית ואחרית כל דרושיה⁸.

- מאיר העץ -

¹ ע' לקמן שער לד פרק ב' אות ח, וצ"ע למה מוזכר שם ולא כאן
² ע"י שער ח פרק ו: וכאשר אדם החזירם (נ"א וכשאדם מחזירם)² פב"פ ע"י מצות ומעשים הטובים אז נגמר ונשלם אחר א' שלם לזה ואחר א' שלם לזה, ויכולין להחזיר פב"פ.
וטעם הדבר² כי האדם התחתון ע"י מעשיו גורם זווג עליון², ויורדין טפין עלאין למטה שהם בחי' המוחין דז"א והם בחי' החו"ג, אשר הם (נ"א משם)² עיקר הטפה כנודע². כי אין יוצא מיסוד דבינה רק חו"ג, כי מן החכמה ובינה דז"א אינו יוצא רק הארה בעלמא², שמכים החסדים המגולין שם² ומוציאין אורותיהן לחוץ². והנה בבא אלו החו"ג בראש ז"א, כדין איהו נקיט החסדים ומשתלים אחר דידיה, ואיהי נקטא גבורה ומשתלים אחר דידיה ואתהדרו פב"פ כמ"ש בברכת אבות (שעה"כ שער העמידה ב'), והרי בארנו איך החו"ג גורמין הגדלת אחוריים וע"כ יכולין לחזור פב"פ.
ע"י בהגר"א ספד"צ וסוד הנסירה הוא שמוחין דאבא מסתלקין להאיר² לדעת² ולנוקבא, ואח"כ מסתלקין מוחין דאבא למעלה לשרשו, ומתוך כך נחשכה הנוק' ששרשה בחכמה², ואז² כל הדינין שבדכורא ניתנין לנוקבא ובו נשארו כל החסדים, ובשביל כך אין להם דיבוק יחד ונסרו לבא פנים בפנים

³ שעה"כ ט ע"ב (לש"ו)

⁴ פעם ראשונים הנוק' מקבלת הכל"ב אותיות מז"א והם גבורות, ופעם שניה היא מקבלת אותו מאימא עצמה ואז הם נמתקו והוא המנצפ"ך כאן (צ"ע ביאורים ח"א סד ע"ב)

⁵ ע"י שער א"א סוף פרק ה' וכן שער הולדת או"א וזו"ן פרק ז' שזה המו"ס, ויש בזה דיבורים בפת"ש & וע"י גר"א & אחרת.

⁶ ע"י שעה"כ דף צח סוף ע"ד (לש"ו).

⁷ ע"י שעה"כ דף יח ע"א (לש"ו). הוא שם חתך סופי תיבות פותח את ידיך וע"י כוונת אשרי (לש"ו).

⁸ כלומר כל הדרשות שדורשים על הנוק'.

מאיר העץ – ח"ה

דע⁹, כי הנקודה שנאצלה תחלה היא כתר שבה¹⁰, והיא נקודה א' לבד. ותחלה קודם העיבור¹¹, היתה בסוף היסוד למטה ממנו, ובזמן העיבור, עלתה על היסוד והלבישתו והגדילה ונעשה כמדת היסוד וכשיעורו. וביניקה, עלתה²⁰ עד ת"ת מאחוריו, ונגדלה כמדת הת"ת ממש. והנה בלילה שהוא כמו בזמן היניקה לז"א, אף הנוקבא היא באצילות²¹ הראשון, והנה ט' נקודות²² שלה, אחר חצות מתחברין עם לאה כנזכר במ"א ע"ש²³, ונקודת הכתר (שהיתה) מתחלת²⁴ אצילות¹² ירדה (בבי"ע ס"א)²⁵ בבריאה¹³ להאיר שם, וע"י²⁶ עסק התורה עולה גם היא מעט מעט עד שבאור הבוקר נגמרה לעלות פב"פ בזרוע שמאל דז"א, ואז נכנס בה רשימו של המוחין שלה בסוד תפלה של יד, וט' הנקודות יורדין אז בבי"ע¹⁴ (ס"א בבריאה)²⁷. אך היא יש בה רשימו מבחי' פנים בפנים, ויכולה לעמוד עמו פנים בפנים, אז בסוד תפילין¹⁵. ושאר הט' הנ"ל²⁸ אנו מעלין אותם²⁹ מעט מעט מבי"ע³⁰ עד ברכת אבות¹⁶, ואז בקריאת שמע נכנסו ו"ק דגדלות בז"א, וט' אלו שלה גם הם מתחילין לעלות עד ז"א דאצילות³¹, ואז עולה המלכות. ואותו הנקודה חוזרת אל האחור ומתחלת לתקן כמו בזמן העיבור, ועולה עד תחת היסוד, ושם בחי' שורש א' שלה, כנודע שהיא העטרה הנשאר שם תמיד. וגם בחי' שירדה בבריאה עולה משם³², ואז אותו הבחי' שעלתה³³ מבריאה נגדלת שנית כמדת היסוד כולו, ועיין במ"א. ומשם עולה עלייה ג' בנצח והוד ולא ביסוד¹⁷, ונגדלת כמותם, ומשם עולה עלייה ד' בת"ת. והרי עלתה גם אל שרשה אשר שם, שלא נסתלק משם לעולם, ואז נגדלת כמדת הת"ת עצמו מאחוריו. ואח"כ עולה בחו"ג עלייה ה', לכן יורדין בה ב' הארות תחתונות בברוך, וג' הארות עליונות באתה. אך אינה עולה בה³⁴ עד הזקיפות של³⁵ הוי"ה כנזכר במקומו, והירידות הם הוי"ה אדני"י, והזקיפות הם הוי"ה אהי"ה, ועולה בסוד נקודה לבד, אורך כל { כ ע"ד } הז"א עד הכתר שבו אב"א, גם בסוד נקודה ולא בבחי' פרצוף עדיין.

ועיין במקומו, כי יש זוג ב' אל או"א, וגם יש אז מ"ן דחו"ב³⁶, ואז נתוסף בה³⁷ הארה, שתעלה היא כל בחי' האחור³⁸ עד הכתר לבחי'³⁹ מדה או נקודה א' לבד, ואח"כ נכנסין בז"א ג"ר דגדלות, וגם מקיפי דאמא לבד כפי הנזכר במ"א. ועדיין לא נכנסו רק הפנימית, ואז נתקנים ונעשים בבחי' פרצוף מהחזה שלו ולמטה. וזה⁴⁰ בחול, שלא היתה גם בהיותה באחור רק מן⁴¹ החזה, אך בר"ה בהיותה באחור עלתה עד הכתר, גם עתה הגדיל פרצופה גם עד הכתר. ועיין במקומו איך היא ברחל ובלאה, אך רחל היא מהחזה ולמטה לבד, וגם כל זה הוא ע"י העלאת המ"ן לזווג⁴² או"א וצ"ע מאד במ"א, ואח"כ נעשית הנסירה כנ"ל.

והנה אחר שנגלה⁴³ (נ"א שנתגדלה) אב"א מן החזה שלו ולמטה, והיתה אז מקבלת הארותיה⁴⁴ ע"י מחיצותיו וטפילה אליו וגרועה ממנו, וכדי שתתקן יותר לגמרי שלא על ידו, צריך שיסתלקו המוחין ממנו, וסילוק זה נקרא שינה, והבן זה. כי קודם לכן היו אחוריים של שניהן כולם דינים, ולהיותן דינים היו דבוקים יחד, כי כולם כותל אחד להם⁴⁵. ולכן הפיל עליו דורמיטא ונסתלקו ממנו המוחין כנ"ל הנקרא שינה, ואז נשמתו שהם המוחין שנסתלקו ממנו היו מושכין לו חסד וחיות אל ההוא קיסטא דחיותא שנשאר בתוכו בגוף בעת השינה מן חסד דבינה, והיה מתפשט בו בתוכו. ואז הדינין ואחוריים היו מסתלקין ונאחזין באחור דנוקבא ונפרדין זה מזה. וזהו (זחר ח"ג עו ע"ב) אתי חסד ופריש לון¹⁸, וז"ס (זחר ח"ג קמב ע"א) ובאתרהא שקיע רחמי וחסד¹⁹, ואז אלו המוחין הנקרא נשמת ז"א היו בבחי' מ"ן אל בינה ונזדווגו או"א ותיקנו

- מאיר העץ -

⁹ שם דף לו ע"ג ברכת השירה (לש"ו).

¹⁰ עי'

¹¹ תינו"ק פ"ב כלל ט' (לש"ו).

¹² עי' שעה"כ נד ע"ב וט' ע"ד וכח ע"ד ועי' לקמן שער לד פרק ב' אות ח' ושער מיעוט הירח פרק ב' (לש"ו).

¹³ כלומר הט' עליונים הכללים שהם הט"ר דב"ן (דע"ה ח"ב קטו ע"ב)

¹⁴ עי' שעה"כ ט ע"ד כח ע"ד נד ע"ב (לש"ו).

¹⁵ שעה"כ י ע"ב.

¹⁶ שעה"כ עמידה ב.

¹⁷ והוא במילת "אתה" של י"ח (שעה"כ ל ע"א).

¹⁸ כד נפקא בת זוגו נפקת עמיה אתייהא חסד אתער גביה ופריש לון ונפקו גזעין מתחות לעילא ואתפשטו ענפין ואסגיא ואתעבידת ה"א תתאה ואתרביאת בענפיהא לעילא לעילא תרגום:

¹⁹ אד"ר קמב ע"ב ועי' שעה"כ צא ע"ג (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

את המלכות שלא ע"י ז"א. והענין (נ"א והנה הגם)⁴⁶, כי⁴⁷ כבר נתקנה לאה אב"א טרם רחל, כי תחלה יוצאין הארת לאה ואח"כ הארת רחל, ועדיין⁴⁸ (נ"א אך עדיין) שתייהן נפרדות עם שמקבלות שתייהן הארתן ע"י ז"א. ואח"כ בנסירה מתחברות שתייהן יחד⁴⁹ פרצוף אחד²⁰ ע"י שנכנסו נה"י דאמא בתוכם, ונמצאת גם רחל עצמה עולה אב"א עד כתר דז"א ע"י התחברות עם לאה, ואפשר שיתלבש רחל בלאה וצ"ע. ודע, כי אותן הב' מוחין בינה וגבורה דז"א שנסתלקו בנה"י דבינה, הם שנכנסו ברישא דנוקבא ממש, כי החכמה והחסדים⁵⁰ נשארן בסוד מקיף לז"א, ואלו הם הגבורות אשר לקחה הנוקבא בעת הנסירה ע"י אמא לחודה כנזכר במ"א, וע"ש היטב.

⁵¹מ"ק ענין ג' מציאות בזו"ן שהם עיבור ויניקה ומוחין. ואע"פ שכבר ביארנו באורך אצלינו, בתחילה היו ג' כלולין בג', והם מציאות חג"ת דז"א שהיו מתגלין לבד²¹, והוא ו' שבתוך הה"י⁵² באה"ה דתפילין, שהוא כמנין כ"א אזכרות שבהם, מפני שאין מתגלין רק חג"ת, וכל א' מהם כלול מז"ק שהם זו"ן הרי כ"א כמנין אהי"ה, כי שם אהי"ה מורה עיבור, דהיינו {כא ע"א} אנא זמין למהוי כנזכר בזוהר (והר ויקרא יא ע"א). אח"כ זמן היניקה, ואז יצא ז"א למקומו⁵³ כולל ו"ק באורך, והוא ו' דהוי"ה והיא גדולה. כי בהיותו תוך ה' דבינה היה ו' זעירא, ועתה ו' זו ראשה עב, כי שם המל' עמו. ואחר הראש מתפשט הוא"ו בדקות, והטעם, שהאשה עולה עמו ואינה יורדת עמו (כתובות מח ע"א²²). הנה אע"פ שהוא עתה בסוד הו"ק, עכ"ז יש לו י"ס, רק שהמוחין של הקטן אינם בסוד חב"ד רק מחג"ת לבד²³, כי מחג"ת נעשין לו ג"ר, וג' אמצעית, ומנה"י נעשין לו ג"ת. וכשנגדל שהוא אחר ט' שנים ויום אחד, אז יש לו ג"ר מחב"ד ולא מחג"ת כבתחילה, ובאים לו נה"י מבינה, ואז יש בו כח להוליד, אך עדיין אינו חייב במצות. אבל כשהוא בן י"ג שנים ויום אחד, שאז מושפעין בו חו"ב חו"ג שהם ד' מקיפין מלובשין⁵⁴ בבינה, ואח"כ נכנסין בראשו⁵⁵, ואז חייב במצות ומניח תפילין כמ"ש בע"ה.

אח"כ בעיבור הב' כדי לעשות⁵⁶ מוחין, אז נעשה ראש אל ו', והם⁵⁷ חו"ב ותרין עטריין⁵⁸ ומתלבשין בנה"י דתבונה ונעשין ג' לבד²⁴. ואח"כ נכנסין בז"א בחג"ת שלו מן הו"ק שבו (של) ו' ראשונה של זמן היניקה, וחוזרין חג"ת להיות חב"ד, ובהם נכנסין ד' מוחין עם נה"י⁵⁹ דבינה בתוכן. וז"ס בזוהר (פרשת אחרי מות דף סה ע"א) כי שם אלהים שירותא חד מז"א, ופי' כי הגבורה הנקרא אלהים חזרה להיות⁶⁰ בינה, שהוא המוח הב' דרישא דז"א, ומנה"י הראשונים של זמן היניקה נעשה לו ג' אמצעית, ועתה חסרים לו נה"י דז"א, וצריך שיבאו מחדש²⁵, וז"ס בזוהר (בראשית לה ע"ב) כי הנטיעות היו כקרני חגבים ושתלם. והביאור, כי נה"י דאמא אשר הלבישו לר' מוחין ונכנסו בגו חב"ד דז"א, משם ירדו אותן הנה"י דבינה עד⁶¹ נה"י של ז"א שנעשו חג"ת כנ"ל, ומשם האירו והוציאו נה"י חדשים לצורך ז"א. וז"ש בזוהר (בראשית כא ע"ב) כי ירכין לבר מגופא, כי גוף הז"א לא היה רק ו"ק ונסתיימו בג"ר והג' אמצעיות, אמנם ג"ת הם לבר מגופא, שהם ו"ק הת"ת, כי לא יצאו רק מנה"י דאמא.

⁶²וביאור הענין, כי הנה (נה"י דאי)⁶³ בג"ר דז"א יש ג' בחי' בכל אחד מהם. כיצד, קן ימין נכנס מוח חכמה ונתלבש בנצח דבינה, ושניהן נתלבשו בחסד דז"א⁶⁴ של ו"ק דז"א⁶⁵, ואז משלשתן נעשה מוח ימין דז"א הנקרא חכמה⁶⁶. והנה המוח הפנימי הנקרא חכמה האיר בחסד דז"א, וחסד דז"א מאיר בנצח הבינה, ואז ירד הנצח דבינה בכח אותה הארה שקבלה כנ"ל, וירד בנצח דז"א אשר חזר להיות חסד כנ"ל, ואז משם האיר נצח דבינה והוציא נצח חדש לצורך ז"א.

- מאיר העץ -

²⁰ עי' שער הכללים ריש פרק יג ועי' שעה"כ דף לב ע"ג סמוך לסופו (לש"ו).

²¹ היינו נה"י תוך חג"ת אמנם עי' עי' שער לד פרק ד שזה חג"ת תוך נה"י

²² עי' בהגר"א בס"י ח ע"א ז"ל, וידוע שמלכות האחרונה נוק' דא"א לא חשיב בכלל הע"ס²² כמו שיתבאר לקמן, רק נכלל בבחינה ראשונה של כתר, לכן אמר שאל תחשוב מלכות נוק' ויהיו אחת עשרה²², וכן הוא בספירות הפרטיות של כל פרצוף שמסתיים ביסוד, ומלכות נוקבא היא עטרת בעלה שעולה עמו ואינה יורדת²², אבל בע"ס הכללים עתיק אינו מן המנין, אבל מלכות נוקבא דז"א היא המשלמת לעשר, ולכך אמר עשר ב' פעמים, עשר ולא ט' בפרטיות, עשר ולא י"א בכלליות.

בכלל בענין עולה עמו ולא יורדת עי' לקמן שער הירח פרק ב' נא ע"ב, שהנוק' מקבלת את האור חוזר ולא האור ישר, כלומר הז"א מקבל אור ישר ואחר כך עולה האור למעלה ומתקנת אותו, והנוק' רק מקבלת את האור החוזר, וצ"ע.

²³ עי' לעיל הערה. **Error! Bookmark not defined.**

²⁴ עי' לעיל שער דרושי הצלם פרק א' שמ' דצלם שייך לחוב חו"ג ול' לחב"ד.

²⁵ כלומר בסוד תוספת (ביאורים ח"ב סה ע"ב)

מאיר העץ – ח"ה

וכן כנגדו עד"ז בקו השמאלי, ונעשה הוד לצורך ז"א, וז"ס הנזכר בתיקונים (נה ע"א) ומבינה נביאים, כי נו"ה דז"א הנקרא נביאים נעשו מבינה עצמה חדשים ממש. וכן עד"ז בקו האמצעי, ונעשה יסוד.

נמצא, כי בנה"י אלו החדשים יש שם ט' בחינות, שהם ג' בחינות בכל אחד משלשתן, כי בנצח ירדה שם הארת מוח דחכמה והארת חסד ז"א⁶⁷ שחזר להיות חכמה כנודע, { כא ע"ב } והארת נצח דבינה עצמה. וכעד"ז ג' בחינות בהוד, וכן ביסוד⁶⁸. ואמנם דע²⁶, כי כאן בזה היסוד שנעשה מחדש, יש בו בחי' ו"ק ו' זעירא, והטעם, לפי שהאיר בו ת"ת דז"א שהוא כולל ו"ק כנודע, וזהו מ"ש בזוהר (נשא קמג ע"א²⁷) דיסוד חד קרטיפא כלול שית⁶⁹, ומכח שית אלו שביסוד נעשה שיעור קומת המלכות⁷⁰, ולכן נקרא אספקלריא דלית לה מגרמה כלום (זהר ח"א רמט ע"ב), כי היא היתה תחלה נקודה נעלמת בת"ת, ואחר כך ממציאיות ת"ת ובחינות שלו נתקן שיעור קומתה.

שער כט פרק ב מ"ב⁷¹

ודע כי ב' מיני זווגים הם באו"א, זווג חיות, וזווג מוחין פנימים, שהם נשמות זו"ן פנימיות העולמות. ואחד תדיר, והב' נפסק לפעמים²⁸. ולזווג אחד, שהוא חיות וחיצוניות העולמות, די שברוחא⁷² שבגוה²⁹ יעלה מ"ן, ולכן נעשה שלא על ידינו. ולזווג הפנימי הב', צריך שזו"ן עצמן יעלו מ"ג, ובחי' המוחין שלהם הם המעלים מ"ג הנ"ל דפנימיות, וזה אינו נעשה אלא על ידינו³⁰. והנה, קודם ק"ש⁷³ של שחרית, היה לז"א גם מוחין פנימים דאבא דיניקה, והיו חסרים לו מקיפי דאבא דיניקה, והם חיצוניות העולמות, שהם שמות אלהים. ולהמשיך אלו צריך זווג דחיצוניות דאו"א, והם⁷⁴ יש"ס ותבונה המזדוגים הנעשין⁷⁵ בבחינת חיצוניות לבד מעצמם ע"י האי רוחא דשביק בגוה, אשר הוא אז מעלה מ"ן שלא על ידינו אלא ממילא³¹. והענין, כי הנה ג' בחי' יש בזווג (החיצון)⁷⁶: הא', הוא תבונה עצמה הנקרא ז"ת דאמא. ב', הוא רוחא דבגוה המעלה מ"ן. ג': הם המ"ן עצמן. ויש שם ס"ג בתבונה, ועם י' אותיותו הרי ע"ג⁷⁷, ופנימיותו הוא שם א"ל שבשם ס"ג, וחיצוניותו הוא שארית הס"ג כשתסיר כללות ג' יודי"ן ואלף³²⁷⁸, שהוא ד' אותיות גימטריא א"ל נשאר ס"ט ועם הכולל הרי ע', משם תקבל הנוקבא

- מאיר העץ -

²⁶ כלומר שאין להם יסוד בעליון והם מתהווים ונעשים מהתפשטות המוחין ולכן הוה הנה"י לבר מגופא כי אינם מעיקר המציאות דפרצוף (ביאורים ח"ב ס ע"ג) – זה מוסיף משהו?

²⁷ תאנא כתיב וצדיק יסוד עולם דכליל שית בקרטופא כחדא

²⁸ עי' לעיל הערה. **Error! Bookmark not defined.**

²⁹ כלומר הרוחא דשביק בגוה, וע' שער מוחין דצלם פרק ו שזה מה שאבא נותן אימא בביאה ראשונה, וכן שער המוחין פרק ה'.

כלומר כאן המ"ן בא מאמא עצמה, וכאן עליית כלים דז"א מהקליפות שהם עלו במחשבה דאו"א להסדר שם בתיקון (פת"ש גדלות דז"א מה).

³⁰ עי' פת"ש גדלות דז"א מה - כבר אורותיו של ז"א היו מסודרים וצריך לתקן הפנימיות שלו שהם הג"ר שהוא בסוד תוספת טובה מה שאינו כפי סדור ימי בראשית, וזה תלוי בעבודת התחתונים, כי סדור ו' ימי בראשית היו שלא על ידיהם כמו שהיו בעת הבריאה בכל הו' ימים קודם שנברא האדם, שהי' מעצמו, ולכן נזכר בהם כי טוב ולא מאד, כי טוב הוא מה שהוא טוב בטבעו מצד הבריאה, אבל אצל אדם נאמר (בראשית א לא) וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד, ר"ל מה שנעשה טוב ע"י האדם שעושה ומהפך הרע לטוב, והיינו ע"י מעשיו הטובים שאינו לפי מה שהוטבע בהם בתחילת בריאתו ו' ימי בראשית רק בסוד תוספת טובה, ולכן זיווג זה של המוחין הוא ע"י ז"א עצמו שעולה בסוד מ"ן לאימא, ר"ל שכאשר התחתונים ראוים לכך, שיגדילו מאורות של ז"א עד שיהיו מוכנים לקבל כל הטוב, זהו סוד העלאת מ"ן של ז"א למעלה.

³¹ עי' פת"ש גדלות דז"א מה ז"ל, והוא מ"ש הרב (שעה"כ ק"ש פרק ד') שזה נעשה ע"י שלעולם המ"ד הוא לפי ערך המ"ן שעולה, כמ"ש (משלי כז יט) כמים הפנים לפנים וגו', שבעיבור ראשון המ"ן הם הכלים עצמם דז"א שהיו תחילה בקליפות והם סוד שיעור חיצוניות המאורות בהנהגה הטבעית המסודר מו' ימי בראשית, ולכן לעומתו נשפע מ"ד ג"כ בסוד חיצוניות דישס"ת, והיו ע"י האי רוחא דשביק בגוה, והיינו מסטרא דלעילא ולא מצידנו, אבל בעיבור שני שאז ממשיכים המ"ן בסוד הפנימיות והוא נשמת ז"א שעולה בסוד מ"ן, ולכן גם לעומתו יורד מ"ד מסוד הפנימיות שהוא הנהגת המוחין הראוי לצדיקים ע"פ התורה.

³² עי' הערה. **Error! Bookmark not defined.**

מאיר העץ – ח"ה

ב'79 (נ"א בחי') מוחין דאלהים שבה ביניקה, וזה הארת נה"י דתבונה לתוך⁸⁰ נוקבא דז"א, ומקבלת⁸¹ (נ"א ועוד מקבל') המוחין משם ב"ן⁸² דחיצוניות ומהמ"נ דחיצוניות⁸³. והענין, כי שם ב"ן הזה הוא עצמו שם ב"ן, ואח"כ תעשהו⁸⁴ ציורין, ותקח ג' ווי"ן שבו עם הב"ן הנ"ל הרי ע', וזהו רוחא דשדי בגווה. והוא בחי' מ"ן (נ"א והוא המוחין)⁸⁵ כי נמשך אליה בכיאה ראשונה מהזכר עצמו ע"י הזווג. אע"פ שהוא ב"ן כבר נתבאר שהגבורה הניתנין בסוד זווג הם זכרים ולא נקבות, לכן נקרא בן ולא בת, ונקרא רוחא קדמאה דשדי בגווה, כי הוא מהברור שנברר מן המלכים לצורך עצמה של המלכות ביסוד שלה בבחי' זווג כנ"ל, ונקרא נפשה עצמה. וכיון שנמשך מהבירור, והוא שורש המוכחר מכל חלקי הבירורים של המלכים של בחי' מלכות עצמה שהוא המלך הז'³³, לכן⁸⁶ שארית הבירורין מחלק המלך הז' הם⁸⁷ שעדיין לא הובררו, יען אינם חלקי המל' דאצילות עצמה, {כא ע"ג} אלא שהם בחי' נשמות ומלאכים וכל הנבראים. כי לא הובררו רק בחי' י"ס שבכל עולם מאבי"ע, אך כל שאר הנבראים עדיין לא הובררו, והם נבררים מדרגה אחר מדרגה עד שיושלמו, ואז יבא משיח ב"ב. ולהיות כי שם ב"ן שבמלכות הוא נקרא נפש שבה עצמה, ודאי שהוא גדול מכולם, כי הוא אצילות עצמה מלך ז', לכן כל המ"נ של המלך הז' אינן נקראים⁸⁸ אלא ע"י שם ב"ן הזה שהוברר מהם. והרי הבנת מה הוא ב"ן ומה הוא מ"נ, נמצא כי שם ב"ן קיים לעולם שם, כי הוא עצמות המלכות נפש שלה, אך מ"ן מתחדשים בכל זווג וזווג ומתבררין, ואין מ"ן של זווג זו הוא עצמו של זווג ב' והבן זה מאד. אמנם כיון שאותו הב"ן הוא הנפש של המל', הוא שורש לכולם ואם לכולם, לכן נתקנו ע"י כנ"ל, לכן הוא נותן חלק ממנה בכל נפש ונפש לשמרה, בסוד כיבוד או"א³⁴ ואח הגדול. ועכ"ז⁸⁹ (נ"א ועד"ז) יש בז"א ב"ן אחר⁹⁰, שהוא מה שבירר משה מלכים לעצמו, ונקרא נפש שלו, והוא אב לכל שארית ו' מלכים שלא הובררו, וע"י מתבררין, ונקרא מ"ד, וגם הוא נותן חלק מההיא רוחא דיליה לכל הרוחות. ואמנם בירורין⁹¹ מלכים שלו הם ע"ב ס"ג מ"ה זכרים, אלא שהם כולם שם ב"ן הכולל, ונמצאו כולם בחי' ב"ן⁹² אלו, ואלו⁹³ גבורות ב"ן זכרים, ונקרא חסדים, ואלו גבורות ב"ן נקבות ונקרא גבורות. וכל אלו נתקנו⁹⁴ ע"י טפת ה"ח וה"ג⁹⁵ משם מ"ה החדש, ואלו יורדין מלמעלה מהמוחין דזו"ן עד יסודותיהן, וה"ח וה"ג של ב"ן הם העולין לקבלם, וכל ד' בחי' אלו מתחברות בנוקבא ומצטייר בסוד זכר ונקבה, כל א' מ"ה⁹⁶ וב"ן. ונחזור לענין, כי עוד יש מ"ן עצמם שהם בחיצוניות, וזה שם ב"ן בציור כל ה' מהם צורת {כא ע"ד} י"ד, והם ה' ידות זולת ג' ווי"ן הנ"ל, והם ה' ידות, ה' אותיות מנצפ"ך, כי הם ה' אצבעות, וכל אצבע כלול מכל הי"ד⁹⁷, הרי הם ה' ידות. אך שרשם יד א' שמאל לבד כנודע והבן זה מאד, כי כל מ"ן חיצונית שמתבררין בכל פעם כולם הם בחי' ב"ן זה דציור, ובחינותיו⁹⁸ הם מתבררין תמיד, ובחי' שם ב"ן פשוט עם הג' ווי"ן הם רוחא⁹⁹ אשר הוא המעלה תמיד אותן, ומאלו נמשכין אל המלכות בעת היניקה לצורך המוחין דאלקים.

שער כט פרק ג מ"ב¹⁰⁰

אמנם העלאת מ"נ הם הנקרא עיבור ב'³⁵, וע"י העלאת מ"ן דזו"ן (נ"א מ"ן זו) נמשכים להם המוחין כמ"ש, ולכן צריך שנבאר תחלה ענין מ"ן מה ענינים. הנה נודע כי תמיד הבנים צריכין לעלות למ"ן¹⁰¹ אל אביהם ואל אמם בסוד התעוררות תחתון. והנה הצדיקים מעלים בנשמותיהן מ"ן אל המלכות והם¹⁰² בניה, והטעם כי סתם נשמה

קר"ש דרוש ה, וז"ל, אל הוא שם ייא"י שבהויה דס"ג והוא בחי' הה"ח דאבא שניתנו ביסוד דאימא. עי' א"א יג ושער כו פרק ג. עי' עוד בענין בבהגר"א על תיקו"ז מז ע"ד ד"ה הולך סגולתא, ועי' תיקו"ז קח ע"א (בנ"א). פינחס בר"מ (דף רמו ע"ב) & עי' 33

³⁴ ניצוץ א' מהאב נמשך אל הבן ואינו זז ממנו לעולם הנה אותו הניצוץ הוא בא בהטיפה הזרעית דאבא וממנו הוא ההבלי דגרמי שהוא תמצית החיות הנשאר בתוך העצמות בקבר (ביאורים ח"ב לו ע"ג)

³⁵ עי' זהר אחרי מות סה ע"ב דינקא להו אימא ואח"כ אתעברת מנייהו (כללים ח"א לה ע"א), שכל המוחין שבראש עיקרן הוא על ידי עלייתן למעלה וזה רק נוגע למוחין שבראש שמוחין שבלב נעשה על ידי התלבשות הנה"י דבינה שמתלבשים בו (כללים ח"א פ ע"ד) עי' שער מאמרי רשב"י נג ע"ב וע"ג (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

הוא מהבריאה. והנה¹⁰³ עולם הבריאה הם בני מלכים¹⁰⁴ דאצילות³⁶, לכן נשמת הצדיקים הבאים מבריאה הם מעלין מ"ן אל המלכות דאצילות, אמנם ז"ן שהם בני או"א, הם מעלין מ"ן¹⁰⁵, ז"א לאבא ונקבה לאמא כנודע. וכמו שנשמת הצדיקים מעלין מ"ן בכל לילה בעת השינה אל המל', והיא¹⁰⁶ מחדשת אותן¹⁰⁷ בסוד (איכה ג נג) חדשים לבקרים³⁷. וביאור הענין חידוש הזה הוא שמאירה בהם בחי' מוחין דגדלות שהם הנקרא (נשמות) שמות¹⁰⁸ בני אדם. כן הז"א בעלותו בסוד מ"ן מתחדש ג"כ ע"י או"א, וחידוש זה הוא ע"י¹⁰⁹ לקיחת המוחין אלו דגדלות. והרי ידעת ענין עיבור זה הב' בז"א¹¹⁰ איך נמצא באדם התחתון, (בראשית ט ו) כי בצלם אלהים עשה את האדם³⁸. {כב ע"א} כי נשמת האדם היושבת במוח שלו עולה בכל לילה בסוד מ"ן ומתעברת בתוך¹¹¹ מלכות עיבור גמור, ומחדש לו נשמתו היושבת במוח שלו, כן הענין בז"א ג"כ³⁹.

אמנם יש ב' פרטיות¹¹² נחלקות בין זה לזה: הא', הוא כי הנה נשמות הצדיקים אינם מעלין מ"ן אל המלכות אלא בלילה⁴⁰, לפי שאין שליטת המלכות אלא בלילה, כמ"ש (משלי לא טו) ותקם בעוד לילה וגו'¹¹³. אמנם אמא עלאה שולטת ביום ובלילה, שהרי זווגייהו תדיר דלא פסיק ביום ובלילה⁴¹, לכן העלאת מ"ן דז"ן הוא (בין) ביום (ובין) בלילה, ובכל פעם מהם נעשו להם מוחין חדשים, וז"ס ק"ש דשחרית וערבית, שהוא סוד העלאת מ"ן לזווג או"א, ולהמשיך מוחין להם כנודע במקומו, והבן זה.

גם יש חילוק אחר, והוא כי האדם התחתון אינו יכול להעלות נשמתו בסוד מ"ן רק אחר היותו בן י"ג שנה ויום א', אמנם ז"ן אינם כן, והם יכולין לעלות מ"ן לאביהם¹¹⁴ תיכף אחר ט' שנים ויום א', אחר שיגדלו איבריו ומוחותיו ונשלם בפרצוף¹¹⁵, אע"פ שאינם ראויין להוליד⁴²,

- מאיר העץ -

³⁶ עי' זהר בראשית כז ע"ב ז"ל, אדם דאינון ישראל, אית לון יחודא באורייתא, דאתמר בה (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה, ואיהי מטרוניתא מלכות, דמסטרוא אתקריאו ישראל (שבת קיא ע"א) בני מלכים.

³⁷ עלייתה לתועלת גדול לגוף כי על ידי זה הוא מתחדש בכל יום בכלח וחיות חדש תמיד (ביאורים ח"ב כו ע"ג) והנה אנו רואין בכל עניני פעולה ומעשה, הן בפעולה שכלית הנתחדש ונולד בהשכלת בני אדם, והן בפעולה מעשיית הנעשה בכחות הפועל בעסקו ועשייתו, הנה הוא יוצא ונמשך רק ע"י התעוררות, אם בהתעוררות שכלו והשכלתו, אם בהתעוררות כחותיו. וכל התעוררות הנה הוא בהבחנת תנועה שכחות השכל או כחות הגוף הם מתעוררים ומתנועעים, וכל תנועה הנה הוא בבחי' העתקה שנעתק כח מכת, והוא בבחי' פירוד וריבוי, שכחות השכל או הגוף מתנועעים האחד מחברו, ומתגלה ריבויים, ומתלהטים זה בזה, ומאירים לחוץ, ונעשה מזה פעולה חדשה. (דע"ה ח"א ז ע"ג)

עי' זהר בראשית יט ע"א. זהר ויקהל ריג ע"ב

(8) מדרש הנעלם פרשת בראשית מאמר שלש משמרות

ר"ש אמר, בכל לילה ולילה, וכד אתי צפרא, מחדש לון נשמתיהו, הה"ד, חדשים לבקרים רבה אמונתך. ר' יצחק אמר אפילו לכל אדם נמי. בהאי עלמא נאים בשינתיה, בכל לילה, וסלקא נשמתא לעילא, ואשתכחת בכמה חיובין קמי קב"ה. ומהימנותא רבה, דקב"ה אחזר לה לגופא, ומחדש לה קב"ה. ולמה. רבה אמונתך. מפני שרבה אמונתך:

(15) שער הכוונות - דרושי הלילה דרוש ג

והנה ז"ס חדשים לבקרים רבה אמונתך כי המלכו' הנק' אמונה נעשית גדולה ורבה בכל לילה ע"י כל נשמות התחתונים העולים בכל לילה להכלל ולהתעבר בתוכה כדי להתחדש שם בהיותם בתוכה ואח"כ בבקר יוצאות משם מחודשות וזמ"ש חדשים לבקרים.

³⁸ כלומר מכאן רואים שכל הענינים אשר באצילות ישנם דוגמתן למטה באדם הגשמי (כללים ח"א נח ע"ב)

³⁹ עי' גדלות דז"א מה ז"ל, ז"א ג' חלקים שבו, הם בסוד הארתו בג' עלמין ב"ע שחב"ד שלו מאיר בבריאה ששם הנשמות והכסא, וחג"ת ביצירה שבו מלאכים, ונה"י בעשיה, ולכן, כשאינו בו רק ו"ק לבד מהאי רוחא דשביק בגויה, נבראו מלאכים דיצירה ועשיה שהם מו"ק ג"כ, והם ג"כ מחיצוניות העולם שאין יכולים להוסיף כלום במאורות ע"י עבודתם כי אין להם בחירה ומעשה, משא"כ בגדלות שיש לו מוחין, אזי יכול להאיר בבריאה ומשם שורש הנשמות שהוא למעלה ממדרגת בריאה הראשונה, ולכן הם העולים בסוד מ"ן להעלות ז"ן לבינה וחכמה להוריד משם המוחין, והם יורדים ממקור יותר עליון עד שורש השרשים למעלה למעלה.

⁴⁰ עי' לקמן הערה 672. עי' ביאורים טנת"א פרק ה' אות ע"ב (לש"ו).

⁴¹ עי' זהר &

⁴² הנוסח הכתוב כאן הוא מספר אדם ישר דף כה ע"א ע"ש והוא משובש כי הרי נראה כסותר את עצמו מרישא לסיפא והוא במ"ש אע"פ שאינם ראויים להוליד וכו' ולבסוף מסיק ונמצא וכו' ויכול

מאיר העץ – ח"ה

רק הם שלימים לעצמן ולצרכן. וטעם הדבר הוא, כי בין הנשמה של אדם ובין הז"א, שניהם הושלמו בפרצוף אחר ט' שנים ויום אחד, ושניהן מתחילין לעלות. אמנם נשמת האדם קודם שיגיע אל יסוד העלין אשר שם הוא מקום העלאת מ"ן או מ"ד, פוגע בג' קליפות הערלה בסוד (ויקרא יט כג) שלש שנים יהיה לכם ערלים, ונשלם¹¹⁷ להעלותן בסוד ג' שנים שהם עד שנת י"ב ויום אחד, ואח"כ בשנת י"ג אז עולה אל היסוד עצמו, ואז¹¹⁸ כל פריו קדש הלולים (ויקרא יט כד) ומשלים להשתלם שם ביום¹¹⁹ (נ"א בשנה) א', ובהשלימו להיות בן י"ג שנים ויום א', אז הוא מעלה¹²⁰ מ"ן מבן י"ג ואילך¹²¹, ולא קודם. אך ז"א, תכף אחר היותו בן ט' שנים ויום אחד שהתחיל לעלות, אינו פוגע שם ערלה כלל ח"ו, כי אין שום ערלה דבוקה (בו)¹²², כי מאמא ולמעלה אין החיצונים נאחזים. ונמצא, כי תכף פוגע בנה"י דאו"א ונעשים לו מוחין, ויכול להוליד משם¹²³ ולהלאה תיכף אחר יום אחד של שנת י', כי כבר התחילו לכנוס המוחין. ונבאר עתה תשלום מ"ן מה עניינם כמ"ש זה למעלה. הנה כל עליית מ"ן צריך שתעלה מלמטה למעלה ממדרגה למדרגה, וזה יעורר לזה, וזה לזה, עד רום המעלות. והנה, אחר היות זמן היניקה, כבר יש גדלות כל צרכם בז"ק¹²⁴ דזו"ן, אמנם אין בהם יכולת להוליד נשמות הצדיקים יען כי אין כח במוחין שלהם להוליד אחרים רק הצריך לעצמו, וז"ס (גיטין סד ע"ב) קטן זוכה לעצמו ואינו זוכה לאחרים⁴³. אמנם כשיגדל ויבא לו תוספת במוחין¹²⁵ שלו מאו"א, אז זוכה לאחרים ג"כ, ומוליד נשמות חדשות של צדיקים. ונמצא, כי כאשר יזדווג¹²⁶ אז עם נוקבא להיותו¹²⁷ בסוד קטן, אינו נותן בה רק מבחי' הו"ק שבו. ובזה תבין סוד כלל גדול זכרהו¹²⁸, והוא ענין אותו רוחא דיהיב בה⁴⁴ כדי לעשותה כלי להעלות מ"ן, כי בהיות בחי' 129 ו"ק נקרא רוחא, וו"ק¹³⁰ ג"כ נקרא כלים¹³¹, כנודע כי המוחין עצמן דיניקה נעשו¹³² כלים וקרומות אל המוחין דגדלות. ונמצא, כי הכלי הוא המעלה את המ"ן שהם נשמות הצדיקים שנמשכו ממוחין דגדלות כמ"ש בע"ה, {כב ע"ב} והכלי הוא האי רוחא דיהיב בה ממוחין דו"ק. והנה מזה הרוחא דו"ק נעשו המלאכים, כנודע שהם חיצוניות העולמות, ולכן המלאכים שרשם בעולם היצירה אשר תמן מקננים ו"ס לחוד (ת"ז כ"ד ע"ב). אמנם בחינת נשמות הצדיקים הם מבריאה שהוא מבחי' 133 המוחין ג"כ¹³⁴ (נ"א ג"ר), ולכן אין המלאכים⁴⁵ עולין בסוד מ"ן, כי כבר נשלמה מלכות דו"ק¹³⁵. אמנם נשמת הצדיקים שהם מבריאה, אלו צריכין לעלות במלכות דאצילות בסוד מ"ן, וע"י תתאזר כח וגבורה לעלות היא ובעלה למעלה עד או"א, ויקבלו ג"כ ג"ר הנקרא מוחין דגדלות.

להוליד משם ולהלאה תיכף אחר יום א' של שנת י' כו' אך ע' הנוסח העיקרי בספר קול ברמה דף קטו ע"ב ובמאמרי רשב"י בפירוש אד"ז נג ע"ג [דף נא ע"ב וז"ל עוד יש חילוק אתר כי נשמות התחתונים אינם יכולים לעלות בסוד מ"ן בליה אלא עד שיהיה מב"ן י"ג שנים ויום א' ומעלה אבל זו"ן יכולים לעלות כיון שיש להם ט' שנים ויום א' כי אז כבר הוא שלם בכל פרצופו ואינו חסר ממנו אלא בחי' כח במוחין שלהם שיהיו ראויים להוליד ולכן עולים אז בסוד מ"ן ונוסף הארה וכח במוחין שלהם ונתקנים ואז יכולים להוליד עכ"ל וכן הוא בספר קול ברמה דף קטו ע"ב ז"ל אמנם דע כי עד שלא יהיו ט' שנים ויום א' לז"א אינו ראוי עדיין לעלות בסוד מ"ן בתוך הבינה עד שיהיה שלם בכל פרצופו שהוא ט' שנים ויום א' ואע"פ שהמוחין שלו אינם ראויים להוליד עדיין עכ"ז ראויים לעלות בסוד מ"ן ואז נעשים לו מוחין חדשים והוא ראוי להוליד משם ולהלאה עכ"ל וכן הוא ג"כ בס' אדם ישר בפ' האד"ז שם דף פט וכן הוא העיקר וכן אנו יכולים להעמיס באמת בכוננתו גם כאן בע"ח אלא שהוא קצת מגומגם בלשון] ובספר אדם ישר דף פט ע"א (לש"ו).

⁴³ עי' לעיל הערה 31 וז"ל פת"ש גדות דז"א מה - וזה ההפרש שבין קטנות לגדלות, שבעת שעדיין לא נשלמו המוחין להאיר בז"א, אז רוחא דשדי בנוקבא אינו רק מבחינת ר"ק שלו, כי הוא נותן בה כח רק בבנין הו"ק שהם סדור מעשה ו' ימי בראשית שזה בא שלא ע"י מעשינו, והוא מ"ש הרב כאן שקטן אינו זוכה רק לעצמו ולא לאחרים (גיטין ס"ד ע"ב) ר"ל שאין בו כח רק להיות מסודר כפי סדור שהוטבע בו ע"פ סדר הראשון של ו' ימי בראשית קודם מתן תורה, ואין בו כח לחדש לתקן את הנשמות שיתעלו במדרגה גדולה יותר ולברר נשמות חדשות מן הסט"א, עד שנשלם בו י"ג שנה שאז ניתן בו העדים והעטרות של ההנהגה והעטרות של הנבראים, שבזה יכול להוציא מדרגות אחרות מה שלא נתקנו עדיין מן הרע, והוא סוד זיווג פנימיות להוציא נשמות.

⁴⁴ כלומר בביאה ראשונה, כלומר הרוחא דשביק בגווה, וע' שער מוחין דצלם פרק ו שזה מה שאבא נותן אימא בביאה ראשונה, וכן שער המוחין פרק ה'.

⁴⁵ עי' מ"ן ומ"ד דרוש יא סימן ד' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ונבאר עתה ענין עליית זו"ן עצמו¹³⁶ בסוד מ"ן אל¹³⁷ או"א, כי כמו שז"א נתן רוחא בו"ק דנוקבא¹³⁸ לעשותה כלי בימי היניקה, הנה גם אבא כאשר נותן באמא ההוא רוחא דיהיב בגווה אינו נותן בה אלא ממה שיש בו.

והנה שורש או"א הם בחג"ת דאו"א¹³⁹ (ג"א בחג"ת דא"א)¹⁴⁰, ואינם במקום המוחין של א"א כלל¹⁴⁶, ולכן¹⁴¹ כדי להזדווג עם אמא ולתת לה טפת המוחין דגדלות לצורך ז"א, צריך שתחלה יקבל ג"כ הוא סוד¹⁴² תוספת מוחין ממוחא עלאה דא"א¹⁴⁷, לכן צריך שתחלה תעורר זו"ן מ"ן לאו"א, ואז יוכל אבא לקבל ממוחא דא"א עצמו, ואז יוכל למיהב לאמא כח המוחין ההולדה לתת אח"כ ג"כ לזו"ן¹⁴³.

ונבאר איך עליית זו"ן בסוד מ"ן מעורר תוספת מוחין באו"א לתת אחר כך אל זו"ן¹⁴⁴. והענין כבר נת"ל (עיבורים ב') כי בעיבור ראשון נזדווג א"א, היסוד שבו מניה וביה בתוך ב' היסודות דאו"א. והנה אח"כ היסוד והעטרה דא"א נעשה נשמה לז"א¹⁴⁵ בימי העיבור, ואח"כ בימי היניקה נתפשט גם מוח בינה בז"א¹⁴⁶ בסוד ל"ב אלהים, ל"ב שיניים אשר שם יסוד דא"א כנ"ל, ואחר הט'¹⁴⁷ שנים מתפשט בכל הו"ק דזו"ן¹⁴⁸. נמצא עתה, בעליית זו"ן באו"א עולה עמהם ג"כ היסוד דא"א שבתוכם עד או"א, והם¹⁴⁹ מעוררין סוד מוחא עלאה דא"א¹⁴⁸. כנודע (אוב יט כו) כי מבשרי אחזה אלוה, כי כשמתעורר היסוד שבאדם מתעורר המוח להוציא טפת ההולדה, וכן זה המוחא עלאה דא"א מתעורר ע"י יסוד דא"א כנ"ל.

ואמנם אין כח מוחא עלאה¹⁴⁹ עצמו יורד עד או"א כי גדלה מעלתו עד מאד, אבל זה המוח דא"א כל גילוי הוא בדיקנא דא"א כמ"ש במקומו. ושם נתבאר כי יש בו¹⁵⁰ (בו) ב' מזלות, מזל הח' ומזל י"ג והם זכר ונקבה, ומהח' שהוא זכר נשפע כח באבא, ומי"ג שהוא נקבה משם נשפע כח באמא. ולכן זה המוח העליון משפיע ע"י הדעת שבו¹⁵⁰ שהוא מזל ח' אל מזל י"ג, ואחר כך לוקחים הטפה או"א, ואח"כ הם מורידין הטפה בסוד מוחין לבניהן זו"ן. נמצא, כי מתעורר המזל הנ"ל בהתלבשות או"א, ואז מורישין או"א מוחין לבניהן¹⁵¹. ואמנם כל זה אינו

- מאיר העץ -

⁴⁶ עי' כללים ח"א כלל טו ענף ז אות ו' באצילות כל הפרצופים למטה ממדרגתם בעקודים, וכל זה כי היה ירידתם משום צורך העולמות ב"ע.

⁴⁷ משמע שלולא זה היה אפשר לגרום זיווג ללא התעוררות למעלה, ועי' בהגר"א בסד"צ ו ע"א והכלל הוא, שמשמע שכל זיווג מתחילה למעלה למעלה וצ"ע. אמנם הצד השני שכולם נמצאים למעלה וממילא יש זיווג תמידי ואין מקום עבודה.

⁴⁸ כאן צמצום אור הנה"י להיות נמשך דרך היסוד והוא התפשטות השני דא"א לצורך ז"א (כללים ח"א כט ע"ג), הוא הכתוב סבא דמפשטים דף קי & שתמיד עולה היסוד עד הדעת ולקוח משם (כללים ח"א סט ע"א), יסוד הוא ענף הת"ת והדעת והוא עולה עד הדעת והדעת מתגלה בו (כללים ח"א פח ע"ג), לכן יסוד נקרא כל (דע"ה ח"א נה ע"ג), ועי' בהגר"א בת"ז פא ע"א ד"ה ביה איהו וז"ל, והכל אחד כשזה נפתח זה נפתח, ודעת ויסוד הוא א'.

⁴⁹ שער מאמרי רשב"י נג ע"ד (לש"ו).

⁵⁰ כלומר דרך הת"ד (כללים ח"א כא ע"א) כי הת"ד הם הדעת הכללי דאצילות (כללים ח"א כז ע"א, כללים ח"ב קלא ע"א), הוא הדעת עילאה המיוחד את או"א (ביאורים ח"א כ ע"ב), המזלין הם החו"ג עצמן דהדעת עלאה והם הל"מ דצלם (כללים ח"א כז ע"ב),

עי' כללים ח"א כח ע"ב - או"א אתכלילו במזלא שהוא הדעת עלאה למעלה מאו"א, ונמשך משם לדעת שבין או"א, אם כן יש דעת בין או"א שונה מהמזלין, וזה היה ספק אצל האר"י שהוא לא מזכירו אף פעם מה זה, אבל במאמרי רשב"י כג ע"ג הוא מכריע שהמזלא הוא הדעת שביניהם ואין דעת אחרת. אבל יש ראייה שהם שונים מאד"ז רפט ע"ב וז"ל, כד אתנהיר נהיר ממזלא יקירא אתנהירו ג' רישין עלאין תרין רישין (או"א) וחד דכליל לון (דעת) ובמזלא תליין ואתכלילן ביה, כל ענין המזלין הם ל' ומ' דצל"ם מהרדל"א שהם המקימים ממנו על העטרין דחו"ג שבו שבאו"א על דרך הל"מ דצל"ם שמאו"א לזו"ן, ובכל גידול נמשכים מקיפים בפנימיותו, ומתחלפים ממקיפים לפנימיים, שהפנימיים אחרי שעושים פעולתם עולים למעלה לעלמין דכסופין, ולכן המזלין נעשין לבחי' דעת בין או"א על ידי התחלפות ממקיפים לפנימיים, כי על ידו הם (זהר ח"ג ד ע"א) תרין רעין דלא מתפרשין, שאור המזלין הם נוזלים תמידי לכן נקראים מזלין. לכן מובן איך הדעת למטה מאו"א ומזלין מעליהם, והוא הכתוב חד דכליל לון באד"ז רפט ע"ב, אבל הכל א' כנ"ל ומה שהם מקיפים, הם בבחי' ל' מ' דצלם, ומה שהם בבחי' דעת המיוחדם הוא בבחי' צ' דצלם.

ב' ביעין ואמה הם בסוד תוספות אור המוחין מה"ג ת"ד, כי לעולם כל בחי' נה"י הם סוד תופסת ואינן עיקרים (ביאורים ח"ב סה ע"ב)

⁵¹ מש"כ שעיקר המוחין מהמזלין היא רק שכל ענין המקיפים עיקרם לצורך העילוי להתעלה על ידו למעלה ממדרגתו (כללים ח"א כז ע"ג) כלומר מהמור"ס להמזלין לאו"א ומשם לז"א (כללים ח"א קי ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

רק בכח התעוררות יסוד תחתון דא"א¹⁵² המתלבש בזו"ן, וז"ס סריס שאין לו זקן, כי הרי מכח היסוד מתעורר דיקנא עלאה כנזכר.

שער כט פרק ד מ"ב¹⁵³

והנה ע"י עיבור הב' זה, הוגדלו זו"ן יותר, כי הנה בימי היניקה לא היו רק ו"ק, אמנם המוחין היו {כב ע"ג} בו¹⁵⁴ ככח ולא בפועל כנ"ל, אך עתה נתפשט גופו בכח מוחין אלו שהם מוחין גמורים וראוי להוליד. אמנם צריך עתה לבאר כמה בחי' הם, כי הנה אלו המוחין (באדם)¹⁵⁵ באים לו מלובשים תוך צלם דתבונה כנודע. נמצא כי בחי' א' הוא המוחין עצמן, ב' הוא הצלם דתבונה¹⁵⁶ המלביש את המוחין, ג' הוא דז"א עצמו אשר מתלבש בו הצלם דתבונה אשר בתוכו¹⁵⁷ המוחין הנ"ל, ד' הוא בחי' הנה"י¹⁵⁸ דא"א המלובש תוך המוחין עצמן, ונעשה להם נשמה פנימית לכל הבחי' הנ"ל, הרי הם ד' בחי', וכל אלו הם פנימים זולת אורות המקיפין דז"א¹⁵⁹.

ונבאר תחלה הפנימים ואחר כך נבאר¹⁶⁰ ענין נה"י דתבונה, והענין כי בחי' המוחין הפנימים הם מלובשים (בת"ת) בתוך¹⁶¹ נה"י¹⁶² של תבונה, כי בשאר חלקים עליונים של התבונה מתלבשין המוחין המקיפין כנ"ל. אמנם הפנימים ההם, הם תוך נה"י דתבונה לבד. ונבאר אלו ונאמר, כי הנה ג' קוין הם נה"י, ובכל קו ג' פרקין חוץ מן האמצעי שאין בו רק ב', והם יסוד ועטרה⁵².

והנה קו ימין נצח דתבונה בג"פ נתלכשה ונעשה נשמה פנימית תוך קו ימין דז"א שהם חח"ן שלו, וקו שמאל הוד תבונה¹⁶³ בג"פ נתלכשה ונעשה פנימית תוך קו שמאל דז"א שהוא בג"ה, ויסוד ועטרה דתבונה שהם קו אמצעי נתלכשו ונעשו נשמה פנימית תוך הקו אמצעי דז"א שהם דעת ת"ת¹⁶⁴ שבו עד החזה לבד, כמ"ש טעם זה במ"א. נמצא, כי הבחי' היותר תחתונה שירדה שם התבונה להתלבש הוא בהוד דז"א, כי לא הגיעה התלכשותה עד היסוד דז"א, וז"ס מ"ש בזוהר (ח"ג רכג ע"ב) ובתקונים (ת"ז ח ע"א י ע"ב) דאמא עלאה התפשטותא דילה עד הוד איהו.

ונבאר עתה ענין ז"א בעצמו איך נתפשט ונתגדל. כי הנה כל שיעורו ביניקה אינו אלא ו"ק, חג"ת נה"י, ובהתלבש בתוכו נה"י דתבונה, נמצא כי שיעור חצי התבונה שהם נה"י, גדולים ככל הז"א שהם חג"ת נה"י, והיא נכנסת תוך הז"א¹⁶⁵. והנה בבא נצח דתבונה להתלבש בחסד ונצח דז"א, ויש בו ג"פ, צריך שחסד ונצח דז"א יתחלקו לג' בחי', וחלק העליון יהיה חכמה, והב' חסד, והג' נצח, ובתוכם יתלכשו ג' פרקי נצח דתבונה. וכעד"ז בהוד דתבונה המתלבשת בגבורה והוד דז"א שיתחלקו לג' בחי', ונעשה בג"ה לז"א. אמנם קו האמצעי דז"א, שהם ת"ת ויסוד, לא הוצרכו להתפשט אל ג' בחי', כי גם התבונה אין בה רק תריין פרקין, יסוד ועטרה, לכן לא נחלק לג' בחי' אלא לב' כמו שהם. אך מה שנתחדש בהם הוא שהת"ת דז"א נתעלה ונעשה בחי' דעת שבו⁵³, והיסוד שבו נתעלה ונעשה בחי' ת"ת שבו, ובתוכם נתלכשו יסוד ועטרה דתבונה.

ובזה תבין למה אמא עלאה אתקריאת מדה⁵⁴, כי הלא היא המודדת וקוצבת קצבה בז"א. כי הנה בהתפשטות {כב ע"ד} פרק א' שבה תוך ז"א, נעשה בה ספירה א' שלימה, כי הרי אע"פ שהוא קו ימין או שמאל של ז"א, לא היה בו רק ב' ספירות, ונעשה ג' ספירות בכח הג"פ של נצח ושל הוד דתבונה הנכנסים שם, ונמצא כי שיעורו וקצבת המקום תלוי בה ולא בו. ובזה תבין איך משנים דז"א נעשו ג', כי עד¹⁶⁶ המקום שנכנס פרק א' דתבונה נעשה ספירה אחת שלימה, וזהו ענין האמה¹⁶⁷ המודדת ונעשה מדה לכל היריעות ע"י התפשטות בתוכו, ונותנת קצבה בו, ואומרת מכאן ועד כאן יהיה חכמה, ומכאן ועד כאן יהיה חסד כו'. וז"ס (שמות כו ב) מדה אחת לכל היריעות, ואין מדידתה מבחוץ אלא בהתלכשותה בתוכו כנ"ל.

והנה עם הנ"ל יובן מ"ש פרשה משפטים (דף קכב ע"ב) רישא דמלכא אתתקן בחסד וגבורה, כי כבר נתבאר במקומו, כי ענין התיקון הוא המעטת האור והתעבותו אחר¹⁶⁸ התלכשותו תוך בחי' אחרת. והנה רישא דמלכא שהם מוחין דז"א דגדלות, נתקנו ונתלכשו תוך החסד והגבורה דז"א כנ"ל, כי מהחלקים עליונים דחו"ג דז"א שהם של ו"ק¹⁶⁹ ע"י כניסת ב' - מאיר העץ -

⁵² לקמן הערה 186. שיש ג' פרקין ביסוד.

⁵³ כלומר בעת גדלות דז"א (כללים ח"ב ז ע"ג)

⁵⁴ ?

מאיר העץ – ח"ה

פרקין עליונים דנו"ה דתבונה, נעשו בו ב' בחי' חו"ב, ובהם נתלבשו ונתקנו המוחין כנ"ל. והענין כי מאלו הב' חלקים דחו"ג דז"א נעשו תרין חללי דגלגלתא דיליה, שהם הכלים המקבלים בתוכם את המוחין הנ"ל, הנקרא חו"ב באמצעות ב"פ עליונים¹⁷⁰ דנו"ה דתבונה הנ"ל. והנה גם מהת"ת דז"א עצמו נעשה החלל הג' כלי המקבל בתוכו מוח הדעת באמצעות יסוד דתבונה כנ"ל, וא"כ היה ראוי שיאמר רישא דמלכא אתתקן בחג"ת. אך הטעם לזה, כי הנה¹⁷¹ הוא כללות דח"ג, כי הוא המכריע ביניהן, בסוד (זהר בראשית פא ע"ב בסתרי תורה) שמים אש ומים, נמצא כי באומרו ח"ג הרי ת"ת נכלל בהם. ועי"ל כי הנה היסוד אמא שבו הדעת, והוא מתלבש תוך הת"ת דז"א, והיא אינו ממש כמו יסוד הזכר רק אויר וחלל לבד, כלי אשר בתוכם נכנס יסוד הזכר כנודע וכדלקמן בע"ה, ואין בו ממשות, לכן לא נזכר רק הח"ב המתלבשים בח"ג, משא"כ ביסוד שבו הדעת. ואמנם קריאת רישא דמלכא אל המוחין האלו ולא אל הכלים עצמן, שהם ב' חלקים העליונים¹⁷² דח"ג שנעשו תרי חללי דגלגלתא כנ"ל, הטעם הוא כי הנה הז"א בעצמו אין לו רישא, כי הרי כל עצמו אינו רק ו"ק, על כן נקרא ו' דשמא קדישא, וכן ו' שבתוך ה' עלאה, שאין בו ראש. נמצא כי רישא דיליה הם בחי' המוחין אלו, כי הג' חללים הם מהו"ק עצמן שנגדלו, אך כל עצמו אינו רק ו"ק⁵⁵, והבן זה מאד איך אין בז"א רק ו"ק לכן נקרא ו' דהוי"ה כנזכר במ"א.

והנה נתבאר התפשטות ז"א והתפשטות דתבונה בתוכו, אמנם עדיין צריך לבאר ענין היסוד דז"א מהיכן נעשה, כי הנה היסוד שלו נתעלה ונעשה בחי' ת"ת אל הז"א, ואין בו { כג ע"א } עתה יסוד. וגם בענין התפשטות התבונה עצמה המגדלת הז"א ונותנת בו מדה וקצבה כנ"ל, אין בה התפשטות לתקן יסוד של הז"א, כי הרי תבונה עד הוד בלבד הוי התפשטותא דילה כנ"ל⁵⁶. ואמנם ענין זה יתבאר לקמן⁵⁷ (פ"ח¹⁷³) אחר ביאור ענין המוחין עצמן וע"ש, וזכור ג"כ התלבשות עתיק כי מיסוד שלו נעשה כתר ז"א וכן שאר בחי' שיש שם.

שער כט פרק ה מ"ב¹⁷⁴

ונבאר ענין א"א הנעשה נשמה פנימית אל כל הבחי' הנ"ל, ואיך מכחו נגדל הז"א לט"ס. והענין כמו שנתבאר לעיל (שער הולדת אר"א וזו"ן פרק ה) בענין ג' בחי' שיש לז"א בזמן העיבור, והבחי' הג' הוא שנבאר פה. והענין כי הנה נת"ל (שם) כי ב"פ עלאין דנ"ה דא"א נשארו לעילא בתזה⁵⁸ דאו"א בסוד דדים של חלב, ושם נשארו תמיד לעולם, כי אין הדדים נעקרים ומתחדשים, ותמיד קבועין הם. ואמנם מפרק אמצעי דנצח דא"א נעשה בז"א ב' בחי', והם חסד נצח¹⁷⁵ דז"א, ומפרק אמצעי דהוד¹⁷⁶ נעשה לז"א גבורה והוד. ומפ"ת דנצח א"א נעשה ת"ת ויסוד דז"א, ומפ"ת דהוד דא"א נעשה כל בנין המלכות פרצוף שלם הנק' נוקבא דז"א. נמצא, כי גופא דז"א שהם ת"ת ויסוד שבו הם בנצח דא"א, ונוקבא בהוד דא"א. וזהו טעם שנזכר בזוהר על זו"נ בתפלה של חול, איהו בנצח ואיהי בהוד⁵⁹. וז"ש באדרא (דף קלב קז ע"ב) ג' רוחין דכלילין

- מאיר העץ -

⁵⁵ עי' רע"מ נשא ככג ע"ב דגופא ורישא מלבר ומוחא ולבא מלגאו [וזו"ן הם גופא ורישא מלבר] - הקדו"ש לח ע"ג, כלומר המוחין נעלמים בו ואפילו מוחין דיניקה (ביאורים ח"ב ע"א), עי' הקדו"ש מא ע"ב ז"ל, כל זמן שהוא עומד בבחי' האות ו' לבד ולא נתגלה עדיין להוי"ה שלימה, הרי הוא בבחי' קטן שנולד, שכל המוחין שבו הם רק כלולים ונעלמים בו בהעלם גדול, וכ"ז הוא הוראת דאות ו', (וכן הוא הוראתו ג"כ על הו"ק דמוחין דגדלות, שגם אז אין לו עדיין המוחין בשלימות, וכמ"ש בפע"ח (שער העמידה פ"י) ע"ש כי עיקר הוראת הו' הוא רק על המוחין הכלולים בהז"ת עצמן.

⁵⁶ (ת"ז ח ע"א י ע"ב)

⁵⁷ לקמן דף כה ריש ע"ד (לש"ו).

⁵⁸ בהולדת אר"א סוף פרק ה' (לש"ו).

⁵⁹ מושג זה של איהו בנצח ואיהי בהוד מובא בע"ח אנ"כ ט' ועוד כמה מקומות בשם הזהר, אמנם חפשי בספרי הזהר המצויים בידינו ולא מצאתי. איברא עי' לש"ו כללים ח"ב לב ע"ג, שמביא מקור לזה מת"ז לד ע"א וז"ל הת"ז, תא חזי יקו"ק אדנ"י איהו קודשא בריך הוא ושכינתיה בתרין שוקין יקו"ק לימינא אדנ"י לשמאלא ואינון אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה בצדיק תרוייהו חד יאקדונק"י, עכ"ל. וז"ל הגר"א בביאורו שם ד"ה והיא משבחת כו' - ר"ל בהוי"ה אקו"ק. והענין, כי הוי"ה אקו"ק שרשם בחו"ב והוי"ה אדנ"י שרשם בנו"ה, כי איהו בנצח ואיהי בהוד. וז"ש בפנים ת"ח הוי"ה אדנ"י איהו קב"ה ושכינתיה בתרין שוקין כו', עכ"ל. (ואולי מכאן: איהו לח מסטרא דחכמה איהו קר מסטרא דאימא איהו בחימו סגי בגין דאויר קדמא נטיל בעמודא

מאיר העץ – ח"ה

בג', שהם ג"פ דנו"ה דא"א, תרין מנצח וחד מהוד, שמשם נתהוו ו"ק דז"א¹⁷⁸, ומפרק הד' תחתון¹⁷⁹ דהוד דא"א שהוא הרוח הד' הכלול מכולם, כמ"ש (יזחקאל לו ט) מארבע רוחות בואי הרוח¹⁸⁰, משם נתהווה המלכות. ולכן בימי המשיח שהוא המלכות, שמשם מלך המשיח יתעורר ההוא רוחא רביעאה וממנו ישיגו ויבינו החכמה, כי אז תתעלה אור הלבנה כנודע, לכן ג"כ כשיתעורר רוח הד' הזה יבא מלך המשיח.

והנה מחצי¹⁸¹ ת"ת דא"א נתהוו בז"א חכמה דיליה, ומיסוד דא"א נעשה בז"א { ע"ב } בינה שבו, ונעשה יסוד דא"א נשמה אליו, וזה הבחי' של יסוד דא"א בהתלבשותו בבינה דז"א נקרא (חגיגה טו ע"ב) מגדל הפורח באויר⁶⁰. והענין, כי שורש היסוד ומקום אחיזתו הוא באמצע ד"פ¹⁸² (נ"א ב"פ כצ"ל) עילאין דנ"ה, והנה הם למעלה בחזה דא"א, והיסוד יורד למטה בבינה דז"א. ואמנם לא ירד עד למטה באמצע ב"פ אמצעים, אמנם נשאר תלוי בבינה דז"א, שהוא למטה מב"פ עילאין, ולמעלה מב"פ אמצעים. וזה נקרא מגדל הפורח באויר, כי היסוד נקרא מגדל, כמ"ש (משלי יח י) מגדל עוז וגו'⁶¹, והוא שם פורח באמצע בכח הארה היורד אליו מן ב"פ עילאין וסובלין אותו, וממשיכין אותו שם שלא יפול למטה באמצע ב"פ האמצעים. אמנם אינו סמוך עמהם רק פורח באמצע, ולא למעלה ולא למטה. וזה (חגיגה י ע"א) היתר נדרים פורחים באויר ואין להם על מה שיסמוכו, כי איננו סומך עליהם¹⁸³, ואמנם פורח באויר מכח הנמשך אליו עד שם. וגם נקרא אויר אותו הכח הנמשך מהם, שאינו רק אויר והארה לבד, ואינו ממש¹⁸⁴ סמוכים עמו. ואמרם היתר נדרים פורחים כו', הוא בבחי' הבינה דז"א, כי גם היא דוגמת היסוד דא"א המלוכש בתוכו, וגם היא פורחת באויר כמוהו כנודע, כי בינה נקראת נדר⁶² (רע"מ פרשת יתרו דף צא ע"ב) וגם (היא)¹⁸⁵ נקרא מגדל הפורח באויר, ואמנם הדעת דז"א נעשה מתרין פרקין תתאין דחו"ג דא"א שהם הכתפים דא"א שלא נתלבשו באו"א כנ"ל, ולקמן בענין המוחין דז"א נרחיב ענין זה⁶³.

דאמצעיתא ונטיל בצדיק וחכמה דאיהו קר נטיל בחסד ונצח ואימא דאיהי חמימא נטילת בגבורה הוד - ת"ז ככד ע"ב - ש"א)
עי' יהל אור ח"ב לב ע"ד ז"ל, אר"א (דאצילות) הן בב' ידיים (דא"א) כידוע וכמ"ש בתיקונים (ד ע"א) חכמה נחית בימינא ואמא נחית בשמאלא זור"נ ברגלין איהו בנצח ואיהי בהוד, עכ"ל (עי' לש"ו כללים ח"ב טז ע"א לגבי איהו בנצח ואיהי בהוד, דעיקר יניקת הנוק' לעולם הוא מההוד, ואפילו כשזו"ן בכל רוחב נה"י דא"א), הנה נתבאר כאן שזו"ן מתלבשים על הרגלין. והנה בבחינה זו הרגלים הם אותו גודל, והם עומדים א' מול השני, משמע ש'איהו בנצח ואיהי בהוד' הוא מציאותם של נר"ה כאשר זו"ן הם פב"פ וקומת נוק' כקומתו של ז"א. אמנם כתוב בבהגר"א על ת"ז (קג ע"ב ד"ה לזמנין), שאיהו בנצח איהי בהוד הוא בדווקא כאשר ז"א ונוק' עומדים בצורה של מאור הגדול ומאור הקטן (כלומר העמדת זו"ן א' למעלה מהשני), ולא בבחינת ב' מאורות הגדולים (כלומר כאשר הם עומדים פנים בפנים). ולכאורה הדברים סותרים זה את זה. והנראה אולי לחלק, שהיהל אור מדבר בנו"ה דא"א שם אין בחי' מאור הגדול ומאור הקטן ממילא הם תמיד עומדים פב"פ ובאותה קומה, ואילו בביאור הת"ז מדבר על נר"ה דאצילות שם יש עליות וירידות, ולכן איהו בנצח ואיהי בהוד הוא דווקא כאשר הם זה למעלה מזה. אמנם צריך אני לרב בזה וצ"ע.
⁶⁰ עי' פת"ש א"א יח, שענין מגדל הפורח באויר (חגיגה טו ע"ב) הוא עליית יסוד לחסד דרדל"א הגנוז באוירא, ועי' לש"ו כללים ח"ב לג ע"ג, שיסוד דז"א ועטרת היסוד יחד המה בסוד מגדל הפורח באויר, שכן הם עומדים בין ז"א לנוק', ואינם סמוכים על שום דבר או מקום וכאילו מצויים "באויר".

עי' שעה"ק פג ע"ג וז"להיסו דפורח באויר ואין לו מקום ליסוד בז"א כדי להתבונן וכל בניינו לא עשה אלא מן הארת האורות של ה"ג שנחתמו ונגלפו בו

⁶¹

(4) זוהר חלק א דף צו/ב

היינו דכתיב כה יהיה זרעך, וכלא חד מלה, זכאה חולקהון דישראל דירתו ירותא קדישא דא סופיה דקרא, (ישעיה ה ב) ויבן מגדל בתוכו, מהו מגדל, כמה דאת אמר (משלי יח י) מגדל עז שם יהו"ה בו ירוץ צדיק ונשגב, בו ירוץ צדיק ודאי, וגם יקב חצב בו, דא תרעא דצדק, כמה דאת אמר (תהלים קיח יט) פתחו לי שערי צדק, מאי משמע, דכל בר ישראל דאתגזר עייל בתרווייהו, וזכי לתרווייהו, ומאן דקריב בריה לקרבנא דא, עייל ליה בשמא קדישא, ועל את דא

כלומר מגדל עז הוא בינה והיסוד נכנס שם כלומר גם נכנס בשער ה' שהוא מלכות, וגם בבינה *

⁶² עי' בהגר"א בספד"צ סוף יד ע"א.

⁶³ א"א מתפשט עד סוף האצילות (מקור?).

מאיר העץ – ח"ה

שער כט פרק ו מ"ב¹⁸⁶

ונבאר ענין המוחין דז"א מה ענינם, ונאמר, כי הנה נת"ל ד' בחי' פנימים אשר אחד מהם הם המוחין עצמם בפנים⁶⁴, ואמנם צריך לבאר ענין המוחין כמה בחי' הם בפנימים וגם המקיפים אשר כללות זה נקרא צלם כנודע.

ותחלה נבאר מציאות כללות ענין המוחין, הנה נתבאר בענין אצילות או"א כי הם מלבישין חו"ג דא"א, ומב' פרקי ידים עליונים {כג ע"ג} נעשה חכמה דאו"א, ומן ב"פ אמצעים שהם הזרועות נעשה בינה דאו"א, ומחצי העליון דת"ת דא"א נעשה שאר תשלום גופו דאו"א¹⁸⁷. נשארין ב"פ תחתונים דחו"ג דא"א שהם¹⁸⁸ כתפים דיליה אשר הם נמשכין אל ז"א, וכל זה נתבאר שם⁶⁵. ואמנם ודאי כי גם אלו (התריין)¹⁸⁹ הכתפין נתלבשו תוך או"א במוח דילהון, ומשם נמשכו וניתנו בז"א. אך הענין הוא, כי בודאי הוא שנמשך אל הז"א מוחין מצד כל אלו הבחי' כמ"ש, כי¹⁹⁰ מב' הידים דא"א אשר נעשה ממנו¹⁹¹ חכמה דאו"א נמשכו ב' מוחין לז"א, ונעשו בו חו"ב, ונקרא (אד"ו רצב ע"ב) אחסנתיה דאו"א⁶⁶, ומב' כתפין נעשו ב' חצאי דדעת שבו הנקרא חו"ג, ואלו נקרא תריין עטריין כמ"ש בע"ה. אך החילוק שיש בהם הוא זה⁶⁷, כי חו"ב שבו הנמשכין מב' פרקי הידים דא"א אינו רק הארה א' הנמשכת מהם אל הז"א ואינם הם עצמן, אמנם ב' כתפין שהם סוד הדעת הם עצמן תריין כתפין היוצאין ונמשכין בדעת ולא הארה בלבד. אמנם אינם נמשכין רק עד אחר שנתלבשו באו"א תחלה, ואחר התלבשותם שם נתלבש בדעת דז"א⁶⁸ ע"י התלבשות באו"א. אמנם אלו נמשכין ע"י זווג דא"א¹⁹², והוא, כי נודע כי ב' פרקין עלאין דנו"ה דעתיק¹⁹³⁶⁹ הם נשמה תוך ב' פרקין עליונים דידיים, שהם חו"ג דא"א. וב"פ עליונים דחו"ג דא"א הם נשמה במוחין דאו"א בחכמה דילהון כנ"ל. והנה אז מזדווגים נו"ה דעתיק זה בזה ונכללין זה בזה, נצח בהוד והוד בנצח, ויוצא טפה ההוא בחו"ג דא"א, נצח בחסד והוד בגבורה. ואח"כ נמשכת טפה ההיא עד מזל דדיקנא⁷⁰ דא"א הח' ונתנו בזווג אל המזל הי"ג, ומשם נמשכת למוחין דחכמה דאו"א, ומתרבה סוד מוחין דילהון ומזדווגים ויוצאת הטפה ההיא כלולה מג' ¹⁹⁴ שהם נו"ה דעתיק מב' פרקין ראשונים, וגם מחו"ג דא"א (מתריין)¹⁹⁵ פרקיו ראשונים, וגם מחכמה דאו"א, ואלו נעשין חו"ב דז"א¹⁹⁶. ואלו הב' נקרא באדר"ר¹⁹⁷ (אד"ו רצב ע"ב) אחסנתא דאו"א, כי אלו ב' פרקין עליונים דנו"ה דעתיק וחו"ג דא"א שהם פרקי הידים, הם חלק מאו"א עצמן ונחלתן המגיע להם, כי מהם נעשה חכמה דאו"א כנ"ל, אלא שנמשכת הארה מהם בלבד ונעשו חו"ב דז"א, וגם מב' פרקין תתאין דנו"ה דעתיק נמשך טפה לב' פרקין תתאין דחו"ג דא"א, שהם ב' כתפין דיליה. ואלו הב' כתפין אחר התלבשותן במוחין דאו"א ירדו הם עצמן בהתלבשם תוך¹⁹⁸ או"א כנ"ל ונעשין דעת¹⁹⁹ לז"א, ולא הארה לבד רק עצמותן, כי אלו עצמן אחסנתא דז"א עצמו, ונקרא באדר"ו (דף רצב רצא ע"א) תריין עטריין דאחסינו או"א לברייהו. {כג ע"ד} ובזה תבין איך הדעת ניתן תחת חו"ב, כי זה מב' פרקין תתאין, ואלו²⁰⁰ מב' פרקין עלאין. ואם תאמר, כי הנה עד²⁰¹ נמצא שהדעת גדול מחו"ב, כי זה מעצמות דא"א ואלו הם מהארת²⁰² מוחין דאו"א, והוא כי הנה אלו הב' עטריין נתלבשו תחלה במוחין דאו"א, וירדו

- מאיר העץ -

⁶⁴ כלומר הגוש של הגרומים עצמם?

⁶⁵ שער דרושי הצלם פרק א'?

⁶⁶ אחסנתא דאו"א היא נשמה שהיא במוחין, ואחסנתא דז"א הוא ברוח ונפש שהם בז"ת (ביאורים ח"א ע"ב)

⁶⁷ ע"י כללים ח"א כב ע"א בכל טפה זרעית דזווג יש ב' בחי' א' הוא בירור הולד עצמו שהוא עצם מציאותו והנקודה העיקרית שבו, וזה ניתן מהמאציל ית' באו"א, וזה מצד המ"ה שבו, ויש עוד בחי' מצד הב"ן שבו והוא מתברר ועולה ממטה למעלה, וחוץ מב' אלה יש מה שמשותף א"א בו, ועל אף שזה מדובר בעצם המציאות, וכאן בע"ח מדובר בגדלות המוחין הם מקבילים זה לזה.

⁶⁸ כמו שכל הארת ז"א דווקא דרך או"א (כללים ח"ב קלה ע"ד)

ע"י דע"ה ח"א ב ע"ג ז"ל כי הב' מיני שמות י"ה הנז' הם בהב' כתפין דא"א אשר משם הוא המוחין לאו"א, והב' שמות צבאות הם בנו"ה דא"א אשר שם הוא הב' כתפין דזו"ן ומשם הוא המוחין לזו"ן הנמשך להן ג"כ מהכתפין דא"א כמ"ש כאן, וע' במבו"ש ש' א"א פ' י"ז ובש' רה"ק יחוד הזכירה

וע"י א"א ח' זווגים ה' (כללים ח"ב קז ע"א)

⁶⁹ אותן העטריין דחו"ג המתלבשים בנה"י הם בסוד צ' דצל"ם והוה החג"ת דא"א המתלבשים באו"א בסוד צ' דצל"ם, והמזלין הם ל"מ דצל"ם (כללים ח"א כז ע"ב) כלומר עטריין דודל"א (שם ע"ג). עיקר דנה"י דעתיק הם באמת רק בחג"ת דא"א (כללים ח"א נח ע"ד). וע"י לקמן הערה 75.

⁷⁰ ע"י הערה 69.

מאיר העץ – ח"ה

אחר שנתלבשו שם [לז"א] 203. א"כ 204 כאשר נעריך ב' עטרין [דדעת] 205 אלו, אחר שנתלבשו אלו אור (הארה) 206 הנמשך מאחסנתא דאו"א, שהם בחי' ב' פרקין יותר עליונים מאד מב' עטרין, נמצא שהב' עטרין 207 תחתונים מהם ולמטה מהם.

הכלל העולה מדברינו כי ב' פרקין עלאין דנו"ה דעתיק מתלבשין בב' פרקין עלאין דחו"ג דא"א שהם ב' פרקין ידים, ומכל אלו נמשכת הארה לבד לחו"ב 208 דז"א. אמנם ב' פרקין תתאין דנו"ה דעתיק הם עצמן מתלבשין בב' פרקין תתאין דחו"ג דא"א שהם ב' כתפין, ואלו הם עצמן יורדין ונמשכין ונעשים דעת דז"א ממש, אלא שהוא אחר שנתלבשו באו"א, לכן נקראו חו"ב אחסנתא דאו"א, והב' עטרין נקרא 209 עטרין ב' 210 דז"א [עצמו] 211. והנה מזה הדעת שהם ב' כתפין דא"א, נמשך כח אל 212 יסוד דז"א כדי למיהב חד רוחא בביאה ראשונה בנוקבא לעשותה כלי, וזה הרוחא נקרא בנימין, לכן ברכו משה רבינו ע"ה (דברים לג יב) ובין כתפיו שכן והבן זה, כי משם מקורו. וגם בזה תבין, כי להיות שהב' פרקין עלאין דנו"ה דעתיק מאירין בחו"ב דז"א, ונודע כי נו"ה הם דינין, לכן כנגדן במוחין מתפשטין דינין 71 הנמשכין מהן בחוץ במצחא דז"א 72, מאתן אלף סומקי דסומקי, כנזכר באדרא (דף קלו ע"ב) תנא האי מצחא אתפשט במאתן אלף סומקי דסומקי 21373, וזה מ"ש ג"כ באדר"ז (דף רצג ע"א) דאיקרי מצח נצח 214 באתון רצופין 74, כי נצח דעתיק מתפשט במצח דז"א.

והנה, בהאזינו אמרו (אד"ו רצא ע"א) מאן ירותא דא ב' עטרין דהיו גניזין בגווייהו ואחסינו לכן, דא מסטרא דאבוהי הוי גניז (בגויה) 215 חד עטרא דאיקרי חסד, ומסטרא דאמא חד עטרא דאיקרי גבורה, וכולהו מתעטרא ברישיה [דז"א] 216 ואחיד לון. והענין כנ"ל, כי חו"ג דא"א הם תוך או"א, ומשם נמשכו ב' עטרין שהם ב' כתפין 217 דחו"ג דא"א אחר שנתלבשו 218 באו"א, הרי שהם חו"ג ונמשכו מאו"א 219 לז"א.

שער כט פרק ז מ"ב 220

ונבאר עתה כמה בחי' יש במוחין אלו, ונאמר כי הנה הם ו' בחי' ואלו הם 75: א', בהיותם במקומם עדיין תוך או"א. ב', כי ע"י הארת מזלא דדיקנא דא"א כנ"ל באו"א {כד ע"א} נתוסף הארה בהם ומתנוצץ אורם עד מבחוץ בסוד אור מקיף 76 כנגד מקומם שבפנים. ג', כי אח"כ נמשך האור שלהם עד למטה בנה"י דאמא ומתלבשין בתוכם כנודע. ד', כי גם מתנוצץ אורם

- מאיר העץ -

71 כל מוח ומוח עצמו הוא בחי' ליחה זכה ובו שרויה האור דהנשמה, והוא כל מוח בבחי' אור וכלי, וכן גם האורות דהמוחין הנה הם כולם רק מבחי' גבורות, כי כל המוחין הם נמשכו מהמור"ס דא"א שהוא בוצד"ק כי בו גנוז גבורה דרדל"א, אלא שהדינין בהם הם נכפין ומתבסמין ובבחי' יין המשמח וכמ"ש באד"ר (קכ"ח ע"ב) והאי מוחא דאיהו חכמתא סתימאה (אשר ממנו הוא כל המוחין) שקיט ואשתכין באתריה כחמר טב על דורדייא (הקדור"ש סד ע"ב)

72 עי' פת"ש גדלות דז"א נג שענין מצח דז"א כמו בע"ק אשר שם הוא מצח הרצון, שבכל פרצוף יש לו רצון שהוא כלל של כל הפרטים של הפרצוף, והוא בחינת כתר שלו והוא רצון הנעלם שבו, וכמו כן נמצא ממנו זיו שהוא הרצון המתגלה, והיינו, הדעת שהוא במקום הכתר (עי' מוחין דצלם פרק ח') שהוא מאיר במצח, ור"ל שמראה רצון המתגלה בפרצוף הזה, וכמו בע"ק שכל ענינו חסדים גדולים ורחמים פשוטים שלא לפי המעשה, זה מתגלה במצחו, וכמו כן הוא בז"א שענינו הכל לפי המשפט דאקרי אלקים לקבליה דע"ק (אד"ר קמא ע"ב).

73 הוא בעת התגברות הרשעים בעולם בלא בושט פנים, והם עזי פנים שבדור [כלומר הערב רב עי' בהגר"א בספד"צ ב ע"ב] וכו' ומתגלה אז רצון הזה שבז"א שהוא לעשות משפט בהם לבערם מן העולם, והוא חורבן שלהם בסוד מיתת המלכים שהיה בשביל התיקון, שיסתלק שם מהם הסיגים והרע, וכן כאן מתגלה המצח לחרבא כולא (פת"ש גדלות דז"א נג).

74 והוא לנצחא שנאין (פת"ש גדלות זא נג)

75 עי' שער מאמרי רשב"י נד ע"א (לש"ו). עי' לעיל הערה 69, ועי' כללים כח ע"א שהמוחין דז"א מנה"י דאו"א המתלבשים בו אמנם הם בו' בחי' אמנם עיקרם בחי' הה' {ו'} כי הוא אשר נעשה בז"א לעצם מעצמיו אבל הד' {ה'} ראשונים הם עדיין על שם או"א עצמן. ועי' כללים ח"א כט ע"א מזלין מקיפים לאו"א הם בבחי' ל' מ' דצל"ם המקיפים לנה"י והם בכל הו' בחי' שאמר הרב כאן ועל"פ כי או"א והמזלין הם בחי' נה"י והצל"ם אשר מהרדל"א לכלל האצילות הזר"ן מקבלים תמיד מהאו"א תוספת אורות דפנימי ומקיף בכל הה' בחי' נרנח"י כולם (ביאורים ח"ב ז ע"ב)

76 כל עליון המתלבש בתחתון כלומר חלקי העליון המתלבשים בטיפה הזרעית שעיקרה מהנה"י שלהם ועיקר האור נשאר למעלה ואינו מתלבש בתחתון אלא רק תמצית הארתו לבד ומעיקרו נשאר בעליון ומאיר לתחתון תמיד בבחי' אור מקיף כי כ"ז הוא סוד הצלם (ביאורים ח"ב פט ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

מבחוץ של נה"י דאמא בסוד אור מקיף. ודע כי אור מקיף זה הוא עיקר מציאות אור המקיף עצמו²²¹ דז"א, ומאיר בו משם מלמעלה, בהיותו שם מבחוץ לנה"י²²² דאמא מקיף לז"א. ה', הוא אח"כ כאשר מתפשטין יותר ונכנסין הנה"י דאמא עם המוחין שבתוכם בתוך א"א²²³ עצמו בג' חללי דגולגלתא. ו', כי גם שם מתנוצץ אור המוחין מבחוץ במצח²²⁴ דז"א בסוד תפילין, כמ"ש למטה בע"ה²²⁵⁷⁷.

הנה נתבאר ו' בחי', ג' פנימים ג' מקיפים, אמנם אין אנו קורין פנימים אלא אל הבחי' הה' כשנכנסין המוחין עצמם²²⁶ תוך ז"א עצמו, וכל השאר נקרא מקיף, כיון שאינו בתוכו ממש. ודע, כי כל אלו מקיפין אין בנו כח להשיג זולת הששית שהוא בחי' תפילין, לכן אנו מניחין תפילין והבן זה.

וגם דע, כי כל אלו הבחי', אין הכוונה שהמוחין האלו נעקרין ממקומן ויורדין מדרגה אחר מדרגה, אמנם כמה שהודעתין פעמים רבות, כי כל דבר שבקדושה שרשו קיים בכל מקום שיהיה²²⁷ והארתו נמשכת למטה⁷⁸, וכן הענין כאן, כי שרשם לעולם קיים ומכח ריבוי הארה שנתוסף בהם²²⁸ הם מתפשטים ומאירים למטה מהם כל בחי' אלו, ושרשם קיים למעלה. אמנם

- מאיר העץ -

77 עי' פת"ש גדלות דז"א פתח מו וז"ל, וביאור הענין צריך לבאר ענין המוחין האלו שהם מתחדשים בכל יום, והיינו שכפי המצות ומע"ט שישראל עושים בכל יום גורמים התחדשות בנבראים להשפיע עליהם מעניינים שהם נשגבים מהם, שהם מתחדשים בכל יום כפי ענין כוונת המצות שבכל יום וכמ"ש למעלה (פתח מב) באורך מזה, והנה הדיקנא דא"א כוללת כל התיקונים הצריכים לנבראים לתקנם מן הרע, ולדחות הדינים ואחיזת הסט"א מהם, ומשם כל הנפלאות כמו שהיה במצרים ובק"ס, כמ"ש בזוהר (אד"ר קל"ד ע"ב) ואכבדה בפרעה וגו', דבעי לאוקיר דיקנא, והם י"ג מדות הרחמים שנכללים בב' מזלות נוצר ונקה שהם כלל כל המוחין דחו"ב⁷⁷, ולכן בכל יום כשיורדים מוחין חדשים, אז הדיקנא נותנת בהם כח הארה כפי החידוש שצריך להיות בכל יום, והם בב' מדרגות, א' בבחינה פנימית, וא' בבחינת בקיעה לחוץ, והיינו, שהמוחין הוא הנהגה פנימית לישראל המסודר ע"פ התורה, שלפעמים הוא במדרגת העלם ונסים נסתרים והוא המוחין המכוסים תוך פנימיות המדות וכלים, ולפעמים בוקעים לחוץ לגלות נפלאות ולהראות מעלת ישראל, והם סוד זיו התפילין הבוקעים במצח, שהמוחין הפנימיים בוקעים לחוץ, והוא כמ"ש רז"ל (ברכות ו' ע"א) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וגו', אלו תפילין שבראש, [שכמו] (וכמו) שאנו מראים עבודתינו והיאך [אנו מראים עלינו, חותם מלכו של עולם בתורה ומצות, וכמו כן הוא ית' מראה יחודו עלינו, והיאך] אהבתו קשור עלינו כמ"ש (ע' ברכות שם) את ה' האמרת וגו', וה' האמירך וגו'.

והנה המוחין הם בג' מקומות, א' בחב"ד דאור"א עצמם במקומם, והב' בנה"י שלהם, והג' במקומם בז"א, והיינו, שעיקר תיקון המצות הוא מוכן לעוה"ב באלף השביעי, ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קידושין ל"ט ע"ב) ושם ג"כ מדרגות רבות שתחילת עלייתם של הנבראים לאימא הוא בנה"י שלהם שהוא מלכות דאימא, וכמ"ש בספד"צ פ"א⁷⁷ (י"א ע"א) שכולם חוזרים לבטן אימא, והוא סוד עיבור שני סילוק הנשמה לבטן אימא, שבטן הוא בנה"י, ושם נתקנים הנבראים כולם שיהיו מתנהגים רק בהנהגה פנימית לבד ויתבטל הנהגה חיצונית שהם הכלים כמ"ש (ישעיה כד כג) וחפרה הלבנה וגו', והוא חורבן העולם ומיתה, שהגוף מתבטל והנשמה מתחדשת שם, ושם הצירוף של האברים ברחם, והיינו, סידור הפרטים של הנהגה פנימית הזאת, והמוחין בשורשם במוחין דאור"א הוא בסוד הטיפה של הזיווג שנמשך (מהמוחין) [ממוחין] דאור"א, והיינו, כמו שהוא בגוף של הולד כמו כן הוא בנשמה, והוא סוד עליית הנהגה זאת במחשבה עילאה ושם הם בכלל, ואח"כ ברחם אימא מצטיירים בפרט, ואח"כ הוא הלידה של הנשמות, היינו מה שיוצאים מרחם אימא ומתגלים בז"א, ר"ל שהנבראים עצמם יהיו מסודרים בהנהגה פנימית הזאת, והוא אחר אלף השביעי שכולם מתחדשין כקדמייתא, והרי יש כאן ג' מדרגות, ואלו הג' מדרגות הם ג"כ עתה, שעיקר תיקון העבודה נשאר שרשו למעלה בסוד עלייתם לשם, ומשם מתנוצץ ג"כ בהנהגת הזמן של עתה בו' אלפי שנים, והם הפירות של המצות שגורמים שיתנהגו גם בעוה"ז ע"פ התורה כו', והוא בכיסוי ולפעמים בגילוי קצת בסוד התפילין שמתנוצצים לחוץ כמ"ש, וזה נמשך מצד שורשם של המצות הקרן הנשאר קבוע בעוה"ב במדרגת או"א בב' המקומות הנ"ל, שאז בשרשם מתנוצץ לחוץ גם למטה בז"א נעשה כן, ומתגלה בסוד אור מקיף של התפילין.

וז"ס ג' בחינות מקיפים וג' בחינות פנימיים של המוחין, א' במקומם בעוה"ז בו' אלפי שנים, והשנים אחרים בעוה"ב בב' מדרגות, א' בסוד עלייתם לרחם אימא בנה"י דידה, והב' בעלייתם אח"כ לשרשם העליון בחב"ד שלהם, ועכשיו בהנהגת ו' אלפי שנים אין משיגים רק בחינה תחתונה של המוחין שהם המוחין המתפשטים למטה בז"א במקומם, שהמדרגות עליונות לא נתפשטו עדיין, רק עומדים עליו על ראשו בסוד הכנה מה שיהיה לע"ל בעוה"ב.

⁷⁸ ולכן כל התלבשות היא רק דרך טיפה הזרעית עי' לעיל הערה. **Error! Bookmark not defined.** וכן עי' מוחין דצלם פרק ד' שכל מה שנכנס מעליון לתחתון הוא רק המלכות דמלכות דמלכות.

מאיר העץ – ח"ה

בב' עטרין הנ"ל שהם ב' כתפין הנ"ל, הם עצמן אחר שנתלבשו באו"א²²⁹, יוצאים ויורדין בדעת ז"א, ולא הארה²³⁰ בלבד, אמנם עצמותן ממש²³¹ כנ"ל. אך מ"ש כי שרשם נשאר למעלה והארתן נמשכת למטה ממדרגתן, הם חו"ב דז"א, כי אלו שרשם נשאר²³² למעלה והארתן לבד נמשכת למטה והבן זה*.

*ונל"ח כי הטעם ששורש או"א הם חו"ב ושורש הז"א הוא הדעת, א"כ או"א²³³ הם השרשים לכל חכמות וכל הבינות, אך הדעת שהוא שורשו דז"א עצמו²³⁴, לכן הוא עצמו יורד למטה בז"א, והארתו לבד נשאר למעלה להכריע בין או"א. נמצא כי לעולם או"א נקראו חו"ב של כללות האצילות וז"א דעת של הכללות⁷⁹.

נמצא כי מחג"ת²³⁵ דא"א עצמו כשמתלבשין תוך או"א כנודע, הנה מהם נעשו מוחין אל הז"א⁸⁰ בסוד אור מקיף למעלה, ומנה"י דא"א²³⁶ נעשו בז"א מוחין פנימים שנכנסו תוך ראשו, ועיין בזוהר מצורע (דף כב) ⁸¹²³⁷. וכבר נת"ל איך מחצי ת"ת תחתון דא"א נעשה גלגלתא דז"א, ומנה"י שלו נעשין לו מוחין פנימים שנתלבשו בתוך נה"י דאמא, וגופא דז"א נעשה מהתפשטות {כד ע"ב} יסוד דא"א בתוכם. וכבר²³⁸ נתבאר ענין א"א שבתוך ז"א איך נתלבש בו²³⁹.

ונחזור לענין בחי' אלו בקיצור כי הנה נתבאר כי ג' מקומות הם⁸²: א', בהיותן תוך או"א באור פנימי ומקיף. ב', בנה"י דאו"א אחר שנתלבשו שם בפנימי ומקיף. ג', אחר שנתלבשו בז"א בפנימי ומקיף. ונבאר מאמר אחד באד"ר (דף קלה ע"ה) בענין אורא דכיא ואשא דכיא ועיין בביאור לעיל²⁴⁰. דע כי בוצינא דקרדינותא הוא גבורה דא"א, ואורא דכיא הוא חסד דא"א, ואלו ב' נתחברו יחד כנזכר באד"ר (דף רצב ע"ב). והענין כי או"א הם שרשם²⁴¹ חו"ב, ובהם נגזים²⁴² חו"ג דא"א הנקרא אורא דכיא⁸³ ובוצינא דקרדינותא²⁴³, ונתחברו יחד אלו בוצינא דקרדינותא ואורא דכיא בהיותן גנוזים תוך או"א, והוציאו גולגלתא דז"א הנעשה מת"ת דא"א, כי כמו שהת"ת מכריע בין חו"ג דא"א, ומבין חיבור שניהן יצא כן גלגלתא דז"א, לא נעשה מהת"ת זה אלא מהתחברות חו"ג שעליו והבן זה.

והנה נת"ל כי תחלה היו בחי' המוחין דז"א תוך או"א בסוד פנימי ומקיף, אשר כל זה נקרא מקיף לרישא דז"א, ואחר כך נכנסו בנה"י דאמא פנימי ומקיף, ואח"כ נכנסין תוך ז"א²⁴⁴ עצמו, ואז נעשין לו גלגלתא ומוחין פנימים. ונמצא כי קודם שהתחיל בחי' גלגלתא אל זעיר אנפין עצמו, הקדים אליה בחי' המוחין המקיפים העליונים. והנה כמו שחו"ג דאריך אנפין נקרא אורא דכיא ובוצינא דקרדינותא, כן המוחין דחו"ב דזעיר אנפין היוצאים מהם נקרא כן, וכן הדעת דזעיר אנפין שהוא הכרעת חו"ב נקרא כן, כי גם הם מחו"ג דאריך אנפין מתרין כתפוי נמשכו, אלא שהפרש הוא כי חו"ב שלו נקרא אורא דכיא ואשא דכיא²⁴⁵, אך ב' עטרין דחו"ג החסדים נקרא אורא סתם וגבורה נקרא אשא סתם⁸⁴ והבן זה.

נמצא כי מתחלה יצאו אלו המוחין הנקרא אורא דכיא וכו' בסוד מקיפין, ואחר כך נעשה גולגלתא דז"א, וז"ש (אד"ר דף קלה ע"ה) נפיק אורא דכיא ומתגלגלא ואתפשט ונפיק חד גולגלתא תקיפא לד' סטרין. כי תחלה נפקו ונעשו המוחין הנקרא אורא דכיא עם ניצוצא דאתכליל ביה כמ"ש שם, ואחר כך נתגלגלו ונתפשטו, שהוא מש"ל, כי שרשם נשאר למעלה ואורם נמשך למטה. ואח"כ נעשו ונפיק מכתם חד גולגלתא הנעשה אחר המוחין אלו המקיפין העליונים, וביאר כי קודם שנעשה האי גולגלתא ונכנסו המוחין אח"כ ג"כ לז"א עצמו בגו האי גולגלתא היו ד' מוחין, כי עטרא דחסד מתפשט בצד ימין ועטרא דגבורה בצד שמאל נתפשט, וז"ש אתפשט אשא מסטרא חד, ואורא מסטרא חד. ואח"כ מתפשטים ב' מוחין עליונים שהם

- מאיר העץ -

⁷⁹ דעת הוא נשמת פנימיות ה"ק וע' לעיל דרושי הצלם פרק ב' כללי חו"ג כלל טז.

⁸⁰ שהרי כל הארה של ז"א מא"א תמיד בא אך ורק דרך או"א (כללים ח"ב כ ע"ג)

⁸¹ השמן ששון לא מצא.

⁸² עי' טנת"א א' שיש ג' מיני מקיפים והוא הכתוב בנסירה פרק ו' וכאן (כלומר דצל"ם), ומאמרי רשב"י אד"ר דף לח ואד"ז דף נב כי הג' מוחין חב"ד דז"א אשר מקבל אותם מאו"א כנודע הנה מראשית אצילותם באו"א עד שנכנסים בז"א מתיישבים בג' מוקמות (בתוך או"א עצמם, בנה"י דאו"א, אחר שמתלבשים בז"א – ואז הניצוץ ממצח בסוד תפילין דראש, וממנו כל הה' מקיפים פרטיים שבהערה הקודמת) וכל א' מתנוצץ אורם לחוץ בבחי' אור מקיף והם הג' מקיפים (ביאורים ח"א נב ע"ד).

⁸³ לא אשא דכיא?

⁸⁴ עי' בהגר"א בסד"צ ד ע"ג בריש העמוד שחו"ב אין מגע לסט"א אבל החו"ג יש אכן מגע לכן אינם דכיא.

מאיר העץ – ח"ה

ח"ב, וחכמה גם כן נתפשט לצד ימין למעלה מעטרא דחסד, ובינה לצד שמאל למעלה מעטרא דגבורה, וז"ש ואוירא דכיא קאים עליה מהאי סטרא, ר"ל כי מוח החכמה הנקרא אוירא דכיא עומדת על עטרא דחסד {כד ע"ג} הנקרא אוירא סתם העומד מסטר ימינא, ואשא דכיא שהוא מוח הבינה קאים עליה על עטרא דגבורה הנקרא אשא סתם, והאי לסטר²⁴⁶ שמאלא.

ודע כי כל זה נעשה כן קודם²⁴⁷ בסוד אור מקיף על הז"א כנ"ל, ולכן היו אז ד' מוחין כנ"ל, ואחר כך נתלבשו בנה"י דאמא, ואז נעשו ג' מוחין, כי ב' עטרין נכנסו ביסוד דאמא ונעשו דעת אחד, וז"ש (באדר"ז דף רצב ע"ב) ואי תימא תלת ד' אינון כמא דאמינא אחסנתא דאו"א וב' גניזין דילהון דמתעטרין כולהון ברישא ואינון תפילין ברישא, לבתר מתחברין בסטרוי ונהרין ועאלין בג' חללי דגלגלתא כנ"ל. ר"ל, כי בעודן²⁴⁸ באור מקיף הם ד' מוחין, וכן גם כן הם אח"כ בבחי' ו' הנ"ל שהוא סוד התפילין כנ"ל, שגם אז הם אור מקיף, לכן גם אז הם נעשין ד' מוחין ד' פרשיות. אמנם לבתר מתחברין בסטרוי, ר"ל כי כשנכנסים תוך נה"י דאו"א שהם הקצוות התחתונים הנקרא סטרוי, ושם מתחברין הב' עטרין ביסוד שלהם ונעשו דעת א', אח"כ כשנכנסין תוך חלל גלגלתא דז"א ממה²⁴⁹ (נ"א ממש) שחוזר לרדת הארת המוחין ולא עצמותן²⁵⁰ כנ"ל, וז"ס ונהרין ועאלין בג' חללי דגלגלתא, כי גם שם הם ג' מוחין לבד בג' חללין ואינם ד' רק ג' לבד. ואמנם גם שם בג' חללי דגלגלתא²⁵² הארת כל ד' מוחין יש בתוכם, ולא נאמר כי ג' בלחודייהו נכנסים, רק שמד' נעשו ג', וז"ש (באדר"ר דף קלה ע"ב) ונפיק חד גלגלתא תקיפא לד' סטרין, כי גם שם יש בחי' ד' סטרין ד' מוחין, אלא שהב' עטרין נכנסו בחלל²⁵³ א' הנקרא דעת. ואל תשכח כל אשר בארנו כי שורש המוחין נשארין למעלה והארותן לבד נמשכת ממדרגה למדרגה, ובכל מדרגה נשאר בה שורש א', ומדרגה שלמטה ממנו הוא הארה לבד מהראשונה, וכן בכל המדרגות. ובזה תבין כי שורש המוחין דז"א הם למעלה באו"א, ומשם מתחיל מציאותם.

ועיין בדרוש הצלם שאמר כי הצ' הוא בחי' הדעת, ול"ם הוא בחי' חו"ב שבו וע"ש. אמנם סדר כניסתן הוא, כי חכמה נתלבש בנצח דאמא ובינה בהוד, וב' עיטרין שהם דעת א' ביסוד, ואח"כ נכנסו אלו הנה"י ובתוכם המוחין תוך ז"א באופן זה הנ"ל גם כן, כי תחלה נכנס מוח דחכמה שבתוך הנצח דאמא ברישא דז"א, ואח"כ²⁵⁴ מוח בינה שבתוך ההוד דאמא ברישא דז"א, ואח"כ נכנס הדעת שהם הב' עטרין שבתוך היסוד דאמא ברישא דז"א⁸⁵. וז"ש באדר"ז (דף רפט ע"ב) אגליף האי חכמתא ואפיק²⁵⁵ ואתעביד חד מוחא וכו', וזה נגד חכמה דאבא שנעשה חכמה בז"א, ואח"כ אמר אתגליף {כד ע"ד} האי חכמתא, והוא סוד אחסנתא דאמא שהוא חכמה דאמא, ונעשה בינה ברישא דז"א. ואח"כ נכנסו הב' עטרין, וז"ש האי נהירו דאתמשכא מב' אילין²⁵⁶, ב' משיכין מתגלפין ואתחברו בחדא רישא, עמיקא²⁵⁷ דבירא, דכתיב בדעתו תהומות נבקעו, ועייל ברישא דז"א ואתעביד חד מוחא אחרא.

צריך שתדע כי נצח דאמא לא נתפשטה בז"א רק עד הטבור של לבא דז"א, והוא מקום החזה, והטעם כי מוח חכמה שבנצח הוא לצורך ז"א עצמו, לכן נתפשט עד שיעור הזה²⁵⁸ שהוא עד החזה, כי משם ולמטה הוא מציאות נוקבא כנודע, לכן בינה דז"א שהוא בהוד דאמא מתפשטת עד טבורא שהוא עד הוד דז"א, אשר שם הוא מוח בינה דנוקבא דז"א. ונמצא כי הוא²⁵⁹ בחי' בינה הוד, והמוח הוא בינה²⁶⁰ ונתפשט עד בינה דנוקבא דז"א, כי נתפשטה כדי להשלים מציאות נוקבא כנ"ל. וז"ש בתקונים (דף ח ע"א י ע"ב) והתפשטותא דבינה עד הוד, והל"ל עד נצח הוד, אמנם זה מורה התפשטותו היותר תחתון הוא הוד, כי שם נתפשט יותר משיעור נצח דאמא²⁶¹. נמצא כי זה ג"כ ענין מ"ש בזוהר איהו בנצח ואיהי בהוד⁸⁶, כי לעולם הזכר מנצח ונוקבא מהוד.

- מאיר העץ -

⁸⁵ והוא הכתוב דעת גניז בפומא דמלכא (זהר מפשטים קכג ע"א) כי היסוד דאימא נעשה מוח דעת דז"א ונמשך ומתפשט בפה דז"א (ביאורים ח"א נה ע"ב)

⁸⁶ מושג זה של איהו בנצח ואיהי בהוד מובא בע"ח אנ"כ ט' ועוד כמה מקומות בשם הזהר, אמנם חפשתי בספרי הזהר המצויים בידינו ולא מצאתי. איברא עי' לש"ו כללים ח"ב לב ע"ג, שמביא מקור לזה מת"ז לד ע"א וז"ל הת"ז, תא חזי יקר"ק אדנ"י איהו קודשא בריך הוא ושכינתיה בתרין שוקין יקר"ק לימינא אדנ"י לשמאלא ואינון אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה בצדיק תרוייהו חד יאקדונק"י, עכ"ל. וז"ל הגר"א בביאורו שם ד"ה והיא משבחת כו' - ר"ל בהו"ה אק"ק. והענין, כי הו"ה אק"ק שרשם בחו"ב והו"ה אדנ"י שרשם בנו"ה, כי איהו בנצח ואיהי בהוד. וז"ש בפנים ת"ח הו"ה אדנ"י איהו קב"ה ושכינתיה בתרין שוקין כו', עכ"ל. (ואולי מכאן: איהו לח מסטרא דחכמה איהו קר מסטרא דאימא איהו בחימו סגי בגין דאויר קדמא נטיל בעמודא

מאיר העץ – ח"ה

ואמנם טעם אל הנ"ל הוא סוד (תיקון י' ע"ב) והקרנים גבוהים ואחת גבוה מהב', והענין דע כי זה כלל גדול שכל בחי' נור"ה שבכל הפרצופים הנה נצח גבוה מהוד (ואמנם טעם אל הנ"ל)²⁶², ופירש גבוה קצרה, כי בהיותו קצר אינו יורד למטה ונשאר למעלה גבוה, וזה בין בא"א בין באו"א בין בז"א, כולם הם קצרים הנצח שלהם יותר מהוד שלהם, ותשלום ענין זה יתבאר לקמן בסוד הרצועות של²⁶³ תפילין אשר הוא בחי' ו' הנ"ל. וכבר נתב"ל כי נה"י דאמא עם כללות הג' מוחין שבתוכם נכנסים ברישא דז"א, ושם נעשו ג' מוחין שבו גו גולגלתא. ואמנם זה היה בג"פ ראשונים דנ"ה²⁶⁴, כי שאר פרקינן נכנסים ומתפשטין בכל קומת ז"א כמבואר במ"א. וז"ש באדר"ז (דפ"ט ע"ב) אתגליף האי חכמתא וכו' ומתמן אתמשיך ונגיד בכל גופא, ומתמן אתמשיך ועייל בגו האי גופא ומליא כל אינון אדרין ואכסדראין. גם (שם דף רצב ע"ב) אמר נפקין כל חד בסטרוי ומתפשטין בכל גופא, וכן בנשא (אדר"ר דף קלו ע"א) אילין תלתא מתפשטין בכל גופא.

שער כט פרק ח מ"ב²⁶⁵

והנה נת"ל, כי היסוד דאמא נתלבש בדעת דז"א, ועטרה בת"ת עד החזה לבדה, וטעם הדבר כי היסוד של {כה ע"א} זכר ארוך ומתפשט, ושל נקבה קצר. וסוד הענין, כי יסוד הזכר להיות רובו מצד החסדים, לכן יש בו רבוי אור ונמשך ממנו תוספת אור אל היסוד שבו, והוא בולט⁸⁷. אמנם הנוקבא באה מצד הגבורות שהם דינין, אין בה רבוי אור כדי להוציא בה בחי' יסוד בולט ממש, אמנם הוא אור בלתי מורגש, ונקרא אוירא⁸⁸²⁶⁶ דכ"א כמבואר במ"א, כי היסוד דכורא נקרא באדר"ר אשא⁸⁹²⁶⁷ דכ"א וכו' ושל נקבה אוירא²⁶⁸ דכ"א⁹⁰, ועי' בביאורי דף קל"א⁹¹ לכן לא נתפשט רק עד החזה דז"א, כי עד שם שיעורו⁹².

דאמצעיתא ונטיל בצדיק וחכמה דאיהו קר נטיל בחסד ונצח ואימא דאיהי חמימא נטילת בגבורה הוד - ת"ז ככד ע"ב - ש"א)
עי' יהל אור ח"ב לב ע"ד ז"ל, או"א (דאצילות) הן בב' ידיים (דא"א) כידוע וכמ"ש בתיקונים (ד ע"א) חכמה נחית בימינא ואמא נחית בשמאלא וזו"נ ברגלין איהו בנצח ואיהי בהוד, עכ"ל (עי' לש"ו כללים ח"ב טז ע"א לגבי איהו בנצח ואיהי בהוד, דעיקר יניקת הנוק' לעולם הוא מההוד, ואפילו כשזו"ן בכל רוחב נה"י דא"א), הנה נתבאר כאן שזו"ן מתלבשים על הרגלין. והנה בבחינה זו הרגלים הם אותו גודל, והם עומדים א' מול השני, משמע ש'איהו בנצח ואיהי בהוד' הוא מציאותם של נור"ה כאשר זו"ן הם פב"פ וקומת נוק' כקומתו של ז"א. אמנם כתוב בבהג"ר א על ת"ז (קג ע"ב ד"ה לזמנין), שאיהו בנצח איהי בהוד הוא בדווקא כאשר ז"א ונוק' עומדים בצורה של מאור הגדול ומאור הקטן (כלומר העמדת זו"ן א' למעלה מהשני), ולא בבחינת ב' מאורות הגדולים (כלומר כאשר הם עומדים פנים בפנים). ולכאורה הדברים סותרים זה את זה. והנראה אולי לחלק, שהיהל אור מדבר בנו"ה דא"א שם אין בחי' מאור הגדול ומאור הקטן ממילא הם תמיד עומדים פב"פ ובאותה קומה, ואילו בביאור הת"ז מדבר על נור"ה דאצילות שם יש עליות וירידות, ולכן איהו בנצח ואיהי בהוד הוא דווקא כאשר הם זה למעלה מזה. אמנם צריך אני לרב בזה וצ"ע.

87

(6) שער מאמרי רשב"י - פירוש האדרא זוטא קדישא (המשך)

בזוהר דאימא עלאה עד הוד אתפשטת והענין הוא עם הנ"ל כי התפשטות נצח הוד יסוד דאימא תוך ז"א בסוד המוחין הנ"ל לא הגיע התפשטותה רק עד ההוד דז"א אבל היסוד דז"א לא נעשה מן אימ' כי לא התפשט יסוד שלה אלא עד שם כנ"ל כי היסוד דאימא נקרא (ד"ש דנ"ה ע"א) אוירא בסוד מגדל הפורח באויר שהזכרנו למעלה. והענין הוא כי יסוד הזכר הוא ארוך ובולט וממשיי והוא מפני שהזכר הוא בסוד החסד המתפשט בתוכו וריבוי הארת החסדים גורמין שפע גדול ביסוד שלו ובולט לחוץ מרוב הארתו. אבל יסוד הנקבה הוא קצר מאד והוא יסוד אויר וחלל ואינו ממשיי לפי שהנקבה היא בסוד הגבורות המתפשטין בתוכה כנודע ואין הגבורות מאירות כמו החסדים. כי הנקבה נקראת חשך כנודע ואין בה כח להיות היסוד שלה בולט ולכן נשאר בסוד אויר. ולכן נפסק בחזה ז"א ולא נתפשט עד היסוד דז"א לתקנו בשאר הספירות שבו. (ע"ג) וצריכין לבאר איך נתקן היסוד דז"א כי

⁸⁸ כסותא דכ"א מוזכר באדר"ר קמב ע"א.

⁸⁹ אם גורסים אשא דכ"א אז האדר"ר בדף קלה ע"ב ואם הגרסא אמה דכ"א האדרא בדף קמב ע"א.

⁹⁰ עי' לעיל פרק ז' שכתב הפוך.

עי' שער מאמרי רשב"י יז ע"ד ז"ל, כבר הודעתין כי נצח הוד יסוד דז"א נעשו שלשה מוחין בנוקביה [כלומר בנוק' דז"א] ושלשה מוחין דזעיר אפין נעשו מנצח הוד יסוד דאימא, וכמו שהיסוד דזעיר אפין נקרא אמא דכ"א [נדצ"ל אשא דכ"א עי' ע"ח נסירה ח'], כך נקודת ציון של הבינה נקראת אוירא דכ"א [עי' הגהות מהרח"ו שזה יסוד אבא - אם כן נראה שכוונתו בדכ"א כאן לא

מאיר העץ – ח"ה

לעצם היסוד אלא לתוספת מוחין שנוסף בזיווג וכן הוא למעלה באשא דכיא [וכן הוא בשער נקודות פרק ד' וכן שער דרושי הצלם פרק ב' בכללי החו"ג אות יז] וצ"ע], והיא בחינת היסוד שבה, ולשון אורא דכיא זה תמצאהו פעמים הרבה בס' הזהור בשתי האדרות. וכאשר נקודת ציון שהיא היסוד של הבינה נכנסת ומתלבשת ונשקעת תוך גולגלתא דז"א, אז נעשה לזעיר אפין בחינת הדעת וזכור כלל זה.

אחר שנעשה העולמות, הנה נעשו כולם מהמלכות שלו, והיסוד שבו הנה הוא המקום הנושא וסובל את כולם, וכן הוא לעולם, כי היסוד דהעליון הוא המקום, והוא נושא וסובל את כל התחתונים ממנו, ולכן נקרא בשם יסוד, וכמו יסוד הבנין, שנושא את כל הבנין עליו. אך הבנין עצמו הנה הוא נעשה מכח העטרה, שהוא המלכות דהעליון. והנה נעשו כל העולמות ב"ע מעטרת הנוק' דהאצילות, והיסוד שבה הוא המקום פנוי וחלל להם, אשר עומדים בתוכה. וזהו מ"ש הרב [כאן] שהיסוד דהנוק' נקרא בשם אורא ע"ש. וכן אמר ג"כ במאמרי רשב"י (בפי' אדר"ז דף נ"ג סע"ב) דהיסוד דנוק' הוא בסוד אור וחלל, וכן היסוד דאימא נקרא ג"כ אורא, ובסוד (חגיגה טו ע"ב) מגדל הפורח באויר (דע"ה ח"א מא ע"א).

⁹¹ עי' שער מאמרי רשב"י מד ע"ד על האד"ר קלה שמסביר כגרסת האדם ישר. שער מאמרי רשב"י שם נג ע"ב ובדפוח"ח נד ע"ד ונה ע"א ע"ש (לש"ו).

⁹² עי' יסוד דז"א נשלם ע"י הארת הדיקנא דא"א, והיינו, כי יסודות דא"א המתלבשים בז"א, יסוד דאבא הוא ארוך ומתפשט יותר, אמנם יסוד דאימא קצר ומסתיים בחזה, ולכן ע"י כפיפת הדיקנא שהוא מזל תחתון עד רישא דז"א, מאיר בחכמה שבו, ועי"ז מתרבה החסדים שהוא חסד דז"א שנעשה חכמה בגדלות, ומשם נמשך החסד הזה עד היסוד ומתגדל יותר, וכל זה סוד עמוק מאד, כי כבר ביארנו בכ"מ שיסוד הוא המאור המעביר כל הדרכים המסודרים בכלים דז"א ובמדות שלו אל הנוקבא, שהיא נשלמת מכל התיקונים והכנות של הנבראים וישראל לקבל אלו הסדרים של ז"א, והנה מדרגה זאת של היסוד לפעמים הוא מגולה ועושה פעולתו, ולפעמים הוא מתעלם ושובת, שהרי אנו רואים כן באדם למטה, שלפעמים הוא בסוד אבר חי ולפעמים בסוד אבר מת, והיינו, כאשר רואה הנוקבא מסודרת ביופי ותיקון שלה, אז מתרבה תשוקתו בסוד (שיה"ש ו ה) הסבי עיניך מנגדי וגו', ואז יורד ממוח שלו אליו ונעשה חי ממש.

והנה כל זה הוא בסוד השורש במאורות העליונים, שכבר נת' (פתח לז) שאימא עשתה קו המדה בכל האברים ומדות של ז"א, שכל מדה יאיר כ"כ מדרגות, ועד כמה יתפשט הארתו שהוא סוד המדה באורך וברוחב, ונתנה כח אל כל מדה, והוא סוד נה"י שלה שהם עשו מדות הט"ס שלו בסוד התפשטות המוחין דגדלות, והנה, המאורות אלו בז"א למעלה המה תמיד מסודרים כראוי בסוד (תהלים קיט פח) לעולם ה' דברך נצב בשמים, אבל שיאירו למטה לנבראים זהו לפרקים, שאינו רק בעת הזיווג עם נוקבא שלו, שאז המאור הזה שעשוי במדרגה זאת להעבירם אל הנוקבא כלל בנין התחתונים, אז הוא בסוד אבר חי עושה פעולתו, משא"כ כשאינו פונה להאירם אל הנוקבא.

והוא מה שאנו אומרים שיסוד אימא קצרה ומסתיים בחזה, והיסוד הוא יתום מאמו, ר"ל שקו המדה שלה לא נתנה בו כח הזה שיאיר בתמידות רק בעת הזיווג, שאז בא הכח ממדרגה עליונה שהוא המוח בסוד חכמה למעלה מבינה שלו, ומ"מ נשאר היסוד במציאותו לקיום הבריאה על עומדו בסוד (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם, והוא סוד הארת יסוד אבא שהוא ארוך ומתפשט לעולם ביסוד, והוא רק בכללות, אבל כח התפשטות והציוור לפרטים אינו רק מאימא לבד, זה נפסק ממנו ואינו בא רק בעת הזיווג, ואז צריכה אימא להאיר בו מצד שורשה העליון והוא סוד מזל תחתון ונקבא, שב' מזלות הם המאירים לא"א, מזל נוצר לאבא ומזל ונקבא לאימא, והוא סוד כפיפת המזל עד רישא דז"א להוסיף כח במוחין שלו, שהחכמה שבו יאיר ויתפשט מדרגתו עד היסוד ואז מתרבים החסדים בו, שכל בנין היסוד הוא ע"י גילוי החסדים שהחסדים עניינם להתגלות ולהתפשט למטה בסוד מים, משא"כ הגבורות הם [סוד] סילוק ודין וצמצום בסוד אש שטבעו לעלות.

והוא סוד ברא מאברהם דאתגליא האי אב"ר ע"י אברה"ם שהוא חסד, והם סוד רמ"ח עלמין דמתגליין בפומא דאמה שהם כלל האברים, ר"ל, שכל הכחות וכל המדות הנכללים בו מגלים כוחם ביסוד הזה ליתנם לנקבה שלו, ונקרא אב"ר שהוא העושה בא"ר דנוקבא וחופר אותה ע"י שנעשה בסוד ח"י שתקבל ברח"ם דילה כל המאורות, וכמו שית' עניינו בסוד מ"ן ומ"ד במקומו בס"ד (פתח כב) ומזל ה"ג הוא סוד תיבת המ"ם בפסוק (בראשית א ב) והארץ היתה וגו', ואלו המים הם העושים אותו בסוד באר מים חיים ובסוד אב"ר ח"י, וע"י נעשה חפירת הבאר בסוד ר"ו רוחא דשדי בגוה, וניתן בה ה"ג שהם (תהלים קטז יג) כוס ישועות, והוא מ"ש (תהלים כג ה) דשנת בשמן ראשי כוסי רוי"ה, שהמוחין המאירים בראשו ומאיר שם מזלא ששם (תהלים קלג ב) שמן הטוב על הראש יורד על הזקן, עי"ז כוסי רוי"ה בסוד אב"ר ח"י, וגם היא נעשית כלי ע"י, והוא כסא דדוד דמחזיק רכ"א לוגין, והוא (כ"מ"ש במ"ב) אחר שנברא האדם בצלם דמוחין ונשלם ז"א בגדלות, אז האיר היסוד שבו ונתגלו ה"ח בפומא, (שכן) [דאמה ולכן] היה בריאתו ביום הששי, ואז ראוי לזיווג ולהוליד תולדות, ולכן כתיב אחריו (בראשית ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהברא"ם וגו', סוד אב"ר מ"ה הנ"ל, ונקרא היסוד ח"י ע"י הדיקנא, ש"יג תיקונים נכללים במזלא תתאה, והם י"ג נהרי

מאיר העץ – ח"ה

ואמנם מה שנתפשט אח"כ הוא בחי' אורא לבד, ולא בחי' ממשיי, וזהו מ"ש במ"א ענין התפשטות הדעת ברו"ק דו"א, ולא בקו האמצעי לבד, וע"ש כי אין²⁶⁹ פה מקומם. והטעם כי להיותו בחי' אורא ולא ממשיי הוא מתפשט אל²⁷⁰ הצדדין במקום שהוא רוצה בכל הו"ק, כנודע בסוד התפשטות החסדים, כנודע אצלינו על מ"ש בזהוהר (שלח לך קע ע"א) דעת אתי בשית סטרין מה דאשתאר איהו ק"ל וכו'. ונודע מ"ש במ"א⁹³ כי החו"ג המתפשטים בז"א באים מלובשים תוך לבושי²⁷¹ אמא⁹⁴ אפי' אחר צאתם מן היסוד שלה (והוא)²⁷² בבחי' אורא הנ"ל. וז"ש בהאזינו (רפ"ט ע"ב) כי הדעת עייל לגו גופא ומלייא אדריין ואכסדריין, וכן באד"ר (דף קלו ע"א) ועייל בכל גופא שנאמר ובדעת חדרים ימלאון. ונמצא כי בזה נבין בחי' אדריין ואכסדריין. ולפ"ז²⁷³ בחי' היסוד דז"א מהיכן נתהווה, דבשלמא שאר בחינותיו יש בהם סוד התפשטות הבינה לתוכם, ומכחם נעשה הגדלות, אמנם יסוד שבו⁹⁵ מהיכן נעשה, כי לא הגיע התפשטות יסוד דאמא עד מקומו כנ"ל, כי אמא עד הוד אתפשטת (ת"ז ח ע"א י ע"ב), ולא עד יסוד. אמנם הענין כמ"ש לעיל, כי אור"א נתהווה בהם בחי' נה"י שבהם ע"י כפיפת ראש דא"א, כן ע"י הכפיפה ההיא נתהווה היסוד בז"א, אלא שיש הפרש, כי שם שהיו חסרים ג' בחי' הוצרך לכפוף מזל²⁷⁴ הח' עד מזל הי"ג, וד' תיקונים שיש בין ב' מזלות אלו. אך פה שא"צ להמציא רק בחי' היסוד לבד, לא הוצרך לכפוף רק מזל הי"ג לבדו, שגם הוא יסוד דיקנא⁹⁶ כמבואר במקומו, והנה הוא נחית בשקולא עד טבורא דלבא⁹⁷ כנזכר באדרא (קמא ע"א) ע"ש, והוא עד רישא דז"א ממש כנ"ל. ואז בהגיעו עד שם וזהו מחמת כפיפת ראש א"א, אז מתרבה השפע הרב במוחין דז"א מאור המזל ההוא עצמו ולא באמצעות אור"א⁹⁸ כשאר המוחין כנ"ל, רק ע"י המזל עצמו נמשך אור גדול בראשו, ומכח אור זה נתוסף בז"א⁹⁹ {כה ע"ב} ונתהווה בחי' יסוד שבו, בולט¹⁰⁰ ולא שוקע כמו של נקבה כנ"ל, וכמבואר אצלינו בענין קונה הכל וע"ש¹⁰¹²⁷⁵.

דאפרסמונא דכיא, ואח"כ ע"י מאיר חכמה בראשו, והוא מסוד חסד שלו שנתגדל ונתרבה מאורו ונתפשט בסוד ה' חסדים ביסוד ונעשה ח"י, והם ח"י טורי דאפרסמונא דכיא, וע"י מבסם הדינים של ה"ג בכלל שהם ה' אותיות דאלקים, ובמילוי הם י"ג אותיות ג"כ בסוד ח"י, וז"ס (ברכות נ"א ע"א) שכוס של ברכה צריך שיהיה ח"י כו'.

⁹³ שער לב פרק ח ושער לד ריש פרק ה' ובהקדמת רח"ו כלל כא (לש"ו)

⁹⁴ כל אור היוצא יוצא נרתקו עמו ע' שער תיקון הנוק' פרק ה' (דע"ה ח"ב קו ע"ב)

⁹⁵ עי' מאמרי רשב"י בדפוס החדש הוא נה ע"א (לש"ו).

⁹⁶ עי' שעה"כ עה ע"ב ובמאמר רשב"י נג ע"ד (לש"ו).

⁹⁷ עי' שער מאמרי רשב"י דף ל ע"ד ולא ע"א ושם נב ע"א (לש"ו).

⁹⁸ עי' א"א פרק ז' דף סד ע"ד ומאמרי רשב"י נה ע"ג ועי' שעה"כ דף לד ע"ד ולה ע"א ועי' פע"ח

שם פרק יד ובמ"ח תפילת האצילות פ"ו מ"ח ועי' ספר הכללים כלל ח ענף ב' (לש"ו).

⁹⁹ עי' זהר ח"א יז ע"א ועי' עוד תיקונים נ עא ועי' שער הצלם פרק ג' ופרצופי זר"ן פרק ג' (לש"ו)

¹⁰⁰ עי' שעה"כ צב ע"ד ופרצופי זר"ן סוף פרק ג' ועיבורים פרק ד' אות ב' ה' ועי' ספר הכללים כלל

יח ענ"י סימן ה' אות כ' סעיף ד' (לש"ו).

¹⁰¹ עי' דע"ה ח"ב מט ע"ד מציאות היסוד הנה הוא רק ע"י תוספת אור מהמזלין ומסוד היסוד

היוצא מהמזלין שהוא הדעת עלאה הנברא מהתנינים שהם לויתן נחש בריח ולויתן נחש עקלתון.

ועי' כללים ח"א כז ע"ד, על אף שכתוב שז"א מקבל שפע המזלין שלא על ידי אור"א אלא זה לא

כפשטות אלא כל ענין כפיפת הראש היא רק זיווג, והכפיפה היא הורדת הטיפה מלמעלה ממזל

עליון לתחתון, וזה זיווג המזלין שמשפיע לז"א שלא באמצעות אור"א, וזה נעשה על ידי העלאת מ"ן

מאור"א. כל מציאות יסוד דז"א שנתהווה מאותו ריבוי שפע הוא באמת רק על ידי אור"א שמוחין

דז"א הם לעולם רק מהנה"י דאור"א המתלבשים בו

כלומר נכנס אור המזל עצמו בין אור"א והוא דעת המייחדם לצורך מציאות היסוד (כללים ח"א כט

ע"ב)

עי' כללים ח"א נג ע"ג שמביא זהר בראשית טז ע"ב ויז ע"א ותיקונים נ ע"א וכן שעה"כ לה ע"א.

עי' כללים ח"ב עג ע"א, ועי' שעה"כ (וקונה הכל) והעומק כי על ידי עתיקא דכלילן לון והוא כלל

כל הי"ג, נמשך ומתפשט ממנו זוהר אור דכל הי"ג ת"ד בכח אור הדעת עלאה שבהם והמציא בא"א

עצמו מציאות היסוד שבו שיהיה הוא ג"כ כלול ו' ומשוכלל בכל בחי' האורות י"ג ת"ד ובסוד גדולה

מילה שנכרתה עליה י"ג בריתות ונעשה על ידי תיקון 'ונקה' דזקן עליון דא"א והוא מציאות יסוד

דא"א עם בחי' י"ג ת"ד אשר בזקן התחתון, ונמשך ונתקן על ידי זה מציאות יסוד בז"א ג"כ

ומציאותו הוא מאור הדעת עלאה שבו מתפשט בדיקנא שבו אשר נשלם בכ"ז מהיסוד א"א.

ולכן הנה"י לעולם רק לבר מגופא כי אינם מעיקר המציאות דפרצוף אלא שהם מתפשטים בו

ונתוספים בו (ביאורים ח"ב ס ע"ג) כי הם ב' ביעין ואמה (שם סה ע"ב)

ועי' הערה 106.

מאיר העץ – ח"ה

והנה כפיפת ראש דא"א ע"י מזלא נרמז בפרשה נשא (דף קלב קלג ע"א) ונחית בדיקנא כו', אמנם כאשר כופף ראשו ומאיר במוחין הוא מאיר במוח הראשון שהוא בחי' חכמה דז"א. וכבר נת"ל על (זהר משפטים קכב ע"ב) רישא דמלכא בחו"ג אתתקן כו', כי הכלי של החכמה נעשה מחלק עליון של זה החסד דו"ק דז"א שהגדיל, והנה זה חסד נקרא אברהם, וממנו נמשך האור הזה מן הכלי זה²⁷⁶ אל כל הספירות עד בואו אל היסוד הנקרא כל¹⁰², ומזל הי"ג נקרא ונקה כנודע, והם אותיות קונה, וזהו קונה הכל כנ"ל. וזהו (בראשית יד יט) ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ, כי אברהם מתקן שמים וארץ ע"י שקנה מחדש בחי' היסוד המזווג שניהן, כמ"ש (דברי הימים א' כט יד) כי כל בשמים ובארץ, והוא הקונה אותם בסוד מזל הנקרא ונקה. וז"ש בפ' בראשית (ג ע"ב) ג"כ דכד אתי אבר מאברהם אתהדר ברא ונעשה אבר ואתגלייא האי אבר. והענין, כי ע"י האור ההוא שלקח אברהם²⁷⁷ נתקן האבר הקדוש¹⁰³ המזדווג עם המלכות הנקרא מ"ה¹⁰⁴, לכן כח שניהן נרמז בו אבר מ"ה אברהם, כי הוא המתקנם. ואמרו (זהר ח"ב מ ע"א) אתגליא האי אבר מורה על מ"ש כי ע"י²⁷⁸ (נגלית)²⁷⁹ בליטתו לחוץ בולט מרוב האור ולא שוקע כמו של נקבה.

²⁸⁰מ"ק ודע כי עד שלא נתהוו זו"ן פב"פ²⁸¹¹⁰⁵ ונעשה סוד אצילות עד היסוד¹⁰⁶, לא נתגלה מציאות דעת עליון שבין או"א¹⁰⁷, לכן לא נזכר²⁸² בכלל הי"ס¹⁰⁸, וז"ס ענין אבר מאברהם¹⁰⁹ הנ"ל²⁸³.
²⁸⁴ובמקום¹¹⁰ שלא נתהוו זו"ן פב"פ¹¹¹ לא נתגלה מציאות אות יו"ד במילוי השמות¹¹², כי סוד היסוד²⁸⁵ לעולם הוא סוד המוח¹¹³²⁸⁶, וכשאין זווג א"צ למוח, לכן לא תמצא²⁸⁷ רק יו"ד ראשונה שבשם, וז"ס מילוי ההי"ן שהוא אב"א לכן אין בו רק י' אחד¹¹⁴.

- מאיר העץ -

102

¹⁰³ ולכן נקרא היסוד נער כי נתחדש תמיר כנשר נעוריו בעת הזיווג כי אז ישוב לימי עלומי (כללים ח"ב נא ע"א) {מוסיף משהו?}

¹⁰⁴ כלומר שניהם יחד נקראים מ"ה? ועי' ש"ש שהתקשה שלא מצא בשום מקום מ"ה היא מלכות, אבל עי' לקמן הערה 109 ש'מ"ה' שייך לעט"י שנקרא מלכות ולכן האבר מזדווג עם העט"י שבו כשהיא נכנס ליסוד דנוק'.

¹⁰⁵ מבואר בדברינו בדע"ה ח"ב דרוש א' ענף ב' אות ג' ד' ובביאורים מטול"מ פרק ד' אות כב (ועי' בזהר הרקיע דף יז עב ובמאמרי רשב"י יא ע"ד) ובספר הכללים כלל ו ענף ה' וכלל יב ענף ג' וכלל י"ח ענף י' סימן ה' אות כ' סעיף ה' (לש"ו).

¹⁰⁶ עד סוף היסוד שהוא עטרה שבו (דע"ה ח"ב ד ע"א)

¹⁰⁷ ור"ל גם על כללות האו"א שבא"ק שלא קבלו מהי"ג ת"ד שבא"ק שהוא עולם העקודים, והוא בבחי' הדעת עלאה בא"ק על דרך הי"ג ת"ד בא"א דאצילות, ולא קבלו האו"א את הדעת עלאה מהעקודים לצורך עולם הנקודות כלל, וכמ"ש בזה ג"כ בכללי התפשטות והסתלקות כלל י"ב ענ"ג, והוא ג"כ ענין החסרון דאור האוזן שהוא אור העליון העיקרי שהיה חסר בעולם הנקודות כנודע (דע"ה ח"ב ד ע"א)

¹⁰⁸ משום שלא היה בעולם הנקודות, דכל מה שהיה בעולם הנקודות הם אינם חסרים לעולם, וכל מה שלא היה אז הם רק בבחי' תוספת ולפעמים ישנם ולפעמים אינם, ולכן הם אינו מן המנין (דע"ה ח"ב ד ע"ב) עי' בהגר"א בספד"צ א ע"ב בהגה"ה ז"ל, סוד זה הדעת לא היה בעולם התהו, ולכן לא נחשב דעת בספירות, כי כל מה שלא היה בתחלה קודם התיקון אינו אלא תוספת ולא נחשב במנין.

¹⁰⁹ אברהם הוא אותיות אבר מ"ה כמ"ש בהק' זהר בראשית ד ע"א כי היסוד נעשה על ידי התפשטות שפעת אור החסד דהשם מ"ה והוא אבר מ"ה וכן נעשה פעולתו תמיד על ידי גבורות הנמתקים באור החסדים המתגלה במוחין ומתפשטים ביסוד (ביאורים ח"ב עא ע"ב)

כי אברהם הוא אבר מ"ה, וכמ"ש בזוה"ק בראשית ג' ע"ב [ד ע"א] ובעולם הנקודות היה רק האבר לבד בלא המ"ה, כי מלך הז' שהוא בעל חנן והוא היסוד וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א (&) הרי יצא גם הוא בעולם הנקודות, אבל המלך הח' שהוא עטרת היסוד והוא נמשך מן הדעת עלאה והוא השם מ"ה, הנה הוא היה חסר בעולם הנקודות ולא יצא הוא אלא רק בעת התיקון, וכמ"ש בזוה"ק בראשית (דף ד' ריש ע"א) נטל קוב"ה מ"ה ושדי באבר ואתעביד אברהם, וזהו מ"ש הרב שם לעיל בפ"ח על כלל האצילות בעת התיקון כי קנה מחדש בחי' היסוד המזווג שניהם, ור"ל כי נעשה בו בהיסוד פנים חדשות ע"י העטרה שנתחדש בו, ועי"ז אתגליא תכונתו ופעולתו של כל היסוד כולו, וזהו שאמר כי קנה מחדש בחי' היסוד כו' (דע"ה ח"ב ד ע"ב)

¹¹⁰ כלומר כל זמן (דע"ה ח"ב ד ע"ב)

מאיר העץ – ח"ה

שער כט פרק ט מ"ב²⁸⁸

גם דע, כי מן ב' מוחין חו"ב הנקרא אחסנתא דאו"א (אד"ז רצב ע"ב), נמשך לו הארה בב' פנים שלו, כמ"ש (במדבר ו כה) יאר ה' פניו אליך, ב' פנים ימין ושמאל, מצד החכמה ומצד הבינה¹¹⁵, אך מהדעת הוא נמשך לגו גופא, בגו אדרין ואכסדראין¹¹⁶ שהם הו"ק²⁸⁹ כמו שנת"ל. והרי נשלם פרצוף ז"א בבחי' פנימותיו כנ"ל, שהוא בחי' ה'. והנה זה היה בד' שנים כנגד התפשטות הד' מוחין, ואם {כה ע"ג} תצרפם עם ט' שנה ויום א' שעד אז נקרא זמן היניקה כנ"ל, יהיה לו עתה י"ג שנה ויום אחד, וכבר הוא אדם שלם בכל²⁹⁰ דבר החייב במצות, ואז נקרא איש גמור מי"ג שנה ויום אחד ולמעלה. והנה, אחר שז"א ע"י עיבור הזה הב' שעלה בסוד מ"ן עד²⁹¹ יסוד דאמא²⁹² כנ"ל, ונתגדל כנ"ל, כיון שעלה עד יסוד דאמא העליון, אז היה בו²⁹³ שערות ביסוד שבו הנקרא זקן תחתון ג"כ, שהם ב' שערות, והם סימן באיש אחרי היותו בן י"ג שנה ויום א'.

ובענין הדיקנא דז"א¹¹⁷ לא נתבאר לי היטב זמן הוייתה, אמנם מה שקבלתי ממורי זלה"ה הוא, כי בתחלה יש לו ט' ת"ד בלבד אחר היות לו י"ג שנים, ואח"כ אחר היות לו ך' שנים שנכנסו מקיפי אבא דל"מ דצלם, אז נעשה לו זקן גמור ב"יג ת"ד¹¹⁸. וזה פירוש (תוספתא קרבנות

¹¹¹ כי לא נזדווגו המלכי יושר והעגולים שהם הזו"ן הכלליים דעולם הנקודות זה בזה וכמשי"כ בדע"ה ח"א דרוש ב' ובכללים כלל י"ח ע"ב ע"ש והוא משום כי היה חסר אז סוד בחי' העטרה שעל הברית אשר בו תלוי כל הזווג (דע"ה ח"ב ד ע"ב)
¹¹² על ידי גילוי דשם מ"ה ונעשה מציאות היסוד אז נתגלה הע"ב וס"ג אשר הם במילוי יודי"ן (ביאורים ח"ב עא ע"ב).

¹¹³ עי' שער הולדת או"א זו"ן פרק ג' שמילוי י' בג"ר ה' בנוק' וא' בו"ק.
אבל אם גורסים היסוד ולא כמ"ש בשעה"ק וזוהר הרקיע אז זה כמשי"כ בזהר משפטים קי ע"ב בסוד משכיל לאיתן (עי' שער השבירה פרק ג') (ביאורים ח"א ע"ד ע"ג).

עיקר תכונת אבא חכמה והוא המזדווג עם הבינה, ומהם שניהם יוצא הדעת המתפשט בכל הה' קצוות ומתגלה ביסוד הנקרא כ"ל, ונמצא כי היסוד הוא הבריה התיכון המבריה מן הקצה אל הקצה, כי הוא המוח פנימי של כל הגוף, דעת דמלייא אדרין ואכסדראין הה"ד ובדעת חדרים ימלאו, כמ"ש באד"ז (רפט סע"ב) וכן שם (רצה סע"ב) אתפשט דכורא בדעת ואתמליין אכסדרין ואדרין מרישא דגלגלתא שרי ואתפשט בכל גופא מחדוי ודרועי ובכלא (דע"ה ח"ב ד ע"ב)

¹¹⁴ עי' כללים ח"ב לג ע"ד, ואם קשה איך המזלין נהיו הדעת בין או"א שהרי הם חופפים עליהם מבחוץ העומק היא שמתפשט אורם תמיד באו"א ובתוכם ובפנימותם והוא הדעת המכריע בין או"א והוא נמשך מאור היסוד דכתר עליון שהוא בתיקון ח' וזה בסיוע מזל ונקח.
היסוד הוא ענף הת"ת והדעת והוא עולה עד הדעת והדעת מתגלה בו אם כן כלול היסוד מהת"ת והדעת (כללים ח"א פח ע"ג)

¹¹⁵ עי' פת"ש גדלות דז"א מח שהזיו של הפנים הוא מתנוצץ מצלם של הנר"ן שהוא לבוש המוחין, וכן מלבוש הזה מתנוצץ בפנים שהפנים הוא המאורות שמגלים פנימות הסדר שבגוף, כמו שאנו רואים באדם למטה שכאשר פניו מאירים ושמחים הוא ניכר שדעתו הפנימי מיושבת עליו ושמח במעשיו, וכן הוא במאורות העליונים, שאם הם מתוקנים כראוי בגדלות גמור ע"י מעשה התחתונים הראויים לכך, אז מהנהגה פנימות הזאת של המוחין מסוד לבושו שהוא הארת אימא השומרת אותו מתנוצץ הארה זאת בפניו, והוא צד הסתכלות לנבראים להאירם ולשמחם בזיו הזה, וע"ז נאמר (במדבר ו כה) יאר ה' פניו אליך

¹¹⁶ ע' א"ז רפ"ט ע"ב וז"ל, ועייל ברישא דזעיר אנפין ואתעביד מוחא אחרא, (ההוא אחרא) ההוא נהירו דאתמשכא מניה אלין תרין משיכן אתגליפו מתחברן בחד רישא דעמיקא דבירא, דכתיב בדעתו תהומות, נבקעו ועייל ברישא דזעיר אנפין ואתעביד מוחא אחרא, ומתמן אתמשיך ועייל לגו גופא ומלייא כל אינון אדרין ואכסדרין דגופא, הה"ד ובדעת חדרים ימלאו, עכ"ל.

ועוד שם - ע"י שמאיר בו הזיו יכול להסתכל למעלה ממדרגתו להשכיל ולהשיג מדרגות הנעלמות יותר, ובזה מחדש זיו הנשמות להשיג דברים נעלמים ולהתקדש בקדושה יתירה שהוא תענוג הנשמות, אבל הדעת הוא מתפשט בו"ק כלי המעשה, והוא הגורם תענוג גופני לנבראים ולהגדיל מעלת ישראל בעולם והצלחתם בעוה"ז בו' ימי בראשית ע"כ.

¹¹⁷ כל זה מדובר בזו"ן הפרטיים המתגלים ומתחדשים בכל דור (ביאורים ח"ב יא ע"ב)

¹¹⁸ עי' ב"ע קד ע"ב, שמבאר כי יש זמן שת"ד דז"א מתעלים ל"ג תיקונים ע"י התלבשות י"ג ת"ד דא"א בהם. וכן הוא בביאור הגר"א בספד"צ כה ע"ב ד"ה והתקונים ז"ל, ונהירין בו (בז"א) ג"כ י"ג תקונים, ע"כ. אמנם עיין שם כ"ה ע"א ד"ה כ"ב, שם מפורש שאין בדיקנא דז"א אלא ט' תיקונים בלבד וכן הוא בע"ח א"א יא שלעולם אין בז"א רק ט' תיקונים [וכן הוא בלש"ו כללים ח"א כז ע"ד], וצ"ע.

מאיר העץ – ח"ה

(יא) עד שנתמלא זקנו, כי זהו ג"כ כוונת ברכת כהנים שהם מקיפי אבא וע"ש (שעה"כ עמידה דרוש ה). ונמצא, כי מילוי הזקן אינו²⁹⁴ רק אחר ך' שנים, אמנם היותו בו ט' תיקוני דיקנא לא ידעתי פרטיות זמן היותם²⁹⁵, אם הוא תכף אחר שנכנסו מוחין פנימית דאו"א, שהוא צ' דצלם שהוא אחר שנת י"ג שנים ויום א', או אחר שנכנסו מקיפי אמא, וצ"ע. אמנם הכלל העולה, כי הדיקנא דז"א וגם התפילין כנ"ל כולם הם אורות מקיפים היוצאים מפנימיות ז"א, ואינם כמו המקיפים ל"ם דצלם שהם מקודם שנכנסו כלל תוך ז"א, אמנם אלו המקיפים הם מאורות פנימים עצמן שחזרו לצאת¹¹⁹ בסוד אורות מקיפין, והבן זה ההפרש כמ"ש במ"א¹²⁰.

והנראה אולי ביישוב הדברים, דראשית כל יש להקדים את ענין עליית הפרצופים בכלל. עי' לש"ו כללים ח"א לו ע"ג (וכן הוא בח"ב יז ע"ב בשם הרש"ש) שייסד שכל עילוי באורות אינו יכול להיות עלייתם למעלה ממש, דא"כ לא היה זה עילוי אלא אדרבא כעין מיתה שכן עיקרם הפך להיות נעלם. אלא בע"כ דעיקר עניינו שנמשך לבחינות תחתונות אור גדול מבחינות עליונות יותר עד שמתעלה התחתון במקומו ונהפך להיות במדרגת העליון. ולפי הקדמה זו אפשר לומר שזהו ישוב דברי רבינו, שמעיקרא באמת לא היה הז"א נתקן אלא בט' תיקונים. אמנם כאשר האיר עליו אור עליון דא"א נתעלה להיות מואר בהארת י"ג תיקונים, ועי' שעה"כ דרושי חזרת העמידה פרק ה'.

¹¹⁹ כלומר אור חוזר עי' שער מאמרי רשב"י נה ע"ד אם זה המ"א כאן.
¹²⁰ עי' פת"ש גדלות דז"א מט ז"ל, הדיקנא שלו נעשה בעת גמר גדלותו, וענין הדיקנא הוא גילוי המדות שלו והם כמו הדיקנא דע"ק שהם י"ג מדות של רחמים שמראים לפי עניינו, כך הם המדות של ז"א לנקום נקם ולעשות דין ברשעים, וכמ"ש באד"ר (קל"ט ע"ב) פתח ואמר מן המצר וגו', תנא הכא ט' תיקונים דבדיקנא דא להני תיקונים אצטריך דוד מלכא בגין לנצחא לשאר מלכין ולשאר עמין כו', וכן נכלל שם רחמים ג"כ כמ"ש שם (ק"מ ע"א) תאנא כל הני שערי דדיקנא כולהו תקיפין מ"ט כל אינון דרחמי בעיין למהוי תקיפין לאכפאי לדינין וכל אלין דאינהו דינא הא תקיפין אינון ובין כך וב"כ בעיין כו', יעו"ש, כי כן מדרגת ז"א שהוא אלקי המשפט בב' דרכים לשלם שכר טוב לצדיקים כו', והיינו שזה ענין הדיקנא שמגלה כחות של הפרצוף לפי מה שהוא. והנה כלל הנהגת א"א הוא למעלה מסדר המשפט ליתן אף למי שאינו ראוי לכן, כל תיקוני הדיקנא שלו הם רחמים גמורים שלא לפי המעשה, ולפעמים מתנוצץ מהם גם בהשפעת עוה"ז בו' אלפי שנין לפי העת שצריך לוותר לפנים משוה"ד כדי שיהיה התיקון אח"כ, אבל באמת הוא בדין רק להאריך אף בעת החטא ואח"כ גבה דיליה (ב"ר פס"ז סי' ד') מעט מעט, או להעניש את הרשעים ולהעבירם מן העולם אף שאין ישראל זכאים לכך, רק בשביל מה שצריך לקיומם כדי שיתקיים העבודה והתורה כמו שהיה בקי"ס באבודם של מצרים דבעי לאוקיר דיקניה (ספד"צ לב ע"ב), והם המדות י"ג שיוורדים מע"ק לז"א לתקן מדות של המשפט. אבל מדותיו של ז"א כבר נתבאר שהם לפי משפט הגמור ע"פ התורה, והוא מתחלק לב' מדרגות חג"ת הנהגת עוה"ב (עי' ליקוטי הגר"א בסוף ספד"צ לח ע"ג) ששם משלם שכר ועונש לפי המעשה ממש, ונה"י הנהגת עוה"ז בחילוף המדות ומיזוגם, אבל הדיקנא הוא מה שמגלה גם בעוה"ז לפעמים כפי שכר המעשה והמשפט לנקום נקם ברשעים וליתן שכר לצדיקים ע"פ מעשיהם לפי הצורך ולפי מה ששיערה חכמה עליונה, מה שצריך לתיקון העולם לגלות הג' קווין של חד"ר שהם חג"ת גם בעוה"ז והוא סוד הדיקנא שלו שהוא מתפשט עד טיבורו והם לנגד חג"ת שלו, רק הם בגילוי להאיר גם בנה"י, והם סוד ט' תיקונים שלו שהם ו"ק וג"ר מוחין שלו, שמסדר לפי החכמה והבינה והדעת מה שצריך לעולם בכדי להראות עוצם השגחתו בעת שנתרבו הרשעים בעולם וגם מה שצריך ליתן טוב לצדיקים לפי הזמן הצריך, והם ששה שמות וג"פ אדם שזכר דוד [המע"ה] בפ' (תהלים קיח) מן המצר, שהו' שמות הם לפי הו"ק וג"פ אדם ג' מוחין שלו שבזה נשלם צורת אדם שלו (עי' בהגר"א בסד"צ כ"ד ע"ג).

ולכן תיקוני הדיקנא נקראים לבושים (עי' בהגר"א בספד"צ ג ע"ג), שהם מדות שבהם הוא מתראה לבריותיו, כמ"ש, (תהלים צג א) ה' מלך גאות לבש וגו', ונקרא בג"ד שהם ט' מדות שלו, והם כסדר ב' פעמים [שם] י"ה וג' פעמים אדם וד' פעמים הו"ה (עי' אד"ר קלט ע"ב), וכאשר יש עת רצון אז נתלבש במדות של א"א לעשות לפנים משוה"ד כולו חסדים גדולים, שגם בעוה"ז מתראה במדות אלו כמו שהיה בקי"ס ובמתן תורה, שנדמה לישראל כזקן מלא רחמים, ששם נתגלה להם עניינים של ע"ק שהוא בסוד הנצחיות ובהעברת כל קטרוג, והוא סוד מ"ש באד"ר (קל"ט ע"א) שיוורדים י"ג תיקונים של ע"ק בז"א, והם כ"ב בסוד כ"ב אותיות של תורה והם סוד כל ב"כ והם י"ג יודיין וט' וויין של ברכת כהנים (עי' בהגר"א בספד"צ כה ע"א), שיוודיין הם בסוד דרגין דא"א ששם מתראים כל הי"ס בגלוי, מה שא"כ בז"א עקרו בסוד ו' שהם ו"ק ו' ימי בראשית. והט' תיקונים דז"א הם בב' דרגין, שט' עצמם הם של פ' (תהלים קיח) מן המצר וגו' שהזכיר דוד, ונגידו דרבות קודשא דע"ק בט' דז"א הם אותם שהזכיר בשלח לך (במדבר יד יח) ה' ארך אפים וגו', כמ"ש רבינו הגדול בפירושו לספד"צ פ"ג (כה ע"ב), והוא כמ"ש שז"א הוא בב' דרגין, א' דינא

מאיר העץ – ח"ה

לעשות דין ברשעים ולנצחא שנאין ואלו הם של ז"א עצמו שהוא אלקים, והוא מאיר מהמוחין שבו שהוא הנהגה הפנימיות להראות מעלתם וגדולתם של ישראל ולהאיר חיצוניות הכלים שהוא הנהגת הטבע של אלקים שבהם אחיזת או"ה בכוכבים ומזלות ובשרים שלהם, אבל הנהגת פנימיות הוא המוחין בהעלם, וע"י השערות בוקע אור המוחין והם כלי קרב ומלחמה ע"י תפלת ישראל, שמתגלה אור הפנימי של הנהגה כמ"ש (דברים ד ז) כי מי גוי גדול וגו', כה' אלקינו בכל קראנו אליו [וכו'], והוא מ"ש (אד"ר קלט ע"ב) מן המצר קראתי י-ה אצל פתח דאודנין דמשם התחלת הדיקנא, והיינו מצד העלאת התפלה של ישראל שצועקים מצרתם, שמצירים להם או"ה והם ב' אודנין למשמע טב וביש (אד"ז רצ"ד ע"א, סד"צ כ"ג ע"ב) והיינו, לשמוע תפלת ישראל בימינא וגם קול רגשת האומות ורשעתם באודנא שמאלא, ועי"ז מתעורר אור המוחין דרך צינורות מיוחדים לגלות כחו של ישראל, והוא כמ"ש (משלי כ כט) תפארת בחורים כחם וגו', והוא מ"ש (תהלים קיח ה) ענני במרחב י-ה, ברוחב השערות שעל הלחיים.

וז"ל פתח נ' - והוא כמ"ש באד"ר (קל"ח ע"א) אודנא דאתעבד כו', דרגא בעקימא, להאי ולהאי מה טעמא בעקימא בגין למשמע טב וביש כו', והיינו, ששם בז"א הוא לפי המשפט ולהבחין אם ראויים לקבל תפלתם וע"פ הדין שהוא בעקימו לעשות בעומק הדין, ושם נטיף מג' חללי דמוחא כו', ומההוא נטיפו עייל קלא בההוא עקימא ואתצרף כו', שמבחין ע"י חכמה ובינה ודעת שרשי הג' דרכים של חד"ר לעשות לאיש כדרכיו, וכמ"ש, כי שומע אל אביונים כו', והוא בימינא (טב) ביש דכתיב, וישמע ה' ויחר אפו וגו', ברשעת שנאין בסטרא דשמאלא, ולפעמים התפלה עולה ומתעכב איזה זמן שאינם נענים מיד עד שיתצרפו ישראל ויתמלא סאתם של הרשעים, והוא מ"ש שם, דהאי אודנא סתים לבר ועקימא כו', בגין למכנש קלא ולא יפוק לבר ויהא נטיר וסתים כו', שבאמת התפלה של ישראל עושה רושם תמיד רק נשאר שמור לאחר זמן, ומבחוץ נסתמו שערי תפילה לפי עומק חכמתו של יוצר בראשית, והוא סוד (איכה ג כד) סכותה בענן לך וגו' (עי' עוד יהל אור ח"ב ל ע"ב), והם השערות שמכסים על האודנין, דינים הגדולים הסותמים בפני שערי תפלה (עי' תיקו"ז נז ע"א).

ורק שאם צועקים בצרתם מאד עד שמעוררים שערי רחמים, ואז מסתלקים המחיצות והקטרוגים הסותמים בפני שערי התפלה, אז מסתלקים השערות מעל האודנין ומתעורר לעשות דין במציקים להם, וכמו שהיה במצרים, (שמות ב כג) ויאנחו בני ישראל וגו' ויזעקו ותעל שועתם וגו', ואז ויזכור אלקים את בריתו את אברהם וגו' שהוא מסוד הנהגת עוה"ב שהוא סוד (רש"י שמות ו ב) אני ה' נאמן לשלם שכר כו', והוא מ"ש שם, בשעתא דצווחין ישראל בעקו ושערי מתגליין מעל אודנין, עייל קלא באודנין כו', ונפיק בנוקבי חוטמא כו' ועביד נוקמין כו', ומבואר שם דשית מאה אלף רבוא אינון מאריהון דגדפין דתליין באינון אודנין, והם ס"ר של ישראל, שהם מספר המדרגות שבז"א שכל א' מישראל יש לו דרך מיוחד מסודר במאורות שלו שם בז"א, ותפלתם מעורר ס"ר מה"ש מליצים שהם מביאים ומעלים קול תפלותיהם ובקעין רקיעים ואוירים עד שעולים למעלה שעליהם נאמר (קהלת י כ) כי עוף השמים יוליך את הקול וגו'.

ודרך הב' של הדיקנא הוא ברחמי לישראל לקבלם בתשובה ולהסיר המקטריגים שנבראו בעונותיהם והוא ג"כ לנצחא שנאין של הנפש, והם אותם שזכר משה במרגלים, ה' אך אפים (במדבר יד יח) והם נגידו דרבות קודשא דע"ק, והיינו שהמדות של ע"ק הם בסוד התשובה, אבל הוא בסוד הנצחיות בעוה"ב באלף השביעי שאז יבוער הרע מכל וכל, והוא חזרתם לתשובה, אימא, שכולם נתקנים שם לעולם שיבוער הרע מכל וכל שהוא סוד יום הדין הגדול, ואח"כ יוה"כ בינה ונקה, כמ"ש בביאור רבינו הגדול ז"ל בספד"צ באריכות (לד ע"א), אבל בו' אלפי שנין אינו בא"א במקומו, אלא בסוד הארת התיקונים דע"ק למטה בז"א, ר"ל התפשטם עתה בזמן של ו' אלפי שנין שהוא לקבל בני אדם בתשובה עתה, לתקן מעשיהם ולבררם מאחיזת הסט"א, ובזה תבין הסוד הגדול שב"ג דע"ק נחשב ונקה ב"ג מדות, ומ"ש אח"כ לא ינקה אינו בחשבון הי"ג.

אבל בט' שהזכיר משה במרגלים נחשב ונקה כתיקון בפ"ע, ולא ינקה כתיקון בפ"ע כמ"ש רבינו הגדול ז"ל בביאורו שם פ"ג (כ"ה ע"ב) והיינו, כמ"ש רז"ל (שבועות ל"ט ע"א) ונקה לשבים, ולא ינקה לשאינם שבים, כי למטה בז"א בהנהגת ו' אלפי שנין המדות פועלים ב' דרכים ימינא שמאלא דין ורחמים, והוא בעת שהבחירה שולט, הם ב' מדות לשבים ולשאינם שבים והם הרשעים הגמורים לנצחא שנאין, מה שא"כ של ע"ק באלף הז' הוא רק רחמים לבד, כי שם תכלית התיקון ויבוער הרע לגמרי.

ועוד זאת הפרש ביניהם, שבאלף השביעי התשובה הוא מסטרא דלעילא ולא מסט' דילן, שהרי אם יבוער היצה"ר לגמרי ויהיה העלאת הנבראים למעלה בסט' דלעילא, כמ"ש (יחזקאל לו כז) ועשיתי את אשר בחוקי תלכו וגו', כי שם הרחמים הגמורים שלא ע"פ מעשינו וזה אשר יתגלה אז בעוה"ב, אבל בז"א שהוא ו"ק, הנהגת ו' אלפי שנין, מתעלמים אותם התיקונים, שברצונו ית' שיהיה הבחירה מסורה, לכן התשובה מסטרא דילן שצריך האדם עצמו לעורר התשובה, ואז (יומא לח ע"ב) הבא לטהר מסייעים אותו מלעילא, והוא ירדת הי"ג מדות למטה בט' של ז"א ר"ל שמתלבשים בדרך הבחירה, וכן הוא בכל אדם שצריך לילך בדרכיו ית' כמ"ש (ספרי עקב) והלכת (בדרכיו) וכו', מה הוא רחום כו', שתחילה האדם מדות שלו בסטרא דדינא שכך הם קבועים

מאיר העץ – ח"ה

ובודאי בתחלה התחילו לצאת המקיפין של התפילין שהם יותר גבוהים מאלו של הדיקנא, ולכן נבאר אלו המקיפים של התפילין ואח"כ של הדיקנא, כי הרי האיש חייב במצות תפילין תכף אחר היותו בן י"ג שנים ויום אחד, והדיקנא מתאחר לצמוח יותר אחר כך, ואלו הב' מקיפים שהם התפילין ודיקנא הם בחי' ו' הנ"ל. ואמנם תחלה אבאר בקיצור ענין הז' שנים שיש מ"ג עד כ' שנים, שאני מסופק זמן הדיקנא אימתי היה, ואחר כך אחזור לבאר ענין התפילין והדיקנא. הנה, כבר נתבאר במ"א¹²¹ איך נכנסים מקיפי ל"ם דצלם בפנימיות דז"א באלו הז' שנים, כן יש בחי' אחרת הנעשים באלו הז' שנים כנגדן, דוק ותשכח זה. והענין כמ"ש בא"א, אחר שנתקן כל פרצוף, נתקן ראשו יותר במילוי²⁹⁶ (נ"א בעילוי) בסוד ז' תקוני דגלגלתא, שנתלבשו בהם והאירו בהם ז"ת דעתיק, כן בזעיר אנפין אחר התיקון²⁹⁷, צריך שיתקנו ז' תקוני דגלגלתא מבחי' עתיק. ונודע, כי אין עתיק מתפשט אלא בהתלבשות א"א, נמצא כי ז' תקוני דגלגלתא דא"א אשר בתוכם ז"ת דעתיק יאירו בתוך ז' דגלגלתא דז"א, ויושלמו ז' דגלגלתא בז"א ג"כ. אמנם, אי אפשר שיהיו הם {כה ע"ד} עצמן, כי הרי אין ז"א מלביש לא"א רק מטבורו ולמטה¹²². אך הענין, כי מאותו אור עליון¹²³ שבז' דגלגלתא דא"א וז"ת דעתיק ישתלשל האור ממדרגה למדרגה עד שיכנוס האור ויאיר בז' דגלגלתא דז"א. וסוד הענין, כי הנה נת"ל כי חצי יסוד עתיק מתלבש תוך חצי ת"ת תחתון דא"א, והוא מתלבש ממש תוך רישא דז"א. ומאותו יסוד דעתיק יצאו אלו האורות הנ"ל, אחר שנתפשטו מלמעלה עד מקומו, וממנו יצאו אלו ז' דגלגלתא דז"א. וטעם הדבר הוא כנודע, כי עתיק חסד שלו נקרא יומם, כי כלולין בו כל

בשורשו, והוא סוד בג"ד שלו וצריך להגביר מדותיו ולהכניעם ע"י רחמים וחסד שעושה עם זולתו, ואז הוא בתכלית גדולתו ומאיר בנשמתו מדותיו ית' העליונים מסטרא דע"ק. וז"ס מ"ש בספד"צ פ"ג (כ"ד ע"ב) תשעה אלין אתעקרו משמא שלים ואשתילו לבתר בשמא שלים, דכתיב ויטע ה' אלקים וגו', וכמ"ש רבינו בביאורו שם שתחלה ביציאתו מרחם אימא הוא קטן שצריך לאמו עד ו' שנים להגדיל ו"ק שלו, ואח"כ מתעקר משם ונשתל בע"ק ששם שם הו"ה כולו רחמים גמורים, וז"א הוא שם אלקים גבורות וכשנשתל בע"ק נקרא שמא שלים, והיינו, שענין הקטנות כ"ז שאין המאורות נשלמים במילואם אז אין הרחמים נשפעים ממקור עליון רק מאימא לצורך תיקון העולם לבד, אבל אח"כ בגדלות אז נשרש מדותיו של ז"א במדותיו של ע"ק, שהוא כמ"ש שמתלבשים מדות הרחמים בז"א לפי מדתו לנקות הפושעים ולגלות הנהגת הגדלות שלו לנצחא שנאין ולשלם שכר לצדיקים גם בעוה"ז, והם ט' אותיות בב' השמות נגד ט' מדות שלו ושל נגידו דמשח רבות כמ"ש.

¹²¹ עי' שעה"כ פסח ב' (הגוב"י).

¹²² תמיד א"א בכל פרצוף ופרצוף למעלה מהפרסא וז"ת אינם עולם למעלה מהפרסא בשום פנים רק שנתפשטים שם אורות העליונים וזו היא עלייתו של ז"א המוזכר בכל מקום (ביאורים ח"ב צא ע"ד) כלול בזה שהמ"ה וב"ן מתחת לפרסא עד לעתיד לבא (כללים ח"ב קכה ע"ב) {ב' דיבורים האלה מוסיפים כאן משהו?}

¹²³ אין שום אור נעתק ממקום למקום אלא שנתוסף לו אורות מלמעלה משתלשל ממדרגה למדרגה עד שיכנוס ואירה ז"א ועל הוא יש לו אור כלמעלה (כללים ח"ב יז ע"ב) כאן שליטת המ"ה וב"ן (כללים ח"ב קה ע"א).

לגבי שיטת הלש"ו בנוגע לשליטת ס"ג בעקודים ע' כללים ח"א נו ע"ג, וכאן קיצור דבריו: כלל טו ענף ז אות א', שליטת ס"ג בעקודים הוא מג' סיבות, א' מצד מקורם שהעקודים נובעים מס"ג דהמ"ס. ב', מצד יציאתם, שיוצאים מנקבי האח"ף אם כן הם נמשכים מהמוחין ועיקר עקודים באורות הפה והם יוצאים מב' זווגים בפה שהם אר"א וישסו"ת, והוא מכללות זיווג הנשיקין שהוא מהמוחין ממש, ולכן בכל העקודים שולטת הס"ג שהוא אור המ"ס עצמו, ע' ת"ז קמא ע"ב וז"ל מוחא סתימא אתקרי אין סוף דאתפלג לתלת מוחין דאינון י' י' דאתרמיזו בהאי שמא יר"ד ק"י וא"ו ק"י. ג', מצד מיקומם בקומת א"ק מאח"ף שבו עד הטבור, וזה מלביש על הס"ג דא"ק, שליטת האצילות במ"ה וב"ן בגלל שמקורו משמות מ"ה וב"ן במ"ס, והם נובעים מהזווג התחתון דא"ק שהוא יסוד ומלכות, ומקום האצילות היא מהטבור עד סוף רגליים שהוא מלביש את המ"ה וב"ן דא"ק. אות ב': באצילות הג"ר הם הנסתרות, ולכן רוח הוא עיקר הפרצוף, ונשמתו היא נקרא בשם גדלות, אבל בעקודים רק הע"ב נסתר, והס"ג עיקרו, ולכן בגלל שעקודים תחילת הכלי למעלה ממנו שהוא הע"ב הכללי אין לו כלי כלל (כנודע באר"י שיש רק ג' כלים לנר"נ ולא לחיה ויחידה), וזה החיה הכללי של העולמות, נמשך מזה גם שכל הפרצופים בעקודים מלבישים מהבינה ולמטה ובאצילות רק מלבישים מהז"ת ולמטה. אות ז': למעלה מאצילות כל הפרצופים שונים מאשר באצילות, שאלה שהם למעלה מאצילות הם מיוחדים בשרשם (שעיקר העולם היא מ"ה וב"ן ושרשם ע"ב וס"ג), ולכן התפשטות הראשון של עקודים מלובש מהתפשטות השני מחכמה שלו ולמטה (והחכמה היא שם ס"ג), והוא בגלל שעיקר השם השולט בעקודים זה שם ס"ג שונה מאצילות.

מאיר העץ – ח"ה

ז"ת. והנה התלבשות חסד דעתיק הוא בגלגלתא דא"א כנודע, ואותן הז' כלים²⁹⁸ כללות אורות²⁹⁹ שבחסד ההוא, נתלבשו שם בז' גלגלתא דא"א כנודע, וגם היסוד דעתיק נקרא "כל"¹²⁴, ויש בו כללות כל ז"ת, ושמור כללים אלו. והנה אלו הז' שביסוד נמשך מן הז' שבחסד בסוד חסד דשריא בפום אמה (אד"ר קמב ע"א), ואלו הז' אורות דיסוד דעתיק הם מתלבשין בז' גולגלתא דז"א.

והרי בז' שנים אלו נתקן הכתר דז"א לגמרי, כי הכתר הוא בחי' ז' דגלגלתא, והיה זה בז' שנים. והרי עתה הוא בן ז' שנים, ואח"כ נתקן גם סוד מוח דז"א הנקרא חכמה כנודע, כי כבר ידעת כי תיקון המוחא נתגלה³⁰⁰ בדיקנא¹²⁵. ואז אחר הכ' שנים מתתקן דיקנא דז"א, ואז מתנוצץ בו סוד הזקן, לכן אינו נוצר באדם הדיקנא עד כ' שנים. וצ"ע אם פי' זה הוא עיקר הדיקנא והתחלתה אפי' ט' תקונים, או אם איירי במילוי הדיקנא שיהיה בן י"ג תקונים³⁰¹.

ונבאר עתה ענין התפילין¹²⁶ שהוא הבחי' הו', ואח"כ נבאר הדיקנא, כי שניהם הם אורות מקיפים שיצא מהפנימים. הנה התפילין הם נקרא חיי המלך¹²⁷, והטעם כי המוחין נקרא חיים של ז"א שהוא המלך, ואלו החיים נמשכים לו מאו"א הנקרא חיים כנודע¹²⁸. ובהיות³⁰² המוחין בבחי' מקיפין הם ד', ובחי' פנימים הם ג'¹²⁹, לכן כנגדן ב' שיניין של תפילין של ג' רישיין ושל ד' רישיין. והנה (נמצא)³⁰³ נצח דבינה נתפשטה³⁰⁴ עד החזה לבד שהוא טבורא דלבא והבן, כי³⁰⁵ זה פי' טבורא דלבא, והטעם, כי זו היא לצורך ז"א, ומכאן ולמטה הוא התחלת הנוקבא, ואז שם נתפשט ההוד דבינה עד טבורא דגופא כנזכר באדרא (קמא ע"ב¹³⁰) בטבורא שלים וע"ש. וז"ס ב' רצועות ימנית³⁰⁶ עד החזה קצרה קרן גבוה, ורצועה שמאל³⁰⁷ עד הטבור ארוכה קרן הב'. ואע"פ שבפ' פנחס בר"מ (דף רכא³⁰⁸ ע"ב) אמר כי הימנית הוא ארוכה, אין קושיא, כי שם אמרו בבחי' המניח תפילין בעצמו, אך בבחי' הבינה עצמה, נמצא כי ימין שבה הוא שמאל שבו וכן להפך.¹³¹

- מאיר העץ -

¹²⁴ עי' זהר

¹²⁵ עי' מאמרי רשב"י בדף נז רע"ד (לש"ו) עי' פת"ש גדלות דז"א נא שזה המשח רבות שהוא פנימיות הדיקנא.

¹²⁶ מאמרי רשב"י נו ע"א וע"ב וע"ש עוד דף א' (לש"ו). עי' אד"ז רצא ע' כלהו אקרון תפילין דרישא כלומר התפילין הם מוחין.

¹²⁷ לא מצאתי לזה מקור בחז"ל אלא רק היות חיי המלך שייך לחו"ב ולא לתפילין בפירוש (זהר ח"ב קיז ע"א)

עי' בהגר"א בספד"צ יג ע"ד ד"ה והחיות, ועי' שם לג ע"ב ד"ה ואמר דכתיב, דמיניה משמע די ש לחלק בין 'חיי אדם' ל'חיי המלך'. והוא, שהכח של 'וחי לעולם' הרי הוא חיי המלך, הבאים ממוחין דאו"א ע"י זיווג פב"פ. ואילו לענין ביאור מהי בחינת "חיי האדם" עי' מש"כ לקמן יג ע"ד ד"ה וענין רצוא, שחיי אדם (כוונתו שם לחי' ת האדם) באים מאו"א המצויים בבחינת זיווג אב"א בזיווג, דלא מתפרשין לעולם. ועי' בהגר"א על תז"ח טז ע"ג ד"ה ואיהו, שמשמע שהחילוק בין חיי אדם וחיי המלך הוא כדמיון החילוק שבין קדושה לחולין.

¹²⁸ עי' בהגר"א בספד"צ ג ע"א ד"ה וזיוניהו ז"ל, או"א נקראו חיים כמ"ש (קהלת ז יב) והחכמה תחיה בעליה, ובינה נקראת חיים כמ"ש בזוהר (אחרי מות נח ע"א) ומה שמה דההוא נהר, חיים שמה, ונקראת אלקים חיים.

¹²⁹ עי' לעיל שער דרושי הצלם פרק א'.

¹³⁰ לש"ן

¹³¹ עי' פת"ש גדלות דז"א נב ז"ל, והנה יש הפרש בין הדיקנא ובין התפילין, שהדיקנא הוא קבוע לעולם בגוף, משא"כ התפילין הם דבר שחוק מן הפרצוף כי אינו רק הארה בעלמא ואינו מאיר רק ביום, ובלילה מסתלק, והוא כמ"ש הרב ז"ל (מול"מ פרק ג', נסירה פרק ג') שבכל יום מתחדשים מוחין חדשים ואח"כ מסתלקים בלילה, והוא כמ"ש כמ"פ, שהוא בסוד החידוש שנעשה ע"י המצות של ישראל, שבכל יום נעשה תיקונים חדשים והם המוכנים לתענוג הנשמות לעוה"ב שהם עולים שם ממדרגה למדרגה, והיינו, שמקבלים בכל עת תיקונים חדשים כפי המעשה שעשו בעוה"ז, וכמ"ש (תהלים פד ח) ילכו מחיל אל חיל, ונמצא, שהארה זאת אינה קבוע בזמן הנהגת ו' ימי בראשית כי אינה מענינם כלל, רק תענוג הנשמות, כמ"ש, (ויקרא יח ה) אלה המצות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם חיי עולם שהם התפילין שהם חיי המלך (רע"מ יתרו צא ע"ב), וכמ"ש רז"ל במס' מנחות (מ"ד ע"א) כל המניח תפילין מאריך ימים שנאמר ה' עליהם יחיו, והוא הבוקע בכל יום מפנימיות המוחין מה שנתברר תמיד בסוד עבור שני דמוחין בכל יום, ובוקע למעלה ועומד בסוד צלם כל המאורות של ההנהגה ובסוד אור מקיף, ר"ל שאינם פועלים במדות הכלים לפי מה שהם כי אינם מענינם, רק שפועלים להפיל אימה על הסט"א שלא יקטרר כ"כ ויהיה כפוף תחת הקדושה, ומזה בא האימה על או"ה ושריהם למעלה שלא יהיה להם שליטה כ"כ על ישראל, ובכל יום

מאיר העץ – ח"ה

עיבור ב' נקרא אהי"ה, כי בסוד עיבור זה³⁰⁹ נתפשטו כל הו"ק, כל א'³¹⁰ בסוד {כו ע"א} ג"פ ז' דמיון עיבור ראשון, והם כמנין אהי"ה. גם נקרא הבתים דראש אהי"ה, כי הבינה הנקרא אהי"ה, נה"י דיליה שם הבתים, שבהם מתלבשין המוחין הנקרא הוי"ה בחי' ז"א¹³².

שער ל פרק א מ"ב³¹¹

השער ארבעה עשר

שער הפרצופים ויתחלק לז' דרושים

דרוש אחר ופנים דרוש ג' בחי' שיש בכל העולמות והם כלים ואחור ואמצעי ופנימי
דרוש עיבור יניקה ומוחין דרוש חיצוניות ופנימיות של כל העולמות וד' דרושים

קשורים ביחד

(וזה ענינם בקצרה)

דע, כי ז"א יש לו ג' פרצופים, וכל א' כלול מ"ס, והם זה תוך זה, י' תוך י', וי' אחרים

בפנימיות כולם. ואלו הג' פרצופים הם כולם בחי' כלים, והם ל' כלים, וכולם הם ביחד גוף א'

מסתלק צלם הזה ועולה למעלה שהוא מוכן לתענוג הנשמות לשכר המצות ולא לגוף בעוה"ז, ואלו הם במספר הד' מוחין עם לבושיהם שהם בסוד נה"י דאימא שהוא ש' של התפלין, וכן המוחין כפולים מצד אר"א שהם בסוד ראש בית [ע' אר"א פתח י', וע' בגר"א בת"ז ק' ע"ג, שמציין לזהר ח"א ט"ו ע"ב וז"ל, לבתר אתחלף גוון ההוא היכלא ואקרי בית ונקודה עלאה אקרי רא"ש כליל דא בדא ברזא בראשית, עכ"ל.], שאימא נעשה בית לאבא והם הד' בתים וד' פרשיות.

והזיו הזה המפיל אימה על הסט"א הוא בב' מדרגות, א' בזמן שהיו ישראל בגדולתם שאז נראה לכל האומות מעלת ישראל ונתיראו מהם גם למטה בגלוי והם בסוד תפלין של ראש, והב' הוא בזמן הגלות שאז מעלת ישראל אין מתגלה, ורק שמתנהגים בנסים נסתרים, והאימה נופלת על שרי אר"ה למעלה שלא יהיה להם שליטה ח"ו לכלות ישראל ולהאבידם ח"ו בגלות אבל אר"ה למטה אין יודעים מזה, רק (מגילה ג' ע"א) אע"ג דאינהו לא חזי מזליהו חזי, והוא מה שניתן בלבם לשמור ישראל בגלות, והוא בסוד תפלין של יד [עי' ע"ח לר"ר פרק ב' שתש"י הוא כנגד רחל] (מנחות ל"ז ע"ב) והיה לך לאות וגו', ולא לאחרים לאות.

אבל עיקרם ג"כ בסוד תענוג הנשמות משכר המצות, רק שתפלין של ראש בסוד המחשבה הזכה של העבודה באהבה ויראה במצות התלויות בלב, והם סוד ב' מוחין חו"ב, וכן המחשבה הטובה בעשיית המצות בפועל באהבה ויראה, הוא המחשבה ב' עטרין של הדעת המתפשט בז"ת, והם ב' עטרין והם ד' מוחין [ע' בהגר"א בסד"צ כ"ב ע"ב וז"ל, וד' מוחין חו"ב הן י"ה, מוח דעת חו"ג ב' מוחין, זר"נ הן ו"ד, עכ"ל, וע"ש שמביא א"ז רצ"ב ע"ב ארבע גוונים כו' ד' בתי דתפלין דנהרין ברהיטי מוחא, עכ"ל, והן ד' מוחין.]. ד' פרשיות של תפלין של ראש, וכלל המעשה הוא תפלה של יד ושניהם עולים בסוד עוה"ב, ולכן אינם קבועים בגוף ומסתלקים בכל יום.

ואלו התפלין הם העטרות שירשו ישראל בהר סיני (שבת פ"ח ע"א) שהם העדי כ"א זיונים של שעטנ"ז ג"ץ [עי' בהגר"א בספד"צ ג ע"א בהגהה], והיינו, סוד הז' כלים שעלו מן התהו שנתוסף בכל א' הארת הג' מוחין שהם החיים שלהם מסוד ג' חד"ר ימין ושמאל ואמצע, ולולי חטא העגל היו שם קבועים לעולם התפלין, ועי"ז היה להם חירות ממה"מ ומשיעבוד מלכיות (שמות רבה פרשה לב פסקה א) כי העטרות האלו הם מסוד שכר ותענוג הנשמות ששם חיים הנצחיים, והיה מדרגה זו מאירה גם בגוף וכן בכלל הנבראים היה מאיר הארת הנהגת פנימיות הזאת, והיה אימה ופחד על הסט"א וגם על האומות, ולכן נקראים זיונים שהם כלי זיין להלחם עם הסט"א, וכמ"ש רז"ל במדרש (זהר ח"ב קצ"ד ע"א) ע"פ ויתנצלו (בני) ישראל את עדים וגו', שהוא חרב שניתן להם, ובחטא העגל נסתלק מהם, והוא סוד כ"א אזכרות שבתפלין ג' פעמים ז' של שעטנ"ז ג"ץ כמנין שם אהי"ה דאימא [עי' ע"ח א"א ז'], וכל א' מהם כלול מ' כמנין חר"ב, והם סוד ד' שיטין בשל ראש וז' שיטין בשל יד [עי' פרע"ח תפלין יז], שהראש הם ג"ר ושם הם בסוד ד' מוחין חו"ב וב' עטרין ובשל יד בגופא ז"ת שהוא המחשבה והמעשה, ואחר חטא העגל נסתלקו העטרות ההם, והוא סוד מדרגת ז"א שלפעמים מאירים בו המוחין ולפעמים מסתלקים ונשאר בסוד ו"ק לבד הכל לפי המעשה, והוא בסוד חזרת הרע שיש לו שליטה, ולכן כתיב (תהלים פב ו) אכן כאדם תמותון בסוד מיתת המלכים והמוחין מסתלקים בכל לילה לשורשו שהחיים נסתלק למעלה לסוד אלף השביעי כמ"ש, והם סוד ג' פעמים שביעי הנזכר בויכולו, ושהוא בשבת אלף השביעי שהם כ"א זיונים הנ"ל וכ"א אזכרות והוא ג"כ בסוד עיבור שני דמוחין דכולא סלקין לאימא [עי' ספד"צ לו ע"ב] שכל עיבור הוא שם אהי"ה, ואהי"ה בגילופין הוא קס"א גי' ונק"ה שהוא התשובה והנקיון במים טהורים כמ"ש כמ"פ.

¹³² עי' עוד בעיבור וכו' דרושי הצלם דורש ג' וו' (דע"ה ח"א סג ע"ג). עי' פרע"ח תילין א' שבתש"ר יש כ"א אזכרות כמנין אהי"ה וד' בתים נגד ד' אותיות אהי"ה וד' פרשיות נגד שם הוי"ה וג' שמות אלה הם גי' חיים.

מאיר העץ – ח"ה

וכלי א'. ובתוכו יש האורות שהם נר"ן וכו'. ובהיות שלשתן יחד זה תוך זה, הם שוים בקומתן. אבל לפעמים אין לז"א רק פרצוף החיצון מהם בלבד, ולפעמים שניהן, ולפעמים שלשתן. ובתחלה מתחיל הז"א להיות בו פרצוף החיצון, ואז הוא³¹² שיעור קומתו הוא שליש גדולתו לבד, והוא כשיעור קומת נה"י אחר הגדלות האחרון. ואח"כ נכנס בו פרצוף אמצעי ומתלבש בתוך החיצון, ואז נגדל ז"א ב' שלישי קומתו שהם נה"י וחג"ת, בין בחי' פרצוף החיצון ובין פרצוף האמצעי, כי אמצעי גורם אל החיצון שיגדל כמוהו, ואח"כ נכנס בו הפרצוף הפנימי ומתלבש בתוך האמצעי, ואז גם³¹³ ב' הפרצופים חיצון ואמצעי נגדלים כאורך³¹⁴ הפרצוף הפנימי, ואז נשלם ז"א כשיעור קומתו לג' הפרצופים. והוא כאלו נמשיל משל, כי החיצון שיעור קומתו כשיעור נה"י דז"א בגדלות, והאמצעי כשיעור נה"י וחג"ת דגדלות, והפנימי כשיעור נה"י חג"ת חב"ד בגדלותו. ולכן בבא האמצעי מגדיל את החיצון כמוהו, ובבא הפנימי מגדיל שניהן כמוהו.

ואמנם, אפי' בהיות כל פרצוף מהם קצר הקומה, הוא כלול מי"ס, ויש בו נה"י חג"ת חב"ד, שהם המוחין של הפרצוף ההוא. ובהיות {כו ע"ב} בו פרצוף החיצון, אין בו רק נפש. ובהיות [בן]³¹⁵ ג"כ האמצעי, יש בו ג"כ רוח. ובהיות בו גם הפנימי, יש לו ג"כ נשמה. ולסבה זו הנ"ל שכל פרצוף מהם קצר הקומה מחבירו אע"פ שהוא כלול מי"ס³¹⁶, נחלקו לג' זמנים, עיבור א' אז יש לו פרצוף ראשון, וביניקה³¹⁷ אז יש לו³¹⁸ פרצוף ב', ובגדלות מוחין אז יהיה³¹⁹ לו גם פרצוף הג' הנקרא פרצוף המוחין לסבה הנ"ל, כי הוא גורם³²⁰ לב' האחרים שיגדלו עד חב"ד דזעיר אנפין והבן זה היטב*.

*הגה"ה וצ"ע ענין אחר ופנים מה ענינם ופירושה, וכן ענין פנימית וחיצונית מה ענינו בכלים וביאורם¹³³³²². וגם צ"ע כי אמרין כי עיבור יניקה ומוחין הם ג' כלים, שיש בכל ספירה וספירה. והרי אמרנו כי בחול אין לז"א רק ב' כלים לדעת אחר ופנים לבד, שהם ב"ן וס"ג, ובשבת ע"ב ס"ג והם הם אותן הנזכר בג' כלים בספירת דעת, והרי אף בחול יש מוחין, והיה לו להיות ג' (נ"א ב') דעות בחול ג"כ ע"כ.

ודע, כי כשנאצל ז"א¹³⁴, נאצל בב' הפרצופים, חיצון וגם האמצעי¹³⁵ הנקרא³²³ בחי' ו"ק נה"י וחג"ת, אמנם בעיבור א' שבעת התיקון כנודע, אז לא נתקן רק פרצוף החיצון¹³⁶ כשיעור קומתו לבד, שהוא שיעור נה"י, ואז גם פרצוף הב' היה מלוכש בתוכו, והיה שוה כקומת³²⁴ החיצון, כי אי אפשר לז"א שיהיה פחות מו"ק, אלא שעדיין לא נתקן, וז"ס ג' כליל בג'. ואח"כ ע"י היניקה נתקן גם פרצוף הב', ואז הראה כחו ועצמותו, ואז נגדל הז"א כשיעור קומתו של פרצוף הב' שהוא קומת ו"ק נה"י חג"ת, ונתגדלו³²⁵ ב' הפרצופים. ואח"כ בגדלות המוחין נכנס בו הפנימי, ואז הגדילו שלשתם כשיעור קומתו הראוי לו.

ודע, כי באחוריים של הפרצוף החיצון מכולם, שם נאחזין כל³²⁶ הדינין והקליפות יונקים משם מבחי³²⁷ (נ"א ובהיות) ז"א בפרצוף זה החיצון, ואף בהיותו גם³²⁸ בפרצוף האמצעי הוא מוכרח להיות דבוק אב"א עם נוקבא, כדי שלא יתאחזו שם הקליפות. וכאשר נגדל והיה בו שלשה פרצופים, ונכנס³²⁹ הפרצוף הפנימי שהוא רחמים, אז אין אחיזה לקליפות¹³⁷ אפילו בפרצוף החיצון, ואז חוזרין ז"ן פב"פ¹³⁸. ויען שעומדים ז"א ונוקבא אב"א בהיות להם פרצוף

- מאיר העץ -

¹³³ עי' מול"מ &, ועי' רפ"ח ד/ה שיש מח' בגרסאות & שאין פנים ואחור באורות אלא רק פנימיות וחיצונית

¹³⁴ כלומר בעולם הנקודות, ועכ"ז כל החג"ת ונה"י היו רק בבחי' המלכיות שלהם לבד, אמנם בדרוש ד' לקמן כותב שכולם היו רק נה"י לבד ולא חג"ת, אלא כאן מדבר במלכי יושר ושם במלכי עיגולים (דע"ה ח"א כא ע"א)

¹³⁵ עי' דע"ה ח"א דרוש ג' סימן ה' (לש"ו)

¹³⁶ עיבור הוא החלק היותר חיצוני ביחס ליניקה ומוחין עכ"ז הוא העיקר אשר רק עליו מתקיים כל הקומת וכל הפנימית והשלימות שבא אח"כ הכל תלוי בעיבור (ביאורים ח"א כד ע"א)

¹³⁷ אפילו שבינה דוחה את החיצונים ממנה אבל היא לא מבריחה אותם מהז"ן וזה רק החכמה עושה (ביאורים ח"ב ט ע"ד)

¹³⁸ באמת הם עומדים פב"פ כאשר נכנס בהם מוחין דנשמה ואז הז"ן פב"פ ומש"כ שהם דבוקים יחד באחוריהם הכוונה שאורות דאחוריים של שניהם נמשכים מזה לזה ומתערבים, ועל ידי זה הם מכוסים כל א' על ידי חבירו, אמנם יש כמה סתירות בדבריו אם כאשר הגיע אורות הנשמה אם ז"ן היו אב"א או פב"פ" והתירוץ הוא שכתוב בנקודות פרק ו' שכל מציאות האחוריים הוא נעשה על ידי אורות המוחין וכל מה שנכנסים בו מוחין ביותר נשלמים בו האחוריים ביותר וגידול המוחין היא לאט לאט, וכמובן שאפילו אם משתמשים בכותל א' אינו דומה השתמשות של ז"ן

מאיר העץ – ח"ה

החיצון [לבד] 330, לכן אותו פרצוף החיצון 331 כולו נקרא פרצוף אחוריים 139, עם היות 332 בו פנים ואחור בודאי. וכן הענין {כו ע"ג} בפרצוף האמצעי, אבל הפרצוף הפנימי נקרא כולו פרצוף הפנים עם היות בו פנים ואחור, כיון שבהיות שנכנס הוא בז"א אינו עומד רק פב"פ עם נוקבא, והבן זה היטב. ואל תטעה אם תמצא במ"א שקורא בחי' אחור אל כל פרצוף החיצון או אמצעי כולו, בין לבחי' אחוריים שבו ובין לבחי' פנים שבו, אבל עיקר האחוריים אינם אלא כפשוטן, שהוא אחוריים של כל פרצוף ופרצוף.

והנה ב' בחי' יש בקדושה 140, א' נקרא פנימיות, וא' נק' חיצוניות. והענין, כי כמו שבעוה"ז התחתון יש בחי' אדם בפרצוף הגוף והנפש ועומד תוך הארצות של עוה"ז, כך יש למעלה בעולם אצילות בחי' אדם עליון דקדושה כלול מכלים ואורות כנ"ל, כי יש בו ג' פרצופים של כלים הנקרא עיבור יניקה ומוחין, ובתוכם האורות הנקרא נר"ן. ובחי' זו היא עיקרית ונקרא פנימיות העולמות, כי הוא דוגמת האדם בעוה"ז. עוד יש בחי' ב', והוא עולם אצילות עצמו הנחלק בז' היכלות, אשר בתוכו עומד אדם העליון ההוא. והעולמות והיכלות נקרא חיצוניות העולמות, ואע"פ שהם בחי' עולם והיכלות בערך הפנימי הנקרא אדם, אבל עכ"ז גם הם בעצמם ההיכלות ההם מצויים בציוור אדם, וכנזכר זוהר פ' תולדות (קלד ע"א) דלית בריה ושום שייפא ושייפא דלא אתברי בצורת אדם, וזה נקרא אדם חיצון בערך אדם הפנימי. וגם אדם חיצון הזה יש בו כל בחי' הנ"ל כאדם 333 הפנימי שיש בו עיבור ויניקה ומוחין, ופרצוף של גוף וכלים ובתוכו האורות שהם נשמתם, וכל זה בקדושה. וכן דוגמתן בקליפות, אדם פנימי ואדם החיצון שהם ההיכלות הטמאים שלהם, וכל זה באצילות ועד"ז בבי"ע 334. ונשלמו הד' דרושים בקצרה (הבן מאד ענין פנים ואחור).

ואמנם בענין נוקבא דז"א, כיון שתחלתה לא יצאת בו"ק כמו הז"א, אלא הנקודה י' שלה בלבד, לכן יש בה עוד מדרגות אחרות. תחלת הכל נקודה קטנה 335, ואז אינה נקראת פרצוף כלל רק רביעית ההיין או מדה זעירא, ואח"כ כשיש לה פרצוף החיצון שלם גבוה 336 {כו ע"ד} כשיעור נה"י דדכורא אז נקראת עיבור שלה, ואח"כ יש לה פרצוף הב', ואח"כ גם הג' ע"ד הנ"ל ממש 337 בז"א, ואז נשלמת כאורך ז"א ממש. גם מזה תבין מה שנמצא כתוב בספרינו, כי לפעמים אין ז"א נוטל שפע אף אם הוא שלם בג' פרצופים אלא מן הפרצוף החיצון של עתיק או א"א הנקרא אחור שלו, כי היותר חיצון של העליון הוא מעולה יותר מפנימי שבתחתון 141. גם תבין כי פרצוף האמצעי אף כי נקרא אחור בערך הג' הפנימי מכולם 142, אמנם לפעמים נקרא פנימי בערך החיצון שבכולם ובזה תבין מה שנתבאר אצלינו, כי בעת מיתת המלכים של ז"א היה בו אחור ופנים, והוא לסבת היות בו תמיד נה"י חג"ת ו"ק שהם פרצוף החיצון ואמצעי כנ"ל, ואז החיצון נקרא אחור ואמצעי פנימי בערך החיצון, והבן זה.

שער ל דרוש ב מ"ב 338

בכותל א' בזמן גדלות דנשמה להשתמשות בעת הקטנות דיניקה, וזמן גדלות דנשמה נחשב מתוקן כלפי זמן היניקה, ולכן אז בבחי' אורות הפנים הם פב"פ אבל בבחי' אורות האחוריים הם אחור באחור [נ"ל שזה טעות וצ"ל בבחי' אורות הפנים הם אב"א אבל בבחי' אורות האחורים הם פב"פ] (ביאורים ח"ב ט ע"ד - י ע"א)

139 כלומר אורות הנה"י הם ענין אחד עם אורות האחוריים, כי אותן החו"ג שבדעת המתפשט בהאחוריים דרך חוט השדרא ומתפשטים הם ממוח הדעת שבראש למציאות החו"ג שבהאחוריים הנה כמו כן הם מתפשטים ג"כ דרך היסוד שבאימא המתפשט עד מקום החזה דז"א ושם מסתיים ומתגלים החו"ג ונעשה מזה מציאות הלב (דע"ה ח"ב צז ע"ג)

140 היושרים והעגולים שהוא כלל העולם, וכלל המציאויות שבהם הם מכונים ג"כ בשם פנימיות וחיצוניות, וכמ"ש כאן. והנה כל ב' בחי' הללו דעגולים ויושר ופנימיות וחיצוניות, הנה ישנם כמו כן גם בכל אדם בפרט וכן בפרטי כל המציאויות כולם, וכמו שמבואר כאן (דע"ה ח"א ס ע"ג), כמו שיש את זה באדם כמו כן הוא בכל עולם ועולם, וכמו שבעולם הזה התחתון יש בחי' אדם ועולם (ביאורים ח"א עט ע"ד).

141 עי' מבו"ש לא נבחן אור עליון בערך התחתון שכל עליון כלפי תחתון בגדר א"ס (מבו"ש יג ע"ד)

142 יש בכל בחי' כמה מיני פנימיות וחיצוניות (ביאורים ח"ב מה ע"ד), וכאן חקר ולא הבנתי שאילתו כי נודע מרוב הדרושים שיש הרבה מיני פנימיות הרבה מיני חיצוניות אין חקר להם (שם)*

מאיר העץ – ח"ה

פרצוף של המלכות אין³³⁹ פחות משיעור זה, בסוד (בראשית כט ב) וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים עליה, שהם נה"י כנזכר בזוהר (ספרי תורה ויצא קנא ע"ב), ופחות מג"ס אין נקרא פרצוף. ופרצוף ז"א מתחיל מן הדעת דא"א¹⁴³ עד סיום רגלי דאריך אנפין¹⁴⁴, לפי שז"א¹⁴⁵ שורשו³⁴⁰ מן הדעת והו"ק כנ"ל, ומכ"ש שכולל גם את המלכות. ופרצוף אמא מתחיל מבינה דא"א ולמטה, ופרצוף אבא מתחיל מחכמה דא"א³⁴¹. נמצא כי כתר דא"א גבוה מכולם, ולכן נקרא א"א כתר, כי זהו התוספת אשר לו על כל הפרצופים כולם.

ואחר זה צריך שתדע כי כל פרצוף מאלו הה' יש לו עצמות וכלים הנקרא גוף ונשמה. אמנם האור שלו הנקרא נשמה³⁴², גם הוא נחלק לה' מיני אורות כמספר ה' פרצופים, והם נרנח"י, והם הם ענין כח"ב ודעת בו³⁴³ קצוותיו ומל'. האמנם, בענין הגוף וכלים אשר לו³⁴⁴, לא היה רק ג' חלקים דכלים לבד, כי כנגד חיה ויחידה אין כלי יכול לסובלו, {כז ע"א} ואין נולד באמצעותו³⁴⁵ כלי. באופן כי יש לכל פרצוף י"ס הנקרא כלים, ונחלקים לג' חלקים, והם י' כלים חיצוניות, מדור אל הנפש, י' כלים אמצעים מלובשים תוך חיצוניות והם מדור אל הרוח, וי' כלים פנימים מלובשים תוך הכלים אמצעים והוא מדור אל הנשמה, והם הם ל' כלים. אבל גובה קומתן אינם אלא י', לפי שהם י' תוך י', וי' תוך י'. אלא צריך שתדע כי בזכר¹⁴⁶ אין בו רק ט"ס, כי המלכות נוקבא משלימתו לי"ס¹⁴⁷. וא"כ אין בזכר רק ט' כלים בתוך ט', וט' בתוך ט', והם כולם כ"ז כלים כמנין כ"ז אותיות התורה³⁴⁶, וכל ספירה נבנית מג' כלים. והם ג' אותיות בכל ספירה, ומתחלק בסדר אי"ק בכ"ר כו', הט' אחדים הם ט' כלים פנימים, והט' עשיריות הם כלים האמצעים, והט' מאות הם ט' כלים דחיצוניות¹⁴⁸. וגובה קומת י' כלים החיצונים ואמצעים ופנימים כולן שוין בקומה א' ממש והבן זה מאד.

ועתה נבאר מה שיעדנו לבאר למעלה, והוא, כי בהיות בכל פרצוף כל אלו הלי' כלים³⁴⁸ כנ"ל, אז הם שלמים כפי הראוי להם, ואז מקום מצבם ומעמדם הם ע"ד הנ"ל. האמנם כאשר מתו המלכים דאדום ואח"כ נתקנו, היה כל פרצוף ופרצוף נתקן לאט לאט, ולא בפעם א', ותחלה נתקן בחי' החיצונים מכולם, והם י' כלים החיצונים מכולם, והיה לו נפש לבד. אח"כ נתקנו (עשרה)³⁴⁹ כלים האמצעים, ונתלבשו {כז ע"ב} תוך החיצוניות³⁵⁰ ונתוסף בו הרוח. ואח"כ נתקנו גם י' כלים פנימים ונתלבשו תוך האמצעים ונתוסף בו נשמה. וכיון שהדבר כן, נמצא בהיות לו³⁵¹ כלים חיצוניות אורותיו מועטים והיה קצר הקומה מאד³⁵², ולא היתה³⁵³ אז גבוהה³⁵⁴ רק כשיעור שיש בפרצופו אחר³⁵⁵ תשלום תיקונו בל' כלים הנ"ל מן הטיבור שלו³⁵⁶ אז³⁵⁷ עד רגליו, זהו שיעור כל גובה קומתו³⁵⁸ עתה, וכשנגדל³⁵⁹ יותר ויש בו י' כלים אמצעים נתוסף³⁶⁰ בו גם האמצעי בחיצוניות, ואז כולם יחד הם גדלים עוד, ושיעורם כמן הדעת שלו אחר תשלום תיקון פרצופו עד סיום רגליו. וכשיגדל³⁶¹ יותר ויש בו י' כלים פנימים ג"כ, אז נגדל³⁶² כל צרכו.

- מאיר העץ -

¹⁴³ עי' עוד לקמן פרצופי ז'ר"ן רפ"א ומ"ש שהוא מתחיל מן הדעת דא"א הנה יש בא"א ב' מיני דעת א' בראש כמ"ש בשער א"א פרק ו' דף סד ע"א סמוך לסופו ואחד ב"ק דא"א כמ"ש שם פרק ח' והוא דעת המתפשט ועי' מבר"ש שער ג' ח"ב פרק א' בסופו דף כא ע"ד ושם דף לא ע"א ומ"ש כאן כי ז"א מתחיל מן הדעת דא"א ר"ל מן הדעת המתפשט (ועי' עוד שער מאמרי רשב"י דף נח ע"ד ומבר"ש דף כב ע"ב סמוך לסופו) (לש"ו)

¹⁴⁴ כלומר בנקודות כאשר עומדים בקו א' שאז הכל במקומו הראוי להם חו"ב במוחין חג"ת בחזה, ונה"י ברגלים (כללים ח"א ל ע"א), וכן עי' לעיל שער רפ"ח פרק ב' באריכות. וכן יחזרו לזה לעתיד (כללים ח"א פו ע"ג), והוא בגלל ששורש ז"א הוא בדעת כולל כל הו"ק (כללים ח"ב יב ע"ג), ז"א מדעת ולמטה בגלל שחכמה ובינה הם באבא ואימא (כללים ח"ב נא ע"ב), כאן הדעת הוא בין כתפיו ותולדה של היסודות שבגרון (כללים ח"ב קיג ע"ד), וכל זה כל זמן שליטת מ"ה וב"ן ולא ס"ג, שבזמן שהס"ג שולט יחזרו למקומם הראוי (כללים ח"ב קיט ע"ד), כש"כ דעת זה דעת המתפשט (כללים ח"ב קלא ע"ד).

¹⁴⁵ עי' לעיל דף כד ע"א ונל"ח (לש"ו).

¹⁴⁶ עי' דע"ה ח"ב קיז ע"ב ז"ל, י' ספי' דהבריאה הנה הם ה' חלקי פנימים דהכלים של המלכות דכל הה' פרצופים דהאצילות וכמו שמבואר בשער השמות פ' א' ב' ובמוחין דצלם ספ"ה והיינו כי כל המלכות דכל הפרצופים כולם הנה הם נמשכים ונכללים בהמלכות הכללי דאצילות שהיא הנוק' דז"א. – מיקום?

¹⁴⁷ עי' לעיל הערה. **Error! Bookmark not defined.**

¹⁴⁸ וכן הוא בפרקי הצלם פרק א' שהאחדים הכי גבוהים.

מאיר העץ – ח"ה

האמנם, עדיין אין לו³⁶³ אלא גדלות הראוי לו, כפי שיעור היות ארכו מבינה שלו ולמטה, ועדיין צריך להגדיל כל³⁶⁴ בחי' חכמה שבו, וגדלות ב' אחריו בחי' הכתר. אבל לפי שאין עוד כלים אחרים כנגדן חדשים כנ"ל, לכן לא נזכר רק ג' מיני גדלות לבד. ובחי' ג' מיני גדלות אלו הם הנזכר³⁶⁵ אצלינו בשם עיבור יניקה ומוחין, כי בזמן העיבור לא היה³⁶⁶ רק כשיעור שיש לו בגדלותו מן הטבור ולמטה עד רגליו, ובזמן היניקה גדול³⁶⁷ כמין הדעת עד למטה, ובזמן המוחין גדול כמו³⁶⁸ {כז ע"ג} המוחין שלו שהוא מחכמה שבו עד רגליו. ובענין חיבוק ונישוק וזווג¹⁴⁹, הם ג' זווגים, ג' פרצופים, דעיבור, יניקה, ומוחין, כי בהתחברם הכל יחד בפרצוף א', לכן הזווג דפרצוף עיבור³⁶⁹ הוא ביסוד האמיתי תחתון, וזווג פרצוף היניקה שהוא נקרא חג"ת נקרא חיבוק, וזווג עליון דפרצוף עליון דמוחין לבדו נקרא נשיקין, והבין כל זה מאד

שער ל דרוש ג מ"ב³⁷⁰

¹⁵⁰ כבר נודע כי הז"א אין בו רק ט"ס והמלכות משלמת לי', אמנם המלכות נוקבא דז"א יש בה י"ס, כי יש בה (י' מלכיות)³⁷¹ שבמלכות. והנה גוף של ז"א צריך שיהיה בו ט"ס גמורות, והוא נחלק לג' בחי', חיצון אמצעי פנימי. והנה כל אחד מאלו ג' כולל י"ס, וכל בחי' א' מאלו הבחי' היא כוללת ג"ס, כיצד, בחי' אחר הוא הנקרא נה"י דז"א, והענין הוא כי אין פרצוף א"כ יש בו ג' קוין. והנה הנצח כלול מי"ס, אלא שאלו י"ס אשר כלולין בו אינם שלמים, רק בכ"א מהם יש בחי' נה"י לבד, נמצא שספירת נצח של ז"א כלולה מי"ס שהם חב"ד חג"ת נה"י, וכל ספירה מהם אין בה רק נה"י שבכל א' וא' לבד. וכך³⁷² בספירת הוד של ז"א, היא כוללת י"ס שבכל³⁷³ ספירה מהם אינו רק בבחי' נה"י שבה לבד, ועד"ז ספירת היסוד היא כוללת י"ס שבכ"א מהם אין בה רק בחי'³⁷⁴ כללות נה"י שבה לבד. וא"כ נמצא, כי ג' אחרונות דז"א הם ג"ס, שכ"א מהם כולל י"ס דבחי' נה"י בלבד. ובזה תבין למה אין נקרא רק נה"י, שאם יש בהם כללות כל ט"ס³⁷⁵ גמורות, א"כ במה ישתנו אלו מזולתן, ולמה לא יקראו גם הם חב"ד³⁷⁶ או חג"ת.

והנה אע"פ שכ"א מהם יש בה כללות כל י"ס דבחי' נה"י כנ"ל, עכ"ז נחלקים כ"א מאלו ג' לג' פרקין. כי ג"ר שבנצח נקרא פ"א, וג' אמצעית נקרא פרק שני, וג"ת נקרא פרק שלישי, וכנגדן יש י"ס בהוד דז"א, וכל א' כלולה מנה"י לבד, ונתחלקו לג"פ ע"ד הנ"ל בנצח. וכנגדן יש י"ס ביסוד ז"א כ"א כלולה מנה"י, ונחלקים לג"פ ע"ד הנ"ל בנצח. והנה נמצא עתה אלו הנה"י דז"א שאין בהם רק בחי' נה"י לבד, אפי' בפרטות ונחלקין שלשתן לט"פ. נמצא עתה פרצוף שלם ואין בכלולו רק בחי' נה"י לבד, והם ג' פרקין ראשונים דנה"י הם חב"ד של זה הפרצוף, וג"פ אמצעים הם חג"ת של זה הפרצוף, וג"פ אחרונים הם נה"י של זה הפרצוף, והרי נשלם פרצוף אחד מט"ס, וכולם בחי' נה"י לבד. לכן הוא פרצוף קטן בקומה מאד, כי הרי ל' ספירות פרטיות שיש בפרצוף הזה אין בהם רק כללות נה"י לבד, לפי שהוא שלישי גובה קומה.

ועתה נחזור לפרט זה הפרצוף אל ג' פרטים, כי הנה (הם)³⁷⁷ הג"ת שבו נקרא נה"י, וג' אמצעים חג"ת, וג"פ ראשונים הם הנקרא מוחין של זה הפרצוף. והענין, כי הנפש של ז"א היא נכללת³⁷⁸ תוך הפרצוף הזה הנקרא נה"י, ונקרא פרצוף דאחור. והנה הנפש הזו בהכרח שהיא נחלקת לג' בחי' שהם נר"ן, וכולם בחי' נפש³⁷⁹. והנה נפש שבנפש הוא תוך נה"י של זה הפרצוף, ורוח דנפש הוא בחסד גבורה תפארת של זה הפרצוף, ונשמה שבנפש הוא בג"ר³⁸⁰ של זה הפרצוף. ונמצא, כי כאשר נעשה נה"י של זה הפרצוף, בודאי שבא לו תכף עמהם נפש שבנפש, כי א"א להיות³⁸¹ זולתו. וכאשר נעשה בו חג"ת, אז נכנס בו רוח דנפש, וכאשר נעשה בו חב"ד של זה הפרצוף, אז נכנסו בו מוחין פנימים בתוך³⁸² חב"ד שהוא נשמת {כז ע"ד} הנפש, ובאו מלובשים תוך נה"י של פרצוף בינה, אשר כל כללותו אינו אלא פרצוף אחר דבינה בסוד נה"י שלה לבד ע"ד הנזכר כאן בז"א, אלא שהנה"י שבפרצוף דנה"י דאחור דבינה הם כ"כ גדולות כמו כל הפרצוף דאחור שהם נה"י דז"א שלימות והבין זה, שהרי כל פרצוף דאחור דבינה

- מאיר העץ -

¹⁴⁹ עי' הגר"א בספד"צ פרק א' בד"ה אחת ומודעתא ועי' שער ל"ט דרוש ט' ושם דרוש ד' ומאמרי רשב"י באד"ז דף מח ע"ד ומט ע"א (לש"ו)
¹⁵⁰ נמשך עתה המציאות דכל א' מנה"י לחג"ת ומחג"ת לכח"ב ועומד כל א' רק בגילוי דנה"י עד לעתיד לבאו יומשך המציאות דכל א' מכח"ב לחג"ת ומחג"ת לנה"י שיאיר הכח"ב לחג"ת להעלות אותו למדירגתו (כללים ח"א לו ע"א) - מיקום

מאיר העץ – ח"ה

שהם נה"י שלהם נעשו צלם א' אל הז"א ושלישיתו תחתון שהוא נה"י שבה, והם צ' דצלם נכנסין ומתלבשין הם בלבד בכל קומה שלימה של פרצוף דאחור דזעיר אנפין, שהם נצח הוד יסוד שבו³⁸³. וחסד גבורה תפארת דפרצוף דאחור דבינה נעשה מקיף ל' דצלם, וחב"ד נעשה מקיף עליון ס' דצלם.

והרי ידעת ענין המוחין של עיבור מה ענינם, כי הם אלו שבארנו עתה. גם תדע פ"י³⁸⁴ כל מקום שנזכר מוחין מה ענינם, כי עיקר המוחין הוא בחי' נשמה פנימית שבתוך הג"ר ממש³⁸⁵, אלא שנקרא הג"ר³⁸⁶ מוחין, לפי שכאשר נתקנו ג"ר בגוף³⁸⁷, אז בהכרח בא עמהם חלק נשמה הנקרא מוחין שבתוך הג"ר, והיא מלובשת תוך לבוש נה"י דבינה. ולבושים אלו מלובשים³⁸⁸ תוך ג"ר דפרצוף זה. אמנם חצי ת"ת תחתון³⁸⁹ של זה הפרצוף, נה"י דבינה הנקרא אחור, זה נעשה בחי' כתר אל זה הפרצוף דנה"י דז"א הנקרא אחור דז"א¹⁵¹.

ועתה נבאר ענין יניקה דז"א, כי אחר שנולד אז נעשה פרצוף אחר³⁹⁰ יותר פנימי ויותר גבוה מזה הראשון. והוא, כי יש בו ג"ס חג"ת דז"א, וכל אחד מהם כלולה מ"ס, אשר כל א' מהם כלולה מו"ק שלמים ולא יותר, באופן שהם ל' ספירות, וכל ספירה מהם כלולה מו"ק לבד, ונעשה מהם פרצוף אחד שלם ע"ד הנ"ל בנה"י דז"א. כי ג"ר דחסד, אשר כל אחת כלולה מו"ק לבד נקרא פרק עליון דחסד, וג' אמצעים שבו הם פ"ב, וג"ת שבו הם פרק תחתון דחסד. וכעד"ז בספי' גבורה ג"פ, ובספי' ת"ת ג"פ, ואז נעשים פרצוף ז"א³⁹¹ שלם מג' קוין וט"ס. כי ג"ר³⁹² דחג"ת הם חב"ד של זה הפרצוף, וג"א הם חג"ת של זה הפרצוף³⁹³, וג"ת הם נה"י של זה הפרצוף הנקרא פרצוף אמצעי³⁹⁴ חג"ת. והענין, כי כמו שפרצוף הא' דאחור נקרא פרצוף דנה"י אע"פ שיש בו י"ס³⁹⁵, והטעם הוא מפני שכל ל' ספירות שבפרטות פרצוף זה לא היה כל ספירה מהם כולל רק בחי' נה"י שבה³⁹⁶, לכן נקרא כל הפרצוף פרצוף דנה"י. ואמנם הל' ספירות שבפרטות פרצוף האמצעי, כל א' מהם כלולה מו"ק³⁹⁷, והרי התוס' שיש לזה הפרצוף האמצעי הוא ענין זה, שבכל הפרטים שבו נכללו גם מבחי' חג"ת, משא"כ בפרצוף דאחור, וע"כ נקרא זה הפרצוף, פרצוף חג"ת.

גם טעם אחר, כי הנה ודאי שזה הפרצוף הוא גבוה קומה יותר מפרצוף ראשון כפליים, כי כל הספירות הפרטות³⁹⁸ של פרצוף ראשון אין בהם רק בחי' נה"י, והספירות הפרטות³⁹⁹ של זה הפרצוף האמצעי כלול מנה"י ומחג"ת, א"כ הוא גובה קומתו כפליים. והנה, להיות כי הוא נעשה מג"ס חג"ת דז"א, אשר כל ספי' ⁴⁰⁰כוללת ו"ק, לכן הוא מעולה מן הפרצוף הא' שאינו רק בחי' נה"י דז"א, לכן זה פרצוף השני נכנס ומתלבש תוך פרצוף הא', ואז הפרצוף א' נקרא פרצוף דאחור, שזה הוא יותר פנימי ממנו, וזהו נקרא פרצוף האמצעי כמ"ש בע"ה. והנה נמצא, כי שיעור קומת כל הפרצוף הא' עם כתר שלו, הנעשה מת"ת דנה"י⁴⁰² דבינה כנ"ל, הוא מתחיל להלביש את הפרצוף זה האמצעי מחצי ת"ת תחתון שבו ולמטה, כי הרי הוא שיעור גובה כפליים ממנו. ונמצא, כי מה שנשאר מלובש ממנו הוא מחצי ת"ת ולמטה, ומגולה ממנו מחג"ת⁴⁰³ ולמעלה ממנו, וע"כ נקרא פרצוף דחג"ת מלבד הטעם הראשון שאמרנו, שכל ספי' פרטיות שבו נכללין מו"ק. והנה זה הפרצוף דחג"ת דזעיר אנפין, הפרצוף האמצעי הוא נקרא פרצוף דיניקה, וגם הוא נחלק ע"ד { כח ע"א } פרצוף הא'. והענין, כי כמו שזה הפרצוף גבוה קומתו כפליים מן הפרצוף דאחור, הנה גם פרצוף אמצעי דחג"ת דבינה הוא יותר גבוה מפרצוף נה"י דבינה עצמה, וכל הפרצוף הזה דחג"ת דבינה נעשה צלם לזה פרצוף האמצעי דז"א ע"ד הנ"ל בפרצוף ראשון.

והנה כל צלם זה נקרא צלם דרוח דז"א, וס' דצלם הוא חב"ד בפרצוף חג"ת דבינה, הוא מקיף עליון דפרצוף אמצעי⁴⁰⁴, ול' דצלם שהוא חג"ת⁴⁰⁵ דבינה הוא מקיף ב' של פרצוף אמצעי דז"א, וחצי ת"ת התחתון דפרצוף חג"ת דבינה נעשה כתר אל זאת הפרצוף האמצעי דז"א, וצ' דצלם שהם נה"י דפרצוף חג"ת דבינה הם נעשיין⁴⁰⁶ מוחין פנימים דפרצוף אמצעי דז"א. וכל זה הוא רוח דז"א, וגם הוא מתחלק אל ג' חלקים, שהם נר"ן, כולם מבחי' רוח. וכשנתקנו ג' אחרונות דפרצוף האמצעי זה, אז בא נפש דרוח ונתלבש תוך כל חלקי הנפש שבפרצוף אמצעי⁴⁰⁷ (הא'), וכשנתקנו הג' אמצעית דפרצוף זה האמצעי⁴⁰⁸, אז נכנס רוח דרוח בחג"ת של זה הפרצוף האמצעי. וכשנתקנו ג"ר, אז נכנס נשמה של הרוח הנקרא מוחין, ונתלבש תוך נצח הוד יסוד של הפרצוף חג"ת דאמא כנ"ל, ואותם הנה"י נתלבשו תוך ג' ראשונות של פרצוף האמצעי ונשלם כל חלקי הרוח.

- מאיר העץ -

¹⁵¹ עי' בהגר"א בספד"צ ו ע"א או ע"ב שיש סתירה אם החצי הת"ת מתלבש בכתר או הוי הכתר

מאיר העץ – ח"ה

שער ל דרוש ד מ"ב⁴⁰²

אח"כ נעשה לו פרצוף חר, ג', מחב"ד דז"א ע"ד הנ"ל בכל חלקיו, ונקרא פרצוף פנימי המתלבש תוך פרצוף אמצעי בחג"ת⁴¹⁰ דז"א. והרי נשלם עתה ז"א שלם בכל חלקיו שהם ג' גופות זה תוך זה, וראשון נקרא פרצוף דאחור ונקרא נה"י לבד, כי כל ספירות הפרטיות כלולות מנה"י לבד, אשר ע"כ זה פרצוף גבוה שלישי הקומה. ופרצוף הב' נקרא חג"ת נקרא אמצעי, כי כל ספירות הפרטיות⁴¹¹ נכללין מחג"ת נה"י, וזה גבוה שלישי האמצעי של קומת ז"א יותר מראשון. ופרצוף הג' נקרא פנימי נקרא⁴¹² חב"ד, יען כל ספירות הפרטיות¹⁵²⁴¹³ כלולות מט"ס, חב"ד חג"ת נה"י, וע"כ הוא גדול הקומה שלישי יותר, וכל ג' אלו הם ג' לבושי, ושלתן יחד נקרא גוף שלם גמור אל הז"א, וזה גבוה מזה, וזה גבוה מזה, הכל ביחד הוא פרצוף א', ובתוכם נר"ן.

ועתה בדרך כללות כל הפרצוף האחור נקרא {כח ע"ב} עיבור דנה"י, וכל פרצוף האמצעי נקרא פרצוף האמצעי⁴¹⁴ דחג"ת דיניקה, וכל פרצוף הפנימי נקרא פרצוף דמוחין, וכשנשלם⁴¹⁵ זה אז ראוי לזווג. יען כי בכל ספירות משום⁴¹⁶ ספירות פרטיות, לא היו כוללים בחי' חב"ד כנ"ל, רק זה הפרצוף הג', הנעשה מחב"ד דז"א, שבכל ספירה וספירות פרטיות מהל' ספירות אשר בשלתן היא כלולה מחב"ד חג"ת נה"י, ע"כ אלו⁴¹⁷ הם מוחין ממש, מש"א כ באחרים והבן זה היטב. נמצא, כי הגרון של כללות הפרצוף שם הוא מתחיל כתר של פרצוף האמצעי, ומלביש את הגרון הזה של פרצוף הפנימי, כי כל בחי' ז"א עתה הם ע"ש זה הפרצוף הפנימי הגבוה מכולם, וחצי תחתון של ת"ת דכללות הפרצוף דז"א שהוא עתה⁴¹⁸ פרצוף הפנימי כנ"ל, שם הוא מתחיל כתר דפרצוף הא' להלביש פרצוף הב', והב' מלביש לג' דפנימי, ובזה תבין ענין הנשמה השורה במוח, שהוא בפרצוף הפנימי למעלה בחב"ד שלו, ומשם מתפשט בכל הז"א והרוח של זה הנשמה מלובשת תוך הלבוש האמצעי הנקראת לב, כי משם התחלת פרצוף ב' הנקרא רוח, ושניהן יורדין מלובשים זה תוך זה עד מקום ראש הפרצוף החיצון שהוא מן הכבד ולמטה, ושם הנפש ממש. ושם באותו נפש נמצא נפש שבנשמה⁴¹⁹ מלובשת בנפש הרוח, ונפש הרוח מלובשת בכל ג' חלקי הנפש ממש והבן זה מאד.

ונבאר עתה מה שהיה בעת מיתת המלכים קודם העיבור, כי היה אז ז"א מבחי' ו"ק לבד של זה הפרצוף הראשון, שכל עצמו אינו רק נה"י לבד⁴²⁰¹⁵³. ונמצא, שהוא חג"ת נה"י של פרצוף דאחור. ונמצא, שהם ו"ק אבל אינם רק נה"י לבד, ובזה לא יחלקו הדרושים הכתובים אצלינו¹⁵⁴, וע"י העיבור נגדל, שנעשה בו פרצוף שלם דאחור גם החב"ד שלו. אמנם כל עצמן אינם רק הנה"י, יען כי כל י"ס שבנצח וי"ס שבהוד וי"ס שביסוד אינם אלא כללות נה"י בכל

- מאיר העץ -

152 שלו בדווקא

153 עי' דע"ה ח"א דרוש ג' סימן ה' אות יב (לש"ו), זה סותר למש"כ דרוש א' שיצא מלכיות בפנימי וחיצון ולא רק חיצון לבד והשמ"ש דחה א' מפני חבירו, והלש"ו (דע"ה ח"א כא ע"ב) כותב כל מ"ש הרח"ו ז"ל הרי לא אמר מעצמו, דבכל מקום שאמר איזה דיבור מעצמו הרי כתב שמו עליהם אמר חיים או ונלע"ד כנודע, וכל מ"ש סתם הרי הוא דברי האריז"ל ממש, וא"כ חלילה לדחות איזה דיבור מדבריו מחמת איזה סתירה או קושיא, כי כל דבריו הם דברי אלקים חיים אמת אלא המלכי יושר שהם הרוח הכללי של עולם הנקודות יצאו בפרצוף חיצון ואמצעי, ומלכי עיגולים שהם הנפש הכללי של עולם הנקודות יצאו רק בפרצוף החיצון, ועוד נראה שהפרצוף האמצעי זה כל המלכי יושר, והפרצוף החיצוני היא המלכי עיגולים, ועל אף שכל א' יצא לבד ולא היו אז בבחי' חיצון ואמצעי אבל לאחר התיקון שעלו למ"ן אז נתחברו ונעשו לאחד, וע"ש ס ע"ד ז"ל, לאחר התיקון כאשר שנתגדל כל פרצוף הן באורך הן בעובי וכמ"ש בשער פרקי הצלם ובשער הפרצופים, היו מתחברים אז כל המלכיות של כל הז"ת כולם שהם המלכיות דהיושר והעגולים שניהם יחד ונעשים הם שניהם לבחי' עור של כל הפרצוף בגדלותו, ועי' כללים ח"ב נגע, ב שהכוונה רק על מיעוטם וקטנותם בכמה ואיכות שהיו רק בבחי' נה"י של פרצוף דלאחר התיקון

154 לענ"ד יש לומר שמ"ש כאן שהם רק מהנה"י לבד זה קאי על המלכים דעיגולים שיצאו מהעיניים כי הם רק מהנה"י דאימא שבא"ק שעלו למ"ן ויצאו מהעיניים שלא ע"י זיווג כלל ולכן היו הם ג"כ רק המלכיות דהו"ק דנה"י לבד ומ"ש לעיל דרוש א' שהיו גם מחג"ת זה קאי על הנקודות דהיושר שהם יצאו מהאבא שבא"ק ויצאו הם ע"י הזיווג האמור בנקודות פ"ב וכן ע"י הזיווג דהאבא עצמו שהוא בחי' או"א עלאין ונשלמו הם ונעשו מהמלכיות של כל הו"ק כולם והוא על פי מה שהארכתי בזה במקום אחר ועי' מ"ש על הגליון לעיל בשער שבירת הכלים פ"ו בדף מו ע"א (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

ספירה וספירה מהם, והרי הוא פרצוף שלם בזמן העיבור, ואינם רק נה"י לבד, וביניקה פרצוף שלם כלול מחג"ת ונה"י ג"כ כנ"ל¹⁵⁵.

שער ל דרוש ה מ"ב⁴²¹

דרוש עי"מ⁴²². דע, כי ז"א היה בעת העיבור בבחי' נה"י לבד, כי פחות מזה אינו נקרא פרצוף, כי אם הוא ספירה א', אינו נקרא פרצוף. ואם הם ב' ספירות א"א, כי {כח ע"ג} צריכין ג' קוין ימין ושמאל ואמצע המכריע, וע"כ יש בו ג"ס אשר ארכן אינם רק גובה ספירה א', אלא שברוחב יש בו ג"ס. והוא, כי ג"פ של הנצח הם משמשיין לו אז⁴²³ בבחי' חח"ן קו ימין, וג"פ של הוד היה לו אז בבחי' בג"ה קו שמאלו, וב"פ דיסוד הוא דעת ות"ת, והעטרה היתה יסוד¹⁵⁶. והרי נשלמו ג' קוין בג"ס, ובין שלשתן הם י"ס דזמן העיבור, וזה⁴²⁴ הקשר של ג"ס אלו הוא התיקון שנעשה ע"י העיבור, ואלו הם עשיה שבז"א פרצוף שלם, ואינם רק נה"י. ואמנם היה לו בחי' ראש, שהם שיעור ב"ש ת"ת של⁴²⁵ היניקה, וענין זה מפורש בדרוש תפילין, בענין טעם שהקטן פטור מתפילין. והנה המלכות והנוקבא של הפרצוף הזה היא שוה בשוה אליו אחד⁴²⁶ שהיא גדולה בסוד אב"א כנודע, ואלו הב' שוין בקומתן ונקרא יעקב ורחל¹⁵⁷.

אח"כ בזמן היניקה באים לו ג' אמצעית הנקרא חג"ת, והם אז בזמן יניקה מתפשטין ונכנסין בתוך הפרצוף הב' (ג"א הא')⁴²⁷, ומתלבשין בתוכו ע"ד הבינה המתפשטת תוך הז"א, כך אלו. ויש בהם ג"כ פרצוף שלם של י"ס ע"ד הנזכר בנה"י⁴²⁸, כי ג"פ דחסד הם ג"ס חח"ן ימנית, וג"פ גבורה⁴²⁹ בג"ה שמאלית, וג"פ ת"ת הם דת"י קו האמצעי. ואמנם קומת הפרצוף הזה היא⁴³⁰ גדולה מקומת פרצוף הנה"י, והכתר של הפרצוף הא' מתחיל להלביש לזה הפרצוף הב'⁴³¹ מן החזה שלו ולמטה¹⁵⁸, ונשאר ב"ש הת"ת של הפרצוף זה מלובשים תוך כתר של פרצוף הראשון, ונצח של פרצוף ב' שהוא פרק תחתון של חסד הוא ארוך בכל⁴³² קו ימיני דפרצוף א', וכעד"ז בהוד ויסוד. נמצא, כי ג"פ תתאין דחג"ת שהם נקרא בו⁴³³ בחי' נה"י, הם כשיעור קומת {כח ע"ד} פרצוף הראשון. וזה הפרצוף הב' הפנימי נקרא יניקה, ונקרא בחי' ו"ק, כי הרי כל שיעור פרצוף א' הוא כשיעור נה"י של זה הפרצוף, ועודף עליו בחי' חג"ת של כללות כל הז"א בשלימותו כמ"ש. אבל בערך הפרצוף הב' בעצמו, יש מגולה כל ו"ס⁴³⁴ הראשונות, וגם בפרצוף הזה הנקרא יניקה, והוא יצירה דז"א, והוא חג"ת דז"א, יש בו ראש א', והוא כנגד ב"ש תחתונים של הדעת דגדלות כמ"ש בע"ה.

וגם בפרצוף הב' הזה דיניקה יש נוקבא שוה בשוה בקומתו, מתחלת מסוף השליש ראשון של הדעת דגדלות הנקרא לאה, וזה פרצוף נקרא ישורון¹⁵⁹. והנה כאשר נעריך ב'⁴³⁵ פרצופים אלו של עיבור ויניקה זה תוך זה, נמצא שעתה נגדל קומת ז"א כפל מבראשונה בבחי' היותן שניהן פרצוף א' (מלובשים זה תוך זה)⁴³⁶, ע"ד שנתבאר בב' פרצופי בינה ותבונה הנעשין פרצוף א' לבד, וכן הוא ממש כאן. נמצא כי לא נשתנה פרצוף עשייה דז"א כלל ממה שהיה בראשונה, אלא שעתה נכנס⁴³⁷ בו פרצוף זה הב' בתוכו שהוא יותר גדול ממנו, וכללות שניהם הוא פרצוף גדול. אח"כ בזמן הגדלות באים לו ג"ס⁴³⁸ חב"ד. ואלו הם ג"כ י"ס שלימות, כי החכמה יש לה ג"פ, והוא בבחי' חח"ן קו ימין, וכן ב' קוין הנ"ל⁴³⁹, ואלו נקרא מוחין דגדלות. ופרצוף הב' הוא מתחיל להלבישו מהחזה של זה הפרצוף הג' המתלבש בתוכו, והנה"י של זה הפרצוף הג' גם הוא גדול ככל קומת זה הפרצוף הב' כולו.

והרי עתה נמצא שהם ג' פרצופים כ"א כלול מ"ס, והם זה תוך זה, ואינם שוין, כי הפרצוף הקטן והחיצון שבכולם הוא מתחיל מהחזה של זה הפרצוף הב' האמצעי עד סופו, ובערך {כט ע"א} הפרצוף הג' הפנימי והגבוה מכולן הוא מתחיל מסוף שלישי אחד⁴⁴⁰ של יסוד

- מאיר העץ -

¹⁵⁵ כמו שבכל פרצוף שבכל עולם יש ה' פרצופים כך גם בכל פרצוף ופרצוף (ביאורים ח"א כז ע"ב) האמת שהיסוד הוא בס"ה רק ב' פרקין היסוד א' והעטרה הוא פרק הב' והוא אפילו ביסוד הזכר אלא שיסוד הזכר בשביל שהוא ארוך מתחלק הוא עצמו לב' גם זולת העטרה ונחשב העטרה לפרק ג' שבו וכמו שמבואר לקמן פרצופי ז"ן פרק ג' ע"ש היטב (לש"ו). עי' לקמן הערה 186.

¹⁵⁷ כל האצילות בערך א"ק הוא רק בבחי' הקטנות דעיבור ולכן נקרא בשם יעקב אבל בבחי' האצילות גופה וכש"כ בערך העולמות שלמטה נקרא אצילות בשם ז"א שהוא ישראל בח' גדלות (ביאורים ח"ב ג ע"ד)

¹⁵⁸ כל ענין התלבשות דפרצוף המוזכר הכוונה על טיפה הזרעית בעת הזיווג שבא מנה"י דעליון ובשורש מז"ת דעליון (ביאורים ח"א כה ע"ג)

¹⁵⁹ עי' הערה 157.

מאיר העץ – ח"ה

שבו, ופרצוף הב' האמצעי מתחיל להלביש פרצוף {כט ע"ב} הג' הפנימי והגבוה מכולם מהחזה שלו ועד סופו. נמצא, כי כל המגולה מן הפרצוף הפנימי למעלה נקרא ראש שהם חב"ד {כט ע"ג} של ז"א הכולל, וכל המגולה מן הפרצוף האמצעי למעלה נקרא חג"ת דז"א הכולל, וכל המגולה מפרצוף א' החיצון שכולו מגולה נקרא נה"י דז"א הכולל. ואלו ג' נקרא בי"ע דז"א, וכללות {כט ע"ד} ג' פרצופים אלו זה תוך זה נקרא ז"א. וגם לזה הפרצוף הפנימי מכולם יש נוקבא א' אב"א שוה בשוה עמו, והזווג שלהם אינו אלא נשיקין, כי אין בהם מגולה רק ג"ר. וכשהם {ל ע"א} רוצין להזדווג בבחי' יסוד שלהם, אינו אלא ע"י זווג יסוד התחתון⁴⁴¹ שבכולם דבחינת עיבור ע"ד שנתבאר בפרצוף בינה ותבונה כשנכללין יחד¹⁶⁰.

שער ל דרוש ו מ"ב⁴⁴²

אח"כ יש בחי' ד', והוא פרצוף ד', והוא (חכמה) כתר⁴⁴³ דז"א, והוא גדול מכולם. ופרצוף הפנימי הג' הגבוה מלביש לזה מן הת"ת שלו ולמטה ע"ד האחרים, והרי הם ד' פרצופים כל א' כלול מי"ס והם אבי"ע, וכולם ביחד נק' ז"א. ובכל פרצוף מהם יש בו זכר ונקבה שוים בקומתן מחוברים יחד, ועליהן מלוּבש פרצוף א' כלול מזו"ן⁴⁴⁴. נמצא, כי ע"ד שביארנו בכללות האצילות כולו, שיש א"א ואו"א וזו"ן, וכל א' כלול מי"ס, אלא שזה מתלבש תוך זה ונשאר קצתו עליון מגולה בכל פרצוף ופרצוף⁴⁴⁵, ולכן בא"א אע"פ שיש בו י"ס, אין אנו מונין בו רק הכתר שבו, כי הוא המגולה שבו. וכעד"ז בכל השאר, כן הענין בכל פרצוף ופרצוף מכל הה' פרצופים, כל א' נחלק לה' פרצופים זה תוך זה והבן מאד.

וכל פרצוף כלול מג"ס ברוחב, נה"י חג"ת חב"ד וכו'. והכתר אע"פ שהוא ספירה אחת, בה כלול כל הדי⁴⁴⁶ מוחין דחב"ד כנודע¹⁶¹. ובתוך כל פרצוף דאבי"ע דז"א מתלבש בו פרצוף א' דבינה, כי גם יש בה אבי"ע, והעשיה דבינה, הנה"י שלה, הם גדולים ככל קומת ז"א דעשיה, ומתלבש בכל קומת הנה"י. והיצירה דבינה, והוא נה"י דחג"ת שלה⁴⁴⁷, מתלבשת בפרצוף ב', שהם חג"ת דז"א, וכעד"ז כולם. ובזה תמצא, כי כל ג"ס שבכל פרטי האצילות הם פרצוף א'⁴⁴⁸ גמור בכ"מ שיהיה, וכן עולה מג' לג' עד א"ס, ועי"כ הם כלולים מי"ס, כי הנה"י מתלבשין בתוכן סוף חג"ת וסוף (וסופי סופי)⁴⁴⁹ החב"ד, וכעד"ז כולם. ובזה תבין היטב מפורש איך גדל ז"א מעט מעט¹⁶² ואינו משתנה כלל, רק שננסין בו פרצופים זה תוך זה, ועי"כ נראה כאלו גדל כללות {ל ע"ב} ז"א, אך בפרטות⁴⁵⁰ כל פרצוף ופרצוף שבו אינו משתנה⁴⁵¹ מכמו שהיה, וא"כ נמצא כי המקום שהיה ראש פרצוף העשיה⁴⁵², שם הוא עתה יסוד דגדלות, ומה שהי' מקום ראש היניקה הוא עתה תחת הגרון דכללות דגדלות. נמצא שהגרון הוא בחי' ראש היניקה מבחוץ, ולכן יש סביבותיו שערות¹⁶³, ויש לו גרון דגדלות בפנים, וכן ראש העיבור הוא עתה במקום⁴⁵³ יסוד דגדלות שבתוך ת"ת דיניקה שבתוך הראש דעיבור. והוא מ"ש כי בכניסת המוחין דגדלות נדחין מוחין דקטנות לגמרי לגרון, והבן זה היטב. והם חיצוניות, כי הם שמות אלהים. ובזה תבין כמה מיני פרצופים יש ברחל, או עד החזה, או עד הדעת, או עד הכתר, והם פרצופים גמורים זה תוך זה, וכולם רחל בהכללם⁴⁵⁴ בפרצוף א'.

וכל פרצוף מתחיל מהחזה¹⁶⁴ שבפרצוף הפנימי אליו, בין בפרטות בין בכללות, כי כל כתר שבכל פרצוף⁴⁵⁵ דז"א הוא בחי' ת"ת שבבינה, כי נה"י דנה"י⁴⁵⁶ דבינה הם הנקרא עשיה דבינה, חציה לבד מן החזה ולמטה, והוא נקרא צ' דצלם, והוא בכל פרצוף דז"א⁴⁵⁷ הנקרא נה"י דכללות דז"א. וחצי עליון נשאר עליו בסוד מקיף כתר ול"ם דצלם כנודע. וכל קומת נה"י דעשיה שהוא נה"י דבינה, הוא גבוה כשיעור עשיה⁴⁵⁸ דז"א ומתלבשת בו. וכל יצירה דבינה שהיא נה"י דחג"ת דבינה, הוא גבוה ככל יצירה דזעיר אנפין ומתלבשת בו. הבריאה דבינה שהיא נה"י דחב"ד (דבינה הוא גבוה ככל בריאה דז"א ומלבשת אותה ובריאה)⁴⁵⁹ דבינה הוא מן החזה שלה ולמטה הוא תוך הגדלות דז"א כולו. וחצי העליון דבינה עצמה הוא⁴⁶⁰ כתר

- מאיר העץ -

¹⁶⁰ כמו שבכל פרצוף שבכל עולם יש ה' פרצופים כך גם בכל פרצוף ופרצוף (ביאורים ח"א כז ע"ב), כל הג' ספירות שהם חב"ד חג"ת נה"י הוה כל א' פרצוף א' גמור וכל תחתון הוא מלביש לעליון מהחזה שלו ולמטה (ביאורים ח"א לו ע"ג) – מוסיף משהו?.

¹⁶¹ והוא מוחין דמוחין סוף שער המוחין דצלם (לש"ו).

¹⁶² הן מה שנעשה על ידי תורה ומצות או עונשים וכן מה שנעשה על ידי קדושת הימים (כללים ח"א לו ע"ב)

¹⁶³ כלומר דיקנא להאיר ולהקיף לתחתון

¹⁶⁴ עי' הערה Error! Bookmark not defined. וכן הערה 160.

מאיר העץ – ח"ה

ול"ם דצל"ם דגדלות דז"א נשאר על ראש ז"א דגדלות, וכשמתלבשין כל ה' 461 פרצופין דז"א זה תוך זה, אז הוא נשלם לגמרי פרצוף גמור כלול מכולם, ע"ד האצילות כולו בכללו 462 שהוא פרצוף א' כולל ה' פרצופים. והבן זה מאד איך הכלל והפרט שוין לגמרי, גם שכל ה' 463 פרצופי רחל המתלבשין זה תוך זה נקרא רחל פרצוף שלם שוה אל הז"א, ב' מלכים {ל ע"ג} משתמשין בכתר א' 165 (חולין ס' ע"ב). אמנם כל זכר ונקבה שבכל פרצוף ופרצוף שבזו"ן הם שוין יחד, אלא שהנוקבא תחלתה נקודה אחת, ואח"כ נגדלת יותר כשיעור ג"ס נה"י, ואח"כ ע"י פרצוף הב' 464 הפנימי דיניקה שלה הנכנס בה היא נגדלת עד הדעת, וכעד"ז ככל הנ"ל בז"א.

שער ל דרוש ז מ"ב 465

{לב ע"א} מן דרוש כ"א אזכרות של תפילין נראה כי בסוד העיבור {לב ע"ב} וגם קודם עיבור ראשון לא היה בו אפי' י' ספירות שלמות דבחי' עשייה שבו, שהם נה"י וב"ש ת"ת שבו, רק ו"ק דעשייה שבו בלבד, והיה הראש ההוא שלו 466 אז מבחי' ו"ק דעשייה, ואפילו אותן הו"ק היו ג' כלילין בג'. ואחר כך הגדילו ובאו לו ג"ר דעשייה שבו. וכן היה ביניקה, מתחלה 467 באים ו"ק דיצירה שבו, הנקרא חג"ת וב"ש הדעת, ואח"כ הגדילו ובאו לו ג"ר דיצירה שבו, כי לעולם אין הז"א מתחיל אלא בבחי' ו"ק 468 ולא יותר. וראיה לזה מק"ש שהוא הגדלות דג"ר דבריאה שבו, ואז תחלה באים ו"ק בזמן ק"ש, ואחר כך באים ג"ר שלהם בעמידה. ובזה תבין ענין שאלה 469 עמוקה מאד, איך תחלה בעיבור היה מו"ק, ואח"כ מה הגדיל 470 ביניקה. ואין לומר שנתוסף בו התפשטות, שמתחלה היה ג' כליל בג', שהרי גם קודם העיבור היה כך בלתי ג' גו ג'. והנה בפעם אחרת מצאתי כתוב שבעיבור היה ג' לבד דעשייה ולא ו"ק 471, אך הענין שהיו ו"ק לבד של העשייה שבו, והגדיל ונעשו בו ג' מוחין דעיבור 472, ואז נשלמו בו י"ס דעשייה. וכן ביניקה וכן בגדלות, באופן כי לעולם בחי' המוחין שבו אפי' בעשייה 473 הם אצלו בסוד תוספת, כי שרשו מתחלה לא היה רק ו"ק דעשייה. נמצא כי בעשייה יש עשייה יצירה בריאה 474. ולהיות ז"א בחי' ו"ק 475 בכ"מ, היה מוכרח שיהיה בו תחלה היצירה דעשייה, ופחות מזה א"א, ע"כ הוא לוקח לעולם כל ו"ק ביחד והג"ר ביחד, בין בעשייה בין ביצירה בין בבריאה. וכן ביצירה יש ב"ע 476 ולוקח תחלה עשייה ויצירה דיצירה, ואחר כך בריאה 477 דיצירה, וכן בבריאה לוקח עשייה ויצירה דבריאה ביחד, ואח"כ ג"ר שהם בריאה 478 דבריאה 166. ואחר שנשלם ככולם, אז כל בחי' עשייה נקרא עשייה לבד וגם נקרא 479 נה"י שבו, וכל יצירה נקרא חג"ת, וכל בריאה נקרא חב"ד, וזהו כללות הענין.

ועד"ז ממש היה 480 המלכות 167 אלא שנחלקה באופן אחר, כי כיון ששרשה הוא ספירה עשירית, לכן תחלה לוקחת המלכות דעשייה לבד, ואח"כ 481 ביחד כל ט"ס העליונים דעשייה בפעם אחרת 482 בסוד תוספת, וכן ביצירה שבה, וכן בבריאה שבה. וז"ס שז"א נקרא ו' נקודות, והיא נקרא נקודה קטנה א', ולא אמרו שהוא ו"ס והיא ספירה א', כי הספירה 483 דעשייה הם קטנות בתכלית ונקרא נקודה בערך הספירה, כי אינה נקרא ספירה רק בהיותה כלולה מכל אבי"ע. ובהיותם בחי' עשייה לבד, נקרא נקודה, והבן זה מאד מאד ענין נקודה בכ"מ מה ענינה,

- מאיר העץ -

165 ע' לעיל ח"א דרוש מיעוט הירח סי' ה' של הלש"ו ששניהם יהיו אחוזים בת"ת דתבונה, וע' דע"ה ח"ב קנז ע"ד שתמיד בנינה מז"א. ואי אפשר שיהיו שוין עד לעתיד לבא (דע"ה ח"ב קנח ע"ד) 166 בבחי' אצילות עי' שער פרטי עי"מ ספ"א מש"ש ועי' לקמן דרושי אבי"ע ריש פרק יג (לש"ו).

167 אם כן איך אומרים בו לית לה מגרמה כלום, אלא סוד הענין היא ענין א' עם מיעוט הירח. שמיעוט הירח הוא מה שנגזר עליה שט"ס שלה תרד בב"ע, וכן הוא במלכות דאצילות שסדר שלה שתהיה בעולה ויורד תמיד שאו רעצמותה באמת זוהר אור מהמלכות דא"ס והיא למעלה מהכל והיא סיבת הכל, וכל הנאצלים באמת רק גילוייה, ולכן יסד ה' ית' גילוי אור מלכותו רק על ידי האדם במעשיו על אף שכל גילוי ית' הם גילוי של מלכותו ית', אבל אחרי שעומק הכוונה בכל גילוייה שיהא האדם שותף בכל פעולותיהם, ואם כן יש למלכות ב' בחינות שעיקר רעצמותה היא למעלה מהכל והיא סיבה לכל והיא גם כן תכלית הכל, אבל זה נעלם, ונקודה השרשית שבה היא מהכתר המיוחד באור א"ס, והב' גילוייה עתה לצורך הנהגת עולם הזה שהיא למטה מכולם ובסוף כולם, ואז היא יבשה ולית לה מגרמה כלום וכולה דינים. אם כן כשכתוב אצל מלכות לית לה מגרמה כלום דהיינו לא בעיקרה ועצמותה אלא על הגילוי שלה, ומציאותה לצורך כל הנהגת עולם הזה (כללים ח"ב נד ע"ד). – נצרך כאן?

יחד עם יניקת ז"א וגידולו מג' גו ג' לר"ק גם הנוק' עולה עמו וגדלה עי', כמת הת"ת ונעשית אז כלולה מ' מלכיות כי נשלמה במלכה דמכלות שלכ כל ספירה וספירה מהי"ס ספירות שבה (כללים ח"ב נח ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

שהיא עשייה של הבחי' ההוא. אך לשון ספירה הוא בהיותה שלימה בכל חלקי אבי"ע שבה, והבן היטב ג' חלוקות אלו⁴⁸⁴ נקודה וספירה ופרצוף, כי נקודה היא עשייה שבספירה, וספירה הוא בחי' הספירה שלימה מאבי"ע שבה¹⁶⁸. ופרצוף הוא קשר י"ס, וכל ספירה מהם שלימה מאבי"ע⁴⁸⁵, וזכור מאד מאד כלל זה.

גם דע כי כל בחי' אלו הם בסוד אור דאחור, וכנגדן יש אורות דפב"פ, וזהו ענין כ"א אזכרות דתפילין, כי הז"א היה בו אז בעיבור ראשון, ז"ת דנצח ז"א, וז"ת דהוד ז"א, וז"ת דיסוד ז"א, וכל אלו בחי' עשייה, והם כ"א אזכרות. ואלו לא נסתלקו מז"א אח"כ אלא אדרבה נתוסף בו יותר, ומתלבשת יצירה תוך עשייה, ובריאה תוך יצירה⁴⁸⁶, והכל יחד נקרא ז"א, וע"כ הוא מוכרח שכל הבחי' יהיו רשומין בתפילין, שהם כ"א אזכרות דבחי' מקיפין דמוחין דז"א דעיבור. ונתוספו בו אח"כ ג"ר דנצח, וג"ר דהוד, וג"ר דיסוד והמקיפים שלהם, שהם ב"ש דת"ת כתר דג"ת. ואח"כ ביניקה נכנסו בו ז"ת של חסד, וז"ת של גבורה, וז"ת דת"ת. אח"כ נתוספו בו המוחין שהם ג"ר דחג"ת, ואח"כ המקיפים שלהם, שהם ב"ש הדעת כתר דג' אמצעית, וכן בגדלות בסוד⁴⁸⁷ הבריאה, ז"ת דחכמה, וז"ת דבינה, וז"ת דדעת בק"ש. ואח"כ ג"ר דחב"ד בעמידה ואח"כ המקיפים שהם כתר של ג"ר, {לב ע"ג} וזהו הכתר של ג"ר הוא הנקרא כתר אמיתי דז"א ונקרא כתר דכללות כל הז"א ואינו כתר דפרטות.

שער לא פרק א מ"ת⁴⁸⁸

השער חמשה עשר

שער פרצופי זו"ן ויתחלק לה' פרקים

ועתה צריך לבאר ענין זו"ן מי הם, ואחר כך נבאר בחי' עיבור ב' שלהם לצורך המוחין דגדלות. גם יתבאר ענין ד' בחי' שמצינו, והם: ישראל, ויעקב, רחל, ולאה מה ענינם¹⁶⁹. הנה נודע, כי ישראל ויעקב הם בחי' ז"א¹⁷⁰, ורחל ולאה הם בחי' הנקבות שלהם, אבל בהכרח הוא שהם בחי' חלוקות זה מזה. והענין הוא, כי הנה ז"א הנזכר בזהר בכל⁴⁸⁹ חיבורינו הוא הנקרא ישראל, והוא בחי' ו"ס של כללות י"ס דאצילות¹⁷¹, שהם מחסד עד יסוד כנודע. ונקבא דז"א היא המלכות העשירית שבי"ס דכללות עולם אצילות כולו¹⁷² ג"כ⁴⁹⁰, והיא הנקרא רחל, כי לכן נקרא רחל עקרת הבית כנודע (זהר ח"א קנ"ד ע"א), באופן כי זו"ן הם הנקרא ישראל ורחל. ואמנם יעקב ולאה הם הבחי' של המלכים והכלים של או"א, מבחי' אחוריים שלהם¹⁷³, שנפלו במקום

- מאיר העץ -

¹⁶⁸ לאחר התיקון יצאה הנוק' ב' ספירות גמורים דב"ן וי' ספירות שלימים דמ"ה ומקבל שניהם מז"א (כללים ח"ב נז ע"ב) תיקון השלישי היא כאשר נשלם לי' ספירות גמורים שכל אח' שלימה מכל חלקי האבי"ע שבה כראוי לכל פרצוף, וזה גדלות, וזה נעשה על ידי המ"ה והט"ר דב"ן העיקריים השייך לחלקה, שהיניקה והעיבור הם רק מה האור הממועט שבמ"ה וט"ר דב"ן. (כללים ח"ב נט ע"ג)

¹⁶⁹ עי' פת"ש גדלות דז"א סג ז"ל, ז"א נמשכים ממנו כמה מיני הארות ופרצופים שונים המזהירים מן המוחין דאו"א שמתלבשים בו, והם סוד לאה ויעקב.

¹⁷⁰ עי' פת"ש גדלות דז"א סג ז"ל המדרגות שהם בז"א ישנם ג"כ בחציו שלמטה המכונה בשם יעקב, והוא כמו שמצינו למטה שיעקב וישראל הם ב' מדרגות שלו, שכ"ז שלא נתגדל במעלתו העליונה נקרא בשם יעקב, כמ"ש (עמוס ז ב) מי יקום יעקב כי קטן הוא, וישראל נקרא שמו כאשר נתגדל למעלה, כמ"ש (בראשית לב כח) לא יעקב יאמר עוד שמך וגו' כי שרית וגו'. שכאשר הקדושה שולט והסט"א נכנעת תחתיו, אז נקרא ישראל שמורה שז"א מנהיג הנבראים במדרגתו העליונה שבו, משא"כ כשמנהיג במדרגתו התחתונה שהוא נקרא יעקב אז יש ג"כ שליטה לסט"א, והוא [סוד] הכ' שאמר הקב"ה לנחש, (בראשית ג טו) הוא ישובך רא"ש של ישראל ואתה תשופנו עק"ב של יעקב. ועי' לקמן הערה 201.

¹⁷¹ אמנם הוא ירד ממקומו לצורך הנוק' ועומד הוא מעתה ג"כ רק בהנה"י כמ"ש ברפ"ח פרק ב' (לש"ו). עיקר שם מ"ה בחג"ת אך לצורך הנוק' שהוא כללית הב"ן והיא בנה"י כי היא שורש לבי"ע שהם למטה, ירד המ"ה ג"כ למטה מהטבור ומעתה המ"ה וב"ן הכללים רק בנה"י דא"ק (כללים ח"ב פא ע"א).

¹⁷² כלומר מלכות דא"א (כללים ח"ב קלב ע"א)

¹⁷³ עי' בספר הליקוטים דף עג [ב] ע"ג סמוך לסופו (לש"ו). מכח הד' אחוריים האלו נעשו פרצופי יעקב ולאה לאחר התיקון שמהאחוריים דאבא ויש"ס נעשה פרצוף יעקב העומד מהחזה דז"א ולמטה מצד הפנים ומאחוריים דמלכות דאימא ותבונה נעשה פרצוף לאה שהיא סוד קשר תפילין של ראש מצד אחוריו דז"א כנגד מוח הדעת שבו ומתפשטת עד כנגד חזה שבו עד ראש רחל אמנם

מאיר העץ – ח"ה

נוקבא דז"א דרחל דאצילות⁴⁹¹ ונשאר שם ולא למטה בבריאה. ולמטה בע"ה נבאר, כי אע"פ שז"א הוא פרצוף אחד שלם ונקרא ישראל, עכ"ז גם הוא נחלק לב' בחי', כי עד החזה נקרא ישראל, ומשם ולמטה עד רגליו נקרא ישורון, וכמ"ש (דברים לג ה) ויהי בישורן מלך, וב' בחי' אלו שהם ישראל וישורון הם נקרא ז"א, ולמטה יתבאר בע"ה.

ונתחיל לבאר ענין זו"ן שהם ישראל ורחל, ואחר כך נבאר יעקב ולא. ובתחלה צריך שנבאר ענין ז"א ענין⁴⁹² המוחין הבאים לו בעיבור הב' שהם בחי' ג"ר שבו. הנה בעיבור הב' של הז"א שלצורך המוחין שלו נזדווגו או"א⁴⁹³, ואבא הוליד מן מוח⁴⁹⁴ שלו טפה דדכורא והם כללות חו"ב⁴⁹⁵ וה"ח וה"ג מבחי' הדעת שלו. גם אמא נתנה בחי' טפת מ"נ שלה והם חו"ב וה"ח⁴⁹⁶ וה"ג שהם הדעת שלה כנודע. ואחר היותן בסוד העיבור, ילדה {לב ע"ד} אותם⁴⁹⁷ התבונה בסוד לידה, ויצאו דרך היסוד שלה. וכבר נת"ל כי אלו המוחין של ז"א הנ"ל נתלכשו תחלה בתוך⁴⁹⁸ נה"י של התבונה, ואח"כ נתלכשו כולם יחד ונתפשטו תוך ז"א. וזה ענינו¹⁷⁴, כי נתבאר באדרא (האזינו דף רצ"ה רצ"א ע"א) דאבא טמיר וגניז יתיר מאמא, וע"כ גם הנה"י דאבא נתלכשו תוך נה"י דתבונה באופן זה, כי מוח של חכמה דז"א שנמשך מן אבא נתלבש בנצח של אבא, ומוח של בינה דז"א שנמשך מן⁴⁹⁹ אבא נתלבש תוך הוד של אבא, והמוח של הדעת דזעיר אנפין שנמשך לו מדעת דאבא, והוא כלול מן ה"ח מבחינת מוח חכמה דאבא, וה"ג ממוח בינה דאבא⁵⁰⁰. והנה דעת הזוהר הוא שנתלבש תוך יסוד דאבא, וכעד"ז נתלכשו ג' מוחין שנמשכו לז"א מצד אמא שהם חב"ד⁵⁰¹ דאמא, ונתלכשו בנה"י דאמא. ואחר כל התלכשות זו שנתלכשו בנה"י דאבא אחר היות בתוכם המוחין דמצד אבא, נתלכשו נה"י דאבא תוך נה"י דאמא. ונמצא א"כ, כי חב"ד דז"א⁵⁰² דמצד אבא יש עליהם ב' כסוים וב' מסכים, שהם הכלים דנה"י דאבא וכלים דנה"י דאמא, אבל חב"ד דז"א דמצד אמא אין עליהם רק כסוי ומסך א' בלבד, שהם כלים דנה"י דאמא. נמצא, חכמה דז"א דמצד אבא וחכמה דמצד אמא שניהן בצד ימין בראש ז"א מכוונים זה תוך זה, ובינה דז"א דמצד או"א שניהם בצד שמאל בראש ז"א מכוונים זה תוך זה, וב' דעות דז"א דמצד או"א ג"כ מכוונים זה תוך זה. והנה מוח דעת של ז"א דמצד אבא הוא המכריע הב'⁵⁰³ הכרעות, א' בין חו"ב שמצד אבא וא' בין חו"ב שמצד אמא, אף על פי שהוא נתון תוך כלי יסוד אבא, והם נתונים תוך ב' כלים⁵⁰⁴ דנה"י דאמא כנ"ל. וא"כ נמצא שיש בדעת הזוהר ד' בחי' כלולות בו, בחי' חו"ב שלקח מצד חו"ב דמצד אבא, ובחי' חו"ב שלקח מצד חו"ב דמצד אמא, ואלו הד' נעשין בחי' ד' מוחין, וארבעתן נקרא דעת, והם בחי' חו"ב שלקח מצד אבא נעשה בדעת הזוהר שבו, ובחי' חו"ב שלקח מצד אמא נעשה בדעת הזוהר שבו בערך חו"ב שבו שמצד אבא. נמצא כי הדעת הזוהר דז"א שביסוד אבא יש בו כללות ד' מוחין, והם חו"ב חו"ג, וכולם⁵⁰⁵ הם ג' מוחין כנודע, כי ה"ח וה"ג שניהן נקרא דעת {לג ע"א} א', א"כ יש בו ג' מוחין חב"ד בפרטות, ושלתן נקרא דעת דרך כלל, וזה סוד (שמזאל א' ב ג) אל דעות ה', כי הזעיר אנפין יש בו ב' דעות א' מיסוד דאבא וא' מיסוד דאמא, והרי נתבאר ענין המוחין בעצמן.

שער לא פרק ב מ"ת⁵⁰⁶

ועתה נבאר אופן התלכשותן תוך ז"א⁵⁰⁷, כי הנה בהיות הנה"י דאבא תוך נה"י דאמא נתלכשו כולם יחד תוך ז"א. ונבאר ענין התפשטות נה"י דאמא¹⁷⁵, וממנו יתבאר בחי' התפשטות נה"י דאבא. הנה נודע כי הנצח הוא מתחלק לג' פרקין, וכן המוח הנקרא חכמה אשר בתוכו נתחלק לג' פ⁵⁰⁸. ואלו מתפשטין בקו ימין דז"א, פרק עליון דנצח אמא, אשר בתוכו שלישי עליון דמוח חכמה נתלבש בכלי חכמה של ז"א. ופרק אמצעי דנצח אמא, אשר בתוכו שלישי אמצעי של מוח חכמה, מתלבש בכלי חסד דז"א. ופ"ת דנצח אמא, אשר בתוכו שלישי תחתון של מוח חכמה, מתלבש בכלי נצח דז"א. וכעד"ז נתפשטו ג"פ דהוד אמא, אשר בתוכם ג"פ⁵⁰⁹ של מוח בינה, ונתלכשו תוך קו שמאלי דז"א שהם בג"ה שלו. וכעד"ז נתלכשו תוך נו"ה של אבא, אשר בתוכם מוח חו"ב, ונתלכשו ונתפשטו בקו ימין ובקו שמאל דז"א תוך נה"י⁵¹⁰ של אמא. ואמנם דע כי פ"ב של נצח דאמא או פ"ב של הוד אמא, הנה הם מתפשטין בכל אורך הזרוע ימיני או שמאלי דז"א ונמשך עד סיום צפרניו, ומתוך צפרני אצבעות בוקע אור ההוא

מש"כ שנעשה יעקב ולא מהאחוריים כוונתו היא כלים שלהם אבל האור שלהם שהוא עיקר פרצופם זה נעשה מהאורות דא"א עצמן אשר לאחר התיקון (ביאורים ח"ב פח ע"ב)
¹⁷⁴ מאז כל אור נכנס בכלי שלו (ביאורים ח"א עו ע"א)
¹⁷⁵ עי' לעיל הערה 174, והוא החלק שלבר מגופא דאימא (פת"ש גדלות דז"א סא).

מאיר העץ – ח"ה

לפ"ג⁵¹¹ של נצח או הוד של אמא, וחוזר ונכנס ומתלבש תוך ראש הירך הימיני או השמאלי דז"א בין פרק לפרק, ששם הוא מקום חלל, ויכול האור לכנוס דרך שם כדלקמן, ומתפשט בכלול עד סיום רגליו. וכאלו תמשיל דרך משל שידי הז"א פשוטות ומשולשלות למטה ותלויים על גופו וצפרני אצבעותיו מגיעין עד רישי ירכותיו, ויוצא או"פ מצפרני אצבעות ונכנסין בראשי ירכותיו. וכן עד"ז בנו"ה של אבא.

ואמנם אין בחי' הנו"ה דאו"א⁵¹² נכנסין ומתפשטין תוך הגוף של ז"א כלל, שהוא הת"ת שבו, כי הנצח אינו מתפשט אלא בקו ימין בלבד שהם חח"ן דז"א, והוד אמא אינו מתפשט רק בקו שמאלי שהם בג"ה דז"א, אבל ת"ת דז"א הוא קו האמצעי ואין נכנסים בו נו"ה דאו"א⁵¹³, אשר בתוכם תרין מוחין הנקרא חו"ב דאו"א⁵¹⁴ כלל, רק בב' הקוין בלבד הימיני והשמאלי. וזהו בחי' הקשר שיש לחכמה עם חסד ונצח, והקשר שיש לבנינה עם גבורה והוד, והבן זה מאד ואל תטעה¹⁷⁶. ובזה יתורצו קושיות וספיקות רבות אשר מכללם הוא לראות איך נו"ה אשר תחת הת"ת ואין להם התקשרות כלל עם הזרועות כנראה בחוש הראות, כי מסיום הגוף נתלין ויוצאין, ואם כן אינם נקשרים⁵¹⁵ לקו ימינית ושמאלית עם ח"ג והרי שניהן יוצאין מקו האמצעי, אך יובן עם הנ"ל. גם יתורץ לך לראות ולידע מה נעשה מן האור היוצא מן סיום הזרועות דרך צפרני אצבעות ולהיכן הולך ומתפשט, ואם נאמר שאינו יוצא כלל זה דוחק גדול יותר, כי האור לא נמשך לבטלה, אלא להתפשט בתחתונים ולהאיר להם. ואם נאמר שנכנס דרך הגוף, זה אי אפשר לסבה זו הנ"ל, שא"כ בטלת בחי' קוין בסוד ימין ושמאל ואמצע. ואמנם צריך לידע על איזה סבה היתה כך, כי הרי אנו רואין שקו האמצעי נמשך ביושר בלי הפסק, ובב' הקוין ימיני ושמאלי יש הפסק בין חסד ונצח, ובין גבורה להוד, כי הרי הזרועות הם בפירוד מן השוקיים, ואין הקוין

- מאיר העץ -

176 עיי' פת"ש גדלו תדז"א סא וז"ל, והנה הידים והרגלים אינם מחוברים רק קו האמצעי שהוא הגוף מחובר יחד הת"ת עם היסוד, רק שת"ת למעלה מן הפרסה ויסוד למטה ממנו, וכל אלו הם דברים נסתרים בדרכי החכמה, וכמ"ש בכ"מ שחג"ת הוא הנהגת עוה"ב¹⁷⁶ שהם עיקרי המדות של חד"ר שהם מכוונים לעומת המעשה ממש, אבל אין הנהגתם בא לעוה"ז כפי מה שהם, רק בסוד המיזוג ובהתהפכות, ועיקר גילוי המדות לעוה"ב (ששם) [ושם] שכר הצדיקים בג"ע ועונש הרשעים בגיהנם והם חר"ג שלו, והנה כ"ז הוא בצדיקים ורשעים שיעקר הנהגתם הוא רק בעוה"ב לבד ששם הוא תשלום שכרם, ואין להם גילוי כ"כ למטה בעוה"ז, ולכן אין הידים מחוברים עם הרגלים, אבל הבינונים¹⁷⁶ שהם מתנהגים בב' הדרכים שהם מקבלים ג"כ בעוה"ז הפירות של המצות וכן נענשים לפעמים בעוה"ז כדי להורותם דרך הטוב כמ"ש באיוב (לג טז) אז יגלה אוזן אנשים ובמוסרם יחתום וגו', כדי שירגישו לתקן מעשיהם, משא"כ הרשעים שאין תקוה להם, הם מקבלים מיעוט שכרם בעוה"ז, וכן הצדיקים הגדולים כרבי חנניא בן דוסא וחבריו שגם פירותיהם לא ניתן להם בעוה"ז¹⁷⁶, ולכן הגוף מחובר קו האמצעי העליון עם התחתון שמים וארץ ביחד, והם גוף וברית דחשבינן חד¹⁷⁶, שהיסוד הוא המאור המשפיע כל המדרגות ביחד, צריך להיות קשור עם ת"ת שהוא בחינה הממוצעת הכולל כל הדרכים ג"כ של חר"ג.

והידיים אלו החר"ג שבהם הם מתגלים באצבעות, כמו שאנו רואים באדם התחתון שיעקר מעשיו הוא ע"י האצבעות, וכן הוא שם במאורות עליונים ה"ח מתגלים בימין וה"ג בשמאל, והידיים הם עשויים לעלות ולירד, כי בעלייתם הוא נגד המוחין שבראש שמשם נשפע להם העטרות של החר"ג בסוד (תהלים קלד ב) שאו ידכם קודש, והוא עלייתם אל המחשבה, וירידתם למטה הוא מה שנשפע מהנהגת עוה"ב גם בעוה"ז לפרקים, והוא מ"ש הרב ז"ל שמסופי האצבעות דרך הצפרנים בוקע האור אל הרגלים, והענין, כי הצפרנים הוא לבוש חיצוני אל האצבעות והם בסוד כתנות אור של אדה"ר, והוא ענין התלבשות שפע עוה"ב בלבוש גשמי הנשפע בעוה"ז לפי הכנת התחתונים, ומצד זה יש קצת אחיזה לקליפות בצפרנים בסוד (דברים לב טו) וישמן ישורון ויבעט וגו', כי רוב השלוח גורם חטא לאדם, והוא ע"י שמתלבש בעניינים גשמיים, שיצה"ר יכול לפתות ולומר שהכל בטבע, וכן הדינים הנשפעים למטה ומתלבש בעניינים גשמיים, מזה ג"כ צד אחיזה לסט"א שלכן אמר שלמה המע"ה (משלי ל ח) ריש ועושר אל תתן לי וגו', (שם ט) פן אשבע וכחשתי וגו', (ו)פן אורש וגו'.

ולזה צריכים האצבעות נטילה במים שהוא הטהרה מאימא עילאה מסוד ונק"ה מקור מים טהורים¹⁷⁶ מזל התחתון סוד תיבת המים¹⁷⁶ שבפסוק (בראשית א ב) והארץ היתה וגו', שע"י נדחים כל החיצונים, והוא סוד התשובה, כמ"ש (ישעיה א טז) רחצו הזכו הסירו רוע מעלליכם וגו', ואז מסתלקים הידים מן הרגלים ועולים למעלה, והוא כי הסט"א ניתן לה כח לאחוז באדם ולהחטיאו, והוא האור הבוקע דרך הצפרנים שמשם מקבלים איזה יניקה, וע"י התשובה ניטל מהם הכח הזה ונכנע תחת (ה)סטרא דקדושה ע"י שהם מסתלקים למעלה, וכן מסתלקים לפעמים למעלה מצד ההתחתונים מריעים מעשיהם כדי שלא יהא שליטה לסט"א, והוא בסוד מיעוט השפע שלא ירד למטה להתלבש בענין טבעי כמ"ש, והבן מאוד. [אולימקומו בסוף הפרק ע"ש]

מאיר העץ – ח"ה

מחוברים יחד. ולהשיב את כל זאת צריך שנבאר { לג ע"ב } לך מה ענין הצפרנים של האדם, גם ענין הקליפות והחצונים שמצינו לרז"ל (זהר ח"א רכג ע"ב) שיניקתן מן הצפרנים, לכן צריך הקוצצן ליטול את ידיו. גם אמרו (זהר ח"א קפד ע"ב) כי בשחרית רוח רעה שורה על הידים, ואינה מסתלקת עד שיטול ידיו במים. גם להבין ענין נו"ה שהם (ברכות ו ע"א) ברכי דרבנן דשלהי מנייהו הוי, כי שם מתאחזין הקליפות בסוד (תיקו"ז עג ע"ב) שקר אין לו רגלים, ובסוד (איכה א יג) כל היום דו"ה היפך הוד¹⁷⁷, וכיוצא בזה. והרי נו"ה הם סוד ערבי נחל (ויקרא כג מ), שתומים ואין להם פתח פתוח כמו היסוד¹⁷⁸, וא"כ מהיכן הם יונקים⁵¹⁶.

אבל הענין דע, כי הקליפה מקום יניקתה הוא מסוף האצבעות מקום הצפרנים, כי משם או"פ בוקע ויוצא בין בצפרני ידיו בין בצפרני רגליו, כי מן הידים בוקע אור לצאת ולכנס בראשי הירכיים כנ"ל, ואז יונקים משם בעודו מגולה שם. וז"ס שארז"ל (שבת יד ע"א) כי הידים עסקניות הן ושניות לטומאה, וצריכין נטילה אפי' לחולין קודם אכילה, גם בקום האדם בבוקר ממתתו בלילה כבר שרתה עליהן רוח רעה וצריכין נט"י שחרית כנודע. כי לעולם החצונים כל יניקתן הוא מן הקצוות ומסיומן, כי אין להם רשות לעלות אל מקום הקדושה, אבל יונקים ממקום סיומא. והנה בקצוות ההם של הזרועות ושל הירכיים שם אחיזתן ויניקתן. והנה אנו רואין בחוש הראות כי הבשר שבסוף האצבע נבקע, ומתוכו יוצא וגדל הצפורן ויוצא לחוץ, ודרך אותו בקיעה יוצאין האורות הנ"ל, ויונקים משם החצונים לפעמים כשיש פגם ח"ו בישראל ולא תמיד. והנה הצפרנים עצמן אינם בחי' קליפות ממש ח"ו, וכמ"ש בזהר (ויקהל דף ר"ח ע"ב רח ע"ב) דלבושין קדמאין דאתלבש בהו אדם בגנתא דעדן הוי מאינון לבושין מאינון רתיכין דאיקרון אחוריים ואינון לבושין דאיקרון לבושי טופרא וכו'/⁵¹⁷. ופי' הענין, כי אם הצפרנים היו ח"ו טומאה וקליפה מה היה מועיל הנטילה, והרי לעולם הטומאה דבוקה באדם. אמנם הצפרנים הם מלבוש טהור וזך, אלא שהוא קשה בטבעו, והוא מ"ש פרשת תרומה (דף קמא ע"א) בשעתא דאתחריב בי מקדשא לא אתחרב אלא מההוא ס"ט⁵¹⁸ בשעתא דאסתים למוחא כו' ובגין דעמא קדישא לא הוו תמן חפיא על ההוא פתיחא חופאה קלישא⁵¹⁹ דפרוכתא קלישא לנטרא ההוא אתר דלא יסתים ליה ההוא קליפה תקיפא ואחיד בכל סטרין. באופן כי צפרנים הם הלבוש הקשה שניתן שם בראשי אצבעותיו ובקצוותן כדי שלא ינקו החצונים הנקרא קליפה תקיפא משם, כי בהיות שם קליפה הקלושה⁵²⁰ שהם הצפרנים שהם קשים מאד, א"א אל החיצונים לינק משם, והצפרנים עומדין על קצוי פתחי סיומי האצבעות למגן ולמחסה מן הקליפות החצונים⁵²¹ שלא ינקו יותר מן הצורך שלהם, כי בהכרח משם מקום יניקתם, אלא הכוונה הוא כדי שלא ינקו יותר מדאי, ולכן מבחי' זו היו הלבושים של אדה"ר בהיותו בג"ע הארץ לשמרו מן החיצונים, ובהתפשט מהם נשאר ערום, וירא ונתחבא מפני החיצונים והמזיקין.

נמצא, כי הצפרנים הם שורש קליפות, אלא שהיא זכה בתכלית הזכות, והיא יונקת ממקום בקיעת הבשר בסוף האצבעות כנ"ל, כי הרי משם צמיחת הצפורן. ומה שהוא כנגד הבשר הוא בתכלית הזכות, אבל מה שעודף מן הצפורן ויוצא לחוץ מכנגד הבשר של האצבע זה צריך לחתוך אותם, כי שם נתלין החיצונים ויונקים בתכלית, וז"ש בזהר (ויקהל רח ע"ב) ובג"ד לא בעא ליה לאינשי לרבאה לאינון טופרין וכו', והוא השיעור שהוא חוצץ בענין הנטילה של הידים כנזכר לרז"ל¹⁷⁹, והוא מה שעודף מכנגד הבשר, לכן ענשו של המגדל צפרנים קשה מאד. וזה ג"כ סוד הנזכר לרז"ל בתקונים (קכח ע"א) בפסוק ויפוזו זרועי ידיו הנאמר על יוסף הצדיק, { לג ע"ג } שיצאו עשרה טפין זרע מבין צפרני ידיו, כי משם לקחום החצונים ושלטו בהן, בסוד שליטת החצונים בטפת בעל קרי כנודע, רק שמכאן בדרך האצבעות היא בקיעה מועטת (ודקה וסתומים בפנים ורוצין לצאת חוץ ואינון יכולין)⁵²² דוקא⁵²³ כמו שכתבנו. והענין הוא במה שנחקר על מה נבקע הבשר שבסופי האצבעות, אבל הענין הוא כי האורות מטבעם לצאת ולהאיר, ולהיות השפע הולך ומתרבה ומתפשט למטה כטבע מים הנובעים ויוצאין מן המקור, והנה הם חתומים וסתומים בפנים, ורוצים לצאת לחוץ, ואינם יכולין, ולכן בוקעים בקצוות האצבעות ויוצאין לחוץ, אלא שאינם פתיחות רחבות, אלא צרות ודקות, ואז בהמשכם לחוץ

- מאיר העץ -

¹⁷⁷ עי' זהר ח"ג רמג ע"א.

¹⁷⁸ ?

¹⁷⁹

מאיר העץ – ח"ה

נדבקים בהם שרשי הקליפות, שהם הצפרנים כנ"ל ויונקים משם בין בצפרני הידים ובין בצפרני הרגלים, כי שניהן בחי' קצוות אשר משם יניקת החיצונים כנ"ל*.

גם תבין בזה ברכת מאורי האש שאומרים במוצ"ש בסדר הבדלה כנזכר בזוהר פרשה ויקהל (ר"ח ע"א) נגד הצפרנים, ר"ל כי מתוך הצפרנים בוקע האור ויוצא לחוץ. ובזה יתורצו השאלות דלמה לא נמשכו הקוין ביושר, אמנם היה פיסוק ביניהן בין הזרועות והירכיים, אבל הענין הוא כי אם לא היה כך, והיה הקו הכל ישר ונמשך עד סופו, והיה האור ג"כ נמשך בתוכו עד למטה תמיד, ושם מקום מעמד הקליפות והחיצונים שהם יונקים מהקצוות⁵²⁴, וגם שהם תחתונים, ואז היו החיצונים נאחזין באור היוצא משם בסופו מאד יותר מדאי, ובפרט אם היו עונות ישראל מרובים ח"ו. אבל עתה שהזרועות נפרדין כל א' בפ"ע, יכול ז"א להעלות זרועותיו למעלה, וידיו נגבהות עד נגד כתפות, ואז אין האור יוצא מן הצפרנים הגלויים רק למעלה במקום ג"ר, שבו אשר אין שם שליטת החיצונים וקל"י כלל. נמצא כי כאשר מעשה התחתונים רצוים, שאין כח אל החיצונים להאחז, אז ישפיל ז"א זרועותיו וידיו למטה ויניחם נגד רישי ירכין שלו, ומתפשטין בתוך הירכיים הנ"ל. וכאשר מעשה תחתונים רעים ח"ו, אשר אז שליטת החיצונים בנה"י שלו לסכת היות⁵²⁵ לבר מגופא (זהר בראשית נא ע"ב) כנודע, כי משם עיקר אחיזתו, ולכן אז מגביה את ידיו למעלה, והאור נגלה למעלה במקום עליון, ואין להם אחיזה שם, וגם למטה אין האור נמשך, ואין אחיזה אל החיצונים באור העליון. ולכן הונחו הזרועות באופן זה, כדי שיהיה לפעמים נשפלים ולפעמים נגבהין, ובזה תבין פסוק (שמות יז יא) כאשר ירים משה את ידו והבין.

* ונל"ח כי זה יתרון קו האמצעי שאין בו יניקת חיצונים רק בסיומו בפי היסוד, והוא בסוד (ב"ר פנ"ו ס"י א) יעקב בחיר שבאבות, אברהם ויצחק שיצאו משם עשו וישמעאל והבן זה כנלע"ד.

גם הבן סוד נט"י, שלא אמר רחיצת ידים אלא בלשון נטילה, לרמז שצריך לשאת ולנטלם בסוד (תהלים קלד ב) שאו ידיכם קודש, כנזכר בגמרא (סוטה לט ע"א) ובזוהר (ח"ג דף יג ע"א). והטעם כי הנה רחיצת ידים סבתה הוא להרחיק הקליפות מקצוות אצבעותיו ומצפרנים, כי שם מקומם כנ"ל, וזהו ע"י מימי החסד, וכדי שלא יחזרו הקליפות להתאחז באור היוצא מהם, צריך להגביה כלפי ג"ר הנקרא קדש, ואז אור היוצא חוזר ונכנס תוך המוחין ממש ממקום שיצאו. וז"ס שצריך בנטילה להגביה ידיו נגד ראשו ממש, ובפרט אם הוא ביום השבת, כי אז צריך להרחיק הקליפה בתכלית הריחוק. עוד יש טעם ב' אל השאלה הנ"ל, והוא שהיה כן לסכת פרצוף לאה היוצאת מאחוריו⁵²⁶, ואלו הב' קוין ימין ושמאל, אם היו ישרים בלתי הפסק באמצעיתם לא היה יכול להגביה זרועותיו להיות אור יוצא מהם להאיר אל לאה לעשות חו"ב שבה. וכמ"ש לקמן במקומה, ובזה תבין סוד נט"י, כי ע"י עלייתן למעלה עולה האור וחוזר לכנוס תוך {לג ע"ד} המוחין עצמן, אז נכנס תוך לאה כמ"ש, גם בזה תבין סוד ברכת כהנים שמגביהין ידיהם נגד כתפיהם. והנה יתבאר לקמן בענין פרצוף לאה, וגם בזה יתבאר שם סוד המשכת אור פנימי בדרך הקו ימין או שמאל איך יוצא ונכנס בין פרק לפרק ע"ש היטב.

שער לא פרק ג מ"ת⁵²⁷

ונחזור לבאר ענין התפשטות המוחין דז"א. והנה נתבאר ענין שינוי שיש בין איברי הזרועות והידיים לשאר האברים של הגוף כולו, שאלו נעים ונדמים, עולים ויורדים, משא"כ בשאר האברים כולם. אמנם קו האמצעי של ז"א שבו המוחין של ז"א, מתפשטין דרך יושר בלתי פירוד מדעת לת"ת, ומת"ת ליסוד¹⁸⁰. והענין, כי הנה נתבאר שמוח הדעת דמצד או"א מלובשים תוך

- מאיר העץ -

¹⁸⁰ כאן צמצום אור הנה"י להיות נמשך דרך היסוד והוא התפשטות השני דא"א לצורך ז"א (כללים ח"א כט ע"ג), הוא הכתוב סבא דמפשטים דף קי & שתמיד עולה היסוד עד הדעת ולקוח משם (כללים ח"א סט ע"א), יסוד הוא ענף הת"ת והדעת והוא עולה עד הדעת והדעת מתגלה בו (כללים ח"א פח ע"ג), לכן יסוד נקרא כל (דע"ה ח"א נה ע"ג), ועי' בהגר"א בת"ז פא ע"א ד"ה ביה איהו וז"ל, והכל אחד כשזה נפתח זה נפתח, ודעת ויסוד הוא א'.

עי' פת"ש גדלות דז"א סב ז"ל, קו האמצעי של ז"א שהוא הגוף ת"ת ויסוד שלו, שם הארה יותר מרובה מב' ידים שהם סתומים, והוא כי יסוד דא"א הם מתפשטים בקו האמצעי שבו, ויסוד דאימא מאירה בדעת שבו, אבל עטרת היסוד שלה בשליש ת"ת עד החזה שלו לבד, ומשם ולמטה באים האורות מגולים.

מאיר העץ – ח"ה

כלים דיסוד אבא ואמא, וכל דעת משניהן כולל חו"ב⁵²⁸ כנ"ל. והנה היסוד של אמא אינו כמו הנו"ה, שכל א' יש בו ג"פ כנ"ל, אבל הוא פרק א' לבד^{529,181}, והוא נכנס ומתלבש תוך כלי הדעת של ז"א, ושם נעשה בחי' מוח דעת דו"א בראשו. ונודע, כי כלי היסוד של הנוקבא אין בו בחי' המשך והתפשטות רק אותו השיעור של היסוד הנתון באמצע בין ב' ראשי פרקי עליונים דנ"ה שלה, ויש בחי' אחרת והיא אותה הנקרא בגמ' (נדה סג ע"א) ובהרמב"ם (אישות פ"ב ה"ו) על איילונית שאין לה שפולי מעיים כנשים, והוא בחי' בשר התפוח כעין עטרה בסיום היסוד שבה⁵³⁰. והנה היסוד עצמה שלה הוא מתלבש למעלה בדעת של ז"א בראשו, אבל הבחינה השני הנקרא עטרה מתפשטת יותר למטה ומתלבשת תוך שלישי⁵³¹ ת"ת דו"א עד מקום החזה שלו¹⁸², ומשם ולמטה אין עוד התפשטות כלי יסוד של אמא כלל.

והנה בזה תבין שינוי א' שיש בג' קוין, כי קו ימין ושמאל אשר בתוכם מתפשטין ומתלבשין מוח חו"ב המלוכשים בנו"ה של אמא כנ"ל, הנה האורות ההם סתומים, ולכן הם קוין בלתי רחבים ועבים, כי הם בחי' הזרועות והשוקיים, שהם ארוכים בלתי רחבים. אבל קו האמצעי הוא ת"ת, והוא הגוף שהוא רחב מאד משא"כ בשאר הקוים. וטעם הדבר לפי שאורות מוח הדעת האמצעי מתפשטין בתוכו, והנה שם עומד ומתלבש בחי' עטרה של יסוד דאמא הנקרא (אד"ר קמב ע"א) רחובות הנהר⁵³², כי הוא מקום רחב ואינו מקום צר כמו פי עטרת יסוד הזכר, ואז מתחיל משם אור הדעת שבתוך כלי יסוד של אמא להתרחב, ואח"כ מהחזה

והענין כי זה ההפרש בין יסוד אימא ליסוד אבא, שבאבא הוא סתום ומכוסה כי כך ניתן שיעור להנהגת הזמן, שאורות אבא לרוב החסדים שבו שלא יתגלו בשלמותם רק דרך מסך ומחיצה ודינין לבד, בכדי שיהיה גבול להטוב הגמור שלא יתראה בכל כחו, שהמחשבה אינו מתגלה למטה רק דרך מחיצות ומסכים רבים אשר מתגלה לשרידים, משא"כ אורות אימא שעיקרם גבורות, וסוד הצמצום זה מתגלה למטה בהנהגת עוה"ז שהוא סוד המדרגה שמן החזה ולמטה כמ"ש למעלה בל"מ, וזה ענין רחובות הנהר, שעטרת יסוד דידה נפתח מקורו, משא"כ ענייני החג"ת עליונים שעד החזה שהוא לפי הנהגת עוה"ב אינו מתגלה למטה כלל, לכן הידים הם סתומים שהח"ג הארת חו"ב שהם מוחין עליונים שח"ג הם ענפים שלהם, אין מאירים למטה בכל כחם.

ורק הדעת הוא מגלה כחו הראוי להנהגת עוה"ז למטה מן החזה, אבל חלק העליון של דעת הזה [גם] הוא נשאר סתום ואינו מתגלה עד החזה, שהדעת היא הפנימיות של הו"ק שכולל ב' הדרכים שהם חג"ת ונה"י שבו בדרך הפנימיות, וחג"ת של הדעת אינו מתגלה רק נה"י שבו לבד, והוא ענין התרחבות הגוף למטה מן החזה שכתב הרב שהוא ענין גילוי האורות שבו בהרחבה גדולה, והוא מ"ש באד"ר¹⁸⁰ (קכ"ג ע"א) מעוהי בדעת אתתקנו, אמנם, רק הדעת שמצד אימא הוא מתגלה למטה מן החזה, ששם לא עשתה אימא לו מחיצה ולבוש מפסיק, אבל הדעת שמצד אבא גם למטה מן החזה הוא מכוסה ביסוד ועט' של אבא, שאורות שלו אין מתגלים לעולם רק ע"י מחיצה מפסקת, שהמחשבה נשאר סתום ורק ע"י סוף המחשבה שהוא דבוק במעשה ניכר ראשית המחשבה, וכבר נתבאר למעלה (פתח נג) באריכות מענין הדעת שהוא במקום הכתר שהוא הרצון העיקרי של הפרצוף, וכן עיקר הרצון של התאצלות ז"א הוא הנהגת ו' אלפי שנין שהם הו"ק שלו, ולכן הדעת היא פנימיות הו"ק, והוא קו האמצעי, שלעולם עיקר הדבר הוא האמצע והצדדים הם ענפים שלו שצריכים כדי לבוא אל קו הישר האמצעי¹⁸⁰, ולכן עיקר האמצע של רצון המתגלה שהוא הדעת הוא למטה מן החזה שהוא הנהגת עוה"ז, ומשם מתפרדים הענפים מן העיקר שהידיים למטה מן החזה הם נפרדים מן הגוף, שהנהגת עוה"ז אינו לפי עיקר גילוי הרצון של חד"ר בשכר ועונש, ורק בהנהגת עוה"ב שם הוא גילוי הרצון והוא יורידם אל קו האמצעי, ולכן עד החזה הידים הם מחוברים אל הגוף שהם ב' דרכים של חו"ג שכר ועונש, שם הם ביחוד באמצע הרצון, ולכן לכל זה יש שורש בנה"י דא"א שהם המסדרים דרכים של ז"א [של] (על) הו"ק שבו כמ"ש למעלה (או"א יג) במקומו, ולכן גם הנה"י בראשם הם מחוברים עם היסוד שבה ואח"כ מתפרדים, שראשית הנה"י הם מתלבשים בחג"ת ונותנים להם סדר, והדעת המתגלה מן החזה ולמטה, עטרת דחסדים שבו הם נשאים בה' ספירות חג"ת נ"ה של ז"א וה"ג הם נשאים ביסוד שלו, והוא כמ"ש למעלה כמ"פ שהיסוד אינו מאיר לנוקבא כי אם דרך דופן לבד, אבל מה שיוצא ממנו הוא רק בסוד מים שהם גבורות של החסדים וצריך שיהיה כאיש גבורות¹⁸⁰ לצמצם ולהחזיק האור שיהיה נשאר בו ולא יתגלה רק עד זמן המיוחד לכך והוא לע"ל, שאז (שיה"ש ח ז) מים רבים לא יוכלו לכבות וגו', ובכל זמן שית אלפי שנין נשאר(ים) החסדים גנוזים בסוד העמדה למה שיהיה לע"ל, שאז כל אברים שלו יתנו את שלהם ביסוד בסוף אלף הששי, והם ה"פ אור של יום הראשון שיתגלו בו, וכמ"ש במ"א באריכות ודי בזה.

¹⁸¹ עי' לקמן הערה 186. וכנראה שכוונתו שפרק א' של היסוד נכנס לתחתון שונה מנו"ה שנכנס כל ג' פרקיו

¹⁸² נסירה פרק ד' וריש פרק ח' וכן בצלם דרוש ב' בהמ"ק דף [עד ע"ב] ד ע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ולמטה¹⁸³ יוצא אור הדעת מגולה לגמרי בלתי לבוש כלל ביסוד⁵³³ דאמא, כי כבר נגמרה ונסתיים⁵³⁴ כנ"ל, ואז האור יוצא ומתרחב (דרך נקב)⁵³⁵ בלי עיכוב מסך וכיסוי, ואז מתרחב¹⁸⁴ כלי הגוף הנקרא ת"ת ונעשה רחב יותר משאר הספירות. אמנם גם בקו ימיני יש שינוי מיניה וביה, וכן בקו שמאלי מיניה וביה, והוא כ⁵³⁶ אמצע קו שהוא החסד או הגבורה הם בחי' הזרועות והם יותר דקים מן הקצוות הקוין שהם השוקיים והברכיים שהם עבים יותר מן הזרועות, והסבה הוא ע"ד הנ"ל, כי למטה החסדים שהם אור הדעת מתגלים לכן מתרחב הכלי, אבל אינו כ"כ בגלוי ובהתרחבות כמו בגוף עצמו, ששם עיקר הגלוי אורות הדעת ומקום התרחבותם.

והנה מהחזה דז"א ולמטה אז מתגלין אורות של מוח הדעת האמצעי שהיה מלובש תוך יסוד דאמא כנ"ל, והם בחי' ה"ח וה"ג, וה"ח מתחלקין בחג"ת נו"ה דז"א הה' בה', והה"ג כולן נכללין ביסוד של ז"א, וז"ס יצחק אותיות ק"ץ ח"י (זהו ח"א רנב ע"ב). כי הה"ג הנקרא יצחק הם ביסוד הנקרא ח"י, שהוא סיום וקץ הגוף. אמנם אורות הדעת דמצד אבא המלובש ביסוד דאבא, מתפשט גם הוא דרך קו האמצעי⁵³⁷. ואמנם להיות יסוד דדכורא ארוך הוא מתפשט יותר למטה ממקום סיום יסוד אמא, והוא יורד ונמשך עד {לד ע"א} היסוד דז"א. ואמנם הנו"ה נתבאר שכ"א מהם יש בו ג"פ, והיסוד אין בו רק ב"פ¹⁸⁵ בלבד, והם היסוד וראש העטרה שבו, ואע"פ שמתחלק לג' שלישים, אינם רק ב"פ, אלא שמתחלקין לג' שלישים⁵³⁸.

ובזה תבין מ"ש, כי תחלה בזמן היניקה לא היו בז"א בקו האמצעי שלו רק ת"ת ויסוד בלבד, וכאשר הגדילו המוחין דז"א אחר עיבור ב', אז נתהווה מאלו הב' ונעשה גם בחי' הדעת דז"א, והיה בקו האמצעי דז"א ג"ס דת"י. והיה בזה האופן, כי הנה מתחלה היה בו ת"ת ויסוד לבד, וכל אחד מהם תחלקהו לג' שלישים, ונמצא ו' שלישים. וכאשר הוגדלו ונעשו בחי' הדעת היה באופן זה, כי הו' שלישים נחלקו לג' חלקים, ב' שלישים דת"ת נעשה ממנו הדעת, וב' שלישים האמצעים שהם שלישי תחתון דת"ת, ושליש עליון דיסוד נעשה מהם ת"ת דז"א, וב' שלישים תחתונים דיסוד נעשה מהם בחי' היסוד. וכעד"ז הוגדלו בחי' ב' קוין ימיני ושמאל, כי תחלה לא היה בכל קו רק ב' ספירות בכל קו, ואחר כן הוגדלו ונעשו שלשה ספירות בכל קו מהם, אלא שיש הפרש ביניהם, כי חסד ונצח שבקו ימיני וגבורה והוד שבקו שמאל, כל מדה יש בה ג' שלישים ממש, שהם ג' פרקין נפרדין זה מזה בכל ספירה מהם, וכנזכר בזוהר פרשה ויחי (דף רנ"א רמא ע"א) בענין י"ב שבטים הנכללין בד' ספירות אלו, וכנגד ד' דגלים. אבל היסוד אע"פ שנחלק לג' חלקים אינו רק ב' פרקין לבד. ונמצא, כי כאשר השליש העליון של היסוד נעשה ממנו ת"ת בעת ההגדלה כנ"ל, אין השליש ההוא בחי' פרק שלם בפ"ע. ולסבה זו אע"פ שנעשה ממנו ת"ת עדיין נקרא יסוד, כי לא נפרד, ויש לו התקשרות עם היסוד, וז"ס מ"ש פרשה פנחס (דף רכג ע"ב) דגוף וברית חשבינן חד.

ונחזור לענין לבאר ענין היסוד של אבא⁵³⁹. כי הנה יש בו ב' פרקין, יסוד ועטרה בו⁵⁴⁰. והנה היסוד ארוך יותר מן העטרה, ולכן היסוד עצמו נחלק לב' חלקים¹⁸⁶ א' הוא שורש היסוד

- מאיר העץ -

¹⁸³ עי' דע"ה ח"ב צז ע"ד ז"ל, כי הנה בהיות אור הדעת עיקרו למעלה בהמוחין הנה הוא מתפשט ונמשך עד החזה דז"א ושם הוא יוצא ומתגלה ונעשה מזה מציאות הלב שהוא השני במעלה להמוחין כנ"ל סי' א' וכן יוצאים עי"ז פרצופי לאה ורחל לאה ממקום הקשר של תפילין עד כנגד החזה ורחל מכנגד החזה עד סוף רגליו והוא בסיבת כי אור הדעת דז"א הוא מלובש ביסוד אימא והיסוד הנה יש בו שני פרקין יסוד ועטרה (וכמ"ש בשער הכללים פ"ד ודרושי הצלם דרוש ג' ונסירה פ"ד ופרצופי ז"ן פרק ג') ומתלבש היסוד דאימא עם אור הדעת העיקרי ברישיה דז"א והוא הדעת שבהמוח אשר מהארתו המתפשט לחוץ נעשה פרצוף לאה ממקום הקשר של תפילין עד כנגד החזה כנז' אבל העטרה דהיסוד שבאימא היא מתלבש בהשליש עליון דהת"ת דז"א עד החזה שבו כי העטרה היא בסוף היסוד ומתפשט סוף היסוד דהאימא מרישא דז"א דרך הגרון ומתלבש העטרה בהשליש עליון דהת"ת עד החזה ושם יוצאים אורות החו"ג שבדעת מפי היסוד דאימא שהוא מסוף ומסיום העטרה אשר במקום החזה דז"א כי העטרה דאימא הוא מסתיים ומגיע עד מקום החזה דז"א) ושם נפתח ומתגלה ויוצא אור החו"ג שבדעת ונעשה מזה מציאות הלב בז"א.

¹⁸⁴ מתחת לחזה בבטן מתרחב הגוף

הרי זה מתחת לצואר, וע' הערה הקודמת ואולי כוונתו לדעת שבראש.

¹⁸⁵ עי' הערה 183, וכן הערה הבאה.

¹⁸⁶ ע' בהגר"א בתיקונים דף נ' סע"ד שאמר שם והתחלתו מטבור על ב' הכליות כו' (דע"ה ח"ב קח ע"ב).

מאיר העץ – ח"ה

המושג ומונח בין ב' ראשי הירכיים¹⁸⁷ שהם נו"ה, אשר שם מחוברים יחד שלשתן שהם הנה"י ומקושרים יחד שלשתן. ומבחי' חלק יסוד זה נעשה דעת דו"א דמצד אבא, כי הוא מחובר עם חו"ב שברישי ירכין שהם נו"ה של אבא, ושיעור התפשטות⁵⁴¹ חלק זה העליון של יסוד אבא, הנה הוא נמשך עד סיום שלישי עליון דת"ת דו"א, שהוא עד החזה. והוא ממש כשיעור התפשטות סיום היסוד ועטרה של אמא כנ"ל. וחלק תחתון של יסוד אבא הוא בחי' היסוד אחר התפרדו מן הירכיים שהם נו"ה, ונבדל בפ"ע. ושיעור התפשטותו מן החזה דו"א עד סיום הת"ת, שהוא הגוף דו"א. ובזה תבין, כי כמו שמן החזה ולמטה נבדל ונפרד היסוד מן נו"ה דאבא בתוך הז"א, כן הז"א עצמו עד החזה היו ב' זרועותיו מתדבקין עם גופו, ומהחזה ולמטה נפרדין קוי הזרועות ימין ושמאל מן הגוף שהוא קו האמצעי, והבן זה. והנה העטרה של יסוד אבא היא מתלבשת תוך יסוד ז"א, ושיעור עטרה זו בסיום (נ"א כשיעור)⁵⁴² כל היסוד כולו דו"א. והרי נמצא כי בבחי' ב' הקוין נו"ה דאו"א אין שינוי בין אבא לאמא, כי כולם {לד ע"ב} מסתיימין בסיום נו"ה דו"א עצמו ממש בשוה, וגם כי אורוהיהן מכוסין בכלים של או"א. אבל השינוי הוא בקו אמצעי, כי היסוד דאבא מתפשט בכל אורך קו אמצעי דו"א עד סיום (היסוד)⁵⁴³ דו"א, אבל היסוד דאמא מסתיים בחזה דו"א, לכן גם באורות הפנימים שהוא הדעת יש בהם שינוי, כי אורות הדעת דמצד אמא⁵⁴⁴ מתגלים מן החזה דו"א ולמטה, ואורות דעת דמצד אבא⁵⁴⁵ מכוסים תמיד ואינן מתגלים לעולם¹⁸⁸.

שער לא פרק ד מ"ק⁵⁴⁶

ענין הלב של אדם דו"א מה ענינו. דע כי הלא נודע כי לב מבין (ברכות טא ע"א), ונודע שהוא סוד בינה¹⁸⁹, ובמ"א מצינו שהוא הת"ת¹⁹⁰, ובמ"א מצינו שהוא במלכות¹⁹¹, והכל א'. אמנם תחלת ענינו כי הלא נודע שכל האברים ראשים וחשובים הם בסוד הי"ס כנודע, אך הלב לא מצינו לו שום כינוי בשום ספירה כנודע, כי הראש הם ג"ר, והזרועות והגוף הם ג' אמצעיות, והרגלים והיסוד הם ד"ת⁵⁴⁷, ואמנם מצינו שהלב בו חיות האדם תלוי. והענין, כי הנה הנה"י דאבא מתלבשים תוך נה"י אמא, וכולם מתלבשים תוך ז"א, ואמנם עד מקום החזה עד שם כל האורות שתומים הם, ושם בחזה מתגלין כנודע. ואמנם ההפגעה והארה הראשונה שיוצאים אלו האורות ככח במרוצה מתוך היסוד דאמא אשר תחלה היו שם צרים ונוגשים ודחוקים, ועתה כשיוצאים⁵⁴⁸ בהפגעה ראשונה מאירין באור נמרץ וגדול מאד, שם תיכף בצאתן ועושין שם רושם גדול מאד¹⁹², ושם נרשמים האורות דאו"א כולם כאחד, אור נפלא וחזק מאד וקרוב אל מעלת האור שהניחו במוחין. אך ודאי שהוא יותר קטן ממנו במעלה, וזאת הארה נקרא לב האדם, לכן המוח האדם הוא עיקר האדם, והלב שני לו¹⁹³ כנודע. נמצא כי קיבוץ אותן האורות במקום יציאתן הראשונה שהוא בחזה, אותו הקיבוץ המתרשם שם נעשה בחי' הלב¹⁹⁴, ואין בו איברים ועצמות, כי אינו רק דבר רוחני מאד כמו המוחין, וז"ס הלב⁵⁴⁹.

אמנם קריאתו בשם זה הוא כפי חשבון האורות המתקבצין שם, והם האורות דאו"א שהם ל"ב אורות. ונלע"ד לומר שהם ח' מוחין של או"א, ח' היו"ת שהם ל"ב אותיות. אך מה

יש ג' בחי' ביסוד שהם ג' פרקין שבו התחלתו אשר מבפנים לגוף הוא מהשליש התחתון דת"ת שהוא מהטבור על שתי הלכיות כמש"כ הגר"א בתיקו"ז נ ע"ד והוא בחי' פרק אחד והיסוד אשר מחוץ לגוף הוא בחי' פרק ב' והעטרה הוא פרק ג' (כללים ח"א נג ע"ב) ועי' הערת הלש"ו לעיל הערה 156.

¹⁸⁷ עי' גר"א בת"ז דף נ עד סמוך לסופו (לש"ו).

¹⁸⁸ עי' גרסאות שהעיקר כנ"א שזה טעות, ומש"כ שלא מתגלה לעולם כלומר לז"א אבל ללאה מתגלים ע' למקמן פרק ד' או ה' שכחתי

¹⁸⁹ עי' רע"מ פנחס רלה ע"ב.

¹⁹⁰

¹⁹¹

¹⁹² שם נפתח ומתגלה ויוצא אור חו"ג שבדעת ונעשה מזה מציאות הלב בז"א ושם כנגדו יוצא פרצוף רחל מכנגד החזה עד סוף רגליו (דע"ה ח"ב צז ע"ד) מש"כ כאן הוא בחי' הפנימיות, ומש"כ בטנת"א ה' לגבי הלב אלקים הוא בחי' החיצוניות (ביאורים ח"א סט ע"ג)

¹⁹³ הן במעלת השכל והן בענין החיות כי החיות תלוי בלב כמו שהוא תלוי במוח (דע"ה ח"ב צה ע"א), בלב מתקבץ כל המוחין דחו"ב ועי' ס"י ריש פרק ו' שיש ל"ב נתיבות חכמה גם בלב וגם במח (כללים ח"א פ ע"ב)

¹⁹⁴ בחי' החכמה גם כן נמצא בלב (ביאורים ח"א סט ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

ומהדעת של צד אמא יצאה רחל נוקבא דז"א, עקרת הבית העיקרית, הארה גמורה מהחזה ולמטה מצד אחר דז"א עד סיום רגליו דז"א ממש. משא"כ בלאה העוברת דרך מסך כנ"ל, שאינה רק הארה בעלמא, וכולה דינין. הכלל העולה, כי לאה היא למעלה מן החזה דז"א באחוריו ויוצאת מן מוחין דאמא, ורחל נוקבא דז"א תחת לאה, מהחזה ולמטה באחוריו, גם כן (וגם היא יוצאת)⁵⁵⁷ ממוחין דאמא, ויעקב בעלה דלאה יוצא מהחזה ולמטה דרך פנים דז"א ויוצא מן מוח⁵⁵⁸ דאבא²⁰¹.

והנה מתבאר למה הזכר יוצא דרך פנים דז"א והנקבה⁵⁵⁹ דרך אחר, כי זה מצד אבא ואלו מצד אמא, ולעולם הזכר בערך הנקבה הוא פנים והיא אחר, בסוד (תהלים קלט ה) אחר וקדם צרתני. והנה בהיות או"א קודם התיקון אב"א, עכ"ז היה אבא בבחי' פנים בערך הנקבה שהיא אחוריו, ולכן אורות דאבא יוצאין לצד פנים דאמא⁵⁶⁰ לצד אחר. גם נתבאר הטעם למה הזכר א' והנקבות ב', כי הזכר יוצא מן מוחין דאבא, אין לו גילוי רק מהחזה ולמטה, אבל המוחין דאמא שאף למעלה אין להם אלא כסוי א', לכן יצאו מהם ב' נקבות, א' למעלה וא' למטה. גם דע, כי אחורי יעקב (הוא כ) נגד פנים דז"א⁵⁶¹, ופני לאה כנגד אחר דז"א, ואחר דרחל נגד אחר דז"א ולמטה נתבארו טעמיהם.

ונבאר ענין ז"א עצמו שאמרנו לעיל שנקרא ישראל וישורון²⁰². והענין, כי הז"א הוא פרצוף א' שלם מראשו ועד רגליו בלבד, אמנם חציו העליון, שהוא מן הראש ועד החזה נקרא ישראל, וחציו תחתון, שהוא מהחזה ולמטה נקרא ישורון. וטעם שמות אלו, הנה נודע מ"ש התיקונים (ד ע"א) כי ישראל הוא שי"ר א"ל, שיר משמאל אל מימינא. פי' כי הנקבה לאה (נ"א כי כח הנקבה)⁵⁶² היא בחי' דינין נקרא שיר, והיא משמאל באחר, והז"א רחמים נקרא א"ל והוא בימינא בפנים. גם נקרא כן לפי שיש בו ב' בחי' { לד ע"ד } מוחין, א' מצד אמא נקרא שי"ר, וא' מצד אבא נקרא א"ל, אבל מהחזה ולמטה נקרא ישורון מלשון שורה, כמאחז"ל (ביצה יד ע"ב) אין שורה פחותה מג', שנאמר (איוב לג כז) ישור על אנשים וגו', והם יעקב מצד הפנים, ורחל מצד האחר, וז"א באמצע, הרי שורה של ג'. ואין זה אלא מהחזה ולמטה, ולכן בחי' זו נקרא ישורון. וז"ס (ישעיה מט ג) ישראל אשר כן אתפאר, כי ישראל אשר הוא ז"א בו יתפארו ויסתעפו כמה פארות וענפים יוצאין ממנו⁵⁶³, שהוא פרצוף לאה ורחל ויעקב ודור המדבר וענין המטות כמ"ש בע"ה. ומלת אתפאר הוא לשון פארות, ולשון (ישעיה י לג) מסעף פארה במערצה ר"ל ענפים⁵⁶⁴.

שער לב

השער הששה עשר

שער הארת המוחין זו"ן ובו ט' פרקים

בגלות בהעלם בכללות לבד, כמ"ש (דברים לא כא) כי לא תשכח מפי זרעו, והוא השומר אותנו בכללות, והדינים שולטים שהוא ב"פ אלקים כפל הדינים גי' עק"ב, ואז רק אמונה לנו להאמין במציאותו ית' שאז ה' שמו נקרא על ישראל, וכשעלה יעקב לגדולה לשלוט על שרו של עשו ונמלט מלבן ומעשו, אז נקרא שמו ישראל ונתגלה אליו ה' ואמר לו (בראשית לב כח) לא יעקב יאמר עוד שמך וגו', והוא סימן לגדולתם של ישראל בעת שהוא ית' לוחם מלחמותיהם ונוקם נקמתם באותות ומופתים כמו במצרים ועל הים וכמו שיהיה לע"ל, אז נקרא ישראל שהנהגה בחצי עליון של ז"א ובהגלותו שלא ע"י כיסוי כלל.

²⁰¹ כל פרצוף עיקרו עד החזה שעד שם האורות באים בהרחבה בערכו, משא"כ מן החזה ולמטה שם הצמצום והאורות מסתלקים למעלה ונשאר שם הארה מועטת בערך [פרצוף] (פרצופו) שתחתיו, ולכן המדרגות שהם בז"א ישנם ג"כ בחציו שלמטה המכונה בשם יעקב, והוא כמו שמצינו למטה שיעקב וישראל הם ב' מדרגות שלו, שכ"ז שלא נתגדל במעלתו העליונה נקרא בשם יעקב (פת"ש גדלות ז"א סג) ועי' לעיל הערה 170.

ועי' שם עוד או"א הם מסדרים האורות שלו ובאבא הם בכלל ובאימא בפרט, ולכן במקום שאימא מחלקת המוחין בפרטות, שם הם האורות בהרחבה גדולה ויש שליטה לקדושה וישראל מתגדלים בעולם ומושלים (בא"י) [על כל האומות], והוא בעת שז"א מנהיג העולם במדרגה עליונה שבו, ולכן עד שם לבד באים האורות מגולים בהרחבה ועד שם לבד מתפשטת, משא"כ מן החזה ולמטה ששם הוא ההנהגה בערך שאין לקדושה שליטה כ"כ ונקרא בשם יעקב לבד, לא גילתה אימא אורותיה בו בפרטות, רק שאבא האיר שם במדרגותיו בכללות לבד ואינו בהרחבה גדולה כ"כ.

²⁰² כלומר בערך עצמו אבל בערך א"ק אצילות נקרא יעקב (ביאורים ח"ב ג ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

אחר שנתבאר ענין ישראל ורחל ויעקב ולא, נבאר עוד עניינם וגם הארות רבות אחרות שיוצאות מז"א לחוץ, והם בחי' ב' המטות מטה האלהים ומטה משה ודור המדבר²⁰³ מה עניינם, וענין יעקב ועשו וענין הערב רב שנתערבו בדור המדבר, וענין ג' מתנות באר ומן וענין כבוד²⁰⁴, וענין המרגלים ויהושע וכלב, וענין ג' נקודות הנזכר פרשה תצוה בזוהר (קנט ע"ב) שהם ישוב וחורבה וג"ע הארץ, וענין אפרים בן יוסף ופער וסלע.

שער לב פרק א מ"ת⁵⁶⁵

והנה כבר נתבאר לך ענין ב' מיני מוחין שיש אל ז"א מן אבא ומן אמא מתלבשין תוך נה"י דאמא ותוך נה"י דאבא, ונה"י דאבא מלובשין תוך נה"י דאמא, ונה"י דאמא תוך ז"א עצמו. גם נתבאר אצלינו כי יסוד דאמא נשלם בחזה דז"א, לכן עד שם היו מוחין דאבא מכוסים תוך נה"י דאמא, ומשם ולמטה מתגלה יסוד אבא. ולסבה זו יצאו שם חוץ לז"א ב' פרצופים, כי מיסוד אמא, ר"ל מאורותיה המגולין שנתגלו מן החזה ולמטה, יצאה רחל מאחוריו שיעור מקום זה, ומלפניו יצא פרצוף יעקב ג"כ, כשיעור⁵⁶⁶ מקום זה, אלא שהוא מן היסוד של אבא שנתגלה עתה מן החזה ולמטה, ומסתיים עד שיעור פי יסוד דז"א שוה בשוה. ואמנם יש שנינו א' ביניהם, והוא כי רחל היא דבוקה עם ז"א אב"א ממש בכותל א' בין שניהן, עד שצריך נסירה להפרידן ולהחזירן פב"פ, אבל יעקב אע"פ שעומד בפני ז"א מחציו ולמטה, אינו דבוק עמו ממש ויש אויר פנוי ביניהם כמ"ש לקמן בע"ה²⁰⁵. וטעם הדבר בקיצור הוא לפי שרחל היא נוקבא עיקרית דז"א, והנה היא אספקלריא דלית בה (נהורא)⁵⁶⁷ מגרמה כלום (זהר ח"א קפג ע"א) כנודע, ואינה נתקנה אלא ע"י ז"א בעלה. ולולי שמתחלה היתה עצם מעצמיו ובשר מבשרו בתכלית הדיבוק וקישור, לא היה חושש אח"כ לתקנה ולהאיר לה כל הצורך. אבל ביעקב לא הוצרך ענין זה, דלא שייך ביה האי טעמא, ושורש ביאור ענין זה, כי הנה אבא עיקר הארתו הוא ליעקב, כמ"ש אצלינו (ליקוטי תורה שם) על פסוק (תהלים עח ה) ויקם עדות ביעקב, כי היסוד דאבא אשר בתוכו הדעת של זעיר אנפין הנקרא עדות, הנה הוא ליעקב וע"ש²⁰⁶. ואמנם מה שמאיר בז"א הוא דרך העברה בעלמא, ולכן אין יעקב צריך להדבק עם ז"א בכותל ומחיצה אחד בלבד בין שניהם אלא ברחוק. וז"ס (ירמיה לא ב) מרחוק ה' נראה לי, וביארו בזוהר בהרבה

- מאיר העץ -

²⁰³ עי' זהר ח"א כב ע"א ובדע"ה ח"ב דרוש ה' ענף ג' סימן ה' ו' (לש"ו).

²⁰⁴ עי' פת"ש גדלות דז"א כד ז"ל, ואלו המדרגות של צלם דמוחין היו ישראל מתנהגים בהם במדבר שהם בסוד או"ר ואו"ר, ומי"ם, ודמ"ת, כי ענני כבוד היו בסוד או"ר ואו"ר, שעננים הם באויר והם עצמם היו אור כמ"ש רז"ל (שבת כ"ב ע"ב²⁰⁴) שכל מ' שנים שהלכו במדבר היו הולכים לאורו, ושם היה מתראה כבודו ית' כמ"ש (שמות טז ז) והנה כבוד ה' נראה בענן והכבוד הזה הוא פנימיות החכמה סוד האו"ר יו"ד שהוא מ' דצל"ם²⁰⁴ שהם המוחין הגלויים בסוד או"ר, ונראה ע"י הענן סוד אור דנפיק יו"ד מאויר²⁰⁴, והענן הוא שבו נתכסה האור ונתצמצם יו"ד דנפיק מיניה ואשתאר אור לבד, וע"י היה גילוי נפלאותיו ית' בסוד האחוריים כמ"ש, והם בסוד ז' יוד"ן דהו"ה ואה"ה, שהד' יוד"ן מתלבשים בג' יוד"ן כמ"ש, והם ז' עננים שהיו חופפים עליהם²⁰⁴, וכל גילוי כבודו ודיבורו עם משה במדבר, הכל היה בענן שהוא בסוד גילוי כבודו שלא באמצעות דברים טבעיים כמ"ש ל.

והבאר שהלך עמהם היה בסוד מי"ם צ' דצלם סוד פנימיות המוחין שמתפשטים בז"א, והוא הנהגת התורה שנתגלה אז לישראל, שהנהגה פנימית של ז"א הוא ע"פ התורה כמ"ש למעלה (פתח כא) והוא בסוד ט"ו ווי"ן דאה"ה והו"ה, שהוא המטה דמשה שע"י יצא המים במחוקק במשענותם (במדבר כא יח).

והמ"ן הוא סוד דמ"ת שהוא מ"ן דמנצפ"ך ה"פ מי"ם והוא דרגא דמשה בלאה.

²⁰⁵ עי' פת"ש גדלות דז"א סד ז"ל, וז"ס עמידת דור המדבר לפנים נגד ז"א בסמוך, ופרצוף יעקב נגדו מרחוק, והיינו, שעיקר הנהגתם בגלוי היה במצב קטן מה שנתגלה בעולם שכל הנהגתם היה בהעלם, בעניני הנפש בזה היה מעלתם גדולה יותר מכל הדורות, אבל בענייני שלמות העוה"ז הגופני, היו במצב פחות רחוק מן השלמות ואינו מגולה ועיקר מעלתם היה בעניני הנפש, והם המתנות שנתנו להם והם סוד המאורות שהיו בוקעים בצדדי פרצוף דור המדבר כמו שית' בסמוך בס"ד, ולכן הם היו סמוכים אל פני ז"א, ונמצא שאורות יסוד אבא שהאירו למטה מן החזה שהם (באים) [באו] להשלים דור המדבר וליתן הכנה לכלל נשמות ישראל בנתינת התורה והשלמתם, הוצרך להאיר בב' מדרגות, אחת בבחינת שלמות הנשמות שהוא הסמוך לז"א ופנימיות שבו, והב', במה שמתרחק מאור פניו והוא יעקב, ע"כ.

²⁰⁶ ועל שמו או ועי' שם

מאיר העץ – ח"ה

מקומות כי מרחוק הוא חכמה, כמ"ש פרשה בהעלתך²⁰⁷ ובפרשה שמות (יב ע"א) על פסוק (שמות ב ד) ותצב אחותו מרחוק, כי כל אורות אבא הם מרחוק ולא מקרוב. אמנם האורות⁵⁶⁸ אמא הם לז"א ורחל ביחד, כי החסדים ניתנין לז"א וגבורות לנוקבא²⁰⁸, ושניהם יחד דבוקים ביסוד אמא, לכן גם זון { לה ע"א } שמקבלין הארתם דבוקים יחד ובפרט על⁵⁶⁹ מ"ש במ"א, כי בעת היותם דבוקים אב"א מן הגבורות דאמא לבדם, נעשה להם כותל אחד לשניהם, חציו לז"א בעוביו של כותל, וחציו עובי הכותל לנוקבא, כי הם כולם בחי' גבורות לבדם. אבל בעת הנסירה להחזירם פב"פ כתיב (בראשית ב כא) ויסגור בשר תחתונה, וביארו באדרא (דף קמב ע"ב) ובאתרהא שקיע רחמי וחסד, פירוש נעשה הכותל שלו מן החסדים כותל שלם לעצמו, וגם לה כותל שלם לעצמה מן הגבורות, שגם חצי הכותל שלו של הגבורות נסרו ונפלו וניתנו אליה כנוצר בסוד השופר, ובמ"א ובביאור ברכת אבות של ר"ה ע"ש.

ובזה נבא אל כוונתינו בענין שאר האורות היוצאין מן הז"א כנ"ל. כי הנה, להיות יסוד דאבא המוציא את יעקב, הוא ברחוק מן ז"א, ואינם מתדבקים יחד עם היותן בחי' פנים דז"א נגד אחוריו של יעקב ורחוקים זה מזה, א"כ מוכרח הוא שבאמצע שניהם באותו אור וחלל שביניהם יאירו שם הארה כל שהוא. ואחר כך יאירו גם ביעקב עיקר הארה האמיתית, כי הארה בצאתה מז"א מוכרח הוא שתכף בצאתה מאירה שם בסמוך ממש אל הז"א, ואפילו אם אח"כ תתרחק ותאיר ביעקב, לא מפני זה תתבטל אותה הארה ראשונה. אם כן מוכרח הוא שיש בחינת הארה א' מפסקת בין פני ז"א אל אחורי יעקב. ובזה תבין טעם אחר אל מ"ש לעיל, טעם למה מהאורות אמא יוצאות ב' נשים לאה ורחל באחורי ז"א, ומאורות אבא אינו יוצא רק פרצוף א' של יעקב לבדו. פני ז"א, וזהו ט"א והוא אמיתי ועיקרי. כי הנה באמת הוא שגם אורות של אבא מוציאין לחוץ ב' פרצופים דרך פנים, כמו שאורות אמא מוציאין ב' דרך אחור דז"א, אלא ששם באחור יצאו א' למעלה עד החזה וא' למטה מהחזה, אבל כאן שניהם יצאו למטה מהחזה, והטעם הוא כנ"ל, כי אין ראוי שיהיה פני ז"א מכוסים בלתי מאירין, דכתיב (משלי טו טו) באור פני מלך חיים וע"ש, לכן שניהם יצאו למטה מהחזה. וגם לטעם אחר הנ"ל, כי להיות אורות אבא מהחזה ולמעלה סתומים בב' כסוים, לא הוציאו שם שום בחי' אורות כלל אלא למטה מהחזה, שנפסק יסוד דאמא ואין להם רק מסך א' לבד, שהוא יסוד דאבא עצמו. ואע"פ שיש כאן עדיין מסך א', עכ"ז יש בו כח להוציא כאן ב' פרצופים ביחד, לפי שגם אורות דאימא המגולין כאן בלי שום מסך כלל סייעו את האורות דאבא ונתנו בהם כח להוציא ב' פרצופים יחד כאן למטה, אבל אורות דאמא בהיותן למעלה מן החזה, אע"פ שגם שם לא היה להם רק מסך א' לבד, לא יכלה להוציא ב' פרצופים שם למעלה רק לאה לבד, והטעם לפי שאין שם אורות אחרים מגולים לגמרי שיאירו בהם, כמו שיש למטה אורות דאמא המגולים לגמרי המוסיפים כח באורות אבא להוציא ב' פרצופים במקום א' למטה.

והנה זאת הארה⁵⁷⁰ שאמרנו²⁰⁹ שמפסקת בין פני ז"א אל אחורי יעקב, הוא בחי' לאה אשת יעקב, כי כמו שיש לאה אחת באחור זעיר אנפין, כך יש לאה אחרת באחורי יעקב, ומבחי' לאה זו יצאו כל דור המדבר שיצאו ממצרים²¹⁰. ושלא נחליף בדברינו בין לאה ללאה, לכן מכאן

- מאיר העץ -

²⁰⁷ לא מצאתי בהעלותך אלא רק בהק' ו ע"א.

²⁰⁸ עי' & שכולם ניתנים לז"א והוא מעביר לנוק', אבל עי' גר"א על ספד"צ & שבשבת שניהם מקבלי סישיר מהאימא, וצ"ע אם כוונתו לעיקר המציאות.

²⁰⁹

²¹⁰ עי' שעה"ק דף לח ע"א שאמר שהיא יוצאת ג"כ מהדעת דיעקב כמו לאה העיקרית שהיא מדעת דז"א (לש"ו). שהוא מהארת יסוד אבא וכן שעה"פ שמות (דע"ה ח"ב קכט ע"ב). וזה כי אז בדור המדבר היתה ההנהגה אב"א ולכן לא קבלו מרחל השייכת להארה פב"פ, אלא רק מלאה (דע"ה ח"ב קלא ע"ד). עי' לקמן הערה 221. ועי' פת"ש גדלות דז"א סד וז"ל, בערך אחר הוא מדרגה קטנה בערך הנהגת ישראל בארצם, והוא, כי באמת בעת היותם במדבר לא ניתן להם עדיין ממשלה גדולה למשול בכל העולם, ולא ניתן שבט הממשלה והמלוכה עדיין לישראל, גם היו מעונים ביסורים כמ"ש (דברים ח ג) ויענך וירעיבך וגו', (דברים ח ה) למען תדע כי כאשר ייסר איש את בנו וגו', (דברים ח טו) המוליכך במדבר הגדול הזה וגו', והרי לא היה להם גדולה כ"כ כמו בעת שנכנסו לארץ בזמן דוד ושלמה שאז נתגדלו על כל האומות וניתן להם שבט המושל וגם ישבו איש תחת גפנו וגו' (מלכים א' ה ה) מתענגים על זיו ה' וכבודו ית' אך מצד אחר, היה מעלתם גדולה יותר מכל הזמנים במה שהיה הנהגתם שלא בשום ענין טבעי כלל במזונם ומלבושיהם ונסיעתם וחנייתם, והיינו, כי באמת נשמות של דור המדבר היו הגבוהים יותר במדרגה מכל ס"ר

מאיר העץ – ח"ה

והלאה נכנה ללאה זו השניה שבאחור יעקב דור המדבר לסבה הנ"ל, ובכ"מ שנזכיר דור המדבר הוא ענין לאה זו הב', וכבר זכרנו לעיל ובארנו שם קצת טעמים ע"ש. אמנם דור המדבר הזה אחוריה הם נגד פני הז"א ופניה נגד אחורי יעקב⁵⁷¹, כי כמ"ש"ל כי לאה פניה כלפי אחורי ז"א, כן דור המדבר פניה כלפי אחורי יעקב.

ואמנם ענין יציאת פרצוף של דור המדבר אין כאן מקומו, אלא שאנו בארנו ענין כוונת תפילין של יעקב והקשר שלהם²¹¹⁵⁷², ותפלה ש"י שהיא רחל אשת ישראל וקשר שלה ע"ש, כי

נשמות של כללות נשמות ישראל שבכל דור, והם השרשים שלהם, כמ"ש (דברים כט יד) כי את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה וגו', שכולם נכללו בהם בהר סיני במתן תורה, ושורש העליון שבהם נשמת משה רב"ה שהוא כלל כל בנין הקדושה ואדם דנשמות, ודור המדבר היו ענפים שלו. והיו צריכים לקבל תיקונים כלליים שיספיק לכל הדורות, והם המאורות שיצאו מיסוד אבא [ע"י & שזה דרגת משה רבינו שהוא שורש דור המדבר], והם סוד לאה אשת יעקב הזה, וניתן להם מצב מחזה ולמטה דז"א, שעדיין לא הגיעו לגדלות גמור בסוד אורות שלמעלה מן החזה, ולא ניתן להם ממשלה כלליית על כל דרגין דסט"א בפועל, רק שאז נעשה הכנה לענין זה והם המתנות שניתן להם, וכמו שית' עוד לפנינו בס"ד, אבל הם בפנים דז"א וקרובים אל אורות יסוד אבא המתגלה שם במצב הזה, והיינו, שבאמת הם קרובים מאד אל גילוי מצב ז"א עצמו בלא כיסוי, שהרי קבלו התורה פנים בפנים מאת הש"י ונתגלה להם מציאותו בפועל, כמ"ש (דברים ד לה) אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים וגו', ולא היו צריכים להכרת מציאותו ע"י נסים ונפלאות, רק שהיה הצורך לזה לעשות נקמה בפרעה ובים קודם מתן תורה, ולכן לא ניתן להם ממשלה גמורה, והיה הנהגתם מחציו ולמטה דז"א שלא ע"י כיסוי, והכסוי הזה שהוא סוד יעקב היה בפני דור המדבר בסוד (ויקרא כג מג) כי בסוכות הושבתי וגו', וענן ה' מקיפם מסביב שלא היו מתגלים לחוץ, שלכך אחר שמת אהרן כתיב (במדבר כ כט) ויראו כל העדה וגו', ודרשו רז"ל (ר"ה ג' ע"א) א"ת ויראו אלא ויראו כו', שמת אהרן ונסתלקו עניי הכבוד כו'. שם תור א' ד"ה וז"ס עמידת .

²¹¹ ע"י פת"ש גדלות דז"א סד וז"ל, תפלין של ראש של ז"א שהם ענין המוחין פנימיות ההנהגה המגלה כבודו ית' לנבראים שיראו ממנו, וכן גדולתם של ישראל כשהם מתנהגים ע"י ז"א בחציו העליון, שאז (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וגו', וכן הוא בהנהגת דור המדבר במה שהיה נראה מעלתם לאומות במה שניתן להם התורה והיא כבודו ית' שוכן עליהם במדרגות שלמות הנפש כמ"ש, זה נקרא תפלין [של] יעקב דכורא שלו, ותפלין של לאה שהוא דור המדבר שכתב הרב ז"ל, רק שתפלין של יעקב הוא בדרך אור ישר ע"י הכאת קוצי דשערי דז"א, ואח"כ חזר בדרך אור חוזר ונעשה תפלין בלאה דור המדבר נוקבא דיליה, ע"כ. ע' שער מאמרי רשב"י נ"ז ע"ב וז"ל, כי אין קשר הזה (של תפילין של רחל) דומה אל קשר תפלה של ראש ז"א, כי אותו הקשר היה יוצא על ידי הכאת קוצא דשערי דאריך אפין, ועוד כי היה בסוד אור חוזר בעורף דז"א להוציא ד' דאחד שהיא לאה אשת ז"א העליונה, ועוד כי היו בחי' הארת האורות דרך חזרה כנ"ל, אבל אינו כאן בשו' אופן מאלו כי אין צורך ברחל להוציא קשר מאחורי' שהיא נקבה ואינה מוציאה נקבה אחר', ולכן הקשר שבה איננו אלא בסוד אור ישר דרך פני' שלא כדמיון התפילין שלה שהם במצחא, עכ"ל.

ע"י שם המשך דברי הפת"ש: והיינו, שענין הגלותו ית' בעולמו לישראל במתן תורה היה בסוד יעקב, כמ"ש (שמות יט ב) וירד ה' אל הר סיני, שגילוי הזה לא היה רק לישראל בפנימיות ואו"ה הכירו מבחוץ כבודם במה שקרבם אליו, והוא רק בכללות במדרגה קטנה, שעדיין לא נתגלה גדולתם בפועל בעניני עוה"ז כמ"ש למעלה (פתח כא) ומזה מקבלים ישראל שלמות נפשם, והוא סוד תפלין של לאה הנ"ל שהם בבחינת נוקבא נשמות שלהם שנכללו בכנסת ישראל, וגם יעקב הוא סוד שורש של נשמות דור המדבר, והוא יעקב אביהם, והיינו, כי בחינת הגלות מציאותו ית' בעולם בכללות [בזמן] [כזמן] יעקב הוא בסוד פרצוף יעקב שהוא דכורא בכללות, ובחינת לאה דור המדבר הוא נוקבא שלו בפרטות, הוא הנהגתו ית' בפרטות בדור המדבר בזמנם, ולכן היא טפלה ליעקב דכורא שהם ענפים של יעקב אביהם, רק שיעקב הוא אביהם בגוף ומשה אביהם בנפש²¹¹, והוא מ"ש בזוהר (ת"ז כ"ט ע"ב) יעקב מלבר משה מלגאו, והוא סוד הארת יסוד אבא הבוקע בפנים של ז"א ומאיר אח"כ בדור המדבר בפנימיות, משא"כ הארת יעקב אל דור המדבר הוא בחיצוניות בדרך חזרת אחוריים, וז"ס ברכת יעקב אל השבטים וברכתו של משה, שיעקב סיים בזאת ומשה התחיל בזאת²¹¹, והענין כי ב' אורות הם, א' מה שייסוד אבא מאיר בפנימיות של ז"א, והב' ביציאתו לחוץ אל דור המדבר הסמוך לו, ונמצא שדור המדבר שהם נשמות ישראל קבלו הארה זאת פב"פ באור ישר בב' הארות, משא"כ הארת יעקב הוא בחזרה, שבנסתרים הארת יסוד אבא ביעקב מבחוץ בסוד התפלין, אז חזר האור ונעשה ע"י כלי אל האור כמ"ש למעלה (עקודים יג) בסוד העקודים, שנעשו הכלים ע"י חזרת האורות למעלה בבחינת מטי ולא מטי, שנעשה גבול ושיעור אל התפשטות המשכת הארת הפנימיות, והוא הכלי הנעשה, וכן הוא כאן שביעקב נסתרים המשך גילוי שלמות הארת יסוד אבא ונעשה גבול אל המשכתו, וע"י הוא נעשה בסוף גוף אל האור של הארת משה מלגיו שהוא יסוד אבא, והוא ג"כ בב' מדרגות, א' ביעקב עצמו, והב' בחזרתו אל לאה דור המדבר, וב"פ אור הוא כמנין וזאת²¹¹, ובמשה הוא בהתחלה באור ישר וביעקב באור חוזר,

מאיר העץ – ח"ה

שם נתבאר באורך. אך הענין בתכלית הקיצור הוא זה, כי הנה אחורי רישא דז"א יש חד קוצא דשערי נמשך { לה ע"ב } דרך האחור ומסתיים עד החזה כנגדו מן האחור כנ"ל, ושם הוא מכה בגופא דז"א עצמו באחוריו מב' הצדדין, ונכנס הארה זו בתוכו בכח ההכאה, ובוקעת ויוצאת מגופא דז"א דרך פנים שלו, ומשם מכה באחורי רישא דיעקב, ונמשכת עד מצחו ופניו, ושם נעשין בחי' תפילין ש"ר של יעקב. ומכח ההכאה גדולה חזר האור לאחוריו ומוציא קשר תפלה ש"ר של יעקב הנ"ל, והוא נקרא בחי' דור המדבר, כי כן לאה²¹² היא סוד קשר תפילין ש"ר של תפילין דז"א. ואחר כך עוד חוזר האור לאחור ונכנסת תוך גופא דז"א ויוצא ממנו דרך האחור, ושם יוצא עד מצח הפנים של רחל נוקבא דז"א, ונעשה שם בחי' תפילין ש"ר רחל, הנקרא תפלה ש"י דז"א והבן זה, כי בערך רחל נקרא תש"ר ובערך ז"א נקרא תש"י, כי היא ניתנת⁵⁷³ בזרוע שמאלי כנזכר אצלינו בביאור כוונת תפילין ש"י.

נמצא כי דור המדבר הזאת היא לאה אשת יעקב, בסוד (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, כי כבר בארנו במקום אחר, כי לאה נקראת תם לפי שהיא בחי' קשר תפלה ש"ר דז"א, ולוקחת הארה ד' אלפין מד' אהי"ה שיש בנצח הוד יסוד דאמא, אשר בהם מלובשים מוחין דז"א מצד אמא כנ"ל, לעשות מוחין שבה. וד' אלפין הם גימטריא מד"ת, כנזכר על (תהלים לט ה) ומדת ימי מה היא. וכאשר תסיר הד' אלפין עצמם הפשוטים ששרשם בז"א, ישארו בה כמנין ת"ס, כן הענין כאן ביעקב, לכן נאמר כאן ויעקב איש תם, בעלה דת"ס כנזכר בזוהר (שלח לך דף קסג) ובכמה מקומות. נמצא, כי פרצוף הזה הנקרא דור המדבר אינו נגמר תיקונו עד אחר כמה וכמה בחי' הארות. הארה הא' הוא בתחלה כאשר יצא הארת יסוד דאבא דרך הפנים מחוץ לז"א להוציא את יעקב, ואז קודם שיאיר ליעקב האיר במקום הזה הנקרא דור המדבר כנ"ל, כי תכף ביוצאו משם מאיר סמוך אל ז"א, ואח"כ מתרחק יותר ומאיר ביעקב עצמו. ואמנם עיקר הארה זו היתה ליעקב, כי זה כוונת האור להוציאו לחוץ, אלא שדרך העברה בעלמא האיר במקום דור המדבר כנ"ל. ואח"כ בעת הכאת קוצא דשערי באחורי גופא נגד החזה באחור ז"א, כדי להוציא תפילין ש"ר יעקב כנ"ל, גם הארה זו קודם שתגיע אל יעקב פוגע בזה המקום הנקרא דור המדבר, וגם זה הארה בעלמא ודרך העברה, כי עיקרה ליעקב.

וכבר בארנו בענין כוונת תפלה⁵⁷⁴ של יעקב כי כשעוברת הכאת קוצא דשערי דז"א תוך גופא דז"א עצמו, הוא שואב ולוקח עמו מן האורות הפנימים דז"א, והם מנצח הוד יסוד דאבא, גם מנה"י דאמא מן פרקין אמצעים שלהם המלובשים בחג"ת דז"א, ואז מוציאין הארה זו לחוץ אל יעקב. נמצא, כי ביעקב יש קצת אורות נה"י דאמא וזכור זה היטב. ואמנם כשאותה ההכאה של האורות כנ"ל חוזרין לאחור עד רישא דרחל כנ"ל, אז לוקחת הארה ג"כ מן המוחין דיעקב ומוליך עמו הארה ממשית⁵⁷⁵ אל דור המדבר באחוריו (ואינה נגמרת עד אחר הכאה קוצא דשערי)⁵⁷⁶. ואז נגמרים ונעשין⁵⁷⁷ קשר של תפילין, ואז כתוב עליה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם כנ"ל, באופן שאין דור המדבר נגמרת עד אחר הכאת קוצא דשערי דז"א. ואל תתמה איך היא יותר קרובה אל ז"א, ויעקב מרוחק מן ז"א, כי הנה היא עומדת שם באחור יעקב טפלה אליו ולוקח הארותיה מצד אחוריו של יעקב בסוד אור החזור, ועושה אותה בסוד קשר של תפילין כנ"ל, ואין זו מעלה אלא גירעון. ובזה יובן ענין דור המדבר, כי הם בני יעקב, ואנו רואין כי הם קרובים אל ז"א יותר מיעקב אביהם, אבל הענין, כי ודאי הוא שלא היו דור גדול כדור המדבר, אמנם הם טפלים אליו לסבה הנ"ל, כי הם יושבים באחוריו ויונקים מדרך ערפו כנ"ל. ועוד, כי מלבד טעם זה, הנה יעקב אביהם תחלה ירש מקום שלו החיצון ההוא⁵⁷⁸, ואחר כך ע"י מעשיו נתעלה מדרגה אחר מדרגה עד שנעשה מרכבה⁵⁷⁹ לפני ולפנים אל הז"א עצמו, אשר ז"ס (בראשית לב כח) לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל, { לה ע"ג } והבן זה.

ודע, כי כל נשמת אנשי דור המדבר כולם היו באים מזו הנוקבא הנקרא דור המדבר על שמם כנ"ל, והיא אשת יעקב. והענין הזה הוא, כי כבר נתבאר אצלינו בענין בחי' שיש בנוקבא דז"א שהיא רחל אשת ישראל, ואמרנו כי אחר שחטא אדה"ר לא חזרו עוד פב"פ עד בנין בהמ"ק של שלמה, אבל בזמן דור המדבר היו אב"א. והנה, בודאי היא שזווג עליון לא נפסק אפי' בזמן דור המדבר, אמנם הענין הוא דע כי ודאי שזו"ן היו אב"א בהיותן במדבר, ולא היה

והוא בסוף הברכה, ולכן התחיל משה בברכותיו, (דברים לג ב) ה' מסיני בא וגו', (דברים לג ד) תורה צוה לנו וגו', שהוא פנימיות של הנשמות כמ"ש.
²¹² שעה"כ דף י ע"א (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

בהם זווה כנזכר בזוהר פרשה תרומה (קמח ע"א), אמנם הזווה שהיה נעשה אז בזמן דור המדבר היה בחי' 580 יעקב ונוקבא הנקרא דור המדבר כנ"ל, וכל הנשמות של דור המדבר כולם היו נמשכות מזווה זה ולכן נקרא על שמם. ומזה תבין מ"ש בזוהר בהעלותך (קנו ע"א) כי הדור ההוא כולם נכללין במשה, כמ"ש (במדבר יא כא) שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו, והטעם לפי שכולן יוצאין מהארת יסוד אבא שבתוך ז"א אשר הוא נקרא בחי' משה, כמבואר אצלנו (שער הכללים פרק י) שמשה הוא מיסוד אבא. ולהיות שיעקב ונוקבא הנ"ל שניהם נעשו מהארת יסוד אבא, לכן הנשמות הבאות מזווה ההוא כולם נכללין במשה כי ממנו תוצאות כולם. וזה שארז"ל (מכילתא יתרו א' 213) על פסוק (שמות יח יא) כל אשר עשה אלהים למשה ולישראל עמו, שקול משה כנגד כל ישראל, כי כולם ניצוצין שלו. גם ז"ס שנקרא הדור ההוא בדברי הימים (א' ב' 214) ובמלכים (א' ה יא) דרדע, שפירש דור דעה, לפי שיצאו מהדעת של הז"א שבתוך היסוד דאבא שהוא בחי' משה ע"ה, והוא נקרא דעת עליון 215.

והנה בספר הזוהר (ח"א כא ע"ב 216) אמרו כי כל אנשי דור המדבר הם מסטרא דיובלא, והנה יובלא היא אמא ולא אבא, ואם תדקדק תבין כי דברי הזוהר נכוחים למבין, כי לא אמר מיובלא אלא מסטרא דיובלא, ר"ל מהצדדים דיובל. כי הנה אין בינה עצמה נקרא יובל, אלא היסוד שלה לבד, וז"ס (ירמיה יז ח) על יובל ישלח שרשיו, שהוא הנהר העליון יסוד דאמא, ושמו יובל. והנה יסוד אבא מלובש בתוכו ומוקף מבפנים מכל צדדיו 581 הנתון ביסוד אמא. גם עניינו הוא כי אחר שנפסק יסוד דאמא בחזה דז"א, שם בקצתו התחתון יוצא ומתגלה יסוד דאבא, וז"ש מסטרא דיובלא, ר"ל מיסוד דאבא היוצא מקצה התחתון של יובלא שהוא יסוד אמא.

עוד ביאור אחר, והוא כי אף על פי שאמרנו שהם מיסוד אבא, בהכרח הוא שבעת שיוצאין אורות אלו מתוך יסוד אבא מתערבין הם עם האורות של החסדים דאמא המגולין העומדין סביבות יסוד דאבא כנודע, ואז יוצאין לחוץ מעורבין אלו באלו. וגם הם בכלל דור המדבר, אבל אינם מכל בחי' אמא רק מצד א' לבד, שהוא בחי' פנים, כי הנה כשנבקע יסוד אבא להאיר ביעקב, הוא יוצא דרך הפנים של ז"א, ואז פוגע בחסדים דאמא אותן שהם בצד הפנים לבד, ושם מתערבין קצת ניצוצין של החסדים ההם עם האורות היוצאין מיסוד אבא, ויוצאין ביחד לחוץ להאיר ביעקב, וז"ס 582 שהם מסטרא דיובלא, כי גם בהם יש צד אחד וסטרא חדא מיובלא והוא צד הפנים כנ"ל, ועיין לקמן.

גם ביאור אחר, והוא, כי הנה החסדים המגולין דאמא הם סובבין ומקיפין את יסוד דאבא מהחזה ולמטה. ולהיות הארתן מגולה, גורמים להרכות אורו, ואז נבקע כל 583 היסוד ויוצא האור לחוץ, וזה סוד ונפיק מסטרא דיובלא, כי מכח היובלא המאירה בהם, לכן הם יוצאין לחוץ כנ"ל.

גם נלע"ד ששמעתי פי' אחר ממורי זלה"ה, { לה ע"ד } והוא כי דור המדבר הזה נקרא לאה אשת יעקב כנ"ל, ואע"פ שזאת הלאה היא מן יסוד אבא, עכ"ז לפי שהיא 584 בחי' לאה היא מסטרא דיובלא, לכן אמר בלשון זה. והנה עם זה המאמר יובן הטעם למה נקרא יעקב לשון בקיעה, כי יעקב אותיות יבקע 217, וגם יובן ענין יעקב יעקב פסיק טעמא כנזכר באדרא (דף קלח ע"א), גם יובן ענין פסוק (בראשית כו ז) ויהי אך יצא יעקב, ב' יציאות. והענין, כי בחי' יעקב אינו יוצא אלא ע"י ב' בקיעות, א' מסך 585 (נ"א בקיעת) יסוד אבא עצמו, ואח"כ האורות בוקעים בקיעה 586 שנית והוא כלי הגוף דז"א עצמו, ואלו הם ב"פ יעקב, וגם זהו ענין ב' יציאות הנ"ל הנזכר בפרשה 587.

גם יש פי' אחר, כי הנה בהכרח הוא כאשר נבקע יסוד אבא, יוצאין האורות תוך גופא דז"א מבפנים חוץ ליסוד אבא, ואח"כ כשבוקעים גוף ז"א עצמו יוצא יעקב ב' מחוץ לז"א, והרי הם ב' יציאות, וב' יעקב. והנה כאשר יעקב אבינו התחתון שבזה העולם התחיל לתקן מעשיו ועלה מדרגה אחר מדרגה, ותחלה השיג להיות מרכבה לזה יעקב החיצון שהוא קדמאה בערך

- מאיר העץ -

213 זהר ח"ב מז ע"א (לש"ו), אמנם שם לא מוזכר הפסוק, והפסוק רק מוזכר בזהר ח"ב סח ע"א.

214 ז"ל

וז"ל הגמ' סנהדרין מד ע"ב דרדע

215 עי' לעיל ג ע"ג ד"ה דע כי ב' דעות הם.

216 לש"ו.

217 עי' זהר ח"ג קד ע"א.

מאיר העץ – ח"ה

יעקב אבינו, כי הוא היותר תחתון וקרוב אליו, ואז לא הוי שלים. ואח"כ עלה ונעשה מרכבה ליעקב פנימי שבתוך ז"א, שהוא בתרא בבחי' ממטה למעלה, ואז הוא שלים. אבל בערך יציאות שלו למעלה הפנימי הוא קדמאה והחיצון הוא בתראה. וגם בזה נתבאר ענין ב"פ יעקב וב"פ יציאה. עוד יש פי' ג', כי גם אחר צאתו מחוץ אל הז"א האורות שלו עושין ב' מסעות, הא' הוא בסוד דור המדבר שהוא קדמאה ליציאה לאו שלים, ואח"כ נוסע ועושה יעקב בעלה בתראה האמיתי שהוא שלים, וגם בזה יובן ענין ב' יעקב וב' יציאות²¹⁸.

שער לב פרק ב מ"ת⁵⁸⁸

והנה אחר שנתבאר דור המדבר, נבאר ב' האורות אחרות היוצאות מיסוד אבא חוץ לז"א, והוא ב' המטות, מטה האלקים ומטה משה כנזכר בזוהר^{589,219}, כי גם אורות אלו נמצאו בזמן דור המדבר. גם ענין ערב רב שהיו בדור המדבר מה ענינם. ואגב גררא נבאר ג"כ ענין עשו, איך הוא אחיו ממש של יעקב. והנה נודע הוא, כי היסוד דאבא אשר נגלה עתה מחזה ולמטה, הנה בודאי פשוט הוא שיאיר מכל צדדין. כי בשלמא מצד אחור אינו מאיר שם מחוץ לז"א שום הארה, כיון ששם עומדת רחל נוקבא דז"א שהוא מבחי' אורות דאמא²²⁰, אבל משאר הצדדים שהם ימין ושמאל ופנים, ודאי שאורות יוצאין שם, וא"כ צריך לידע מה הם, כי כבר אורות היוצאין דרך פנים בארנו לעיל, שהם דור המדבר ויעקב, אבל אורות הצדדין מה הם. והנה אחר דרוש של מטות וערב רב ועשו נבאר מה הם אלו האורות אשר בצדדין, ושם נבאר בחי' מן באר עניי כבוד.

אמנם נבאר תחלה דרוש הנ"ל, והוא כי גם צריך לחקור, כי מלבד האורות שמאירין דרך יסוד אבא אל ב' הצדדין דז"א דימין ושמאל, עוד יש הארה אחרת, כי מצד פנים ממש דז"א יש ב' שורות של הארות: א', היא שורה הפנימי הקרובה אל ז"א, והוא הנקרא דור המדבר כנ"ל. ושורה הב', היותר חיצונה, הוא יעקב בעלה⁵⁹⁰. אבל שתיים אלו הם ביושר ממש דרך פנים אל⁵⁹¹ ז"א, אמנם גם באלכסון מאיר, והכל דרך פנים לז"א⁵⁹² בלבד²²¹, והוא שהאור היוצא נוטה באלכסון ועושה הארה אחד {לו ע"א} לימין דור המדבר, גם נוטה באלכסון לשמאל של דור המדבר, ועושה שם הארה אחרת. וכעד"ז הוא עושה בימין ושמאל⁵⁹³ יעקב העומד בשורה חיצונה ב' הארות, א' לימינו ואחד לשמאלו, באופן כי דרך פנים ממש דז"א יש ב' שורות אורות, וכל שורה יש בה ג' הארות. והארה אמצעית שבכל שורה מהם היא מכוונת ממש ביושר כנגד הז"א, וב' האורות שבימינם ובשמאלם נוטים אל אלכסון, אמנם כולם הם בצד הפנים של ז"א.

- מאיר העץ -

²¹⁸ מש"כ שלא נעשה מאחוריים דמלכות דאימא ותבונה שהוא סוד קשר של תפילין של ראש אשר מצד אחוריו דז"א כנגד מוח הדעת שבו ומתפשטת עד כנגד החזה שבו עד ראש רחל, אבל כל זה רק שייך לכלים שלהם אבל אורם ונשממתם נעשה מהאורות דאז"א עצמן אשר לאחר התיקון (ביאורים ח"ב פח ע"ב)

219

אמר רבי אלעזר ראיתי שלפעמים המטה הזה נקרא מטה האלהים ולפעמים נקרא מטה משה אמר רבי שמעון (שנים היו וכך בארנו) בספרו של רב המנונא סבא יפה אמר שכלם אחד בין שתאמר של הקדוש ברוך הוא בין שתאמר של משה והמטה הזה לעורך צד הגבורה ועל זה ונטה את ידך יד שמאל שהיא מצד הגבורה.	אמר רבי אלעזר חמינא ²¹⁹ דזמנין אתקרי האי מטה מטה האלהים (שמות יז ט) ולזמנין אתקרי מטה דמשה ²¹⁹ (שם ד כ) אמר רבי שמעון (תרי הוו והכי אוקימנא ²¹⁹) בספרא דרב המנונא סבא שפיר קאמר דכלא חד בין תימא דקודשא בריך הוא ובין תימא דמשה והאי מטה לאתערא סטרא דגבורה ועל דא ונטה את ידך ידא דשמאלא דאיהו בסטרא דגבורה
---	--

²²⁰ כלומר עיקר הסיבה שלא מאיר אבא בגלל שמאיר אימא

²²¹ עי' פת"ש גדלות דז"א סד וז"ל, עיקר בהנהגה הוא ז"א עצמו, ושאר הפרצופים היוצאים ממנו הם טפלים אליו והם נקראים הארת האלכסונית, והיינו, שכל שהוא יוצא מקו המישור האמצעי הוא נקרא אלכסון, והיינו שאינו מתמיד בהנהגת העולם, אלא יוצא מסדורו הישר שניתן לנבראים, אלא במדרגה אחרת מה שמתחדש לפי הזמן הצריך לזה לבד, וכמו שהיה הנהגת העולם בעת דור המדבר שאז היה הנהגה מחודשת מה שלא היה כן לפניו ולא לאחריו, כך הוצרך להתחדש לפי הדור ולפי מדרגת משה רבנו"ה שהיה מנהיגם וכפי הצורך אז לנתינת התורה והליכתם במדבר, וזה נקרא פרצוף לאה החדשה שאחורי יעקב, והיא עומדת ג"כ בפני ז"א בין ז"א ובין פרצוף יעקב, ונקראת דור המדבר, ועי' לעיל הערה 210.

מאיר העץ – ח"ה

ונבאר עתה בפרטות. הנה השורה הפנימית הסמוכה אל ז"א מצד פנים יש בה ג' אורות: האמצעים היא דור המדבר אשר כבר נת"ל, וב' המטות הם בימין ושמאל. והנה בזה (בשלח מז ע"א רעב ע"א²²²) אמרו כי המטות הם הא' נקרא מטה סתם הנקרא מטה ה', והב' נקרא מטה האלקים. ומטה סתם שהוא כנגד מטה ה' הוא בימין דור המדבר²²³, ומטה אלקים הוא בשמאלו, כי שם אלקים הוא דינין דגבורות. וענין קריאתן מטות הוא לב' סבות: הא', להיות הארתן דרך נטייה באלכסון, כי אינם לא נגד צדדי ז"א בימינו ובשמאלו ולא ביושר דרך פנים אלא נוטין אל האלכסון בקרן זויות⁵⁹⁴. והב', היא כי נודע שהיסוד נקרא ו' זעירא (תז"ח טו ע"א), כי צורתו כעין ו' ארוכה, ואלו האורות יוצאין מיסוד דאבא והם האורות ארוכות כעין ווי"ן, ולכך קראן מטות, כי המטות הם צורת ווי"ן ממש²²⁴. והנה להיות כי עיקר הארה היא היוצאת ביושר, לכן עיקר הארה

- מאיר העץ -

²²² לש"ו.

²²³ ב' מטעות אלה הם בבחי' עץ החיים אמנם מטה בשם לוי או המטה אשר נהפך הוא רק בסוד עץ הדעת וע' זהר ח"ב רעא ע"ב ורעב ע"א (דע"ה ח"ב קכח ע"ד).

²²⁴ עי' פת"ש גדלות דז"א סה וז"ל, וזה ענין האורות הבוקעים בצדי פרצוף דור המדבר שהוא לאה הנ"ל, והם ב' המטות, מטה האלקים ומטה משה שהם הולכים באלכסון, ר"ל שאינם ביושר ההנהגה שהוא בכל עת ובכל זמן, אבל אלו המדרגות הם בבחינת יוצא מסדור העולם הנהוג, שהרי לא היה כן ולא יהיה כן כהנהגה זאת בכל דור. וב' המטות הם סוד ב' הנהגות ושבט המושלים שהיה בזמן הזה, והם בימין של דור המדבר הוא מטה ה', ובשמאלו הוא מטה האלקים. ועניינם הוא ב' מיני הנהגות וממשלות, א' בסטרא דחסד לישראל כמו שהיה בים שהיה משמש לטובת ישראל לבקוע הים ויעברו בו בחרבה, וגו', שלזה הוצרך לעורר רחמי דעתיקא לעשות להם נפלאות למעלה מגדר מעשיהם, שלא היו ראויים לכך קודם מתן תורה. והב' הוא להעניש את המצרים, כמ"ש נטה וגו' וישבו המים על מצרים וגו', והוא בסטרא דדינא.

וכל מטה הוא ו', והוא יסוד אבא שהאיר בדור המדבר בב' הנהגות אלו באותות ומופתים חדשים שלא היו כן מעולם, והוא מ"ש בז"ח פ' בשלח (כ"ו ע"ב) א"ר יהודא בעא קוב"ה דשמוי הוה גליפין בחוטרא עביד אתאין ותניא תרין אתון אתעבידו בימא בההוא סטר דסטא משה ברחמי ודינא בזע ימא לישראל ב"ב שבילין ואתיב דינא על מצראי ואטבע לון בתהומא כו', והמטות הם באלכסון כמו שכתב (שמות יד טז) ונטה את ירך וגו', וכן מלחמת עמלק היה ג"כ ע"י המטה כמ"ש (שמות יז ט) מחר אנכי נצב וגו' ומטה האלקים בידו, והוא בצד השמאל של דור המדבר שהוא בדינא לאכנעה שנאין, ותחלת גילוי המטה היה במצרים שנהפך לנחש ותנין כו', שבזה היה מבטל כל כחות הטבעיות של המזלות שראשם הוא התלי [עי' ענינו בבהגר"א בסד"צ ט ע"ב] תנין שבשמים שמשם היה יניקת פרעה התנין הגדול וגו' (יחזקאל כט ג) והיינו, כמ"ש כמ"פ שהנהגה חיצונית הוא דרך הטבעי, ופנימיות המוחין הוא הנהגה עליונה שהוא מטה ה' והשגחתו הגלויה, והם בב' מדרגות בהשפעת הטוב לישראל ובהכנעת האומות, והוא מטה האלקים שמושל על הטבע שבו נקשרים האומות וסטרין דלהון.

וזה היה ההפרש בין הנהגת דור המדבר לשאר הדורות, שבדור המדבר היה הנהגה זו גלויה ומפורסמת שלא היה ע"י שום לבוש ענין טבעי כלל רק בדברים רוחניים לגמרי נסים ונפלאות ע"י מוחין פנימיים הנעלמים, שלכן נקראים נפלאות, ולכן גם המטה היה אז בגלוי ביד משה והוא גילוי יסוד חכמה העליונה, שחכמה דז"א הוא חכמת הבריאה כפי מה שהוא בהנהגת ו' אלפי שנין המסודר בתמידות, ורק לפרקים מתראה ניצוץ גילוי השגחתו כמו שהיה בכמה זמנים שהם המוחין המתחדשים בכל עת לפי הזמן ולפי ערך הכנת הדור.

אבל חכמה דכללות אצילות הוא אבא שהוא הנכלל בדיקנא מבחינת הארת א"א בביטול הטבע לגמרי, שמשם הוא גילוי זיו חכמה דז"א בבחינת ענף לבד, כמ"ש (דברים ד ו) כי היא חכמתכם וגו', אבל אבא הוא גילוי חכמת ההנהגה עליונה של הבריאה בביטול טבעם שיסודו נמסר למשה רבע"ה, ר"ל שכמו שיסוד הוא התחלה ושורש של כל האילן והבנין עומד עליו, כמו שהכל כלול בשורש ומשם מתגדל האילן ומוציא ענפים, וכן בבנין היסוד הוא המעמיד כל הבנין, כמו כן משה רבע"ה שורש הראשון של גילוי הנהגה פנמיית הזו ע"י התורה שנתן לישראל שממנו נמשכים כל הנסים והתגלות אלקותו ית' שבכל דור ובכל זמן, וכמ"ש שנשמת משה מאיר בכל דור [שעה"ג הק' לו], רק שבזמן דור המדבר היה בגלוי ואח"כ בהעלם, בסוד (קהלת א ה) ובא השמש ואל מקומו שואף וגו', ולכן נמסר לידו המטה, ובזמנו היה בגילוי ובמיתתו נגנז מטה הזה.

וכן כל דור המדבר וכל עניניהם לא התמיד רק באותו הזמן לבד והיה רק כדי ליתן הכנה לדורות העתידיים, והוא מ"ש הרב ז"ל שאחר זמן נגנז ונתבטל הארת פרצוף דור המדבר וכל הארות האלכסונות שבצדם, ונשאר רק רשימו דלהון שהם ניצוצי נשמת משה ודור המדבר שמתגלגלים ומאירים בכל דור, כמו שביאר רבינו הגדול בפירושו לספ"ד (לד ע"א), וכן ענין הנהגותיהם בבחינת מן ובאר וכל פרטיהם מזהירים ג"כ בכל דור שבוזה מתקיימים ישראל, כמ"ש (דברים ח ג) ויענך וירעיבך וגו', למען הודיעך כי לא על הלחם וגו', וכן בזמן ירמיהו שאמר להם (ב לא) הדור אתם ראו וגו', (תנחומא בשלח כא) והוא צנצנת המן שנגנז כו', רק שבזמן דור המדבר היה בגלוי ועכשו

מאיר העץ – ח"ה

שבשורה ראשונה היא האמצעית הנקרא דור המדבר, אך ב' הארות⁵⁹⁵ העומדין באלכסון טפלין אליה, כי הארתם מועטת. וכן עד"ז בשורה הב', הארה האמצעי הנקרא יעקב הוא עיקר ההארה, וב' הארות העומדין באלכסון טפלין אליו, כי הארתן מועטת. והנה מטות אלו שניהן ניתנו ביד משה, וג"כ נקרא על שמו, מטה משה²²⁵. והוא לסכה הנ"ל, כי שניהם יצאו מיסוד אבא, אשר שם הוא בחי' משה ע"ה בהיותו מתעלם תוך ז"א כנודע, שבו ניתן דעת דז"א מצד אבא. וכמו שכל מה שברצון של יסוד אבא לעשות עושה כל פעולותיו ע"י אלו המטות שבחוץ, כן משה ע"ה כל פעולותיו היה ע"י המטות אלו, ופשוט הוא.

והרי נתבאר ב' אלכסונים שבב' צדדי דור המדבר שבשורה א' הסמוכה אל הז"א, ואמנם ב' האלכסונים שבב' צדדי יעקב עצמו אשר בשורה החיצונה הם ערב רב מצד ימין²²⁶, ולפי

מאירים מבתר כותלא, ומהם פרנסת ישראל ע"י כמה מסכים ומחיצות גם בגלותא, עד שמתלבשים הארות אלו בעוה"ר בסט"א, ומקבלים מזונם ע"י אומות העולם. וכן ענין המטות מאירים ג"כ בכל דור, שבזה היה לוחם ה' מלחמותיהם בעת שהיו בארצם, ועושה להם נסים בכל הזמנים רק שלא היו בגילוי אור דיסוד אבא כמו שהיה בזמן דור המדבר ע"י משה, רק ע"י לבוש סידור הבריאה מלובש בדברים גשמיים, והוא ע"י נוקבא העיקרית רחל בזיווגא דז"א, וכן בגלות משם הוא שמירת ישראל שלא יכלום אומות העולם (יומא ס"ט ע"א) והן הן גבורותיו כו', אבל הכל בא משורש הארת יסוד אבא שהוא נשמת משה הזה שמאיר בכל דור, עכ"ל.

ובפתח סו - ולבאר הדבר על בוריו צריך שתדע שזה ההפרש העצמי שבין דור המדבר לשאר הדורות, והוא שמצינו בעת שהיו במדבר היתה הנהגתם בדקדוק גדול ע"פ התורה, והיה מתגלה כבודו ית' לפי המעשה ממש תיכף ומיד, שהרי תיכף שהיו חוטאים היו נענשים מיד כמו בעגל ובמרגלים ובעדת קרח ודומיהם, וכתוב מיד (במדבר טז יט) וירא כבוד ה' וגו', וכן לטוב תיכף היה מתגלה שכרו ית' ע"פ המעשה, ולא כן בכל הדורות שאף שהשגחתו ית' היה בדקדוק גדול ע"פ המעשה, מ"מ היה בהארכת זמן קצת כמו שהיה בזמן מלכי ישראל ודומיהם ומכ"ש בגלות.

והיינו, שז"א עיקר הנהגתו בקו המיצוע הישר שהוא סוד הרחמים, שעיקר הנהגתו ע"פ סדר הנהגת עוה"ז שהוא במיזוג המדות שהם בסוד נה"י כמ"ש כמ"פ, וחז"ג שלו שהם השכר והעונש אינם עיקר של ז"א רק ענפים שלו סוד הזרועות, שרק לפרקים מתגלה השכר והעונש תיכף שהוא הנהגת עוה"ב ע"י ליקוטי הגר"א בסוף ספד"צ לח ע"ג] המתגלה בעוה"ז לפי צורך הזמן כדי להודיע כבודו בעולם, אבל עיקר שכר ועונש הוא בעוה"ב כדי שיהיה קיום אל הבחירה, ולכן הנהגת העולם בשית אלפי שנים הוא ע"י עיקר פרצוף ז"א ונוקבא שהם עומדים בקו הישר והמיצוע.

משא"כ בדור המדבר כל עצם הנהגתם לא היה בקו הישר שהוא מיזוג חסד ודין ובלבול ומיזוג המדות כפי סדור הנהגת העולם בו ימי המעשה רק בב' הצדדים שהם החסד והדין שכר ועונש שאינם לפי המיצוע אלא יוצא מסדור זה אלא בשני הצדדים, ולכן עיקרם היה ע"י הנהגת ב' המטות שכל עצמם הם פרצופים שלמים עומדים באלכסון בימין ושמאל, וזה היה לפי שהיו ראש מקבלי התורה, והוצרך הוא ית' להשריש בהם אמונת שכר ועונש וידיעת עומק הנהגתו ית' ע"פ התורה ותכלית השלמות שלעתידי עד שנשרשו בזה כל מ' שנה, ואז שוב לא הוצרך לזה ההנהגה בכל ימות עולם, ולכן נגנזו ב' המטות וכל המתנות שהיה להם במדבר.

וגם שלא זכו להארה זאת הגלויה כי אם דור המדבר לבד אשר כבוד ה' היה חופף עליהם בלי מסך מבדיל כלל, מצד הארת נשמת משה שהיתה בגלוי ע"י התורה ומצות שהיו מתחדשים ע"י בכל זמן היותם במדבר, שאותיות התורה אלו הם שיעורי הדברים הנחקקים בחכמה עליונה, שבהם תלויים כל העולמות וכל הנבראים וכל פרטי הנהגתם, וכבר כתבנו למעלה (אור"א פתח יא) שאותיות הם מבינה שהם ציורי כל הדברים ע"פ מדרגותיהם והנקודות הם מחכמה שהם הרוח והחיות של כל הפרטים כמו שהאותיות אין להם הברה בלא נקודות, ובזמן משה רבע"ה שהיה כבודו ית' מדבר מתוך גרונו, כל המצות וכל התורה מפי ה', הרי קבלו ישראל עצם הארת החכמה גלויה ע"י בינה שהם האותיות והוא גילוי יסוד אבא שהיה אז ע"י משה שהוא זכה לבינה [עי' שער הכללים פרק יא], אבל אחר מותו שנסתלק הארת הנקודות ולא נשאר רק התורה כתובה באותיות לבד כמ"ש (דברים לא ט) ויכתוב משה וכו' ויתנה וגו' נגנז ג"כ הארת החכמה הזאת שהוא רוח החיים ונשאר גנוז מבתר כותלא באותיותיה לכן נתעלם ג"כ הארת דור המדבר והארות האלכסונות שבו וכל המתנות שזכו אליהם ולכן גם ההשגחה הגלויה הזאת נסתרה וכמ"ש (ב"ב ע"ה ע"א) פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה, ע"כ.

²²⁵ לא מצאתי שום לשון בחז"ל של מטה משה

²²⁶ עי' פת"ש גדלות דז"א סז ז"ל: עוד עשו אורות יסוד אבא שבקעו מחזה דז"א ולחוץ בשני צדדי פרצוף יעקב בימין ושמאל, והם מימין סוד נפשות של ערב רב ומשמאל סוד עשו שיצא בצדו של יעקב, והוא כמ"ש שיסוד אבא הוא יסוד חכמה העליונה אשר המציאה מאורות האלו לצורך תיקון הבריאה, והכל נשרש משם לצורך ישראל ששרשם הוא יעקב אביהם, והם ג"כ אורות של נשמות ערב רב אשר יש בהם הרבה מניצוצי קדושה, וענין הערב רב הוא דבר עמוק כמ"ש רבינו הגדול

מאיר העץ – ח"ה

שנשמתן באה משם שהוא צד ימין לכן נתגיירו. וז"ש²²⁷ כי ערב רב הם ניצוצין של משה בסוד (שמחת לב ז) לך רד כי שחת עמך, והבן זה, אשר ע"כ טרח⁵⁹⁶ בעבורם כ"כ, ומת במדבר בעבורם, כי רצה לתקנם כנזכר במ"א. ואמנם ההארה שמשמאל יעקב הוא בחי' עשו אחיו, ולהיותו עשו משמאל לא נתגייר. וכבר בארנו כי עיקר ההארה היא באמצע שהוא יעקב, אך ב' צדדיו הארתן מועטת, גם האורות של צד שמאל מועטין מהימין, שע"כ נתגיירו הערב רב ועשו לא נתגייר²²⁸. גם אותן שבשורה פנימית הקרוב אל הז"א, אין החיצונים נוגעין ונאחזין בהם כ"כ,

בכתביו²²⁶, שב' כללות יש בקליפה, והם אשר באו מישמעאל ועשו שהם מאברהם ויצחק סמא"ל ורה"ב²²⁶ ב' ראשי המדות רעות לא תרצח לא תנאף, ב' כחות הנטועים בנפש הבהמיית תאוני וכעסני²²⁶, שהם מכוונים בשם שתי בנות לוט²²⁶ בכירה וצעירה, שאלו כוללים כל המדות הרעות שהם נקראות כללות חיילין דסט"א חמור ושור בימינא ושמאלא²²⁶, שהם בקדושה ב' מדות חו"ג שהם ענפים של ז"א, כח העונג שהוא בסוד אהבת חסד וכח הנקמה והעונש שבקדושה הוא לנקום מרשעים ולבער הרע מן הארץ, וכן להיפוך בסט"א הם ראשי ב' המדות הנ"ל, שלכן לעומת ב' אלו חו"ג שהם מדות של אברהם ויצחק, בהיפוכא הם עשו וישמעאל, והם בסוד מוץ וסובין²²⁶ ב' קליפות הסובבים את החטה.

והשלישי הוא ערב רב שהם מסטרא דיעקב²²⁶, שיעקב מטתו שלמה ואין בו סיג ויצאו ממנו י"ב שבטי י"ה כולם קדושים, אך עדיין לא נגמר הבירור לגמרי עד ימות המשיח, שכבר כתבנו למעלה (תיקון טו) שמה שנוגע לקומה דנשמות עדיין לא נברר, שהבחירה מסורה בסוד עץ הדעת טו"ר, והוא סוד כח היצה"ר שנשאר באדם לפתותו לחטא ע"י שמראה קצת טוב שבו [שבו] מפתה, כמ"ש (משלי ה ג) כי נופת תטופנה וגו', והוא נחש האוחז בעקב כמ"ש אחר חטאו של עץ הדעת, (בראשית ג טו) ואתה תשופנו עקב.

והם סוד ב' שמות של יעקב וישראל, ששם יעקב מורה (על) שעדיין לא נגמר הבירור והנחש יכול לאחוז בעקב, משא"כ שם ישראל מורה על שניתן שליטה לקדושה על הסט"א והוא אחר הבירור וכמ"ש (בראשית לב כח) כי שרית וגו', והוא בסוד (בראשית ג טו) והוא ישופך רא"ש של ישראל כמ"ש למעלה (פתח סג) ולכן כ"ז שית אלפי שנין דהוה עלמא שהבחירה עדיין מסורה והרע נמצא, עדיין יש מקום לב' שמות שלו, שבזמן שישראל עושים רצונו של מקום ומגיעים למדרגה עליונה שהסט"א נכפף תחתיהם אז נקראים בשם ישראל ואז יש להם שליטה על (עו"ג) [או"ה], משא"כ כשיצרם מתגבר עליהם אז הסט"א גובר אז [הם] ירודים ונכנעים לאומות, ואז נקראים בשם יעקב, ע"כ.

²²⁷ מקור?

²²⁸ עי' פת"ש גדלו תדז"א סח ז"ל: והנה בתחלה קודם שניתן מצות מילה לאברהם היה קליפת ישמעאל ועשו שהם התאוני וכעסני שקועים בקדושה בכח גדול, והתחיל הבירור שיצא ישמעאל בפ"ע ונצטרף סיגי הכסף כמ"ש בז"ח בסופו, וע"י המילה יצא בפ"ע שלא יהיה לו שליטה גמורה על הקדושה והוא כח התאוני שנשבר ע"י מצוה זו, ולכן נצטוו אברהם לימול את ישמעאל ג"כ ובזה נשבר כחו, ואח"כ ביצחק אתברר ג"כ כח השני שהוא הכעסני, ויצא עשו התוכא דדהבא (עי' זהר ח"א קט ע"ב) ויצא אדמוני וגו' (בראשית כה כה) גבר אשד דמא, ועי"ז נפרדו שני כללי כחות המדות רעות מסטרא דקדושה, ויצא יעקב שלם איש תם נקי ומבורר, שאף שהבחירה עדיין מסורה, מ"מ אינם קשורים כ"כ בנפש הבהמיית שיהיו אחדים ממש עם הקדושה כמו שגרם ע"י חטאו של עץ הדעת וניתן הכנה לקדושה שסוף הסיבוב יוחזר הכל לטוב הגמור, וכמ"ש (זכריה יג ט) וצרפתים כצרוף הכסף ובחנתים כבחון הזהב, שהם ב' ראשין דסט"א הנ"ל שיתבררו לעתיד, והוא זוהמת הנחש דאטיל בחוה ע"י עץ הדעת.

וכשנולד יעקב נתקן ויצא הנחש בפ"ע שהוא עשו, ואז הוקבע הדבר שכל שית אלפי שנין יהיה הבחירה מסורה, שיוכל להיות שהקדושה תגבר כחה לגמרי או להיפוך ח"ו כב' אנשים נפרדים הנאבקים זה בזה, והוא מ"ש (בראשית כה כג) ויתרוצצו הבנים וגו', שני גוים בבטן וגו', ורב יעבוד צעיר ולאום מלאום יאמץ, והוא המלחמה שבין הנחש לאדם דקדושה כל זמן הבחירה, וכמ"ש (שם כה) ויצא הראשון וגו', שהוא הקליפה שקדמה לפרי (עי' ליקטוי תורה פרשת וישלח) שהוא יצה"ר הניתן באדם בתחלה בעת שיוצא מבטן אמו, ואעפ"כ ואח"כ (בראשית כה כו) יצא אחיו וידו אוחזת בעקב עשו שהוא השלשלת שכתבנו שבו נקשרו נפשות ישראל לקדושה, והסט"א היא ככלב הקשור בשלשלת, שראש השלשלת ביד המושל בו כדי שלא יהיה לו ממשלה גמורה שלבסוף יטול ממשלתו ממנו, וכן לע"ל סוד הגאולה כמ"ש במדרש (ב"ר פרשה סג פסקה ט) מי תופס המלכות אחרינו כתב לו וידו אוחזת וגו', והוא העקב של יעקב שבו אחיזת הנחש.

וכל מה שמבואר בתורה ביעקב ועשו הכל רומז למלחמה שבין סט"א לקדושה וסוד הבחירה, והכל היה הכנה מה שיהיה אח"כ וסוד (בראשית לב כד) ויאבק איש עמו עד עלות השחר שהוא סוד הגאולה העתידה, וסוד עוה"ב של אלף השביעי (זכריה יד ח) והיה לעת ערב יהיה אור וגו', שאז יתבטל הבחירה וביער רוח הטומאה וגו', לכן נקרא שמו ישראל שהוא רומז על שליטת הקדושה לסוף הימים, ואין זה אלא הכנה לבד, אבל מ"מ אח"כ הדר קוב"ה וקראו יעקב בעת שירד

מאיר העץ – ח"ה

למצרים, שהוא רומז על ירידת קומה דקדושה וממשלת הסט"א ע"י הבחירה המסורה שהנחש אוחז בעקב, והוא סוד מצולות ים שעולה מנוקבא דתה"ר ולכן נקרא מצרים ולכן הוא ית' הבטיח ליעקב וגילה לו סוד הזה שאע"פ שהבחירה מסורה, אעפ"כ לסוף הכל הקדושה תשלוט, וז"ש לו (בראשית מו ג) אל תירא מרדה מצרימה וגו' [ואנכי אעלך וגו'], והוא סוד הקשר הנ"ל שהוא ה' משמו ית' שניתן לאברהם שהוא מקושר בה' עילאה עלמא דחירו שהוא למעלה מן הבחירה שע"ז תצא הקדושה משליטת הסט"א, והוא אנכי דיצ"מ סוד נש"ר שם של אנכי כמ"ש רבינו הגדול בפי' לפ' האזינו והוא מ"ש (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו וגו', ולכן שם של ישראל אינו קבוע שלא ניתן לו רק להיות הכנה לע"ל, שהרי עדיין נשאר סוד הבחירה כל ימות עולם, והיינו ע"י שנפרדו ב' ראשי המדות שבנפש, התאווני וכעסני שהם סוד מוץ וסובין של החיטה, ונשאר נקי סוד יעקב מטתו שלימה.

אבל מ"מ הבחירה מסורה להתקרב ג"כ אל הרע, והוא ע"י שלא ניתן עדיין חטא עץ הדעת טוב ורע לגמרי, והוא סוד ערב רב שהוא נגד יעקב שע"י גרמו כמה רעות לישראל והחטיאו אותם והם שגרמו חורבן בית המקדש ע"י כח הרע המעורב בטוב לפתות את האדם בסטרא דקדושה, כמ"ש (משלי ה ג) כי נופת תטופנה, שיצה"ר מראה היתר בדבר, והוא סוד שאור שבעיסה שאינו בגדר מוץ ותבן שהוא הרע הגמור אלא נעשה מעצם החיטה הזכה, והוא סוד ערב רב שנשארים מעורבים בישראל, שב' הקליפות עצמם נפרדו מהם, כמ"ש (במדבר כג ט) הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב, שהם סוד ע"ב אומין עם עשו וישמעאל, כל א' כלול מ' כמנין יתחשב, כמ"ש רבינו הגדול בפירושו לפרשת בלק, אבל אעפ"כ ערב רב נשארים מעורבים בהם שהם עצמם כישראל ואין נבדלים מהם בכל דבר, והיינו, שאף שלא ניתן כח לסט"א לפתות נפש הישראל בעון גלוי, אבל תחילת פיתויו ע"י התערבות הרע בטוב כמ"ש, והוא מ"ש (ברכות י"ז ע"א) גלוי וידוע כו' שרצונו כו', מי מעכב שאור שבעיסה כו'.

ועי' פתח סט: פתח סט

וזו ענין מ"ש (שמות יב לח) וגם ערב רב עלה אתם מארץ מצרים וגו', שבמצרים (שם) נבררו כלל ס"ר נשמות של ישראל ונצרפו ונבחנו, כמ"ש (בראשית ד כ) ויוציא אתכם מכור הברזל ממצרים, במה שלא נתערבו בגויי הארצות ולא שינו את שמם כו' (ויק"ר פרשה לב פסקה ה) והוא קשר האמונה שנקשר בהם ע"י אברהם כמ"ש (שמות ד לא) ויאמן העם וגו', וכתוב (שמות יד לא) ויאמינו בה' וגו', שלכך היה ענין ירידת אברהם למצרים ולקייח שרה בבית פרעה, (בראשית יב יז) וינגע ה' את פרעה וגו', הכל הכנה למה שיהיה לעתיד כשירדו בניו שם, ועשה שם שביל קדוש תוך זוהמת הסט"א אשר שלט שם, בסוד (יחזקאל כג ב) אשר בשר חמורים בשרם וגו', והוא מסטרא דיליה לא תנאף (עי' יהל אור ח"ג ח ע"ג), שבמה שנשמרה שרה ולא נטמאת שם ע"י פרעה התנין הגדול (עי' יחזקאל כט ג) נחש דאטיל זוהמא בחוה, נשרש שורש שגם נשותיהם של ישראל היו גדורים שם, וכמ"ש (שיה"ש ד יב) גן נעול אחותי כלה, ואחת היתה ופרסמה הכתוב (במדבר רבה פ"כ סי' כב) שלכך זכו לקבלת התורה כמ"ש במדרש (ילקוט במדבר א תרפד) ששאלו אומות העולם מה ראו אלה להתקרב כו', סתם הקב"ה את פיהם כו', הביאו לי ספר יוחסין שלכם כו', וכמ"ש במקום אחר.

וכאשר יצאו שורש כל הס"ר נשמות ממצרים ים מנוקבא דתה"ר, אז נתגלה עליהם אור יסוד אבא שהוא נשמת משה רעה"ש (עי' לעיל פרק א') שאז נתגלה יסוד חכמה עליונה שהכוונה בשביל ישראל והתורה ועלו עמהם ג"כ ערב רב שהם מסוד הדעת טו"ר שהוא כח המפתח האדם במעט הטוב שבו והם שאור שבעיסה שעדיין לא נגמר הביורור והבחירה מסורה, ולפי שהרבה קדושה היה שם היה כוונת משה לקבלם, ולפי דרכי התורה והחכמה העליונה שנתגלה ע"י היתה מחשבתו שיוכל להחזירם למוטב ולהראות לכל דבר מדרכי הפיתוי והיצה"ר שהוא שקר ורע, ועי"ז היה נתקן הסט"א לגמרי שלא היה עוד מקום ליצה"ר להחטיא האדם ביודעו דרכי פיתויו והאיך הוא מרמה האדם בשקר ורוצה לאבדו מן העולם, ועי"ז היה גמר התיקון.

אבל לא הועילה מחשבתו שהרי עדיין נשאר הרע גובר בם, וגם החטיאו את ישראל בעגל ובקברות התאווה ובכל החטאים שהיה במדבר, ומזה נשרש שורש היצה"ר בנשמותיהם בדורותיהם אחריהם, ומזה באו כל החטאים בכל הדורות עד שגרם להם גלות, ומהם ג"כ הפושעים והחוטאים שבכל דור ונביאי הבעל בזמן הבית, שהיו מרמים בהם את ישראל בהראות להם על רע טוב, וכמ"ש (ישעיה ה כ) הוי האומרים לרע טוב וגו', שמים חשך לאור וגו'.

וכן בזמן בית שני הצדוקים והמינים שהיו הופכים דברי אלקים חיים (עי' רש"י ר"ה יז ע"א) ונמשכו אחריהם הרבה בחושבם שזהו דרכי ה', וכן בכל הדורות, ומהם בדורות האלו אשר רבו המכחישים יופי החכמה העליונה ומפילים זהרה במה שנמשכו אחרי מחקר אנושי חכמה המזוייפת, והסרים מדרכי התורה המקובלת לנו בכל פרטי המצות ועשייתם, ונמשכים אחר דעתם בעבודת ה', והם ממש נשמותיהם של ערב רב שהם מסוד דע"ת, רק שיוצא מגדר האמת והיושר בסוד (מיכה ז כ) תתן אמת ליעקב.

והוא סוד הארת ערב רב בצד ימין של פרצוף יעקב שהוא אינו ביושר רק יוצא בסט"א, ונראה לעיני הבריות (שהוא) [שהם] בצד ימין בסטרא דקדושה, שלכך נגזר על נשמת משה להתגלגל בכל דור (עי' בהג"א בספד"צ לד ע"א) ולהיות בגלותא ביני ערב רב כמ"ש בזהר וברע"מ ובתיקונים

מאיר העץ – ח"ה

אבל בעשו וערב רב שהם רחוקים מן הז"א בשורה החיצונה, שלטו בהם יותר החיצונים, ובשמאל שהוא עשו שלטו יותר מבערב רב להיותו מן השמאל כנ"ל. ובוזה תבין ענין {לו ע"ב} ערב רב שטרח משה לגיירם, כי היו ניצוצותיו, וכמ"ש לך רד כי שחת עמך וכמ"ש ל. כי דור המדבר היו מבחי' הדעת דמצד אבא שבז"א הנקרא דעת עליון, גם הערב⁵⁹⁸ נמשכים משם כנזכר, לכן גם ערב רב גימטריא דעת. גם בלעם הי' מבחי' קליפה הנאחזת בדעת הזה, וכמ"ש (במדבר כד טו) ויודע דעת עליון, ממש. ולכן היה מקטרג בהם בדור המדבר לפי כי בו היה דבוק, ואח"כ נפרד מהם, ולכן היה שונא אותם מחמת קנאה. גם תבין ענין עשו שכ"כ טרח יצחק אבינו לקרבו תחת השכינה ולברכו, כמ"ש (בראשית כה כח) ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו, לפי שיצחק הוא צד שמאל שהוא גבורה, גם עשו הוא מצד שמאל של יעקב, והיה נמשך מתוך יסוד עליון דאבא²²⁹. גם תראה כי עשו נאחז ביסוד אבא מבחי' אחוריים שלו, שהם יו"ד, יו"ד ה"י כו'

בל"מ, והם התלמידי חכמים האמיתיים שבישראל אשר ע"י יהיו נשמרים ישראל והתורה, ועומדים בפרץ שהם מניצוצי נשמת משה הנקשרים באמונה שהוא יסוד החכמה העליונה, והוא בעקבות משיחא אשר רבו המתפרצים והם שבעקב דיעקב ששם (בראשית לב כד) ויאבק איש עמו כו', וכמ"ש בפרק גיד הנשה (צ"א ע"א) וריב"ל אמר, אמר קרא בהאבוקו עמו כאדם שחובק את חברו וידו מגעת לכף ימינו של חברו, רשב"ג אמר, כעכו"ם נדמה לו כו', שהוא סוד פרצוף ערב רב שבצד ימין של יעקב שע"י הוא המלחמה בין סט"א לסטרא דקדושה, (משלי ה ג) כי נופת תטופנה וגו'. והוא בסוף הלילה בעקבות משיחא עד עלות השחר שאז יהיה גמר הבירור ויתגלה לכל אור התורה וחכמה העליונה, וכמ"ש (משלי יב יט) שפת אמת תכון לעד וגו', ויתבערו ערב רב מעלמא (שהוא) [שהם] בסוד נג"ע ר"ע (עי' זהר ח"א כז ע"ב) חמשה כתות שחשבם בזוהר ובתיקונים בל"מ שעליהם אמרו (יבמות מ"ז ע"ב) קשים גרים לישראל כספחת בסוד (ויקרא יג מב) נגע לבן אדם, ושע"ר בנגע הפך לב"ן (שם ג') שהם הקליפות האוחזים בשערות השחורים דרישא דז"א שהם סוד (שיה"ש ה יא) קוצותיו תלתלים שחורות כעורב אותיות התורה שנסתמו ונסתרו דרכיה, והם המהפכים דברי אלקים חיים בעוה"ר למינות, ונאחזים ונקשרים בתוה"ק ומראים לבני אדם שהוא הטוב בסוד הפיכת חשך לאור ואור לחשך, והוא האחוריים של ל"ב נתיבות חכמה ונ' שערי בינה, שכל דרך בנתיב חכמת ובינת התורה נמצא נגדו להיפוך בסט"א, וכמו שית' סודו באריכות (קלי' ח) בסוד ב' הצפרים שנגד פרצוף לאה ורחל ב' נוקבין דקדושה כמו שית' במקומו בס"ד, ודי בזה.²²⁹ היות מסטרא דשמאלא דיעקב היפוכו אשר הוא רצועת מרדות אליו²²⁹, כאשר זה קם זה נופל וכו' והוא מסוד הגבורות שוטרי הדין, והוא בסוד הברכות שרצה יצחק לברך את עשו, ויעקב בא במרמה ולקח ברכותיו, והוא ענין עמוק בדרכי החכמה ובסוד הנהגה הפרטית לצורך ישראל שהוצרך עשו להתברך מאביו ע"י המחשבה, והוא כי יצחק הוא בסוד שורש מדה"ד בוצד"ק אשר נשרש במו"ס חכמה עליונה הכמוסה מעין כל חי, ששם סוד כל הביוררים דאתברירו במחשבה, שנשרש שם כח הבירור ע"י שבט הנוגש ומעניש אותם, שע"ז חוזרים בתשובה ומתנקים מעונותיהם, ולכן שם זריק ש"ך ניצוצין לכל סטר (עי' ע"ח פרח ה וזהר פקודי רנד ע"ב), והוא האור המחשיך אחר ירידתו למטה בסוד חשכת לילה וגו', והוא בסוד שורש הגבורה שבמו"ס שכתב הרב ז"ל (ע"ח הולדת א"א וזו"ן פרק ז') וכו' והוא סוד (בראשית כז א) ויהי כי זקן יצחק ותכהינה עיניו מראות וגו', שהוא סוד סוף הדין שמשם סוספיתא דדהבא (עי' זהר ח, ב רג ע"א שזה פסולת וגבורות שבזהב, ושם אחיזת הקלי' עי' ע"ח שער הקלי' פרק ז'), שהדין ישלוט בסוף קו הקדושה בסיום קו המידה שמדיד משחתא, והוא סוף הרשימו של העולמות בעולם התחתון, שבו מגיע עונש לישראל ולצדיקים ובו הם שפלים וירודים מאד, אבל למעלה בשמים, גדול מעלתם מאד, ונמצא שבאמת בשורש הבוצד"ק במו"ס שם הוא טוב מאד שהוא תכלית מחשבה העליונה הגנוזה, ושם הם גוונים נהירין, וכמ"ש (מיכה ז ח) כי אשב בחשך ה' אור לי, ולכן יצחק בסוף ימיו שם נאחז עשו לקבל הברכות שלו.

אבל לא ניתן לו הברכה העליונה בפועל, שאם היה כן היה ח"ו שליטה עולמית אל הסט"א [ע] בגר"א מגילת אסתר א א על דרך הרמז שכותב שראויים היו ישראל שלא יהיה להם כלום בעוה"ז רק שקדם ולקח ממנו הבכורה (ויש מגייהים נדצ"ל הברכה).], ובאמת לא היה רק במחשבה לבד, שהסט"א יחשוב בדעתו שלעולם יהיה שליטתו, שע"ז יתגרו אר"ה בישראל לעשות בהם שפטים ולא יתייראו מדין שלעתיד, וע"ז יהיו ישראל נקיים, וכמ"ש (איכה ד כא-כב) ששי ושמחי בת אדום וגו', תם עונך וגו', ונמצא שהיה זה בכוונה עמוקה מאתו ית', שיתברך עשו במחשבה, ובאמת מחשבה זאת הוא לטובה, שע"ז עשה יעקב מטעמים לאביו יצחק, והם סוד הביוררים שמעלה משם ע"י מעשים הטובים במלחמת מצוה הזאת ובתוקף הגלות שהשכינה יורדת לשם שהוא כלל נשמות ישראל אשר הסט"א סובבת עליהם, והם נקשרים בתורה ובמצות מתוך הדחק, והוא הערמה שעשה יעקב עם עשו, וע"ז נוטל את הברכות לע"ל ומניח לו ברכת עוה"ז ומעלה ניצוצין משם להעלות למעלה לשורש דין העליון שבמו"ס, דשם סלקין אינון דלא הוו כו', כמ"ש בספ"ד פ"א (ד' ע"ב).

מאיר העץ – ח"ה

שהם גימטריא קפ"ד, ועם י' אותיות גמטריא צד"ק, ורוצה להתאחז ביעקב שהארתו מרובה כנ"ל, ורוצה להתקרב אליו. ואז בהתקרב אליו ובהתחבר צד"ק עם יעקב, נעשה עש"ו, שהם שוין בגימטריא. ועיין במ"ש לעיל בשמו של יעקב, שהוא גימטריא ב' שמות אלקים עם י' אותיות שבהם. גם נתבאר בפסוק (בראשית לב כח) כי שרית עם אלקים ועם אנשים וגו', ומן ב' שמות אלהיים אלו היה רוצה עשו להתאחז בהן להיותן בחי' דינין. וז"ס פסוק (בראשית כו ז) אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו, ועשו אחיו בא מצידו. וכבר נת"ל ענין ב' יציאות אלו שיש ביעקב, ועם זה יובן תשלום הפסוק, כי כוונתו לספר כי אחר שיצא יעקב ב' יציאות ונעשה יעקב יעקב עד מחוץ לז"א בשורה החיצונה, אז שם עשו בא מצידו ג"כ ועומד בצד השמאלי של יעקב, ועי"ז נעשו שניהם אחים ממש, תאומים זה עם זה.

ואמנם קשה לפ"ז, כי הנה כפי זה הביאור, מדבר זה בעת לידתן ויציאתן לאויר העולם, וכפי פשט המשך הפסוק, נראה שמדבר אחר זמן הרבה בעת נטילת הברכות. אמנם ביאור הענין הוא כך, והוא סוד גדול ונעלם בענין זווג זו"ן, כי יש תימה גדולה כפי הנ"ל, כי הרי יעקב עומד בפני ז"א כנ"ל, וא"כ כאשר מזדווגים זו"ן פב"פ היכן יש מקום לנוקבא דז"א לעמוד שם. והנה תשובת שאלה זו רמוזה בפסוק (בראשית כו ז) ועשו אחיו בא מצידו. והענין, כי בזוהר שיר השירים (זו"ח טו ע"א²³⁰) בענין אלפ"א ביתא דא"ת ב"ש בארוה שם בענין הזווג של זו"ן, ואיך הקליפות מתרחקים משם בעת ההיא, ונמצא כי כאשר רחל נוקבא דז"א באה להזדווג עם ז"א, אז עשו שהוא בחי' קליפה, אע"פ ששורשו הוא בקדושה כנ"ל, הנה יוצא והולך אל השדה שהוא של החיצונים כנודע, בסוד (דברים כב כו) כי בשדה מצאה, שהוא מקום מדור כל הקליפות הנקרא סטרא דחרובא כנזכר בזוהר (ח"ב קפד ע"ב). ולפי שעשו נוטה אל הקליפה, לכך הולך אל השדה שהוא לצוד ציד, ואז יעקב יורש מקומו ולוקח ברכתו⁵⁹⁹ שהיא בחי' אותו הארה שהיתה נמשכת לו מן היסוד דאבא בהיותו עשו בצדו של יעקב, ועתה לוקחם יעקב כל אותן הברכות²³¹.

והנה כ"ז שהבחירה מסורה ויש שליטה לסט"א, אז בראשו יש מעט ניצוצי קדושה שהוא סוד רצון הדין העליון הרוצה בקיומו בסוד (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, והוא מ"ש דרישא דעשו בעטפא דיצחק [ע' תרגום יונתן בראשית נ יג וז"ל, חושים בר דן ונטל סייפא וקטע רישיה דעשו רשיעא והוה רישיה דעשו מתגלגל עד דעל לגו מערתא ואתנח בגו עיטפיה דיצחק אבוי], והוא עמידתו בשמאל דיעקב ונשרש ביסוד שורש חכמה עליונה של הבריאה שהוא יסוד אבא הנ"ל (פת"ש גדלות דז"א ע')

²³⁰ עג ע"א (אוצרות). דפוס ישן דף נג ע"ב ובחדש עג ע"א וע"ב (לש"ו).

בשעתא דאיהי אמרת נזכירה דודיק מיי, אידכרת דהא ערלה אתייה גו אינון אוכלוסין, לערבבא חדוהא, בגין למיטל חולקא בחדווא דקודשא. וכד איהי חמת ליה, דאחיד מסאבא בשיפולי מקדשא, כדין איהי אזעירת גרמה, בגין למיהב ליה תמצית דחיק וסתים, כמה דנביע מגו אבנא. וכדין ד' יהיב לאת ק', ואת ק' אתפשט בחדווא, לנטלא חולקא לגו מקדשא: ועל דכלה דא קדישא איהי, למסאבו לית לה למיהב, עבידת גרמה ד', כמאן דלא נטיל בגווה כל כך, ואיהי מסכנא, והכי אצטריך. וסימניך, ויאמר יעקב לבניו למה תתרא. דאתון בשבעא ובעותרא, הא חייבי ארעא גבייכו, אחזו גרמייכו מסכנין וכפינין. ועל דא אחזיאת גרמה בחדוה, ד': כד חמת, חייאת דא את ק', דאתפשטא כנחש דפשיט זנביה, ואתקיף ליה בחדווא, לינקא מן מקדשא, דכדין איהו אזדמן לערבבא חדוה, בכל אתר דחמי לה:

ע' פת"ש גדלות דז"א פתח עא ז"ל: בכל עת זיווג אז הסט"א נמצא לקטרג, וכל זיווג הוא תחלה בסוד הברור ממטה אל שורש מו"ס, ששם חמרא דמנטרא²³⁰ יין המשמח המשומר בענביו²³⁰ שהוא סוד שורש בוצד"ק עילאה שהוא תכלית המחשבה העליונה שיהיה הכל בשורת הדין וע"פ הבחירה ורוב המעשה שהוא עיקר השמחה בסוד²³⁰ יצחק, אלה תולדות השמחה והשחוק כו', והוא סוד יעקב שנטל הברכות מיצחק ע"י יין כמ"ש, (בראשית כז כה) ויבא לו יין וישת וגו', וארז"ל (ברכות ל"ד ע"ב) שהוא יין המשומר בענביו, והוא מ"ש בשעתא דאמרה נזכירה דודיק מיי וגו'²³⁰. וזה א"א להיות כי אם אחר הטהרה בסוד שבעת ימים נקיים להתנקות מסטרא דמסאבא דאחיד בשיפולי מקדשא להתברר מסוד ז' מלכין קדמאין דאחידין בסיומא דקדושה ביסוד דילה ששם הנחש אטיל זוהמא.

²³¹ ע' לעיל הערה 229, וכהמשך דבריו שם: וכ"ז נמשך כל זמן שעדיין לא נגמר התיקון עד סוף אלף הששי שאז יתבררו כל הנשמות, וכל המדרגות של הקלקולים יתהפכו לתיקון ע"י המצות והתורה שעושים ישראל בכל יום, שבכל יום נעשים תיקונים חדשים וניתן שליטה לכל מאור אחר ששלט בו הרע ונתהפך לטוב, ואז נגמר תיקונו ועולה שרשו למעלה למו"ס בסוד התיקון הראוי לקיבול שכר באלף השביעי להיות נקבע מדה ומאור זה בהנהגת הנצחיות, והוא בסוד המוחין

מאיר העץ – ח"ה

ואמנם לקיחת הברכות במרמה יובן כמ"ש בזוהר שיר השירים (סה ע"ב²³²), כי אין סט"א הולך משם רק ע"י מרמה ותחבולה שעושים לו, שמכריזין שיבואו כל פמליא של מעלה לראות בכבוד המלך. {לו ע"ג} והנה הקליפה הנקרא (קהלת ד יג) מלך זקן וכסיל, לא יחפוץ בתבונה לראות בכבודו של מלך, ואדרבא הולך מדעתו ומתרחק משם, ובין כך ובין כך מזדווג המלך במלכה, ויעקב לוקח ברכותיו. נמצא, כי אלמלא ידע²³³ שכוונתן הוא להזדווג, לא היה הולך משם כדי לקחת חלק מן השפע ההוא הנשפע אז. וזהו המרמה שמרמין אותו, ואז עי"ז לוקח יעקב העליון ברכותיו של עשו, כי הנה אז יעקב הולך במקום עשו, ושם מקבל הארותיו שהוא סוד הברכות, ואז נשאר מקום יעקב פנוי, ושם באה רחל אשר היתה עומדת אב"א וחוזרת עם ז"א פנים בפנים בהיותה עומדת שם במקום יעקב, ואז מזדווגים יחד באופן שאין מקום לרחל לעמוד פב"פ עם ז"א להזדווג עמו, עד אשר ילך עשו אל השדה של חורבה כנודע, ואז יעקב יורש מקומו וברכותיו והארותיו, ואז רחל עומדת במקום יעקב, והבן הקדמה זאת²³⁴.

ואמנם אין ענין זה רק אחר שמתו כל דור המדבר, כי אז נתבטל הארת דור המדבר הנקרא ג"כ לאה אשת יעקב כנ"ל, ובזה אין הפסק בין רחל העומדת במקום יעקב אל הז"א כדי

שהם מסתלקים למעלה בכל לילה ולמחר באים מוחין חדשים²³¹ הארות אחרות מסוד שם מ"ה, להעלות ניצוצי שם ב"ן שכנגדו.

ונמצא שבכל זיווג מתבררים בירורים חדשים ומסתלקים מן הסט"א שאין עוד שליטה עליהם, וכל מדה ומאור שמתברר שתחלה היה פונה אל הרע להחזיקו, עכשיו הוא מסתלק ממנו, ונשאר הרע שכנגדו שקוע, והוא סוד הנשמות שיוצאים בכל יום נולדים ומסתלקים בסוד (קהלת ח ט) עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, שע"י שליטתו ויעלו על ישראל, הטוב מתברר ומסתלק ויורד כנודו הסט"א שהיה קשור בקדושה ומסתלק למטה לנוקבא דתהו"ר, וכן הוא בכל זיווג, והוא מ"ש הרב בסוד (בראשית כז ה) ויצא עשו אל השדה לצוד ציד וגו', שהוא בעת הזיווג שהוא בסוד הברור, שאז מסתלק בחינת הסט"א שכנגדו סוד עשו למטה אל הקליפות, ואין לו שייכות וקשר אל הקדושה ואדרבא הקדושה נוטלת ממשלתה, שמקום העונש והדין שהיה מחזק את הרצועה בישא הנ"ל, עכשיו מתהפך לטוב ליעקב, ואדרבא מגיע לו הטוב מצד הדין אחר שקיבל עונשו ועמד לנגד הסט"א לעשות רצונו ית' מתוך הדחק, וז"ש הרב ז"ל, שאז יעקב יורש מקומו מצד השמאל, ועי"ז נעשה זיווג בזו"נ שאז רחל עומדת פב"פ עם ז"א ויש מקום לנוקבא לעמוד שם, אחר שפנה יעקב ממקומו לשמאל, והוא סוד עמוק מאד רמוז במליצת דברים אלו.

והיינו, שכ"ז שעשו עומד בשמאל של יעקב והוא שולט בקדושה, אז אין יעקב יכול לעמוד במדרגה זאת שיתקיים בסטרא דשמאלא מצד הדין, שבצד הדין יש קטרוג עליו, וא"כ אין מקום לכלל כנסת ישראל להתקן בסוד מ"ה דדכורא ע"י ז"א עד שמגיע זמן הזיווג שהוא בעת שנתקן ע"י ישראל וצדיקים שבדור איזה בחינה שיתברר מן הסט"א ע"י המצוה ועסק התורה המסוגל לזה, אז יוצא כרוז מסטרא דלעילא לראות בכבודו של מלך.

והכרוז הזה הוא הכח שניתן ממאורות שלמעלה להפריד הרע מן הטוב, שהקדושה תפנה עצמה למעלה והרע יסתלק ממנה, והוא אחר שכבר נתקן ואין לו צורך עוד בהנהגה זאת של הבחירה של ר"ק, ומתגלה עליו הארה למעלה מן מדרגת הזמן ולמעלה מגדר הבחירה שאין שם שליטה לרע, ואדרבא משם בא ביטולו וירידתו, והוא בסוד פנים דא"א ע"ב קס"א, והוא הכבוד של מעלה שבא מסוד [ב'] מזלות נוצר ונקה דשם הכבוד, כמ"ש (אד"ר קל"ד ע"ב) דבעי לאוקיר דיקנא, שמשם הנקיון והטהרה במים טהורים כמ"ש לעיל (פתח סא) במקומו באריכות, ומשם שורש סוד הזיווג כמו שית' במקומו בס"ד.

ולכן עי"ז ירד עשו ונדחה ממקום הקדושה, והוא הליכתו לשדה מקום חורבה ושממון, והוא סוד הסירוס של הליות²³¹ שניטל הדעת ממנו²³¹, כמ"ש (קהלת ד יג) מלך זקן וכסיל (תהלים עד יג) שברת ראשי תנינים, שניטל כחו סטרא דקדושה שבראשו, והוא סוד הערמה שהולכים עם הסט"א שניטל הידיעה מסוד הזיווג העליון, ואז הכח שניתן לו מתחלה ניטל ממנו וניתן לסטרא דקדושה.

והוא מ"ש שיעקב יורש מקומו, ואז יכולה נוקבא לבוא פב"פ עם ז"א שנעשה מקומו של יעקב פנוי ור"ל שאין מחיצה וקטרוג מבדיל, שכ"ז שיעקב לא היה יכול לעמוד ג"כ בסטרא דינא, לא היה מקום לזיווג שלא היה שלמות לכנסת ישראל [מצד עצמם רק מצד שורש יעקב אביהם שגם ז"א אינו מגלה הארותיו] מצד עצמם, רק מצד יעקב העומד כנגדו שהוא מדרגתו התחתונה, והוא המחיצה העומדת שאין נוקבא יכולה לעמוד לקבל הארת ז"א עצמו פב"פ רק בעת הברור, שאז נדחה עשו למטה ואז כל מדרגות הקדושה נוטלים לעצמם האורות של הסט"א, ויעקב עומד בשמאל ונוקבא היא באה פב"פ, והבן זה מאד.

²³² תרומה קלד ע"א (אוצרות, לש"ו).

²³³ כל חיוב צניעות בזיווג שלנו הוא משום תערובות חטא מצד תאות היצר כדי שלא יתאחזו החיצונים באותו הזיווג הנעשה כנגדו בשורשו שלמעלה (ביאורים ח"ב יב ע"א)

²³⁴ יוצא אם כן שאין הפיכת פנים של ז"א בכלל, וצ"ע

מאיר העץ – ח"ה

להזדווג עמו, שאין שם בחי' דור המדבר כדלקמן בע"ה. אבל כל זמן שהיו דור המדבר קיימים, היה אותו הבחי' של לאה אשת יעקב הנקרא דור המדבר ששם במקומה, ולא היה זווג לרחל עם ז"א הנקרא ישראל. אבל הזווג היה מן יעקב עם בחי' לאה הזאת הנקרא דור המדבר כנ"ל. והנה אחר שנזדווג רחל עם ז"א, אז עשו חוזר ובא מצידו מן השדה ונכנס במקומו, כי לא הלך משם רק ע"י מרמה שרימו אותו כנ"ל, כדי שלא יקבל את הברכות הניתנין בעת הזווג. וכאשר חוזר ורואה ומרגיש בדבר כי הכל היה במרמה כדי שיקבל יעקב הארותיו וברכותיו, ויהי אך יצא יצא יעקב כו' ועשיו אחיו בא מן השדה (בראשית כו 2), וישב בצדו של יעקב כבראשונה, ששם הוא מקומו. ואז מרגיש איך יעקב לקח ברכותיו במרמה, ואז צועק בקול מר²³⁵ על מה שרימוהו, כי הוא לא חשב שיזדווגו אז, שאלולי כך לא היה הולך כנ"ל.

שער לב פרק ג מ"ת⁶⁰⁰

ועתה נבאר ענין המרגלים וענין ג' מתנות טובות שנתן {לו ע"ד} הקב"ה לישראל, באר, מן, ענני כבוד. על ידי משה אהרן ומרים, ואח"כ חזרו שלשתם ע"י משה. וגם יתבאר מה שכתבתי לעיל (פרק הקודם) כי בזמן דור המדבר היה הזווג מן יעקב ולאה הנקרא דור המדבר, ואחר שמתו נתבטלה לאה זו ונכנסת רחל במקומה, והיה הזווג מן ז"א עם רחל פב"פ. והענין כי כאשר מתו כל דור המדבר ואת בניהם הקים תחתם²³⁶ ליכנס לא"י⁶⁰¹, אז נתבטלה אותה הארה הנקרא דור המדבר אשת יעקב, כי ע"י החטאים שעשו דור המדבר, נתבטלה ונתעלמה הארה זו, ונכנסה לפנים תוך שורשה שהוא יסוד דאבא שבתוך הז"א, היא וגם הב' המטות אשר בב' הצדדין כנ"ל, שהוא כללות כל השורה הפנימי אשר קרובה לז"א נתבטלה כולה. כי הנה המטות ההם לא נשתמש בהם יהושע אח"כ כי נגזזו כמארז"ל²³⁷, ולא נשתמש יהושע אלא בכידון²³⁸ אשר בידו כנזכר בספר יהושע גבי מלחמות העי (יהושע ח יח). אבל לא במטה של משה, לפי שג' אורות אלו יוצאין מיסוד אבא שהוא בחי' משה, לכן במות משה נסתלקו אלו האורות. ובה תבין טעם גדול למיתת משה ודור המדבר ולא נכנסו לארץ כנען, ובניהם דרא אחרא נכנסו, וזה תימא גדול. והנה בזוהר (פרשת בראשית דף כא כב ע"א) ביארו דבניהם היו מסטרא דיהושע דאיהו סיהרא, שהוא רומז ברחל נוקבא דז"א, והיא הנקראת ארץ ישראל לכן נכנסו שם. אבל משה ודורו שהיו מבחי' ג' האורות הנ"ל שיש להם מעלה יתירה, לכן בהסתלקותן נסתלקו גם הם, כי משם שרשם, כי בעודם קיימים לא היו זו"ן מזדווגים, רק אלו יעקב ולאה הנקרא דור המדבר, אשר משם יצאו נשמות דור המדבר מן הזווג הנ"ל, וכשנסתלקו, נסתלקו גם הם ובניהם שהיו מזווג רחל וישראל, שזכו ליכנס לא"י כי ארץ היא נקבה כנודע, וישראל הוא בעלה ז"א, וזהו א"י. וזהו ענין שאמר משה לישראל לאותן שזכו לא"י (דברים ד ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם, פי' כי ה' אלהיכם הוא הז"א ורחל²³⁹. והנה דור המדבר לא היתה דבוקה בז"א, אבל רחל היא אב"א בהתדבקות גמור עם ז"א, עד שצריך נסירה להפרידן כנודע. ואמר להם ואתם הדבקים ממש בה' אלהיכם, לפי שאתם מבחי' רחל הדבוקה עמו, לכן חיים כולכם היום לכנוס

- מאיר העץ -

²³⁵ מכאן שכל קרבן נותן לחיצונים חלק כדי שלא יסובב על ידי זה קטרוג וצעקה מהחיצונים (דע"ה ח"ב קנו ע"ד)

²³⁶ מלה"פ יהושע ה ז - ואת בניהם הקים תחתם אתם מל יהושע כי ערלים היו כי לא מלו אותם בדרך.

²³⁷ עי' ר' בחיי שמות יז ה

²³⁸ עי' רבינו בחיי שמות יז ה וז"ל: והנה ההפרש שבין המטה והכידון כהפרש שיש בין נבואת משה לנבואת יהושע והמטה מספרו ידוע²³⁸ וכידון הוא המלאך²³⁸ והבן זה כי נבואת משה היתה מאמתת כח העליון בלתי אמצעות מלאך ונבואת יהושע היתה על ידי המלאך שחזר למקומו אחר מות משה עבד ה' והחילוק שבין נבואת משה רבינו ליהושע כחילוק שבין השמים לארץ כי זה פועל וזה מקבל ולכן כל ימי משה אכלו לחם מן השמים שנאמר הנני ממטיר לכם לחם מן השמים כיון שמת משה רבינו ובאו לרשותו של יהושע אכלו לחם מן הארץ שנאמר (יהושע ה) ויאכלו מעבור הארץ ומזה הענין היה שהטיל משה על יהושע מלחמת עמלק בארץ ולקח לעצמו מלחמת השמים להפיל כחו של עמלק ולעקרו מן העולם ועל ההפרש שיש בין נבואת משה ונבואת יהושע דרשו רז"ל פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה ובאור זה כי מעלת נבואת משה מן הפועל ומעלת נבואת יהושע מן המקבל כי כן המאורות האלה חמה ולבנה זה פועל וזה מקבל

²³⁹ ז"א הוי,ה ואלקים רחל.

מאיר העץ – ח"ה

לא"י שהוא כנגד רחל. אבל דור המדבר אבותיכם תמו כולם ומתו, כי אין {לז ע"א} להם אותו התדבקות, ולכן אינם נכנסים לא"י שאינם מבחי' זו, וזהו ואתם הדבקים למעוטי אבותיכם.

שער לב פרק ד מ"ת⁶⁰²

ונבאר ענין המרגלים, מה היה כוונתן לכנוס לא"י אחר שאינם מבחי' זו כנ"ל, וגם משה ע"ה מה עלה בדעתו, וגם למה הש"י לא נתרצה בשליחות ההוא, וכמארז"ל (סוטה לד ע"ב) שלח לך לדעתך אני איני מצוה לך. וגם לידע מה הם בחי' מרגלים בעצמם, והשליחות והפעולה בעצמה מה עניינה, ומי הם יהושע וכלב שהיו בכלל המרגלים, ויצאו אח"כ מכללם. אבל הענין הוא, כי הנה נתבאר, שמשה הוא בחי' יסוד אבא שבתוך ז"א מהחזה ולמטה²⁴⁰, ואע"פ שהארותיו הם ב' מטות ודור המדבר כנ"ל, עכ"ז היתה כוונתו לתקן גם את רחל, אע"פ שהיא מהארת אמא, אף בזמן שהארת דור המדבר קיימת, ויהיו שתייהן מאירות, ותזווג רחל עם ז"א בסוד (משלי ג יט) ה' בחכמה יסד ארץ, כי אבא הנקרא חכמה, בטבעו לאהוב את בתו היחידה בין ז' הבנים כנזכר בספר הבהיר. ולסבת תקון זה שלח מרגלים ההם אל א"י שהיא רחל כנ"ל. והנה המרגלים האלו הם ניצוצי הארת⁶⁰³ משה יסוד אבא, אשר בהאירם ברחל הנקרא א"י נקרא מרגלים שהולכין לרגל ארץ לא להם, כי שרשם אינם משם רק מהארת דור המדבר כנ"ל. והנה בחי' אלו הניצוצין הנקרא מרגלים המשולחים מיסוד אבא אל רחל ארץ כנען הוא באופן זה, כי הנה נודע כי יסוד אבא הוא מוקף ומסובב מן האורות דאמא המגוללים מהחזה ולמטה²⁴¹. ונודע (לעיל פרק א') כי אורות דאבא יוצאין דרך פני ז"א ולחוץ, ואורות דאמא יוצאין דרך אחורי ז"א ולחוץ אל רחל. והנה כמ"ל כי ביציאת אורות דאבא דרך פני ז"א ולחוץ להאיר ביעקב, פוגע באורות אמא מה שכנגד פנים, ומוציאן עמו לחוץ⁶⁰⁴ ביעקב ודור המדבר, באופן כי גם ביעקב יש קצת אורות דאמא. הנה כך, בהיות אורות דאמא העומדין מצד הפנים ביסוד דאבא, רוצין לחזור אל האחור ללכת להאיר ברחל, פוגעים ביסוד דאבא ובוקעין אותו ועוברין בתוכו⁶⁰⁵ ויוציאין לחוץ אל הנוקבא רחל, וזהו ענין ניצוצין של אבא הנקרא מרגלים ששלח משה לתור את הארץ, שהוא מבחי' יסוד דאבא כנ"ל. והנה בכח אלו הניצוצין והארות⁶⁰⁶ של משה הנקרא מרגלים, חשב משה שבכחם ועל ידו יתוקן רחל ותחזור עם ז"א פב"פ אפילו בזמן שדור המדבר קיים, כי גם האורות האלו משם הם²⁴². וז"ס הפסוק שאמר (במדבר יג ב) שלח לך אנשים, כלומר משלך, כי אנשים אלו שלך ומניצוצות שלך הם כנ"ל. והנה לא עלה בידו תיקון זה, כי לא היה אפשר לרחל להתקן אז ע"י אלו המרגלים בלבד בזמן דור המדבר, לכך מתו כולם ולא נכנסו לארץ, זולת יהושע וכלב לסבה שנבאר בע"ה²⁴³.

- מאיר העץ -

²⁴⁰ זה פעם הראשון שמוזכר בחי' זו, שהוא בדווקא מתחת לחזה, וצ"ע
²⁴¹ כלומר יסוד אבא מוקף מאורות אמא עד החזה ולמטה מהחזה הוא לא מוקף ולכן אז הארת יסוד אבא מגוללים

²⁴² עי' דע"ה ח"ב קכט ע"ג שכמה נשמות היו מסטרא דאמא בדור המדבר.
²⁴³ עי' פת"ש גדלות דז"א עב וז"ל: הנהגה העקרית ע"י רחל נוקבא מלכות השרשית של אצילות, שהיא מסודרת ע"פ הנהגת ו' אלפי שנין שיהיה עולם כמנהגו נוהג ותחתונים עוסקים בישוב הארץ ונתתי גשמיכם וגו' (ויקרא כו ג) ולא כמו במדבר שהיה הנהגה מחודשת לשעתו כפי הצורך למתן תורה וכו' והנהגה זאת העיקרית ע"פ התורה והמצות וע"פ עבודת ישראל התחיל מזמן שבאו ישראל לארץ, שאז נקבע כל סדרי עלמין דלעילא על מכונם וכל הפרטים מסודרים כראוי, וכמ"ש משה בשירת הים (שמות טו יז) תביאמו ותטעמו בהר נחלתך וגו', ואז מכון לשבתך פעלת ה' מקדש וגו', ר"ל שכאשר נקבעו ישראל בארץ להיות מקיימים שם התורה והמצות אחר שנגמר סדורם ונתניתם ע"י משה עבדו. וכו' ומשה רבע"ה רצה במחשבתו להיות נקבע ענין הנהגה זאת שבמדבר גם בעת שנוקבא העיקרית הנהיג העולם בהיותם בארץ ורצה לבנות פרצוף רחל ע"פ הארות של יסוד אבא שנתגלו בזמנו, שגם סדר הנהגה הקבוע בארץ יהיה ע"פ שניהם, והיינו שרחל תנהיג ע"פ סדור המאורות הנוראים הגלויים במדבר וע"פ סדורה הקבוע, והיה כוונתו שע"ז תהיה הקדושה שולט במהרה על הסט"א ויבוער רוח הטומאה במעט זמן, שהרי מאורות העליונים וגילוי כבודו ית' נמצא בכל עת, וכו' וז"ס מ"ש הרב ז"ל, שענין כוונת משה בשילוח מרגלים היה לשלוח ניצוצי יסוד אבא גילוי שורש ויסוד חכמה העליונה בארץ. וכו' וזה היה ענין שלוח המרגלים שהם י' שרשים מ' שבטים כלל י"ס דחכמה, והיה נקבע ע"ז גילוי החכמה בארץ, והיה רצונו לשלוח אל הנוקבא רחל שעמדה אז באחורי ז"א, ר"ל שהנהגה העיקרית הזאת לא נתקנה עדיין פב"פ להאיר על הארץ בזיווגא דדכורא ובסוד התיקון שהוא הזיווג, אלא עדיין היה אב"א עם ז"א ר"ל נבלע בשרשו ואינה מאירה בהארת פנים, שעיקר הנהגה היה בהארה המחודשת של לאה

מאיר העץ – ח"ה

שער לב פרק ה מ"ת⁶⁰⁷

וקודם שנבאר אותן, נבאר מאמר א' הובא בזוהר {לז ע"ב} (פרשת תצוה קפד ע"ב) בתריין נקודין אתפרשת מלכו דשמיא סטרא דקדושה חד דילה וחד דעלמא דאתי כו', אשתכחו תלת נקודין בעלמא²⁴⁴.

קיצור הדברים הוא, כי ג' נקודות הם: א', נקודה עלאה טמירא בג"ע. וא', נקודה בירושלים אמצעית דישובא²⁴⁵ לחוד, ולא לכולי עלמא כמו נקודת ג"ע²⁴⁶. ג', נקודה דסטרא אחרא דחרובא.

וזהו ביאור המאמר זה, והוא דרוש נעלם וראוי להעלימו, כי כבוד אלקים הסתר דבר (משלי כה ב)²⁴⁷. דע, כי הנה בראש יש כמה מיני נקבים וחלונות באותן הכלים לצאת מתוכן

אחורי יעקב שהוא דור המדבר כמ"ש, והיה רוצה לבנות בנין זה להביאה פב"פ בחיבור גילוי אור יסוד חכמה העליונה גם בזמן שדור המדבר קיים, ר"ל שיהיה קיים הנהגת דור המדבר להיות נקבע גם בהנהגת רחל נוקבא הקבוע, אבל לא יצאתה מחשבתו לפועל שבלתי אפשר להיות נבנה בנין רחל עד שנתבטל אותו סדר ההנהגה המחודשת הזאת שלא היה רק לאותו הדור לבד בשביל נתינת התורה, וכאשר נגמר ונמסר למשה כל התורה בשלימותה, אז צריך שיתבטל סדר זה וכמ"ש. והנה מה שיש להקשות בדבריו הקדושים, הוא שהרי לפי הנראה מפשטות הכתובים, הוא שהמרגלים שהוציאו דבת הארץ הוא שגרם מיתת דור המדבר שלא נכנסו לארץ, ואלמלא כן היו נכנסים שם, אבל הוא סוד גדול שבאמת לולי חטא המרגלים היו נכנסים כולם לארץ בלא הליכת המרגלים אלא כולם ביחד, והיה מתבטל הנהגה זאת והיה מתבנה בנין הנוקבא מסטרא דלעילא ע"י אימא שמשם עיקר בניינה, שגם הנוקבא היתה חוזרת פב"פ עם ז"א, ומצד הארת נשמות של כלל ישראל שהיו נכנסים שם היה בניינה קבוע, והיה הבירור מתברר בהדרגה באופן שלא היה התגברות לסט"א, ולא היה נחרב המקדש, ולא גלו [נצ"ל היו גולים] מארצם, ובאמת כל זמן שלא נכנסו כל ישראל לארץ לא היה אפשר לה להתבנות ע"י המרגלים לבד, כיון שעדיין הנהגת דור המדבר שולט, ולכן כששלח מרגלים בעוד שהיו ישראל במדבר, לא היתה עדיין מתוקנת כראוי, ועי"ז הוציאו דבת הארץ לאמר (במדבר יג לב) ארץ אוכלת יושביה היא וגו', שעדיין לא היתה מתוקנת כראוי, ועדיין היה אחיזה לסט"א נגד רחל שלכך הוצרכה להיות אב"א עם ז"א, כאשר יבואר במקומו (נוק' דז"א פתח כה) בס"ד.

והוא סוד מ"ש (סוטה ל"ה ע"א) כי חזק הוא ממנו, כביכול אין בעל הבית יכול להוציא כליו משם, שהוא סוד הכלים של ב"ן שלא היה להם תיקון כראוי בסוד ב"ן, וחשבו שח"ו מצד הבחירה שניתן רשות ושלטיה לרע אין הדבר ברור שיהיה הכל חוזר לבסוף לקדושה, שהרי כך היה הרצון שהרע תעשה את שלה, ובאמת הכל מקושר בקדושה עליונה כמ"ש למעלה, ולזה נגזר מיתה על דור המדבר שכאשר יקומו בניהם אחריהם ואז יתבטל הנהגה המחודשת ותתבנה הנהגת נוקבא העיקרית על מכונה, אז יכולים לכנוס לארץ ולא יטעו עוד, והבן סוד העמוק הזה כי א"א להרחיב הדיבור יותר, ודי בזה.

²⁴⁴ ז"ל: בתריין נקודין אתפרשת מלכו שמיא סטרא דקדושה חד דילה וחד דעלמא דאתי נקודה עלאה טמיראה ועל דא קיימא בתריין נקודין נקודה דילה קיימא תחותיה ירושלם אמצעייתא דכל ישובא נקודה דנטלא מאימא עלאה טמירא איהו גן עדן דארעא דקיימא באמצעייתא דכל עלמא לכל סטריין דחריבו וישובא וכל סטריין דעלמא

תרגום: בשתי נקודות נבדלת מלכות שמים צד הקדושה אחת שלה ואחת של העולם הבא נקודה עליונה נעלמת ועל זה קימת בשתי נקודות נקודה שלה עומדת תחתיה ירושלים אמצע של כל הישוב נקודה שלוקחת מאמא עליונה וסתומה היא גן עדן של הארץ שעומדת באמצע של כל העולם לכל הצדדים של החרבה והישוב וכל צדדי העולם.

²⁴⁵ עי' ע"ח שער ציור העולמות עשיה פרק א' וכן מאמרי רשב"י תצוה, דהיינו מקום קבלת שפעת הת"ת

²⁴⁶ שם בהמ"ק ושער השמים, ושם יורד השפע לעולם התחתון ומשם הולך לכל הארצות וכו' וכמו שהיסוד כולל כל האברים [עי' בהגר"א על ספד"צ ז' ע"ב וז"ל, וידוע שיסוד כולל כל הו"ק ולכן נקרא כל וכמ"ש באד"ר דף קמ"ג, עכ"ל]. כמו כן ירושלים כולל כל הארצות, וכמ"ש (תהלים פז ה) ולציון יאמר איש ואיש יולד בה וגו' (ו) כמ"ש רז"ל (תנחומא קדושים י') ששלמה היה יודע הצנור שהולך מירושלים לכוש ונטע שם פלפלין וכן כל דבר (פת"ש גדלות דז"א עד).

²⁴⁷ עי' זהר אמור קה ע"ב: רבי חייא פתח (&) כבוד אלהים הסתר דבר וכבוד מלכים חקור דבר כבוד אלהים הסתר דבר דלית רשו לבר נש לגלאה מלין סתימין דלא אתמסרו לאתגלייא מלין דחפא לון עתיק יומין כד"א (&) לאכול לשבעה ולמכסה עתיק לאכול לשבעה עד ההוא אתר דאית ליה רשו ולא יתיר ועכ"ד (&) ולמכסה עתיק למכסה עתיק ודאי.

תרגום: רבי חייא פתח כבוד אלהים הסתר דבר וכבוד מלכים חקור דבר, כבוד אלהים הסתר דבר, שאין רשות לאיש לגלות דברים סתומים שלא נמסרו לגלוי, דברים שכסה אותם עתיק הימים, כמו

מאיר העץ – ח"ה

הבלים⁶⁰⁸ להאיר בחוץ, והם אזנים עינים נחירים ופה, ז' חלונות. אבל הגוף הוא סתום, ומוכרח הוא שיהיה בו חלונות לצאת לחוץ האור הגנוז תוך הכלים ולהאיר אל העומדין שם, הם הנבראין כולם. והנה מצינו ראינו ג' נקבים בגוף, ב' מהם דרך פנים, והם נקודת פי הטבור ונקודת פי האמה, ונקב א' באחור שדרך בו יוצאין השמרים²⁴⁸ אל החצונים. ואלו הם ג' נקודות הנזכר כאן. ואע"פ שנקודת הטבור סתומה, בהכרח הוא שמשם יוצא קצת הבל⁶⁰⁹, כי בהיותו התינוק בסוד העיבור טבורו פתוח כנודע (נדה ל ע"ב)²⁴⁹.

והנה תחלה צריך שתדע, כי לא יצדק לשון נקודה רק אל בחי' היסוד, בין שיהיה יסוד דכורא בין שיהיה יסוד נוקבא, אבל עיקרו הוא ביסוד נוקבא²⁵⁰, וזכור כלל זה להבין לשון הזוהר בענין הנקודה ההיא. והיא הנקרא נקודה אמצעית²⁵¹, כי בחי' נקודת היסוד הוא באמצעית הגוף, וא"כ צריך עתה להודיע איך ג' נקבים הנ"ל כולם הם בחי' נקודת היסוד דכורא או נוקבא.

ואמנם ב' נקודות בדרך הפנים שהם הטבור והיסוד. והנה הטבור הוא גם כן נקודת היסוד, כנודע שיסוד דאמא המתלבש תוך ז"א מסתיים בחזה דז"א, ותכף תחתיו הוא הטבור שהוא ענין יציאת האורות מיסוד דאמא המסתיים בחזה, ומרוב הארתן בוקעים ויוצאין לחוץ במקום הטבור. לכן פי הטבור סתום בסוד אמא עלאה הנקרא עלמא דאתכסיא (זוהר ח"א ק"ב ע"א). וזה הוא נקודה דנטלה מאמא עלאה טמירא כו' (זוהר ח"ב ר"א ע"ב), כי היא נקודת היסוד דאמא אשר בטבורא דז"א, ונקודה תתאה (זו) ⁶¹⁰ היא פי היסוד דז"א ממש. ואע"פ שעיקר פי⁶¹¹ הנקודה אינו אלא יסוד דנוקבא, כי הנה נתבאר אצלינו בענין שיעור קומת פרצוף רחל מהחזה ולמטה באחור דז"א, איך ת"ת דרחל שהיא גופא דילה מכוון נגד יסוד דז"א, ושניהן מסתיימן כאחד, נמצא כי פי היסוד של הזכר הארה היוצאת משם הוא ממש כנגד יסוד רחל שבאחוריו. נמצא, כי זו הנקודה תתאה שהוא ביסוד דרחל⁶¹², אינה באתכסיא כמו היסוד דאמא, שהיא מלובשת תוך ת"ת דז"א ממש, אשר זהו סבת קריאתה עלמא דאתכסיא, כי ז"א מכסה ומלבישה כמבואר אצלינו ע"פ ספד"צ סוף פ"ק (טו ע"ב) באומר, אתא מפתחא דכליל בשית ומכסה פתחא, והבין זה.

ואמנם⁶¹³ נקודה תתאה זו, שהוא פי היסוד דז"א, אשר ג"כ שם הוא יסוד דרחל מכוון כנגדו כנ"ל²⁵². הנה כנגדן יש נקודה ג' באחור דז"א, שדרך בו יוצאין השמרים אל החצונים כנ"ל. ונלע"ד ששמעתי ממורי זלה"ה, כי גם בזה שייך בחי' היסוד, כי שם בחי' יסוד של

שנאמר לאכול לשבעה ולמכסה עתיק, לאכול לשבעה עד אותו מקום שיש לו רשות ולא יותר, ועם כל זה ולמכסה עתיק, למכסה עתיק ודאי.

²⁴⁸ הקלי' מכונה כשמרים עי' זהר ח"ב קצא ע"א, וכן לקמן שער לח פרק ד.
²⁴⁹ נמצא שפי הטבור הוא מקום פתיחת המאורות של חג"ת להאיר למטה גם לתחתונים בעוה"ז, ולכן הוא באמצע בין חג"ת לנה"י, והוא סוד מ"ש (נדה ל' ע"ב) שהתינוק במעי אמו פיו סתום וטבורו פתוח ואוכל ממה שאמו אוכלת, והוא כמ"ש למעלה בנתיב עבור דז"א (פרצוף ז"א פתח ג) שענין העבור הוא התכללות דז"א במעי אימא וטפל אצלה להיות נכלל במאורות שלה, וכמו כן העובר בבטן אמו נכלל בה וירך אמו הוא, ואז נזון ממזון שלמעלה ממדרגתו שהוא סוד מ"ש (נדה שם) שנר דלוק על ראשו וצופה מסוף כו' בסוד (ישעיה ל כו) ואור החמה יהיה שבעתיים כאור ז' ימי בראשית שהוא מאימא (פת"ש גדלות דז"א עג).

²⁵⁰ עי' שער מאמרי רשב"י תרומה & כי בכל ספר הזהר אינו קורא נקודה אלא ליסוד דמלכות (ביאורים ח"א ו ע"ב). נקודה הוא על יסוד ומלכות (כללים ח"א יג ע"ג)

²⁵¹ שורש המלכות הנה הוא באמת למעלה מכולם והיא עולה למעלה מהכל כי היא מהמלכות דא"ס ית"ש אשר בה נעשה הצמצום הראשון והוא בהנקודה האמצעית שבה (דע"ה ח"ב קנח ע"א)

²⁵² עי' פת"ש גדלות דז"א עג: ז"א חציו למעלה סוד חג"ת שבו הוא הנהגת עוה"ב [עי' ליקוטי הגר"א בסוף ספד"צ ל"ח ע"ג וז"ל, הנהגת העולם בכל זמן הוא ברחמים, והן ו"ק, ג' כלילין בג', ג' מתנהג העליונים שם בחסד גמור או בדין גמור או ברחמים גמורים, וכן בעה"ב בגן עדן העליון, וגיהנם, ובינונים, אבל התחתונים בעה"ז א"א להתנהג בהם, ולכן מתנהגים עי' נה"י כולם ממוזגים, ומלכות הוא תכלית הבריאה והוא דמיון הכתר, עכ"ל. - ששם עיקר גילוי שכר ועונש בקו המדה ולא במיזוג המדות (פת"ש שם)] ומחזה ולמטה נה"י שבו הנהגת עוה"ז, ולכן הנוקבא עיקר בניינה מן החזה ולמטה שבאלו המאורות היא מנהגת העולם, והנה (ה)עולם התחתון הארץ שלמטה היא בחינת נוקבא מלכות שלמטה וכו' ונקב הטבור הוא למטה מן החזה שהוא באמצע הגוף, והוא סוד גילוי אורות של חציו העליון שהוא הנהגת עוה"ב שהוא מתגלה למטה מן החזה שהוא בארץ בג"ע התחתון, ולכן שם גילוי שכר ועונש שהוא מענין הנהגות עוה"ב מסטרא דבינה שהוא ג"ע העליון.

מאיר העץ – ח"ה

הנוקבא של הקליפות המכוון ממש {לז ע"ג} נגד נקודת האחור הזה שבקדושה, והוא נקרא נקודה דחורבא כמ"ש²⁵³.

ועתה נבאר מאמר הנ"ל, בתרין נקודין אתפרשת מלכו דשמיא. הנה נתבאר אצלינו כי בחי' עולם הוא ז"א²⁵⁴, כמ"ש (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, שהוא הראשון מן הו"ק דז"א. ונדע, כי הז"א הוא עץ חיים מהלך ת"ק שנה (מדרש זוטא שיר השירים פרשה א²⁵⁵), בסוד ה"ח המתפשטין בו, וכל א' כלול עד ק', הרי ת"ק. וכן העולם כולו מהלך ת"ק שנה, נמצא כי כל העולם כולו הוא בחי' ז"א. ואמנם צד פנים שלו הוא קדושה גמורה, וצד האחוריים שלו יש שם אחיזה²⁵⁶ אל⁶¹⁴ החצונים כמ"ש.

והנה צד הפנים מתחלק לב' בחי', כי מחציו ולמטה אשר שם האורות של החסדים דאמא מגולים, שם הוא בחי' הישוב שבו שוכנים ועומדים שם בני אדם. וכנגד המקום הזה עצמו מן האחור הוא מקום עמידת רחל נוקבא דז"א, וזה סוד שנקרא רחל ארץ כנ"ל, בסוד א"י, ארץ ז"א הנקרא ישראל, לפי שבשיעורה יש שיעור הישוב הנקרא ארץ, על שם שהיא מריצה את פירותיה, כמארז"ל (מדרש תנחומא ראה פרק ח)²⁵⁷. אע"פ שהיא עומדת באחור שהוא מקום חורבה, סופה לחזור בפנים בעת הזווג, ושם לא יש אחיזה אל החיצונים כנדע, לכן נקרא רחל ישובא לא חורבא ח"ו, כי חזרת פב"פ בעת הזווג. אמנם מחציו של ז"א ולמעלה מצד הפנים שהוא מהחזה ולמעלה, אין כנגדו ישוב כי האורות⁶¹⁵ הם סתומים ואין האורות נמשכין לחוץ כדי שישבו בו בני אדם, לכן נקרא (זחר ח"א קנב ע"א) עלמא דאתכסיא⁶¹⁶ סתימא, ושם מקום לאה כנגד האחור אשר איננה נקרא ארץ, ואינה בחי' ישוב, כי גם היא נקראת עלמא סתימאה כמ"ש אצלינו. אמנם שם מחציו ולמעלה מצד הפנים הוא מדור אל הנשמות העליונות⁶¹⁷ הנקרא ג"ע הארץ, אשר עליה נאמר (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו, עלמא סתימאה.

והנה כאשר נעריך כל אורך גופא דז"א, יהיה (כל) נקודת מחציתו פי הטבור אשר כנגדו ג"ע הארץ, שהיא נקודה טמירא אמצעיתא דכל סטרין, בין בבחי' ישוב בין בבחי' חציו העליון שאין בו ישוב כנ"ל, ושם באמצעיתו יש ההוא עמודא דנעיץ באמצעיתא כנז' בזוהר (ח"ב קל ע"ב). וכאשר נחלק הישוב לבדו, שהוא מחציו דז"א ולמטה עד סיום הרגלים, יהיה הנקודה האמצעית בפי היסוד דז"א, אשר נקודה זו נקרא ירושלים, שהיא באמצע הישוב כנדע (תנחומא קדושים י'). והיא נקודה דאתגלייא.

ואמנם מצד האחור דז"א מחציו ולמעלה, אין בו דבר כלל, ומחציו ולמטה יש בו נקודה ג' באחור אשר משם יוצא פסולת ושמרי המאכל, ומכאן יוצא הארה אל החצונים. וז"ס שהקליפה וע"ז נקרא צואה בלי מקום (ישעיה כח ח). וכמ"ש (שם ל כב) צא תאמר לו, כי משם הם

- מאיר העץ -

²⁵³ מציאות הסט"א היה לצורך גדול לתיקון הבריאה בשביל הבחירה ושכר ועונש, ולכן צריך למצוא לזה שורש ג"כ בז"א שהוא כלל הנהגת ומציאות הנבראים כולם, והוא הנקב ופתח שדרך שם ניתן איזה ממשלה וכח אל הרע לעשות את שלו, והוא סוד נקב האחור שמוציא הפסולת לחוץ שמשם יניקתו, והוא מסיגי וסופי הדינים שבצד האחוריים (פת"ש גדלות דז"א עה).

²⁵⁴ ע"י אד"ר קלד ע"ב שימי עולם שייך לז"א.

²⁵⁵ ז"ל: עץ החיים מכוון כנגד גלגל החמה אחרים אומרים עץ החיים מכוון כנגד גלגל חמה מהלך שנה. רבי מאיר אומר מה גלגל החמה ת"ק שנה אף עץ החיים ת"ק שנה וכל פלוגתא דמי בראשית יוצאים

וע"י שעה"פ

(2) שער הפסוקים - פרשת בראשית - דרוש ב'

מהה' חסדים, כלול מעשר, ועשר מעשר, הם ת"ק. וז"ס מ"ש רז"ל. מהלך עץ חיים ת"ק שנה, שהם ה' חסדים, המתפשטים בז"א. והנה ת"ק חסדים, הם כמנין כתף ימין, וכנגדו כתף שמאל, הם ה' גבורות.

²⁵⁶ ע"י זוה"ק פקודי רכ"ז סע"א אע"ג דפרישו (ר"ל הפרש והבדל) אית לקודש מן החול חולקא חדא אית ליה בקדושא מסטרא דשמאלא כו' והוא בהגבורות דהאחוריים כנז' וע' בדברי הרב בשער הקליפות (פרק ג') ושם (פרק ב') בתחילתו וזהו הענין דעץ הדעת שהיה בתוך הגן עדן הגם שהיה אז בדרגא דהנוק' דאצילות אך עכ"ז הנה היה שם מקום אחד אשר בו היה עדיין רושם דתוקף הגבורות והדינין של עולם התוהו אשר לא נתקן עדיין ושם היה שורש של כל הקליפה והרע (דע"ה ח"ב לט ע"ד).

²⁵⁷ ז"ל: נחלת צבי מה צבי קל בריצתו אף א"י מריצה פירותיה שמבכרת תחלה.

מאיר העץ – ח"ה

נזונים, ומצד הפנים אי אפשר לחיצונים להתאחו, לכן הושם הצינור זה באחוריים, כי שם הם נאחזים וניזונים. וז"ס שיש ע"ז הנקרא פעור, אשר עבודתה בכך לפעור עצמו ולהוציא הזוהמא אליה, כי זהו מזונה ממש, ואין שפע נמשך לה כי אם עד"ז. והנה יסוד דאבא הוא מן החזה דז"א ולמטה, והוא ממש מכון מבפנים נגד נקב וצינור האחור הנקרא פעור. וזשארז"ל (פד"א מ) ע"פ (דברים ג כט) ויקבור אותו בגי מול בית פעור, כי כל זמן שפעור עולה ומקטרג רואה את משה קבור שם, שהוא יסוד אבא⁶¹⁸²⁵⁸, ונטמן שם, ונרתע ושב לאחוריו ואינו מקטרג על ישראל, והדבר מבואר. ובענין פרעה מלך מצרים בארנו ענין זה של פעור, איך הוא קשור עם העורף שהוא פרעה, וע"ש היטב, ושם נתבאר²⁵⁹.

והנה נקודה זו נקרא נקודה דאמצעיתא דחורבא דעלמא, שהוא מקום אחיזת הקליפות המחריבין את העולם, ולהיות שהם בחי' חורבן ושממון, לכן לא הושמה נקודה אחרת שנית (פי' בחצי העליון דז"א באחוריו)⁶¹⁹, ואינו דומה לצד פנים שיש בו ב' נקודות כנ"ל. וטעם הדבר לפי שבאחור הוא מקום סטרא דחורבא, לכן נגד חצי התחתון, שהוא ישוב עולם הזה {לז ע"ד} התחתון, יש כנגדו אחיזה אל החיצונים שהם בחי' נקודת האחור כנ"ל, שהוא הנקרא נקודה דחורבא. אבל בחצי העליון, שהיא בחי' ג"ע הארץ, הנקרא אימא עלאה סתימאה, אין שם כנגדו אחיזה אל החיצונים מצד האחור, כי אין החיצונים נאחזין באמא כנודע, לכן אין באחור רק נקודה א' לבד בחצי התחתון, אבל מצד הפנים הם ב' נקודות.

והנה ז"ש לשון המאמר, בתרין נקודין אתפרשת מלכו דשמיא כו'⁶²⁰ סטרא דקדושה כו', פירש ב'⁶²¹ נקודין אלו שניהן הם בצד הפנים של ז"א הקדוש, אשר אין שם רק סטרא דקדושה לבד, פירוש שאין אחיזה אל החיצונים בהם רק בנקודת האחור לבד. וקרא לבחי' צד הפנים סטרא דקדושה לסבה הנ"ל, וביאר ענינם ואמר, כי הנקודה א' תתאה הלא היא ירושלים כי היא למטה ארץ⁶²² השפלה, לכן איננה נקרא סתימאה, כי הרי היא גלויה לעין כל בריה.

וז"ס (תהלים נ ב) מציון מכלל יופי אלהים הופיע²⁶⁰, ירצה כי מציון הוא יסוד דז"א אשר היסוד הזה נקרא מכלל יופי⁶²³, בסוד (בראשית לט ו) ויהי יוסף יפה תואר, ובסוד (ויקרא יט לב) והדרת פני⁶²⁴ זקן, כנודע²⁶¹. הנה מבחי' ציון הנזכר אלקים, שהיא מלכות הנקראת רחל, הופיע וקבלה הארתה משם ע"י ציון שהוא היסוד דז"א כמבואר אצלינו ענין הארה זו, והוא ענין הה"ג שבז"א שיורדין עד היסוד, ומשם ניתנים אל הנקבא העומדת באחור (נ"א דרך אחור)⁶²⁵ בדעת שלה. ולא עוד, אלא שאפי' הב' חסדים המגולין הניתנין ג"כ לרחל אינן ניתנין אליה עד שירדו תחלה ביסוד דז"א, ואח"כ עולין משם בסוד אור חוזר, ואז ניתנין אל רחל כנודע. נמצא, כי כל הארות רחל הנקראת אלקים הוא מציון⁶²⁶ מכלל יופי, שהוא יסוד דז"א. וכבר נודע כי הוי"ה אלקים הוא חיבור ז"א ורחל, לכן ירושלים שהיא בחי' רחל²⁶² היא כנגד פי היסוד של ז"א הנקרא נקודה תתאה.

אמנם נקודה העליונה הנה היא נקוד' עלאה סתימאה, והיא נקודת טבור שהוא סתום, וזהו נקודה עלאה למעלה ממקום נקודה תתאה שביסוד כנ"ל שהיא תתאה ופתוחה. אבל נקודת הטבור עליונה וסתומה והיא בחי' ג"ע הארץ, בחי' אמא עלאה⁶²⁷ הסתום מעין כל בריה, בסוד

- מאיר העץ -

²⁵⁸ עי' שער הנקודות פרק ד ודברינו שם הערה 265, והערה 316.

²⁵⁹ צ"ע אם כוונתו לשער מאמרי רשב"י (פרשת תצוה לב ע"א) ודע כי כמו שכאן למטה יש אחיזה אל החיצונים בסוד פעור כך יש אחיזה אל החיצונים מכון כנגדו ממש בקו ישר במקום העורף של ז"א וזהו סוד כי פנו אלי עורף ולא פנים והנה עורף אותיות פעור. וכבר נתבאר אצלנו כי פרעה מלך מצרים היתה אחיזתו שם ולכן פרעה אותיות הערף וגם הוא בגימטריא עורף עם הכולל גם כל אנשי מצרים נאחזים שם ומשם יניקת ממשלתם וכבר נתבאר במקומו כי שם בגרון הוא המוחין דקטנות דאלהים והיו יונקים מצד אחורי הגרון מאותם האלהים במקום הנקרא עורף ועיין בביאור ברכת אשר יצר כו' ענין פעור הנזכר פה:

²⁶⁰ נקודת ציון אהל מועד והוא יסוד דהמלכות שהוא נקרא נקודת ציון (הקדו"ש פט ע"א).
שעה"פ דף קט ע"א (הגוב"י) צ"ל קמט ע"א (לש"ו).

עי' פת"ש גדלות דז"א עד: ע"י יסוד נפתחים כל המאורות על הנפש ושם מיזוג גבורות דנוקבא ע"י חסדים דכורא, והוא סוד היופי לובן ואודם כמ"ש (שיה"ש ה י) דודי צח ואדום וגו' (עי' אד"ז רצב ע"ב), והוא חיבור הוי"ה אלה"ם, וז"ש מכלל יופי אלה"ם הופיע, שהוא גמטריא יסוד' וב' שמות הנ"ל והוא מדרגת יהושע בן נון משבט אפרים, כמ"ש (בראשית מא נב) כי הפרני וגו'.

²⁶¹

²⁶² עי' תיקון הירח פרק ג' ולקמן שער לד פרק ב' אות ח' בסופו (דף מו ע"א בהג"ה) (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

(ישעיהו סד ג) עין לא ראתה וגו', גם היא עלאה בסוד (תהלים כד ג) מי יעלה בהר ה'. והנה נקודה עליונה היא אמצעית לכל ג' נקודות, כאשר אנו משערין כל אורך העולם ישוב וחורבה²⁶³, שהוא כל בחי' ז"א. נמצא שנקודת הטבור מחצית הגוף ממש כנ"ל, אבל נקודה תתאה היא מחצית בחי' ישוב שהיא רחל כנ"ל. והנה כנגד נקודה זו תתאה אשר בצד פנים, יש מכוונת נגדה ממש בצד האחור נקודה אחרת השלישית, ונקרא נקודה דחורבא כי שם נאחזין החצונים כנ"ל. ונחזור לענין יהושע וכלב, כי אלו לבדם נמלטו ונתקיימו ונכנסו לארץ, לפי שאינם מבחי' מרגלים כנ"ל, רק הם בחי' 628 ב' הכלים ואורות הנ"ל²⁶⁴, שהם מפי²⁶⁹ הטבור ופי היסוד, ומשם יוצאין יהושע וכלב²⁶⁵. ובזה תבין איך הם מכלל דור המדבר ועם כ"ז נתקיימו ונכנסו לארץ. והענין הוא, כי להיות האורות אלו יוצאין מצד הפנים של ז"א, מקום שדור המדבר עומד שם, לכן הם מתערבין עם דור המדבר ונכללין עמהם. ועוד טעם אחר, והוא כי דור המדבר יוצאין מחצי⁶³⁰ תחתון של ז"א, שהוא מהחזה ולמטה, וגם ב' האורות הנ"ל הם יוצאין למטה מן החזה ולכן מתערבין יחד, אבל להיות כי האורות אלו הם יוצאין מן גופא דז"א בעצמו⁶³¹, וסבת האורות האלו הם מחמת ריבוי אורות של אמא המתפשטין תוך גופא דז"א, לכן הם בוקעין גוף ז"א, וכיון שמוצא פתח פתוח שהם פי הטבור ופי היסוד דז"א, יוצאין דרך שם לחוץ. נמצא, כי האורות האלו עיקרם מן אורות דאמא, ולכן אין להם שייכות לדור המדבר שהם אורות דאבא, לכן נכנסין אלו לא"י שהיא רחל שהיא מצד אורות אמא. ובפרט כי אלו הב' הם אורות גדולים {לח ע"א} מאד, כי יהושע וכלב לבדם לקחו כל הב' אורות אלו, לכן היה בהם כח לכנס לא"י. וז"ש (במדבר יד לח) ויהושע בן נון וכלב בן יפונה חיו מן האנשים ההולכים לתור את הארץ, פירוש כי גם הם הלכו בחבורת אנשים מרגלים שהם אע"פ שאינם מכללים, לכן נתקיימו וחיו ולא מתו.

ושכחתי מה ששמעתי ממורי זלה"ה בזה איזה מהם ביסוד ואיזה מהם בטבור⁶³², יהושע או כלב, ואני מסופק אם שמעתי כי כל"ב גימטריא ב"ן שהוא הוי"ה במילוי ההי"ן היוצאת מן יסוד ז"א אל הנוקבא רחל, אבל יהושע הוא יותר עליון ממנו והוא מהטבור. אבל היותר נלע"ד שהוא בהיפך כי יהושע הוא הבל היוצא מיסוד דאתגלייא הבל רב וגדול, וכלב הוא הארת הטבור שהוא הארה מועטת לפי שפתחה סתום כנ"ל, לכן היה יהושע מלך על ישראל משא"כ כלב. וגם כי הרי יהושע מיוסף אתי, והוא יסוד, א"כ הבל היסוד הוא יהושע²⁶⁶⁶³³.

- מאיר העץ -

²⁶³ עי' דע"ה ח"ב קמט ע"ב שפשטות זה מדבריות. ועי' פת"ש גדלו תדז"א ע"ג: אמצעייתא דעלמא שחציו אינו מיושב נגד אורות שלמעלה מחציו דז"א שלא באו לידי גילוי בהנהגות עוה"ז ומוכנים להתגלות לעתיד, כמ"ש (ישעיהו מא יט) אשים במדבר ארז שיטה, שגם המדבר עתיד להיות ישוב והיא ע"י שיתגלו אורות חג"ת שלמעלה מחציו פרצוף בהנהגה, וגם הם יאירו למטה בעוה"ז. ועי' פת"ש גדלות דז"א עה: וענין המדבר הוא מקום הקליפות והמזיקין (עי' שעה"פ בראשית ד"ה וכל שיח) שהם ניצוצין דאתדעכו מעלמין קדמאין דאתחרבו שהם משברי כלים מסוד שיעורי הנהגה שלא בסדר הראוי, ואין להם קשר זה בזה רק שהם תלויים בניצוץ הקדושה אשר נותן להם חיות וקיום לצורך תיקון הבחירה בכל ו' אלפי שנים

²⁶⁴ ואלו שני המאורות של ב' הנקבים הם שייכים אל נוקבא העיקרית שהיא מאורות אימא וכמ"ש ששם בב' הנקבים נפתחים אורות דאימא, ולכן הם נכנסו לארץ, ואלו השנים הם שני שרשים של הנוקבא כידוע שג' שרשים לנוקבא בפה, ובטבור שהוא בחזה, וכנגד עטרת היסוד, שבכל מקום שיש שם נקב ופתיחה שם יש לה שורש שלכן נקראת נוקבא, והיא רביעאה לכל תלת וכו' והם בג' חלקי הפרצוף בראש בטן גויה, א' בפה בדעת שהם יה"ו והיא ה' אחרונה תורה שבע"פ קרינן לה, והב' בחזה ובטבור נגד ת"ת שהם חג"ת בגויה, והג' בבטן נגד נה"י בעטרת היסוד, שבכל מקום שיש פתיחה וגילוי אל מאורות הפנימיים שם נמצא שורש לנוקבא שמתגלים ע"י, והם בסוד משה רבע"ה בפה הלכה למשה מסיני²⁶⁴, והיא כלת משה בדעת²⁶⁴, והב' בטבור הוא כלב בן יפונה ושם סיום פרצוף לאה נגד החזה ששם רגלין דילה נכנסים בכתר רחל, וכן כלב בנה של לאה מיהודה בסוד (ספד"צ ל' ע"א) ה' ד' הוית (בראשית כט לה) הפעם אודה את ה', וכמ"ש רבינו הגדול בפירושו לספ"ד פ"א (ט' ע"ג)²⁶⁴, והשלישי הוא יהושע בן נון בעטרת היסוד והוא בנה של רחל ששם סיום פרצוף דידה, שהיסוד כלל כל הפרצוף כמ"ש (פת"ש גדלות דז"א עג).

²⁶⁵ הם מסוד אורות אימא השייכים לרחל (פת"ש גדלות דז"א עג).
²⁶⁶ עי' (יה"א ח"ג יח סוע"ב) שיהושע וכלב הם עומדים כתיקון ברית לשון וברית המעור, ולכן יהושע שייך ליסוד וצ"ע, וכן עי' גוב"י שבשער רוה"ק דף ב ע"ב דורש א' מסתפק המהרח"ו בענין נבואת יהושע.

ועי' פת"ש גדלות דז"א עג: ונקודה זו שם שורש נשמת כלב בן יפונה שהארתו מועטת מנקב יסוד שיתבאר למטה (פתח הבא) כי בעוה"ז נסתם הנקב הזה שהוא בימי הלידה בסוד הנהגת ו' אלפי

מאיר העץ – ח"ה

שער לב פרק ו מ"ת⁶³⁴

והנה כאשר מתו דור המדבר ויקומו בניהם תחתיים אשר נכנסו לא"י, אז נתבטלה השורה הראשונה אשר היתה סמוכה אל הז"א, והם דור המדבר וב' המטות הנ"ל. והנה כנגד ג' אבידות²⁶⁷ אלו ניתן להם ג' מתנות טובות: באר, מן, וענני כבוד. לכן נקרא מתנות, כי הם מתנות חדשות²⁶⁸. ואמנם לא חזרו ג' מתנות אלו במקום ג' הארות הראשונים⁶³⁵ שנתבטלו, רק בחי' הבאר לבדה עומדת במקום דור המדבר, אבל המן וענני כבוד לא האירו במקום שהיו תחלה ב' המטות כמ"ש בע"ה. וטעם הדבר, לפי שהבאר הוא בחי' הסלע שהיא רחל נוקבא דז"א, וכאשר קם דור ב' אשר עליהם נאמר (במדבר כ א) ויבואו כל העדה מדבר צין בחדש הראשון ויצמא שם העם למים, והוא כי תחלה היתה נמשך השפע מהארה הנקרא דור המדבר²⁶⁹, וכאשר נתעלמה ונתבטלה בשרשה ביסוד אבא שביסוד⁶³⁶ ז"א, אז צמאו למים כי לא היה להם מאותה הארה רק מבחי' רחל שהיא א"י והיא הבאר כנ"ל, לכן הצריך לתקן את רחל נוקבא דז"א ולהחזירה פכ"פ עמו בבחי' זוג ממש²⁷⁰, ומשם ימשך להם השפע הצורך להם. ואז שתו מי השפע מן הבאר ההוא, ותשת העדה ובעירם (שם יא), ואז נאמר שירת הבאר (במדבר כא יז) אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה, וכמ"ש בסיום הדרוש הזה ענין פסוקים אלו. לכן נבאר תחלה ענין ג' האורות אלו איך עומדים, והם באר מן ענני כבוד.

הנה כבר נת"ל איך יסוד של אבא מלובש תוך יסוד אמא, בהיותן שניהן תוך גופא דז"א, והחסדים המגולין היוצאין מיסוד דאמא במקום החזה דז"א, ומשם ולמטה, והנה הם מקיפים וסובבים היסוד דאבא²⁷¹. גם נת"ל כי הארות של אבא יוצאין מחוץ לז"א, ומאירין ליעקב ודור

שנין, ונשאר רק נהירו דקיק שממנו ניזונים הצדיקים בעוה"ז מעין עוה"ב, ולכן נשתטח על גבי קברי אבות במערת המכפלה (סוטה לד ע"ב) שמשם הוא שער לג"ע של מטה כמ"ש בזוהר (ח"א פ"א ע"א) והוא נקב הנ"ל, ויהושע בן נון הוא נגד נקב היסוד דז"א.

ועי"ש פתח עד: ומשה רבע"ה סמך ידיו ונתן מהודו עליו (במדבר כז כ) כי יסוד דז"א מקושר ביסוד אבא, והוא יסוד ההנהגה מקושר ביסוד חכמת הבריאה הנעלמת, וכמ"ש (דברים לד ט) ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו וגו', וכמ"ש (תהלים צ יז) ומעשה ידינו כוננה עלינו, כמ"ש בהקדמת זוהר בראשית (ח' ע"א) דא הוא ברית קדישא דחתיים כו', ולכן יהושע הוא הביא (את) ישראל אל הארץ אל הנוקבא רחל, והוא בן נון בסוד²⁶⁶ וקנה הכל (עי' שעה"כ דרושי עמידה פרק ב) שבנין היסוד ע"י ה"ח דאימא שלכן נקרא כ"ל, כמ"ש (דבה"י א' כט יא) כ"י כ"ל בשמים ובארץ, והם ה"ח וה"ג, ב"פ נ', והוא בסוד ו' זעירא (עי' זהר ח"ג עד ע"ב)

²⁶⁷ עי' פת"ש גדלות דז"א עו: מאז נגנזו ב' המטות שבצדדי דור המדבר אחר שדור המדבר עצמו נבלע בשרשו, גם הנהגת המטות שהוא מענין שלמעלה מהדרגת הנהגת הארץ נתבטל.
²⁶⁸ עי' ספר הליקוטים פרשת שמות דף ס' ריש ע"ב כי הגם שכבר היה להם הבאר בתחילה גם כן אך מאחר שנתבטל במיתת מרים וחזר וניתן להם בזכות משה לכן נקראו מתנות חדשות עכ"ל (לש"ו).

²⁶⁹ עי' פת"ש גדלות דז"א עו: הבאר הזה איננו הבאר שהיה משמש בעת דור שיצאו ממצרים, שלכן היה יוצא המים ע"י המטה [כמ"ש כ שמות יז ו - הנני עמד לפניך שם על הצור בחרב והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה לעיני זקני ישראל], משא"כ באר הזה שהיה מבחינת רחל.

²⁷⁰ עי' פת"ש גדלות דז"א עו: אורות של רחל נוקבא העיקרית שהוא הנהגה הקבוע לימות עולם ע"פ התורה והמצות, והתחיל בנין זה מדור באי הארץ, שענין כניסתם לארץ היה כדי לבנותה בנין גמור, וכן היה כוונתו ית' להכניסם שם לקיים שם התורה ומצותיה, ובזה יתעלה מדרגתם ויתפרסם כבודם בגוים (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ וגו', ויתגלה כבודו בגוים והם יהיו לנס עמים, ובזה מתגלה שם מלכותו, והוא בנין הנוקבא בכל דרכי ההנהגה העליונה, והוא סוד בנין הנוקבא להיות מתגדל בכל קומתו דז"א, ולעומתו גם הארץ התחתונה תתרחב, וכמ"ש (דברים יט ח) ואם ירחיב ה' את גבולך וגו' כמ"ש במ"א באריכות, שענין הרחבת הארץ הקדושה היה כפי שלמותם של ישראל שע"ז אמרו (גיטין נ"ז ע"א) ארץ צבי כתיב בה כו', וכל מקום שהיה גילוי התורה והקדושה ביותר היתה הארץ מתרחבת ביותר ע"פ נס, והוא לפי ענין גידול והתפשטות רחל למעלה.

271

עי' פת"ש גדלות דז"א עו: וב' המתנות של המן וענני הכבוד שהיה להם, היה ג"כ מהנהגת ז"א עצמו השייך לנוקבא העקרית, והם בב' צדדי ימין ושמאל של ז"א, והיינו כי יסוד אבא המאיר תוך הארת הפנימית דז"א שהוא מושרש ביסוד חכמה העליונה הוא נעלם ואינו מתגלה רק ע"י אורות אימא הסובבים אותו מבחוץ, ואורות אימא הם השייכים לבנין הנוקבא שעיקרה מגבורות.

מאיר העץ – ח"ה

המדבר דרך פנים של ז"א ב' שורות זו לפנים מזו, וכל שורה כלול מג' כנ"ל. והנה גם נת"ל כי גם מב' צדדי ז"א מצד ימיני של נצח דז"א ומצד שמאל של הוד דז"א יוצאין האורות לחוץ, אשר הם בחי' מן וענני כבוד כמ"ש בע"ה. והענין, כי הנה לכאורה היה נראה כי כאשר נחלק או"פ לחצאין יצאו חצי האורות העומדים בצד ימין דז"א ויבקעו שם בדופן כלי של יסוד אבא שבתוך ז"א מצד ימין שבו, ומשם יצאו לחוץ, וכעד"ז מהאורות העומדים בצד שמאל יבקעו צד שמאלי ויצאו {לח ע"ב} משם לחוץ, כי כל א' וא' יוצא במקום הקרוב אליו.

האמנם לא היה הדבר כן, לפי שאם היו יוצאין עד"ז היה נמצא שהאורות יתחלקו ויצאו לחוץ חציים מצד ימין וחציים מצד שמאל, וישאר יסוד דאבא ריק ופנוי מבלי שום הארה בתוכו, ועי"כ ישאר ז"א בלתי אורות יסוד אבא. וגם דור המדבר ויעקב ישארו בלתי אורות, כי כל האורות יצאו דרך צדדים. לכן המאציל העליון הניח בטבע האורות אלו טבע אחר להיפך, שלא יצאו כל א' וא' בדרך הקרוב אליו אל צדו⁶³⁷, רק להיפך ויצאו למפרע, כי אורות הימינים יצאו דרך צד שמאל ואורות השמאלים יצאו דרך צד ימין²⁷². ופירוש הענין, כי האורות העומדים תוך יסוד דאבא מצד ימין הם עוברים תוך יסוד אבא עצמו עד הגיעם שם לצד שמאלי שבו, בדופן השמאלי של כלי יסוד דאבא, ובוקעין אותו ויוצאין מחוץ להוד דז"א. וכעד"ז האורות השמאלים, הם עוברים בתוך יסוד עצמו דאבא עד הגיעם שם לצד ימיני שבו, ובוקעין דופן ימיני של יסוד אבא ויוצאין לחוץ מנצח דז"א ולחוץ. ובהיותן האורות יוצאין בזה האופן, אין חשש שיצאו האורות כולם מתוך היסוד דאבא וישאר ריקם, לפי שהאורות השמאלים בהליכתן לצד ימין הם מעכבין את האורות הימינית שלא יצאו לגמרי דרך שמאל, וכן האורות הימינים בהליכתן לצד השמאלים מעכבין האורות השמאלים שלא יצאו לגמרי דרך ימין, ואלו מעכבין את אלו, ואלו מעכבין את אלו, ואינו יוצא רק הארה מועטת הצריכה לצאת לבד.

והנה מוכרח שכשיצאו האורות אלו לחוץ מתוך יסוד דאבא, ודאי שהם פוגעין באורות אמא ומתערבין עמהן ומוציאין אותם ג"כ לחוץ עמהם. נמצא לפ"ז, כי האורות הימינים דאבא מוציאין אורות השמאלים דאמא בצד שמאל דז"א, שהם מחוץ להוד דז"א. והאורות השמאלים דאבא מוציאין האורות הימינים דאמא בצד ימין דז"א, שהוא מחוץ לנצח (ימין)⁶³⁸ דז"א. נמצא כי האורות דאבא מחליפין מקומם, אבל האורות דאמא יוצאין כל אחד כפי מקומו. וכבר כתבנו טעם התחלפות אורות דאבא בצאתן לחוץ, ועוד יש בזה טעם אחר, והוא כי בהיות אורות דאבא מחולפים, והימינים יוצאין דרך שמאלי, והשמאלי דרך ימין, נמצא שכולם מתחלפין ומתערבין יחד ונכללין ימין בשמאל ושמאל בימין, וכללות כולם יוצאין דרך ימין וכן כללות כולם יוצאין דרך שמאל.

והנה אלו הב' אורות שיוצאין, זו מחוץ לנצח דז"א, וזו מחוץ להוד דז"א, הם בחי' המן וענני כבוד שניתנו לישראל במדבר, ואינן עומדין בחי'⁶³⁹ אלכסונם ע"ד שנתבאר בענין ב' המטות, אלא⁶⁴⁰ שיוצאים בב' צדדי דור המדבר בבחי' אלכסונם, והם בצד הפנים דז"א. אבל אלו הב' שהם המן וענני כבוד הם מב' צדדים ימין ושמאל שהוא מחוץ לנצח ומחוץ להוד, וראייה לזה שהרי אף בזמן שהיו קיימים ב' מטות, היו ג"כ בחי' המן וענני כבוד, שביציאתן ממצרים (משה ואהרן)⁶⁴¹ זכו להם כנודע. וא"כ א"א שיהיו באלכסונם במקום ב' המטות רק בב' צדדים דז"א ימין ושמאל ממש, ושם נשארו תמיד אף אחר שנתבטל ב' המטות.

אמנם הבאר הוא ממש בצד הפנים דז"א כנ"ל במקום שהיה תחילה הארת דור המדבר ממש. וכבר נת"ל כי הבאר הוא בחי' רחל נוקבא דז"א, שהיתה תחילה עומדת באחור²⁷³

- מאיר העץ -

²⁷² ע' פת, ש גדלות דז"א עו: וכבר כתבנו שהנהגת עוה"ז הוא מחצי התחתון של ז"א ששם המדות ממוזגים, שטיקור גילוי קו הישר מסוד ג' קווי הנהגה הם בעוה"ב ששם שכר ועונש, ולכן עשה יסוד חכמה העליונה המיזוג הזה שאורות הימין יבקעו מצד שמאל דז"א, ואורות השמאלים מצד ימין דז"א ובה לא יתבטל הנהגת עוה"ז, שאלמלי היו יוצאים כסדרם, אז היה מתבטל הבחירה כראות תיכף שכר המצוה ועונש העבירה, והיה מתבטל הנהגה וסדור עוה"ז כמ"ש הרב, שאם היו יוצאים האורות כסדרם הימינים לימין והשמאלים משמאל, היה מתבטל יסוד אבא והיה נשאר ריקם מן האור, ר"ל שהיה מתבטל כוונת שורש יסוד חכמה העליונה ששיערה הנהגת עולם התחתון בסוד הבחירה דווקא, ולכן הימינים היו מבדילים נגד הדינים שמשמאל שלא יתגלו לגמרי להנהגת התחתונים רק יהיו נשארים בשרשם ביסוד החכמה, גנוז ונעלם בפנימיות הנהגת ז"א, וכן הדינים שמשמאל, לא היו מניחים אל החסדים הימינים להתגלות לחוץ ואינו מתגלה בעוה"ז רק הארה מועטת, והוא החסד והדין בשיעור מצומצם כפי הצורך לקיום הבחירה והעולם.

²⁷³ ואז היתה בחי' בור (ב"ע רמב ע"ב, ועי' בהגר"א בתז"ח כה ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

ובחזרתה פב"פ עמו נעשה בחינת באר. אמנם צריך לידע, כי עתה בחזרתה פב"פ נתוספו בה הארות אחרות מה שלא היו בה בהיותה באחור, והענין כי {לח ע"ג} בהיותה אב"א היתה לוקחת אורות דיסוד אמא העומדת מצד אחור דז"א, ועתה בחזרתה פב"פ לוקחת גם האורות היוצאים מיסוד דאמא דרך פנים דז"א, פי' כי הנה האורות היוצאות מיסוד אבא דרך פנים דז"א הם פוגעין עם האורות דאמא העומדין בצד פנים דז"א ומוציאין אותן מחוץ לז"א וניתנין לרחל, ואז נעשית בחי' באר. והנה, כאשר גם האורות של אמא שהיו ניתנין לרחל בהיותה אב"א⁶⁴² חוזרין ומסבבין עתה לצאת דרך פנים, הנה הם מסבבין סביבות יסוד אבא עד שמגיעין דרך⁶⁴³ פנים דז"א, ושם מתערבין עם אורות דאמא העומדין בצד פנים, וגם בדרך סיבובם מתערבין בכל האורות העומדין בב' צדדי ז"א. נמצא, כי בעת צאת האורות דרך פנים דז"א, הם כלולים ומעורבים מכל ד' בחינת האורות שבפנים ושבאחור ושכב' צדדים, ומכל ד' רוחות אלו יוצאין דרך פנים ונעשה בחי' באר. ונודע, כי האורות האלו הם בת"ת דז"א מהחזה ולמטה, וכאשר מתקבצין יחד מכל ד' רוחותיו כנ"ל ומתערבין יחד, הנה אח"כ הם יורדין ביסוד דז"א ומשם בוקעין ויוצאין לחוץ ונכנסין בדעת של רחל המכוון ממש נגד יסוד דז"א, ושם נכנסים כל אלו האורות בדעת שלה, ואז נקרא באר.

והנה נתבאר ג' הארות אלו, שהם באר מן וענני כבוד, איך הם מתייחסים אל דור הב' אשר נכנסו לא"י, לפי שהנה הם כולן אורות של אמא אשר נעשו ג' בחי' הנ"ל, אלא שהם יוצאין ע"י האורות של אבא שגורמין להם לצאת לחוץ כנ"ל.

ועתה צריך לבאר איך תחילה יוצאין ע"י משה ואהרן ומרים, ואח"כ חזרו שלשתן בזכות משה לבדו כמארז"ל (תענית ט ע"א). והענין, כי נתבאר אצלינו איך משה ואהרן שניהם הם מבחינת יסוד אבא, כי משה גימטריא קפ"ד קס"א, שהם אחוריים דיסוד אבא ממולאים הוי"ה דיודי"ן, ואה"ה דיודי"ן בבחי' פנים דיסוד אמא, אבל אהרן הוא ע"ב וקפ"ד שהם אחוריים פשוטין ואחוריים מלאים ביודי"ן דיסוד אבא. והנה אנו מוצאין קושיא אחת בדברי רז"ל כי פ"א מצינו בדבריהם כי משה בנצח²⁷⁴ ואהרן בהוד, וכמו שסידר בעל ההושענות של יום הושענה רבה, והרי אנו רואין שמשה הוא לוי שהוא בשמאל שהוא קו ההוד, ואהרן שהוא כהן בימין²⁷⁵ שהוא קו הנצח. אבל ספק זה נת"ל כי אורות הימנים דיסוד אבא יוצאין לצד שמאל ואורות השמאל יוצאין לצד ימין, נמצא כי משה כלול בימין ובשמאל, וכן אהרן כלול משניהן. וז"ס שאמרו בזוהר פרשת וארא (כו ע"א) הוא משה ואהרן הוא אהרן ומשה, לומר ששניהם שקולים לאכללא אשא במיא ומיא באשא, והבן זה. אמנם אני מסופק איך שמעתי ממורי זלה"ה איזה משניהם הוא עיקרו בימין ואיזה משניהם עיקרו בשמאל, ונלע"ד ששמעתי ממנו כי הנה משה גדול מאהרן ועיקרו הוא בימין היסוד ממש, לכן הוא חתום במדת הנצח העומד בימין היסוד אבא שבתוך הז"א, ומצד הימין הזה נמשך המן שהיה בזכות משה כנודע, אבל יצא וניתן בצד שמאל כנודע, כי המזונות בצד שמאל, בסוד (פסחים קיח ע"א) קשין מזונותיו של אדם כק"ס, שהם מצד הדין והגבורה. אמנם אהרן הוא בשמאל היסוד דאבא, ולכן חתום במדת ההוד העומד בשמאל⁶⁴⁴ דאבא, וממנו נמשך ענני כבוד שהיו בזכות אהרן כנודע, אבל יצאו וניתנו בצד ימין כנודע שז' ענני כבוד הם בחסד כמבואר בזוהר פרשת אמור (קג ע"א²⁷⁶). אמנם הבאר היה בזכות מרים כי מרים היא רחל נוקבא דז"א, והיא גורמת שכל אותן אורות {לח ע"ד} שהיה לוקחת מן

- מאיר העץ -

²⁷⁴ עי' בהגר"א בתיקו, לב ע"ב: ומטטרון דאתקרי כו' - שהוא יסוד כלול מב' שמות הנ"ל, ושני השמות הן בנו"ה, בנצח הוא אספקלריא דנהרא, ובהוד אספקלריא דלא נהרא כמ"ש בתז"ח (כח ע"א), וז"ש איהו בנצח ואיהו בהוד²⁷⁴, ולכן משה בנצח²⁷⁴ זכה לאספקלריא דנהרא, ואהרן בהוד, ולכן נאמר לו במראה אליו כו':

²⁷⁵ ויקרא ג ע"ב בר"מ; נשא קכא ע"ב; קרח קעו ע"א.

²⁷⁶ ז"ל: ת"ח על כל חסד דעבד קב"ה בישראל קשיר עמהון ז' ענני יקירן וקשיר להו בכנסת ישראל דהא עננא דילה אתקשר בשיתא אחרנין ובכלהו שבעה אזלו ישראל במדברא מ"ט בגין דכלהו קשרא דמהימנותא נינהו ועל דא (&) בסכות תשבו שבעת ימים מאי קא מיירי בגין דכתיב (&) בצל

ועי"ש ע"ב ז"ל: בסכות תשבו (&) חסר ודא עננא חד דכלהו קשירין ביה דכתיב (&) כי ענן יי עליהם יומם וכתוב (&) ובעמוד ענן אתה הולך לפניהם יומם דא הוא עננא דאהרן דאקרי יומם דכתיב (&) יומם יצוה יי' חסדו עננא חד נטיל עמיה חמש אחרנין ואינן שית ועננא אחרא דכתיב (&) ובעמוד אש לילה דא נהרא להו לישראל מנהירו דאינן שית: תרגום:

מאיר העץ – ח"ה

האחור יחזרו עתה דרך פנים, וימשכו עמהם ב' אורות⁶⁴⁵ הצדדין וגם אורות הפנים, וכולם כא' יוצאין דרך הפנים ונעשין באר כנ"ל, כי אורות הבאר הם אורות רחל ממש, וכשחוזרת פב"פ עם ז"א גם האורות הנ"ל חוזרין דרך פנים, וזשארז"ל כי הבאר היה ע"י מרים. והנה נתבאר איך ג' מתנות אלו שהם באר מן ענני כבוד, שלשתן אורות דאמא אלא שיוצאין ע"י יסוד אבא שהוא משה, וכ"ז⁶⁴⁶ הם ע"י ג' אחים, משה אהרן מרים, אבל הג"ר שהם דור המדבר וב' המטות היו ע"י משה לבדו, ואחר שמתו אהרן ומרים חזרו שלשתן ע"י משה לבדו שהוא יסוד דאבא כנודע.
⁶⁴⁷מ"ק ונבאר הענין שבס"ה קרא לאהרן כהן, ופ"א קורא אותו לוי שהוא בשמאל, ולמשה קרא אותו לוי ופ"א אומר שהוא בימין, ונראה דבריו סותרין זה את זה. אך הענין כשיסוד האבא נכנס תוך זעיר אנפין עד ת"ת שבו כנודע, ובהגיע לחזה שהוא מקום מגולה כי נפסק יסוד אמא, אז הארה שבו מכה אל צד ימין דז"א, ואח"כ חוזרת ההכאה של האור אל צד שמאל דז"א, ואח"כ משם חזרה ההכאה לאמצע וירדה דרך יסוד. והנה המן היה מצד משה בהכאה ראשונה, וענני כבוד מצד אהרן בהכאה ב', ובאר מצד מרים באמצע בהכאה ג', ולא תבין זה אלא כמ"ש אצלינו בסוד ג' מתנות הנ"ל שניתנו לישראל במדבר ע"ש²⁷⁷.

שער לב פרק ז מ"ת⁶⁴⁸

ונבאר ענין הפסוק של אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה (במדבר כא יז). כי הוא מדבר בענין תיקוני רחל מתחלת תיקונה עד סיומה, והוא להביאה פב"פ עם ז"א הנקרא ישראל. ונודע, כי כאשר חוזרת פב"פ, מתמעטת בסוד נקודה אחת קטנה תחת היסוד דז"א, ואח"כ נגדלת מעט מעט, עד שהיא עולה עמו להיות פב"פ עד למעלה, וזהו ענין עלי באר ענו לה. כי עתה בהיותה פב"פ נקרא באר כנ"ל (פרק ו'), והיא עולה עמו עלייה אחר עלייה ממטה למעלה, עד שחוזרת עמו פב"פ. עוד יש לפרש פירוש ב' בזה הפסוק ויתבאר למטה.
ונבאר פסוק אחר (במדבר כא יח) באר חפרוה שרים וגו', ובאר באר חפרוה שרים יובן כמה שנודע, כי הנה הנוק' של ז"א הנקראת רחל, בהיותה אב"א עמו, הנה הראש שלה היה מחצי ת"ת תחתון שלו⁶⁴⁹, נמצא כי סיום ת"ת של ז"א שהוא פי האמה שלו, ממנו נעשה פי הנקבה אשר הוא בסיום ראש שלה. וכאשר אח"כ חזרו להיותה פב"פ, ועלתה כל שיעור קומת

- מאיר העץ -

²⁷⁷ עי' גדלות דז"א עו: וז"ס המן בזכות²⁷⁷ משה בימין הזן בחסדו כל בשר, אבל תחלת ביאתו מסטרא דשמאלא, כמ"ש (ב"ב כ"ה ע"ב) הרוצה להעשיר יצפין שולחן בצפון, וכמ"ש (דברים ח ג) ויענך וירעיבך וגו' (דברים ח ה) כי כאשר ייסר איש וגו', ואמרו (פסחים ק"ח ע"א) קשים מזונותיו של אדם כו', וכן ענני כבוד בסטרא דאהרן איש החסד והוא בשמאלא לעשות דין ברשעים, והוא שכילה נחשים ושרפים שבמדבר שהם הקליפות שהם באים מסטרא דשמאלא.
וזה היה ההפרש בין דור המדבר לדור הנכנס לארץ, שבזמן דור המדבר היו האורות אלו באים ע"י אמצעות פרצוף דור המדבר שהוא לאה שהוא בסוד גדולתו של הקב"ה, והיו מאירים בגלוי המן וענני כבוד בעצמם, אבל אח"כ כשבאו דור השני, כ"ז שהיה משה רב"ה קיים, היה מאיר בסטרא דיליה בסוד לאה (ואח"כ כשמת משה ונכנסו לארץ אז נגזו אורות אלו) ובסטרא דז"א עצמו מב' הצדדים בסוד (דברים לג א) משה איש האלקים בעלה דמטרוניתא (זהר ח"א ו' ע"ב) ולכן הם גלויים, אבל אח"כ כשנכנסו לארץ נבלעו אלו המאורות ברחל ונתגלה למטה ע"י, והוא סוד מ"ש (יהושע ח יב) וישבת המן ממחרת ויאכלו מעבור הארץ וגו' והוא מארץ העליונה, רחל, שהמזון הוא ע"י הנהגה העקרית מלובש בענין טבעי.

וכן הכבוד החופף על ישראל אינו כ"כ בגלוי כמו במדבר והוא סוד (תנחומא בשלח כא) גניזת צנצנת המן וכמ"ש ירמי' (ב לא) הדור אתם ראו וגו' כי גם בא"י ובכל הזמנים המזון בא ע"י הארת המן²⁷⁷ ורק שתחלה היה בגלוי ואח"כ נגזו ברחל נוקבא והוא ג"כ בכמה מדרגות אם היא שלמה בפרצופה מן החזה ולמעלה כמו שהיה בזמן בית ראשון אז היה מזונם ברבוי ובהשפעה רבה כמ"ש²⁷⁷ וישב ישראל לבטח איש תחת גפנו וגו'.

וכן ענין הענני כבוד שהוא נצחון ישראל את האומות ושליטתם עליהם ג"כ בגלוי רק לא בענין ניסי גלוי כמו במדבר רק הנסים היו גלויים ע"י התלבשות דברים טבעיים ובעת שנתמעט פרצופה מן החזה ולמטה כמו בזמן בית שני אז היו האורות המן וענני כבוד יותר מתעלמים שלא היו שולטים על האומות כ"כ וגם לא ישבו לבטח כ"כ, וכן בגלות כשנעשית בבחי' נקודה אז הם יותר ירודים וכמו שית' ענין זה באריכות במקומו (קל' פתח יח) בס"ד, וגם בגלות כשישראל בתכלית השפלות גם מזונם בדרך נסי בסוד המ"ן הזה, וכן שמירת ישראל בגלותם הוא ג"כ מסוד הארה זאת של ענני כבוד סוד ענין הבאר והסודות הנוראים התלויים בו ית' בס"ד באריכות בענין בנין הנוק' במקומו (פתח כד).
מיקום?

מאיר העץ – ח"ה

ז"א, נמצא כי מה שבהיותה אב"א היה ראש שלה נתהווה עתה בחי' ת"ת שלה, ואותו הבחי' שהיה תחלה מקום הפה העליון שלה, חזר עתה להיות בחי' פי היסוד ורחם שלה. נמצא יסוד שלה מכוון נגד יסוד שלו, וזה סוד היות בחינת התשמיש נקרא בלשון אכילה בכמה מקומות בתורה, וכן לשון דיבור בפה במסכת כתובות פרק א' (דף יג ע"א) במשנה ראוה מדברת עם אחד, אמרו לו מה טיבו של איש זה וכו'. ואמרו בגמ' מאי מדברת נבעלה, וכן בכתובות פרק אע"פ במשנה (כתובות טד ע"ב) ואוכלת עמו מליל שבת, מאי ואוכלת, תשמיש וכו'. ובתורה נקרא לשון אכילה בפה כמו שאמר (שיה"ש ה א) אכלו רעים, שהוא זווג עליון דאו"א כנזכר זוהר פרשת ויקרא (ד ע"א), וכן כתיב (משלי ל כ) כן דרך אשה מנאפת אכלה {לט ע"א} ומחתה פיה וגו'.

ופירוש הפסוק יובן כמ"ש אצלנו על מה שאמר בזוהר באדרא (רבא קכח ע"ב) יתיב על כורסא דשביבין לאכפייא לון וכו'⁶⁵⁰, כי הוא סוד משארז"ל (שבת קמו ע"א) בא נחש על חוה, פי' הענין, כי יש שמות אלקים של קדושה ומשתלשלין למטה עד הקליפות⁶⁵¹, אלקים אחרים, בסוד מלך אלקים על גוים (תהלים מז ט) כנזכר בסבא דמשפטים (צו ע"א). וכאשר העון גורם הקליפות נכללין זה בזה ואלו באלו, עד שאותן בחי' של שמות אלקים עליונים דקדושה נכנסים בנקודת ציון שבה בסוד הגבורות אשר שם ביסוד שלה. וענין התכללות הזה של השמות אלקים הנ"ל ביחד נקרא בחינת ביאת נחש על חוה, כי מה שתחלה בעת רצון היה הזווג עמה בבחי' היסוד והנתיב העליון הנקרא פלא כנודע (זחר ח"ג קצג ע"ב), הנה עתה היא מקבלת מהנתיב האחר החיצון של אלהים הנקרא ג"כ פלא, הנרמז בר"ת (משלי ל כ) ואמרה לא פעלתי און, לרמוז שהיא אומרת שלא קבלה שפע מפעולת הפלא החצונים שהוא אשר בו נכללו הקליפות הנקרא און, רק מן הנתיב העליון הקדוש שהוא כולו פנים, אשר אין הקליפות נכנסין שם ח"ו²⁷⁸.

והרי הוא נתבאר איך הזווגים הוא נקרא דבור ובלשון אכילה, והסבה הוא לטעם הנ"ל, כי הפה שלה הראשון בהיותם אב"א נעשה לה עתה בהיותם פב"פ, פה תחתון בית הרחם ממש. ונודע, כי בית הרחם שלה הוא עמוק, דוגמת הבאר הנעשה ע"י חפירה, ואינו בולט כמו יסוד הזכר. וענין חפירת הבאר הזאת²⁷⁹ נרמז באברהם ויצחק שחפרו הבארות ההם ודי בזה, וכמו שאמר בזוהר וילך (דף רפ"ו ע"א) וז"ל, עלי באר ענו לה סק לאתרך להתחברא בבעלך⁶⁵², באר חפרוה שרים דאולידו לה או"א לעילא, כרוה נדיבי העם אלין אבהן וכו'. ופי' הענין, כי חפירת הבאר²⁸⁰ הזאת לעשות לה בית הרחם נעשית ע"י שרים שהם או"א, בסוד (בראשית ב כב) ויבן ה' אלקים את הצלע ויביאה אל האדם, דא או"א שגדלוה והעלוה שוה בשוה בכל קומת ז"א פב"פ, אשר ע"כ נעשה פה הראשון שלה בחינת היסוד כנ"ל, וז"ש באר חפרוה שרים אלין אינון או"א. ואמנם, הם לא עשו רק בחי' חפירת המקום ההוא בלבד, ואח"כ כרוה נדיבי העם, הוא בחי' נתינת⁶⁵³ בה המ"ן בתוך הבאר ההוא, אשר בחינת ענין זה נקרא כרייה.

והנה בחינת נתינת המ"ן אלו ביסוד שלה, הם ע"י החו"ג של אימא שהם ב' הידים שלה, שבהם ה' אצבעות, שהם ה"ג מנצפ"ך כפולות, אשר אלו ירדו למטה ונעשה בחי' מ"נ ביסוד נוקבא דז"א. וז"ס הפסוק (בראשית מז כד) והיה בתבואות ונתתם חמישית לפרעה וארבע הידות וגו'. וענין אלו ידות נתבאר אצלנו בדרוש היחודים, ושם תמצא יחוד אחד, שכל אותן השמות נעשה בסוד י"ד י"ד ע"ש. גם תעיין בדרוש מאמר ג' רישין אתגלפן בריש אדר"ז, ושם יובן ענין זה. ואמנם סוד הענין הוא זה, הנה ענין ב' זרועות דא"א נעשה בחי' מוחין דאו"א, גם בחי' תרין עטרין גניזין דיהבי או"א לבתר לז"א בסוד דעת שלו כנודע, אבל סוד ה' אצבעות שיש בכל יד מהם אין שם מקומן. והנה ב' ידות דא"א תרווייהו שקילי כחדא ונקרא יד א' בלבד, ע"ד כל שאר בחי' של א"א, שנאמר עליהם באדרא (דף קכח קכט ע"א) דבעתיקא לית שמאלא דהאי⁶⁵⁴ עתיקא כולא ימינא, ועד"ז כתיב (תהלים לג יח) הנה עין ה' אל יריאיו, ולא כתיב עיני לשון רבים. ואמנם או"א, כל א' מהם יש לו ב' ידים, ונמצאו עתה כי בא"א ובאו"א יש ה' ידות, והנה יד הה' שהיא

- מאיר העץ -

²⁷⁸ עי' שער מאמרי רשב"י בפירוש האד"ר דף ל ע"ד ולא שם ומ"ג ע"א עי' שעה"ק לו (לש"ו).
²⁷⁹ כי הוא בסוד מ"ש רז"ל (בפדר"א פ' ט"ז וע' יבמות ל"ד רע"ב וכן שם ע"ו א' בתו' דה"מ שלא) יצחק מיעך באצבע וכן היה כאן כי בינה פשטה ידיה ולקחה את סוד הבתולים דהמלכות ופתחה את פתחה ותיקן אותה לזווג וזהו סוד חפירת הבאר (דע"ה ח"ב קכט ע"ג), וזה נוהג גם עתה תמיד (דע"ה ח"ב קל ע"ב)

²⁸⁰ עי' שער טז פרק ה' ושער לה פרק ג' ומאמרי רשב"י יב ע"א ושעה"כ דף כג רע"ג וקד ע"ב ובש"ש ח"ב ה' ע"י אות ח' ופרע"ח דף לח ע"א וקלא ע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

אותה של א"א הכלולה מב' ידות, אלא שנקרא יד כנ"ל, עליה נאמר ונתתם חמישית לפרעה, שהיא אמא עלאה הנקרא פרעה, דתמן אתגלין ואתפרעין כל נהורין, כנזכר בזוהר (ח"א רי ע"א). והענין (הוא)⁶⁵⁵ כי יד דא"א ירדה למטה ברחם יסוד אמא, והנה ימין כלולה בשמאל ושמאל בימין, וכמו שה' אצבעות יד שמאלי דא"א הם ה"ג, כן ה' אצבעות יד ימין הם ה"ג, והם סוד ה' אותיות מנצפ"ך שהם כפולות. ואלו נתהוו שם {לט ע"ב} ברחם יסוד אמא, ומהם נעשה הכלי של יסוד דאמא להעלות מ"נ שבהם. אמנם ד' הידות האחרים של או"א יהיה לכם.

והנה ע"ד שביארנו פסוק זה למעלה באמא, יפורש ג"כ למטה בנוקבא דז"א. כי הנה ה' ידות הם, והם יד א' של אמא כלולה משתי ידות כאחד, ונעשה כלי מ"ן של רחל נוקבא דז"א ע"ד הנ"ל, ועוד יש ד' ידות אחרות שהם ב' הידים דז"א וב' ידים נוקבא, ועליהם נאמר וארבע הידות יהיה לכם וגו'. והנה העולה מזה, כי אלו הידים כולם הם בחינת הגבורות, וכאשר הדין מתגבר אז רואה דם בהם, וז"ס (ישעיה א טו) ידיכם דמים מלאו. והיותן שתי דמים הוא כמ"ש אצלינו בפסוק (בראשית ט ו) שופך דם האדם באדם, והוא כי בז"א יש הוי"ה באלפי"ן גימטריא מ"ה, ואות א' שבמילוי וא"ו הוא בחי' אהי"ה⁶⁵⁶ ברבוע כזה, א' א"ה אה"י אהי"ה, שהוא גימטריא ד"ס. נמצא כי בהסתלק א' זו של מילוי וא"ו ועולה למעלה בכינה, אז שם מ"ה נשאר מ"ד, וא' זו ג"כ מ"ד כנ"ל, הרי הם ב"פ ד"ס, וזהו ג"כ⁶⁵⁷ ענין פסוק (תהלים קמא ט) שמרני מידי פ"ח יקשו לי, כי ב' ידים הנ"ל הם יקשו פ"ח לי, שהן ב"פ ד"ס העולין גי' פ"ח כנ"ל.

ונחזור לענין, כי הנה בחי' הבאר שהיא רחל, היא בחי' נקודת ציון בית הרחם שבה, ששם ה"ג מנצפ"ך, שהם סוד הדין הנקרא חשך, הרמוז בר"ת (במדבר כא יח) באר חפרוה שרים כרוה, שהוא בחשך. ואלו נעשו ע"י ב' הידים חו"ג דאמא²⁸¹, ועליהם נאמר כרוה נדיבי העם, אילן אינון אבהן. והנה אחר שנתקן כל תיקון זה ביסוד שלה כנ"ל, שהוא ענין החפירה והכרייה כנ"ל, אח"כ נכנסין בה ג"ר שהם המוחין שלה הנעשין מבחינת נה"י דז"א כנודע. ואלו נרמז באמרו (זהר ח"ג רפז ע"א) במחוקק דא יסוד במשענותם דא נו"ה, ואז ראויה להזדווג עמו פב"פ. וז"ס תחלה (במדבר כא יז) עלי באר ענו לה, כלומר סק לאתרך לאתחברא בבעלך, פי' שזה הפסוק נאמר על מל' הנקראת רחל⁶⁵⁸ הנקראת באר, ואומרים לה אתה הנקרא באר, עלי, ר"ל העלי מ"נ שלך למעלה בהזדווגך עם בעלך, כי הרי נתקן היסוד שבך כמ"ש באר חפרוה שרים, וא"כ עלי באר ענו לה, הואיל והיא באר חפרוה שרים⁶⁵⁹. והנה בחי' היסוד דאבא עצמו כבר נתבאר לעיל בחינותיו איך הם בג' גילגולים משה, שהוא ר"ת משה שת הבל²⁸², וע"ש, והובא בדרוש תאומות יתירות (ספר הגלגולים פרק כז ולג) וע"ש, גם בחי' משה ואהרן שהם ביסוד דאמא נתבאר בדרוש משה ואהרן וחטא נדב ואביהוא ע"ש.

שער לב פרק ח מ"ת⁶⁶⁰

עוד נבאר עתה בחינות אחרות שיש ביסוד זה דאבא שבתוך הז"א, והנה הם הנקרא ארון וכפורת וזר זהב אשר עליו. והנה נתבאר אצלינו, כי יסוד אבא המתלבש תוך ז"א נקרא תורה שבכתב, אשר ז"ס שארז"ל (ב"ר פ"ז ט"ה) נובלת חכמה של מעלה תורה, פירוש כי אבא הנקרא חכמה, מה שנובל ממנו ויורד למטה הוא תורה, שהוא מן⁶⁶¹ היסוד שלו המתפשט תוך זעיר אנפין. גם יעקב היוצא מן הארת היסוד הזה, גם הוא נקרא תורה²⁸³. ואין אנו עתה בביאורו.

ונחזור לעניננו, כי הנה בארנו במקומו, כי כאשר החסדים אשר ביסוד אמא יוצאין ומתגלין מחזה דזעיר אנפין ולמטה, אינם יוצאין בלי לבוש, אמנם הם לוקחין עמהם שורש שהוא מן היסוד דאמא עצמה ומתלבשין בו, ואינן יוצאין בלתי לבוש²⁸⁴. והנה ענין לקיחת לבוש זה כך, כי הנה פי היסוד דאמא אינו פתוח לגמרי, כי אם יהיה פתוח לגמרי יצאו החסדים בגלוי גמור למטה, ואפשר שיתאחזו בהם החצונים. וגם כן החסדים העליונים שלמעלה מהחזה הסתומים, גם הם ירדו אחריהם ויפלו ויצאו לחוץ. וע"כ המאציל העליון המשך בחי' הארות⁶⁶²

- מאיר העץ -

²⁸¹ ?

²⁸² עי' תיקו"ז קלה ע"א

²⁸³ ואיהי קיומא דעלמא. וע"ד איתערו חבריאי, על תלת מלין עלמא מתקיים, על התורה, דא יעקב. על העבודה, דא תורה שבע"פ. ועל גמילות חסדים, דא אברהם. ד"א, עבודה, דא יצחק, וכולא חד:

²⁸⁴ עי' נסירה פרק ח' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

לבוש יסוד דאמא בפי יסוד עצמה שלה לבד, ונעשה שם בחי' לבוש ומסך בפי יסוד ההוא. אבל אינו סתום גמור, רק הארת הלבוש היסוד שלה לבד, והטעם {לט ע"ג} להיות שם סיום ספירה אחרונה שבאמא כנ"ל. ונמצא, כי כאשר יוצאין החסדים התחתונים משם ולחוץ, לוקחין עמהם הארת הלבוש ההוא⁶⁶³ הנ"ל, ובזה אינו יורד עצמותן רק מה שיוכל לעבור דרך המסך ההוא בלבד, ויורד מלובש עם הארת המסך ההוא ג"כ. ובכ"מ שהוא הולך לבושו עמו, ועכ"ז נקרא חסדים מגולים, לפי שאינו רק מסך ולבוש דק מאד. והנה, ע"י היותם מתלבשים בלבוש זה, אין החיצונים נאחזין⁶⁶⁴ בהם, להיותן מלובשים בלבוש זה דאמא, כנודע שאין שם אחיזה אל החיצונים. וכן ע"י המסך הזה הנ"ל אשר הושם וניתן בפי יסוד דאמא, אין החסדים העליונים יורדין ויוצאין דרך פיו ונשארין במקומם, כי מה שיוצאין החסדים התחתונים ונגלים אע"פ שיש שם מסך, אינו רק לסבת היותן למעלה צרים ודחוקים מאד, לכן בוקעים ויוצאין דרך המסך, אבל אחר שיצאו התחתונים, נשארו העליונים מרווחים, לכן א"צ להם לבקוע המסך ולצאת. והנה ע"ד שנתבאר בחסדים דאמא עצמה, כן יהיה ביסוד עצמו דאבא, כי כשיוצא לחוץ מן⁶⁶⁵ יסוד דאמא להיותו ארוך יותר, והנה הוא מוכרח לבקוע פי מסך⁶⁶⁶ היסוד דאמא, ובצאתו גם הוא מתלבש במסך ההוא, ויורד ומתפשט ולבושו עמו, כי אין אבא מתגלה אלא מתוך התלבשותו באמא.

והנה עתה נבאר ענין ארון ולוחות מה ענינם. הנה בחי' מה שיוצא מיסוד דאבא מתוך⁶⁶⁷ יסוד דאמא ומתפשט חוץ ממנה למטה⁶⁶⁸, זהו ב'י⁶⁶⁹ בחי' ארון והתורה, כי הוא מתפשט בארון כדמות ארון. וכן ארון גימטריא נז"ר, והוא גימטריא ע"ב קפ"ד, שהם אחוריים פשוטים ומלאים דהוי"ה דיודיין אשר ביסוד דאבא כנ"ל בענין אהרן הכהן. נמצא, כי כלי יסוד עצמו של אבא הוא הארון, והאורות שבתוכו הם לוחות, התורה שבכתב, והלבוש שלוקח מיסוד אמא כנ"ל הוא הכפורת הפרוש על הארון. והנה הכפורת גימטריא תשי"א, והענין כי ג' הארות⁶⁷⁰ נה"י דאמא המתלבשין במוחין דז"א, שלשתן מאירין ביסוד אמא, שהוא אמצעי שבהם. והנה הנצח שם י"ה ביודיין גימטריא ל"ה, ואח"כ תכה אותו יו"ד פעמים ה"י הרי ש' ול"ה, הרי של"ה בנצח, ובהוד יש בה י"ה בההיין גימטריא ל', ואח"כ תכה אותו יו"ד פעמים ה"ה, ר' הרי ל' ור"י⁶⁷¹. וביסוד יש י"ה באלפיין גימטריא כ"ו, ותכה יו"ד פעמים ה"א גימטריא ק"ך וכ"ו הרי קמ"ו ביסוד, ותחבר שלשתן שהם של"ה ור"ל וקמ"ו גימטריא תשי"א כמנין הכפורת. והנה זה הלבוש הוא עודף למעלה על המוחין⁶⁷², לפי שהוא נתון בפי היסוד עצמו, והוא גבוה מעט מן הארון, ובחי' זו נקרא זר זהב שעל הכפורת. ונלע"ד ששמעתי ממורי זלה"ה כי זר גימטריא אל"ף למ"ד אהי"ה, וכבר הודעתין כי שם אהי"ה גימטריא כ"א ועם י' אותיותיו מילוי הוא ל"א, כמנין א"ל, והרי איך שם א"ל יוצא משם אהי"ה, ושניהם באמא, לכן במלת ז"ר נרמז ב' שמות האלו א"ל במילוי ואהי"ה פשוט כנ"ל⁶⁷³.

שער לב פרק ט מ"ת⁶⁷⁴

ונבאר בחי' אחרת שיש ביסוד של ז"א הוא בחי' אפרים בן יוסף. הנה נודע, כי ביסוד יש ב' עורות זעג"ז, {לט ע"ד} וכשמוהלין כורתין הערלה והוא עור הראשון העליון והחיצון, ואז לא יש שם מחיצה מפסקת רק עור אחד לבד, ואז⁶⁷⁵ מתגלה עטרת היסוד לבדה, אבל היסוד עצמה עם⁶⁷⁶ האורות שבתוכה עדיין הם סתומים ואין אורם יוצא לחוץ, כי ב' עורות אשר עליו מונעין יציאתן להאיר, אבל בעטרת היסוד שנגלית כנ"ל, אז יכולין האורות שבתוכו לבקוע מחיצות⁶⁷⁷ העטרה עצמה ולהאיר לחוץ דרך צדדי דופני העטרה⁶⁷⁸, לפי שאין שם ב' מחיצות

- מאיר העץ -

²⁸⁵ איזה גרסא יותר מדויק.

²⁸⁶ עי' כללים כלל יז ענף ד' מאות ז' והלאה (לש"ו) בענין סירס את הזכר.

זה בגלל סירס את הזכר, והוא כל בחי' הארת היסוד דא"ק חוץ מיום הראשון שאז האיר ללא הסירוס (כללים ח"א קא ע"ג), ובו זן בחסדו את כל בשר והוא בהסתר פנים (דע"ה ח"ב מה ע"ג), עי' בהגר"א בספד"צ יב ע"ב סמוך לסופו ובהגר"א בת"ז פט ע"ג ד"ה ותבין, וע"ח שער מ"ד ומ"ן דרוש ה' [שכל אור שיורד עד היסוד נשאר אותו מעלה ורק נגזז ביסוד (כללים ח"א ל ע"ג)] וזהו בא לה ע"א עי' הארת המהרח"ו ז"ל ?, לעיתים רחוקים יוצא מעין עיקר האור ג"כ והוא נשמת הרשב"י והאריז"ל וכיוצא והוא גילוי הזהר וכל תורת האריז"ל שהם מהאור הגנוז כמש"כ בתנא דבי אליהו רבא פ"ג שכל מה שאמרו דכל דבר שעתיד להיות הוא עתה לפרקים (דע"ה ח"ב קי ע"ג) אינו נמשך לנוק' אלא רק תמצית הארה דרך דופני הטרה (ע' שער הארת המוחין פרק ט) והוא

מאיר העץ – ח"ה

כמו שיש ביסוד עצמו. והנה הארה זו איננה הארה היוצאת מפי היסוד, רק הארה זו⁶⁷⁸ דרך צדדי דופני כלי העטרה עצמה. וזו ההארה היא בחי' אפרים בן יוסף, כי היסוד עצמו דו"א הוא יוסף²⁸⁷, ואפרים בנו הוא ההארה היוצאת מדופני צדדי העטרה שבו. ושכחתי מה ששמעתי ממורי זל"ה אם הוא מהארה היוצאת מצדדי העטרה דרך פנים או אחור.

והנה אפרים צרופו מ"י אפ"ר, כי הנה הה"ג מנצפ"ך שהם גי' אפ"ר עם כולל, הנה הם נתונים בעטרא של היסוד הנקרא כ"ל, שהוא גימטריא מ"י, וזהו אפ"ר מ"י. והענין כמ"ש אצלינו, כי ביסוד עצמו הנקרא כ"ל, יש בו כללות ה"ח מצד אמא, כל א' כלול מ'י, הרי גימטריא מ"י. אבל הה"ג שמצד אמא הם נתונים בעטרה של היסוד הנקרא כ"ל, כי משם נתונות ועוברות בדעת של רחל אשר כנגדה, לפי ששם הם בגלוי לסבה הנ"ל, וכך⁶⁷⁹ יכולות לבקוע ולצאת דרך העטרה להנתן בדעת רחל, וזכור טעם זה. והנה אותו ההארה היוצאת מאלו הה"ג ולחוץ הוא בחי' אפרים. גם הבנת תיבת אפרים מורה על פו"ר, וכמ"ש (בראשית מא נב) ואת שם השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ עניי. ונודע כי פריה ורביה הוא בהכנסת עטרה, ודי בזה.

שער לג פרק א מ"ה⁶⁸⁰

השער השבעה עשר

שער אונאה ויתחלק לה' פרקים

ונבאר דין האונאה ובו יתבאר ענינים רבים שיש בז"א. הנה נודע, כי ה"ח אשר ביסוד דאמא, הנה הם מתפשטין בז"א מחדש שבו עד הוד שבו, אבל הה"ג יורדין בעטרת דיסוד⁶⁸¹ ז"א כנזכר לעיל בענין אפרים בן יוסף, כדי לתת משם בדעת רחל מצד האחור המכוון ממש כנגד מקום זה²⁸⁸. והנה קודם שאלו הה"ג ילכו אל דעת דנוקבא, צריך שיתמתקו תחלה עם החסדים, ולא יהיו דינין קשים וחזקים. אמנם מיתוקם הוא ע"י החסדים התחתונים המגולין, כי המכוסים אין אורם מאירין אפילו לצורך עצמם, מכ"ש לזולתם. ועוד טעם אחר כי הנה הם עומדין למעלה ואינן יכולין לירד למטה, כי מחיצות כלי היסוד דאמא הם מעכבות אותם לירד⁶⁸² עד היסוד. אמנם החסדים המגולין יש בהם ב' הכנות: א', כי הם תחתונים ויכולין לירד עד היסוד דז"א עצמו, לפי שאין להם מחיצות שמעכבין מלידה. הב', הוא כי הם מגולין ויכולין למתק הגבורות הניתנין ביסוד דז"א. והנה נודע {מ ע"א} כי גלוי החסדים הוא מהחזה דז"א ולמטה, שהם ב"ש החסד שבת"ת דז"א וב"ח שלימים שבנ"ה דז"א הנקרא (ישעיה נה ג) חסדי דוד הנאמנים.

נמצא כל הב' חסדים הם שלימים ושויין בהשוואה א', אבל החסד הג' הנוגע לחלק ת"ת דז"א אינו שוה בחלקים⁶⁸⁴, כי החלק שלישי עליון הראשון הוא סתום ומכוסה ביסוד אמא, וב"ש התחתונים הם מגולין²⁹⁰, כנודע כי כל חסד וחסד מאלו הה' מתחלק לג' שלישים. והנה

סוד סירס את הזכר ונשאר עיקר האור ביסוד שבו ואינה מקבלת הנוק' מאותו האור העיקרי עצמו מאומה ועי' זהר תרומה דף קסז (כללים ח"א פא ע"א).

²⁸⁷ עי' הקדו"ש מה ע"א עי' זהר פ' משפטים (דף קד ע"ב), ויוסף ובנימין הם מיסוד ועטרה דרחל, ואח"כ [כשנלקח יוסף (בהגר"א בס"ד י ע"ג "ה וענין אפרים) כלומר כשנמכר (ב"ע קלח ע"ב), ועי' הקדו"ש שער ז פרק ה' אות ז' שזה כאשר עמד בנסיון]. עלה יוסף ביסוד דז"א ובנימין עלה ביסוד דרחל.

²⁸⁸ עי' פת"ש גדולת דז"א עז: הדעת דז"א הוא כולל ב' עטרין חו"ג והם ה"ח וה"ג שכל חלק מהם מאיר בספירה אחת ממנו, והיינו שהדעת הוא כולל הנהגת הטו"ר כפי הראוי לנבראים וכל מאור ומאור שבז"א צריך שיהיה נראה בו ב' כחות האלו של החסד והדין, ואלו החסדים חציים מכוסים וחציים מגולים, שעד החזה הם סתומים, והיינו שנשארים שם גנוזים בסוד הנהגת עוה"ב ואין מתגלה רק המעט מה שצריך לקיום הבריאה בהנהגה הזמניית בעולם התחתון והוא מן החזה ולמטה ובו צריך להיות החסדים גלויים כדי לבסס הדינים השולטים בו ויוכלו להתקיים, ואלו הה"ח הם בסוד ה' שמות הוי"ה שכל חסד הוא מתגלה בספירה אחת שהוא אילן שלם כולל כל הפרטים הנכנסים תחת סוג שם הוי"ה שהוא כלל האילן המתפרד לענפים ופרטים רבים.

²⁸⁹ נראה עיקר כנ"א באוצרות.

²⁹⁰ בחינת ת"ת שבז"א הוא ג"כ הוי"ה שלמה חסד א' שבה' חסדים הנ"ל, ומתחלק לג' שלישים, שב' שלישים ממנו שהם סוד הוי"ק שבו הוא מתגלה בהנהגת הזמן, אבל ג"ר שבו שהוא שלישי העליון הוא ממדרגת הנהגת עוה"ב, וב' שלישים התחתונים אף שגם הוא שייך להנהגת עוה"ב, מ"מ הוא הבחינה התחתונה שבהנהגה הזאה הנעשה בסוד כתר ורצון עליון להנהגת הזמן לקשר הנהגת העוה"ז עם הנהגת העוה"ב, והוא בסוד כתר רחל נוקבא דז"א שהיא המנהגת התחתונים בהנהגת הזמן ומקושר בהנהגת עוה"ב, שכפי הנהגת הזמן והכנת תיקון מעשה התחתונים כך

מאיר העץ – ח"ה

בזה החסד שבת"ת הנחלק לג"ש, הנה כפי הכתוב בתורה יש בו שתות או פחות משתות או יותר משתות, כי לפעמים חלק העליון המכוסה לוקח יותר מן השתות, ונמצא שזה מתאנה וזה מאנה, וצריך להקדים גמרא בדין האונאה, שאמרו שם שאין דין אונאה אלא כשהוא מתאנה בסכום הטעות שווי⁶⁸⁵ הדמים אם מכרו ביוקר או בזול, אבל אם הוא טעות חשבון חוזר בכל שהוא, וכן כל דבר שבמדה ובמשקל ובמנין חוזר בכל שהוא. וביאור הענין, כי נודע שכל חסד וחסד מאלו החסדים⁶⁸⁶ הוא בחי' שם הוי"ה א', והוי"ה זו יש בה ב' בחי' או פשוטה או מלאה. והנה במילוי אין בה אונאה כלל, כי החלקים שוין ונקרא מדה משקל מנין, לכן בכל שהוא חוזר. אבל בפשוטה⁶⁸⁷ א"א לחלקם בחלקים שוין, לכן יש אונאה שתות או פחות או יותר²⁹¹.

ונבאר תחלה ענין הוי"ה במלואה, ואיך אין בה דין אונאה, ובכל שהוא חוזר. והנה החסדים האלו יש בהם בעצמן ובמציאותן הרבה בחי', הא' היא משקל, והוא היות כל⁶⁸⁸ חסד

נרשם הכל למעלה בחג"ת בהנהגת עוה"ב, ולכן הו"ק שבו השייך לו' ימי המעשה, הוא מן החזה ולמטה שייך להנהגת הזמן, וג"ר שבו הם בסוד חב"ד בעולם הנשמות ולכן הוי"ה שבו מתחלק ג"כ לג' חלקים, והוא בכמה מדרגות, שבבחי' הרבה הוא מתחלק לחלקים שוים והם בסוד המילויים שבו, והם נקראים מדה ומשקל ומנין שכתב הרב ז"ל, והיינו ששם הוי"ה הזה בבחי' מילוי שבו מאיר בג' מדרגות שהם ע"ב ור"ו ומ"ב, והם בסוד ג' מדות של חג"ת. צריך שתדע שת"ת הוא הכלל של ז"א, והו"ק הם ענפים שלו שהם ב' ידים בעוה"ב²⁹⁰ חו"ג וב' רגלים נו"ה בעוה"ז, ות"ת הוא הכולל שלהם ולכן צריך שיהיה נמצא בו כל הג' חלקי ההנהגה של חד"ר (פת, ש גדלות דז"א (עז).

²⁹¹ והנה ביסוס הגבורות שע"י החסדים הנשפע לעולם אינו שוה, רק משתנה לפי הזמן ולפי ענין העבודה של ישראל, שאם החסדים מתגלים מאורות וחלקים שבהם ביותר פרטים, אז מתמתקים מדרגות יותר של פרטי הדינים, ולפעמים בחלקים מועטים מהם, וכשהנהגה על סדור השוה שלא יתגלה אלא מה שנוגע אל התחתונים לבד לפי מקומם וערכם, אז אנו אומרים שהג' שלישים של החסדים שבת"ת הוא מתחלק בשוה ממש, והיינו שרק ו"ק שבו מאירים ומגלים כחם למטה וג"ר שבו מכוסים, והוא בסוד הג' מילואים של ע"ב ור"ו ומ"ב שהוא מתגלה ע"י סדר המדות הראויים לפי מדת התחתונים, ולכן נקראים מדה ומשקל ומנין, ר"ל כמו המוכר ולוקח כשהוא מצמצם מקחו אין המוכר והלוקח רוצים לוותר כלל, וכמו כן הוא הנהגה התמידית שמה שראוי להתפשט בעוה"ז הוא בגבול ומדה מצומצמת, ולכן הוא בסוד מדרגת חג"ת שבחסד הזה, שהם מדות המנהיגים ממש בגבול ושיעור הראוי לתחתונים.

אמנם לפעמים אינו משיגה לפי הפרטים רק בכלל, או להגדיל מדת מלכותו ית' שיהיה ניכר למטה או להקטין ולהסתיר ח"ו לפי העת והזמן, והוא אינו בשיעור התמיד, והוא בבחינת הוי"ה פשוטה לפי מדת מלכותו שלפעמים מגלה מלכותו, למטה בהנהגה יותר ראויה שלפי הכנתם לא היה ראוי כ"כ להתגלות, ואז יגלה מעט איזה בחינה מהנהגת עוה"ב, והוא בסוד שמתחלק הב' שלישים, שב' שלישים התחתונים לוקחים הארה ביותר חלקים מהראוי, והוא בכמה מדרגות, או בפחות משתות שזה דבר השכיח בזמן יותר ונקרא הנהגת המתקיימת, והוא סוד קיום המקח שכתב הרב, ולפעמים לוקח יותר משתות שזה דבר שאינו מתקיים רק לזמן מועט לשעתו כפי הצורך, עד שלפעמים מתגלה כל שליש העליון שבת"ת וכמו שית' בשער שאח"ז בס"ד, ואין דבר זה מתמיד, ולכן נקרא ביטול מקח.

ולפעמים הוא בשתות ממש שאינו מתגלה החלקים העליונים רק בהעברה בעלמא וחוזר לשרשו, רק בגילוי עושה תיקון בתחתונים, שזה התיקון שנעשה על ידו נשאר קיים, שעל ידי שנתגלה מאור הזה קבלו התחתונים איזה שלמות, שהשלמות הזה נשאר קיים בהם אף אחר שנסתלק מאור הזה, וכמו שהיה בזמן הבית ע"י הנסים שנתגלו לפרקים, וכמו שהיה ע"י אליהו הנביא בהר הכרמל שירד אש מן השמים ויפלו על פניהם ויאמרו, ה' הוא האלקים וגו' (מלכים א' יח לט) וכדומה לזה, וזה נקרא שהמקח קיים רק שאונאה חוזר, שהאור שמתגלה חוזר מיד לשרשו ומתעלם, שאף שלא היה אותו הדור ראוי לכך שירד אש מן השמים לקבל קרבנם כמו שהיה בזמן המשכן ובבנין בהמ"ק, מ"מ היה צורך לכך בשביל גילוי מלכותו כדי להשיבם מדרך הרע שהיו טועים בהם, כמ"ש אליהו (מלכים א' יח לז) ואתה הסיבות את לבם וגו', וז"ש ה' הוא האלקים, שהוא סוד ביסוס הגבורות שם אלקים ע"י החסדים של הוי"ה, ותיכף ומיד חזר הדבר לטבעו שלא היה עוד גילוי האש מן השמים, ומ"מ נשאר האמונה קיים בהם לזמן גדול אח"כ.

ולפעמים הוא להיפוך אף שהתחתונים ראויים לגילוי חסדים, יותר חלקים מתעלם מהם ג"כ כפי צורך השעה, והוא ג"כ לזמן מועט ומתבטל מדרגה זו, הכל לפי מה ששיערה מחשבה העליונה כפי הצורך לעולם, ובזה נבין ענין שינוי הנהגה שהיה בבית ראשון, שלפעמים אף בדור שהיו צדיקים כמו בימי דוד, כתיב (שמואל ב' כא א) ויהי רעב שלש שנים וגו', ולפעמים אף בזמן מלכי ישראל הרשעים (היה) השפעה גדולה כמו בימי אחאב, עד שהוצרך אליהו לאמר (מלכים א' יז א) חי ה' וגו' אם יהיה טל וגו', והיינו שהכל לפי צורך השעה המשוער לתיקון הבריאה בעומק מחשבתו ית' (גדלות דז"א עז).

מאיר העץ – ח"ה

מהם בסוד החסד שהוא גימטריא ע"ב, והוא הוי"ה א' דמילוי יודי"ן שהוא גימטריא ע"ב (וכל חסד מהם הוא הוי"ה דיודי"ן העולה ע"ב)⁶⁸⁹. נמצא, כי מצד החסד שבז"א שהוא גימטריא ע"ב, יהיו כולם בסוד ע"ב דיודי"ן, ובחי' זו נקרא משקל, וכמ"ש בזוהר (כי תשא בר"מ דף קפז ע"ב) אבנא למשקל בה דא יו"ד כו'²⁹². פי' כי הרי המשקל בסוד יודי"ן, שהם הנקרא אבנים ששוקלין בהם, ולכן הוי"ה דמילוי יודי"ן נקרא משקל. ועוד, כי הנה הוי"ה של מילוי יודי"ן אחר שתוציא ממנה אותיות הוי"ה הפשוט נשאר מילוי מ"ו, וי"פ מ"ו גימטריא ת"ס, ועם י' הכוללים גימטריא ע"ת שהוא משקל בגימטריא.

הבחי' ב' הוא נקרא מנין, והוא, כי מצד הגבורה שבז"א, אשר גם בה מתפשט חסד אחד מן הה"ח, והנה מצד החסד הזה המתפשט בגבורה דז"א יהיה כל הה"ח, כל אחד ואחד בחי' גבורה, שהוא גימטריא רי"ו. והענין, כי הנה נתבאר שכל חסד מהם הוי"ה {מ ע"ב} דע"ב דיודי"ן, ונודע איך מינה תליין ע"ב שמהן, כל חד וחד מתלת אתוון, ובין כולהו הויין רי"ו כנזכר בהקדמת תיקונים (דף ה' כו ע"ב), לכך נקרא מנין לשון מספר, כי נספר מנין אותיותיהן ויהיה גימטריא רי"ו גבורה. גם היותו נקרא מנין הוא בחי' היות החסדים מלובשים ביסוד אמא כנ"ל בדרוש אפרים בן יוסף⁶⁹⁰ (לעיל שער הארת המוחין פרק ח'). והנה ביסוד דאמא הוא אהי"ה דמילוי ההי"ן שהוא גימטריא קנ"א, שהוא בגימטריא מני"ן ע"ה. והנה, להיות שזהו בבחי' הגבורה כנ"ל, לכן נרמזה בזה הנקבה התחתונה הנקרא אדנ"י, כמ"ש בזוהר דנוקבא תדיר אתקשרת בשמאלא, לכך בהתחבר אהי"ה דההי"ן עם אדנ"י יהיה שניהן (גימטריא רי"ו)⁶⁹¹ גימטריא גבורה כנ"ל, הרי כי מנין הוא בגבורה.

הבחי' הג' הוא הנקרא מדה, הוא מצד הת"ת שבז"א, אשר מצדו נקראו כולם בחי' מ"ב, לפי שהת"ת כלול מג' ידות שהם: יד הגדולה מימינא, יד החזקה משמאלא, יד רמה באמצעית²⁹³. והיד האמצעית כוללת עמו היד הימין והשמאל, ומן ג"פ י"ד נעשה מ"ב א' בת"ת עצמו, לכן בחי' מ"ב הוא בת"ת. וענין מ"ב זו הוא, היות כל הוי"ה זו דיודי"ן כלולה מפשוט ומילוי וממילוי דמילוי שהם מ"ב אותיות כנודע. והנה היותה נקרא מדה הוא כמ"ש בתקונים (ע"ו לו ע"א), כי מדה היא שם מ"ב הנחלק לשבעה שמהן, ומ"ב עם שבעה הרי מ"ט, כמנין מד"ה. והענין הוא, כי כמו שהה"ח מתפשטין בז"א, כן הה"ג מתפשטין²⁹⁴ דנו"ק⁶⁹² כנודע. והנה שם מ"ב הוא גבורה כנודע, וכאשר נחלק החסדים כפי סדר הגבורה שהוא שם⁶⁹³ מ"ב בכל ספירה וספירה, נמצא כי גם בת"ת יהיה מ"ב א'.

ודע, כי פעם א' שמעתי בענין זה עצמו של האונאה ממורי זלה"ה באופן אחר, כי מדה הוא בספירת החסד, לפי ששם הוא שם מ"ב אבגית"ן כו' כנזכר בתיקונים (נב ע"א). כי מן החסד מתחיל שם של מ"ב, ובו נכללין כל הז' שמות. אבל מנין הוא בספירת הגבורה כנ"ל. ומשקל הוא בת"ת שהוא לשון המשקל, האמצעי המכריע בין ב' כפות המאזנים שהם חו"ג. אבל איני יודע לקשרו עם הנ"ל.

ונחזור לענין, כי הנה החסדים עצמן יש בהם כמה מיני אורות חלוקין זה מזה. והנה ג' בחי' הנ"ל שהם: ע"ב, רי"ו, מ"ב, שהם הנקרא דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין הנ"ל, יכול להתחלק ההוי"ה שבחסד שבת"ת לחלקים שוין, ולכן בכל שהוא חוזר. והוא כי אם נשקלם⁶⁹⁴ במשקל, שהיא היותה בבחי' ע"ב, ונתחלקה לג' שלישים, יהיה כ"ד בכל שליש {מ ע"ג} מהם, ויהיה כ"ד הראשון מהם בשליש עליון המכוסה למעלה, וב"פ⁶⁹⁵ כ"ד התחתונים יהיו בב"ש המגולים התחתונים למטה מהחזה. ואם יחלק במדה שהוא בבחי' אותיות מ"ב פשוט ומילוי ומילוי דמילוי, גם אז תחלק לג' שלישים שוין, י"ד בכל שליש, והם ד' אותיות הפשוטים, וי' אותיות דמילוי, הם י"ד אותיות בשליש עליון המכוסה⁶⁹⁶. וכ"ח אותיות המילוי דמילוי שהם ב' יודע לקשרו עם הנ"ל.

- מאיר העץ -

292 ז"ל:

תרגום:

293

(1) רעיא מהימנא ספר במדבר פרשת פנחס דף רכז/ב לעשר ולע"ב מחשבה דלבא דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א ימינא איהו מים ואיהו יד הגדולה משמאלא אש ואיהו יד החזקה בעמודא דאמצעיתא י"ד רמה דאיהו רוחא דקדשא וכלא בן י"ד כי רוח החיה באופנים אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו ביה מתנהגים מיא ואשא דאחיד בתרווייהו ודפיק תרגום:

294 עיין יו"ט ראשון דף כה ע"ד אות ד' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

פעמים י"ד, הרי הם בב"ש התחתונים המגולים. ואם נחלק במנין שהוא בבחי' רי"ו אותיות, גם אז תתחלק לג' שלישים שוין, ע"ב ע"ב ע"ב בכל שליש מהם, וזה להורות כי אע"פ שהם גבורות בבחי' רי"ו כנ"ל, עכ"ז הם חסד גמור, כי הרי בהתחלקם נעשין ע"ב ע"ב ע"ב, שכל ע"ב מהם גימטריא חסד, והבן זה.

והרי נתבאר כי בג' בחי' אלו שהם מדה משקל מנין שהם בחי' הוי"ו מלאים במלואם⁶⁹⁷ אין שום דין אונאה, כי יכולין להתחלק בחלקים שוין. ואם לא נתחלקו⁶⁹⁸ חוזר בכל שהוא. אבל בבחי' הוי"ו פשוטה בלתי מילוי, אז אינה יכולה להתחלק לג"ש שוין, לכן שייך בו דין אונאה בגלוי ובסתום, כי לפעמים לוקח יותר משתות כמ"ש בע"ה. לכן נבאר עתה בחינת אונאה שהוא בחסד הנוגע אל הת"ת של ז"א, בבחינת היותה הוי"ו פשוטה בלתי מילוי כמבואר אצלינו בכמה מיני מדרגות שיש בשמות, כנ"ל בדרוש רפ"ח ניצוצין.

ותחלה נבאר מי הוא מוכר ומי הוא הקונה. והנה השליש העליון למעלה מהחזה הוא המוכר, וב"ש התחתונים הם בחי' הלוקח, כי התחתון מקבל את החסד ולוקח מן העליון, כי כן דרך התפשטות מלמעלה למטה, כנודע. ולפעמים התחתון לוקח יותר משיעורו ומאנה את העליון, ולפעמים להיפך, ושניהן דינן שוה. והנה בהיות הוי"ו פשוטה אי אפשר להתחלק בשוה, ומוכרח הוא שיאנה א' את חבירו, לפי שמספר הוי"ו הפשוטה גימטריא כ"ו, ואי אפשר לחלקה לג' חלקים שוין, שאם תחלק לט' ט' יחסר א', ואם תחלק לח' ח' יתיר ב', ובהכרח שיאנה א' את חבירו, כי לפעמים שלישי העליון שהוא מוכר מאנה לב"ש⁶⁹⁹ לתחתון, שלוקח ט' בשליש שלו, ונשארו י"ז למטה בב"ש. ולפעמים התחתון מאנה לעליון שלוקח י"ח בב"ש שלו, ונשארו ח' לבד לשליש עליון. ואלו הם ב' מיני אונאה, או המוכר ללוקח או הלוקח למוכר. ולהיות החלקים שוין צריך שיהיה ח' חלקים וב' שלישי מן אות א'⁷⁰⁰ וי"ז אותיות ושליש אות למטה, ואז היה הכל בשוה, אלא שא"א לחלק האות בעצמו לשלישים, וע"כ מוכרח הוא להיות אונאה בדבר הנ"ל. אמנם אעפ"כ צריך לשער שלא יאנה אחד לחבירו, אלא האונאה היותר מועטת שאפשר להיות, והוא הנקרא פחות משתות, ואז הוי מחילה כי א"א לעשות בענין אחר. והענין, כי ג' מיני חלוקות הם, וכולם נקרא פחות משתות: א', שלוקח העליון י' חלקים והתחתון ט"ז חלקים. ב', שיקח העליון ט' חלקים והתחתון י"ז חלקים. ג', שיקח העליון ח' חלקים והתחתון י"ח.

²⁹⁵ונבאר הבחי' שהוא י' למעלה וט"ז למטה איך הוא פחות משתות והוי מחילה, וממנו יובנו בחי' האחרות. והוא, כי הנה כתבתי לעיל שאי אפשר לחלק החלק הא' בעצמו⁷⁰¹, שאם הי' אפשר לחלק היינו מחלקין בשוה ח' חלקים וב"ש חלק למעלה וי"ז חלקים ושליש למטה. והנה כאשר נעריך ונאמר שכל חלק וחלק⁷⁰² מאלו הכ"ו {מ ע"ד} של הוי"ו הפשוטה יש בו ט' נקודות, נמצא שכ"ו פעם ט' הרי רל"ד, נחלקים לג"ש שוין. נמצא שיקח העליון לחלקו ע"ח נקודות שהם ח' חלקים וב"ש חלק⁷⁰³ א', והתחתון יקח קנ"ו נקודות שהם י"ז חלקים ושליש⁷⁰⁴. ואמנם עתה שאין החלק⁷⁰⁵ מתחלק כנ"ל, לכן לוקח העליון י' חלקים⁷⁰⁶ שהם צ' נקודות, נמצא שלוקח י"ב נקודות יתירות בחלקו⁷⁰⁷, ואמנם שתות חלקו שהם ע"ח, הם י"ג נקודות. נמצא שלוקח פחות משתות, כי השתות הוא י"ג והוא אינו לוקח אלא י"ב.

ובבחי' הב' שלוקח עליון ט' חלקים והתחתון י"ז, אז לוקח פחות משתות, כי אפי' בקחתו י' חלקים הוא פחות משתות כנ"ל.

ובבחי' הג', שלוקח העליון ח' ותחתון י"ח, אז התחתון מאנה לעליון גם הוא פחות משתות, לפי ששתות העליון הוא י"ג נקודות, ובלקחו ח' חלקים הם ע"ב חלקים דהיינו נקודות, נמצא שלא נתאנה אלא בו' נקודות, שהם חצי שתות, לפי שכל חלקו הוא ע"ח נקודות כנ"ל. ואמנם, אם האונאה הוא יתר על שתות, המוכר ללוקח או הלוקח למוכר, אז בטל המקח, כי לעולם א"א להתחלק כך למעלה בת"ת דו"א בגלוי ובמכוסה, שהם תחתון ועליון. אבל אם אונאה הוא שתות ממש, אז לא נאמר שיתבטל המקח, והוא חזרת החסד למקומו למעלה בשרשו בדעת, כיון שנחלק בטעות אלא יתקיים המקח שהוא סדר התפשטות החסדים במקומן, לפי שיש זמן שכך מתחלק עם היות האונאה שתות גמורה, אבל לאחר זמן מחזיר האונאה, ר"ל שיש פעמים שיש אונאה שתות שוה ויעמוד כך זמן מה, ואח"כ יחזור האונאה למקומה, אבל התפשטות⁷⁰⁸ ישאר במקומו, שהוא בחי' קיום המקח. והנה זהו ענין גניבת השבטים ליוסף אחיהם ומכרוהו למצרים, לא מפני כך נתבטלה האחזה אשר ביניהם, אמנם נשאר הדבר כך בעת

- מאיר העץ -

מאיר העץ – ח"ה

ההוא, ואח"כ החזירו האונאה למקומה, וכמ"ש (יהושע כד לב) ואת עצמות יוסף קברו בשכם וגו', וכמ"ש (שמות יג יט) והעליתם את עצמותי מזה אתכם, והחזירוהו למקומו. וענין גניבת ומכירת יוסף נבאר בע"ה למטה. והנה זאת השתת הנ"ל הוא מלבר, לכן פסקו בתלמוד שצריך שיהיה שתות מלבר, ואם אינו אלא מלגאו הוי מחילה. והרי נתבאר ענין שתות ופחות משתות ויותר משתות.

שער לג פרק ב מ"ת⁷⁰⁹

ועתה צריך לבאר איך הסדר הנכון למעלה, ואיך מתחלק החסד שבת"ת הנגלה והסתום. ודע, כי סדר החלוקה האמיתי הוא כך, כי ב"ח של חו"ג ושליש עליון של חסד ת"ת הם מכוסים, וב"ש תחתונים דת"ת וב"ח דנו"ה הם מגולין, ואמנם הג"ש שבחסד הת"ת כבר בארנו כי בו לבד הוא דין האונאה, שתות ופחות משתות ויתר משתות. אמנם הסדר הנכון הוא שהנה הוא הוי"ה א' פשוטה שהוא בגימטריא כ"ו, ומתחלק ח' נקודות למעלה מכוסים, וי"ח נקודות למטה בגלוי, שהוא מבחי⁷¹⁰ הג' מג' בחי' שיש בחלוקות פחות משתות כנ"ל, וטעם הדבר הוא שהתחתונים שהם המרובים ינצחו את העליונים שהם מועטים, והם יקחו את העודף שהם הב' נקודות היתירות בהתחלקם לג"ש, ח' למעלה וח' בשליש אמצעי וח' בשליש תחתון, נשארו ב' לתשלום כ"ו, ואלו ב' העודפים יקחו התחתונים {מא ע"א} שהם הרבים.

האמנם יש סבה א'⁷¹¹ המונעת ענין חילוק זה, והוא מה שהקדמנו בראשית דרוש זה, והוא שהה' גבורות אשר ביסוד ז"א⁷¹² הם בוקעים מצד האחור וניתנין בדעת רחל נוקבא כנודע, וממתקים החסדים את הגבורות ונשארו ממותקות, ולא יהיה דינין קשים מאד וחזקים. והענין, כי יורדין החסדים המתפשטין מדעת ז"א עד היסוד דיליה כנודע, ומכים שם בסוד הכאה בהמשך הירידה במרוצה, וממתקים את הגבורות אשר שם ע"י הארתן (נ"א הכאתן)⁷¹³ אז בירידה. ודע, כי אין כח כ"כ בחסדים⁷¹⁴ להאיר בגבורות ולהמתיקם, אלא בהיותם מגולים, כי אז אין להם מחיצות הכלי של יסוד אמא כדי שיתעכבו, ולכן יורדין עד היסוד למתק הגבורות אשר שם. והנה כולם אי אפשר שימתקו לסבה הנ"ל, לפי שאין כל החסדים מגולים, רק ג' חסדים פחות שלישי שהם נצח הוד וב' שלישים תחתונים דת"ת, אבל ב"ח של חו"ג ושליש עליון דחסד⁷¹⁵ דת"ת אינן מתגלין, ואין בהם כח למתק הגבורות. ובודאי כי אין יכולין למתק יותר משיעורם, שהם ג' גבורות פחות שלישי. והלא היה מן הראוי שיתמתקו ג' גבורות שלימות, ולא יהיו חסרות שלישי, אמנם אי אפשר כן אם לא בהתגלות גם השליש העליון של הת"ת, ואז יהיו ג' חסדים שלמים מגולים, וימתקו ג' גבורות שלימות בתכלית המיתוק. אמנם להיות הדבר כך, א"א שירד כל החסד שבת"ת למטה בב"ש התחתונים שבו, כדי שיהיה כולו מגולה, לפי שאז יהיה הכלי של הת"ת בבחי' שלישי עליון ריק⁷¹⁶ מן הארת החסד, וענין זה לא תקרא אונאה יותר משתות, רק גניבה ממש. אבל כוונתנו שישאר שלישי העליון של אור החסד במקומו⁷¹⁷ בכלי ת"ת דז"א בשליש עליון, אלא שיתגלה שם ויסיר⁷¹⁸ כסוי כלי היסוד דאמא אשר שם מעליו, וישאר מגולה שישאר שרשו שם, והארתו תרד ותאיר למטה ביסוד בגלוי⁷¹⁹, ואז ימתקו ג' גבורות שלימות כנ"ל.

ואמנם נמצא, כי היות הבחי' הא' שהוא ח' נקודות מכוסים למעלה וי"ח מגולות למטה הוא נקרא אונאה פחות משתות, וזה סדר הוא תמיד⁷²⁰, ויש פעמים שיש אונאה יותר משתות, והוא מציאות הזה הנ"ל שמתגלה גם שלישי עליון כולו (היורד למטה)⁷²¹, וענין זה מתבטל אחר זמן, ונקרא ביטול מקח לפי שאינו מתקיים אלא נתבטל אח"כ, ואינו מתקיים אלא בשלשה זמנים לבד אשר נבאר בע"ה.

שער לג פרק ג מ"ת⁷²²

ואלו הם ג' זמנים אשר מתגלה גם שלישי העליון. ושמעתי פ"א ממורי זלה"ה שלא די ששליש עליון מתגלה אז, אלא אף גם ב"ח אחרים⁷²³ של חו"ג מתגלים, נמצא כי כל הה"ח מגולין. ופ"א שמעתי דרך סתם שמתגלה גם שלישי עליון דת"ת, ולא הזכיר גילוי ב"ח הראשונים של חו"ג, והמשכיל יבין מעצמו כפי אשר נבאר. הנה ג' זמנים הנזכר הם אלו: א' מהם {מא ע"ב} הוא ע"י דורמיטא הנזכר לרו"ל בסוד (בראשית ב נא) ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם, שהוא ג"כ בסוד מ"ש אצלינו בכוונת ק"ש שעל המטה⁷²⁴ וחזרת התפלה של שחרית⁷²⁵ בקול רם, שאז מתגלין גם החסדים שבחג"ת דז"א, ועי"כ נגדלין יעקב ורחל ועולין עד שם למעלה נגד

מאיר העץ – ח"ה

חג"ת דז"א, ושם נתבאר טעם הדבר, שהנה סבת כסוי החסדים ההם הוא בזמן שהאם העליונה יורדת ורובצת על האפרוחים למטה, ועי"כ היסוד שלה הוא למטה והם מתכסים בתוכה. אמנם כשאינה רובצת על שניהם רק על הבת לבדה להגדילה, בסוד (שם כב) ויבן ה' אלקים את הצלע, אז אינה רובצת רק זקופה ועומדת כדרכה, ואז היסוד שלה נתון באמצע בין ב' פרקין קדמאין דנו"ה שבה, אשר הם בחי' חו"ב דז"א, והיסוד בסוד הדעת דז"א. אמנם בב"פ האמצעים דנו"ה שבה אשר הם בחי' חו"ג דז"א, אין באמצעם יסוד של אמא מגיע עד שם, ונמצא כי כל החסדים של ת"ת דז"א הם מגולים בלי כסוי⁷²⁶ יסוד אמא, והרי הם בחי' א' של גלוי חסדים שבחג"ת דז"א, והוא כאשר אינה רובצת רק על הנקבה לבדה להגדילה כנ"ל.

וזמן הב', הוא בסוד תוספת שבת כמבואר אצלינו, שאז עולים ג"ת נה"י דז"א למעלה ממקומם בחג"ת דז"א, ואז בסבת רבוי האורות אשר שם נבקע כלי היסוד דאמא, ואז מתגלין החסדים דחג"ת דז"א ג"כ.

וזמן הג', הוא בחי' מצות מילה ופריעה, וזהו הענין סוד מצות מילה ופריעה. דע כי במצוה זו יש ב' דברים: הא', הוא כריתת הערלה אשר שם, אשר אז יש אונאה פחות משתות כנ"ל. ואח"כ על ידי הפריעה יש אונאה יתר על שתות, ומתגלה גם השליש העליון של חסד דת"ת. וזה פרט ביאורם, הנה נתבאר בזוהר (ויקהל דף רג ע"ב) ענין הקליפות, ואיך יש קליפה דקה הנקרא קליפת נוגה⁷²⁷ כעין חשמל מתוך האש (יחזקאל א כו), כדין איקרי חשמ"ל, ח"ש ואתגלי מ"ל, מהו מ"ל כדאמרינן מל יהושע וכו'. ואע"פ שאין כאן ביאורו נאמר בקיצור ענינו, כי הנה בתחלה טרם שיתפשטו החסדים בז"א בו"ק, הנה אז הערלה שהוא קלי' נוגה חופפת ונאחזת שם ביסוד שלו סביב, וזהו (יחזקאל א ד) ונוגה לו סביב. ושרשה הוא מן הצינור השמאלי שביסוד, שהוא משפיע המותרות ושופכן לחוץ להיות מזון לחיצונים ולקלי⁷²⁶, כמבואר בכת"י מורי זל"ה (שער מאמרי רשב"י בראשית דף י ע"א) בענין מאמר בני חת ועפרון החתי וע"ש.

וקליפת נוגה הנשרשת בצינור הנ"ל נאחזת שם וסובבת את היסוד הקדוש ונקרא ערלה. ובהיות ערלה זו חופפת על היסוד, אין החסדים יורדין עד היסוד, כדי שלא ינקו הקלי' מהם ולא יתאחזו באורות הגדולים ההם, וע"כ לא די שהם לא ירדו עד היסוד, אלא אפי' בכ"מ המגולה למעלה שהוא בב"ש תחתונים בת"ת⁷²⁸ ונו"ה דז"א, אשר משם ולמטה הוא מקום מגולה כנ"ל, כיון שאין שם מחיצות כלי היסוד דאמא, לכן אינם יורדין ונופלין עד היסוד כנודע, וע"כ הם נשארים למעלה בשרשם בדעת דז"א ואינם מתפשטים למטה, {מא ע"ג} כי נאחזת הערלה ביסוד שלו. ואח"כ כאשר נימול, כורתים הערלה ההוא ומסתלקת משם קליפת נוגה הנ"ל, ואז יורדין החסדים הנ"ל ומתפשטים במקומם שהוא בת"ת ובנו"ה דז"א. ונודע, כי כל חסד מהם הוא הוי"ה א' כנ"ל, והנה הוי"ה גימטריא כ"ו, והנה ב' הוי"ת של ב' חסדים אשר בנו"ה הם גימטריא ב"ן, וב"ש התחתונים של החסד דת"ת הרי הם ח"י נקודות, כי הח' עליונות הם מכוסים בשליש העליון כנ"ל, א"כ בהצטרף ח"י עם ב"ן של נו"ה⁷²⁹, יהיה⁷³⁰ ע' אורות מגולים שהם גימטריא מ"ל מן חשמל, ואז הוא בחי' אונאה פחות משתות וקיים המקח כנ"ל, והוא בזמן קיום מצות מילה בכריתות הערלה כנ"ל, שאז מתגלים ע' אורות החסדים המגולים שהם גימטריא מ"ל מן חשמל הנזכר⁷³¹ בזוהר פרשה ויקהל, דכד אתעבר קליפת נוגה אקרי מ"ל, וכאשר הערלה קלי' נוגה נאחזת שם מחמת עונות ויונקת שם מאלו ע' אורות המגולים איקרי ח"ש מ"ל, שמיהרה הקליפה לקבל מן האור מ"ל הנ"ל.

ונחזור לענין, כי הנה על ידי המילה שהוא כריתת ערלה, עדיין הע' אורות הנ"ל המגולין לא נתפשטו רק בב"ש תחתונים דת"ת ובנו"ה, אבל עדיין לא נתפשטו ביסוד עצמו דז"א, וזהו ענין ד' אותיות מילה, פירוש מ"ל י"ה, כי מ"ל הם ע' אורות המגולין, וי"ה הם בחי' שלישי עליון המכוסה ולמטה בסוד פריעה. נבאר למה נקרא י"ה, וצריך המוהל לכוין לזה בכריתת הערלה, שעיי"ז יתגלו מ"ל אורות הנ"ל במקומם עד הוד, ע"ד הנ"ל ויכוין באומרו על המילה, שהוא מ"ל י"ה, כמ"ש ענין י"ה למטה בענין הפריעה, שהוא ג"כ פרע י"ה.

ועתה נבאר מצות ברכת היין כמשארז"ל שמילה טעונה כוס, ואע"פ שהיין בא לאחר הפריעה, עכ"ז נבארו תחלה כדי שיובן היטב עם הנ"ל. כי הנה אלו הע' האורות שהם גימטריא מ"ל, אלו מתגלין תחלה ויורדין ביסוד, ואחר ירידתן מתמתקים הגבורות אשר שם. ואח"כ פ"ב מתגלה גם שלישי העליון דת"ת, ויהיה ע"ח אורות, שגם הח' אורות היתרות ההם, שהם מבחי'

מאיר העץ – ח"ה

שליש העליון יורדין אח"כ עד יסוד וממתקים חלק מן הגבורות כמ"ש. והנה אחר שעל ידי כריתת הערלה נתגלו ע' אורות כמנין מ"ל, הנה אח"כ ע"י ברכת היין ירדו אלו הע' אורות הנ"ל שלא נתגלו רק במקומן, ועתה ע"י ברכת היין יורדין עד היסוד דז"א, ואז ממתקין הגבורות אשר שם ומאירין בהם. ולא בכולן, כי אם בג' גבורות פחות שלישי כמספר עצמן ע' לע⁷³². והנה היין הם סוד הגבורות שאינם נמתקין רק במספר ע' אורות לבד, והם כמנין י"ן, להורות שהיין הם גימטריא ע' אורות הגבורות הנמתקים ע"י ע' אורות החסדים היורדות עתה ביסוד. ונמצא, שתכוין שהיין הם בגמטריא ע' אורות החסדים המגולין שיורדין עתה ביסוד, וגם {מא ע"ד} תכוין שהם ממתקין את ע' אורות הגבורות שהם עצמן סוד היין כנודע. וביאור הענין, כי הנה כאשר אלו הע' החסדים יורדין ביסוד וממתקין הע' גבורות, בהכרח הוא שמתערבין יחד, ויש בחסדים בחי' קצת מן הגבורות המתחברות עמהן, ולכן ברדתם שם נקראו גם הם בחי' יין, שהוא גבורה, כי אינן נמשכין רק ע"י ברכת⁷³³ היין שהוא גימטריא ע'. ואמנם ע' גבורות הם בחי' הכוס של יין, כי כוס גימטריא אלקים, שהם ה' אותיות כנגד ה"ג כנודע, אבל היין הם ע' חסדים עצמן שנתערבו בגבורות והמתיקום כנ"ל. והרי נתבאר ענין המילה שהוא כריתת ערלה, כי אז נתגלו ע' אורות דחסדים במקומן, ונתבאר ענין כוס היין שהוא ענין ירידת הע' חסדים ביסוד, וממתקים את ע' גבורות. וב' בחי' אלו עדיין אינם רק בחי' ע' אורות, שהם ג' חסדים פחות שלישי, וימתקו ג' גבורות פחות שלישי, אשר כ"ז נקרא אונאה פחות משתות כנ"ל.

ועתה נבאר מצות פריעה שהוא אונאה יותר משתות, כי עתה יתגלה גם שלישי עליון המכוסה, ויהיו ג' חסדים גמורים דת"ת נו"ה מגולין, ומיתקו ג"כ את ג' גבורות שלימות שביסוד. והנה פריעה ר"ל גילוי, כי ע"י הסרת עור ערלה ההוא המכסה וסובב אבר הקדוש, נפרע ונתגלה שלישי עליון המכוסה שבת"ת, ואז נגמרין להתגלות ג' חסדים שלמים. אבל בהיות הערלה סובבת על היסוד, אין השלישי העליון הנ"ל רוצה להתגלות, כדי שלא יהיה אחיזת הקליפות בהם יותר מדאי כנ"ל. ואמנם בחינת המילה שהוא כריתת הערלה, אע"פ שהיא גורמת גם כן גילוי החסדים ע"י⁷³⁴ כנ"ל, שהם ג' פחות שלישי, וגם גורמת גלוי היסוד עצמו, עכ"ז אינו נקרא בשם פריעה, לפי שדרך אותן החסדים להיות תמיד בגילוי, כי אין להם מסך יסוד הבינה, ואינו נזכר רק בשם מילה, שהוא לשון כריתת הערלה. אבל שלישי עליון שהוא תמיד מכוסה ביסוד דאמא, נקרא פריעה וגילוי גמור מחדש, משא"כ בראשונה. והנה מלת פריעה, ר"ל פרע י"ה, כי שלישי עליון נקרא י"ה, לפי שהנה נתבאר שהם ח' נקודות חסדים הסתומים שם, ואלו מתגלים ע"י הפריעה, וע"י יורדין⁷³⁵ למטה ג"כ ביסוד, וממתקין ג"כ כנגדן בשיעורם ח' נקודות אחרות של שלישי הגבורות כנ"ל, ונשלמו להמתיק ג' גבורות שלימים. והנה ח' חסדים וח' גבורות גימ' י"ה עם הכולל, והנה ענין פריעה פר"ע י"ה, כי ט"ז אורות נפרעין ונתגלו עתה ע"י הפריעה, כי ע"י נתוספו עתה ב' הארות ביסוד: א', הוא הארת שלישי עליון של חסד דת"ת⁷³⁶. הב', הוא ירידת ע' חסדים המגולין שהם ב"ש חסד דת"ת⁷³⁷, וחסדים דנ"ה הרי ע'. וא"ת בענין הפריעה נרמזו ח' אורות דחסדים, וח' אורות דגבורות שהם ט"ז כנ"ל, ובענין מילה לא נזכרו רק ע' אורות {מב ע"א} החסדים כנ"ל⁷³⁸, ולא נזכרו ע' דגבורות, כי הע' דגבורות הם בסוד היין, והם ב' בחי' יין ומילה כנ"ל. ולא נרמזו ע' אורות דגבורות ג"כ, אבל הענין הוא, כי בע' חסדים ראשונים צריך ב' בחי': א', להוריד החסדים משרשם מן הדעת עד מקומם שהוא בת"ת ובנ"ה, ובחי' זו נעשית ע"י מילה כנ"ל. ואחר כך צריך בחי' ב' להורידן משם עד היסוד, וזה ע"י היין הנ"ל. אמנם בשלישי⁷³⁹ העליון המכוסה כבר ירד מן הדעת עד המקום שלו, ולכן א"צ עתה רק להורידו עד היסוד. והנה כאשר יורד ביסוד מתחבר תכף עם שלישי הגבורה, ואין צריך בחי' אחרת אחריה, לכן נכללין יחד בסוד הפריעה, אבל בענין החסדים האחרים אינן מתחברים עם הגבורות רק בבחי' הב' לבד, ולכן לא נרמז במילה⁷⁴⁰.

והנה יעדנו למעלה לבאר מלת מילה מה ענינה, וזה ביאורה: כי הנה דוגמת מה שנתבאר במלת פריעה שהוא פר"ע י"ה, כן ענין מילה מ"ל י"ה, פירוש כי ע' חסדים הם גימטריא מ"ל, שהם ב"ח נו"ה וב"ש ת"ת לבדם⁷⁴¹, וח' אורות, השלישי העליון הוא י"ה של מילה, להיותו מחובר עם ח' אורות הגבורה כנ"ל, ושניהן גימטריא י"ה. ובזה תבין משארז"ל (שבת קלז ע"ב) מל ולא פרע כאלו לא מל, כי ב' אותיות מ"ל של מילה הם ע' אורות התחתונים המגולין ע"י כריתת הערלה הנקרא מילה, ואמנם ב' אותיות י"ה של מילה שהם ח' אורות העליונים הסתומים עדיין לא נגלו עד מעשה הפריעה כנ"ל. נמצא, כי כאשר מל ולא פרע עדיין המילה עצמה לא נגמרה, כי ב' אותיות י"ה מן מילה לא נתגלו עדיין עד הפריעה, כי הרי⁷⁴² ב' בחי' נרמזו במילה

מאיר העץ – ח"ה

שהם מ"ל י"ה, וטעם לזה הוא, שאע"פ שב' אותיות י"ה אינן נגלין עד הפריעה, עכ"ז עיקר גילוי הוא מחמת המילה. כי אם לא ימול, לא היה שלישי ההוא יורד במקומו, אלא היה נשאר גם הוא בדעת כנ"ל. נמצא, כי בחי' 743 המילה גורם בחי' הא' שהוא ירדת השלישי העליון⁷⁴⁴ למטה בשלישי העליון של הת"ת לת"ת⁷⁴⁵ דז"א, ואמנם ע"י הפריעה לא נעשית רק בחי' הב' שהוא ירדת השלישי (עליון של הת"ת)⁷⁴⁶ למטה ביסוד. וענין בחי' זו טפילה אל הבחי' הא', ולכן במילת מילה נכללו הע' חסדים המגולין במ"ל של מילה, וה"ח עליונים בי"ה של מילה, והרי איך ב' בחי' של פריעה ומילה רומזות במלת מילה לבדה, וא"כ כל זמן שלא פרע, לא נגמרה המילה והוי כאלו לא מל.

שער לג פרק ד מ"ת⁷⁴⁷

והנה בזה תבין מה שכתב בזוהר (בא לו ע"א) ובאדרא (קמב ע"א²⁹⁷) על פסוק {מב ע"ב} והוא יושב פתח האהל כחום היום, אמרו שם אתגלייא חסד בפומא דאמה²⁹⁸, פי' כי אברהם הוא סוד החסדים כמבואר אצלינו. והנה התינוק כשנולד, נולד ערלתו עמו וחופפת על היסוד, וכשנמול אתגלייא יו"ד שהוא ראש פי האמה שלו, שהיו"ד הזו הוא בחי' החסדים העליונים הנקרא אברהם כנודע, כי חסד הוא בגימטריא ע"ב, הוי"ה במילוי יודי"ן, כי כל י' הוא בחסד²⁹⁹. וז"ש באברהם אחר שנימול (בראשית יח א) וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל כחום היום, כי אברהם שהוא חסד, וצורת י' אתגלייא בפתח האהל³⁰⁰, שהוא פי האמה שצורתה י', שהיא עטרה שביסוד. והענין הוא כנ"ל, כי ע"י הפריעה נתגלו ט"ז אורות, ח' דחסדים וח' דגבורות, ושניהם נצטיירו ביסוד עצמו, כי היסוד עצמו הוא צורת ו' ארוכה, ועטרה צורת י', ונגלית ע"י הפריעה, ואז נעשי' י' על ו', וזהו בחי' ט"ז אורות כנ"ל. והמשכיל יבין בסוד טעם היות המילה לח' ימים, שהוא רמז לאצילות המלך הח', שהוא הדר הנזכר בכתבי⁷⁴⁸ מורי זלה"ה במקומו עיין שם.

גם בזה תבין ענין פסוק (בראשית כא ח) ביום הגמל את יצחק, דדרז"ל על המילה (פרד"א פרק כט). וחלקוהו (תוס' שבת קל ע"א) התיבה לב' תיבות, ואמרו ה"ג מ"ל, שעשה משתה ביום המילה. והענין הוא, כי הגמ"ל גימטריא ע"ח שהם כל ג' חסדים שלימים מגולין וגם שלישי המכוסה, שבין כולם הם ע"ח אורות המתגלין ביסוד ע"י פעולת המילה. (שהם מ"ל)⁷⁴⁹ וכריתת הערלה שהם ג' חסדים, ג' הויו"ת פשוטות כ"ו כ"ו גימטריא הגמ"ל, ואלו מתגלין ע"י מילה שהם מ"ל מן הגמ"ל, וע"י נתגלו ע"ח אורות כמנין כל תיבת הגמ"ל. וביאר הכתוב היכן ניגלו ע"ח אורות אלו, ואמר שנתגלו ביסוד, ונתחברו עם הגבורות אשר שם כנ"ל הנקרא יצחק, וזהו את יצחק, כלומר עם יצחק. ונמצא שהחסדים שהם ע"ח כמנין הגמ"ל, נתחברו עם יצחק שהם הגבורות. ואם תדקדק היטב, תבין איך בתחלה הגבורות לא היו רק מנין ק"ל, שהם ה' הויו"ת ה"ג, ועתה כאשר ירדו הג' הויו"ת ג' חסדים ומיתקן את ג' גבורות, נמצאו ח' הויו"ת שהם גימטריא יצחק שהוא גימטריא ד"פ ב"ן, כמ"ש בהגדה כנגד ד' בנים דברה תורה, והוא חיבור ג' חסדים בג' גבורות, והם ג"פ ב"ן ב"ן ב"ן, ועוד ב"ן ד' שהוא חיבור ב' גבורות שלא נמתקן. ואמנם לפי שהע' אורות נגלו תחלה ואח"כ הח' אורות הסתומים בשלישי העליון, לכן חלקן רז"ל תיבת הגמ"ל לב' תיבות, מ"ל הם ע' אורות מגולין, וה"ג הם ח' אורות הסתומים, ולהיותן עליונים נזכרו תחלה ה"ג והע' תחתונים נזכרו באחרונה מ"ל. ועיין בדרוש אברהם ויצחק ויעקב ויוסף שם בארנו הפסוק פירוש אחר ע"פ הקדמה זו. {מב ע"ג}

- מאיר העץ -

²⁹⁷ כאן לא מוזכר הפסוק והוא יושב פתח האהל.

²⁹⁸ עי' מקור הלשון בספד"צ כו ע"ב - אתפשט דכורא ואתתקן בתקונוי, באמה בפומיה דאמה, מלכין דאתבטלו הכא אתקיימו

באד"ר קמב ע"א ופרק ב' לו ע"א (לש"ו)

²⁹⁹ עי' שער ט"ז פרק א' & שמילוי י' הוא בנשמה, א' הוא בו"ק וה' הוא בנוק'.

³⁰⁰ עי' זהר בראשית צז ע"ב בסתרי תורה ז"ל, וירא אליו אתחזי ואתגלי ליה שכינתא גו אינון דרגין דאתחברו בסטרוי מיכאל לסטר ימינא גבריאל לסטר שמאלא רפאל לקמא אוריאל לאחורא, ועל דא אתגליא עליה שכינתא בהני אלוני בוסמין (נ"א צולמין) דעלמא בגין לאחזאה קמייהו ברית (ד"א ל"ג קדמאה רשימו) קדישא דהוה בכל עלמא ברזא דמהימנותא והוא יושב פתח האהל מאן פתח האהל דא אתר דאקרי ברית רזא דמהימנותא כחום היום דא רזא דאתדבק ביה אברהם תוקפא דסטרא דימינא דרגא דיליה האהל רזא דתרעא דצדק פתחא דמהימנותא דכדין עאל ביה אברהם בההוא רשימא קדישא.

מאיר העץ – ח"ה

שער לג פרק ה מ"ה⁷⁵⁰

גם בדרוש הנ"ל יובן ענין מכירת יוסף שגנבוהו אחיו השבטים ומכרוהו למצרים גם ענין גנב וגזלן מהם ענינם.

הנה יוסף הוא בחי' היסוד דז"א כנודע, וסבת קריאתו כך הוא כנ"ל, כי יסוד הוא ו' והעטרה הוא י', והוא לסבת היות שם הארת הח' (חסדים)⁷⁵¹ העליונים שבשליש המכוסה, וממתקת לח' אורות הגבורות ושניהן י"ו מיוסף, ושאר הארות התחתונים שהם ע' חסדים וע' גבורות הנמתקים עם החסדים הם ק"ם, כמנין ס"ף מן יוס"ף, שהוא כמנין ג' חסדים וג' גבורות שהם ג' פעמים ב"ן. והנה נחלקים י"ו לבד שהם האורות הבאים ע"י הפריעה, לכן נרמזו בב' אותיות ראשונות יחד, והס"ף שהם אורות הבאים ע"י מילה הם נרמזו באחרונה בב' אותיות אחרונות ס"ף. נמצא, כי יוסף הוא בחי' הארת⁷⁵² של החו"ג, שהם ו' הויו"ת גימטריא יוסף*, וכאשר גנבוהו אחיו, כבר נודע כי ההפרש בין גנבה לגזלה הוא כי גניבה בהסתר וגזילה בגלוי, ואע"פ שהם גנבוהו כולו, שהם כל ג' חסדים והגבורות⁷⁵³ יחד המכוסים והמגולים, עכ"ז לא גנבוהו רק השליש העליון בסתר, לפי שעיקר הפגם של אחיזת הקליפות בחסדים הוא למעלה בשליש עליון המכוסה, כי בחסדים התחתונים דרכם לאחוז בהם, כי שם גזילה בגלוי, לכן דרכם להתאחו שם, כמבואר אצלינו בסוד חטא עץ הדעת טו"ר. ועיקר הפגם הגדול הוא באחיזה בשליש עליון המכוסה, אשר זה נקרא גניבה בהסתר, לכן אע"פ שנגנבו ב' הבחינות שהם גניבה וגזילה, עכ"ז הכל נקרא בשם גניבה, כמ"ש (בראשית מ טו) כי גונב גנבתי מארץ העברים, ב' גניבות, לפי שעיקר הפגם הוא במכוסה, ואחר שנגנבו ב' בחינות הנ"ל, מכרוהו למצרים הם הקליפות, ואז חזר האבר הקדוש הנקרא יסוד להתלבש בערלה, וז"ס המכירה למצרים עון פלילי שהיה במכירת יוסף, כנזכר בזהר (שמות ז ע"א) דאפיקו⁷⁵⁴ ברית קיימא בגו סטרא אחרא, כי נאחזו הקליפות שהם הערלה ביסוד העליון ח"ו.

*נלעד"ח אפשר שלזה אמרה רחל כאשר ילדה את יוסף, שאמרו רז"ל (אבד"ן פ"ב מ"ה) שנולד מהול, יוסף ה' לי בן אחר (בראשית ל כד), ר"ל כי כבר נמתקו ביוסף שהוא יסוד ג' גבורות שלמים עם ג' חסדים מגולים כי גם הש"ע דת"ת הוא מגולה, ולא נשאר כ"א ב' גבורות בלי מתוק, שהם בן אחר שהוא מנין ב' הויו"ת פשוטות של ב' הגבורות. {מד ע"ג}

שער לד פרק א מ"ב⁷⁵⁵

היכל הששי והיכל זה נקרא היכל נוקבא דזעיר אנפין וכו' שמונה שערים

השער הראשון שער תיקון נוקבא וכו' ז' פרקים

(ענין ש"ע נהורין שיש באנפין דנוקבא דז"א)⁷⁵⁶ דע שד"י³⁰¹ בחי' נמשכות אל המלכות, וכן הוא (נ"א האחד הוא ב"ן) שמן⁷⁵⁷ הנפש שלה שנתן היסוד של הזכר בה כדי שתוכל לעורר מ"נ בעת הזווג, כי ע"י הנפש הזו היא נעשית כלי³⁰². והב', הוא רוח. והג', הוא נשמה שנותן בה, והם שם מ"ה ושם ס"ג. והד', הוא מ"ש כפ' תרומה (קסו ע"ב) בריה דרב ספרא ע"פ אור זרוע לצדיק, שהנה נשמות הצדיקים הם עצמם מזדווגים עם המלכות והם העושים נשמות, כמ"ש (בראשית יב ה) ואת הנפש אשר עשו בחרן, והנה רוב הזווגים הנעשים בזמן הגלות הם באופן זה³⁰³. והנה אלו הד' בחי' הנ"ל הם אלו הד' בחינות המלויין הנ"ל, וארבעתן נכללין בבחי' הא'

- מאיר העץ -

³⁰¹ זה שייך לשער ט"ל פרק יא כלל כ' (הגוב"י) וכן כלל יז (לש"ו), וזה הסיבה שנוק' נקראת אות ד' (דע"ה ח"א ד ע"ג)

³⁰² ע' שער כט פרק ב.

³⁰³ עי' זהר ח"ב קסו ע"ב: האי אור זרע ליה קודשא בריך הוא בגנתא דעדנוי ועביד ליה שורין שורין על ידוי דהאי צדיק דאיהו גננא דגנתא ונטיל להאי אור זרע ליה זרועא דקשוט ועביד ליה שורין שורין בגנתא ואוליד ואצמח ועביד פרין ומנייהו אתזן עלמא הדא הוא דכתיב (שם צז יא) אור זרוע לצדיק וגו'

וכתיב (ישעיה סא יא) וכגנה זרועיה תצמיח מאן זרועיה אלין זרועי דאור קדמאה דאיהו זרוע תדיר השתא אוליד ועביד איבין והשתא זרוע איהו בקדמיתא עד לא ייכול עלמא איבא דא אוליד זרועא דא ויהיב איבא ולא שכיך ועל דא כל עלמין אתזנו בספוקא דההוא גננא דאקרי צדיק דלא שכיך ולא פסיק לעלמין

בר בזמנא דישראל בגלותא ואי תימא בזמנא דגלותא כתיב (איוב יד יא) אזלו מים מני ים ונהר יחרב ויבש היך עביד תולדין אלא כתיב (תהלים צז יא) זרוע זרוע איהו תדיר ומימא דאפסיק

מאיר העץ – ח"ה

שהוא כללות מהמילוי⁷⁵⁸ והוא הנקרא נפש, נמצא שזה המילוי כולו בכללו בחי' נפש, אך בו נרמזין כל הד' בחי' דרך פרט.

⁷⁵⁹כבר נתבאר (בפרצופי ז"ן פרק ה') דרך כללות הג' פרצופים שהם רחל ויעקב ולא, ונבאר פרט ונתחיל ברחל הנקרא נוקבא דז"א האמיתית כנ"ל, שהיא נקודה עשירית מן הי' נקודות הכוללות כל עולם האצילות כנ"ל, והיא המלכות שבהם, והיא אשת ישראל הנקרא ז"א בכל מקום. וכבר נתבאר כי היא יוצאת מן הת"ת⁷⁶⁰ מהארת המוחין של נה"י דאמא, והיא עומדת באחורי ז"א בתחלת בריאתה {מד ע"ד} ותקונה אב"א מהחזה דז"א ולמטה עד סיום רגליו, ומקום זה הוא שיעור קומה שלה בכל הי"ס.

והנה סיבת היות רחל אב"א עם ז"א, הטעם הוא כמ"ש, שהחצונים אינן יכולין להתאחו כלל עם הקדושה בבחי' פנים שלה אפי' בפנים של הנוקבא, רק בבחי' האחוריים לבד. כי הנה החצונים נקראו אלהים אחרים, וכל יניקתן ואחיזתן הוא בשם אלקים הקדוש, ונודע כי כל בחינת אלקים הם באחוריים של הקדושה. והנה רחל שהיא הנוקבא האמיתית של ז"א כנ"ל, אם היתה עומדת כדמיון לאה אשר פניה כלפי אחורי ז"א, הנה היה אחוריה נשארין בגלוי, והיו החצונים נאחזים בה מאד לפי שהיא נקבה כנודע, כי רגליה יורדות מות³⁰⁴ (משלי ה ה). והטעם הוא לפי שהיא דינין גמורים ושם אחיזת החצונים. ונוסף ע"ז כי היא אחרונה שבכל י"ס דאצילות, ולכן היו נאחזין בה הקלי' מאד. ולכן כדי שלא יתאחו בה הקלי' לסבת הנ"ל, ובפרט שהוא נוקבא דז"א העיקרית והאמיתית, ואין אנו רוצין שיתאחו בה הקלי', משא"כ בלאה כמ"ש במקומו, ולכן הונחו ז"ן אב"א דבוקים יחד אחד באחד יגשו ורוח החצונים לא יעבור ביניהן³⁰⁵, ולא יעבור זר בתוכם כלל, להיותן מדובקים ומחוברין יחד ממש, עד שצריך אחר כך נסירה ממש כמארז"ל (זהר ח"ג יט ע"א) ע"פ (בראשית ב כב) ויבן ה' אלהים את הצלע, ונשארו פני ז"א ופני רחל מגולים, כי אין שם אחיזת החצונים כלל. ואחר אשר נתבסמו ונמתקו ע"י הנסירה אלו האחוריים שלהם, אז חוזרין ז"ן פב"פ אחר שננסרו, כי כבר אין כח בחצונים להתאחו אפילו באחוריים.

ובזה תבין סוד פסוק (ישעיה א ד) נזורו אחר, כי תמיד כשישראל חוטאין למטה, אז חוזרין ז"ן להיות {מה ע"א} אב"א. וטעם הדבר הוא כי אז ע"י מעשה התחתונים הרעים היו הקליפות יכולין להתאחו באחוריים המגולין אם היו פב"פ, לכן צריכין לחזור אב"א כדי שיתכסו האחוריים, ולא יתאחו בהם החצונים. והנה סבת התחלת תיקון רחל מן החזה הוא, כי עד שם אורות הנה"י⁷⁶¹ של התבונה מכוסים, ושם נסתיים יסוד תבונה, והאורות מגולין. ובפרט, כי שם מתחיל גילוי⁷⁶² יסוד דאבא להתגלות³⁰⁶, וז"ס (משלי ג יט) ה' בחכמה יסד ארץ הנאמר בתקונים (פ"ח ע"א) כי אבא יסד ברתא, והענין, כי במקום גילוי יסוד אבא שם מתחיל בנין המלכות רחל הנקראת ארץ. משא"כ בלאה שעיקרה מן המקום של התבונה שעדיין לא נתגלה אבא אלא

הוא נהר גנתא (ס"א בגנתא) לא עאל ביה ההוא גנא וההוא אור דאיהו זרוע תדיר עביד איבין ומניה ומגרמיה אזרוע כקדמיתא ולא שכיך תדיר כגנתא דעביד תולדין ומההוא זרוע נפיל ביה באתריה ומגרמיה עביד תולדין כדבקדמיתא ואי תימא דאינון תולדין ואיבין הוו כמה דהוה בזמנא דגנא תמן לאו הכי אבל לא אתמנע זרוע דא לעלמין

תרגום: האור הזה זרע אותו הקדוש ברוך הוא בגן עדנו ועשה אותו שורות שורות על ידי הצדיק הזה שהוא הגן של הגן ונטל את האור הזה זרע אותו זרע אמת ועשה אותו שורות שורות בגן והוליד והצמיח ועשה פרות ומהם נזון העולם זה שכתוב אור זרע לצדיק וגו'.

וכתוב (ישעיה סא) וכגנה זרועיה תצמיח מי הם זרועיה אלה הם הזרעים של האור הראשון שהוא תמיד זרוע ועכשיו מוליד ועושה פרות ועכשיו הוא זרוע בראשונה בטרם שיאכל העולם את הפרי הזה הוליד הזרוע הזה ונותן פרי ולא שוכך ולכן כל העולמות נזונו בספוקו של אותו הגן שנקרא צדיק שאינו שוכך ולא פוסק לעולמים.

פרט לזמן שישראל בגלות ואם תאמר בזמן הגלות כתוב אזלו מים מני ים ונהר יחרב ויבש ואיך עשה תולדות אלא כתוב זרע והוא תמיד זרוע ומיום שנפסק אותו נהר לא נכנס לגן (בגן) אותו הגן ואותו אור שהוא תמיד זרוע עושה פרות וממנו ומעצמו זרע כבראשונה ולא שוכך תמיד כמו גן שעושה תולדות ומאותו הזרוע נופל בו במקומו ומעצמו עושה תולדות כבראשונה ואם תאמר שאותם תולדות ופרות היו כמו שהיה בזמן שהגן שם לא כך אבל לא נמנע הזרוע הזה לעולמים.

³⁰⁴ ע' זהר בשלח מח ע"ב (לש"ו).

³⁰⁵ מלה"פ איוב מא ת, אחד באחד יגשו ורוח לא יבוא ביניהם

³⁰⁶ שער הצלם פרק ג'.

מאיר העץ – ח"ה

מהחזה ולמטה, וטעם התדבקות רחל בז"א אב"א בכותל א' לשניהן משא"כ ביעקב וז"א יתבאר לקמן.

³⁰⁷ועתה נבאר התפשטות שיעור קומת רחל נוקבא דז"א באחוריו מכנגד החזה ולמטה עד רגליו, ויציאתה מבחי' הארת המוחין והכלים דנה"י דאמא³⁰⁸. הנה נתבאר כי ה"ח דדעת דז"א דמצד אמא נתחלקו מחסד עד הוד שבז"א, והחסד שמתפשט בתוך הת"ת דז"א מתחלק לג' שלישים כמבואר, וב' שלישים התחתונים שבו, שהם מן החזה עד סיום הגוף שהוא הת"ת, הוא בגלוי, משא"כ שלישי עליון, שעדיין הוא מכוסה תוך כלי יסוד אמא, לכן ב' שלישים חסד התחתונים להיותן מגולין הם מספיקים כפְּלִים מאלו היו סתומים. ולכן שלישי א' לבד דז"א⁷⁶³ הספיק לצורך ת"ת עצמו⁷⁶⁴ ו³⁰⁹ לב' שלישי תחתונים, וחצי שלישי עלה לכתר שלו, וחצי ניתן אל רחל לכתר שבה⁷⁶⁵. ובזה תבין למה נשים פטורות מן התפילין, כי אין לרחל בחי' אורות מקיפים שהם סוד התפילין כמו שיש ליעקב³¹⁰, כמ"ש למטה בענין יעקב, והרי שלקחה רחל כלי ואור לצורך כתר שלה, ושם לעיל (שער לידת המוחין פרק ב'³¹¹) נתבאר היטב ענין הכתר הזה וע"ש.

ואח"כ מן הארת פרק תחתון של כלי דנצח דאמא, אשר בתוכו שלישי אחרון של אור המוח הנקרא חכמה דז"א המלוכש בג' פרקי נצח דז"א, הנה הארת ג' פרקין אלו מתלבשין בקו ימיני של רחל לצורך חח"ן שבה, בין בבחי' הכלי בין בבחי' אור המוח שבתוכו. וכן מבחי' החסד מה' חסדים המתפשטים, אשר אחד מהם מתפשט בנצח דז"א כנ"ל, גם הוא להיותו מגולה, הספיק חציו להאיר בנצח דז"א וחציו להאיר בכל קו ימין של רחל. וכעד"ז בפרק אחרון דהוד אמא⁷⁶⁶ המתלבש בתוכו שלישי אחרון של מוח בינה דז"א, ושניהן מתפשטין תוך הוד דז"א, ומאלו נעשה⁷⁶⁷ ג' ספירות בג"ה דקו⁷⁶⁸ שמאלי דרחל. וכן מבחי' חסד של ה"ח המגיע לחלק ההוד דז"א, להיותו מגולה, הספיק חציו להוד דז"א, וחציו לכל קו שמאלי דרחל.

- מאיר העץ -

³⁰⁷ עי' שעה"ק נח ע"ב

³⁰⁸ דרך הת"ת ע' לעיל הערה 760 ב' גרסאות.

[מצוטט מחלק א'] עצם מציאות כל ולד וכל אור ונשמה שהוא מטיפה הזרעית דעליון הוא מהנה"י דעליון ועל אף שהיא באמת מכל קומת העליון בסוד אור מים רקיע אך מציאותה בסוד רקיע שאז נעשה ראויה להיות ולד ממנו הוא נגמר ונעשה רק בנה"י ומש"כ שהנה"י דעליון מאיר לתחתון דלא כמב"ש המובא בגרסאות הכוונה על עיקר אור העליון הנשאר לעולם בנה"י שלו עצמו והוא מאיר לתחתון תמיד בבחי' אור מקיף (ביאורים ח"ב פט ע"ג), יש מקומות שכתוב שרק הנה"י דעליון, ויש מקומות שכתוב ב' שלישי ת"ת ויש מקומות שכתוב כל הז"ת, והאמת כי כל מציאות דתחתון הוא רק מהנה"י דעליון, שג' פרקי נצח דעליון הם שורש לחח"ן דתחתון וג' פרקי הוד הם שורש לבג"ה, והת"ת דעליון הוא שורש לכתר דתחתון והכתר נחלק לרדל"א גלגלתא ומ"ס והגלגלתא נחלק לגלגלתא ואוירא, ובד' בחי' כתר אלה נחלקו בדברי הרב עד היכן מתלבשים, כי הרדל"א מתלבש על השלישי עליון דת"ת ואז התחתון כולל כל הז"ת דעליון, אך כללות הרישא תנינא שהוא גלגלתא ואוירא הוא נמשך מהשלישי האמצעי דת"ת דעליון, ואז התלבשות מהחזה ולמטה והרישא תנינא נחלק לב' והם גלגלתא ואוירא, ולכן יש מקומות שכתוב שההתלבשות עד חצי הת"ת שהוא רק האוירא דתחתון, וכללות רישא תליתאה הוא המו"ס והוא מתחיל ונמשך מטבורא דגופא דעליון שהוא השלישי התחתון דת"ת (ביאורים ח"ב פט ע"ד), דהיינו רק המלכות דמלכות העומדת בנה"י שלה נכנס לתחתון והוא בחי' הטיפה הזרעית (דע"ה ח"א מב ע"ג), לגבי נה"י דעליון שורש לתחתון. אמנם עי' יהל אור ח"א ה ע"א שמים הוא ביסוד דזכר ורקיע בתוך מעי האשה.

³⁰⁹ כלומר כדי קיומו, בזמן הנסירה, וכאן מדובר על התחלת הנסירה* ונראה יותר שכאן מדובר על העלאת מ"ן כאשר היו אב"א וצריכים לבנות פרצופה [ע' בהגר"א בסד"צ טז ע"ג ד"ה אתיחד יד*]

ע' בהגר"א בסד"צ כו ע"ב ד"ה כלא אתרחשון בזמנא חדא - שנוצרו שניהן כאחד גוף דכורא, ורישא דנוקבא פרצופה, וע"ש כו ע"ג ד"ה ויאמר וז"ל, כי כשהיא אחורי ז"א היא גולגלתא סתימא בלא תקונין דגלגלתא, עכ"ל, הנוק' אז היא רק כתר דנוק' שהיא עטרת היסוד, ולכן היא גלגלתא וזה גלגלתא סתימא שאין בה שום תיקונים (ב"ע רלא ע"ב).

³¹⁰ שתמיד המקיפים מהנה"י דעליון כדלעיל הערה 308, וכאן לא מגיע מהנה"י דז"א

עי' שעה"כ י ע"א: אלו התפילין דראשה דרחל הם בהיותה בבחי' נקודה א' בלבד, ואין בה עדיין פרצוף כלל, ולכן אינה נרמזת בענין התפילין רק הז"א, אשר הוא מקשר עמו אותה הנקודה בזרועו עם אותה התפילין שבה ונק' תפילין של יד דז"א.

311

מאיר העץ – ח"ה

ואמנם בקו האמצעי שלה, זולת הכתר שלה שלקחה מחסד ת"ת⁷⁶⁹ דז"א, לקחה ג"כ הארה⁷⁷⁰ הה"ג שהיו ביסוד של ז"א כנ"ל מצד הדעת דאמא, ואלו הה"ג נתחברו בדעת שלה ונתקבצו שם, אבל שאר הקו שלה שהוא דת"ת⁷⁷¹ שבה אין בהם חסדים.

והנה יש לשאול, כי כמו שה"ח יצאו מן היסוד דבינה ונתגלו מהחזה ולמטה ונפרדו ונתחלקו בה"ס ז"א בחג"ת נו"ה, א"כ גם הה"ג {מה ע"ב} יתחלקו. בשלמא בז"א לא היו יכולין להתחלק הה"ג אחר שכבר נתחלקו שם הה"ח לכן ירדו אל היסוד דז"א, אמנם משם ולמטה למה לא נתחלקו גם הגבורות, כי כבר אין להם כלי שיקבצם יחד ויחברם, וא"כ מי גרם להם שיתקבצו ויתחברו בדעת שלה כל הה' ביחד. אבל הענין, כי יסוד דאבא אשר נתגלה עתה בגלוי מהחזה דז"א ולמטה כנ"ל, האיר הארה אל הה"ג שביסוד דז"א, ושם מתחברין יחד ומתאספים היטב, והוא ממתיק הדינין הקשים שבהם ע"י חיבור הזה. וכיון שנתחברו שם, לכן כאשר יצאו בדעת של רחל, נשאר שם ג"כ מחוברים כולם בלתי פירוד. והנה, אחר שאלו הה"ג נתקבצו ביסוד שלו אשר זהו בחי' הדעת שלה, אז חוזרין האורות ומתפשטין למטה הה"ג מחסד עד הנו"ה שלה על דרך שנתחלקו הה"ח בזכר, ואח"כ חוזרין חמשתן ביחד ומתקבצות ביסוד שלה בעת הזווג שלה עם הז"א. ונודע, כי גם ביעקב כשמזדווג עם רחל מתקבצות כל הה"ח שלו ביסוד שלו.

שער לד פרק ב מ"ב

ובו כ"ב כללים לענין נוקבא

⁷⁷²(א) צ"ע, כי כיון שהנקודת המלכות לא יצאה כי אם הכתר³¹², אם כן ע"ד שבז"א שמתחלקין מוחותיו שלא ישלטו בהם החיצונים בעת הפגם לפי שהם מובחרים, גם ט' תתאין דמלכות היה להם להסתלק³¹³, ואדרבא כתוב בתפלת עמידה³¹⁴ כי ט' מלכות⁷⁷³ תתאין נחתי בבריאה, וכתר שלה נשאר באצילות³¹⁵, והיה לה להיות בהיפך⁷⁷⁴. ונוכל לתרץ חצי הקושיא, כי גם מז"א נופלים³¹⁶ בסוד (ירמיה יג יז) במסתרים תבכה נפשי מפני גוה³¹⁷, ועכ"ז קשיא⁷⁷⁵, דא"כ היה לצאת ב' הנקודות באופן אחד ולא הפוכים כיון ששניהן שוין בנפילה.

⁷⁷⁶(ב) צ"ע לישב ענין הנזכר (שבירה ו') ב' נקודות, שג"ר יצאו בשלימות, והרביעית יצא ו"ק⁷⁷⁷, והה' יצאה נקודה א'. צריך לחלק בחי' אלו כפי מספר הרפ"ח ניצוצין שכתוב אצלינו בענין ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, שהם ד' חלוקות הב"ן דמלכים אשר כוללים ה' פרצופים, איך יסודרו במשקל בשקלו⁷⁷⁸ מספר נפילת הניצוצים שלהם עם בחי' מה שיצאו מכל אחד.

⁷⁷⁹(ג) גם צ"ע, כי אם לא יצא רק כתר דמלכות³¹⁸, והכתר לא יש בו שבירה, כי אין חשש בו שהוא גבוה, א"כ, מה נשבר ומה ירד לקליפות³¹⁹. ועוד, איך מבררים א"א ואו"א ניצוצותיהם

- מאיר העץ -

³¹² ע' לעיל הערה *

³¹³ עי' דע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סימן ד' (לש"ו) קטו ע"ב שבעת הפגם אין במלכות רק הכתר דמלכות, אבל בתיקון יש למלכות הפרטי שבה כל ה"ס והם הט' תחתונים, וגם נתוסף הט"ר של כל הקומה דנוק', ולכן יש מקום שירדו לבי"ע וגם שיעלו למעלה.
³¹⁴ ע"ש כח סוף ע"ד וט' ע"ד ונד ע"ב ועי' כאן לעיל נסירה פרק א' ולקמן מיעוט הירח פרק ב' (לש"ו).

³¹⁵ זה דוגמת העקודים שנכללה המלכות ביסוד וכן נעשה לאחר התיקון במלכות הפרטי שהכתר שלה דבוק לעולם ביסוד דז"א והוא עטרת היסוד ועי"ז היא מתתקנת תמיד והוא ג"כ הנקודה העיקרי שבה אשר נשאר לעולם באצילות (ביאורים ח"ב סו ע"ב)
³¹⁶ עי' שעה"פ דף קמג ע"א ובפרע"ח דף א ע"ד (לש"ו).

³¹⁷ עי' גמ' חגיגה ה ע"ב ז"ל ואם לא תשמעוה במסתרים תבכה נפשי מפני גוה אמר רב שמואל בר איניא משמיה דרב מקום יש לו להקדוש ברוך הוא ומסתרים שמו מאי מפני גוה אמר רב שמואל בר יצחק מפני גאוותן של ישראל שניטלה מהם ונתנה לעובדי כוכבים רב שמואל בר נחמני אמר מפני גאוותה של מלכות שמים. ועי' בשער הקליפות (פרק ג') ובמיעוט הירח (פרק ג'), והוא רק על האור המ"ה דהתיקון אשר ממנו הוא כל בנין הנוק' דהאצילות, מה שנתוסף בה הט"ס עליונים שבה ונתקנת ונשלמה בכל פרצופה לגמרי, והיא גאותן של ישראל

³¹⁸ עי' דע"ה ח"ב דרוש א' ענף ה', וביאורים מול"מ פרק ד' אות ז' (הובא לעיל הערה 315), ועי' דע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סימן ב' [לא עשיתי אמנם צ"ע אם זה קטע אמנם כל ירידתה קיג ע"ד או והנה קיד ע"א], ועי' כללים כלל יח ענף י' סימן יא הקדמה אות יא (לש"ו). מש"כ בדע"ה ח"ב דרוש א' היא – [אות ב'] שמש"כ האר"י שמלך השביעי הוא מלכות זה לא עטרת היסוד שזה לא יצא בנקודות, אלא זה נוק' הכללי, והוא כללות כל אותם המלכים ולכן גם הוא מת [אות ג'] ומש"כ

מאיר העץ – ח"ה

שנפלו ולא יתקנו עד ביאת משיח. וא"ת שאינו רק ניצוצי כתר אי אפשר, שהרי (היא)⁷⁸⁰ נקרא (נ"א שם) ⁷⁸¹ בערך ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שהם רפ"ח⁷⁸² כנודע, א"כ כל בחי' יצאו וירדו, ועוד, כי הפרש בין לאה ורחל, והוא כי רחל היא פרוץ שלם מכל הי"ס שלה.

(ד) מ"ק⁷⁸³ למה בכתר של רחל מספיק חצי שלישי³²⁰, ובמוחין³²¹ צריך שלישי וחצי. והתשובה הוא מפני שבנצח הוא ע"י מסך, ובכתר הוא מגולה מז"א, {מה ע"ג} ועי"ז (ס"א ועי"ז)⁷⁸⁴ מכה החסד בחכמה ובנצח⁷⁸⁵ דבינה אשר בתוכו, והוא סתום מנצח דז"א עצמו⁷⁸⁶.

⁷⁸⁷(ה) צריך שתבין בענין מה שאנו אומרים כי המלכות לפעמים יונקת מת"ת, ולפעמים מכתר, ולפעמים מבינה, איך נייחס קבלתה לשום אחד מהמדרגות, אחר שידענו היות כל מיני שפע בא מכתר. והענין, כי כאשר לא תועיל אותה ספירה רק למעבר יתכנה השפע אל הכתר, וכאשר יתעכב⁷⁸⁸ שם בבינה או בת"ת וכיוצא, יקרא קבלתה על שם אותו המקום אשר נתעכב⁷⁸⁹ שם. וכבר בארנו זה באורך בפרשה חקת על הזוהר (דף קפא ע"א) המתחיל ת"ח בשעתא דחכמתא עלאה, עיין בביאורי.

⁷⁹⁰(ו) מ"ק למה המוחין דנוקבא לא נעשו מחג"ת דז"א רק מנה"י שבו. והתשובה, כי הנה"י הם מגולין⁷⁹¹ כנודע, אך החג"ת⁷⁹² הם אורות סתומים ואין בהם כח להעשות מוחין⁷⁹³. ⁷⁹⁴(ז) ענין הגדלת נוקבא דז"א ב"ב שנים ויום א' הם, קו ימין ג' שנים, וקו שמאל ג' שנים, וקו אמצעי ג' שנים, הרי ט' שנים. וענין ג' שנים ויום א' שביאתה ביאה⁷⁹⁵, כתר ודעת ות"ת ויום א' הוא של הכנסת יסוד⁷⁹⁶, אח"כ מאירין ג' אמצעים בב' קוין ימין ושמאל, הם ג' שנים אחרים הרי י"ב ויום אחד.

⁷⁹⁷(ח) מ"ב ויפל ה' אלהים תרדמה (בראשית ב נא) גי' תרגום, כי כל האחוריים הם בסוד רבוע כנודע³²², והנסירה היתה בהיות בו⁷⁹⁸ אחוריים אלו הנק' תרדמה כנ"ל³²³, ואח"כ הביאה פב"פ. והענין, כי בכל א' מט"ס דז"א יש בה הוי"ה א', ובאחוריים⁷⁹⁹ שלה הוא גימטריא ע"ב כנודע³²⁴, והרי ט"פ ע"ב גי' תרדמה (והם גי') תרגום*, וכולם ניתנין אל המלכות בעת הנסירה,

---

שמלך השביעי היה בסוד עטרה ז"א שהוא המלכות והסוף של מלך הדעת, והוא היה אז הנוק' הכללי דהיינו המלכות דכתר דנוק', שהוא המלכות מה"ס דעטרה דז"א שיצא אחר כך בעולם התיקון, אבל באות ח' כתוב שכל זה מדובר במלכי עיגולים וכן הוא בכללים הנ"ל (ח"ב נג ע"ד) ³¹⁹ וכן הקשה במב"ש שער ב ח"ג פ"ו (כללים ח"ב נג ע"ד) עי' לעיל הערה 313.

כל אותן הכלים היו כלולים מכל הכחות כולם של כל הפרטי המציאותיות שבכל ד' עולמות אבי"ע, אבל רק מהמלכיות דב"ן, ולא מהמ"ה ושאר הב"ן כמו שיהיה בתיקון. והם רק כחות השרשים הראשונים דכל פרטי המציאות כולם שעתיד לצאת בהם כל משך זמן קיום העולם, ובמלכותם כרגע אז פעלו יחד עם האורות שבהם, ואז הוציאו מן הכח לפועל כל בחינת האצילות דכל שרשי המציאותיות, ובגלל שהיו גבורות שטבעם שלא לשקוט ולא לנוח אלא להוציא כחם לפועל תמיד, לכן הוציאו מה שהוציאו בלי סדרים כלל, ולא היה בכח הכלים לסבול האורות לכן מיתו. לפי הנ"ל מובן איפה נמצא הז' מלכים בנוק', שהרי כל עצמותה היא רק המלכות דהכתר לבד, שעל אף שבמציאותה וגילוייה לא היה הט' אחרונים אבל נודע שהכתר הוא שורש לכל, ומחמת תוקף הגבורות שבה אין מעצור לרוחם ומוציאים כל הכלולים בהם, לכן הוציאה הנוק' כל הי"ס שהיו כלולים בה בכח, והג"ר נתקיימו והז"ת יצאו ומלכו כרגע ומתו, והם הח' מלכים שבדברי הימים. אבל הם לא מציאות כמו הז' מלכים דז"א שהם המציאות דעולם הנקודות, והנוק' הוא רק נקודה אחת בלבד שהוא נקודת הכתר ורק המלכות דהכתר, והי' שהוציאה אינם במציאות ממש כלל, ועכ"ז הם ח' מלכים, וכולם מבחינת כתר, ובגלל שהם מבחי' כתר הם לא נתבטלים בעת הפגם. וזה מובן שהרי הכתר אינו בחינת מציאות אלא רק בחינת שורש ולכן אפשר שיהיה נקודה וגם הויה. אבל כל זה בעיגולים שביושר יצא י' כמו בז"א. ונראה שהנוק' דיושר ג"כ עיקר יצאתה רק בנקודה אחת, שהיא נקודת הכתר, והכתר הוציאה כל הי' הכלולים בה. (כללים ח"ב נד ע"א) עי' דע"ה ח"ב ד"ה ענ"א סי' ד' (לש"ו).

³²⁰ דת"ת עבור ....

³²¹ דז"א

³²² ע' עקודים ח.

³²³ ע' אד"ר (דף קמב ע"ב) עד דעתיק דעתיקי סתימא דכלא פריש דא מן דא³²³ וחבר לון לאתבסמא כחדא, וכד פריש לון אפיל דורמיטא לז"א ופריש לנוקבא מאחורוי דסטרוי ואתקין לה כו' הה"ד ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם וישן, מהו וישן, האי הוא דכתיב עורה למה תישן ה', ויקח אחת מצלעותיו, מאי אחת, דא הוא נוקבא כו'. ועי' בהגר"א בסד"צ טז ע"ג ד"ה אתיחד ז"ל .

³²⁴ בגלל שאחוריים שלה שייכים לחכמה כנזכר בגר"א הנ"ל, ועי' הפת"ש נוק' דז"א כא (הובא במאיר הספרא)

מאיר העץ – ח"ה

והבן זה מאד. ואמנם * יש בה ב' בחי', והוא פנים ואחור, ובעת האחור³²⁵ כל הט'⁸⁰⁰ שלה של אחור הם בו, ובחי' העשירית של אחור היא לבדה בה, ותמיד לעולם עומדת בחזה שלו באחור³²⁶, ואח"כ בנסירה מתחברין כל הט'⁸⁰¹ (ס"א כל הי') אחוריים בה יחד ונגדלת כמוהו, ואחר כך בפנים, יש נקודה אחרת⁸⁰² לבד מבחי' פנים, ויושבת בסוד תפילין דיד לעולם עמו, ואינה זזה משם לעולם, ואז כל הט' {מה ע"ד} בחינות⁸⁰³ דפנים שלה, אז ניתנין בה אחת לאחת, עד שנתגדלה פב"פ כמוהו, באופן כי כשאנו אומרים שאחר שנגדלת אב"א, אז חוזרת להיות נקודה קטנה בפנים, פירוש הוא על אותה נקודה מבחינת⁸⁰⁴ פנים שעדיין בבחי' פנים שלה, אין לה רק נקודה אחת, אמנם כל האחוריים הם שלמים לגמרי והבן זה מאד.

* [הגהה - וצריך עיון שהאחוריים אינם אלא אלקים].

** [הגהה - ונל"ח כי הרי ט' כחות המלכות הם נאחזות בז"א, ועם ט' כחות אלו שהם כח א' לבד, נשלם ליי"ס כנזכר שם³²⁷, ובעת הנסירה נשאר הוא בט' ספירות לבד³²⁸, ואז ט' כחות אלו מתחברין עם כח נקודה א'³²⁹ לבד דמלכות ונגדלת ונעשית י"ס גמורות³³⁰, והוא ט' לבד כנודע³³¹, כי אותה הנקודה שלה לעולם נפרדת ממנו, והיא בחי' בפ"ע³³², אך אותן הט' חלקים³³³ אחרים הם מתדבקים בו ולפעמים ננסרין והבן זה מאד³³⁴].

- מאיר העץ -

³²⁵ כלומר כאשר עומדים אב"א

³²⁶ כמש"כ באד"ר קמא ע"ב.

³²⁷ כלומר הט' בחי' המלכות שבט"ס דז"א נאחזות בנוק' הכללי, ואז נהפך ליי' (כללים ח"ב נח ע"א), וע' לקמן הערה 393

³²⁸ שהמלכות הפרטי שבכל ט' ספירות הכללים שבז"א הולכים אליה

³²⁹ והוא אשר יצאה בעולם הנקודות ועי' ירח פרק א' דף נ סע"ג ורע"א ובגליון שם (הערה 416) (לש"ו).

³³⁰ וכל זה הגידול היא מלפני הנסירה שזה מאפשרת אותה להיות לבד.

³³¹ עי' לעיל שער דרושי הצלם פרק א' והערה **Error! Bookmark not defined.**, וע' בהגר"א בס"י ח ע"א וז"ל וידוע שמלכות האחרונה נוק' דא"א לא חשיב בכלל הע"ס כמו שיתבאר לקמן, רק נכלל בבחינה ראשונה של כתור, לכן אמר שאל תחשוב מלכות נוק' ויהיו אחת עשרה, וכ"ה בספירות הפרטיות של כל פרצוף שמסתיים ביסוד, ומלכות נוקבא היא עטרת בעלה שעולה עמו ואינה יורדת, אבל בע"ס הכללים עתיק אינו מן המנין, אבל מלכות נוקבא דז"א היא המשלמת לעשר, ולכן אמר עשר ב' פעמים, עשר ולא ט' בפרטיות, עשר ולא י"א בכלליות.

³³² אם כן קשה איך היא נקרא לית לה מגרמה כלום הרי יש לה מציאות בפני עצמה, סוד הענין היא ענין א' עם מיעוט הירח. שמיעוט הירח הוא מה שנגזר עליה שט"ס שלה תרד בב"ע, וכן הוא במלכות דאצילות שסדר שלה שתהיה בעולה ויורד תמיד שאור עצמותה באמת זוהר אור מהמלכות דא"ס והיא למעלה מהכל והיא סיבת הכל, וכל הנאצלים באמת רק גילוייה, ולכן יסד ה' ית' גילוי אור מלכותו רק על ידי האדם במעשיו (כללים ח"ב נד ע"ד)

³³³ כלומר ט"ר או ט' תחתונות עי' &

³³⁴ עי' שעה"כ ט ע"ד: ודע כי הנקודה העשירית הנז' היא בחי' הכתר שברחל, והיא שרשית ועיקרית בה³³⁴. והט"ס האחרות הם התחתונות שמן החכמה שבה ולמטה, ואלו הם הבאים לה בסוד תוספת כמבואר אצלינו

בשער המלכים (פרק ו) שהט' אחרונים עולים ומסתלקים בעת הפגם, ובשער מיעוט הירח (פרק ב) אמר כי הט' עליונים מסתלקים ויורדים בעת הפגם

עי' דע"ה ח"ב קטו ע"ב: מה שאמר בשער הכוונות (כח ע"ד דרוש ב) כי הכתר נשאר לעולם באצילות, הכוונה הוא על הכתר דכתר הנז', שהוא אינו יורד לעולם, וכן הט' אחרונים הפרטיים דהמלכות אשר מתחת כל הכתר הנז', והם באו ג"כ רק בעת התיקון וכנ"ל סי' ג', הנה הם אינם יורדים ג"כ לעולם בב"ע, וכמ"ש בשער המלכים (פרק ו) שהם מסתלקים ועולים בעת הפגם בעת המיעוט נסתלקו הט' עליונים הכלליים והט' אחרונים הפרטיים מהמלכות שלה. אמנם בעת הפגם יורדים עמה ט' העליונים הכלליים ג"כ, והם יורדים עמה לעולמות ב"ע.

כל הנ"ל הוא בט' הכלליים. אמנם ט' האחרונים הפרטיים דאותה המלכות אינם יורדים אפי' בעת הפגם, אלא שהם מסתלקים למעלה כמו בעת המיעוט. והטעם, מכיוון שאם היו יורדים הם היו נפגמים יותר מדאי ח"ו, שהרי הם למטה מהכתר הנז', ואין חשש בהם כ"כ, ואדרבא הוא, שכל הברור נעשה לעולם רק על ידם, שהרי הם יורדים עם אור המ"ה ג"כ כנז', ואור המ"ה הוא המברר לעולם.

ועכ"ז שהכתר דכתר נשאר אף הוא באצילות, אלא שקיימת בו עלייה וירידה באצילות גופה, ובעת שעולה הוא נכלל בנוק' ועולה עמה בכל העליות כולם. אמנם בעת הפגם ח"ו, הוא יורד למקומו הראשון, הרי הוא למטה מיסוד דז"א.

מאיר העץ – ח"ה

והנה ידעת, כי בכל ספירה וספירה יש בה פנים ואחור בסוד אותיות ולא בסוד מספר³³⁵, וכנגדה אחור ופנים בבחי' מספר. ונמצא א"כ, כי כל בחי' אחוריים של⁸⁰⁵ המספר הם של הנקבה הדבוקה בזכר, שהם אחוריים של אותיות והם⁸⁰⁶ אב"א, והפנים של מספר שמצד א' ופנים של אותיות שמצד אחר עדיין אין להם כלל, רק שני האחוריים לבד. ובעת הנסירה, ננסרין האחוריים של המספר מהאחוריים של בחי' אותיות (שלו)⁸⁰⁷, ואח"כ באים המוחין דבחי' פנים שלו ושלה, ואז הפנים שלה ניתנין לה ע"י³³⁶, ופנים שלו נשארין בו. וכמו שהאחוריים לוקחת תחלה על ידו³³⁷, ואח"כ ע"י אמא³³⁸, כן בבחי' הפנים תחלה ע"י³³⁹, ואח"כ ע"י אמא, כנודע³⁴⁰. ודע, כי כל זה הוא מבחי' שלהם עצמם, אך אפשר שגם האחוריים של מלכות דאו"א בבחי' מספרם³⁴¹ יהיו בחי' פנים אל ז"א עצמו, וזה מובן. והמשל לכל זה, הנה המוחין של ז"א דבחינת אחוריים היה בכתר שלו³⁴², שהם י' י"ה יה"ו יהו"ה, ומחובר עמו מספר האחוריים אלו, שהם י' אותיות ממש כיוצא בהם, אלא שהם בבחי' מספר ע"ב. ואח"כ בעת הנסירה, נשאר י' י"ה יהו"ה בבחי' אותיות לבד אל הכתר דז"א, וי' י"ה יהו"ה בבחי' המספר שהם ע"ב בכתר נוקבא. אח"כ באו המוחין דפנים אל ז"ן, ואז באה שם הוי"ה בכתר ז"א דפנים, בבחינת ארבע אותיות לבד, ובאה הוי"ה זו עצמה בפנים דכתר נוקבא, אלא שהוא בסוד מספר שהוא גימטריא כ"ו, ועד"ז בכל הט"ס אחרות³⁴³.

כפי הנראה ממ"א, כי אחר שהם אב"א, ונתן לה בחי' הגבורות. אח"כ נסתלקו ממנו המוחין, וניתנו בינה וגבורה³⁴⁴ לבדם אל הנוקבא ע"י אמא, והם דינין קשין. ואז המוחין שנסתלקו שהם חכמה וחסד שנשארו מקיפים כנודע, נעשו מ"ן ונזדווגו או"א, והוציאו מנצפ"ך אחרים ונתחדשו ונמתקו עתה הגבורות, כי הרי הם דינין יותר ממותקין⁸⁰⁸. וחוזרין לכנס כל המוחין עם המנצפ"ך החדש תוך ז"א, ונמשכין לנוקבא על ידו בכל ט' {מו ע"א} ימי תשובה³⁴⁵.

[הגהה - וכפי הנלע"ד משם³⁴⁶ הוא שלא לה לוקחת הדינין על ידי אמא להיותה במקום מכוסה מהחזה ולמעלה, ואחר שננסרה לאה כולה עם עקביים שלה הנכנסין תוך כתר דרחל, נמצא כי ביום ראשון של ר"ה ננסרה לאה וכתר דרחל, ואח"כ חזרו המוחין תוך ז"א לנסר את רחל מהחזה ולמטה, שכבר היא במקום מגולה ויכולה לקבלם ע"י ז"א עצמו, משא"כ בלאה. וא"כ נמצא, כי לאה ננסרת קודם שופר דיום א' דר"ה, והנסירה היא שמקבלת גבורות חדשות ע"י (אימא)⁸⁰⁹, וננסרת אז. ואחר השופר דיום א', ע"י השופר ההוא עצמו באו המנצפ"ך חדשים לרחל, אלא שהם ע"י ז"א עצמו, וננסר כתר רחל ביום א'⁸¹⁰ עצמו (ע"י)⁸¹¹ השופר. כלל העולה, כי הם צריכין בין ללאה בין לרחל הנק' ירושלם וציון כנזכר במ"א, צריכות ב' מיני גבורות, קשות וממותקות, שהם הישנות קשין, וחדשות מתוקות. אלא שהקשות דלאה לוקחת ע"י זעיר אנפין, והמתוקות ע"י אמא³⁴⁷, ושניהן נקרא קשות בערך דיני רחל המתוקות.⁸¹² ודרחל הקשות והמתוקות שניהן נמשכין לה ע"י ז"א עצמו, אלא שאלו הם קודם השינה, ואלו הם אחר השינה, שהוא סוד השופר. ונמצא א"כ, כי המ"ן נעשה קודם כל דבר, ואח"כ נכנסו נה"י דאמא תוך לאה לנסרה, ויצאו משם בז"א לנסר את רחל והבן מאד כנלע"ד ע"כ.]

- מאיר העץ -

³³⁵ כלומר כל גימ' מצד הנוק' שבה - עי' שער התיקון פרק ג' וע' בהגר"א בת"ז לז ע"ב וז"ל איהי ספירת - דבה המספר כידוע ולכן בה היר"ד דכל מספר סליק לעשר והיא עשירית, ובה סלקין כל הספירות לעשר, ובה נקראין כל המדות ספי', ומצד חכמה נקראין מדות, עכ"ל.

³³⁶ כלומר על ידי ז"א ע' ספד"צ טז ע"א וז"ל, נהיר יו"ד בתרין ונהיר ומעבר לנוקבא.

³³⁷ כלומר מה שהיה נכלל בו

³³⁸ מתאי זה

³³⁹ על ידו דז"א

³⁴⁰ כלומר היא מורידה מוחין לנוק' שלא על ידי הדכר כלומר אחרי הנסירה, ע' בהגר"א בסד"צ טז ע"ד ד"ה וזהו בין וז"ל,

³⁴¹ כלומר בנוק' שלהם, ע' לעיל הערה 335

³⁴² שכל תחילת מוחין בכתר

³⁴³ לגבי אחוריים ומספר עי' לעיל שער רפ"ח פרק ב'.

³⁴⁴

³⁴⁵ עי' בהגר"א בספד"צ כ ע"א מעלת עש"ת

³⁴⁶

³⁴⁷ עי' הגוב"י שמביא נ"א שהקשות על ידי אמא והמתוקות על ידי ז"א

מאיר העץ – ח"ה

⁸¹³(ט) הנה מצינו שהמלכות נקראת נקבה, טעם הענין הוא כמ"ש באדרא רבא (דף קמא ע"ב), תנא מתפשט האי ת"ת מטבורא דלבא ונקיב ואעבר בגיסא אחרא ותקין פרצוף דנוקבא עד טבורא, ומטבורא שארי ובטבורא שלים. כי אורות דמלכות רחל⁸¹⁴ נְתַנָּם לה ע"י בעלה ז"א, בן בכור שנוטל פי שנים, חלקו וחלקה, ואח"כ נקיב בחזה שלו, ומשם דרך הנקב ההוא יוצאין אורות שלה לאחורי ז"א³⁴⁸, כי שם עומדת היא כמ"ש (תהלים קלט ה) אחור וקדם צרתני, ואז נגדלת שם ונתקנת כל פרצופה. ונודע כי המלכות היא ה' אחרונה שבשם הוי"ה, ועי"כ נקרא נקבה, ר"ל נקב ה', כי על ידי הנקב הנ"ל נבנית המלכות שהיא ה' אחרונה ונעשית על ידו נקבה. גם טעם אחר כי זמני גידולה הם ד' זמנים, הרמזין בר"ת נקבה: נערה, קטנה, בוגרת, ה' תתאה³⁴⁹, ואע"פ שאין כן סדרם אלא קנה"ב⁸¹⁵ כמ"ש בע"ה. עכ"ז נקרא נקבה בסדר אותיות אלו, להורות גם טעם ראשון שהיא נקב ה'³⁵⁰.

והנה אע"פ שכל זמן מאלו הד' יש בה פרטים רבים, הנה הכללים אינם רק ד' כנ"ל, ואמנם פרטים הם על דרך מה שהיו בז"א. הנה נודע, כי ז"א היה לו כמה בחי', אם בעת יציאת המלכים, אם בשעת עיבור א' של התיקון, אם ביניקה, אם במוחין דבחינת אחור, אם במוחין דבחי' פנים, אם בישראל סבא ותכונה, אם באו"א, אם בדיקנא דא"א, וכיוצא בזה פרטים רבים אחרים, ובהכרח כי דוגמת כל הבחי' הנ"ל יהיו כנגדן מדריגות בנוקבא, ותחלה נבאר כל פרטים שיש בזמן הא' שהוא זמן קטנה, ופרטיו הם כך, אע"פ שיש בכל פרט מהם פרטים אחרים יותר בפרטות.

ונתחיל לבאר ענינו (הנה בעת צאת המלכים יצאו ג"ר שהם א"א ואו"א שלימים בי"ס, אך היו מבחי' ב"ן לבד, שהוא בחי' נפש, וגם הכלים לכל א'. אך לא היו מתוקנים בבחי' פרצוף, כיון שלא בא עדיין שם מ"ה החדש והז"א בבחי' ו"ק לבד דב"ן, עצמות וכלים, ובלי תיקון פרצוף. ונוקבא יוצאת בבחי' ספי' א' לבד עצמות וכלים משם ב"ן, ובעת התיקון עתיק א"א ואו"א נתוסף בהם תיקון {מו ע"ב} בשם ב"ן שלהם, שנעשה פרצוף שלם. ומשם מ"ה כל הי"ס. וז"א נתוסף בו ג"ר דשם ב"ן עצמות וכלים משם מ"ה, כל הי"ס עצמות וכלים, ונוקבא ניתוסף בה ט"ס משם ב"ן עצמות וכלים, ומשם מ"ה הי"ס עצמות וכלים. ובזה תבין איך בכל פרצוף מהה' פרצופים יש בהם בחי' מ"ה וב"ן, בין בזכרים בין בנקבות, והם בחי' רוח ונפש של אותו פרצוף. גם תמצא, כי בעת הפגם מסתלקים מז"א ג"ר דב"ן הנקרא גדלות, וגם כל הי"ס דמ"ה שבו, ומנוקבא מסתלקין ט"ס ראשונים דב"ן וי"ס דמ"ה.⁸¹⁶ והנה בצאת המלכים, יצאו מבחי' ב"ן, מעיני א"ק, והיו בו י' אורות של י"ס דב"ן, שהם כללות כל עולם אצי'. ותחלה נעשה בחי' כלים ואח"כ יצאו האורות לכנוס בכלים. ואמנם הי' כלים האלו היו קטנים³⁵¹, ונקרא נקודות³⁵², פי' כי לא היה כל כלי וכלי מהם גדול, כדי שיוכלו כל הי' חלקי האור הנקודה ההיא להתפשט בתוכו דמות צורת אדם כמו שהוא עתה. אח"ז⁸¹⁷ התקון רק חלק העשירית שבה לבד, באופן שכל כלי מהם היה גדול כשיעור כלי של כתר^{818,353} של עתה של הנקודה ההיא, שהיא עשירית א' מי' חלקי הכלי, ואותו עשירית נקרא נקודה, כי הנקודה היא י' שהיא עשירית, ולכן נקרא י' נקודות, וכולן בחי' הכתרים לבד³⁵⁴ וכנ"ל. והנה שרשם אינם רק ה' נקודות לבד³⁵⁵, אלא שהג"ר

- מאיר העץ -

³⁴⁸ סיבה שנמשך עיקר מציאותה רק מאחוריו היא כי משום שהנוק' הנה היא השורש לכל העולמות ב"ע שהם עולמות הנפרדים שאין עצמותם אלקות כלל (ביאורים ח"ב יא ע"א), וע' הערה 387.

³⁴⁹ זה א' מהסיבות שהיא נקראת אות ד' (דע"ה ח"א ד ע"ג), ע' לעיל שער כז פרק ג', וע' הערה 387. **Error! Bookmark not defined.**

³⁵⁰ ע"י שער כט פרק ח: אמנם הנוקבא באה מצד הגבורות שהם דינין, אין בה רבוי אור כדי להוציא בה בחי' יסוד בולט ממש, אמנם הוא אור בלתי מורגש

³⁵¹ כלומר היו המלכיות (דע"ה ח"א יז ע"א) אור דנקודות הוא עשירית של האור שלאחר התיקון, ועשירית של אור דנקודות הוא הכלים שלהם (דע"ה ח"א נט ע"ג), והכלים הם רק מהעבייית שבאור (דע"ה ח"א סד ע"ד), והם רק כלים דכתר (דע"ה ח"א סח ע"ג – ממטי ולא מטי פ"א), וזה אפילו בג"ר דנקודות (דע"ה ח"א סט ע"א) נוק' היא קטנה ביחס לר"ק ביחד, אבל ביחס לפרטי ו"ק היא אותו גודל* (דע"ה ח"א נט ע"ג), סיבה היות הכלים קטנים שמהשברי כלים יצא ונעשה כל שרשי הראשונים דבי"ע (ביאורים ח"ב פד ע"ב)

³⁵² עי' ביאורים נקודות פ"א אות לג (לש"ו).

³⁵³ וכן אמר בשער מול"מ פ"א וע"ש אות ט' ואות יא (לש"ו).

³⁵⁴ כל זה קשה מאד, שנודע שהכתר הוא אור בהיר וכל מה שהספירות יורדים הם מתעבים ועיקר העביות הוא במלכות, אם כן היה צריך שיעשה הכלים רק ממלכות שלהם, וכן קשה על

מאיר העץ – ח"ה

כל א' יש בו י' אורות⁸¹⁹, אך הכלי (נ"א הכל)⁸²⁰ הוא שיעור אור א' מהם לבד, והו' נקודות אחרות⁸²¹ אינם רק נקודה א' לבדה שהוא כנגד ז"א דאצילות. והטעם שנקרא ו' נקודות הוא בבחי' כל המוסיף גורע (סנהדרין כט ע"א) אל אותו הנקודה דז"א⁸²², ור"ל כי אותה הנקודה שהיא⁸²³ ראוייה שיהיה בו י' אורות, כמו שיש לכל א' לג' נקודות העליונים כנ"ל, הנה בזו לא היה כך. כי לא יצאו רק ו' חלקי⁸²⁵ נקודה ההוא אחרונות, מדעת³⁵⁶ חסד³⁵⁷ ואילך, ואורות הג' נקודות עליונים לא יצאו, כי נשארו בשרשם למעלה³⁵⁸. והרי יש בנקודה זו ו' חלקי הנקודה בבחי' האור. וכן אין כח בכלי שלה רק ו' חלקים מן חלק א' לבד של הנקודה שהיא כתר שבו לבד, באופן כי ו' נקודות אלו אינם רק מעט יותר ממחצית נקודה א' בלבד. ונקודה החמישית שהיא עשירית שבכולן מן הי' נקודות הכללות כנ"ל, הוא נקודה מלכות דאצילות נוקבא דז"א. ואמנם אע"פ שאנו קורין אותה נקודה⁸²⁶, אינה כשאר הג' נקודות ראשונים, שכל א' היתה הכללות מ'י⁸²⁷ אורות, אמנם אין בה רק חלק א' חלק⁸²⁸ האור הנקודה (ההיא)⁸²⁹, והיא בחי' אור הכתר שבה³⁵⁹, וכן בבחי' הכלי³⁶⁰ לא היה בה רק עשירית א' לבד מ'י חלקי (כלי)³⁶⁰ הכתר הראוייה אליה אחר התיקון.

כלל העולה, כי נקודה עשירית של י' נקודות של המלכים שאינו רק ה' נקודות לבד כנ"ל, והנה היא קטנה מכל שאר הנקודות³⁶¹, בין באור בין בכלי, כי באור⁸³¹ אין בה רק עשירית האור, ובכלי אין בה רק עשירית שבעשירית הכלי. והג' נקודות העליונים האור הוא שלם בכל⁸³² חלקיו, והכלי אין בה רק עשירית בלבד, והנקודה הרביעית הכוללת ו' נקודות³⁶² כנ"ל,

---

העקודים עצמו, אלא רואים שלימותו ית' בכח הגבול שהוא נותן לכל דבר, לכן שורש הכלי יותר גבוה משורש האור, שהכלי מצמצם את האור, וכן הוא כאן שהכתר שמדובר היא מהתפשטות הראשון, והאור מהתפשטות השני שהוא קטן מעלה הרבה מהראשון.

אבל מה ששאלנו שכל הכלים הם לעולם רק מבחי' המלכות, פירושו שהוא מהמלכות דהתפשטות הראשון, אבל זה רק שורש הכלים, אבל עצם הכלים היא רק נעשה בהתפשטות השני בנקודות, אבל בעקודים כל הבחי' כלי היא רק נעשה מהעביות דהתפשטות הראשון, לכן הכלי זכה ודקה מאד.

ומש"כ הרב שהם נעשים מהכתרים שבהם כי בעולם הנקודות יצא המלכות רק בבחי' הכתר שלה לבד, ושאר המלכיות לא יצאו כלל (והמלכות של עולם התיקון נעשה מהמלכות של כל הי' נקודות) והוא המלכות שבכתר דכל נקודה ונקודה כי המלכות שבכתר הוא הכתר דהמלכות ורק זה לבד הוא אשר יצא במציאות המלכות דכל נקודה, אם כן כשכתוב שהכלים נעשו מהמלכות כלומר מהמלכות הפרטי דכתר הפרטי דכל נקודה ונקודה

ומש"כ שמהעביות דהתפשטות הראשון אשר לנקודות נעשה הכלים, כי מהעביות דהתפשטות הראשון אשר לנקודות נעשה הכלים לג"ר שבהם והכתר דז"ת הוא מהבינה, אבל עיקרן דהכלים נעשה בכל מלך ומלך מאור הכתר שבו גופה כי כל מלך כלול מ'י.

נמצא שיש חילוק בין כלים דג"ר דנקודות שהם נעשו בכל עיקרן מהעביות דהתפשטות הראשון לכלים דז"ת שהם נעשו עיקרן מהכתר דכל מלך ומלך עצמו, והרב אמר שכל הי' כלים כולם נעשו מהכתרים דנקודות, אם כן צריך להיות שהכלים דג"ר נעשה מהכתרים שבהתפשטות השני גופה, וזה וזה איתא שהכלים דג"ר נעשה משניהם גם מהעביות שבהתפשטות הראשון וגם מהעבית שבכתרים דהתפשטות השני, ולכן לא נשברו (ביאורים ח"ב מט ע"ג)

והוא המלכות שבכל כתר וכתר, כלומר עתיק יצא ב'י נקודות וכל נקודה כלול מ'י אם כן בפרצוף עתיק יש י' כתרים והג"ר נתקיימו והז"ת נשברו, וכן בא"א וכן באבא וכו', וזה יציאתם למלוכה כרגע (ביאורים ח"ב נ ע"א), והכלי נעשה מהעביות שבמלכות שבכתר (ביאורים ח"ב נ ע"ב)³⁵⁵ כלומר ה' פרצופים בנקודות (ע' שבירה ו' ז'), וכל זה במלכי עיגולים [לא נ"ל שמש"כ שזה במלכי עיגולים מדויק וצ"ע אם אני צודק] (דע"ה ח"ב ז ע"ג)

על אף שאין פרצופים בנקודות אמנם הושרש בהם כל מה שיהיה אח"כ (פת"ש שבירה כב)

³⁵⁶ עי' לשון האד"ר קלה ע"א בלע בן בעור תאנא הוא גזירת דינא תקיפא דתקיפין.

³⁵⁷ עי' לעיל ח"א ריש לח ע"ד בהערה שלנו שם סתירה בזה אם יובב הוא חסד או דין.

³⁵⁸ ע' שער שבירה פרק ו' ד"ה ואמנם יש, שרק יצא בז"א ו"ק והנוק' ולא והג"ר נשאר במעיי אימא ³⁵⁹ ויצא אז רק נקודת המלכות דהכתר, והיא הנקודה השרשית שבנוק', עי' לעיל כלל ח' (מה ע"ג בהגהת מהר"ח ו') ובשעה"כ ט ע"ד ושם דף לו ע"ד (לש"ו). ע' שבירה ז' שיצא רק המלכות לבד (ביאורים ח"א ל ע"א), כלומר במלכות דכתר, שהכל יצא בבחי' מלכויות (כללים ח"ב נז ע"ב)

³⁶⁰ נ"ל שזה כולל כל הו' פרצופים של המלכי נוק', ע' דע"ה ח"ב ז ע"ב, וכן ע' כללים ח"ב נ ע"ג.

³⁶¹ ע' לעיל הערה 351.

³⁶² מה שיצא בו' נקודות כל תחתון רק אחרי מיתת העליון הוא מחמת גודל הגבורות (כללים ח"ב נו ע"ג*)

מאיר העץ – ח"ה

האור שבו הם ו' נקודות התחתונים שלימות בלבד, והכלי הוא ו' חלקים של חלק עשירית הראוי אל הכלי אחר התיקון, באופן כי הז"א היה אז ו' נקודות כמנין ו' של הוי"ה, והם מדעת עד יסוד, כי נוי"ה הם תרי פלגי גופא (רע"מ פנחס רלו ע"א) ונחשביין לא', ונמצאו שהם ו' נקודות כמבואר אצלינו. ואז הנקודה של נקבה היתה בסוף היסוד דז"א³⁶³, בסוד העטרה עצמה דיסוד, בחי' נקודה ז' אליו, עטרה בראש צדיק (מגילה ע"ב), שהוא היסוד. וכבר בארנו לעיל, כי זה הנקודה היתה בחי' כתר שבה³⁶⁴, וע"כ נקרא עטרה, כי כתר ועטרה הכל הבנה א'³⁶⁵, כי עטרה לשון סובב, כמו (שמואל א' כג כו) עוטרם את דוד ואנשיו, וכתר מלשון (חבקוק א' ד) רשע מכתיר את הצדיק, ומלשון כותרת. כי הכתר מקיף את {מו ע"ג} הד' מוחין בסוד גולגלתא, וכן עטרה מקפת ראש היסוד, בסוד (ברכות יז ע"א) ועטרותיהן בראשיהן של צדיקים. נמצא, כי עטרת היסוד היא עצמה נקודה⁸³³ (דנוקבא) (המלבש) ממש בבחי' הכתר שבה כנ"ל.

ואמנם שיעור (גדלה הוא)⁸³⁴ גודל העטרה, שהוא חלק א' מג' שלישים מדת היסוד. ואמנם מדת יסוד רובע מדת הת"ת, שהוא הגוף כמ"ש בע"ה בפסוק זה. כי אין מדתו כמדת גודל⁸³⁵ שאר הקצוות כנראה בחוש העין, וז"ש (במדבר כג ו) ומספר רובע ישראל כמש"ל בע"ה. א"כ נמצא, כי העטרה שהוא שלישי היסוד, ויסוד רביעית ת"ת, א"כ יהיה מדתה בקרוב (למעלה שהוא)⁸³⁶ חלק א' מי' חלקים שבכל כלי וכלי של כל ספירה וספירה, וע"כ נקרא נקודה לבד כנ"ל. וז"ס (ישעיה מ יב) וכל בשליש עפר הארץ, שהוא הכלי של המלכות הנקרא עפר הארץ³⁶⁶⁸³⁷, מדדו המאציל כשיעור העטרה שהוא שלישי היסוד.

ופסוק זה נאמר בין בבחי' הראשונה של המלכות הנקרא ארץ⁸³⁸, בזמן המלכים שמלכו בארץ אדום, שהיתה היא עצמה עטרה כנ"ל. ובין בזמן התיקון, שנפרדה המל' פרצוף בפ"ע כמ"ש, אז נשארה העטרה דבוקה שם ביסוד, ועליה נאמר וכל בשליש עפר הארץ. והנה הסבה שמתחלה יצאה המל' תחת היסוד בבחי' עטרה ולא במ"א, וגם למה היתה דבוקה שם, הטעם הוא, כי נודע כי לעולם אפילו קודם התיקון, דנה"י דאמא היו נכנסין תוך גופא דז"א ע"ד שאר הזמנים. והנה נוי"ה הם סתומים, אך היסוד הוא פתוח תוך ז"א, והוא בקו האמצעי, ויוצאין אז האורות דרך היסוד ומתקנים שם את המלכות, ע"כ יש לה שורש שם בסוד העטרה. וזכור טעם זה לכל הזמנים ולכל המדרגות המלכות, שלעולם אין דיבוקה והתחלת יציאתה אלא בקו האמצעי נגד היסוד, או נגד הת"ת, או נגד הדעת וכיוצא, וכמ"ש בע"ה. והטעם, לפי שכל בניינה הוא מיסוד אמא שבתוכה הגבורות, והיסוד דאמא הוא תוך קו אמצעי דז"א, וע"כ מקומה שם תמיד. ואמנם לפי שגם הוי' {מו ע"ד} נקודות לא יצאו מקושרים יחד כולם אלא נפרדין כל א' מחבירו, בסוד הרה"ר ולא בסוד הרה"י כמבואר במקומו (שער השבירה פרק ב'), ע"כ גם הנוק' היתה למטה מן היסוד⁸³⁹ בבחי' עטרה. וע"כ, בהיות הנקבה בבחי' עטרה³⁶⁷, לא נמצא אז עדיין נקבה אל הזכר³⁶⁸.

⁸⁴⁰(י) אדנ"י⁸⁴¹, מילוי המילוי³⁶⁹ ד"ל אותיות. ואם תמלא התי"ו ביו"ד יהיה ל"ה אותיות, והי' היתירה היא מעולה מאד משאר אותיות⁸⁴², והוא סוד מוחין עלאין שבה בשבתות ויו"ט ור"ח לבד, אך בחול היא חסרת י' שהוא המוחין, לכן הוא גימטריא ד"ל, כי אז היא עניה ודלה

- מאיר העץ -

³⁶³ עי' דע"ה ח"ב דרוש א' ענף ה' אות ב' ג' ו' ועי' מבו"ש שער ב' ח"ב ספ"ב הכלל וכו' (לש"ו). מש"כ לקמן (בעוד כמה שורות) שזה עטרה, אין זה עטרה ממש, כי נקודת הנוק' היא יצאה למלוכה בפני עצמה ונפרדת ממנו (ע' נקודות ה' ושבירה א'), אלא כוונת הרב כי היא היתה הכללות והסוף של מלך הדעת כי הדעת והעטרה אחת הם זה בראש וזה בסוף (דע"ה ח"ב ו ע"ד), וע' דע"ה ח"ב ז ע"ב שזה נוק' הכללי, ע' לעיל ח"א &, אמנם הפת"ש שבירה יח משמע כמש"כ כאן. ע' לקמן הערה

Error! Bookmark not defined. והיינו כאשר חזרה בעת המיעוט לקדמותה ירדה ועמדה שם

להאחז בשרשה שהוא עטרת היסוד שבו (דע"ה ח"ב קיד ע"ג)

³⁶⁴ ע' הערות 359, 360. מקומו הוא למטה מהיסוד דז"א וכל תיקונה מעלה אותה למעלה מזה

אבל בחסרונו יורד חזרה למטה מיסוד דז"א (דע"ה ח"ב קטו ע"ב)

³⁶⁵ עי' תיקונים קנט סע"א (לש"ו), הבדל בין כתר לעטרה.

³⁶⁶ מאדם ישר משמע שכלי המלכות נקרא עפר הארץ, ולא המלכות עצמו

³⁶⁷ לקמן ריש פרק ד' ומבו"ש שער ו' ח"א פ"א ס' ע"ב ושעה"ק סה ע"ג (לש"ו).

³⁶⁸ שהיא לא מלכה אלא רק אחרי שהיסוד מת והעטרה האמיתי רק יוצא בעולם התיקון, ולכן

אף פעם לא היו יחד באותו עת (דע"ה ח"ב ז ע"א).

³⁶⁹ אל"ף למ"ד פ"ה, דל"ת למ"ד ת"ו, נר"ן וא"ו נר"ן, יר"ד וא"ו דל"ת.

מאיר העץ – ח"ה

(ע' ת"ז סה ע"א). אך ע"י י' היא ל"ה אותיות שהם גימטריא יו"ד ה"י ב' מוחין דילה כנודע, כי נשים דעתם קלה (שבת לג ע"ב) ואין בה רק ב' מוחין³⁷⁰.

(יא) דע כי המלכות כוללת כל השמות כולם בענין זה, כי הלא ד' הויו"ת ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן גימטריא רל"ב, וג' אהי"ה קס"א קנ"א קמ"ג גימטריא תנ"ה, תנ"ה ורל"ב הם תרפ"ז, והנה אדנ"י במילואו גימטריא תרע"א, וי"ב אותיות המילוי, וד' אותיות אדנ"י, כולם הם י"ו ותרע"א עולה תרפ"ז, כמנין כל השמות הנזכר³⁷¹.

⁸⁴³(יב) דעת המלכות תחילה היה לה ב' כלים לחוד אמצעי וחיצון, וגם המקיף היה באופן אחר. אח"כ בביאה ראשונה הניח בה ז"א רוחא לעשותה כלי, ואז נתוסף בה דעת פנימי שהוא שם ב"ן, והוא סוד בנימין³⁷², ואז חוזר דעת שלה להיות בחינת זכר, ונתחדש בה או"מ הזכר³⁷³.

⁸⁴⁴(יג) מ"ב שם ב"ן הוא הנוקבא דז"א, והטעם למה במילוי ע"ב ומ"ה וס"ג יש י' אותיות, ובב"ן אינו רק ט' אותיות, והוא, כי היא חסירה בחי' יסוד³⁷⁴. כי כבר ידעת שהנקבה התחילה שיעור קומתה מנה"י דדכורא, והנה נו"ה שבו הם ארוכים והיסוד קצר, לכן הנו"ה שהיו ארוכים הגיעו עד סיום קומתה, אמנם היסוד דדכורא שהוא קצר לא הגיע עד היסוד שבה, ונשארה חסרה ממנו, וזהו הטעם שהמלכות נקרא נקבה³⁷⁵, כי לא נבראת בסוד היסוד לטעם הנ"ל. משא"כ בבינה, וע"כ נקרא בינה {מז ע"א} דכורא כנזכר בזוהר (ח"א צו ע"א). וגם זהו הטעם שלא היה בה רק ב' מוחין לבד³⁷⁶, שהם מנו"ה שלו, אבל מן היסוד לא היה בה מוח ג', כי מן היסוד (שלו) נברא שיעור קומת גופה הכולל ו"ק, כי גם היסוד יש בו⁸⁴⁵ ו' זעירא, וממנו נעשה גוף המלכות שיש בו ו"ק. אבל בחי' היסוד שלה אין בה ו' שניה, כי ו' ב' דז"א נעשית ו' ראשונה במל', וחסר לה ו' ב', לכן כל תאוות הנקבה לו' זו השניה, שהוא יסוד כדי למלאות חסרונה³⁷⁷.

⁸⁴⁶(יד) תחילה היתה הנקבה דבוקה באחוריו, יען הכלים שלה עדיין קטנים בבחינת עיבור, ואח"כ נתפשט בבחינת יניקה, ואח"כ בבחינת גדלות. וכל זמן זה, הנפש שלה או הרוח או הנשמה היה נמשך לה מתוך פנימיותו ויוצא לה לחוץ דרך איבריו⁸⁴⁷, וע"כ הוכרח להתדבק שם, שרוחניות העובר מתוך מחיצותיו, ומחיצותיה מתדבקים אותם שם ונעשים גוף אחד. וכשנכנס הרוחניות שלה היתה (היא)⁸⁴⁸ אחוריו, והוא לבדו מלביש נה"י דאמא. ונמצא אמא ז"א ונוקבא זה תוך זה, בסוד נר"ן. ואחר כך ננסרה ומסתלק הרוחניות שלה מתוך ז"א, ועי"ז אין התדבקות כנ"ל ונפרדין, ואז נהפכין פב"פ, והם שוין. ושניהן ביחד מלבישין לאו"א ולנו"ה דא"א, דהיינו ז"א מלביש³⁷⁸ לאבא, ואבא מלביש לנצח דא"א. והיא מלבשת לאמא, ואמא מלבשת את הוד דא"א.

- מאיר העץ -

³⁷⁰ ע' לעיל לידת המוחין פרק ב', וע' פת"ש מ"ד ומ"ן כב שזה בדווקא קודם ביאה שניה, וצ"ע. וע' שער ז"א פרק ד' שיש לה עטרין דגבורות, אפילו שאין לה דחסדים.

³⁷¹ ע' זהר פקודי רלה ע"ב (הקדו"ש מד ע"ג)

³⁷² ע' לקמן מ"ד ומ"ן פרק ח'.

³⁷³ כל הקטע.

³⁷⁴ ע' הקדו"ש נא ע"א חסרה מלכות כי המלכות אינה ניכר מציאותה למציאות בפני עצמה אלא שהיא כלולה ביסוד שבה. ע' דע"ה ח"ב ז ע"א, שכל הנוק' הכללי רק מחכמה ולמטה, וכנודע שלא יצא בנוק' בעולם הנקודות אלא רק הכתר שבה.

ועי' בזה בשעה"כ ציצית סוף דרוש א'.

³⁷⁵ מלשון נקב. ספר הבהיר (סי' נה דף י"ז רע"א): מ"ט אתקריאת נקבה על שם שנקביה רחבים, ויש לה נקבים יתרים על האיש.

³⁷⁶ כנז' באדרת האזינו (דף רצו ע"א) וז"ל: ונהירו דתרין מוחין גליפין בה כו'

³⁷⁷

(59) מדרש רבה ויקרא פרשה יח פסקה א

הפטיש ולא הועיל ממנו כלום ותפר האביונה זו התאוה שהיא מטילה שלום בין איש לאשתו ר'³⁷⁸ עי' נקודות פרק ג' ועי' שער מאמרי רשב"י נה ע"ג ושעה"כ צה סע"א ועי' ספר הכללים כלל ח' סוף ענף ד' (לש"ו). מש"כ בכללים הוא שכל קבלת ז"א מא"א היא רק דרך או"א ועל אף שהם קצרי קומה עכ"ז יש להם מציאות שמתפשט עד סוף א"א דאצילות, ועל זה מלביש ז"נ דאצילות (ע"ש ח"א ל ע"ג וכן הוא שם כז ע"ד וכן ח"ב סח ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

⁸⁴⁹(טו) ג' כלים יש במלכות, ובכלי ראשון יש ג' בחינות כלי שלה, וכלי מלבוש ז"א בתוכו, וכלי מלבוש אמא בתוכו, ומוחין דנפש בתוכם. ובכלי שניה, ג' בחינות אחרות כנ"ל והרוח בתוכם. ובכלי הפנימי, ג' בחינות הנ"ל והנשמה בתוכם. ונמצא שיש ביסוד שלה ג' בחינות של ג' ג', והכלי שלה נקרא יסוד, והכלי של אמא נקרא חותם, והמוחין בתוכם, הן נפש והן רוח הן נשמה, הם בחינת ה"ג דמ"ן עצמן, והכלי דז"א אפשר שהוא שם ב"ן המעלה מ"ן, או אפשר שהמוחין שבפנים שהם ה"ג, והם שם ב"ן המעלה מ"ן, והוא רוחא דשדי בגווה (עי' שעור המוחין פרק ה), אך המ"ן הם הברורין שבררה היא במוחא וירדו שם בבחי' טפה דזווג דמ"ן.

⁸⁵⁰(טז) דע שיש בחינת היסוד גם בקטנות, ונקרא נחש הנושך את רחם האיילה (ב"ב טו ע"ב), היא הנקבה בקטנותה ג"כ, שאז אין ברחמה רק ה"ג³⁷⁹, ולכן רחמה צר עד שיכנסו בה ה"ח. ונקרא [אז] ⁸⁵¹נחש, יען שהיסוד נקרא שדי, וכשאיין לו רק הלבושין דאהי"ה הנקרא ד"ם, אחריים כנודע, אז עולה ד"ם שד"י כמנין נח³⁸⁰. גם אחריים דאהי"ה דיודי"ן הם תקמ"ד, תסיר מהם ת"ק מלוי שד"י נשאר מ"ד, ועם שד"י פשוט כמנין נח"ש. גם ידעת שהיסוד נקרא אל שד"י, ובמלוי שד"י יש ט' אותיות, ועם ה' אותיות דא"ל שד"י כמנין נח"ש עם הכולל. ובמלוי א"ל שדי, אל"ף למ"ד, ש"ן דל"ת יו"ד, גימטריא אלף, סוד אלף מפתחא⁸⁵² כנזכר פרשת ויקהל (דף ר"ט ע"ב).

⁸⁵³(יז) צירים ודלתות שביסוד דנוקבא הם בחוץ, ועד שם הוא בחינת נחש³⁸¹ דאתי על חוה, אך לא בפנים גו היסוד הפנימי. ונלע"ד, שכל זה הוא בסוד⁸⁵⁴ כלים החיצונים, ששם נחש דאלהים⁸⁵⁵ דקטנות, ובו נאחזין הקליפות, וכנגדו ביסוד שבה הם הצירים החיצונים, ובפנים מול החדר הוא⁸⁵⁶ מ"ן.

⁸⁵⁷(יח) החדר הפרוזדור שנזכר במסכת נדה (דף יח ע"א) הם בחי' יסוד ומל' שבנוק'.

[הגהה - יסוד הנקבה כי כשהיא טמאה משפעת דם, וכשיוולדת אז הדם עולה ומתהפך לחלב. והענין, כי סוד אהי"ה בריבוע גימ' ד"ם, כמ"ש באות א' של מילוי וא"ו. והנה בהיותה למטה, אז הדינין נמשכין, כי כל זמן שנמשכין הם מתגברין. אך כשהוא מתעלה למעלה בסוד ד' יודי"ן דע"ב, אז חוזר רחמים ונקרא חלב, וחלב גימ' מ', נגד ד' יודי"ן דשם ע"ב.] (יט) נוקבא דז"א נקרא צלע, {מז ע"ב} וכנסת ישראל, וכלת משה, ושושנה עליונה. וז"א נקרא משה, וישראל, ודעת. אך יעקב נקרא ת"ת. ונוקבא נקרא סלע ושושנה תחתונה. ועיין בפירוש מורי זלה"ה בריש פ' בראשית (שער מאמרי רשב"י ד ע"א) בנוסח הג' על ר' חזקיה פתח כו'.

⁸⁵⁸(כ) כבר בארנו במ"א ענין הגדלת נקבה, ואמנם דרך כלל הוא, כי אז מאחורי הת"ת האירו [בה] ה"ח וה"ג, ויצאו וניתנו בה, וגם שם היה בבחי' צלם על ראשה, והיו נכנסין ב"ב שנים כנודע. ואז ה"ח ניתנו בג"ר שבה להגדילה מבחינת נקודה אל מדה שלימה, והגבורות הגדילו שאר גופה, באופן שנעשה י"ס שלימות ופרצוף שלם. וירדו ה"ג הרושם שלהם והארתם שם ביסוד שלה, דוגמת הארת ה"ח ביסוד דז"א. והנה כל האברים נעשו ונצטיירו ככ"ב אתון³⁸² כנודע, כי גוף הוא מן האותיות, לכן הארת כ"ב אתון דכורין, שמהם נצטייר עצמותו לצורך גופו עצמו נתקבצו ביסוד שבו, ונעשה כלי. והארת כ"ב אתון דנוקבא [שבה] שמהן עצמן נצטייר עצמות גופא, נתקבצו ביסוד שבה, ונעשה בה כלי. והנה ה' אותיות מנצפ"ך³⁸³ היתרות

- מאיר העץ -

³⁷⁹ ועי' חשמ"ל ספ"א ובמבו"ש נז סע"א (לש"ו).

³⁸⁰ כלומר היסוד דז"א בעת הקטנות כי כל מציאות היסוד הוא רק על ידי התוספת אור מהמזלין ושרשם מהתנינים שהם ליתן נחש בריח ונחש עקלתון (ע' גר"א בסד"צ פ"ג), (דע"ה ח"ב מט ע"ד) והוא נחש דקדושה (שעה"כ שביעי של פסח פו ע"ג), והוא בבחי' דינין וגבורות והם גבורות טהורים כמו דם בתולים בנוק' (דע"ה ח"ב קכא ע"ב),
³⁸¹ עי' בהארת המוחין פרק ז' ובמאמרי רשב"י באד"ר דף ל ע"ד ולא ע"א וע"ב ובדפנה"ח דף מ' (לש"ו).

³⁸² כל המציאויות וכלן נעשה כל א' על ידי כ"ב אותיות וע"י צירוף דרל"א שערם, והם מהכ"ב אותיות שבמלכות וכן נעשה המלכות עצמה רק מכ"ב אותיות (ביאורים ח"א נד ע"ג), ושרשם מהה"ג האלה שהם המנצפ"ך שורש הכ"ב אותיות (שם נה ע"ג)

³⁸³ מש"כ שתיקון כל הניצוצין על ידי המנצפ"ך היא בגלל שמ"ה וב"ן לא שוים ולכן הפ"ר דמ"ה משפיע לש"ך דב"ן (דע"ה ח"ב קמא ע"ב), יש ג' מיני מנצפ"ך והאמצעי היא של ז"א וזה הכתוב כאן (ביאורים ח"א נד ע"ג), יש מנצפ"ך ראשונים השרשיים שהם שורש כל הכ"ב אותיות והם הה"ג

מאיר העץ – ח"ה

הזכרים, הם המ"ד עצמן שבתוך פ⁸⁵⁹ היסוד של³⁸⁴⁸⁶⁰, שנעשה מכ"ב אתוון, והם ה"ח, וכ"ז לוקח במוחין דגדלות קודם הנסירה. וה' אותיות מנצפ"ך הנקבות היתרות הם מ"ן שבתוך היסוד שלה שנעשה מכ"ב אתוון דילה, והם ה"ג. והרי יש עתה דלת א' וציר א' מהכ"ב אתוון דילה, ומ"ן פשוטים ממנצפ"ך ביסוד שלה, וכל זה קודם הנסירה הנז' במ"א. ונמצא, כי מן הארת כ"ב אותיות דדכורא, שהם האברים שלו ממש, נעשה כלי דיסוד דכורא, ומהארת ה"ח עצמן המגדלין את האברין נעשו מ"ד. וכן בנוקבא, מהארת כ"ב אותיות, שהם האיברים עצמן שלה, נעשו יסוד כלי⁸⁶¹ שלה, ומהארת ה"ג שלה, נעשה מ"ן שבה.

(כא) הטעם שהמלכות נקרא כ"ה, משום שנוטלת י"ג ת"ד דא"א, וט' דז"א הרי כ"ב תיקונים, ובה יש ג' תיקונים שהז"א נותן לה ג', שהם תורה נביאים כתובים, הרי כ"ה, י"ג דא"א, וט' דז"א, וג' שהז"א נותן אליה.

(כב) המל' נקראת תבל. הכינוי זה נקרא כך בשעה שהמלכות מתחברין בה רי"ו העליון בסוד מזל קדישא, ורי"ו תחתון שבה בסוד ע"ב קד"ם כנ"ל, וכמבואר אצלנו בכוונת ק"ש בעת השינה. והנה ב' רי"ו הם תבל, ואז נקרא כך. הטעם שהבינה נקרא הו"א, לא מפני ההעלם, שהרי אבא נעלם ממנה ונקרא את"ה, וגם א"א נקרא הו"א, אלא משום (כי תיבת) הוא לעולם בכתר, ואמא הוא כתר לז"א, וא"א הוא כתר לאו"א.

שער לד פרק ג מ"ב⁸⁶²

סדר תיקון בריאת נוקבא דז"א וכו' יתבאר לך מ"ש בגמרא (כתובות מח ע"א) האשה עולה עמו ואינה יורדת עמו. ונבאר כמה מיני שינוי זמנים היו בה, ונבאר תחילה למה נקראת המלכות נקבה. {מז ע"ג} גם נבאר מה הפרש יש באורות עליונים, שלזה נקרא זכר, ולזה נקרא נקבה. גם נבאר איך מצינו שנשמות זכרים באים מן הנקבה ונקרא זכרים כמו דהע"ה וזולתו⁸⁶³. דע, כי הדעת כולל ב' עטרין והם חו"ג, והחסדים נק' זכרים, והגבורות נקראים נקבות, ואעפ"כ, יש גבורות זכרים ויש גבורות נקבות. והענין הוא, שודאי הוא שעיטרא דחסדים נשאר בז"א ועיטרא דגבורות לוקחת רחל, והנה בארנו במ"א שלפי שאין הנקבה לוקחת רק עטרא דגבורה, לכן ארז"ל (שבת לג ע"ב) דעתן של נשים קלה, וא"כ גם הזכר יהיה דעתו קל אם אין בו רק מחצית דעת דוגמתה, שהם עטרא דחסד. אמנם בהכרח הוא, ששורש עטרא דגבורה נשאר בדעת הזכר³⁸⁵. ולא די בזה⁸⁶⁴, גם הו"ק דזכר כמו ששם מתפשטין הה"ח כנודע, כן מתפשטין שם הה"ג עם הה"ח, וע"כ גם אלו הגבורות שנשארו בו נקראו זכרים, וכאשר ניתנין בעת הזווג מן הזכר לנקבה דרך היסוד, יוצאין משם בגלוי מפי היסוד, ואין שם מחיצה ואין האור נחלש כחו ממה שהיה, לכן נקרא זכרים. אמנם הגבורות שיצאו מתחלה אל הנקבה לתקן פרצופה, ונתפשטו תחלה בו"ק ע"ד הזכר כנ"ל, ואח"כ היא נותנת אותן בעת הזווג בבחי' טפת מ"נ, אלו הם נקבות. ועוד סבה אחרת, שכאשר יצאו אלו האורות של הגבורות מן הזכר אליה, הנה עברו דרך גופא דז"א ממש מן האחוריים שלו, ואז בהכרח בעברו דרך מחיצה נחלש כחו ומתמעט הארתו³⁸⁶, וע"כ נקראו אלו האורות נקבות. וזה סוד שאומרים תמיד בכל מקום (ברכות לב ע"א) תשש כחו כנקבה, כי חלישת הכח הוא כינוי אל הנקבה, משא"כ כשנתפשטו האורות תחלה בזכר, שאז יצאו בגלוי מפי יסוד תבונה שהוא רחם⁸⁶⁵ נוקבא המלוּבש תוך הזכר, ומשם יצאו בכחם בגלוי בלתי חלישת כח, אלא עדיין הם בכחם, על דרך שיצאו ממוח אבא ממש, ולכן נקרא זכרים. גם הענין יותר מבואר, שנודע שב' עטרין אלו הם חו"ג, ב' זרועות דא"א כמבואר אצלנו (שער כט פרק ו), ושם בודאי שניהן זכרים, אלא שבעודן מתפשטין בזכר נקראים זכרים אע"פ שנותנם בעת הזווג אל הנקבה, וברדתן להתפשט משם בגוף הנקבה, אז נקרא נקבות. וזהו ענין כמה נפשות כמו נפש דהע"ה, וכל שורש קין⁸⁶⁶ כנזכר במקומו. וזה טעם למה אשה נקרא נקבה, והוא כמ"ש באדרא (קמא ע"ב) דעבר בוצינא דקרדינותא ונקיב בדודי דז"א ונפיק לבר

עיקריים שמהם יוצא כל הדיבור שמהם קבלה המלכות בתחילה קודם תיקונה כמ"ש כאן (ביאורים ח"א נה ע"א) המנצפ"ך דז"א הם שרש כל החסדים (ביאורים ח"א נה ע"ד) ³⁸⁴ כלומר שעיקרם נשארים תוך יסוד דז"א (ביאורים ח"א נה ע"ד), ועי' לעיל ז ע"ב כללי חו"ג אות י'.

³⁸⁵ ועי' לעיל ז ע"ב כללי חו"ג אות י'.

³⁸⁶ עי' מ"ן ומ"ד סוף דרוש יג כי בקיעת האורות שבקעו ועשו את הנקב עי"ז נחלשו ע"ש אמנם הנקב שעשו הוא בחזה כמ"ש למטה בסמוך וכן בספ"ד ובכ"מ (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

מאחוריו, לכן היא נקראת נקבה, שכל האור שלה יוצא דרך נקב ההוא³⁸⁷, זהו פירוש לשון נקבה נקב ה', שהמל' שהיא ה' תתאה כל אור שלה יוצא דרך נקב ההוא. והנה ז' זמנים היו אל הנוקבא דז"א עד שהיתה ראויה לזווג וחזרה עמו פנים בפנים, ויש בחי' אחרת ג"כ וית' במ"א בע"ה. ואלו הם: א', בהיותה קודם התיקון, שאז היתה נקודה קטנה. הב', בעיבור א' של התיקון⁸⁶⁸, ואז היתה נקראת פסיעה לבר (והו' בלק רג ע"ב). הג', בזמן היניקה⁸⁶⁹, ואז נקראת ה' תתאה, ואז נקראת צלע. הד', משם ואילך עד שתהיה בת י"ב שנים ויום א', והמשך זמן זה נקראת קטנה, ואז נקראת ג"כ חוה אשת אדם³⁸⁸. הה', אחר שעברו עליה י"ב שנים ויום א', שאז כל המוחין דגדלות שבה נגמרו להכנס, ואז נקראת נער חסר ה'. הו', בעת הנסירה, ואז נקראת נערה בה'. הז', כשחוזרת עמו פב"פ⁸⁷⁰ לזווג, ואז נקראת בוגרת. {מז ע"ד} והנה ז' זמנים אלו כללותן הם הה' אחרונות, שאז התחילה להקרא בשם נקבה, ונכללין בד'³⁸⁹, כי בחי' הה' וו' שניהן א', ואלו הד' מדריגות נרמזין בד' אותיות נקבה, אע"פ שאינן כסדר אותיות, והם: נערה, קטנה, בוגרת, ה' תתאה, ולכן נרמזו ד' זמנים אלו בנוטריקון שהם נקב"ה³⁹⁰.

ותחלה צריך שתדע³⁹¹ שלעולם בחי' המלכות הוא בקו האמצעי דז"א מאחוריו, לפי שהנה"י של אמא המתפשטין תוך ז"א, הנו"ה הם סתומים, ויסוד שלה המתפשט תוך קו אמצעי דז"א, כנודע הוא לבדו פתוח ומהם⁸⁷¹ מתגלין האורות תוך ז"א, לכן אין המלכות עומדת אלא נגד סיום היסוד דאמא, שהוא בקו האמצעי, ובכל קו האמצעי של ז"א יש אל המלכות שורש שם. ⁸⁷² וזהו הענין (כתובות מח ע"א) האשה עולה עמו ואינה יורדת עמו, כפי השתנות הזמנים מקומותיה משתנים⁸⁷³ בקו אמצעי, ולעולם נשארין שרשים קיימין שם כנודע, כי כל דבר שבקדושה אינו נעקר שרשו משם. ובזה אל תתמה בכמה בחי' שנמצאו אל המלכות, כי הנה תחלה היתה מקומה בעטרה שתחת היסוד⁸⁷⁴, ושם היא רמוזה המלכות, ואח"כ נגדלה (ועמדה) ונעקרה משם, ועלתה על⁸⁷⁵ הת"ת שבו כמו בתפלת השחר, ואח"כ נתקנית לגמרי וחוזרת עמו פב"פ, ולא מפני זה נעקרה שרשים הראשונים ושם נשארין קיימין לעולם, אשר זהו הענין האשה עולה עמו ואינה יורדת עמו, כי בכל גידול של הז"א, גם היא היתה נגדלת עמו ונשארין שרשיה קיימין בו, וגם למעלה באחורי הדעת דז"א יש לה שורש א' אשר משם נעשית לאה, וזהו שורש יציאת לאה שם, וזכור כלל זה. ולא עוד, אלא אפי' עם כל ספירה וספירה מספירות ז"א יש לה שורש א' שם, כי בעת העיבור שהיתה שם עם ז"א, אז נתעברה היא עם כל ספירה וספירה שבו, והשאירה שורש כולם. וזה סוד בתיקונים ובזוהר ויקרא (דף פ'ר³⁹²⁸⁷⁶ יז ע"א) דאיהו שלימא דכל ספירה וספירה, ובזה אל תתמה אם המלכות נקראת עטרה של היסוד, או אם היא פרצוף נקבה ממש לבדה. ונתחיל לבאר כל בחי' הנוקבא.

שער לד פרק ד מ"ב⁸⁷⁷

בחינה א'⁸⁷⁸. הנה, תחלה קודם התיקון היה ז"א בסוד ו' נקודות נפרדות זו מזו, והיה נקרא רה"ר כנזכר במקומו (שער השבירה פרק ב'). ונקרא ו' של הוי"ה, כמנין ו' נקודות שהיה אז בו, ואז היה המלכות ג"כ נקודה אחת שביעית אליו³⁹³, והיתה למטה מיסוד של ז"א בבחי' עטרה

- מאיר העץ -

³⁸⁷ הוא הנקב במקום החזה ולא מאחוריו (ע' לעיל הערה 348 שכתוב שזה בחזה ולא באחורי חזה) והוא מקום שניכר באדם כעין גומא שתחת הלב בין התחלת פירוד הצלעות והוא טבורא דליבא והוא בסוף שליש העליון דהגוף ושם הוא התחלת הנוק' (ביאורים ח"ב י ע"ב)

³⁸⁸ ואז היא נקראת פרצוף שלם? עי' כללים ח"ב נא ע"ג

³⁸⁹ כדלעיל פרק ב' אות ט' שהם ד' כמש"כ במבו"ש נ ע"ג (דע"ה ח"א ד ע"ג)

³⁹⁰ ע' לעיל הערה 349.

³⁹¹ כאן רואים שכל המשכת פרצוף תחתון מעליון היא דרך טיפה הזרעית שכל כח והארת ב' קוים ימין ושמאל נמשכים בה לצרוך בנין הב' קויין ימין ושמאל דנוק' רק על ידי היסוד שלו לבד (ביאורים ח"ב קא ע"ב), כל סדר אריגת ובנין הנוק' נמשכת ונלקחת רק מז"א (ביאורים ח"א סד ע"ג)

³⁹² עי' דף יז ע"א, דא ה' בתראה דאיהו שלימו דעמודא דאמצעייתא

ועי' תיקון ז' סוף תיקון ד' שיש כזה לשון בידוק, וכן מובא במבו"ש שזה בתיקון ז'.

³⁹³ והוא מלך הז' בעל חנן שהוא המלכות וכמ"ש בנקודות ספ"ד והוא במבו"ש שע"ב ח"ב [שע"ה ח"ה] פ"ח וכל המלכים אשר בדברי הימים הם כולם פרטי המלכים שבה (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

שבו. ולכן לא נמצא אז עדיין נקבה אל הזכר³⁹⁴⁸⁷⁹. וכבר נתבאר זה בבחי' ד' דק"ש, וע"ש³⁹⁵ שורש הדברים. והנה אז שיעור מדה⁸⁸⁰ העטרה שביסוד שהיא שלישית מדת היסוד, אשר ז"ס (ישעיה מ יב) וכל בשליש עפר הארץ, כי מדת הארץ שהיא מלכות היתה כמדת העטרה הנקרא שליש מדת היסוד, ואז נקראת עטרה³⁹⁶.

בחינה ב'³⁹⁷ היתה בזמן העיבור ראשון של ז"א בתוך הבינה, ואז נתוסף תיקון ז"א, כי ו' נקודותיו שהיו נפרדין תחלה קודם התיקון עתה נכללין ג' גו ג', כי נה"י הלבישו לחג"ת, ונמצא חסד תוך נצח, וגבורה תוך הוד, ות"ת תוך יסוד. והנה נקודת המלכות⁸⁸¹ שהיתה תחלה תחת היסוד כנ"ל, גם היא עלתה שם עם היסוד, וכאשר עלה היסוד וכלל את הת"ת בתוכו {מח ע"א} והלבישו, לא היה מקום למלכות לכלול בו, ולא היה לה בן זוג. וכמו שהעיבור³⁹⁸ ההוא היה לצורך תיקון ז"א, ג"כ היה לצורך תיקונה⁸⁸²³⁹⁹, והיה באופן זה, כי גם הנקודה שלה עלתה והלבישה את היסוד. וע"י עלייה זו נכללה המלכות גם בכל הו"ק, כי בהיותה כוללת קו האמצעי כוללת גם את ב' קוין האחרים⁸⁸³, ועי"ז העיבור גם היא בהיותה שם בקו האמצעי נכללת בכלם, ונעשה הכל בחי' רה"י. נמצא, כי נקודת המלכות הלבישה את היסוד בסוד עטרה, והיסוד הלביש את הת"ת, ואז היתה נקראה פסיעה לבר⁴⁰⁰, וז"ש פ' בלק (דף רג ע"ב) אשורנו ולא קרוב, כיון דהוי במיעהא דאמא אושיט פסיעה לבר וכו'. וביאור אשורנו, לשון פסיעה, כמו (תהלים יז ה) תמיך אשורי במעגלותיך. והענין כנ"ל, כי הו' נקודות שהיה תחלה בז"א נכללין ג' גו ג', והיה⁸⁸⁴ ו' זעירא שבאות ה' ראשונה של הוי"ה⁸⁸⁵, כי הם ו', אבל אינן מתגלין רק חצי ו' לבד, לכן הוא ו' זעירא, ושם בסוף אות הו' זעירא אושיט פסיעה לבר כזה ל. והטעם הוא, כי כאשר הלביש היסוד את הת"ת, היה עביו שוה אל שאר הקוין, אבל כאשר גם המלכות עלתה והלבישה גם היא את היסוד, יש שם עובי ג"ס, לכן⁸⁸⁶ נתוסף שם עובי נקודת המלכות, ונעשית כעין פסיעה היוצאת בחוץ בסוף הו', ואז ע"י העיבור נגדלה ונעשית כשיעור כל קומת היסוד של ז"א.⁸⁸⁷

אין הכוונה שהיתה אז עטרה עליו כי הרי כל יציאתה היה רק אחר מיתת היסוד אלא הכוונה הוא כי אחר התיקון נעשה היא לעטרה אליו כי כל יציאתה היה רק בכתר (ויצא אז המלכות דהכתר והוא הנקודה השרשית שבה כמ"ש בשעה"כ לו ע"ד וט ע"ד והט"ר דהכתר הם נתוסף בה בעת התיקון ור"ל המלכיות דהט"ר והדעת דהט"ר הוא נעשה לעטרה דז"א) כנודע ועי' ירח תחילת פרק א' ובספר הדע"ה ח"ב דרוש א' ענף ה' (לש"ו).

כאן רואים ששורש העטרת היסוד דז"א הוא אותו נקודה שרשית דמלכות הכלי דאצילות שהיא נוק' דז"א (כללים ח"ב נו ע"ד), בחי' ה' ספירות דנוק' אינם י"ס גמורים אלא שהיא כלולה אז מי' ספירותיה רק מבחי' המלכות דמלכות שבכל א' מהם ותיקון הזה הוא הבחי' הג' אשר אמר הרב כאן (כללים ח"ב נח ע"ג) כל סדר אריגת ובנין הנוק' שהיא נמשכת ונלקחת רק מהז"א (ביאורים ח"א סד ע"ג).

³⁹⁴ ע' לעיל הערה 368

³⁹⁵ אדם ישר ז ע"א (קה"י).

³⁹⁶ עי' שעה"כ צא עב: והבנין הזה נעשה ע"י הפלת דורמיטה על ז"א, והנה סבת התדבקותם עתה בבחי' אב"א מה שלא היה כן בתחילה בהיותה בסוד נקודה כנ"ל, כי היתה עמו פב"פ בסוף היסוד שבו. היינו שהוא קורא לבחי' זה וכן הבא לפב"פ

³⁹⁷ ע' ירח ב' (כללים ח"ב נט ע"ב), והערה 429

³⁹⁸ ויצא אז המלכות דהכתר והוא הנקודה השרשית שבה ומ"ש בשעה"מ והט' ראשונות דהכתר הם נתוסף בה בעת התיקון ור"ל דהמלכיות דט"ר והדעת דט"ר הוא אשר נעשה עטרה דז"א (לש"ו).

³⁹⁹ עי' בשער אנ"ך פ"ו התיקון שנעשה לה בזיווג (לש"ו), וכמו שאמר במיעוט הירח פ"א בהמ"ק כי אימא עלאה כאשר גדלה אותו כו' כו' וכן אמר ג"כ לעיל פרק ב' כלל ט' סמוך לסופו במ"ש שם הטעם הוא כי נודע כו' (לש"ו).

⁴⁰⁰ כאן בחי' הב' (ע' הערה 393 לגבי הג') והוא תיקונה להתחבר עמו והוא להפוך מנקודה א' לי' נקודות (כללים ח"ב נח ע"ד), יש לנוק' נקודה שרשית הנמשך לה מאימא עצמה אלא שהוא נמשך ובא לה דרך ז"א בסוד פסיעה לבר שהוא בצורת ו' שבתוך ה' (כללים ח"ב נ ע"ד) תחילת התהוותה הוא עם הז"א ביחד במעי אימא ובסוד פסיעה לבר (כללים ח"ב טז ע"ב)

כל התפשטות השני היא האות ה' של שם הוי"ה וכלול בו הנוק' בסוד פסיעה לבר (כללים ח"ב קב ע"א)

זה תוספת על מש"כ בהערה 402 שהוא הוספת ט' עליונות בכל מלכות ומלכות שכל א' מלכות שלמה והוא פרצוף גמור, והוא נתוסף על ידי החו"ג שבתנה"י דז"א שנשמכין בה א' לא' בסדר אטב"ח (כללים ח"ב נט ע"א)

מאיר העץ – ח"ה

ואמנם שיעור מדת היסוד הוא רובע מדת הת"ת, כנז' זוהר בלק (דף רד ע"א) על ומספר את רובע ישראל⁸⁸⁸, דשיעורא דגופא הוא ד' בריתות, וברית רובע ישראל הוא כשיעורא דגופא דז"א ע"ש. [מ"ק - הטעם שהמלכות באה בסוד פסיעה לבר הוא, מפני שאח"כ בהגדלה היתה צריכה לבא ולהיות באחורי ז"א כנודע, כי שם ביתה, ולכן נשארה שם בסיום הו', וחזרה משם מלכות באחור של ו'. וכאשר נתארכו ג' אחרונות של הו' ע"י הגדל', שהם נה"י דז"א כנ"ל, אז נשארת שם באחוריים שלהם (באחורי הת"ת ונק' ה' אחרונה שבשם).]

⁸⁸⁹מ"ב בחינה ג' היתה⁸⁹⁰ בזמן היניקה של ז"א, אחר שיצא מבטן אמא ונתפשטו ו"ק גדולים, ואז כשנתפשטו וירד היסוד מעל גבי הת"ת⁸⁹¹, אז לא ירדה היא עמו למטה כבתחלה תחת היסוד, אבל נשארה שם למעלה דבוקה באחורי הת"ת דז"א⁸⁹². וז"ס (כתובות מח ע"א) האשה עולה עמו ואינה יורדת עמו, כי כשעלה היסוד⁸⁹³ עלתה עמו, וכשירד לא ירדה עמו⁸⁹⁴. וזכור מש"ל, כי שרשה הראשון שבעטר' נשארה למטה לעולם. והנה, ע"י היניקה מתגדל ז"א כנודע, וגם היא נגדלת עמו ונעשית כשיעור ספירת הת"ת דז"א ממש, והרי היא עתה מדה שלימה גדולה ככל ספירת ת"ת⁸⁹⁵ דז"א, משא"כ תחלה בהיותה כשיעור היסוד או העטרה, שהם מדות קטנות כנ"ל. אמנם עדיין אינו פרצוף רק מדה אחת שלימה גדולה ככל שאר ספי' דז"א, ועתה⁸⁹⁶ היא נקרא ה' תתאה של הוי"ה⁸⁹⁷.

והנה נתבאר כי ז"א נגדל ביניקה והיה לו ג"כ בחי' מוחין דקטנות⁸⁹⁸, וגם הנוקבא נגדלו בה מוחין בקטנותה. והנה המוחין שלה דיניקה נרמזו בשם שיש לה עתה, שהיא אות ה' אחרונה דהוי"ה כנ"ל. והענין, כי שם הוי"ה דיניקה⁸⁹⁹ אשר בז"א לבדו, ב' אותיות י"ה הראשונים הם מוחין דז"א, והו' כוללת כל הו"ק שבו, אבל עיקר הו' הוא בת"ת שהוא קו אמצעי שבו, ושם באחור ו' זו שהוא בת"ת⁹⁰⁰, שם היא עומדת ה' תתאה, שהיא הנוקבא⁹⁰¹.

ונבאר ענין המוחין שלה. הנה המוח של חכמה שבה הוא אלהים דמילוי אלפין, ומוח בינה שלה, הוא שם אלקים דמילוי ההי"ן, כי כל אות ה' הוא בינה. ומוח ג' הוא אלקים פשוט בלי מילוי⁹⁰², מפני שהדעת של הנקבה הוא ק"ל⁹⁰³, ומכ"ש בזמן הקטנות⁹⁰⁴. והנה שם אלקים דיודיין⁹⁰⁵ אין בה כח להתגלות בה, ובמקומו היה בה אלקים {מח ע"ב} דאלפין. נמצא, כי⁹⁰⁶ ב' מוחין דחו"ב שבה הם מילוי אלפין וההי"ן, וזה נרמז במה שנקרא ה' זו במילוי זה ה"א ההי"ן אלפין⁹⁰⁷, ולפי שהיא נקבה, גברה⁹⁰⁸ ה' על א', ולפי שכל עיקרה של מלכות עתה היא אות ה' תתאה, לכן גם המוחין שלה הם בסוד מילוי ב' אותיות ה"א כנ"ל, לכן נקראת עתה ה"א. וכנגד ה' זו פשוטה הוא מוח הדעת שבה, שהוא אלהים פשוט, שיש בו ה' אותיות לבד, כמנין ה' פשוטה. והרי הג' מוחין נרמזו בשמה שהיא ה' תתאה של הוי"ה.

גם נרמזו ג' מוחין בצירוף ג' קוין שיש באות ה'⁹⁰⁹, שהם ג' קוין חו"ב ודעת באמצע. ונודע מ"ש⁹¹⁰ בזוהר בראשית (דף סא כ ע"א) ויברא⁹¹¹ אלהים את שני המאורות⁹¹², כי תחלה המלכות בקטנותה היא טפלה אל הזכר ונקרא ה' תתאה⁹¹³, ובהשלמותה פכ"פ יש לה שם שלה בפני עצמה, כגון אדני או אלהים וכיוצא בה, כפי הזמנים וכפי המציאות⁴⁰¹, ואינה טפילה אליו אז. והנה גם בקטנות ודאי צריך שיהיה רמוז⁹¹⁴ בה שם אדני, אמנם אינו רק דרך רמז במנין ובמספר וחשבון לבד. כיצד, כשתמנה מספר ג' מוחין אלו, הנה ב' ראשונים דההי"ן ודאלפין הם גימטריא תוקף⁹¹⁵, כי אלו המוחין דקטנות הם תוקף ודין גמור, ובפרט קטנות הנקבה, ומתחבר עמהם מוח הדעת שהוא אלהים פשוט, יהיה שלשתן גימטריא תרע"א, כחשבון אדני במלואו.

והנה עתה עדיין נקרא ה' תתאה ונקרא צלע⁴⁰², כמ"ש⁹¹⁶ (בראשית ב יח) לא טוב היות האדם לבדו, כי תחלה היתה הנוקבא אחורי ת"ת לבד בבחי' צלע א', שהיא ה' תתאה כנ"ל, שלא היתה רק מדת ת"ת⁹¹⁷.

מ"ב⁹¹⁸ בחינה ד' היא בזמן שנקרא קטנה, שהיא עד י"ב שנים ויום א'⁴⁰³. והענין, כי אין האשה נתקנת עד אחר גמר תיקון האדם, וכמ"ש (שם) לא טוב היות האדם לבדו, כי אחר שנתקן

- מאיר העץ -

⁴⁰¹ עי' הקדו"ש שער ז פרק ו אות ב' שאלקים שייך לבריאת עולמות ב"ע ואדניי להנהגתם
⁴⁰² וזה בחי' יניקה שאז היא מחוברת אליו ואין לה שם בפני עצמה (כללים ח"ב נח ע"ג) הוא התיקון לשלמותה להמלכות דמלכות לכל ספירה וספירה מהי' ספירות שבה ואז היא אחת ממדות הז"א והוא מתחיל בזווג דאור"א אשר לצורך הזו"ן וזה לא פרצוף שלם אלא רק זנב, ויש בה י' ספירות רק כולם מלכות דמלכות (כללים ח"ב נט ע"א).

⁴⁰³ כלומר מגיל ג' עד י"ב (כללים ח"ב נט ע"א) ע' ירח פ"ב (כללים ח"ב נט ע"ב).

מאיר העץ – ח"ה

האדם, והיתה חוה עדיין בסוד צלע לבר, אז תיקנה ועשאה עזר כנגדו שלימה, כי כן אנו רואים בחוש הראות, שלעולם האיש גדול בשנים⁹¹⁹ מהאשה. ונמצא, כי אחר שנכנסו מוחין דז"א והגדיל, אז מאירין מוחין אלו בנקבה ונגדלת גם היא⁴⁰⁴. וכמו שאין הז"א גדל עד שיגמרו כל המוחין לכנוס בו, והוא עד תשלום י"ג שנים ויום א', כן הנוקבא אינה נגדלת עד שיגמרו כל המוחין לכנוס בה, והוא עד תשלום י"ב שנים ויום א', ואז תקרא נערה כמ"ש. והנה מקום הנוקבא עתה היא באחורי החזה של ת"ת, ואורות היוצאות מן ז"א לכנוס בה אינם יוצאים ועוברים דרך כל אורך מחיצת גוף ז"א⁹²⁰, דא"כ היה הדבר נמצא שברגע היו נכנסין בה כל המוחין. אמנם⁹²¹ הבוצינא דקרדינותא הנזכר באדרא (דף קמא ע"ב) נקיב ואעבר מאחוריו כו', כי במקום החזה דז"א נקיב נקב א', ודרך שם עוברים האורות לאחור, ושם עומדת ראש הנוקבא, ושם עושין⁹²² צלם אחד על גבי ראש הנוקבא, על דרך הנ"ל בצלם דמוחין דז"א, ונכנסין מעט מעט בהמשך זמן עד תשלום י"ב שנה ויום א', ואז נגמרין לכנוס המוחין. ונמצא, כי אורות אלו היוצאין אל הנוקבא הם עולין תחלה מלמטה למעלה מן היסוד עד למעלה בחזה, ת"ת של ז"א, תוך פנימיות גוף דז"א, ושם נוקבין ויוצאין לחוץ באחורי החזה על ראש הנוקבא, ואז נכפפין ויורדין ונכנסין תוך הנוקבא מלמעלה, מן הכתר שלה עד למטה בסיום גוף שלה דרך כפיפת קומה. וזהו ענין אותה הבעיית הנזכר במסכת בבא קמא בפרק הכונס (טא ע"א) על האש נכפפת שהזיקה, כי כבר ידעת כי אורות המלכות הם גבורות הנקרא אש, והם יוצאין מבחי' אש נכפפת כמבואר כאן.

שער לד פרק ה מ"ב⁹²³

והנה דע, כי האורות היוצאין אל הנוקבא מן הז"א מכל ג' ספיי' נה"י⁹²⁴ שבו כמ"ש למטה, אינן יוצאין לבדן אלא כדרך שבהיותן תוך ז"א היו מלובשין⁹²⁵ תוך נה"י דאמא, {מח ע"ג} ואח"כ תוך נה"י דז"א. כן כשיוצאין משם, יוצאין הם ולבושיהם עמהם⁴⁰⁵ מבחי' נה"י דאמא ומבחי' נה"י דז"א, כי הרי בצאתן עוברים דרך המסכים ההם. א"כ, כמו שהם יוצאין כך הארת המסכים יוצאין עמהם ומתלבשים תוך הנוקבא, ע"ד שהיו בז"א אורות אלו תוך נה"י דאמא, ונה"י דאמא תוך נה"י דז"א, ונה"י דז"א תוך הנוקבא כולה. והנה כמ"ש"ל, כי כשיצאו האורות מז"א לכנוס בנוקבא, יצאו הם ונרתקן עמהם, שהוא בחי' הארה מנה"י דאמא ומנה"י דז"א עצמו, ונכנסו מלובשים בתוכם בתוך הנוקבא. וא"כ נמצא, כי כמו שיש בז"א חסדים שתומים שהוא עד החזה, כי עד שם הגיע סיום מסך היסוד דאמא, ומשם ולמטה מתגלין החסדים בתוכו, כן הענין כאן בנוקבא, כי הנרתיק שלקחו הגבורות עמהם מן יסוד דז"א אשר שם היו, ומשם יצאו ונכנסו אל הדעת שבה, ואותו נרתק של יסוד דז"א מתפשט תוך קו אמצעי של הנוקבא. ולהיות היסוד דז"א אשר הוא זכר והוא ארוך, לכן מתפשט בכל קו אמצעי עד סיום הת"ת דנוקבא. לכן נמצא, כי הז"א יש בו מגולין שתי שלישי חסד שבת"ת ושתי חסדים שלימות של נו"ה, אבל בנוקבא אין בה גלוי רק לשתי גבורות עצמן שנתפשטו בנו"ה שלה לבר, והרי זה שינוי א' בענין גבורות עצמן אל החסדים. עוד יש שינוי אחר בענין המקום בעצמו, כי בז"א שנגמר יסוד דאמא בחזה שלו, יש הרחק גדול משם עד היסוד שלו, וכאשר יוצאין משם החסדים הם נופלין ויורדין ממקום גבוה במרוצה גדולה, אבל גבורות היוצאין מיסוד דז"א אל יסוד דמלכות, הוא סמוך ממש ונדבק בו, כי הרי נתבאר שמסתיים בסוף ת"ת דנוקבא, וכמעט שאין ניכר שם בחי' ירידה, כי כל זמן שמתפשטין ויורדין נתונים בתוך היסוד דז"א, שהוא כמו מחיצה אליהם, ואינו נקרא נפילה. אבל כשנגמר היסוד דז"א ואין מחיצה אליהם אז נק' נפילה.

⁹²⁶ והנה סבת ב' שינויים אלו גורם⁹²⁷ שינוי ג', והוא כי בז"א היו ג' חסדים פחות שלישי מגולין, והם אורות רבים משל נקבה, וגם שירודין במרוצה ממקום גבוה מאד כנ"ל, לכן יש בהם כח אח"כ לעלות מאד מאד כנראה בחוש הראות, כי כאשר יפול האבן ממקום גבוה תחזור מכח הכאת ירידה שהיתה בחוזק לחזור לעלות למעלה בכח שיעור גדול, וכשנפילתה היתה ממקום נמוך לא תחזור לעלות כ"כ בגובה. לכן היה כח בחסדים המגולין לב' סבות הנ"ל להתפשט בג' קוין בז"א ולעלות בשלשתן עד הכתר ומגדילין את כל הז"א כנ"ל, כי הגדלות דז"א הם ע"י מים שהם החסדים. אבל הנקבה שמקום ירידת הגבורות הוא מועט מאד, עד שכמעט אינו נקרא ירידה. וגם בענין שיעורם הם ב' גבורות בלבד, ושם בז"א היה קרוב לג' חסדים, לכן אלו היו

- מאיר העץ -

⁴⁰⁴ ע' שער הירח פ"א (כללים ח"ב לה ע"ד)

⁴⁰⁵ ע' נסירה פרק ח' ובהקדמת ה"ו בכללים כלל כא (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

אלו הגבורות מתפשטות בעלייתן דרך הג' קוין, לא היה בכח אלו הב' לעלות עד הכתר ולהגדילו, כי היו מתפשטים כחם באלו הג' קוין. והלואי שיוכלו לעלות {מח ע"ד} עד חו"ב שבה בלבד. והנה אנו צריכין להגדיל הכתר שבה, ולכן הוצרך שאלו הב' גבורות דנו"ה שירדו עד היסוד שבה, שכאשר חוזרין לעלות יתקבצו שניהן ויעלו דרך קו האמצעי⁹²⁸ הם⁹²⁹ בלבד עד שיעלו אל הכתר ויגדילוהו⁹³⁰.

וא"ת, הרי עתה כשחוזרות אלו הגבורות לעלות דרך קו האמצעי להגדיל כתר שבה⁹³¹, הם מתלבשין תוך הלבושים הנ"ל שהם לבושי נה"י דאמא ונה"י דז"א, וא"כ הרי הם סתומים כמתחלה, ומה הועילו בגילויין למטה, והרי אחר שהם לא התחזקו והוסיפו כח כדי שיוכלו להגדיל רק מחמת הגילוי שנתגלה ע"ד הנ"ל בחסדים דז"א, וא"כ עתה שחוזרין לעלות ונכנסין כבראשונה דרך פי היסוד דז"א ממקום שיצאו וחוזרין ומכסיין⁹³² ומתלבשים, הרי חזר אורם להחליש ולהתמעט, ואיך יוכלו לעלות אל הכתר שבה. אך התשובה הוא ע"ד מ"ש בחסדים דז"א, כי כאשר יצאו מהיסוד דאמא ונתגלו, קנו הארה גדולה בעצמן, והארתן שהיה תחלה נעלמה בהם מחמת צרת המקום נתפשטה והאירה בהם, ולכן אף אם עתה יחזרו להתכסות, כבר שיעורם גדול מבראשונה, וכאשר נכנסין ביסוד דאמא המקום מתרחב יותר ממה שהיה בתחלה, וגם החסדים המכוסים קונים הארה גדולה, ועי"כ מתגדלין כי אין המקום יכול לסובלן, וכן היה הענין הזה כאן בגבורות הנוקבא.

ואמנם טעם הדבר, למה אנו צריכין יותר התגדלות⁹³³ הכתר משאר בחי' שבה, הוא, כי בב' הקוין ימין ושמאל שבה, הם מאירין שם ב' מוחין חו"ב של ז"א המתפשטין בכל אורך ב' קוין, אמנם בקו האמצעי אין שום מוח דז"א מתפשט בו, רק בחי' חצי שלישי אור של חסד של ת"ת דז"א שנכנס בכתר שלה כנ"ל, לכן מוכרח שיעלה הארת אלו הגבורות עד הכתר, כדי שיהיה שם בחי' מוחין דכתר, דאל"כ יהיה הכתר גרוע מחו"ב ע"ד שנתבאר בענין עליית החסדים בכתר ז"א, ולטעם זה כדי שיספיקו הארתן לעלות עד כתר שבה, לכן לא נתפשטו בדרך עלייתן רק בקו האמצעי בלבד דרך יסוד ז"א אשר שם, כי ממנו יצאו ודרך בו עולות עד הכתר ומגדילות אותה. ודע, כי עיקר הסיוע והעזר אל ההמצאה הזאת שיתקבצו יחד ויעלו דרך קו האמצעי הוא ע"י יסוד אבא, אשר מתפשט תוך ז"א, והוא יסוד זכר, והוא ארוך עד יסוד דז"א, והוא מכוון נגד קו האמצעי של הנוקבא ומאיר בה. ומכח הארה ההוא מקבץ אותן הגבורות יחד בקו האמצעי שלה ועולין דרך שם עד הכתר שבה, וז"ס (משלי ג יט) ה' בחכמה יסד ארץ, כי ע"י יסוד אבא⁹³⁴ תיקן ויסד ארץ שהיא הנוקבא.

וכבר נתבאר ענין זה בפרשה בהעלותך⁹³⁵, כי הנה נצטווה שמתחלה כאשר היה מדליק אותן נרות המנורה יהיה מכוין ככוונתו, שכאשר ירדו הגבורות למטה בדרך ירידתן שאז הוא זמן הדלקתן והארתן, וכמו שכתב (במדבר ח ב) יאירו שבעת הנרות, ואז יכוין באותן ב' הגבורות שיהיו נוטים אל מול פני המנורה, {מט ע"א} שהוא קו אמצעי בלבד. וז"ש רז"ל (שבת כ ע"א) המתן עד שתהא שלהבת עולה מאליה, ר"ל עד שתחזור לעלות שלהבת אור אותן ב' גבורות למעלה, אבל בעת שכבר מתחילין לעלות, לא נצטווה בכך. והוא הוסיף על מה שנצטווה, לפי שאמר בלבו, אחר שהגבורות נתגלו למטה ונפרדו איש מעל אחיו, ודאי שכשיעלו יעלו ג"כ נפרדות דרך ב' קוין, לכן המתין יותר בכוונתו ולא זז משם בכוונתו עד שעלו הגבורות ממטה למעלה דרך קו אמצעי לבד הנקרא (במדבר ח ג) אל מול פני המנורה. וז"ש ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה וגו', ולא אמר האיר את ז' נרותיה, אלא העלה. אמנם אחר שכבר התחילו לכנוס דרך קו האמצעי, א"צ להמתין עוד, כי אין חשש כיון שחזרו (ונתחברו)⁹³⁶ כבראשונה, והם עולין דרך מחיצות, כי ודאי לא יוכלו להטות ימין ושמאל, ועי"כ יעלו עד כתר ויגדילו אותו. וזה שארז"ל (ספרי בהעלותך ב) ויעש כן אהרן מגיד שבחו שלא שינה, ר"ל כי אע"פ שנצטווה שיאירו ז' נרות אל מול פני המנורה, שהוא בעת ירידתן הנקרא הארה, והוא אל מול פני המנורה, העלה ג"כ ולא הארה בלבד, וא"כ זהו התוספת שבח הוא לטעם הנ"ל, ואינו נקרא שינוי, א"כ ראוי לשבחו. וטעם היות ענין זה ע"י אהרן, כי אהרן היה כהן בסוד החכמה שהוא אבא, וחסד⁹³⁷ ביה תלייא, ואהרן הוא יסוד אבא המלוכש תוך ז"א, שכן הוא גימטריא של אהרן ע"ב קפ"ד, שהם אחוריים דע"ב דיודיין⁴⁰⁶ שבחכמה, והוא בחי' אחוריים דיסוד אבא, ומשם שורש בחי' אהרן כנודע במקומו, כי בחינת אחוריים הם מתגלין בו, כי פנימיות היסוד סתום

- מאיר העץ -

406 יר"ד יר"ד ה"י יר"ד ה"י וי"ו יר"ד ה"י וי"ו ה"י.

מאיר העץ – ח"ה

ואינו נראה רק חיצוניתו לבד, שהוא נקרא אחוריים שלו, והוא גורם קיבוץ הגבורות שבנוקבא לעלות דרך קו האמצעי, כי זהו ענין ה' בחכמה { מט ע"ב } יסד ארץ.

שער לד פרק ו מ"ב⁹³⁸

ונבאר⁴⁰⁷ ענין כל הנ"ל עד עתה, איך נמשך בהמשך י"ב שנה ויום א', אשר כל זמן זה נקראת קטנה כנ"ל. והנה כניסת חצי שלישי אור חסד ת"ת דז"א⁹³⁹ בכתר שלה כנ"ל, הוא שנה א'. ואח"כ תחלה נכנס פרק תחתון דנצח ז"א בראשה, בחכמה שבה, הרי שנה ב'. ואח"כ נכנס פרק תחתון דהוד ז"א בבינה שבה, הרי שנה ג'. ואח"כ אלו הב"פ תתאין יורדין עד חו"ג שבה ונכנסים במקומן פרק אמצעי דנצח⁹⁴⁰ בחכמה, ופרק אמצעי דהוד⁹⁴¹ בבינה, והרי ה' שנים. ואח"כ הב"פ תתאין יורדין לנצח הוד שבה, וב' אמצעים בחו"ג שבה, ונכנסים במקומן פ"ע דנצח בחכמה ופ"ע דהוד בבינה⁹⁴², הרי ז' שנים. והרי נגמרו הכתר וכל הב' קוין, וכ"ז ע"י אורות של החסדים. וכבר נת"ל שהגבורות אינן נכנסים בה עד שיגמרו כל החסדים לכנוס בה, לכן עתה בשנה ח' יצאו הה"ג מן היסוד ז"א ונכנסו בדעת שלה, מכוון נגד היסוד כנ"ל. ואחר כך בשנה ט' נשאר שורש הגבורות בדעת שלה, והאורות שלהם נתפשטו דרך קו האמצעי עד הת"ת שבה, ואח"כ ירדו ירידה אחרת עד היסוד שבה דרך קו האמצעי, וירידה זו עד היסוד שבה⁹⁴³, וירידה זו היא במקום גילוי שאין שם מחיצות היסוד דז"א מגעת, כי כבר נסתיים בסיום הת"ת, וכיון שכן הוא א"צ זמן, כי תכף ומיד יורדות שאין שם מחיצות לעכב ירידתן. ועכ"ז, זמן מועט הזה נבאר אותו באחרונה כמה הוא, ואח"כ חזרו ועלו הגבורות להגדיל הכתר כנ"ל, ונסעו ג' מסעות, והם א' מן היסוד לת"ת, { מט ע"ג } ב' מן ת"ת אל הדעת, ג' מן הדעת אל כתר, והרי הם ג' שנים ועם ט' הראשונים הרי י"ב שנים.

⁹⁴⁴ועדיין חסר עתה יום א' יותר על י"ב שנים כדי שתהיה נערה, ונבאר עניינו. דע, כי אע"פ שלמעלה ביארנו כי חצי שלישי אור של חסד דת"ת דז"א הניתן בכתר של הנוקבא הוצרך שנה א' לכנוס, עכ"ז לא נכנס כולו ביחד בשנה ראשונה אלא בכמה פעמים. והוא, כי נחלק חצי שלישי ההוא בד' חלקים, וכאשר נכנסו ב"פ תחתונים דנו"ה דז"א בתוכה, אז נכנס חלק א' מן חסד בכתר שבה, וכשנכנסו ב"פ אמצעים נכנס חלק ב', וכשנכנסו ב"פ ראשונים אז נכנס חלק ג'. וכניסת ג' חלקים אלו היה שנה א' כנ"ל. והנה נת"ל כי א"א להגבורות לכנוס בה עד שיכנסו כל החסדים, לכן נכנסו תחלה כל החסדים ונתפשטו בכל קו ימין ובכל קו שמאל ובכתר שבה כנ"ל, ואח"כ נכנסו הגבורות בדעת וירדו וחזרו ועלו עד הכתר כנ"ל. ולהיות כי אי אפשר לעולם שיתוקן הכתר עד שיתוקן כל פרצוף⁹⁴⁵, לכן נתאחר חלק הד' מן החסד הנכנס בכתר שלה לכנוס כנ"ל עד שיעלה שם הגבורות בכתר שלה, והרי נשלם תיקונה, ואז נכנס חלק הד' ההוא באחרונה, ואז נגמר כל תיקונה, באופן שנתקיימו ב' דברים, כי לא נכנסו כל הגבורות עד שיכנסו כל החסדים, וגם שלא נגמר הכתר ליתקן עד באחרונה, ע"י חלק הד' מחסד בלבד שנכנס באחרונה⁹⁴⁶. ועכ"ז צריך לתת טעם בענין איך נתפשטו הגבורות בה, כיון שעדיין נשאר חלק ד' של חסד לכנוס בכתר. אבל הענין, כי לא היה אותו החלק עדיין בתוך גוף⁹⁴⁷ ז"א, אמנם כבר יצאו ממנו והיה על ראש הנוקבא בסוד או"מ כבתחלה, ולכן יוכלו הגבורות להתפשט בה ואחר שנגמרו⁹⁴⁸, אח"כ נכנס בה גם חלק הד' הנ"ל בכתר שלה.

ועתה נבאר יום א' היותר על י"ב שנים מה עניינו, כי הנה נת"ל כי שם בז"א היה זמן ירידת החסדים אל היסוד שבגילוי⁹⁴⁹ שיעור יום א', כי אע"פ שהם בגלוי, עכ"ז המקום גבוה ב"ש הת"ת מן החוזה, שמשם התחלת ירידתם בגלוי. אבל כאן בנוקבא תכף כשיוצאין מן היסוד דז"א הנשלם בסיום ת"ת שלה, הם נכנסים ביסוד שבה, ומקום התחלת ירידתן בגלוי הוא שיעור מועט מאד. לכן, אין צריך יום א' לירידתו⁹⁵⁰ בלבד, אבל בהצטרפות ירידה זו הקטנה עם ירידת חלק ד' שהיה מקיף אל הכתר, ושם ג"כ לא היה צריך זמן לכניסתו בכתר והצטרפות שניה⁹⁵¹, יהיה יום א'. והרי נתבאר ענין י"ב שנים ויום א', נמצא כי ביום א' של שנת הי"ג היותר על י"ב שנים נגמרת תיקונה כולה, ונגמרת כניסת החסד בכתר שלה לגמרי. ועתה כבר יכולה להתקן ולהקראת נער חסר ה' כמ"ש למטה, אבל עדיין בכל הי"ב שנים ויום א' לא היתה נקרא אלא קטנה.

⁹⁵²גם עתה נקרא באלו י"ב שנים ויום אחד חוה אשת אדם, והענין איני זוכר מה ששמעתי בזה, ואכתוב ב' פירושים שאני מסופק איזה מהם שמעתי. והענין כי הנה נתבאר שחצי

- מאיר העץ -

⁴⁰⁷ עי' שער לה פרק ב'.

מאיר העץ – ח"ה

שליש חסד שבת"ת דז"א נחלק לד', ונכנסו בד' זמנים בכתר שלה. והנה חצי שלישי הזה נקרא שתות החסד דת"ת דז"א, שהוא { מט ע"ד } חלק א' מו' חלקים שבו, וזהו ענין ו' של חוה, והמל⁹⁵³ המקבלת האורות האלו היא ה' תתאה⁹⁵⁴ כנודע, וזהו אות ה' של חוה, ומה שנשאר עתה אות ח' של חוה הוא הספק אצלי, ונלע"ד ששמעתי כי הענין הוא כי אם לא נעריך מה שלוקחת מן החסד שבת"ת דז"א לצורך הכתר בכל החסד, אלא נעריך אותו בב"ש המגולין לבדם, כי שם שיעור קומת הכתר שלה כנודע, נמצא כי חצי שלישי שלוקחת הוא רביע א' של הב"ש המגולין, וגם זה הרביע לא נכנס בפעם א' אלא נחלקה לד' חלקים, ונכנס בד"פ⁹⁵⁵, והרי הם ב' פעמים ד' שהוא ח', ובכל פעם אינו נכנס רק חלק א' מן הח', הרי זו ח' של חוה. ונלע"ד יותר אמיתי ששמעתי, והוא זה הפירוש הב' שנבאר, והוא כי שם נתבאר בענין גדלות⁹⁵⁶ החסדים דז"א, שלסיבת גילויין הגדילו ונכפלו כפליים ממה שהיו בעת היותן מכוסין, נמצא כי אותן ב"ש חסד דת"ת הז"א מגולין נכפלו ונעשו ד' שלישים, ועכ"ז כשלוקחת הנוקבא חלקה מן החסד ההוא בתחלה, אינו רק חצי שלישי, אלא שאח"כ נגדל ונעשה שלישי א' שלם, לכן אם נעריך חצי שלישי בד' שלישים שנגדלו ונכפלו כנ"ל יהיה חלק א' מח', וזהו ח' של חוה. והרי נתבאר שם חוה שהוא קודם שתזדווג עם אדם, ועכ"ז גם אח"כ⁹⁵⁷ נשאר בה בחי' זו אשר לסבתה נקרא חוה, לכן נקרא חוה לעולם.

והנה נתבאר כי מקום עמידתה הוא⁹⁵⁸ מסיום שלישי עליון דת"ת ז"א והוא מהחזה ולמטה⁹⁵⁹, נמצא כי שיעור מקום הנוקבא הוא בב"ש תחתונים דת"ת ונהי"ם דז"א. והנה כתר שלה נעשה מב"ש תחתונים דת"ת, וב' מוחין חו"ב שלה מב"פ קדמאין דנו"ה, וחוי"ג דילה מב"פ אמצעים דנו"ה, ונו"ה שלה מב"פ תתאין דנו"ה שלו. ואמנם לכל קו אמצעי שלה שהם דתי"ם, אין לה רק בחי' היסוד שלו לבד, וכמ"ש בע"ה בענין אטב"ח (שער תיקון הירח פרק ד').

ועתה נבאר ענין אורות היוצאין מתוך ז"א אל הנוקבא. הנה נודע כי ה"ח מתפשטין בגופא דז"א מחסד שבו עד הוד שבו, וכל חסד וחסד שבו נחלק לג' שלישים, כי חסד דחסד מתפשט בזרוע ימין שיש בו ג"פ, וכן חסד שבגבורה בג"פ דזרוע שמאל, וכן חסד שבנצח בג"פ שבשוק ימין, וכן חסד שבהוד בג"פ שבשוק שמאל. וחסד שבת"ת נחלק ג"כ לג"ש, והם שלישי אחד עד החזה, ושלישי אחד עד הטבור, ושלישי א' עד סיום הת"ת. ואחר שנתפשטו בו ה"ח, אח"כ יוצא ה"ג מדעת שבו⁹⁶⁰, ולא היה מקום להתפשט כי כבר נתפשטו שם החסדים, לכן ירדו עד היסוד שבו ונתעכבו שם עד זמן תיקון הנוקבא. והנה ב' מיני אורות לוקחת הנוקבא לתיקון גופה, אור א' הוא ב"ש אור החסד מהחזה דת"ת⁹⁶¹ דז"א ולמטה, ועוד ב' חסדים שלימים דנו"ה כי שם מקום עמידתה כנ"ל⁹⁶². ואלו ב' חסדים וב' שלישים הם מגולין תוך ז"א, כי יוצאין מן היסוד דאמא הנגמר ונשלם בחזה דז"א⁹⁶³. אור הב' הוא ה"ג שבו⁹⁶⁴ ביסוד דז"א כנ"ל. והנה אור החסדים הם ניתנין בכל קו ימין ובכל קו שמאל שבה, וכתר לבד אשר בקו האמצעי שלה. אמנם הגבורות הם בקו האמצעי שלה בדעת שלה, ואח"כ מתפשטים בכל ו"ק שבה. אמנם בדת"י { נ ע"א } ובמלכות שבה אין בה חסדים כלל. גם דע כי תחלה נכנסים בה החסדים, ואח"כ יוצאין הגבורות מז"א ונכנסין בה. נמצא כי בתחלה נעשה ב' קוין ימין ושמאל שלה, אחר כך נעשה קו האמצעי שלה. ודע כי חסדים המתפשטים בז"א היה בהם ירידה ועלייה, כי תחלה ירדו מן הדעת עד היסוד שבו, ואח"כ חזרו ועלו להגדילו עד כתר שבו כמבואר במקומו. אבל הנוקבא אין לה הארת החסדים שלוקחת מן ז"א כנ"ל, אלא בדרך עלייה אור חוזר ממטה למעלה הנקרא אור נוקבא. וז"ס (במדבר כא יז) עלי באר ענו לה, והם ע"ד הנ"ל, שעולין מן היסוד עד החזה, ושם נוקבין ויוצאין. והנה הגבורות הם באופן אחר, כי הנה הם ירדו ביסוד שלו, והנה דעת שבה מכוון באחור היסוד שלו כנ"ל, כי כתר שלה נגד ב"ש ת"ת שבו, ודעת שלה נגד היסוד שלו, ואחר שנתפשטו החסדים הנ"ל בכתר ובב' קוין שלה, כולם ימין ושמאל, אז יוצאין ה"ג מן יסוד שלו וניתנין בדעת שלה המכוון כנגדו, ושם נשארין כולם, ואח"כ מתפשטין בגופא כמ"ש בע"ה.

⁹⁶⁵ועתה נבאר סדר התחלקות החו"ג הנ"ל. והנה כמו שהיא לוקחת מחיצוניות⁹⁶⁶ עצמו דגופא דז"א לתיקון פרצופה, כן היא לוקחת מאו"פ שהם החסדים הנ"ל. ונתחיל מכתר שבה ונאמר, כי הנה מת"ת דז"א מן⁹⁶⁷ הגוף והכלי עצמו⁹⁶⁸ נעשה הגוף והכלי של כתר רחל עצמה ממש⁹⁶⁹. ושיעור המקום מהחזה עד סיום ת"ת הם ב"ש הגוף, אמנם ודאי שגובה הכתר שלה הוא

מאיר העץ – ח"ה

כשיעור המקום מן החזה הנ"ל, אבל אינה לוקחת⁹⁷⁰ כל אותן הב"ש⁴⁰⁸, כי ז"א צריך להשאיר לעצמו חצי שלישי, והם לבחי' גוף של הת"ת עצמו, ושליש וחצי נותן⁹⁷¹ לנוקבא לגוף הכתר שלה. וטעם הדבר⁹⁷², כי הז"א כיון שמתחלה היה בו כל הג"ש⁹⁷³, ועוד יש בו⁹⁷⁴ שם הארות רבות, ששם הוא בגלוי יסוד דאמא שבתוכו, ויש שם אורות רבים, לכן יספיקו לו החצי שלישי להשתלם גוף הת"ת שלו, ושליש וחצי לקחה נוקבא לכתר שלה בבחי' גוף. וכך סדר התחלקותן כי חצי שלישי לוקחתה⁹⁷⁵ לגוף הכתר שלה⁹⁷⁶, וחצי שלישי לגוף הדעת שלה, וחצי שלישי לגוף הת"ת שלה⁹⁷⁷. אמנם ענין האורות התחלקותן בענין אחר, כי הנה אור החסד שבת"ת דז"א נחלק גם הוא לג"ש ע"ד הגוף של הת"ת הנ"ל, ושם בענין ז"א נתבאר מה נעשה בב"ש עליונים דחסד ההוא. ואמנם מן שלישי תחתון שבו נחלק⁹⁷⁸ לב' חצאים וחצי עלה עד הכתר דז"א, וחציו ניתן דרך האחור כנ"ל בכתר דנוקבא. נמצא כי מן אור שבחסד שבת"ת לקחה חצי שלישי האור⁹⁷⁹ לצורך אור כתר שבה, ומגוף הת"ת לקחה שלישי א' וחצי לצורך גוף הכתר והדעת והת"ת שבה. ובוזה תבין ענין (חולין ט' ע"ב) ב' מלכים שמשמשין בכתר א', כי האור שלישי א' תחתון שבת"ת דז"א נחלק לב', חציו עלה לכתר דז"א כנ"ל וחציו ניתן בכתר דנוקבא. ומן הגוף⁹⁸⁰ של ת"ת דז"א, נעשה ממנו גוף הת"ת דנוקבא, ומתפשט ת"ת שלו עד הת"ת {נ ע"ב} שלה. וסבת כל זה היה כדי להשוותן יחד, ובפרט בקו האמצעי שהוא עיקר הגוף, כדי שיהיו ב' מלכים שווין בכל מציאותן. ומן אור החסד המתפשט בנצח דז"א הנחלק שם לג"פ של הנצח⁹⁸¹, שלישי עליון ניתן בחכמה שבה, ושלישי אמצעי בחסד שבה, ושלישי תחתון בנצח שבה⁹⁸². וכעד"ז נחלק לג"ש, אור החסד שבהוד דז"א בקו שמאלי שבה, שהם בג"ה שבה, ואחר שנגמרו הב"ח וב' השלישים להתפשט בה וכסדר הנ"ל, אחר כך יצאו הה"ג שהיו ביסוד דז"א וניתנו משם אל הדעת שבה, ונשאר שם שרשם. ואח"כ יורדין הארות הה"ג אחר שנשאר שרשם שם בדעת שבה, ומתפשטין הארות אותן הה"ג מחסד עד הוד שבה, ואחר כך יצאו הארת אלו הה"ג שנתפשטו בה⁹⁸³, והארתן לבד נכללת ביסוד שלה, ואח"כ הארה דהארה⁴⁰⁹ הה"ג שביסוד יוצאה ונכללת במלכות שבה ובסוד (ע"ז נט ע"ב) חותם בתוך חותם, כי חותם הוא הארתה שנתקבצה⁹⁸⁴ ביסוד, והארת החותם ההוא נתקבצו במלכות שבה. וכ"ז הוא ממש ע"ד התפשטות החסדים בגופא דז"א (וכן)⁹⁸⁵ בדרך שבארנו שם, כי חסדים⁹⁸⁶ נקרא מים המגדילין⁹⁸⁷ האילן, וכן הענין בגבורות, שהם מגדילין הנוקבא, כי גם⁹⁸⁸ אע"פ שנקרא אש בערך החסדים הנקרא מים, עכ"ז בערך הנקבה הם מים ממש המגדילין אותה, אלא שהם מ"נ, ונק' (ברכות כו ע"ב) גבורות גשמים, כנודע כי מים ממש הן אח"כ חוזרין הגבורות⁹⁸⁹ המגולין ועולין עד הכתר⁹⁹⁰ כמ"ש בע"ה. הרי נשלם בנין הנוק', ועדיין יש פרטו רבים, ובפרט בענין היסוד והמל' שבה מהיכן נעשו לה, ולמטה בא"ב דאטב"ח⁴¹⁰ (שער תיקון הירח פרק ד') נתבאר היטב⁹⁹¹.

שער לד פרק ז מ"ת⁹⁹²

ועתה צריך לבאר דרך פרט סדר ירידת אלו הגבורות וסדר התפשטות שלהן בגוף הנקבה, ואח"כ סדר עלייתן למעלה עד הכתר שבה. ונבאר דרוש זה על מצות העלאת המנורה, כמ"ש פ' בהעלותך את הנרות (במדבר ח ב) מה ענין מצוה זו הגדולה, ומה ענין שבחו של אהרן שלא שינה וכמארז"ל (ספרי בהעלותך ב). והנה הענין כי המנורה היא רחל נוקבא דז"א, העומדת באחור ז"א. וז' נרותיה הם שבעה קצוותיה, מחסד עד המלכות שבה. וכמו שהחסדים המתפשטין בו"ק דז"א הם נקראים ה⁹⁹³ אורות מאירין, שהם ה' אור דיום ראשון דפרשת בראשית, כן הה"ג המתפשטין בנוקבא בז"ק שלה⁹⁹⁴, הם ג"כ אורות שבה המאירין בז' נרות המנורה שהם ז"ת⁹⁹⁵, כי הם בחי' שלהבת הנר המאירה, אלא שהאורות של ז"א נקרא מאורי יום, ושל נוקבא נקראת מאורי לילה⁹⁹⁶. וקודם שנבאר ענין העלאתן שהוא חזרת הגבורות ממטה למעלה עד הכתר כנ"ל, נבאר ענין הדלקתם שהוא ירידת אורות הגבורות מלמעלה מן הדעת שבה עד היסוד שבה, כמ"ש (במדבר ח ב) יאירו שבעת הנרות. אך החזרה נזכר במה שאמר הכתוב בהעלותך⁹⁹⁷, וכמ"ש בע"ה.

- מאיר העץ -

⁴⁰⁸ עי' ענין ב' שלישי שער לידת המוחין בפרק ב'.

⁴⁰⁹ כלומר כאן בנוק' המלכות נעלם (כללים ח"ב עא ע"ד), והוא העטרת היסוד דז"א (דע"ה ח"ב ה ע"א), ועי' דע"ה ח"ב ה ע"ג שזה שייך למלך השמיני

⁴¹⁰ שער לה פרק ד'?

מאיר העץ – ח"ה

והנה בסדר ירידתן אני מסופק בב' אופנים אלו איזה מהם {נ ע"ג} הוא, ונלע"ד ששמעתי ממורי זלה"ה שניהם אלא שאין בידי לישבן יחד, כמו שהקדמתי בהקדמת הספר⁴¹¹ שאיני רוצה להוסיף ולגרוע נקודה אחת מכל מה ששמעתי ממורי זלה"ה. א', כי בעת צאת הגבורות מן הדעת שלה יוצאות ב' גבורות ביחד, א' אל החסד שבה וא' בגבורה שבה, לכן אין החסד צריך אל הגבורה שבה ואין הגבורה צריך אל החסד שבה, וגם ת"ת א"צ לא לחסד ולא לגבורה, כי אור גבורה²⁹⁸ שלו מתפשט מן הדעת ויורד אליו דרך קו האמצעי. והנה נו"ה א"צ זה לזה, וגם אין צריך אל חו"ג אשר למעלה מהם. אמנם נו"ה הם צריכין אל הת"ת, כי ב' אורות הגבורות²⁹⁹ שלהם יוצאין מן הת"ת, ונחלקים זה לימין וזה לשמאל בנו"ה. אח"כ כולם הם מתקבצין הארתן ביסוד כנ"ל. ואופן אחר נ"ל ששמעתי בודאי כי החסדים של ז"א וגבורות של נוקבא יורדין מדרגה אחר מדרגה, מן החסד עד הוד, כי מתחלה כולן יורדין בחסד ביחד ואח"כ נשארה גבורה שלו שם, ויורדין הד' גבורות אל גבורה ונשארה גבורתה שם, ויורדין ג' גבורות בת"ת ונשארה שם גבורתו, ויורדין ב' גבורות בנצח שלה ונשארה שם גבורתו, ויורדת גבורה אחרונה בהוד, ואח"כ הארת כל אחד יורדין ביסוד, ואח"כ הארת הארתן במל' שבה. אלו הב' אופנים נלע"ד ששמעתי גם שניהם כנ"ל.

- מאיר העץ -

⁴¹¹ צ"ע שהרי אין שום הקדמה לספר קה"י בידינו.

מאיר העץ – ח"ה

שער לה פרק א¹⁰⁰⁰

השער השני שער הירח ויתחלק לה' פרקים

ענין בריאת המלכות וסדר תיקונה⁴¹² כמ"ש בז"א הנה מצינו שנקרא נקבה. וסוד הענין כבר בארנו במ"א, לפי שאין האור שלה בא אליה אלא ע"י נקב, כמ"ש באדרא (קמא ע"ב) ונקיב ועביר מאחוריו מבין חדוי, ולכן נקרא נקבה. ואמנם ר"ת נקבה על שם זמני האשה⁴¹³, פעם נקרא נערה, פעם נקרא קטנה, פעם בוגרת, פעם ה' תתאה של הוי"ה. ועתה אבאר סוד ד' זמנים אלו. והנה בזמן הקטנות יש בה ג' זמנים אחרים כמו שיש לז"א, תחלה עיבור יניקה ומוחין דגדלות, כן יש למלכות בודאי. וביאור הענין הוא כי קודם עיבור א' של ז"א, הנה אז היה ו' נקודות כנודע, וזה היה בזמן ראשון של הז"א, ואז בזמן ההוא היתה המלכות כנגדו ג"כ נקודה אחת שביעית, ואז היה מדתה כשיעור העטרה שביסוד, ואז היתה נקרא עטרה⁴¹⁴, ושיעורה הוא שלישי מדת היסוד. אח"כ בזמן הב' של ז"א, שהוא עיבור א' שהיה ז"א במעי אמא בינה, כי תחלה היה בחוץ¹⁰⁰¹ בסוד ו"ק ואח"כ נכנס במעי אמא כדי לתקן, ואז הוא זמן ב' דז"א, ואז היה בסוד ג' כליל בג', כי ו' נקודות שלו נכללו שם ג' בג'⁴¹⁵, וזה כבר נתבאר ענינו אצלינו. ואז גם המלכות נתקנה קצת, כי העיבור ג"כ תיקון לנוקבא כמו לדכורא, ואז המלכות נגדלת כשיעור היסוד של דכורא כולו.

וכדי להבין ענינים אלו היטב אנו צריכין לבאר משארז"ל (כתובות סא ע"א) האשה עולה עמו ואינה יורדת עמו. והענין כי הלא המלכות תחת היסוד בקו האמצעי, והטעם כבר נודע, כי הנו"ה דאמא שבתוך ז"א הם סתומים, ולא היתה המלכות יכולה להתקן שם. אמנם בקו האמצעי, ששם פתוח היסוד דאמא, שם יכול האור לצאת ולתקן את המלכות, לכן לעולם לא תמצא למלכות אלא באחורי ז"א כנגד קו אמצעי. והנה בהיות ז"א בסוד ו' נקודות לבד נפרדות כל א' מחברתה כנודע, כי לכן היה נקראת רה"ר (שער השבירה פרק ב'), גם המלכות היתה למטה מהיסוד דז"א בבחי' העטרה⁴¹⁶. ובזה תבין כמה שמות שנקרא המלכות וכולם אמת, כי יש לה כמה שרשים אל המלכות כפי השתנות הזמן. ולכן אל תתמה אם המלכות היא עטרת היסוד שבאדם, ואיך היא הנוקבא של האדם. אך הענין הוא סוד גדול, כי כל הקדושה אין שורש הראשון נעקר משם, לכן מקום¹⁰⁰² המלכות {נ ע"ד} היה תחלה שרשה העטרה שביסוד⁴¹⁷, ואח"כ כשנגדלה נתעקרה משם וגדלה מעט מעט עד שנעשית פרצוף גמור⁴¹⁸ וחזרה פכ"פ עם ז"א, ולא מפני זה נעקרה מציאתה הראשונה, אלא שנשאר לה שורש דבוק עם ז"א בבחינת עטרה ולא זו משם לעולם. וכן תמצא שבכל קו האמצעי דז"א יש לה שרשים תמיד שם⁴¹⁹, כי

- מאיר העץ -

⁴¹² ע' לעיל שער לד פרק ב אות ט'

⁴¹³ לכן נקבה נקראת אות ד' (דע"ה ח"א ד ע"ג)

⁴¹⁴ ע' נקודות פרק ד' ד"ה אבל דע, מל' ז' והערה שלנו שם.

⁴¹⁵ עי' לעיל שער הנסירה פרק ד' אות ג'. - לכבוד העורך שליט"א זה מספיק מראה מקום אם צריך עוד

⁴¹⁶ ר"ל מה שהיה ראוי להיות עטרה דז"א הנה ע"י שאז היו נפרדות ובסוד רה"ר היתה לעצמה ולמטה מהיסוד (לש"ו).

⁴¹⁷ נקודה השרשית דעטרת היסוד דז"א מעולם הנקודות הוא עצמו אותה הנקודה השרשית דהמלכות הכללי דאצילות שהוא נוק' דז"א, נקודה השרשית של נוק' דז"א היא שייך רק לעטרה ולא לשאר הו"ק, {מכאן ואילך נצרך} וזה כדי להמציא ב"ע בצורתם שעצמותם אינם בשום בחי' אלקות כלל הגם שהוא ית' שוכן בקרבם בבחי' נשמה לנשמה, עד תחיית המתים ואף פעם לא יעלו מצורתם עד אז, וכדי לעשות כן יסד ה' באצילות יסוד בפני עצמה לנוק' דז"א שיהא אפשר לה להתמצם להוציא על ידה הבי"ע, וזה מלכות דאצילות שהיא ראשית לנבראים, וזה יצא לעצמה הן בנקודות והן בתיקון, וכל המלכים הם כולם שייכים לנוק' דז"א גם בעיקרם רק שעל ידי מיעוט הירח נשרשו בז"א, שלולא זה היה מלכות חלק יחד עם הז"א ולא היה מקום לעולם כלל (כללים ח"ב נו ע"ד).

⁴¹⁸ כי מאחר שיצאה מתחילה לעצמה הרי נשאר בה אותה התכונה לעולם, והוא הכתר אשר בה גופה, והוא בחי' הא"א שבה, ועטרה דז"א הוא עתיק שבה. והנה אותו האריך הנה הוא מעתה נקודה העצמותית שבה, והוא הכתר שלה. וע"ז נתוסף הט' מלכויות מהט' ספירות דז"א, ונעשית בת י' ספירות. ועי' בתיקון נוק' פ"ב כלל ח' במהרה"ו שם, ומיעוט הירח פ"א במ"ק. אמנם צריך ביאור להשוות הדברים עם מ"ש בפנימיות וחיצוניות דרוש ז', וע' פרצופים דרוש ז' מ"ש שם ועד"ז היה המלכות (לש"ו).

⁴¹⁹ עי' רע"מ תרומה קנח ע"א שמוש ומאנא ועטרה, כלומר שהמלכות יכולה להיות מתחת לו"ק בתור 'שמוש', או לכה"פ עומד כנגדו כ'מאנא' דהיינו בגד, או למעלה ממנו כ'עטרה', ועי' פת"ש

מאיר העץ – ח"ה

היא תמיד יש לה שורש ביסוד ז"א בסוד עטרה. וז"ס (תהלים קיט טפ) לעולם ה' דברך נצב בשמים⁴²⁰ והבן זה¹⁰⁰³. ואח"כ בת"ת מאחוריו, ואינה זזה משם לעולם, כמ"ש בסוד (שמות לד ו) ויעבור ה', כי שם זה¹⁰⁰⁴ הוא סוד הארה של אותה הבחי' שהניחה המלכות באחורי ת"ת דז"א, ואע"פ שהיא עתה פב"פ עמו. ויש לה ג"כ שורש א'¹⁰⁰⁵ למעלה בדעת דז"א, ומשם יצאת לאה, וזה שורש יציאת לאה והבן, ושמור עיקר זה. הרי שבכל קו אמצעי של ז"א יש לה שורש קיים לעולם, ובזה אל תתמה מכמה בחי' שיש אל המלכות, ולא די זה אלא אפילו עם כל ספירה וספירה דז"א יש לה שורש א', כי בעת עיבור דז"א נתערבה היא עם כל ספירה וספירה דז"א, והשאירה שרשה בכלם, וז"ס¹⁰⁰⁶ בתקונים (כ ע"א) דאיהי לימו דכל ספירה וספירה ואין להאריך בכאן.

ולפי שבהיות ז"א ו' נקודות, היתה היא בסוד העטרה, ולכן אז לא נמצא עדיין נוקבא אל הזכר. אח"כ בזמן הב' של הז"א, שהוא עיבור ג' כלילין בג', אז גדלה כמדת שיעור יסוד. והענין הוא כי היסוד אינו כשיעור שאר ספירות, כי עליו אמר הכתוב (במדבר כג י) ומספר את רובע ישראל, כי ארכה דגופא הוא ד' בריתות, הרי כי היסוד הוא רובע הת"ת, והעטרה הוא שלישי היסוד, וז"ס (ישעיה מ יב) וכל בשליש עפר הארץ, כי מדת הארץ הוא מדת שלישי שהוא עטרה, וכשנכללו ג' גו ג' כבר בארנו כי הסדר הוא שהנה"י הלבישו לחג"ת, ונמצא חסד בתוך נצח וגבורה תוך הוד ות"ת תוך יסוד. והנה המלכות היא תחת היסוד בקו האמצעי, וא"כ כשעלה היסוד וכלל את הת"ת בתוכו והלבישו, הנה לא היה מקום אל המלכות לכלול בו, ולא היה בן זוג לה, וכמו שעיבור זה היה תיקון אל ז"א, כן היה תיקון אל נוקבא, ולכן הוצרך שנקודת המלכות תעלה למעלה על היסוד ותלביש אותו, נמצא כי היסוד מלביש לת"ת והמלכות מלביש היסוד. ואמנם תבין זה במ"ש פרשה בלק (דג ע"ב) אשורנו ולא קרוב דאושית פסיעה לבר⁴²¹, פירוש זה הפסוק בעיבור ז"א איירי, כנראה מלשון הזוהר שם. והענין במה שהודעתך שם, כי בעיבור א' היו ז"א בסוד ו' זעירא שבתוך הה', כי הם ו' נקודות ונכללין ג' גו ג', נמצא שהם ו', אך שהם קטנים כי אינם מתגלים רק ג' לבד, חצי ו', ונקרא ו' זעירא, ושם בסוף אותו ו' אושית פסיעה לבר. והענין כי כאשר התלבש ת"ת ביסוד הוא שוה לעובי שאר הספירות, כי גם נצח מלביש לחסד, והוד לבוש לגבורה, אך כשתלביש גם המלכות ליסוד נמצא שיש שם ג' עוביין, שהם ת"ת יסוד ומלכות, ששם הוא מקום המלכות היא עובי קצת כדמות הפסיעה היוצאת לחוץ, ועי"ז נכללת המלכות בכל הו"ק, כי מאחר שכוללת כל קו אמצעי כוללת גם ב' קוין אחרים, כי כמו שקו אמצעי ע"י העיבור נכלל בב' קוין אחרים ונעשי' רה"י כנודע, גם המלכות בהיותה בקו האמצעי נכללת בב' קוין, אמנם בעלייתה להלביש את היסוד ע"י עליה זה נתוסף בה אור ונגדלת כשיעור היסוד שלו, וזה זמן ב' של ז"א.

אח"כ בזמן הג' דז"א, שהוא סוד היניקה, שהוא אחר צאת ז"א לחוץ ממעי אמא, אז הז"א חוזר ומתפשט ונעשה ו"ק גדולים, ואז הנוקבא אינה יורדת עמו. פירוש כי מתחלה עולה עמו כשעולה היסוד להלביש הת"ת, גם היא עלתה עמו והלבישה את היסוד, ונמצאת מאחורי ת"ת ומקפת אותו, ולכן כשיורד היסוד מעל הת"ת ומתפשט למטה, אין המלכות יורדת עמו, רק

א"א פתח מא ז"ל, שורשה של הנוקבא בד' מקומות: א', בחינת מלכות בעצמה. ב', נקודה בעטרת היסוד, ג', בת"ת בחזה, ד', בדעת דיליה, והם מקומות של נקבים, בעטרת היסוד, ובחזה בסוד הטבור, ובפה סוד הדעת שהוא סוד הצמצום והחסרון, שמצד זה צריכה תיקון באלו הד' שרשים לפנות הדרך לפניו, עכ"ל. ועי' ת"ז ה ע"א, שהנוק' היא נקראת 'רביעא לכל תלת', ועי' פת"ש נקודות טז וז"ל, נוקבא יש לה ג' שרשים ומקומות אשר היא דבוקה בז"א, הא' בעטרת היסוד, הב' בטבור, הג' בפה, והענין, כי עיקר יציאתה הוא במקום שיש נקב, שלכן נקראת נקבה כנודע, שבהיותה נקודה לבד היא בעטרת היסוד, וכשהיא פרצוף עד החזה למטה, כתרה במקום פה הטבור, ובהתגדלה לגמרי כתרה נגד הפה יסוד אימא שבדעת דז"א, בסוד כלת משה, עכ"ל.⁴²⁰ שהוא הכתר אבל הט"ת יכולים לרדת (דע"ה ח"ב קיד ע"א), ויתכן שדבר שייך למלכות [עי' ת"ז קב ע"א, וכן זהר צו לא ע"ב]. ושמים לז"א [שעה"פ משלי].

עי' פת"ח: ואמנם כבר בארנו במקומו כי כל דבר שבקדושה הרוחניות אע"פ שנסתלק ממקומו נשאר הרושם דיליה במקומו תמיד ונמצא כי גם אלו המוחין דז"א אע"פ שהן מסתלקין ממקומן כנ"ל ועולין בסוד מקיפין עכ"ז מניחין חד רשימו דלהון בז"א כל היום שהוא בסוד לעולם ה' דברך נצב בשמים וע"י אותן הרשימו (ב) של המוחין הנשאר בתוכן אע"פ שאינן מוחין גמורים נשאר בגדלותו ואינו נתמעט ממדת גדלותו כל היום.

⁴²¹ ע' לעיל הערה 400

מאיר העץ – ח"ה

נשארה שם למעלה נגד הת"ת. נמצא שיסוד ירד מעל הת"ת, ונשארה המלכות על הת"ת דבוקה בו ממש, וז"ס האשה עולה עמו ואינה יורדת עמו. אך ודאי ששרשה הראשון של העטרה נשארה {נא ע"א} למטה¹⁰⁰⁷ כנ"ל. נמצא כי בזמן היניקה נשארה הנוקבא דבוקה מאחורי הת"ת ממש, וע"י היניקה נודע שהז"א נתגדל על ידי החלב, ואז גם אותו המלכות נגדלת גדלות אחר כשיעור הת"ת¹⁰⁰⁸, ועתה המלכות היא מדה א' שלימה כשאר המדות של ז"א, אך אינו פרצוף רק מדה אחת שלימה, ובאלו הזמנים נקראת מלכות קטנה, אך אינה ממש קטנה גמורה, עד שתהיה מדה שלימה ואז נקראת ה' תתאה של השם, כי כבר יש לה מדה א' גמורה¹⁰⁰⁹. וכבר ביארנו כי ז"א בקטנותו יש לו גם כן מוחין דקטנות, וגם הנוקבא בקטנותה יש לה מוחין דקטנות, אמנם מוחין אלו הם רמוזין בסוד השם שיש לה עתה, שהיא ה' אחרונה שבשם, כי ו' הוא קו אמצעי ת"ת שבז"א, רק שהוא כולל הו"ק, כמנין הו". אך עיקר הו' הוא בת"ת, קו האמצעי, ושם באחור הת"ת היא ה' תתאה שהיא הנוקבא, וב' אותיות י"ה הם מוחין לז"א ואין להאריך¹⁰¹⁰.

ונודע כי המלכות אין לה רק¹⁰¹¹ ג' מוחין, כי אין לה אלא עטרא חדא דגבורה, ומוח ראשון של חכמה הוא אלהים באלפי"ן, ומוח בינה הוא אלהים בההי"ן, כי כל ה' בבינה. ומוח ג' אלהים פשוט, כי הדעת שלה אינו שלם, ומכ"ש בקטנות, לכן אין בו מילוי. ואמנם אלהים דיודי"ן לא נתגלה בה, כי אין בה כח, ובמקום יודי"ן לוקחת אלפי"ן. נמצא כי מוחין שלה חו"ב הם מילוי אלפי"ן וההי"ן, והם ב' אותיות ה"א, ההי"ן אלפי"ן, ולפי שהוא נוקבא הוא ה' על א', ולפי שכל עיקר המלכות הוא ה' תתאה, לכן גם המוחין שלה הם בסוד מילוי ב' אותיות ה"א כנ"ל, לכן נקראת עתה ה'. וכנגד ה' זו פשוטה הוא מוח הדעת, שהוא אלהים פשוט, ה' אותיות לבד. הרי כי ג' מוחין אלו רמוזין בה' תתאה של השם, נמצאת עתה המלכות כלולה מג' קוין ימין ושמאל ואמצע, נגד ג' קוין ה'. נמצא כי המלכות בקטנותה נקראת ה' תתאה, והיא טפילה אל השם הוי"ה. וכאשר נשלמת פב"פ יש לה שם אחר בפ"ע⁴²² אדנ"י או אלקים⁴²³ כפי הזמנים או המציאות, ואינה טפילה אליו כנזכר בזהר. וכבר אמרנו כי המלכות נקרא אדנ"י, גם עתה בקטנותו לוקחת השם הזה, ונרמזה בו, אך הוא בסוד מנין וחשבון ולא ממש בשם אדנ"י רק בדרך חשבון. כיצד כשתמנה ב' מוחין אלו שם אלקים דאלפי"ן ודההי"ן הם גימטריא תוק"ף, כי אלו מוחין דקטנות הם דינין ותוקף גמור, וכשתחבר עמהם שם אלקים אמצעי שהוא פשוט גימטריא תרע"א כחושבן אדנ"י במלואו.

אמנם בעיבור ב' דמוחין, אז כבר ידעת איך הת"ת דז"א נעשה כלי בית קיבול למוח הדעת, ועולין ב"ש של הת"ת להיותן בסוד הדעת, ואז גם המלכות שהיא שם באחוריים הת"ת, עולה עמו ואינה יורדת ונשארה שם בחינתה במקום הדעת. הרי שכל ג' בחי' אלו יש לנוקבא בקו האמצעי, שהוא דת"י, ובזה נתבאר ענין האשה עולה עמו ואינה יורדת עמו. הרי עד עתה בארנו אות ה' מנקבה שהוא בצאתה מבטן אמא בעיבור ראשון ועדיין אינה נקראת קטנה ממש רק ה' תתאה כי אין לה רק מדה א'.

שער לה פרק ב¹⁰¹²

⁴²⁴ אח"כ נקראת קטנה והיא אות ק' של נקבה, וזהו כי הלא האשה עד י"ב שנים ויום א' נקראת קטנה. וענין י"ב שנים אלו הוא כי אין האשה נתקנת עד גמר תקון האדם, וז"ש (בראשית ב יח) לא טוב היות האדם לבדו, כי תחלה היתה הנוקבא בסוד צלע א', והיא היתה אחורי הת"ת דז"א, בסוד ה' תתאה. ואז נתקן אדם שהוא ז"א, והגדיל לגמרי, ואח"כ נתקנת הנוקבא. כי אחר הגדלת הזכר עדיין הנקבה קטנה, ואין הנוקבא נתקנת עד גמר תיקון הזכר. לכן אנו רואין בחוש הראות והטבע כי האיש גדול בשנים מאשתו⁴²⁵, ואחר שבאו המוחין לז"א והגדיל, אז מאירין המוחין האלו בנוקבא ונתקנת. וכמו שאין ז"א נקרא גדול עד שנגמרו כל המוחין לכנוס בו, כך הנוקבא שאין בה {נא ע"ב} שום גדלות, אין נקראת גדולה עד שיגמרו כל המוחין לכנוס בה, ואז נקראת נערה ובוגרת כמ"ש. כי ב' שמות אלו הם בימי הגדלות, אבל בתחלה נקראת קטנה.

- מאיר העץ -

⁴²² לקמן שער מו ספ"ד ועי' פע"ח שער הלולב רפ"ב ושעה"כ צז ע"ג ולו סע"ד ועי' זהר הרקיע קסח רע"א ובזהר ח"א כ ע"א (לש"ו).

⁴²³ עי' הקדוש & שאלקים שייך לבריאה ואדנ"י להנהגה.

⁴²⁴ באיזה מקום כאן כתוב מלך הח' בנוק' יצא רק הארה דהארה כי גם עיקר בחי' היסוד הוא לעולם רק כללות הה' קצוות והוא מציאות עטרת היסוד בנוק** (דע"ה ח"ב ה ע"א)

⁴²⁵ אבל בעולם התהו זה הפוך (ביאורים ח"ב צד ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

וידעת כי הזכר אינו גדול עד תשלום י"ג שנים ויום א', והנוקבא עד י"ב שנים ויום אחד, לכן נבאר עתה אלו הי"ב שנים ויום אחד איך היו מציאותן. כבר ידעת כי הנוקבא אינה נבראת רק מסיום שלישי העליון דת"ת הנקרא חזה, ומשם ולמטה נמצא כי בנין המלכות הוא מב"ש הת"ת ונהי"ם, הם ד' מדות וב' שלישים. וכבר בארנו שהכתר שלה נעשה מב"ש, שלוקחת מת"ת דז"א, והב' מוחין שלה מב"פ קדמאין דנו"ה, וחור"ג דידה מב"פ אמצעים דנו"ה דידה, ונו"ה דידה מב"פ תתאין דנו"ה דדכורא. אמנם לקו אמצעי שבה, שהוא דתי"ם, אין לה רק בחי' היסוד לבד, וכבר בארנו במ"א ועוד נבאר בדרוש א"ט ב"ח (פרק ד').

ונבאר עתה בחי' הכתר שלה כי כבר נודע מ"ש בענין ה"ח המתפשטים בגופא דז"א, ואין לך ספי' א' מן החסד עד הוד שאין בו חסד א' מן הה"ח. והנה בת"ת דז"א, שם הוא חסד א' ונחלק לג"ש, כי אין לך שום מדה שאין לה ג"פ. ואמנם עד החזה הוא שלישי א', ועד הטבור הוא שלישי ב', ועד סיום הגוף הוא שלישי ג'. והנה החסד הזה הנוגע אל הת"ת מתפשט בג"ש ת"ת. וכבר בארנו כי החסדים, בעת עלייתן, מגדילין הם את ז"א, כי יורדין ונופלין ביסוד, ומשם עולין עד הכתר ומגדילין את ז"א. ואמנם בזכר יש עלייה וירידה, אך הנוקבא אין בה הארת החסדים אלו רק בדרך עליה, בסוד אור חוזר ממטה למעלה הנקרא אור נוקבא, וז"ס (במדבר כא יז) עלי באר ענו לה. וכבר בארנו שאין המלכות לוקחת מזה החסד שבת"ת רק חצי שלישי, כי שלישי ג' התחתון מן הג"ש ממנו נתחלק, חציו עולה לכתר ז"א, וחציו האיר אל האחור וניתן אל כתר דרחל, ושם בארנו, כי ז"ס (חולין ט ע"ב) ב' מלכים משתמשין בכתר א', כי מן שלישי זה נחלק לב' כתרים לזו"ן. וכמו שפנימית כתר רחל נבנית מחסד שבת"ת שהוא פנימית, והוא הדעת המתפשט בו, כן גוף ומלבוש וכלי של הכתר דרחל הוא נעשה מן כלי של גוף דת"ת דז"א עצמו. נמצא שהמלכות לוקחת חיצוניות ופנימיות ת"ת דז"א לצורך פנימיות וחיצוניות כתר שלה. ואמנם הפנימיות שהוא האור אשר לוקחת משם, הוא חצי שלישי ת"ת. אך מן החיצוניות לוקחת כל הב"ש מגולין, כי אורך הכתר שלה הוא אורך כל ב"ש של הת"ת דז"א. וא"כ מוכרח הוא שתקח כל החיצוניות של אותן ב"ש, אך האור שבהם בפנימיותן אינה לוקחת רק חצי שלישי כנ"ל, ועכ"ז ודאי שאינה לוקחת כל הב"ש, כי הז"א צריך להשאיר מהם לעצמו. אמנם הז"א לוקח חצי שלישי לבחי' גוף חיצוניות ת"ת שלו, ושלישי וחצי נותן לגוף הכתר דנוקבא. והטעם כי הז"א כיון שמתחלה כל ג"ש¹⁰¹³ הם בו, וגם ששם יש הארות רבות ששם נפתח יסוד דאמא, ויש שם אורות רבות, לכן יש די סיפוק בחצי שלישי להשלים הת"ת שבו, ושלישי וחצי נותן אל המלכות להיות אליה כתר בבחי' גוף. ודע כי אורות אלו הנמשכין מז"א לנוקבא אינן יוצאין ממש, ומאירין ועוברין דרך דופני המחיצות דז"א כולם אל הנוק', דא"כ ברגע אחת היו ניתנין בה כל המוחין, אך הם ממש דוגמת מוחין דז"א. שכמו שז"א נכנס כל פרק ופרק דנה"י דאמא בו בכל שנה ושנה, כן בנוקבא. וכדי שיהיה הדבר כן, נמצא כי אלו המדות היוצאין אל הנוקבא אינם יוצאין מכל מקום שירצו, רק עולין כולן עד החזה, ששם הוא הנקב שעשה בוצינא דקרדינותא בחזה דז"א לעבור משם אל האחוריים, ודרך שם יוצאין כל האורות ונעשין צלם א' אל הנוקבא, כמו שיש צלם אחד אל הדכורא, ומשם נכנס מעט מעט כל בחי' ובחי' בכל שנה, עד תשלום כל הי"ב שנים של קטנות. נמצא כי אורות אלו הם עולין תחלה מלמטה למעלה מן היסוד אל החזה כנ"ל, ואח"כ יוצא משם אל האחור, וחוזר ויורד לנוקבא מלמעלה (למטה)¹⁰¹⁴ מן הכתר¹⁰¹⁵ עד סיום דגופא, ואחר שעלה חוזר ליכפף {נא ע"ג} ולירד. וז"ס אותה הבעיא דב"ק בפרק הכונס (טא ע"א) דבעי על אש נכפפת שהזיקה מהו, וזהו שבארנו הוא סוד מציאות הנק' אש נכפפת. וכבר ידעת כי מלכות כולה מן הגבורות שהם אש, ולזה נקרא אש נכפפת. ודע כי הלא ב' מיני אורות לוקחת הנוקבא, א' הוא חסדים שהם ב' חסדים שיש בנו"ה ועוד חצי שלישי א' שבת"ת, והב' הוא אורות הה"ג. ואמנם לעולם אין החסדים מתערבין, רק בתחלה נמשכין החסדים עד שיגמרו לגמרי, ואחר כך יוצאין הגבורות. והנה המלכות עיקר הגבורות שלוקחת אינם רק בקו האמצעי שבה, כי הלא לוקחתן מן הת"ת דז"א שהוא בקו אמצעי. ואמנם בב' הקוין שלה לוקחת החסדים הנ"ל. והענין כי חסד⁴²⁶ שבנצח דז"א נחלק לג' חלקים, שלישי א' ניתן לנוקבא בחכמה שלה, ושלישי ב' בחסד שלה, ושלישי ג' בנצח שלה. וכעד"ז נחלקים ג"ש חסד שבהוד דז"א בג"ס קו שמאל דנוק', שהם בג"ה. ומחצי שלישי של חסד דת"ת דז"א ניתן בכתר שלה*. נמצא כי מן החסדים שלוקחת נוקבא מז"א נתפשטו בכל קו ימין ובכל קו שמאל,

- מאיר העץ -

426 כלומר חסדים שבדעת

מאיר העץ – ח"ה

אך בקו האמצעי אין החסד מתפשט רק בכתר שלה לבד, ונשארין דתי"ם שבה בלתי חסדים. והנה כבר בארנו כי תחלה נכנסין כל החסדים, ואחרי שאין עוד חסדים לכנוס, אז נכנסים הגבורות. נמצא כי בתחלה נעשית הב' קוין דנוקבא, ואח"כ קו א'¹⁰¹⁶ האמצעי.

*וא"ת למה המוחין דנוקבא לא נעשו מחג"ת דז"א רק מנה"י שבו התשובה כי הנה"י מגולין כנודע אך החג"ת הם אורות סתומים ואין בהם כח לעשות מוחין.

¹⁰¹⁷ונבאר עתה מספר י"ב שנים ויום א', שהם דקטנות. בתחלה נכנס פרק תחתון דנצח, הרי שנה א'. ואח"כ פרק תחתון דהוד, הרי ב' שנים. אח"כ ב' שנים אחרים בב"פ אמצעים, אח"כ ב' שנים אחרים בב"פ עליונים, הרי ו' שנים. ובאלו הו' שנים נגמרו הב' קוין דנוקבא, ימין ושמאל. ושנה אחרת בירידת חצי שלישי שבכתר⁴²⁷, הרי ז' שנים עד כניסת כל החסדים. ואחר כך נבאר בע"ה אם הכתר נכנס בראשונה או באחרונה. ואחר שכבר נגמרו לכנוס כל החסדים בז' שנים אלו, אז מתחילין לכנוס הגבורות, כי כשיצאו הה"ח שבז"א ונתפשטו בו, אחר כך יצאו הה"ג ולא היה להם מקום להתפשט וירדו אל היסוד דז"א, ונתעכבו שם עד עתה, ואז יצאו מן היסוד אל הדעת שבנוקבא, כי כבר ידעת שמיסוד דזעיר אנפין נעשה מאחוריו דעת הנוקבא, ואז יצאו הה"ג בפעם אחת בדעת דנוקבא, הרי ח' שנים. אח"כ ירדו הגבורות, אע"פ ששרשם נשאר בדעת כמו החסדים בז"א, ירדו ג"כ הגבורות מדעת דנוקבא דרך קו האמצעי וירדו עד הת"ת שבה, ותיקנו בה בחי' הת"ת, הרי ט' שנים. אח"כ ירדו עד היסוד דרך קו האמצעי, וכבר בארנו בענין ז"א כי ירידת החסדים מת"ת אל יסוד א"צ זמן, כי המחיצות נסתיימו והם יורדין ברגע. וגם בכאן יצאו הגבורות מן הת"ת וירדו ליסוד ברגע, כי א"צ זמן¹⁰¹⁸, כי כמו שיש בז"א סתום ונגלה בענין יסוד דאמא שבתוכו, כן יש בת"ת דנוקבא מכוסה ונגלה מן היסוד דז"א שכנגדו, רק שבז"א הוא בתוכו ממש, אבל בנוקבא היא כנגד אחור, פי' כי מה שהוא כנגד היסוד דז"א גם בת"ת דנוקבא נקרא אור מכוסה. והוא שכבר בארנו כי כשיוצא האור, יוצא ג"כ עמהם מלבושו ונרתקו עמו. נמצא כי אור יסוד העובר ונכנס בת"ת דנוקבא גם הלבוש שלו יוצא חוץ¹⁰¹⁹ (בחי') ממנו אל הת"ת דנוק', ושם מלביש את האור ההוא עד מקום שמגיע אורך היסוד דז"א, וכשנגלה היסוד דז"א גם כנגדו בנוקבא הוא שם אור מגולה. ונמצא שבמקום אור מגולה א"צ זמן לירד, נמצא כי עדיין לא עברו רק ט' שנים לבד. אח"כ כדרך שעולין החסדים דז"א מן היסוד שלו עד הכתר שבו להגדילו, כן הגבורות עולין בנוקבא מתתא לעילא עד הכתר שלה. וכשעולין נוסעין ג' { נא ע"ד } נסיעות, א' מן יסוד לת"ת, ב' מן ת"ת לדעת, ג' מדעת לכתר, הרי ג' שנים, ועם ט' הראשונים הרי י"ב.

ונבאר ענין אותו החצי שלישי של אור שבכתר דנוקבא מתי נכנס. דע כי אותו החצי שלישי של אור הוא¹⁰²⁰ נחלק לד' חלקים, וכשנכנסין פ"ב¹⁰²¹ תתאין דנ"ה נכנס רביע א', ובב"פ אמצעים רביע ב', ובב"פ עילאין רביע ג', באופן כי בהיותה בת י"ב שנים לא נגמר הכתר שלה רק ג' חלקים, וחלק הד' עדיין לא נשלם, והוא כמו שכבר הודעתך, כי לעולם אין הכתר יכול ליגמר וליתקן עד שיתוקן כל הנוקבא¹⁰²², לכן נשאר זה הרביע לכנוס ונכנס באחרונה מכל מה שנכנס, ומה שהתחילו תחילה לכנוס הג' רביעית, היה מפני שאין הגבורות יוצא עד גמר של ירידת החסדים, לכן הוצרכו לרדת תחלה. אך מפני שאין הכתר נגמר עד לבסוף, לכן נשאר זה הד' לכנוס עד באחרונה, ועכ"ז נבאר יותר בזה, כי אחר שזה הד' נשאר למעלה, איך נתפשטו הגבורות תחלה. אך הענין הוא, כי אם היה נשאר בז"א עצמו עדיין, אז היתה קפידה בדבר, אך בכאן כבר הוא בראשה, רק לא נגמר להכנס בה, והיה בסוד אור מקיף בראשה, לכן אין קפידא, וכבר יכלו הגבורות להתפשט בה. והנה ג"כ מהטעם הנ"ל תבין, שכיון שאין חסר לכנוס רק חלק ד' לבד, וגם שכבר עומד שם ואין חסר כלום רק ירידה מועטת, לכן אין צריך זמן מרובה שירד, אמנם הוא סוד יום אחד היתר על י"ב שנים, וכבר היו לה י"ב שנים, ואחר כך ביום א' של שנת י"ג אז נשלם בחי' הכתר שבה, ואז היא גדולה אחר י"ב שנים ויום אחד. ועל האמת, כי אפילו יום אחד א"צ לזה, אך יש ענין אחר, והוא כי ירידת והכאת¹⁰²³ הגבורות ביסוד שבה, עם זה הרביע של הכתר, ב' חלוקות אלו הם כולם סוד יום א', הרי בארנו י"ב שנים ויום אחד של הנוקבא קטנה, אח"כ נקראת נערה כמ"ש בע"ה.

ונבאר עתה ענין זה שאמרנו כי הגבורות עולין ג' עליות מן יסוד עד הכתר שהם כד"ת, וטעם הענין בארנו בדרוש פרשה בהעלותך, כי אינו דומה עליות הגבורות בנוקבא כמו עליית החסדים בדכורא, כי בדכורא מתפשטין החסדים בכל הג' קוין ועולין עד כח"ב שבו. אמנם

- מאיר העץ -

⁴²⁷ כלומר חצי שלישי הת"ת שלו בכתר שלה

מאיר העץ – ח"ה

בנוקבא אינן עולין רק דרך קו האמצעי שבה, שהוא סוד (במדבר ח ג) אל מול פני המנורה, שהוא קו האמצעי, כמ"ש במקומו. וטעם הדבר שנודע שיסוד דכורא אינו כמו הנוקבא, כי הוא יותר ארוך, לכן יסוד אמא שהוא נוקבא מסתיים בחזה דז"א. ונמצא שיש לזעיר אנפין ב"ח וב"ש מגולין, ולכן כשעולין מן היסוד אחר הכאתן יש להם כח והסתפקות לעלות עד הכתר שבו. אך הנוקבא, כל הת"ת שבה הוא מכוסה מן היסוד שבז"א כי הוא ארוך ומגיע עד כנגד כל הת"ת דנוקבא, ואין שם מגולה רק ב' גבורות ונ"ה¹⁰²⁴ לבד, כי זהו הטעם שבארנו למעלה כי ירדת¹⁰²⁵ הגבורות ביסוד שבה אינם אפילו יום אחד, לפי שהגבורות ירדו בשנה ט' מן הדעת עד סיום הת"ת, כי כולו סתום. אח"כ בצאתם¹⁰²⁶ מסיום הת"ת לכנוס ביסוד המגולה, א"צ רק רגע אחד, אך שם בז"א אינו כן, כי יש מקום מורד¹⁰²⁷ ב"ש המגולין מסיום היסוד אמא עד סיום¹⁰²⁸ יסוד דז"א, לכן צריך יום אחד גמור, משא"כ בנוקבא. ונחזור לענין לפי שאין בנוקבא רק ב' גבורות מגולות לבד, הנה אם היו מתפשטות ועולות בכל הג' קוין, לא היה בהם כח והסתפקות לעלות עד הכתר שבה, והוא מוכרח שיעלו עד שם, לפי שבכתר שלה לא יש רק חצי שלישי אור לבד כנ"ל, וצריך הארת הגבורות בהכרח, לכן הוצרך שלא יעלו רק דרך הקו האמצעי לבד, כדי שיספיקו ויהיה בהם כח לעלות עד הכתר שבה, לכן אינם עולות רק בדרך קו האמצעי לבד.

ועתה נבאר מ"ש למעלה, שמן האור שבת"ת דז"א נטלה היא חצי שלישי, ומן הגוף והלבוש של הת"ת נטלה שלישי וחצי. וביאור הדברים כי הלא הם היו ב"ש הגוף, ונחלקו לד' חצאין: חצי א' לת"ת עצמו דז"א, ונשארו הג' חצאים שהם {נב ע"א} שלישי וחצי לנוקבא, חצי¹⁰²⁹ שלישי לכתר שלה, וחצי שלישי לדעת שלה, וחצי שלישי לת"ת שלה. ובזה תבין משארז"ל⁴²⁸ ותבין איך מן האור של הת"ת דז"א עצמו נעשו ממנו ב' כתרים, אחד לז"א ואחד לנוקבא. והם סוד (חולין ט' ע"ב) ב' מלכים משתמשיין בכתר אחד. ומהגוף דת"ת דז"א נעשה ממנו גוף דת"ת דז"א וגופא דת"ת דנוק' ג"כ, הרי שמן האור נעשו ב' כתרים, ומן הגוף ב' ת"ת, חד דידיה וחד דידיה, וכ"ז כדי להשתוות בהשוואה א', ובפרט בקו האמצעי, שהוא עיקר הגוף, שיהיו ב' מלכים שוין בכל מציאותן, ונתפשט ת"ת דידיה עד ת"ת דידיה. גם תבין משארז"ל (והו פנחס רנג ע"ב) גוף וברית חשבינן חד. והענין כמ"ש בדרוש אטב"ח (פרק ד'),¹⁰³⁰ כי עד עתה היה המל' סוד מדה אחת כנ"ל, וכשרצה המאציל העליון לעשותה פרצוף, הוכרח לחלק אותה מדה ל' חלקים ונקודות, ואחר כך ע"י אלו המוחין הנכנסים בה יגדלו הנקו'⁴²⁹, וכל נקודה ונקודה שבה נעשה מדה אחת גמורה, עד שנעשין בה י' מדות גמורות, שהם בחי' פרצוף אחת שלם. ונמצא כי כשנבנית זאת הנוקבא, נעשה י' נקודות. ומנקודות הת"ת שבה לא הועיל בה כלל, ולא הוצרכה בה, לפי שכבר נבנית¹⁰³¹ ע"י הת"ת שלקחה מז"א¹⁰³² כנ"ל, ואז אותה הנקודה של הת"ת⁴³⁰ ירדה עד היסוד בה ונצטרפה עם נקודות היסוד שבה¹⁰³³, ומב' נקודות אלו נעשה יסוד דנוק'⁴³¹, וז"ס גוף וברית חשבינן חד, כי הברית שהוא נקודת ציון שבה, נעשה מנקודת הגוף ומנקודת יסוד ביחד¹⁰³⁴. והנה לא הוצרכה לירד שום נקודה ולהתחבר עם נקודה שתחתיה, רק הת"ת לבד ירד עד היסוד. והטעם כמ"ש במ"א, כי היסוד שבה פורח באויר, ואין לו על מה לסמוך. והענין כי היסוד של ז"א הוא מגיע עד סיום הת"ת שבה, א"כ היסוד והמל' שבה אין להם על מה שיסמכו בז"א, אך שאר הספירות יש להם על מה שיסמכו בז"א, חוץ מהיסוד והמל' שבה. וכבר נודע¹⁰³⁵ שהנוקבא נקראת אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום (והו יוחי רמט ע"ב), ושאר הספירות לוקחתם מז"א חוץ משנים אלו. לכן הוצרך נקודת ת"ת שבה, שכבר יש לה על מה לסמוך בז"א, לירד עד נקודת יסוד, ונתחברו יחד, ובין שניהם היה די הסתפקות וכח כדי לעשות בחינת יסוד.

ואמנם המל' שבה, לפי שכל עצמותה אינה רק חותם א', חותם בתוך חותם⁴³², לכן במועט תסתפק, וכמ"ש בדרוש אטב"ח (פרק ד'). שהרי כל עצמותה נקראת מל', ומה צורך למלכות שבמל', רק לצורך חותם בתוך חותם.

- מאיר העץ -

⁴²⁸ ב' מלכים משתמשים כדלקמן.

⁴²⁹ ע' לעיל הערה 397, ונעשה זה על ידי חו"ג שבתנה"י דז"א שנמשכים בה א' לא' ונשלמה בהם על סדר אטב"ח (ע' כללים ח"ב נט ע"ב)

⁴³⁰ שלה?

⁴³¹ עי' שעה"כ צב ע"ג ד"ה ובכח ההארה הגדולה משמע אחרת, שזה נעשה מכח הארת .....

⁴³² ע' לקמן הערה 437, שהיא מלכות דמלכות (הקדו"ש סז ע"ב)

מאיר העץ – ח"ה

¹⁰³⁶ והנה בזמן הקטנות נקראת הנקבה, חוה אשת אדה"ר קודם שתזדווג עמו. וגם אחר שתזדווג עמו לעולם נקראת חוה, כי לעולם נשאר בה בחי' זו שעליה נקראת חוה. והענין כבר בארנו שלוקחת חצי שליש אור מת"ת דו"א, ואינו נכנס בה רק בד"פ כנ"ל, ואע"פ שאינו זוכר היטב, מ"מ אכתוב מה שנלע"ד עתה. והוא שאם נחלק זה החסד שבת"ת דו"א לג' חלקים שלישיים, נמצא שהיא אינה לוקחת רק חצי שליש לבד, והוא חלק א' מו' חלקים של החסד הזה. וז"ס ו' של חוה, שהיא נוטלת חלק א' מו' חלקים. ואות ח' שכחתי מה ששמעתי, ואפשר שהוא כן, כי אם לא נעריך החסד כולו, לפי שמקומה אינה רק בב"ש המגולין, ולכן לא נעריך רק ב"ש חסד המגולין לבד, כי היא לוקחת חצי שליש שהוא חלק א' מד' ¹⁰³⁷ חלקים. וגם זה החצי ¹⁰³⁸ שלוקחת נכנס ממנו רביע ¹⁰³⁹ לבד בכל פעם. הרי שבכל פעם לא נכנס רק שמינית א', כי הכל הוא רביע, ואח"כ זה הרביע נחלק לד' חלקים, הרי ב"פ ד', שהם ח'. ובכל פעם אינו נכנס רק חלק א' מח', הרי ח' דחוה. גם אפשר לומר כי כבר בארנו כי אלו החסדים כשעולין ממטה למעלה מן היסוד ולמעלה, הם נגדלים ונכפלים לכפליים. נמצא כי המלכות שנוטלת חצי שליש ונכפל אח"כ ונעשה שליש א' שלם, וכן השליש וחצי הנשאר בז"א הוא נכפל ונעשה ג"ש. } נב { ע"ב } נמצא כי אותן ב"ש המגולין נכפלין ונעשין ד' שלישים. והאמת הוא כי כשלוקחת אותו המל', אינו רק חצי שלישי, אלא שאח"כ נעשה שלישי גמור. ואם תעריך חצי שלישי בד' שלישים, הוא חלק א' מח' חלקים, וזהו ח' דחוה, וזה פי' הב' הוא אמיתי, וזהו ששמעתי. והמל' עצמה נקרא ה' תתאה של השם, הרי שם חוה בשלימותה, הרי עד עתה בארנו ענין קטנה שהוא עד י"ב שנים ויום אחד.

שער לה פרק ג' ¹⁰⁴⁰

אמנם ענין נערה מצאתי כתוב אצל מורי זלה"ה בלשון זה, כשנסרה והיא לוקחת המוחין לבדה, חוץ מג"ר נתוספה בה ה' דנערה. וביאור אומרו חוץ מג"ר לא יכולתי להבין, אך ביאור של שאר הלשון הוא זה, וצריך אני לבאר עתה ב' הנקודות הנמצאין בנוקבא שהם ציון וירושלם מה ענינם. ומצינו שציון ⁴³³ הוא ביסוד וירושלים הוא במל' ⁴³⁴, וכן הוא הדבר כי נקודת היסוד בנוקבא הוא נקודה הנקרא ציון, ונקודת ירושלים היא נקודת מל' שבנוקבא ⁴³⁵. וכן אמרו באדר"ז (רצו ע"א) כי ציון כסותא דנוק' כבית רחם לאתתא. ואמנם במקום ערותה יש בשר תפוח, והיא נקראת עטרה, והוא בשר תפוח בולט בין הירכיים, והבשר זה הוא סוד מלכות שבנוקבא. ולפנים מזה הבשר שם סוד בית הרחם, שהוא חדר אחד לפנים מזאת המלכות, וזה נקרא יסוד שבנוקבא. וסוד הענין כמארז"ל, כי הנוקבא נקרא מלכות, וא"כ א"צ להיות בה בעצמה בחי' מלכות, כי כל עצמה היא מלכות, לכן לא נמצא מהנוקבא רק ט"ס שהם מכתר שלה עד היסוד שבה, ממש כדמיון הזכר בחי' גמורות, אך המלכות שבה אינה רק דרך רמז קצת, באותו עובי הבולט מן היסוד לחוץ ⁴³⁶. ואע"פ שלא היה צריך עכ"ז שז"ס שאמרז"ל כדי לשמור החבית של יין צריך חותם בתוך חותם ⁴³⁷, וזהו ר"ת חבי"ת שהוא הסימנים שצריכין חותם בתוך חותם והם, חלב ¹⁰⁴¹ ב'ישר י'ין ת'כלת והענין כי היסוד חותם א' והמל' חותם ב' כנ"ל. וביאור הדברים כי יין משומר הוא סוד ¹⁰⁴² הגבורות הניתנין אל המלכות, וצריך להיותן שמורים מן החצונים ⁴³⁸ שלא

- מאיר העץ -

⁴³³ עי' לעיל דף לח עד ודף מו ע"א (לש"ו). עי' לעיל שער לב פרק ז' דף לט ע"א ושער לד פרק ב' סוף אות ח' (לש"ו).

⁴³⁴ חומת ירושלים הוא מלוכת דנוק' (דע"ה ח"ב נב ע"א), חדר החיצון דיסוד הנוק' הוא נקרא ירושלים, ואמר שהוא עטרת היסוד דאימא (הקדו"ש צב ע"ג) ועי' אד"ר קלז ע"א ואד"ז רצג ע"ב וזהו ואתחנן רסב ע"ב (הקדו"ש קו ע"ב).

⁴³⁵ שער המוחין פרק ט' ועי' זהר ח"ג רסב ע"ב ובשער המצוות שופטים דף מט ע"ב (לש"ו).

⁴³⁶ עי' לעיל במהיטבאל שזה ט"ס דנוק', ואם כן העשירית היא מה שיצא נקודה בעולם הנקודות וצ"ע אם זה קשה על זה ועי' לקמן הערה 440.

⁴³⁷ גבורות הניתנין אל המלכות ביסוד שבה ומשום שכל אחיזת החיצונים הוא בגבורות ולכן סתומים וחתומים הגבורות שביסוד שבה בחותם בתוך חותם שלא ינקו מהם החיצונים וחותם בתוך החותם הוא היסוד והעטרה שבה (ביאורים ח"א עב ע"א), וכל זה כל זמן שהשם ע"ב נעלם שבגילוי כל הגבורות נתקנים ואין צורך של סתימתם (ביאורים ח"ב ט ע"ד)

⁴³⁸ הם סוד הגבורות הניתנין אל המלכות, והם נמשכים מיסוד דבינה שהיא הו"ה בנקוד אלקים והם ז' נקודות גימ' יין ד' דע"ב וג' דס"ג (דע"ה ח"ב לז ע"ג), יין הנצרך חותם תוך חותם היא בחי' המלכות שיורדת לבריאה (דע"ה ח"ב פד ע"ד) ב' חותמות גורמים שלא ישלטו זר במעיין חתום וב' חותמות נמשכים בה מנה"י דאימא (דע"ה ח"ב קכט ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

יתאחזו בהם, כי יניקתן¹⁰⁴³ מגבורות, ולכן היין צריך לשומרו, שהם הגבורות, לא כן החסדים, שהם המים¹⁰⁴⁴. ואמנם החצונים הם יושבין תחת המלכות וקרובים אליה, בסוד (משלי ה ה) רגליה יורדת מות, ואינן נאחזין בה אלא בסופה בתחתיה כנודע, ובמה שיוצא מן היסוד שלה, משם יונקים. ולפעמים אותן גבורות נעשין דם, שהם דינין גמורים, ואז הוא דם נדות שיונקים החצונים. אך בהיותן שמורים, הם יין, כי יין מורה על גבורה המתמתקת בסוד ויין ישמח¹⁰⁴⁵.⁴³⁹ והנה אלו הה"ג הם נשמרות ע"י אלו הב' חותמות, א' הוא היסוד שבו ניתנים הה"ג, והב' הוא המלכות והוא אותו הבשר המקיף מבחוץ, וז"ס מלת חותם⁴⁴⁰, לפי שהיסוד דנוקבא כל עצמו לא נעשה אלא מהארת הגבורות שנחתם ונגלף בו דרך ירידה והכאה כנ"ל, כי היסוד בעצמו אין לו מקום להסמך בזכר כנ"ל וע"ש, ולכן נקרא חותם. וכן המלכות במכל שכן, שאפי' הארת המלכות אינה אלא מהארת היסוד, הרי כי הוא חותם נמשך מחותם אחר, לכן חותם הוא אותיות חומ"ת. ואלו הם סוד הנזכר בפסוק⁴⁴¹ חומת בת ציון (איכה ב יח) חומת ירושלים (מלכים א' ט טו), פ' לציון חומה א' ולירושלים חומה אחרת, שהם סוד החומות השומרות את היין מן החיצונים. גם אותיות חותם הוא תחום, לומר עד כאן תחום של הקדושה, ומשם ולהלאה הקליפות, ולכן אסור לצאת חוץ לתחום בשבת, כי התחום הוא מלכות אחרונה, גם חותם אותיות חמו"ת, ופ' הענין שכל עיקר חותמות אלו נמצאו מן חמות העליונה שהיא בינה (כי מל' היא בת הבינה וז"א חתן בינה ובינה היא חמותו)¹⁰⁴⁶, ואמנם למטה נבאר { נב ע"ג } איך חותם זה נמשך מבינה שנקרא חמות¹⁰⁴⁷.

מ"ב חותם הוא בדדים ושאר הצרופים תחו"ם חומ"ת הוא ביסוד, וחותם הוא בדדים שלו, שהוא בת"ת שלו הנקרא אמת, וחותמו של הקב"ה אמת, מפני שהוא מכריע בין חו"ב ובין חו"ג ובין נו"ה לכן נקרא חותם, שבו נחתמין כל שאר מדות, וזהו אמת שמכריח מן הקצה אל הקצה. א' ראשונה לאותיות ת' אחרונה מ' אמצעי, כי הם חותם כולם. הרי חותם בדדים שלו דהיינו שלישי ת"ת, ואמא נקרא חמות כנזכר בזוהר⁴⁴², שממנה יוצאים הה"ג, שהם מנוקדים פתוחי חותם, ולעולם נקרא חותם (ות"ח העוסקים בתורה הם שומרי העיר בכ"ב אתוון). ועתה נבאר מציאות אלו החותמות, והענין כי הלא אמרו בגמרא (בכורות מה ע"א) שיש דלתות ברחם האשה כמ"ש (איוב ג י) כי לא סגר דלתי בטני, ויש צירים לאשה כמ"ש (שמואל א' ד יט) כי נהפכו עליה ציריה, והענין כי כמו שבחומת העיר יש דלתות וצירים, כן בחומת המלכות הנקרא חותם יש שם צירין ודלתות¹⁰⁴⁸. והענין הוא כמ"ש (בשער רוה"ק) ביחוד ה' ע"ש⁴⁴³, והענין כי האדם מזריע טפת לובן בנוקבא והנוקבא מקבלת בבית רחם שלה ושם נעשית צורת הולד. ואמנם מנין יש כח באשה לקבל אותה טפה ברחם שלה, ושתתעכבת שם ולא תפול ותצא לחוץ, והיאך תוכל לצייר שם הולד. אך הענין הוא כי הלא כל האברים¹⁰⁴⁹ כולם, השאור שבעיסתן הם כ"ב אתוון שהם סוד האבנים שמהם נבנית הבית¹⁰⁵⁰, וכבר ידעת שיש בתורה כ"ז אותיות שהם

- מאיר העץ -

⁴³⁹ כל מיתוק הדינים תלוי בגבורות לבטל כל שורש הרע ואחיזתו וחיותו וקימו כי כשהם מתמתקין מהאור שהוא חסד שבחסד (והם גבורות שבחסדים) נעשה המים בסוד יין המשמח יין המשומר (דע"ה ח"ב קלד ע"א), ועי' ב"ע לד ע"ד שיין המשמח הוא בחי' מו"ס.
⁴⁴⁰ בנוק' המלכות נעלם כי היא רק הארה דהארה* (כללים ח"ב עא ע"ד) ע' לעיל הערה 437, שהיא מלכות דמלכות (הקדו"ש סז ע"ב)

441

(22) ספר איכה פרק ב

(יח) צעק לבם אל אדני חומת בת ציון הורידו כנחל דמעה יומם ולילה אל תתני פוגת לך אל תדם בת עינך:

(3) ספר יחזקאל פרק ט

(ח) ויהי כהכותם ונאשאר אני ואפלה על פני ואזעק ואמר אהה אדני ידוד המשחית אתה את כל שארית ישראל בשפכך את חמתך על ירושלים:
פסוקים אלו הובא בשעה"ק.

442

⁴⁴³ עי' שעה"ק פג ע"ג שמציין לשער רוח הקדוש ביחוד החמישי של שם שד"י דף מט ע"א. השמן ששון מציין לשער רוה"ק יחוד ח"י.

מאיר העץ – ח"ה

כ"ב אותיות וחמשה כפולות, ואמנם כשנצטיירה המלכות ונתן בה הכ"ב אותיות⁴⁴⁴, הנה האירו ונחתמו הכ"ב אותיות ביסוד שלה, ושם נשאר רשומן. ועל דרך זה כ"ב אתון דדכורא נרשמים ביסוד שלו, כמו שכתב (בראשית כח יא) וישכב במקום ההוא, וי"ש כ"ב אותיות כנזכר בזוהר (ת"ז קנד ע"ב), ומשם הטפה יוצאה כלולה מכ"ב אתון⁴⁴⁵. גם ביסוד דנוקבא נרשמיין כ"ב אתון דידה, וע"כ יש כח ביסוד שלה לקבל שם הטפה ולציירה שם¹⁰⁵¹.

ואמנם מן הכ"ב אתון נעשין דלתות שבאשה של בית הרחם¹⁰⁵², והוא כי צורת ד' צורתה י' וב' ווי"ן כזה א, כי הי' הוא באמצע הב' ווי"ן ומחברם, ואות י' הוא עוקץ שאחורי הד'. ואמנם הדלתות שברחם האשה הוא סוד זאת הדל"ת שבארנו, ואות י' שבין ב' ווי"ן הוא סוד ציר הדל"ת, שכל הדל"ת סובבת עליו. כי אין קיום¹⁰⁵³ לב' ווי"ן אלא באות י' שהוא הציר שעליו סובבין ב' ווי"ן, וצי"ר גימטריא ש' שהוא ג' קוין שיש באותו ש', כי ברחם הנוקבא נרשמו כל הג' קוין שהם חג"ת כנודע. וזה נמשך אליה מהאבות עליונים שהם חג"ת צורת ש', וז"ס (במדבר כא יח) באר חפרוה שרים⁴⁴⁶ וכמבואר שם (שער הארת המוחין פרק ז), והוא סוד היסוד שבה המעלה מ"נ הנקרא באר¹⁰⁵⁴, ולא בור. והוא עשוי כחפירה ולא בולטת כעין יסוד הזכר רק כחפירה שקוע, כדי שיקבל טפת הזרע בתוכו. ואמנם המ"ן¹⁰⁵⁵ נעשה ע"י שרים והנדיבים שהם האבות שחקקו בה חותמם, שהוא צורת ש', וזהו (איוב כב כה) והיה שדי בצריך, אל⁴⁴⁷ תקרא בצריך אלא בצריך, כי היסוד נקרא שדי שהוא שד¹⁰⁵⁶, ונעשו¹⁰⁵⁷ ע"י הצירים שבו, ועל שמו נקרא שד"י, כי ציר נקרא¹⁰⁵⁸ ש' דשדי, וד"י אותיות י"ד פי¹⁰⁵⁹ מן הידים עליונים שהם יד חזקה יד הגדולה¹⁰⁶⁰ יד הרמה⁴⁴⁸, שהם חג"ת, מהם נעשה שם שדי שהוא ש' י"ד¹⁰⁶¹.

- מאיר העץ -

⁴⁴⁴ על ידי הכ"ב אותיות צר בהם את כל היצור וכל העתיד לצור והם הכ"ב אותיות שבמלכות וגם המלכות עצמה נעשה מכ"ב אותיות (ביאורים ח"א נד ע"ג), כ"ב אלה הם י"ג ת"ד דא"א וט' דז"א (דע"ה ח"ב כט ע"ג)

⁴⁴⁵ עי' שעה"כ ו ע"ב: ועתה נבאר ענין הי"ו אותיות הנז' מה נעשה בהם בהסירנו אותם כנז'. והוא, כי השני אהיה דיודין הם מצד פנים והם ליעקב, שהם גימ' של"ב, כי הוא בחי' טפת הזכר, ולכן נרמז בלשון שכיבה. ושני אהיה דאלפין ודההין הם לרחל מצד אחורי הז"א, והם בגימ' רצ"ה⁴⁴⁵ עם הכולל וכשתסיר מהם ח' אותיות הפשוטות כנז' ישארו רפ"ז⁴⁴⁵ שהוא רפ"ו ע"ה, וה"ס פרו ורבו (&), כי בכח אלו הנקבה פרה ורבה, וה"ס מנצפך העולה פרו עם הכולל⁴⁴⁵. והנה אם תצרף ח' אותיות הנז' עם של"ב הנז' של יעקב, ועם ח' אותיות אחרות הפשוטות של שני אהיה דיודין דיעקב, יהיו כולם גי' וישכב, וז"ס מה שאמר הכתוב, וישכב עמה בלילה ההוא (בראשית ל טז)⁴⁴⁵, כי אלו שני אהיה הנז' נותנן אליה בעת שוכבו עם הנקבה, והוא ג"כ סוד וי"ש כ"ב⁴⁴⁵, שהם כ"ב אתון, כי הה' אותיות מנצפ"ך הכפולות כבר לקחתם רחל. ובזה לא פליג עם מש"ל בדרוש אחר בענין הציצית, שאמרנו כי כל הד' ציצית הם לרחל, וב' דרושים אלו מכוונים אל האמת, כי בתחילה לוקחת רחל ב' ויעקב ב', אח"כ בעת הזווג שחוזרות פב"פ אז ניתנים אליה כל הד' הנז'⁴⁴⁵.

והוא כי ה' אותיות מנצפ"ך הם ברחל כנ"ל אבל אלו שביעקב הם כ"ב אותיות הפשוטים (פע"ח). עי' תיקו"ז קנד ע"ב: חמש תקונין אינון בפומא דאתמר בספר יצירה אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ ובהון אבנים [קלב ע"ב] שלמות תבנה לקודשא בריך הוא בכמה צלותין ופולחנין ועלייהו אמר יעקב וישכב במקום ההוא וישכב וי"ש כ"ב אתון במקום ההוא י"ש להנחיל אוהבי יש כ"ב בך יברך ישראל בך בטחו אבותינו כי בך ארוץ גדוד ובך בחר ה' אשר נשבעת להם בך נגילה ונשמח בך בהון ב'רוך כ'בוד ה' ממקומו

תרגום: יש חמש תיקונים בפה, שנאמר בספר יצירה אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ, ובהם אבנים שלמות תבנה להקב"ה בכמה תפילות ועבודות ועליהם אמר יעקב וישכב במקום ההוא, וישכב, וי"ש כ"ב אותיות במקום ההוא. י"ש, להנחיל אוהבי יש. כ"ב, בך יברך ישראל, בך בטחו אבותינו, כי בך ארוץ גדוד, ובך בחר ה' אשר נשבעת להם בך, נגילה ונשמח בך, בהם ב'רוך כ'בוד ה' ממקומו.

גר"א: וישכב כו' יש להנחיל כו' - יש הוא חכמה וזהו אוהבי יש ועל ק"ח א' י' אתלבש באנשי כו' ותמן כו' ויש הוא ל"ב נתיבות דחכמה שאחד הוא אין והשאר יש בל"א נתיבות ומתמן נקודין כמ"ש (&) בז"ח ש"ה וב"ך אותיות הם בבינה והכל הוא בפומא שם הוא ב"ך אתון בה' מוצאות הפה דהוא ה' דבינה

⁴⁴⁶ מש"כ לגבי יצחק בסוף הד"ה היא שבינ הפשטה ידיה ולקחה את סוד הבתולים דמלכות ופתחה את פתחה ותיקן אוה לזווג וזהו סוד חפירת הבאר (דע"ה ח"ב קכט ע"ג), אבל זה שייך רק ליסוס"ת ולא לאו"א עלאין (דע"ה ח"ב קל ע"ב)

⁴⁴⁷ זה דרשת האר"י

448

מאיר העץ – ח"ה

וז"ס (שמות טו יז) מקדש אדני כוננו ירך, כי הכוננות של אדני"י שהוא המלכות, הנה בנין יסוד שלה¹⁰⁶² שהוא עיקר כוננותה נעשה ע"י הידים העליונים, והוא סוד יצחק מיעך באצבע⁴⁴⁹ ואין להארץ בזה*. וז"ס (תהלים קמא ט) שמרני מידי פח יקשו לי, שכבר הודעתך¹⁰⁶³ שמ"ד¹⁰⁶⁴ הם מ"ב א' דהוי"ה¹⁰⁶⁵, ומ"ך¹⁰⁶⁶ הם ב' { נב ע"ד } שמות מ"ב, כי אין טפה יורד מלמעלה שאין טפיים עולה כנגדן (תענית כה ע"ב⁴⁵⁰), וב' טפין הם ב'¹⁰⁶⁷ מ"ב שהם גימטריא פ"ד, שהם סוד המ"ן, ועם ד' שברחם¹⁰⁶⁸ הרי פ"ח, וז"ס שמרני מיד"י פ"ח, כי אלו הידים העליונים הם שהמשיכו המ"נ למטה¹⁰⁶⁹, וכשאוחזין בהם החצונים נקרא יד"י פ"ח¹⁰⁷⁰.

*[ונלעד"ח שאפשר שזהו כוונת הפסוק (ישעיה מח יג) אף ידי יסדה ארץ, ר"ל ידי שהם ג' ידים העליונים כנ"ל והם ג' אבות, הם עשו לנוקבא הנקרא ארץ בסוד באר חפרוה שרים אינון אבהן].

ונחזור לענין כי ב' צירין וב' דלתות⁴⁵¹ יש באשה, כמ"ש (איוב ג י) כי לא סגר דלתי בטני, וכן (שמואל א' ד יט) כי נהפכו עליה ציריה. וסוד הענין הוא שאלו כ"ב אתוון הנ"ל הם נעשין דל"ת וציר א', והנה אלו האתוון הם כפולין כמ"ש בע"ה, ולכן יש ב' צירים וב' דלתות, וכשתחברם יחד יהיו צורתם ס' סתומה כזה ס'¹⁰⁷¹ של (ישעיה טו ו) לסרבה המשרה, ואלו הם סוד מ' יום של יצירת הולד (סוטה ב ע"א)¹⁰⁷². וכאשר נקודת היסוד שלה היא סתומה והולד הוא בתוכה, אז הוא צורת ס' סתומה¹⁰⁷³, וכשיוולדת נפתח רחמה ואותן הב' דלתות שהיו דבוקות זו בזו ונעשו צורת ס' סתומה נפתחין, ואז הולד יוצא משם. ובהיותה ס' סתומה אז נקרא (שיה"ש ד יב⁴⁵²) גן נעול מעיין חתום. והמ"נ של המעיין חתומים שם וסתומים. הרי בארנו סוד דלתות שברחם, שהם סוד הכלי המקבל בתוכו את הולד, ובתוך כלי זה נתונין המ"ג, כי המ"ג אינו הכלי עצמו, אבל הם סוד ה' אותיות מנצפ"ך הכפולות, באופן כי הכ"ב אותיות הם דלתות, וה' אותיות מנצפ"ך הם המ"ג, ולכן יש הפרש בין כ"ב אותיות לאלו ה' מנצפ"ך הכפולים. וכאשר מעלה מ"ג הם אלו ה' מנצפ"ך⁴⁵³. ואח"כ בציר הולד נצטייר ע"י כל הכ"ב אתוון, לכן אין ציור הולד עד מ' יום, כנגד מ' סתומה הנ"ל. ואלו ה' אותיות מנצפ"ך הם סוד ה"ג שבה, שיורדין ביסוד שלה, ונרשמות שם. וידוע שהגבורות נמשכין לה מבינה הנקרא חמות דז"א, וזהו חותם כנ"ל.

ועתה נבאר איך הם ב' דלתות, והענין כי מתחלה נמשכו המוחין בה ונתנו בה הה"ג, וכ"ז ע"י ז"א, כי היו עוברים מאחורי ז"א ולחוץ אליה, ואז נרשמו ביסוד שלה דל"ת א' וציר א', והמ"ג שהם המנצפ"ך, כי כל אלו הדל"ת והציר והמ"ג הם סוד הכ"ב אתוון וה' של מנצפ"ך שקבלה המלכות ע"י ז"א¹⁰⁷⁴.

עוד יש לה בחי' אחרת והיא כשנסרה המלכות מאחורי ז"א, וכבר כתבתי בתפלת ר"ה (שעה"כ ר"ה א) ענין הנסירה, ושם בארנו שהוא סוד הסתלקות המוחין מז"א ויוצאין לחוץ על ראשו, ונכנסין הנה"י של אמא עם מוחין בראש הנוקבא מאחוריו, ואז ננסרת הנוקבא דז"א מאחוריו, כי מתחלה כשהיתה מקבלת על ידו היתה דבוקה עמו אב"א, אבל עתה כשלוקחת המוחין מאמא עצמה היא ננסרת ונפרדת מן הז"א. ואמנם אז בעת הנסירה, לוקחת המוחין פעם ב' בהארה יותר גדולה מבתחלה עד אין קץ, כי מתחלה היה תמצית האור ע"י מחיצות, ועתה לוקחת המוחין עצמן, ואז נגמרת לתקן וחוזרת לקחת פ"ב אותן כ"ז אותיות התורה, ואז יש לה ב' דלתות וב' צירין וב' מנצפ"ך¹⁰⁷⁵. וענין ב' צירין ושתי דלתות כבר בארנו למעלה, שהם צורות ס' סתומה, אבל ענין ב' מנצפ"ך הם סוד י' דמים שבאשה, ה' טמאים וה' טהורים⁴⁵⁴, ואלו המנצפ"ך שלוקחת עתה ע"י אמא⁴⁵⁵ הבינה הם ה' טהורים, שהם הגבורות ממותקות. אבל אותן שלקחה מתחלה ע"י ז"א, הם דינין גמורים. ואלו הב' בחי' הם ציון וירושלים, כי ציון הם

- מאיר העץ -

⁴⁴⁹ פרקי דר' אליעזר פ' טז (לש"ו)

⁴⁵⁰ תניא רבי שמעון בן אלעזר אומר אין לך טפח מלמעלה שאין תהום יוצא לקראתו שלשה טפחים והא תניא טפחיים לא קשיא כאן בעבודה כאן בשאינה עבודה

⁴⁵¹ לכן נקרא הנוק' אות ד' (דע"ה ח"א ד ע"ג)

⁴⁵² גן נעול אחתי כלה גל נעול מעין חתום.

⁴⁵³ ע' ליעל הערה 383, הם שורש כל הכ"ב אותיות ועל ידיהם סוד כל ההנהגה כולה וכן הם בחי' המוחין והגדלות דמלכות עצמה (ביאורים ח"א נד ע"ג), כל הידובר יוצא רק מהם שהם הה"ג העיקריים שקבלה המלכות מתחילה קודם תיקונה*, ע' תיקון הנוק' ב' (ביאורים ח"א נה ע"א)

⁴⁵⁴ ע' ליקוטי תורה תהלים מה (לש"ו).

⁴⁵⁵ כאן מנצפ"ך אחר והם ה' חסדים בערך הראשונים כי הם ממותקות (ביאורים ח"א נד ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

השניים שלוקחם ע"י בינה, ולכן ציון הוא רחמים, וירושלים הוא דין⁴⁵⁶, והם הראשונים שקבלה ע"י ז"א. וכבר ידעת כי הבינה, הנה"י שלה, שבהם ניתנין המוחין של ז"א, הם ג' אהי"ה, {נג ע"א} אחד דיודי"ן קס"א והוא בנצח, וא' דאלפי"ן קמ"ג והוא בהוד, וא' דההי"ן קנ"א ביסוד, ושלשתן הם תנ"ה, והוא גימטריא חותם ע"ה. ולפעמים נעשה נד"ת דותה (ויקרא יב ב) ואין להאריך⁴⁵⁷. אמנם עתה⁴⁵⁸ שקבלה פ"ב המוחין ע"י בינה, אז קבלה הארה ג"כ מן לבושים שלה שהם ג' אהי"ה הנ"ל, שהם גימטריא חותם. וז"ס מלכות שבנוקבא שהוא סוד החותם החיצון, כי כל עיקרה מן הלבושים של נה"י דאמא, וכשארם מזדווג עם אשתו אז נקרא חתן וכלה, כי ג' אהי"ה במלואן עם ג' שמות עצמן הם גימטריא חת"ן, כי עתה נכנס בהם, וכן היא נקרא כלה, שהם ה' אותיות מנצפ"ך, שהוא אות ה' מכלה, וכל א' כלול מ' הרי נ' וזהו כ"ל מכלה.

ונחזור לענין, כי כבר בארנו כי תחלה מקבלת מנצפ"ך א' ודל"ת א' ע"י ז"א, ואח"כ כשננסרה לוקחת מנצפ"ך ב' ודל"ת ב', וז"ס האשה בהיותה נערה. אמנם לפעמים נקרא נער חסר ה', והענין כי תחלה כשלוקחת מנצפ"ך א' סוד דינין כנ"ל אז נקרא נער כמ"ש, כי נער שהוא גימטריא ש"ך דינין, וכשלוקחת המנצפ"ך הב' נתוספו בה ה' ונקרא נערה, שהם ה' אותיות מנצפ"ך הב', וזהו ההפרש שבין נער לנערה. וכבר ידעת כי זמן הנערה ו' חדשים שיש בין נערות¹⁰⁷⁶ לבגרות והם סוד אלו הה' אותיות מנצפ"ך, ועוד הדל"ת שלוקחת עמה מחדש, הרי הם ו' חדשים של זמן הנערות.

אמנם מ"ש למעלה שמצאתי כתוב אצלי זה הלשון כשננסרה והיא לוקחת המוחין לבדם, חוץ מג"ר נתוסף ה' דנערה, והם ו' חדשים דנערות כו'. אפשר לפרש כי הכוונה היא, כי המלכות כשננסרת ולוקחת המוחין היא לבדה, אז ודא¹⁰⁷⁷ כשהיא גדלה באחורי ז"א דוגמת הז"א כי היא נוגעת בבינה, ואמנם אינה עולה עד ראשה ממש רק נגד המלכות (נ"א ה"א) דבינה שהוא נגד הדעת דז"א. נמצא כי נגדלת הנוקבא ויש לה עתה גדלות ו' מידות, כי ז"א ט"ס חוץ מן המלכות שהיא הנוקבא, והיא נגדלת⁴⁵⁹ עד ו' ספירות התחתונים חוץ מג"ר, ואלו הם סוד ו' חדשים נערות, כך אפשר לפרש לשון הנ"ל.

אמנם כשחוזרת פב"פ נקרא אז בוגרת¹⁰⁷⁸, *והענין כי בוגרת גימטריא תורה, כי אז מלכות פנים בפנים עם זעיר אנפין, ואז נקרא תורה שבעל פה המתחברת עם תורה שבכתב. *נ"ל כי אותיות בוגרת ב' גר"ת עתה נגדלת גם עד ג"ר חב"ד, ות' זו מורה על נוקבא, א"נ הם חילוק תיבות¹⁰⁷⁹ ב"ת ג"ר ו' ו' תחתונה, ואז ראוי לזווג גמור.

שער לה פרק ד¹⁰⁸⁰

דרוש אטב"ח¹⁰⁸¹, והוא לבאר מציאות אלפא ביתא דאטב"ח על תיקון הנוקבא מלכות. דע כי הנוקבא שהיא¹⁰⁸² שיעור שלה מדה א' מן המדות של ז"א⁴⁶⁰, ונמצא שהיא עשירית, כי אין בה רק מדה א' מ' מדות דז"א. אמנם כשנגדלת ונעשית פרצוף גמור מ"ס, אז נחלקה אותו מדה ל' חלקים נגד י"ס⁴⁶¹, וכל נקודה מהם גדלה ונעשית מדה א' שלימה. וזה סדרה: א"ט הוא כתור דמלכות¹⁰⁸³, ב"ח הוא חכמה, ג"ז בינה, ד"ו דעת, י"צ חסד, כ"ף גבורה, ל"ע ת"ת, מ"ס נצח, ק"ץ הוד, ר"ף יסוד, ש"ן מלכות. ופי' הענין כשהנוקבא¹⁰⁸⁴ נבנית ונתקנית פרצופה מב' חסדים ומב' שלישים שיש בתנ"ה דז"א, ומהה"ג שיש ביסוד דז"א, כמבואר בדרוש הקודם לזה ע"ש.

- מאיר העץ -

⁴⁵⁶ זהר ח"ג רסב ע"ב (לש"ו).

⁴⁵⁷ ב' חותמות החיצונים הם מסתלקים לפעמים ומתהפך החותם שהוא תנ"ד לנד, ח"ו אבל בתולים הם לעולם דם טהור כי הם מהתנ"ה עצמה והם כללות כל התנ"ה (דע"ה ח"ב קעט ע"ד) ⁴⁵⁸ יין סוד הגבורות ניתנין אל המלוכת ביסוד בה ומשום שכל אחיזת החיצונים הו בהגבורות לכן סתומים וחתומים הגבורות שביסוד שבה בחחותם בתוך חותם * (ביאורים ח"א עב ע"א)

⁴⁵⁹ כאן תיקון הג' ע' לעיל הערה 400

⁴⁶⁰ כנ"ל פ"ד דתינו"ק בחי' ג' (לש"ו).

⁴⁶¹ והם ה' מלכיות שבה (אשר נוטלת אותם מז"א) כמ"ש בפר"ח ריש דרוש ז' (לש"ו).

ע' שער לד פרק ב' אות ח' בהגה"ה

היא כולה י' נקודות ולא ספי' גמורים כלל (כללים ח"ב נח ע"ד)

שינוי מנקודה לפרצוף היא על ידי החו"ג מהתנ"ה דז"א הנמשך בה בכל נקודה ונקודה, וכן הוא בתיקון הנוק' פרק ה' ו' (כללים ח"ב נא ע"ג)

אם יש לה נקודה שרשית למה היא נקראת לית לה מגרמה כלום?, ע' הערה 332

כל א"ט ב"ח היא בנפש שהם קטנות * (ביאורים ח"א עג ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

ונתחיל עתה מן הכתר כי כתר נקודה א' מי נקודות שנתחלקה {נג ע"ב} מדת מלכות, אמנם זאת הנקודה של כתר צריכה לקבל עוד ט' נקודות אחרות כמותה, ואז יושלם הכתר שלה, ויהיה בה מדה שלימה ב' נקודות, כי מה שהיתה המלכות¹⁰⁸⁵ עד עתה¹⁰⁸⁶ בחינת מדה א' בת י' נקודות, הנה עתה אחר ההגדלה צריכה שכל נקודה מהם יעשה מדה א' בת י' נקודות, ולהיות שמתחלה לא היתה בכתר שלה רק נקודה אחת¹⁰⁸⁷ מן המדה, ועתה נתוסף בה עוד ט' נקודות כמותה ונעשית מדה גמורה כמו שהיתה מתחלה כל המלכות בכללותיה, נמצא כי תחלה היתה בחלקה נקודה א', ועתה בהגדלה נתוסף בה ט' נקודות, וזהו א"ט, שחלקה היא א' ונתנו לה ט' אחרות כדי להשלימה.

ואמנם לבאר זה יותר צריך לומר, כי הלא מי שמגדל את הכתר שבנוקבא¹⁰⁸⁸ אינו אלא אותו החסד שבת"ת דז"א, כי בקו האמצעי אין שם שום מוח רק החסדים לבד. אך בב' קוין דז"א ימין ושמאל שם מתפשטת אמא ב' ירכותיה עם ב' מוחין שבה חו"ב כנודע, אבל בקו האמצעי לא יש מוח, כי כבר נשלם יסוד דאמא בחזה, נמצא כי בקו ימין ושמאל יש מוחין גמורים עד סיום רגליה דז"א, אך בקו אמצעי אין בו בחי' מוח רק עד החזה, ומשם ולמטה לא יש רק חסדים מגולין. וכפי מה שיש בז"א כך יניקת המלכות משם, כי כשתינק מן קו האמצעי לא תינק אלא מהחסדים, כי לא יש דבר אחר לינק משם, אבל כשתינק מקו הנצח אז יונקת ממוח חכמה המתפשט בו, וגם מן החסד הא' מן הה"ח המתפשט שם, וכעד"ז בהוד.

ועתה נבאר הענין יותר, ודע ג"כ כי לעולם המגדיל המלכות הם החסדים (המתפשטים שם)¹⁰⁸⁹ שהם סוד המים המגדילין האילן ואת הנטיעות, והוא סוד והוכן בחסד כסא (ישעיה טז ח). והנה כשהמים הולכין בשרשי האילן ומגדילין אותו, אין המים חוזרין להיות גוף האילן עצמו, כי המים גורמין ההגדלה אבל המים עצמן אינן גוף ההגדלה וזה מבואר למבין. וכן הענין בחסדים אלו, אינו נעשה גוף ההגדלה רק שגורם להגדיל, לכן בכל הא"ב לא הזכיר את החסד עצמו רק ההגדלה לבדה. והנה החסד שבת"ת ז"א גורם הגדלה בט' נקודות בכתר דנוקבא דז"א, שלא היה בה רק נקודה א', ונעשית י' וזהו א"ט.

ב"ח בחכמה, פי' מה שאנו רואין ומוציאין בפי' מה שיש אל המלכות בחכמה שבה, הם ב' נקודות והגדילו ח' אחרות ונעשו י', וזהו ב"ח. והענין שכבר ידעת שכבר יש בה נקודה א' ממה¹⁰⁹⁰ שלקחה ממלכות עצמה כנ"ל, הרי נקודה א', ועוד נקודה אחרת לוקחת ממוח חכמה המתפשט בנצח דז"א כנודע. והנה נודע כי חכמה שבנוקבא נגד פ"ק דנצח ז"א, ויונקת ממוח חכמה שבו, משא"כ בכתר שלה שאינה לוקחת מוח בקו אמצעי, רק מן החסד. וכבר בארנו שהחסד אינו נכנס בגדלות, רק שהוא גורם הגדלה, כי כן עתה בנצח, אע"פ שיש בו חסד א' מהחכמה¹⁰⁹¹ אין אנו חושבין רק למוח חכמה שבו, כי החסד הוא המגדיל, ושומר כלל זה בידך שלא אצטרך לבארו תמיד, שלעולם אין החסד נחשב ונכנס במספר, ונמצא שיש בכאן שתי נקודות אחד מנקודת¹⁰⁹² החכמה עצמה של המלכות עצמה, וא' מוח החכמה שבנצח דז"א, ואחר כך חסד שבנצח גרם גדלות ח' נקודות אחרות ונשלמו לי', כי ב' נקודות הנ"ל אינן בכלל ההגדלה רק ח' הבאים מחדש וזהו ב"ח¹⁰⁹³.

ג"ז בבינה, פי' כי בבינה שבמלכות יש בה ג' נקודות, א' מחלקה שלקחה מן המלכות עצמה¹⁰⁹⁴ כנ"ל, עוד יש נקודה אחרת ממוח בינה שבתוך הוד ז"א כנ"ל בנצח, עוד לוקחת נקודה א' מן הוד אמא¹⁰⁹⁵ עצמה, שבתוכה ניתן המוח כנ"ל, הרי ג' נקודות, ואז החסד שמתפשט בהוד {נג ע"ג} ז"א הוא מגדיל ז' אחרים, וזהו ג"ז.

וא"ת גם בחכמה דמלכות נאמר שהם ג"ז, כי ג"כ לוקחת המלכות מנצח אמא שבו נתון המוח. והתשובה, כי אלו נה"י דאמא שהם מתפשטין בז"א כל עצמן במקומן, אינן רק בבחי' הרגלים, נו"ה, ולא בבחי' ראש, פירוש כי נה"י דאמא נעשו כל אחד מהם ג"פ, ואע"פ שכל עיקרם¹⁰⁹⁶ אינן אלא נו"ה, עכ"ז כבואם לז"א משתנים, כי ב"פ עלאין נעשין בז"א חו"ב, וב"פ אמצעים¹⁰⁹⁷ חו"ג וב"פ תתאין נעשין בז"א נו"ה ממש. אמנם כשנוקבא לוקחת עתה הארה מהם, אין הארה זו מועלת לה כלום, כי אין המלכות שיעור קומת שלה רק שיעור ב"פ¹⁰⁹⁸ תתאין אלו הנ"ל, וכשלוקחת הארה מהם נקרא ההארה (ג"כ)¹⁰⁹⁹ נו"ה, וא"כ לחו"ב שלה לא תועיל הארה זו, כי הארה זו לשימוש רגלים שהם נו"ה, והיא צריכה הארה לערך חו"ב שלה, א"כ אין הארה זו מועילה לה כלום. וכן הענין בחו"ג שלה אינה יכולה לקבל הארה מנו"ה דאמא, כי הארת נו"ה אינה שוה לחו"ג שלה. ואע"פ שלוקחתו, עכ"ז אינה עולה בשם, ואינה נחשבת כלל. אמנם הארת נו"ה דאמא בנו"ה דנוקבא זה תעלה בשם ותכנס בחשבון ודאי, כמ"ש בע"ה. ואמנם טעם

מאיר העץ – ח"ה

זה עצמו שאמרנו בנו"ה דאמא, שייך ג"כ בנו"ה דז"א, שאע"פ שודאי הוא כי כשלוקחת הנוקבא הארה מהמוחין שבנו"ה דז"א, בודאי שאין האור ההוא יוצא אלא דרך מלבוש, שהוא דרך מסך לבושי נה"י אמא¹¹⁰⁰, ואח"כ דרך מסך נה"י דז"א.¹¹⁰¹ וא"כ כשיוצאין האורות ועוברין שם¹¹⁰², בודאי שהם לוקחין מהם ויוצאין האורות של המוחין מלבושין באותן הלבושים ג"כ, וזה פשוט ואין להאריך בו. אמנם כמו שאותן אורות שלוקחת מנו"ה של אמא, אינם נכנסין במנין, כן נו"ה דז"א אינן נכנסין במנין, כי במקומם הם נחשבין לרגלים ולא למוחין, לכן אין עולין בחשבון רק בנו"ה דנוקבא, כי שם הם שוין הארות נו"ה בנו"ה, באופן שאין למנות ולחשוב רק המוחין ולא הלבושין¹¹⁰³.

וא"ת כמו שבנצח לא מנית רק המוח, גם בהוד לא תמנה רק המוח, ואיך הם ג"ז ומנית הוד דבינה, התשובה הוא כי אמת הוא שהטעם שאמרנו הוא מספיק לנו"ה דז"א גם בשניהן, כי אינן ראויין למנות רק עד הסוף דנו"ה דנוקבא, אמנם באמת¹¹⁰⁴ אין טעם זה מספיק רק לקו ימין נצח שלה ולא בהוד. והענין כי הנוקבא נאחזת בשמאל תמיד, ואמא דינין מתערין מינה (זהר ח"ג טו ע"א), ובפרט בקו שמאל שהם דינין, ולכן בבא הארת הוד¹¹⁰⁵ במלכות, ראוי לחשבה כי כל מציאותה הם גבורות שהם בנין של המלכות, וגם הבינה עד הוד אתפשטת (ת"ז ח ע"א י ע"ב), וזה נראה¹¹⁰⁶ היותה גבורות, ולכן ההוד שלה כולה קו שמאל נכנס במנין. וכלל הדברים כי החסדים אינן נמנין לעולם, והמוחין נמנין בב' מוחין דחו"ב, ולבושין דנו"ה דזעיר אנפין אינן נמנין לעולם עד למטה בנו"ה דנוקבא, כי שם הם שוין בהארותן, ולבושי דנצח אמא הוא שוה לנו"ה דזעיר אנפין ואינו נמנה ג"כ עד נצח דנוקבא, ולבושי דהוד אמא נמנין עם כולם בכל הקו שלה¹¹⁰⁷¹¹⁰⁸.

שער לה פרק ה'¹¹⁰⁹

ד"ו בדעת, ודע כי בכאן הוא היפך מאותיות אחרות, כי אותיות הראשונות¹¹¹⁰ היו הראשונות עיקרית והאחרונות טפילות, כמו א"ט א' עיקר וט' הוא מה שנתחדש, וכן בשאר אותיות. אך כאן הוא להיפך, כי אות אחרונה הוא עיקר, והראשונה הוא המתודש. כיצד ד"ו פי' כי ו' נקודות יש בה, וד' באין מחדש. והענין שאע"פ שאנו אומרים שבנצח דז"א יש חסד א', עכ"ז זו לעצמו וגם לצורכו, אך לצורך הנוקבא אין בו כח להאיר רק בפ"ק שהוא בחכמה דנוקבא¹¹¹¹, וכן בהוד אינו מאיר רק בבינה דנוקבא. אך בשאר המשך הקו¹¹¹² אין בו כח להמשיך כ"כ, ואע"פ שבדרוש העבר בארנו שהחסדים דנצח מאיר בכל קו ימין דמלכות, ודאי שכן הוא, אלא שאין הארתו מספקת להגדיל רק בפ"ק לחודיה. נמצא כי החסדים {נג ע"ד} אינם מגדילים בנוקבא רק בכח"ב שלה לבד.

וא"ת שאר הגדלה דנוקבא מי גרם לה, התשובה כי מהדעת ולמטה הם נגדלין ע"י הגבורות, כי אין מתפשטין הגבורות רק מהדעת ולמטה. וכ"כ הם משמשות ומגדילות הגבורות את הנוקבא כמו החסדים את הז"א, כי גם הגבורות הם מים ממש המגדילין את האילן, רק שהם מ"נ, לכן נקרא גבורות גשמים (ברכות נו ע"ב), הרי שהם מים ממש. נמצא שמן הדעת ולמטה כל ההגדלה הוא ע"י הגבורות, והסדר הוא כך, כי הנה דעת נוקבא נגד יסוד ז"א כנ"ל בדרוש העבר, שאחר שכלו החסדים להתפשט עד ההוד אז ירדו הגבורות עד היסוד, ומשם לוקחם המלכות בדעת שלה המכוון נגדו, כי ת"ת דז"א כתר שלה, ויסוד שלו דעת שלה. והנה שם לוקחת ה"ג ביחד ונשארין שם מושרשים, אח"כ יורדין ומתפשטין הה"ג מחסד עד הוד שבה, ואחר כך מהארת אלו הגבורות המתפשטין מאירין ביסוד שלה כל ה"ג ביחד, וכן אח"כ במלכות שלה, וכ"ז הוא ממש כמבואר בחסדים המתפשטין בז"א, שכבר הודעתין שכולן נרשמין¹¹¹³ בדעת, והארה שלהם לבד הוא המתפשט מחסד עד הוד, ואחר כך הארה ב' שנתוספו מאלו המתפשטין הם מתקבצין ביסוד, ואין צריך להאריך בזה. והנה אותן ה"ג המתפשטין בה מחסד עד הוד הם מגדילין אותה, ולכן כמו שלא נכנסו החסדים⁴⁶² במספר, גם הגבורות אינן נכנסין במספר, כי הם מגדילין ואינם ההגדלה עצמה כמ"ש בחסדים, לכן אין להאריך. אמנם בדעת אנו מונין הה"ג עם הנקודה של חלקה שהיה לה מתחלה כנ"ל, הרי ו', והגדילו ד' אחרים הרי ד"ו. וא"ת למה בדעת נמנין ה"ג, הטעם כדי להגדיל ספירה א' מספיק גבורה א', אך כאן הם ה"ג. וא"ת א"כ לא נמנה אלא ד' גבורות, כי א' צריך להגדיל, זה יתורץ עם משארז"ל (כתובות קג ע"א) ברכת הבית

- מאיר העץ -

⁴⁶² עי' מבר"ש שער ו' ח"א פ"ז סד ע"א ובשעה"ק סז ע"ג הלשון יותר מתוקן (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ברובה, וזהו ענין גם כן ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו (ויקרא כו ח) וכן אמרו רז"ל (ילקוט שמעוני ויקרא – פרק כו – רמז תרעב) אינם דומין מרובים העושים המצוה כו', כי בהתקבץ ובהתאסף ה"ג יחד מספיק להגדיל ולהעלות בחשבון, וזה מבואר הרי ד"ו. י"ץ בחסד פי' אין לה רק נקודה א', ומתחדשין ונגדלין בה ט' אחרים, וזהו י"ץ. וא"ת הרי בחכמה שהוא בקו הזה בארנו שהוא ב"ח, כי החכמה והמוח שבתוכו נמנה. התשובה הוא קרוב אל זה שבארנו לעיל בענין החסדים, וכן הוא ענין המוחין, כי אלו המוחין המתפשטין בנו"ה דז"א אינם מוחין, כי אין מוחין אלא בג"ר דז"א, אבל משם ולמטה הם הארה בעלמא ואינן מוחין ממש, וא"כ הלואי שיספיק כל אותו המוח המתפשט בכל נצח דז"א לעשות מוח חכמה דנוקבא, והלואי שיהיה בכאן כולו מוח א', אך שיתפשט בכל קו ימין דנוקבא זה אי אפשר, וכיוצא בזה בקו שמאלי, כי אין המוח נמנה ונחשב רק בבינה דנוקבא, אך משם ולמטה לא.

¹¹¹⁴ והואיל ואתא לידן נבאר עתה, שכיון שכן הוא איך נעשה המוח ממש בחכמת נוקבא או בבינה שלה כיון שהוא עצמו אינו מוח. והענין הוא כי ע"י הארת החסדים המגולין אשר שם לפיכך הם מאירין שם הרבה, ויכולין להתגלות שם הארתן המלוכשת שם, ויכולה לעשות מוח ממש כאן בנוקבא. גם זה פירוש על מ"ש בזוהר (פסד"צ כו ע"א) דינין דדכורא תקיפין ברישא ונייחין בסופא, כי בכאן מאירין יותר מלמעלה בכפליים, עד שיכולין לעשות מוחין לנוקבא. ועוד אחרת כי הארת החסדים האלו מאירין (מנה"י דאבא לעשות מוחין בראש הנוקבא, ואע"פ שאינן אלא) ¹¹¹⁵ בנה"י דאבא הנתונין תוך נה"י דאמא כנודע, ואז מאירין נה"י דאבא ונה"י דאמא, ויצא מהם אור רב. ועוד אחרת כי בכאן מחזה ולמטה מתגלה יסוד דאבא כנודע, והוא מאיר לצדדין בנו"ה דאמא, וע"י כל אלו האורות שאמרנו יש כח בנו"ה ¹¹¹⁶ אמא לעשות מוחין בראש הנוקבא, אע"פ שאינן אלא בחי' רגלים. וכבר ידעת כי הנוקבא אינה נעשית אלא מנה"י אמא ¹¹¹⁷ ולא מנה"י אבא ¹¹¹⁸ ואין להאריך. אך הלואי שכל האורות אלו יספיקו לעשות לה ג' מוחין, ולא שיספיק {נד ע"א} לכל ארכה, נמצא כי מכאן ולמטה אין אנו מונין עוד מוחין כנ"ל. והנה ראוי לבאר כי א"ט וי"ץ הכל אחד, רק שזה אחדים וזה עשיריות, כי א"ט הם י"ד אחדים וי"ץ הם י"ד עשיריות, וראוי לידע איך הוא הענין היפך השכל, שראוי היה שלמעלה בראשו ¹¹¹⁹ יהיה העשיריות שהוא יותר גדול, ולמטה בקצוות מחסד ולמטה יהיה אחדים. והתשובה מבוארת ¹¹²⁰, כי למעלה בראש היה המגדיל בחי' חסדים, והנה החסדים עיקרם הם בז"א, רק שהארתן יוצא מאחוריו ומגדיל אותה ⁴⁶³. אבל כאן הגבורות עיקרם בנוקבא בדוקא, ולכן הם מגדילין מאד מאד בבחי' העשירית. וגם החסדים, כיון שעיקרם הם בז"א, הלואי שכל הארת החסד יצא להאיר בחכמה דנוקבא או בבינה, ואינה בה רק שלישי א' כנודע, שחסד שבנצח נחלק לג"ש, ושלישי א' שלו הוא היוצא ומאיר לחכמה דנוקבא, ועושה אותו מוח באופן כשנעריך ערכים אלו, נמצא כי האורות הגבורות הם יותר מי' פעמים בנוקבא מאור של החסדים, לכן הם כאן עשיריות.

[י"ל התייחס צ' הנוספים, אך חלק העיקרי ע"כ צ"ל שאינו גדול מחלק הג"ר, דאם כן אכתי ק' למה בג"ר נמנין לאחדים, וכאן נמנים לעשיריות. וי"ל כדלעיל, אינו דומה מרובין כו' כיון שיש כאן אורות רבים מגדלין ג"כ אותו חלק של המלכות עצמה ט' חלקים אחרים, ואעפ"כ אנו מונין שרשם לבד, כי הם בטלין אצל שרשה. ואם שגיתי אתי תלין וה' יכפר בעדי.] ¹¹²¹ כ"ף בגבורה, פי' זה מבואר, כי יש לה נקודה א' מעצמה ונקודה אחת שלוקחת מהוד דאמא שמאיר בה כנ"ל, כי בכל קו שמאל אנו מונין לבחי' הוד דאמא, לפי שהוא קו שמאל גבורות, הרי הם ב' גבורות, ומתגדלין ומתחדשין בה ח' אורות הרי כ"ף.

ל"ע בת"ת פי' בזה צריך שתדע מ"ש בדרוש העבר בענין גוף וברית חשבינן חד (והו פנחס רג ע"ב), כי הנקודה שנתחלקה והגיע בחלק ת"ת של המלכות לא שמשה היא לעצמה, אך ירדה ביסוד ונתחברה עם נקודת יסוד, לפי שיסוד אין לו על מה לסמוך בז"א כנגדו, לכך הוצרך להתחבר שם עם נקודת הת"ת, והלואי שיספיק באופן שבת"ת לא יש שום נקודה כלל. אמנם הל' של ל"ע, הם סוד ג' גבורות שיש בת"ת. והענין דע, כי הלא אנו רואין הפרש שיש בת"ת משאר קצוות, והוא כי הגבורות המגיעין לחלק נצח הוד הם מוכרחים לעבור דרך הת"ת, משא"כ בשאר, כי הגבורות (דחו"ג) ¹¹²² דנוקבא תוכל לקבל הגבור' שלה מן הדעת עצמו, שהוא

מאיר העץ – ח"ה

בנתיים בין חו"ג, ויוצאין שתי גבורות ביחד, אחד לקו ימין ואחד לקו שמאל, ולכן אין החסד צריך לגבורה ולא הגבורה צריך לחסד, גם הת"ת א"צ לא לחסד ולא לגבורה, כי יורד¹¹²³ אליו דרך קו האמצעי ממש. גם הנצח א"צ לחסד שעליו, ולא הוד לגבורה שעליו, כי אין האור בא להם רק דרך קו אמצעי בת"ת, ומשם מתחלק להם באופן שלא יש מי שהוא מוכרח שיעברו בתוכו¹¹²⁴, רק אלו ב' שהם גבורות נו"ה שצריכין לעבור דרך הת"ת בהכרח, ושם מניחין הארה שלהן. ועם הגבורה של ת"ת עצמן הם ג' גבורות, והם ל' של ל"ע. ונגדלין ז' אחרים הרי ל"ט¹¹²⁵. וא"ת הרי הם המגדילין ואיך נמנו בכלל חשבון זה. התשובה זו מבואר כמ"ש בסוד הדעת, כי בהיות גבורות הרבה ביחד הם יכולין להגדילו ולהשאיר שם שרשם, באופן כי אלו הג' גבורות אשר שם הם בעצמן נגדלות ונעשית י', וזה ל"ע. וגם כי בשלמא בשאר ספירות היה להם הנקודות עצמה של חלקה שהוא שורש הכל, שממנו נבנית ונגדלת הספירות, אבל כאן בת"ת הנה הנקודה שלה ירדה ביסוד⁴⁶⁴, לכן אם אין הגבורות של¹¹²⁶ שם נגדלות בעצמן, {נד ע"ב} לא יהיה אפשר לעשות הת"ת. ואפשר שעם זה שאמרנו יתורץ ג"כ מש"ל, שאע"פ שהאמת¹¹²⁷ הוא שהה"ג כשמתפשטין בגוף הם יורדין מדרגה אחר מדרגה, כי כולן יורדין תחלה¹¹²⁸ בחסד ואח"כ נשאר שם גבורת החסד ויורדין ד'¹¹²⁹ אחרות למטה בגבורה, וכעד"ז עד למטה, כדרך החסדים. אך הטעם מובן עם הנ"ל⁴⁶⁵ כי שאר ספי' א"צ שישאר שם שרש אותם¹¹³⁰ העוברין בהם, אך הת"ת שאין לו נקודה שלה¹¹³¹, צריך ליקח אותן הג' גבורות להשרישן בו, וזה נלע"ד יותר אמיתי מן הטעם הראשון, כי כלל הוא בידינו כי החסדים או הגבורות יורדין מדרגה אחר מדרגה, מן חסד עד הוד¹¹³².

מ"ס בנצח, פי' שיש לה נקודה א' של עצמה ולוקחת עוד נצח¹¹³³ של ז"א ונצח¹¹³⁴ של אמא, כי בכאן הכל הוא בחי' נצח, וניכר האור שלו, לכן הם נכנסין בחשבון כנ"ל, ועוד לוקחת גבורה של הוד שעוברת בה¹¹³⁵, דוגמת מ"ש בת"ת כנ"ל. אך הטעם בכאן¹¹³⁶ הוא שכבר ידעת שנו"ה הם ב' פלגי דגופא (רע"מ פנחס רלו ע"א) אחים ולא יתפרדו, לכן כשעובר גבורת הוד בה, מנחת בה שרשה, הרי הם ד' נקודות, ונגדלים הו'¹¹³⁷ הרי הוא מ"ס. וגם שכבר ידעת כי נו"ה הם דמיון זכר ונקבה, לכן¹¹³⁸ איהו בנצח ואיהי בהוד⁴⁶⁶. וכבר ידעת כי עטרא דגבורות היא של

- מאיר העץ -

464 עי' לעיל הערה 431.

465 ע' כללים ח"א עג ע"א - אם כן כתר חסד ונצח שלשתם הם חסד שבחסד, רק שכתר בחי' ריבוי, חסד בבחי' נגד, ונצח בבחי' היפך, ובינה גבורה והוד הם בבחי' חסד שבגבורה, בינה בריבוי גבורה בנגד, והוד בהיפך, וחכמה נצח (שבנגד) ויסוד הם גבורה שבחסד זה בריבוי זה בנגד וזה בהיפך, ודעת ת"ת הוד (בנגד) ומלכות הם כולם גבורה שבגבורה.

466 מושג זה של איהו בנצח ואיהי בהוד מובא בע"ח אנ"כ ט' ועוד כמה מקומות בשם הזה, אמנם חפשי בספרי הזהר המצויים בידינו ולא מצאתי איברא עי' לש"ו כללים ח"ב לב ע"ג, שמביא מקור לזה מת"ז לד ע"א וז"ל הת"ז, תא חזי יק"ק אדנ"י איהו קודשא בריך הוא ושכינתיה בתרין שוקין יק"ק לימינא אדנ"י לשמאלא ואינון אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה בצדיק תרוייהו חד יאקדונק"י, עכ"ל. וז"ל הגר"א בביאורו שם ד"ה והיא משבחת כו' - ר"ל בהו"ה אק"ק. והענין, כי הו"ה אק"ק שרשם בחו"ב והו"ה אדנ"י שרשם בנו"ה, כי איהו בנצח ואיהי בהוד. וז"ש בפנים ת"ח הו"ה אדנ"י איהו קב"ה ושכינתיה בתרין שוקין כו', עכ"ל. (ואולי מכאן: איהו לח מסטרא דחכמה איהו קר מסטרא דאימא איהו בחמימו סגי בגין דאור קדמאה נטיל בעמודא דאמצעייתא ונטיל בצדיק וחכמה דאיהו קר נטיל בחסד ונצח ואימא דאיהי חמימא נטילת בגבורה והוד - ת"ז קכד ע"ב - ש"א)

עי' יהל אור ח"ב לב ע"ד ז"ל, או"א (דאצילות) הן בב' ידים (דא"א) כידוע וכמ"ש בתיקונים (ד ע"א) חכמה נחית בימינא ואמא נחית בשמאלא וזו"נ ברגלין איהו בנצח ואיהי בהוד, עכ"ל (עי' לש"ו כללים ח"ב טז ע"א לגבי איהו בנצח ואיהי בהוד, דעיקר יניקת הנוק' לעולם הוא מההוד, ואפילו כשזו"ן בכל רוחב נה"י דא"א), הנה נתבאר כאן שזו"ן מתלבשים על הרגלין. והנה בבחינה זו הרגלים הם אותו גודל, והם עומדים א' מול השני, משמע ש'איהו בנצח ואיהי בהוד' הוא מציאותם של נו"ה כאשר זו"ן הם פב"פ וקומת נוק' כקומתו של ז"א. אמנם כתוב בבהגר"א על ת"ז (קג ע"ב ד"ה לזמנין), שאיהו בנצח איהי בהוד הוא בדווקא כאשר ז"א ונוק' עומדים בצורה של מאור הגדול ומאור הקטן (כלומר העמדת זו"ן א' למעלה מהשני), ולא בבחינת ב' מאורות הגדולים (כלומר כאשר הם עומדים פנים בפנים). ולכאורה הדברים סותרים זה את זה. והנראה אולי לחלק, שהיהל אור מדבר בנו"ה דא"א שם אין בחי' מאור הגדול ומאור הקטן ממילא הם תמיד עומדים פב"פ ובאותה קומה, ואילו בביאור הת"ז מדבר על נו"ה דאצילות שם יש עליות וירידות, ולכן איהו בנצח ואיהי בהוד הוא דווקא כאשר הם זה למעלה מזה. אמנם צריך אני לרב בזה וצ"ע.

מאיר העץ – ח"ה

נוקבא, ועטרא דחסדים הוא של דוכרא, עכ"ז לוקח הזכר תרין עטרין, ונוקבא א' לבד⁴⁶⁷. וכן כאן נצח נוטל גם¹¹³⁹ רושם גבורת ההוד בו.

ק"ץ בהוד, פי' כבר ידעת סוד א"ב דא"י"ק בכ"ר שהם סוד אחדים עשירות¹¹⁴⁰ מאות, וא"ט ב"ח ג"ז ד"ו הם אחדים בד' ראשונים, י"צ כ"ף ל"ע מ"ס הם עשירות, והם מחסד עד נצח, ק"ץ ר"ף ש"ן ת"ם, הם מאות והם מהוד ולמטה. נמצא כי הך' פשוטה בא"ב¹¹⁴¹ אחר אות ת', והוא ת"ק, וס' סתומה הוא ת"ר, ון' פשוטה הוא ת"ש, וף' פשוטה הוא ת"ת, וץ' פשוטה הוא תת"ק, הרי יש בו ט' אחדים וט' עשירות וט' מאות, וכשתרצה להשלים האלף שהם י' מאות, אז תחזור לאות א', שהוא ראש אותיות, והוא במלואו אל"ף, שהוא אָלֶף, ואין להאריך. ונחזור לענין, כי מהוד ולמטה סוד מאות, וכבר בארנו טעם לאחדים שהם בראש, והעשירות שהם בגוף, ועתה אנו צריכין לבאר למה המאות הם מהוד ולמטה¹¹⁴². ונבאר תחלה ענין ק"ץ מה ענינו, וממנו יתבאר הטעם. והענין כי גם בכאן הסדר של ב' אותיות אלו הם דוגמת ב' אותיות שבדעת שהם ד"ו, שבארנו שאות ב' שהוא ו' היא עיקרית, ואות ד' הראשונה המחודשת. וכן בכאן, כי אות הראשון שהוא ק' הוא מחודש, ואות צ' היא העיקרית, ואח"כ נבאר הטעם בע"ה. אמנם ביאור הענין כי הוד אין לה רק גבורה א' ואינו כמו ת"ת ונצח כנ"ל, לכן אינה נכנסת בחשבון, כי הוא המים המגדילין כנ"ל. אמנם ג' נקודות יש בה לבד, ואלו הן א' הוא הנקודה עצמה שיש בה, והוד¹¹⁴³ דאמא, והוד¹¹⁴⁴ דז"א, הרי ג' נקודות. והנה בכל הספירות העליונות לא נצטרפו בחינת גבורות קשות כ"כ כמו בכאן, והענין כי נודע כי נו"ה הם לבר מגופה¹¹⁴⁵ (זהו בראשית כא ע"ב), ולכן הם דינין קשים, אמנם עכ"ז ההוד הוא דין קשה¹¹⁴⁶ מאד מאוד, כי הוא סוד קו שמאל בסופו, והלא קו שמאלי הוא גבורה עצמה, כ"ש בסופו התחתון הנקרא בזוהר (ח"א סב ע"ב) התוכא דדהבא, והם ג' קצוות התחתונים של הג' קוין השמאליים.

כי אחד הוא קצה דהוד אמא, ואחד קצה דהוד¹¹⁴⁷ זעיר אנפין, וא' הוא קצה¹¹⁴⁸ דהוד נוקבא, הרי ג' הודות ביחד, שכל א' לבד הוא דין קשה לאין קץ, ומכ"ש בהצטרפותן יחד שלשתן, שהם דינין קשים לאין תכלית¹¹⁴⁹, ולכן בהתחברם יחד מכים זה בזה ונגדלים ונרחבים¹¹⁵⁰ עד אין קץ ונכללים זה בזה (וזה בזה)¹¹⁵¹, עד שמג' נעשין ט', כל א' כלול מג'. ולא די בזה, אלא שגבורו¹¹⁵² עד שהיו בסוד מאות, ולא בסוד {נד ע"ג} עשירות, וזהו הטעם שבכאן הוא סוד מאות. וכבר ידעת כי ה"ג מנצפ"ך הם כסדר אותיות ד' ס' נ' ה' פ' ק', והם מתחלקות מחסד עד הוד, ונמצא שהגבורה המגעת להוד הוא ק' פשוטה, והוא אות ק' מן קץ, באופן כי הם ק' בעצמן ולא גדלו על ידי המים המגדילין אותן רק חלק א', והוא ק', הרי ענין ק"ץ. והנה כל החצונים נאחזין בכאן בספי' הוד לטעם¹¹⁵³ הנ"ל, ושמו מוכיח עליהם¹¹⁵⁴, ק"ץ, סוד קץ כל בשר בא לפני (בראשית ו יג), כנודע שהם החצונים, ולכן גם סמא"ל לא היה יכול ליעקב רק בכף ירכו השמאלית שהוא הוד⁴⁶⁸, ובזה תבין סוד נפלא⁴⁶⁹ כי בהתאחזו בו החצונים נהפך ונעשה דוה¹¹⁵⁵, והוא סוד (דניאל י ח) והודי נהפך עלי למשחית, כי כבר ביארנו (שער כה פרק ב) שה' דמים טמאים הם מסוד ה"ג מנצפ"ך אלו, אמנם היתוך⁴⁷⁰ הזוהמא אינו אלא לבסוף, שהוא גבורות ההוד, שהוא ה', ובהאחזו שם החצונים נהפך ונעשה דם נדה, ונעשית דוה שהיא נדה האמורה בתורה, וזהו (איכה א יג) נתנני שוממה כל היום דו"ה.

ובזה תבין סוד נפלא במאמר רז"ל (זהו ח"א קטו ע"א, ח"ב רכו ע"ב) כי ימי הגלות הם אלף שנים, וזהו כל היום דו"ה, כמ"ש (תהלים צ ד) כי אלף שנים בעיניך וגו'. והענין כי שית אלפי שנים הוי עלמא (סנהדרין צו ע"א) והם מחסד עד יסוד, ואלף הז' הוא מל' שהוא שבת

- מאיר העץ -

⁴⁶⁷ (רע"מ כי תשא קפז ע"ב). לגבי שקל ומחצית השקל

⁴⁶⁸ וכמ"ש בזהר ח"א כו ע"ב וע"ש כא ע"ב (לש"ו).

ע' אריכות בזה בכללים טז ד - למעשה גיד הנשה נוהג בב' ירכין, ומה שרווח הס"מ מיעקב הוא הטפת הזרע להברית, ואפילו כתוב בהגר"א בת"ז שזה היה הפגם ביסוד, ואבר זה לא נאסר באכילה, שמה שנפגם היא היותו אבר חי ולא אבר מת, וחלק זה לא נבדל היות מחלק הס"א.

⁴⁶⁹ נקראו ספירות דעשיה בשם אלף יומין דחול שהם נתונים ועומדים בתוך העישה אשר שם הוא מדור הקלי' וע' זהר פקודי רכו ע"ב וזהו שאמר כי העקביים דא"ק הם מתלבשים ב"ס דעישה (ביאורים ח"א כח ע"ב), וזה רק אחר החטא שירד כל עולם העשיה בתוך הקלי' (דע"ה ח"ב כח ע"ד)

⁴⁷⁰ עי' זהר ח"א סב ע"ב ז"ל, קץ כל בשר קץ שם לחשך דהא מסטרא דהתוכא דדהבא⁴⁷⁰ קאתי ולכל תכלית בזמנא דדינא שריא על עלמא הוא חוקר למהוי קטיגוריא לעלמא לאחשכא אפיהון דברייתא וכו', עי' לעיל &.

מאיר העץ – ח"ה

העולה עד ה', שנאמר (שמות כ י) שבת לה'. והנה חורבן בהמ"ק היה סמוך לאלף החמישי, שהוא הוד, כי בו נאחזין החיצונים, להיותו גבורות קשות, וזהו כמו שאמר הכתוב נתנני שוממה כל היום דו"ה, כי מהוד נהפך לדו"ה שהוא אלף החמישי, לכן אין הגלות נמשך רק שנים אלו, כמ"ש בזוהר (שמות יו ע"א) ולא ישלטו עממין בישראל יותר מאלף שנים, כי אין להם אחיזה רק בהוד לכו. וכבר בארנו לעיל איך הם אלף, כי ק"ץ גימטריא אלף, כי ין הוא תת"ק ועם ק' הרי אלף, ואלו הם הנקרא בזוהר אלף יומין דחול⁴⁷¹, וז"ס (שיה"ש ח יב) האלף לך שלמה שהוא חול, ואין להאריך, ובזה תבין ג"כ כי הדעת וההוד הם משונים באותיותן כנ"ל באלפא ביתא דא"ט ב"ח¹¹⁵⁶, כי אות ראשונה היא הטפילה ואות השניה היא העיקרית. וטעם הדבר, שלחיות אלו כחות הגבורה יותר משאר ספירות שבנוק', לכן הגבורות שלהם יתירות על המחודשות, כי הלא בדעת בארנו שהד' הם מחודשות והו' הם העיקריות והם גבורות, וכן כאן בהוד הין' שהם תת"ק הם העיקריות והק' שהם המועט¹¹⁵⁷ הם המחודשות, לפי שכשהדינין מתחברים הם מתרביין עד אין קץ, ולכן צריך שלא לעורר ולחבר¹¹⁵⁸ כחות הדינין ביחד אלא להפרידן, לפי שהמים הם נחים ומיושבים, אבל הגבורה¹¹⁵⁹ הם אש ושללהבת¹¹⁶⁰ ונצוצות¹¹⁶¹ עד אין קץ וזה פשוט. אמנם ההוד כבר נתבאר איך הם גבורות רבות, וגם הדעת פשוט הוא שאין בכל הנוקבא ה"ג מקובצות יחד כמו בדעת שלה¹¹⁶², ובפרט שאין מתוק כלל בהם שם, ואדרבא למטה הם יותר ממותקות, שהם מגולות. אמנם עכ"ז הדעת הם דינין מבוסמים, ובפרט שהם למעלה בסוד הדעת והמוחין, אך ההוד הם דינין קשים קרובים אל הקליפות, ולכן הדעת הוא בסוד אחדים, וההוד הוא בסוד מאות כנ"ל. וז"ס הכתוב (תהלים יט י) משפטי ה' אמת צדקו יחדיו, כי הנה האותיות של הדעת וההוד הם משונים משאר ספירות {נד ע"ד} והם ד"ו ק"ץ, ואם תצרפם הם אותיות צדק"ו, כי אלו הד' אותיות בדעת והוד צדקו יחדיו, והם¹¹⁶³ (משונים) יותר משאר ספירות. וכבר בארנו כי הטעם הוא להיותן גבורות, וז"ס משפטי ה' אמת, שלחיות שאלו השנים שהם דעת והוד, והם גבורות ממש יותר מהשאר, ונקרא משפטי ה' שהם הגבורות, לכן צדקו יחדיו והם שוין זה כזה, וגם אותיותן הם צדקו ממש ודי בזה.

ר"ף ביסוד, פי' כבר בארנו שירדה הנקודה של ת"ת¹¹⁶⁴ ונתחברה עם הנקודה שלו¹¹⁶⁵, והם ב' נקודות, והרי הם ר', ומתחדשין ח' אחרים הרי ה'. ונלע"ד¹¹⁶⁶ כי לפי שקיבוץ כל הה"ג הם ביסוד כנודע, לכן הם בסוד מאות¹¹⁶⁷. גם נלע"ד כי לכן אותיות ר"ף ביסוד¹¹⁶⁸ כנגד ה"ג מנצפ"ך שמתקבצים בו, וחשבונם ר"ף, כנודע שמנצפ"ך גימטריא ר"ף¹¹⁶⁹.

ש"ן במלכות, זה תבין כמ"ש בדרוש העבר, שהמלכות שבנוקבא אין לה שום סמך בז"א, ואפי' נקודה ממש אין לה ואינה רק הארה בעלמא, והוא סוד החותם⁴⁷²¹¹⁷⁰ ששם בארנו שהם ג' שמות אהי"ה דיודי"ן דאלפי"ן דההי"ן¹¹⁷¹ הנמשכין אליה שם מן נה"י דאמא, שהם גימטריא חותם, ואינם רק הארה וחותם¹¹⁷² בעלמא. ואלו הג' שמות שהם ש', ונתוסף בהן ו' שהם ז' מדות⁴⁷³¹¹⁷³ אחרות, הרי ש"ן.

הרי כל אל"ף בי"ת דא"ט ב"ח חוץ מב' אותיות אחרות ת"ם שלא שמעתי פי' ממורי זלה"ה, והיה אומר (כי הם ת"ם) שהם למטה בסוד המלכות⁴⁷⁴ ולא ביאר אותם⁴⁷⁵. ואמנם כל אלו אותיות שבארנו הם זוגות. ועוד נשארו ג' אותיות שאין להם זוג, והם הנ"ך, ה' אחדים נ' עשיריות ו' מאות, והם סוד כהן, לכן הנושא בת כהן אין זוגן עולה יפה, כי אין להם זוג¹¹⁷⁴. ולא שמעתי יותר¹¹⁷⁵ וכל אלו התיקונים נעשו בהיותה קטנה⁴⁷⁶.

- מאיר העץ -

⁴⁷¹ פקודי רכז רע"ב ועי' עוד לקמן שער נ' סוף פרק ג' (לש"ו).

⁴⁷² הקדו"ש נא ע"ב עליון *

⁴⁷³ וכן א' ממאה לכן הם ו' שהיא שבע מאות.

⁴⁷⁴ הקדו"ש סז ע"ד תחתון *

⁴⁷⁵ עי' ביאורים עקודים פרק ז' אות א' סימן ו' (לש"ו).

⁴⁷⁶ כל חלוקת כ"ב אותיות גם בז"א וגם בנוק' כל הם רק מה"ס דבחי' נפש שהם הקטנות, אבל בגדלות הוה הכלים שמות דאלקים והו"ה ואה"ה וכן השמות דכל העשר ספירות המבוארים בשער השמות פרק ג' וד' (ביאורים ח"א עג ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

שער לו פרק א מ"ב¹¹⁷⁶

השער השלישי שער מיעוט הירח ויתחלק לד' פרקים מיעוט הירח⁴⁷⁷ מאי ניהו דאמר לה (חולין ס ע"ב) לכי ומעטי את עצמך, היינו דכולהו מלכיות דידה דהוי בכל הט"ס⁴⁷⁸, כולהו הפילו ונחתו לתתא בהדה מה דליתא הכי בכל ספיראן⁴⁷⁹. דכולהו אית להו חולקייהו בספיראן דלעילא¹¹⁷⁷ (בר) מנייהו⁴⁸⁰¹¹⁷⁸ דהא כתר כלול מכולהו וכן חכמה וכן כולם¹¹⁷⁹ אבל מלכות אתנטלית מכולהו⁴⁸²¹¹⁸⁰⁴⁸¹, וכולהו הוי ט' בלבד דכל¹¹⁸¹ מה דהוי מינה לעילא בהדייהו נחית לתתא בהדה, ואיהי שלימא דכולהו, דבר מינה הוי כלהו ט"ס⁴⁸³, דכולא¹¹⁸² דילה נחית לתתא, ומשו"ה הוי אור חוזר דלית לה מדילה¹¹⁸³ כלום, ובעית¹¹⁸⁴ להדרא ולסלקא לעילא, והיינו דלית לה מגרמא כלום¹¹⁸⁵, ולא קאמר דלית בה⁴⁸⁴ אלא¹¹⁸⁶ כולא לתתא¹¹⁸⁷, ומשו"ה בעינן לסלקה לה לעילא דלהדרו לאתרייהו כולהו מלכיות דידה ואיהו בהדייהו¹¹⁸⁸ וז"ס (משלי לא כט) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה.

ענין חטא אדה"ר ומה גרם באבי"ע הקדוש בענין הגדלות והמעטת פרצוף זו"ן, ובענין היותם פב"פ או אב"א {נה ע"א} בכל בחי'. ואמנם מה שגרם בענין כל העולמות ומדרגותן

- מאיר העץ -

⁴⁷⁷ ע' כללים ח"ב נ ע"ד כל אורה ותיקונה הוא נמשך לה דרך ז"א אבל עיקרה הנה הוא ג"כ מהאימא גופא כמו ז"א וכן יש לה נקודה שרשית מעולם הנקודות.

⁴⁷⁸ עליונות דידה עי' ש"ש (לש"ו).

⁴⁷⁹ ע' דע"ה ח"ב ז ע"א שבעולם הנקודות לא נתגלה בז"א בחי' עטרה כלל ואור הדעת דנקודות אשר היה ראוי לעטרה דז"א (והוא מלכות דכתר דנוק') היה אז הנוק' הכללי,

⁴⁸⁰ והם שם לעולם (לש"ו).

⁴⁸¹ עי' תיקו"ז מז ע"ב: י' דאיהי אבא חכמה י' עלאה בגין דמתמן אתנטלית הדא הוא דכתיב (משלי ג) ה' בחכמה יסד ארץ. והנה על אף שהתיקו"ז מדבר בחכמה, אבל יתכן שזה כולל הכל, וצ"ע.

⁴⁸² והם נחתו לתתא (לש"ו).

שכל הט' מלכיות של כל הט' ספירות מייצרים את המלכות כלומר המלכות דכתר מהוה הכתר דמלכות וכו' אבל זה רק אחר התיקון שנעשו למציאות של רה"י (דע"ה ח"א סח ע"ג), והיא משלמת לי' (דע"ה ח"א פח ע"ב), כלומר היא רק נקודה אחת ובגלל זה היא תמיד באור חוזר שחוזרת לשרשה (ביאורים ח"ב פא ע"ב), וממילא בשבירה היא ירדה כולה (? ע' דע"ה ח"ב קיג ע"ד), ושם הוא סוד כל העביות והכלים (דע"ה ח"ב קיז ע"ב), יש ב' בחי' דמלכות א' פנימיות היא שורש כולם ועצמות כולם ויש גם בחי' שהיא יציאתה לגילוי פרטי ולפרצוף בפני עצמה ובחסרון היחוד הראוי, ובחי' הב' לא שייך לא"א ולעקודים, וכאן רק שייך לחלק החיצוני דמלכות (כללים ח"א נו ע"ג), וע' כללים ח"א נ ע"ד שאותה הנקודה אחת אשר יצא בנוק' בעת עולם הנקודות היא נקודה השרשית שבה אשר ממנה היא נבנית ונמשך לה מאימא עצמה אלא שהוא נמשך ובה לה דרך ז"א בסוד פסיעה לבר. וע' ת"ז קלד ע"ב ועוד אתמר בה בשכינתא תתאה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו דתהא כלילא מכל ספירן דכל עשר ספירן יהיבו בה כל חד חולקיה ומאי חולקיה אלא כל ספירה יהיב בה עשור דיליה דכל ספירה סליק לעשרה ויהיבו ליה כל חד וחד עשור דיליה אשתארו אינון תשע תשע וכל חד וחד אשתלים בה לעשרה ובגין דא מעשרין חד מעשרה ובגין דאיהי כלילא מכולהו אתמר בה אהבת כלילותיך כלילא מכלא ולבתר דאתכלילת מעלאין אתמר בה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ אתכלילת בתתאין ואפילו בכל קליפין דסטרא אחרא אתלבשת לקיימא בה ומלכותו בכל משלה ובכל מה דאתלבשת אתכלילת (נ"א אתקריאת) בשמיה הא הכא אדם דעשיה ויצירה, וז"ל הגר"א שם, **בכל משלה ועלה אתמר נעשה אדם {קלד ע"ד} בצלמנו כדמותנו והא אמרן דכל ע"ס כו' מעשרין חד מעשרה ובגין דאיהי כלילא מכלהו כו' אתקריאת בשמי' ובג"ד זמנין אתקריאת נשר כו' עד והאדם ידע כו' ואח"כ הא הכא אדם דעשיה כו' - ור"ל דנעשה נאמר על אדם דעשיה מלכות ונאמר עלה בצלמנו דכל ע"ס יהיבו כו' והיא ג"כ כלילא מתלת מב' דרגין מע"ס דלמעלה ומכל דיוקנין דלתתא מינה והיא עשירות דכל ספירה וע"ל מ"ו ב' ואמר הא הכא כו' אדם דבריאה כו' מאי כו' משום שרוצה לפרש בצלמו בצלם היכן רמיזין ביה ואיך הן בצלמו ואמר בב' ויין דוא"ו דאלף דביניהון הוא ת"ת דנק' א' ואמר דשכינתא עילאה ותתאה דנקראו צלם ודמות אדם שכינה עילאה דמות חכמה ושכינתא תתאה דמות עד"א (כללים ח"ב נא ע"ב)**

עי' ת"ז יב ע"ב יג ע"א שהוא מונה מציאות הנוק' כשנלקחת מכל הי"ס, וזה כל מציאותה, ועי' ע"ח מיעוט הירח פרק א'.

⁴⁸³ תיקו"ז סא ע"ב קלד ע"ב (לש"ו).

⁴⁸⁴ כלומר כי באמת נקודה השרשית יש למלכות ג"כ אך שאר הט' נקודות להשלימה לי' זה אשר מקבל מהט' עלאין וכן אות ההנקודה העצמותית שבה היא מתחלקת ג"כ לי' (ביאורים ח"ב כד ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

ועלייתן וירידתן כבר נתבאר בדרוש אחר, ונבאר עתה מה שגרם באבי"ע וקליפות¹¹⁸⁹, ובזה יתבאר ג"כ מיעוט הירח וענין הגלות המר והנמהר הזה¹¹⁹⁰, וגם ענין חרבן בית א' ושני¹¹⁹¹, וגלות מצרים, וגם כל הבחי' שהיו בעת הבריאה.

מ"ק¹¹⁹² ענין עיבור זו"ן¹¹⁹³. דע כי בעת עיבור זו"ן באמא עלאה, אז היה ז"א בבחי' ו"ק לבד, ונקבה בבחי' נקודה א' כלולה מ"י⁴⁸⁵, שהוא בחי' מלכות שבה בלבד⁴⁸⁶. ואז ע"י העיבור ויניקה ומוחין נתגדל בחי' ז"א עד שנשלם ל"י"ס כנודע. ואמנם גידול המלכות אינה אלא ע"י אמצעית ז"א עצמו⁴⁸⁷, כי אמא עלאה כאשר גדלה אותו, נתנה בו כח עוד גידול להמלכות, ואח"כ יצאה בחי' גידול זה של המלכות לחוץ באמצעית ת"ת, ואז נגדלת המלכות גם כן, עד תכלית הגידול שבה, שהוא עד שתשלם גם היא ל"י"ס שלימות שבה. וא"כ מוכרח הוא שכל זמן שעדיין לא נתגדל המלכות, שאותן ה"ט"ס עליונים שחסרים מנוקבא יהיו כלולין בז"א בט"ס שבו, כנודע שאין בו רק עד היסוד, ונוקבא משלימתו ל"י, ואז הם י"ט ספירות, ט' שלו ו"י שלה, ונקרא עשירית כיון שהיא עשירית אליו, ונשלם הוא ב"י"ס עמה. וגם היא יש בה י"ס, ואמנם טרם התגלות בה ט"ס העליונות שלה היו כולן נכללין בט"ס שלו, נמצא כי בכל ספי' וספי' מן ה"ט"ס דז"א יש בה בחי' ספי' א' של נוקבא, אך היא אינה רק חלק העשירית שבה בלבד, שהוא ספירות המלכות שבה¹¹⁹⁴.

והנה גידול המלכות אינה בפעם א', רק בזמנים הרבה נתקנת ונתגדלת מעט מעט כנ"ל. ונבאר עתה באורך כללותן אע"פ שיש פרטים הרבה, הנה תכלית המיעוט אשר בה אינה פחות מנקודה א' כלולה מ"י, שהיא נקודה מלכות האחרונה שבה כנ"ל, ותכלית גידול שלה הוא שיהיה בה כל ה"י"ס שלה, ותהיה עם ז"א פב"פ שוה לגמרי, וישתמשו ב' מלכים בכתר א'⁴⁸⁸, שהוא מה שקטרגה הירח כנודע. והענין הוא כי נודע כי מת"ת של אמא נעשה כתר לז"א, וכאשר גם היא תעלה עד שם ויהיה כתר בת"ת של אמא כמוהו, יהיה כתריהן שוין, ויהיו שניהן א', כי שניהן יהיו בחי' ת"ת דאמא שהוא ספירה א', ואז לא תצטרך היא לקבל הארתה ע"י ז"א, אלא יהיו שניהן מקבלין הארתן מאמא, כל אחד ע"י עצמו⁴⁸⁹, ולא יצטרכו זה לזה, ויהיו זו"ן שוין במציאותן כדמיון או"א, כנזכר באדרא (אד"ו רצ ע"ב) או"א כחדא נפקין וכחדא שריין, וזהו תכלית הגידול שלה ואז כל העולמות בתכלית התיקון.

¹¹⁹⁵ ואמנם בין זה לזה יש בחי' רבות⁴⁹⁰, ובין כולם הם ד'⁴⁹¹1196 בחי', וזה סדרן ממטה למעלה: א', תכלית המיעוט הנ"ל, שתהיה היא נקודה כלולה מ"י והיא בחי' המלכות שבה, ואז אין לה פרצוף, ואז היא עומדת למטה מהיסוד שלו¹¹⁹⁷. ב', היותה פרצוף גמור ב"י"ס⁴⁹², אלא ששיעור קומתה הוא באחור {נה ע"ב} ז"א, מחזה ולמטה, אבל עדיין האורות שלה שיש בה'

- מאיר העץ -

⁴⁸⁵ בנין הנוק' הוא מהי' מלכיות דז"א ואין הכוונה שהיא נוטלת אותם אחר שנשלם הוא בהם ואחר שיצאו בו בגלויים כי תחילת בנין הנוק' הוא עם תחילת בנין הז"א ביחד ונמשך מציאות שניהם יחד כי נארגים שניהם כא' מתחילת יצירתם (כללים ח"ב נא ע"ג), גם אחר החטא היא עמדה לעולם בבניינה באצילו תבהבחי' הב' מהז' בחי' שמאר שם פ"א (דע"ה ח"ב קיד ע"ד) הכרת נשאר באצילות לעולם אחוז בשורשו למטה מהיסוד דז"א והוא הבחי' הראשון אשר בבמיעוט הירח פ"א (דע"ה ח"ב קטו ע"ב), וע' שם עוד בדף קטו ע"ג.

⁴⁸⁶ ר"ל המלכות דהכתר כמו שהיה בעולם הנקודות (לש"ו).

⁴⁸⁷ שכל נקודה שבה נתקן להיות ספירה גמורה ונתקנת לפרצוף שלם (כללים ח"ב נא ע"ג), וע' כל

זה בשעה"ק ע"ב שינוים קצת (כללים ח"ב נח ע"א)

⁴⁸⁸ עי' חולין

⁴⁸⁹ עי' בהגר"א בספד"צ ו ע"א לענין שבת.

⁴⁹⁰ עי' שעה"כ דף כט ע"ג (לש"ו).

⁴⁹¹ ז', וכולם לפי מצב מדרגת העולמות ב"ע בכל מאורעותיהם שאירע בהם מעת שנבראו בו' ימי בראשית ואחר החטא (הקדר"ש נא ע"ד, וכן ביאורים ח"ב יא ע"א), והוא משום שהנוק' שורש לבי"ע בכל מציאותם והנהגתם לכם הם תלויים זה בזה בכל עעניניהם (ביאורים שם), וע' דע"ה ח"ב קיד ע"ד שיש עוד מדרגה ח"י*, כאשר זו"ן הם בשלימות פב"פ אז היא מקבלת מכל מה שיש בו ונשמך ההנהגה מתוקן כראוי והוא על צד היות שלימות אלב כשאינם שוים אז הוא בחסרון הרבה ואז אין בכחה לקבל מכל מה שיש בו ואז הרי נצטמצם השפע ומתמעט לפי ערך המיעוט ממנו (ביאורים ח"ב עה ע"ג)

⁴⁹² שהוא מקום ד' אחרונות של אחוריים דז"א דאצילות וו' ראשונות דבריאה של עתה שהו אי' ספירות של יצירה של אז (דע"ה ח"ב כו ע"ב), שהוא אב"א נוק' עם ז"א באחורי התנה"ם שבו אשר מהחזה ולמטה ואין הה' ראשונות מאירים בה (דע"ה ח"ב לט ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

ראשונות של ז"א כח"ב ח"ג לא האירו בד"ת שבו, לכן לא נמשכו בה ולא האירו בה, והבן זה עם הנ"ל. ג', בהיותה מקבלת אורות שלה מן ה"ר של ז"א, ואז נגדלת כמוהו, אלא שעדיין כל זה בחי' אורות אב"א, והרי הם ג' בחי' בבחי' אחר. והטעם שאין ד' בחי' באחור הוא ג"כ מפני שאין הכתר ניכר כ"א בפנים, ולזה ג' בחי' באחור.

עוד יש ד' בחינות בבחי' פב"פ¹¹⁹⁸, והם אלו: א' שתהיה היא פרצוף שלם¹¹⁹⁹ פב"פ, אלא ששיעור קומתה הוא מחזה ולמטה דז"א, ועדיין אורות שלה דבחי' פנים שיש בה"ר של ז"א לא נמשכו להאיר¹²⁰⁰ בה⁴⁹³. והנה בחי' ראשונה שהוא שתהיה ג"כ בחי' נקודה א' כלולה מי' כנגד היסוד פב"פ, אין כאן מקום ביאורו ונתבאר במ"א, בפ"י תפלת השחר בברכת אבות. הב' הוא ה"ר של ז"א האירו בה¹²⁰¹ מלמעלה, אבל עדיין היא מהחזה ולמטה, ואז הוא יורד בנצח שלו, והיא עולה בהוד שלו, בבחי' שם בוכ"ו, והוא כופף קומתו ומזדווג שם עמה. הג', שתהיה גדולה כמוהו⁴⁹⁴ שיעור קומתו פב"פ, ותקבל האורות של ה"ר שם¹²⁰² בהיותה היא למעלה עמהם, ואמנם עדיין היא אינה מקבלת אורותיה אלא באמצעות ז"א והכתר שלו יהיה גדול מכתרה, כי הוא יותר גדול וגבוה למעלה מכתרה. נמצא שהמלכות שבה אין לה בן זוג כנגדה בזכר, כי היא למטה מן היסוד שלו, לכן היא צריכה לו, שהמלכות שבה היא למטה מכל שיעור קומתו, ואז צריכה היא לקבל ע"י, ואז המלכות שלה אין לה בן זוג, ונתעלה עד היסוד שבה עצמה, ונכללין יחד שם בסוד הכללות כנודע אצלינו. ואז תוכל לקבל מן היסוד של ז"א, ונמצא כי בבחי' זו יש בה פרצוף ט"ס שבה עליונות לבד, כי העשירית שבה נכללת ביסוד שבה, ואז ג"כ הכתר שלו גבוה מכתרה. הד'⁴⁹⁵, שתהיה גם היא משמשת בכתר א'⁴⁹⁶ כמותו, ומקבלת אורותיה מאמא עצמה שלא ע"י ז"א, דמיון או"א¹²⁰³, ותהיה שלימה בכל י"ס וזהו תכלית הגידול שלה¹²⁰⁴.

שער לו פרק ב¹²⁰⁵

ועתה נבאר ג'⁴⁹⁷1206 בחי' אלו איך היו מתחלת בריאת העולם עד עתה. הנה בזמן העיבור היתה היא עדיין בבחי' נקודה א' כלולה מי', והיתה למטה מאחורי היסוד דז"א. וכאשר נברא העולם של אצילות ונולדו זו"ן¹²⁰⁷, התחילה היא להתגדל עד יום ד' של ימי בראשית, ואז נגדלה כל ג' בחי' הנ"ל שיש בבחי' אחר באחור, והוא עד שתהיה¹²⁰⁸ בחי' פרצוף גמור ב"י"ס באחור¹²⁰⁹ באחורי החזה¹²¹⁰, ושם היה שיעור קומתה משם ולמטה, וגם האורות של ה' ספירות ראשונות דז"א היו מאירין בה מלמעלה למטה אב"א. וכאשר הירח קטרגה, אז נתמעטה מן שיעור הנ"ל וחזרה להיות ככתחלה בבחינת {נה ע"ג} המיעוט יותר גדול שאפשר להיות, והוא שהי'1211 ספירות שלה⁴⁹⁸ חזרו ונתעלו⁴⁹⁹ ונסתלקו בשרשיהן בט"ס של ז"א כי משם יצאו כנ"ל. ולא נשאר¹²¹² רק המלכות שבה שהיא נקודה א' כלולה מי' תחת אחורי היסוד של ז"א, וזהו ענין (חולין ט ע"ב) לכו ומעטי את עצמך, שנסתלקו ט"ס שלה העליונים, ועלו בז"א, והיא נשארת נקודה מעוטה וירדה תחת אחורי היסוד⁵⁰⁰ וענין מיעוט הירח היה ביום ד'⁵⁰¹.

- מאיר העץ -

⁴⁹³ וכאן אין זיווג? אולי זה מדרגת חוה לפני החטא.

⁴⁹⁴ כלומר במוסף בשבת (ביאורים ח"א לח ע"ד)

⁴⁹⁵ לולא חטא אדם הראשון היה זה צריך להתקן (דע"ה ח"ב כו ע"ג), וזה רק יהיה לעתיד לבא (דע"ה ח"ב קנד ע"ג),

⁴⁹⁶ עי' ביאורים מול"מ פרק ג' אות יז סימן יב [ב'] (לש"ו).

⁴⁹⁷ עי' הערות 11961196 491.

⁴⁹⁸ יש סתירה אם זה ט' ראשונות או ט' אחרונות, וע' בזה &

⁴⁹⁹ לקמן שער מ"ז פרק ו' דף קח ע"א וע"ב ועי' מוחין דצלם ספ"ה ושער השמות פ"א וכסא הכבוד פרק ב', ג', ה', ו', ולעיל שער יא פרק ו' דף נב סע"ד שעה"כ דף עו ע"ג ומאמ"ר ג סע"ב ה ע"א ובפרע"ח קיג ע"א ועי' עוד רפ"ח פ"ב סמוך לסופו ושעה"כ ט ע"ד וכ"ח סע"ד נד ע"ב ובספר עו"ת דף ד ע"א ובשעה"ק דף עא ע"ג ועי' עוד נסירה פרק א' ולקמן שער מב פרק יד ד"ה ודע ושער מז פרק ד (לש"ו)

⁵⁰⁰ ועי"ז ירדה בראש הבריאה כמ"ש בשער סדר אבי"ע פרק ו' (לש"ו).

⁵⁰¹ עי' הטעם במאמרי רשב"י ה ע"א שורה יג (לש"ו), ועי' זהר וישלח קסו ע"א שההוא לילא שלטנותא דעשו, שאז כתוב מארת חסר.

מאיר העץ – ח"ה

¹²¹³ אח"כ ביום ו' חזרה להתגדל בבחי' הג' הנ"ל⁵⁰² היותה פרוץ שלם¹²¹⁴ בבחי' אחר באחר נגד החזה דו"א, ואז יש בה¹²¹⁵ ה' אורות של ה"ס ראשונות דו"א, שהם בחי' ה' ימים ראשונים דימי בראשית, כולם האירו ביום ו' שהוא הת"ת שבו, ואז ניכנית המלכות ונגלית שם, וה"ר מאירין בה מרחוק, ואז ביום ו' נזדווגו זו"ן בבחי' אב"א, ונברא אדה"ר בבחי' זו {נה ע"ד} לבדו. ואלו לא חטא אדם הראשון, היה מעורר מ"נ באותו שבת הראשון ועל ידי זה היו מזדווגין זו"נ פנים בפנים⁵⁰³, בבחי' יותר¹²¹⁶ עליונה שבכולם, שישתמשו שניהן בכתר אחד ופנים בפנים, אשר אין הגדלה גדולה מזה, ותהיה היא מקבלת מאמא עלאה שלא על ידו. והנה כאשר חטא אדם הראשון יום¹²¹⁷ ו', חזרה למטה תחת היסוד באחוריו, ונשארה שם בבחי' נקודה לבד כלול מ', ואז אותן הט"ס עליונים שבה לא חזרו לעלות ולהסתלק ולהתעלם בזעיר אנפין עצמו כמו בעת מיעוט הירח ביום ד'. אמנם כיון שהיה מפני חטא⁵⁰⁴, לכן כל אלו הט"ס ירדו למטה בקליפות, כמ"ש בע"ה. והרי⁵⁰⁵ היא בתכלית המיעוט האחרון שבכולם, ואז היא ילדה קין והבל ע"י זווג זו"ן כנזכר אצלינו בדרוש קין והבל וחטא אדה"ר, ע"ש איך {נו ע"א} היו למעלה בשעה זו.

ואח"כ כשבא יום שבת ראשון, חזרה הנוקבא להתקן בכל הו' בחי' הנ"ל, ונגמרה בחי' הו' והוא שחזרה עמו פב"פ בכל שיעור קומתו, זולת בחינת הכתר לבד, שהיה גדול מכתרה אחר שהיא בחי' יותר עליונה מכולם¹²¹⁸ וגבוה ממנה, ולכן היתה עדיין צריכה לקבל מאמא על ידו ואז לא היו משתמשין בכתר אחד, שהיא הבחי' היותר עליונה מכולם כנ"ל. ואח"כ ביום ראשון דחול חזרה לבחי' הב' ⁵⁰⁶ והיתה פרוץ שלם מ"ס באחורי החזה דו"א, ועדיין ג"כ לא היו

- מאיר העץ -

⁵⁰² וכל ענין המיעוט הוא כי תלוי עלייתה וירידתה במעשי התחתונים כמ"ש במלכים פרק ו' (לש"ו).

⁵⁰³ בספר הגלגולים פרק יז וכן במאמרי רשב"י פרשת קדושים מבואר שחזרתם פב"פ היה נעשה ממילא על ידי קדושת תוספת שבת (לש"ו)

⁵⁰⁴ ע"י בזה בשעה"פ קמג ע"א וכן בענין הנפילה אשר מז"א ע"ש ובפע"ח דף א ע"ד ז"א וכו' (לש"ו).

⁵⁰⁵ ע"י הגוב"י אות ד' וז"ל ע"י בשעה"ק דף ע ע"ג מהרח"ו צ"ע מ"ש פה כי כשחטא חזרה הנוק' תחת היסוד ולקמן כ' שבימי אדם היתה הנוק' אב"א בפרצוף גמור בבחי' שניה והנלע"ד לתקן הוא כי זה היה בשעת חטא אבל אח"כ שב בתשובה וע"י מעשיו עשה פרוץ יע"ש, ע"כ הגוב"י – וצ"ע איפה נגמר השעה"ק.

ולענ"ד נראה כי זה שאמר שחזרה תחת היסוד והט' ספירות שלה ירדו למטה בקלי' הכוונה הוא על המל' המקנא בעשיה אבל עיקרה אשר באצילות הרי זה נשאר הפרצוף שלם ב"ס אב"א מהחזה שבו ולמטה וכן מ"ש למטה בענין עלייתה למעלה מז' רקיעים הנה זהו על בחינתה אשר בהיכל ק"ק דבריא וכן מ"ש בשער המלכים פ"ו שהט' התחתונות מסתלקים בעת הפגם הוא על המל' דאצילות עצמה המשתתף עם אורותיה שבב"ע הם אשר מסתלקים ועולים באצילות והוא ע"ד הסתלקות הזיהרא עילאה שנסתלקה מאדם הראשון וע"י דע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סימן ב, ג, ד' (לש"ו) לבדוק אם זה מובן או אם צריכים להביא את הגוב"י

⁵⁰⁶ ע"י דע"ה ח"ב קיב ע"ג, נודע הוא שהם הי' ספי' דהמלכות דאצילות והד"ת דהיצירה שרשם הוא הנה"ם דז"א והרי ישנם להחיצונים ע"ז בחי' יניקה ואחיזה מהנה"ם דז"א ולמטה אשר מאותן הנה"ם הוא עיקר בנין המלכות כנודע ולכן לא היה אפשר אז להאיר לה מהה' ראשונות שבו כדי שלא יקבלו החיצונים ח"ו מאותו ההארה ג"כ וזהו שאמר הרב בשער מיעוט הירח פ"ב בתחילת דבריו שם כי ביום ראשון דחול אשר אחר שבת בראשית הנה היתה המלכות עם ז"א בהבחי' הב' מהג' בחי' דאב"א שאמר שם פ"א והוא שהיתה פרוץ שלם מ' ספי' באחור ז"א מהחזה שבו ולמטה והה' ראשונות שבו לא היו מאירין בה ואמר שם כי זה היה נמשך מיום ראשון דחול דאחר שבת בראשית עד צאת ישראל ממצרים ונעשה כ"ז בסיבת נפילת הדעת למטה אשר ע"ז ירדו העולמות כולם כנ"ל ענף כ"ה סי' ב' והיו מהד' תחתונות דהיצירה ולמטה טבועים בתוך החיצונים כנז' אמנם זה היה בהמלכות דאצילות כי היא נשארת בפרצוף שלם מ' ספי' מהחזה ולמטה דז"א כנז' אך המלכיות היורדים בב"ע (הגהה הנה מסקנת הדברים בזה מבואר לקמן סי' ב' ג' כי כאן נמשכתי מענין לענין ויצאתי מענין הראשון לגמרי) כי הרי יורדים הי' כלים פנימים שלה עם הי' סמכין דאות ה' ראשונה דהויה שבה לבחי' נשמה בעולם הבריאה וכן יורדים הי' כלים אמצעים שלה*

וכן ע"י דע"ה ח"ב קיד ע"א - צורך גבוה וזה נוגע למעלה למעלה עד גם בעולם העקודים וכמ"ש בשער מטי ולא מטי פ"ב ובענינינו שהוא בהמלכות דאצילות שכינת עוזו ית"ש הנה נוגע מעשה בני אדם בענין הגדלות והקטנות והריבויים ומיעוטים דכל הז' בחי' שבמלכות המבואר בדברי הרב בשער מיעוט הירח פ"א כי לפי ערך הפגם הנעשה בהמלכיות שבה היורדים בב"ע כן לפי ערך זה הוא ריבוי ומיעוט הנעשה בהמלכות דאצילות ג"כ וכמ"ש בזה"ק ויצא קנ"ט ב' שכינתא לתתא

מאיר העץ – ח"ה

ושכינתא לעילא וכשהיא לא אתתקנת לתתא הכי נמי לא אתתקנית לעילא ע"ש ומתחלפת לעילא תמיד בענין תיקונה בהז' מדרגות שאמר בשער מיעוט הירח פ"א ומתחלפות ממדרגה למדרגה לעילא כפי ערך התיקון והפגם הנעשים בהמלכיות שבה אשר לתתא ולכן הוא כי ע"י חטא אדה"ר אשר חזרה להמיעוט היותר אפשרי והיינו שהי' מלכיות דהי' ספי' שלה ירדו ממנה ונתצמצמו ונעשו כולן לנקודה אחת כלולה מי' ועמדו באחורי היסוד דז"א באחורי העטרה שבו כי שם הוא שרשם הראשון ולכן ירדו שם להאחז בו אמנם לא יכלו לעמוד שם ג"כ כמ"ש בשער סדר אבי"ע פ"ו וירדו בבי"ע הפנימית בבריאה והתיכונות ביצירה והחיצונית בעשיה אמנם מה שירדו בבי"ע הוא רק הט' אחרונות דאותה הנקודה אבל הכתר שבה הוא נשאר באצילות אחוז בעטרה דז"א אך הט' אחרונות שירדו בבי"ע ובפרט החיצונית שלהם שירדו בעשיה הנה זהו שאמרנו שהט' עליונים ירדו בקליפה כי בעשיה שם הוא מדור הקליפות והרע הוא שם מרובה על הטוב וירידתה שם הוא בסוד ורגליה יורדת מות והגם שהם רק הט' אחרונות עכ"ז הם נקראים ג"כ בשם הט' העליונים משום שהם מנקודת הכתר שבה אשר יצא בה בעולם הנקודות כנודע ויורדים בבי"ע הט' אחרונים מאותה נקודת הכתר ומשום שהם מנקודת הכתר נקראים בשם עליונים אבל באמת הם רק הט' אחרונים דאותה הנקודה כי הכתר שבה שהוא הכתר שבכתר הוא נשאר באצילות אחוז בעטרה דז"א כנז' אמנם הנה מבנין המלכות נוק' דז"א אשר בעת התיקון דמעשה בראשית הנה הוה כ"ז רק הי' מלכיות האחרונים שבה וכנודע שכל מה שיצא בעולם הנקודות הוא רק בחי' המלכיות לבד והגם שהם השורשים הראשונים לכל עכ"ז הנה הם נעשים בכל פרצו' ופרצו' רק לבחי' המלכיות האחרונות שבו לבד והם היורדים למטה בעת הפגם ור"ל הט' אחרונות דכל א' אבל העליונה שהוא הכתר דכל א' הוא נשאר לעולם למעלה באצילות ובסוד הכתוב לעולם ה' דברך נצב בשמים ע' ירח פ"א ומוחין דצלם ספ"ה ועכ"פ הוא כי מה שיורדים הוא רק המלכיות האחרונות לבד אבל עיקר בנין הנוק' דז"א הנה היא נשארת לעולם בבניינה למעלה באצילות והוא מה שיסדו ושכינת עוזו בגבהי מרומים כנ"ל אמנם הוא כי ע"י ירידת המלכיות למטה כאשר ירדו ע"י פגם כנז' הנה היא מחוסר תיקון ג"כ כלמעלה וכנ"ל וזהו שאמר הרב במיעוט הירח פ"ב כי ע"י חטא אדה"ר אשר חזרה למטה תחת היסוד באחוריו ונשארה שם ור"ל על הי' מלכיות שבה שהם יורדים למטה בעת הפגם והכתר שבהם נשאר באצילות תחת היסוד והט' אחרונים יורדים בבי"ע וכנז' הנה אז עומדת המלכות דאצילות ג"כ רק בהבחי' הב' מהז' בחי' שאמר שם והיינו שהיא פרצוף שלם מי' ספי' באחור ז"א מהחזה ולמטה שבו והה' ראשונות שלו אינו מאירין בה והוא בסיבת הטעם שאמרנו לעיל ריש סי' א' ע"ש

והנה אמרנו לעיל כי קודם הקטרוג היה מתפשט התנוצצות אור מכל הי' ספי' דהאצילות בהעולמות ב"ע ואמרנו כי אותה ההתנוצצות היה יותר מעולה מבחי' המלכיות עצמן אשר ירדו אחר המיעוט והפגם והענין הוא כי מה שיורד אחר הפגם הנה הוא רק הט' מלכיות דנקודת הכתר אשר יצא בעולם הנקודות וכנז' אבל התנוצצות אור אשר קודם החטא הנה היה מאור התיקון דהמ"ה שהוא מהאור הגנוז והוא אשר בא בסוד תוספת ומסתלק למעלה בעת הפגם כי הוא הזיהרא עלאה אשר נסתלק ע"י החטא כנודע והנה הגם שהוא גבוה ומעולה מהב"ן דהנקודות לאין קץ עכ"ז הנה בהנוק' דז"א אשר בה יצא בעולם הנקודות הכתר שבה הנה נקרא כל אור התוספות אשר ניתוסף בה בעת התיקון בשם הט' אחרונים שבה משום שהוא בא אליה ביחד עם הט' תחתונות דהב"ן הניתוסף בה ג"כ בעת התיקון על הכתר שבה אשר מעולם הנקודות וזהו שאמר בשער המלכים פ"ו שהט' תחתונות שבה מסתלקים בעת הפגם והכוונה הוא על כל הזיהרא עלאה שהוא כל אור התיקון בכלל אשר ניתוסף בהנוק' בעת התיקון דמעשה בראשית הנה הם מסתלקים ממנה ועולים למעלה בעת הפגם אך כל מה שנסתלק הנה הוא רק האור הפנימי לבד שהוא האור דהדעת עלאה הזיהרא עלאה אבל עיקר בניינה הנה היא נשאר באצילות לעולם כי עומדת במדרגת הבחי' הב' מהז' בחי' שבה כנ"ל והבן כ"ז היטיב ויתבאר לך בזה כל מה שטרחו המפרשים בשער מיעוט הירח פ"ב אמנם מ"ש שם הרב עוד בענין סילוקה למעלה מז' רקיעים נראה לי לומר אם יכשר בעיני ה' שהכוונה הוא רק על המלכות נוק' אשר בהיכל ק"ק דבריאה אבל באצילות לא נמצא אלו הבחי' כלל שתוכלל בג"ר שלה ע"י פגם ועון כי א"כ הרי יש עוד בחי' אחת בענין מיעוטה והרי שם פ"א אינו חושב אלא רק ז' בחי' לבד כן נראה לי לומר והשם יתברך יכפר אמנם בענין ירידתה לבי"ע ובפרט החילוק אשר בין עת המיעוט לעת הפגם עדיין לא בארנו כל הצורך ולכן נדבר בזה עוד ובסי' בפנ"ע

דרוש ה ענף א סימן ג

הנה נתבאר מדברינו כי קודם המיעוט דקטרוג הלבנה שהיה ביום ד' היה הנרנח"י דבי"ע מההתנוצצות אור דכל הי' ספי' דאצילות המבואר בשער סדר אבי"ע פ"ו דה"מ עולם הבריאה ובשער כסה"כ פ"ד בהמ"ב והרי היה אותן הנרנח"י דהבריאה יצירה עשיה מהארת אור הגנוז אשר שימש הג' ימים הראשונים כנ"ל דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד' אך אחר מיעוט הלבנה שהיה ביום ד' אשר אז נגזז האור הראשון הרי נתמעטו הנפש רוח דהבי"ע ממדרגתם הרבה כי היו מעתה חסרים מהאור שנגזז ואמנם הנשמה חיה יחידה דהבי"ע הנה הם היו אחר המיעוט מהמלכיות עצמן דכל הה' פרצו' דהאצילות כמ"ש במוחין דצלם ספ"ה והם עצמן בחי' הכלים פנימי תיכון חיצון דהא"א או"א ז"ן דאצילות שירדו בבי"ע המבואר בשער השמות פ' א' ב' אמנם ההתנוצצות דהי' ספי'

מאיר העץ – ח"ה

אשר קודם המיעוט אשר היו אז עדיין בהגילוי דאור הראשון היו הם יותר משובח מהמלכיות עצמן אשר ירדו אחר המיעוט שהיו הם בלתי הגילוי דאור הראשון וכן הוא עוד כי ההתנוצצות דהי' ספי' דאצי' שהאירו בבי"ע לנרנח"י שבהם קודם המיעוט הנה היו הם מכל הי' ספי' כולם ר"ל כמו שהם בשלימותם שהוא באור התיקון דהמ"ה ומשלימות הב"ן אשר נתקנו ונשלמו בעת התיקון דמעשה בראשית אבל המלכיות עצמן אשר ירדו אחר המיעוט הנה לא היה משלימותם כלל אלא רק מאור הב"ן לבד דעולם הנקודות והיינו כי הרי נודע הוא כי כל מקרה דז' מלכים היה בכל הו' פרצופים עתיק א"א או"א זר"ן ויצא בעולם הנקודות הנוק' דכל א' שהיא המלכות הכללי שבו רק הכתר שבה לבד אלא שאותו הכתר היה ג"כ כלול מי' כי כל מלך מהז' מלכים היה כלול מי' כמ"ש בשביה"כ פ"ז אך עכ"פ הוא כי מציאות הנוק' שהיא המלכות הכללי דכל א' מהששה פרצופים עתיק א"א או"א זר"ן היה בעולם הנקודות רק הכתר שבה לבד והגם כי נודע הוא שבעולם הנקודות לא יצאו רק המלכיות לבד מהב"ן וכמ"ש בשביה"כ פ"ח אבל הט"ר דב"ן הם יצאו ג"כ רק אחר התיקון עם המ"ה ביחד וכנודע בדברינו אך אותן המלכיות הרי יצאו בי' ספי' והיו הג"ר שהם א"א ואו"א שבכל א' מהו' פרצופים הנז' כל א' מי' ספי' אך הז"א שבכל א' מהו' פרצופים הנז' יצא רק בחג"ת נה"י לבד והנוק' שבכל א' מהו' פרצו' הנז' יצאה רק הכתר שבה לבד והרי ניתוסף בה אחר התיקון הט' אחרונים הפרטיים שבאותה המלכות דהנקודות שתהיה שוה כמו הג"ר דהנקודות וכן ניתוסף בה הט"ר הכללים דהב"ן אשר זה ניתוסף בהג"ר ג"כ כי הרי לא יצאו כולם רק המלכיות לבד דהב"ן כנז' וכ"ז הוא לבד התוספות דכל המ"ה הכללי אשר בא וניתוסף בהתיקון לכל א' והרי נמצא כי היה חסר להנוק' שבכל א' מהו' פרצופים הנז' ב' בחי' גם מהב"ן עצמו אחד הט' אחרונים הפרטיים דהמלכות שתהיה שוה להג"ר שהיו כל א' מהי' ספי' שבהמלכיות דנקודות ושנית הט' עליונים הכלליים מהב"ן אשר זה היה חסר להג"ר ג"כ כי הרי לא יצא בהנקודות רק המלכיות לבד מהב"ן והרי היה חסר לכל א' הט' עליונים גם מהב"ן ובהנוק' אשר לא יצא בה גם המלכות בשלימות כלל אלא רק הכתר שבו והיה חסר בה גם הט' אחרונים דהמלכות הנה נקראו אותן הט' אחרונים אשר להמלכות עצמו בשם ט' הפרטיים והט' עליונים אשר למעלה מן המלכות שזה היה חסר בכולם הרי הם בשם ט' כלליים בערך הט' אחרונים שבהמלכות עצמו והרי היה חסר להנוק' שבכל א' מהו' פרצופים הנז' שהיא המלכות הכללי שבכל א' מהו' פרצופים דהנקודות היה חסר בה ב' בחי' ט' אחרונים וט' עליונים ונשלמו ובאו בה בעת התיקון עם השם מ"ה ביחד

אמנם בעת המיעוט דקטרוג הלבנה שהיה ביום ד' הנה חזרה ונתמעטה כמו בעולם הנקודות ונסתלקו ממנה הב' בחי' ט' שאמרנו וזהו מה שאמר הרב בשער המלכים פ"ו שנסתלקו ממנה הט' אחרונים ובשער מיעוט הירח פ"ב אמר שנסתלקו ממנה הט' עליונים והוא ע"פ דברינו כי בעולם הנקודות יצאה חסרה מאלו הב' מיני ט' אלא שבעת התיקון נשלמה בהם אך בעת המיעוט חזרה לקדמותה כמו בעת אצילות הראשון ונסתלקו ממנה הן הט' אחרונים הפרטיים והן הט' עליונים הכלליים ומה שאמר בשער המלכים פ"ו הט' אחרונים הכוונה הוא על הט' אחרונים הפרטיים ומ"ש בשער מיעוט הירח פ"ב הט' עליונים הכוונה הוא על הט' עליונים הכלליים והרי אין סתירה מזה לזה ושניהם אמת כי שניהם נסתלקו בעת המיעוט ונשארת רק בהמלכות דהב"ן ורק בהכתר דהמלכות וכנז'

אמנם כבר אמרנו כי גם אותו הכתר הוא כלול ג"כ מי' וכמ"ש הרב בשביה"כ פ"ז סמוך לסופו שכל מלך מהז' מלכים היה כלול מי' וכן הוא פשוט ונודע מכ"מ והרי הוה אותו הכתר שהוא המלך הז' כלול ג"כ מי' וכאשר חזרה בעת המיעוט דקטרוג הלבנה לקדמותה להמלכות דהב"ן ולכתר דהמלכות כנז' והנה השורש דאותו הכתר הוא בסוף היסוד דז"א כי הוא מסוד העטרה שבו כמ"ש בתיקון נוק' פ"ב כלל ט' ולכן כאשר חזרה בעת המיעוט לקדמותה הנה ירדה ועמדה שם להאחז בשרשה שהוא בעטרת היסוד שבו אך נטרדה גם משם בגזרת המאציל ית"ש שגזר עליה להעשות ראש לשועלים וירדו הט' אחרונים של אותו הכתר שהיה כלול מי' הנה ירדו הם בבי"ע הפנימים בבריאה והתיכונים ביצירה והחיצונים בעשיה ולא נשאר למעלה באצילות אלא רק הכתר שבהם שהוא הכתר שבכתר הנה הוא לבדו נשאר באצילות בסוף היסוד דז"א כי שם הוא שורשו אבל הט' אחרונים שבו ירדו בבי"ע וזהו מה שאמר הרב במוחין דצלם ספ"ה שהמלכיות ירדו בבי"ע והכוונה הוא על הט' אחרונים דכל מלכות מהו' פרצופים הנ"ל ויצא כל מלכות בהכתר שבה ואותו הכתר הרי הוא כלול מי' וירדו הט' אחרונים מהם בהעולמות ב"ע והם הג' בחי' כלים שאמר בשער השמות פ' א' ב' כי בהמלכיות דהנקודות שם הוא כל העביות והכלים והוה דברי הרב אשר אמר במוחין דצלם ספ"ה עם דבריו אשר אמר בשער השמות פ' א' ב' ענין אחד אלא שבשער השמות מבאר ומפרש את דבריו ביותר שהם נחלקים בג' בחי' פנימי תיכון חיצון והם יורדים בבי"ע וכן מצאתי בזוהר רקיע דף קס"ז ע"ב כי כל מה שנזכר בענין מיעוט הלבנה הוא רק בלבושה ולא בה עכ"ל

אמנם דע כי הגם שאמרנו כי מה שירד בעת המיעוט הנה הוא רק מציאותה הראשונה אשר בעולם הנקודות שהוא מהב"ן לבד אך עכ"ז הנה היה באמת מהאור התיקון דהמ"ה ג"כ וכנודע דאחר התיקון דמעשה בראשית הנה נתערבו המ"ה וב"ן יחד בכל מציאות פרצו' ופרצו' וספי' וספי' ואין שום ניצוץ קטן שיהא מב"ן לבד או מ"ה לבד אלא הם מעורבים ומיוחדים יחד המ"ה עם ב"ן

מאיר העץ – ח"ה

בכל הנמצאים כולם לעולם וא"כ נמצא כי מה שאמרנו שנתמעטה בעת המיעוט וחזרה לקדמותה למציאות הב"ן לבד אין הכוונה שנסתלק ממנה אור המ"ה לגמרי ח"ו ונשארה כמו בעולם הנקודות ממש כי זה אי אפשר ח"ו וח"ו כי מאחר התיקון דמעשה בראשית שהתייחד א"ס ית"ש בהם להעשות עמהם אחד ממש הנה לא נסתלק יחודו מהם לנצח אלא הכוונה הוא רק שנתמעט גילוי בה ונתצמצם עד שנראה לנקודה אחת כמו בעולם הנקודות אבל באמת הנה הוה יחודו ית"ש בה תמיד והיא לעולם אלהות גמור מיוחד בא"ס ית"ש אשר בכל האצילות כולו בתכלית האחדות אלא שנתמעטה וירדה בב"ע וכן הוא הוראת לשון מיעוט מיעוט הירח כי רק נתמעטה ולא נסתלקה ח"ו וזהו מ"ש הרב בשער השמות פרק א' ב' בענין ירדת הכלים לב"ע כי גם הי' סמכין שלה מתפשטים ג"כ ע"ש וזכור ודע זה

ועכ"פ הוא כי הנה נתבאר לנו כי ירדתה בעת המיעוט הנה הוא רק המלכות דהב"ן [אלא שהוא ביחוד המ"ה עכ"פ כנז'] ורק הכתר דהמלכות ונסתלקה ממנה הט' עליונים והט' אחרונים והם נסתלקו ועלו למעלה ור"ל שנסתלקו ממנה ועלו בז"א והכתר עצמו הרי הוא כלול מ' ונשארו הכתר שבו אחוז בעטרת היסוד דז"א והט' אחרונים דאותו הכתר ירדו בהעולמות ב"ע וירדו הם עם התשעה סמכין שלהם (המבואר בזה"ק ריש פ' תצוה) ג"כ אמנם אלו הט' נעשו שם לי' וירדו הי' פנימים עם הי' סמכין לבריאה והי' תיכונים ליצירה והי' חיצונים לעשיה וכ"ז הנה הוא רק מהמלכות דהנוק' אשר בכל א' מהששה פרצו' הנ"ל אך עיקר הנוק' עצמה הנה היא נשארת בבניינה באצילות לעולם [וכמו שמבואר במוחין דצלם ספ"ה כי גם מהנוק' לא ירד בעת המיעוט רק המלכות שבה לבד וכן הרי מבואר בשער מיעוט הירח פ"ב שגם אחר החטא הנה היא עמדה לעולם בבניינה באצילות] בהבחי' הב' מהז' בחי' שאמר שם פ"א וע"ש בהגהה הובא מדברי הרח"ו ז"ל בשער הקדמות מה שטרח בזה אך לפי דברינו הרי הוא ניחא בפשיטות כי מציאותה באצילות היא לעולם לא פחות מהבחי' הב' והוא היותה פרצוף גמור בי' ספ' באחורי ז"א מכנגד החזה ולמטה בלתי הארת ה' ראשונות שלו ומציאותה הזו לא יחסר ממנה לעולם והוא מה שיסודו ושכינת עוזו בגבהי מרומים וכנ"ל אך מה שאמר בענין היותה למטה מהיסוד שלו שהוא הבחי' הא' הנה כ"ז הוא רק על המלכות שלה ועל הכתר דהמלכות שהוא שרשה הראשון הנה הוא היורד בעת המיעוט למטה מהיסוד והט' אחרונים שבו יורדים אז לב"ע כנז' אבל שלא בעת המיעוט הנה הוא נכלל בהנוק' כי הוא המלכות שלה והוא רק חלק ממנה עצמה אך עצמותה גופה היא לעולם אינה חסרה מהבחי' הב' וכל הבחי' הא' שאמר שם הוא רק על המלכות שבה ועל הכתר דהמלכות שהוא שרשה הראשון הנה הוא היורד בעת המיעוט ושלא בעת המיעוט הוא עולה ונכלל בה ג"כ והטעם מה שהמיעוט דבחי' הא' שהוא המיעוט היותר גרוע הוא רק בו הוא משום שהרי הוא מעולם הנקודות אשר חזרו אח"כ לתוהו ובסיבתה הוא כל המיעוט והפגם כנודע לכן נעשה הירידה והמיעוט היותר גרוע רק בו ר"ל בהמלכות דהב"ן ובהכתר דהמלכות וכנז'

דרוש ה ענף א סימן ד

והנה כ"ז שאמרנו הנה נעשה כ"ז בעת המיעוט דקטרוג הלבנה שהיה ביום ד' דששת ימי בראשית והנה נעשה מיעוטה אז כי הוא ענין אחד עם גניזת אור הראשון שהיה גניזתו ג"כ ביום ד' כי שימש ג' ימים הראשונים ונגנז ביום ד' כנ"ל והרי נעשה גניזת האור ומיעוט הירח שניהם ביום ד' והטעם הוא כי יום ד' הוא שליטת נצח כי הששת ימי בראשית הם הז"ת וכמ"ש בפ' בראשית ל"א סע"א והוה יום ד' נצח ומתחיל אז גילוי המלכות כי כל נה"י הם דידה והיא מתחלת אחר יום ג' שהוא ת"ת שהיא מאחוריו מכנגד החזה ולמטה ולכן תיכף אחר יום ג' שהוא ת"ת מתחיל גילוי המלכות והוא ביום ד' וכמ"ש במאמרי רשב"י דף ה' ע"א מדפוח"ח תרנ"ח ומשום שהמלכות הנה בה ועל ידה נעשו כל העולמות ב"ע אשר ראה רצונו ית"ש להורידם על המדרגה הזו שהם עתה ולהיות הנהגתם עד ביאת המשיח בתגבורות הדינין אשר מסוד עולם הנקודות והתוהו וכנ"ל דרוש ד' ענף י"ח בארוכה וכל הנהגה הזו הנה הוא מסוד המלכות אלהי כל הארץ אדון כל הארץ וכמ"ש בפ' תצוה קפ"ו א' ב' ופ' תרומה קע"א ב' וע' פ' בשלח נ"א א' ופ' אחרי ע"ד סע"א ולכן הנה נגנז האור הראשון ביום ד' שהוא עת גילוי המלכות וכן נעשה אז מיעוטה שהוא מיעוט הירח כדי לייסד את מציאות דהעולמות ב"ע והנהגתם שהם ממנה על המדרגה שהוא עתה עד ביאת המשיח אשר כ"ז הוא מסוד מה שעלה במחשבה לפניו ית"ש וכנ"ל דרוש ד' ענף י"ח ועכ"פ הוא כי ענין גניזת אור הראשון וענין מיעוט הירח הם ענין אחד והם תלויים זה בזה כי אלמלא שנגנז האור הראשון לא היה מיעוט הירח כלל והיה המיעוט רק אחר שנגנז האור ראשון ולכן ביום ו' אשר אז חזר ושימש אור הראשון לצורך בריאת האדם וכנ"ל דרוש ד' ענף כ"ה הנה חזרה אז הירח ג"כ לקדמותה ונתגדלה וכמ"ש הרב בשער מיעוט הירח פ"ב והוה מעתה כל ענין מיעוט הירח במה שהיא תלויה במעשה בני אדם כי בעת הזכות היא מתעלה ומתגדל ובעת הפגם היא מתמעט ויורדת רחמ"ל

והנה נעשה ירדתה אשר ע"י הפגם הרבה יותר מבעת המיעוט כי בעת המיעוט הרי אמרנו לעיל סי' ג' שנסתלקה מהמלכות שלה הט' עליונים הכלליים והט' אחרונים הפרטיים ע"ש ותבין וסילוקן של אלו הב' מיני ט' הנה הוא כי מסתלקים ועולים למעלה בשרשן אשר בז"א כי אלו הב' מיני ט' הם באים לה בעת התיקון עם השם מ"ה ביחד ומקבלת אותם מז"א כי ממנו הוא כל תיקונה וגידולה ולכן בעת המיעוט הנה הם מסתלקים ממנה וחוזרים לשרשם שבז"א אבל בעת הפגם הנה יורדים עמה הט' עליונים הכלליים ג"כ והם יורדים עמה ג"כ בהעולמות ב"ע והוא מ"ש הרב

מאיר העץ – ח"ה

במיעוט הירח פ"ב כי כאשר חטא אדה"ר אז אותן הט' ספי' העליונים לא חזרו לעלות ולהסתלק ולהתעלם בז"א כמו בעת המיעוט אלא שהם ירדו אז למטה בקליפה רחמ"ל והוא סוד גאוותן של ישראל שניטלה מהם וניתנה לאו"ה שאמר הרב שם כי אלו הט' ספי' העליונים הנה הם הט"ר דב"ן השייכים לספי' המלכות שבה אשר באו בה בעת התיקון עם השם מ"ה ביחד והוא סוד מלך הדר הנאמר בס"פ וישלח הגם שהרי ע"פ סוד הנה הוה הכוונה בו על החסד עלאה המתגלה ומתפשט מהאור הראשון אשר בא בעת התיקון כנודע אמנם ע"פ פשט הרי היה הוא ג"כ רק ממלכי אדום ומצד הקליפה וכמ"ש בנימוקי הרמב"ן הובא בילקוט ראובני פ' וישלח ע"ש בספי' השמינית מספי' הטומאה והוא מובן ע"פ דברינו כי הנה הוא תמצית דתמצית מאור התיקון שהוא גאוותן של ישראל שניטל מהם ע"י החטא והפגם וניתנה לאו"ה והוא מלך הדר הטמא אשר מלך בארץ אדום ובסוד הכתוב גם את זה לעומת זה עשה האלהים וכמ"ש בילקוט ראובני שם וכבר כתבנו בזה לעיל דרוש א' ענף ז' ע"ש ועכ"פ כי בעת החטא והפגם הנה יורדים הט' עליונים בקליפה ור"ל על הט' עליונים הכלליים דהב"ן אשר באו בעת התיקון עם המ"ה יחד ואותן אשר שייכים להמלכות של הנוק' הנה הם היורדים עם הט' אחרונים דהכתר דהמלכות שבה כנ"ל סי' ג' ע"ש והבן אבל הט' אחרונים הפרטיים דאותה המלכות הנה הם אינם יורדים אפי' בעת הפגם אלא שהם מסתלקים למעלה כמו בעת המיעוט והטעם הוא כי אם ירדו הם היו נפגמים יותר מדאי ח"ו כי הרי הם למטה מהכתר הנז' שהרי הם הט' אחרונים אליו וכנ"ל סי' ג' ולכן מסתלקים הם למעלה גם בעת הפגם כדי שלא יפגמו יותר מדאי וכמ"ש הרב בשער המלכים פ"ו ואינם יורדים בעת הפגם אלא רק הט' עליונים הכלליים הנ"ל סי' ג' כי הרי הם עוד למעלה גם מהכתר הנז' ולכן אין חשש בהם ל"כ ואדרבא הוא כי כל הביורור נעשה לעולם רק על ידם כי הרי הם עם אור המ"ה ג"כ כנז' ואור המ"ה הוא המברר לעולם והגם שאמרנו שירידתו הוא טובה ותועלת להקליפה רח"ל ובסוד גאוותן של ישראל שניטלה מהם וניתנה לאו"ה וכנז' עכ"ז הנה נעשה לעולם הביורור על ידו ג"כ וכנודע בסוד הכתוב עת אשר שלט האדם באדם לרע לו (וכמ"ש בפע"ח שער הקריאת שמע פ"ג ובספר הגלגולים פ' א' ב' ובספר הליקוטים דף מ"ד ע"ג ק"א ע"א קכ"ז ב' ג')

והרי נתבאר בזה דברי הרב מ"ש בשער המלכים פ"ו שהט' אחרונים עולים ומסתלקים בעת הפגם ובשער מיעוט הירח פ"ב אמר כי הט' עליונים מסתלקים ויורדים בעת הפגם הנה נתבאר מדברינו כי הם הט' אחרונים שעולים וכי הם הט' עליונים שיוורדים והטעם שבהם וכ"ז הוא בעת הפגם אשר ע"י החטא אבל בעת המיעוט דקטרוג הלבנה עלו שניהם למעלה כנ"ל סי' ג' וכן כ"ז הוא רק בהמלכות של הנוק' (אשר בכל הו' פרצו' דהאצי') ובהכתר דהמלכות שבה אשר מעולם הנקודות הנה יורדים בעת הפגם הט' אחרונים דפרטי פרטים אשר באותו הכתר עצמו (כי הכתר שבו שהוא הכתר דאותו הכתר הוא נשאר באצילות לעולם אחוז בשורשו למטה מהיסוד דז"א וזהו הבחי' א' אשר במיעוט הירח פ"א) וכן יורדים עמו הט' עליונים הכלליים שהם הט"ר דב"ן והמ"ה השייכים לאותה המלכות והם על גבי אותו הכתר הנה הם יורדים ג"כ בעת הפגם בהעולמות ב"ע עם הט' אחרונים דפרטי פרטים דאותו הכתר עצמו וזהו שאמר בנסירה פ"א דנקודת הכתר יורד בב"ע והכוונה הוא על הט' אחרונים הפרטי פרטים דאותו הכתר וכן הוא הכוונה ג"כ בדברי האריז"ל שאמר הרח"ו ז"ל בשמו בשער הכוונות דף ט' ע"ד וע' עוד שם נ"ד ע"ב ודף צ' ע"א וכן צ"ג ע"ג אך מה שאמר בשער הכוונות כ"ח ע"ד דרוש ב' כי הכתר נשאר לעולם באצילות הכוונה הוא על הכתר דכתר הנז' שהוא אינו יורד לעולם וכן הט' אחרונים הפרטיים דהמלכות אשר מתחת כל הכתר הנז' והם באו ג"כ רק בעת התיקון וכנ"ל סי' ג' הנה הם אינם יורדים ג"כ לעולם בב"ע וכמ"ש בשער המלכים פ"ו שהם מסתלקים ועולים בעת הפגם ונמצא כי היורד ועולה הוא רק הט' עליונים דהמלכות של הנוק' הבאים לה בעת התיקון כי בעת הפגם הם יורדים ובעת הזכות הם עולים אך המלכות דאותה המלכות אשר היא יצא בעולם הנקודות רק הכתר שבה וניתוסף לה ג"כ בעת התיקון הט' אחרונים שבה הנה אלו הט' אחרונים הם אינם יורדים לעולם אך הכתר שבה אשר הוא יצא בעולם הנקודות והוא כלול ג"כ מי' הנה הט' אחרונים אשר בו הם אשר ירדו בב"ע מעת המיעוט דהירח שהיה ביום ד' דימי בראשית והם נשארו שם ועומדים לעולם בב"ע עד עת התיקון העתיד אבל הכתר אשר בו שהוא הכתר דכתר הנז' הנה הוא נשאר ג"כ באצילות לעולם אלא שיש בו עלייה וירידה באצילות גופה ובעת שעולה הוא נכלל בהנוק' ועולה עמה בכל העליות כולם וכנודע מכל עליית הנוק' אשר ע"י התורה והמצוה וקדושת שבת וי"ט אך בעת הפגם ח"ו הנה הוא יורד במקומו הראשון שהוא למטה מהיסוד דז"א כמ"ש בתיקון נוק' פ"ב כלל ט' ובנסירה פ"א ובכ"מ אבל עכ"פ הוא כי הוא נשאר לעולם באצילות עצמו

אמנם הוא הנה כל דברינו הללו אשר מבחי' המיעוט ומבחי' הפגם שאמרנו הנה כ"ז הוא רק בבחי' הי' ספי' הכלליים והפרטיים ופרטי פרטים אשר בכללות ספי' המלכות של הנוק' שהוא ספי' העשירית הכללית שבה אבל עיקר כל פרצוף הנוק' גופה הנה היא עומדת לעולם באצילות וכמ"ש הרב במיעוט הירח פ"ב שגם אחר החטא היתה המלכות בהבחי' הב' שאמר שם והוא היתה פרצו' גמור מי' ספי' (כי הכתר דכתר של המלכו' שבה נשאר לעולם ג"כ באצי' כנז' ולכן אמר שהיא בי' ספי' מאחורי החזה דז"א בלתי הארת ה' ראשונות שלו כי פחות מזה הבחי' הב' לא נעשה בעיקר הנוק' לעולם

מאיר העץ – ח"ה

וע' שער רפ"ח פ"ב סמוך לסופו שמבואר שם ג"כ כי מ"ש בכל מקום שהמלכות נשארה באצילות בבחי' נקודה אחת בלבד וכל השאר נתמעט ממנה וירדו אל הבריאה הנה הוא רק מהשם ב"ן דהנקודות לבד שהמדרגה הראשונה שבו הוא נשאר באצ"י והוא הנקודה אחת הנשאר ע"ש והכוונה הוא ע"פ שאמרנו כי הרי נודע הוא שבעולם הנקודות לא יצא אלא רק המלכיות דהב"ן ובהנוק' לא יצא אלא רק הכתר שבאותה המלכות והכתר דכתר שנשאר לעולם באצילות כנ"ל הוא המדרגה הראשונה שאמר ושאר המדרגות שירדו הם מהט' אחרונים דאותו הכתר והוא מדרגה הד' שאמר שם ומה שאינו חושב שם את מדרגה הב' והג' הטעם הוא כי משום שהם מהכתר הנה לא נעשה בהם פגם אעפ"י שירדו גם הם עכ"ז הנה אינם הם מכלל הרפ"ח אשר נפגמו אלא רק מאחר המדרגה ג' ולמטה כי כל פחות מג' כלבוד דמי ואינו מתחיל בהכתר פגם דנפילת הרפ"ח אלא רק ממדרגה הד' שבו ולמטה אך עכ"פ הוא כי הנה אנו רואין מדברי הרב כי מה שאמר בכל מקום שהיא נשאר בנקודה אחת תחת היסוד הכוונה הוא רק על המלכות שלה שהיא מהמלכיות דב"ן אבל הנוק' העיקרית שהיא מהמ"ה והט"ר דב"ן הנה היא אינו מתמעט לעולם מהבחי' הב' שאמר במיעוט הירח פ"א וכנז' דרוש ה ענף א סימן ה

ומעתה נאמר עוד מה ששייך לביאור הענינים הללו אשר ראינו צורך לבארם אגב דאתי לידן ואח"כ נחזור לעיקר ענינינו בעה"י ונאמר כי הנה כל מה שבארנו מענין ההתפשטות והתנוצצות אור דהי' ספי' דאצילות הנמשך בעולמות ב"ע לבחי' נרנח"י דהאלהות אשר שם וזה היה קודם המיעוט אך אחר המיעוט הנה ירדו המלכיות עצמן לבחי' נרנח"י דאלהות אשר בהעולמות ב"ע וכנ"ל סי' ב' ג' הנה כ"ז הוא עצמו מציאות הי' ספי' אשר בהעולמות ב"ע שאמר בשער השמות פ"א בתחילתו וכן בשער הצלם פ"א אלא שבעולם הבריאה הנה נמשך כ"ז ע"י המסך אשר בין האצילות לבריאה והמסך הזה הוא מהלבוש היותר חיצון של הבינה דאצילות שמתפשט בבחי' נעל מתחת האצילות והוא מהשם אהיה דמילוי הה"ן שבה שהוא גימ' נעל עם הכולל והנעל הזה הוא קרקע של האצ"י והוא גג לעולם הבריאה והוא המסך אשר בין אצילות לבריאה ועל ידה מקבל הבריאה את הנרנח"י שבה דהאלהות שהם הי' ספי' דהאלהות אשר בבריאה ומשום שכל הקבלה הזו הרי הוא ע"י המסך שהוא מהבינה כנז' לכן אמרו בינה מקנא בכורסייא ומשום שהבינה הנה יש בה הארת אור דהכתר והחכמה ג"כ כי הרי הג"ר הם נחשבין לאחד לכך אמרו בלשון התיקונים שם והוא בתיקון ו' כ"ד רע"ב אימא עלאה מקנא בכרסייא בתלת ספירן עלאין ומשום שכל קבלת הבריאה הוא ע"י הבינה לכן אינם מתגלים ספי' הכתר וספי' החכמה בעולם הבריאה בבחי' פרצופים שלימים אלא רק בבחי' ו"ק לבד והוה עיקר אורם נעלמים שם ואינם מתגלים רק ע"י הבינה וזהו מה שבהשם הויה ב"ה הכולל את כל העולמות הוה האצילות אות י' והבריאה אות ה' ראשונה והוא משום שהרי כל קבלת הבריאה מה שמקבל מהאצילות הוא רק ע"י הבינה דאצילות וכן בהי' ספי' דהבריאה עצמה אינם מתגלים שם הכתר והחכמה בכל אורם ואינם מאירים אלא רק ע"י הבינה

וכן עד"ז עולם היצירה שהוא הו' דהויה הכולל את כל העולמות הנה יורד הוא עוד מדרגה אחת כי כל הנרנח"י דבחי' אלהות שבו שהם הי' ספי' דאלהות אשר בהיצירה הנה קודם המיעוט היו הם ג"כ רק מהתפשטות התנוצצות דהי' ספי' דהאצילות הנמשכים בהבריאה דרך המסך אשר על הבריאה ומשם היו נמשכים עוד מהבריאה אל היצירה דרך המסך אשר על היצירה ואחר המיעוט הנה נעשה כ"ז ג"כ מהמלכיות עצמן דהאצילות אשר ירדו בבריאה דרך המסך אשר על הבריאה ומשם היו נמשכים עוד מהבריאה אל היצירה דרך המסך אשר על היצירה אלא שבבריאה נעשו מהפנימית שבהם ובהיצירה נעשו מהתיכונית שבהם והמסך אשר על היצירה הנה הוא כי נמשך מלבוש היותר חיצון דהז"א דבריאה אשר בתוכו הוא הארת הו"ק דהבינה דאצילות ודבריאה ומתפשט בבחי' נעל מתחת הבריאה והוא קרקע הבריאה וגג היצירה והוא מסך בין הבריאה להיצירה ודרך בו מתפשטים הנרנח"י דבחי' אלהות בהיצירה והנה הם מהתיכונית והאמצעית דהמלכיות דהי' ספי' דהאצילות אשר ירדו אחר המיעוט הם עצמן בבריאה כנ"ל סי' ג' ד' ועומד פנימיותם בבריאה והאמצעית שבהם מתפשטים ביצירה דרך המסך הנז' אשר בין בריאה להיצירה והם הי' ספי' דאלהות אשר ביצירה אך קודם המיעוט הנה היו רק מההתנוצצות אור לבד מהאמצעית המלכיות דהי' ספי' דהאצילות וכנ"ל בכל דברינו ומשום שכל קבלת היצירה הנה הוא רק ע"י הז"א לבד דהבריאה לכן אין בהיצירה הגילוי דפרצוף שלם כלל אלא רק מו"ק לבד וגם זהו רק בהבינה וזו"ן דהיצירה שהם בהגילוי דו"ק אבל א"א ואבא דהיצירה הם רק בבחי' ג' גו' ג' והיינו שהנה"י שלהם שהם פנימית הבינה וזו"ן שהרי הבינה הכללי שהיא ישו"ת היא מהנה"י דהאבא הכללי שהוא אר"א עלאין וכן הנה"י דא"א דאבא הם בפנימית הזו"ן ומזה הוא המוחין והג"ר שלהם ע' פע"ח שער התפילין פ"ד וכן בשער הכוונות ראש השנה צ"ה ע"א סמוך לסופו הנה נסתלקו ביצירה הנה"י דא"א ואבא בהחג"ת שלהם כדי להמעיט אורם מהבינה וזו"ן דהיצירה שלא יתגלו שם אלא רק בבחי' ו"ק לבד וזהו מה שאמרו בתיקונים תי' ו' כ"ד רע"ב ע"א כליל שית ספירן מקננן במטט' כי בעולם היצירה אינם מתגלים רק הו"ק לבד וזהו הענין מה שבהשם הויה ב"ה אשר בכללות העולמות הוה היצירה האות ו' דהשם כי שם הוא הגילוי רק מהו"ק לבד

מאיר העץ – ח"ה

מאירין בה ה' ראשונות דז"א. והנה ענין זה נמשך מבריאת אדה"ר עד שיצאו ישראל ממצרים כי בכל יום שבת¹²¹⁹ חוזרת עמו פב"פ שוה בשוה בבחינת ו' הנ"ל, ובימי החול היתה חוזרת אחר באחור פרצוף שלם בבחינת ב' הנ"ל, וה"ר דז"א לא היו מאירין בה, וזה נמשך עד צאת ישראל ממצרים בליל פסח⁵⁰⁷.

אמנם אע"פ שבחינה זאת היתה כך, יש בו קצת שינוי בהמשך זמן הנ"ל, והוא כמ"ש רז"ל (ב"ר פ"ט ט"ז ז') שאדה"ר סילק את השכינה לרקיע ראשון ודור אנוש כו', עד שהעלה למעלה מז' רקיעים, עד שבא אברהם ויצחק ויעקב לוי קהת ועמרם ומשה והורידוה למטה מז' רקיעים כבתחלה. והענין הוא כי כבר נתבאר כי בשבת ראשון חזרו פב"פ, ועדיין כתרו גדול מכתרה, וגבוה ממנה, נמצא כי המלכות שבה למטה מכל בחינת ז"א, ואין לה מקום יניקה כנגד הזכר כנ"ל, וע"כ צריך שתעלה המלכות¹²²⁰ ביסוד שבה, ואז יהיה מקום יניקה גם אל המלכות שבה. וא"כ {נו ע"ב} נמצא ששבעה רקיעים התחוננים שבה, כבר עלתה בימי אדה"ר רקיע ראשון למטה למעלה שהיא בחי' המלכות שבה, ועלתה אל יסוד שבה, ונמצא שאין לה עתה פרצוף רק מט"ס עליונות שבה בלבד⁵⁰⁸, וזה היה בכל השבתות וגם בחול כאשר היתה חוזרת עמו אב"א מהחזה ולמטה, לא היה לה רק פרצוף מט"ס עליונים שבה נכללין כשיעור¹²²¹ קומה ד' תחתונות שבו, כי המלכות שבה שהוא רקיע א', נסתלקה משם ועלתה ביסוד, וכן עשו כל הז' דורות עד שהעלה למעלה מז' רקיעים תחתונים שבה, ואז נכללין כל הז"ת שלה בג"ר שבה, ואותן ג"ר שבה היה עומדין נגד ג"פ עילאין דנה"י דז"א ונאחזות בהם אב"א, וכל הז"ת שבה נכללין שם, ונשארו כל שארית נה"י דז"א מגולין בלתי לבוש, ומשתלשלין למטה מן שיעור קומת הנוקבא, ואז היתה עולם מתנהג ע"י ז"א. וז"ש באנשי סדום (בראשית י"ט כד) וה' המטיר

וכן עד"ז הוא עולם העשיה אשר שם הוא הה' אחרונה דהשם הויה ב"ה הכולל את כל העולמות הנה ישנם שם ג"כ בחי' נרנח"י דאלהות הנמשך מהי' ספי' דאצילות ואותן הנרנח"י הם הי' ספי' דאלהות שבהעשיה הנמשכים שם דרך המסך אשר בין היצירה להעשיה ואותו המסך הנה הוא מהלבוש היותר חיצון דהמלכות דהיצירה בהאר"ה דז"א דיצירה ומתפשט אותו הלבוש היותר חיצון דהמלכות מתחת היצירה בבחי' נעל והוא קרקע היצירה וגג העשיה והוא מסך בין היצירה להעשיה ודרך אותו המסך מקבל העשיה את הנרנח"י דהאלהות שבה שהם הי' ספי' דאלהות ומשום שכל קבלת העשיה הוא רק דרך המלכות שהיא ה' תתאה לכן אמרו בתיקונים תי' ו' כ"ד רע"ב אימא תתאה מקננא באופן והנה קודם המיעוט היה כל הנרנח"י דהעשיה אשר בבחי' האלהות שבה שהם הי' ספי' שבה הנה היו הם רק מההתנוצצות אור החיצונית דהמלכות דהי' ספי' דהאצילות ואחר המיעוט היו מהחיצונית דהמלכות עצמן אשר האירו ונתפשטו דרך כל המסכים הנז' והנה משום שכל קבלת העשיה הוא מבחי' ה' תתאה כנז' לכן אין גילוי לכל פרצופי דהעשיה יותר מבחי' ג' גו' ג' והיינו כי הא"א דעשיה הוא בבחי' ג' גו' ג' נה"י כלילן בחג"ת וכמו שהוא ביצירה וכנ"ל ואבא הוא עומד בעשיה רק בבחי' נקודה אחת לבד כי א"א שהוא הכתר שהוא כלל כל הג"ר עומד הוא ג' גו' ג' כמו שהוא בכללותו כלול מג' ואבא שהוא חכמה י' של שם עומד הוא ג"כ בכללותו והוא רק בבחי' נקודה אחת ואימא זו"ן עומדים הם בעשיה ג"כ בגילוי ג' גו' ג' ור"ל חג"ת כלולין בנה"י ואינם מתגלים רק בבחי' נה"י לבד כי הנה"י הם שייכים כולם להמלכות וכנודע בסוד ג' עדרי צאן רובצים עליה ומשום שבהעשיה הוא שליטת דהמלכות כי אימא תתאה מקננא באופן כנז' לכן עומדים כולם בגילוי הנה"י כי הנה"י הם ידיה שהם מתגלים בה ומאירים בה

ועי' שם קק ע"ד ז"ל, לא נמשכו שם ולא האירו בה כי מאחר שמהד"ת דהיצירה ולמטה אשר שרשם הוא מהד"ת דז"א ולמטה הם ירדו במקום הקליפות והחיצונים הרי יש להם יניקה מרחוק מהאר"ה דז"א ולמטה רחמ"ל ולכן לא נמשך שם האור דה' ראשונות כדי שלא ינקו החיצונים גם מהם ח"ו וכן עי"ז היו מוכרחים לעמוד אז אחור באחור מאחורי התנה"מ שלו ולמטה כדי למעט את יניקתם בכל האפשרי כי כל יניקתם הרי הוא רק מהאחוריים כנודע והנה היה כ"ז מעת החטא דעץ הדעת עד זמן גאולת מצרים שכל ימי החול היו עומדים אז במדרגה הזוהי כמ"ש הרב במיעוט הירח פ"ב וכנ"ל בדברינו ענ"א סי' בג"ד ולא עוד אלא כי בעת גלות מצרים וכן בעת חורבן בית המקדש רח"ל הנה נתעלם בהזו"ן המוחין שבהם והיו עומדים אז רק בהאר"ה המוחין דעיבור לבד והגם שהמוחין דיניקה הם לא נסתלקו לעולם והם המוחין דאלהים שהם עומדים תמיד עכ"ז הנה נתעלמו אז ג"כ האורות דיה שבהם ובסוד נאלמתי דומיה דום יה שהאורות דיה היו אז דומיין מלהאיר בהזו"ן וכמ"ש בזוה"ק פ' וארא כ"ו ע"א ופ' פנחס רכ"ב א' ולא נתגלה אז בהם אלא רק האותיות אלם מאלהים שהם מוחין דעיבור וכמ"ש במב"ש שער

⁵⁰⁷ עי' שעה"כ צא ע"ב שלא החזיר פב"פ עד שמיני עצרת. וש"ש מחלק בין בין בחי' הימים לבחי' הזמנים.

508

מאיר העץ – ח"ה

על סדום מאת ה' מן השמים¹²²², כי עיקר ההנהגה מן השמים שהוא ז"א¹²²³, אמנם להיות כי גם נוקבא היתה כלולה בג"פ עליונים דנה"י דז"א, לכן נזכרת בכללות עמו, כמ"ש וה' המטיר וגו', הוא ובית דינו, וזהו ענין מ"ש בזהוהר (דפס"ז נו ע"ב) דינין דדכורא תקיפין ברישא ונייחין בסיפא⁵⁰⁹, כי כל דיני הז"א הם בנה"י שלו, וכאשר הם מתפשטין¹²²⁴ בנוקבא ונעשין בה מוחין, אז נייחין שם בסופם, שחזרו להיות בחי' מוחין. אמנם כאשר הוא בבחי' הנ"ל, שנכללין ז"ת שבה בג"ר שבה בריש נה"י שלו, אז הם דינין תקיפין בסופם, וע"כ וה' המטיר גפרית ואש, שהם דינין תקיפין מן {נו ע"ג} השמים, לפי שאז הז"א אינו רחמים אלא דין, ואם הוא נקרא רחמים הוא כאשר נה"י שלו נעשין מוחין ברישא דנוקבא, וזהו נמי ענין הוצאת חמה מנרתקה הנזכר בדרז"ל (נדרים דף ח ע"ב) ובתיקונים שהם הוי"ה אדנ"י כנזכר בתיקון כ"א (דף נח ע"ב). והענין כי חמה הוא ז"א, ונרתקו הוא נוקבא, שמלכשת נה"י שבו שהם דינין תקיפין הנקרא חמה בתוך נרתקה (שהיא רישא)¹²²⁵ דנוקבא, ונחלש כוחם. ובצאת חמה מנרתקה כנ"ל שורפת העולם כולו בדינים הקשים.

וכבר נת"ל כי אין דבר זה אלא בימי החול, אבל בשבתות היה פב"פ ע"ד הנ"ל, וזה נמשך עד שבא אברהם והורידה רקיע א', והוא בחינת החסד אשר בה שנתפשט למטה כנודע, כי אברהם איש חסד, וכן עשו השאר עד משה, ואז נתפשטה גם המלכות שבה, ונתפשטו ט"ס¹²²⁶ שבה בבחינת אב"א למטה מהחזה⁵¹⁰ ועדיין אין האור ה"ר שבו מאירין בה, וכ"ז בימי החול כנ"ל. וטעם הדבר היה לפי שכל הנשמות שבאותן הדורות שהיו מבחי' ישראל היו מעורבים בדור הפלגה ובדור סדום ובדור מצרים, והיה הטוב מעורב ברע, וכמ"ש בדרוש בפ"ע בע"ה¹²²⁷. וע"כ לא יכלו הצדיקים ההם להמשיך אור הה"ר למטה שיאירו בה, וכמ"ש בע"ה בענין גלות מצרים. וזהו טעם ד' מאות שנה של גלות מצרים, היה¹²²⁸ גלות ההוא בחינת הסתלקות הה"ר דז"א מד' תחתונים שבו, אשר שם קומת המלכות*. וכנגד ד' אלו שחסר מהם אור הנ"ל, נמשך הגלות ת' שנה.

¹²²⁹ אח"כ בהגיע תור גאולת מצרים בעשרה לחודש, לקחו הפסח להורות כי אז היתה פרצוף שלם בסוד אב"א ב"ס, ולכן לקחו מבעשור. ואח"כ המתינו עד ה' ימים והאירו בה עוד ה"ר שבו, ואז היה ליל פסח בט"ו לחודש. וז"ס מ"ש בזהוהר אמור (דף קיב צה ע"ב⁵¹¹) על בט"ו לחודש, כי כדין קיימא סיהרא באשלמותא ה' על י', פי' בהיותה¹²³⁰ בסוד אחר, הוא בחי' י"ס ושיעור קומתה אינה רק ד"ס תחתונות דז"א, וה"ר דז"א גבוהין עליהן. וכאשר היא נגדלת עמו¹²³¹ למעלה לוקחת¹²³² מקומם, ונמצא שהיא עתה בחי'¹²³³ ה' על י', וזהו בליל פסח שהוא בט"ו לחודש¹²³⁴, כי אז חזרה פב"פ עמו בבחי' ו' הנ"ל, ולכן אנו אומרים בלילה ההוא הלל (כי הנוקבא הנקרא אדנ"י שהיא גימטריא הלל נגמרת קומתה)¹²³⁵ גמור, ותיכף ירדה כבתחילה לכן אין הלל גמור בד' ימי הפסח.

* נל"ח ז"ס וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים כי בעלייתם ממצרים חזרו הה"ר כ"א כלול מי' שהוא נ' וק"ל.

אח"כ מאז ואילך עד שבנה שלמה בית ראשון, היתה בכל ימי שבתות פב"פ בבחי' ו' כנ"ל, ובכל ו' ימי החול היתה אב"א בבחי' ג' הנ"ל, שהיתה בפרצוף שלם י"ס מהחזה ולמטה, {נו ע"ד} וגם אור ה"ר דז"א האירו בה תמיד, וזהו טעם זכירת יציאת מצרים, כי היתה גאולה גדולה מבחינת היותה בתחילה בימי הגלות בבחי' ב' לבד, והוא פרצוף י"ס באחור מהחזה ולמטה בלי הארות¹²³⁶ ה"ר שלו בה, משא"כ בחורבן בית ראשון כמ"ש בע"ה.

ואח"כ כאשר נבנה בית ראשון ע"י שלמה, נתוסף עוד בה בחי' אחרת, והיא כי בין בשבת בין בחול לעולם היתה עמו פב"פ, בחי' ו'⁵¹². אמנם הבחינת ז' שהוא היות (חולין ט' ע"ב)

- מאיר העץ -

⁵⁰⁹ שער מאמרי רשב"י פרשת תרומה בפ' דס"ד דף כא ע"א ובסה"כ דרוש א' דר"ה דף קלג ע"א (הגוב"י) לב ע"א צא ע"ג

⁵¹⁰ עי' כללים ח"א ע ע"ג כי מהזמן דא"א מעת גזרת הגלות אשר בברית בין הבתרים אשר זה היה לצרף את לך הנשמות שנבלעו בתוך הקליפות ע"י הזרע לבטלה שהוציא אדה"ר גהק"ל שנה שפירש מחוה וכו'

⁵¹¹ קכב (קה"י).

⁵¹² כל זמן שהיה בית המקדש קיים לא היו מסתלקים המוחין כלל והיו זר"ן תמיד פבפ אלא העיקר בזה הוא כמו שאמרנו כי על ידי הצמצום לבחי' נפש שנעשה לאור דהתפשטות הראשון בעת יציאתו נשארו לעולם במדרגה הזו גם לאחר שנתעלו (ע' ביאורים ח"ב יז ע"א)

מאיר העץ – ח"ה

ב' מלכים משתמשין בכתר אחד כנ"ל, לא היתה כך לעולם¹²³⁷ עד לע"ל, ואילו היה כן בבית ראשון לא היתה אומה ולשון שולטת בנו כלל עוד. ואמנם עוד נתוסף עתה בבית א' הארה גדולה והוא זה הענין כמ"ש במ"א⁵¹³, כי הז"א היה ו"ק חג"ת נה"י, ואח"כ עלו חג"ת ונעשו חב"ד, ונה"י נעשו חג"ת, והוצרכו הבינה להתפשט בו ולעשות נה"י חדשים. נמצא כי יש בז"א הוד ראשון והוד אחרון, והוד הראשון נעשה אח"כ בו גבורות, ונודע כי הבינה בז"א אתפשט עד הוד שבו (ת"ז ח ע"א י ע"ב), ואמנם קודם בית א' היתה הבינה¹²³⁸ בו עד הוד ראשון, שהיה אח"כ בחי' גבורה⁵¹⁴. נמצא כי התפשטות בינה תוך ז"א לא היתה כי אם בה"ר, שהם חב"ד ח"ג, וכתר אינו נמנה מפני שהכתר ודעת הכל א' כנודע, גם ת"ת דז"א לא נתפשטה בו הבינה כי נו"ה דאמא ארוכים מתפשטין הרבה בב' קוין ימין ושמאל, אך היסוד שלה שהוא בקו האמצעי מסתיים בדעת שלו, ואז ה"ר לבד היתה הבינה מתפשטת. אך אחר בנין בית א', נתפשט בינה עד הוד ב' דז"א, והם עתה ז"ס שמתפשטת בהם הבינה תוך ז"א.

ואח"כ כשגרמו העונות נחרב בית ראשון, ובעת חורבן עצמה ירדה המלכות¹²³⁹ אחורי היסוד דז"א, אמנם ט"ס העליונים שבה לא ירדו לקליפות כמו שהיה בחטאו של אדה"ר אמנם עלו למעלה בתוך ז"א בשרשיהן¹²⁴⁰ כנ"ל בענין מיעוט הירח, ואלולי שנתמעט המיעוט זה הגדול, לא היה יכולת אל הקליפות ולא ה"ע להרחיב¹²⁴¹ בהמ"ק. אך אמנם חזרו ט"ס עליונים להתעלם למעלה בז"א¹²⁴², לא¹²⁴³ שלטו בהם הקליפות. אמנם תכף אחר החרבן חזרה הנוקבא להתתקן בכחי' ג' ונעשה פרצוף של י"ס אב"א מהחזה ולמטה, ואף כי גם אז היו מאירין בה ה"ר של ז"א, וכל זה בחול, כי בשבת היתה פב"פ בבחי' ו'. נמצא כי בעת חרבן בית ראשון, באותו גלות של ע' שנה דבבל, היתה הנוק' ממש כמו שהיתה ביציאת מצרים ודור המדבר, וז"ש (ירמיה ב לא) המדבר הייתי לישראל וגו' ומה שהיה אז בחינת גאולת מצרים, נחשב עתה לגלות, לפי שבתחילה בגלות מצרים היתה גלות גמור, שאפי' בהיותה אב"א בימי החול לא היו אור ה"ר שלו מאירין בה, ולכן כאשר נתוסף הארת ה"ר, נחשב לגאולה. אבל עתה שבזמן בית ראשון אפילו בימי החול היו פב"פ וקומתן שוה, {נז ע"א} ואח"כ כשחזר לבחי' ג' דאב"א, אע"פ שאור ה"ר מאירין בה, נחשב לגלות גמור. אמנם הגירעון שהיתה עתה בגלות בבל, הוא כי אותן האורות שהיו מאירין ז"ס עליונים שבהם נתפשטה בינה בז"א כנ"ל בימי בהמ"ק ראשון, וכולם היו מאירין בה בבחינת פב"פ כנ"ל. הנה אלו האורות ירדו כולם ונמשכו אל הקליפות בעו"ה, אך לא ט"ס ראשנים עצמם שבה כנ"ל שעלו בז"א, אך אלו הז' האורות ירדו בקליפות, והיא חזרה אב"א כנ"ל בימי החול. וזהו ענין גלות בבל ע' שנה, נגד ז' אורות אלו שהיא בחי' ז', כל א' כלול מ', לכן נקרא גלות בבל, שהוא גימטריא ד"ל כנודע (זהר וישלח קע ע"א), כי מלכות נבנית ע"י¹²⁴⁴ בוכ"ו, חילוף אה"ה⁵¹⁵, שהוא גימטריא ד"ל, ואז שיעור קומת המל' היא אורך היריעה שלשים באמה, ורוחב ארבע באמה (שמות כו ב), כמנין ד"ל. ועתה נתמעטה בניינה וקומתה הראשון שהוא גימטריא ד"ל.

אח"כ בבית שני עלתה בימי השבת פב"פ בבחי' ו', אך בימי החול עלתה פב"פ של בחינת ה'ה⁵¹⁶¹²⁴⁵ שהיתה פרצוף ב"ס שלימות, ושיעור קומתה מהחזה שלו ולמטה פב"פ, והיו ה"ר שלו מאירין בה מרחוק. אמנם לא עלתה היא כנגדן ממש כמו שהיתה בבית א' בימי החול, וזה הענין שחסר ה' דברים בבית שני, ואלו הם אורים ותומים וכו' (#), וזהו ענין מ"ש בזוהר פרשת שמות (דף ט ע"ב⁵¹⁷) כי בית ראשון לקבל ה' עילאה, ובית שני לקבל ה' תתאה. והענין הוא שכבר בארנו שבבית ראשון היו פב"פ עד למעלה בחינת ו', והיו ה"ר מאירין בה, ואז נקרא סיהרא באשלמותא⁵¹⁸, במלוי הלבנה בט"ו לחודש, בסוד חמשה עשר, ה' על י' כנ"ל (נו ע"ג),

---

והיה כ"ז כל זמן שבית המקדש היה קיים וכמ"ש בפע"ח שער התיקון חצות פ"א ובשער הכוונות דף כב ע"ג רד"ו ובדף נג סע"ג (לש"ו).

ז"ל נג ע"ג: כי קודם חורבן ב"ה כמעט שלא היו צריכים ישראל להתפלל לפי שזו"ן היו תמיד פב"פ כי מוחי' דז"א היו קיימין בו תמיד ולא היו מסתלקים כלל ולא היה א.

⁵¹³ שער כט פרק א' במ"ק (הגוב"י).

⁵¹⁴ ע"י שעה"ק דף ע ע"א (הגוב"י).

⁵¹⁵ כלומר האותיות שאחרי אה"ה

⁵¹⁶ לבדוק.

⁵¹⁷ ע"ש עוד ד ע"א ובראשית כו ע"א (לש"ו). לבדוק מאיפה הבאתי המקור למעלה.

⁵¹⁸ ע' זהר יתרו פה ע"א (דע"ה ח"ב יג ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

נמצא כי בהיותן שם למעלה נקרא גם היא ה' עלאה. אך בבית שני, שהיתה בימי החול פב"פ בד' תחתונות שבו, והיא חמישית להם, אז נקרא ה' תתאה. ועוד ט"א עם הנ"ל⁵¹⁹, כי בבית ראשון אמא עלאה הנק' ה' עלאה נתפשטה עד הוד ב' דז"א, ואמנם¹²⁴⁶ המלכות היתה יונקת ממנה, כי שם מקום המלכות. אך בבית שני לא נתפשטה הבינה רק עד הוד ראשון דז"א בלבד, שהוא בחינת גבורה של עתה כנ"ל. נמצא כי המלכות עתה בחול בבית ב' אע"פ שהוא פב"פ, היא מחזה ולמטה, ואינה יונקת מה' עילאה, לכן נקרא ה' תתאה, לפי שאינה יונקת מה' ראשונה, ושמור הקדמה זו על ענין בינה המתפשטת עד הוד⁵²⁰ א' אימתי הוא, ואימתי מתפשטת עד הוד ב'.

והנה אח"כ בחורבן בית ב' היתה המיעוט היותר מועט¹²⁴⁷ שבכל הזמנים, והוא דומה ממש אל זמן חטא אדה"ר, והוא כמו שהיתה בבחינה ראשונה של אצילות אב"א, שהיתה בבחינת נקודה כלולה מי', שהיא המלכות שבה בלבד אב"א תחת היסוד שלו. ונתוסף בה פגם, שאותן הט"ס שלה ירדו למטה בין הקליפות, ואז סמכין את אבידו¹²⁴⁸ שהם נה"י⁵²¹ ז"א הסומכים אותה, וז"ס (איכה ב א) השליך משמים ארץ וגו', כי ת"ת ישראל שהוא ז"א, השליך את המלכות הנקרא ארץ שהיתה תחלה בת"ת שבו הנקרא שמים, ומשם השליכה¹²⁴⁹, אפי' למטה מהדום רגליו שהם נה"י שבו, ונפלה תחת היסוד שבו באחוריו, וזהו (איכה ד ו) ויגדל עון בת עמי מחטאת סדום. כי בדור אנשי סדום היתה המלכות באחורי נה"י דז"א כנ"ל, בסוד (בראשית יט כד) וה' המטיר, אך עתה נפלה בסוד נקודה לבד תחת היסוד, וט"ס שלה ירדו אל הקליפות, מכ"ש הארת ה"ר דז"א שנפלו בחרבן בית ראשון. נמצא כי חטא אדה"ר וחטא חורבן בית שני הכל א', אלא שחטא אדה"ר⁵²² תיקן ממש את הקליפות מה שמתחלה היו בלתי תיקון כמ"ש בע"ה, אבל בעת החורבן בחטא ישראל כבר היו הקליפות מתוקנים, ומה שגמרו¹²⁵⁰ הם, הוא להחזיר¹²⁵¹ ולהלביש בהם את הקדושה כנ"ל, וז"ס (הושע ו ז) והמה כאדם עברו ברית. וזהו הטעם שבימי המשיח לא יאמר עוד חי ה' אשר העלה אתכם מארץ מצרים (מלכים ב' יז לו), כי בגלות¹²⁵² הזה גדול מאד מגלות מצרים הנ"ל.

והנה ענין התלבשות אלו הט"ס שבה בקליפות, הענין כמ"ש במ"א, כי גם אלו הקליפות הם מבחינת¹²⁵³ אצילות בריאה יצירה¹²⁵⁴ הטמא, וכל עולם ועולם {נז ע"ב} כלול מי"ס המתחלקים לה' פרצופים. והנה הנוקבא דזעיר אנפין דקליפה דאצילות היא לילי"ת אשת סמא"ל, והיתה תחילה בבחי' נקודה כלול מי' תחת היסוד של סמא"ל בעלה, ועתה אלו הט"ס נתלבשו בה ונעשין בה¹²⁵⁵ י"ס שלימות, וזהו ענין (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה שאמרו

- מאיר העץ -

⁵¹⁹ הנה הרב אמר בפע"ח שער חג המצות פ"א כי בגלות מצרים היו הז'ין בבחי' תלת כלילן בתלת כבזמן היותן בעיבור ראשון ור"ל כי נסתלקו מהם המוחין והיו רק בבחי' הקטנות היותר אפשרי והיינו כי גם המוחין דיניקה שהם שמות אלהים הנה גם הם לא האירו בשלימות בהז'ין ונתעלמו האותיות יה שבהם ולא נתגלו רק האותיות אלם לבד שהם המוחין דעיבור ונעשו בסוד נאלמתי דומיה דום יה כי האותיות יה שבאלהים נעשו דומיין כי נתעלמו וכמ"ש בזוה"ק פ' וארא כ"ו א' וברע"מ פנחס רכ"ב א' והרי היו אז רק בבחי' המוחין דעיבור לבד וע' מבו"ש שער ה' ח"א פ' ט"ו וזהו שאמרנו שהיו בבחי' תלת כלילן בתלת שהוא בחי' עיבור ר"ל שלא היה מתגלה בהם רק המוחין דעיבור לבד והנה היו אז רק אחור באחור והיתה רק מהחזה ולמטה שבו וכן לא קבלה אז מהה' ראשונות שבו מאומה אלא רק מהחזה ולמטה שבו לבד וכמ"ש הרב בשער מיעוט הירח פ"ב והנה כ"ז היה מסיבת החטא דעץ הדעת כי הרי אמרנו לעיל ענף כ"ה סי' ב' כי ע"י שירד הדעת למטה וירדו עי"ז כל העולמות כולם בהמקום שהם עתה אשר הד' תחתונות דהיצירה וכל ה' דעשיה הנה הם טבועים בתוך הקליפות ושורש ה' דעשיה הרי נודע הוא שהם ה' ספי' דהמלכות דאצילות והד"ת דהיצירה שרשם הוא הנ (דע"ה ח"ב קיב ע"ג)

⁵²⁰ (ת"ז ח ע"א י ע"ב)

⁵²¹ עי' זהר וישלח קעא ע"א שפגיעת השרו של עשו עם המאבק נגד יעקב היה בנה"י.

⁵²² עי' דע"ה ח"ב ט ע"א ז"ל אך הענין בזה הוא כי נודע הוא מ"ש הרב בשער הקליפות פ"ג וכן הוא במיעוט הירח פ' ב' ג' איך שהחטא דעץ הדעת גרם חסרון ופגם בכל הד' עולמות אבי"ע דקדושה ונעשה עי"ז תיקון באבי"ע דקליפה והיינו כי באצילות דקדושה היה מגיע הפגם כביכול גם בא"א ולא היה מאיר באורו אלא שנתעלם ונגזז תוך אר"א והאיר על ידם ועי"ז גרם מיעוט אל נוק' דז"א דאצי' ונסתלקו ממנה כל ט' ספי' העליונים ולא נשאר בה רק אור המלכות שלה לבד ובעולם הבריאה דקדושה נפגמה שם הא"א וגם אבא של הבריאה ואינה מאיר שם אלא רק מאימא ולמטה

מאיר העץ – ח"ה

בתקונים⁵²³ שהוא אדם דעשיה שנתלבש ב' קליפות. ואדם דעשיה הוא בחי' ט"ס אלו דמלכות דאצילות דקדושה הנקרא עשייה שבאצילות, ונתלבשה בנוקבא דקליפה שהוא כדוגמתה בעולם הטמא דאצילות, וזהו ענין אמלאה החרבה שארז"ל (מגילה ו' ע"א) לא נתמלאה צור אלא מחרכנה של ירושלים¹²⁵⁶ נוקבא דקדושה דאצילות⁵²⁴. וזהו ענין במסכת חגיגה (דף ה' ע"ב) ואם לא תשמעוה במסתרים תבכה נפשי⁵²⁵ מפני גוה, מפני גאוותן של ישראל שנטלה מהם ונתנה לאו"ה והבן זה היטב. נמצא כי בהתלבש ט"ס דמלכות בלילית דקליפה, עיקר האבידה זו הוא לז"א, כי ממנו יצאו כנ"ל. וזהו מאמר בזוהר (פרשה במדבר דף קיט ע"ב⁵²⁶) ע"פ קולה כנחש ילך והבן ענין זה היטב. והוא כי בחי' מה שנשארה במלכות דאצילות הוא בחי' מלכות שבה הנקרא זנב, בסוד שארז"ל (ברכות סא ע"א) ויבן ה' אלהים את הצלע רב אמר זנב היתה, וזה הזנב נשאר בה בלבד. והט"ס ראשונות שבה שהם רישא דילה ירדו בקלי', ושכיבא לעפרא, בסוד (במדבר ה' יז) ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן, לכן ישראל שיניקתן מן¹²⁵⁷ המלכות, אינם שולטין בגלות אלא שחה לעפר נפשם, אך האומות שיניקתן מן הזנב הם השולטין, כי אין הנהגה ושולטון עתה אלא בזנבא הנ"ל, ומשם מקבלין או"ה, שהם ג"כ בחי' זנבא שפע ושולטין בגלות זה, וזהו סוד ג"כ מ"ש הכתוב (ישעיה נב יד) כן משחת מאיש מראה והבן זה⁵²⁷.

- מאיר העץ -

⁵²³ קלד ע"ב וע"ש עוד ככו ע"א ובזהר ח"ג רמג ע"ב (לש"ו).

⁵²⁴ ירושלים הנה הוא המלכות רחל בבחי' החיצונית שבה וכמ"ש בפ' שלח דף קע"א ע"א והוא ההיכלות דהמלכות נוק' דאצי' וכל בנין ההיכלות הללו הוא הכל מהניצוצין שנבררו ועלו בעת התיקון דמעשה בראשית כנודע וכן הוא חורבנן כאשר שחזרו ונפלו בעת החטא רח"ל והנה הם עולים ונבררים ג"כ תמיד וככל מה שאמרנו לעיל אלא כי עתה נעשה הבירור והתיקון רק בחלקי היותר פנימי דאותן הניצוצין ג"כ ומתתקן והולך רק הפנימיות דההיכלות שבה אבל בהחיצונית הנה הוא עתה להיפך כי הולך הרשעה ומתגבר עתה תמיד (דע"ה ח"ב סט ע"ד) אולי זה כללי ולכן מקומו לא טוב.

⁵²⁵ כלומר בחרבן (הקדו"ש כו ע"ד)

הט' ניצוצין מהט"ס העליונות דהנוק' דקדושה אשר נסתלקו ממנה ע"י החטא, הנה הם מה שנתוספו ובאו רק בעת התיקון מהאור דהמ"ה והט"ר דב"ן כנודע, והוא מה שנאמר במסתרים תבכה נפשי מפני גווה מפני גאוותן של ישראל שניטלה מהם וניתנה לאו"ה, והוא רק על האור המ"ה דהתיקון אשר ממנו הוא כל בנין הנוק' דהאצילות מה שנתוסף בה הט"ס עליונים שבה ונתקנת ונשלמה בכל פרצופה לגמרי והיא גאוותן של ישראל. הארת ה"ר דז"א שהיו מאירים אליה פב"פ גם הם נסתלקו והלכו אל הקליפות רח"ל ע"ש, וכ"ז הרי הוא מהאור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן כי מהם נבנו פרצופיהם דהזו"ן דקדושה (וכן כל הפרצופים כולם) והוא המעמידם פב"פ כנודע ופשוט הוא והרי לנו כי ע"י החטא הנה נתוסף וניתן להקליפות גם מאור התיקון ג"כ (דע"ה ח"ב ט ע"א). כי אלו הב' מיני ט' הם באים לה בעת התיקון עם השם מ"ה ביחד ומקבלת אותם מז"א כי ממנו הוא כל תיקונה וגידולה ולכן בעת המיעוט הנה הם מסתלקים ממנה וחוזרים לשרשם שבז"א אבל בעת הפגם הנה יורדים עמה הט' עליונים הכלליים ג"כ והם יורדים עמה ג"כ בהעולמות ב"ע והוא מ"ש הרב במיעוט הירח פ"ב כי כאשר חטא אדה"ר אז אותן הט' ספי' העליונים לא חזרו לעלות ולהסתלק ולהתעלם בז"א כמו בעת המיעוט אלא שהם ירדו אז למטה בקליפה רחמ"ל והוא סוד גאוותן של ישראל שניטלה מהם וניתנה לאו"ה שאמר הרב שם כי אלו הט' ספי' העליונים הנה הם הט"ר דב"ן השייכים לספי' המלכות שבה אשר באו בה בעת התיקון עם השם מ"ה ביחד והוא סוד מלך הדר הנאמר בס"פ וישלח הגם שהרי ע"פ סוד הנה הוה הכוונה בו על החסד עלאה המתגלה ומתפשט מהאור הראשון אשר בא בעת התיקון כנודע אמנם ע"פ פשט הרי היה הוא ג"כ רק ממלכי אדום ומצד הקליפה וכמ"ש בנימוקי הרמב"ן הובא בילקוט ראובני פ' וישלח ע"ש בספי' השמינית מספי' הטומאה והוא מובן ע"פ דברינו כי הנה הוא תמצית דתמצית מאור התיקון שהוא גאוותן של ישראל שניטל מהם ע"י החטא והפגם וניתנה לאו"ה והוא מלך הדר הטמא אשר מלך בארץ אדום ובסוד הכתוב גם את זה לעומת זה עשה האלהים וכמ"ש בילקוט ראובני שם וכבר כתבנו בזה לעיל דרוש א' ענף ז' ע"ש ועכ"פ כי בעת החטא והפגם הנה יורדים הט' עליונים בקליפה ור"ל על הט' עליונים הכלליים דהב"ן אשר באו בעת התיקון עם המ"ה יחד ואותן אשר שייכים להמלכות של הנוק' הנה הם היורדים עם הט' אחרונים דהכתר דהמלכות שבה כנ"ל סי' ג' ע"ש והבן אבל הט' אחרונים הפרטיים דאותה המלכות הנה הם אינם יורדים אפי' בעת הפגם אלא שהם מסתלקים למעלה כמו בעת המיעוט והטעם הוא כי אם ירדו הם היו נפגמים יותר מדאי ח"ו כי הרי הם למטה מהכתר הנז' שהרי הם הט' אחרונים אליו (דע"ה ח"ב קטו ע"א)

⁵²⁶ ז"ל:

תרגום:

⁵²⁷ כל תיקון הירח תלוי בתיקון העולמות ב"ע כי הנוק' הוא שורש לבי"ע בכל מציאותם והנהגתם לכן הם תלויים זה בזה בכל עניניהם (ביאורים ח"ב יא ע"א).

מאיר העץ – ח"ה

שער לו פרק ג מ"ק¹²⁵⁸

ונדבר בבריאה ג"כ, כי אדה"ר חטא בבריאה הקדושה ג"כ¹²⁵⁹, וגרם חשך חסרון גם באבא, לכן אין ניכר בבריאה רק אמא לבד, וז"ס (תיקו"ז כד ע"ב) אמא¹²⁶⁰ מקננא בבריאה בג' ספיראן עלאין דכורסיי, כי או"א¹²⁶¹ (תהלים יח יב) ישת חשך סתרם, וכנגדן בבריאה הטומאה נעשה תיקון או"א הטמאים אשר שם, ונמשך להם אור מאו"א כמ"ש בע"ה. וגם ביצירה גרם אדה"ר להסיר אור אמא ולא נשאר רק אור ז"א, וז"ס (תיקו"ז שס) ז"א מקננא במט"ט, וג"ר שלו היו שם מכוסים בחשך ואינם מאירין, וכנגדן ביצירה הטומאה נתקן ז"א¹²⁶² שבה, ונמשך לו אור¹²⁶³. גם בעשייה גרם חטאו להסיר אור הז"א, ולא נשאר רק נוקבא, וז"ס (תיקו"ז שס) מל' מקננא באופן, וכנגדו נתוסף בעשייה הטמא תקון על מציאות א"א, והוא סוד גדול אסור לגלותו, והוא במקום רדל"א. והרי בזה ידעת איך¹²⁶⁴ האור הולך ומתמעט בסידורו, ובטומאה הולך ומתרבה בסידורו, וזהו אמלאה החרבה (יחזקאל כו ב) כנ"ל. ודע מה שאמרנו למעלה, כי יצירה ועשייה הם טו"ר מעורבים, הכוונה בהם עצמן ולא ב"ס המקננים בהם ח"ו כמ"ש. גם ידעת כי אדה"ר וישראל חטאו חטא א', רק שאדה"ר תיקן מתחלה מציאות תקוני הקלי', ואח"כ הלביש בהם הקדושה.¹²⁶⁵ אבל ישראל מצאו כבר מתוקנת הקלי', ולא גרמו רק להחזיר ולהלביש בהם הקדושה ע"ד הנ"ל, וזה אומר¹²⁶⁶ משחת מאיש מראהו (ישעיה נב יד) והמה כאדם עברו ברית (הושע ו ז) והבין¹²⁶⁷.

והנה אותן הט"ס של המלכות שניתנו לחיצונים נרמזו במס' חגיגה (ה ע"ב) בפסוק ואם לא תשמעוהו במסתרם תבכה נפשי⁵²⁸ מפני גוה, מפני גאותן של ישראל שניטלה מהם וניתנה לאו"ה⁵²⁹, כי הוא דרוש הנ"ל ממש. וז"ס (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, והוא באדם דעשייה שנתלבש ע"י¹²⁶⁸ הקלי', פי' המלכות דאצילות הנקרא אדם דעשייה והבן, בסוד לבישת שק בענין עשו כולו כאדרת שער (בראשית כה כה), הוא ת' איש ואחיותו מד' עולמות שלהן¹²⁶⁹, שיובן מזה שאין תיקון באצילות הטומאה רק בזו"נ סמא"ל ולילית, שהוא ביצירת הטומאה נגד יעקב שמקנן ביצירה, והוא מקבל י"ג ת"ד דא"א, לכן עשו נקרא כולו כאדרת שער¹²⁷⁰. והנה {נז ע"ג} נמצא כשנתלבשו ט"ס אלו דנוקבא בקליפה, נמצא כי עיקר אבידה הוא לז"א, כי משם יצאו למלכות¹²⁷¹. ובזה תבין שאמרו רז"ל (יומא סט ע"ב) ירמיהו לא אמר והנורא, לפי שגויים מרקדים בהיכלו איה נוראותיו, דניאל לא אמר הגבור כו', והענין שכבר ידעת שבחורבן בית ראשון אותה הארה שהיתה מגעת אליה פב"פ מה"ר שבת"ת¹²⁷² נסתלקו, והלכו אל הקליפות, אך היה עדיין פרצוף שלם בת י"ס. אמנם זה היה אחר החורבן, אבל בעת החורבן לא היתה יכולת אל הגוים ואל הקליפות לשלוט בבהמ"ק, אם לא שבאותו רגע חזרה המלכות בסוד נקודה א' ונהרס כל בנינה לגמרי, ואחר גמר החורבן חזרו הי"ס אב"א, וכראות ירמיהו ע"ה ענין זה, לא רצה לומר והנורא, כי נורא הוא סוד ת"ת דז"א, כמ"ש¹²⁷³. והנה מחצי ת"ת הזה, משם היה מתחלת גולגלת דנוקבא ותחלת בנינה, ולהיות שעתה נחרב כל בנינה, א"כ אין ראוי להזכיר נורא. ודע כי נורא אותיות ארו"ן, לרמז אל המלכות הנקרא ארו"ן⁵³⁰, לפי ששם התחלת בנינה. וכן ארו"ן גימטריא נז"ר, כי מן נורא זהו סוד נזר וכתר שלה. גם דע כי לב' חצאין נחלק ת"ת זה, באופן שהם ב' נוראות, וז"ס (תהלים סה ו) נוראות בצדק תענינו, ולכך אמר ירמיהו גוים מרקדין בהיכלו איה נוראותיו. גם אמר לשון "איה" לרמז כי מסוד נורא זה נעשה לה ג"ר שהם כח"ב הנקרא איה⁵³¹, וזהו איה נוראותיו. ואמנם דניאל היה בסוף החורבן, אחר שנשלמו ע' שנה של הגלות, וראה שאפילו אם יחזור הבית למקומה ראה את חורבנה, וכבר ידעת כי בחורבן בית שני נחרבה כל המלכות ונשארה בסוד נקודה לבד, ואז לא היה כמו חורבן ראשון. כי סוד ה"ר ירדו אל החיצונים, אך שאר ט"ס שבמלכות חזרו למעלה אל שרשם כמו שהיה בתחלה¹²⁷⁴, בסוד

נצטמצמה המלכות דאצילו תונתמעטה במיעוטים רבים בכל השיעור שיהא אפשר לעולמות ב"ע להתייחד עמה ונתפשטה וירדה בהם עצמן ג"כ בסוד מיעוט הירח לקבל העבודה מהם שיהא כל תהלוכותיה בגלותה ומיעוטה על פי מעש ההתחוננים (כללים ח"א כד ע"א)

⁵²⁸ עי' שער רוה"ק טז ע"א (לש"ו).

⁵²⁹ עי' לעיל הערה 525.

⁵³⁰ עי' זהר ארון אדון כל הארץ

531

מאיר העץ – ח"ה

(חולין ט ע"ב) לכי ומעטי א"ע, שט"ס נשארו למעלה. אבל בחורבן¹²⁷⁵ בית שני אפי' ט"ס שלה ירדו וגלו אל הקליפות, לכן לא אמר הגבור, כי כל מציאות המלכות הוא מצד הגבורה, ומשם נבנית בט"ס עליונים¹²⁷⁶ בסוד עטרה¹²⁷⁷ דגניז באו"א. והנה גבורות הרבה מתפשטין ממנה אל המלכות, והם סוד ההוד של ת"ת שנעשית בינה במלכות ויסוד¹²⁷⁸ גבורה והוד שבמלכות, כל אלו נקראו גבורות, לכן אמר גוים משתעבדין בבניו, שהם סוד הגבורות אלו, שהם הבנים של אמא¹²⁷⁹ גבורה עלאה. אם כן איה גבורותיו, לכן לא הזכיר הגבור, שהוא יותר למעלה מציאותו, כי אפילו הט"ס שלהם¹²⁸⁰ גלו בין הקליפות.

מ"ק¹²⁸¹ והנה כל זה הוא בימי החול, שתמיד היא עומדת בבחי' נקודה שבמלכות¹²⁸² שבה בלבד, תחת היסוד דז"א. אמנם ע"י תפלות ישראל ומקיימי מצות התפלה, יש בנו כח להעלותה בסוד פרצוף שלם אב"א מהחזה דז"א ולמטה, ואח"כ חוזרת פב"פ, ואז הוא יורד בנצח שלו והיא עולה בהוד שלו כי אע"פ שהיא מהחזה דז"א ולמטה שהוא למעלה מנ"ה, עכ"ז כדי לבא פב"פ צריך לחזור נקודה א' תחת היסוד, ואז עולה בהוד דז"א שהוא בינה דיעקב¹²⁸³, שבו בחי' שם בוכ"ו כנודע, ואז הוא צריך לכפוף (עד הנצח לכוף קומתו)¹²⁸⁴ להזדווג עמה. ואחר התפלה חוזרת בסוד נקודה אב"א ביסוד שלו. ואמנם בשבת יש לה ממילא ע"י קדושת שבת בעצמו מה שהיה לה בחול ע"י תפלה כנ"ל. ואח"כ ע"י תפלת שבת היא חוזרת פב"פ בחי' ו', ואין זה אלא ע"י תפלתנו, שאז עולה {נז ע"ד} כמה מיני מדרגות בעת קבלתנו את השבת. גם בכל התפלות מתפלת שחרית עד מוסף, שאז נעשה בחי' ו' דפב"פ. אמנם ממילא ביום השבת היא פב"פ בנה¹²⁸⁵ דז"א, והוא מה שאנו עושין ע"י תפלתנו בחול. ומה שהוא ממילא בימי החול הוא מבחי' א' דאב"א, שעמדה בבחי' נקודה תחת היסוד, והט"ס ראשונים יורדות אל הקליפה דמלכות הנקרא לילית דאצילות הטמא, וזה יתבאר עוד באבי"ע דקליפות¹²⁸⁶ ע"ש בדרוש.

שער לו פרק ד¹²⁸⁷

ונבאר עתה בדרך כללות ענין ג' זווגים שיש בזו"נ: א', הוא בחי' זווג דאב"א, והוא בהיות הנוקבא אב"א מהחזה דז"א ולמטה. ב', הוא בהיות שניהן שוין בכל שיעור קומתן פב"פ. ג', הוא בהיותה¹²⁸⁸ פב"פ בבחי' היותה קצר¹²⁸⁹ הקומה מהחזה ולמטה כנ"ל. ודע כי בעת בריאת עולם, לא היה רק ב' זווגים ראשונים בלבד, אך זווג הג' לא היה אז, וכנ"ל בדרוש, כי ענין זווג זה שלישי לא נתחדש רק מזמן בית ב' ואילך, ונבאר ענין ב' זווגים ראשונים.

הנה קודם שנברא העולם וקודם שנברא אדה"ר, היו כל העולמות בבחי' אב"א⁵³² שהוא בחי' עשיה, שהוא אחר¹²⁹⁰ והבן זה היטב. וע"כ ענין אלו הט"ל מלאכות הם בימי החול, כי הם בסוד עשיה, כי שם הוא המעשה שהוא בחי' אב"א, וענין זה נוהג בכל¹²⁹¹ העולמות, ואז בששת ימי בראשית שהם ימי החול, אז היו אותן הט"ל מלאכות נעשין בבחי' עשיה, שהיא בחי' אב"א. והנה טעם היותן אב"א, היה מפני שכאשר עדיין לא נתקנו הג"ר, כאשר ירד האור בז"ת, לא היו יכולין לסובלו, ומפני כך מתו בסוד (בראשית לו לא) ואלה המלכים כנודע. ואחר שנתקנו ג"ר דהיינו ג' נקודות הראשונים דהיינו א"א דאצילות הוא כתר דאצילות וח"ו"ב הם או"א¹²⁹² ונעשו בחי' פרצוף, ונתמעט האור ע"י תיקון התפשטות הפרצוף כמבואר במקומו. ואז ע"י (המעטת) התפשטות¹²⁹³ האור יש תיקון לשיוכלו התחתונים לקבל האור, ואז היה יכולת בזו"ן לקבל האור. וכאשר נתקנו או"א ונעשו פרצוף¹²⁹⁴, הנה פסולת בירורים שנשתיירו מהם והדינין הקשים שבהם, כולם ירדו למטה בזו"ן, ואז נתקן זו"ן תחלה בבחי' אב"א, והיו כל הדינין וכל הקליפות שם כנ"ל. וכשראה המאציל העליון שאם אז היה מתקן את זו"ן פב"פ, יהיו הקלי' והדינין מתאחזין באחוריים שלהם, כי אחוריים הם בחי' דין כנודע, ובפרט שהם למטה בבחי' זו"ן, לכן הניחם בחי' אב"א, ועי"ז לא יוכלו הקלי' להתאחזו שם, אבל לא היה צריך שמירה כדי שלא יתאחזו בפנים שלהם, כי אין שם אחיזה אל הקלי'. והנה כל העולמות היו אז בבחי' אב"א לסבה הנ"ל, וכבר נתבאר בדרוש מדרגות העולמות איך היו קודם שנברא אדה"ר מעלות¹²⁹⁵ העולמות העליונים מאד, ובהיות זו"ן שם למעלה במקום או"א, היה גם שם בבחי' אב"א⁵³³, ואז

- מאיר העץ -

⁵³² עי' עוד בסדר אבי"ע פרק ה' ועי' ספר הכללים כלל יח ענף ח' אות ז' בסופו שם (לש"ו).
⁵³³ נעשה גופו מהיצירה והבריאה יחד ואור נשמתו אשר מהאצילות היה ע"י שעלו הזו"ן אשר היו אז במקום או"א של עתה ועכ"ז הנה היו בבחי' אחר באחור בהפנימיות שבהם וכמ"ש בשער מיעוט הירח פ"ד שהיו אחר באחור גם בהיותם במקום או"א של עתה ולכן עלו למעלה בחיך

מאיר העץ – ח"ה

נזדווג והולידו לאדה"ר מבחי' אב"א בהיותן למעלה והבן היטב. והנה אחר שנברא אדה"ר לעבוד את האדמה⁵³⁴ ולשמרה כמ"ש בפסוק (בראשית ב טו), אז ע"י תפלתו ביום ההוא קיצץ הקוצים מן הכרם וסילק הקלי' אשר שם⁵³⁵, ועי"כ חזרו זר"ן פב"פ⁵³⁶ שוין בכל קומתן, בבחי' (ב') (ו')¹²⁹⁶ הנ"ל. והנה כמו שתיקן בעולם אצילות כן גרם תיקון בכל העולמות של בריאה

או"א של אז שהיו במדרגת הב' רישין תתאין דהא"א ושם נזדווגו פב"פ הן בהפנימיות שבהם והן בהחיצוניות שבהם שהוא הזווג דפב"פ העיקרי ועי"ז יצא אור נשמתו אמנם הזר"ן עצמן בהיותן במקומם שהוא במקום או"א של עתה היו רק אחור באחור בבחי' פנימיותן ולא חזרו פב"פ במקומן גם בפנימיותם אלא רק אח"כ שהוא ע"י הנסירה ועי"י אדה"ר וכנז' ודי בזה (דע"ה ח"ב לג ע"ב) עד שלא נבאר אדה"ר היו כל העולמות אב"א (כללים ח"א קג ע"ד), אמנם זה לא בחי' אב"א של עכשיו לפי המדרגת העולמות של עתה אלא הכוונה רק על פי מדרגת העולמות של אז (כללים ח"א קח ע"א)

⁵³⁴ שעה"ק עג ע"ב (לש"ו).

⁵³⁵ עי' ע"ח שער ח פרק ו וכאשר אדם החזירם (נ"א וכשאדם מחזירם)⁵³⁵ פב"פ ע"י מצות ומעשים הטובים אז נגמר ונשלם אחור א' שלם לזה ואחור א' שלם לזה, ויכולין להחזיר פב"פ. וטעם הדבר⁵³⁵ כי האדם התחתון ע"י מעשיו גורם זווג עליון⁵³⁵, ויורדין טפין עלאין למטה שהם בחי' המוחין דז"א והם בחי' החו"ג, אשר הם (נ"א משם)⁵³⁵ עיקר הטפה כנודע⁵³⁵. כי אין יוצא מיסוד דבינה רק חו"ג, כי מן החכמה ובינה דז"א אינו יוצא רק הארה בעלמא⁵³⁵, שמכים החסדים המגולין שם⁵³⁵ ומוציאין אורותיהן לחוץ⁵³⁵. והנה בבא אלו החו"ג בראש ז"א, כדין איהו נקיט החסדים ומשתלים אחור ידיה, ואיהי נקטא גבורה ומשתלים אחור דידה וכדין אתהדרו פב"פ כמ"ש בברכת אבות (שעה"כ שער העמידה ב'), והרי בארנו איך החו"ג גורמין הגדלת אחוריים ועי"כ יכולין לחזור פב"פ.

עי' בהגר"ן □ ספד"צ וסוד הנסירה הוא שמוחין דאבא מסתלקין להאיר⁵³⁵ לדעת⁵³⁵ ולנוקבא, ואח"כ מסתלקין מוחין דאבא למעלה לשרשו, ומתוך כך נחשכה הנוק' ששרשה בחכמה⁵³⁵, ואז⁵³⁵ כל הדינין שבדכורא ניתנין לנוקבא ובו נשארו כל החסדים, ובשביל כך אין להם דיבוק יחד וננסרו לבא פנים בפנים

⁵³⁶ הזווג העליון דאו"א ע"ש ולכאורה הוא (הגהה ע') עיקר עומק הדברים בזה לקמן דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד' ה') סתירה גדולה ממה שאמר בדרוש מ"ן ומ"ד דרוש א' ובכ"מ שהיו אז הזר"ן רק אחור באחור עד שלצורך בריאת נשמת אדה"ר הוצרכו לעלות בחיק או"א כדי להזדווג שם כי למטה היו רק אחור באחור וכנ"ל וכנודע ג"כ מכל סוד הנסירה משום שהיו אחור באחור ולא הוחזרו פנים בפנים רק ע"י אדם הראשון כמ"ש הרב בדרושי נקודות ספ"ו ובשער מיעוט הירח ספ"ד והוא מזוה"ק בראשית ל"ה רע"א אך הענין הוא כי הרי נודע שכל מציאות העולמות ב"ע הנה הם נעשו כולם משפעת הזר"ן ע"י זווגם ע"ד מציאת הזר"ן דאצילות שיצאו מזווג דאו"א וכמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ט ע"ב ע"ש וכן בכ"מ והוא מרומז בהעשרה מאמרות דמעשה בראשית הנאמר בכל א' ויאמר אלהים שהוא גימט' אמ"ר ק"ב כי נעשו כל מע"ב ע"י אמ"ר וק"ב אשר משפעת הזווג דהזר"ן וע' דברינו בספר הכללים כלל י"ט אמנם הוא כי הנה העולמות עצמן עם כל פרטי הדומם צומח חי שבהם הם נעשו מזווג החיצוניות והנשמ (דע"ה ח"ב לג ע"א) אמנם בכל המקומות הללו אשר בע"ח קיצר הרבה אך במאמרי הרשב"י ובפע"ח הנז' שם ביאר הרב הענין בארוכה וכן הוא ג"כ בספר שער הקדמות דף ע"ז סע"א ע"ש (דע"ה ח"ב קמט ע"ג) שגם אחר מעלתם הגדולה דהעולמות כולם קודם החטא עכ"ז הנה היו הזר"ן אז רק אחור באחור ולא הוחזרו פב"פ אלא רק ע"י אדה"ר וגם זה הנה הגם שבבחי' אחת היה זה תיקון וזכות מה שהחזירם פב"פ וגרם להם יחוד אך בבחי' אחרת היה זה קלקול ופגם גדול כי החזירן פב"פ למעלה שלא בעונתן והוא בעת שהיה חסר עדיין תיקון הרבה למטה ונעשה ע"ז כח וחיזוק (דע"ה ח"ב קנ ע"א)

עי' ספר הגלגולים פרק יז ומאמרי רשב"י פרשת קדושים ולקמן מ"ן ומ"ד פ"א ונקודות פרק ו' ועי' פע"ח ראש השנה פרק ב' ושער הקדמות עז ע"א סמוך לסופו שם ע"ש וסדר אבי"ע פרק ה' ועיין עוד שעה"כ דף צא ע"ב סמוך לסופו ומה שכתבתי בגליון שם - ז"ל וכן היה אז ענין הנסירה והחזרת פב"פ באדה"ר עצמו ג"כ וכמ"ש בזה הקודש ח"א לה רע"א שהם תלויים זב"ז וכ"ז נעשה ע"י המצות ומע"ט של אדה"ר וכן הוא ג"כ בנקודות פ"ו ובמיעוט ירח פ"ד ובסדר אבי"ע פ"ה אמנם כ"ז היה רק על החזרת פב"פ לבד ואולי היה נעשה ע"ז נשיקין וחיבוק אמנם הזווג התחתון הנה היה נתעב עדיין כי היה ממתין עד שבת בראשית אמנם אח"כ בסיבת הנחש והחטא דעה"ד ע' ונזדווג אדם עם חוה לאחר החטא ובזוהמת הנחש אשר על חוה הולידו לקין והבל והוא אחר החטא כמ"ש בזה ח"א נד ע"א ובח"ג עו ע"ב ובאד"ר קמג ע"א וכן הוא בספד"צ פ"ג והנה גרם עי"ז פגם גדול למעלה כי נעשה עי"ז זווג למעלה ג"כ בעת החטא והפגם ונעשה עי"ז למעלה ג"כ סוד ביאת נחש על חוה והיינו ע"י כלילות רח"ל שנאחזים להכלל בהק"ך צרופי אלהים רח"ל כמ"ש בשעה"ק לו ע"ב ורע"ג וכן במאמר"י דף מ ובמבו"ש נז סע"א ועי' עוד כ"ז בפע"ח ר"ה דף קכט ע"ג (ע"ד) וכן בשעה"ק דף עז סע"א וכאן לעיל בסמוך צ סע"ג ורע"ד (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

יצירה והחזירם פב"פ. אבל עולם עשיה לא תיקן, לפי ששם הרע מרובה על הטוב, כמ"ש {נח ע"א} בע"ה בדרוש אבי"ע, ופסולת מרובה על האוכל, ויש שם קליפות רבים מאד, לכן נשאר עולם העשיה בבחי' אחר¹²⁹⁷, ושם באותן אחריים נאחזים הקלי' אשר שם בעשיה הנקרא אלהים אחרים. ואמנם בג' עולמות העליונים תיקן והחזירן פב"פ, ותחלה ננסרו האחריים כנודע, ואח"כ החזירו ז"ן פב"פ באצילות¹²⁹⁸, ואז היתה יום השבת, וזהו הטעם שנאסרו ט"ל מלאכות בשבת, לפי שהם בחי' אב"א, שהם בחי' המעשה הנקרא עשיה, והעושה כן גורם להחזיר העולמות לבחי' אב"א כמתחלה.

ואמנם הזווג הג' הנ"ל שהוא זווג פב"פ מהחזה ולמטה, זה לא היה בעת בריאת העולם כן רק בזמן בית שני כנ"ל, והוא אשר אנו עושין עתה ע"י תפלינו בימי החול אחר החורבן כנ"ל⁵³⁷.

שער לז פרק א מ"ת¹²⁹⁹

השער הרביעי שער יעקב ולאח ויתחלק לה' פרקים

ונבאר עתה ענין יעקב ולאח דרך כללות. הנה לעיל בארנו כי אלו הם בחי' אחריים של או"א שנפלו בעת מיתת המלכים ולא ירדו לעולם הבריאה⁵³⁸, אלא נשארו באצילות במקום רחל שהיא נוקבא דז"א, לכן אין מיתה נזכר בהם רק נפילה וביטול בעלמא, וכיון שכן לכן בעת התיקון של הזו"ן שהם ישראל ורחל אחר שיתקנו זו"ן, יתקנו אלו האחריים הנ"ל, ואין להם יכולת להתתקן כלל עד שיתקנו זו"ן. ואע"פ שהם אחר דאו"א, שהם יותר גבוהים מזו"ן, והיה ראוי שיתקנו מקודם, עכ"ז כיון שהם אחריים גמורים, חיצונים שבאו"א שהם דינין, לכן צריך שיתקנו תחלה זו"ן בבחי' הגדלות, כי יש בהם בחי' פנים ג"כ, ואח"כ יתקנו אחריים של או"א. כי כיון שירדו במקום הנוקבא, א"כ בתיקונה יתקנו גם הם כנ"ל. וכבר נת"ל שבאלו האחריים לא נזכר בהם מיתה כי נשארו בעולם אצילות, משא"כ הזו"ן, וזה שארז"ל (ב"ר פ"ז ט"ו ה) (ג')¹³⁰⁰ נובלות (הן)¹³⁰¹ נובלות, חכמה של מעלה תורה. גם במסכת דמאי (פ"א מ"א) אמרו נובלות תמרה, פ"י הענין כי הנה אבא הוא נקרא חכמה {נח ע"ב} סתם דאצילות, ומן אבא נפלו אחריים שלו למטה במקום הנוקבא של אצילות כנ"ל.¹³⁰² והנה יעקב הוא תורה שבכתב הנעשה מן אחריים⁵³⁹ הנובלות מן החכמה העליונה שהוא אבא כמ"ש בע"ה. ולהיות¹³⁰³ שהם דינין קשים, ומרים כי הם אחריים החצונים שכולם באו"א, ולכן נקרא נובלת התמרה לשון מרירות ודינין קשין. או ירצה פ"י אחר יובן בפסוק (דברים לג ד) תורה צוה לנו משה מורשה⁵⁴⁰, כי חכמה זאת הוא בחי' כלי יסוד דאבא המלובש תוך ת"ת דז"א, ומכח האורות שיוצאין ונפלין ממנו¹³⁰⁴ מחוץ אל ז"א, שם הוא עושה¹³⁰⁵ בחינת יעקב הנקרא תורה. וז"ס תורה צוה לנו משה, כי משה הוא בחי' יסוד אבא⁵⁴¹ המתפשט תוך ז"א כמבואר אצלנו, והוא אשר הוציא לחוץ את התורה

- מאיר העץ -

⁵³⁷ כל תיקון הירח תלוי בתיקון העולמות ב"ע כי הנוק הוא שורש לבי"ע בכל מציאותם והנהגתם לכן הם תלויים זה בזה בכל עניניהם (ביאורים ח"ב יא ע"א).

⁵³⁸ עי' ספר הליקוטים דף עב ע"ג סמוך לסופו כי האחריים היו משמשים רק לכלים דיעקב אבל האורות היו כמ"ש בהארת המוחין פ"א וכן לקמן פרק ג' (לש"ו).

⁵³⁹ עי' עוד בחי' יעקב באנ"כ פרק ט' ובלאה ורחל ספ"ב וכאן ספ"ג ובהארת המוחין ספ"א ובשבירת הכלים פ"ב סמוך לסופו ובשע"כ נט ע"ד ובשער הכללים ריש פרק יא ופרצופי זו"ן פ"ה ושם פ"א (לש"ו).

⁵⁴⁰ אמנם בעת גאולת מצרים ובמתן תורה אשר היה עומד אז שיתקון העולם כולו כמו קודם החטא ולבוא לתכלית תיקון העתיד אלו שזכינו להלוחות הראשונות ע' זוה"ק ס"פ יתרו ופ' משפטים קי"ד רע"א לכן הפליא הקב"ה ועשה חדשות בארץ לייסד הכנה ופעולה לתקן את החסרון אשר היה חסר עדיין בבנין בית ישראל בענין היחוד הנ"ל ולייחדם ביחוד גמור כדי שיהיו כולם מרכבה שלימה לאור יחודו ית"ש לשכון בתוכם ממש וזהו הענין מה שייסד שורש דאותו הדור בהארת אור הדעת דאבא הנמשך מסוד אוריא עלאה חכמתא עלאה סתימאה שהוא אור הגנוז אשר הוא שורש אבא כנודע ולכן ניתן להם התורה כי התורה הנה היא מיסוד אבא הנבקע ויוצא לחוץ כמ"ש בשע"ק דף ל"ח ע"א וכן בשע"כ דף מ"ח ע"ד ודף ק"ט ע"ב כי ספר תורה הוא יסוד דאבא וע' עוד שער יעקב ולאח ספ"א (דע"ה ח"ב קלא ע"ב)

עיקר לאה מבחי' מלכות דתבונה המתלבשת תוך ז"א ולכן הנה נכללת לא הבתבונה אשר באור האזן וכן נכללת ג"כ בז"א משום שעיקר המלוכת דתבונה מתלבש בז"א ונעשה בו לעצם מעצמי (ביאורים ח"א ל ע"ד)

541

מאיר העץ – ח"ה

שהוא בחי' קהילת יעקב, שבו מתקבצין ונקהלין האורות היוצאין מיסוד אבא לחוץ ונעשין בחי' פרצוף יעקב⁵⁴²¹³⁰⁶.

שער לז פרק ב מ"ת¹³⁰⁷

ונבאר אופן ירידת אלו האחוריים למטה במקום נוקבא דז"א, כי הנה יעקב שהוא אחוריים דאבא נפל למטה ועמד לפני הנוקבא דז"א בהיות הנקבה עומדת שם, שעדיין לא ירדה היא, והיו אחוריים דיעקב נגד פני רחל כמ"ש. אח"כ ואחוריים דאמא שהיא לאה גם הם ירדו למטה באצילות, ועמדו באחורי רחל נוקבא דז"א, והיו פני לאה כנגד אחורי רחל ופני רחל נגד אחורי יעקב, ונמצאת רחל באמצע, כי עדיין לא הגדיל ז"א כדי שיתפשטו רגליו למטה בבחי' י"שורון כנ"ל, וכאשר יצאו המלכים של ז"א, ונפלו גם הם ומתו ממש וירדו לעולם הבריאה, ויורדת הנוקבא למטה בבריאה, נשאר מקומה ריק ופנוי באמצע יעקב ולא, ואז כל זמן היות ז"א¹³⁰⁹ בלתי תיקון למטה בבריאה, היו שם יעקב ולא, בבחי' פנים ואחור¹³¹⁰, ר"ל פני לאה¹³¹¹ באחורי יעקב שהוא מדרגה הב' הנז', עד שיתקנו זו"ן. אבל או"א למעלה בשער המלכים פ"ח נתבאר שם, כי היתה בהם בחי' פנים ואחור, ר"ל פנים דאבא באחור של אמא, והוא בהיפך יעקב ולא. וטעם שינוי זה, לפי שהנה נודע שפני אבא ופני זעיר אנפין ופני אמא בהיותן מלבישין את א"א כנודע, הנה כולם פניהם הם עומדין כסדר {נח ע"ג} עמידת פני א"א¹³¹², כדי לקבל הארת פני א"א הכופף קומתו ומאיר בפניהם ומסתכל בפניהם, ועד"ז צריך גם ז"א שיסתכל ויאיר גם הוא בפני יעקב הנמוך וקצר ממנו, שראשו מתחיל נגד החזה שלו כנ"ל. ובהיות פני יעקב מכוונים ונוטים לצד, שנוטים פני ז"א. נמצא שכאשר ז"א כופף קומתו, יכול להסתכל בפני יעקב ולהאיר פניו כדוגמא זה ה. אמנם אם יהיה פב"פ ז"א ויעקב, הנה יעקב עומד נמוך ושפל למטה מאד מאד. והנה כאשר יכופף ז"א קומתו וראשו למטה להסתכל בו, לא יסתכל אלא באחורי דיעקב, לכן הוכרח שיהיה אחוריו לצד פני ז"א כדי לקבל הארת פני ז"א, ע"ד אבא שהוא שרשו של יעקב כנ"ל, שגם הוא מקבל הארת פני א"א. והנה כיון שהוכרח יעקב לעמוד כך, חזרה לאה להפוך פניה נגד אחור יעקב להסתכל בו ולקבל הארתו מבחי' אחור, ויש בה יכולת לקבלם. אבל למעלה באמא עלאה, שאבא הפך פניו אליה אחר שנתקן רישא דעתיק יומין, אז הוכרח אמא לישאר בבחי' אחור, כי אין בה יכולת¹³¹³ להפוך פניה נגד פני אבא שהפך פניו נגד צד נטיית פני א"א ועתיק כנ"ל. לכן נשאר לאה ויעקב פנים שלה באחור שלו. והנה כאשר נתקנו זו"ן¹³¹⁴ ועלו למעלה במקומם באצילות, הנה ז"א שהוא ישראל נגדל בזמן העיבור הב', ואז מתארכין רגליו ומתפשטין עד למטה בבחי' י"שורון כנ"ל, ואז גם נוקבא רחל עומדת עמו אב"א מהחזה ולמטה¹³¹⁵, נמצא זו"ן¹³¹⁶ מפסיקין בין לאה ליעקב. ובתחלה שהיה ז"א קטן, קודם התיקון, ולא היו מתפשטין רגליו עד למטה, היה שם מקום לסכול ג' פרצופים, לאה יעקב רחל זה בצד זה כנ"ל. ועתה¹³¹⁷ שנתפשטו רגלי ז"א למטה, אין מקום לסכול ד' פרצופים ביחד, ואז עלתה לאה למעלה ועמדה באחורי ז"א פנים באחור עד החזה, ורחל לבדה נשארה אב"א למטה עם ז"א, והיה מחזיר יעקב אחוריו נגד פני ז"א. ונמצאו ג' בחי' לבד עומדות שם, ואז נקרא ז"א י"שורון מלשון שורה, בסוד שורה של ג' בני אדם (ביצה יד ע"ב), ומפני חסרון המקום עלתה לאה למעלה, ונשארה רחל במקומה האמיתית שהוא נגד חזה דז"א. וגם מפני שהיא נקבה, ובחי' נוקבא היא אחור¹³¹⁸, וגם מפני שעדיין אין בה כח לעמוד עם ז"א פב"פ עד אחר הנסירה כנודע¹³¹⁹.

¹³²⁰ אמנם צריך לתת טעם למה עלתה לאה ולא יעקב, אבל הענין מכמה טעמים שנבאר, והוא כי הנה נת"ל כי ב' בחי' הם אשר בבחי' הא' היה לאבא יתרון על אמא בהיותו¹³²¹ קודם התיקון. ובבחי' ב' היה לאמא יתרון על אבא. ואלו הן, הנה כאשר נתקן רישא דעתיק¹³²², חזרו או"א במדרגה הג', שהוא פנים ואחור, שהוא פני אבא נגד אחורי אמא. נמצא כי בבחי' א' יש יתרון לאבא שהיה בו כח לקבל אור פני עליון בפנים שלו ממש, אבל אמא לא היה בה כח לקבל האור אלא דרך אחור. ובבחי' אחרת יש {נח ע"ד} לאמא יתרון, כי אחוריה קבלו אור פנים גדול ונמתקו יותר מאחוריים של אבא, שלא קבלו הארה עליונה, לכן היה¹³²³ כאן ביעקב ולא ב' בחי' אבא.

- מאיר העץ -

⁵⁴² כללי: ביאורים ח"ב פח ע"ב - לאה נעשה מאחוריים דמלכות דאימא ותבונה שהוא סוד קשר של תפילין של ראש אשר מצד אחוריו דז"א כנגד מוח הדעת שבו ומתפשטת עד כנגד המחזה שבו עד ראש רחל, אבל זה רק שייך לכלים שלהם אבל אורם ונשמתם נעשה מהאורות דאו"א עצמן אשר לאחר התיקון

מאיר העץ – ח"ה

שינוין ביניהן, והם אלו אשר נבאר. כי הנה להיות שיש יתרון לאבא על אמא כנ"ל שהיה בו כח לקבל הארה דרך פנים ממש, ונודע הוא כי גם יעקב מקבל הארה מן אבא שהוא שרשו, ולכן היה כח באחורי אבא שהם כלולים מי"ס כנ"ל להתתקן כולם בעת התיקון, ונעשה מהם יעקב פרצוף שלם מי"ס של אחורים דאבא. וגם לסבת היותו בבחי' דכורא שהם יותר מובחרים ומעולים משל הנוקבא. אבל לאה הנעשית מאחור של אמא, שלא היה אז בה כח לקבל הארה דרך פנים שלה, לכן גם עתה לא היה בה כח באחור דאמא להתתקן כל י"ס שלה, רק המלכות שבה עשירית לבד, וממנה לבדה נעשית פרצוף לאה כנ"ל. ובהיות בחי' אחרת שבה יתרון לאמא על אבא, והוא שאחוריים דאמא קבלו הארה יתירה ונמתקו יותר מאחוריים דאבא, אין ספק שהאחוריים של אמא שירדו למטה קבלו עתה בהיות או"א פנים באחור כשנתקן רישא דעתיק כנ"ל, קבלו הארה גדולה מן אמא, מה שלא קבלו האחוריים של אבא שירדו. ולסבה זו היתה יתרון ללאה מיעקב והיא שהיה בה כח לעלות למעלה מהחזה דז"א, ויעקב נשאר למטה מהחזה, אלא שלהיותו זכר עומד בפני ז"א, ולאה שהיא נקבה עמדה באחור. ועוד יש טעם אחר למה לאה עלתה למעלה ולא כן יעקב, והוא מפני שעיקר מקומה ויניקתה ממלכות דתבונה המתלבשת תוך ז"א גם היא כמ"ש, והנה היא למעלה בראש הז"א, ולכן צריכה לאה לעלות שמה למעלה לקבל ההארה ממנה. אמנם יעקב כל יניקתו הוא למטה, שהוא מן היסוד דאבא המתגלה מהחזה דז"א ולמטה כנ"ל, ולכן נשאר למטה¹³²⁴.

¹³²⁵ וכבר נת"ל ג"כ למה יעקב הפך אחוריו נגד פני ז"א, אמנם לאה אע"פ שביארנו לעיל טעם הדבר למה בתחלה קודם תיקון של ז"א היה פניה באחור דיעקב, עכ"ז צריך לתרץ למה אחר התיקון נשארה כך ולא אב"א עם ז"א המפסיק בינה ובין יעקב ע"ד רחל, שגם היא עומדת אב"א עם ז"א. והטעם לפי שכבר נת"ל כי כל טעם היות רחל אב"א עם ז"א, מפני כי הנה היא נקבה אשר היא דינין קשים, ובפרט שהיא אחרונה שבאצילות וקרובה אל החצונים, ורגליה יורדת מות (משלי ה ה), ואנו יראים מן החצונים שלא יתאחו באחוריים, וע"כ היא¹³²⁶ באחור עם ז"א כנ"ל. אבל לאה שהיא עומדת למעלה באחורי ג"ר דז"א, אין החיצונים יכולין להתאחו בה כמו ברחל העומדת במקום ד' תחתונים¹³²⁷ (נ"א ז"ת) דז"א, ועוד כי איננה כרחל, נוקבא דז"א העיקרית, ועוד כי איננה מכלל הי"ס הכוללים כל האצילות, אמנם היא אחוריים של הספירה הג', ואין קפידה כ"כ אם יתאחו בה החיצונים כמו ברחל¹³²⁸. ועוד {נט ע"א} כי הנה הוא אחוריים של¹³²⁹ אמא אשר נודע כי אמא היא הדוחה את הקלי' ובורחין ממנה¹³³⁰, ולכן אין בה אחיזת החיצונים כמו ברחל⁵⁴³. וא"ת והרי אם לא יועיל לא יזיק, והלא טוב יותר הוא שתהיה אב"א. והתשובה הוא כי נתבאר לעיל כי הקליפה צורך גבוה כדי שיהיה שכר ועונש בעוה"ז,

- מאיר העץ -

⁵⁴³ עי' לקמן שער לאה ורחל פרק ז' שמבואר שם להיפך אך מ"ש שם הוא רק באורות דאימא אחר שמתפשטים מהחזה ולמטה ומתגלים שם אבל מהחזה ולמעלה שהוא מקום לאה הרי שם נדחים הקליפות גם מהאורות דאימא וכמ"ש בדע"ה ח"ב ענף כד ס' ג' (לש"ו)
עי' דע"ה ח"ב קא ע"ב - והנה כבר בארנו לעיל ענף כ"ג כי אחד מן הפגמים אשר גרם אדה"ר הנה הוא כי נעשה אחיזה להחיצונים בכל הארת החו"ג אשר מהחזה ולמטה ונעשו אותן החו"ג עי"ז למציאות עץ הדעת טו"ר וכמו שבארנו שם ס' ד' ה' ע"ש והנה כאשר נמשכו המוחין דמצד אבא ג"כ בז"א הנה הם דוחין את כל החיצונים כולם ואין להם אז אחיזה כלל גם בהארת החו"ג אשר מהחזה ולמטה וכנודע שהמוחין דאבא הם גורמים הזווג דפ"פ העיקרי כי אין אז אחיזה להחיצונים אפי' בהאחוריים וכמ"ש בשער עקודים פ"ב ופ"ח אבל כאשר אין להזו"ן אלא המוחין דאימא לבד הנה הגס שגס היא דוחה את החיצונים וכמ"ש הרב בשער יעקב ולאה ספ"ב והוא מה שנודע שאין להם אחיזה בהג"ר ח"ו וכמ"ש הרב בשער הקליפות רפ"א אך הבינה אינה דוחה אלא מעצמה ר"ל שלא יהא להם אחיזה ויניקה ממקום ומדרגת הג"ר אבל אחר שמתפשטת מהחזה ולמטה דז"א הנה יש להם אחיזה ויניקה משם וכנודע כי לכך אין להזו"ן אז הזווג דפ"פ העיקרי כדי שלא יינקו החיצונים מאחוריהם כי ע"י החטא דעץ הדעת נעשה אחיזה להחיצונים בהארת החו"ג אשר מהחזה ולמטה כל זמן שאין להזו"ן המוחין דמצד אבא וכמ"ש הרב בשער לאה ורחל פ"ז ולכן אין לגרום זווג דפ"פ להזו"ן אלא רק ע"י המוחין דאבא דוקא וכנודע וכנ"ז וא"כ הרי נדב ואביהו כאשר גרמו ע"י הקרבת הקטורת זווג דפ"פ להזו"ן בלתי המוחין דאבא הרי גרמו עי"ז פגם גדול רח"ל כי הרי נתקרבו החיצונים לינק מהארת הזווג הזה רח"ל והוא ענין האש זרה הנאמר עליהם ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם אולם לא צוה ולאהרן צוה כי באם שהיה נעשה זה ע"י אהרן היה טוב ותיקון גמור כי היה נמשך על ידו המוחין דמצד אבא ג"כ הדוחין את החיצונים וגורמים זווג דפ"פ העיקרי בהזו"ן אבל כאשר שהקריבו הם שהיה שרשם רק מאימא וגרמו זווג בהזו"ן בלתי המוחין דאבא אז נתקרבו החיצונים שהם האש זר וע' כללים ח"ב קלב ע"ב שזה שייך לשליטת ס"ג וע"ב במקומם מ"ה וב"ן

מאיר העץ – ח"ה

וכמארז"ל (ב"ד פ"ט סי' י) טוב מאד זה מלאך המות, ומוכרח שגם הקליפות יקחו חלקם חיותם, וראה המאציל כי הבחי' היותר מועט שיש בכולן שהיא אחורי לאה, כי אין שם כל כך אחיזה כמו באחורי המלכות רחל כנ"ל, ולכן הניח אחורי לאה נוטין לחוץ בגילוי, כדי שיתאחזו שם החיצונים וינקו משם כדי חיותן בלבד⁵⁴⁴, משא"כ אם היו נאחזין ברחל שהיא אחיזה גדולה⁵⁴⁵.

שער לז פרק ג מ"ת¹³³¹

ונבאר עתה ענין פרצוף יעקב בפרטות. כבר נודע כי כל בחי' אורות הנמשכין ליעקב הוא בחינת אורות היוצאין מתוך ז"א ולחוץ, אותן האורות המגולים¹³³² שהם מן כלים דנה"י דאבא, ומן המוחין שבתוכם שהם מצד אבא אשר אינן מתגלין רק מהחזה דז"א ולמטה, ששם נגמר יסוד אמא כנ"ל. והנה כתר דיעקב הוא כנגד ב"ש תחתונים של ת"ת דז"א, שמן החזה ועד סיום הגוף הנקרא ת"ת. והענין כמו שכתבתי בדרושים אחרים, שיש בחינת אורות מקיפין אל ז"א הנקרא ישראל, אשר הם סוד התפילין שבו, כן יש בחי' אלו ביעקב, והוא כי הנה במקום הזה מתגלה יסוד של אבא אשר בו מתלבש הדעת דז"א דמצד אבא. וכבר נת"ל כי הדעת הוא כלול מד' בחינות שהם חו"ב וחו"ג, ולכן הוא מכריע אותן ב' הכרעות בין חו"ב דמוחין דמצד אבא, ובין חו"ב דמוחין דמצד אמא. ומאלו יוצא אור שלהם לחוץ לז"א כנגד פניו, ואז שם הם נעשין בחי' ד' מקיפים אל יעקב, ואלו הם סוד התפילין שלו¹³³³, ועיין בביאורינו ענין תפלה של יד ושל ראש דיעקב, ושם יתבאר לך דרושים עמוקים וגדולים בענין רחל ויעקב¹³³⁴. ואח"כ מבחינת חו"ב דמוחין שמצד אבא המלובשין תוך נו"ה דאבא, אשר גם הם מתלבשין תוך נו"ה דאמא, משם יוצא האור מחו"ב הנ"ל ויוצא לחוץ, ומהאור זה נעשה כלי בית קיבול הנקרא כתר, אשר תוך כלי בית קבול זה מתקבצין ונכנסין אותן ד' בחי' הדעת הנ"ל, ונעשים שם בסוד מוחין תוך כתר הזה, וזהו בחי' כתר יעקב. ואל תתמה שאיך אפשר שמן אור חו"ב נעשו¹³³⁵ כלים, ומאור הדעת נעשו¹³³⁶ מוחין, כי אין זה תימא, כי הנה אור החו"ב הנ"ל יוצא לחוץ מלובש מתוך כמה לבושים שהם כלים דנו"ה {נט ע"ב} דאבא אשר מלובשים תוך נו"ה דאמא, וגם הם מלובשים תוך ב' זרועות דז"א עצמו. ואח"כ יוצא לחוץ אותו אור דרך בקיעת מקום פרקים אמצעים של הזרועות דז"א הנקרא בלע"ז קובד"ו במקום הנחת תפילין של יד דז"א, ואח"כ חוזרין אותן האורות לכנוס ולהתלבש תוך גופא דז"א עצמו, ואח"כ חוזרים לצאת מהחזה ולחוץ פעם אחרת, ואח"כ מהארה זאת נעשה כלי של כתר יעקב¹³³⁷. אמנם בחינת הדעת אין בו רק ב' לבושים, והוא יסוד אבא ות"ת דז"א. ובצאתו לחוץ אינו אור מלובש כ"כ, ולכן נעשה בחינת מוח אל כתר דיעקב, ועיין בדרוש לאה וטראה ענין בקיעת פרקי הזרועות באופן אחר ממוחין דאמא לצורך לאה, גם למעלה תבין ענין התפשטות האורות דרך קוין הזרועות והשוקיים איך הוא הענין.

והנה טעם הדבר למה האור היוצאין מחו"ב דרך פרקי הזרועות חוזרין להתלבש בגוף דז"א, הוא מפני שכתר דיעקב אינו נעשה אלא מת"ת דז"א, כי כולם בחינת קו האמצעי, ומשם נעשה כנ"ל. אח"כ מבחי' פרק תחתון של נצח דאבא אשר בתוכו מלובש שלישי תחתון של מוח חכמה דמצד אבא, המלובש בנצח דאימא בפ"ת שבה, הנה הוא¹³³⁸ מתלבש בג"פ שבנצח ז"א,

- מאיר העץ -

⁵⁴⁴ לאה היא דינים קשים למאד וישנם בה מקום אחיזה ויניקה אל הקלי אל אמשום שהיא עומדת למעלה אינם יכולים להאחז בה ולינק ממנה אלא כדי הכרח היותם (ביאורים ח"א מג ע"ב) ⁵⁴⁵ כללי: דע"ה ח"א יז ע"ד - ואח"כ יצא מהבינה כל הז' אחד לאחד זה למטה מזה כולם בקו אחד ע"ד האורות דהענינים. והרי עמדו כל הי' דהמלכי יושר ג"כ בקו אחד מהטבור ולמטה מבחוץ להא"ק, ועליהם ומכנגדם היו מעגלים הי' מלכי העגולים ג"כ מכנגד הטבור ולמטה, והיו המלכי יושר מבפנים להם והמלכי עגולים מבחוץ להם. אמנם הוא כי אולי הוא שהמלכי עגולים אשר שרשם הוא מהאימא שבא"ק היו הם מצד שמאל דכללות הא"ק, מהטבור ולמטה דהאימא עד סופה כולא, כולם בקו אחד מצד שמאל, וכנגדם בימין יצאו המלכי יושר מהטבור ולמטה דהאבא שבא"ק כולם בקו אחד עד סופו כולו מצד ימין, (ע' שער אור"א פ"ג ובשער יעקב ולא פ"ב ויתבאר בעה"י במ"א).

ביאורים ח"ב פח ע"ב - לאה נעשה מאחוריים דמלכות דאימא ותבונה שהו אסוד קשר של תפילין של ראש אשר מצד אחוריו דז"א כנגד מוח הדעת שבו ומתפשטת עד כנגד המחזה שבו עד ראש רחל, אבל זה רק שייך לכלים שלהם אבל אורם ונשמתם נעשה מהאורות דא"א עצמן אשר לאחר התיקון

לגבי ד' מציאויות של פב"פ אב"א פב"א אב"פ (ביאורים ח"ב נא ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

ויוצא האור ההוא משם ולחוץ אל יעקב, ונעשה ממנו ג' חלקים ג"כ בקו ימין שהם חח"ן. וכעד"ז בקו שמאל דיעקב מתחלק בו האור היוצא מן שליש תחתון דבינה דמצד אבא המלובש בהוד¹³³⁹ דאמא בפ"ת שבה המלובש בג"פ דהוד דזעיר אנפין, נעשה ממנה בג"ה דיעקב¹³⁴⁰.

ונלך עתה אל קו האמצעי דיעקב, כי הנה נת"ל כי יסוד דאבא מתלבש תוך ת"ת דז"א אשר ממנו נעשה כתר דיעקב כנ"ל. ואמנם עטרת היסוד דאבא אשר היא מלובשת תוך כלי יסוד דז"א, הנה גם הוא מתחלק בדעת ובת"ת וביסוד דיעקב שהוא קו אמצעי שלו. והנה אחר שביארנו כי מן החו"ב דמצד אבא נעשה חו"ב דיעקב, צריך שתדע ג"כ כי גם מן הדעת דמצד אבא המתלבש תוך יסוד דאבא אשר ביארנו, שיש בו ד' מוחין שהם חו"ב וחו"ג, הנה מן החו"ב האלו אשר בדעת דמצד אבא עלו ג"כ ונתלבשו תוך החו"ב של יעקב אשר נעשו מן מוח חו"ב עצמן דמצד אבא המלובשים בנו"ה דאבא, ונתחברו בחכמה דיעקב, חכמה דמצד אבא ממשי¹³⁴¹, וחכמה דבחינת הדעת דאבא¹³⁴² ובכינה של יעקב, נתחברה בינה ממש מצד אבא ובינה מצד הדעת דאבא, וב' בחי' תחתונות שהם חו"ג שבדעת דמצד אבא נכנסו בדעת של יעקב, ונעשה כלול מחו"ג כנודע. והנה כל זה הוא במה שהוא כנגד השורש העליון של יסוד ז"א המחובר עד נגד¹³⁴³ ראשי פרקי הירכיים שהם נו"ה כנ"ל, וכל זה הוא {נט ע"ג} מתפשט עד החזה של יעקב, ואח"כ שאר התפשטות אורך היסוד דז"א ממנו נעשה כנגדו שאר סיוס הת"ת הנקרא גוף דיעקב, ואח"כ עטרה של יסוד דז"א הוא נגד יסוד עצמו דיעקב. ודע כי כמו שנחלקים בז"א ה"ח וה"ג כנ"ל, כך מתפשטין¹³⁴⁴ ומתחלקים ביעקב כי ה"ח שבדעת שלו עצמו של יעקב מתחלק לה"ח ומתפשטין בחג"ת ונ"ה דיעקב, וה"ג שבדעת שלו גם הם מתחלקת אח"כ לה"ג ונמשכין עד יסוד יעקב ומתקבצין ומתחברין שם*.

*מ"ק¹³⁴⁵ בתורה נזכר ב"פ יעקב זה אחר זה, הם נגד יעקב היוצא בפני ז"א, וכנגד רחל היוצאת אחורי ז"א⁵⁴⁶, לכן בזוהר⁵⁴⁷ קרא לשכינה יעקב.

548

שער לז פרק ד מ"ת¹³⁴⁶

⁵⁴⁹ונבאר עתה ענין פרצוף לאה אשת יעקב בפרטות. כבר בארנו כי יעקב הוא מן כל י"ס דאחוריים דאבא, אבל לאה אינה אלא מן המלכות⁵⁵⁰ לבד האחרונה שבכל י"ס דאחוריים דאמא, וכל ה' האחוריים לא יכלו להתברר ולהתתקן, וכבר נת"ל הטעם. עוד יש טעם אחר, והוא מפני שאלו הם דינין גמורים שהם אחוריים היותר חיצוניים שיש באמא, אשר אפילו מינה דינין מתערין כנודע (והר"ח"א קנא ע"א), לכן לא היה יכול להתברר מהם רק האחוריים של מלכות דאמא בלבד, וממנה נעשית פרצוף לאה. ואמנם הט"ס אחרות¹³⁴⁷ של אחוריים דאמא שנפלו, נשאר¹³⁴⁸ למטה במקום שנפלו, ולא יכלו להתברר אז בעת תיקון אצילות. אבל מאז ולהלאה, מבריאת האדם עד ביאת המשיח, כל מה שנתקן בבחי' ¹³⁴⁹אחוריים דאמא בכל יום ויום ע"י תפלינו, אינו אלא מן הט' הנשארים, ולא נגמרו¹³⁵⁰ להתברר לגמרי עד ביאת המשיח ב"ב, אבל המלכות נתקנת בעת אצילות.

¹³⁵¹והר"ר יצחק כהן אמר לי (שנלע"ד)¹³⁵² ששמע ממורי זלה"ה, כי הנה ב' בחינת של אחוריים היו¹³⁵³: א', הם האחוריים של אמא שנפלו בזמן היותם או"א אב"א, ואח"כ נפלו פ"ב אחוריים אחרות של אמא בזמן שהיו או"א פנים באחור, כי אז היה קלוקל פ"ב¹³⁵⁴ באחוריים דאמא, כי גם אז לא יכלה לקבל אור פנים ונשארה באחור {נט ע"ד} כנ"ל. אבל אבא לא נפל ממנו אחוריים רק פ"א לבד, בעת אשר היה גם הוא אב"א עם אמא, ולא היה יכול לסבול אור פנים. אבל אחר שחזר בבחינת פנים באחור דאמא, אז אבא נתקן ואמא נפלו אחוריה בפעם ב'.

- מאיר העץ -

⁵⁴⁶ כללים ח"א עא ע"ב - רחל נוק שהיא נקראת בשם יעקב

⁵⁴⁷ ח"א קנ ע"א ורס"ו סע"ב וח"ב ב סוף ע"ב (לש"ו).

⁵⁴⁸ ביאורים ח"ב פח ע"ב - לאה נעשה מאחוריים דמלכות דאימא ותבונה שהו אסוד קשר של תפילין של ראש אשר מצד אחוריו דז"א כנגד מוח הדעת שבו ומתפשטת עד כנגד המחזה שבו עד ראש רחל, אבל זה רק שייך לכלים שלהם אבל אורם ונשמתם נעשה מהאורות דאו"א עצמן אשר לאחר התיקון

לגבי צליעת יעקב עי' כללים ח"א ע ע"ג וע"ד

⁵⁴⁹ לאה היא דינים קשים למאד וישנם בה מקום אחיזה ויניקה אל הקלי אל אמשום שהיא עומדת למעלה אינם יכולים להאחז בה ולינק ממנה אלא כדי הכרח היותם (ביאורים ח"א מג ע"ב) ⁵⁵⁰ עי' שער מאמרי רשב"י דף טז ע"ב ועי' שער המצוות פרשת שופטים (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

והנה האחוריים הראשונים לא נתבררו כלל, ולא יכלו להתברר עד ביאת משיח. והנה האחוריים השניים, המלכות שבהם נתבררה ונעשית לאה בזמן של תיקון האצילות, והט"ס אחרות מתבררות והולכות מאז ולהלאה כנ"ל עד ביאת המשיח, ואז יוגמרו להתברר. אך איני זוכר ששמעתי כך, אלא כמ"ש, והנה הוא כאשר נכנסין ומתלבשין נה"י דאמא תוך ז"א לעשות לו מוחין כנזכר, פשיטא הוא שמכ"ש שמלכות של אמא שהיא תחתונה מנה"י שבה, שהיא נכנסה ראשונה מהם תחתונה מכולם, ומקום עמידתה¹³⁵⁵ היא בדעת ז"א, ואז זו המלכות דאמא שהיא תוך פנימיות דז"א בדעת שלו, כאשר לאה שהיא אחוריים שלה עולה מלמטה עד מקום הדעת כנ"ל, לסבת שאין לה מקום¹³⁵⁶ שיסבול ד' פרצופים ביחד, ואז המלכות דאמא המלוכש תוך דעת ז"א¹³⁵⁷ יש לה חפץ וחשק להדבק עם בחינת אחוריים שלה הנקרא לאה, ואז מושכת אותה שם ומעמידה כנגדה מבחוץ לדעת דז"א, היא מבפנים ולא מבחוץ כנגדה, ועדיין לאה הוא בסוד נקודה א', כי עדיין לא נתקנה ואינה רק מלכות לבד דאחוריים דאמא, שהוא ספירה א', ואז⁵⁵¹ היתה מאירה ומגדילה ומתקנה ונעשית פרצוף שלם. ומאחר שהוא כן, נמצא כי התחלת ראש לאה היא מן כנגד דעת דז"א ולמטה⁵⁵² עד כנגד החזה, ששם מתחיל ראש רחל עד סיום רגלי ז"א, אבל למעלה מדעת דז"א אין עלייה והגדלה ללאה כלל, לפי ששרשה שהיה מלכות דאימא היא בדעת דז"א כנ"ל.

והנה נתבאר אצלינו בהרכבה מקומות וגם בכוננת ק"ש בכשכמל"ו (שעה"כ ק"ש דרוש ה, ו) כי לאה נקרא מד"ת, בסוד (תהלים לט ה) ומד"ת ימי מה היא, לפי שלוקחת ד' אלפ"ן שבד' שמות דאיה"ה שבמוחין דז"א, ויש בה הארת ד' מוחין.¹³⁵⁸ והנה לאה בעצמה אין לה רק האחור של המלכות דאמא לבד, שהיא ספירה א' בלבד, אמנם כאשר עלה למעלה נגד הדעת דז"א, אז המלכות של אמא הפנימי אשר עומדת בפנים בדעת ז"א, נותנת בה כח הארתה¹³⁵⁹, ג"ס תחתונות דאמא, שהם נה"י. ואע"פ שהאחוריים שלה¹³⁶⁰ לא עלו כנ"ל, ואז מתפשט {ס ע"א} לאה ונעשית פרצוף א' שלם מבחי' ד' ספי' שהם נה"י דאמא בלבד.¹³⁶¹ אבל רחל נוקבא דז"א, אע"פ שגם היא שיעור קומתה היא בד' ספי' תחתונות דז"א בלבד, עכ"ז יש בה כל הי"ס, אבל לאה אין בה רק ד"ס אלו בלבד¹³⁶² וזכור זה.

והנה בהיות בה ד"ס אלו ונעשית פרצוף א' שלם, הנה נעשית בחינת אות ה' עליונה כנודע, כי לאה ורחל הם ב' ההי"ן עילאה ותתאה. וכבר ידעת כי פרצוף הנקבה היא צורת ה', ושיש בה ג' קוין ימין ושמאל ואמצע, הכוללים כל פרצופה. וז"ש לעיל שלאה נקרא מדת, גימטריא ד' אלפ"ן שלוקחת מד' שמות איה"ה¹³⁶³, כי הנה נודע שאמא נקרא איה"ה, וכל ספי' שלה נקרא איה"ה. ונמצא כי ד"ס תחתונות שבה שהם נה"י הנכנסים בסוד מוחין תוך ז"א, הנה הם ד"פ איה"ה, ועיקרם הוא בז"א⁵⁵³, וההארה שלהם בלבד היא בלאה, והם בחי' ד' אלפ"ן הנ"ל. גם זהו ממש בחי' שם של לאה, כי א' של לאה היא בחינת המלכות שהיא שורש בחי' לאה כנ"ל, ול' של לאה הם בחי' ג"ס אחרונות נה"י דאמא, הרי הם ד"ס שלוקחת, ואז נעשית צורת ה', והיא ה' של לאה. ואז כל בחי' אלו יחד נקרא לאה. גם ז"ס (שמות טו א) אשירה לה' כי גאה גאה, כי פסוק זה נאמר על בחי' לאה שנתגאה ועלתה למעלה בדעת דז"א, למעלה מן ראש רחל כנ"ל במקום גבוה, ושם נעשית¹³⁶⁴ בחי' ג' אותיות גא"ה, כי ה"ג¹³⁶⁵ הם במקום¹³⁶⁶ הנה"י דאמא, וא' היא מלכות דאמא, ונתחברו ארבעתן ונעשו פרצוף בצורת ה' כנ"ל. וחיבור ג' אותיות הוא גאה, והם חשבון לא"ה כי ג' ול' הם חשבון אחד במספר אי"ק בכ"ר גל"ש כו'¹³⁶⁷.

מ"ב¹³⁶⁸ וזהו כי גאה גאה, שלאה היא בחי' עשירית די"ס דאחוריים דאמא שנפלו, והיא חיצונית דמלכות דאמא, ואין בה רק אחוריים של ספי' א' בלבד, והוא (נגד מוח ז"א עד) כנגד חג"ת דז"א. והנה פ' כי גאה גאה הוא כי יש כאן ב"פ גאה, הא' פשוט כי נקודה חיצונית דלאה היא למטה כנגד חזה דז"א, נתגאה שעלתה למעלה במקום גבוה כנגד אחורי הדעת דרישא דז"א, וגאה ב' כי אחר כך לא די שעלתה שם נגד הדעת דז"א, אלא נתגאה יותר שנדבקה

- מאיר העץ -

⁵⁵¹ הגדול הגיבור והנורא

⁵⁵² ביאורים ח"ב פח ע"ב – לאה נעשה מאחוריים דמלכות דאימא ותבונה שהו אסוד קשר של תפילין של ראש אשר מצד אחוריו דז"א כנגד מוח הדעת שבו ומתפשטת עד כנגד המחזה שבו עד ראש רחל, אבל זה רק שייך לכלים שלהם אבל אורם ונשמתם נעשה מהאורות דא"א עצמן אשר לאחר התיקון

⁵⁵³ ג' אלפ"ן הם ג' איה"ה הם מהנה"י דתבונה המתפשטים בו שיש בנה"י דתבונה ג' איה"ה ומשהם ג' אלפים דשם מ"ה שבז"א (ביאורים ח"א לט ע"ב)

מאיר העץ – ח"ה

בפנימיות שלה במל' דבינה ג"כ העומד תוך דעת ז"א, ואז נותן כח ללאה נקודה חיצונית ומקבל הארה של ג"ס נה"י דאמא, ונמצא שבהגבהה נעשית בת ד"ס נה"י"ם, ואז נעשית פרצוף ונקרא ה' עלאה, וזהו רמז באותיות גאה. ובאותיות לאה, כי א' דגאה היא בחי' אותה נקודה שהוא עיקר שורש לאה נקודה חיצונית שלה, והוא ג"כ א' דלאה, ואח"כ נתגאה ועלתה למעלה ומקבלת נה"י דאמא שהם ג"ס, והם ג' דגאה, והם ל' דלאה. אח"כ נתגאה יותר ונעשית נה"י¹³⁶⁹, כי אז הוא פרצוף שלם ונקרא ה' עלאה, והיא ה' דגאה, והוא ה' דלאה, וזהו כי גאה גאה, ר"ל שגאה ועלתה למעלה במקום גבוה וגם נעשית בחינת אותיות גאה ממש כנזכר.

שער לז פרק ה מ"ת¹³⁷⁰

ואחר שנתבאר ענין לאה איך נתקנים¹³⁷¹ ע"י נה"י"ם דאמא {ס ע"ב} הפנימים שבתוך זעיר אנפין, נבאר עתה ענין אחיזתה עם ז"א עצמו, ואיך יוצאין הארותיה מתוך ז"א אליה בחוץ. הנה ע"ד שנת"ל איך רחל נבנית ונתקנית ע"י הפרקים של נה"י דז"א, ומהם נעשין ג' קוין שבה, כך לאה, ג' קוין שלה, נעשין מחג"ת דז"א. אבל צריך לבאר, כי הנה נתבאר כי ראש רחל מתחיל מן החזה דז"א ולמטה, וכבר שם נסתיים קומת לאה ואין מלכות לאה¹³⁷² נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא (ברכות מז ע"ב). והנה בחוש אנו רואין שכאשר אדם יפשוט זרועותיו וידיו לאורך בהמשך גופו, הפרק הא' הנקרא קובד"ו בלע"ז יגיע עד סיום הגוף, ושאר הב"פ שהם הזרוע עצמו ויד, ישארו נתלין ומשתלשלין למטה ע"ג הירכיים שהם נו"ה, ואם כן לאה הנבנית מג"פ הזרועות, נמצאת נכנסת לאה בגבול רחל מאד מאד. אבל ביאור הענין כך, כי הנה נת"ל כי הזרועות והשוקיים הם איברים ממשים בבשר ועצמות, ואין האור יכול לבקוע ולצאת לחוץ זולת בין פרק לפרק דרך שם אפשר להאור ליכנס בתוכו או לצאת מתוכו, כי שם הוא מקום חלל. ואע"פ שהוא סתום, בוקע האור ונכנס לתוכו ויוצא. והנה ג"פ יש בכל זרוע וזרוע, מאלו אשר לאה נבנית באחוריהם. והנה האור היורד מן המוח, החכמה דז"א אל הזרוע הימין של חסד שבו לצורך ז"א, ודאי שהוא יורד מעילא לתתא בחי' אור ישר, ותחלה יורד האור מן המוח הנ"ל ונכנס בפרק עליון של זרוע שהוא הפרק המחובר לכתף עצמו דז"א, ומשם יורד האור אל הפרק הב', ומשם אל הפרק הג', לפי שהארת הז"א הוא אור ישר מלעילא לתתא, שהוא אור זכר. משא"כ ברחל, נוקבא דז"א, שהארתה הוא בסוד אור חוזר מתתא לעילא, הנקרא (אור ה')¹³⁷³ נוקבא, כמבואר אצלינו איך אחר שירדו החסדים מעילא לתתא ביסוד דז"א, חזרו לעלות מתתא לעילא, ואז מבחי' אור זה נעשית רחל, וכן הענין בלאה, שגם היא נקבה ונבנית ע"י אור החוזר. והוא כי הנה כאשר ירד אור ממוח חכמה דז"א, ונכנס בז"א בפרק עליון של הזרוע עד סוף הפרק ההוא דרך יושר, עד האציל הנקרא קובד"ו, ואז כאשר רצה המאציל שיבנה שם פרצוף לאה, חזר האור ההוא מתתא לעילא מן האציל עד ראש הפרק העליון במקום חבורו בכתף, ומשם יוצא האור לחוץ בגלוי מבחוץ, עד התחלת הגרון. והארה זו נעשית בחי' החסד שהוא זרוע ימין של לאה, בסוד אור חוזר נוקבא. וכעד"ז היא בזרוע שמאל דז"א, כי מפרק עליון שבו נעשה זרוע גבורה של לאה בבחי' אור חוזר, עד התחלת הגרון ג"כ. ואח"כ מן האור היורד ביושר בפרק הב' של הזרוע ימין דז"א, מן האציל עד פרק כף היד, חזר ועלה בסוד אור חוזר, נוקבא, עד האציל ממטה למעלה, ויצא שם ממקום האציל לחוץ בגלוי, ואז נעשה הנצח שהוא שוק הימין של לאה, ונמשך עד התחלת פרק ראשון של הזרוע במקום חיבורו אל הכתף. נמצא נצח דלאה נעשה מן פרק ב' דז"א, אבל אינו עומד אלא נגד מקום פרק עליון זרוע דז"א, וחסד לאה נעשית מן פרק עליון זרוע דז"א, ואינו עומד אלא נגד מקום התחלת גרון ז"א¹³⁷⁴ עד התחלת פרק עליון זרוע ז"א¹³⁷⁵, ודבר זה גורם אותו היות הארה {ס ע"ג} יוצאת מתתא לעילא כנ"ל. וכעד"ז בהוד וגבורה דלאה הנעשים מפ"ע וב⁵⁵⁴ זרוע שמאלי דז"א. גם טעם היות כך הענין הנ"ל, הוא כדי שיהיה מקום לסבול בו כל פרצוף לאה, ולא תצטרך לרדת בגבול רחל כמו שהקשתי למעלה באופן שנתרצו הקושיות הנ"ל, שהרי אין רגלי לאה יורדין רק עד סוף אצילי זרועות של ז"א, ואינה נכנסת בגבול רחל, ועד"ז היה בקו האמצעי שעלה האור ממטה למעלה, ונעשית קו האמצעי שבה, שהיא ת"ת שבה. האמנם בחי' יסוד אין בה, כי אין לה רק הת"ת הנעשה מנגד שלישי עליון דת"ת דז"א, אבל היסוד אינו נעשה בה עד שיתן לה אמא הנתונה תוך ז"א בשליש ראשון דת"ת דז"א, כמ"ש בענין כוונת ויעבור, שהם י"ג מדות, ושם יתבאר איך נבקע היסוד

מאיר העץ – ח"ה

דאמא, ויוצא לחוץ וניתן ללאה. וע"ש היטב גם בברכת אבות בתיבות האל הגדול נתבאר ענין עשיית פרצוף לאה ופרצוף רחל, ושם נתבאר כי עדיין לא נעשה בלאה רק ז"ת שבה, וגם בחי' הדעת שבה. ובברכת כהנים ע"י נשיאות כפים נעשין חו"ב ג"כ אל לאה, וע"ש. ואמנם קיצור הדבר נבאר כאן ענין ג"ר שבה הוא באופן זה, כי דעת של לאה נעשית מן הדעת של ז"א, שהרי כנגדו ממש עומדת לאה כנ"ל, אבל ב' מוחין דחו"ב דלאה הוא ממש הענין נשיאות כפים של כהנים בעת ברכתם כמבואר אצלנו בכוונת ב"כ, וע"ש היטב.

והענין בקיצור כי כדי לעשות בלאה בחי' חו"ב שבה, אז מגביה ז"א ב' ידיו למעלה כנגד ג"ר, באופן שראשי אצבעותיו יהיו ממש גבוהין נגד ראשו, ואצבעות יד ימינו יהיה מצד ימין של הדעת ואצבעות שמאלו נגד צד שמאל של הדעת, ואז יוצאין האורות בסוד או"ח ממטה למעלה דרך קצוות האצבעות מבין הצפרנים כנ"ל, ואז מתגלין שם ונעשית בחי' חו"ב דלאה מב' קצוות הדעת, והם מתפשטין מן הדעת מלמעלה בסוד אור חוזר, נמצא שהם גבוהים מן הדעת, כי לעולם בחי' חו"ב הם גבוהים מן הדעת, ומתחיל ההארה הנ"ל לעלות ולהתפשט ממטה למעלה בב' צדדי הדעת ואז נעשו ב' מוחין דילה כנ"ל. ואחר כך חוזר ז"א להשפיל ידיו למטה כדרכו, כי כבר נגמר פרצוף לאה, וא"צ להגביה¹³⁷⁷. ובזה תבין ג"כ טעם אחר למה נשתנו זרועות ז"א להיות נעים ונודים ומופסקים משאר האיברים, ואין קו ימיני ושמאלי שלימים מלמעלה למטה בלתי הפסק כמו קו האמצעי, והוא כדי שיוכל להעלותן כשירצה ולהורידן, וכל זה לצורך תיקון לאה. ועוד יש ט"א ונת"ל¹³⁷⁸ שהוא לצורך ז"א עצמו שלא ינקו הקליפות ממנו⁵⁵⁵.

שער לח פרק א מ"ת¹³⁷⁹

השער החמישי שער לאה ורחל ויתחלק לט' פרקים

ואחר שבארנו ענין רחל ולאה נבאר עתה ענין שתיהן איך נרמזו בכ"מ. הנה הכתוב אומר (תהלים לט ה) הודיעני ה' קצי ומדת ימי מה היא, כי הנה דוד הע"ה היה מן המלכות כנודע, וגם בסבא דמשפטים (קג ע"ב) דוד הוי יתיב בעלמא דנוקבא, גם מצינו שהיה בן¹³⁸⁰ לאה בסוד משיח בן דוד הבא מן יהודה בנה של לאה, נמצא שהוא נשרש מן שתיהן, וע"כ רצה לחקור ולידע ולהבין בחכמה בחי' ב' נשים אלה שהם לאה ורחל איך היה מציאותן, וז"ס הודיעני ה' קצי, פי' הודיעני חכמה כדי שאדע בחי' קצי ומדת ימי, שהם רחל ולאה, שבהם תלוין מדת ימי וקצי, כי משם נמשך לי חיות. ולהיות שרחל היא תחתונה שהיא מל' {ס ע"ד} האחרונה שבסוף י"ס דאצילות, וגם שהיא עומדת ברגלי ז"א כנגד נה"י שבו כנ"ל, לכן קראם קצי לשון קץ וסוף. אך ללאה קראה מדת¹³⁸¹, בסוד מה שנת"ל איך ביארנו בכוונת בשכמל"ו (שעה"כ ק"ש דורש ו'), כי לאה לוקחת הארה מן ד' מוחין של ז"א שהם ד' היות, והם מלובשים תוך נה"י דאמא, שסודם ד' שמות אהי"ה, ולאה לוקחת הד' אלפי"ן שבהם ונעשין ד' מוחין שבה. והנה ד' אלפי"ן גימטריא מד"ת שנת"ל עניינה בענין אחר ע"ש, וזהו ומדת ימי מה הוא.

והנה דוד ע"ה היה מסופק לדעת כמה בחי' ושינוים שיש בין לאה לרחל, ורצה לידע סודם. ואחד מהשאלות ששאל דוד ע"ה הוא לידע ענין א' שנתבאר אצלנו בכוונת בשכמל"ו, כי כתר שלה¹³⁸² הוא ד' אלפי"ן דד' שמות אהי"ה כנ"ל, בהיותן פשוטין, רק שכל אחד כלול מארבעתן, נמצא שהם ט"ז אותיות¹³⁸³. נמצא כי כתר של לאה הם ט"ז אורות בלבד, אמנם הכתר של רחל, שהם שאר אותיות של ד' אהי"ה הנ"ל, שהם ד"פ הי"ה הי"ה הי"ה הי"ה, גימטריא פ' במנין¹³⁸⁴ וע"ד אורות. וז"ש ומדת ימי מה היא, כי לאה נקרא מדת ימי. למה היא לוקחת¹³⁸⁵ כמנין הי"א שהם ט"ז אורות הנ"ל לבד. אבל רחל היא פ' אורות בכתר שלה, והיית רוצה לשאול מה חדל אני שאני מבחי' לאה כנ"ל, ואני חדל וגרוע מבחי' רחל ולמה הוא כך. גם רמז באומרו מ"ה הי"א¹³⁸⁶ אל מה שנתבאר אצלנו, כי ז"א הוא הוי"ה במילוי אלפי"ן, שהוא גימטריא מ"ה. והנה יש בו ב"פ מ"ה א' מהחזה ולמעלה שיש במ"ה¹³⁸⁷ מ"ה א' כדי להוציא את לאה מאחוריו, ויש לו מ"ה ב' להוציא את רחל מהחזה שבו ולמטה, נמצא כי לאה יוצאת מבחי'

- מאיר העץ -

⁵⁵⁵ ביאורים ח"ב פח ע"ב – לאה נעשה מאחוריים דמלכות דאימא ותבונה שהו אסוד קשר של תפילין של ראש אשר מצד אחוריו דז"א כנגד מוח הדעת שבו ומתפשטת עד כנגד המחזה שבו עד ראש רחל, אבל זה רק שייך לכלים שלהם אבל אורם ונשמתם נעשה מהאורות דאו"א עצמן אשר לאחר התיקון

מאיר העץ – ח"ה

שם מ"ה גמור⁵⁵⁶ כמו שיש אל רחל שם מ"ה אחר. א"כ כיון שהם שוין בענין זה של מ"ה, איך נשתנו בענין היא הנ"ל, שאין בה רק ט"ז אורות כמנין הי"א¹³⁸⁸, משא"כ ברחל כנ"ל. וז"ס ומדת ימי מה היא,¹³⁸⁹ שמאחר שהיא מ"ה למה היתה הי"א. עוד יש שאלות אחרות רמוזים בזה הפסוק בענין לאה ורחל ושכחתיים.

שער לח פרק ב מ"ת¹³⁹⁰

ובזה יובן ענין אדה"ר שהיה לו ב' נשים א'¹³⁹¹ נקרא לילית⁵⁵⁷, וב' היא חוה¹³⁹², והענין כי אדה"ר הוא דמיון ז"א, וז"א יש לו ב' נקבות לאה ורחל. וכבר ביארנו כי לאה הוא דינין קשין מאד, מפני שהיא אחוריים של אמא. ועוד שהיא¹³⁹³ למעלה במקום הסתום, אבל רחל היא נמתקת, כי היא במקום גלוי של החסדים. והנה ז"א נקרא אדם כי הוא סוד מ"ה, שהוא הוי"ה דמילוי אלפי"ן, גימטריא מ"ה, ואד"ם. ונודע כי פשוט של הוי"ה הוא העיקר⁵⁵⁸ כי המילוי הוא בחי' נקבה, לפי שכולה דינין ומילוי גימטריא אלקים. וגם נקרא מילוי מפני שכל כח הנוקבא ועצמות אורות' וכחותיה כולם גנוזים תוך הז"א, כי עטרא דגבורה הוא תוך ז"א, ואח"כ יוצא חוץ ממנו, באופן כי הנוקבא הוא מילוי של הז"א, כי המילוי הוא בסוד העיבור¹³⁹⁴ הממלא תוכיות בטן אמו, לכן המילוי הוא בחי' נוקבא. והנה מילוי שם מ"ה גימטריא י"ט אחר שתסיר אותיות פשוטות, שהוא גימטריא כ"ו, נשאר מילוי גימטריא י"ט, גימטריא חו"ה. ובזה תבין איך חוה היא אשת אדם, והיא בשר מבשרו ממש. וכבר ביארנו במ"א כי הז"א יש בו ב' בחי', אחד מהראש עד החוה, ויש לו שם בחי' יסוד הראשון אשר בו מזדווג עם לאה⁵⁵⁹, וחציו האחרון מהחזה ולמטה ששם מקום חסדים המגולין. נמצא כי יש לו ב' שמות של מ"ה דאלפי"ן כנזכר בפסוק (תהלים לט ה) הודיעני ה' קציי⁵⁶⁰, ומשניהן יוצאין ב' מלויין, שכל א' מהם גימטריא חוה. ואמנם חוה ראשונה עליונה היא בחי' לאה, וחוה תחתונה רחל, והנה להיות כי בחי' {סא ע"א} לאה היא בחי' דינין קשים מאד⁵⁶¹ לסבה הנ"ל, אע"פ ששם למעלה בעולם העליון של¹³⁹⁵ אצילות היא בחי' קדושה גמורה, עכ"ז בעולם התחתון הזה שהוא חומרי לא יכלה בחי' לאה לצאת ממותקת בסוד הקדושה בעת בריאת אדה"ר, ויצאה בחי' דינין קשים¹³⁹⁶ מאד, בסוד קליפה חויה בישא¹³⁹⁷, וזהו בחי' לילית חוה ראשונה שהיתה מזדווגת עם אדם קודם שנברא חוה שניה, ואח"כ יצאה חוה שניה¹³⁹⁸ ממותקת, וזו נשארה לאשת אדם, והאחרת נסתלקה, כי היתה עדיין מעורבת בקליפות בתכלית, אשר לכן נק' חוה ראשונה לילית.

אבל אח"כ כאשר בא יעקב ששופריה מעין שופריה דאדם (ב"מ פד ע"א) ותיקן פגם העריות של אדה"ר כנזכר זוהר קדושים¹³⁹⁹ ובפרשת תולדות (קמב ע"ב) בענין הברכות שלקח במרמה מן עשו אחיו, אז לקח שניה¹⁴⁰⁰⁵⁶² כי אז נתמתקה לאה, והיתה בסוד הקדושה ונסתלקה

- מאיר העץ -

⁵⁵⁶ ולכן לפעמים הם נכללים זב"ז ונעשים לפרצוף אחד כמ"ש בשער הכללים ריש פרק יג [ג] וכן בשער הנסירה פרק א' דף כ ע"ד (וע' בהשמש שם) ועי' עוד בשער הכוונות דף נה ע"ב ועי' עוד במאמרי רשב"י ויחי כג ע"א בתחילתו שם ותבין איך שלאה ורחל הם מתחילתם אחד ממש עי"ש, ועי' עוד שער הכוונות לב ע"ג סמוך לסופו ובשה"ק מ רע"א (לש"ו)

⁵⁵⁷ אז היו אדם וחוה דקלי עי' דע"ה ח"ב כ ע"ב, אמנם הם נשמות ממוצעים ולא מלאכים ממוצעים כמו ס"מ ולילית עצמם, אבל מאחר שחוה היא קרוב יותר לקלי מפני שהיא אשה הקרובה לגבורות ולכן היא נקראת בשם הקלי' ולא אדם, ולכ זה לא האדם וחוה המזכרים בתורה שהם היו מבוררים לגמרי.

⁵⁵⁸ סיבת הדבר שכל מילוי הו' אשאורו מתפשט ומתגלה ותמיד זה על ידי התעווררות שלמטה שהו' אעליית מ"ן והפשוט הוא כחו בעצמותו לל אגילוי, לכן תמיד פשוט הוא בכתו, ועי' זהר מפשטים צד ע"ב. (ביאורים ח"ב עד ע"ג)

⁵⁵⁹ הוא בשליש העליון של הת"ת ששם הוא אור הפנימי של יסוד שהוא שורש היסוד שבחזה כי עד שם מתפשט היסוד דאימא המתלבש בו והוא נפתח במקום החזה ומגתלה אור הדעת שם (ביאורים ח"ב מו ע"ד) לכן יש דדים אצל הגבר שהם כמו ב' ביעין לאותו היסוד (הקדו"ש קב ע"ב).

⁵⁶⁰ כנ"ל פרק א'.

⁵⁶¹ לאה יצאה מהמוחין סתומים שבנהי וכדי שלא תתפשט לא היותר שהוא מהחזה ולמטה אשר שם הוא מקום רחל נפסק התפשטות היסוד דבינה בחזה דז"א ועי"ז נאמר לעולמו די ולא נמשך יותר למטה כי לאה דינים קשים למאד וישסן בה מקום אחיז הויניקה אל הקליפות (ביאורים ח"א מג ע"ב)

⁵⁶² עי' זהר הרקיע שמות יב ע"ב: כמו שיעקב לקח הברכה שהיא הבכורה כי הכל א' אז לקח את לאה הבכירה

מאיר העץ – ח"ה

מן הקליפה. וז"ס שארז"ל (ב"ר פ"ע ט"ז) על (בראשית כ"ז) ועיני לאה רכות, מדמעות שהיתה בוכה על שהיתה עתידה להיות בחלקו של עשו, וע"י תפילותיה ודמעותיה נתמתקה, ואז ניתנה בחלקו של יעקב והבן זה היטב. והנה בפסוק הזה כתיב בענין אדה"ר (בראשית ב' כג) ויאמר זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי, ובתקונים (דף צ"ט ק"א ע"ב) אמרו כי הם ב' נשי, חד דגרמי, וחד דבשרא. והענין כי לאה נקראת עצם שהיא דינין קשים כעצם ועוד כי היא בחי' הצלע כי הרי לאה¹⁴⁰¹ מקומה היה אחורי¹⁴⁰² הצלעות שהם עצמות, אבל רחל הוא בשר מבשרו דינא רפיא, במקום גילוי החסדים. והמשך דברי אדה"ר הם כך, כי הנה ב' נשים היו לו, א' היא עצם מעצמו, וב' בשר מבשרו. אבל לזאת השניה הנקרא בשר, יקרא אשה ולא לראשונה, שהיא עצם¹⁴⁰³ ואינה עדיין נמתקת כנ"ל.

ואח"כ נמתקה בזמן יעקב, בסוד לאה כנ"ל, ואמנם טעם אמרו (בראשית כ"ז יח) ויאהב יעקב את רחל ולא לאה, הוא לב' סבות: א', הוא כי הנה⁵⁶³ יעקב התחתון אשר בזה עולם לא היה משיג עדיין בכל מציאות פרצוף ז"א רק מכנגד החזה ולמטה מקום רחל, לכן ויאהב אז¹⁴⁰⁴ יעקב את רחל ולא כתיב ויאהב ישראל, שהוא הז"א שהיה¹⁴⁰⁵ לו שתיהן לאה ורחל, אבל יעקב אהב את רחל תחתונה כמוהו, שהוא עלמא דאתגליא, אבל לאה היא עלמא דאתכסיא כמבואר אצלנו, שהוא צורת הד' שבקשר של תפילין ש"ר, לכן לא היה רוצה¹⁴⁰⁶ יעקב להזדווג עמה, כי לא היה משיג עד שם. וז"ש זהר פ' ויצא (דף קכ"ג ע"ב) כי לאה ורחל תרין עלמין מן העולם ועד העולם ז' שנין עלמא דאתכסיא כו'. והוא כי הנה מן המלכות דאמא שבדעת דז"א יצאה לאה מאחוריו בסוד ד' קשר תפילין ש"ר כנ"ל, ולהיות לאה מבחי' אמא, לכן ז' שנין דילה אתכסיא, והז' הם כחב"ד ח"ג ושליש ת"ת עד החזה דז"א, כי אלו הז' בחי' היו מכוסים בלתי גלויין אל יעקב קודם שנקרא ישראל כנ"ל, כי אז השיג כל פרצוף ז"א הנקרא ישראל כנודע. וז"ש ג"כ בזוהר (ויצא דף קנ"ד ע"ב) ע"פ (בראשית כ"ט לא) וירא ה' כי שנואה לאה, מהכי דסני ב"נ עריין דאימיה, פ"י כי לאה נמשכת ממל' דאמא כנ"ל, שהיא אמא של יעקב. ודע כי חצי אמא נקרא מ"י כנודע⁵⁶⁴, וכשמתפשטים כאן בבחי' לאה שהם אותיות אלה, נעשית אלהים, לפי שבחינותיה העליונות של אמא נקרא מ"י, אבל מחצי ת"ת שלה ולמטה המתלבשין בז"א כנודע נקרא אל"ה, וחבור הכל ביחד נקרא אלהים. והנה אלה הנ"ל נעשית ממנו בחי' לאה הנ"ל, וז"ס בסבא דמשפטים (דף קה ע"א⁵⁶⁵) ע"פ (ישעיה ס"ח) מי אלה כעב תעופינה ע"ש ותבין דבריו ע"י מה שבארנו כאן.

- מאיר העץ -

⁵⁶³ שעה"פ דף י' ע"ג (לש"ו) – מיקום?

⁵⁶⁴ כן כתוב בשעה"כ פסח א'

⁵⁶⁵ ז"ל: כל אלין אינון דיוקנין עלאין דיוקנא דלעילא ובגין דהו בריין ממש בהאי עלמא אתתקנת בהו שכינתא ועל דא לית שציאו לישראל לעלם ולעלמי עלמין וחס ושלום אלמלא ישתציאו שמא דא לא הוי הדא הוא דכתיב (יהושע ז' ט) והכריתו את שמנו מן הארץ ומה תעשה לשמך הגדול שמא גדול דא בניינא קדמאה שמא קדמאה אלה"ם והשתא דישראל אינון בגלותא כביכול כל בניינא נפל ולזמנא דאתי כד יפרוק קודשא בריך הוא לבנוי מגלותא (אתחבר) מ"י ואל"ה דהוה בהו פרודא בגלותא יתחברון כחדא ושמא דאלה"ם יהא שלים על תקוניה ועלמא יתבסס הדא הוא דכתיב (ישעיה ס"ח) מי אלה כעב תעופינה וכיונים אל ארובותיהם ובגין דאיהו שמא חדא לא כתיב (&) מי ואלה אלא מי אלה שמא חדא בלא פרודא והוא אלה"ם דהשתא בגלותא אסתלק מי לעילא כביכול אימא מעל בנין ובנין נפלו ושמא דהוה שלים דהוה שמא עלאה רברבא קדמאה נפל ועל דא אנו מצלן ומקדשן בבתי כנסיות על שמא דא דיתבני כמה דהוה ואמרי יתגדל ויתקדש שמיה רבא אמון יהא שמיה רבא מברך מאן שמיה רבא ההוא קדמאה דכלא בגין דלית ליה בניינא אלא בהדן מ"י לא יתבני לעולם אלא באלה ועל דא בההוא זמנא מי אלה כעב תעופינה ויחמון כל עלמא דהא שמא עלאה אתתקן על תקוניה.

תרגום: כל אלה הם דיוקנאות עליונים דמות שלמעלה ומשום שהיו בריות ממש בעולם הזה נתקנה בהם השכינה בשנים עשר הפרקים הללו שתיים עשרה התפשטיות שנתפשטו ממש מישראל שכתוב כל אלה שבטי ישראל שנים עשר התפשטיות של ישראל אלה נקראים להתפשטות שם של מ"י להיות בנין כראוי להיות ישראל בכלל של שם אלהים אל"ה הוא ישראל בכלל מ"י חבר (ברא) אלה עמו והיה בנין שלם על תקונו שם אחד ממש.

זהו שאמר לו ליעקב אותו הממונה של עשו שכתוב (בראשית לב) כי שרית עם אלהים (עם אנשים ותוכל) למעלה בתקון ראשון בבנין ראשון כל אלה ודאי בנין ראשון הוא.

ולכן אין כליון לישראל לעולם ולעולמי עולמים וחס ושלום אלמלא יכלו השם הזה לא היה זהו שכתוב (יהושע ז') והכריתו את שמנו מן הארץ ומה תעשה לשמך הגדול שם הגדול זה הבנין

מאיר העץ – ח"ה

ודע כי לאה זו תמיד יש לה פרצוף שלם⁵⁶⁶ כמו ז"א, ושיעור קומתה הוא מן הכתר דז"א עד החזה שלו. ועיין לקמן¹⁴⁰⁷ ששם נתבאר שהתחלתה מן הדעת דז"א וצ"ע. ואפשר שיוכן ע"י מש"ל, וכבר נת"ל כי יסוד אמא הוא מתפשטת עד {סא ע"ב} החזה דז"א, אשר שם בחי' הדדים של ז"א, אשר נעשו שם מבחי' הצירים והדלתות שיש ביסוד אמא אשר שם, וז"ס הדדים של זעיר אנפין⁵⁶⁷. והנה גם יסוד דלאה הוא שם מבחוץ נגד דדי הז"א, גם ידעת כי בחי' חצי ת"ת עליון של ז"א היה בתחלה בחי' יסוד כמבואר אצלנו בענין הגדלות דז"א, שהיה מן ו' קצוות, והחג"ת שלו נתעלו ונעשו חב"ד, והנה"י נעשו חג"ת, הרי כי היסוד נעשה ת"ת, וא"כ נמצא עתה כי יש שם ג' בחי' של יסודות במקום א', והם יסוד דאמא, ויסוד דלאה כאשר תחזור עם ז"א עצמו להיות פב"פ עמו להזדווג בו, ויסוד דז"א עצמו שהוא נקרא ת"ת עתה כנ"ל. נמצא כי יסוד דאמא⁵⁶⁸ ויסוד דלאה מתחברים יחד ונעשו שניהם רחם א' להזדווג בו יסוד ז"א עצמו כנזכר הנקרא ת"ת הנ"ל. וז"ס (זהר ויצא שס) מהכא דסני ב"נ עריין דאימיה עריין ממש כפשוטו. ודע כי פ"א שמעתי ממורי זלה"ה כי בחי' לאה, כאשר מזדווגת עם ז"א עצמו, הוא מזדווג בה ע"י הדעת עצמו ממש, וז"ס (בראשית ד א) והאדם ידע את חוה אשתו, כי זווג זה ע"י הדעת נעשה¹⁴⁰⁸, וזווג זה הוא בטמירו, לכן אתכסיי בקדמיתא מן יעקב ולא נודע שהיתה לאה עד הבוקר והבין זה. וצ"ע ליישב איך מתיישבים שמועות אלו⁵⁶⁹, ואפשר כי היסוד הזה העליון, שהוא ראש הת"ת שם¹⁴⁰⁹ ג"כ לפעמים בחי' הדעת דז"א כשיורד שם כנודע וצ"ע. ודע כי גם מרע"ה אשר עליו נאמר בזוהר¹⁴¹⁰ שהשיג עד הבינה, אינו אלא מן הלאה¹⁴¹¹ הזאת הנמשכת ממלכות דבינה, ונעשית ד' קשר של תפילין. וזה סוד (שמות לג כג) וראית את אחורי, כמאמר רז"ל בגמרא (ברכות ז ע"א) מלמד שהראהו קשר של תפילין. גם ענינו לומר כי לאה העומדת בקשר תפילין היא רואה את אחור ז"א, כי היא עומדת ופניה נגד אחורי ז"א כנ"ל. והנה משה הוא בלאה⁵⁷⁰, וזהו וראית את אחורי והדברים מובנים.

¹⁴¹² אמנם הסיבה הב' למה שנאמר ויאהב יעקב את רחל, הוא מובן במ"ש הפסוק (איוב ב ד) עור בעד עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו, פי' כי האיש הזה הוא ז"א, ויש לו תרין נשין, לאה ורחל. והנה לאה היא בחי' עור כנ"ל¹⁴¹³, אך רחל היא נפשו ממש, לכן הז"א יתן עורו בעד

הראשון שם הראשון אלהים ועכשיו שישראל בגלות (יתחבר) כביכול נפל כל הבנין ולעתידי לבא כשיגאל הקדוש ברוך הוא את בניו מהגלות מ"י ואל"ה שהיו בפירוד בגלות יתחברו כאחד ושם האלהים יהיה שלם על תקונו והעולם יתבסם זהו שכתוב מי אלה כעב תעופינה וכיונים אל ארבתיהם.

ומשום שהוא שם אחד לא כתוב מי ואלה אלא מי אלה שם אחד ללא פירוד והוא אלהים שעכשיו בגלות התעלה מי למעלה כביכול האם מעל הבנים והבנים נפלו והשם שהיה שלם שהוא השם העליון הגדול הראשון נפל.

ועל זה אנו מתפללים ומקדשים בבתי כנסיות על השם הזה שיבנה כמו שהיה ואומרים יתגדל ויתקדש שמייה רבא אמן יהא שמייה רבא מברך מי זה שמו הגדול אותו הראשון של הכל משום שאין לו בנין אלא עמנו מ"י לא יבנה לעולם אלא באלה ועל זה באותו זמן מי אלה כעב תעופינה ויראו כל העולם שהרי השם העליון נתקן על תקונו.

עי' עוד זהר בראשית א ע"ב מי ברא אלה, מי היא מידת הבינה, ואלה הם הו"ק.

⁵⁶⁶ לאה עומדת כנגד ו"ס של ז"א כחב"ד ח"ג ועל אף שהיא מתחלת רק מהדעת דז"א היא כלולה מכל המוחין שבז"א (ביאורים ח"א לט ע"ב), וכל מה שתמצא בדברי הרב שאמר שיעקב בולאה נעשו מהאחוריים דאו, שירדו בעת מיתת המלכים במקום ז"ן דאצילות הכוונה רק על הגוף והכלים דיעקב ולאה אבל האור ונשמה נעשה מהאורות של או"א עצמם לאחר התיקון (ביעאורים ח"ב פח ע"ב) לאה נעשה עיקרה ממלכות דתבונה המתלבשת בז"א ולכן נכללת לא הבתבונה (ביאורים ח"א ל ע"ד)

⁵⁶⁷ נ"ל כי הם סוד התרין ביעין דהיסוד העליון שבו הנעשה עתה לת"ת שבו אשר באותו היסוד הוא מזדווג עם לאה מהחזה ולמעלה שבו בכוונת ויעבור ובמנחה כנודע והווי בדדין שלו בסוד בתרין ביעין דאותו היסוד והם נעשו בו מהצירים והדלתות דיסוד דאימא המתלבש שם ומתגלה הדעת ע"י התפתחות יסוד הבינה ומהגילוי הזה נעשו הדדים שלו שהם בסוד תרין ביעין (לש"ו).

⁵⁶⁸ עי' שעה"כ דף מג סוף ע"א (לש"ו)

⁵⁶⁹ לעיל שער ט' פרק ג' דף מד ע"א ושער הפסוקים לח ע"א מז סע"א ושעה"ק כב ע"ג (לש"ו).

⁵⁷⁰ עי' פת"ש גדלות דז"א כב שמייה זכה ללאה ועי' ע"ח שער הכללים יא וז"ל, משה זכה לבניה בהיותה בסוד ס' לפי שהוא יסוד אבא מלגאו, וע' ליקוטי תורה ויקרא, שמייה זכה לאחוריים דיסוד אבא, ולפנים של יסוד דאמא, ולעיל הערה. **Error! Bookmark not defined.**, וכן עי' הערה

מאיר העץ – ח"ה

עור לאה באהבתו אותה, אמנם יש יתרון לרחל על לאה, כי כל אשר לאיש הנ"ל יתן בעד נפשו שהיא רחל, ולא יספיק בעורו לבד שיתן בעדה. והנה נבאר טעם אל הנ"ל למה לאה נקרא עור ורחל נקרא נפש, והענין כנ"ל, כי רחל היא נוקבא האמיתית של ז"א, והיא בת זוגו ממש, לפי שהוא מכלל ה' נקודות¹⁴¹⁴ הכוללים עולם האצילות, והיא מלכות האחרונה שבהם. אבל לאה עיקרה היא אחוריים דאמא שנפלו כאן למטה במקום הזה, ואיננה אשתו לז"א רק בדרך השאלה לבד, בהיותה נופלת כאן למטה נדבקת בעורו של ז"א. אבל רחל היא נפשו, כי המלכות נפש, וז"א רוח כנוודע. עוד טעם אחר כי הנה מקום לאה היא למעלה במקום אורות הסתומים, כי יסוד אמא מגיע עד החזה, לכן הארה שלה אינה אלא בחי' עור לבד, ר"ל כמ"ש אצלינו בענין צורת ד' של קשר תפילין ש"ר שהיא לאה, וקשר אינו רק בחי' עור לבד. אבל רחל שהיא תפלה של יד, יש בה עור בחי' בתים של תפילין ש"י, וגם מוחין ממש בסוד פרשיות ע"ש. והענין בקיצור כי לאה היא נגד מקום הכסוי של האורות, עוברת הארה מועטת דרך עור דז"א לחוץ אליה מן המוחין שלו, ולא מן המוחין עצמן רק מהלבושים והכלים שלהם, שהם נה"י אמא¹⁴¹⁵, ולכן נרמזת בד' של קשר תפילין ש"ר, כי היא דלה ועניה⁵⁷¹, ומה שלוקחת צורת ד', כנגד ד' מוחין, אינה רק הארה בעלמא דרך העור. וענין עור הוא ע"ד הפסוק¹⁴¹⁶ (איוב יט כו) ואחר עורי נקפו זאת, וע"ש איך ההארות הפנימיות מכים זה בזה, ומספר הכאתן הוא כמנין עור¹⁴¹⁷, ולכן נקרא עור. { סא ע"ג }

ונבאר כאן יותר, ונאמר כי הנה"י דאבא עומדין מלובשים תוך נה"י דאמא בראש ז"א, ואו"א וז"א¹⁴¹⁸ הם ב' אותיות ראשונים של הוי"ה שהם י"ה, ומכים זה בזה, אבא הפנימי באמא שהיא בחוץ, כדי להוציא אורותיה לחוץ, ואז נעשה יו"ד פעמים ה"א גימטריא ק"ך. אח"כ מכים הארת ה"א שהיא אמא בוא"ו שהוא ז"א, לצאת לחוץ והם גימטריא ע"ח. ואח"כ מכים הארת וא"ו בה"א שהוא ז"א בלאה החצונה, הם גימטריא ע"ח, סך כל הכאות כמנין רע"ו, הרי איך לאה בחי' אורותיה כמנין רע"ו, ויוצאין דרך עור של ז"א¹⁴¹⁹. וז"ס עור בעד עור, כי עור הנקרא לאה עוברת הארותיה¹⁴²⁰ דרך עור של ז"א. אבל רחל שהיא כנגד¹⁴²¹ אורות המגולין, פשוט הוא, שהאורות המגיע לחלקה שהיא עטרא דדעת שבגבורה¹⁴²², וכן שאר המוחין אינן ניתנין לה אלא בבחי' מוחין ממש, נמצא שכל מה שיש אל ז"א יש אל רחל ג"כ. וזש"ה (איוב ב ד)⁵⁷² וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו. וכבר ידעת כי רחל נקרא נפש, וז"א נקרא רוח. גם נוכל לומר כי ב"פ עור הנזכר כאן הם רחל ולאה, כי גם רחל הארותיה יוצאות ועוברות דרך עור ז"א לחוץ, וכוונת הפסוק לומר אף¹⁴²³ כי שתיהן בחי' עור, והן שוין בזו הבחי', כי הארת שניהן יוצא להם דרך עור ז"א, אך עכ"ז יש יתרון אל רחל מלאה, כי כל אשר לאיש, ז"א, שהם המוחין ממש, יתן בעד נפשו שהוא רחל¹⁴²⁴ הנ"ל.

ונחזור לענין כי זש"ה (בראשית כט יח) ויאהב יעקב את רחל כי היה אוהב ז"א את רחל יותר מלאה כי לזו נתן מוחין ממש ולזו הארה בעלמא¹⁴²⁵. ואע"פ שכפי האמת אם הכתוב מדבר בז"א, הול"ל ויאהב ישראל את רחל, כי ז"א הוא ישראל ואינו יעקב כנ"ל במקומו. אבל¹⁴²⁶ הוא במה שנתבאר סבה אל משארז"ל (ב"ד פנ"ו ט"א) כי יעקב הוא בחיר שבאבות⁵⁷³, והטעם הוא כי בתחלה היה יעקב בסוד יעקב הנעשה מאחורי אבא כנ"ל, שהם אחוריים דאבא, שהוא עליון

- מאיר העץ -

⁵⁷¹ ועי' זהר (ח"א השמטות דף רסב ע"ב) צלותא דאיהי שכינתא אדני סלקא לגבי בעלה דאיהו יד"ד וסליקת כלא דבזמנא דאיהו מתכסי מינה באלין קליפין איהי אתקריאת עניה יבשא ולית לה אלא מה דיהבין עבדין בחשאי. תרגום:

ועי' תיקו"ז סה ע"א: ועוד שכינתא אתקריאת צדקה וקודשא בריך הוא בעל צדקה ובגלותא איהי עניה ובנהא עניים וקודשא בריך הוא כביכול איהו עני כד איהו בר מאתריה ובגינה אתמר הן אראלם צעקו חוצה וכו' ובאן אתר איהו עני ואיהי עניה בצדיק דאיהו ברית ובגין דחאבו ביה ישראל לתתא איהו נהר יחרב ויבש בבית ראשון ושני.

תרגום: ועוד שכינה נקראת צדקה והקדוש ברוך הוא בעל צדקה ובגלות היא עניה ובניה עניים והקדוש ברוך הוא כביכול הוא עני כשהוא מחוץ למקומו ובגללה נאמר הן אראלם צעקו חוצה וכו' ובאיזה מקום הוא עני והיא עניה בצדיק שהוא ברית ומשום שחטאו בו ישראל למטה הנהר ההוא יחרב ויבש בבית ראשון ושני

מהתיקונים משמע שיש עניות של הדעת שהוא הפנימיות והמתקלא גם אצל הז"א.

⁵⁷² שער הפסוקים איוב כב ע"ד (לש"ו).

⁵⁷³ שעה"פ דף יז ע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

מאד, ולא די זה¹⁴²⁷, אלא שאח"כ ע"י מעשיו עלה עוד ונמשך לו נשמה מן ז"א ממש הנקרא ישראל. ולפעמים משמש בשם¹⁴²⁸ יעקב ולפעמים בסוד ישראל, לכן כל הקורא אותו יעקב אינו עובר בעשה לסבה הנ"ל. אבל אברהם ויצחק הם בחי' חו"ג שבז"א, והם בחי' פרטיות שבז"א, ואינו פרצוף גמור לבדו, ולכן יעקב הוא בחיר שבאבות. גם לכך הקורא לאברהם אברם עובר בעשה, כי אות ה' שנתוספה בשם אברהם, היא הה"ח אשר לעולם אינם משתנים ואינם חסרים. אמנם בחי' פרצוף ישראל או יעקב משתנה כפי הזמנים⁵⁷⁴. ונמצא כי גם שכתוב ויאהב יעקב את רחל, אפשר שמדבר בז"א עצמו, אשר גם הוא בהיותו בסוד ו"ק הוא כדוגמת יעקב, ובגדלותו נקרא ישראל, וז"ש (בראשית לב כח) לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים. פי' בקטנות ז"א יש לו מוחין דקטנות מבחי' שם אלהים כנ"ל, כי בזמן הקטנות אין לו רק ב' מוחין, כי הקטן אין בו דעת שהוא המוח הג', רק חו"ב, והם ב' שמות אלהים שהם גימטריא יעקב, ובזמן גדלותו אז נקרא ישראל, לפי שנכנסין המוחין דגדלות ודוחין המוחין דקטנות למטה כנ"ל, וז"ש כי שרית עם אלהים, כי שורה עמהם, ויכול להם לדחותן למטה והבן זה.

שער לח פרק ג מ"ת¹⁴²⁹

ועתה נבאר בחי' התקשרות שיש בין לאה ורחל יחד, ובו יתבאר כמה פסוקים וכמה מאמרי רז"ל. והנה רז"ל (שיהש"ר פ"א ט"ו) פי' על פסוק (משלי כב ד) עקב ענוה יראת ה', מה שעשתה יראה עטרה לראשה עשתה ענוה עקב לסוליתא. ביאור הדברים האלה כי שורש נשים האלה של ז"א שהם לאה ורחל נקראים ענוה ויראת ה', ואמנם רחל נקרא יראת ה', ראשית חכמה (תהלים קיא י), כי היא ראשית כל הספירות מתתא לעילא, והיא פתח לכולם {סא ע"ד} והיא הנקרא (משלי יב ד) אשת חיל, יראת ה' שהם סוד (ישעיה נד יב) ושמתי כ"ד כ"ד שמשותיך, שהם גימטריא חיל. אבל לאה נקראת ענוה, לפי שהיא למעלה באחורי רישא דז"א. ונודע כי הענוה ניכרת באדם בהשפל ראשו וכופפה למטה נגד פני¹⁴³⁰ אדם מפני ענותנותו, ונכנע לפי¹⁴³¹ מי שגדול הימנו, וז"ש (במדבר יב ג) והאיש משה עניו מאד. כי הנה נתבאר במ"א כי משה לקח צפורה והיא א'¹⁴³² מן ד' בחי' שיש ללאה, וכולן נקרא לאה על שמה. וצפורה א' מהם, שהיא ג"כ עומדת למעלה נגד דעת ז"א. והרי נתבאר איך משה לקח מדת ענוה העליונה, אבל רחל שהיא ה' תתאה הקטנה הנקרא יראה¹⁴³³ ה', זוטרתיה היא לגביה משה, בסוד (בראשית כט טז) שם הגדולה לאה ושם הקטנה רחל. וז"ס שארז"ל (דברים י יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה¹⁴³⁴ אטו יראה מילתא זוטרתיה היא והשיבו הן לגבי משה מילתא זוטרתיה היא (מגילה כה ע"א).

וכבר נת"ל כי לאה יוצאת מן הארת המלכות דאמא המתלבשת בז"א בסוד מוחין. ואמנם הנה"י שלה הם נעשין לבושיין דג'¹⁴³⁵ מוחין דחב"ד דז"א. אמנם המלכות דאמא אינה משמשת כלל לז"א, וז"ס מה שארז"ל (חגיגה יב ע"א) על ענין הז' רקיעין אשר תחתון שבהם נקרא וילון, אינו משמש כלום אלא יוצא ערבית ונכנס שחרית, והענין הוא כי הרקיע¹⁴³⁶ הוא אשר נקרא דרך סתם רקיע, אשר בו קבועים חמה ולבנה כוכבים ומזלות, והוא בחי' היסוד דתבונה שהוא הנקרא רקיע בכ"מ, והוא ו' זעירא, בסוד (תהלים קד ב) נוטה שמים כיריעה, ובו קבועים חמה ולבנה וכו', לפי שכל האורות כולם יצאו משם. כנודע כי חמה ולבנה שהם זו"נ, הם קבועים בו, ומשם הם יונקים, זה מן החסדים וזה מן הגבורות העומדין בדעת המלוכש ביסוד דתבונה הזה. והנה הכוכבים הם אורות¹⁴³⁷ החסדים היוצאין משם, ונופלין תוך יסוד דז"א כנודע, ומכים שם בכח, ומתפזרים ונעשו ניצוצין דקין אשר הם סוד הכוכבים המאירים, וז"ס (דניאל יב ג) ומצדיקי הרבים ככוכבים, כי מצדיקי רבים שרשם מן יסוד הנקרא צדיק, והם מקבלין הארת הכוכבים של החסדים שבתוך היסוד, מאירין¹⁴³⁸ כמותן. ונלע"ד ששמעתי ממורי זלה"ה כי המזלות הן נקודות^{575, 1439}, והן מן ניצוצין הנעשין ביסוד מנפילת הגבורות גם הם מלמעלה עד היסוד דז"א, ומכין שם ונופלין¹⁴⁴⁰ ומתפזרין ונעשין

- מאיר העץ -

⁵⁷⁴ יעקב זכה להיות מרכבה אל כלל האצילות ונקרא האצילות על שמו וכאשר האצילות בערך הא"ק הוא ק בבחי' קטנות דעיבור נקרא בשם יעקב ובבחי' האצילות גופה וכ"ש בערך העולמות שלמטה נקרא בשם ז"א שהוא ישראל הוא בחי' גדלות (ביאורים ח"ב ג ע"ד)
⁵⁷⁵ עי' ביאורים טנת"א פרק ז אות כ וכא (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ניצוצין. והנה המלכות של התבונה היא הנקרא וילון אינו משמש כלום אל ז"א, אמנם מאיר את הארתה ומוציאה לחוץ לצורך לאה העומדת מחוץ לז"א¹⁴⁴¹. ואם כן מאחר שלא יוצאת מבחי מלכות זה של תבונה אשר היא בחינת עטרה של היסוד שבה כנודע, וזכור זה, א"כ נמצא כי מקומה הוא בדעת ז"א, כי שם מקומה העיקרי⁵⁷⁶. וגם לאה היוצאת מהארתה מוכרח הוא ששם מתחיל שיעור קומת¹⁴⁴² הכתר שבה עד למטה עד החזה הנ"ל. ואמנם רחל מתחיל הכתר שלה מהחזה ולמטה עד סיום רגלי ז"א ממש, באופן כי בסיום רגלי ועקבי לאה, משם מתחיל כתר רחל, למטה⁵⁷⁷ מרגלי לאה¹⁴⁴³, וזשארז"ל מה שעשתה יראה עטרה לראשה עשתה ענוה עקב לסוליינת⁵⁷⁸, ר"ל רגלים דלאה שהיא הנקרא ענוה, עשתה יראה שהיא רחל, כתר לראשה כנ"ל. אבל הלשון עדיין צריך ביאור, כי מלשון רז"ל נראה כי מהעקב¹⁴⁴⁴ עצמו של ענוה נעשית עטרה ליראה, ולא אמרו שכתר היראה היא תחת עקב דענוה, לכן צריך לבאר הענין יותר בפרטות,

---

הם מה"ב גבולי אלכסון שביסוד עי' ת"ז לד סוף ע"ב ועי' ס"י פ"ה מ"ג וגם משנה ב' (ביאורים ח"א פד ע"ג)

⁵⁷⁶ לאה עומדת כנגד ו"ס של ז"א כחב"ד ח"ג ועל אף שהיא מתחלת רק מהדעת דז"א היא כלולה מכל המוחין שבז"א (ביאורים ח"א לט ע"ב), וכל מה שתמצא בדברי הרב שאמר שיעק בולאה נעשו מהאחוריים דאור, אשירדו בעת מיתת המלכים במקום זו"ן דאצילות הכוונה רק על הגוף והכלים דיעקב ולא אבא האור ונשמה נעשה מהאורות של או"א עצמם לאחר התיקון (ביאורים ח"ב פח ע"ב) לאה נעשה עיקרה ממלכות דתבונה המתלבשת בז"א ולכן נכללת לא בתבונה (ביאורים ח"א ל ע"ד)

⁵⁷⁷ הם ב' פרצופים נפרדים אמנם לפעמים הם מחוברים יחדיו על ידי העקביים דלאה (ביאורים ח"א לז ע"ג)

כי פרצוף רחל מתחילה רק לאחר שמסתיים לאה לגמרי כמ"ש כאן, אבל תבונה מתחילה מהחזה דבינה ולמטה, וסיבת הדבר שתבונה נולדה מהבינה ולכן מתלבש הבינה בתבונה מהחזה ולמטה ע"ד הזו"ן שמלבישים לאו"א משא"כ בלאה ורחל שאין נולד רחל מלאה אלא הם ב' פרצופים מיוחדים ושניהם באים מאימא ועומדים במקום פרצוף ז"א [ע' לקמן הערה **Error! Bookmark not defined.** שזה מהמוחין דאימא שבז"א], לאה מהחזה ולמעלה דז"א ורחל מהחזה ולמטה.

אבל קשה ממה שכתב הרב לקמן שער או"א פרק ב' שתבונה מתחילה רק מעקביים של רגלי בינה, ונכנסים עקביים דבינה בתוך ראש תבונה כדרך רגלי לאה נכנסים לראש רחל. אלא עומק הענין היא שכל התלבשות שהרב מזכיר בעומק הענין מדבר על הטפה הזרעית שיורד מעליון לתחתון, ולכן באמת כל התבונה למטה לגמרי מהבינה, וכל מה שאמרנו שתבונה מתלבש על החזה דבינה ולמטה כוונתו שמשם מתחיל הטיפה זרעית (ע' לעיל שער א' הערה **Error! Bookmark not defined.**), ולכן באמת בינה ותבונה עומדים תמיד כדמיון רחל ולאה, רק יש הבדל א' בין תבונה ובינה לכל ב' פרצופים המתלבשים זה בזה והוא שלפעמים נכנס רגלי בינה בראש תבונה כדרך לאה שלפעמים נכנס עקביים שלה בראש רחל (ביאורים ח"א לז ע"ג).

עי' פת"ש גדלות דז"א כג שמש זכה ללאה (עי' לעיל הערה **Error! Bookmark not defined.**) וז"ל, מצינו בכל"מ בזוהר ובתיקונים שמש רבע"ה הוא מאיר בכל דור, והענין כי כל מה שהיו ישראל במדבר, הכל היה הכנה למה שעתידי להיות להם, וכל שלמות ותיקון של ישראל הכל תלוי במשה רבע"ה והנהגתם במדבר, כמו התורה שניתן להם שהוא הבאר אשר ממנו ישקו כל העדרים צאן קדשים בכל דור ודור, וכן כל הנהגתם בנסים ונפלאות בדברים שהם למעלה מדרכי עולם הנהוג, היה סיבה להשאיר שארית ישראל לעולם ובכל זמן, שיהיו קשורים בהנהגה הנפלאה הזאת. רק שבזמן המדבר היתה גלויה ואח"כ נתעלם, והוא סוד לאה, עלמא דאתכסיא⁵⁷⁷, אבל מסוף מדרגה זאת נשאר שורש למעלתם של ישראל שמתנהגים עתה בדברים טבעיים, שיהיו קשורים בדברים היוצאים מן הטבע, שכן המים שהיו שותים מן הבאר היו סוד כלת משה⁵⁷⁷ הלכה למשה מסיני⁵⁷⁷ תורה שבע"פ, מזה נשאר שורש שארית התורה בישראל, והמן מזון הנפש לקדשם להיות קשורים ודבוקים בקדושה, שהיה מזכך גופם מסוד זוהמא שהטיל הנחש בחוה⁵⁷⁷, זה ג"כ נשאר בשורש, שיהיו ישראל נשאים בקדושה וקשורים ודבוקים באמונתם, וכן סוד ענני הכבוד הוא פריסת סוכת שלום השומרת אותנו בגלות, והרי זה סוד רגלי לאה הנכנסים בכתר רחל ממש, שרחל הוא סוד הנהגת ישראל התמידיית בכל זמן כפי דברים טבעיים, הם קשורים בדברים הנפלאים והנשגבים שהיה להם במדבר.

וז"ס קשר של יד שהוא בלב נגד סיום רגלי לאה⁵⁷⁷, והוא סוד אמונת ישראל הקשורה בלב, שיודעים שהנהגתם בהשגחה עצומה קשור בנפלאות תמי"ם דעי"ם, והוא בסוד מ"ש (שיה"ש רבה פרשה א פסקה ט) מה שעשתה חכמה עטרה לראשה, עשתה ענוה עקב לרגלה כו', שחכמה הוא רחל והוא סוד הנהגת ישראל בכל זמן בחכמה נפלאה, והוא חכמה תתאה.
⁵⁷⁸ מדרש משלי סוף פ' טו (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

כי הנה כפי¹⁴⁴⁵ הנ"ל נמצא שמראש כתר דלאה עד סיום רגלי דרחל הם ז"ס דעת חג"ת נה"י, כי המלכות שבז"א היא עצמה שורש רחל כנודע⁵⁷⁹. ומהראוי היה ששתי נשים הללו אחת אהובה רחל, ואחת שנואה לאה, לא יוכל להסיר חלק השנואה בעבור האהובה, כי חלק כחלק יאכלו שניהן, וירשו מקום בעליהן, ז"א, שוה בשוה. ותקח לאה ג"ס וחצי, שהם דעת חו"ג וחצי ת"ת העליון¹⁴⁴⁶, ותקח רחל מחצי ת"ת ולמטה { סב ע"א } עד סיום רגלי¹⁴⁴⁷ ז"א, שהם ג"ס אחרות וחצי תחתון של ת"ת. ואמנם אין הדבר כך, אלא שלא לוקחת שליש עליון מג"ש דת"ת (דז"א עד החזה, אך רחל וכו')¹⁴⁴⁸ ורחל לוקחת כל ב"ש תחתונים דת"ת דז"א לכתר שלה כמבואר במ"א. ושם נתבאר טעמים רבים, ואחד מהם הוא שבחזה נשלם יסוד אמא, לכן משם ולמטה שאורות החסדים ההם¹⁴⁴⁹ בגלוי, נבנית רחל באחורי¹⁴⁵⁰ ז"א, וכ"ז נת"ל. והנה בזה תהיינה צרות זו לזו ותפול ביניהן קנאה על הדבר הזה, לכן מה עשה המאציל העליון, עשה באופן ששליש עליון דת"ת יהיה כולו ללאה, ושליש תחתון כולו לרחל, אבל שליש האמצעי יהיו שני אחיות משמשות שוה בשוה, ויהיה ברשות ושותפות שניהן, כלומר כפי¹⁴⁵¹ שיחלק שליש אמצעי לב' חלקים אי אפשר, כי כולה בחי' א', ואינו מתחלק, אבל יהיה כתר של רחל עולה עד שם, וגם רגלי לאה יורדים עד שם, ומתלבשים רגלי לאה בכתר של רחל, כשיעור שליש אמצעי בלבד, והרי שתיהן משתמשות בשוה, וזשארז"ל מה שעשתה ענוה עקב לסולייאת, שהם רגלי לאה, מהם עצמם נעשה ראש¹⁴⁵² וכתר של רחל הנקרא יראה.

אמנם דע כי פעמים שרחל לוקחת כל מקום אותו שליש אמצעי, ואין רגלי לאה מתפשטים בתוך כתר רחל כשיעור שליש ההוא, וז"ש אצלינו בכוונת ק"ש (פנ"ח ק"ש פרק נג) בפ' ואהבת, צריך לכוין לתת ב' אורות לרחל כמנין ואהבת, שהם ב"פ אור, ורחל נקראת א"ת, כמ"ש למטה בע"ה, כמארז"ל (ירושלמי ברכות פ"ט מ"ה) אתין וגמין רבויין הם, וזהו ואהבת את, ר"ל שתאהב את רחל הנקראת את, והוציא בלשון אהבה, ע"ד (בראשית כט יח) ויאהב יעקב את רחל, כי האהבה יתירה הוא שנתן לה חלק יתר על לאה כנ"ל, והם ב' אורות אלו¹⁴⁵³ כמנין ואהבת כנ"ל. והאורות הללו הנה הם בחי' הב"ש תחתונים של ת"ת כנ"ל, ולפי ששליש העליון הוא במקום הסתום, אבל אלו הב"ש הם במקום הגלוי שמאירין החסדים, לכן נקרא אור אור. וענין זה נת"ל בענין הכתר של רחל שהוא ב"ש דת"ת דז"א הנקרא ב"פ אור אור, בסוד (ישעיה נד יב) ושמתי כדכ"ד שמשותיך. אבל כתר של לאה אין בו רק אור א' לבד כנ"ל שם באורך, ויתבאר לקמן.

נמצא כי יש זמן שלוקחת רחל ב"ש לבדה, ויש זמן ששליש אמצעי אע"פ שהוא לעולם שלה, עכ"ז יש זמן שרגלי לאה מתלבשין בכתר שלה בתוכו ממש, כשיעור שליש אמצעי (גם לפעמים לוקחת רחל שליש בגנבה ממש כשיעור שליש זה אמצעי)¹⁴⁵⁴ לבד, אבל לעולם שיעור כתר של רחל הוא ב"ש, וז"ס (תהלים לא יט) ותגנוב רחל את התרפים אשר לאביה, פ"י כי מקום השליש האמצעי שלפעמים לוקחת אותו רחל לה לעצמה בלבד, דרך חטיפה וגניבה, נקרא תרפים. נמצא כי לבן הוא לובן העליון, שהוא אבא עלאה, ולו ב' בנות רחל ולא, כנזכר זוהר (פרשה ויצא דף קסב קסג ע"א) על וללובן שתי בנות ע"ש. ולפעמים גונבת רחל מן לאה שליש האמצעי הנקרא תרפים, ולוקחת לה לבדה, כי ממון אביה הוא, ואינה נותנת ממנה אל לאה אחותה*. והנה ענין תרפים אלו הוא לשון תורף, שהוא מקום ערוה, כמו בית התורפה, הנזכר בגמ' (נדה נו ע"ב). והם בחי' ב' רגלים של לאה הנכנסין ומתלבשין תוך כתר רחל כנ"ל, לכן אמר תרפים לשון רבים, שהם ב' הרגלים. וביאור הענין, כי הנה מקום פתיחת יסוד אמא¹⁴⁵⁵ תוך ז"א, הוא בחזה שלו, נמצא שגילוי ופתיחתו הוא בשליש האמצעי, { סב ע"ב } וזהו פתיחת וגילוי בית התורף אשר שם של התבונה.

*¹⁴⁵⁶ והנה לבן רומז לחכמה שנקרא לבנון, ויעקב רומז לז"א, ורחל רומז לנוקבא דז"א, לכן לבן חמיו של יעקב. והנה ידוע כי זהב חשוב יותר מן הכסף⁵⁸⁰, לכן הגבורות חשובים יותר מחסדים, וזשארז"ל (ברכות יז ע"א) צדיקים יושבין ועטרותיהן בראשיהן, שהיא נוקבא, גבורה, עטרת בעלה, שהוא חסד. והנה זהו בזמן מתוק הגבורות, אבל כשעדיין אינן נמתקים, אז ודאי החסדים חשובים מהגבורות, ולכן קודם שנתקן לבן היה רומז בו מתחלה חכמה שהוא ל"ב מלבן, ל"ב נתיבות חכמה (ס"י פ"א מ"א), ואח"כ נ' שערי בינה, שהיא הנקבה. אבל אחר שנתקן

- מאיר העץ -

579 ע"י לעיל הערה. **Error! Bookmark not defined.**

580

מאיר העץ – ח"ה

נתגלגל בנבל הכרמלי, אז היתה הנוקבא עטרה לבעלה, שהנ' שהיא בינה נ' שערי בינה, באה מתחלת התיבה של נבל, ואח"כ חכמה שהוא ל"ב נתיבות. ואפילו החכמה נתקנה שהב' באה לפני הל', לפי שבא"ב ב' מתחלה, ומאחר שנתקן לכן בנבל הכרמלי שהיא בינה שהיא נקרא עוה"ב, לכן יש לו חלק לעוה"ב.

ואמנם ענין גניבת רחל את התרפים ואיך עי"ז לא הגידו ללכן כי ברח יעקב, הענין הוא כמ"ש אצלינו בדרוש בלק ובלעם ועזא ועזאל (שעה"פ דף קב) ע"ש היטב, ושם נתבאר כי הנה המקום הזה הוא בחי' עץ הדעת טו"ר (דאצילות)¹⁴⁵⁷ (בנגה דאצילות)¹⁴⁵⁸, אשר בו חטא אדה"ר וחוה, כי שם הוא מקום גלוי החסדים של הדעת דו"א בחזה שלו, ולכן יש שם יניקה ואחיזה אל החצונים הנקרא רע בעצם, משא"כ למעלה כשהאורות מכוסים הנה הארת ה"ח¹⁴⁵⁹ אלו המתגלים ויוצאין אל החצונים, הוא ע"י אותם הרגלים של לאה הנכנסין תוך כתר רחל כנ"ל, והם כנגד פתיחת פי היסוד של תבונה, כי כאשר האורות ההם יוצאין מן היסוד דתבונה עד מחוץ אל ז"א לעשות כתר לרחל כנודע, אז ע"י התלכשות רגלי לאה תוך הכתר של רחל האור מתמעט ונחשך ואינו יכול לצאת ולעבור האור ההוא על צד פני רחל כנודע, כי היא עומדת אב"א עם ז"א. ובתחלה האורות פוגעין באחוריים, ואח"כ משם עוברין עד הפנים שלה, ולהיות העקביים של לאה שם באמצע כתר של רחל, אינו עובר האור עד פני כתר של רחל, כי אלו ב' עקביים של לאה מפסיקין לגמרי¹⁴⁶⁰, והם לוקחין האורות היוצאין מבפנים. ונודע כי העקביים של לאה הם דינין קשים וגמורים לגמרי, כי נו"ה אינון אשר¹⁴⁶¹ כל בחי' נו"ה הם דינין⁵⁸¹ להיותן הקצוות הקרובים אל הקליפ', ובפרט שנקרא בלשון¹⁴⁶² לבר מגופא (זהר בראשית נא ע"ב) כנודע, כי נו"ה אינון לבר מגופא. ונוסף ע"ז כי הם רגלי לאה אשר כל בחי' הם דינין קשים⁵⁸², להיותן בחי' מלכות דתבונה כנ"ל, והתבונה עצמה היא נה"י של בינה, שהם אחרונות שבה¹⁴⁶³, והבינה עצמה אמרו עליה בזוהר (אחרי מות סה ע"א) דדינין מתערין מינה, ולא עוד אלא שלא עצה היא מן אחוריים של מלכות דתבונה, ואינה בחי' פנים, ובפרט¹⁴⁶⁴, כי אינה¹⁴⁶⁵ רגלים שלה אלא בחי' תחתונה שברגליה, והם בחי' עקביים כמ"ש בע"ה.

והנה כפי כל הטענות הנ"ל, נמצא כי אלו העקביים דלאה הם דינין גמורים, לכן יש מקום אחיזה ויניקה אל הקלי', וכמ"ש בדרוש בלק ובלעם ועזא ועזאל, ששרשם הם בחי' ד'¹⁴⁶⁶ אורות הנ"ל שבאותן תרין רגלים ועקביים דלאה, שמשם יונקים החצונים, לכן היה הולך בלעם אל הררי קדם¹⁴⁶⁷ אל עזא ועזאל כמ"ש בזוהר (חיי שרה קכו ע"א), שקודם שבא בלעם אל בלק, הלך והסגיר את עצמו בהררי קדם עם עזא ועזאל, וז"ש (במדבר כג ז) מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם, וכבר נתבאר אצלינו בדרוש בלק ובלעם, כי בחי' בלעם היה מהאורות היוצאין מאותן עקביים {סב ע"ג} דלאה הנבלעים תוך כתר רחל אל החצונים, וזהו פי בלע"ם⁵⁸³, ולכן היה הולך להררי קדם אל עזא ועזאל, שיניקתן משם. וכבר נתבאר אצלינו כי לכן הארמי אבי אביו של בלעם⁵⁸⁴, והוא עצמו נתגלגל בבלעם, וממנו למד בלעם בן בנו מעשה כשפים, וחכמה הזאת היתה חכמתו של לכן הארמי אשר שיבח עצמו ואמר (בראשית לא כט) יש לאל ידי לעשות עמכם רע, וע"ד הנאמר בבלעם (במדבר כב ו) כי ידעתי את אשר תברך מבורך ואשר תאור יואר. וזה ענין חכמת התרפים אשר ללכן, אשר ע"י אלו התרפים היה משיג כל הארותיו, וכאשר רחל גנבתם, לא יצאו האורות ההם אל עקבי של לאה לחוץ אל החצונים⁵⁸⁵ להאיר להם, ולא ידע כי ברח הוא⁵⁸⁶, באופן שהתרפים הם בחי' אורות היוצאין אל החצונים מן התורף של התבונה, שהוא יסוד שלה המלוכש במקום החזה של ז"א.

- מאיר העץ -

⁵⁸¹ לעיל שער יג פרק ה' במ"ב כלל ב' ובפרק ו' שם דף סד ריש ע"א שער טז פרק ה' דף פא ע"ב סמוך לסופו ושם דף פב ע"א סוף פרק ה' (לש"ו).

⁵⁸² עי' חג המצות פ"ד ורפ"ו ועי' דרושי הצלם דרוש ה' סמוך לסופו וכן הוא במוחין דצלם פרק ד' וצ"ע"ק (לש"ו).

⁵⁸³

⁵⁸⁴ ע י' זהר

⁵⁸⁵ לאה יצאה מהמוחין סתומים שבנהי וכדי שלא תתפשט לא היותר שהוא מהחזה ולמטה אשר שם הוא מקום רחל נפסק התפשטות היסוד דבינה בחזה דז"א ועי"ז נאמר לעולמו די ולא נמשך יותר למטה כי לאה דינים קשים למאד וישסן בה מקום אחיזה הויניקה אל הקליפות (ביאורים ח"א מג ע"ב), כל הנה"י הם דינים ובהארתם מתאחזים החיצונים כמש"כ הני ברי דשלהי מנייהו וכו' (דע"ה ח"ב קנה ע"א)

⁵⁸⁶ עי' בראשית (לא כ) ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד לו כי ברח הוא:

מאיר העץ – ח"ה

¹⁴⁶⁸נלע"ד חיים שזהו רמז הכתוב (ויקרא יג ג) כולו הפך לבן טהור הוא, ר"ל כשיהיה לבן כולו הפוך, שהנו"ן תהיה קודם ה"ל"ב, וגם ה"ל"ב יהיו מהופכים, הב' קודם ה"ל', שזה יורה שהבינה שהיא נקבה תהיה עטרת בעלה, שיתוקנו הגבורות, וזהו כולו הפך לבן, שמלת לבן כולה יהיה מהופכת, ויהיה נקרא מסופו לראשו, נבל, אז טהור הוא, ר"ל זה יורה שהבינה הנקרא "הוא" שממנה עטרה דגבורה נטהרה וזהו טהור הוא.

שער לח פרק ד מ"ת¹⁴⁶⁹

גם ענין זה הוא חטא של אדה"ר בעץ הדעת טו"ר כאשר בארנו לעיל, כי זהו מקומו, והוא עצמו משארז"ל (זהר ח"ב רסו ע"ב) שחטא חוה היה שסחטה¹⁴⁷⁰ ענבים ונתנה לו. ופירוש הענין⁵⁸⁷ כי הנה העקביים של לאה הנכנסין בכתר רחל, הם בחי' ענבים גימטריא עק"ב, בסוד עקב ענוה הנ"ל, והיין שבענבים הם דינין שבעקביים האלו. ונודע שאין החיצונים ניזונין אלא מפסולת היין, מן השמרים שבו, שהם שיורי הדין הקדוש (וחוה גרמה)¹⁴⁷¹. והנה זה השפע שיונקים החיצונים, הוא דין קשה, והוא יין עכור מלא שמרים, והוא בלוע תוך העקביים של לאה, דמיון היין הבלוע תוך הענבים. וחוה סחטה אותן ענבים⁵⁸⁸, וכוונתה היתה שע"י הסחיטה היא יצאו השמרים הבלועים שם, ומהם שתו אדם וחוה, מן היין ההוא, כוס התרעלה (ישעיה נא יז), חלק החיצונים, הנקרא סטרא דמותא, ולכן נענשו בענין המיתה, וגרמו עליה מיתה. ואפשר גם כן שזה סוד מיתת רחל מחמת התרפים, כמאמר רז"ל¹⁴⁷².

והבט נא וראה כי ענבים גימטריא עק"ב כנזכר לעיל, לכן אין נדרכות הענבים להוציא מתוכם ינם אלא בעקביים. וענבים אלו הם לשון רבים, שהם ב' עקביים הנ"ל, אשר כל א' מהם הוא נקרא אלקים, להיותה דינין כנ"ל. והנה ב' רגלים הם ב' שמות אלקים (ועם י' אותיות שלהם ג"כ גימטריא ענבים)¹⁴⁷³, והם גימטריא עק"ב. כי אלהים שהוא שורש הדין, בבחי' ענבים ובתוכו גנוז היין ומובלע בתוכו, ולפי האמת כיון שהם ב' שמות אלהיים, וגם ענבים מיעוט רבים שנים, למה הם גימטריא עק"ב כנ"ל, שהוא לשון יחיד, הענין כי להיותן מובלעים ב' העקביים בכתר דרחל כנ"ל, מתאחדים ונעשים עקב אחד, וזה עקב ענוה ולא כתיב עקבי הענוה.

ונל"ח ששמעתי ממורי זלה"ה כי זהו ג"כ סוד מ"ש פרשה תצוה ובספרא דצניעותא (כו ע"ב) דינין דנוקבא תקיפין ברישא ונייחין בסופא, כי הנה בכתר דרחל שם הם עקביים דלאה שהם תוקף הדינין כנ"ל. והנה נתבאר ענין חטא אדה"ר איך היה בעץ הדעת, שהם בב"ש תחתונים של ת"ת דז"א, שהם אורות נגלים של הדעת מבחי' החסדים שבו.

גם תבין מאמרי זוהר שנראה חלוקים זע"ז, כי בקצת מקומות נראה שחטא אדה"ר היה

בנוקבא, ויש שנראה שהיה בזכר, ויש שנראה בכתר ששם חשך כנזכר בתקונים (קטו ע"ב) וזוהר פרשת בראשית. והכל אמת, כי הוא הכתר, והוא דנוקבא רחל, והוא במקום חזה דז"א, וענין דשוי חשך בין כתר לעילת העילות כאשר¹⁴⁷⁴ נתבאר אצלינו⁵⁸⁹ באורך ביאור¹⁴⁷⁵ ענין חטא אדה"ר, ובענין אותן ד' חכמים שנכנסו לפרדס.

מ"ב⁵⁹⁰¹⁴⁷⁶ גם, את, לרבות. אך, רק, למעט. סוד הדברים אלו, שכבר נודע שפרצוף ז"א כלול ב' נשים, לאה ורחל, והם ב' בחי', שהם ב' רבויים, וב' מעוטים בפרצוף א' דז"א. כי לעולם הרבוי בנוקבא, כי תחלה נברא האדם, ולקח הקב"ה { סב ע"ד } הצלע, וריבה בה, ונברא משם הנוקבא¹⁴⁷⁷. והנה מהחזה ולמעלה, שהוא מקום הסתום, שם היא לאה מאחור, ונק' עלמא דאתכסייא (זהר ח"א קכג ע"ב), ויש לה רבוי ומיעוט, ומיעוט הוא כי לפעמים היא בחי' י' מיי"ס דאחוריים דאמא כנודע, והיא חיצונית דמלכות דאמא, ואין בה רק אחוריים דספי', וזהו "אך" למעט. אך לאה, כי היא בחי' י' דאחוריים דאמא, אשר בה שם אהי"ה כמנין אך, ויש בה לפעמים ב' רבויים, שהם "גם" "את", כי הנה היא לוקחת מהלבושין של ד' מוחין, שהם ד' שמות אהי"ה במלויין. ואמנם בתחלה לקחה כללותן לבד, שהם ד' אותיות הראשונים, והם מספר היותר רב, והם ג"כ יותר מעולות ורבות, שמהם נעשה הכתר שלה. וד' אלפין שהם גימטריא

- מאיר העץ -

⁵⁸⁷ עי' שער טז פרק ה' ושער לה פרק ג' ומאמרי רשב"י בראשית יב ע"א ושעה"כ כג רע"ג וקד ע"ב ובש"ש ח"ב ה ע"ב אות ח' ופרע"ח דף לח ע"א שער ק"ש פ"א וקל"א ע"א שער ר"ה פ"ג (לש"ו)

⁵⁸⁸ ענבים גימ' עק"ב שהמשיך בו תוקף הדינים שהם שורש הקליפות והשתיקה לו כוס התרעלה חלק החיצונים סטרא דמותא (ביאורים ח"א כח ע"ב)

⁵⁸⁹ עי' שער ח פרק ג בשם התיקונים.

⁵⁹⁰ דברי המ"ב כאן הם אותו דבר כמו פרק ה' וכנראה שהושמו כאן בטעות ששם עיקר מקומם.

מאיר העץ – ח"ה

מד"ת, כאשר בארנו (שער לז פרק ד) ע"פ (תהלים לט ה) ומדת ימי מה היא. והנה מדת כמנין ג"ם א"ת, אשר ב' רבויים אלו הם בלאה, והם סוד הכתר שלה הנ"ל, הנעשה מד' אלפין הרמוזין בד' גדולה דאחד, שהיא לאה כנ"ל שם.

עוד ט"א גם את לרבות, שהנה לאה יוצאת מהחזה דז"א ולמעלה, ותופסת הג' קוין שלו, אשר בהן ד' ספירות חו"ב חו"ג, שעדיין אין לה חלק בדעת, והם סוד מ' 1478. והנה ד"ס, כל א' כלול מ', גימטריא מ', וי' כלול מ', הרי ת', והם מדת כמנין ג"ם א"ת. עוד יש בחי' רבוי א', והוא כי כל אותן ד' ספירות אשר כל א' כלול מ', הרי מ', וגם תופס שליש המכוסה דת"ת, והוא שליש מ', דהיינו ג', הרי ג"ם. וגם לאה היא מלכות דאמא אשר בה עיקר הכ"ב אתוון, (גדולות הם בכינה אשר בה לאה והם) מא' עד ת', הרי "א"ת". הרי גם א"ת לרבות. ועוד יש רבוי אחר כי היא אחוריים דבינה, ובה אהי"ה, והוא דאחוריים העולה מ"ד, תסיר האלף, נשאר גם. וזהו גם לרבות. (והנה גם ברחל יש ג"ם א"ת א"ך ור"ק ונבאר קודם ברחל)

ואך ורק שהם ב' מיעוטים, הם ברחל, שהנה היא מקבלת מיעוט אורות דלאה כנודע בכוננת ק"ש, ולכן היא דין. וגם שאין לה הארה עליונה, נשאר במיעוטה, והיא דין, שהנה היא בחי' של אדני, וג' אותיות דין שבה, ה"פ נגד ה"ג שבה, והם ש"ך ניצוצין דדין הגמור, כי הם אותיות דין, וזהו א"ך ר"ק, שהם ש"ך דינין, כשהוא במיעוט בלתי הארה עליונה (כי א' כבר לקחה לאה) כנ"ל. ובבא אליה הארה מאמא, מהאלפ"ן שבשם אהי"ה, אז נתוסף בה הארה ומיתוק, והם ה' אלפין (נעשה אדני דינא רפיא) ועם ה"פ דין יהיה שכ"ה, דהיינו נערה טובת מראה (בראשית כו ז). אך בעת המיעוט היא א"ך, רק בגימטריא ש"ך, וזהו א"ך ר"ק, דהיינו ר"ק מא"ך, כי אך הוא רומז לשם אהי"ה, שהיה חסרה אור דאלפ"ן הנ"ל, לכן הוא דין, נעך. משא"כ בקבלתה מן האלפ"ן היא נערה, שנעשה הדין ממותק. (ונבאר עתה ג"ם א"ת ברחל, כי הנה מקבלת הארת כ"ב אתוון מא' עד ת' מבינה ע"י ז"א, כמ"ש (שעה"כ דרושי עמידה ג) בכרוך אתה בעמידה, והוא אותיות שליש תחתון דז"א ונהי"ם, הרי ג"ם. וכ"ב אתוון הרי א"ת. וזהו ג"ם א"ת ברחל. והנה ג"ם וכ"ב אותיות גימטריא אדני, שהוא ברחל. והנה הג"ם מאיר ברחל מצד לאה, והכ"ב אותיות הוא מלאה, מלכות דתבונה, אשר משם אותיות, כי לפעמים מאירין בה הג"ם א"ת שהם בלאה).

שער לח פרק ה מ"ת 1479

גם נבאר ענין משארז"ל (ב"ד פ"א ט"ו יד) אתין וגמין רבויין הם, כי מדבר על ענין ב' בחי' לאה ורחל. והנה נת"ל איך לאה לוקחת מן המוחין של ז"א בחי' ד' אלפ"ן של ד' שמות אהי"ה, המלביש¹⁴⁸⁰ נה"י דתבונה, שבתוכם מתלבשין המוחין, והם גימטריא מד"ת, בסוד (תהלים לט ה) ומדת ימי מה היא כנ"ל. והנה בתחלה לוקחת אותן לאה שהיא למעלה קרובה אל מוחין דז"א, אחר"כ יורדין ברחל. וזהו ענין אתין וגמין שהם רחל ולאה, שהם באים מרבוי המשכת השפע אשר בז"א במוחין שלו, יוצאין מהם לחוץ בבחי' שתיהן הנ"ל, לכן נקרא רבויין ע"ש שנתרבים ונגדלין ויוצאין מאחוריו מתוספת ורבוי הארת המוחין שבו, יוצאין ב' { סג ע"א } רבויים הנ"ל שהם רחל ולאה, ורחל היא הנקרא "את" וכנזכר בזהור (ויחי רמז ע"א) דכל אתר את היא נוקבא, וגם היא לאה. והענין הוא כי מן הד' אלפ"ן שהם גימטריא מד"ת נחלקה הארה, וכמספר ג"ם ממדת¹⁴⁸¹ לוקחת לאה וא"ת ממדת¹⁴⁸² לוקחת רחל, ושתייהן גם את גימטריא מדת כנ"ל. והטעם לזה שמעתי ממורי זלה"ה ושכחתי, ואני מסופק מהו ששמעתי, לכן אכתוב כל מה ששמעתי. הנה נלע"ד¹⁴⁸³ כי הטעם אשר לוקחת לאה ג"ם אורות הוא, כי הנה אורך התפשטות לאה בז"א הוא ב' ספירות בקו ימין והם חכמה וחסד, וב"ס בינה וגבורה בקו שמאל. כי הקו האמצעי שהוא הדעת אין למנותו, כיון שאנו מונין קו ימין ושמאל. והנה הם ד' ספירות, כל א' כלול מ' גימטריא מ', ועוד שליש עליון מן הת"ת שהם כמספר ג' הרי ג"ם.

גם נלע"ד ששמעתי, כי הנה התחלת לאה מן הדעת הכולל חו"ב¹⁴⁸⁴, וגם חו"ג ממש שהם זרוע ימין ושמאל הז"א, הם ד"ס שהם מ' ושלש הת"ת הם מ"ג, וכל שאר האורות לוקחת רחל. וגם נלע"ד ששמעתי טעם אחר, כי הנה הז"א יונק מן הפנים דנה"י דתבונה המתפשטים בתוכו כנודע, אבל הנקבות שהם לאה ורחל יונקים מן אחוריים דתבונה, כי לטעם זה נקרא הזכר ונקבה קדם ואחור. והנה עיקר תבונה הוא נגד לאה, כי רחל היא מתחלת אחר שנגמר יסוד דתבונה, אשר משם ולמטה מתגלה יסוד אבא, נמצא כי עיקר יניקת לאה הוא מהתבונה ויונקת מהאחוריים שלה כנ"ל. והנה אחוריים של תבונה הוא רבוע של אהי"ה*, שהיא בחי' אחוריים,

מאיר העץ – ח"ה

כזה א' א"ה אה"י אה"ה, שהוא גימטריא מ"ד, וגם מאורות ההם¹⁴⁸⁵ לוקחת לאה. ואור אחד מהם ניתן אל רחל, הנק' ת', לסבת היותה נגד ד"ס דז"א תנה"י שהם כל א' כלול מ'י, וי' מ'י הרי ת', ועוד אור א' שלוקחת¹⁴⁸⁶ ממ"ד אורות של לאה, הם א"ת ברחל. אמנם אור א' שלוקחת רחל מלאה הוא עקב ענוה הנ"ל, שלוקחת רחל מלאה עקביים שלה בתוך כתר שלה, והוא הארה מועטת כלולה בבחי' אור א' לבד. וגם נלע"ד ששמעתי כי גם שארז"ל (ב"ד פ"א ט"ו יד) אכין ורקין מיעוטיין הם, יובן בבחי' שתיים אלו הנ"ל. כי הנה א"ך ר"ק גימטריא ש"ך, שהם סוד הש"ך דינין כנ"ל. והכוונה הוא בעת שליטת הש"ך דינין, אז אלו הנקבות מתמעטות, ואין להם הארה, ומה שהיתה נערה נעשה נער חסר ה', שהם בחי' הש"ך דינין כמבואר שם היטב.

*¹⁴⁸⁷ נלע"ד ח שצ"ע בכאן, כי הרי נודע בכ"מ בדרושים שהבינה היא בחינת אה"ה והתבונה היא שם ס"ג, א"כ לאה שהיא אחר דתבונה היא נעשית מאחור דשם ס"ג כזה יו"ד יו"ד ה"י יו"ד ה"י וא"ו יו"ד ה"י, ועם כללות האותיות דס"ג הם קע"ו כמנין לעולם, וכדאיתא בשער הכוונות בכוונות ברוך שם (דדו טו).

שער לח פרק ו מ"ת¹⁴⁸⁸

וראיתי לבאר כמה פסוקים בפרשה עקב המתעסקין בענין לאה ורחל כמ"ש בע"ה, ואלו הן. בעלותי ההרה לקחת לוחת האבנים לוחת הברית (דברים ט טו), ואם תדקדק בהם תמצא שינויים רבים, פעם אחת נקרא בב' שמות משותפות, והם לוחת אבנים לוחת הברית, ופעם אחרת נקרא לוחות אבנים לבד או לוחות הברית לבד, ופ"א לוחות סתם בלי שם לויי, וכמה דקדוקים אחרים יתורצו בכלל דברינו. כבר נתבאר אצלינו כי בדור המדבר היתה נוקבא דז"א בבחי' אב"א עמו, ונמשך עד שנבנה בית ראשון, שאז חזרה פב"פ ואפילו בימי החול. ואלמלא לא חטאו ישראל בעגל, הרי היו ראויין שאז יחזרו זז"ן {סג ע"ב} פב"פ כבימי בהמ"ק, וזה ע"י קבלת הלוחות.

ואמנם דע כי כל בחי' הלוחות הם סוד נו"ה⁵⁹¹, ומ"ש בזוהר ובסבא דמשפטים (תיקו"ז קא ע"ב) על (שמות לב טז) והלוחות מעשה אלהים המה, שהם אותיות יו"ה לוחות", כי זז"ן שהם אותיות ו"ה של הוי"ה, הם עצמן בחינת הלוחות, אין זה קושיא ממאמר זה, כי כבר נתבאר בזוהר ובתיקונים דאיהו בנצח ואיהי בהוד⁵⁹², הרי כי הזז"ן עצמן הם נו"ה. וביאור הענין, כי הנה

- מאיר העץ -

⁵⁹¹ ומעתה נבאר את יתר דברי הזוה"ק דענינינו שבפ' בראשית כ"ו ב' ואמרו שם בענין אותן התרין דמעין דנחתו בימא רבא [ואמאי נחתו בגין דאורייתא מתרין לוחין אלין הוה משה נחית לישראל ולא זכו בהון ואתברו ונפלו] כי הלוחות הראשונים הנה היו מהנצח הוד דז"א והלוחות השניים הם מהנצח הוד דנוק' וכמ"ש הרב בשער לאה ורחל פ"ו והנ"ה דז"א הם מסוד עץ החיים כי בהם אין אחיזה להחיצונים ע' הגר"א בספד"צ פ"ג דה"מ וענין כלל ופרט ע"ש אבל הנ"ה דהנוק' הם בסוד עץ הדעת וכנודע בסוד ורגליה יורדות מות (דע"ה ח"ב צג ע"ד)

⁵⁹² מושג זה של איהו בנצח ואיהי בהוד מובא בע"ח אנ"כ ט' ועוד כמה מקומות בשם הזה, אמנם חפשי בספרי הזהר המצויים בידינו ולא מצאתי איברא עי' לש"ו כללים ח"ב לב ע"ג, שמביא מקור לזה מת"ז לד ע"א וז"ל הת"ז, תא חזי יקו"ק אדנ"י איהו קודשא בריך הוא ושכינתיה בתרין שוקין יקו"ק לימינא אדנ"י לשמאלא ואינון אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה בצדיק תרוייהו חד יאקדונק", עכ"ל. וז"ל הגר"א בביאורו שם ד"ה והיא משבחת כו' - ר"ל בהוי"ה אקו"ק. והענין, כי הוי"ה אקו"ק שרשם בחו"ב והוי"ה אדנ"י שרשם בנו"ה, כי איהו בנצח ואיהי בהוד. וז"ש בפנים ת"ח הוי"ה אדנ"י איהו קב"ה ושכינתיה בתרין שוקין כו', עכ"ל. (ואולי מכאן: איהו לח מסטרא דחכמה איהו קר מסטרא דאימא איהו בחמימו סגי בגין דאור קדמאה נטיל בעמודא דאמצעייתא ונטיל בצדיק וחכמה דאיהו קר נטיל בחסד ונצח ואימא דאיהי חמימא נטילת בגבורה והוד - ת"ז קכד ע"ב - ש"א)

עי' יהל אור ח"ב לב ע"ד ז"ל, אר"א (דאצילות) הן בב' ידיים (דא"א) כידוע וכמ"ש בתיקונים (ד ע"א) חכמה נחית בימינא ואמא נחית בשמאלא וזו"נ ברגלין איהו בנצח ואיהי בהוד, עכ"ל (עי' לש"ו כללים ח"ב טז ע"א לגבי איהו בנצח ואיהי בהוד, דעיקר יניקת הנוק' לעולם הוא מההוד, ואפילו כשזו"ן בכל רוחב נה"י דא"א), הנה נתבאר כאן שזו"ן מתלבשים על הרגלין. והנה בבחינה זו הרגלים הם אותו גודל, והם עומדים א' מול השני, משמע ש'איהו בנצח ואיהי בהוד' הוא מציאותם של נו"ה כאשר זו"ן הם פב"פ וקומת נוק' כקומתו של ז"א. אמנם כתוב בבהגר"א על ת"ז (קג ע"ב ד"ה לזמנין), שאיהו בנצח איהי בהוד הוא בדווקא כאשר ז"א ונוק' עומדים בצורה של מאור הגדול ומאור הקטן (כלומר העמדת זו"ן א' למעלה מהשני), ולא בבחינת ב' מאורות הגדולים (כלומר כאשר הם עומדים פנים בפנים). ולכאורה הדברים סותרים זה את זה. והנראה אולי לחלק, שהיהל אור מדבר בנו"ה דא"א שם אין בחי' מאור הגדול ומאור הקטן ממילא הם תמיד עומדים

מאיר העץ – ח"ה

נודע כי קומת נוקבא דז"א הוא בנו"ה של הז"א, כי ג"פ שיש בכל א' מהם מתחלקין בה באופן זה, ב"פ עליונים חו"ב שבה, וב"פ אמצעיים חג"ת שבה¹⁴⁸⁹ שהם גוף שבה, וב"פ תתאין הם נו"ה שבה. ועתה כשעלה משה לקבל הלוחות, לקח מצד גוף של רחל אשר הוא כנגד ב"פ אמצעיים דנו"ה שלו, אשר בחינה זו נקרא לוחות אבנים, ומצד נו"ה דז"א אשר בחינה זו שלו נקרא לוחות הברית, כי נקבה נקרא אבן, והזכר נקרא ברית. ולהיותן מצד גוף הנוקבא שהוא הת"ת שבה, לכן נכתב לוחות מלא ו' ראשונה, כי ת"ת ו' ראשונה ויסוד ו' שניה, כנודע (זהר ח"ג עד ע"ב) בסוד ו"ו. וגם לסבה זו לא אמר שתי לוחות, לפי שנו"ה חדא אינון, והם תרי פלגא גופא (רע"מ פנחס רלו ע"א), ואינן ב' בחי' נפרדות זו מזו, כי הנה הם ב'¹⁴⁹⁰ מתחברין ונעשין גוף אחד, מחוברים בתרין פרקין עילאין ובב"פ¹⁴⁹¹ אמצעיים כנ"ל, ואינן נפרדין רק בסופן בב' פרקין תתאין, שנעשין נו"ה תרין ירכין נפרדות בסופה.

והנה כאשר נתן לו הש"י בתחלה, כתיב (דברים ט י) ויתן ה' אלי את שני לוחות האבנים, מצד גוף הנוקבא, כי משם התחילו¹⁴⁹² ממטה למעלה, כי עדיין הוא בתחלת מ' יום, כי עדיין לא למד התורה במרום, ועכ"ז היה ממקום עליון שבה, שהוא מצד הת"ת שבה, לכן כתיב כאן לוחות האבנים מלא ו' ראשונה שהוא הת"ת שבה¹⁴⁹³. ואמנם (שם יא) ויהי מקץ מ' יום, שאז היה ראוי לקבל גם בחי' נו"ה דז"א, אשר אז נקרא לוחות הברית והיה יכול לעלות עד מקום¹⁴⁹⁴ הברית, וכיון שאירע מעשה עון העגל לא ניתנו רק ב' לוחות אבנים לוחות הברית¹⁴⁹⁵, שהם כמה שינויים¹⁴⁹⁶, א' שהם בחי' שנים בפירוד, שהוא למטה בנו"ה שבה¹⁴⁹⁷, שהם ב"פ תתאין דילה¹⁴⁹⁸, אשר שם הוא פירוד לב' כנ"ל. לכן חסרו הב' ווי"ן כולם שבלוחות¹⁴⁹⁹, כי הם למטה בירכין דילה ולא למעלה בת"ת שבה כנ"ל, ופגם זה הוא בבחי' הנוקבא. עוד פגם א' מצד ז"א, שהיה לוחות הברית וחסרה ו' ראשונה, והושמה השנייה שהוא מצד היסוד, שהוא למטה במקום הנוקבא.

ואז (שמות לב ח) ויאמר ה' אלי סרו מהר מן הדרך אשר צויתם, צויתם כתיב, והוא אותו ענין המצוה ראשונה שצוה משה בפרשת בא בפ' (שמות יג ב) קדש לי כל בכור, שנאמר (שמות יג ג) ויאמר משה אל העם זכור את היום, שהם ערב רב הנק' "עם" בלשון סתם⁵⁹³, ושם בפ' זו נתבאר אצלינו ענין מצוה זו, שלא יאכל חמץ מה עניינה, וע"ש. והנה שם ביארנו בענין זה, שמשם מעצמו רצה לצוות מצוה זו אל הערב רב לזכותן ולהכניסן תחת כנפי השכינה, ולא כן צוה הש"י, אלא קדש לי כל בכור וגו', וז"ש אשר צויתם, אתה ולא אני.

ואומר סרו מהר מן הדרך, הוא בחי' "דרך" הבא מן היסוד אל הנוקבא, בסוד (ישעיה מג טז) הנותן בים דרך. וכמו שיש דרך אל יסוד ז"א במלכות התחתונה רחל, כן יש דרך עליון בדעת דז"א במלכות העליונה לאה, ד' דאחד. ועד"ז אמר סרו מהר מן הדרך אשר צויתם, כי חטא עון המסכה אשר עשו הוא למעלה בלאה, כמ"ש ענינו. והענין הוא, כי הנה עון העגל יש בו כללות פגם זכר ונקבה, והנה סוד מסכה הוא למעלה בדעת אשר מזדווג במלכות העליונה לאה, ועגל הוא למטה ביסוד ז"א המזדווג עם מלכות תחתונה רחל. ודע כי עגל גימטריא ק"ג, ושם ס"ג עם י' אותיותיו גימטריא ע"ג, והוי"ה עצמה מספר כ"ו ועם ד' אותיותיו יעלה הכל מנין ק"ג, כמנין עג"ל. ואמנם מסכה הוא סוד קכ"ה קנטרין של זהב¹⁵⁰⁰ { סג ע"ג } שהיה בו כמנין מסכה, כמארז"ל (שמו"ד מב ח). והנה הם סוד קכ"ה זיני דמסאבותא דנחתי לעלמא מסטרא דחויא בישא דמטיל¹⁵⁰¹ בנוקבא, והנה הם כוחות זכרים כנזכר בפרשת אחרי מות (דף עט ע"א). והנה הש"י לא הזכיר רק המסכה שהוא בחינת פגם¹⁵⁰² הזכר כנ"ל, והטעם לפי שהוא יותר חמור מן הפגם הנוקבא מאד, לזה אמר (דברים ט יב) עשו להם מסכה, ולא אמר עשו עגל מסכה⁵⁹⁴.

פ"פ ובאותה קומה, ואילו בביאור הת"ז מדבר על נו"ה דאצילות שם יש עליות וירידות, ולכן איהו בנצח ואיהו בהוד הוא דווקא כאשר הם זה למעלה מזה. אמנם צריך אני לרב בזה וצ"ע.
⁵⁹³ עי' זהר ח"ב מה ע"ב: אלא בגין ההוא ערב רב⁵⁹³ דאתדבקו בהו ואתערבו בהדיהו קרי לון את העם סתם⁵⁹³ כמה דאת אמר (שם לב לה) ויגוף יהו"ה את העם על אשר עשו את העגל (שם א) ויקהל העם על אהרן וירא העם כי בשש משה וכן כלהו

⁵⁹⁴ ז"ל הפסוק: שמות (לב ח) סרו מהר מן הדרך אשר צויתם עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו ויזבחו לו ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים. ועי' דברים (ט יב) ויאמר ה' אלי קום רד מהר מזה כי שחת עמך אשר הוצאת ממצרים סרו מהר מן הדרך אשר צויתם עשו להם מסכה.

מאיר העץ – ח"ה

והנה החטא של עגל היא גם למעלה בלאה בסוד ד' דאחד. כי כבר ידעת כי נה"י של תבונה הם לבושי אל המוחין דז"א, והמל' של תבונה יצאה לחוץ בסוד קשר של תפילין דעורף¹⁵⁰³ אחורי הראש, והיא סוד ד' רבתי דאחד, והנה אין בה רק בחי' נקודה א' הנ"ל. ואמנם רחל התחונה כל קבלת אורותיה אינו אלא מן הזכר ז"א, וממנו בא אליה אור תמיד, וכל הט"ס תחתונות שלה להיות שבתחלת אצילות לא יצאו אבל באים אליה אח"כ בעת התיקון בסוד תוספות בלבד כנ"ל, לכן יש כח בעונות התחתונים לסלק התוס' ההוא. והנה כשאירע עון העגל ופגמו ברחל התחונה¹⁵⁰⁴ ג"כ, נסתלקו אורותיה ורצה¹⁵⁰⁵ המאציל העליון לעשות בנין חדש בעולם, כדי שלא יהיה כח בתחתונים על ידי מעשה¹⁵⁰⁶ לנתון ולהרוס במלכות התחונה רחל, וחשב למחות את בנין רחל, וכל בנין המלכות תהיה בלאה, שהיא עליונה ותהיה בנינה י"ס¹⁵⁰⁷ ממש בסוד או"א, ויחזיר בה פב"פ עם ז"א, ובכך לא ישלטו עונות התחתונים עד מקום ההוא, אחר שלא ניבנית ע"י הזכר¹⁵⁰⁸ ז"א כמו רחל, רק ע"י או"א עצמן, ותשאר שלימה לעולם ועד, ולא תהא הלוך וחסר בעת הפגם כמו רחל. וז"ס (שם יג) ראיתי את העם הזה והנה עם קשה עורף הוא, ר"ל כי הגיע הפגם שלהם גם אל לאה, שהיא קשר תפילין של ראש במקום העורף כנ"ל, וז"ש כי עם קשה עורף הוא. והנה מה שגרם זה הוא לסבת היות לאה נקודה א' בלבד, שהיא אחוריים דמל' דתבונה, ואינה בת י"ס כרחל. וגם ברחל אע"פ שיש בה י"ס, כיון שבאו לה ט' תחתונים ע"י תוס' כנ"ל, הם מסתלקים בעת הפגם, לכן הניחה לי ואמחה את שמם (שם טד), שהיא רחל, שם שלהם, כי היא אמם, והם בניה נאחזין במלכות רחל הנקרא ש"ם כנודע.

והנה זה השם איננו שם הגדול העליונה שעל השמים, רק התחונה שהיא מתחת ז"א הנקרא שמים. והנה היא רחל כנודע, ואז אתקן ואבנה את לאה ע"י או"א בנין שלם¹⁵⁰⁹ י"ס גמורות, ולא תוכל עוד ליהרוס בעון התחתונים, ועי"כ ואעשך לגוי גדול, כי בני ישראל בהיותם מבחי' נו"ה של ז"א הנקרא בני ישראל כנודע, כי ישראל הוא ז"א ת"ת, ובניו הם נו"ה, ולכן פגם מעשיהם פוגם עד שם, ומסלק האורות. אבל עתה שהוא בחי'¹⁵¹⁰ לאה, ד' דאחד רבתי כנודע, בסוד פ' (שמות לג כג) וראית את אחורי, לכן תמיד תהיה לגוי גדול בלי הפסק ופגם, כאשר יתקן לאה ע"ד הנ"ל. והנה משה שהוא מלאה, ביאורו הוא כי הנה דעת דז"א מצד אמא בא מלוכש ביסוד תבונה, ומדעת זה היה משה⁵⁹⁵. והנה כנגדו בעורף היא לאה מלכות דתבונה, ונמצא כי צדקו כל מאמרי הזהר, כי משה סוד הדעת ומיסוד¹⁵¹¹ אמא, ומסוד המלכות, ר"ל מלכות של אמא, והכל א'¹⁵¹².

ונמצא כי כל כוונת מאציל העליון היה לבטל כל מציאות נוק' דז"א התחונה רחל ולעשות נוקבא חדשה אל¹⁵¹³ ז"א מצד בחי' זו הד' עליונה לאה כלולה מי"ס גמורות, וכבר ארז"ל (ברכות ז ע"א) כי כבר נתקיימה ברכה { סג ע"ד } זו בזרעו של משה, שנאמר ובני רחביה רבו למעלה ראש, למעלה מס' רבוא. והענין, כי הנה ישראל גרמו שמלכות התחונה רחל תחזור בבחינה נקודה א', ונסתלקו ט"ס שבאו בסוד תוס', ונשאר כתור שלה לבד נקודה אחת, גם גרמו בז"א עצמו שנסתלקו ג"ר שבו שבאו בסוד תוס', ולא נשאר בו רק ו"ק שבו לבד, שבאו בעת האצילות בסוד שורש ועיקר כנ"ל. והנה אלו הו"ק הם סוד ס"ר כנודע, ובני משה רבו למעלה מאלו הס"ר שהם ו"ק דז"א*, ועלו למעלה והיו במלכות העליונה לאה העומדת למעל' באחורי הדעת של ז"א למעלה מו"ק, ואז נבנית ג"כ לאה בסוד פרצוף שלם ע"ד רחל כמו שחשב לעשות, כמ"ש על ואעשך לגוי גדול, וכמ"ש אצלינו במ"א איך לאה נעשית ג"כ פרצוף גמור ושלם, אע"פ שלא היה שרשם¹⁵¹⁴ רק נקודה אחת, שהיא מלכות דתבונה לבד.

וז"ש וראית את אחורי לפני לא יראו (שמות לג כג), כי הנה הש"י חשב לבטל כל בחי' רחל התחונה לסבה הנ"ל, כי בכל עת שחוטאין¹⁵¹⁵ ישראל⁵⁹⁶ הנאחזין בה, נפגמת ונחסרת

- מאיר העץ -

⁵⁹⁵ עי' לק"ת שמות נה ע"א שורה ב ג' (לש"ו), ז"ל: משהו שהוא מיסוד הבינה גימ' ונצר לכן נכנס בהיכל הרצון ז"ש בזהר בהאי רצון איתכניש משה, דע יכ משה מן הדעת דז"א והוא כולל חג"ת הראשונים דז"א שנתהוו אח"כ משם חב"ד, ע"כ. הוא דעת המתפשט שהוא פנימיות הת"ת וכמ"ש בתיקונים תיקון י"ג משה מלאו יעקב מלבר ע"ש (כ"ט סע"ב) הנה הוא דאשקי לשכינתא מנביעו דנהורא עלאה ומזדווגת על ידו פב"פ בשלהובין דרחימו (דע"ה ח"ב לה ע"ב).

⁵⁹⁶ וכל ענין העבודה צורך גבוה כי כאשר יש איזה חסרון ופגם בהעולמות ב"ע ע"י כניסת הרע שבהם הנה נוגע הענין הזה עכ"פ באצילות ג"כ שהיא הנשמה שלהם והגם ששם אין להרע שום אחיזה והתקרבות כלל אך מה שנוגע לאצילות ג"כ הנה הוא בענין יחידה וגילוייה מאור א"ס שבה והוא ע"ד הנשמה שבאדם שאינה שואבת מלמעלה כשיש איזה חסרון בהגוף ונגרע גם היא ע"ז

מאיר העץ – ח"ה

ונשארת בסוד נקודה לבד, כי מסתלקים ט"ס תחתונים. ובהבנות לאה ע"י או"א, כי גם היא אינה רק נקודה א' שהיא מלכות דתבונה, ובהבנות בת י"ס גמורות יתבטל רחל התחתונה, ואז בני משה הבאים ממנה יהיו לגוי גדול, כי אז לא יגיע בה שום פגם להחסירה כנ"ל. וחשב לסבה זו לתקן ולבנות את לאה, הנקרא אחורי דז"א בסוד ד' קשר של תפילין, כמארז"ל, ואח"כ להחזירה פב"פ עם ז"א. ומשה לא רצה בכך, והקב"ה שמע אליו, וקיים דבריו, ודברי משה עבדו, ונתקיימו שתיהן ולא מחה את רחל תחתונה, וגם את לאה זו עליונה שהיתה אז נקודה אחת בלבד תיקנה בי"ס בפרצוף גמור, אבל לא החזירה פב"פ, וז"ס (שמות לג כג) וראית את אחורי, זהו קשר של תפילין שנתקן. ואמנם לפני שהוא החזרת פב"פ עם ז"א, לא יראו, ולא יהיה כך¹⁵¹⁶.

אמר עוד (דברים ט טו) ואפן וארד מן ההר ושני לוחות וגו', כי כאשר ירדתי מן ההר ראיתי והסתכלתי הפגם הגדול שעשיתם, בין בזכר בין בנקבה. וכנגד פגם שבזכר אמר ואפן וארד ושתי לוחות הברית על שתי ידי, פירוש כי חזר ז"א להיות בסוד ו"ק בלבד, ובזה נמצא כי ב' לוחות הברית שהם בחי' נו"ה של ז"א, אשר באו לז"א בסוד תוס', כמ"ש ע"פ (משלי ג טו) כונן שמים בתבונה, כי נתעלו חג"ת ונעשו חב"ד, ונתעלו נה"י ונעשו חג"ת, ונעשו לז"א נה"י חדשים מצד התבונה ונשלם לי"ס. ועתה חזרו הנו"ה¹⁵¹⁷ שבאו בסוד תוס' מצד התבונה ונתעלו למעלה במקומם בתבונה עליונה, באופן שמה שהיו אלו נו"ה תחת החג"ת שהם בחי' ידיים, עלו למעלה מחג"ת, והיא למעלה מו"ק הז"א בתבונה. וז"ס (דברים ט טו) ושתי לוחות הברית נסתלקו על שתי ידי, שהם חג"ת דז"א, ידיים העליונים. וכנגד הפגם שעשו ברחל נוקבא דז"א אמר (שם טו) וארא והנה חטאתם לה' אלהיכם, ולא אמר אלהינו, כי משה הוא עליון בלאה, ובני ישראל למטה ברחל הנקרא אלהיכם שלכם, כמ"ש בזוהר (ח"ג רסה ע"א⁵⁹⁷) בכל משנה תורה כתיב אלהיך ולא אלהינו כנגד הנוקבא רחל. {סד ע"א} והנה העון הזה הוא שעשיתם לכם עגל מסכה, פי' כי הש"י לא אמר לי רק מה שפגמתם בזכר שנקרא פגם ההוא מסכה בסוד הנ"ל, שהם כחות טמאים הזכרים אשר ע"כ הקב"ה היה רוצה למחות את שמם כנ"ל. ואמנם אני וארא עתה כי גם חטאתם במלכות תחתונה, אלהיכם הנקרא רחל, ולא רציתי ח"ו שימחה את שמה ותיקונה כנ"ל, לכן (דברים ט כה) ואתנפל לפני ה' מ' יום. אז בעת ההיא אמר ה' לי פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים (שם י א) שהם מצד המלכות תחתונה רחל הנקרא לוחות אבנים.

*¹⁵¹⁸ נלעד"ח שזהו כוונת הפסוק (במדבר יא כא) שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו, ר"ל כי משה יסוד דאבא המלוכש תוך ז"א שהוא ו"ק, שהם אותן הס' רבוא ואנכי בקרבו דייקא.

שער לח פרק ז מ"ת¹⁵¹⁹

ונבאר פרשה נגעים, ויתבאר קצת ביאורי רחל ולאה. כתיב (ויקרא יג ב) אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת וגו', הנה האדם הוא ז"א, שיש בו שם מ"ה דמילוי אלפ"ין כמנין אדם, וזהו סדר התחלקות השם הזה בו: הנה קוצו של יו"ד כתר שבו, י' חכמה שבו, ה' בינה שבו, ואל"ף של מילוי ה"א בדעת שלו, וג' אותיות וא"ו בת"ת (שבו)¹⁵²⁰ בג"ש שבו כנודע,

---

ממערכה והבן כ"ז וע' בכ"ז בדברי הרב בשער המלכים פ"ו ובדברי השמש שם בתחילתו ובמה שהוסיף על דבריו תלמידו נאמן ביתו הרב הקדוש תו"ח בד' קי"א ע"ב ע"ש הבאתי לשונו בכללי הת' והסת' כלל כל א' ענ"ג) ובשער מיעוט הירח ובלאה ורחל פ"ו ובמ"ן ומ"ד דרוש א' ובפנימי' וחיצו' דרוש ו' וע"ש דרוש ב' שמבואר שם שמעשי המצוות הם מגיעים בכל הד' עולמות אבי"ע בכללות ובפרטות וראיה ברורה לדבר מענין החטא דאדה"ר וכמ"ש בתיקונים תיקון ס"ט קל"ג ע"ב וכנודע וע' בפע"ח שער ראש השנה פ"ב שאמר שם הרח"ו ז"ל שגם הביורורים דעתיק וא"א ירדו ג"כ ודי בזה כעת כי הרי יצאנו מן הענין אלא שנמשך לנו הדברים דרך אגב ויתבאר בעה"י במ"א כי הדברים בזה הם ארוכים (דע"ה ח"ב ב ע"ד)

⁵⁹⁷ עי' זהר ח"ג רסה ע"א: ת"ח כתיב (&) משה ידבר והאלהים יעננו בקול ותנינו מאי בקול בקולו של משה ושפיר הוא בקולו של משה דייקא בההוא קול (דאיהו) אחיד ביה על כל שאר נביאין (ומתמן משה אתזן על כלהו) ובגין דאיהו אתאחיד על כלהו בההוא קול דרגא עלאה הוה אמר להו לישראל יי' אלהיך איהו דרגא דאקרי שכינתא דשריאי בגווייהו זכאה חולקיה. תרגום: בא וראה כתוב משה ידבר והאלהים יעננו בקול ושנינו מה זה בקול בקולו של משה ויפה הוא דווקא בקולו של משה באותו קול (שהוא) אחוז בו על כל שאר הנביאים (ומשם משה ניזון על כלם) ומשום שהוא נאחז על כולם באותו קול דרגא עליונה היה אומר לישראל ה' אלהיך היא דרגה שנקראת שכינה ששורה בתוכם אשרי חלקו.

מאיר העץ – ח"ה

וה"א אחרונה בנ"ה¹⁵²¹ שהם ב' פלגי גופא וא' של מילוי ה"א הוא ביסוד¹⁵²² שבו. והנה בהוי"ה זו יש בה ג' אלפיי"ן בסוד המילוי, ושלתן הם בקו האמצעי שבו, ראשונה בדעת, שניה בת"ת בשליש אמצעי¹⁵²³, וג' ביסוד. והנה כל אל"ף מג' אלו הוא בחינת אור א', נמצא שיש אל ז"א ג' אורות שלימים. והנה ג"פ אור גימטריא כתר, כי הכתר שלו שלם מג' אורות. והנה ג' אורות אלו הם בחי' חסדים, כי הם סוד ה' פעמים אור הנזכר במעשה בראשית ביום ראשון, וה' פעמים מים ביום שני, והם ה"ח ה"פ אור, וה"ג ה"פ מים, בסוד (תענית ב ע"א) מאימתי מזכירין גבורות גשמים. והנה ה"ח אלו הם מצד אמא, המתלבשת בז"א, ויש בהם ג' בחינות: האחד היא בהיותה למעלה בדעת דז"א כל ה"ח, הב' הוא בקו האמצעי בשליש האמצעי דת"ת דז"א, כי עד שם היו מכוסים תוך יסוד דתבונה, ושם בחזה דז"א נתגלו, והרי יש להם שם בחי' ב', שהם מגולים מה שלא היה כן למעלה, ובחי' ג' הוא ענין חזרתם להתקבץ ולהתחבר כל האורות יחד למטה ביסוד עצמו. נמצא כי ג' בחינת היו אל החסדים דז"א שמצד אמא, ושלתן בקו האמצעי בדת"י, והם הם עצמן בחי' ג' אלפיי"ן שאמרנו שיש בשם מ"ה של¹⁵²⁴ כללות ז"א, אשר שלשתן ג"כ כולם בקו האמצעי דת"י. וענין ג' בחי' אלו הם ענין ג' אור אור הנ"ל, והבן זה מאד.

אמנם ב' נשים יש לז"א מאחוריו, והם לאה ורחל. ונודע כי לאה היא בדעת דז"א עד החזה, ורחל מן החזה עד סיום רגליו. וא"כ נמצא כי כשנחלק ג' אורות אלו הנ"ל, שהם ג' בחי' שיש בחסדים של ז"א מצד התבונה ונחלקת לשתיהן, נמצא כי לאה לוקחת אור א' לבד העליון שהוא בדעת דז"א, כי שם ראשה והתחלתה, ורחל לוקחת ב' אורות התחתנים, שהם א' בחזה בשליש האמצעי, ואור ב' ביסוד דז"א, כי כל מקום זה הוא לרחל. וז"ש לעיל באורך בענין ג' אורות אלו בסוד פסוק (ישעיה נד יב) ושמתי כ"ד כ"ד¹⁵²⁵ שמשותף. נמצא כי כפי זה שהכתר של ז"א הוא שלם מן הג' אור הנ"ל, שהם גימטריא כתר, וכתר של רחל יש בו ב"פ אור, שהם ב"ש הכתר לבד, וכתר של לאה הוא שלישי א', שהוא אור א' לבד. ומלבד זה היתרון שיש לרחל על לאה, יש לה עוד יתרון א'¹⁵²⁶, כי ב' אורות של רחל המה חסדים המגולין כנודע, ואור א' של לאה הוא במקום כסוי החסדים, וזהו טעם היות דיני לאה רבים על של רחל כפליים כנ"ל.

ואחר שנת"ל ענינה נתחיל לבאר הפסוקים (ויקרא יג ב) אדם כי יהיה וגו', כי הנה אין הג' אורות הנ"ל יוצאין לחוץ לבנות ולתקן פרצוף לאה ורחל, רק בהיות ג"כ בחי' המוחין דז"א דמצד אבא מלובשים בתוכם כנ"ל. והטעם לפי שהמוחין דאבא הם הדוחין את החצונים⁵⁹⁸ מלהתאחד בחסדים של הבינה המגולין מן החזה ולמטה, אשר שם נקרא עץ הדעת טו"ר, שמשם יונקים החצונים כנ"ל. וכאשר {סד ע"ב} אין אור המוחין דז"א מצד אבא נגלין, אז נאחזים החצונים. ולכן תמורת ג' אורות, שהם הג' אלפיי"ן במילוי¹⁵²⁷ מ"ה כנ"ל, אשר יוצאין ומתקנין את לאה ורחל באחור ז"א. והנה תמורת אלו יוצאין ג' מיני נגעים הנקרא שאת ספחת בהרת, אשר מהם יניקת כל¹⁵²⁸ החצונים, ואין שם נעשה פרצוף לאה ורחל. וזכור כלל זה, שאין נעשין ב' פרצופים אלו לאה ורחל כאן אלא אחר התגלות מוחין דאבא בז"א. ואל תתמה בזה, כי הנגע איננה הטומאה עצמה, רק בחי' דינין קשים קדושים, אשר ממנו יניקת החצונים הטמאים, ואינו

- מאיר העץ -

⁵⁹⁸ שנודע שאין להם אחיזה בהג"ר ח"ו וכמ"ש הרב בשער הקליפות רפ"א אך הבינה אינה דוחה אלא מעצמה ר"ל שלא יהא להם אחיזה ויניקה ממקום ומדרגת הג"ר אבל אחר שמתפשטת מהחזה ולמטה דז"א הנה יש להם אחיזה ויניקה משם וכנודע כי לכך אין להזו"ן אז הזווג דפב"פ העיקרי כדי שלא יינקו החיצונים מאחוריהם כי ע"י החטא דעץ הדעת נעשה אחיזה להחיצונים בהארת החו"ג אשר מהחזה ולמטה כל זמן שאין להזו"ן המוחין דמצד אבא וכמ"ש הרב בשער לאה ורחל פ"ז ולכן אין לגרום זווג דפב"פ להזו"ן אלא רק ע"י המוחין דאבא דוקא וכנודע וכנז' וא"כ הרי נדב ואביהו כאשר גרמו ע"י הקרבת הקטורת זווג דפב"פ להזו"ן בלתי המוחין דאבא הרי גרמו ע"י פגם גדול רח"ל כי הרי נתקרבו החיצונים לינק מהארת הזווג הזה רח"ל והוא ענין האש זרה הנאמר עליהם ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם (דע"ה ח"ב קא ע"ג), שלא יהיה בהם אחיזה אל החיצונים וכמ"ש הרב בענינינו הלא איך אפשר שיעלו הקליפות כ"כ למעלה ח"ו עד הנוק' שהיתה אז במדרגת אבא והרי אבא הוא דוחה ומרחיק את כל החיצונים כולם כמ"ש הרב בשער לאה ורחל פ"ז ובפרט כי הרי היה אז הפסק בין הקליפות להעולמות שיעור מקום ד' ספי' וכנז' ג' הרי מאחר שהיה הפסק בין הקליפות להעולמות שיעור מקום ד' ספי' איך היה אפשר להנחש לבא אל חוה ואיך היה אפשר לו לעלות ולכנס לגן עדן כלל וכמו שהערנו בזה לעיל בריש דברינו אך לבאר הענין בכ"ז נקדים לבאר את הענין דחטא עץ הדעת מה שהוא וע"פ מה שבארנו בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ונדבר בזה ג"כ כאן בקיצור נמרץ (דע"ה ח"ב קמה ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

נתקן אלא ע"י אהרן הכהן, אבא עלאה⁵⁹⁹. וז"ל זוהר (פ' תזריע דף מט ע"ב) א"ר יצחק והא כתיב נגע צרעת, כי תהיה באדם והובא אל הכהן, אי הכי דא קוב"ה, א"ל אין כו' א"ל ר"י הכי תנינן נגע צרעת, נגע הוא דינא תקיפא דשרי בעלמא, צרעת סגירו¹⁵²⁹ דנהורא עלאה, סגירו דטיבו עלאה, דלא נחית מעלמא¹⁵³⁰, כי תהיה באדם, באדם סתם. והובא אל הכהן, דא כהן דלתתא, דע"י אתתקן למפתחא ההוא סגירו ולאדלקא בוצינא וכו'. גם שם נתבאר בזוהר (דף מו ע"א¹⁵³¹) ע"ד הזה, גם שם (דף נא ע"ב) אמרו שם, וכד הוי נחית נגע צרעת הוה מדכי אתרא ואפיק רוחא¹⁵³² מסאביה מאתריה וכו', וא"צ להרחיב הביאור לכל דברי הזוהר האלו, כי מובנים מאליהם ממ"ש. וגם מ"ש עתה שים עיניך ולבך ותבין, הנה כוונת דבריו הוא כי נגע הוא קדושה, אלא שהוא דין קשה והנה הכהן הוא אבא שהוא¹⁵³³ דוחה את רוח הטומאה אשר באדם או בבית המנוגע, והגורם לנגע זו הוא הצרעת אשר תרגמו סגירו, ופ"י סגירו דנהורא עלאה, שהם מוחין דז"א דמצד אבא, חכמה עלאה, שלא נתגלו בז"א, הוא גרמת הצרעת, שהוא אחיזת החצונים.

וז"ס שארז"ל (נדרים טו ע"ב) שהמצורע חשוב כמת, כי כבר נתבאר אצלינו בענין האבלות כי הסתלקות מוחין עלאין דז"א דמצד אבא הוא גרמת המיתה, וז"ס (איוב ד נא) ימותו ולא בחכמה, כי סיבת המיתה הוא לסבת חסרון החכמה שהם המוחין כנ"ל, כי החכמה תחיה את בעליה (קהלת ז יב) ובהסתלקותה המיתה מצויה, שהוא היפך ותמורת החיים. ולהיות כי גם מצורע הוא ענין הסתלקות המוחין של החכמה כנ"ל, לכן הוא חשוב כמת. ונלע"ד כי מצורע גימטריא ת"ו, רמז אל החסרון החכמה שהוא אבא, שהוא שם ע"ב דמילוי יודי"ן, אשר בו י' אותיות הד'¹⁵³⁴ מהם בחי' יודי"ן אשר כל אחד מהם כלולה מי', הם ת' ועם ו' אותיות אחרות, הם ת"ו לרמז כי הסתלקות אבא מז"א גורם הצרעת. והנה כאשר יש סגירו דנהורא עלאה, שהם מוחין מצד אבא, ואין שם מוחין רק מצד אמא, אז נקרא נגע. והוא מ"ש בזוהר שהוא כח הדינין קשים דקדושה עלאה המגרשת את החיצונים ואת הקל"י כנודע, כי בחי' בינה דוחה את החיצונים⁶⁰⁰ בסוד התכלת, אלא שאין כח הזה בכינה רק⁶⁰¹ ע"י היותה יחד עם החכמה. אבל

- מאיר העץ -

⁵⁹⁹ ע"י אד"ר קלב ע"ב דיקנא דכהנא רבא.

⁶⁰⁰ מוסר לכל נשמה ק' ניצוצי אורות מסוד ס' מ' הנז' דבינה ותבונה כי בזה יש כח להאדם להתגבר על יצרו משום שבבינה אין להרע אחיזה כלל ואותן הק' ניצוצי אורות הם המאה ברכות שמתברך בו כל נשמה כי ע"ז אפשר לו להתגבר על הס"מ הצורר והוא ע"י הס' מ' דאפרסמון שבבינה ותבונה שהוא דוחה כל רע [כי סוד הס' שבבינה הוא ע"י כלילותה בהו' ראשונות דהחכמה שהוא י' ו' פעם י' הוא ס' והוא הס' שבבינה כמ"ש הרב בזווגים פ"ה וכלילות הבינה בחכמה הוא דוחה את החיצונים כמ"ש בשער לאה ורחל פ"ז] וכן גם אם נמשך האדם אחר יצרו ונתקלקל הנה יש לו תקנה בתשובה והוא ג"כ רק ע"י הק' ניצוצי אורות דבינה ותבונה שניתן לכל נשמה כי כל ענין התשובה ותיקונה איך שמתתקן כל העונות ע"ז הוא ג"כ רק בבינה כנודע והוא בהס' שבה כי בה ניתר כל האיסורים שהם בטילים בס' וכמ"ש הגר"א בתיקונים תיקון י"ט דף ל"ז ע"ג ע"ש וזהו הענין דהק' ברכאן שמתברך כל נשמה [ומכאן תבין כי ענין התשובה הוא רק לישראל ולא לאו"ה] (דע"ה ח"ב נה ע"ב) שאין להם המוחין מאו"א עלאין הוה כל זווגם רק בבחי' אחר באחור מפני פחד החיצונים כמ"ש בשער עקודים פ"ב ופ"ח כי רק או"א עלאין הם הדוחין את החיצונים וכמ"ש בשער לאה ורחל פ"ז ור"ל כי כאשר יש בהזו"ן המוחין מאו"א עלאין שהוא המוחין דגדלות שני אז נכוו החיצונים מרשפי אש שלהבת יה שבהם ומתרחקים גם מאחוריהם דהזו"ן ויכולים להתייחד היטיב פב"פ אבל בראש חודש שאין מוחין להזו"ן רק מישסו"ת לבד שהוא המוחין דגדלות ראשון יש להחיצונים איזה אחיזה עדיין באחוריהם וע"ז הרי הוה כל זווגם אז רק בבחי' אחר באחור] ונצרך אז זהירות יתירה בבירור הניצוצין ועלייתם שלא להעלות אלא רק היותר מתוקנים שבהם וכדי שלא יתערב זר בתוכם אמנם שמואל היה כחו גדול בזה ולכן אמר יכלנא לתקוני לכולה גולה ואמר ג"כ יכול אני לבעול כמה בעילות בלא דם ור"ל שהוא יכול ויודע לייחד יחודים למעלה בלא חשש פחד סכנה כלל ולגרום זווג בהזו"ן הכל בתיקון דסוד העיבור כנ"ל הגם שהוא רק בבחי' הזווג דאחור באחור והם בבחי' דינין וגבורות והרי יש בהם אחיזה אל החיצו (דע"ה ח"ב קו ע"א), בינה אין בה כח לדחות החיצונים לגמרי אלא רק כשהיא ביחד עם החכמה האבל בהיותה לבדה בלתי חכמה אפשר להחיצונית לאחוז באחוריים (ביאורים ח"א סח ע"א), לכן או"א פב"פ תמיד מאחר התיקון דמעשה בראשית והם תרין ריעין דלא מתפרשין והרי היא עם החכמה תמדי ולכן דוחה חיצוניים (ביאורים ח"ב יא ע"א), בזמן שליטת ע"ב וס"ג אין יצר הרע בכלל בימי המשיח (כללים ח"ב קלב ע"ב)

⁶⁰¹ אמנם מהחזה ולמעלה הנה גם אורות דאימא דוחין את החיצונים כנ"ל ביעקב ולא ספ"ב (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

עתה שהיא לבדה בלתי חכמה⁶⁰² אינו כך, ולסבה זאת ג"כ היא עתה דינא קשיא להיותה נפרדת מן החכמה, לכן נגע גימטריא קכ"ג, כמנין מילוי של אהי"ה דאלפי"ן, כי הוא קמ"ג, והמילוי לבדו הם גימטריא קכ"ג ע"ה, אחר שתסיר אותיות פשוטות. ולפי שאלו הנגעים הם באדם שהוא ז"א, שבו שם מ"ה דאלפי"ן כמ"ש בע"ה, לכן גם בחי' אמא אשר בו בסוד מוחין הנקרא אהי"ה אנו מכנים אותו בבחי' אהי"ה דאלפי"ן ג"כ. ואמנם אינה הבינה עצמה רק המילוי שלה לבד הנכנס בסוד מוחין דזעיר אנפין, וממלא חללי דגולגלתא.

גם נלע"ד שמעתי כי זהו ענין אומרו (ויקרא יד ב) זאת תהיה תורת המצורע, כי כל בחי' היותו מצורע הוא לסבת הסתלקות מוחין דמצד אבא חכמה הנקרא תורה כנודע, ואם כן אין תיקונו אלא על ידי עסק התורה, כמארו"ל¹⁵³⁵. לכן אמר תורת המצורע ולא אמר זאת טהרת המצורע או כיוצא¹⁵³⁶. והנה כיון שהסבה אל הצרעת והנגע¹⁵³⁷ הוא הסתלקות מוחין דז"א דמצד אבא, לכן והובא אל אהרן הכהן, שהוא ימשיך ויגלה אותו סגירו דנהורא עילאה וימשיכם לעילא בז"א, ועי"כ {סד ע"ג} תסיר הצרעת. כי הנה אהרן הכהן הוא מצד אבא כנודע, וכמ"ש במקומו (שער לב פרק ח' ושער לד פרק ה'), כי אהרן גימטריא ע"ב קפ"ד, שהם אחוריים הפשוטים והמלאים של הוי"ה דיודי"ן שבאבא, בבחי' היסוד שבו המתפשט תוך ז"א כנודע. וכן בניו שהם אלעזר ואיתמר כבר הודעתין⁶⁰³ שהם ג"כ בבחי' נו"ה דאבא המתפשטין בז"א, ועי" אהרן או בניו¹⁵³⁸ שהם נו"ה, הנקראו בנים כנודע אצלנו וכנזכר בזוהר כנ"ל, יתקן כל זה. כי הנה בבא המוחין מצד אבא בז"א, אז יאירו החסדים¹⁵³⁹ של המוחין דאמא, ויסתלק הצרעת שהוא אחיזת החיצונים בהם, כי שם הוא כל אחיזתן להיות¹⁵⁴⁰ בחינת בינה, דדינין מתערין מינה (וזה אחרי מות טה ע"א), ובפרט בהיותה נפרדת מאבא. וז"ש בזוהר והובא אל אהרן הכהן יסלקון ליה לעילא כו'.

ונלע"ד ששמעתי פירוש זה¹⁵⁴¹ של והובא אל אהרן באופן אחר, והוא כמ"ש¹⁵⁴² בזוהר (פרשה תזריע דף מט ע"ב) אוף הכא דיכנסון ליה לכהנא לדכאה ליה ויעלון מלה קמיה כו', והוא ע"ד מ"ש בענין ביאור נתינת תרומה גדולה לכהן, שביארנו שהוא חזרת אור אל מקומו בז"א, וכן הכוונה כאן, כי ע"י הראותו אל הכהן התחתון גורם למעלה, שאותן האורות של¹⁵⁴³ החסדים של מוחין דמצד אמא היוצאין לחוץ, ואז שם נעשין בחוץ בחינת נגעים כמ"ש בע"ה. ועי"י הראותו אל הכהן, גורם למעלה שאותן האורות יחזרו למקומם תוך הז"א ויתחברו עם שורשם, שהיא היסוד דאמא שבתוך ז"א, אשר בתוכו שורש החסדים הנקרא כהן כנודע. וז"ש ויעלון ליה לכהנא ויכנסון מלה קמיה, פי' שלא יצא האור לחוץ ויפסק ממקומו, ועי"כ יתאחזו בו החיצונים. אמנם יהיה מטי ולא מטי, יוצא לחוץ וחוזר ונכנס ומתדבק במקומו¹⁵⁴⁴ כנ"ל. ועי"כ לא יהיה כח בחיצונים להתאחזו בהם ולינק מהם, להיות¹⁵⁴⁵ דבוקים עם שרשו. וז"ס (שם) והובא אל אהרן הכהן דא כהן דלתתא, פי' שהם חסדים שבתוך יסוד אמא בהיותם לתתא תוך הז"א.

ונבאר עתה ענין הצרעת הזו, והנגע מה עניינו בצאת האורות לחוץ. הענין הוא כי אותן האורות שהיו יוצאין לחוץ ובונים פרצוף לאה ורחל לחוץ¹⁵⁴⁶ ז"א, דבוקים באחוריו בעור בשרו כנודע. והנה עתה לחסרון מוחין מצד אבא כנ"ל, נאחזין החיצונים באלו אורות של חסדים היסוד¹⁵⁴⁷ דאמא היוצאין לחוץ, ועי"ז בונים שם¹⁵⁴⁸ ומוצאין כחות החיצונים דמות¹⁵⁴⁹ תמורת לאה ורחל, והם הנקרא נגעים. כי כבר ידעת כי לאה ורחל הם דבוקים מחוץ ז"א¹⁵⁵⁰ בעור בשרו, כי הנה לאה כל בחי' היא עור לבד בסוד קשר של תפלין ש"ר, שהיא עור לבד כנ"ל. והוא משארו"ל (ערכין טו ע"ב) וזאת תהיה תורת המצורע, מוציא ש"ר ר"ל. כי נודע הוא שהנוקבא נקרא שם, שהוא לאה ורחל, אבל בינה עילאה נקרא שמך הגדול (וזה ח"ב קטב ע"א), והנה מצורע המדבר רע גורם שגם למעלה במקום לאה או רחל הנקרא שם טוב, יצאו הקליפות תמורתן הנקרא שם רע. והנה נתבאר לעיל, כי לאה לוקחת אור א' לכתר שלה מהחסדים של בינה, אבל רחל לוקחת ב' אורות, ולכן מהאור הראשון שיוצא ללאה נעשה תמורתה נוקבא¹⁵⁵¹, הנקרא שאת, שהוא תמורת אשת שהיא נוקבא. וג"כ נקרא שאת לשון נשיאת, כי הלא¹⁵⁵² היא למעלה במקום הראש אחורי דעת דז"א כנודע. אבל ספחת ובהרת, נעשין תמורת ב' אורות היוצאים אל רחל תחתונה. והנה ג' בחי' אלו בשם אדני, שהוא שם הנוקבא כנודע, אשר אורתיה לוקחים החיצונים. והנה בהרת הוא מילוי שם אדני, בהסירך אותיות הפשוטות שהם אדני,

- מאיר העץ -

⁶⁰² צ"ע אם באמרו כאן בינה זה ישסו"ת וחכמה הוא או"א עלאין. מיקום?
⁶⁰³ לק"ת פרשת ויקרא ושעה"פ פרשת שמיני (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

נשארו אותיות המילוי לבדם גימטריא תו"ר, רות⁶⁰⁴, ואז עם הכולל נעשה בהרת. וספחת הוא תמורת אדני בא"ת ב"ש, שהוא תקט"ם גימטריא ספחת ע"ה. ושאת הוא גימטריא¹⁵⁵³ א"ל¹⁵⁵⁴ בלתי מילוי ואדני במלואו, ולפי ששאת הוא בלאה עליונה הנ"ל, לכן נתוסף שם א"ל על אדנ"י.

שער לח פרק ח מ"ב¹⁵⁵⁵

דע כי גם זה לעומת זה עשה אלהים, והנה המוחין של לאה { סד ע"ד } הם ד' אהי"ה: ב' דויד"ן ו' דאלפ"ן, ו' דההי"ן¹⁵⁵⁶. ולא נקרא מד"ת ע"ש ד' אלפ"ן, שהם בד' אהי"ה הנ"ל. וזהו מדת ימי מה היא (תהלים לט ה) כנ"ל (שער לו פרק ד). ולעומת זה יש קליפה הנקרא מ"ת, כי שם סוד הקלי' כנודע. והענין כי שורש ד' אלפ"ן עצמו אנו מסירין מן הקלי', שהוא החיות שלהם, וכשתסלק ד' מן מדת אשר אחזו הקלי', ישאר מ"ת. אמנם בקדושה עצמה יש ב' בחי' אלו שהם מד"ת ות"ם, כי בקלי' מת ובקדושה ת"ם. ויעקב לא השיג בכל מדת רק בב' אותיות ת"ם, כי בשורש ד' אלפ"ן לא השיג. וזהו (בראשית כה כז) ויעקב איש תם¹⁵⁵⁷. ואם תמנה ב' אהי"ה הראשונים, שהם של יודי"ן בבחי' אחת¹⁵⁵⁸, א"כ יהיו ג' אהי"ה לבד¹⁵⁵⁹, וג' אלפ"ן¹⁵⁶⁰ שבהם גימטריא של"ג⁶⁰⁵, וז"ס (תהלים קמו טז) הנותן שלג כצמר. כי כמו שתסיר שרשי ד' אלפ"ן מן מדת ישאר ת"ם, גם כשתסיר שורש ג' אלפ"ן מן של"ג נשאר צמ"ר, וזהו הנותן שלג כצמר¹⁵⁶¹. וז"ס (ישעיה א יח) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו, כי מתלבנים העונות ע"י אמא עלאה, ששם השלג והצמר בסוד שמות אהי"ה כנ"ל. וז"ס יום הכיפורים שמלבין עונות ישראל, כי יוה"ך הוא בסוד אמא, לכן אמרו בזוהר על (שמואל ב' כג כ) והוא הכה את הארי ביום השלג, דאתדן בבי דינא עלאה, שהוא בינה ב"ד העליון¹⁵⁶², דמינה דינין מתערין (זהר אחרי מות סה ע"א)¹⁵⁶³. והנה משלג נעשה שגל בקדושה, בסוד (תהלים מה י) נצבה שגל לימינך¹⁵⁶⁴, וכנגדה בקלי' (נחמיה ב ו) והשגל יושבת אצלו אצל מלך פרס. וז"ס (שם ב ח) והוצב, שגולתא תרגום הוצב, הועלת כלבתא, והוא ג"כ פי' והשגל יושבת אצלו, כי בקליפ' בסוד כלב, ובקדושה שם ב"ן במלכות¹⁵⁶⁵.

שער לח פרק ט מ"ת¹⁵⁶⁶

ונבאר עתה מארז"ל במס' ע"ז (סנהדרין צו ע"א) תנא דבי אליהו, שית אלפי שנין הוי עלמא וחד חרוב. הנה נודע כי עולם נקרא ז"א⁶⁰⁶, מחסד שבו עד יסוד שבו, אשר אלו הם סוד שיתא אלפי שנין הוי עלמא. וגם עניינו כי הנה ז"א בחי' שם מ"ה דמילוי אלפ"ן כנודע, והנה הוא פרוץ שלם, ובאחוריו יש ב' נשים לאה ורחל, זו מהראש עד החזה, וזו מחזה ועד רגליו. והז"א מזדווג עם שניהן כנודע. וכמבואר אצלנו, כי יש בחי' יסוד שם למעלה בחזה דז"א אשר בו מזדווג עם לאה, וא"כ מוכרח הוא שיהיה בו ב' שמות מ"ה דאלפ"ן נגד ב' בחי' אלו הנ"ל, וכנ"ל בפסוק (תהלים לט ה) הודיעני ה' קצי. והנה בב' שמות של מ"ה הנ"ל יש בהן ו' אלפ"ן, וז"ס שית אלפי שנין הוי עלמא. עוד יש לפרש כי הז"א שם מ"ה דאלפ"ן, ואחוריים שיש בו שהוא יו"ד יו"ד ה"א כו' יש בו ו' אלפ"ן. עוד יש לפרש על לאה ורחל, אשר כל א' נקרא עולם כנזכר בזוהר ויצא (קנ"ג ע"ב¹⁵⁶⁷) על פסוק (תהלים קו מז) מן העולם ועד העולם. וכל עולם ממנו¹⁵⁶⁸ ו' אלפ"ן. והענין כי נודע כי הנקבות הם אחוריים של הזכר, וזכור כלל זה. נמצא כי שם מ"ה הוא פשוט בלי רבוע בז"א. ובנקבה יהיה רבוע אחוריים של מ"ה, אשר בו שיתא אלפי כנ"ל, נמצא כי לאה הוא שם מ"ה דאחוריים דז"א, ובה ו' אלפ"ן, וכן באחוריים דמ"ה דרחל. *אמנם אמרו וחד חרוב, פי' כי שם של ע"ב דויד"ן יש בו ד' יודי"ן, אבל בשם מ"ה אין בו רק י' אחד ראשונה. וכנגד אות י' אחד¹⁵⁶⁹ שבשם מ"ה דאלפ"ן, שאין במלואה אות אל"ף

- מאיר העץ -

⁶⁰⁴ עי' זר"ח פה ע"א: רות בדיוקנא דעלמא תתאה, דקא מרווה לקב"ה תדיר בשירין ובתושבחן. רות, על שם תור, דמשנייא בקלא מכל שאר קלין, אף כנסת ישראל, משניא בקלא בתושבחתא מכל שאר קלין. תור דא יבא תרין קלין כחדא, חד עילאה וחד תתאה, וכולא כחדא. אוף כנסת ישראל, אתערת לעילא ואתערת לתתא, וכלא בזמנא חדא, ובקול חדא:

⁶⁰⁵ ג' אלפ"ן דקס"א קמ"ג קנ"א וכן ע' גר"א ספד"צ פ"א עמר נקי בליקוט א' והם נמתקים בסוד אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו וכו' (ביאורים ח"א סג ע"ד)

⁶⁰⁶ ע' אד"ר קלד ע"ב שימי עולם שייקלד"א. אמנם בשער לב פרק ה' מביא מעולם חסד יבנה

מאיר העץ – ח"ה

כשאר הג' אותיות הוי"ה, שבכ"א יש בו אלף, לכן נגד זה אמר וחד חרוב, לכן לאלף שביעי אין קיום, אבל הוא חרוב, כי אין לו על מה שיסמוך בעולם הזה, שהוא אחוריים דמ"ה כנ"ל שאין בו רק ו' אלפיים.

¹⁵⁷⁰*נ"ל פי' הגמ' (זהר ח"א כד ע"א) הקב"ה שט בח"י אלפיים עלמין בכל יום.

ונחזור לבאר ענין ב"פ מ"ה שיש בב' בחי' בז"א, כי מ"ה א'¹⁵⁷¹ מתחלק כך: ג' אותיות יה"ו הם בחב"ד שבו, וה' תחתונה בשליש עליון דת"ת עד החזה, שעד שם בחי' אורות מכוסים כנודע, ומהחזה ולמטה שהאורות מגולין הם בחי' אחרת, לכן יש בו שם מ"ה ב'¹⁵⁷² כסדר הזה: יה"ו בנצח הוד יסוד, וה' אחרונה {סה ע"א} בעטרת יסוד ז"א. והנה כאשר תחבר ב"פ מ"ה אשר בז"א¹⁵⁷³ יהיה גימטריא צ', והוא בחי' צ' דצלם דז"א המתפשט בכל כללות¹⁵⁷⁴ פרצוף ז"א בפנימיותו, כמ"ש בדרוש הצלם. ובוזה יתבאר ענין פסוק הנאמר ביעקב (בראשית כו יא) ואנכי איש חלק¹⁵⁷⁵, ר"ל שנחלק לב' חלקים של מ"ה, א' עד החזה דז"א, וא' מהחזה ולמטה, אשר בהם מאחוריו ב' נוק' לאה ורחל. גם ז"ש במשה (דברים לג א) וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים, וארז"ל (דברים רבה פ"א ט"ד) מחציו ולמטה איש מחציו ולמעלה אלקים. כי אלקים זה הוא בסוד הבינה, כנודע שגם היא נק' אלהים. והנה"י שבה נתפשטו ונתלבשו תוך ז"א, והיסוד שבה נגמר עד החזה כנודע, לכן מחציו של מעלה¹⁵⁷⁶ של ז"א אשר כנגדו יוצאת לאה מבחי' דאמא, נקרא ז"א אלקים ג"כ, ומחציו ולמטה שיוצאת רחל הנקרא אשה, נקרא הוא איש, בסוד לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה זאת (בראשית ב ג), הנדרש ברחל (זהר ח"ג קמ"ה ע"ב). והנה משה הוא בחי' ז"א כנודע, ושתוף ב' בחי' נקרא איש האלקים.

שער טל פרק א מ"ב¹⁵⁷⁷

השער הששי שער מ"נ ומ"ד ובו י"ד דרושים וכל הדרושים כולו הוא מ"ב דרוש א

ענין מ"נ מה ענינם. והנה נודע כי כמו שהאיש נותן מ"ד לאשתו, ונמשכין מן המוח שלו, כן ג"כ מן האשה מן מוח שלה יורדין מ"נ ברחם שלה, ומאלו מ"נ ומ"ד הנמשכין מן המוח של הנקבה והזכר, מהם ממש נוצר הולד, שהם הנשמות. ואלו הם סוד ב' יודיים שיש בצורת א', כי י' עלאה הוא מוח זכר, וי' תתאה מוח נוקבא, ואות ו' בנתיים הוא חד פריסא דאתפרס הנזכר בזוהר (ח"א ט"ה ע"א). וי' עילאה מ"ד {סה ע"ב} ויורדין עד ההוא פריסא שהוא ו', וי' תתאה הוא מ"נ ועולין לגבי ההוא פריסא.

והנה כל המ"נ הם גבורות, והם בחי' כל המלכים שמלכו בארץ אדום. והענין הוא כי כבר בארנו איך כל קדושת אותן המלכים שמתו ונתבטלו ונתבררו, ומן הסיגים נעשה מהם ענין הקליפות כנודע. והטעם הוא כדי שיהיה בעולם בחירה ורצון ושכר ועונש, וזה היתה כוונתו לברא מלכים אלו ולהמיתן והבן זה. והנה כל אלו המוחין¹⁵⁷⁸ הם בחי' הדינין, והם לעולם בחי' הנוקבא. והנה באלה המלכים, יש מהם חלק אל הבינה (וחלק מהם אל המלכות שבז"א)¹⁵⁷⁹, וחלק מהם אל המלכות שבאבא, וחלק מהם אל המל' שבא"א, וחלק מהם אל המל' שבז"א. והנה כל המלכים האלו מציאותן הם המוחין⁶⁰⁷ של הנקבות כולם, שמהם נתהווה המ"נ כמ"ש בעה"ש. והנה להיותן בחי' המוחין שהם החכמה הנקרא מחשבה, לכן כולוהו אתביררו במחשבה כנו' בפ' פקודי (דף רנד ע"ב) שהם שכ"ה ניצוצין, וענינם הם אלו הז' מלכים שמתו, שהם דינין וגבורות וניצוצי אש, והם ז' מלכים, שהם ז"פ אדם גימ' שט"ו והם גימ' ש"ך⁶⁰⁸, וז"ס זריק ניצוצין לש"ך עיבר⁶⁰⁹ וכו', כי הם המ"נ כדלקמן, אשר אח"כ בעת התיקון בירר הטוב מתוך

- מאיר העץ -

⁶⁰⁷ כל המלכים קדמאין הם מהמ"ן דיאמא שעלתה למעהל במו"ס דא"ק כי שם שורש האימא ועלתה שם לקבל תוספת אור וברכה להוליד אורות ונשמות אך באשר שלא היה עלייתן כראוי כי היו מתוקף הדינים הקשים שהם בבחי' סיגים ופסולת לכן המו"ס דחה אותם, וכל מ"ן נובע מהמוח וכל מוח עיקרו בהו"ה דיוד"ן (כללים ח"ב ס ע"ב) נוסף כאן משהו?

⁶⁰⁸ יחד עם ה"ג מנצפ"ך &

⁶⁰⁹ עיקר מה שנקרא ניצוצין הוא רק מה שנשאר בהשברי כלים אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים שיצאו מהאורות והנקודות כשמתו ונשארו השברי כלים חסרים מאור העיקר שבהם, ועכ"ז נשאר כמה ניצוצי אור בשברי כלים גם אח"כ על דרך בחי' הבלי דגרמי שנשאר בעצמות תמצית חיות כנ"ל, וכן היה במלכין קדמאין והניצוצין הם הש"ך ורפ"ח ניצוצין ע' לקמן שער רפ"ח,

מאיר העץ – ח"ה

הפסולת והסיר הפסולת מתוך המחשבה ההיא. ואע"פ שהם ז' מלכים, עכ"ז הם ⁶¹⁰, אלא שהם ע"ד ז' היכלות אשר נזכר פ' פקודי (רכט), שהם ז' היכלות והם י', כי היכל העליון כולל ג' היכלות, ותחתון כולל מב', וכן הענין בכאן שהם ז' מלכים, והם י' ע"ד הנ"ל⁶¹¹. והנה ענין בירורם על ידי המחשבה, ענין הדבר⁶¹² הוא במ"ש כי כל אלו המלכים הם {סה ע"ג} בחי' המוחין של הנקבות, אשר גם הם נקרא מחשבה. ולכן כאשר המחשבה עליונה

אם כן למה אמר שהם יצאו מאבא הרי הם אינם בחי' בפני עצמם כלל אלא הם רק ניצוצי אור שנשאר בשברי הכלים?

עיקר הנקודות יצאו מהעיניים דא"ק, על אף שמציאותם מהבחינות האחרונות דא"ק (הנה"ם שלו ע' לעיל *), יציאתם באמת רק מהמו"ס והוא זה שהוציא אותם דרך העיניים (ע' לעיל **Error! Bookmark not defined.**), שהוא החכמה שבא"ק [כלומר חכמה שבכתר דא"ק], והוא זה שהוציא אותם דרך העיניים, וכן גם המלכי יושר דעולם הנקודות יציאתם משם היה, רק אחר שעלו המ"ן דמלכי יושר מתחילה במו"ס דא"ק לבחי' מ"ן ואח"כ חזרו וירדו דרך הפנימיות ויצאו אח"כ דרך הטבור והיסוד ולא דרך העיניים כמו מלכי עיגולים המוזכרים כאן, והטעם ליציאתם מהמו"ס כי במוח נגמר תכלית הבירורים [ע' בהגר"א בסד"צ ד ע"ד ד"ה ביה סליקו ודברינו שם] ומשם נמשך ויוצא האור דטפה הזרעית כי הוא שורש הנפש והוא נשאר בו לעולם שהוא ההבלי דגרמי שנשאר בתוך הקבר עד עת התחיה, והוא אשר נמשך ונתקן מהש"ך ורפ"ח ניצוצין דעולם התהו, שגם הם היו בבחי' הבלי דגרמי, אם כן עיקר הש"ך ורפ"ח הם רק מה שנשארו וירדו עם השברי כלים עוד, כל הנקודות כולם אחר שיצאו מהעיניים הנה הם היו ג"כ בבחי' ש"ך ורפ"ח, כי אחר שיצאו כולם מהמו"ס שהוא החכמה והוא שורש דל"ב נתיבות חכמה שכל א' כלול מ' והרי הוא ש"ך וכן מאחר שיצאו כולם מהחכמה שהוא ע"ב וכל א' כלול מד' פעמים ע"ב הוא רפ"ח, שכל הנקודות לא היו מיוחדים זה עם זה והיו בסוד רשות הרבים [וטיפת קרי], ולא רק ההבלי דגרמי שלהם, ובזה טמון כל מה שיקרה להם וכל מציאותם, וכל זה בכח זה יצא לפועל במיתתם, אם כן לעולם עיקר הבירור והתיקון דכל ניצוץ גם כן רק במוח החכמה דאבא כי שם עולה ומתברר, אם כן החכמה כאן כוונתו למו"ס, ואין הכוונה שהש"ך נפקו משם אלא כי שם נסדר כל מציאותם ושם נתגלה הרצון עליהם ושם היה הגזירה על כל מציאותם ותהלוכותיהם, ועיקר יציאתם ומציאותם הוא באמת רק בחי' השיורים והשמרים דאורות הנקודות והם עכירות דהנקודות.

עד כאן היה לפי פשוטן של דברים אך סוד הענין כל הש"ך ניצוצין התהוותם ומציאותם באמת מהמו"ס דא"ק ממש, כי המו"ס הוא סוד שורש הבוצינא דקרדינותא והוא שורש כל הדינים תקיפין ועכ"ז שאין דינים שם ניכר בכלל אבל שרשם שם והדינים האלה הם הבחי' עכירות והסיגים והפסולת דמו"ס ועל ידי השתלשלות המדרגות שהוא גילוי המלכין קדמאין נתגלה כל אותם הדינים שהיו נכללים שם, אבל הם עצמם קדושים ולכן נקראים ניצוצות דקדושה וכל התורה והמצות הם לקתן כל אותם הניצוצין ולהעלותם בנפילתם דעולם התהום ולהחזירם לקדושתם הראשונה ולייחדם באור א"ס שזה מקורם (ביאורים ח"א סו ע"א) וצ"ע למה לא תירץ מש"כ בהערה **Error! Bookmark not defined.**

⁶¹⁰ זר"ן הן הזר"ן הפרטיים, והן גם הזר"ן הכלליים, לא היו הם בכל אותן הגילוי דה"ס הנזכרים כלל, אלא שהז"א יצא רק בו' נקודות לבד, והנוק' יצאה רק בהכתר שלה לבד. ולא יצא הג"ר בהז"א והט' אחרונות בהנוק' כלל, הן בהזר"ן הכלליים והן בהזר"ן הפרטיים. [אמנם בפרטי פרטות היו גם הם כלולים כל א' מעשר, ומעשר לעשר עד אין קץ וכנ"ל דרוש א' סי' ה' אות ג'. וע' בשבירת הכלים (פרק ח') ובמלכים (פרק ה') בדברי הרח"ו שם, וכן במ"ן ומ"ד (דרוש א') שאמר שם, ואעפ"י שהם ז' מלכים, עכ"ז הם י' אלא שהם ע"ד ז' היכלות כו' ע"ש]. וכן הוא מבואר ומפורסם בכמה וכמה דרושים בע"ח, שבעולם הנקודות יצא הז"א רק בו' נקודות והנוק' רק בנקודה אחת, וכמ"ש במלכים (פרקים ה' ו') ובאנ"כ (פרק ה') ובתיקון הנוק' (פרק ב' כלל ט') ובפנימיות וחיצוניות (ריש דרוש ו', ושם דרוש ח') וכן הוא בסדר אצילות בקיצור (פרק ג'), וכן אמר הרב ג"כ בספר מבו"ש (שע"ב ח"ב פ"א) ובכ"מ שם (דע"ה ח"א יח ע"ד)

לא נחשב כל תחתון אלא רק לז"ת לבד, והג"ר שבו הוא רק פרטי הי"ס דהו"ק, וכמ"ש הרח"ו במלכים (פרק ה'), כי הוא ע"ד הראש דקטנות, שגם בו יש ג"ר. וכן אמר במ"ן ומ"ד (דרוש א') כי הם על דרך ז' היכלות שהם י', כי היכל העליון כולל ג' היכלות, וכן אמר ג"כ במוחין דצלם (פרק ח') כי המלכים הראשונים הגם שהם רק ז' מלכים, עכ"ז הנה הם ג"כ בבחי' עסמ"ב, והם הי"ס גמורות דחיצוניות. והרי לנו כי הגם שהם באמת רק ז"ת לבד, עכ"ז הם י' (דע"ה ח"א יט ע"ב)

⁶¹¹ צ"ע שהרי בפשוטן הג' מלכים ראשונים שהם א"א ואר"א אינם בגדר מלכים שמתו, וכאן הוא כולל אותם בדעת, וצ"ע.

⁶¹² לאחר התיקון נעשה ונברר כל פרצוף ופרצוף בפני עצמו ובכלל יצא הכלי מתחילה אבל בבחי' פרט כל פרצוף ופרצוף נמשך ונארג כל א' האור עם הכלי ביחד (כללים ח"א צו ע"ב) מתחילה נתבררו הצורך לעתיק ואח"כ נתבררו הצורך לא"א וכו' עד הנוק' וכל עלייה היה במקום שיצוא כלומר מלכי אבא לאב אומלכי אימא לאימא (כללים ח"א קא ע"א) וכל הנ"ל על ידי עיבור ולידה וויניקה (כללים ח"ב נח ע"ד – לבדוק), עליית המ"ן דניצוצין דש"ך ופ"ר ופ"ח אשר מהם נתקנו כל

מאיר העץ – ח"ה

שהיא חכמה סתימאה דברי שא דע"ק רצה לתקנה אחר שנתקן א"א בתקונים שלו, ואז יצא האור שלו ע"י המעטת האור שלו בסבת אותם התקונים כנודע, ועי"כ היה כח באלו המלכים להחיות ולקבל אור העליון, ואז המחשבה עלאה מוחא סתימאה דברי שא דבעתיקא האיר בהם ועי"ז נבררו אלו המלכים, ואז היותר מובחר שבהם, שהוא בחי' שיש בהם מא"א, עלו בסוד מ"נ, והובררו והשאר נשאר למטה. ודע כי אותה הבחי' שעלתה בא"א, הם בחי' השערות שבדיקנא דיליה כנודע כנזכר באדרא (קלב ע"א) בתקונא קדמאה הנקרא א"ל, אשר בו ג' עלמין שהם ג' מלכים אלו מהז' מלכים, והם בלע יובב חשם, ואלו השערות הם נמשכין ממ"ס עצמה¹⁵⁸⁰ כנודע, והוא החכמה סתימאה, והוא נוקבא לגבי כתר דעתיקא. נמצא כי השערות האלו הם מ"נ דילה, וע"כ שערי דדיקנא הם דינין תקיפין.

ואח"כ היה בירור ב' שכאשר הוברר הבחי' של א"א אשר היתה שם, ויצאו משם ועלו ונתבררו במחשבה דא"א כנזכר, אז הבחי' הזאת דבינה שבתוך המלכות הובררה ועלתה במקומה למעלה. וכאשר נתקנו או"א אז הובררה ג"כ בחי' זו"ן ויצאו משם ועלו בסוד מ"ן (פי' ביסוד שלה)¹⁵⁸¹ אל¹⁵⁸² הבינה ואח"כ היה בירור אחר, כי אחר שהובררה הבחי' של הבינה אז הבחי' של המלכות עלתה, ואח"כ¹⁵⁸³ כאשר נתקן ז"א הובררה בחי' שיש בהם מן המלכות של ז"א ועלתה שם ע"ד הנ"ל.

ואח"כ כאשר נתקנה נוקבא דז"א, נתקנה תחלה בבחי' אב"א⁶¹³, ואז עדיין לא הובררה המ"נ⁶¹⁴ דילה אשר בתוך המלכות¹⁵⁸⁴ הנ"ל. והענין כי כל אותה בחי' של מעלה ממנה הובררו

הפרצופים כולם (כללים ח"ב סט ע"ד), עלו הניצוצין שנפלו ומתו ונבררו כל הצורך מהם לתיקון דמאעשה בראשית ועלו הם עם האורות דנקודות שלהם למ"ן (כללים ח"ב קכט ע"ג) וכנודע שגם כל בנין האצילות הנה הוא ג"כ רק מה שעלו ונבררו ע"י האור דהמ"ה וכן עולים ומתבררים אח"כ על ידו ג"כ כל האורות דהנשמות והמלאכים ויוצאים ומתהווים בכל מציאותם כהראוי כי הבירור הוא הולך לאט לאט שכל מה שהוא יותר עליון הוא נברר מקודם ועל ידו מתברר אח"כ התחתון ג"כ (וכמ"ש בדרושי מ"ן דרוש א' ובכ"מ) ונברר מקודם כל מה ששייך להספי' דאצי' ואח"כ נברר כל מה ששייך לקדושת הנשמות אך קשה לפ"ז כי א"כ למה נבראו המלאכים תחילה ואולי הוא כי במקורן שהוא בעולם הבריאה יצאו באמת הנשמות מקודם אך בעוה"ז שהוא עולם העשיה יצאו אח"כ כמו שהעשיה הוא רק אחר היצירה ע' פע"ח שער הברכות פ"ו ואח"כ כל מה ששייך לקדושת המלא (דע"ה ח"ב יא ע"ד)

וכן הוא נודע ומפורסם כי כל התיקונים הראשונים אשר במעשה בראשית היה נמשך תיקונם רק מלמעלה למטה וכמ"ש ג"כ בשער התיקון פ"א ובדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' משא"כ כל הבירורים אשר מתבררים ומתקנים מאחר ששת ימי בראשית והלאה הנה הולך תיקונם מלמטה למעלה מדומם לצומח ומצומח לחי ומחי למדבר וכן מעשיה ליצירה ומיצירה לבריאה ומבריאה לאצילות וכמ"ש במ"ן ומ"ד דרוש ג' ושם דרוש י"א סימן ז' וכן בכ"מ כי מאחר ששת ימי בראשית והלאה הנה נעשה עליית כל הבירורים ע"י התו (דע"ה ח"ב לח ע"ד)

⁶¹³ כתוב שהיה זיווג אב"א (קודם שנברא אדה"ר) ואין מקום אז כלל לבחי' זיווג דחיצוניות שהם משתמשים בכותל א' אלא ע' מאמרי רשב"י ט ע"ד כי ביום ראשון דמע"ב על ידי גילוי אור הגנוז היה אז אמת הזיווג דפ"פ גם בזו"ן היו זו"ן כמו או,א שהם כחדא נפקין וזה רק ביום ראשון כל זמן שהיה הגילוי דאור הגנוז אובל הוא חזר ונגנז תיכף ביום ראשון עצמו ואז חזרון זו"ן אב"א, ולכן היה גם בזו"ן זיווג פ"פ (כללים ח"א קג ע"ד)

אמנם הוא הרי אמרנו לעיל כי בערב שבת אחר חצות הנה נתעלו העולמות וכן הפרצופים עוד יותר ועלתה הנוק' במדרגת אבא וז"א במדרגת א"א וכנ"ל וא"כ הרי עלתה אימא ג"כ עוד למעלה מא"א וא"כ הרי ממילא הוא שאדה"ר אשר היה לו נשמה מאימא של אז הרי היה לו אור ונשמה גם מלמעלה מא"א שהוא מהגילוי דאור א"ס ג"כ וכנ"ל אך דע כי הענין בזה הוא באמת עמוק מאד אך נבאר כאן רק מה שנוגע לענינינו ובקיצור נמרץ והוא זה כי הנה הרב אמר בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' ובכ"מ כי היו אז הזו"ן דאצילות רק אחור באחור ולא היו עומדים להתתקן ולחזור פ"פ רק בשבת בראשית וכמו שמבואר בפע"ח ראש השנה פ"ב וכן בשער הקדמות דף ע"ז סע"א ולכאורה יפלא כי מאחר שהזו"ן היו אז במדרגת או"א הרי נודע הוא כי או"א הם תמיד פ"פ אחר התיקון וכמ"ש בשער או"א ספ"ז ובפרט בערב שבת אחר חצות שעלה אז הז"א למדרגת א"א והנוק' ל (דע"ה ח"ב ל ע"ב)

והענין הזה אשר גילה לנו האריז"ל הנה הוא מבואר בדברי הרח"ו ז"ל בכ"מ בלקוטי תורה פ' בראשית וכן בשער הפסוקים שם ופ' פקודי ופ' תצא ושורש הענין בזה הוא ע"פ מה שאמר בע"ח בשער עקודים פ"ח ובדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' וכן בשער מאמרי רשב"י פ' פקודי בארוכה כי בעת מעשה בראשית אחר שנגנז האור הראשון שהיה תיכף ביום א' ע' זוה"ק פ' תרומה קמ"ח סע"ב היו הזו"ן רק אחור באחור וכן הוא בזוה"ק בראשית ל"ה רע"א וענין עמידתם אחור באחור הוא כאשר שהם חסרים מהמוחין דאבא שהוא האור דהחיה הגם שיש להם האור דנשמה שהוא המוחין

מאיר העץ – ח"ה

מאליהם ע"י המחשבה שבכל בחי' מהם, ולא היו צריכין אל מעשה {סה ע"ד} התחתונים, שעל ידיהן יתבררו, לפי שהקליפות אשר כנגדן אין בהם כח כ"כ. אבל בחינת המ"ן של המלכות (דנוקבא דז"א)¹⁵⁸⁵ אשר הם בחי' עשייה, ששם כל עיקר שורש ותוקף הקליפות, לכן לא היה בה כח לתקן ולברר הבחי' של מ"נ שלה שהיה באלו המלכים, לסבת היותן נתונים בעמקי הקליפות החזקים, ולא היה יכולת בה לבררם⁶¹⁵, עד שבא אדה"ר וע"י מעשיו ותפילותיו היה מכניע את הקליפות, והיה מחזיר זו"ן פב"פ, ואז מתבררים חלק המ"נ דנוקבא דז"א בירור גמור. ואז לא היה עוד שם¹⁵⁸⁶ חורבן בעולם, והיה אז כמו שיהיה בימי המשיח ב"ב, כי אז כתיב (ישעיהו כה ח) בלע המות לנצח, שהם הקליפות אשר חיותם הוא בחי' המ"נ אלו שלא הובררו, והם עדיין בתוכם. ואם היו נבררין לגמרי היה מסתלק מהם כל החיות, והיו מתים לגמרי. וזהו ענין (ע"ז ה ע"א) אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, כי כאשר יכלה כל הנשמות הקדושות לצאת משם, ועולין בבחי' מ"נ, שמהם נוצרים הנשמות כנ"ל בתחלת הדרוש, לא יהיה עוד חיות אל הקליפות וימותו ויתבטלו, וזהו בלע המות לנצח, כי הקליפות נקרא מות, תתבלע ותבטל לגמרי. וז"ש פ' פקודי (דף רנח ע"ב) כד יסתים גלותא⁶¹⁶ במשיכו דרגלין¹⁵⁸⁷ ברגלין כדין יבא

דאימא והוא נקרא ג"כ בשם גדלות עכ"ז הנה הוא רק גדלות ראשון שהוא מישסו"ת כנודע ונקרא אז ג"כ שהם אחר באחור וכמ"ש בשער עקודים פ"ב ופ"ח ומבואר שם כי הפב"פ העיקרי הנה הוא רק כאשר נכנס בהם המוחין דחיה שהוא מאו"א עלאין והוא הגדלות ב' שהוא מאבא הכללי אבל כל (דע"ה ח"ב צד ע"ד)

והענין הוא כי נודע הוא בדברי האריז"ל (בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' ובמאמרי רשב"י פ' פקודי ובכ"מ) כי אחר שנגזז אור הראשון שהוא ביום א' דמע"ב ע' זוה"ק תרומה קמ"ח סע"ב היו זו"ן במקומם רק אחר באחור וזה עצמו הוא ענין גניזת האור כמ"ש במאמרי רשב"י דף ט' סע"ד והיה מוטל על אדה"ר לתקנם ולהביאם פב"פ במקומם ג"כ בזווג תדירי דלא פסיק לעלמין ולהחזיר להאיר את האור הגנוז כמו לעתיד לבוא וענין עמידתם אחר באחור הוא כאשר אין להם רק המוחין דאימא הכללי לבד שהוא המוחין דיססו"ת והוא הגדלות ראשון והוא נמשך מהמ"ס רישא תליתאה כי שם הוא שורש אימא וכאשר נמשך משם לבד בלתי הגילוי דהב' רישין עלאין אז נחשב עדיין שהם אחר באחור (דע"ה ח"ב צה ע"ד)

ונחזור להענין כי הרי מבואר מדברי האריז"ל במאמרי רשב"י דף ט' סע"ד הנז' כי ביום הראשון דמעשה בראשית ע"י הגילוי דאור הגנוז היה אז הזווג דפב"פ העיקרי והמעולה גם בהזו"ן והיה יחודם תמידי כנ"ל וא"כ יהיה קשה כי הרי מבואר בזוהר ובמדרשים בכ"מ שהאור הראשון היה משמש לפני אדה"ר ג"כ וא"כ למה אמר האריז"ל שהיה אז הזווג דזו"ן רק אחר באחור וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' ובמאמרי פקודי וכנודע אך ע"פ דברינו הנ"ל סי' ד' הוא ניחא כי הגם שהיה משמש האור הגנוז לפני אדה"ר ג"כ עכ"ז הנה לא היה אותו האור הראשון דיום א' כלל והיה חילוק גדול ביניהם כי ביום ראשון היה שימוש ע"י בקיעת הקד"א והרי היה מתגלה ומאיר בלי הפסק ומסך כלל והרי היו מקבלים הזו"ן המוחין דגדלות שני שהם המוחין אשר מצד אבא כי האוירא שהוא נהירו דרדל"א שם היה אז דרגא דא (דע"ה ח"ב קי ע"ד)

⁶¹⁴ עד שלא נברא אדה"ר היו העולמות אב"א וכן זו"ן דאצילות כי לא היו עדיין המ"ן של הנוק' מבוררים ומתוקנים (כללים ח"א קג ע"ד), מ"ן דמלכות הם רק לצורך העולמות ב"י □ וכל מה שהיה נוגע לבחי' הבי"ע עצמן הם מהדינים קשים והיה תולה תיקונם רק במעשיהם טובים של אדה"ר ושאר כל הפרצופים כולם זולת המלכות אשר המ"ן שלהם הוא לעולם רק לבחי' אצילות נבררו הם כולם לגמרי ונתקנו כולם ואינם תלויים במעשיהם טובים של אדה"ר אלא רק להוסיף בהם אור וברכ הלהתעלות מעילוי לעילוי עד אין קץ (כללים ח"ב קטע ג)

ק אחר באחור וכנ"ל בדברינו אך עכ"פ הוא כי אותן הנשמות היו כולם מבוררים לגמרי אמנם ישנם עוד מין נשמות והם ג"כ מכל הנרנח"י דכל הד' עולמות אבי"ע מתחתית העשיה עד ראש האצילות אשר הם לא נכללו באדה"ר והם נאצלו ג"כ בעולם הנקודות והם לא נתקנו עדיין לצאת ע"י הזווג דפב"פ כלל וכל חלקי הבי"ע שבהם היו טבועים עדיין בעמקי הקליפות מעת עולם התווה כי הם לא נתבררו עדיין כלל והוא מ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' וכן בפע"ח ראש השנה פ"ב ובמאמרי רשב"י פ' פקודי בדף כ"ג כ"ד ע"ש בארוכה כי המ"ן דהמלכות לא היה נתברר עדיין בעת התיקון דמעשה בראשית והכוונה על כל אותן חלקי הנשמות דהבי"ע מאותן אשר לא נכללו באדה"ר והיו הם טבועים עדיין בתוך הקליפות והם המ"ן דהמלכות אשר לא נתבררו עדיין מעולם כי כל הנשמות כולם הם המ"ן דהמלכות ובסיבתם היו עומדים הזו"ן אחר באחור משום שהחיצונים היו אחוזים עדיין באותן המ"ן דהמלכות ולכן היה אסור לאדה"ר להזדווג ג"כ עם חוה כל זמן שלא היה מתתקן כל אותן המ"ן ג"כ והיה תולה תיקונם או במעשים טובים של א (דע"ה ח"ב לו ע"ג)

⁶¹⁵ עי' זהר הרקיע יג ע"ב שורה ד' (לש"ו).

616

מאיר העץ – ח"ה

משיח, כי הרי אלו בחי' המלכים הם אדם א' מראשו ועד רגליו, אשר נטבע באלו הקלי', ובכל פעם ופעם שיש זווג עליון, אנו מעלין ע"י תפלתנו ניצוצות הקדושה שבו בבחי' מ"נ, וכאשר יתבררו ויעלו גם הניצוצין אשר ברגליו, אז יושלם להתתקן כל אדם הזה, אז יבא משיח. וענין רגליו אלו הוא בעשייה, שהוא בחי' רגלים, ושם הוא סיום הקדושה, שהוא המלכות הנקרא קץ הימין, וכנגדו בקליפה אשר שם נקרא קץ הימים, וכאשר יתקנו הנשמות אשר נפלו עד שם אז יהיה זמן הגאולה.

{ סו ע"א } העולה לנו מכל זה, כי ענין בחי' מ"נ הם הנשמות הקדושות ממש, הם עצמם אשר תוך מלכים אלו שצריך לבררם משם ולהעלותן בבחי' מ"נ למעלה, ואז יתחברו עמהם מ"ד ע"י הזווג זכר ונקבה, ומב' בחי' אלו נוצרים ונבראים הנשמות, וזהו טעם שצריך בכל זווג וזווג מ"ן חדשים אחרים, לפי שאותן מ"ן הראשונים שבזווג הא' כבר נוצרו מהם בחי' נשמות, וצריך בכל זווג וזווג לברר ניצוצין אחרים ולהעלותן בבחי' מ"ן ג"כ, להיות נבראים משם נשמות אחרות חדשות, וכן בכל זווג וזווג. ונחזור לעניננו כי כיון שא"א להתברר מ"נ דנוקבא דז"א אלא ע"י התחתונים, וכמש"ה (בראשית ב ה) ואדם אין לעבוד את האדמה¹⁵⁸⁸, לכן יצאו זו"נ אב"א, כי אם היו חוזרין פב"פ, היו הקליפות נאחזין באחוריים¹⁵⁸⁹ של הנקבה לרוב תקפם כנ"ל, כי עדיין לא היו מבוררים לכן הוכרחו לישאר אב"א.

מ"ק¹⁵⁹⁰ טעם לזה למה שכתבנו שהיתה תחלה אב"א שלא יתאחו החיצונים, הענין כי האחוריים הם סוד אלהים, והם ק"ך צרופי אלהים¹⁵⁹¹, והם עד סוף העשייה כמבואר. ושם אחריהן¹⁵⁹² באים הקליפות, ונמשכין שם בסוף העשייה, ונק' בסוד אלהים אחרים בערך אלו הק"ך אלהים, שהם אלהים חיים דקדושה, כמ"ש (יהושע כד יט) כי אלהים קדושים הוא¹⁵⁹³. והנה כשיש ח"ו חטאים ועונות, אלו אלהים אחרים נכללין בשרשם⁶¹⁷ בסוד אלהים קדושים

- מאיר העץ -

⁶¹⁷ היו רוצים ומכוונים להמשיך שם בהעיר ומגדל שריית המלכות דקדושה ג"כ, וכדי שיוכלו ע"ז להשלים חפצם ולמלאות כל תאותם, וכן כתב הגר"א בספד"צ פ"ה (לה ע"ב) בסוף ד"ה הנפילים, כי סוד דור הפלגה שאמרו (בראשית יא ד) ונעשה לנו שם, כי רצו להביא כל השם אלקים דקדושה אצלם משום שהם נכללים בשם זה (בסוד (תהלים מז ט) מלך אלהים על גוים) ובסוד (שבת קמו ע"א) בא נחש על חוה וכמ"ש הרב (בשער מ"ן ומ"ד דרוש א' ובכ"מ) כי כשיש ח"ו איזה פגם, אז אוחזין אלהים אחרים בשרשן, שהוא בהק"כ צרופי אלהים דקדושה המתפשטים בב"ע, וכמ"ש (בשער השמות פ"ה) ונכללין עמהם. ואעפ"י שאינם נכנסים שם ח"ו, עכ"ז הם יונקים בסוד כלילות. וע' עוד בשער הארת המוחין (פרק ז') ובעקודים (סוף פרק ב') ובדברינו שם⁶¹⁷, ובכ"מ, ואמר שם הגר"א עוד כי היה כוונתם בעיר ומגדל לחבר את הב' קליפות אשר באוירא וארעא המבואר באד"ר (קמג ע"ב) ופ' אחרי מות (עו ע"ב) והם דו"ן דקליפה, ורצו לבנות מגדל גבוה עד ההוא אוירא מקום הקליפות שבאויר כדי לחברם יחד. (הקדו"ש נג ע"ד)

והכוונה הוא כמ"ש בשעה"ק הנז'. וכן אמר עוד בשעה"ק שם סע"ב וע"ג, ולא שחש ושלום הם עצמם נכנסים לתוך הקודש כו', וזכור זה כי כל מקום שנזכיר אחיזת הקליפות בקדושה אינה אלא על דרך הנז' בלבד, לא שחש ושלום נכנסים לתוך הקודש כו' ע"ש בארוכה. וכן הוא בע"ח (במ"ן ומ"ד פ"א בהמ"ק שם) [וע' עוד בזה בהארת המוחין פ"ז ובמאמרי רשב"י באד"ר ד' ל' ע"ד ובד' ל"א שם וכן בספר קול ברמה ד' י"ב ובזוהר הרקיע ד' קס"ח ע"א ובפרדס להרמ"ק ז"ל בהיכלות התמורות פ"ן]. וכ"ז הוא ע"פ מה שאמרנו שכל הקליפות דאצילות כל אחיזתם וכל יניקתם הנה הוא רק מהארת האחוריים דהעור דהזו"ן דהאצילות המתפשטים בהב"ע, וע"י שאחיזתם ועמידתם הוא כנגד אותו ההארה הנז', לכך אמר הרב בשער הקליפות (פרק ג') שהקליפות דאצילות הם יושבים בעולם האצילות, ור"ל במקום אותו ההארה הנז', אשר הוא מהאצילות והוא האצילות דהב"ע וכנ"ל ודי בזה כעת. (דע"ה ח"א מח ע"ד) לפעמים היינו ע"י עונות הדור הם נכללין ג"כ זה בזה עד שעולין ונכללין בשרשן, ובסוד (תהלים קלז ז) ערו עד היסוד וכמ"ש במ"ן ומ"ד (דרוש א' בהמ"ק שם) וכן בשער הקדמות (דף לו סע"ב) הנז', ואז הוא ירידה רח"ל להעולמות דקדושה. אבל בזמן שהעולמות דקדושה הם עולין ונכללין זב"ז, אז מסתלקין הקליפות משרשם ומתרחקין משם, (ואין להם אלא רק איזה יניקה מרחוק וכדי חיותם המוכרח עד בא עתם שיתבטלו מכל וכל). וכן הם מתפרדים ומתרחקים זה מזה וכנודע כ"ז (דע"ה ח"א מט ע"א) כאשר אלו האלהים אחרים עולים ונכללים עמהם כנז' אז אעפ"י שאינם נכנסים ח"ו בתוך נקודת ציון ממש עכ"ז היותה נכללת באלהים דקדושה אשר שם ע"ד כללות פנימיות העולמות שנכללים זה בזה בעת התפילה זה יקרא כאלו ח"ו ממש בא נחש על חוה וזכור ואל תטעה ח"ו בדבר הזה עכ"ל וכן האריך הרב ג"כ בזה בשער הקדמות דף ל"ו ע"ש (וע' בזה בשער הארת המוחין פ"ז ובשער תיקון נוקבא פ"ב כלל י"ז ובמ"ן ומ"ד דרוש א' בהמ"ק שם ובדרושי אבי"ע פ"ד סוד פולטת ש"ז ובפע"ח ראש השנה פ"ד בהמ"ק ובחג המצות פ"ה ובמאמרי רשב"י פ' ויקהל ופ' אחרי ופ' וילך) וע' עוד למטה בדברינו מה שנוגע לתשלום הענין בזה (דע"ה ח"ב קמז ע"ב)

מאיר העץ – ח"ה

שבאחוריים, וע"י כללותם בשרשן הם יונקין מן השכינה, וז"ס כל אחיזת החיצונים בקדושה. כי אינם אוחזין רק ע"י כללותן בשרשם, ולא ח"ו שנכנסין הם עצמן. וז"ס (תהלים קלו ז) ערו ערו עד היסוד⁶¹⁸, כי אלו אלהים שרשם הם ממ"נ ביסוד הנוקבא, כי הם ה"ג, ה' אותיות אלהים. וכאשר רוצה המלכות להעלות מ"נ, נכללין כל אלהים דקדושה שם ביסוד שבה. וכשיש ח"ו פגם, אז אוחזין אלהים אחרים בשרשן ונכללין עמהם, אע"פ שהם אינם נכנסים ח"ו, עכ"ז הם יונקים בסוד כללות¹⁵⁹⁴. וז"ס (משלי ל כג) ושפחה כי תירש גבירתה, שצדיק עליון¹⁵⁹⁵ מזדווג עם השפחה¹⁵⁹⁶ כביכול ביסוד הנ"ל. וז"ש ערו ערו עד היסוד בה, כי שם מגיע הפגם כ"י. גם ז"ס (תהלים עט א) אלהים באו גוים בנחלתך, פי' כי החיצונים הנק' אלהים אחרים, הם נאחזין באלהים דקדושה, ועי"כ באו גוים בנחלתך, נחלת הקדש. ולזה אמר אלהים ולא אמר ה'¹⁵⁹⁷, והנה {סו ע"ב} ענין היותן אב"א מפני שהן דינין, ויוצאין ממנו אליה, ואז נדבקין, כי הענף נשאר דבוק באילן אשר משם יוצאת. והנה בהיותן אח"כ פב"פ, היה ראוי שיחזרו להדבק ג"כ כמו בסוד אחוריים, כי ג"כ ניתנין ממנו אליה. אך הטעם הוא, כי או"א שקומתן שוה פב"פ לכן הם מתדבקין כחדא שריין (א"ז רצ ע"ב), ולא מתפרשין דא מן דא (ח"ג ד ע"א) לכן זווגם תדיר, אבל זו"ן שאין קומתן שוה אינן דבוקים זה בזה בהיותן פב"פ, ע"כ.

¹⁵⁹⁸ועתה יש ב' מניעות, כי היה צריך לברא את האדם וחוה כדי שעל ידם יתבררו מ"ן של כל הנשמות כנ"ל, ולזה היה צריך זווג, ואי אפשר להם להזדווג אם לא יחזרו פב"פ, ולחזור פב"פ אי אפשר לסבה כנ"ל, כדי שלא יתאחזו הקליפות באחוריים דנקבות, ולכן כדי לבטל ב' המניעות האלו, מה עשו או"א, נסרו את הנוקבא העומדת אחורי ז"א, ואח"כ העלו זו"ן הננסרים למעלה בהיכל או"א עצמה, ששם אין כח לקליפות להתאחזו באחורי הנקבה¹⁵⁹⁹, וזה ההיכל דאו"א הוא בחי' החופה של זו"ן, חתן וכלה, ושם יוכלו¹⁶⁰⁰ לחזור פב"פ, ושם נזדווגו זו"ן יחד¹⁶¹⁹. וכל ענין זה תבינהו בזוהר (פ' בראשית מ"ח ע"ב⁶²⁰) מ"ש בפ' ויבן ה' אלהים את הצלע, שהוא ענין הנסירה, ואח"כ ויביאה אל האדם, מהכא ילפינן דבעאן או"א לאעלאה לכלה ברשותא דחתן, כד"א את בתי נתתי לאיש הזה. מכאן ואילך ייתי בעלה לגבה, דהא ביתא דילה היא, דכתיב ויבא אליה. פי' ענין זווג הראשון דזו"ן בעת אצילותן איננו כשאר זווגים של אח"כ, והוא כי הזווג הזה לא היה למטה, רק או"א העלו את ז"א בחיקם, ואח"כ העלו¹⁶⁰¹ את הנוקבא בסוד ויביאה אל האדם, ושם נזדווגו כמ"ש בע"ה⁶²¹. ואמנם כל שאר הזווגים דזו"ן דבחי' פב"פ, הוא למטה בביתא דילה של הנוקבא, שהוא בהיכל הנוקבא, ושם יורד הז"א להזדווג עמה. והנה אז לא היה עדיין מ"ן של הנוק' מבוררים ומתוקנים כנ"ל, ונמצא כי מ"ן שהעלתה מלכות לגבי ז"א הם המ"ן דבינה⁶²², אשר הם שמשו אל הנוק', ועי"י מ"נ אלו יצאו אדם וחוה כ"כ מעולין ונאחזין עד למעלה כמ"ש בע"ה*.

*ונל"ח¹⁶⁰² כי הרוחא דבגווה של הבינה אשר ע"י עולין מ"ן, הוא אשר שימש אל הנוקבא הזאת, כי ע"י שהוא מעולה מאד יכול לברר אדם וחוה בבחינת מ"ן שלה עצמו אשר בתוך הקלי', ואין אדם וחוה מ"ן עצמן דבינה, אלא שיצאו ונתבררו ע"י רוחא דילה. ונודע שבו מתלבש הנשמה בבחי' לבוש, וזהו מעלת אדם וחוה בבחי' לבוש, אבל עצמות נשמתם היה מזו"ן⁶²³, מ"ד ומ"ן דילהון, דאל"כ מה תועלת בעלייתן שם, אם אדם וחוה ממ"נ דבינה עצמה, והיה יכול לצאת משם, או אפשר להיפך, כי הן מ"ן ממש של הבינה, אלא שצריך לחזור ולצאת שנית ע"י זווג זו"ן בהיותן למטה פב"פ כנודע¹⁶⁰³, ולכן עלו ונעשו ב' הבחי' יחד, שנזדווגו או"א בהתלבשות זו"ן בהם¹⁶⁰⁴, ויצאו אדם וחוה כנלע"ד.

- מאיר העץ -

⁶¹⁸ פע"ח קלג סע"א ועי' עוד לקמן שער דרושי אבי"ע פ"ד סוד פולטת ש"ז (לש"ו). והיינו כי לא נתקנה בה עדיין עטרת היסוד שבה כלל, ולכן נאחזת שם הס"א הרבה מאד, וסביב רשעים יתהלכון (&), וכמ"ש הרב בדרושי מ"ן (דרוש א' בהמ"ק שם) בסוד ערו ערו עד היסוד בה, והוא ענין מיתת מלך השמיני הנז' בדברי הימים, כי עטרת היסוד שבה ירדה ונפלה ג"כ ועדיין טבועה שם עד עת התיקון האחרון. וזה ענין הכתוב (&) בעצב תלדי בנים, משום הס"א שנאחזת שם, ולא נתקן עדיין המלך השמיני שבה, שהוא עטרת היסוד (דע"ה ח"ב ד ע"ד) עי' לקמן שער מ' סוף דרוש ד' והבן (לש"ו).

⁶²⁰ מח ע"ב ומט ע"א ועי' פרשת פקודי רנח רע"ב ותזריע מד ע"ב (לש"ו).

⁶²¹ עי' דע"ה ח"ב דרוש ג' ענף טז יט כ' ודרוש ד' ענף לא לב ובענף כג סימן ב' (לש"ו).

⁶²² לקמן שער מ' פרק ח' דף פב ע"ג (לש"ו).

⁶²³ בזיווג הראשון דאצילות היה עד"ז כי השתמשו במ"ן ופנימיות דאמא (ביאורים ח"ב ק ע"א) בשלח דף נה ע"א ויקרא יט ע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ואחר כך ירדו זו"ן במקומם למטה, ושם הוכרחו לחזור אב"א כנ"ל⁶²⁴, ולסבה הנ"ל שלא יתאחזו החצונים, { סו ע"ג } ואז בהיותן אב"א, הוציאה הנוקבא וילדה לנשמה דאדם וחווה, וזכור כלל זה בכ"מ⁶²⁵ אשר נאמר כי אדם וחווה ע"י זווג דאב"א יצאו, אין הכוונה כפשוטו, כי א"א לעולם להזדווג כי אם פב"פ, אך הכוונה לומר כי לא יכלו לעמוד זו"ן פב"פ במקומם למטה להזדווג ולהוציא אדם וחווה, והוצרכו לעלות למעלה בחיק אר"א⁶²⁶ כנ"ל,

- מאיר העץ -

⁶²⁴ ע"י בספר הכללים כלל יח ענף ח' אות ו', וע"י זהר הרקיע יג ע"ב באות ט' ובדע"ה ח"ב ד"ג ענף טז (לש"ו).

⁶²⁵ ע"י בספר הגלגולים פ"ז דף ח ע"א שאמר שם עוד כוונה פשוטת בזה ע,ש (לש"ו).

⁶²⁶ כל אורות הנשמות דהנרנח"י שהם מא"א אר"א זר"ן ונכנסו בהגוף שלו שנעשה ויצא מההוא צדיק כנ"ל [ואשתתף בהדייהו ונפק לעלמא] ר"ל שהמלכא עלאה שהוא אר"א כנז' הנה הוא אשתתף בהדייהו והוא כמ"ש הרב במ"ן ומ"ד דרוש א' כי הזווג דזר"ן אשר לצורך בריאת אדה"ר הנה היה ע"י שהעלו אר"א את הזר"ן בחיקם והמ"ן דבינה הם שמשו אל הנוק' וכן הוא בספר הליקוטים דף ט' ע"ג ואמר שם בלשון זה מה עשו אר"א מסרו למלכות המ"ן שלהן ועי"ז נולד נשמת אדה"ר וזהו שאמר ואשתתף בהדייהו ור"ל כי אר"א עלאין אשר שניהם נקראים בשם אבא כנודע והוא המלכא עלאה שאמר הוא אשתתף בהזר"ן ובכחם שהוא בהמ"ן (דע"ה ח"ב כט ע"ג) ושם הולידה הנוק' את נשמת אדה"ר שהוא בהיותה עם ז"א רק אב"א וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' וכן במאמרי רשב"י פ' פקודי דף כ"ג ע"ד והנה באשר שכל מציאות נשמתו הנה נעשה ע"י שעלו הזר"ן בחיק אר"א והיה זווגם ע"י המ"ן דאימא כמ"ש הרב שם כי נכללו הזר"ן באר"א ונשתמשה הנוק' בהמ"ן דאימא ולכן הנה יצא נשמת אדה"ר תיכף ומתחילה כלולה מנר"ן כולם יחד נפש רוח מהזר"ן ונשמה מהאימא כי הוא מהמ"ן דאימא אשר השתמשה הנוק' בהם ולכך יצא נשמתו תיכף כל הג' חלקי נר"ן שלו כולם בפעם אחת וכ"ז ה (דע"ה ח"ב ל ע"ג) אז הנוק' דאצילות רק בבחי' נפש אלא שהיו כולם אז במדרגה יותר גבוה הרבה וכנ"ל גם מ"ש כי ע"י שעלו אז הזר"ן בחיק אר"א ובהיכלם נעשה הז"א בסוד אבא והנוק' נעשה בסוד ז"א גם זה קשה מאד כי הלא אז היה ראוי להעשות הז"א בסוד אבא והנוק' בסוד אימא וכן הוא מבואר במ"ן ומ"ד דרוש א' כי ע"י שעלו הזר"ן בחיק אר"א ונשתמש הנוק' בהמ"ן דאימא הנה נקרא כמעט הזווג הזה על שם אר"א כי היה הזווג דהזר"ן בהכח והמ"ן דהאר"א וא"כ הרי היה הז"א בסוד אבא והנוק' בסוד אימא ועוד כי הרי לידת הנוק' מה שנתעברה מהזווג הזה היה רק אחר שירדו למקומם למטה ולמדרגתם כמו שמבואר בדברי הרב שם וכן במאמרי רשב"י פ' פקודי דף כ"ג ע"ד וא"כ הרי נולד נשמת אדה"ר רק כאשר הזר"ן היו במדרגתם וה (דע"ה ח"ב לב ע"ב) ודע כי הנה ענין הזה שיעלו הזר"ן לחיק אר"א הנה זה לא נעשה עוד מעת בריאת העולם שהוא לצורך הולדת נשמת אדה"ר וכנז' עד עת גאולת מצרים (הגהה ע' לקמן דרוש ד' ענף כ"ד סי' ח') שנעשו שם ג"כ כל התיקונים דהזר"ן ע"י אר"א שהעלו אותם למעלה ושם נעשה כ"ז ע"י ברית אבות אשר הוא בתר"כ עמודי אור שבכתר ושם הוא סוד ברית אבות וישראל ומשם ניתנה התורה והוא התר"כ אותיות שבעשרת הדברות וכמ"ש במדרש רבה פ' נשא פ' י"ג סי' ט"ז וזהו שכתוב בפ' שמות וישמע אלהים את נאקתם ויזכור אלהים את בריתו כו' וכן בריש פ' וארא ואזכור את בריתי ולא נאמר שם זכות אלא ברית כי התחלת הגאולה לא היה אפשר להעשות אלא רק מלמעלה למעלה שהוא המקום אשר אין מעשי בני אדם מגיע שם כלל ושם הוא התחלת הרצון לכל גילוייו ית"ש אשר במציאות העולמות כולם ומשם היה נמשך סוד גאולת מצרים ונעשה הגאולה מסוד אותו הגילוי עצמו אשר משם היה ראשית הבריאה כולה והוא מסוד אור הגנוז ובו הוא מציאות האבות וישראל והיה עומד להתגלה כולו בשלימות אלו שזכינו להלווחות הראשונות וגם עכשיו אשר לא זכינו עכ"ז הנה נמשך תמצית הארה ממנו דרך החומת ברזל שמפסיק בין ישראל לאביהם שבשמים ובו אנחנו חיים וקיימים בנסים נסתרים תמיד והוא הכל מהיסוד והשורש דברית אבות וישראל וזהו מ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' ובכ"מ כי ענין עליית הזר"ן למעלה בחיק א (דע"ה ח"ב לג ע"א) ונחזור להענין כי הרי מבואר מדברי האריז"ל במאמרי רשב"י דף ט' סע"ד הנז' כי ביום הראשון דמעשה בראשית ע"י הגילוי דאור הגנוז היה אז הזווג דפב"פ העיקרי והמעולה גם בהזר"ן והיה יחודם תמיד כנ"ל וא"כ יהיה קשה כי הרי מבואר בזה ובמדרשים בכ"מ שהאור הראשון היה משמש לפני אדה"ר ג"כ וא"כ למה אמר האריז"ל שהיה אז הזווג דזר"ן רק אחר באחור וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' ובמאמ"ר פקודי וכנודע אך ע"פ דברינו הנ"ל סי' ד' הוא ניחא כי הגם שהיה משמש האור הגנוז לפני אדה"ר ג"כ עכ"ז הנה לא היה אותו האור הראשון דיום א' כלל והיה חילוק גדול ביניהם כי ביום ראשון היה שימוש ע"י בקיעת הקד"א והרי היה מתגלה ומאיר בלי הפסק ומסך כלל והרי היו מקבלים הזר"ן המוחין דגדלות שני שהם המוחין אשר מצד אבא כי האורא שהוא נהירו דרדל"א שם היה אז דרגא דאבא כנ"ל וכשהיה מאיר הוא עצמו בלי מסך כלל הרי היו מקבלים הזר"ן גם המוחין דמצד אבא של אז ולכן היה זווגם אז בזווג תמידי דפב"פ היותר מעולה ור"ל גם בבחי' פב"פ של אז וכנ"ל בדברינו (דע"ה ח"ב קי ע"ד) את כל המדרגות אשר למטה ובפרט את אור הנפש אשר משם הוא כל החטאים וכמ"ש נפש כי תחטא וכנ"ל בסמוך בדברי הרב ואחר שתיקן אותה וכל המדרגות כולם עד הנשמה לנשמה וזכה גם אליה הנה הוא בטוח מן החטא כי הרי כבר

מאיר העץ – ח"ה

ונזדווגו שם פב"פ ע"י מ"ן דבינה שהעלתן המל'. וכאשר חזרו במקומן וירדו למטה, הוכרחו להיות אב"א, ואז יצאו⁶²⁷ נשמת אדם וחיה בהיותן זו"ן אב"א, ועיין בדרושי אבי"ע בענין חטא דאדה"ר, ותבין סדר מעלות מדרגות העולמות איך היו בעת שנברא אדה"ר, ושם תבין איך היו הזו"ן עליונים במקום או"א, ושם היו בבחי' אב"א, ונזדווגו שם להוציא אדה"ר, וע"ש היטב וזכור כלל זה לכל המקומות שנזכר ענין זווג¹⁶⁰⁵ אב"א, שאין הענין כפשוטו, אלא ע"ד הנ"ל, והוא כשיש בישראל מצות ומע"ט, שע"י יגרמו שיוכלו להזדווג זו"ן פב"פ, וע"י היא יכולה להעלות מ"ן לגבי מ"ד דדכורא. ואם אין ח"ו בישראל זכות, אין כח בנוק' דז"א להעלות מ"ן שלה לגבי בעלה כנודע, כי אין המ"ן עולין אלא ע"י נשמות התחתונים, ולכן כדי לזווגם היא

נתקן על ידו כל סיבות הקלקולים אשר החטא בא מהם אך אדם הראשון כל המעלות הגבוהים שזכה להם הרי לא היה ע"י מעשיו כלל אלא שנברא כך מתחילה והיה חסר עדיין באמת תיקון הרבה בכל המדרגות התחתונים כולם וכמו שמבואר בדברי הרב בשער מ"ן ומ"ד דרוש א' ובכ"מ שהיו עדיין גם הזו"ן דאצילות במקומם העיקרי שלהם רק אחור באחור כדי שלא יתאחו בהם החיצונים כנ"ל בדברינו וכדי להאציל את נשמת אדה"ר עלו למעלה בחיק או"א ושם נזדווגו פב"פ אבל במקומם גופה הוכרחו לעמוד רק אב"א והרי היה חסר תיקון הרבה גם בהזו"ן דאצילות ג"כ והוא משום כי לא היה נברר עדיין המ"ן דהמלכות כי היו טבועים ובלועים בעמקי הקליפות ועי"ז היו הקליפות נאחזות בקדושה וכמ"ש הרב בפע"ח שער ראש השנה פ"ב (ובדפוסים אחרים הוא פ"ג) וכן הוא בזוה"ק בראשית ל"ה רע"א שהיו אז גם הזו"ן רק אב"א ע (דע"ה ח"ב קמה ע"ב) אמנם עדיין הדבר תמוה מכמה פנים א' כי בעיקר דברי הרב אשר אמר במ"ן ובמ"ד דרוש א' שהזו"ן היו מוכרחים לעמוד במקומם רק אב"א הרי לפי מ"ש הרב בלק"ת בראשית ובמאמרי רשב"י פ' קדושים וכן בספ' הגלגולים פ' ט"ז וי"ז ממדרגת העולמות והפרצופים קודם החטא ומבואר שם כי היו אז הזו"ן במדרגת או"א וזה היה עד סוף שעה ה' דערב שבת בראשית ואח"כ משעה ה' והלאה שאז מתחיל להתנוצץ אור קדושת שבת עלו הזו"ן עוד למדרגת א"א ואבא [וזה הוא באמת מדרגת ומקום העיקרי דהזו"ן הז"א במדרגת א"א והנוק' במדרגת אבא] ועולם הבריאה היה אז במדרגת אימא ועולמות היצירה ועשייה היו אז במדרגת הזו"ן של עתה כשהם אב"א היינו ה' ראשונות דהעשייה של אז היו במקום הנוק' של עתה כשהיא עם ז"א אחור באחור והיו ה' ראשונות דהעשייה באחורי ה' תחתונות דהיצירה שהיו אז במקום הז"א של עתה (ה' תחתונות שבו) והו' תחתונות דהעשייה של אז היו במקום הו' ראשונות דהבריאה של עתה ושם היו מסתיימים אז כל העולמות כולם בהו' ראשונות דהבריאה ומשם ולמטה עד סוף העשייה של עתה היה מקום פנוי וחלל והיה מפסיק בין העולמות להקליפות שיעור מקום די' ספי' כי מקום הקליפות היה אז תחת מקום הו' ראשונות דהיציר (דע"ה ח"ב קמה ע"ג) הסתר פנים מזה לזה שהוא ג"כ בערכם בחי' אחור באחור ע"ד שהיו אז העולמות דיצירה ועשייה שהם ענפיהם והוא מה שאמר הרב בסוף שער מיעוט הירח שגם אחר מעלתם הגדולה דהעולמות כולם קודם החטא עכ"ז הנה היו הזו"ן אז רק אחור באחור ולא הוחזרו פב"פ אלא רק ע"י אדה"ר וגם זה הנה הגם שבבחי' אחת היה זה תיקון וזכות מה שהחזירם פב"פ וגרם להם יחוד אך בבחי' אחרת היה זה קלקול ופגם גדול כי החזירן פב"פ למעלה שלא בעונתן והוא בעת שהיה חסר עדיין תיקון הרבה למטה ונעשה עי"ז כח וחיזוק גדול להחיצונים ג"כ והיה לו להמתין עד שבת בראשית שאז היה נתקן הכל וכנ"ל סימן י' ובפרט כי היה חזרתן פב"פ אחר החטא ויצאו עי"ז דינין תקיפין מאד וכנ"ל סי' ה' ו' ז' וע' בדברי הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' שמבואר שם כי לא היה אפשר אז להזו"ן להתייחד בהזווג דפב"פ ולהוציא נשמת אדה"ר אלא רק ע"י שעלו למעלה בחיק או"א וכן הוא ג"כ בדברי הרב בשער העקודים פ"ח (דע"ה ח"ב קנ ע"א) אמנם אופן תיקונם אשר ע"י אדה"ר הנה הוא ע"פ מה שאמר הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' וכן בכ"מ כי נשמת אדה"ר שיצא מהזו"ן הנה היה ע"י שעלו הזו"ן בהיכלי או"א והשתמשו בהמ"ן דאימא כי נכללו הזו"ן באו"א ומשם לקחו את נשמת אדם וחיה והיה נשמתם כ"כ מעולים ונאחזים עד או"א והנה בעת יצירת אדה"ר היו אז הזו"ן במדרגת או"א והאו"א היו אז במדרגת הרישא תניינא והרישא תליתאה דהא"א שהם החו"ב שבו והיו מיוחדים זב"ז בכל היחוד הראוי להם (ע' דברינו בדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ג') כי הרי הם תרין ריעין דלא מתפרשין ואח"כ אחר שנברא אדה"ר והכניסו הקב"ה בגן עדן שהוא משעה (דע"ה ח"ב קנ ע"ב)

דוגמא לזה למטה הוא מה שאנו מזכירים תמיד זכות אבות וברית אבות ואנו מעלים את עצמינו למעלה להתקרב להתייחד בהקב"ה ע"י שאנו עולים באבות אברהם יצחק ויעקב להכלל עמהם ולהתרחם בזכותם כשאינ מעשים התחתונים לברר ניצוצי קדושה עולים הזו"ן למעלה בחיק או"א ולוקחים המ"ן דינין הומזדווגים על ידיהם (ביאורים ח"ב מה ע"ג)

עלו לאו, א שאו"א דוחים החיצונים ואז יכלו לחזור פב"פ (כללים ח"א קג ע"ג) כלומר לידת נשמת אדה"ר היה ללא עליית מ"ן דמלכות אלא עלו זו"ן למעלה בחיק או"א והשתמשו במ"ן דאימא (כללים ח"א קי ע"ב)

⁶²⁷ עי' אריכות בכללים ח"ב קלז ע"ג!!!

מאיר העץ – ח"ה

צריכה⁶²⁸ לעלות עם ז"א למעלה באו"א, והיא מעלה מ"ן דאמא, ומזדווגים יחד. ונמצא כי כמעט זווג זה אין נקרא על שמם, רק ע"ש או"א, כי עד שם עלו ובכחם, וע"י מ"ן שלהם הם מזדווגים. ואלו בעת ההיא, היו רוצין לירד למטה למקומם, לא היה יכולת וכח להם לעמוד פב"פ אלא אב"א, ונמצא ודאי שאין שום זווג אלא בהיותן פב"פ, אבל מה שאנו קורין אותו זווג אב"א, ר"ל שאם היו אז יורדין למקומן למטה, לא היו יכולין לעמוד אלא אב"א, כי ע"כ עלו למעלה כדי שיוכלו להיות פב"פ.

ונחזור לענין כי אדם וחיה יצאו ע"י זווג פנים בפנים למעלה אשר זווג זה נקרא אב"א, ואמנם אם היו זו"ן יכולין להזדווג במקומן למטה פב"פ, היו אדם ואשתו יוצאין מתוקנים בתכלית התיקון, וכל העולמות היו שלמים. והנה אחר שברא הקב"ה לאדם וחיה, אלו לא היה חוטא אחר שנסרו הקב"ה כדי שיזדווג {סו ע"ד} עם אשתו פב"פ, היה יכול ע"י תפילותיו⁶²⁹ ומע"ט להכניע הקלי', והיה מחזיר לזו"ן פב"פ במקומן למטה, והיו מתבררין המ"ן דנוקבא לגמרי, והיו הסיגים מובדלים ומופרדין מן הקדושה, והיו מתים לגמרי ומתבטלין מן העולם, וכל הנשמות הקדושות היו יוצאין מתוך הקלי', ואז ימותו הקליפות ויתבטלו כנ"ל. וכאשר חטאו אדם וחיה, גרמו שלא נתבררה המ"ן דנוקבא דז"א, לכן אע"פ שע"י זווג אדם וחיה גרם להחזיר זו"ן פב"פ במקומן למטה, הנה⁶³⁰ לא היה דבר של קיום תמיד, כי לא היה מספיק בחזרה ההיא רק בשעת זווג לבד, ותיכף היתה הנוקבא חוזרת אב"א עם ז"א, וכיון שהיה כן נמצא שהיה צריך בכל זווג וזווג לעשות תיקון שיחזרו פב"פ לפחות בעת הזווג, ולברר אז קצת ניצוצין של אותן המלכים, ולהעלות¹⁶⁰⁶ בבחי' מ"ן, לברא מהם נשמות מעט מעט, ותיכף היו חוזרין אב"א, כי אין בה כח להעלות ולברר כל הני ניצוצין ביחד רק מעט מעט.

- מאיר העץ -

⁶²⁸ לעיל שער כ' פרק ט' ולקמן שער מ' סוף דרוש ד' (עיי"ש הערה רנ"ח) ובדרוש ז' שם דף פב ע"א ובדרוש ח' שם פב ע"ג ושעה"ק לו ע"ג (ש"ש) (לש"ו).

והאמת הוא כי הענין הזה הנה נעשה גם עתה תמיד לצורך הכרח קיום העולם ע"י הקב"ה והוא כמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' וכן בשער הקדמות דף ל"ו ע"ג כי בעת שישראל עושים מעשים טובים הראויים שבסיבתם יחזרו זו"ן פנים בפנים ויזדווגו ואז יש מ"ן ברחל נוק' דז"א ומעלה אותם ע"י לגבי מ"ד שבו אבל כשאין מעשים טובים וזכיות בתחתונים אין כח ברחל נוק' דז"א להעלות מ"ן שלה לגבי בעלה כי אין המ"ן עולין אלא ע"י נשמת התחתונים ולכן כדי לזווג הנה היא צריכה שתעלה היא עם ז"א למעלה באו"א והיא לוקחת מ"ן דאימא ומזדווגים יחד ובסוד אימא אוזיפת מאנהא לברתא בזוה"ק בראשית ב' ע"א כי נעשו (דע"ה ח"ב קד ע"ב)

⁶²⁹ מאד מאד לכל העולמות כולם כמו שמבואר שם ושם אבל כל התיקון דבירורי המ"ן של המלכות והחזרת פב"פ וכל התיקון דסוד עץ הדעת כולו הנה אלולא החטא היה מתתקן כ"ז ע"י קדושת שבת בראשית גופה גם זולת המעשים טובים דאדה"ר וכנז' ומ"ש הרב במאמרי רשב"י פ' פקודי דף כ"ג ע"ד וכן הוא בדברי הרב בע"ח בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' כי ע"י המע"ט דאדה"ר היה מתתקן כל בירורי המ"ן דהמלכות לגמרי וכמו התיקון דלעתיד ע"ש שם הוא הכוונה שהיה אפשר לאדה"ר לתקן הכל כנ"ל סימן י"ב גם בערב שבת אבל בשבת לא היה צריך עיקר התיקונים להמע"ט דאדה"ר כלל אלא שהיה נתקן אז הכל מאליו וכמו שאמרנו וכן הוא הכוונה גם בפע"ח הנז' והלשון היה גורם שאמר שם הוא נמשך בו דרך אגב כי אגב שמבואר שם שע"י שהזדווג בערב שבת ואחר החטא היה גורם עיקר כל הקלקולים לכן נמשך בדבריו אחר הכוונה הזו ואמר ג"כ כי גם אם לא תיקן ע"י מעשיו הטובים אלא שלא היה חוטא אך היה מעכב (דע"ה ח"ב קנג ע"א)

⁶³⁰ הנה באמת כי מה שגרם אז לזווג היה נעשה ע"י לקלקול והיה זיווגם בבחי' יצא שכרו בהפסדו רח"ל (לש"ו), ועי' מש"כ בגליון שעה"כ צא ע"א - ז"ל, וכן היה אז ענין הנסירה והחזרת פב"פ באדה"ר עצמו ג"כ וכמ"ש בזה הקדשו ח"א לה ע"א שהם תלויים זה בזה וכ"ז נעשה ע"י המצות ומע"ט של אדה"ר וכן הוא ג"כ בנקודות פ"פ □ ובמיעוט הירח פ"ד ובסדר אבי"ע פ"ה אמנם כ"ז היה רק על החזרת פב"פ לבד ואולי היה נעשה ע"י נשיקין וחיבוק אמנם הזווג התחתון הנה היהנתעכב עדיין כי היה ממתין עד שבת בראשית אמנם אח"כ בסבית הנחש והחטא דעץ הדעת ונזדווג אדם עם חיה לאחר החטא ובזוהמת הנחש אשר על חוה הולידו לקין והבל ווהא אחר החטא כמ"ש בזה הקודש ח"א נד ע"א ובח"ג עו ע"ב ובאד"ר קמג ע"א וכן הוא בספד"צ והנה גסר ע"י פגם גדול למעלה כי נעשה ע"י זווג למעלה ג"כ בעת החטא והפגם ונעשה ע"י למעלה ג"כ סוד ביאת נחש על חוה והיינו ע"י כלילות רח"ל שנאחזים להכלל בהק"כ צרופי אלהים רח"ל כמ"ש בשעה"ק לו ע"ב ורע"ג וכן במאמ"ר רשב"י דף מ ובמב"ש נז סע"א ועי' עוד כ"ז בפע"ח ראש השנה דף קכט ע"ג (ע"ד) וכן בשעה"ק דף עז סע"א וכן לעיל בסמוך צ סע"ג ורע"ד (לש"ו).

עי' לעיל בסוף שער מיעוט הירח ובדברינו בחלק הביאורים בעקודים פ"ב דרוש עה"ד ע סימן ה' ו' ז' וסימן י' י"א י"ד (לש"ו), ועי' מש"כ בגליון שעה"כ צא ע"א (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

והנה בזמן חורבן בית שני, בזמן י' הרוגי מלוכה, גברו מאד מאד העונות, ולא די שלא היה כח ביד בני אדם התחתונים לברר ניצוצין אלו ע"י תפלתן להעלותן בסוד מ"נ, אלא אפילו גם המ"ן דבינה ירדו למטה⁶³¹ וחזרו להתערב בקלי', וז"ש (ישעיה נ א) ובפשעכם שלחה אמכם, וע"ז היה העולם נאבד, עד שהוצרך הש"י לתקן העולם וזה היה ע"י הרוגי מלוכה⁶³² כמ"ש בע"ה.

ותחלה אנו צריכין להודיעך, כי הנה ג' בחי' יש בענין עליית מ"ן: ראשון הוא בחי' המ"ן עצמן, אשר בחי' זו כבר נת"ל היטב. ב', הוא העצמות כלי של בית הרחם של האשה כדי לקבל טפת הזכר בתוכה, ובתוך כלי זה יש ג"כ מ"ן שלה אשר נתבאר עניינם למעלה, וכלי זה נעשה ע"י ידים עליונים דבינה שהם חו"ג שלה, שהם י' אצבעות, וז"ס ה' אותיות מנצפ"ך שהם כפולות, והם יורדים עד שם למטה בנוקבא, ונעשית כלי, וכמ"ש על פסוק (במדבר כא יז) עלי באר ענו לה, (שם יח) באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם כנזכר פרשה בהעלותך (דף קן ע"א⁶³³), וזשארז"ל (יבמות לד ע"ב) על תמר שמעכה באצבע והבן זה.¹⁶⁰⁷ ג', הוא ענין ההוא רוחא דשביק בגווה בעלה כנזכר בסבא דמשפטים (דף צד צט ע"ב), כי אין כח המ"ן להעלות ולהתברר שם מעצמן רק ע"י ההוא רוחא דעאל ז"א בגווה בזווגא קדמאה כנודע, והוא הו"ה דההי"ן ב"ן, וע"י שם זה הוא העלאת מ"ן לבעלה, וזהו ענין ההוא רוחא דשביק בה בעלה (זהר ח"ב צט ע"ב) כנ"ל.

והנה אז בחורבן בית שני⁶³⁴ לא היה כח להעלות מ"ן הנ"ל אם לא בבחי' אחרת רביעית, והוא שהוצרכו י' חסידים ההם ליהרג ולמסור עצמן על קידוש ה' בפועל, ואחר שנהרגו היה כח בנשמותיהם לברר המ"ן מהמלכים להעלותן¹⁶⁰⁸ מ"ן בכל זווג וזווג שיש בין במ"ן דבינה בין במ"ן דנוקבא דז"א רחל. וטעם היות כח באלו להעלות¹⁶⁰⁹ מ"ן הנ"ל הוא, כי הנה י"ב שבטים הם שורש לכל הנשמות כולם, שהם עצמן בחי' המ"ן הנ"ל. ואלו י' הרוגי מלוכה הם השבטים עצמם כנודע, לכן יש בהם כח להעלות {סז ע"א} המ"ן שהם מציאות הנשמות עצמן. וענין היותן י' הרוגים לכד והשבטים הם י"ב נתבאר בדרוש אחר.

והנה ענין זה נתבאר בזוהר פקודי (רנד ע"ב) בענין י' הרוגי מלוכה, ואמר שם⁶³⁵ גופא דילהון אתמסר לס"א ונשמתהון למלכא קדישא. והענין כמ"ש כי לא די שאז לא היו מבוררין המ"ן של הנוקבא, אלא גם מ"ן דבינה ג"כ ירדו⁶³⁶ ונתערבו בקליפות. והנה המ"ן דנוקבא דז"א לעולם היתה ברשות ס"א, ולעולם לא יצאו משם אמנם¹⁶¹⁰ של הבינה כבר היו מבוררים, וחזרו לירד כנ"ל. והמ"ן דבינה הם מתבררין⁶³⁷ ע"י נשמות אלו של י' הרוגי מלוכה, והם מעלין אותן⁶³⁸ מן הקליפה למעלה בבינה, וז"ס (זהר פקודי הנ"ל) ת"ח נשמתין דאלין לאשלמותא דרוחא קדישא על י' רוחין דילהון¹⁶¹¹ מתתא כדקא יאות וכו', ר"ל שע"י רוחין דילהון יעלה מ"ן מתתא לעילא. וז"ש מתתא, ר"ל ממקום הקלי' עד בינה, והבן היטב ענין העלאת מ"ן מה פירושו, שהוא מ"ן¹⁶¹² מתתא שהם הקלי', למעלה בבינה או במל'. ואמנם העלאת מ"ן דנוקבא דז"א מתתא, מן הקלי' למעלה בנוקבא הנ"ל, אינו אלא ע"י גופין דילהון ממש שנהרגו, וז"ס וגופא דילהון אתמסרו למלכא חייבא, פי' ביסוד¹⁶¹³ הקלי' אשר היא ס"א אשר בהם נאחזין המ"ן דנוקבא דז"א בעצמן¹⁶¹⁴ כנ"ל, שמעולם לא יצאו משם, והם מכוונים בשם ס"א ממש, והנה גופם של י'

- מאיר העץ -

⁶³¹ עי' דע"ה ח"ב קא ע"ד שגם המוחין דמצד אבא נפגמו וצ"ע אם זה חידוש
⁶³² עי' במאמרי רשב"י פקודי ג"כ (דע"ה ח"ב ע"א), ועי' ריש מאיר האדרא שמה שנתקן אז נתקן באדרא, וצ"ע*, ועי' דע"ה ח"ב קב ע"א ז"ל, נעשו עי"ז מרכבה תמיד להעלות מ"ן עד ביאת המשיח וכמ"ש בפע"ח שם פ"ו ובמאמרי רשב"י פ' פקודי דף ל"ד וכן בע"ח שער מ"ן ומ"ד דרוש א' ונשלם זה רק ע"י ר' עקיבא במיתתו על קדושת השם.

ואז היה זמן שהיה הדור מקולקל וגברו מאד מאד העונות בזמן הי' הרוגי מלכות ולכן אסור גמרו לגרום זווג פב"פ מ"ע אם זה מה שהיה בד' שנכנסו לפרד"ס (דע"ה ח"ב קו ע"א), ועי' דע"ה ח"ב קז ע"ג שמה שהתחיל בד' שנכנסו לפרדס נגמר ב' הרוגי מלכות.
⁶³³ לבדוק

⁶³⁴ עי' במאמרי רשב"י דף לד ולעיל שער הכללים פרק א' (לש"ו).

⁶³⁵ רנד ע"ב (לש"ו).

⁶³⁶ עי' פע"ח ר"ה ספ"א דף קל ע"א (לש"ו).

⁶³⁷ וזה עליית הלבושים שהלבושים הם מבינה רק היו לבושים שהיו בחי' קרי זכר לבד ללא נוק'
(ביאורים ח"ב קב ע"א)

⁶³⁸ עי' פע"ח בנפילת אפים פרק ו' סמוך לסופו שם פרק ד' וה' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

הרוגי מלוכה נמסרו אז בידם¹⁶¹⁵ דסט"א והרגום, כדי שיהיה בהם כח להעלות המ"נ דנוקבא דז"א משם בזכותן, כי הלא הגופין הם מקבלין צער דהריגה, ולכן כדי להוציא המ"נ דנוקבא דז"א אשר היו מושרשים בעמקי הקליפות סט"א, הוצרכו גופם להמסר ביד סט"א שיהרגו. ואל תתמה מזה, כי הנה גופות שלהם הוו כ"כ מזווכים עד אשר היו ראויין בערך נשמות של בני אדם אחרים, כי זהו מעלת הצדיקים לזכך גופם ולעשותן צורה. וזהו הטעם שאין מיתה נזכר בצדיקים, וראייה לדבר מאליהו ז"ל כי עלה בשמים בגוף ונפש כמ"ש בע"ה בענין גופא של אדה"ר מהיכן היה, ומכ"ש גופות אלו הקדושים י' הרוגי מלוכה שנהרגו על ק"ה לתכלית ולכוונה הנ"ל, כי ודאי גופם ממש עלו בבחי' רוח, והם מעלין מ"נ דנוקבא דז"א מאז ואילך, עד ימות המשיח. והנה גופות שלהם היו מבחינת הקרבנות, וז"ס (והר פקודי הנ"ל) ומהכא רזין דקורבנין, פי' כמו שהקרבן הוא מעלה ומקרב העולמות זה לזה כנזכר בענין מעלת התפלה איך ע"י הקרבן התמיד אנו מעלין עולם בעולם עד רזא דא"ס כנזכר סוף פרשה פקודי (רטט ע"א), גם אלו החסידים י' הרוגי מלוכה הם מעלין בגופם ממש את המ"נ דנוקבא דז"א למעלה.

מ"ק⁶³⁹¹⁶¹⁶ אמנם נחזור למציאות אדה"ר מה ענינו⁶⁴⁰, דע כי הלא אדה"ר לא היה בו שום חלק מעשייה רק גופו מיצירה, ונרמז זה [ברע"מ] פ' קדושים (דף פג ע"א) אדה"ר לא הוי

- מאיר העץ -

⁶³⁹ עי' דע"ה ח,ב לג ע"א שמביא את אר"י הזה מזהר הרקיע פב ע"א וצ"ע.

⁶⁴⁰ שונה ממה שכתוב בשער הצלם פ"א כי שם כתוב כי אדה"ר היה מעפר גן עדן הארץ ואחר החטא נעשה מעפר העולם הזה, והענין והענין בל"ז כי נודע הוא שכל עולם ועולם הנה הוא כולל מכל הד' עולמות אב"ע וישנם גם בעוה"ז בחי' אב"ע והיינו כי הגן עדן הוא מבחי' אצילות דהעוה"ז וכמ"ש הרב בשער הכוונות דרושי הלילה דרוש ד' דף נ"ד ע"ב כי ג"ע העליון שהוא בעולם הבריאה הוא ביסוד דבינה המקננא בבריאה וג"ע התחתון אשר בעוה"ז הוא ביסוד דהמלכות המקננא בעשיה ומקום בית המקדש הוא בחי' הבריאה שבהעוה"ז והק"ק הוא בחי' היכל העליון ק"ק דהבריאה ונכלל ההיכל ק"ק ג"כ באצילות כמ"ש בשער כסה"כ (פרק ב') וכן הוא בעוה"ז שהיכל קודש הקדשים הוא סמוך לגן עדן וכמ"ש בפדר"א רפ"כ ששערי גן עדן סמוך להר המוריה וכל ארץ ישראל הוא בבחי' יצירה שבהעוה"ז וחוף לארץ הוא בחי' עשיה שבהעוה"ז וכמ"ש הרב כ"ז בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' והרי נמצא כי ארץ ישראל בכללו הוא כולל ג' עולמות אצילות בריאה יצירה כי הרי ההיכל קודש קדשים הנכלל עם הגן עדן הסמוך אליו הוא מבחי' אצילות ושאר כל מקום המקדש הוא בחי' עולם הבריאה ושאר כל ארץ ישראל כולו הוא בחי' עולם היצירה וא"כ הרי לפי מה שאמרו רז"ל סנהדרין ל"ח ב' הנ"ל כי אדה"ר נברא ראשו מא"י הרי היה כלול בזה מכל הג' עולמות אצילות בריאה יצירה והאמת הוא כי כוונת רז"ל הוא סוד עמוק נורא מאד כי הרי אמרנו שארץ ישראל הוא בחי' יצירה ויצירה הרי הוא בחי' ז"א כי ז"א מקנן ביצירה כנודע וכבר אמרנו לעיל ענ"ט כי בעת שנברא אדה"ר היה אז עולם הבריאה במקום ובמדרגת הז"א של עתה ועולם הבריאה הרי אמרנו שהוא בבחי' בית המקדש והיה אז מקום המקדש של עתה בבחי' ז"א והיכל קודש הקדשים הנכלל עם הגן עדן שהיא המלכות דאצילות היה אז במדרגת האימא עלאה גן עדן העליון וכנ"ל ענ"ט שהמלכות דאצילות הנוק' דז"א היה בעת בריאת אדה"ר במקום ובמדרגת האימא עלאה והיה אז גן עדן התחתון במדרגת הגן עדן העליון וכן עולם היצירה הנה היה אז הד' ראשונות דהיצירה במקום ובמדרגת הנוק' דז"א של עתה כנ"ל ענ"ט וזהו שאמרו ראשו מא"י וגופו מבל כו' ובאמרם ראשו הכוונה הוא מהתחלת ראשו עד סוף גרונו שהוא עד התחלת הגוף והיה ראשו וגרונו מא"י ועומק סוד כוונתם הוא כי היה ראשו מהז"א דאצילות של עתה שהוא בחי' יצירה וא"י וכנז' והוא ע"י כי שם עלה אז עולם הבריאה ומקום המקדש וכנז' ומשם נלקח ראשו וזהו סוד שאמרו ג"כ כי נברא ממקום בית המקדש ובאשר שההיכל קודש הקדשים אשר בבית המקדש הנה הוא נכלל עם הגן עדן לכן אמר האריז"ל שהיה מעפר גן עדן הארץ שהוא ג"ע התחתון שהיה אז במדרגת ג"ע עליון של עתה וכנז' וזהו ג"כ מ"ש בזוה"ק וארא כ"ד ב' כי היה מעפרא דמקדשא דלתתא ובפ' קדושים (פרק ג') סע"א אמרו כי היה מעפרא דבי מקדשא לעילא והכוונה הו [לא ברור לי עד היכן צריכים]

כאן הקיצור - מעלת אדה"ר קודם החטא היא מובן כך, כל עולם כולל בחינות אב"ע וגן עדן דעוה"ז היא אצילות דעולם הזה, וא"י בבחי' יצירה שבעולם הזה, וחוף לארץ הוא בחי' עשיה שבעולם הזה, אם כן א"י בכללו הוא כולל ג' עולמות אצילות בריאה ויצירה, כי ההיכל הקודש קדשים הנכלל גם עגן אדן הסמוך אליו מבחי' אצילות, ושאר מקום המקדש הוא בחי' עולם הבריאה, ושאר כל ארץ ישראל בחי' עולם היצירה, ולכן ראשו של אדה"ר היה מז"א דאצילות שהוא בחי' יצירה וא"י, הגם שהיה מעפר דבית המקדש של עולם הזה אבל כל העולם הזה הרי היה עומד אז למעלה והיה מקום דבית המקדש של עתה למעלה.

חלק העליון שבאדם הוא נעשה ממקום המקדש הוא בחי' הבריאה דכל עולם ועולם, ופנימיות מועלם הבריאה הכללי שהיה אז במדרגת ז"א דאצילות, וחלק התיכון מהבריאה שביצירה, וחיצון

מאיר העץ – ח"ה

ליה מהאי עלמא כלום חד צדיק עביד כו'. ואמנם נפשו מבריא, ורוחו מנוקבא דז"א דאצילות, ונשמה מז"א דאצילות, ונשמה לנשמה מאו"א דאצילות⁶⁴¹. אך מעשיה לא היה חלק ממנו, ולהבין זה נבאר סדר העולם, כי הלא החורבה נגד הקלי', והיישוב נחלק לב', כי חו"ל נגד עשייה, וא"י נגד יצירה, לכן נאמר (פ' ויקהל דף רט ע"א) דרקיעים דיצירה קיימין למגנא על ארעא, ומקום המקדש נגד בריאה, ומקום ק"ק נגד היכל ק"ק דבריאה⁶⁴². והנה תבין בזה מ"ש

שבראשו ממקדש שעשיה הוא בית המקדש דלתתא, ולכן אמר שקודם החטא היה מעפר גן עדן וכן מעולם הבירא הכללי

(דע"ה ח"ב כז ע"ב)

ע' דע"ה ח"ב לב ע"א - כל הנ"ל בנוי על לק"ת בראשית וכו', אבל כתוב בע"ח כי אדה"ר לא היה בו שום חלק מעשיה רק גופו מיצירה, וקשה שאיך היה אפשר לו להמצא בעולם הזה הלא המלאכים שהם מיצירה אי אפשר להם לירד בעולם הזה עד שמתלבשים באוירא דהאי עלמא ומתגלמים בבחי' גוף, אלא כל עולם העשיה היה אז במדרגת ו' ראשונות דיצירה וד"ת דבריאה של עכשיו אם כן גופו מיצירה ולא היה מהאי עלמא כלום, אבל קשה מה שאמר שנפשו מבריא ורוח מנוק' דז"א דאצילות ונשמתו מז"א דאצילות, ונשמה לנשמה מאו"א דאצילות, כי הרי היה לאדה"ר הנרנ, מאצילות ולא נפשו מבריא, ועוד משמע שעליית זו"ן לחיק או"א היה למעלה וידוע שזה לחסרון

עומק דברי האר"י, מש"כ שהיה לאדה"ר נר"נ מאצילות והיו עומדים אז במדרגה יותר גבוה ונעלה, שמה שעכשיו משתמש מ"ה וב"ן אז השתמש ס"ג ומ"ה דהיינו שהנוק' לא היתה ניכרת אז בכלל⁶⁴⁰, ומש"כ שזו"ן היו במקום או"א כוונתו כי מה שהוא עתה ע"ב וס"ג היו אז ס"ג ומ"ה, ולא היה מאיר אור הב"ן לאור בפני עצמה אלא רק בעולם הבירא הוהיה כל הנרנח"י שבעולם הבריאה לבחי' אור נפש לכלי לנוק' דאצילות

עליית זו"ן לחיק או"א לא קרה עוד פעם מבריאת העולם עד יציאת מצרים, והוא סוד ברית אבות, וזה מקיים אותנו עכשיו בהארתו דרך החומה שמפסיק בין ישראל לאביהם שבשמים, והוא הגילוי י"ג מידות הרחמים⁶⁴⁰.

כתוב במאמרי רשב"י שבו' ימי בראשית אז היו זו"ן בזיווג תמידי כמו או"א עליון, וזה סתירה שכתבו שהיו זו"ן אב"א, זיווג חיצוני שייך ללא פנימי אבל פנימי לא שייך ללא חיצוני, ולכן זיווג דעולמות היא החיצוני ושל נשמות הוא פנימי וחיצוני, ונפימיות דזון היו רק אב"א ולצורך בריאת נשמת אדה"ר עלו הזו"ן למעלה בחיק או"א ונזדווגו גם פב"פ, ורק הוחזרו פב"פ בפנימיות על ידי הנסירה וע"י אסה"ר, אבל כל העולמות נעשו רק בזווג דחיצוניות וזה זווג תמידי ואז היו פב"פ דהיינו החיצוניות דזו"ן היו מזדווגים פב"פ כי אין זווג אלא פב"פ, אבל זה היה בגילוי דאור הגנוז ולכן יצאו במדרגה גבוה עד שעולם העשיה היה במדרגת יצירה והבריאה דעכשיו, וכשעלו בחי' או"א אז היו במדרגת ב' רישין תתאין דא"א ושם נזדווגו פב"פ גם בפנימיות שבהם וגם בחיצוניות שבהם וע"ז יצא אור נשמתו אבל הזו"ן עצמם כשהם במקומם שהוא במקום או"א של עתה היו רק אב"א בפנימיותם

⁶⁴¹ אם כן קשה איך חטא וע' דע"ה ח"ב קמה ע"א - מאחר שכתב הרב שמי שזוכה לנשמה דנשמה אינו חוטא כלל אם כן איך חטא אדה"ר. אלא פירוש דברי הרב מי שזוכה לנשמה דנשמה כלומר על ידי מעשיו, ואז על ידי הבירורים שנתברר על ידו כל הניצוצי הקדושה השייכים לנשמתו, נתבררו ונזדככו על ידי מעשיו הטובים עד שזכה שנכנסו בו הניצוצי הקדושה הנ"ל להיות עמו. שהרי כל נרנח"י הם מהבירורים דהניצוצי קדושה אשר מתבררים ועולים מנפילתם בעולם התהו, וכאשר ניצוץ מתברר מתבטל הקלי' השייך אליו, כי כל חיותה וקיומה של אותו הקלי' היא אך ורק על ידי הניצוצי הקדושה שהיה טבועה בה, וכאשר הניצוצות עולים ממנה מתבטלת אותה הקלי' ונעשה כלא היה. אבל אדם הראשון כשנברא וניתן לו כל הנרנח"י מהנפש דעשיה עד היחידה דאצילות וכל מעלתו היה לו כל זה רק בחסד לבד ולא על ידי זכות ומעשים כלל, ואפילו הנרנח"י שהיה לו היו רק בבחי' שורשים וכלליים לבד, אבל פרטיהם וענפיהם לא נתקנו כלל כי היה נכלל בו כל הנשמות כולם שבכל הדורות בכל משך ימי עולם, אבל ענפים ופרטים היו בלועים וטבועים עדיין בעמקי הקלי' דעולם התהו והוא אשר ניתן אדה"ר לברר אותם על ידי מעשיו. אם כן מובן הדבר שהיה אז לרע כח אחיזה גדולה בכל אותן הנשמות שהיו כלולים בו, ולכן היה אפשר לו להיות אורב עליו להחטיאו.

נשמת אדה"ר היה באמת מתוקן לגמרי והיה כלול גם מהאבא הכללי (כללים ח"א קה ע"ג)

⁶⁴² עכ"ז הוא אור בבחינה מועט ביחס לאור שבאצילות, ולכן עיקר שכינתו הוא למטה, הנה כוונתם שם הוא רק בערך אור שכינתו ית"ש אשר בהעולמות ב"ע, שהרי אמרו שם כ"ז על קטרוג המלאכים אשר הם בבריאה ויצירה, שהם רצו שיהיה עיקר שכינתו אשר בהעולמות ב"ע אצלם, וקבע הקב"ה עיקר שכינתו רק למטה בישראל ובבית קודש הקדשים, וכמ"ש חבקוק (ב' ג') וה' בהיכל קדשו. ואמר עוד (חבקוק ג ד) ושם חביון עוזו. אך כ"ז הוא רק בערך אורו ית"ש אשר בהעולמות ב"ע, אבל לא בערך אורו אשר באצילות, כי שם הוא עיקר גילוי ואורו לעולם (דע"ה ח"א נד ע"ב).

מאיר העץ – ח"ה

בסבא דמשפטים (דף צט ע"ב) בענין נר ה' נשמת אדם, נשמה ורוח של אדה"ר דכר ונוקבא, נשמה מאלנא ברברא, ורוח מאלנא זוטא, ואלו הם סוד זו"נ, שהם נשמה ורוח של אדה"ר משם. והנה לפי שאדה"ר ממקום כפרתו, שהוא מזבח, נברא (ב"ר פ"ד סי' ח), לכן תמיד היה העולם בסוד שבת, שהוא בריאה, { סז ע"ב } לזה כווננו רז"ל (ב"ר פכ"ב סי' יג) באדם בשעה שפגע לקין אמר מזמור שיר ליום השבת, שהוא בריאה. אך אחר שחטא, נתהווה ביומין דחול, מה שתחלה ע"י זווג זה דזו"נ אשר היה למעלה בחיק דאו"א דבריאה¹⁶¹⁷ ובהיכלא, לכן היה ז"א בסוד נשמה, שהיא בינה. ומלכות בסוד רוח שהוא ז"א. אך אחר שחטא ירדו כל העולמות ממקום קדושתן, לכן היצירה נתלבש בעשייה, ואין אמא⁶⁴³¹⁶¹⁸ מקבלת רק ע"י עשייה, מיצירה בהתלבשות העשייה. וכן בריאה נתלבש ביצירה, והנוקבא בבריאה וז"א בנוקבא, ועתה נמצא⁶⁴⁴ כי סוד נפש שהיה מתחלה בבריאה, הוא עתה ממלכות, כי המלכות ירדה להיות בסוד נפש, והז"א ירדה בסוד רוח, ובינה בסוד נשמה. ובזה לא יחלקו המאמרים האומרים שנפש במלכות, ורוח בת"ת, עם האמור בסבא הנ"ל. והנה להיות כי הבריאה ירדה ביצירה, נמצא עתה כי בריאה ויצירה יחד, ולכך אל תתמה אם הכתוב א' אומר (בראשית ב ז) וייצר ה' אלקים את האדם, וכתוב א' אומר (בראשית א כז) ויברא ה' האדם וגו', כי הבריאה ויצירה שניהן היו בשיתוף גוף אדה"ר, עיקרו היה מיצירה, ואח"כ נתלבש בריאה ביצירה. ותראה עתה כמה פחיתות גרם אדה"ר ע"י חטאו, כי תחלה היה גופו מיצירה ממש, ועתה רוחו מיצירה, הרי כמה מדריגות, כי גופו מעוה"ז ונפשו מעשייה, ורוחו מיצירה ממקום שהיה תחלה גופו, וגרם זה קלקול הרבה בעולמות עצמן. ובזה תבין חטא אדם הראשון, כי הקב"ה אמר לו אחר שלא היה לו חלק מעשייה, שלכך לא יאכל מעץ הדעת, שהוא סוד דעשייה. וכאשר אכל ממנו, אז ירד ממעלתו ונתמעט. ובזה תבין איך עץ הדעת הוא במלכות שהוא עשייה, ובמ"א מזכיר שהוא יצירה, עץ הדעת טו"ר מטטרו"ן וסמא"ל, אך ע"ש מה שנתלבש היצירה בעשייה נקרא עץ הדעת ביצירה ג"כ. גם ראה איך הוא לפי שמטטרו"ן בסוד אדם הראשון ממש כנ"ל, לכן הוא נטל גדלות גופו של אדה"ר, וגופו נהפך ללפיד אש בעולם יצירה כנזכר בפרקי היכלות (תיקו"ז קלז ע"א) כי משם נחצב⁶⁴⁵.

שער לט דרוש ב1619

דהיינו בזמן שבית המקדש היה קיים והשכינה היה שורה בו וגלויה בו, ואז היה נמשך הנהגת כל העולמות ב"ע על ידי עצמותה גופה שהוא היה פשוט כי ההיכל קודש הקדשים הוא נכלל עם האצילות. (דע"ה ח"ב נד ע"ד)

והאררתה מתפשטתמשם ולמטה עד עולם העשייה (הקדו"ש יא ע"ד) שהרי הבית המקדש הוא בעולם העשייה

וההיכל ק"ק דבריאה היא בית המקדש של מעלה שהמכוון כנגד של מטה (הקדו"ש כו ע"ב), ולכן ביה"ק נגד עולם הבריאה ולכן נקרא בית המקדש הודם רגליו מושם שעיקר כסא כבודו הוא לעולם בעולם הבריאה ועכ"ז שכינת עוזו בגבהי מרומים (הקדו"ש לז ע"ג)
⁶⁴³ ע"י נוסחאות וע"י מאמרי רשב"י קדושים כו ע"ג וספר הליקוטים י ע"א כי כאן משובש הרבה וע"י דע"ה ח"ב דרוש ג' ענף ט"ז (לש"ו).

⁶⁴⁴ בכל עולם ועולם גופה כי חלקי החי שבכל א' מהם הם נפלו יותר למטה ונטבעו בעמקי הכחות דהרע יותר מחלקי המדבר שבאותו העולם וחלקי הצומח שבכל א' הם נפלו ונטבעו עוד יותר גם מחלקי החי שבאותו העולם וחלקי הדומם יותר הרבה מכולם וכמו שמוכח בשער רפ"ח (פרק ב') ובמ"ן ומ"ד (דרוש א') ובכ"מ שמבואר שם כי בכל תחתון היה הנפילה יותר גדול מכל עליון ופשוט הוא וכן הוא אח"כ בעת התיקון דמעשה בראשית כאשר נבררו ונתקנו ע"י השם מ"ה והט"ר דב"ן הנה היה הסדר התיקון ג"כ ע"פ ערכין בכל עולם לפי ערכו כי האצילות נתקן יותר מהבריאה והבריאה נתקנה יותר מהיצירה והיצירה מהעשייה וכן עד"ז בכל א' מהדצח"מ שבכל עולם כי חלקי המדבר שהם הנשמות הם נתקנו יותר מחלקי החי וחלקי החי הם נתקנו יותר מחלקי הצומח וחלקי הצומח יותר מהדומם (דע"ה ח"ב כא ע"ג).

⁶⁴⁵ דע"ה ח"ב ב ע"ד - אך כל נגיעת מעשי בני אדם שאמרנו שנוגע גם באצילות, הנה הוא רק בענין תוספת היחוד והגילוי דאור א"ס שבה, שלפעמים יעדיף ולפעמים יחסר ח"ו, וזהו ענין כל הברכות כולן, וכל ענין העבודה צורך גבוה. כי כאשר יש איזה חסרון ופגם בהעולמות ב"ע ע"י כניסת הרע שבהם, הנה נוגע הענין הזה על"פ באצילות ג"כ, שהיא הנשמה שלהם. והגם ששם אין להרע שום אחיזה והתקרבות כלל, אך מה שנוגע לאצילות ג"כ הנה הוא בענין יחידה⁶⁴⁵ וגילוייה מאור א"ס שבה, והוא ע"ד הנשמה שבאדם שאינה שואבת מלמעלה כשיש איזה חסרון בהגוף, ונגרע גם היא ע"י ממערכה והבן כ"ז. וע' בכ"ז בדברי הרב בשער המלכים (פרק ו') ובדברי השמש שם בתחילתו, ובמה שהוסיף על דבריו תלמידו נאמן ביתו הרב הקדוש תו"ח

מאיר העץ – ח"ה

בתחלה¹⁶²⁰ אודיעך דרך קיצור כי כל בחי' מ"נ שנבררו¹⁶²¹ מן הז' מלכים ועולין עד הנוקבא עליונה, אינם ראויין להצטייר לעשות מהם בחי' וולד¹⁶²² עד פעם ב'. וביאור הענין הוא כך, כי הנה נתבאר אצלינו כי מ"ן דאו"א הם זו"ן שהם הבנים הראשונים שלהם. גם נתבאר אצלינו כי כל תפלותינו וכוונותינו הם לברר ולהעלות הניצוצין של ז' מלכים שמתו, שהם רפ"ח ניצוצין, וע"י תפלותינו אנו מעלין הניצוצין האלו עד יסוד נוקבא דז"א בבחי' מ"נ, ונמתקין ונתקנים שם, כי יורדין מ"ד במקום שהוא שעלו מ"נ ומב' בחי' אלו נעשה צורת הולד.

גם נתבאר בדרוש א' כי אין בנו יכולת לברר כל הרפ"ח ניצוצין בפעם א', כי אם היה כן כבר בא המשיח, והיה מתקיים (ישעיה נה ז) בלע המות לנצח כנ"ל. אמנם בכל תפלה ותפלה כפי כוונת האומרה, וכפי זכות הזמן אשר אז נאמרה התפלה ההיא, כך מתבררין שיעור קצוב מהרפ"ח ניצוצין¹⁶²³, עד שנמצא כי קודם שיבא משיח יכלו ויוגמרו כל הרפ"ח ניצוצין להתתקן. ודע כי זולת מה שאנו אומרים שהמ"ן אשר בז' מלכים הם בחי' הנשמות, הנה גם העולמות העליונים הובררו משם כנזכר בע"ה בדרוש ג', וכמ"ש בדרוש א'. אמנם אחר שנגמר להתברר מחלק זו"ן עצמן, אז מה שנשאר להתברר הם בחי' של הנשמות היוצאין מעולם אצילות כנודע והבן זה מאד.

והנה הזווג הראשון שהיה בעת בריאת העולם היה ע"י¹⁶²⁴ נס {סז ע"ג} בבחירתו יתברך וברצונו הפשוט⁶⁴⁶, כמ"ש בזוהר פעמים רבות (בראשית קלד ע"א קעב ע"א שג ע"א ועוד) כד סליק ברעותיה למברי עלמא כו'. וצריך להבין על מה בכל פעם שמדבר בבריאת העולם או בתחלת אצילות מדבר¹⁶²⁵ בלשון זה, כד סליק ברעותיה. אך הענין הוא בא' מב' פנים, והם ענין א'. והוא כי אי אפשר לאו"א שיזדווגו אם לא ע"י מ"ן, שהם הזו"ן, שהם הבנים הראשונים שלהם, כי זהו ענין (בראשית ב ה) ואדם אין לעבוד את האדמה, כי אין עבודה וזריעת האדמה, שהיא נקבה העליונה, נעשית אלא ע"י האדם המעלה מ"ן. וא"כ בפעם ראשון שנברא העולם, לא היה אפשר להבראות כי הרי עדיין לא היו זו"ן נבררין ועולין בבחי' מ"ן, וא"כ גם הזווג עליון לברא את העולם לא היה יכול להזדווג, לכן עלה ברצונו הפשוט ובבחירתו ית', שאפי' בלתי העלאת מ"נ נזדווגו והאציל את עולמו. אמנם אחר שכבר נולדו זו"ן, אז משם ואילך אין עוד שום זווג למעלה רק ע"י העלאת מ"ן.

גם פי' כד סליק ברעותיה כו', הוא יותר נעלם, והוא כי הנה אין הזכר העליון נתעורר לזווג רק עד אחר¹⁶²⁶ שהנוקבא עליונה תתקשט ותכין עצמה לזווג¹⁶²⁷ ותמצא חן בעיניו, ואז הוא מתעורר להזדווג עמה¹⁶²⁸, שאל"כ הנה הוא עסוק תמיד¹⁶²⁹ למעלה {סז ע"ד} לקבל שפע¹⁶³⁰ ולינק מאמו, ואינו רוצה לתת מהשפעתו לזולתו עד אשר הכלה העליונה תעדה כליה ותקשט עצמה¹⁶³¹, ואז יזדווג¹⁶³² עמה ומשפיע¹⁶³³ בה. ונודע כי קשויי כלה העליונה הם הנשמות¹⁶³⁴ הצדיקים, העולין בה בבחי' מ"נ¹⁶³⁵, והם גורמין לזווג עליון. ואמנם בפעם א'¹⁶³⁶ וכוזווג א', נתעורר הזכר מעצמו בלתי התעוררות הנקבה, ועלה בו רצון ותאוה להזדווג אפילו שלא היה עדיין בחי' מ"נ, וע"כ הזווג הזה הוא נעלם מאד¹⁶³⁷, ולא היה בבחי' זווג יסוד דיליה ביסוד דילה, כי לא היה עדיין אז נקבה נבראת בעולם¹⁶³⁸. וא"כ עם מי יהיה הזווג בעת שנברא העולם, לכן הזווג הראשון ההוא היה ברצון העליון מחשבה מוחא עלאה¹⁶³⁹, בסוד הרצון העליון שכולא דכורא, ואין שם היכר נקבה והבן זה. ואח"כ מאז ואילך תמיד היה הזווג ע"י זו"ן¹⁶⁴⁰.

ונחזור לבאר עתה הקדמה ראשונה שכל מ"ן צריכין להתתקן ב"פ, והענין כי הנה גם זו"ן נתבררו מבחי' רפ"ח ניצוצין כנ"ל, וקודם שהובררו זו"ן אז היה הזווג עליון שלא ע"י מ"ן. אח"כ בפעם ב'⁶⁴⁷ היו זו"ן בבחי' מ"נ לאו"א, ואז התחילו⁶⁴⁸ קצת ניצוצין של נשמות לעלות

- מאיר העץ -

⁶⁴⁶ עי' כללים ח"ב צד ע"ג כל עליית הניצוצות דמלכין קדמאין שמתו עלו שלא על ידי מעשה התחתונים כי לא היה עדיין שום נברא (ע' תיקון ב') אלא כל עלייתם על ידי הקב"ה לבד - כד סליק ברעותיה למברי עלמא (חלק א דף פו ע"ב וח"ג קעח ע"א)
⁶⁴⁷ עי"ז יצא האור דמ"ה והט"ר דב"ן וביררו והעלו מהש"ך ופ"ר ורפ"ח ניצוצין ותיקנו אותם בכל התיקוני דמעשי בראשית אבל מאז ולהלאה הנה נעשה כל הבירורים ע"י מעשה התחתונים (דע"ה ח"ב לד ע"ב)

⁶⁴⁸ עי' דע"ה ח"ב לח ע"ג - הנה אמרנו בדברינו דרוש ג' ענף ב' ג' כי היה בעת התיקון דמעשה בראשית ג' בחי' טוב גמור ורע גמור וממוצעים ואלו הג' בחי' היה בכל חלקי הדצח"מ שבכל עולם ועולם מהג' עולמות ב"ע והגם שהרי אמרנו שם ענף ט' כי לא נשאר להתתקן אחר חצות היום דערב שבת בראשית אלא רק הו' תחתונות דהעשיה לבד וגם הם לא היה מחוסר אלא רק תיקון קצת וכמדרגת הו' ראשונות דהבריאה של עתה אך כבר אמרנו בכ"מ שם כי זה היה רק בכל

מאיר העץ – ח"ה

בבחי' מ"נ לאו"א¹⁶⁴¹, ונתחברו עם זו"ן אשר שם בבחי' מ"ן כנ"ל, כי אחר שהובררו חלקי זו"ן, אז מה שנשאר באותן {סח ע"א} רפ"ח ניצוצין הם בחי' נשמות כנ"ל. ולכן כיון שהובררו זו"ן, התחילו גם הנשמות להתברר ולעלות¹⁶⁴², ועלו גם הם למעלה עם זו"ן, ונתחברו עמהם לעלות גם הם בבחי' מ"ן¹⁶⁴³. והנה אז בפעם ב', שהוא זווג ב' כנ"ל, לא נצטייר ממה שנתברר מן הנשמות כנ"ל, ולא נעשה מהם צורת ולד כלל, כי עדיין אינם ראויין להתתקן, כי באותה שעה עלו מן הקלי'. אבל הם עומדין שם עד הזווג, אחר שיהיו אחר הזווג זה הנ"ל, ואז עולין מ"ן אחרים כנודע, כי בכל זווג עולין מ"ן חדשים, ואז אותן המ"ן ראשונים הם עתה מצטיירין ונתקנין כי כבר נשתהו תוך הנוקבא אותו הזמן, וכבר נתקנו. והמ"ן חדשים משתהין שם בלתי ציור, עד שיבא זווג אחר, ואז אלו שנשתהו נצטיירו לגמרי, והמ"ן חדשים מתעכבין שם עד זווג אחר. וכעד"ז נמשך מבריאת עולם עד ימות המשיח. כלל העולה שאין שום בחי' מ"ן שאין עולה פ"א בבחי' מ"נ, ואחר כך בזווג ב' שלאחריו, הם נתקנים ומצטיירין ונעשו נשמה מתוקנת, ואז יורדת ומתלבשת בגוף בעוה"ז.

שער לט דרוש ג¹⁶⁴⁴

דע כי בעת מיתת המלכים כאשר ירדו למטה, היו בהם כל הבחי' שהם אבי"ע. והנה בחלק¹⁶⁴⁵ עשייה עצמה יש ד' בחי', והם כסדרן ממטה למעלה: דומם צומח חי מדבר. והענין כי בוודאי שאפילו בדומם שהוא עפר והאבנים וכיוצא בהם, הוא מוכרח שיהיה בהם חיות רוחניות ומזל ושוטר עליו מלמעלה, דאל"כ לא היתה עפר מוציאה דשאים וזרעים, אם לא היה בהם חיות. אמנם מדרגות חיות דצומח הוא למעלה מהם, {סח ע"ב} כי אנו רואין שהוא צומח וגדל כבני אדם, ובוודאי כי חיות אשר בתוכו גורם לו גידול הזה. וחיות הבעל חי למעלה מהם, שיש בהם נפש יותר בבירור, וכמ"ש (קהלת ג כא) ורוח הבהמה היורדת למטה בארץ וחיות האדם המדבר הוא למעלה מהם.

¹⁶⁴⁶ ואין לך שום נכרא בעולמות כולם שאין בהם¹⁶⁴⁷ מן בירור המלכים הנ"ל, והכל נכלל בהן. ומכל הבחי' הנ"ל יש בקלי' מן מיתת המלכים¹⁶⁴⁸. והנה מן כל הבחי' הנ"ל הם נבררין ויוצאין מתוך הקלי', ואמנם היותר מעולה שבהם הובררה באצילות, והגרוע ממנו הובררו בכריאה, והגרוע ממנו ביצירה, והגרוע ממנו בעשיה¹⁶⁴⁸. ובעשיה עצמה יש ד' בחי' הנ"ל, כי המוכח שבו הוא האדם, והגרוע ממנו הוא בעל חי, והגרוע ממנו הוא הצומח, והגרוע ממנו הוא הדומם. והגרוע מכולם הוא הנקרא (זהר בראשית סב ע"ב וקט ע"ב) זוהמא דהתוכא

מציאות העולמות שהיה נוגע לצורך בריאת אדם הראשון ולבד אבל שאר כל הניצוצין והשברי כלים דהנקודות אשר היו עתידין לצאת בכל חלקי הדצח"מ בכל משך זמן דקיום העולם אשר מאחר בריאת אדה"ר והלאה הנה הם היו נשארים עדיין אז מובלעים בהקליפות לגמרי והם המ"ן דהמלכות אשר לא נתקנו עדיין בעת מעשה בראשית והיה מוטל על אדה"ר לתקנם ועליהם אנו אומרים שהיו עדיין ברע הגמור רח"ל אלא שאיזה חלקים מהם דהיינו מה שהיו קרובים לאור התיקון והיו עומדים להתתקן במשך הימים התכופים להששת ימי בראשית עליהם אנו אומרים שהם ממוצעים כי כן הוא הסדר לעולם שהבירורים אשר עתידים להתתקן להתברר ולעלות ליום מחר הנה הם בבחי' ממוצע בערך הבירורים העתידיים להתתקן לאחר זמן כי עלייתם הוא לאט לאט ומדרגא לדרגא וע' דרושי מ"ן ומ"ד סוף דרוש ב' וישנם בדרך זה בחי' רבות ונידונים בעירונין כי בערך זה נחשב לממוצע ובערך זה נחשב שהוא עדיין ברע הגמור

עי' דע"ה ח"ב סו ע"א - חסרון הב' הוא כי הנה הגם שאמרנו כי עיקר מלאכת הבירור הוא נעשה לעולם ע"י ספי' הגבורה כי היא דוחה ומדחה כל סיג וכל פסולת וכנ"ל עכ"ז כאשר שהיא לבדה כנז' הנה יש בה בצד אחד חסרון ג"כ בבירורה והוא כי הנה ברירת הניצוצין הרי נודע הוא שהוא מתנהג והולך לאט לאט ובהדרגה גדולה כי בתחילה מתבררים הניצוצין שאינם טבועים כ"כ ואח"כ מתבררים גם היותר טבועים כי ע"י התורה ומעש"ט של הצדיקים וכן ע"י המאורעות מהדינים והעונשים הנעשים בכל יום הנה מתצרפים הניצוצין מחלאת טומאתם לאט לאט ומתבררים ועולים וכן עלייתם ממדרגה למדרגה הוא ג"כ לאט לאט ובבירור אחר בירור שהוא בליבון אחר ליבון ועלייה אחר עלייה עד שעולים בקודש פנימה כי מחמת ריבוי הזוהמא שנתערב בהם קשה פרידתם כפיטורי בפי ושת וכחזרא בגבבא דעמרא דלאחורי נשרא ולכן נעשה בירורם תמיד לאט לאט ובהדרגה גדולה וכן אינם נשלמים בפעם אחת כמ"ש הרב בשער מ"ן ומ"ד סוף דרוש ב' ע"ש ועכ"פ הוא כי צריך שיעשה בירורם ותיקונם תמיד לאט לאט ולכן הוא כל אלו הבירורים אשר נתבררו ע"י ספי' הגבורה דיום ב' שהוא שליטת דספי' הגבורה לבד ר"ל בלתי יחודה הראוי בכל הז"ת כולם ופעולתה הוא בה

⁶⁴⁹ צורת המשפט בסדר

מאיר העץ – ח"ה

דהבא⁶⁵⁰, וזה לא הועיל כלום, ונקרא קלי', כי לא יוכלו להתברר, והם דינין קשים וחזקים עד מאד, שהם הקלי' ממש. והנה מוכרח הוא שיש בתוך אלו הקליפות קצת ניצוצי קדושה קטנים עד מאד, שהם בחי' י"א סמני קטורת כמ"ש במקומו (שער המלכים פרק י). נמצא כי מכל אלו הבחי' הנ"ל יש בקלי', וצריך האדם במעשיו לתקנם ולבררם ולהעלותן ממדרגה למדרגה. וכאשר יושלמו להתברר כל אלו הי"א סמני הקטורת, אז (ישעיה נה ח) בלע המות לנצח כנזכר בדרוש א'¹⁶⁴⁹.

והנה ענין הבירור⁶⁵¹ הוא להעלותו בתחלה בבחי' הא', ואחר כך למדרגה אחרת גדולה ממנו, ועד"ז כל המדרגות, וכמ"ש בסוד כוונת אכילה, כי יכול האדם לחזור¹⁶⁵⁰ את הדומם חלק מחלק¹⁶⁵¹ האדם עצמו, והם מבררים ומתקנים כל הדברים שיש בהם פסולת וקלי', והם מתקנים מבחי' הדומם עד בחי' האדם, מדבר ממש. ואח"כ אם יזכה במעשיו יותר, יעלה הכל במדרגת מלאך, באופן שיתברר הכל בירור אחר בירור עד שיעלה מעלה {סח ע"ג} אחר מעלה למדרגה גבוהה מאד.

והנה כשנולד אדם וחוה, והוא היה מבורר בו בחי' הנשמות⁶⁵², וכאשר קרא שמות לכל הבע"ח (בראשית ב כ), נתבררו גם הם. אמנם הצומח ודומם היה צריך לתקנם אח"כ ע"י עבודת האדמה והאכילה⁶⁵³, וכאשר חטאו, חזרו בחי' הנשמות ובחי' הב"ח לרדת ולהתערב עם הקלי'. והנה כ"ז נתבאר באורך בדרוש כוונת אכילה, ובדרוש העגל והגלגולים ע"ש. ושם יתבאר כי הנה כל בירורי הפסולת מתוכם הוא ע"י המחשבה⁶⁵⁴, וכמ"ש בפ' פקודי (תד ע"ב) ובריר פסולת מגו מחשבה⁶⁵⁵, והוא ע"י חכמה וע"י הבינה, אשר בחכמה עצמה בסוד (ס"ו פ"א מ"ד) הבן בחכמה וחכם בבינה, נמצא שהכל הוא בחכמה וע"ש ענין זה.

- מאיר העץ -

⁶⁵⁰ עי' ע"ח שער תיקון הירח פרק ה' זה סוף ההוד
⁶⁵¹ ואח"כ האדם כאשר שהוא משתמש בכל תכונותיו וכחותיו בהתורה והמצוה ומוסר ומעלה את עצמו ונפשו להקב"ה הנה נמצא כי נתעלו כל חלקי הדצח"מ לאשה ריח ניחוח לה' וכמ"ש הרב בשער מ"ן ומ"ד דרוש ג' (דע"ה ח"ב לד ע"א), (פרק א') סוף משנה ו' ובשער דרושי אבי"ע (פרק א') מהד' פרקים האחרונים ובכ"מ וכן הוא נודע ומפורסם כי כל התיקונים הראשונים אשר במעשה בראשית היה נמשך תיקונם רק מלמעלה למטה וכמ"ש ג"כ בשער התיקון (פרק א') ובדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' משא"כ כל הבירורים אשר מתבררים ומתקנים מאחר ששת ימי בראשית והלאה הנה הולך תיקונם מלמעלה מדומם לצומח ומצומח לחי ומחי למדבר וכן מעשיה ליצירה (דע"ה ח"ב לח ע"ד)

⁶⁵² ר"ל כך על אותן הנשמות שנכללו בו הם נתבררו ונתקנו ויצאו גם בהזווג דפב"פ ע"י שעלו הזר"ן בחיק אר"א כנ"ל דרוש א', אבל כל אותן הנשמות שלא נכללו בו הם נשארו עדיין רק אב"א וכמו שהיו בעולם הנקודות וחלקי הבי"ע שבהם לא נתבררו עדיין כלל והם המ"ן דהמלכות שלא היו מבורר עדיין (כנ"ל דרוש א' וכן בפע"ח ר"ה פרק ב' וכן במאמרי רשב"י פקודי דף לג ע"ד) כי היו נשאר עדיין טבועים בתוך הקליפות מעת עולם התוהו ובסיבתם עמדו הזר"ן במקומם רק אב"א ועי' ספר הגלגולים פ"ז עש"ה ועי' לקמן שער מט פרק ג' ובשער המצוות עקב מב ע"א ושעה"פ ח ע"ב (ועי' זהר ח"א ב ע"א וח"ב קנב ע"א ותק"ז תיקון מט וזו בענין קריאת השמות) (לש"ו).

⁶⁵³ אמנם הצמחים כולם הנה היה מותר לאדם הראשון לאוכלם ואמר הרב בשער קליפת נוגה (פרק ג') כי הם לא נגמרו להתברר ולכן היה אוכלם כדי לבררם וכן אמר הרב ג"כ בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ג' ובשער הפסוקים דף ח' ע"ב בדרוש ד' שם וכן בשער המצוות פ' עקב ולכאורה קשה כי מאחר שהם לא נגמרו להתברר והיה אחוז הרע בהם הרי היה צריך שיהא אסור לאוכלם ג"כ וע"ד שאמרנו לעיל בענין הלוייתן והבהמות בהררי אלף אך האמת הוא כי זהו סוד עץ הדעת מ"ש רז"ל ברכות מ' ע"א כי ר' מאיר אומר גפן היה ור' נחמיה אומר תאנה היתה ור' יהודה אומר חיטה היתה ואלו ואלו דברי א"ח כי כל אותם כולם הם נאסרו לאדה"ר לאוכלם משום שהרע היה אחוז בהם והם עץ הדעת טוב ורע והיה אסור לאוכלם ע"ד שיהא אסור לו הלוייתן והבהמות בהררי אלף כי היה אז בהם ג"כ סוד עץ הדעת וכמו שיתבאר בעה"י בארוכה לקמן דרוש ד' וכנ"ל (דע"ה ח"ב לז ע"א)

⁶⁵⁴ הנה נמשך תיקונם רק ע"י הפ"ר דהמ"ה שהם מבחי' בינה כי הנה עיקר תיקונם ובירורם דכל הניצוצין כולם הוא לעולם ע"י המחשבה שהוא מוח החכמה אבא וע"י מ"ס שהוא א"א וכמ"ש בספד"צ פ"א ביה סליקו וביה סלקו כו' וע' שער מ"ן ומ"ד סוף דרוש ג' ובמב"ש שע"ה ח"א פ"ב כי עולים כל הבירורים עד מחשבת אבא והוא עולה עד המחשבה מ"ס דא"א ושם נגמר הבירו (דע"ה ח"ב קמא ע"ג)

⁶⁵⁵ עי' לעיל שער אנ"כ פרק ט'.

מאיר העץ – ח"ה

שער לט דרוש ד' 1652

ונחזור לענין ראשון, כי הנה בדוגמת מ"ש בענין ד' עולמות אבי"ע בכללות, כן הדבר ככל עולם ועולם¹⁶⁵³, ונתחיל בעולם אצילות ונאמר, כי הנה היותר משובח מכל בירורי האצילות שהוברר מז' מלכים כנ"ל, הנה אז¹⁶⁵⁴ הוברר ועלה בעתיק, והגרוע ממנו בא"א⁶⁵⁶, והגרוע באו"א, והגרוע בזו"ן¹⁶⁵⁵, וכעד"ז בי"ס עצמן שיש בכל פרצוף ופרצוף, וכעד"ז בפרטי פרטים. והדברים מובנים. וצריך שתדע כי בעת שהתחיל בירור האצילות¹⁶⁵⁶, אז עדיין לא הוברר הבריאה כלל, וכעד"ז בשאר העולמות. וכן באצילות עצמו, בעת שהוברר עתיק¹⁶⁵⁷ עדיין כל מה שלמטה ממנו לא הוברר כלל, וכן כיוצא בזה בכל פרטי הפרטים ואין להאריך. נמצא כללות כל {סח ע"ד} הדברים, כי כל ד' עולמות אבי"ע וכל הפרטים שבהם, הם בירור¹⁶⁵⁸ אלו הז' מלכים⁶⁵⁷, וענין זה הוא שורש לכל הידיעה הזאת⁶⁵⁸ של חכמת האמת, וזכור זה.

וכבר ביארנו בדרוש א' וב' כי א"א לברר שום ניצוצין אלא ע"י זווג העליון, כי אותן הניצוצין עולין מלמטה מן מקום אשר נפלו שם, ונכנסות בבטן הנוקבא העליונה ומשתהות שם זמן ימי עיבור, ואז מתמתקים שם ונעשין שם בחי' פרצוף. והנה בזווג העליון שהיה כדי לברר א"א אין אנו רשאים לדבר, כי מה שלמעלה מאו"א נאמר בו (ישעיה נא ב) אחד קראתיו⁶⁵⁹ בלא שותפא דתנינא, בזוהר (בראשית דף כב ע"ב) ואין זווג ניכר שם, כי הנוקבא ראשונה שהיתה באצילות היא אמא עלאה, ומאו"א והלאה אנו מתחילין להזכיר בחי' זווג, לכן עתה נבאר זווג או"א כדי לברר בירורין חלקי זו"ן. והענין כי אחרי אשר הובררו חלקי או"א לגמרי, אז הוצרכו הם להזדווג כדי לברר ברורי חלקי זו"ן, ואז עלו שם בירורי זו"ן דאצילות בבטן אמא עלאה ונצטיירו שם בזמן¹⁶⁶⁰ ימי עיבור, ויצאו מתוקנים. אבל דע, כי לא נתבררו שם בבטן אמא רק חלקי זו"ן דאצילות ולא יותר. ואח"כ עד"ז נתבררו חלקי ראש הבריאה אשר שם, ע"י נוקבא דז"א בבטן שלה, ודע כי לפי שאי אפשר להזכיר בחי' זווג רק מאו"א ולמטה, לכן אנו כוללים הג"ר דבריאה לומר שהובררו יחד בבטן נוקבא דאצילות, אמנם המשכיל יבין הדבר מעצמו, ואח"כ באו"א דבריאה הובררו זו"ן דבריאה, וכן כיוצא בזה, עד סוף חלקי¹⁶⁶¹ עשיה, ואין להאריך. והטעם שאין כח באו"א לברור כל מה שלמטה אלא זו"ן בלבד, הוא כי הנה כל הניצוצין אינם שוין, ויש {סט ע"א} בהם מדרגות חלוקות לאין קץ כנ"ל בראש הדרוש. לכן כל מה שהוא מבחי' זו"ן של אצילות בלבד יכול להתברר ולעלות עד אמא דאצילות, אבל כל מה שהוא למטה ממדרגת זו"ן, אינו יכול לעלות גם הוא למעלה מזו"ן עד אמא, שהרי הוא מדרגה פחותה מזו"ן, ואם היה בו כח לעלות עד אמא, היה גם הוא נכלל בכלל זו"ן, באופן שאינו מתברר שום מדרגה אלא במדרגה א' שלמעלה ממנו בלבד, והדברים מובנים ומבוארים. אמנם צריך שתדע ענין א', והוא כי גם קודם שהוברר זו"ן, ודאי הוא שלא היו נמנעים או"א מלהזדווג, שהרי זווגם הוא תדירי, תמיד ואל פסיק לעלמין, כנודע (זחר ח"ג ד ע"א), אמנם לפי שעיקר סבת הזווג אינו אלא¹⁶⁶² לברר בירורין, לכן לא היה צריך להזדווג בבחינת זווג התחתון דיסוד דיליה ביסוד דילה, הנקרא זווג גופניות תחתון, אבל היו מזדווגין זווג רוחני עליון והוא הנקרא נשיקין⁶⁶⁰ כמבואר אצלינו בדרוש זווג עליון דנשיקין וזווג תחתון דיסוד,

- מאיר העץ -

656

⁶⁵⁷ שפע הנמשך מכל השרשים כלם הוא לצורך חיות לבד ולא לצורך זיווג כי כל פשע החיות הוא אג"כ בבחי' זיווג ולהוציא נשמות ג"כ (ביאורים ח"ב סח ע"ב) ⁶⁵⁸ מיקום אולי במקום הערה 652 – ר"ל הך על אותן הנשמות שנכללו בו הם נתבררו ויצאו גם בהזיווג דפב"פ ע"י שעלו הזו"ן בחיק או"א כנ"ל דרוש א' אבל כל אותן הנשמות שלא נכללו בו הם נשארו עדיין רק את בחר וכמו שהיו בעולם הנקודות וחלקי הבי"ע שבהם עדיין לא נתבררו כלל והם המן דהמלכות שלא היו מבוררים עדיין וכנ"ל דרוש א' וכן בפרי עץ חיים ר"ה פ"ז ובמאמר רשב"י פקודי דף לג ע"ב) כי נשארו עדיין טבועים בתוך הקלי' מעת עולם התהו בהטבתם עמדו הזו"ן במקומם רק אב"א ועי' שער הגלגולים פר ז' (לש"ו). ⁶⁵⁹ עתיק ב'

⁶⁶⁰ עיקר חיות ומזון שלהם [של המלאכים] הוא מג"ר, חב"ד, כמ"ש רז"ל כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה נברא ממנו מלאך אחד, והוא סוד זיווג הפה שהוא זיווג המוחין שלכן הם בלי גופא (ב"ע ה ע"א) * מיקום זווג נשיקים הוא בפה שהוא זווג רוחני רוח ברוח (ע' זהר תרומה קמו ע"ב) – ביאורים ח"ב ה ע"ד

מאיר העץ – ח"ה

ועיין בדרוש ד' נשיקין⁶⁶¹¹⁶⁶³. אמנם זווג תחתון גופני כדי לבררם¹⁶⁶⁴ לא היה אז צריכין אליו, עד שיתחילו להתברר זון, אז הוצרכו או"א להזדווג זווג תחתון גופני כדי לבררם {סט ע"ב} בבטן אמא עלאה כנ"ל, ואז נזדווגו פעם ראשון¹⁶⁶⁵ כדי להוציא זון, ולבררן בבחי' ג' כלילין בג'. ואח"כ נולד ויונק משדי אמו, אח"כ חזרו או"א להזדווג זווג ב' כדי לתת להם מוחין, שהם בחינת הגדלות כנודע. והיו שם ג"כ בבחי' עיבור ב' בבטן אמא עלאה¹⁶⁶⁶ כדי להתברר, כי אין עיבור אלא ע"י זווג הקודם לו, וע"י ב' זווגים אלו נגמר תיקון זון, ונגמרו להתברר, לכן לא הוצרכו עוד או"א להזדווג בבחי' זווג תחתון. אבל יש עוד בחי' ג' זווג לאו"א, והוא אחר זווג ב' דגדלות דזון, והוא לצורך חיות ומזון לזון ולכל שאר העולמות, והרי ג' מיני זווגים יש באו"א ולא יותר. השנים הם לצורך זון בעצמם לתקנן הם עצמן ומציאותן, והג' הוא לצורך מזון וחיות לזון ולכל שאר העולמות, ואלו הג' זווגים הם בבחי' זווג תחתון הגופני של יסוד דיליה דאבא¹⁶⁶⁷ ביסוד דאמא¹⁶⁶⁸.

והנה בכל זווג וזווג מאלו הג' הנ"ל היו בהם ב' זווגים עליונים של נשיקין רוחניים⁶⁶², שאין לך שום זווג גופני תחתון שלא יקדמו לו ב' זווגין רוחניים דנשיקין. והוא שקודם שיזדווגו בבחי' זווג תחתון, מקדימין הנשיקין כדי לפייס הזכר לנקבה ולעורר ביניהן תאוה, ואח"כ בא זווג התחתון. ובעת זווג התחתון ממש, אז ג"כ יש בהם¹⁶⁶⁹ נשיקין. נמצא ב' הזווגים עליון ותחתון נעשין אז ביחד, והרי עתה יש ששה זווגים נשיקין בו¹⁶⁷⁰ זווגים התחתונים, ועוד יש בחי' נשיקין הראשונים כנ"ל, כאשר {סט ע"ג} עדיין לא הובררו זון, וכיון שלא היה אז בחי' זווג תחתון, לא היה זווג הנשיקין כפול ב"פ רק פ"א לבד, הרי נמצא באו"א ז' מיני נשיקין וג' זווגים תחתונים.

ודע שמכל י' זווגים⁶⁶³ הנ"ל שהם ג' תחתונים וז' רוחניים דנשיקין, יוצאין ב'¹⁶⁷¹ בחי' נשמות תחתונות ונשמות המלאכים, ובזה יתבאר מ"ש בתחלת פרשה משפטים (דף צד ע"ב) זכה יתיר יהבין ליה נפש מסטרא כו' זכה יתיר יהבין ליה רוח כו', פי' כי נפש האדם כולל בחי' רבות, כי יש בה יחידה מצד א"א, וחיה מצד אבא, ונשמה מצד אמא, ורוח מצד ז"א, ונפש מצד נוקבא, וכ"ז מן האצילות. וכנגדו בכריאה, וכנגדו ביצירה, וכנגדו בעשייה. והדברים תמוהים איך יתכן זה, והלא האדם הוא תחתון מהם¹⁶⁷², והוא נברא מזון¹⁶⁷³, ואיך אפשר שיקח בחי' עליונות שלא השיגו אליהם זון, כי איך יקח האדם יחידה חיה נשמה מכח"ב אשר הם גבוהים מזון, ואפי' בחי' הרוח שמצד ז"א או נפש מצד נוקבא דאצילות לא היה לו ליקח. אך זה הענין יובן במ"ש ר' פנחס בהקדמת זוהר בראשית (דף יב ע"ב) שאין נשמה בעולם שאין יוצאין עמה {סט ע"ד} תרין עופין, ר"ל מלאכים. ורשב"י אומר שיוצאין עמה ה' עופין. והנה כיוצא בזה, כאשר יצאו זון מאו"א יוצאין¹⁶⁷⁴ כמה בחי' עופין¹⁶⁷⁵, שהם בחי' נשמת¹⁶⁷⁶ אדם ונשמת מלאכים. ולא די זה¹⁶⁷⁷ אלא מזווג ראשון שבז' זווגים דנשיקין שעדיין לא נבררו זון ועדיין לא היה שום זווג תחתון בבחי' יסוד ביסוד דאו"א¹⁶⁷⁸, גם אז מזווג עליון ההוא יצאו נשמת מלאכים העליונים כמ"ש ועיין בדרוש ד' נשיקין (שער הולדת או"א וזון פרק ד) כי צ"ע.

ונבאר טעם אל הנ"ל, שאיך יתכן דבר זה. אך הענין הוא, שאע"פ שבאותו זווג העליון דאו"א יוצאין משם נשמת בני אדם ונשמות מלאכים, הוא רומז למה שיהיה אח"כ שעדיין אינן ראויות ואינן נשלמות עד שיזדווגו זון דאצילות, ואז הם יוצאין מזווג ההוא. נמצא ששרשם הוא באו"א מזווגם עצמן, אך אינם נשלמים ונגמרים עד אחר זון, ובזה נתרצה שאלה הנ"ל.

ועתה צריך לתת טעם למה נשמת בני אדם צריכין להתלבש בגוף, ונשמת מלאכים א"צ להתלבש בגוף כמו נשמת בני אדם. והענין עם הנ"ל, שהרי נשמת מלאכים אינם באים רק מזווג עליון רוחני הנקרא {ע ע"א} נשיקין, וע"כ א"צ להתלבש בגוף. אמנם נשמת בני אדם, הם באים מהזווג תחתון הגופני, ולכן צריך להתלבש בגוף בעולם הזה¹⁶⁸⁰. והענין הדבר שנשמת

- מאיר העץ -

⁶⁶¹ אהב"ה (&)

⁶⁶² עי' פנימיות וחיצוניות תחילת דרוש י' שאמר כי הנשיקין הוא התדבקות כלים החיצונים אע"פ וכו' אך עכ"ז וכו' (לש"ו).

⁶⁶³ עי' ביאורים במול"מ פרק ד' אות כא (לש"ו).

⁶⁶⁴ שפע חיות למעלה הוא גורם זיווג למטה (ביאורים ח"ב סח ע"א)*לבדוק עוד פעם, ועי' ביאורים ח"ב ע ע"ד – שפע חיות יוצאים ג"כ נמשות והן נשמות בני אדם והן נשמות מלאכים אך הכוונ הכי בהזווגים אשר למהישך חיות ומזון נמשך ג"כ אור ושפע לתת כח לזון.

מאיר העץ – ח"ה

המלאכים הבאים מבחי' דזווג הנשיקין, לפי שהוא זווג גמור רוחני עליון, אין בו צורך לגוף¹⁶⁸¹, אבל נשמת בני אדם לא הספיק זווג עליון רוחני להוציאם וצריך¹⁶⁸² לצאת ע"י זווג תחתון גופני, והוצרכו להתלבש בגוף¹⁶⁸³, ולתקן ע"י מצות ומע"ט¹⁶⁸⁴ שעושה הגוף בעצמו, וזהו שארז"ל (חגיגה יד ע"א) אין לך דבור ודבור שיצא מפי הקב"ה שלא נעשה ממנו מלאך. ואלו המלאכים נקראו קולות⁶⁶⁵, וזהו ענין (שמות כ טו) וכל העם רואים את הקולות כנזכר בתקונים (תיקון לח, ועי' תיקון ל פב ע"ב וכב עא ע"א⁶⁶⁶) ע"ש. וזכור ואל תשכח, כי הנשמות בני אדם ונשמת {ע"ב} המלאכים, אע"פ ששניהם יוצאין מב' בחינת זווגים עליון ותחתון (דאו"א)¹⁶⁸⁵, על¹⁶⁸⁶ כל זה אינן נתקנין ונגמרים אלא אח"כ על ידי זווג זו"ן, שיש בו ג"כ¹⁶⁸⁷ עליון ותחתון. המלאכים מן העליון ונשמת בני אדם מן¹⁶⁸⁸ התחתון, שאל"כ היתה מעלתן גדולה מזו"נ¹⁶⁸⁹ וזה אי אפשר כנ"ל.

ודע כי יש נשמות מב"א שבאים מבחי' זווג נשיקין ג"כ כמ"ש, אלא שנשמת מלאכים הספיק להם זווג נשיקין לבד ולא הוצרכו לחזור ולצאת ע"י זווג תחתון גופני, אבל נשמת התחתונים אע"פ שיוצאין מהנשיקין, הוצרך לחזור ע"י זווג תחתון גופני הנ"ל¹⁶⁹⁰. גם צריך שתדע שאע"פ שכל נשמות בני אדם יוצאין ע"י זווג תחתון גופני, ונשמת מלאכים מזווג רוחני {ע"ג} עליון, עכ"ז יש זווג תחתון שהוא גדול מזווג הנשיקין, והוא זווג ב' דעיבור¹⁶⁹¹ דמוחין דזו"נ, שהוא גדול מכל ז' בחי' נשיקין, ומכל ג' זווגים הנ"ל. ונמצא שנשמות התחתונים היוצאין משם הם יותר גדולים מכל שאר בחי' נשמות ומכל בחי' המלאכים. וכן דע שהנשיקין השניים שיש בכל זווג וזווג תחתון, הוא יותר גדול מהנשיקין שיש טרם זווג הנ"ל. אמנם הנשיקין הראשונים מכולם שהיו קודם שנבררו זו"נ, אלו הם יותר גדולים מכל שאר הנשיקין כולם, ומשם יצאו המלאכים הקדושים⁶⁶⁷ שאין שם משתנה לעולם⁶⁶⁸, ואלו הם¹⁶⁹² קיימין תמיד, כמארז"ל⁶⁶⁹ על (תפילת יוצר) יוצר משרתים⁶⁷⁰ ואשר משרתיו, ואלו הם

- מאיר העץ -

⁶⁶⁵ ואם קשה שהרי כתוב בקי"ס ומתן תורה שכלל ישראל זכו לאספקלריא המאירה ועכ"ז כתוב שם ראייה, אלא היה שתי הגילויים, ומה שכתוב רואים מדובר על האספקלריא שאינה מאירה, כמו בקולות שראו את המלאכים שנבראו על ידם, ועיקר הגילויים היה באספקלריא המאירה אבל מה שנאמר בו ראייה היה על ידי התלבשות באספקלריא שאינה מאירה. כללים ח"ב ח ע"ב*

⁶⁶⁶ לש"ו.
⁶⁶⁷ עי' דע"ה ח"ב כט ע"א ז"ל, אלו המלאכים המעולים הנאמר בהם למינהו הנה הם אותן שיצאו מהנשיקין הראשונים קודם שנבררו זו"ן והם המלאכים אשר אין שם משתנה לעולם וכמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ד' והם כל השרי מעלה אשר אין שם משתנה כמ"ש בזוה"ק ויקרא ב' ע"ב ובמדרש ב"ר ר"פ ע"ח והם מיכאל וגבריאל ורפאל וכיוצא בהם כל השרי מעלה הממונים על כל דבר ודבר וכגון יורקמו שר הברד פסחים קי"ח א' ממונה על הכרזה אכרזיא שמו זגזגאל רב סופר במרום וכמ"ש בדברים רבה סוף ברכה והם רבים מאד וכמ"ש היש מספר לגדודיו ואלו אין שם משתנה לעולם והם אותם אשר נאמר עליהם למינהו אבל כל השלוחי מטה הנה משתנה שם לפי שליחותם כמ"ש בב"ר פ' ע"ח סימן ד' וכו' כי אותן המלאכים שאין שם משתנה הם נעשו מהנשיקין הראשונים קודם שנבררו זו"ן והם גדולים מכל המלאכים כולם והם קיימים לעולם אמנם הוא אינם הם מיכאל וגבריאל לבד אלא כל השרי מעלה כולם הם קיימין תמיד ואין שם משתנה.

יוצאים מזווג הזה נמשות ג"כ והם נשמות הקדושים המצויינים וכן ישנו זווג ב' בפה והוא ג"כ בסוד נשיקין (כללים ח"א נו ע"ד).

⁶⁶⁸ עי' דע"ה ח"ב כט ע"א והם כל שרי מעלה והם מיכאל גבריאל רפאל וכו'.
בזהר ויקרא ב ע"ב וכן הוא ב"ר ריש פ' ע"ח (לש"ו).

⁶⁶⁹ תוספות חגיגה יג ע"ב (לש"ו). זהר פקודי (גוב"י) רנה סע"א (לש"ו).

<p>אלין כלהו ממנן על קיומא דעלמא אלין אינון דקיימן בקיומא דאינון דאתנסיבו דשקלי במתקלא דכורין ונוקבין דא עם דא (ס"א אלין אינון דתקלי במתקלא דכורין ונוקבין לאתנסבא דא עם דא) אלין אקרון מאזנים על דא כתיב (תהלים סב י) במאזנים לעלות ולא אינון דכתיב (&) בהו (ויקרא יט לו) מאזני צדק דקאמרן כל אינון דשקילין דא עם דא ולא שקיל דא יתיר מן דא סלקין ואתחברן כחדא ואינון חבורא</p>	<p>אלו כולם ממונים על קיום העולם אלו מאותם שעומדים בקיום שאותם שנשאו ששוקלים במשקל זכרים ונקבות זה עם זו (אלו הם ששוקלים במשקל זכרים ונקבות להנשא זה עם זו) ואלו נקראים מאזנים על זה כתוב במאזנים לעלות ולא אותם שכתוב בהם מאזני צדק שאמרנו כל אותם ששוקלים זה עם זה ולא שוקל זה יותר מזה עולים ומתחברים כאחד והם חבור</p>
<p>רנה/ב</p>	

מאיר העץ – ח"ה

המלאכים המעולים מכל שאר המלאכים. אבל נשמת בני אדם שיצאו מזווג תחתון דעיבור דמוחין, אלו הם יותר גדולים מכל, ואפי' מאלו המלאכים המעולים הנ"ל. והנה זווג תחתון דעיבור ב' דמוחין, הם יותר גדולים מכל הזווגים ומכל הנשיקים עצמם. נמצא שהנשמות היוצאין מהנשיקין שניים של עיבור¹⁶⁹³ ב' דמוחין, הם גדולים יותר מכל המלאכים אפילו אותן ראשונים המעולין שבארנו.

וכבר בארנו שהנשמות בני אדם חוזרין לצאת ע"י זווג תחתון גופני ואז נשלמו. אמנם נשמת המלאכים הספיק להם נשיקין בלבד, וע"כ נבאר עתה ענין זווג הנשיקין בעצמם מי הם בחי' מלאכים ומי הם בחי' נשמות בני אדם, כי ג' זווגים התחתונים כולם הם נשמות בני אדם שהיו תחלה מזווג נשיקין, והוצרכו לחזור גם בזווג תחתון כנ"ל. גם נבאר סדרן ומעלתן זה על זה, הראשון הוא נשיקין שניים דמוחין, ב' נשיקין הראשונים קודם שהיה זווג תחתון קודם שנברר זו"נ שמהם נבראים נשמות המלאכים שאין למעלה מהם ככל המלאכים כנ"ל, ג' נשיקין שניים בעיבור ראשון דזו"נ, ד' נשיקין ראשונים דעיבור ראשון, ה' נשיקין שניים דזווג חיות העולמות, ו' נשיקין ראשונים {ע"ד} דמוחין, ז' נשיקין ראשונים דזווג חיות העולמות. והנה נתבאר סדר מעלתן, אמנם הבחי' של אגד"ה הם בחי' נשמות בני אדם, ובחי' בו"ז הם נשמות המלאכים. הרי נתבאר ענין סדר נשמות המלאכים שיצאו מזווג או"א, וכעד"ז יש בזווג ז"א ורחל כל אלו הבחי' ממש, שהרי גם זו"נ הם בערך או"א למה שלמטה מהם, וכעד"ז בזווג ישראל ולא, וכעד"ז בזווג יעקב ורחל, וכן עד"ז בזווג יעקב ולא, וכ"ז באצילות ועד"ז בבריאה, וכן כולם ביצירה, וכן כולם בעשיה. ובזה תבין כמה מיני נשמות וכמה מיני מלאכים שיש מדרגות לאין קץ⁶⁷¹ משונים זה מזה.

ועתה נבאר ענין הנשמות הנ"ל שיש בהם ב' חלוקות, והוא שהרי מצינו כמה מיני נשמות מזווג עולם עליון, ואח"כ ירדו למטה ע"י הפגם, ויש שיורד מדרגה א', ויש שיורד ב' מדרגות, וכיוצא בזה כמה מיני ירידות שיש אל הנשמות בסבת הפגם. ונמצא שיש נשמות ששרשם מלמעלה, אלא שלסבת הפגם ירדו למטה, ויצאו שם מלמטה. ויש מי ששרשם בתחלה אינו אלא מאותו מקום אשר יצאו משם לעוה"ז. והנה אין ב' בחי' אלו שוין, שהרי הנשמה ששורשה באצילות, ואח"כ ע"י הפגם ירדה בעשיה ויצאה מעשיה זו ודאי¹⁶⁹⁴ יכולה להתתקן בחיים חיותה ולעלות מדרגה אחר מדרגה עד שיבא בזווג דאצילות, שמשם היה שרשה, ויוכלל עד שם, ולא יצטרך להתגלגל. וסוד זה ענין נפילת אפים שחרית בחול, שאז הוא¹⁶⁹⁵ יעקב ורחל, שהיא נקבה העיקרית כנודע. ואז עולה שם בזווג ההוא, ויצא משם בריה חדשה, עד שעולה עד שרשו. אבל מי ששורש נשמתו מלמטה, רק שרוצה להעלות ע"י מעשיו למעלה משרשו אשר משם היה, זה אינו יכול לעלות ביום כנ"ל. אמנם כליל עולה בסוד (תהלים לא ו) בידך אפקיד רוחי⁶⁷², בסוד זווג יעקב ולא, ויצא משם בריה חדשה, בסוד (איכה ג כג) חדשים לבקרים⁶⁷³,

של זכר ונקבה כאחד ועל זה במאזנים לעלות ואף על גב שלפעמים מסתייע הדבר ושוקל זה יותר מזה עולים ומתחברים כאחד והרי בארנו.	דכר ונוקבא כחדא ועל דא במאזנים לעלות ואף על גב דלזמנין מסתייעא מלתא ושקיל דא יתיר מן דא סלקין ומתחברן כחדא והא אוקימנא
--	--

⁶⁷⁰ עי' לשון במב"ש שער ב' ח"ג פ"ח והכוונה על מ"ש בחגיגה יד ע"א (לש"ו).

⁶⁷¹ עי' דע"ה ח"ב סב ע"א ז"ל, וכן הוא לעולם כי יוצאים בכל יום מלאכים מסטרא דגבורות לבד והם אינם מתקיימים אלא מתחלפים תמיד כי הם מתבררים בבירור אחר בירור כנ"ל וכן יוצאים עד"ז מלאכים מקוימים ג"כ בכל יום משליטת שאר הספי' כי הם כולם מתחדשים תמיד ע"ד המציאויות דהעוה"ז מאת המחדש בטובו תמיד בכל יום מע"ב זמן קיומם הוא אינו שוה בכולם כי יש שמתקיימים זמן ארוך ויש זמן קצר וחוזרין לשרשן ע"ד המציאויות דהעוה"ז כי המלאכים הם שרשם אשר בעולם היצירה אמנם המלאכים שהם שורש דהכללים הם אינן מתחלפין והוא ע"ד השמים והארץ והימים והנהרות וכיוצא והוא מ"ש במדרש ב"ר ר"פ ע"ח על מיכאל וגבריאל דכלהו מתחלפין ואינן לא מתחלפין וכן יש מדרגות רבות לאין קץ בענין המלאכים וקיומם כמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ד' ובפנוח"י דרוש י' וי"ג ובשער הצלם (פרק ב') וע' עוד בשער הגלגולים הקדמה כ"ה ב.

אפילו שהמלאכים הם חיצוניות יש כמה מיני חיצוניות (ביאורים ח"א פ ע"א)

⁶⁷² עיקר שליטת המלכות הוא כליל ולכן כשעולה אז כללות הרוח כולו למ"ן וכו' בעליית המ"ן דיום אי אפשר לול לעולת אלא רק עד שורשו אבל בעליית המ"ן דהלילה אפשר לו לעלות על ידי איזה זכותגם למעלה משורשו (ביאורים ח"א עא ע"ד), ועי' בגר"א במשלי (יט כג) שנתן הקב"ה באדם בטבעו שישן כדי שתעלה נשמתו לשיבה של מעלה, ושם מגלים לה רזי תורה, מה שאי

מאיר העץ – ח"ה

עד שעולה כפי מעשיו. { עא ע"א } נמצא שהצד השווה שבהם הוא שכל הנשמות יכולין לעלות ממדרגה למדרגה עד אין קץ, אלא שהעליון הרוצה לחזור אל שרשו עולה ביום בנפילת אפיים¹⁶⁹⁶, והתחתון שרוצה לעלות למעלה ממדרגתו אינו אלא בלילה בפסוק בידך אפקיד רוחי. וכל זה אם ישים אליו לבו בכוונה, אחר שיהיה לו מע"ט ראויין שיוכל לעלות, ועי"ז לא יצטרך להתגלגל אחר מותו ויתוקן בחיים חיותו. ואמנם החילוק שיש בזה אם היה נשמה חדשה אם לא, זה נתבאר בדרוש אחר ע"ש, כי בו נתבאר ענין זה היטב, שיש חילוקים גדולים בדבר זה⁶⁷⁴.

שער לט דרוש ה'1697

כבר בארנו בשערים אחרים, בכללות ג' בחי' שיש בו"א, עיבור ויניקה ומוחין. ועתה נבאר בפרטות כל בחי' ובחי' באורך. גם נבאר בחי' הולדת הנשמות שיוצאין בזווג או"א, שהם נקראו אחים ורעים לזו"ן כנזכר במ"א¹⁶⁹⁸. הנה נודע שאין שום טפה שאינה כלולה מע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. והנה בחי' הטפה עצמה של הזכר שהוא בחי' מוח הולד, אינה אלא משם ע"ב דיודי"ן לבד, שיש במילוי ד' יודי"ן. ומאותן ד' יודי"ן נמשכה זאת הטפה⁶⁷⁵ כלולה מד' יודי"ן ההם, ואז היא באה כלולה מחיה נר"ן, שהם בחי' ד' יודי"ן עצמן. אמנם שם ע"ב הנ"ל, שממנו נמשכת הטפה זו, כלולה מד' יודי"ן הוא למעלה בדעת עליון הנקרא חסד עלאה, והוא מזל ח' דדיקנא דא"א, הנקרא נוצר חסד, שהוא זכר כנודע. והוא בחי' חסד, כי כן חסד כמנין ע"ב, ומזל הח' הוא נקרא בשם ע"ב דיודי"ן, ויורדין אלו¹⁶⁹⁹ הד' יודי"ן בסוד זווג אל מזל הי"ג, שהוא נקרא שהיא נקבה. ומשם נמשכין אל ז"ק דאבא, אשר קצה הראשון שבו ג"כ נקרא חסד, ומשם נמשכין אל ז"ק דאמא, ומשם נמשכין עד חסד דז"א, ומשם נמשכין ביסוד דז"א⁶⁷⁶. ודע הקדמה אחת⁶⁷⁷, שמה שמושך יסוד מלמעלה אינו מתעבה ומתלבש כלל⁶⁷⁸. וז"ס (חגיגה יב ע"א) אור של מעשה בראשית שהיה מאיר מסוף העולם ועד סופו⁶⁷⁹ ואח"כ גזרו⁶⁸⁰.

אפשר לאדם ללמוד בשבעים שנה לומד שם בשעה אחת, אך מאותו הלימוד לא בא לו שום שכר כלל אלא שזה הלימוד הוא השכר בעצמו, עכ"ל. עי' לעיל נסירה ג' שאין שליטת מלכות אלא בלילה שרק אז מזדווגת, אבל אימא מזדווגת תמיד ולכן שולטת ביום ובלילה.

⁶⁷³ עלייתה לתועלת גדול לגוף כי על ידי זה הוא אמתחדש בכל יום בכלח וחיות חדש תמיד (ביאורים ח"ב כו ע"ג) והנה אנו רואין בכל עניני פעולה ומעשה, הן בפעולה שכליית הנתחדש ונולד בהשכלת בני אדם, והן בפעולה מעשיית הנעשה בכחות הפועל בעסקו ועשייתו, הנה הוא יוצא ונמשך רק ע"י התעוררות, אם בהתעוררות שכלו והשכלתו, אם בהתעוררות כחותיו. וכל התעוררות הנה הוא בהבחנת תנועה שכחות השכל או כחות הגוף הם מתעוררים ומתנועעים, וכל תנועה הנה הוא בבחי' העתקה שנעתק כח מכת, והוא בבחי' פירוד וריבוי, שכחות השכל או הגוף מתנועעים האחד מחבירו, ומתגלה ריבויים, ומתלהטים זה בזה, ומאירים לחוץ, ונעשה מזה פעולה חדשה. (דע"ה ח"א ז ע"ג)

⁶⁷⁴ הדעת לא נמנה במנין הספירות משא"כ היסוד שהו אמשמש פנימי וחיצון שלים ולא שלים כי

הכל צריך לצאת דרך בו והוא עיקר קיום העולם אות ברית עולם (כללים ח"ב לד ע"א) do it again

⁶⁷⁵ כלומר שורש הטיפה הזרעית הוא מאבא שהו אאות ' דהו"ה והוא בחי' מים כלומר מ' דאמ"ש (ביאורים ח"א עד ע"ג), ולכן כל זמן שאין חיה אין אפשר ללדת (ביאורים ח"ב ט ע"ב)

⁶⁷⁶ על אף שטיפה הזרעית נוצר מכל הקומה שלימה עכ"ז עיקר גילויה והתהוות הנגמרת בהנה"י

(ביורים ח"א טז ע"ב) כלומר בסוד רקיע (ביאורים ח"ב פט ע"ד)

⁶⁷⁷ כלומר המהמזל"א (כללים ח"א כט ע"ב), ומשם אינו מתעבה כלל או מתלבש ולכן נקרא בת"ז

אור בהיר ונשאר האור גנוז ביסוד דאצילות ואינו מאי רלנוק' אלא רק דרך דופי העטרה (כללים ח"א לד ע"ג), עי' בהגר"א בת"ז פט ע"ג וז"ל, פתיחת היסוד מהת"ת הוא ינו מסיבת עצמו כלל כי מצד עצמו יש בו כח לקבל כמו הת"ת ממש, וכל חסרון של יסוד כלפי ת"ת הוא רק מסיבת שכל

קו האמצעי הו א כלול מהקוי הקצוות עכ"פ (כללים ח"א סט ע"א)

⁶⁷⁸ עי' שעה"כ יוה"כ דרוש ג' קא ע"ב ומ"ש שאינו מתלבש הגם שהיא מתלבשת במים רקיע כמו

שמפרש והולך אך הכוונה הוא שאינה מתערב עם הלבוש ואינה מתייחד עמו להיות חד עמו אלא שהיא שרוי בתוכו ע"ד האדם עם לבושו אבל אינה מתעבה עי"ז אלא נשאר האור בתוקפו כמו שהוא למעלה (לש"ו).

⁶⁷⁹ כלומר בכל מקום במדרגה אחת (כללים ח"א סט ע"א)

⁶⁸⁰ כי התחלת הצדיק שהוא היסוד הוא מהטבור (ע' שער פרצופי זו"ן (פרק ג') במ"ש שם ולכן

היסוד עצמו נחלק לב' חלקים אחד הוא שורש היסוד המושרש כו' ובהגר"א בתיקונים דף נ' סע"ד שאמר שם והתחלתו מטבור על ב' הכליות כו' ע"ש) והנה שם נפל וירד אור הדעת ונתעלם שם והוא סוד אור זרוע לצדיק וכמ"ש בספד"צ (פרק א') אעבר וזעיר נטיל וגניז ע"ש בהגר"א וכן בתיקונים להגר"א תיקון מ' דף פ"ט ע"ג ובדברי הרב שער הארת המוחין פ"ט ודרושי מ"ן ומ"ד

מאיר העץ – ח"ה

ואע"פ שיורדת האור הזה של הטפה הזאת ממדרגה אל מדרגה כנ"ל, אינו מתעבה ומתלבש כלל. וכ"כ גדולה הארתה למטה כמו למעלה. משא"כ בשפע היורד משאר¹⁷⁰⁰ הספ"י. והענין שהטפה ההיא הנ"ל שהיא כלולה מד' יודי"ן איננה מתלבש ומתעבה כלל בירידתה למטה, ויש בה כללות נרנ"ח, ובחי' זו נקרא אור דמעשה בראשית, והוא מ"ש בזוהר (תרומה דף קס"ג¹⁷⁰¹ וקס"ז) בענין אור מים רקיע⁶⁸¹, שים עינך היטב במה שנבאר בו, ובזה תבין רוב המאמר ההוא הרי בחי' זאת נקרא אור שהוא רוחניו' הספ"י.

אמנם בחי' מים הנ"ל, ר"ל כי הטפה הזאת בהיותה במעוי דנוקבא מצטיירת ומתלבשת תוך הכלי, אמנם צריך שבה בעצמה יהיה בה בחי' כח התלבשות זה בכלים הנקרא מים רקיע⁶⁸², שהוא בבחי' אור¹⁷⁰². ונבאר בחי' המים שהוא בבחי' ס"ג (כי אור בחי' ע"ב)¹⁷⁰³, הנה טפה הנ"ל שהוא בחינת נרנ"ח, צריכה להתלבש בלבוש דק כדי לרדת למטה. ואמנם היא בעצמה אינה נגשמת ונתעבה מכמו שהיתה למעלה כנ"ל. אמנם נעשית לה לבוש דק שהוא דם אדם, ונמשכת עמה מדעת העליון הנקרא מז"ל כנ"ל. והענין שגם נמשך בחי' לבוש הנ"ל הנקרא מים⁶⁸³ מהד' יודי"ן עצמן (דע"ב)¹⁷⁰⁴ שבמזל ח', ותורידם אל מזל הי"ג הנקרא ונקה¹⁷⁰⁵, והוא שם אהי"ה דיודי"ן כמנין ונקה, ויש בו ג' יודי"ן ואז, מזו הבחי' הג' יודי"ן תחתונים שלהם¹⁷⁰⁶, נתלבשו בג' יודי"ן של שם אהי"ה שבמזל הי"ג. ואמנם {עא ע"ב} מ"מ¹⁷⁰⁷ ששם אהי"ה שבמזל הי"ג אינו נכנס במנין, אע"פ שג"כ מתלבש בו, הטעם הוא שכל סוד הטפה הזו עדיין הוא בסוד¹⁷⁰⁸ הזכור, לכן כל כוונתינו להמשיכה בסוד הוי"ה ולא בשם אהי"ה שהוא הנקבה. הרי עתה בחי' המים שהוא בא להתלבש בהן.

אבל דע שד' יודי"ן דע"ב דבחי' ראשונה¹⁷⁰⁹ אינם מתלבשים, משום אור הגדול שבהם אבל הד' יודי"ן דבחי' הב'¹⁷¹⁰, הנה הג' יודי"ן תחתונים שבהם הם מתלבשין אלו עם אלו, והם מתעבים מה שאין כן בבחי' ראשונה הנקרא אור, שכל הד' יודי"ן לא נתלבשו אלא בחי' זאת הב', הג' יודי"ן תחתונים נתעבו ונתלבשו בג' יודי"ן דאהי"ה. אך היו"ד הראשונה, שהוא בחי' נשמה לנשמה, לא נתלבשה כלל, אח"כ ירדה עוד למטה בז"ק דאו"א. והנה ז"ת דאו"א¹⁷¹¹ הם בחי' ס"ג כנ"ל, ואז חזרו ונתלבשו עוד אותן ג' יודי"ן תחתונים דע"ב בג' יודי"ן דשם ס"ג זה, אך י' ראשונה לא נתלבשה ע"ד הנ"ל, כי שם ס"ג הוא בחי' ז"ת דאמא¹⁷¹² כנ"ל, ואז ירדו עד חסד דז"א, ומשם ירדו אל היסוד דידיה. והנה זאת בחי' הב' הוא בחי' לבוש דק אל בחינת הראשונה הנקרא אור מוח, אך הבחי' הב' נקרא מים, שהוא הדם, יען היא בחי' המתלבשת¹⁷¹³ אל הראשונה, שאין בה שום התלבשות והתעבות כלל כמו שיש בזו. וטעם קריאתה מים, הוא כי

דרוש ה' וע' עוד בזוה"ק פ' בא דף ל"ה ע"א (דע"ה ח"ב קח ע"ב), בעת שהזו"ן הם בגדלות ובמוחין שלימים אז נמשך בנזק' מהאור שבו ג"כ HELP (דע"ה ח"ב קלד ע"א)⁶⁸¹ כל אור שנוולד ע"י זווג ידוע הוא כי נעשה מציאותו ע"י סוד אמ"ר וק"ב ובזה נעשה ונשלם לפרצוף גמור והוא נפים חדשות לגמרי (דע"ה ח"א יב ע"ב) ונעשה פרצוף שלם (דע"ה ח"א יב ע"ג) הגם שנמשך מכל הקומה של העליון וכן כלול בו תמצית הארה מכל התוספת אור וברכה אשר קבלו למעלה בעלותם למ"ן (דע"ה ח"א טז ע"ג) שלימות כל מצאיות דהטיפה הזרעית הוא מהנה"י"ם דאו"א ושם כלול כל הבחי' דאמ"ר וק"ב (דע"ה ח"א טז ע"ד), ונמשך ויורד דך כל פנימיותו והוא תמדי בצורה של אור וכלי כי המים רקיע הם העביית אשר בהם מתלבש האור כהדין קמצא שלבושי המיניה וביה (דע"ה ח"א יח ע"ג), כל הפרצופים מעולם הנקודות ולמטה כל הכלים נעשו בצמצום השני ולמעלה על ידי כלצמצום הראשון (ביאורים ח"א יב ע"ד), ונמשכים ובאים ע"ז האור הכולל רק לאט לאט בשיערו שוה שיכולים לסבול זה את זה (דע"ה ח"א סח ע"א) עי' יהל אור ח"א ה ע"א שמים הוא ביסוד דזכר ורקיע בתוך מעי האשה, ביסוד נשלם בכל האור דק ברכות (כללים ח"א קג ע"א) אמ"ר וק"ב מרמזו מה שנאמר ויאמר אלקים יהי או רכי ויאמר הוא אותיות אמ"ר והוי' עם מלת אלהי"ם הוא קיט' ק"ב והם ק' ברכות ועם הב' שמות דהוי', אלהי"ם הנז' הוא קב, (כללים ח"ב סד ע"ד) בחצי העליון דקומה עד החזה שם הוא רק בבחי' אור וכח לבד ומהחזה ולמטה שם הוא התחלת הפרסא מהפסיק בין אברי הנשמה לארי הגוף ושם מתעה ונקרש ומתעבה עד לעטרת הברית בסוד אמ"ר (ביאורים ח"א לטע, ד), עי' תרומה קסז ע"א וקלו ע"ב וס"ת ריש לך לך (ביאורים ח"א נד ע"ג) תחילה במוחין הוא בסוד אור ובחג"ת שהוא הגוף נתעבה ונתעכר ונעשית בבחי' מים ואח"כ בנה"י היא נקפה ונגלד ונעשית בבחי' רקיע (ביאורים ח"א סג ע"ב), ויאמר הוא בחי' האורות המוחין דגדלות היותר מעולה, שבחי' אלקים שבי' מאמרות הם מוחין דקטנות (ביאורים ח"א סט ע"א) כל הכלים של התפשטות הראשון נחשבים ככלי א' כלפי התפשטות השני (ביאורים ח"ב נו ע"א)

682

683 ונקרא ס"ג (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

בהיותה אור, הוא הוראה שהיא זכה בתכלית ואין בה התלבשות ועביות כלל. ואחר שנתלבשה בלבוש דק מאד נקרא מים, שכבר המים¹⁷¹⁴ הם עבים ומלובשים מעט, אלא שהם זכים יותר משאר חומרים. אך יש בה קצת עביות כמ"ש⁶⁸⁴ במלת רקיע גם נקרא מים, יען שבחי' זאת הב' היא ד' יודי"ן דשם ע"ב דמזל הח', והג' יודי"ן תחתונים שבו נתלבשו בג' יודי"ן דס"ג, הרי הם כולם ד' יודי"ן כמנין ע', וב' כללות דע"ב ס"ג⁶⁸⁵ הרי ע"ב כמנין חסד. וכבר ידעת שהחסד הוא מים, ולסבה זו נקרא בחי' זו מים, ואע"פ שג"כ מתלבשין בג' יודי"ן דאהי"ה דיודי"ן דבמזל הי"ג, אינה עולה בשם, לפי שטפה זו הוא טפת מים זכרים, ואהי"ה הוא נוקבא, לכן אינה נכנסת במספר זה, כי כל עיקר התלבשות זה אינו אלא בס"ג, שהוא הוי"ה שהוא זכר. והנה כשהטפה הנ"ל ירדה עתה בזה הלבוש הנקרא מים בתוך ז"א, אז נקרא הוי"ה אלקים, כי הטפה היא הוי"ה, כי נמשכת מד' יודי"ן דע"ב. ועתה מתלבשת בז"א הנקרא אלקים כנזכר באדרא (דף קמ"א ע"ב), וזה אלהים נעשה לבוש אל הטפה הנ"ל שהוא שם הוי"ה. וגם שכיון שהוא מים יש בו עכירות בהעלם גדול, לכן נקרא אלקים. גם טעם אחר⁶⁸⁶ כי הנה בחי' אור היתה ד' יודי"ן¹⁷¹⁵, הרי הם י"א שמספרו ק"י, ועם ב' כללות שמות ע"ב ס"ג הרי יב"ק כמספר הוי"ה אלקים.

ועתה צריך לעשות לה¹⁷¹⁶ בחי' הנקרא רקיע, בבחי' שם מ"ה כמ"ש בע"ה, והוא בחי' הברש. והענין שאחר שאותה הטפה שהיתה אור נעשה בה לבוש דק הנקרא¹⁷¹⁷ מים ע"י שם ס"ג, לג' יודי"ן תחתונים דע"ב שהם נר"ן, לכן צריך עתה לעשות לה לבוש ב' יותר עב, והמים יקרו ויעשו רקיע, שכאשר יבא¹⁷¹⁹ זה הוולד לאויר העולם ויצא¹⁷²⁰ מבטן אמו, הנה אז יהיה בבחינת רקיע מגושם ומלובש ונקרש. ונודע שכאשר התינוק נולד ויצא לאויר העולם, אינו מתגלה בו רק בחי' נפש בלבד בפועל, והשאר שהם רוח נשמה, הם בו בכח ולא בפועל, והם בלתי התלבשות זה הב'. אך ע"י עסקו בתורה ובמצות, אז יעשה לבוש אליהם, ואז גם הם יתלבשו ויתגלו בפועל, לכן אין נעשה לטפה זו לבוש זה הב' הנק' רקיע רק אל י' אחרונה שבה, שהיא בחי' הנפש לבדה, וע"כ לבוש זה של הנפש הנקרא רקיע נעשה בז"א עצמו משם {עא ע"ג} מ"ה דאלפי"ן שבו ואינו מלמעלה¹⁷²¹.

וצריך לבאר¹⁷²² איך מתלבש השם ס"ג בשם מ"ה, שהרי אין חילוק בין ס"ג למ"ה אלא במילוי ב' ההי"ן, כי בס"ג הם יודי"ן ובמ"ה הם אלפי"ן, ועכ"ז כפי האמת הכל אחד⁶⁸⁷, והוא בהקדמה א', כי כל בחי' אותיות דאלפי"ן שהם מהבינה ולמטה¹⁷²³, צורתן יו"ד במלואה כזה א'⁶⁸⁸, ומן הבינה ולמעלה⁶⁸⁹ צורתם יו"י, כמ"ש בתקונים. והרי יודי"ן דההי"ן דס"ג הם עצמן צורת האלפי"ן של מ"ה, ולזה שם מ"ה הוא כולו במילוי אלפי"ן, והוא בחי' רקיע כנ"ל בהתלבשות בתוכו. גם דע כי א' שבתוך הוא"ו דמ"ה וס"ג¹⁷²⁴, הוא בחי' אהי"ה, כי א' דמילוי וא"ו דס"ג⁶⁹⁰, הוא עצמו מתלבש באות¹⁷²⁵ וא"ו דמילוי מ"ה שהוא גימטריא אדם¹⁷²⁶, והוא בחי' אהי"ה, אלא שברדתה למטה להתלבש בא' זו דמילוי וא"ו, הוא סוד¹⁷²⁷ אחרים דאהי"ה, א' א"ה אה"י אהי"ה, שהוא גימטריא דם, שהוא הנפש הנקרא דם, כמ"ש (דברים יב נג) כי הדם הוא

- מאיר העץ -

684 ???

685 ?

686 אחר.

687 האל"פין דמ"ה הם מהיסוד"ן דההי"ן דס"ג כלומר ז"א תודלת הבינה (כללים ח"ב יז ע"ב)

688 אלף שצירום יו"י הם או"פ ואו"מ והאלפי"ן שצירום יוד הם בחי' כלי פנימי וחיצון, ולכן יו"י הם בחי' זכרים ויו"ד הם בחי' נוקבין כי כל דו"ן הם בחי' אור וכלי כי היא בית דיליה (ביאורים ח"ב ד ע"ד)

689 עי' הולדת או"א פרק ו' ושעה"כ דף פב ע"ג □ (לש"ו).

690 שורש הפנימי דז"א הנה הוא בא"א והוא בהמ"ס רישא תליתאה שהוא עיקר הא"א כי הג' רישין הם אפס אי"ן א"א ושורש הפנימי דז"א הוא בא"א שהוא בהמ"ס ושם היה מדרגת ז"א קודם החטא והיינו כי כללות המ"ס הוא השם ס"ג כמ"ש בתיקונים תיקון ע' קמ"א ע"ב והוא"ו דשם ס"ג ור"ל בהא' דמילוי וא"ו שם הוא שורש ז"א ושם היה עלייתו ומדרגתו קודם החטא ור"ל בערב שבת בראשית אחר שעה ה' וכמו שכתבנו לעיל ענף ח' סי' ב' ע"ש ועכ"פ הוא כי שורש העיקרי דז"א הרי הוא בהמ"ס אך זהו רק בהעלם אבל בגילוי הוה התחלתו בהבינה אימא כונן שמים בתבונה כנז' והוא ג"כ בהשם ס"ג שבה בהוא"ו שבו ור"ל בהא' דמילוי וא"ו כי מאותו הא' דס"ג נמשך שם מ"ה שהוא ז"א וכמ"ש בשער רוח הקודש ביחוד שם שדי דף מ"ח ע"ב וכן בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה' (דע"ה ח"ב קא ע"ד), עיקר גילוי המ"ה הוא רק מהטבור ולמטה הגם שאור התיקון העסמ"ב שבו נשאר ולמעלה מהטבור ולמעלה ולמהט הטבור נכלל כל אור בע"ב וס"ג ואינו עולה המ"ה בשם כלל והוא העלם שורש המ"ה הכלול בס"ג בהא' דמילוי וא"ו שבו (כללים ח"ב סט ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

הנפש, ושיעורו הוא רביעית, שהלא הוא רבוע של שם אהי"ה שיש בו ג"כ ד' אותיות, וז"ס רביעית דם הנזכר בגמרא, שהוא נקרא דם הנפש. ורביעית דם הנפש זו, שהוא אות א' דמילוי וא"ו דס"ג, מתלבש תוך א' דמילוי וא"ו דמ"ה, שהוא גימטריא אדם. וזה סוד (בראשית ט ו) שופך דם האדם באדם, והרי שבחי' נפש לבד שהוא רביעית דם דאהי"ה כנ"ל, הוא מתלבש בא' דוא"ו דמ"ה, ונעשה רקיע, שהוא בחי' בשר, שהוא לבוש של דם הנפש לבדה, יותר עב מלבוש הנקרא מים שנעשה משם ס"ג כנ"ל. והנה בחי' מים נקרא הוי"ה אלהים כנ"ל, אך עתה שחזרה להתלבש בשם מ"ה עצמו על דרך הנ"ל, לבוש שנית יותר עב, עתה נקרא אלהים בבחי' אחוריים כנודע בסוד רבוע, כי אות א' דס"ג שהוא אהי"ה ירדה ונתלבשה ונתפשטה בבחי' אחוריים דילה בתוך א' דמ"ה, והיתה שם בחי' רביעית דם האדם, והיא עצמה בחי' רקיע, שהיא בחי' רביעית דם הנ"ל. והנה מצד אותו הא' נעשה בכאן שם אלקים בסוד רבוע, ואז נעשה רקיע, כי בשם זו נקרא ונתגלה עכירות המים, כי הקל"י נודע שנאחזין בשם אלהים ובפרט באחוריים¹⁷²⁸, והרי נתבאר ג' בחי' ע"ב ס"ג מ"ה⁶⁹¹ שהם בחי' אור מים רקיע, שהוא מוח בשר ודם⁶⁹², ובחי' האור הוא העצמות ממש הנמשך מד' יודי"ן דבחי' א' דשם ע"ב¹⁷²⁹.

ונלע"ד שג' בחי' אלו שהם מים המתפשטין מבחי' 1730 ב' מד' יודי"ן דע"ב עצמו, וגם הג' יודי"ן דס"ג, שבהם נתלכשו הד' יודי"ן דע"ב הנ"ל. וגם א' דאהי"ה דאות וא"ו דמ"ה, הם ענין ג' כלים של כל¹⁷³¹ ספי' כנודע. והראשון הוא הפנימי והוא בחי' הגדלות והם היות, וב' חיצוניות הם בחי' אלקים שהם קטנות דעיבור ויניקה, והם ב' כלים החיצונים (בחי' האור והוא עצמות ממש¹⁷³²).

ונבאר עתה ענין ב"ן דההי"ן היכן נרמז בטפה זאת, הנה נתבאר בזוהר לך לך (עו ע"ב) שהקב"ה מברך לנשמה בק' ברכאן⁶⁹³ כמנין לך לך. והנה ממזל הח', משם ע"ב דיודי"ן אשר שם כנ"ל, נמשך עתה מילוי שהוא מ"ו, וב' אותיות אלו גימטריא אותיות מאה, והם בחי' ק' ברכאן הנ"ל. גם אם תמלא אותיות מ"ם וי"ו גימטריא ק"ב, והם בחי' ג' מלואים של ע"ב ס"ג מ"ה, שהם מ"ו ל"ו י"ט העולין ק"ב. ואח"כ נמשך הק"ב זה עד או"א בשם ב"ן דההי"ן אשר ביסוד דאמא, וגם שם ב"ן דההי"ן הוא בחי' ק"ב בציורו ובמספרו כמ"ש לקמן בע"ה. ונבאר תחלה מהענין¹⁷³³ ק"ב הזה אשר בשם ב"ן זה. הנה נודע שה"ח מתפשטין בז"א בה' קצוות שלו מחסד עד הוד ואח"כ נכללין כולם ביסוד שלו, והנה כל א' מהם כולל י', והנה כללות כולם הם י'¹⁷³⁴. וכן הענין בה"ג המתפשטין בהנקבה בה"ק שלה, ואח"כ כללותן נמשך ביסוד שבה, הרי נ', {עא ע"ד} ואלו הם בחי' נ' שערי בינה. ואם תמנה גם כללות¹⁷³⁵ הוד המשפיע ביסוד, וכללות היסוד המקבלן, הם נ"ב. וזהו ענין ב"ן אשר שם ביסוד דאמא. והנה כאשר נמנה הוד הכולל נ' שערים¹⁷³⁶ עמו¹⁷³⁷ הרי נ"א, וג"כ נמנה היסוד המקבל הנ' שערים ועמו הרי נ"א, הרי הם ק"ב. והנה גם קב זה נרשם ביסוד עצמו שהוא רחם הנוקבא, שהוא¹⁷³⁸ היסוד שהוא הרחם כלול מ"ס, והנה הוא מקבל בחי' ק' ברכאן הנ"ל, ויש ברחם הנ"ל ב' צירי דלתות כנודע (בכורות מה ע"א), והם בחי' היסוד¹⁷³⁹ והוד שברחם זה, כי היסוד מקבלם בסוד ההוד¹⁷⁴⁰, והרי הם ק"ב ברחם הזה, אשר בו שם ב"ן דההי"ן.

ונבאר עתה איך יש בחי' ק"ב זה בשם ב"ן עצמו, שהנה יש בשם ב"ן זה ב' ההי"ן ראשונים וב' ההי"ן אחרונים, ותצייר ב' ההי"ן ראשונה בצורת ד"ו, ושנייה בצורת ד"י, וכן ב' ההי"ן אחרונים. והנה שם הזה גימטריא ב"ן, וציור הד' ההי"ן כנ"ל גימטריא מ"ח, הרי ק', ואלו הם הק' ברכאן אשר בציור שם ב"ן. ונבאר ענין ציורין אלו, שהנה נודע שאות ה' בציור ד"י¹⁷⁴¹ מורה על בחי' הבינה אשר היא מתעברת בכך זכר בתוכה, ובהיות הזכר בתוכה אינו רק בחי' ו"ק, לכן צורתה ד"ו, ד' על ו'. גם הד' רומזת אל הנוקבא אשר שם היא עמו בבחי' עטרת בעלה, ששם הוא עולם הבא אשר צדיקים יושבין ועטרותיהן בראשיהן (ברכות יז ע"א), וזהו ד' על ו' ג"כ. אמנם אחר שנולד ויצא ממנה בסוד ו' שבשם הוי"ה, ואז יונק משדי אמו בהיותו בחוץ, וע"כ בחי' זו דיניקה אינה רמוזה באות ה', רק בחי' עיבור א', שהוא בתוך אמו, שהוא ה' בצורת

- מאיר העץ -

691

⁶⁹² והוא בזוהר הקדוש תרומה קסז ע"א (לש"ו) היינו במוח האדם.

⁶⁹³ ע"י זהו לך לך סתיר תורה עו ע"ב ותרומה קכז ע"ב (ביאורים ח"א מג ע"ב), וזה ס"מ דאפרסמון והם מ"ו וס' דבינה ובתבונה (דע"ה ח"ב נה ע"א), ושרשו מהשם ס"ג עם הל"ז שהוא מילוי, והא' הוא א' דאהי"ה (מקור בלש"ו) ע"י דע"ה ח"ב דרוש ד' ענף יב סוף סימן ד' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ד"ר¹⁷⁴², אח"כ הוא בחי' עיבור ב' לתת לו מוחין, ונשלם ז"א ל"ס. וזה נרמז בה' שצורתה ד"ר⁶⁹⁴ שהוא ד' על י', וע"כ אנו מציירין ההי"ן הללו ד"ו ד"י, ונותנין מעתה כח אל הטפה הנ"ל הנמשכת עתה דרך שם כדי שיהי' כח אח"כ בוולד שהיא הנשמה להיות בב' עיבורים הנ"ל, הא' והב', ואלו הם בחי' ק' ברכאן שמקבלת הטפה בעוברת דרך ב"ן זה שבבינה ביסוד שבה. ואח"כ יורדת בחי' זאת בז"א עד היסוד שבו, והרי נשלם טפת מ"ד שעיקרה היא מד' יודי"ן דע"ב ממזל הח', ונשלמת בכח ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שהיא לבושים אליה כנ"ל, והם בחי' אור מים רקיע וק' ברכאן כנ"ל שהוא עור החופה על כולם.

והנה כל אלו ד' בחי' צריך שיהיו רמוזין ביסוד עצמו של ז"א, אשר בתוכו יקבל הד' בחי' הנ"ל, והוא שהנה היסוד שלו נקרא שד"י כנודע ויש בו ד' בחי'.

ציור ראשון שאות ש' נעשה ג' ווי"ן, ואות ד' ב' ווי"ן ועם הי"ו"ד הרי שם שד"י מצויר, עד"ז יהיה גימטריא מ'¹⁷⁴³, הרי זו הכנה ביסוד לקבל בתוכו הטפה בחי'¹⁷⁴⁴ עליונה הנקרא אור, והוא בחי' יודי"ן דע"ב כנ"ל שהוא גימטריא מ'.

ציור ב': הוא שתצייר אות ש' ג' ווי"ן, ובראשם ג' יודי"ן, והד' ב' ווי"ן כזה: שד"י. ועתה¹⁷⁴⁵ שם שד"י שהוא מצויר עד"ז יהיה גימטריא ע'¹⁷⁴⁶, הרי זו הכנה ב' ביסוד לקבל בתוכו בחי' המים שבטפה העליונה, שהם ד' יודי"ן דע"ב, וג' דס"ג, הם גימטריא ע' ג"כ.

ציור ג': שתצייר הש' ג' ווי"ן ובראשם ג' יודי"ן, והד' ב' ווי"ן, והי' הנה יש בה נקודה א' באמצע שחשבונה י', וג' קוצין יוצאין ממנה, עליון ואמצע ותחתון כנזכר פרשה ויקרא (דף י"א ע"ב), והם צורת ג' ווי"ן אחרים, והנקודה עצמה י', כזה שד"י. הרי הכל כמנין פ"ח. והרי זאת הכנה ג' ביסוד לקבל בתוכו בחי' הרקיע שבטפה העליונה, שגם הוא בחי' פ"ח, לפי שהנה נת"ל שבחי' הרקיע הוא נעשה מא' דוא"ו דס"ג, שמתלבשת בא' דוא"ו דמ"ה, ואות א' דס"ג הוא ריבוע דשם אהי"ה, שהוא גימטריא ד"ם. והרי בשם מ"ה ג"כ אם תסיר א' כנ"ל מוא"ו דמ"ה, נשאר ד"ם, הרי כי מ"ד הראשון מתלבש במ"ד אחרון דשם מ"ה, ושניהן גימטריא פ"ח.

ציור הד': הוא שתצייר ש' ג' ווי"ן, ובראשם ג' יודי"ן, וד' ב' ווי"ן, וי' נקודה א' באמצע וג' {עב ע"א} קוצין שלה בסוד ג' יודי"ן¹⁷⁴⁷, יהיה גימטריא ק'. והרי הכנה ד' ביסוד לקבל¹⁷⁴⁸ בחי' ק' ברכאן שבטפה העליונה. ואמנם הטעם למה כל ציורי שד"י שביסוד הם צורת ווי"ן, והוא כמ"ש בתקונים (דף כ טא ע"ב¹⁷⁴⁹) שהטפה היא מתחלת¹⁷⁵⁰ צורת י', וכשירדת מת"ת אל היסוד, אז היא מתארכת⁶⁹⁵ בצורת ו', ושמור כלל זה. הרי נתבאר היטב ענין כל בחי' טפת מ"ד עד רדתה ביסוד הזכר בז"א.

שער לט דרוש 1751

ועתה נבאר ע"ד הנ"ל בחי' מ"נ שביסוד נוקבא דז"א, שהרי נודע שאביו ואמו שותפין באדם, זה נותן טפת לובן, מים זכרים, והיא נותנת טפת אודם, מ"נ⁶⁹⁶. ותחלה טפת האור שלה נמשכת ג"כ ממזל הח', אלא שהוא באופן אחר, שהנה הוא שם ע"ב דיודי"ן, ועם מספר י' אותיות המילוי הרי פ"ב. גם הוא פ"ב באופן אחר, שד' יודי"ן שבו גימטריא מ', ועוד יש בחי' מ"ב אותיות בפשוט ומילוי ומילוי דמילוי, הרי פ"ב שני. ומאלו בחי' של פ"ב נמשכת טפת אור דמ"נ דנוקבא, והיא בחי' דינין וגבורות, ולכן נמשכת מבחי' מ"ב של ע"ב, כנודע כי מ"ב הוא בחי' גבורות, וכשנמשכת למטה ע"ד הנ"ל בטפת הזכר, אינה נמשכת דרך אבא רק דרך אמא לבד, שהיא נקבה, ומשם יורדת אליה ביסוד שבה.

ואח"כ נמשכת בחי' המים. והנה נודע שאין טפה יורד מלמעלה שאין טפיים עולות כנגדו מלמטה (תענית נה ע"ב), והנה טפת הזכר היה ה' אורות, וה' מים, וה' רקיעים⁶⁹⁷ כנזכר פרשה תרומה (דף קסו קסז ע"א). וא"כ צריך שתהיה הטפין של מים של הנוקבא כפליים¹⁷⁵², והנה אלו נמשכין מבינה, אמא עלאה בלבד, שהיא הטפה של¹⁷⁵³ הנוקבא. והנה בז"ס תחתונות

- מאיר העץ -

⁶⁹⁴ ד"י לצורך עיבור ב' דמוחין ועיבור ראשון הוא צורת ד"ו (ביאורים ח"א לט ע"ב), והוא ההבדל בין ה' עלאה לה' תתאה שה' עלאה מקבל מהחכמה שהוא י' אבל ה' תתאה מלכות היא מקבלת מת"ת שהוא ו' (ביאורים ח"ב ע"ד).

עי' ביאורים מול"מ פרק ה' אות כו (לש"ו).

⁶⁹⁵ לקמן ע"ג (לש"ו).

⁶⁹⁶ עי' נדה דף &.

⁶⁹⁷ הם יוצאים מה' גבורות מנצפ"ך שבבינה (דע"ה ח"ב סה ע"ד).

מאיר העץ – ח"ה

שלה יש ס"ג אחד כנ"ל, ושם יורדין חו"ב שבה תוך חו"ג¹⁷⁵⁴, נמצאו כל י"ס שבה נכללו בי אותיות דס"ג, ומט¹⁷⁵⁵ ספירות שלה נמשכין ט"פ מים, ומכתר שלה בחי' ד', כי הכתר של הנוקבא לעולם סוד ד'. והנה ט"פ מים כמנין תת"י, וד' הרי תתי"ד, ואלו יורדין בנוקבא דז"א בסוד ט"ס שבה וכתר הנ"ל, העולין תתי"ד, ואלו נמשכין עד היסוד שבה. והנה י' הוא בחי' טפה עליונה הנמשכים מי' אותיות מילוי דע"ב שבמזל הח', והם מתלבשין תוך מספר תת"י שבהם¹⁷⁵⁶ שהם בחי' המים כנ"ל, ואם במים של זכר, בארנו שיש בהם עביות ועכירות אלא שאינן מתגלין עד בחי' הרקיע כשנקרשו המים, כ"ש באלו המים שהם נקבות, שיש בהם עכירות הנקרא מי המרים המאררים (במדבר ה יח), והם כמנין ת"ת הנ"ל בלא הי' הפנימי, וז"ס (שס כא) בת"ת הי' את ירכך נופלת.

אח"כ נמשך בחי' הרקיע. והנה הרקיע של זכר נמשך מאות א' דאהי"ה דבינה בא' דשם מ"ה, ועתה נמשכת מא' דאלקים שבאמא אל א' דאדנ"י שבנוקבא, ומתלבשת שם ונעשה רקיע. והנה א' דאלקים דאמא צורתה יו"י, ושל אדנ"י צורת יו"ד כנ"ל, ושניהן כמנין מ"ו¹⁷⁵⁷ שבזכר¹⁷⁵⁸.

אח"כ נמשך ק' ברכאן, והם נמשכין מג' שמות אהי"ה שבאמא דיודי"ן דההי"ן דאלפי"ן, גימטריא {עב ע"ב} תנ"ה, שהם גימטריא ב"ן וב"ת ע"ה. גם נמשכין משם אהי"ה שנעשה אהי"ה, פעם¹⁷⁵⁹ אהי"ה כמנין אמ"ת, ותצרפם עם י"ב אותיות שיש בג' שמות אהי"ה הפשוטים הנ"ל. ועולין ג"כ ע"ה כמנין תנ"ד. והענין שק' ברכאן של טפת הזכר הם נמשכין משם ב"ן אל הזכר לבד, שהוא נקרא ב"ן. אך עתה הנוקבא כוללת ג' אהי"ה שהם כמנין תנ"ה¹⁷⁶⁰ כנ"ל, לכך צריך להמשיך ק' ברכאן דטפה שלה בכך ובת העולין גם כן תנ"ד כנ"ל. גם הטעם, שתחלה שיעור קומת הנוקבא הוא בד"ס התחתונים דז"א, שהם תנה"י. ועתה שכבר נתקנו בחי' המ"ן שבה כנ"ל, היא גדולה כמוהו, ונמצא שגדלה עתה יותר משיעורה ד"ס וחצי, והם חו"ב חו"ג וחצי ת"ת, וכל אחד כלולה מק' ברכאן, הרי ת"ן, ועם ד"ס תחתונים הרי תנ"ד. וכשיש ח"ו פגם בתחתונים, אוחזין בהם החיצונים ונעשה נד"ת דותה תטמא (ויקרא יב ב).

ועתה נבאר ד' בחי' איך הם רמוזין ביסוד שבה, ע"ד הנ"ל ביסוד שבז"א. הראשונה הוא שתצייר אות ש' בבחי' ג' ווי"ן, וג' יודי"ן על ראשיהן מלמעלה, ולמטה מהם שולי תחתית השי"ן עשויה כמנין כ' כפופה¹⁷⁶¹ כזה U, ועם ד' ועם י' הרי פ"ב של טפת אור שלה כנ"ל. והרי בחי' זאת כעין כלי שביסוד שלה לקבל טפת האור שלה שהוא המ"ן. ציור הב': הוא שד"י במילוי תתי"ד, שיי"ן דל"ת יו"ד, שהם ט"פ מים ואות ד' של הכתר כנ"ל. ויש בו ט' אותיות המילוי, שהם ט"פ מים. והרי זה כלי ב' לקבל בו בחי' המים של הטפה שלה שהם מ"ן.

ציור הג': הוא ג' אותיות אמצעיות שבמילוי שד"י, שהוא אותיות ול"י¹⁷⁶², והוא כלי אל בחי' הרקיע של הטפה. וז"ס (בראשית א ו) יהי רקיע בתוך המים וגו' ויבדל בין המים וגו', כי הבדלה הוא בשני שהוא גבורה, והוא בחי' לוי כנ"ל, שהוא בחי' הרקיע המבדיל בין מים. ציור הד': ג' אותיות אחרונים שבמילוי שדי, והם אותיות תנ"ד¹⁷⁶³, ובהם נכנסין ק' ברכאן הנ"ל שהם גימטריא תנ"ד. ואז כאשר הזכר נותן בה טיפת מ"ד הנ"ל, כבר היא כלולה מאור מים רקיע וק' ברכאן. אמנם אינם מצטיירים ציור גמור, אלא אחר שירדו במעוי דנוקבא ושם נעשה ממש מים רקיע, כי למעלה לא היה רק בכח לבד¹⁷⁶⁴. ונבאר עתה ענין מ"ד ומ"ן מה ענינם וכמה בחי' זווג יש, והוא כי כבר נת"ל סוד בחי' מ"ן וע"ש, כי אותו דרוש התחלת ענין זה, ואמנם השאר שלא בארנו שם נבאר עתה בע"ה⁶⁹⁸.

שער לט דרוש¹⁷⁶⁵

¹⁷⁶⁶ והנה נודע כי זו"ן כשמזדווגין יחד, זה נותן מ"ד והיא נותנת מ"ן. ונודע מ"ש רז"ל (סנהדרין כב ע"ב) אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי. וגם ארז"ל (יבמות לד ע"ב) אין האשה מתעברת מביאה ראשונה. גם נודע מ"ש בסבא דמשפטים (קא ע"ב), שבביאה ראשונה שהאדם בא באשתו, שדי חד רוחא בגווה. ופירוש הדברים הם כך, שכבר נודע שאין הנוקבא לוקחת שום אור אלא ע"י ז"א, ונודע שב' עטרין הם בדעת, ונקרא חו"ג, והם שם מ"ה וב"ן.

- מאיר העץ -

⁶⁹⁸ עיקר גילוי והתהוות הטיפה הזרעית נגמרת בנה"י (ביאורים ח"א טז ע"ב), לכן אין זיווג ללא חיה שהוא שורש הזרע מהע"ב (ביאורים ח"ב ט ע"ב)

מאיר העץ – ח"ה

ואע"פ שבהיות הנוקבא אב"א עם ז"א, אינה יכולה להתתקן וליעשות פרצוף אם לא ע"י שנותנין לה עטרא דגבורות שהם {עב ע"ג} הה"ג, עכ"ז אינה לוקחת הה"ג עצמן, רק הארתן עוברת דרך האחוריים דז"א, שהרי ה"ג ירדו אחר כלות החסדים ועמדו ביסוד דז"א, ומשם עברה הארתן אל הנוקבא. אך הגבורות עצמן א"א שתקבלם אם לא ע"י זוג ממש בביאה ראשונה דבעל עמה, ואז הם יוצאין לגמרי מן יסוד שלו וניתנין ביסוד שלה, ואלו נשארין בה תמיד שם, והם חיותה, והם נקרא נפש המלכות. ולפי שעצמותה שלה לא נעשה רק מהארה שלהם בלבד, לכן עדיין לא היתה ראויה לילד, כי אין האשה ראויה לילד אא"כ תהיה שלימה, שאם היא חסרה אינה יולדת. ואמנם כל השלימות אינו אלא עד שיהיה בה כל הה"ג, אלו שהם שם ב"ן הנ"ל, כי זה ממש נפש של הנוקבא כנודע, כי שם ב"ן הוא בנוקבא דאצילות, וכן הוא בעולם עשייה הנקרא נפש של ב"ן¹⁷⁶⁷, לכן ע"י שם זה נוצר נפש של האדם תחלה, וזהו הבא לאדם בעת צאתו ממעי אמו, ששם זה הוא פנימיות ורוחניות עולם הנוקבא, ואין נפש זה של הנוקבא העליונה ניתן בה עד ביאה ראשונה דבעלה עמה, ואז נותן בה הנפש הזו, ועי"כ נשאר נפשה הזאת ביסוד שלה, ושם ב"ן הזה הוא המעלה אח"כ כל המ"ן דשאר הזוגים דמאז ואילך. וזה הטעם שאין האשה מתעברת מביאה ראשונה, כי ביאה ראשונה עושה אותה כלי¹⁷⁶⁸ לקבל טפת הזרע, ואחר שקבלה הכלי ההוא בביאה ראשונה, אז משם ואילך תתעבר ותקבל טפת הזרע בזוגים אחרים. ושם ב"ן הזה שהוא הנפש שלה, שהם הה"ג עצמן כנ"ל, הם נשארים תמיד שם ביסוד שלה לשורש, כדמיון השאור אל העיסה, וזהו ענין רוחא דשביק בה בעלה בביאה קדמאה (והר ח"ב צט ע"ב).

והנה כאשר רוצין זו"ן להזדווג יחד מאז ואילך, הנה נודע שאין שום זוג בעולם לזו"ן אם לא שיקדים להם בתחלה זוג או"א⁶⁹⁹. וטעם הדבר, שאלו ב' עטרין הנ"ל שלקחו זו"ן לצורך עצמן וגופם, אבל לחדש מחדש בנים אחרים אינן יכולים אם לא שיקחו התוספת ההוא מאביהם מלמעלה מאו"א, וגם או"א לוקחין מהיותר למעלה עד המאציל עליון⁷⁰⁰, שהוא לבדו יש לו כח לחדש תמיד לפי שאין לו סוף, משא"כ בנאצלים, שאין להם אלא לעצמן מה שניתן להם מלמעלה, נמצא שאין זוג בעולם של זו"ן כלל אא"כ יהיה הזוג ההוא נמשך מלמעלה עד א"ס. וז"ס כוונת יחוד ק"ש באמתותה⁷⁰¹, שכבר נודע שהוא בחי' זוג או"א כדי לתת להם מוחין חדשים לזו"ן בניהם, כדי שיוכלו להזדווג גם הם להוליד בנים אחרים. וצריך לכוין בק"ש ולהשלים כל הזוגים עד א"ס, כי ז"א יקבל מאו"א, ואו"א מא"א, וא"א מעתיק יומין כו' עד א"ס. ואנו בעונותינו לא נמסר לנו תשלום ענין זה אצלינו.

נמצא כי אע"פ שכבר לקחו זו"ן בתחלת אצילות הב' עטרין, שהם תכלית ועיקר הזוג כנודע, כי אין קישוי אלא לדעת (יבמות נג ע"ב), בסוד (בראשית ד א) ואדם ידע את חוה אשתו וידע אלקנה, עכ"ז בכל פעם שצריכין להזדווג, הם צריכין ליקח מחדש ולחדש אותן הב' עטרין משרשם העליון כמ"ש, והוא דוגמת האדם⁷⁰² שממה שהוא אוכל מתרבה המוח שלו ויכול

- מאיר העץ -

⁶⁹⁹ כלומר שנמשך מוחין מא"א לאו"א ומשם לזו"ן (ביאורים ח"ב ע ע"ב) ועי' בהגר"א בספד"צ ו ע"א והכלל.

קשה שמצאנו בעקודים שנזדווגו זו"ן ולא או"א אלא שם מדובר בהתפשטות הראשון וכאן בהתפשטות השני (ביאורים ח"ב כד ע"ד)
הזכר מוציאו בטפת מ"ד והנוק' מוציאו בטפת מ"ן, כי כל א' עולה למעלה ומקבל העטרה שלו הראויה לו (דע"ה ח"ב פו ע"ג)

⁷⁰⁰ שפע היורד מעליון לתחתון לצורך קיום יורד רק מהעליון עצמו, אבל לצורך זיווג והולדה יורד מלמעלה למעלה עד הא"ס (ביאורים ח"ב סז ע"ד), ולכן צריך להעלות מ"ן למעלה למעלה (ביאורים ח"ב סט ע"א), ולכן רק בהתפשטות השני מקבל אור שפע אשר לצורך זיווג נעשה רק על ידי פתיחת פי המקור אשר מזא דאור א"ס (ביאורים ח"ב סט ע"ג) כלומר קו דא"ס עצמו (ביאורים ח"א לט ע"ג),

⁷⁰¹ עיקר כוונת ומצות היחוד דשמע ישראל, לייחד את המלכות דאצילות שם אדני והשם אלה"ם המתפשט בב"ע, והיא הו"ה דב"ן אשר בה' אחרונה דהו"ה דאצילות, והיא הד' דאחד, ספי' העשירית שבאצילות, לייחד אותה בהט' ספי' דז"א, שהוא א"ח דאחד, שם הו"ה דמ"ה אשר בהאות ו' דהו"ה, והם אחד באו"א והדעת עלאה דא"א שהם השמות ס"ג וע"ב המרומזים בהו"ה אלהינו הו"ה, והם אחדות גמור אחד בא"ס. ובזה אנו מאמינים ועוסקים תמיד יומם ולילה, לייחד כל גילוייו ית"ש בא"ס פשוט, וכנ"ל בכל דברינו. (הקדו"ש נד ע"ב)

⁷⁰² כל טיפת הזרע כלול מב' בחי' א' הו אמברורי הולד עצמו מהניצוצין הנבררין לצורכו שנבררו ועלו בהמוחין דאו"א על ידי כל המיני מאכלים שהאסד כול ואח' מחלקי או"א מה שנתמצה חקל

מאיר העץ – ח"ה

להזריע ולשמש, ואם לא יאכל הנה בפעם או בפעמיים אשר יזריע יחסר ממנו מוחו וימות. נמצא שבכל זוג וזוג דזו"ן קדם אליו הזוג דאו"א, ונותנין להם ב' עטרין מחדש, ומהם יכולין להזדווג, זה נותן החסדים וזו נותנת הגבורות. והנה מאלו עטרין החדשים מהם נעשה הולד עצמו, ואמנם כאשר באים אלו הב' עטרין אינה יכולה הנקבה להעלות מ"נ אלו, שהם הגבורות החדשים, אם לא ע"י גבורות הראשונים הנקרא נפש הנוקבא, שם ב"ן כנ"ל. והשורש לכל המ"נ אלו החדשים הם אותן ב' עטרין קדמאין שלקחו בעת אצילות {עב ע"ד} בזוג הראשון, והם נשארין שם קיימין תמיד לעולם. וכאשר באים המ"נ החדשים, אינם יכולין לעלות אם לא ע"י אותן גבורות הראשונים הנ"ל. והנה נתבאר היטב ענין זה ושמור כלל זה בידך, שאותן ראשונים הנ"ל נקרא רוחא דשדי בגווה בזווגא קדמאה, והם נפש המלכות, והוא שם ב"ן דהה"י, והם הכלי והרוח⁷⁰³ המעלה מ"נ. אבל המ"נ בעצמו, הם אלו הגבורות החדשים, שמהם עצמן בחבור חסדים הזכרים החדשים מהם נעשה הולד עצמו.

שער לט דרוש ח 1769

ונבאר עתה (מה) ענין ההוא רוחא דשדי בגווה ומה הוא משמש⁷⁰⁴ אל מ"ן החדש, כי בארנו שהוא כדמיון שאור אל העיסה⁷⁰⁵. דע שהנשמה עצמה שהוא הולד הנוצר מזווג ההוא הם החו"ג החדשים, שהזכר נותן ה"ח¹⁷⁷⁰ ביסוד הנוקבא ושם הם מתחברים עם הגבורות החדשים שבה, ואז שניהן מצטיירין יחד ונעשים נשמה אחד. אמנם אין לך נשמה שאינה צריכה להתלבש

מגופם ונפשם (כללים ח"ב כ ע"ד) והוא הטעם שכל הקרבנות נקראים אכילה כלפי מעלה (דע"ה ח"ב לד ע"ב)

⁷⁰³ כלומר הרוח הראשון שנתן יעקב ברחל לעשותה כלי (ביאורים ח"ב ב מח ע"ג)

⁷⁰⁴ עי' מלכים פרק ו' בהמ"ק שהרוחא קדמאה הוא בחינת זכר (לש"ו).

⁷⁰⁵ עי' לעיל שער המוחין פרק ה.

ע"י שער הפסוקים - פרשת וירא: וצריך שנבאר בחי' הנפש הזאת הנקראת רוחא דשבק בה בעלה כנזכר, כי הרי איך אפשר שעתה יכנס הנפש שבה בביאה ראשונה, והרי מעת שנאצלה יש בה נפש. והענין הוא זה, דע, כי תרין עיטרין שיש בדעת דז"א שהם חו"ג, והם שתי הויר"ת, הו"ה דמ"ה דאלפין, היא עטרא דחסדים. והו"ה דב"ן דהה"ן, היא עיטרא דגבורות. ונדוע, כי תרין עיטרין אלו, הם עיטרא דחסדים לצורך הגדלת ז"א עצמו, שהוא הו"ה דמ"ה. ועטרא דגבורות, לצורך הגדלת נוקביה, שהיא הו"ה דב"ן. וחלקה נמשכת לה ע"י בעלה כנז"ל, ולכן הה' חסדים מתפשטים בגופא דזעיר. וה' גבורות הם יורדות ביסוד שלו, ואז עדיין נוקביה עומדת עמו אב"א מן החזה ולמטה, והדעת שלה מכוון כנגד היסוד דזעיר כנודע, והארת אותם הגבורות עוברות דרך מחיצת כלי יסוד דזעיר לחוץ, ונכנסת דרך מחיצת כלי הדעת דנוקביה, ועי"כ מתפשטים אותם הארות דגבורות בגופה, ונגדל פרצופה, ע"ד הגדלת פרצוף זעיר ע"י החסדים. ואחר שנבנה פרצופה, חוזרת פב"פ, והם מזדווגים יחד, ואז נותן בה ה' הגבורות עצמם, שהיו ביסוד שלו, וניתנים ביסוד שלה בביאה ראשונה, ואלו נשארים שם תמיד, והם החיות שלה, ונפש שלה. אבל מה שנגדל פרצופה בתחלה, לא היה אלא ע"י הארתם בלבד, אבל עתה הם עצמות הגבורות ממש כנזכר. ובחי' זו נקראת רוחא דשבק בה בעלה בביאה א'. והנה אלו הגבורות הראשונות נשארות שם תמיד, כעין שאור המחמץ את העיסה, והוא, כי הנה כאשר חוזרים ומזדווגים פעם אחרת, אז האי רוחא מעלה בה את המ"ן לקבל מ"ד, ומשניהם נוצר הולד כמו שנבאר וכו'.

ואל תטעה לומר, כי כל החסדים הראשונים, או כל הגבורות הראשונים, נעשים מלבוש אל הנשמה ההיא, אבל הענין הוא, כי כל הבנים או הבנות שיולדת הנקבה, כלם הם לוקחות חלק אחד קטן, מאותם החו"ג הראשונות, וכשנשלם כחם, ואין להם מה ליתן עוד לזולתם, רק החיות הצריך לעצמם לבד, אז אין האשה יולדת, ונפסק ממנה ארח כנשים, כנודע כי מן הכלים והלבושים של הגבורות הראשונות שבאשה, נמשך הדם של אורח הנשים, כמבואר אצלנו באורך, בדרוש ליל פסח ויציא מצרים וע"ש. בסוד ה' דמים טהורים, וה' דמים טמאים. ואותם דמים שהם לבושי הגבורות, נעשים שאור לצייר צורת הוולד, שהוא מן החדשות. כשכלה השאור, ואין בו כח להחמץ, זולתו אין עיסה חדשה להתחמץ, ולא נשאר בה רק כח והרוחניות שצריכים לעצמה. ואם גם זאת היה יוצא ממנה, היתה מתה, כמ"ש לקמן על בצאת נפשה כי מתה, כי מבחי' השארית הזה, נעשה בנימין:

ע"י שער לט פרק ח. וע"י שעה"□ פסח ד: והנה בחי' שם חמץ הוא במוחין דמצד אבא, ושם שאור הוא במוחין דמצד אימא. כי דינים דאימא הם יותר תקיפין על של אבא, כדמיון השאור שכחו חזק מן החמץ, כי השאור מחמץ לאחרים, ולסיבה זו יותר אחיזה אל החיצונים בשאור שהם מוחין דאימא מדאבא שהוא חמץ.

מאיר העץ – ח"ה

וכמ"ש הסבא דמשפטים (צו ע"ב)⁷⁰⁶ ע"פ (שמות כא ח) בבגדו בה, וע"פ (שם י) שארה כסותה ועונתה. והנה ב' כיסויים יש לנשמה הזאת הנעשית מחבור דחו"ג החדשים, כסוי א' נמשך לה מן האב, וכסוי ב' נמשך לה מן האם. והענין שהחסדים, בצאתן מן הזכר, מתלבשים תחלה עם החסדים הראשונים⁷⁰⁷ שיש בזכר, דוגמת ההוא רוחא דשביק בגווה בנוקבא, שהם ה"ג¹⁷⁷¹ הראשונים, וז"ש בסבא דמשפטים⁷⁰⁸ שלבוש של הנשמה נקרא אלוה⁷⁰⁹, שהוא סוד החסדים הנקרא א"ל, וזהו ג"כ משארז"ל (חגיגה יב ע"א) אור ראשון דמעשה בראשית היה צופה בו האדם מסוף העולם ועד סופו וגנזו לצדיקים לע"ל. פי' הענין, שאינו יוצא אלא ע"י לבוש הנ"ל, וכעד"ז הגבורות החדשים של הנוקבא, קודם שהעלו בחי' מ"נ לקבל טפת דכורא הם מתלבשות תחלה תוך הגבורות הראשונים, שהם ההוא רוחא דשביק בגווה, ועי"ז יש בהם כח לעלות והבן זה מאד, כי ז"ס מ"ש שזה הרוחא מעלה מ"נ. ואל תתמה לומר שהרי זה הרוח הוא גדול מכל אלו החדשים, ואיך יעשה לבוש אליהם. כי אדרבא, הוא בבחי' נשר המגינה על בניה, בסוד (דברים לב יא) יפרוש כנפיו וגו', כמ"ש ע"פ (תהלים מב ט) יומם יצוה ה' חסדו, שכל האורות מתלבשי בחסד ראשון לשומרן מן החצונים, כי הוא גבוה ואין החצונים יכולין ליגע בו, וז"ש (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה. ואח"כ יצא הולד בגוף א' שלם¹⁷⁷² מחו"ג החדשים, ויוצא מלבוש ג'⁷¹⁰ במלבוש א' הנעשה מב' כיסויים, שהוא בלבוש החסדים הראשונים דז"א ובלבוש הגבורות הראשונים דנוקבא¹⁷⁷³.

ואמנם ודאי שה"ח וה"ג החדשים אינם לוקחין כל ההוא רוחא דחסדים דבגוויה וכל ההוא רוחא גבורות דב"ן דאטיל¹⁷⁷⁴ בנוקבא, אמנם בכל זוג וזוג אין לך ולד בעולם שאינו לוקח מעט מאותו רוח הנ"ל, נמצא שהבן הראשון הוא בחי' מ"ן החדשים עצמן, הוא לוקח עמו מעט מההוא רוחא דביה וכדי¹⁷⁷⁵ לעשות לבוש כנ"ל, ואחריו בא בן הב' שהוא החו"ג אחרים חדשים ג"כ, וגם הוא לוקח מההוא רוחא קדמאה דבו ובה, לצורך מלבוש הנ"ל. וכעד"ז עד תשלום כל הבנים שיולדת האשה, וכאשר נשלם ונגמר ההוא רוחא, ואין בה עוד¹⁷⁷⁶ ליתן, כי לא נשאר בה רק חיות של האשה עצמה, שהוא נפש אליה¹⁷⁷⁷ כנ"ל. אז אינה יולדת עוד, ואם היתה יולדת היתה מתה בלדתה, בסוד (בראשית לה יח) ויהי בצאת נפשה כי מתה, כי בנימין⁷¹¹ לקח אותו החלק עצמו הנשאר באמו, שהוא הנפש שלה ממש, ובלדתה אותו, יצאה נפשה ממש, ואז מתה והבן זה.

ודע שמזה הרוח קדמאה {עג ע"א} נמשך בה אורח נשים, וז"ס (בראשית יח יא) חדל להיות לשרה אורח כנשים, כי אורח בא מהגבורות כנ"ל, והם אותן גבורות הראשונים הנקרא רוחא דשדי בגווה, וכאשר ילדה כל הבנים, וכל א' לקח חלקו משם, ונשלם ההוא רוחא, אז נפסק האורח, ואין האשה יולדת כי אם אין שאור אין עיסה.

- מאיר העץ -

⁷⁰⁶ צו ע"ב ועי' בפרשת לך לך צד ע"א סמוך לסופו (לש"ו).

⁷⁰⁷ כל שפעו תמיד הוא לעולם על ידי שורשו שבנשמת אביו ואמו וזהו ג"כ מש"כ בסנהדרין קד ע"א ברא מזכא אבא כי הם קשורים תמיד זה בזה לעולם וכל מה שנשמך לבן וכל כוחו הוא הכל לפי תכונת אותו הניצוץ שהוא שורשו וכן מחויב לכבדו תמיד וכן הוא מזכה לאו"א (ביאורים ח"ב לו ע"ג, ודע"ה ח"א עג ע"ב) לבושים אלו נעשו לנשמות נעשו מהב' עטרין הראשונים אשר נטלו לצורך עצמן וגופם (ביאורים ח"ב קב ע"א)

⁷⁰⁸ עי' הערה 706

⁷⁰⁹ דוגמת בחי' אורות ההסתכלות עם אורות האח"ף וע' זהר משפטים צו ע"ב ולך לך צד ע"א כי נשאר עמהם אור ההסתכלות לעולם והוא חופף עליהם ועל ידו עולים תמיד אורות אח"ף למעלה בסוד מול"מ (ביאורים ח"א לד ע"ג)

תמיד הלבוש יותר גבוה מהאור (כללים ח"א קו ע"ד) עי' משפטים צו ע"ב וצו ע"ב (כללים ח"ב קכא ע"ג), עי' לקמן הערה 747, והוא רק מכח אור התיקון עצמו אשר לאבא עצמו ולכן הוא גדול מאור הנשמה הניתן בתוכו שהוא העצמות (כללים ח"ב קכה ע"ג).

עי' שעה"כ יו"כ קא ע"ג ד"ה ובשער מאמרי רשב"י וכו' ושם ע"ב שורה יב יג ועי' עוד לקמן דרוש י' וי"ב (לש"ו).

⁷¹⁰ בכל התלבשות עליון בתחתון הכלים של העליון מתלבשים תוך הכלים דתחתון, והאור של התחתון בתוך שניהם (ביאורים ח"א יז ע"א).

⁷¹¹ כלומר הארה שהמשך יעקב לרחל בביאה הראשונה (ביאורים ח"ב מח ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

ונבאר עתה ענין ההוא רוחא הנקרא שם ב"ן ומהיכן נמשך. דע כי גם היסוד¹⁷⁷⁸ דאמא עלאה⁷¹² יש בה שם ב"ן א', והוא ההוא רוחא דשביק בה אבא, ובהכרח הוא שיהיה כלול מב' רוחין כדי שיהיה בה כח להוליד זכרים ונקבות, וע"כ נקרא¹⁷⁷⁹ ההוא רוחא ב"ן, כי ב"ן הוא גימ' ב' היות כנגד כח הזכר, והנקבה הוי"ה א' לזכר והוי"ה א' לנקבה, וכאשר מתחברים אלו ב' היות יחד נעשה הוי"ה א' במילוי ההי"ן, ובו ניכרין ב' היות, כי פשוט של הוי"ה דההי"ן הוא הוי"ה, והמילוי הם ה' אותיות ודהו"ה, וכשתחבר ב' אותיות ו"ד יהיה אות י', נמצא כי ה' אותיות דמילוי זה הוי"ה דההי"ן הוא הוי"ה א' ממש בצורתה באותיותיה, ואין הפרש בה רק באות ה' שנחלקה ונעשית ו"ד, אך שאר אותיות אין בהם שינוי. והנה כאשר יצא הז"א מבטן אמא, לקח ההוא רוחא דביסוד אמא להתלבש בו נשמתו ע"ד שבארנו לעיל, לכן נקרא ז"א ב"ן בבחי' זו, לפי שהוא לוקח אותו הב"ן שיש באמא, ובהיותו¹⁷⁸⁰ בבחי' דכורא, לקח ב' עטרין כנודע⁷¹³, לכן לוקח ב' היות אלו דכלילין בההוא רוחא ונקרא ז"א ב"ן⁷¹⁴, לפי שלוקח שניהם שהם ב' היות דב"ן ומ"ה, אלא ששניהם ביחד נקרא ב"ן, כי כל עצמן הם בחי' מ"ג, רק שנרשמן בהם ב' הכחות של מ"ה וב"ן כדי שיוכל לילד זכרים ונקבות. ואחר כך בעת הזווג דביאה ראשונה נחלקים, ואז ז"א לוקח הוי"ה א', והב' נותנה לנוקבא בעת זווג כנ"ל, וגם בזה הוי"ה נכלילין שניהן ע"ד הנ"ל ונקרא שם ב"ן.

ונחזור לבאר יותר⁷¹⁵ ענין זה, שהרי בינה אמא עלאה יש בה הוי"ה א', וה' תתאה שלה נחלקת לציור ד"ו כנודע, והם בחי' ב' בניה, זו"ן, לכן באות ה' תתאה שם נתון זה הב"ן של ההי"ן הנ"ל במקום מ"ן שלה, ובחי' ב"ן זה הוא סוד הז"א הנקרא ב"ן⁷¹⁶ כנ"ל, והוא בחי' ב' היות שהם ציור אות ד"ו עצמה, שהוא זו"ן. אך עיקר הב"ן שלה הוא ז"א כנ"ל*. והנה כן יש ג"כ בנוקבא⁷¹⁷ תתאה דז"א הוי"ה א', וה' תתאה שלה של זו הנוקבא הנקרא רחל שהיא אחרונה שבאצילות יש בה צורת ד"ו, והוא שם ב"ן דההי"ן וזהו הב"ן הוא סוד בנימין, והוא סוד מטטרו"ן, לכן שופרי דבנימין הוא מעין שופרי דרחל אמו, שהוא מטטרו"ן הנער בנה של רחל אחרונה שבאצילות. והנה מט"ט זו הוא {עג ע"ב} בחי' ז"א של בריאה, לכן יש בו ו' אותיות נגד ו"ק דז"א דאצילות, ונוקבא שלו הוא דוגמת רחל נוקבא דז"א דאצילות, ויש בה ג"כ שם ב"ן והוא סוד סנדלפון⁷¹⁸, וכן הוא הענין בכל הנקבות בההי"ן שבהן בכל מדרגתן⁷¹⁹.

ובזה תבין ענין רחל ולא, כי ברוחא דשדי בגווה בלאה יש בה כח להוליד ו' בנים ובת, אך ברוחא דשביק⁷²⁰ יעקב ברחל הוא מועט, ולא הספיקה להוליד רק יוסף לבדו, ונשאר אח"כ חלק נפשה המגיע¹⁷⁸¹ לעצמה, וכשנולד בנימין הוצרכה לתת בו אותו חלק של עצמה¹⁷⁸², וכיון שיצאה נפשה וניתן בבנימין כשנולד, לכן מתה. וזהו "ויהי בצאת נפשה כי מתה", ואמנם טעם

- מאיר העץ -

⁷¹² כלומר זו התפשטות הראשון, והולד עצמו כלומר הב"ן הכללי ולא הב"ן דס"ג הוא התפשטות השני (דע"ה ח"א כה ע"א), מכאן המ"ן כי הלבושים הם מבינה והגסוהם אשר העלו המ"ן דבינה (ביאורים ח"ב קב ע"א)

⁷¹³ עי' רע"מ כי תשא קפז ע"ב לגבי שקל וחצי שקל.

⁷¹⁴ ישנם בהב"ן עצמו כח דר"ן כי הרי לכן הוא השם ב"ן ב' הוי"ת כפולות על שם כללות הדר"ן שבו, ולכן יש כח בנקבה להוליד זכרים (דע"ה ח"ב קסב ע"ב) בו ועל ידו הנה נמשך ויצא מעשה כל אור התיקון דהמ"ה הכללי דאצילות אלא שנקרא בשם ב"ן משום שהוא מהבחי' האחורנות דהנה"י דאור העליון (כללים ח"ב עה ע"ג) והם משמשים להמ"ה וב"ן הכללים דהתיקון אשר מהם נבנה האצילות אבל המ"ה העיקר דאור התיקון הוא נשאר גנוז ביסוד הכללי דא"ק (כללים ח"ב עה ע"ד) ולכן שם ב"ן בכל הז"ת (כללים ח"ב קיג ע"ד), וכלול בזה שכל הב"ן יוצא מהיסוד דא"ק שבזמן שליטת המ"ה וב"ן נתייסדו הזו"ן הכלליים דכל פרצוף בנה"י של עליון (כללים ח"ב קלג ע"א)

⁷¹⁵ כל הזו"ן הם שניהם בערך זה רק בחי' שם ב"ן ולכן הם שם ב"ן הוי"ה כפולה (ביאורים ח"א מז ע"ג), ב"ן דהמו"ס הם שורש למלכות דס"ג שהוא בחי' איאמ שבאמור"ס שורש לה"ס דהנקודות שהם מה"ן דהמו"ס (ביאורים ח"ב לד ע"א) כלומר בחי' הנה"י דמ"ה וב"ן פרטי דס"ג דס"ג (כללים ח"א כב ע"ד – צ"ע אם זה דוגמא לשם ולא בעצם – וכן משמע כללים ח"ב טז ע"א) זו"ן הם בכלל הב"ן דאמא (הקדו, ש לד ע"ג).

⁷¹⁶ ועי' רפ"ח פרק ג' סמוך לסופו (לש"ו).

⁷¹⁷ כללות המלוכה היא סוד יר"ד במילוי דוגמתא חכמה אבא כי אא יסד ברתא ועצמותה הוא הי' פשוט והוא הי' דאדנ"י שהוא מהי' דהוי"ה אך הו' דמילוי יר"ד שבה הוא הארתה המתפשט בהו' היכלין דבריאה ד' הוא הארתה ביצירה, והארת הארתה בעשיה (דע"ה ח"ב נד ע"ד).

⁷¹⁸ עכ"ז הם אחד כי כל נוק' היא כללות נה"י דזכר (דע"ה ח"ב צא ע"ג)

⁷¹⁹ ולכן אמר בס' הגלגולים פ' מד [סד] שהוא חלקו [אליהו] שהוא גימטריא ב"ן (לש"ו).

⁷²⁰ עי' שבשורה הקודמת כתוב דשדי וכאן כתוב דשביק, וצ"ע אם הם שונים.

מאיר העץ – ח"ה

הנ"ל, שכבר נודע היות לאה תופסת בישראל העליון ז' מדות שהיא כנגד הבינה, אַם ז' הבנים, אך רחל היא אחרונה ואין בה רק בחי' צדיק דעייל בה, שהוא יוסף, וצדיק דנפיק מינה, והוא בנימין כנזכר (פרשה ויצא דף קנה ע"ב), כי לאה בהיותה למעלה אינה נוגעת בבריאה, בעולם הפירוד, אבל רחל היא תחתונה, ומה שהיא יולדת לתתא יולדת בעולם הפירוד והמות, שהוא מבריאה ולמטה, שבו כתיב "ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים", לכן קראו אמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין (בראשית לה יח), שאע"פ שהוא בסוד הבן הצדיק דנפיק אל הבריאה, אינו בן אוני רק בן ימין, שהוא עדיין באצילות כמ"ש בע"ה⁷²¹.

* עיין בשה"פ (דף כה ע"ד) פרשה וירא בסוף דרוש מ"ן, שכתב מוהרר"ו ז"ל וז"ל, אמר חיים הכותב ענין הוי"ה דב"ן שבנוקבא כולל ב' הוי"ו"ת, יובן במה שנודע כי בהיות הה"ג ביסוד דדכורא, אז ג"כ בחי' עליונה המתפשטת מחסד עד הוד דז"א, הנה שם נמתקו עם החסדים. וענין המיתוק הוא שנכללים עמהם, ונמצא כי בהנתן הגבורות בנוקבא הם מחוברים עם האורות החסדים כנלע"ד ע"כ.¹⁷⁸³

שער לט דרוש ט¹⁷⁸⁴

ועתה נבאר ענין זווג דנשיקין. הנה כבר נת"ל בדרוש ג' איך יש ב' מיני זווגים, הא' הוא זווג העליון רוחני ונקרא זווג דנשיקין, והב' הוא זווג תחתון גופני דיסוד ביסוד. וב' הזווגים האלו הם נעשים למעלה, ואין זווג בעולם שלא יקדים אליו זווג העליון דנשיקין. והנה ענין זווג זה נרמז בפ' תרומה (דף קמו ע"א וע"ב) על פסוק (שיה"ש א ב) ישקני מנשיקות פיהו, דלית רחימו דדביקותא דרוחא ברוחא בר נשיקה וכו' נשיקו דרחימותא אתפשט לד' רוחין כו' ומאן איהו אהבה כו'⁷²². ובמ"ש כאן יתבאר לך פ' המאמר הזה שם. ותחלה צריך שתדע שיש חילוק בין מ"נ של זווג תחתון אל הנשיקין, כי המ"נ הם בחינת¹⁷⁸⁵ א' שהדכורא נותן בה מ"ד והיא מעלת מ"נ, אבל הנשיקין הם כפולים, לכן נעשה מהם ארבע רוחין, והם תרין דדכורא ותרין דנוקבא שהם מתערבין של זה בזה ושל זה בזה כמ"ש בע"ה.

ונבאר תחלה מה הוא ענין הנשיקין, והוא שהזווג תחתון נקרא זווג גופני, ויש בו ממשות שהוא טפת הזרע, ובפרט עם מ"ש במ"א שטפת החסדים שהזכר מזריע אינה נמשכת ממוח הדעת עצמו, רק מאותו התפשטות של ה"ח המתפשטים בו"ק, ומיעוטן הם אותן¹⁷⁸⁶ הבאים מדעת עצמו, לולי¹⁷⁸⁷ י' טפין שזרק יוסף מבין צפרני ידיו כנזכר אצלינו. ונמצא שזווג התחתון עיקר, והוא מז"ת, אבל זווג העליון דנשיקין הוא מהג' העליונים שבו, שמזדווגים עם ג"ר שבה כמ"ש בע"ה. והענין שכל נשיקה {עג ע"ג} הוא מבחי' הבל הפה היוצא מן הריאה אל הגרון שהוא בינה, כנודע שכל הז' הבלים מבינה שהיא הגרון נפקו⁷²³, נמצא שכחם הוא מז"ת אמנם¹⁷⁸⁸ אותו אור שהיה נמשך מאותן הג"ר שבראש אל הגוף קודם שיכנסו בפנימיות הגוף שבו¹⁷⁸⁹ יוצא דרך פה לחוץ בסוד הבל, וכנגדן ז' תיבות בפסוק ישקני מנשיקות פיהו וגו'. וביאור הדבר שהנה, חו"ב דז"א הם דוגמת או"א ממש, והם מזדווגים בסיום ג"ר ע"י הדעת המחברים. ואמנם סוד חיבור זה הוא בתוך הפה כנודע אצלינו, שהחין הוא חכמה והגרון הוא אמא והלשון הוא הדעת המזווגן (תו"ח יט ע"ג) ושם מזדווגים יחד. וכבר נתבאר זה במ"א. והנה אע"פ שאלו הם הזכר והנקבה הכל נקרא הבל א' בלבד, והוא שהנה הכל הוא בז"א עצמו, וגם שהם¹⁷⁹⁰ או"א כחדא נפקין (אד"ז רצ ע"ב), ומכ"ש חו"ב דז"א דכולם נחשבים בחי' זכר, ועד"ז יש גם כן בפה הנקבה בחו"ב שלה. ואלו הם תרין רוחין: א' זכר ואחד נקבה, וכמ"ש פרשה תרומה (קמו ע"א) דלית רחימו דדביקותא רוחא ברוחא בר נשיקו, שהנה זווג התחתון הוא אתדבקותא גופא בגופא, גופני בסוד טפת זרע כנ"ל, אך זווג זה הוא רוחניות בלבד⁷²⁴, רוחא ברוחא, שהם רוחא דהבל הפה דיליה בהבל רוחא דפה דילה.

ועתה נבאר איך כל א' מאלו התרין רוחין נחלק לשנים, כמ"ש בפ' תרומה ד' רוחין אינן בנשיקה, וכל חד וחד כלול בחבריה כו', פ"י שהזווג התחתון אינו נכפל כנ"ל, שהרי הוא נותן

- מאיר העץ -

⁷²¹ ע"י לקמן סוף דרוש טו וע"י בענין בנימין בעקודים פרק ח' ובנסירה פרק ו' ובפנימיות וחיצוניות סוף דרוש ז' ובפע"ח שער הפורים פרק ו' ובלק"ת וישלח (לש"ו).

⁷²² ז"ל בשלימות

תרגום:

⁷²³

⁷²⁴ ע"י לעיל הערה 660.

מאיר העץ – ח"ה

מ"ד והיא מ"נ, אבל כאן הוא הזווג כפול, שכמו שהזכר נושק פה הנוקבא גם היא נושקת פה הזכר, ונמצא שבנשיקות הזכר⁷²⁵ יש בו ב' בחי': א' הוא ההבל עצמו שנמשך ע"י הנשיקה, והוא שורש ההבל עצמו⁷²⁶, והב' מה שנתערב עם ההבל של הנוקבא תוך פיה, ונעשה בחי' נקבה, ושרשו הוא זכר. וכעד"ז הנשיקות¹⁷⁹¹ הנוק' אל הזכר¹⁷⁹², שהרי כשנושקת אותו בהכרח נשאר בה שורש הבל של הנשיקה, והב' מה שנתערב עם הבל של הזכר שניתן בו מפי הנוקבא אליו ונעשה בחי' זכר, ושרשו היא נוקבא. והרי נתבאר {עג ע"ד} ענין ד' רוחין דאית בנשיקין.

וראה והבן עתה, שכמו שבזווג תחתון הראשון מכולם שהוא ביאה ראשונה לעשותה כלי כנ"ל בדרוש המ"נ, שנתבאר שהניח בה ההוא רוחא לעשותה כלי לצורך זווגים אחרים שיהיו אח"כ מאז ולהלאה, כן הזווג דנשיקין הראשונים שהיה בעולם כאשר נאצלו זו"ן ונזדווגו יחד בבחי' נשיקין, נתן זכר מיסוד שלו העליון שהוא הלשון שבפיו חד רוחא לתוך היסוד שלה העליון הניתן בפי הנקבה, וההוא רוחא קדמא של אותן הנשיקין קדמאין נשאר בנקבה תמיד שם ביסוד אשר בפיה לצורך הזווגים שאר¹⁷⁹³ שיבאו משם ולהלאה כדמיון מה שמשמש ההוא רוחא דיסוד התחתון שבה לצורך שאר הזווגים¹⁷⁹⁴ שיבאו משם ולהלאה והבן זה היטב.

ונמצא שיש כאן תרין רוחין: אחד רוחא דז"א דעאל בפה הנקבה אשר שרשו זכר ונהפך לנוקבא בתוך פיה, ויש חד רוחא דנוקבא דעאל בפי זכר אשר שרשו נקבה ונהפך לזכר. ואמנם בשניהם יש בחי' נקבה, ואלו הם בחי' יצחק שנאמר בו לשרה (בראשית יח י) והנה בן לשרה אשתך כנזכר בזוהר (ח"א קג ע"א), ובחי' חבקוק שנאמר בו (מלכים ב' ד טז) את חובקת בן כנזכר (זחר ח"ב מד ע"ב)¹⁷⁹⁵. והנה אלו הבנים¹⁷⁹⁶ יצחק וחבקוק⁷²⁷, היו מבחי' אלו התרין רוחין דנשיקין קדמאין כמ"ש במקומו, אמנם משאר הנשיקין שהיה אח"כ משם ולהלאה, מכולם נעשין אז נשמות תחתונים או מלאכים כמ"ש.

אמר הכותב חיים צ"ע שבדרוש הג' ביארנו שהיה באו"א שבעה זווגים דנשיקין, וזווג הראשון שבכולם שעדיין לא הובררו זו"ן, נראה מכאן שהוא ע"ד הנ"ל כאן, שהוא ביאה ראשונה לעשותה כלי (דנשיקין)¹⁷⁹⁷, וא"כ איך נאמר שם שמהנשיקין קדמאין לעולם הם המלאכים ולא נשמות, וכאן נאמר שהם יצחק וחבקוק. גם צ"ע ששם אמר שלא היה זווג תחתון כלל בנשיקין קדמאין, והזווג הראשון התחתון¹⁷⁹⁸ היה בעיבור א' דז"א, וכאן בארנו שבין באמא בין (במלכות)¹⁷⁹⁹ הניח בה רוחא בביאה קדמא שאינה לצורך עיבור כלל, ומשם יצא בנימין, והרי שהיה זווג תחתון וגם בנשיקין קדמאין וצ"ע.

והנה נתבאר בענין כוונת אמן של הקדיש (שנה"כ חזרת הש"ץ ה) שיש בו הג'¹⁸⁰⁰ בחי' והם: חיבוק, ונישוק, וזווג. ולעולם הנקבה היא מתעוררת תחלה, והתעוררות הזווג היא בעת החיבוק, שהוא קודם הנשיקה והזווג. ועל כן, אז בתחלה היא {עד ע"א} קודמת לחבק את הזכר, ואח"כ הזכר מחבק את הנוקבא, ואח"כ באו הנשיקין, ואז כיון שכבר היא הקדימה התעוררות בענין החיבוק כנזכר, אז אין הנקבה מעוררת¹⁸⁰¹ תחלה. אמנם יש ב' בחי' בענין הנשיקין, הא' הוא שכיון שהיא התחילה התעוררות על ידי החיבוק, אם כן עתה הוא יתחיל הנשיקין תחלה, ואח"כ תישק¹⁸⁰² היא אותו, ויש בחי' נשיקין, ואז הם נשיקין שוין, שכאשר הוא מתעורר לנשק אותה, היא ג"כ מתעוררת ביחד לנשק אותו.¹⁸⁰³ ונלע"ד עם הנ"ל בדרוש ג' שבארנו, שיש נשיקין קדמאין אל הזווג התחתון, ויש נשיקין שניים שנעשים בעת הזווג עצמו, {עד ע"ב} וא"כ אלו שהם קודם הזווג, צריך שהוא יתעורר תחלה, כיון שהיא נתעוררת תחלה בחיבוק, ואחר כך¹⁸⁰⁴ ששניהם קדמו, זו בחיבוק וזה בנישוק, אז שניהם שוין בזווג¹⁸⁰⁵ תחתון, ונשיקותיהם שהם¹⁸⁰⁶ שוים כנלע"ד⁷²⁸.

שער לט דרוש 1807

- מאיר העץ -

⁷²⁵ כל ב' אורות שהם בבחי' זו"ן נוהג בהם ענין סוד אהבה, והוא בסוד הנשיקין [ע' זהר תרומה קמו ע"ב], וכל א' כלול בחבירו, והוא הדבקות רוחא ברוחא, שנמשך רוח מזה לזה ומזה לזה וממילא יש ד' רוחין, כי יש רוח הזכר שבתוך הזכר ומה שהזכר נותן לנוק', וכן להיפך (ע' ע"ח מד ומ"ן ט') (ביאורים ח"ב עא ע"ג)*

⁷²⁶ עי' ביאורים מול"מ פרק ד' אות כה (לש"ו)

⁷²⁷ יוצאים מנשיקים נשמות קדושות המצויינים (כללים ח"א נו ע"ד)

⁷²⁸ עי' שעה"כ דף מב (לש"ו). עי' לעיל הערה 699.

מאיר העץ – ח"ה

הנה⁷²⁹ בביאור ק"ש שעל המטה (שעה"כ ק"ש א ב) יתבאר שעיקר כוונת אותו ק"ש אינו אלא לעשות כלי ולא לבחי' זווג ממש, ושם נתבאר ענין כלי זה מה ענינו ונעתיק קצתו כאן. דע⁷³⁰ שכל זווג וזווג שיש בין באמא בין בנוקבא דו"א, צריך תחלה לזווגם לעשות בה בחי' כלי, ואח"כ זווג ב' להתעבר ולהוליד ממש בחי' נשמות. וטעם הדבר הוא כמו שכתבנו, שכאשר אבא נזדווג עם אמא ביאה ראשונה בעת בריאת העולם, הנה השפיע בה אותו הרוח כנזכר בסבא דמשפטים (צט ע"ב) דשביק בה בעלה לעשותה כלי, כדי שתהיה ראויה להתעבר ולקבל טפת הזכר¹⁸⁰⁸ בתוכה. והנה זה הרוחא שנותן בה בביאה ראשונה, הוא נמשך מן הדעת דאבא אשר הוא שם ע"ב פנימי במילוי יודיין כנודע. {עד ע"ג} והנה זה הרוח דדעת¹⁸⁰⁹ דאבא נמשך מהדעת העליון החופף על או"א⁷³¹, והוא מזל הי"ג דדיקנא דעתיקא⁷³², כנודע כי או"א במזל אטכלילין (אד"ז רפט ע"ב). וזה נמשך בו ג"כ ממזל ח' העליון⁷³³, ממנו אשר בארנו לך שיש בו ג' היות דע"ב דיודיין. והנה ראשית כל אלו ההמשכות הוא מדעת העליון דעתיק יומין הנקרא רדל"א⁷³⁴, אשר הדעת הוא גנוז בין גולגלתא ומוחא דא"א, והוא בחי' ההוא אורא דיתבי על קרומא דמוחא דא"א (אד"ר קלו ע"א). והנה¹⁸¹⁰ נמשך עד דעת דאבא¹⁸¹¹ ממדרגה למדרגה, ומדעת דאבא נמשך עד יסוד שבו הנק' ⁷³⁵ נתיב לא ידעו עיט (איוב כח ז), ומשם יצא ונכנס ביסוד אמא בביאה ראשונה.

ונמצא דההוא רוחא דנפקי מיסוד אבא הוא הנקרא אורא דכיא⁷³⁶ וכמ"ש בע"ה, והנה ההוא רוחא הוא כלול מג' שמות דע"ב דמילוי יודיין והם גימטריא רי"ו, ואלו הג' שמות שנותן בה בביאה ראשונה⁷³⁷ שעולין רי"ו הם בחי' הכלי, אשר בה אח"כ בזווג הב' נותן בה שם א' דע"ב, שהוא ע"ב תיבות הכוללים רי"ו אותיות כנודע, ואז הוא טפה זרעיית ממש להוליד. וע"כ בחי' רי"ו גימ' גבורה שהיא נקבה, וע"ב הוא גימ' חסד שהוא הזכר, כנזכר פ' בשלח (שער מאמרי רשב"י יח ע"א, ועי' תיקו"ז סג ע"א), ונתבאר בדרוש ה' משער זה⁷³⁸ ע"ש. ונודע כי חסד גנוז בפומא דאמה (אד"ר קמב ע"א), נמצא כי זה היסוד דאבא הוא נמשך מהחסד, וראיה לזה כי הנה שם ע"ב דיודיין לעולם הוא בחסד וכן הוא גימ' חסד כנ"ל, וא"כ היותם ג"פ ע"ב שהם רי"ו, הענין הוא כי זרוע ימין הנקרא חסד יש בו ג' פרקיין, חסד חסדים כנזכר פרשה ויחי (רמא ע"א), ואלו הג' הם מתגלין בפומא דאמה ונותן¹⁸¹² אל האמא, וע"י נעשית כלי, וז"ש בזוהר (אחרי מות דף עב ע"א) כי החסד מכונן למטרוניתא. נמצא כי בחי' הכלי הזה אשר הנחיל אבא לאמא הנקרא אורא דכיא (כי הם סוד ה"ח וה"ג שביסוד אמא נקרא (אשא) ואשא¹⁸¹³ דכיא)¹⁸¹⁴.

- מאיר העץ -

- ⁷²⁹ עי' חסדי דוד כלל ע"ז (לש"ו).
⁷³⁰ עי' שער מאמרי רשב"י דף לז ע"ג בפ"י אד"ר במאמר תנא כד סליק (גוב"י) ובדפוס החדש מד ע"ד (לש"ו)
⁷³¹ עי' לעיל הערה 50.
⁷³² וכן המזל עליון נקרא דעת עליון כמ"ש בכללי חו"ג כלל טו דף ז ע"ג וכן הוא בנסירה ספ"ג (לש"ו)
⁷³³ רפ"ח ד"מה הוא ע"ב רי"ו (דע"ה ח"ב קמ ע"ד).
⁷³⁴ לא היה הארה כזה בנקודות ולכן נשברו ולא יצאו בזיווג (דע"ה ח"א יב ע"ד – נוגע לכאן?), כל מ"ן עולה לע"ב דמו, ס שהוא נכלל ברישא תנינא כדי לקבל שם תוספת אור וברכה מאור א"ס אשר באורא עלאה (דע"ה ח"א יג ע"ב), כל זיווג כדי חיות לא מקבל מכאן אלא רק זיווג כדי לחדש נשמות חדשות (דע"ה ח"א לח ע"ד), כאן הכתוב שבתיקון קבלו הארה מא"ס עצמו (דע"ה ח"א סג ע"ב), והוא בחי' דעת במקום הכתר □ (דע"ה ח"ב קנב ע"ג), מזל העליון הוא דעת עליון הנמשך מרדל"א (הקדו, ש צד ע"ד), כלומר מקו דא"ס (ביאורים ח"א לט ע"ג) יש בחי' דעת עליון למעלה מהי"ג ת"ד והוא אורא עלאה אורא דלא אתפיס הנקרא בשם חכמתא עלאה סתימאה והוא מכללות הרדל"א דאחזי נהוריה בהאי אורא (ביאורים ח"ב כו ע"א)
⁷³⁵ כלומר אבא (כללים ח"ב יח ע"א), ועי' בהגר"א ת"ז ריש כ ע"ג שזהו יסוד דחכמה שבתוך יסוד דבינה.
⁷³⁶ עי' בהגר"א בספד"צ ד ע"ג~
⁷³⁷ הוא האות י' הנ"ל שער מול"מ פרק ג' והוא הע"ב דסמ"ב עי' פו"ח דרוש ז' (ביאורים ח"ב סג ע"ב)
⁷³⁸ דהיינו &

מאיר העץ – ח"ה

והנה מאלו הב' בחי' שיש ביסוד אמא נעשית גולגלתא דז"א⁷³⁹ כנזכר באדרא (זוטא רצב ע"ב) כי נפיק גולגלתא חד תקיפא כו', ומהם נעשה בחי' מוח הדעת דז"א, ונמצא כי האמת שמן היסוד דאז"א נעשה הדעת דז"א. אמנם להיות שגם האי אוריא דכיא הוא רוחא דגניז ביסוד {עד ע"ד} אמא, לכן אנו אומרים כי מנה"י דאמא נעשה ג' מוחין דז"א, ואין אנו מזכירים את אבא לפי שהאי אוריא דכיא¹⁸¹⁵ הוא בכלל אמא, כי היא לוקחתו כנ"ל. נמצא כי אחר ביאה ראשונה דבריאת העולם אתא מפתחא דכליל שית כנזכר בספר הזוהר פ' תרומה (דף קעז ע"א), והוא ז"א הכולל ו"ק כנודע, וסתים פתחא דאמא (תיקו"ז כ ע"ב), כי נה"י שלה נעשו מוחין ברישא דיליה. נמצא כי מקורה גנוז וסתים תוך רישא דז"א, ואז אותו הכלי הנקרא אוריא דכיא כנ"ל לקחו הז"א, ואז חזרה אמא להיות סתומה כבתחלה בבחי' בתולה⁷⁴⁰, כיון שהז"א סותם פתח שלה כנ"ל. וא"כ¹⁸¹⁶ בזווג ב' הוצרך אבא להנחיל בה פעם אחרת כלי אחר מחדש¹⁸¹⁷, ואח"כ נזדווג באמא¹⁸¹⁸ מחדש, והנה כך דרכו תמיד עמה, כי אחר שהז"א סותם פתחה תמיד, נמצא כי אמא לעולם היא בתולה, והוא סוד אסתר ירקרקת היתה (מגילה יג ע"א), כי סוד בינה קו ירוק⁷⁴¹ כנזכר בתקונים (יא ע"ב), והיתה נקרא אילת השחר על שרחמה צר (עירובין נד ע"ב) ובכל שעה היתה כבתולה.

והנה אותו הרוח דיהיב בה בכל זמנא אינו לבטלה, כי הנה הוא נמשך בז"א ונמשך¹⁸¹⁹ ממנו אל הנוקבא שלו לעשות בה כלי גם היא, וניתנה לה מיסוד שלו ליסוד שלה לעשותה כלי. וטעם הדבר כי לעולם בחי' המלכות דעשיה אצל החצונים צריכה היא להיות בתולה, ואיש לא ידעה (בראשית כד טז), מפני החצונים, ובפרט בלילה שאז תרעין דילה סתומים (זהר ח"ג קז ע"ב), והיא בתולה ממש בפרט אחר החורבן והגלות. והנה כאשר ז"א מנחיל בה בחי' הכלי הנ"ל, אין בה כלל שם מילוי דיודי"ן כמו אותו דבינה, כי הוא מתחלק, וחציו לקח הז"א לעצמו לדעת שבו, וחציו ניתן ביסוד שבה. וב' רוחין אלו החצאין הם מילוי ההי"ן, כי ב' ההי"ן הם יו"ד א', נמצא כי נחלק לחצאין ממש, א' בז"א וא' בנוקבא כנ"ל בדרוש ד', וע"ש.

והנה* נתבאר כי תחלת כל זווג בין באמא בין בנוקבא דז"א צריך תחלה לעשותה¹⁸²⁰ כלי, ואח"כ יחוד ב' לזווגם להתעבר ולהוליד. והענין הוא, כי כל לילה כשאנו אומרים ברכת {ע"א} המפיל, אז ההוא רוחא שבגווה חוזר ומסתלק ונדבק במקורו בז"א, ואין הנקבה מאירה מצדו אלא מצד הבינה שהיא הבונה את הצלע עד שננסר בכוקר, אז (בראשית ב כב) וביאה אל האדם בשים שלום. ונמצא כי המלכות חזרה להיות בתולה, לכן צריך לעשותה כלי בחצי הלילה, לה וגם לבינה עלאה, כי אז מזדווגים או"א בסוד ביאה ראשונה לעשותה כלי דאמא¹⁸²¹, ואחר כך מזווג זה נמשך זווג אל הזו"ן דביאה ראשונה ג"כ אחר חצות לעשותה כלי⁷⁴², ואח"כ ביום בק"ש דשמע ישראל¹⁸²² הוא הזווג ממש להוליד באו"א, ובשים שלום הוא הזווג ממש לזו"ן להוליד⁷⁴³¹⁸²³. נמצא כי זווג חצות לאו"א ולזו"ן הם להכניס שיהיו מוכנים לצורך זווג היום. וכעד"ז תמיד כל יום ויום לטעם הנ"ל. ואמנם בכל זווג זווג דאז"א עולין זו"ן שם בסוד מ"נ, וג"כ אנו מעלין נשמתינו עם זו"נ למעלה, וזה ע"י מסירת עצמינו להריגה על קדושת השם⁷⁴⁴, ואז יורד ונמשך מאבא¹⁸²⁴ באמא הכלי הנ"ל שהוא בחי' רי"ו, ואז נעשית כלי

- מאיר העץ -

⁷³⁹ כל קבלת ז"א מלמעלה היא רק דרך או"א (כללים ח"א כא ע"א),

⁷⁴⁰ עי' דע"ה ח"ב דרוש ה' ענף ג' סימן ד' (לש"ו).

⁷⁴¹ עי' מאמרי רשב"י חגיגה שם בגמ' פ"ב דף י"ב ע"א וז"ל תנא תהו קו ירוק שמקיף את כל העולם כלו כו' הנה זה נאמר על בינה עליונה הנקרא תה"ו והענין הוא כי כאשר תסיר אות האלף שבתוך מלוי אות וא"ו של ההוי"ה דס"ג ישאר ס"ב והנה אותה האלף היא בחי' שם אה"ה וכשתרביע שם זה בזה האופן א' א"ה אה"י אה"ה יעלה מ"ד תחבר ס"ב ומ"ד יהיה בגימטריא ק"ו וכבר הודעתין כי כל בחי' אור המקיף הוא מן אי' ולכן נקרא אי' קו ירוק המקיף את כל העולם כי כן שם ההוי"ה דס"ג שהוא באי' עולה בגי' ק"ו ע"ד הנז':

ועי' טנת"א ג לגבי היות כל מקיף מאימא.

⁷⁴² עי' שעה"כ דרושי הלילה דרוש ג ד (לש"ו).

⁷⁴³ עי' אריכות בזה בביאורים ח"ב מו ע"ב מח' בין רש"ש ללש"ו.

נ"ל כי אז הוא רק כניסת יסוד ביסוד אבל יציאת הטיפה הוא רק בנפ"א עי' שעה"כ לח ע"ב סמוך לסופו ומ"ב עמוד ג' ושם ע"ד ד"ה והנה ובנפ"א התחלת דרוש ב' ועי' לעיל שער הזווגים ספ"א ובספר הוראת שעה דף כו (לש"ו)

⁷⁴⁴ בקריאת שמע?

מאיר העץ – ח"ה

בחצי הלילה, ואח"כ נמשך זווג התחתון דז"נ, ואז נמשך סוד רי"ו תחתון אל המלכות. ותחלה ג' מוחין דחב"ד דז"א הם מאירין בגלגלתא דנוקבא, אח"כ אנו מפקידין נשמותינו¹⁸²⁵ שם בסוד מ"נ דרך פקדון לבד, כי הוא לילה, ואח"כ נותן הז"א בה סוד רי"ו תחתון, והוא שם ב"ן דההי"ן ברבוע ובמילוי, שהוא גימטריא ע"ב קד"ם כנודע, והוא גימטריא רי"ו, וזהו הכלי של הנקבה תתאה. ואחר כך בב' זווגים של היום, שהם שמע לאו"א, ושם שלום לזו"ן, אז הם זווגים גמורים להתעבר ולהוליד, וזה נעשה בכל יום ויום.

ונלע"ד דא"כ ג' ב"ן הם נגד ג' ע"ב שהם רי"ו, וזה אשר נתבאר בנפילת אפים (שעה"כ דרוש נפ"א ג) שיש שם ג"פ ב"ן המעלין מ"ן והבן זה.

גם שם נתבאר בענין (פע"ח ק"ש על מטה ז) אפקיד רוחי, כי ב' ידיים דבינה, שהם ה' אצבעות ימנית וה' אצבעות שמאלית, שהם מנין¹⁸²⁶ ה' אותיות מנצפ"ך כפולות, הם נעשים בחי' כלי של המלכות להיות לה בתוכה מ"ן, ואלו נמשכין משם בוכ"ו שבבינה⁷⁴⁵, שהוא חילוף שם אהי"ה, כי גם הוא גימ' יד"ך, ואלו הב' ידיים דבינה נעשו במלכות כלי בית קיבול להיות¹⁸²⁷ המ"נ, בין יד שמאלית ליד הימנית, והם¹⁸²⁸ זו ע"ג זו ובתוכם המ"נ.
¹⁸²⁹עוד מ"כ מכת"י הרח"ו זלה"ה ויש קצת שינוי לשון.

ונבאר עתה ענין מ"נ מביאה¹⁸³⁰ ראשונה, והוא כי החסד אית ביה ג' פרקין דזרוע ימין, וחסד גימטריא ע"ב, וג' ע"ב הם גימטריא רי"ו, וזה הרי"ו נותן אבא לאמא בזווג ראשון לעשותה כלי, ונקרא אורא דכיא שהוא הה"ח. אך המ"נ שבה הם ה"ג בתוך כלי זה, ואח"כ הע"ב עצמו הוא טפת המ"ד שבו. והנה זה נמשך מדעת אבא שהוא ע"ב דיודי"ן, וכן הרי"ו נמשך ממנו. ואמנם גם זה הדעת דאבא הוא נמשך מדעת עליון שהוא במזל י"ג דדיקנא הנשפע ממזל ח', שיש בו ג' שמות ע"ב דיודי"ן, ושלשתן עם רי"ו, וגם שם נמשך מדעת עליון דעתיק יומין הגנוז בגלגלתא דיליה¹⁸³¹, והוא נקרא אורא דכיא דבין קרומא¹⁸³² למוחא כנזכר שם. והנה מהדעת דאבא נמשך דרך היסוד שבו הנקרא (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט {עה ע"ב} ואתגניז ביסוד אמא, ובצאתו משם מיסוד אבא נקרא אורא דכיא, והוא ג' שמות דיודי"ן ועולין רי"ו, ונעשית בה כלי, ולכן רי"ו הוא נקבה. והנה נודע כי החסד מתגלה בפומה דאמה (אד"ר קמב ע"א), לכן הוא הוי"ה דע"ב שהוא גימטריא חסד, והם ג' פרקים ג"כ¹⁸³³ ע"ב, וז"ס של החסד דמלכא המכונן¹⁸³⁴ למטרוניתא כנזכר בזוהר אחרי מות (דף עב ע"א) כי הוא עושה אותה כלי, וכלי זה הוא חסד, אורא דכיא, נחלק לה"ח. ואשא דכיא הם ה"ג שביסוד שלה, והם המ"נ עצמן. והנה כלי זה ניתן אליה בביאה ראשונה שנזדווג עמה בבריאת העולם בתחלת האצילות, ואז נעשית כלי, וכבר יש בה חלק מן החסדים עצמן, אז יכולה לקבל טפת החסדים עצמן שהם טפת הזרעית של מ"ד, ואז ראויה לעיבור. והבן היטב טעם כלי זה כי הוא בחי' הרי"ו, דהיינו שהם ג' ע"ב מן ס"ג מ"ב דע"ב, דהיינו מה' ראשונה ולמטה שכולם בחי' נוקבא הם¹⁸³⁵, והגבורות והנקבות שבחסדים עצמן, שע"י תוכל לקבל החסדים העליונים שהם הע"ב דכורין¹⁸³⁶, והוא שם ע"ב א' הכולל כל ה"ג הנקרא רי"ו, ושניהן יחד נקרא עיבור ע"ב רי"ו ולהורות¹⁸³⁷ כי אין עיבור בעולם אם לא ע"י שניהם. וז"ס (במדבר יז נג) פרח מטה אהרן לבית לוי, כי אהרן הוא חסד ע"ב, ולוי הוא גבורות רי"ו, ושניהן פרח, שהם רפ"ח ניצוצין⁷⁴⁶, ומחיבור שניהן נעשין הנשמות כנודע, כי כל הנשמות יוצאות מלובשות במקצת מההוא רוחא דשדי בגוה הרי"ו הנ"ל, והבן זה מה ענין לבוש הנשמה⁷⁴⁷ הנעשה מההוא רוחא דשדי בגוה, והוא גם מהחסד בסוד אלוה⁷⁴⁸, אלא שהוא מהרי"ו, ואולי לכן אלוה הוא מ"ב שהוא ג"כ גבורה, עיין בזוהר משפטים¹⁸³⁸.

והנה מאלו הע"ב רי"ו נעשין המוחין דז"א, ונמצא כי נתחברו אורא דכיא ואשא דכיא הנזכר ביסוד אמא, ומהם נתקנה גולגלתא דז"א כנזכר באדרא (רבא קלה ע"ב), ומכח ב' אלו נעשים דעת דז"א. וכבר ידעת כי דעת דז"א נעשית מיסוד אבא ומיסוד דאמא, והוא ענין זה שאמרנו והבן זה. ולהיות כי זה האורא אחר שהנחילו אבא לאמא נקרא שלה, וזה שאנו אומרים

- מאיר העץ -

⁷⁴⁵ עי' שער יד פרק &

⁷⁴⁶ כאן רפ"ח דמ"ה (דע"ה ח"ב קמ ע"ד)

⁷⁴⁷ יש חלק לאו"א שהוא מתלבש בתוך האצילות בחי' לבוש על אור התיקון והוא בסוד אלוה-הוא אלבוש אל הנשמה והוא גדול מהנשמה כי הוא בסוד כנשר יעיר קינו (עי' סבא דמשפטים צו ע"ב וצז ע"ב (כללים ח"ב קכא ע"א) עי' לעיל הערה 709.

⁷⁴⁸ עי' לעיל פרק ח?

מאיר העץ – ח"ה

כי נה"י דאמא הם מוחין דז"א ואין אנו מונין את אבא, כי גם האוירא שיצא ממנו כבר נחשב שהיא מאמא עצמה. ונמצא כי זוג ראשון דבריאת עולם דאו"א היה כפול, ותחלה עשאה כלי ואחר כך נותן בה טפת ע"ב דכורין, וכל¹⁸³⁹ זה נקרא ביאה ראשונה, ואז נעשו בה מוחין דז"א כנ"ל, ואז מתלבשין בסוד הצלם ונכנסין ברישא דז"א שהיה תחלה בחי' ו"ק דיניקה, ונקרא אז מפתח דכליל שית בספרא דצניעותא (דף קע"ז ע"א טו ע"ב), ואז סותם מקום המעיין¹⁸⁴⁰ דאמא, כי היסוד שבה נעלם וגניז בדעת שלו וסותם פתחה, דוגמת מנעול הסותם הפתח. גם ענין סתימת הפתח הוא באופן אחר, כי אז ניתן כלי זה לז"א עצמו. והנה אמא לא נעשית כלי ופתח לקבל טפת הזרע אלא בכח כלי הזה כנ"ל, וקודם היתה בתולה שרחמה סתום, וכאשר נתנה לה בדעת דז"א חזרה אמא להסתם פתחה, ואין בה כלי הראוי לעיבור וחוזרת להיות {עה ע"ג} בתולה כבראשונה, וז"ס (מדרש תהלים כב) אסתר שנקראת אילת השחר, שרחמה צר כאילה בכל ביאה ודומה כבתולה¹⁸⁴¹. וכל זה הוא בבינה, כי לכן אסתר ירקרקת היתה (מגילה יג ע"א) מצד קו ירוק המקיף הנזכר בתקונים (דף מט יא ע"ב).

והנה כאשר חוזרת אמא להזדווג פעם אחר עם אבא להמשיך מוחין אחרים חדשים לז"א כנודע, צריך לעשות בה תמיד ב' ביאות ביחד בזווג, א' לכלי וא' לטפת הזרע. וכן הענין בכל הזווגים דאו"א להמשיך מוחין דז"א הוא ע"י¹⁸⁴² ב' ביאות יחד כנ"ל, כי לעולם חוזרת רחמה להיות צר ובכל שעה כבתולה, וזה דרכה תמיד. והנה אחר שניתן כלי זה במוחין דז"א, אז הז"א חוזר ונותנו למלכות בביאה ראשונה ג"כ ועושה אותה כלי. ודע כי ענין עשיית כלי זה הוא כי גם ניתנין לה אז בחי' המוחין עלאין בג"ר והם מתפשטין בכולה כנודע, ואז גם יורדים הארת החסדים ההם הנקראים רי"ו וכלי ביסוד שלה, ונעשין כלי שם באופן כי אין כלי זה ביסוד לבד אלא הם המוחין ממש בכל קומת⁷⁴⁹ אבא והבינה ובכל קומת ז"א וכל¹⁸⁴³ קומת נוקבא. ומכללות הה"ח ההם נמשך גם ביסוד שלהם, ואז הנקבות אמא ומלכות מקבלין מוחין אלו דרך בעליהם, זו פב"פ, וזו אב"א, ונבנית גופם וניתן בה¹⁸⁴⁴ כללות החסדים של הרי"ו בסוד אב"א, ואז נעשית כלי. ואח"כ חוזר אבא להמשיך מוחין עצמן פנימים של זוג ונכנס¹⁸⁴⁵ באמא בסוד מוחין ובסוד זוג גם כן, ומשם נמשכין לזו"ן בסוד פרצוף עצמו, ואח"כ בסוד זווג, והבן זה מאד כאשר בארנו במקומו¹⁸⁴⁶, והבן במאד מאד כי המוחין דז"א יש בהם כמה בחי' באחור ופנים ובנסירה, ולכן עכ"פ צריך לעיין בענין זה של המוחין¹⁸⁴⁷.

וכבר ידעת כי משם ס"ג מ"ה ב"ן נעשו הרי"ו, ואחר כך מע"ב¹⁸⁴⁸ שהוא החסד נשלם רפ"ח. נמצא כי תחלה נמשכין לו מוחין מן ס"ג מ"ה ב"ן ואח"כ מע"ב שהוא חכמה, ומשם טפת זרעיית ממש, ע"ב¹⁸⁴⁹. ונחזור לענין, כי הנה ז"א נותן רי"ו זה בסוד זוג אב"א, ר"ל אחר שננסרו ועלו בחיק או"א כנ"ל ע"ש מאד, כי זה עיקר זוג אב"א, ואז נזדווגו ועושה אותה כלי. נמצא כי אז לוקחת מוחין מבחי¹⁸⁵⁰ רי"ו והם נקראים מוחין דאב"א, שהם ס"ג מ"ה ב"ן. והנלע"ד כי בעיבור יש מוחין דב"ן, ולכן אין זוג כלל בעשייה וביניקה מוחין דמ"ה ג"כ, ולכן יש זוג דו"ק ובאב"א מוחין ג"כ דס"ג והם רי"ו גבורה, ובפב"פ מוחין דע"ב. ואז נשלמו, ואז נקרא זוג גמור דנשמות, כי עד עתה היו חסרים. וכבר ידעת כי כלי החצון דמלכות מתלבש בעשייה ויורד שם, ומוכרח שתהיה שם גם היא סתומה כאמה כן בתה בתולה, ואיש לא ידעה (בראשית כד טו) מפחד החצונים שלא יתאחזו בה, ותרעין דג"ע סתימין {עה ע"ד} כנזכר פרשה פנחס (רכב ע"א) והבן זה.

נמצא כי להיות עשייה ובפרט בלילה, גם שהוא אחר חורבן אין פתח דילה פתוח להזדווג בבעלה והיא בתולה. ואמנם כשעולה אב"א באצילות, אז ניתן לה כלי הנ"ל, והוא כי הנה אותו הרי"ו שלקח מאמא בדעת שלו, שהוא ד' יודיין⁷⁵⁰, נחלק לב' ונעשית ב' שמות ב"ן, כי כל יו"ד דמילוי נחלק לב' ההי"ן, ונשלם¹⁸⁵¹ בו ב"ן וב"ן בה כנזכר ע"ש מאד. נמצא כי האי רוחא נחלק לב' רוחין, חצי בדעת שלו וחצי בדעת שלה, ונמשך עד היסוד שבה בסוד כלי, ועיין מאד¹⁸⁵² איך כל זה הרוחא הוא סוד בחי' מוחין, וברדת המל' בעשייה שהוא בלילה או בשאר היום אחר התפלה, אז מסתלקים ממנה אותו הכלי ואותן המוחין, ולכן נעשית בתולה ועולין

- מאיר העץ -

⁷⁴⁹ מש"כ שכל המוחין דאצלות הוא לעולם מהמזלין הוא על פי מה שכתבנו כי כל ענין המקיפים הגם שעיקרם לצורך העילוי להתעלה על ידו למעלה ממדרגתו ובזה אינו מתשמש בתמידות מה שנוגע לצמצום פועלת אור פנימי בזה משתתף אור המקיף תמיד כי קבלתאור הפנימי לעולם על ידי אור המקיף (כללים ח"א כז ע"ג)

⁷⁵⁰ שהיה דיודיין כ"ה בעו"ת סד ע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

בז"א. ושל ז"א עולין באור מקיף כנזכר בסוד רשימו דתפלין, ועיין לעיל איך¹⁸⁵³ הרי"ו שיש בג' מוחין דז"א הם ע"ב קד"ם כולם דב"ן. ונלע"ד שאינו אלא בדעת לבדו, כי משם טפת הזרע לעשות כלי. ותשלום דרוש זה ע"ש איך ע"י החסד הנקרא מגן אברהם מכונן לו ולה בסוד (והו ח"ג עו ע"ב) אתי חסד ופריש גדפיך¹⁸⁵⁴ וזהו פב"פ.

שער לט דרוש יא¹⁸⁵⁵

נחלק לך' סימנים וב' כללים ודברים קטנים מדרוש מ"נ ומ"ד
(א) צ"ע בדרוש מ"נ אם יש ממ"ה או מב"ן או משניהם, אם הוא¹⁸⁵⁶ בב"ן דמ"ה ובב"ן דב"ן, ובב"ן דס"ג וב"ן דע"ב, בין בבחי' הכללות בין בפרטות, ר"ל בע"ב ס"ג מ"ה בב"ן דב"ן לבד. ומה הם המ"נ⁷⁵¹ ומה הכלי המעלה אותם. ומה ההוא רוחא דשדי בגווה, ואם הם בחינות נוספות על ג' כלים שיש בכל ספירה וספירה כנודע, או אינם¹⁸⁵⁷ (נ"א אם הם) זולתם. וכך מהו מ"ד בכללות ובפרטות ואח"כ נבאר הכל¹⁸⁵⁸.

(ב) ענין נשמות בני אדם הבאים מן הנשיקין, ויש באים מזווג תחתון. ונלע"ד שהבאים מהנשיקין הם בחי' אור מקיף, והבאים מזווג תחתון הם בחי' אור פנימי. ולענ"ד נראה¹⁸⁵⁹ שהנשיקין הוא הבל היוצא מן הפה הנקרא מקיף, ואלו הם בחי' נדב ואביהו⁷⁵² ואליהו מקיף הפנימי^{753 1860}.

(ג) ענין העלאת מ"נ דנשמות שיש בניצוצות המלכים שלא נתבררו, ואי אפשר להעלותן אם לא על ידי נשמות שרשיות לכל הנשמות, כמו י' הרוגי מלוכה שהם י' שבטים, והם מעלין אותם למעלה ושם נתקנים. ויש ג"כ כח לכל הנשמות לברר גם הם כפי כח מעשיהם קצת נשמות להעלותן בסוד מ"נ למעלה לתקנם⁷⁵⁴.

(ד) יש ב' מיני זווגים, א' לחיות העולמות חיצון {עו ע"א} שמשם המלאכים, ואז המלאכים⁷⁵⁵ עולין ומעלין מ"נ דחיצוניות וזה כלילה. אך ביום יש זווג פנימי דנשמות¹⁸⁶¹, ואז נשמות הצדיקים מעלין מ"נ פנימיות דנשמות.

(ה) שם בב"ן במילוי המילוי יורשת המלכות מאבא להיות לה מ"ן דשם¹⁸⁶² בב"ן. גם רבוע אחר אדנ"י הם מ"נ שבה, וגם זה יורשת מאבא, וז"א יורש מאמא ע"ב דיודי"ן, ושם מ"ה י"ד ה"א וא"ו ה"א עם י"ד אתוון, ושם בב"ן הזה ושם ע"ב הנ"ל עם ב' כוללים גימ' קכ"ו והוא בז"א, ושניהן גימטריא כונ"ן שמים, כמנין רבוע אדנ"י הנ"ל, וכשמזדווגים ז"נ פב"פ אז נותן ז"א בה גם קכ"ו שלו.

(ו) שם בב"ן מעלה מ"נ, והמ"נ הם מנצפ"ך והם כפולים ה"ח וה"ג, ה' אצבעות דיד ימין וה' אצבעות דיד שמאל, ומ"נ¹⁸⁶³ דזו"ן⁷⁵⁷ הם רוחין ונפשין¹⁸⁶⁴ דצדיקים, ודכינה הם נשמות זו"ן שהם המוחין שלהם, נשמות הפנימיות שבהם, וגם נשמות הצדיקים. פי' נשמה ונשמה לנשמה וגם¹⁸⁶⁵ נשמת הצדיקים¹⁸⁶⁶.

(ז) מ"נ הם מן המלכים דמיתו¹⁸⁶⁷ שבעשייה, והם נתונים תוך הקלי' נוגה¹⁸⁶⁸ דעשייה, וקרובים אליה. וכך מלכים מיצירה קרובים אל הקלי' נוגה¹⁸⁶⁹ דיצירה, וכך בבריאה. והנה יש שם בב"ן בעשייה והוא המברר⁷⁵⁸ בירורי המלכים דעשייה, וזהו ע"י שיתוף נפש מצדיק¹⁸⁷⁰ דעשייה, ויורדין עד המלכים ומוציאין אותן משם, ומעלין אותן עד היצירה, ושם הרוח של הצדיקים יורד עד מלכים שביצירה, ומוציאם משם ומברר משם מה שיכול כפי גודל התפלה או המצוה ההיא, וזה בסיוע שם בב"ן שביצירה, ואז עולין שניהן עד הבריאה, ואז הנשמה עם שתוף בב"ן דבריאה מבררים מלכי הבריאה ועולין עד נוקבא דאצילות, ושם ניתנין ביסוד שלה בסוד מ"נ, ואז יורדין

- מאיר העץ -

⁷⁵¹ עי' לעיל דף מז ע"א אות טו (לש"ו).

⁷⁵² עי' שעה"כ דף יט ע"ג (לש"ו).

⁷⁵³ וכן הוא בספר הגלגולים פרק לה.

⁷⁵⁴ גם הגופים עולים תמיד בבחי' מ"ן (ביאורים ח"ב קב ע"א)

⁷⁵⁵ לעיל כב ריש ע"ד (לש"ו)

⁷⁵⁶ עי' לקמן אות טז (לש"ו)

⁷⁵⁷ עי' זהר ויחי רמה ע"ב (לש"ו).

⁷⁵⁸ עי' חשמ"ל פרק ג' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

החסדים מן הזכר, ושניהן¹⁸⁷¹ מתקנים העולמות¹⁸⁷². וכבר ידעת שיש ח"ח¹⁸⁷³ דאמא ויש ח"ח¹⁸⁷⁴ דאבא, וחסדים דאמא הם גבורות דאבא⁷⁵⁹.

(ח) א"א שיפחתו⁷⁶⁰ מוחין דיניקה פנימי דאמא. והנה להעלות מ"נ צריך עכ"פ שיהיה בו לפחות מקיפי דיניקה דאמא, אך אינו יכול להמשיך רק מחיצוניות דאו"א, וממשיך ו"ק דגדלות¹⁸⁷⁵ לבד, ואף אלו אינם רק מחיצוניות דאו"א. ואם מעלה מ"נ אחר, שיש לו גם פנימי דיניקה דאבא, אז יכול להמשיך גם מחיצוניות דאו"א, ומקבל ו"ק דגדלות דאו"א. ואם מעלה מ"נ אחר שיש לו גם מקיפי דיניקה דאבא, אז ממשיך ג"כ מחיצוניות עתיק, וממשיך י"ס במוחין כולם דגדלות או"א¹⁸⁷⁶.

(ט) יש בבינה שם אהי"ה והוא מתחלף באבג"ד בשם בוכ"ו⁷⁶¹. ואלו הב' שמות נכנסים תוך נוקבא דז"א במוחין דילה בתחלה, והם בחי' מ"ן שבה. וירדו שם ע"י אצבעות יד בינה שהם מנצפ"ך, ותחלה יורדין בג' מוחין דילה כדי שאח"כ בעת הזווג יהיה כח במ"ן שבה שביסוד דילה לעלות ע"י הארת ב' שמות הנ"ל שבמוחין שלה, הנמשך עד היסוד שבה המ"ן והמ"ן אשר שם הוא ב"ן¹⁸⁷⁷ דההי"ן. והנה ב' שמות הנ"ל הוא גימטריא נ"ה¹⁸⁷⁸, רומז אל הנ"ל שיש בה בחי' ג' מוחין, ובחי' שם ב"ן שביסוד הרי נ"ה¹⁸⁷⁹. וגם שם בוכ"ו גימטריא יד"ך, לרמוז ליד בינה הנ"ל שירדה למטה ביסוד נוקבא, וביד זו ירדו ב' שמות הנ"ל למטה במלכות. וגם שם בוכ"ו מהארתו נעשה ונגדלת קומת הנוקבא, כי שיעור קומתה ד"ל, שהוא כמספר¹⁸⁸⁰ הנ"ל, לפי שיש במלכות י"ס, וכל ספי' יש לה ג' כלים הם¹⁸⁸¹ שלשים באמה ארכו, ורחבו ד' באמה של היריעה (זהר ח"ב רלג ע"ב), כמנין ד"ל אותיות במילוי המילוי דאדנ"י.

(י) חיות דז"א המוכרח הוא מוחין דיניקה פנימית דאמא. ואמנם אינו יכול להעלות המ"ן עד היות לו גם מקיף אמא דיניקה, אז הם מספיקים לו להעלות מ"נ. אמנם אינו יכול להמשיך רק {עו ע"ב} ו"ק דמוחין דגדלות לבד. ואף גם אלו יהיה גרועים שלא יהיו רק מחיצוניות דאו"א לבד, וגם לא יהיה לז"א¹⁸⁸² רק ו"ק פנימית דגדלות¹⁸⁸³ דאמא לבד. אך מכ"ש שיכנסו בו פנימית ומקיפים דאבא דיניקה בעת שיכנסו ו"ק דגדלות.

(יא) ב' ידים דא"א יש בהם י' אצבעות, ויש בהם ה"ג מנצפ"ך כפולות, כי הימין כלולה בשמאל ושמאל בימין, ואלו נמשכין ליסוד דבינה, ונעשה מהם כלי דמ"נ העומדין תוך כלי זה, ומן ב' ידים דאמא נעשית כלי היסוד דנוקבא אשר בתוכה המ"נ⁷⁶².

(יב) זו"נ⁷⁶³ הניחו שרשם באו"א שלהם¹⁸⁸⁴, וכל שאר נשמות הצדיקים היוצאין משם הם אחים לזו"ן ואינם יכולין להעלות מ"נ אם לא ע"י זו"ן, שהם הניחו שם שרשם תמיד.

(יג) ביסוד הנוקבא יש ג' שמות אדני גימטריא קצ"ה, וביסוד זה יש חותם אחד והוא מילוי ג' אהי"ה, קס"א⁷⁶⁴ קנ"א⁷⁶⁵ קמ"ג⁷⁶⁶ בהסרת הפשוטים, דהיינו ק"ם ק"ל קכ"ב, עם ג' כוללים גימטריא השמים, וז"ס קצ"ה השמים (דברים ד לב ועי' זהר ח"א א ע"ב). אך¹⁸⁸⁵ הג' אהי"ה עצמן, כולם הם גימטריא חות"ם, וכללותן תנ"ה, ונמשכין מבינה הנקרא אשר⁷⁶⁷, וזהו (תהלים ח ב) אשר תנה הודך על השמים. ובתוך חותם זה יש המ"ן שהוא שם ב"ן.

(יד) שם⁷⁶⁸ ס"ג מעלה מ"ן דבינה, ושם ע"ב מוריד מ"ד דאבא, ושם מ"ה מוריד מ"ד דז"א, ושם ב"ן מעלה מ"נ דנוקבא.

- מאיר העץ -

⁷⁵⁹ עי' כללים ח"ב צד ע"ב ד"ה וסדר עליית ולבדוק אם הוא מוסיף שם משהו יש עליית מעשיה ליצירה וכן מיצירה לבריאה וכן מדומם לצומח ומצומח לחי (דע"ה ח"ב לח ע"ד), הב"ן הזה הצריך תיקון הוא עצם הענין של גלות השכינה (דע"ה ח"ב נד ע"א) מיחוד זו"ן עולים ליחוד לאו"א (דע"ה ח"ב קנו ע"ד)

⁷⁶⁰ עי' שער הכוונות דף יט דרוש א' (לש"ו).

⁷⁶¹ שער הכוונות דף יח ע"ג (לש"ו).

⁷⁶² עי' דע"ה ח"ב קל ע"ב ד"ה ואין להרהר

⁷⁶³ עי' לקמן כלל יט (לש"ו).

⁷⁶⁴ אל"ף ה"א יו"ד ה"א.

⁷⁶⁵ אל"ף ה"י יו"ד ה"י.

⁷⁶⁶ אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה.

⁷⁶⁷

⁷⁶⁸ עי' שעה"כ דף כד סוף ע"ב (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

(טו) בינה נקרא אהי"ה, וחלופו בוכ"ו כמנין יד"ך, שהוא יד דבינה, ובה ה' אצבעות שהם ה' אותיות מנצפ"ך, ומהם נמשכים¹⁸⁸⁶ למ"ן דמלכות. והמ"ן שלה הוא שם ב"ן. ואלו ה' שמות אהי"ה בוכ"ו הם כח הנמשך למוחין שלה, ומשם נמשך כח במ"ן דידה לעלות⁷⁶⁹.

(טז) ע"י התפלות והעבודות שעושין הצדיקים בעולם הזה מוסיפים ומחדשים כח למעלה מידי יום ביומו, ומאירין באצילות אור לאין קץ וערך בכל יום נוסף על חברו.

נשמה לנשמה דבחי' אצילות של הצדיק עולה בחכמה, ועל ידה מתחברים או"א, ע"י שם ע"ב דיודי"ן שהוא חסד עלאה, המזווג זווג עליון ונקרא מזלא. ונשמה דצדיק הבא מבינה מעלה מ"ן דבינה ע"י שם ס"ג ורוח דאצילות מזווג לזו"ן¹⁸⁸⁷ ע"י שם מ"ה, ונפש דאצילות מעלה מ"ן של המלכות ע"י שם ב"ן, באופן שהנשמות של הצדיקים הוא מ"ן דבינה, והנפש הוא מ"ן דמלכות. וכן עד"ז ת"ת ומלכות שהם בני הבינה, הם מ"ן דילה, אלא שהת"ת עולה יותר למעלה בסוד הדעת לחבר חו"ב ע"י שם ע"ב דיודי"ן, והמלכות עולה בסוד מ"ן דבינה ע"י שם ס"ג. ונשמות הצדיקים שהם בני המלכות, הם מ"ן דמלכות עד"ד הנ"ל. ודע שאין נשמות⁷⁷⁰ הצדיקים עולין בבינה בסוד מ"ן בהיותו בחיים אלא ע"י מסירת נפשו להריגה על ק"ה (אך הנפש יכולה לעלות בסוד המ"ן של המלכות ע"י מסירת נפשו למיתה על קיום התורה והמצוות וא"צ הריגה⁷⁷¹)¹⁸⁸⁸.

(יז) רוחא קדמאה⁷⁷² הוא נר"ן של הנקבה שהוא ב"ן ס"ג מ"ה כנודע, והוא רי"ו גבורה, שכל אחד הוא בסוד ע"ב ע"ב ע"ב. ובזווג ב' אז נותן בה ע"ב ממש, שהוא חיה שלה, ואז ראוי לזווג גמור להוליד כנודע, שגם הזכר אינו מוליד עד שיהיה לו חיה שהוא חכמה שבו. אמנם בביאה ראשונה, תמורת ע"ב שלה שהוא חסר ממנה, נותן בה סוד¹⁸⁸⁹ אור זרוע לצדיק (תהלים צז יא), שהוא נעשה נשמה לנשמה שהוא¹⁸⁹⁰ ע"ב של צדיקים.

וצ"ע כי בשלמא בנר"ן¹⁸⁹¹ איקרי שפיר רוח דילה ממש, אשר אח"כ נותן חלק מהם בכל נשמה להלבישה כנודע. אבל ע"ב איך תהיה משמשת בב' בחי', חכמה שבה מציאות החיה { עו ע"ג } { נ"א הנשמה¹⁸⁹² שהוא הולד. ואפשר שבזווג הב' נמשכין שניהן יחד, ע"ב לחיה שלה עצמה, ובתוכה מתלבש וכלול חיה של הולד הנולד. ונמצא עם זה שמהרי"ו¹⁸⁹³ הראשון נמשכו הנר"ן של הולד הנולד, ומתלבשין וכלולים תוך רוחא קדמאה דילה הכולל נר"ן שבה. ונמצא⁷⁷³ שבב' זווגים נגמר הולד, ואפשר שזה שאמרנו בדרושים דלעיל⁷⁷⁴, שלכל ולד צריך ב' זווגים, ובזה יובן שאי אפשר לעלות¹⁸⁹⁴ מ"ן, שהם בחי' חיה של הולד, עד שיכנוס רוחא קדמאה¹⁸⁹⁵ שלה, יען כי בתוכה באים נר"ן של הולד⁷⁷⁵.

גם תבין איך משם ולמעלה כשבא נשמת הולד, בא תחלה מלובש בנשמה שלה. ונמצא כי הנר"ן של הולד לבד באים מלובשים תוך נר"ן שלה הנקרא רוחא קדמאה. ואחר כך באה חיה של הולד מלובשת בחיה שלה. ואלו הם בחי' אור מים רקיע ק' ברכאן⁷⁷⁶ הנ"ל.

ועדיין צ"ע שהחיה של הולד נקרא אור ואינה מתלבשת, וא"כ איך באתה מלובשת תוך חיה¹⁸⁹⁶ של אמא. ואפשר שבאה כלולה בה, ואחר כך נפרדת ממנה ואינה מתלבשת. או אפשר שזה בנשמה לנשמה, ונר"ן¹⁸⁹⁷ של הולד שמצד הנקבה כנ"ל. אך כל הד' בחי' שיש אל הולד מצד הזכר, אז הוא אור החסד הזכר עצמו ואינה מתלבשת. אלא שצ"ע שא"כ הזכר מזריע ב' טפות, א' טפת נשמה וחיה של נקבה, וב' טפות¹⁸⁹⁸ נשמה וחיה של הולד. גם נלע"ד שבחי' הד' הנקרא אור זרוע לצדיק, נמצא שהוא חיה שלה. אלא שכיון שהיא נקבה, לוקחת נשמת הצדיק במקומו, ואז בזווג הב' נותן לה חיה לולד¹⁸⁹⁹ הצדיק עצמו. ונמצא שהחיה שלה עצמה היא בחי'

- מאיר העץ -

⁷⁶⁹ עי' דע"ה ח"ב קל ע"ב ד"ה ואין להרהר

⁷⁷⁰ עי' פע"ח שער נפילת אפים פ"ד ושם פרק ו' סמוך לסופו (לש"ו)

⁷⁷¹ עי' שעה"כ שמקיימים את זה במחשבה בקריאת שמע?

⁷⁷² עי' כלל כ' בהגהת השמ"ש (לש"ו).

⁷⁷³ והוא ג"כ בחי' הזכר שבה כמ"ש במלכים פ"י במ"ק ח"א נג ע"ד (לש"ו).

⁷⁷⁴ דף סז סוף ע"ד (לש"ו).

⁷⁷⁵ עי' מ"ד ומ"ן דרוש י' ושער רהקודש דף נ ע"ב (דע"ה ח"ב קמ ע"ד), סמ"ב דע"ב מהנר"ן שבו והוא הרוח קדמאה הניתן מאבא ליאמא בביאה ראשונה לעשותה כלי כי הוא מחלקי הנר"ן דהנוק'

עצמה (ביאורים ח"ב סג ע"ב)

⁷⁷⁶ דף עב ריש ע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

אור זרוע לצדיק לפי שהוא בחי' זכר הנקרא חיה, שהוא בחינת זכר שבנקבה, ולכן אמר שהם עצמן מזדווגים עם המלכות, והבן זה⁷⁷⁷.

(יח) הגבורות¹⁹⁰⁰, כשהם עדיין בדעת הזכר, וניתנין¹⁹⁰¹ לנוקבא בזווג⁷⁷⁸ נקראים דכורין, והם גדולים מהחסדים. אך כשניתנין¹⁹⁰² לנוקבא לצורך תקון פרצופה עצמה, ואח"כ היא מעלה אותה בבחי' מ"נ, אז הם נקבות גרועים מהחסדים.

(יט) יש נשמות בני אדם שבאים מזווג או"א דאצילות, והם אחים קטנים לזו"ן שהם אחים הגדולים, מהם שיצאו בראשונה קודם להם, ובצאת אלו האחים הגדולים מיסוד אמא בסוד לידה הניחו שרשם למעלה, ולכן א"א שאמא תעלה מ"ן לגבי אבא אם לא שיעלו שם זו"ן שהניחו שרשם שם¹⁹⁰³, ואז ע"י האחים הגדולים האלו שהם זו"ן, יכולין הנשמות שהם האחים הקטנים, להתחבר עמהם ולהעלות באמא מ"ן. אך לא הם לבדם אלא על ידי {עו ע"ד} שיתחברו שם¹⁹⁰⁴ זו"ן, ויעלו זו"ן עמה.

¹⁹⁰⁵(כ) דע כי ד' בחי' נמשכין אל המלכות: א', הוא ענין הנפש אשר לה, שנותן היסוד של הזכר בה כדי שתוכל לעורר מ"ן בעת הזווג, כי ע"י הנפש ההוא נעשית כלי. הב' והג', הוא בחי' הרוח והנשמה שנותן בה, הם שם ס"ג ומ"ה. הד', מ"ש בפ' תרומה (קסו ע"ב) דרש בריה דרב ספרא על פ' אור זרוע⁷⁷⁹ לצדיק, שהנה נשמות הצדיקים הם עצמן מזדווגים עם המלכות⁷⁸⁰, והם עושין נשמות, כמ"ש (בראשית יב ה) ואת הנפש⁷⁸¹ אשר עשו בחרן. והנה רוב הזווגים הנעשי' בזמן הגלות הוא באופן זה. והנה אלו הד' בחי' (מילוי ד' אותיות שם ב"ן)¹⁹⁰⁶ הנ"ל, והד' נכללים בבחינה ראשונה שהיא הנפש, והיא כוללת כל¹⁹⁰⁷ המילוי, והוא הנקרא נפש. נמצא שזה המילוי כולו בכללו בבחי' נפש, אך בו נפרטים¹⁹⁰⁸ דרך פרט כל הד' בחי'⁷⁸².

שער לט דרוש יב⁷⁸³¹⁹⁰⁹

דע שתחלה לוקח ז"א מ"ה וב"ן שהוא כללות רוחא דבגוה⁷⁸⁴ דבינה, שהם ב' הויו"ת פשוטות גימטריא ב"ן, והם חו"ג שבדעת שלו. והחסדים מגדילין גופא דז"א כנודע, ואלו הם לצורך עצמו. וה"ג נשארין ביסוד שלו, אך הארתן לבד יוצאין דרך אב"א ומגדילין גופא דנוקבא לצורך גופה ועצמותיה. ואח"כ נותן לה בביאה ראשונה הה"ג עצמן, ועכ"ז יש בהם כללות מ"ה וב"ן שהם חו"ג, ואלו אינם לצורך גופא דילה, אלא הם חיותה ונפשה, והם פנימותה ורוחניותה. ואז נמשך נפש בה, ונשארין אלו הה"ג¹⁹¹⁰ בבחי' רוחא, והוא הכלי המעלה מ"ן, ועיין מאד¹⁹¹¹ איך המ"נ הנזכר הם מנצפ"ך ה"ג, אך הכ"ב אתוון הם כלי הנ"ל, גם ע"ש איך שהכ"ב אתוון הם דלת א' וחצי כלי, ומנצפ"ך א' חצי מ"ן¹⁹¹², ואלו נוטלת אותם בהיותם בסוד אב"א מהארת הגבורות, ואח"כ בעת נסירתן¹⁹¹³ לוקחת המוחין שלא ע"י ז"א, ואז לוקחת כ"ב אתוון אחרות ונשלם הכלי. גם לוקחת מנצפ"ך האחרים שרשים עצמן ואינם הארות בלבד, ונשלם גם מ"ן והם י' דמים כנזכר בליל פסח (שעה"כ פסח א), והם השני¹⁹¹⁴, ה' דמים טהורים גבורות ממותקות, והראשונים ה' דמים טמאים גבורות בלי מיתוק. וצ"ע ששם נתבאר⁷⁸⁵ בליל פסח שהם לבושי החו"ג, וצ"ע. גם צ"ע מה נתחדש⁷⁸⁶ בביאה ראשונה, שהרי כבר נשלם הכלי בעת הנסירה וגם המ"ן.

- מאיר העץ -

⁷⁷⁷ הוא לעיל תינו"ק רפ"א ועי' שער הגלגולים הק' יח ולקמן סוף שער דרושי אבי"ע ושער המצות כ"ז ע"א וספר הליקוטים כה ע"ג וצ"ג עמוד ג' ד' ומאמרי רשב"י ריש אד"ר ושער הכוונות דרוש א' דציצית ועי' ביאור דברים הללו במקדש מלך (דף כ ע"ב) ח"א על הזהר בראשית דף ה סע"ב ודף ו' רע"א ד"ה מרחוק ובספר שמן משחת קדש כח ע"ג (לש"ו)
⁷⁷⁸ לעיל דף מז באמצע ע"ג (לש"ו).

⁷⁷⁹ לעיל מז ע"ג (לש"ו).

⁷⁸⁰ עי' הערה 777.

⁷⁸¹ זהר ח"ב קסח [קסו] ע"ב (לש"ו).

⁷⁸² סמ"ב דע"ב עצמו מהנר"נ שבו והוא הרוחא קדמאה הניתן מאבא ליאמא בביאה ראשונה לעשותה כלי כי הוא מחלקי הנר"נ דהנוק' עצמה (ביאורים ח"ב סג ע"ב)

⁷⁸³ עי' לעיל ד ע"ב עד דרוש ח' (לש"ו).

⁷⁸⁴ שער הפסוקים דף ט ע"ג סי' כא (לש"ו). מיקום אולי זה המשך הערה הקודמת.

⁷⁸⁵ שעה"כ דף עט ע"ג (לש"ו).

⁷⁸⁶ עי' לעיל דף ק באמצע ע"ב (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ונחזור לענין, שאלו חו"ג הנ"ל היו בתחילת האצילות, ואלו נשארין תמיד שם החסדים בז"א בסוד כלי מ"ד, וה' גבורות בנוקבא בסוד {עז ע"א} כלי מ"נ. ונלע"ד שהענין (הוא כי אם הוא¹⁹¹⁵)¹⁹¹⁶ בבחינת הזווג החצון (דמנצפ"ך)¹⁹¹⁷ הם בחי' מ"ן עצמן, כי הכ"ב אתון הם הכלי כנ"ל. אך לזווג הפנימים, נעשית אותן המ"נ שהם ה"ג (מנצפ"ך)¹⁹¹⁸ נפש שבה בחי' כלי לבד. ומה שמושך¹⁹¹⁹ אח"כ יהיו מ"נ חדשים אחרים. ונמצא שאלו הראשונים נעשו להם בחי' כלים להוריד מ"ד לקבל המ"נ, אך המ"ד ומ"ן עצמן הוא שחוזרים או"א להזדווג שנית, ונותנין להם ב' עטרין אחרונים¹⁹²⁰, מ"ה וב"ן, חו"ג חדשים, ואלו מתפשטים בהם ע"ד הראשונים, ואז הם ג"כ מזדווגים, והנוקבא מעלה מ"ן שהם גבורות חדשות שנתפשטו בה, והזכר מוריד ה"ח חדשים. וכל זה מבחי' ¹⁹²¹ כלים הראשונים, מ"ד ומ"ן הראשונים שנעשו כלים כנ"ל אל אלו החדשים. והראשונים נקראו כלים, ואלו נקרא מ"נ ומ"ד, ואז מצטייר הולד בנוקבא ויוצאת נשמה חדשה שהם לפנימית העולמות.

ודע שאי אפשר לצאת נשמה מאלו מ"ן ומ"ד חדשות אם לא שיבא מלובשת תוך הארת הכלים הנ"ל הנעשים מחו"ג הראשונים, וזה לבוש הנשמה הנקרא אלוה⁷⁸⁷ כנודע. ואלוה הוא לבוש הכלי שהוא חו"ג¹⁹²² הראשונים. וחות"ם ואלוה עולה תצ"ו כמנין מלכות, לרמוז שהוא כלי מלובש באלו הב' לבושים, אלו"ה מאבא וחותם מאמא, שהוא ג' אהי"ה. ומשם יוצאת הנשמה שהוא בפנימיו' שהם חו"ג הראשונים¹⁹²³, וזהו אלוה⁷⁸⁸¹⁹²⁴. וכן יש לבוש מאמא והוא החותם, ועשיית לבוש זה הוא עצמו מציאות העלאת מ"ן. ודע שהלבוש הזה הוא גדול מהחדשים, לכן נמשך עמו בסוד (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו יפרוש כנפיו יקחחו, לשמור את הבנים, ולכן הוא המעלה אותן אח"כ בסוד מ"נ, את הנשמה שהרי הם מעלין אותן, והם בעצמן¹⁹²⁵ אין בהם כח לעלות. נמצא שהכלי גדול מהמ"ן, ושהכלי הוא כח¹⁹²⁶ עצמות אב ואם עצמן להוליד את הבנים ענפיהם, ומלבישין אותן לשומרם, והבן מאד ענין העלאת מ"נ ע"י הכלי איך הוא, שהוא התלבשותם ע"י הלבוש הזה דנוקבא, וזה תכלית ביאור זה ושמרהו.

וגם דע כלל אחר נמשך עם זה ושמרהו, שכל אלו החדשים נעשים בחי' נשמות ואינם נשארין בזעיר¹⁹²⁷ ונוקבא רק לצורך הבנים שהם הנשמות, לכן בכל פעם צריך זווג מחדש, כי כלה ונפסד וחוזרין להמשיך לבנים אחרים.

ודע* שכל זה הרוחא דשביק בה הוא בזווג התחתון, שהוא נמשך מהתפשטות החסדים דז"ת¹⁹²⁸ בגופא. גם יש זווג אחר עליון והוא בג"ר ממש בז"א¹⁹²⁹, ונקרא נשיקין קדמאין¹⁹³⁰. וגם אז נשיקין קדמאין הם רוחא דיהיב בגווה בג"ר, ונעשה כלי אל הנשיקין החדשים שהם מ"ן. ויש מלאכים ונשמות מן הנשיקין וכן מזווג התחתון. ונלע"ד שבזה יוכרח מ"ש במ"א שיש רוחא בחצונית לצורך המלאכים, וזה בג"ר ובז"ת. ויש רוחא בג"ר וז"ת בפנימיות לצורך נשמות, וא"כ אין לפרש שהפנימית הם ג"ר וחיצונית הם ז"ת, רק כל י"ס יש בהם חיצונית ופנימית {עז ע"ב} וזכור זה.

* אך צ"ע שהרי הראשונים הם החצונים, והחדשים הם הפנימים, ואיך הראשונים גדולים מהם. ונלע"ד שיש רוחא בין בחיצונית ופנימיות, וכולן מן הראשונים, וחדשים הם ג"כ בחיצונית ופנימיות. וא"כ הרוחא דחיצונית נעשה לבוש אל החדשות דחיצונית, ורוחא בפנימיות נעשה לבוש אל החדשות פנימיות. ואם כן יצטרך ביאה ראשונה פנימיות לעשותה כלי, וכן ביאה ראשונה דחיצונית לעשותה כלי. גם אפשר שהפנימיות שהם נשמות צריך חדשות, אך החיצונית שמשם נמשך חיות לבד א"צ בחדשים בכל פעם, לכן א"צ להעלות מינה¹⁹³¹ מ"ן, אלא לפנימיות בק"ש ולא לחיצונית כנזכר שם בפ"י¹⁹³² ע"ש, והדבר שקול וצ"ע¹⁹³³.

והנה המ"נ שהעלה¹⁹³⁴ המלכות בק"ש¹⁹³⁵ לז"א הם לצורך נשמות פנימית הם הנשמות¹⁹³⁶. והמ"ן דאמא עלאה הם לצורך שימשכו מוחין דגדלות פנימית¹⁹³⁷ לזו"ן. וכבר נתבאר פרטים אלו בשער הזווגים שיש ב' מיני זווגים באו"א, א' חיצון וא' פנימי, ודע שזווג זה הפנימי אינו תדיר. והנה בזווג החיצונים דאו"א אז ההוא רוחא קדמא מספיק להעלות מ"ן מהחו"ג החדשים לצורך חיות לבד, כי ההוא רוחא קדמא הוא שורש זו"נ הנשאר תמיד

- מאיר העץ -

⁷⁸⁷ עי' לעיל הערה 709.

⁷⁸⁸ כחחת"נ שהם חסדים כתר הוא יחידה דחסדים וחכמה חיה דחסדים וחסד נשמה דחסדים [וזהו מה שהאמצעי והפנימי דחסד הוא שם אלו"ה כמ"ש בער השמות פרק ג' כי הוא עיקר סוד הנשמה כמ"ש כאן ובסבא משפטים צו ע"ב] ת"ת רוח דחסדים ונצח נפש דחסדים (כללים ח"א סז ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

למעלה. אך בזווג הפנימים דאו"א שהוא להמשיך נשמות חדשות דפנימית, צריך שגם המוחין פנימים דזו"ן יעלו למעלה, ואז הם המעלין מ"ן שהם החו"ג חדשים פנימים לצורך נשמות, יען שזווג זה נפסק וצריך שזו"ן עצמן יעלו המ"ן. והנה ז"ת דאו"א¹⁹³⁸ והם ישסו"ת, ויש בהם ג' בחי': א', עצמות¹⁹³⁹. ב', הוא הכלי המעלה מ"ן שבהם. ג', הוא המ"ן עצמן. ותחלה מקבלין זו"ן משם הארת¹⁹⁴⁰ שהם מוחין דיניקה המקיפין דאמא ופנימים דאבא הנזכר שם. ודע שכיון שיש לו מקיפין⁷⁸⁹ דיניקה דאמא יכול להעלות מ"ן לצורך הגדלות של הפנימים, ואלו מוחין דיניקה שהם מקיפין דאמא נמשכו להם מזווג חיצוניות או"א שהם ישסו"ת בלי שיעלו המ"ן לשם, כי שם אלהים שהוא בחינת היניקה הוא חיצוניות העולמות, ומוחין דגדלות הוא פנימית הם הויו"ת ע"ש.

וצ"ע שהרי זווג החיצוני יש בו ג"כ נשיקין מג"ר וזווג תחתון מז"ת, וכך פנימית, וא"כ בין בחיצוניות בין בפנימית יש גדלות. ואפשר שכל זמן שאין להם רק מוחין דגדלות דיש"ס ותבונה נקרא גדלות דחיצוניות⁷⁹⁰, וכבר קדם להם יניקה ועיבור, וכשלוקחין גם מוחין שניים דקטנות ב' דאכדט"ם, וגדלות ב'¹⁹⁴¹ דאו"א עלאין דחג"ת¹⁹⁴² אז הוא פנימית, ונמצא שיש עיבור יניקה ומוחין בחיצוניות, והם כשלוקחין מי"ש"ס ותבונה. וכן יש להם עי"מ דפנימית, והם כשלוקחין מאו"א עלאין. גם אפשר לומר שיש"ס ותבונה הם חיצוניות דאו"א, ויעקב ורחל [בהיותם קטנים הם חיצוניות או"א ויעקב ורחל וכר']¹⁹⁴³ השנים יחד בהיותן קטנים הם החיצוניות דזו"ן, ואלו הם ישורון ורחל חיצוניות זו"ן, וכל זה צ"ע.

(נכתב על הגליון: כמו שזו"ן הניחו שרשם גו אמא עלאה בצאתם משם, ושרשם הוא האי רוחא דשביק בגווה, כן כל נשמות הצדיקים היוצאין או מבינה או ממלכות מניחין שם שרשם בסוד רוחא דבגווה¹⁹⁴⁴, והבן זה היטב איך הנשמות היוצאות אח"כ הם מתלבשות בההוא רוחא דז"א, ובההוא רוחא דנשמות שקדמו אליהם. ונמצא כי שורש מ"ה וב"ן הוא כלול בההוא רוחא דנוקבא בין בבינה בין במלכות, אלא שעיקרו ב"ן דגבורות, ובזכר הוא להיפך כי רוח דאבא הוא ביסוד דיליה או בז"א עיקרו מ"ה דחסדים, ואחר כך בזווג פב"פ אז נותן בה חסדים דמ"ה עצמן. ע"כ על גליון)¹⁹⁴⁵.

שער לט דרוש יג¹⁹⁴⁶

תרין עטרין הם חו"ג, והם ע"ב ק"ל, ע"ב חסד ק"ל גבורה. ואם תחבר כ"ו של הוי"ה ול"ב נתיבות חכמה וע"ב הנ"ל יהיה ק"ל בזכר, כמו ק"ל בנקבה. אך להיותו דכורא {עז ע"ג} נקרא בשם ע"ב לבד. ועיין לעיל¹⁹⁴⁷ (שער אנ"כ פרק ג') כי ע"ב ק"ל הם כולן אחוריים והם זווג דאב"א (נ"א והם חו"ג דאבא)⁷⁹¹¹⁹⁴⁸.

ונבאר ענין זווג ז"א ורחל, שהם אדם⁷⁹² וחוה העליונים¹⁹⁴⁹ אחר חטא אדה"ר⁷⁹³. שהנה בעלות רחל למעלה, לקחה מקום לאה כי לאה נשלמה למעלה פרצופה וכולה יושבת באצ"י¹⁹⁵⁰, ואז לוקחת גם את המ"ן דביסוד לאה בהלוואה¹⁹⁵¹, ונזדווגה עם ז"א, ואז הוא נותן בה אותן ג' גבורות פחות שלישי שנתפשטו בו, והם מגולים בסוד מ"ד. ואע"פ שנתמעטה ממקומה, עכ"ז נשארה באצילות, ועתה היא בבריאה, ולא נתפשטו בה לא החסדים ולא הגבורות, ואין ביסוד שלה מ"ן עדיין כנ"ל. לכן הוא מעלה אותן הה"ג דביסוד לאה שהם מ"ן, ויצא משם קין. ואח"כ חזרה להזדווג עמו שנית ואז נותן בה שארית הגבורות אשר נתפשטו גם הם בו אחר נתינת הגבורות הראשונים בסוד זווג, ועתה הוא נותנם בבחי' מ"ד, וגם היא לוקחת ה"ח שהיו¹⁹⁵² בו"ק לאה, וכשרחל לוקחת ה"ג שביסוד לאה, אז נתפשטו וירדו שם החסדים כולם ביסוד לאה. ועתה לוקחם רחל, והיה בה בסוד מ"ן, ויצא הבל. אח"כ חוזר להזדווג שלישי וזווג נותן הוא מ"ד מכל

- מאיר העץ -

⁷⁸⁹ עי' לעיל דף עו כלל ח' ויר"ד (לש"ו).

⁷⁹⁰ עי' שעה"כ דף פ ע"ב ד"ב (לש"ו) פח ע"ד (דע"ה ח"ב קה ע"ד). כל קטנות ראשון וגדלות ראשון הם רק בישוס"ת וכל קטנות שני וגדלות שני הוא רק באו"א עלאין (דע"ה ח"ב קה ע"א). כאשר מקבלים מיסוס"ת בגדלות שהוא מהג"ר דישסו"ת הוא גם מאו"א עלאין (ביאורים ח"ב עד ע"ב) וע' שער ז"א סוף פרק ב' א' & שאז או"א וישסו"ת מתאחדים למציאות אחת.

⁷⁹¹ קשה להבין ב' הגרסאות. עי' גר"א בת"ז עב קל ואמר בתז"ח (לז ע"ב) שהמה אחוריים דפשוט ומילואו והענין כי הנוק' היא נבנית מא

⁷⁹² עי' מבר"ש דף קמא ע"א [נה ע"ב וע"ג] ש"ו ח"א פ"ט ויר"ד ותבין (שבח) - מיקום. ועי' שעה"פ ד ע"ב או ג'?

⁷⁹³ עי' מבר"ש דף קמא ע"א ש"ו ח"א פ"ט ויר"ד ותבין (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ה"ח וירדו ונתפשטו קצתן אחר צאת הגבורות משם, ולהיותן בחי' מים יכלו כולם לצאת עתה אע"פ שקצתן לבד נתפשטו בו, ורחל העלה מ"ן הרשימו של החסדים הראשונים כי הגבורות אינם מניחין כ"כ רשימו כמו החסדים*.

*ונלע"ד שזה מובן במ"ש כי הרשימו הוא מל', ולכן המל' החסדים¹⁹⁵³ יש בה ממש, אבל ה"ג¹⁹⁵⁴ אין בהם כ"כ הארה. וגם תבין מכאן שה"ג וה"ח היורדין מהדעת¹⁹⁵⁵ והניתנין לנוקבא בסוד זווג הם מ"ד¹⁹⁵⁶ ונתנין לנוקבא לתיקון גופה, ויורדין ביסוד אח"כ הם מ"ן. גם תבין שכל¹⁹⁵⁷ זמן שלא כלו המ"ן והמ"ד אינם באים אחרים חדשים לצרכו ולצרכה למ"ד בו ולמ"ן בה¹⁹⁵⁸.

ונבאר ענין אורות זכרים ונקבות בין בחסדים בין בגבורות. והענין צריך שתדע ענין הדעת דז"א, שהנה כל הטפות של הזווג ממנו נמשכין, שהרי תחלה מזדווגים בחינת מוח החכמה עם מוח הבינה, והם ממשיכים הטפה אל הדעת שהוא המכריע ביניהן וכלול משניהן, מוח החסדים ומוח הגבורות למוח¹⁹⁵⁹ הדעת, ואם כן הטפה אינה נמשכת אלא ממוח הדעת עצמו והבין זה. נמצא שכל הנשמות אינן באים אלא מהדעת, או מהחסדים שבו או מגבורות שבו כמ"ש. ודע שהז"א יש לו ג' מוחין שהם חב"ד, והדעת כלול מחו"ג שלקחם מחו"ב. אח"כ שורש¹⁹⁶⁰ עטרא דחסד נשאר שם בדעת כולה, ויורדין ממנה בחינת ה"ח של התפשטות ה"ק⁷⁹⁴ שבו כנודע, ואח"כ כללותן יורדין ביסוד שבו. ואמנם גם שורש העטרה דגבורה נשאר בו, דאל"כ יהיה גם דעת האיש קל כשל נקבה. ואח"כ לא זו בלבד אלא גם נמשכין ומתפשטין ממנו בחי' ה"ג בה"ק וכללותן ביסוד ג"כ, באופן שהז"א יש לו תרין עטרין, ואח"כ יוצא הארה מעטרא דגבורה שנשאר שרשה בדעת ז"א והולך אחורי הז"א בנקב {עז ע"ד} הנקוב במקום החזה⁷⁹⁵, ועברה אל האחור כנזכר באדרא נשא (דף קמא ע"ב), שאז הגבורות הולכין אליה דרך הנקב כנ"ל, ובהם נתקנת גו¹⁹⁶¹ גופא, הם גבורות הנקבות כאשר מעלה אותן אח"כ בבחינת מ"ן. וכן אפילו החסדים העוברים אליה לבנין גופא כנודע הם חסדים נקבות הנשארים בז"א עצמו, ואח"כ נותן לה¹⁹⁶² בעת הזווג ע"ד הנ"ל בקיין והבל, וכל אלו הם זכרים בין חסדים בין גבורות.

גם טעם אחר, שהרי שורש אלו הב' עטרין הם ב' זרועות דא"א כנודע, ושם הם זכרים, וע"כ ברדתם למטה בעודם בזכר נקרא זכרים, ובהיותן בנוקבא נקרא נקבות. גם טעם אחר לכל בחי' שיש בכ"מ שיהיה, שהנה כאשר אור העליון מתפשט, אם הוא מקום שאינו עובר דרך מחיצה נקרא זכר, וכן ז"א מקבל אורותיו היוצאין מגולים מתוך היסוד דאמא אשר בחזה שבו, והם עדיין ממש כמו שיצאו ממוח האב, ולכן אפילו הגבורות שבו זכרים הם. אבל כאשר האור עובר דרך מחיצה, שנוקבת האור ויוצא דרך המחיצה דמיון אור היוצא לנוקבא דרך נקבי מחיצות גופא דז"א נקרא נקבות, כי הוא יוצא דרך נקבים, וגם שנחלש כחו כנקבה⁷⁹⁶ בעוברו דרך נקב בלי ספק, וזהו עיקר הפי' בענין זה כי חלישת כח הוא להיותו יוצא דרך נקב¹⁹⁶³, ובודאי אין חלישות רק בסבת עוברו¹⁹⁶⁴ דרך מסך הנקבים¹⁹⁶⁵, וזה נקבה נקב ה'⁷⁹⁷, שהוא מלכות הנקרא נקבה ונקרא ה' כנודע (זהר ח"א עט ע"א).

שער לט דרוש יד¹⁹⁶⁶

ודע כי תחלה אמר לי מורי זלה"ה כי מן הדעת דא"א המתפשט בו"ק דא"א כנ"ל דרוש א', הנה ממנו נעשה ב' דעות דאו"א, ומן חצי עליון דת"ת דא"א נעשו ב' גופים דאו"א, מחסד שבהם עד מלכות שבהם באופן זה, כי הלא הת"ת הוא סוד ו' כדלקמן. כי הנה נודע בסוד (ישעיה ו ג) וקרא זה אל זה, כי בת"ת יש י"ב פרקין כמנין זה, והם סוד ו' שבת"ת, שבמלואו הם ב' ווי"ן, ו' גדולה ו' זעירא. הנה הת"ת הוא ו' גדולה, והענין שהוא כולל ו"ק שבו, והוא כנגד ו' פרקין שיש בב' זרועות. והיסוד נקרא ו' זעירא כי גם בו כללות כל הו"ק, והם ג"כ כנגד ו' פרקין שבב' שוקיים, שהם נו"ה, כנזכר פ' נשא (דף קמג ע"א) וצדיק יסוד עולם דכליל שית בקרטיפא חדא⁷⁹⁸, וכן בפרשה בראשית (דף מד ע"ב) וז"ל האי רוחא אתכליל בשית וקיימא בשית כו'⁷⁹⁹,

- מאיר העץ -

794 הרב אמר כאן רואים שיש ה"ג מתפשטים בז"א שונה ממש"כ בשער הצלם

795

796

797

798 תרגום:

799 ז"ל בשלימות:

מאיר העץ – ח"ה

והוא מובן עם מ"ש. אמנם נוסף לך ביאור בזה והוא באומרו אתכליל וקיימא, והענין כי הנה כשתמנה מלמטה למעלה מהיכל לבנת הספיר עד היכל הרצון הוא ו' היכלות. והנה אלו ההיכלות הם עולים ונכללים תחתונים בעליונים, עד שנמצא כשעולים עד היכל הרצון אז היכל הרצון אתכליל בשית, שכולן עולין ונכללין בתוכו כנזכר שם, שההיכלות עולים ונכללין זה בזה ובבחי' זו אמר אתכליל בשית ואמנם הוא עצמו נחלק לו' חלקי' כנ"ל כי הוא בחי' ו' ואז כל הו' היכלות נחלקין בו' חלקים שיש בו, ולבחי' זו אמר וקיימא בשית, כי הוא בעצמו מתחלק וקאי' תמיד בבחינת ו' חלקים, שהם השרשים של הו' היכלות הנמצאים תמיד שם בתוך הת"ת שהוא היכל הרצון. אך הה' היכלות תתאין נכללין בו בעת העלייה ולא קיימין תמיד תמן, וזו הבחי' ג"כ יש ביסוד ו' {עח ע"א} זעירא.

והנה זו הו' הגדולה שבת"ת דא"א נחלקה לב' ונעשה ג' ג', כי ג' חלקים הראשונים שבו שהוא עד טבורא הם לאו"א, וג"פ תתאין דת"ת הם כתר דז"א. והנה אלו ג"פ הנשארין לאו"א נחלקים באופן זה, כי חצי ת"ת העליון שנתחלקו הם ג' חלקים חצי הו', בהכרח הוא שאע"פ שיתחלק בהכרח שימצא כל בחי' הו' בחצי ו' העליון, כי כן הוא בכל העולמות העליונים, שאע"פ שמתחלקים נשאר כח הכל באותו חלק כנ"ל. נמצא כי ג' חלקים אלו הראשונים נעשין בצורת ו' אחת, וכשתמלאנה כזה וא"ו, הם ג' אותיות, שהם עצמן הג' חלקים שבחצי עליון של ת"ת, באופן שהוא וא"ו, ואינו אלא ג' חלקים. והנה החלק העליון שהוא ו' ראשונה, ממנו נעשה גופא דאבא, ומו' אחרונה גופא דאמא, ומאות א' שבאמצע הוא"ו נעשו ב' יסודות דאו"א, ולכן הושמו היסודות באמצע הוא"ו, כי הם המיוחדים את שניהן, וע"י מזדווגים. אמנם אח"כ שמעתי ממורי זלה"ה באופן אחר, והוא כי אלו הג' חלקים שיש בחצי העליון דת"ת דא"א, הב' חלקים הראשונים מהם נעשה לאו"א ב' דעות, והחלק הג' ממנו נעשים כל ב' גופים דאו"א.

וכדי שתבין ענין זה היטב איך מחלק הג' מספיק לב' גופים דאו"א, נקדים לך הקדמה א',¹⁹⁶⁷ דע כי יש ב' מיני זווגים, הא' נקרא נשיקין, והב' הוא זווג ממש. ונודע שקודם זווג תחתון הגופני צריך שיקדים אליו זווג העליון רוחני שהם הנשיקין בסוד (בראשית כט יא) וישק יעקב לרחל, ומבשרינו נחזה אלוה, שתחלה מקדים הנשיקה ואח"כ הזווג. ואמנם גם הנשיקין הם בסוד זווג, ולכן מצינו בגמרא שנקרא זווג בלשון דבור שהוא בפה, כמ"ש במס' כתובות במשנה (כתובות יג ע"א) ראוה מדברת עם א' אמרו לה מה טיבו של זה, ויש מאן דאמר בגמרא שפירש מאי מדברת נבעלת ע"ש. גם הפסוק קורא הזווג בל' אכילה, כמ"ש (משלי ל כ) כן דרך אשה מנאפת אכלה ומחתה פיה וגו' והבן זה. גם בזה תבין מ"ש (נדה טד ע"ב) ה"ד לאלתר כגון שהרוק בתוך פיה, פי' כשאדם מזדווג עם אשתו, אז בהכרח מתמצה הרוק ומתהווה בתוך פיהם, והוא קודם אל הזווג, והוא סימן לו. ואמנם להיות זה הזווג עליון ורוחני מאד, לכן בתחלה מקדים זווג נשיקין לזווג תחתון. והענין כי תחלה מתעוררים ג"ר באדם להזדווג שהם בחי' ג' מוחין דברישא, ומוציאין הטפה ההיא מזווג הנעשה על ידיהם, ואחר שהנוקבא העליונה שהיא בינה שבראש נטלה הטפה מסוד¹⁹⁶⁸ זווג, אז מורידה למטה ביסוד וחוזרת לצאת אל הנוקבא. נמצא שבתחלה מזדווג האדם מניה וביה להוציא הטפה שלו ממוחין שלו, ואח"כ יורדת עד היסוד בו, ואז נותנה לאשתו ביסוד שלה.

וענין זווג זה העליון דנשיקין הוא באופן זה. דע כי הנה נודע שכל ספירה כלולה מי', והנה חכמה דא"א הוא סוד מוחא סתימאה דיליה ויש בה י"ס, ונתפשטו¹⁹⁶⁹ כולם ברישא לתודיה, והיסוד שלה הוא החך חכמה, וז"ס ח"ך מ"ה. והמלכות שבה הוא הגרון⁸⁰⁰. ואמנם גרון זה נקרא בינה בערך שאר הגוף⁸⁰¹ כנודע, שתחלת הגוף הוא מחסד ולמטה, וא"כ סיום הראש שהוא הגרון נקרא בינה, והוא המלכות והנוקבא של חכמה שהוא מ"ס. ומזדווג החכמה {עח ע"ב} עמה בסוד הח"ך שהוא היסוד עם הגרון שהוא מלכות הנקרא בינה כנ"ל*.

*¹⁹⁷⁰מ"ק. דע כי סוד אחע"ה בגרון כנודע מאדר"ז והם בבניה, והם גימטריא אג"פ. גיכ"ק בח"ך והם בחכמה, אותיות ח"ך מ"ה. גיכ"ק גימ' נג"ף, ואלו הם שמות קדושים. גם שמעתי ממורי זלה"ה באופן אחר, והוא שהחכמה עצמה הוא הח"ך, והגרון היא הבינה, ולשון הוא המכריע בנתיים והוא הדעת שבין חכמה לבינה, שהוא ברית הלשון כנזכר

תרוגם:

⁸⁰⁰ א"א שהוא המו"ס הוא כללות הגלגולתא (כללים ח"ב ח ע"ד).

⁸⁰¹ כל חלל הפה עם הגרון הוא כולו סוד בינה עי' גר"א בתז"ח כ ע"א בריש ד"ה גו תהומא והפה הוה מלכות דתבונה (ביאורים ח"א לא ע"א).

מאיר העץ – ח"ה

בס"י (פ"ו מ"ז). והוא דוגמת ברית המעור שהיא היסוד המזדווג בזווג תחתון¹⁹⁷¹, והלשון הוא היסוד המזווג זווג עליון. והנה נודע¹⁹⁷² אותיות אחע"ה שהם¹⁹⁷³ בגרון, וגיכ"ק הם בחיך. והענין שהחכמה הוא עטרא דחסדים והבינה הוא עטרא דגבורה, ואותיות גיכ"ק הם ה"ח שבח"ך שהוא חכמה. ואותיות אחע"ה הם ה"ג שבגרון שהוא הבינה, ובזה תבין מ"ש באדרא האזינו (דף רצה ע"ב) אשא ומיא אתתקן ויאין בציורא¹⁹⁷⁴⁸⁰². פי' שבתוך הפה הנ"ל יש חו"ג שהם מיא ואשא זה בצד זה, לכן אחע"ה בגרון א' דטריד מלכין¹⁹⁷⁵, ח' דטריד ונחית כו', כי אלו האותיות הם בחי' ה"ג. אך אותיות גיכ"ק שהם החסדים, עליהם נאמר (תהלים יט יא) הנחמדים וגו' ומתוקים וגו'¹⁹⁷⁶, וגם עליהם נאמר (ישעיה לב יז) והיה מעשה הצדקה שלום, כנודע שהצדקה שנותן צדיק לצדק הם החסדים הנקרא שלום וצדקה, ואז צדק שהוא דינין כנוצר בזוהר (אד"ר קלז ע"ב) שהם בחי' גבורות מתמתקים ע"י החסדים שהם ה', ואז מצדק נעשה צדקה, וזה כונת מצות צדקה.

והנה הגרון הוא נקודת ציון שבבינה, ושם הם ה"ג אחע"ה, ועם זה שאמרנו לא¹⁹⁷⁷ יחלוקו אלו השמועות ששמעתי ממורי זלה"ה, כי החו"ב מתפשטין ל"י"ס כל א' מהן, וראשיהן למעלה במוחין וסופן מסתיימין בפה, ושם⁸⁰³ הח"ך, כח הסיום דחכמה, וגרון כח הסיום דבינה שהוא נקודת ציון שבה, והלשון הוא יסוד של הח"ך הממשיך ה"ח גיכ"ק וה"ג¹⁹⁷⁸ אחע"ה, ואז הוא שם בסוד מ"ד היורדין מח"ך¹⁹⁷⁹ אל הגרון, ובסוד מ"ג העולין מן הגרון אל החך, והוא סוד הרוק היוצא מח"ך וגרון כנ"ל בגמ'. וז"ס (אד"ר שס) וכולן מחכאן דא לדא בלישן ממלל רברבן כו'⁸⁰⁴, כי הוא הלשון המזווגם, לכן כולם מחכאן ליה, כי הוא העיקר, וממנו תוצאות חיים. והנה אע"פ שאותיות גיכ"ק או אותיות אחע"ה אינם אלא ד', עכ"ז הם ה' ולא קבלתי טעמו. והנה ז"ס שאז"ל (חגיגה יד ע"א) כל דבור ודבור שיצא מפי הקב"ה נברא ממנו מלאך אחד. והענין כי המלאכים נבראים ע"י זווג רוחני העליון הזה, ולכן חיים וקיימים לעד. אך בני אדם באים ע"י זווג תחתון גופני, שהוא מבחי' היסוד עם המלכות, לכן הם מתים, ובמ"א נתבאר ענין זה.

עוד יש יתרון א'¹⁹⁸⁰ אל זווג נשיקין, כי הטפה ההיא יוצאת מהמוחין ממש דברישא, אמנם זווג התחתון אין הטפה ההיא נמשכת מהמוחין¹⁹⁸¹ עצמן אלא מבחי' הה"ח המתפשטין בגוף מחסד עד הוד, ושמור כלל זה בידך. והנה נודע שאין לך טפה יורדת⁸⁰⁵ מלמעלה מ"ד שאין טפיים סלקין כנגדה מ"נ. והענין שהלא נודע שבריאית העולם היה ע"י שם מ"ב הנרמז מבראשית עד ב' דובהו, וזהו הטפה דדכורא. אמנם {עח ע"ג} טפת נוקבא הוא ב"פ מ"ב כלולה מב' טיפות, שהם אותיות אחע"ה כמנין פ"ד, ב"פ מ"ב, שהם בגרון שהוא בינה, נוקבא. ובבאורינו בענין זווג של א"א של הנשיקין שם נבאר איך שם מ"ב נרמז בח"ך¹⁹⁸² שהוא גיכ"ק. והנה גם בזווג תחתון¹⁹⁸³ הם כסדר הזה. וז"ש פ' בראשית (ד' א') וכמה דדיוקנא דברית אודרע במ"ב זווגים, פי' הנה ו' דשמא קדישא היא דיוקנא דברית, כי היסוד הוא ארוך דומה לאות ו', וזהו דיוקנא דברית. והנה זה ו' הוא סוד חוט השדרה המושכת הטפה ממוח הדעת לתתא ביסוד, שאחר שנזדווגו בסוד זווג העליון ג"ר בסוד הפה הנ"ל שהם הנשיקין, והם ב' אותיות י"ה מיהו"ה, אז אח"כ נתפשטה הטפה ההיא שיצא מאותו זווג העליון וירדה דרך חוט השדרה שהוא ו' דהויה, ואז נתפשטו ה"ח מחסד עד הוד, ואח"כ כללות ה"ח ביסוד ונשלמה אות וא"ו. ונמצא שתחלה היתה הטפה אות י', ואח"כ נתארכה ונעשית ו' כו"ק שנתפשטה בהם, וז"ש בתיקונים (סא ע"ב) שהאי טפה אתארכת בעמודא דאמצעיתא ואתעביד אות ו' ע"ש. ואחר

- מאיר העץ -

⁸⁰² ז"ל באד"ז בשלימות: אשא ומיאי מתתקנן (ס"א ומתדבקן ויאן) ויאן בציוורוי, דהא גווי מתחברן כחדא. חכו באתוון רשימן דמתגלפן בעטרוי גלידין, אחה"ע בגרון, א' דטריד מלכין ומהעדא מלכין ומהקם מלכין (דניאל ב כא) ח' דטריד ונחית וסליק ועטיר כביש באשא גליד ברוחא ה' ינוקא דאימא סטיר לנוקבא תרגום:

⁸⁰³ הכח"ב הם המוחין, והם הע"ב והס"ג, ועיקרם הוא מבפנים להקרפתא שהוא למעלה מהאזניים, אמנם הם מתפשטים ג"כ עד החיך וגרון (דע"ה ח"א ח ע"ב). עי' מבו"ש דף לט ע"א ג' יה"ו וג' אה"ה שהרב חולק על הלש"□

כלומר כל התגלות המוחין הוא דרך הפה בדיבור שלו שהוא כולל הגילויים של חיך וגרון (ביאורים ח"א נה ע"ד), חיך הוא סיום גילוי חכמה שבראשית, וגרון סיום גילוי הבינה שבראש (ביאורים ח"ב ה ע"ד)

⁸⁰⁴ תרגום:

⁸⁰⁵ רע"מ פנחס רמז ע"ב ומדרש רבה בראשית פ' יג סימן יג (ותענית כה ע"ב ומדרש תהלים מ"ב ס' ה' וזהר בראשית כט סע"ב) וע"ש ברד"ל (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

התפשטות ה"ח שם בגופא שהוא אות ו', שם בסוד מ"ב, שאלו הו"ק הם סוד ו' שמות הראשנים דשם מ"ב. ולפי שכבר ידעת שכל קצה כולל ו"ק, לכן בכל שם יש ו' אותיות. אח"כ אותו הרגל התחתון של הו"א"ו דק מאד, הוא נקודת העטרה של היסוד, דמות י' קטנה. רגל ו' גם היא כלולה מכל הו"ק, לכן היא צורת קוץ, שהיא ו' קטנה ודקה. וזו הו' הוא שם ז' דמ"ב, ויש בו ג"כ ו' אותיות לטעם הנ"ל. וזו הנקודה נכנסת ביסוד הנקבה שהוא ה' דהוי"ה בנקודת ציון שבה, ואז נקרא גמר ביאה כמ"ש בגמרא (יבמות נה ע"ב). ונמצא ששם זה האחרון הוא בחי' העטרה, שהיא מלכות שביסוד, וגם שהיא נכנסת ביסוד דמלכות, לכן שם האחרון של מ"ב מכנים אותו בזוהר אל המלכות. ואמנם עם מ"ש כאן יובן איך שם מ"ב כולו בו"ק דגופא, והם ז' ווי"ן כנזכר. והנה לעיל נתבאר שזווג תחתון דיסוד אינו נמשך ממות עצמו אלא מה"ח אחר שנתפשטו בגופא, ויובן היטב עם מ"ש כאן, שאחר הזווג עליון דנשיקין נמשכו החסדים למטה בגופא, ובאותו¹⁹⁸⁴ הבחי' שנתפשטה שהוא שם מ"ב, משם ממשיך היסוד טפת החסדים דזווג¹⁹⁸⁵ תחתון אל הנוקבא, באופן שבכל זוג יש ב' זוגים עליון ותחתון כנ"ל, והבן זה מאד, כי הוא כלל גדול, הרי שמ"ב אותיות כלולין בטפה זרעית הזו.

ואמנם מה שאמרו מ"ב זוגים, יכולין אנו לפרשו מלשון זווג, פ"י שאלו המ"ב אתוון הם סוד הזווג. אמנם הענין הוא שנודע שאין נקודה דלא אתכלילת בחברתה, ימין בשמאל ושמאל בימין, וא"כ הם מ"ב זוגים, ר"ל כפולים, שכל אחד הוא זוג¹⁹⁸⁶ אחד, שהם שנים שנים. גם טעם הדבר, שאין לך נקודה דלא אתכלילת מעילא לתתא ומתתא לעילא, וא"כ הרי הם ב' מ"ב כפולים. גם סוד הענין כמ"ש לעיל, שאין לך טפה יורדת מלמעלה שאין כנגדה עולה ב' טפין, ואלו הם מ"ב זוגים. וז"ס כמה דדיוקנא דברית אזורע כו', כי הנה נודע אצלנו שיש שם מ"ב דע"ב¹⁹⁸⁷ באצילות, ושם מ"ב דס"ג¹⁹⁸⁸ בבריאה, ושם מ"ב דמ"ה¹⁹⁸⁹ ביצירה, אך בעשיה לא יש. ונמצא עתה ג"כ שירמוז ג"כ אל ענין זו, שכמו שהזכר בעצמו עם נוקבא הכל באצילות הם סוד מ"ב זוגים כפולים, זכרים מהזכר ונקבות מהנקבה, כן הענין שכל האצילות נעשה אח"כ בחי' פרצוף א' זכר לבד בערך בריאה ויצירה שהם עלמא דנוקבא⁸⁰⁶, ואז המ"ב דאצילות הם סוד מ"ב אותיות פשוט ומלא ומלא דשם הוי"ה דאצילות, ועולין כנגדו ב' מ"ב {עח ע"ד} אחרים שהם סוד ב' טפין דנוקבא כפולין והם מ"ב זיווגים¹⁹⁹⁰, מ"ב דבריאה ומ"ב דיצירה⁸⁰⁷.

שער לט דרוש טו¹⁹⁹¹

הספירות הם אור ישראל⁸⁰⁸ ואור חוזר. והוא כי הא"ס האציל י"ס מלמעלה למטה, דהיינו מכתר עד מלכות, וחזר עוד בעת שובו אל מקורו האיר עוד והאציל עוד י"ס אחרים מלמטה למעלה, כתר במלכות וחכמה ביסוד כו' עד מלכות בכתר, וז"ס (ס"י פ"א נ"ז) נעוץ סופן בתחלתן

ותחלתן בסופן, וז"ס (זחר ח"ג קנד ע"א) יהו"ה הוה"י, וסוד תרין יודי"ן שבא' כזה ומקור האור לעולם הוא י', וכתר הוא סוד קוץ. י' ראשון ואחרון, סוד אדני הוא סוד הוה"י ממש, וזהו יאהדונה"י, בסוד אנ"י ואי"ן⁸⁰⁹ שבאדני, בסוד כתר ומלכות, וסודם כ' כתר בסוד ב' יודי"ן, ב"פ י"ס מלמעלה למטה ומלמטה למעלה, הנאצלים ומתיחדים בכתר. ובענין העשר ממטה למעלה כן הדין בכולם, כיצד, מן כתר עד החכמה וחוזר מחכמה לכתר, וכן מכתר לבינה ומבינה לכתר, גם מחכמה לבינה ומבינה לחכמה, ומחכמה לחסד ומחסד לחכמה, וכן עד סוף הי"ס. וכן דין זה נוהג בכל ספירה וספירה עצמה כנודע היות כלולה כל א' מי', וכן עד סוף כל הפרטים. ויש הפרש, כי אור ישראל הוא עצם אור האצילות, כדמיון אור השמש המכה בעששית. אך אור החוזר אינו דומה לזה, רק אור חלש יותר, כמו אור השמש המכה ומתהפך אליו. וכן הדין בכל י"ס ובכל ספירה וספירה עצמו כפי התפשטותו, והבן זה. ובתקון ח"י (דף לב לה ע"א) איתא כי י"ב מזלות הם שית מחסד עד יסוד אור ישראל חוזר, וז' כוכבי לכת הם מחסד עד המלכות, וזהו בסוד אור ישראל שאל"כ י"ב מזלות וז' כוכבי לכת הכל א'. וב' זוגים הם חו"ב, ת"ת ומל', ומזווג

- מאיר העץ -

⁸⁰⁶ עי' זוה"ק ויחי רמ"ו סע"א ור"י ע"ב (לש"ו). כלומר כולם במלכות (דע"ה ח"ב נא ע"ד) והם חיילותיו (שם קנג ע"ב), הב"ן כליל במ"ה וטיפלה אליו שעיקר השליטה באצילות הוא המ"ה (כללים ח"ב ע ע"ד)

⁸⁰⁷ כאשר יש זיווג זר"ן קודם לו זיווג או, א וא"א (ביאורים ח"ב ע ע"ב).

⁸⁰⁸ עי' דברינו עקודים פרק ז' אות א' (לש"ו).

809

מאיר העץ – ח"ה

ח"ב ירד אור ישר בסוד הוי"ה שבחכמה ואהי"ה שבבינה, ויורדין עד המלכות בסוד הוי"ה חח"ן, ואהי"ה בג"ה, ושניהם בכתי"ם. ואור חוזר מזווג תו"ם, בסוד הוי"ה אדנ"י, הוי"ה דרך קו ימין, ואדנ"י דרך קו שמאל, ושניהן בסוד כתי"ם. זה נרמז בתיקון ח"י⁸¹⁰. והנה עם האמור תבין מ"ש בתקונים (כא ע"ב, כו ע"א) כי ש' בינה ובמלכות והוא סוד שורש האילן, ויובן בסוד האילן שהוא ו"ק ששורשו מאור ישר בינה, ואור חוזר במלכות. וש' בו ג' קוין, וכן בה' שבבינה וש' במלכות בכל א' מהם ג' קוין, שהם קו חסד דין רחמים.

והנה ד' דברים הן: א' זכר או נקבה, ב' דין או רחמים, ג' עליון או תחתון, ד' משפיע או מושפע. ולעולם הזכר עליון רחמים משפיע, והנוקבא דין תחתון מושפע, ולכן בעת הזווג הנוקבא פניה כלפי מעלה (נדה לא ע"ב) שהוא אות ה' בסוד הוי"ה לקבל מן הזכר, והזכר ביושר בסוד יהו"ה. וז"ס ה' על י' נוקבא ודין כנזכר בהרבה מקומות⁸¹¹. וההי"ן נקבות יודי"ן ווי"ן זכרים. הנה להבין איך בכל ספירה וספירה בעצמה שייך אור ישר ואור חוזר, ובזה תבין שם ס"ג, כי במקום א' קראו זכר, ובמ"א קראו נקבה, בסוד ה' על י'. והנה מילוי אלפין במוחא, ומילוי ס"ג באורא, ומילוי יודי"ן בכתר. אך הענין כי שם זה בכתר בסוד אור חוזר שבספי' כתר, וזהו מדה הנשפע שבכתר היותר קרובה אלינו. אך אור ישר שבכתר הוא משפיע וקרוב אל הא"ס, ולכן אינו מושג אלינו, ואינו נקרא בשם כמו הא"ס שאינו עולה בשם. וז"ס הנזכר תיקון {עט ע"א} נ"ו (קד ע"א) וחורא ואוכמא תרווייהו אשתכחו מכתרא עלאה, והנה אוכמא נוקבא לחורא ישת חשך סתרו⁸¹². והסוד כמ"ש, כי אוכמא דיליה הוא שם מילוי יודי"ן ע"ב, אך שם ס"ג חוזר וסותם¹⁹⁹² והבן זה. ומאלו הב' דרגין נאצלו חו"ב, חיוור ואוכם, זכר ונוקבא. ובס' הבהיר מזכיר מלמעלה למטה וממטה למעלה, וגם נרמז שם כי היורד יורד במרוצה בלי עיכוב השפע, שהוא בחי' אור ישר. אך העולה עולה בנחת, כי הוא דין הנקבה. עוד יש חילוק אחר, כי היורד יורד דרך ימין תחלה להגביר הרחמים, והעולה מקדים השמאל להגבירו ומשנה דרך הלוכו. אך לפעמים אפשר שיעלו דרך ימין, פירוש בהתחלה מיסוד לנצח, או בהיפך מיסוד להוד, ומהוד לנצח, וכן כל הי"ס. אך דרך ימין הוא מיסוד לנצח ומחסד לחכמה, אבל היורד יורד דרך החכמה תחלה שהוא ימין בכל פעם שיוורד.

כלל העולה מכל הנ"ל כי ב' יסודות הם מז"א לנוקבא בסוד אור ישר, וממלכות לת"ת בסוד אור חוזר, ובזה תבין מאמר ר' חזקיה (פ' ויצא דף קנה ע"א) אבל ת"ח רזא דמלא בכל זמנא צדיק מעלמא תתאה נפיק ועייל ביה עייל ומניה נפיק כו'⁸¹³. הסוד כי הלא תחלה הנקבה משפעת בעת הזווג מ"נ בסוד אור חוזר בסוד יסוד¹⁹⁹³ א', ולכן התחיל ואמר צדיק מעלמא תתאי נפיק שהוא בסוד אור חוזר, ואח"כ עייל בסוד אור הישר מ"ד. הרי שבנימיין¹⁹⁹⁴ עם היותו בעלמא דנוקבא⁸¹⁴, עכ"ז עלמא דדכורא איהו ולא בעלמא דפרודא¹⁹⁹⁵ תחת מלכות רחל גם כי נולד ממנה. ואלו השנים הם יוסף ובנימיין, אור ישר יוסף, אור חוזר בנימיין, לכן יוסף הוא יעקב אור ישר, ובנימיין אור חוזר בצאת נפשה כי מתה (בראשית לה יח), כי היא נפש הנקבה. אך מצד שנסתלק לעילא, אביו קרא לו בנימיין, בן ימין, ולא בן שמאל גם שהוא אור חוזר, והטעם שאחר כך חוזר לירד בסוד אור ישר, וז"ס שמש בנימיין במקום יוסף כד אתאביד כנזכר פ' ויצא (דף קנ"ג ע"ב)^{815, 816}.

שער מ דרוש א 1996

שער ז שער פנימיות וחיצוניות וכו' ט"ו דרושים

- מאיר העץ -

810

811

812 תרגום:

813 ז"ל בשלימות:

תרגום:

814 בנימיין הוא בסוד שם ב"ן מבחי' דין אלא שאינו נראה במקומו שהימין מחפהו (ביאורים ח"ב

מח ע"ג)

עי' לעיל הערה 287.

815 ז"ל:

תרגום:

816 כל עניני אור ישר ואור חוזר עי' ביאורים לט ע"ב והלאה באריכות.

כתר נקרא ע"ב רק באור חוזר אל באור ישר אין לו שם כלל (ביאורים ח"א מז ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

ענין הקדמה א' נכונה ואמיתית שיש לנו בענין הי"ס, כי יש בהם ב' בחי': א', הוא בחי' העולמות עצמן, ובחי' זו נקרא חיצוניות הספי'. הב', הוא בחי' נשמות עצמן, ובחי' זו נקרא פנימיות הספי'.⁸¹⁷

וצריך שתדע כי ג' פירושין יש בביאור הקדמה זו⁸¹⁸: פ' א' הוא זה, כי כל בחי' י"ס דקטנות נחלקות לג', והם עיבור ומוחין, שהם ג"ת דאלקים, וג' אמצעים, וג"ר⁸¹⁹, וכל זה נקראו חיצוניות. ואח"כ כל בחי' הגדלות יש בהם עיבור ויניקה ומוחין שהם ג"ת דהויו"ת, וג' אמצעות, וג"ר, וכל זה נקרא פנימיות.

פ' ב' הוא, כי הי"ס דקטנות דאלקים כולו נחלק לב' בחי' שהם עיבור ויניקה, והוא כי ג' תחתונות דאלהים¹⁹⁹⁷ הם עיבור, וו"ק עליונים {עט ע"ב} יחד¹⁹⁹⁸ נקרא יניקה. ואח"כ כל הי"ס דגדלות דהויות נקרא עיבור ב'¹⁹⁹⁹, וכל ג' בחי' אלו נקראים חיצוניות. ואחר כל ג' בחי' אלו הנ"ל שהוא בחי' אב"א, והם נקרא חיצוניות, יש ג' בחי' דוגמתן שהוא בחי' פב"פ ונקראים פנימיות. ואמנם כל אלו ב' בחי' שהם חיצוניות הנקרא אב"א והפנימיות הנקרא פב"פ, כולם הם מנה"י דתבונה ויש"ס, ויש כנגדן ב' בחי' אחרות והוא אחר ופנים מאו"א עלאין, והם נקרא חיצוניות ופנימיות.

פ' הג' כי י"ס דקטנות דאלקים כולו נחלק לב' בחי' שהם עיבור ויניקה, והוא כי ג"ת הם עיבור וו"ק עליונות יחד נקרא יניקה. ואח"כ כל י"ס דגדלות דהויות נקרא עיבור ב'²⁰⁰¹ (ג'), והרי ג' בחי' הנ"ל שהם עיבור ויניקה דקטנות ועיבור דגדלות, כל זה נקרא חיצוניות, יען כי הם מנה"י דתבונה ויש"ס, ואח"כ ג' בחי' הנזכר עצמן, ב' דקטנות ואחד דגדלות, יען כי הם מנה"י או"א עלאין הם נקראים פנימיות.

ואמנם ג' פירושים אלו הם יותר האמיתיים ואין זולתן כלל⁸²⁰. האמנם הפירוש היותר אמיתי ונכון אצלי בלי ספק הוא הפירוש הראשון מכולם, כי ב' פירושים האחרים יש קושיות רבות. ונאמר עתה מקצתן: והוא כי לפירוש הב' קשה, שהרי בפירוש הק"ש אמרנו בפירוש כי אלו המוחין הבאים ע"י ק"ש שאינם רק מוחין דו"ק והם נקראו פנימיות גמור, והרי כל זה אינו רק בחי' אב"א, כי בחי' פב"פ נעשה בברכת אבות עצמה כנזכר שם, ובמקומות אחרים. גם לפירוש הג' קשה מכל המקומות, כי בחול כל המוחין אינן אלא בנה"י דיש"ס ותבונה, ואפילו ב"ט הוא בתבונה בחג"ת שלה, אך באו"א אינם רק בשבת ובליל פסח כנז' שם במקומו, ומשם מובן בפירוש שכל אלו המוחין דפנימיות הם מיש"ס ותבונה עצמם כנזכר במ"א⁸²¹.

העולה מכל זה שהפירוש ראשון הוא אמיתי, לכן נרחיב בביאורו היטב ע"ד קצרה בע"ה. הנה אין לך פרצוף מכל הה' פרצופים שבכל ד' עולמות אבי"ע שכל א' מהם יש לו ג' כלים לכל ספי' וספי' שלו, והם ג' כלים לג' בחי' נר"ן. כי עד הנשמה שהיא מבינה שממנה בחי' אותיות, יש כלים, אך משם ולמעלה שהוא כנגד חיה ויחידה בכל ספירה וספירה, אין עוד כלים, כי שם הם הטעמים ונקודות ולא אותיות, ונודע כי כל הכלים מהאותיות נעשו⁸²². והנה בג' כלים אלו יש בתוכם נר"ן דחיצוניות כנזכר, גם יש בהם (בנר"ן)²⁰⁰² בחי' או"פ ואו"מ בסוד הצלם כנודע, גם יש בהם אורות כפולים, שהם צלם דאו"א, וכל זה נקרא חיצוניות העולמות. וכנגדן יש גם כן שלשה כלים פנימיות דנשמות, ובתוכם נר"ן דפנימיות הנשמות, ויש בהם או"פ ומקיף וכפולים בבחי' צלם דאו"א ע"ד הנ"ל ממש, וכולם פנימיים.

אמנם יש עיון במ"ש בק"ש שהכלי הג' הוא נקרא פנימיות ז"א, וכן שם בענין ק"ש נראה כי העיבור הג' דמוחין הוא נק' פנימיות, והנה אנחנו פירשנו כי העיבור הב'²⁰⁰³ {עט ע"ג} הוא בחיצוניות זולת הפנימיות. והענין הוא כי תחלה נכנס העיבור ראשון דקטנות והם נה"י כלולין בחג"ת, ואח"כ נכנסה היניקה דקטנות והוא התפשטות נה"י וחג"ת כל אחד לעצמה, ובחינות אלו לא יחסרו ממנו לעולם. אמנם בהיותו בעיבור א', אשר נכנסו נה"י דתבונה בחב"ד דז"א, אז אין בו דעת כנזכר במ"א⁸²³, כי אין כלי חיצון ליסוד דתבונה. ואחר כך ביניקה נכנסו

- מאיר העץ -

⁸¹⁷ וכל מה שיש בפנימיות יש בחיצוניות (דע"ה ח"א מה ע"א), וכל חיצוניות הוא בחי' עיגולים וכל פנימיות הוא בחי' יושר (דע"ה ח"א ס ע"ג)

⁸¹⁸ ג' פירושים האלה נמצאים בפע"ח ב ע"ב

⁸¹⁹ וכולם אלקים.

⁸²⁰ ע"י שער כח עיבורים דעולמות וצ"ע

⁸²¹ ע"י אנ"כ פרק י' ומבו"ש דף מב ע"ד (לש"ו).

⁸²²

⁸²³ לעיל ח"א ד קד ע"ג (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

חג"ת בחב"ד דז"א, וירדו נה"י בחג"ת דז"א, אז יש לו ג' מוחין דיניקה וזהו תמיד בז"א. ואחר כך בעת הק"ש בשמע ישראל יש עיבור ב' 2004 דקטנות בתבונה, ואז נכנסין מוחין גמורים דקטנות בחב"ד דז"א, ויורדין חג"ת בחג"ת ונה"י בנה"י, ואז נשלם ז"א בחיצוניותו לגמרי בג' בחי' דכלים, ובכל מוחין דקטנות עיבור ויניקה ועיבור, ואורות פנימיים ומקיפים דצלם דאז"א, ואח"כ עולה בסוד מ"ן במילת אחד, ואז באים לו פנימיות ז"א, הן דעיבור א', בחי' ג' כליל בג', והן בחי' ו"ק דיניקה, והן המוחין דו"ק דגדלות המפורשים אצלנו בכוונת ק"ש ע"ש. אח"כ בברכת אבות באלקינו ואלקי אבותינו, אז בא עיבור ג' דגדלות, ונשלמים מוחין דז"א 2005 דפנימיות 2006, חב"ד בחב"ד דיליה, וחג"ת בחג"ת דיליה, ונה"י בנה"י דיליה.

והנה כיון שעיקר ק"ש הוא ליניקה דפנימיות 2007, ע"כ נכלל בו עיבור הג' דמוחין דקטנות, ועיבור א' דג' כלילין בג' דפנימיות, ולא נזכרו רק היניקה דפנימיות, שהוא מוחין של ו"ק הנרמזין במלת אחד כנודע. אבל אין הכי נמי שג' זווגים (נ"א זמנים) 2008 הם כנ"ל, וכולן נקרא או בחי' עיבור ג' דחיצוניות, יען כי הוא הקודם בכוונת ק"ש כנזכר, או נקרא בחינת גדלות עיבור (ראשון) 2009 דפנימיות. אבל האמת הוא כי (הוא) 2010 ג' זווגים הם בק"ש, שהם עיבור ג' דחיצוניות, והם שמות דאלקים, והם מוחין ממש דאלקים דקטנות, והם גדלות דקטנות. ויש עיבור א' דקטנות דפנימיות ויש יניקה דפנימיות, ואפשר שעיבור 2011 של ג' כליל בג' של חיצוניות ושל פנימיות, לעולם לא יחסר מז"א. וע"כ לא יש בשמע רק ב' זווגים, א' עיבור ב' דמוחין דחיצוניות, והב' יניקה דמוחין דפנימיות, ובעמידה אז נכנסין ג"ר דגדלות דפנימיות, ואח"כ נכנסין אורות המקיפין כנודע בתפלת ר"ה. ואמנם גם המקיפין דחיצוניות שהם בחי' אלהים, גם הם נכנסין במלת שמע ישראל כנזכר במקומו, וע"ש היטב אלא שמורי זל"ה לא חש לפרש כל זה, אכן זהו אמיתות הענין בלי שום ספק כנלע"ד.

שער מ דרוש ב 2012

והנה נמצא כי כל ג' בחי' כלים 824 דחיצוניות הם שמות אלקים דניצוצין כנזכר במ"א, אך נר"ן שבהם הם הויו"ת ואורות. אך בהכנס הפנימיות 825 אז הכלים הראשונים נעשים כלים 826, והכלי הפנימית נקרא נשמות בערך הכלים דחיצוניות 2013, ולא בערך הנר"ן שבתוך החיצוניות 827, ואז כלים 828 הראשונים הם הקרומים, והכלים הפנימיים 829 הם מוחין ממש. והנה ג' בחינות כלים הנזכר אצלנו בכל ספירה וספירה שהם הויו"ת, כולם הם כלים דפנימיות 2014 ולא חיצוניות, וזכור גם כלל זה מאד. גם דע כי ג' כלים דחיצוניות הם כנגד בי"ע שבז"א, ולכן כנגד ג' כלים, ובתוכם נר"ן שהם מלכות ות"ת ובינה 8302015, שהם בי"ע, { עט ע"ד } שהם כנגד רוחניות ג' עולמות בי"ע. וג' כלים של פנימיות הם כנגד אצילות דז"א, שגם הוא יש בו ג' בחי', בינה ת"ת ומלכות שבו, ובתוכו נר"ן דבחי' האצילות עצמו, והם י' הויו"ת המנוקדות בקמץ ופתח כו' כנזכר בתיקונים 2016 { קנא ע"א }.

ונמצא כי גם בז"א דאצילות עצמו יש בו בי"ע 831 כנגד בי"ע התחתונים 832, ויש בו פנימיות בי"ע כנגד בי"ע דאצילות עצמו, עם היות שו' כלים אלו הם אצילות, אלא שהם ג' חיצוני' בסוד בי"ע חיצוניות דאצילות, והג' פנימיות בסוד בי"ע דפנימיות דאצילות. וע"כ תראה מ"ש בשער השמות ע"ש, כי ג' כלים של בריאה גמורה תחתונה ושל יצירה ושל עשייה הם שמות אלקים כולם, והוא ע"ד שיש בבי"ע דחיצוניות דז"א דאצילות כנזכר, ובתוכן מתלבשין הג'

- מאיר העץ -

824 ע"מ דקטנות כנ"ל בדרך הראשון

825 כלומר אורות וכלים דגדלות

826 ביחס לשאר כל הבחי' כדלקמן

827 כלומר שהפנימיות מתיחס לפנימיות והחיצוניות לחיצוניות.

828 כלומר הפנימיים

829 החדשים דגדלות.

830 דרושי אבי"ע ר"פ יג ופרטי ע"מ ספ"א עיין שם ושם כי בינה היא בחינת בריאה (לש"ו). עצמות הבינה לעולם מהג"ר והיא לעולם מבחי' אצילות אלא כל כוונתו להתפשטות אורה על ידי התלבשות במלכות דאצילות (כללים ח"ב נב ע"ב).

831 עיי' בנהר שלום דף יב ע"א ד"ה וכן גם כל אלו (לש"ו).

832 וכל זה לבד מבחי' אצילות שבו שהוא עיקר מציאותו, והבי"ע דפנימיות הוא שורש לנשמות דבי"ע והבי"ע דחיצוניות הוא שורש לעולמות בי"ע עצמם (כללים ח"א קח ע"ב), וכאן בדווקא מקום תיקון של אדם הראשון (כללים ח"א קט ע"ב)

מאיר העץ – ח"ה

כלים פנימיים דז"א דאצילות של הויו"ת, ונעשים נשמה ממש להם כנודע, ע"ד מה שהוא פה באצילות עצמו. אכן בהיות ג' כלים פנימיים האלו באצילות יש בתוכן נר"ץ האמיתיים כנזכר. גם אל יקשה בעיניך אם תראה לפעמים שיש זווג בחיצוניות או"א או א"א ועל ידם נכנסים מוחין (דפנים) ²⁰¹⁷ דז"א, כי דע כי כל מה שהוא למעלה כלים חיצוניים, כשיורדין למטה ממקומם נעשים שם כלים פנימיים גמורים. וכן להיפך, כשעולין כלים פנימיים דלמטה למעלה אז נתהווה שם לבחינת הכלים דחיצוניות כנזכר במ"א ובכמה מקומות דעליית התפלות ועליית שבת, גם תמצא זה בענין שית סטרין דחיצוניות הבינה ונק' גופא דבינה, שבהכנסן בז"א נעשין הם עצמן נשמות ופנימיות לז"א. ולא עוד אלא שחיצוניות נה"י דבינה נעשה פנימיות לחב"ד דז"א, וכעד"ז מז"א לנוקבא, כי חיצוניות כלים דנה"י דז"א, הם כלים פנימיות שבחב"ד דנוקבא, והבן זה היטב ויתורצו לך מאמרים רבים וקושיות רבות בענין זה.

וכללות הענין דע כי כל בחי' מצות מעשיות וברכותיהם, כמו ציצית ותפלין ואכילת מצה וסוכה ולולב וכיוצא בזה, כולן הם בחיצוניות העולמות ⁸³³, אע"פ שיש בהם בחי' מוחין, הם בחיצוניות. וכל מצוה שהוא בדיבור לבד, כמו תפלה, הכל הוא בפנימיות. וזה תמצא בפירוש ברוך שאמר במקומו, ובפירוש כוונת התפלין, ובכוונת נט"י. ונמצא כי ארבע עולמות אבי"ע, וכן בכל ה' פרצופים שבכל עולם מהד', יש בכל א' מהם חיצוניות ופנימיות, וכל המעשה הוא וברכותיה הכל הוא בחיצוניות ⁸³⁴, או"פ כנגד המעשה, ואו"מ כנגד הברכה. כמו ג' - מאיר העץ -

⁸³³ עי' שעה"כ ר"ה ב: והענין הוא במה שהודעתך בתפילת שחרית דחול, כי כל התפילה שאנו מתפללים בזמן הגלות והחורבן, אין בהם כח רק להעלות בחי' פנימיות העולמות בלבד ⁸³³, ולכלול פנימיות דעשיה ביצירה וזה בזה וזה עד האצילות, וזה בכח נשמותינו הנמשכות מבחינת הפנימיות.

עי' שער מ פרק ג: כל עליית התפלה אפי' בשבתות אין עלייה והתכללותם ⁸³³ רק בפנימיות העולמות ולא בחיצוניות ⁸³³ עד ימות המשיח דוקא ועי' שער מ דרוש ח: אין חיצוניות העולמות עולין, דא"כ היינו רואין ⁸³³ בעינינו עלייתן.

ועי' שעה"כ ו ע"ב שתפילין בפנימיות העולמות, ועי' שעה"כ דרוש תילת השחר פרק ג שתפילין בבריאה וציצית ביצירה שלכן א' בפנימיות וא' בחיצוניות. ⁸³⁴ עי' זהר ויקהל רי ע"ב (לש"ו).

עי' זהר ויקהל רי סע"א: מאן דזכי להני לבושי דקאמרן דמתלבשן בהו צדיקיא בגנתא דעדן (לתתא) אלן מעובדין טבין דעביד בר נש בהאי עלמא בפקודי אורייתא ובהון קיימא נשמתא בגנתא דעדן לתתא ואתלבשת בהני לבושין יקירין כד סלקא נשמתא בההוא פתחא דרקיעא לעילא אזדמנן לה לבושין אחרנין יקירין עלאין דאינון מרעותא וכונה דלבא באורייתא ובצלוחא דכד סלקא ההוא רעותא לעילא מתעטר בה מאן דמתעטרא ואשתאר חולקא לההוא בר נש ואתעבד מניה לבושין דנהורא לאתלבשא בהו נשמתא לסלקא לעילא ואף על גב דאוקמוה דאינון לבושין בעובדין תליין אלן לא תליין אלא ברעותא דרוחא כמה דאתמר לקיימא גו מלאכין רוחין קדישין ודא איהו ברירו דמלה ובוצינא קדישא אוליף הכי מאליהו לבושין דלתתא בגנתא דארעא בעובדין לבושין דלעילא (ס"א ברוחא ורעותא וכוונה דלבא) ברעותא וכוונה דרוחא בלבא תרגום: מי שזוכה ללבושים הללו שאמרנו שמתלבשים בהם הצדיקים בגן עדן (שלמטה) אלה ממעשים טובים שעשה אדם בעולם הזה במצוות התורה ובהם עומדת הנשמה בגן עדן שלמטה ומתלבשת בלבושים הנכבדים הללו.

כשעולה הנשמה באותו פתח הרקיע למעלה מזדמנים לה לבושים אחרים נכבדים עליונים שהם מרצון וכונת הלב בתורה ובתפלה שכשעולה אותו רצון למעלה מתעטר בה מי שמתעטר ונשאר חלק לאותו אדם ונעשה ממנו לבושים של אור להלביש בהם הנשמה לעלות למעלה ואף על גב שבארוה שאותם לבושים תלויים במעשים אלה לא תלויים אלא ברצון הרוח כמו שנתבאר לעמד בתוך מלאכים ורוחות קדושות וזהו ברור הדבר והמנורה הקדושה למד כך מאליהו הלבושים שלמטה בגן שבארץ במעשים והלבושים שלמעלה (ברוח ורצון וכונת הלב) ברצון וכונת הרוח בלב. ועי' ש"ש בשעה"כ קי ע"ב אות טז שדיבור ללא כונה הוא בבריאה ועי' לקמן שער מ"ז סוף פרק ב שיחד עם מחשבה הוא באצילות. וז"ל בשער מ"ז: ואמנם כבר ידעת כי י"ס דאצילות נתחלקו לה' בחינות שהם א"א או"א זר"ן, וכולם כללות אדם א'. וכל אלו הם מתנענעים ע"י מחשבה אחד כדרך כל איברי האדם שמתנענעים ⁸³⁴ ע"י מחשבתו, וא"צ שום אבר מאיברי האדם שיצוה לו ולדבר לו שיעשה אותו מעשה הנוגע לו. המשל בזה ⁸³⁴, כשירצה אדם לילך לאיזה מקום שידבר הוא לרגליו שילכו, כי בעלות הדבר במחשבתו הולכין הרגלים עצמן, וכן בשאר פעולת איברים. גם נדקדק הענין בדקות יותר ⁸³⁴, כי הלא המחשבה עם הפעולה באים ביחד, כי כשאדם אוכל א"צ שתחלה יחשוב איך ילעוס המאכל בשיניו או איך יגביה רגליו לילך ואח"כ יאכל וילך, כי המחשבה מתפשט באיברים עצמן, ואז באים המחשבה והמעשה ביחד וזהו פשוט. ולכן עולם אצילות נקרא מחשבה, לפי שא"ס הוא וגרמוהי וחייהי חד בהון (תיקו"ז ד ע"ב), כי המחשבה מתפשט תוך האצילות ממש,

מאיר העץ – ח"ה

סעודות דשבת, ואכילת מצה דפסח, וקידוש שבת שעל היין, וציצית וסוכה ולולב ותפילין. אכן כל דבר התלוי בפה לבדו כגון התפלה ועסק התורה, הכל תלוי בפנימיות. ואמנם הכוונה במחשבה הוא הנשמה בין בחיצוניות, כמו כוונת עשיית המצות שהוא בחיצוניות וכן הוא²⁰¹⁸ נשמה לפנימיות כגון כוונת התפלות כו', כי החיצוניות והפנימיות הכל הוא בבחינת הכלים. וכיוצא בזה בנשמות, יש חיצוניות ופנימיות, שהוא נשמה חיצוניות לכלי חיצוניות, ונשמה פנימיות לכלי פנימיות, וכ"ז בבחי' או"פ. וכנגדן יש בבחי' או"מ כנזכר במ"א, וכן כל בחי' שיש בחיצוניות שהוא אב"א ואחור בפנים ופכ"פ ופכ"א, ופנימי ומקיף ומוחין וצלם דאבא וצלם דאמא וכלים ועצמות וכיוצא בזה בכל הפרטים כולם, ישנם בחיצוניות לבדו וכן בפנימיות לבד. כי החיצוניות של כל עולם ועולם הוא בחי' חלק העשיה שיש בכל עולם כנודע, כי כל א' מד' עולמות אבי"ע כלול מכל חלקי אבי"ע. ולא זו לבד, אלא אין לך כל ספירה וספירה שאין בה ד' חלקי אבי"ע, ובפרטות בחי' חיצוניות הספירה ההיא הוא בחי' עשיה אשר בה. { פ ע"א }

שער מ דרוש ג 2019

ענין פנימיות וחיצוניות⁸³⁵, אפשר כי הג' בחי' כלים ואורות וניצוצין שיש בכל כלי מהם, הכל נעשים ביחד. כיצד, כי יש למעלה זווג דחיצוניות להוציא חיצוניות ועיבור²⁰²⁰ א', וכן²⁰²¹ יש זווג עליון ממנו בפנימיות²⁰²² להוציא פנימיות עיבור²⁰²³ א',⁸³⁶ וכעד"ז ב' בחי' ביניקה, וב' אחרות בעיבור מוחין דגדלות. האמנם ענין חיצוניות ופנימיות אפשר שיש ב' פירושים, א' הוא שנאמר כי נודע שיש מוחין בעיבור ויניקה וגדלות, ואמנם נדבר בעיבור ראשון, כי אז מהכלים נעשה²⁰²⁴ ג' חללי דגלגלתא עצמן, שהם עצמות הראש, ומהניצוצות נעשה קרומין הנקרא אלהים דקטנות והבן זה מאד, ומהאורות נעשו המוחין עצמן שבתוך הקרומות, והם בשר זך מאד ואלו הן הויות ממש⁸³⁷ ולא אלהים. והנה²⁰²⁵ מוחין אלו מתלבשין תוך²⁰²⁶ נה"י דחיצוניות אמא⁸³⁸, ובתוכם מתלבש הנפש שלו²⁰²⁷ דבחי' אור ממש של²⁰²⁸ י"ס דכלים ראשונים²⁰²⁹ דחיצוניות⁸³⁹.

ואח"כ ביניקה נגדלים כל ג' בחי', שהם עצמות של ג' חללי גלגלתא עצמה שהם הכלים, וגם נגדלים הקרומים שהם אלהים דיניקה²⁰³⁰, וגם נגדלים המוחין עצמן שהם מבשר הזך שהם הויות ואורות²⁰³¹, ושם בתוכם מתלבשים נה"י אמצעית²⁰³² דאמא, ובתוכם מתלבש הרוח בבחי' אור גמור אל י"ס כלים אמצעית²⁰³³ של ז"א.

ואז המעשה והמחשבה שבאצילות הכל דבר א' ברגע א' בלתי שיקדים זה לזה, וזהו איהו וגרמוי חד בהון, כי הוא עמהון ביחד ואין הוא הנקרא מחשבה מקדים למעשה, כי הכל בא כאחד. אבל הבריאה אינו כמו האדם עם מחשבתו עצמו, רק כב' אנשים וכמלך עם עבדיו, שכאשר ירצה המלך שיעשו עבדיו פעולותיו שהוא רוצה, לא יספיק במה שיתפשט מחשבתו תוך עבדיו, רק צריך שידבר הוא עצמו⁸³⁴. ודבור זה הוא סוד הכאת הארת האצילות במסך דבריאה, ובתוך⁸³⁴ הכאת הכלים דאצילות שם הוא סוד הפה. גם העצמות הא"ס יוצא דרך שם בסוד הקול, והדבור היוצא מן ההבל הפה ע"י הכאת השפה אל שפה ושיניים אל שיניים וכיוצא בזה⁸³⁴. וכבר ידעת כי מסך זה נעשה ע"י הבינה דאצילות כנ"ל, והבינה נקרא פה, שממנה יוצא הקול והבל⁸³⁴, ולכן ב"ס דבריאה לאו איהו וגרמוי חד בהון, ולא⁸³⁴ הא"ס חד בהון כמו האצילות. והרי יש בבריאה ג' בחי' שהם: הארת הכלים, והעצמות, והבינה של האצילות בבריאה. ועי' בזהר (פ' פקודי דף רס"ב ע"ב) במ"ש שם בענין מחשבה רעותא דלבא קלא ודבורא, שהם ד' עולמות אבי"ע.

⁸³⁵ עי' מבר"ש מג ע"ד שיש עי"מ בכל בחי' ובחי' וצ"ע אם זה שייך לכאן

⁸³⁶ מה הקשר בין אנ"כ לעי"מ.

⁸³⁷ אפילו בעיבור ראשון.

⁸³⁸ עי' שער כב פרק א' וז"ל, ואמנם לעולם המוחין דז"א בין בקטנות בין בגדלות כולם באים מלובשים בנה"י דאמא, ועי' שער כו פרק ב' וז"ל, אלו המוחין לא יכנסו אלא בבחי' לבוש נה"י דאמא כנודע, ואלו לבושים נקראים צלם אלא שהם דקטנות ועליהם נאמר (בראשית ט ו) כי בצלם אלהים וגו', ועי' שם ריש טו ע"ג שבכל צלם יש חלק שבפנים ויש מבחוץ שהוא בחי' חשמ"ל. ועיי"ש פרק ג' טז ע"ב וז"ל, ואמנם כבר ידעת כי המוחין דז"א הם כפולים שהם נה"י דאבא תוך נה"י דאמא. הרב אמר להסתכל גם בשער מא דרוש ב'

⁸³⁹ עי' שער כ' פרק יב שהלבושים הם הקרומות, ובתוכם המוחין מאימא ובתוכם יש קורמות דאבא ובתוכם מוחין דאבא ובתוכם קרומות דא"א ובתוכם מוחין מא"א ובתוכם נפש דז"א וצ"ע שהרב מתוך זה גרס דלא כאדם ישר.

מאיר העץ – ח"ה

והנה עד עתה בחי' הנפש והרוח הם בחי' ז"א עצמו²⁰³⁴, אמנם בעיבור ג' דגדלות, אז נגדלים ג"כ כל הג' בחי' עצמן²⁰³⁵, שהם העצם בג' חללי דגולגלתא שהם הכלים, וגם נגדלים הקרומות דבחי' אלקים, וגם נגדלים המוחין עצמן של בשר זך שהם הויו"ת מהאורות והם מתלבשים תוך נה"י²⁰³⁶ פנימיות דאמא, ובתוכם מתלבש נשמת ז"א של אור נשמה²⁰³⁷ אל י"ס כלים פנימית דז"א. ויען כי²⁰³⁸ הנשמה היא אמא²⁰³⁹, ע"כ אלו המוחין דגדלות הנקרא נשמה הם נמשכים מאורות²⁰⁴⁰ או"א עצמן הנקראים נשמה, אבל בנפש ורוח הן דז"א עצמו²⁰⁴¹. ונמצא כי ג' בחי' הויות המוחין עצמן של בשר זך²⁰⁴² דעיבור ויניקה ומוחין, אשר בתוכם מתלבשין אורות דנר"ן דז"א, אלו ג' בחי' המוחין הם פנימיות דז"א שהם הויות. אך שאר ב' בחי', שהם גולגלתא וקרומות, הם אלהים חיצוניות. או אפשר כי ג' בחי' אלו הכלים דז"א הם חיצוניותו, וג' מיני לבושי נה"י דאמא הם פנימיות דז"א כי נעשה גוף דז"א ממש, אלא שהוא פנימיות, ובתוך אלו הפנימיות יש נר"ן⁸⁴⁰. ועיין במ"א שכתבנו איך התבונה כל אחוריים²⁰⁴³ הם אלקים מחצי ולמטה המתלבש בז"א, וא"כ אפשר כי אלהים עצמן דקרומות דז"א הם נה"י דאמא.

ענין פנימיות וחיצוניות נתבאר במ"א, כי כל בחינה מהם כוללת או"פ ואו"מ מלבד הכלים. ובמ"א עיין היטב ותראה איך הז' הויו"ת מנוקדות בסגול ושבא וחולם כו', שהם נר"ן של ז"ת דז"א כנזכר שם (&). והנה גם הם בז"ת דיצירה תוך הכלים שלהם, שהם⁸⁴¹ ז' שמות דאנא בכח, הוא שם ב"ן²⁰⁴⁴ מ"ב, וממשיכין אותו עד ז"ת דעשיה להאיר להם שיוכלו לעלות למעלה ממקומם בתוספת קבלת שבת של בחי' {פ ע"ב} חיצוניות העולמות, והלואי שהחיצוניות עליון יאיר להפנימי תחתון, ומכ"ש שנאמר שיהיו שוין. ומכ"ש ק"ו בן בנו של ק"ו, אם נאמר שהפנימיות עליון יאיר לחיצוניות תחתון. א"כ בהכרח הוא כי כל אלו הויו"ת בסגול"ל ושב"א כו' הם גם כן נר"ן בחיצוניות העולמות בלי ספק.

גם נתבאר שם כי נכנסין בז"א ג"פ תתאין דל' דצלם דמוחין שהם בחי' המקיפים⁸⁴², נמצא כי בחי' חיצוניות העולמות דכל אבי"ע יש בהם עי"מ, ומקיפים דצלם, וכלים ונשמות דנר"ן דהויות, סגול"ל שבא חולם וקמץ כו', ט' הויות הנודעות. וכעד"ז הוא בפנימיות העולמות, נמצא כל הדרושים שיש בחיצוניות ישנם גם כן שוה בשוה בפנימיות⁸⁴³, וגם בחי' אחור ופנים ובחי' אלהים והויו"ה, הכל הם בין בחיצוניות בין בפנימיות, בכל הדברים כולם. ואין הפרש רק זה לבדו כדי להבין היכן אנו מדברים אם בפנימיות אם בחיצוניות, והוא שכל בחי' מעשה הוא בחיצוניות וכל בחי' דבור ותפלה הוא בפנימיות, ואין הפרש אחר עוד, ולכן אל תטריח עצמך יותר כלל⁸⁴⁴. ודע כי אע"פ שתראה כתוב בספרינו בחי' חיצוניות ופנימיות, אל תטעה בהם כי לפעמים רובן של מקומות אינם מדברים רק בחיצוניות לבד או בפנימיות לבד, כי הכל שוה כנ"ל, אלא שלפעמים קורא פנימיות אל כלי ג' הפנימיות²⁰⁴⁵ מכולם, ולפעמים קורא פנימיות זה אל נר"ן שבתוך הכלים שהם בחי' או"פ כנודע. אמנם כל זה החיצוניות ופנימיות מדבר בחיצוניות העולמות בלבד או בפנימיות בלבד, זולת המקומות שנתבאר בפירוש חיצוניות העולמות ופנימיות נשמות העולמות וזכור כלל זה.

והנה תבין מכמה דרושים כי חיצוניות העליון גדול מאד מפנימיות התחתון. וכשעולה התחתון בעליון הנה הפנימיות של התחתון נעשה חיצוניות אל חיצון העליון, וחיצוניות העליון נשאר בחי' פנימי אל החיצוניות שהוא בחי' פנימי התחתון. וא"כ עם זה הדרוש נוכל לבאר דע כי²⁰⁴⁶ עליות העולמות בתפלת החול, ובשבת מתערבין חיצוניות עם הפנימיות ע"ד הנ"ל ונעשה הכל חיבור א'. אך אין נראה כך בשאר מקומות בספרינו, כמו בקבלת שבת ובתפלת ר"ה וכיוצא, אלא שכל חיצוניות בפ"ע והפנימיות בפ"ע. גם אמר במ"א כי כל בחי' המעשה הם לתיקון החיצוניות והפנימיות הכל במקומן עצמם, אך הדבור הוא להעלותן מעולם אל עולם, וחיצוניות עליון יחזיר פנימיות אל פנימיות תחתון שעולה להלבישו בסוד חיצוניות אליו, וכל זה בסוד התפלה בחול. אמנם בקבלת שבת אע"פ שאמרו כי אינו רק בחיצוניות העולמות בלבד, הנה

- מאיר העץ -

⁸⁴⁰ מה נשתנה? מפשט הראשון, שנה"י דאימא פנימיות

⁸⁴¹ אם גורסים כאד"י אז שמות אנא בכח בתוך הכלים ולא שהם הכלים ואז זה מתאים עם שער מד פרק ה'.

⁸⁴² כלומר שנעשו פנימיים.

⁸⁴³ אם כן כל מה שיש ביושר יש בעיגולים (דע"ה ח"א מה ע"א), ועי' נפה"ח שער א' פרק ה' וצ"ע אם מכאן לומד שחיצוניות כל עולם הוא נשמה של עולם שלמטה ממנו.

⁸⁴⁴ ע"י שער מד - ועי' ציור לפני נהר שלום ומחלק בין ימין לשמאל, וכל מה שכתוב כאן הוא בכלליות, אבל בפרטיות שונה.

מאיר העץ – ח"ה

במ"א כתוב בהיפך וכי²⁰⁴⁷ הוא כולל בב' הבחי' של פנימיות וחיצוניות ע"ד עליית העולמות בתפלת החול כנ"ל, אלא שבתפלת שבת הוא יותר עליון להמשיך אור בעולמות עצמן, עיין לקמן פי' הדברים אלו היטב, כי הם צריכין עיון מה ענין קדושה יתירה בתפלת שבת. ואפשר לתרץ בהיפך הנ"ל, כי אמת הוא שהוא כדרך תפלת החול. אמנם כיון שכל התיקון אינו רק אל החיצוניות, שיחזור פנימיות, אך הפנימיות לא הרויח להיות פנימיות אחר גדול ממנו, אלא שחזר להיות חיצוניות אל הפנימיות אחר גדול ממנו²⁰⁴⁸, עם היות שהיה לו מעלה יותר {פ ע"ג} מבראשונה, עם כל זה לא הרויח (לחזור)²⁰⁴⁹ פנימיות גם כן כמו החיצוניות שחזר להיות פנימיות ממש, וע"כ כל התיקון יכונה לחיצוניות בלבד ולא לפנימיות. ויש תירוץ אחר⁸⁴⁵ כפי הנראה ממ"א, והוא כי כל זה לא קאי רק למלכות לבדה, כי היא הנקרא שדה תפוחין, וע"כ בסוד קבלת שבת שהוא בשדה, אז היא מקבלת מוחין ממש²⁰⁵⁰ מנה"י דז"א בבחינת²⁰⁵¹ חיצוניות. ואח"כ בעמידה דויכולו אז המלכות מקבלת מוחין מנה"י דז"א דבחי' פנימיות, ואפשר שיוכן כי סדר עליות התפלות בחול²⁰⁵² הוא, כי פנימיות המלכות עלתה תחלה והלבישה לחיצוניות נה"י דז"א, כי כן הוא הסדר בחול, אבל בקבלת שבת עולה החיצוניות דמלכות ומלביש לחיצוניות נה"י דז"א²⁰⁵³, ובעמידה דויכולו²⁰⁵⁴ פנימיות המלכות הלבישה אל הפנימיות עצמו²⁰⁵⁵ נה"י דז"א, ונעשה נה"י דז"א מוחין אליה. ונמצא אם כן כי חיצונותיה קבלה מוחין מחיצוניות נה"י דז"א ומלבישם, ועד"ז יש ריוח יתירה, כי תחלה היו התכללות העולמות פנימיות תחתון בחיצוניות עליון, ועתה בשבת נכללו שוה בשוה חיצוניות תחתון לחיצוניות עליון, ופנימיות תחתון לפנימיות עליון. וזהו פירוש מ"ש לעיל שצ"ע מה ענין קדושה יתירה שנעשית בליל שבת ממה שהיה בקבלת שבת, והענין כשקבלה מוחין דפנימים נה"י דז"א והפנים²⁰⁵⁶ של הפנימיות הנ"ל, אז עומדת עם יעקב פב"פ בנה"י דפנימיות²⁰⁵⁷ דז"א, ומזדווג בליל שבת דוגמת תפלת שחרית דחול כנודע.

וצ"ע גדול כי במ"א כתב היפך מכל הנ"ל שאומר שכל עליית התפלה אפי' בשבתות אין עלייה והתכללותם²⁰⁵⁸ רק בפנימיות העולמות ולא בחיצוניות⁸⁴⁶ עד ימות המשיח דוקא, ואפשר כי הנה כל סוד תפלת החול אינו רק עליית הפנימיות התחתון להלביש החיצוניות העליון, אך החיצוניות נשאר לעולם במקומו ממש, אלא שבתחלה היה יונק מן העצמות ע"י אמצעות, שהוא הפנימי הא', ועתה כל החיצוניות הראשון²⁰⁵⁹ חזר להיות פנימיות ויונק מן העצמות ע"י²⁰⁶⁰ עצמו, ואמנם אינו עולה כלל למעלה ממקומו. וכן בקבלת שבת אין עלייה רק אל הפנימיות לבד, אך החיצוניות כולה נשאר במקומו ואינו מרויח בחי' עלייה כלל, רק שמלביש את העצמות כנוכר במ"א, כי הכלים⁸⁴⁷ לבדם הם העולין, אך העצמות נשאר במקומו. ובוזה תבין שאין היפך כלל, כי האמת הוא שכל הרויח בקבלת שבת הוא אל חיצוניות העולמות, והוא הנזכר שם, שהוא בדרך תפלת חול, כי אז אנו מתקנים את החיצוניות ומסירין את הקליפות מעליו, בסוד⁸⁴⁸ (ברכות טו ע"א) יפנה ויטול ידיו כיוצא, ודוגמתו הוא רחיצת פניו ידיו ורגליו בחמין בע"ש. ואח"כ ע"י

- מאיר העץ -

⁸⁴⁵ הגהות עלי נהר וז"ל ואמיתות ענין זה כתב לקמן פ' ט"ו דח"פ דחיצוניות בקב"ש וח"פ פנימיות בחול ובליל שבת ולא קשי מידי עכ"ל (לש"י)

⁸⁴⁶ עי' פרע"ח שער התפילה פרק ו' (ביאורים ח"א עא ע"ג): בכל תפילתינו אין אנו מעלין ג' העולמות ב"ע עם האצילות לכלול שם אלא בבחי' הנפשות ורוחות ונשמות שבעולמות אלו הם עולין עם השכינה אבל כללות העולמות אינם עולין עד ביאת המשיח ב"ב כי אז יתעלו העולמות עצמן אבל עתה לא יש לכללות עליה אלא בבחי' הנשמות בלבד עם המלכות, ועי' לקמן דרוש ח': אין חיצוניות העולמות עולין, דא"כ היינו רואין⁸⁴⁶ בעינינו עלייתן. עי' דע"ה ח"א מד ע"ג: [טו] ועוד קשה, כי הרי נודע הוא מכמה מקומות במה שמסתפק הרח"ו הרבה מאד בענין עליית העולמות [לקמן פרק ח טוען אחרת בשבת], אם שיש איזה עלייה להחיצוניות כלל, ונוטה דעתו יותר לומר שאין שום עלייה להחיצוניות העולמות מאומה, וכמ"ש בפע"ח (שער התפילה פ"ו) שאין עלייה לחיצוניות העולמות אלא בביאת המשיח דוקא, וכן אמר בשער פנימיות וחיצוניות (דרוש ח'), כי אם שהיה עלייה להחיצוניות ג"כ היינו רואין בעינינו את עלייתן, וכן אמר ג"כ בלקוטי תורה (פ' בראשית דף י"ג ע"א), ור"ל שהיינו רואין בעינינו שמזדככים מחומריותם ועביותן ונתעלו ונעשו לפנים חדשות ממה שהיו. עי' פע"ח שער הקדישים סוף פרק א' דף לב ע"ב וכן בשעה"כ טו ע"ב ועי' עוד לקמן פט ע"ג וע"ח שער הנ' פרק ו' ושעה"כ יא ע"ד ונט ע"ב וע"ש סח ע"א דרוש ג' והוא לקמן שער השבת פרק י ועי' פר"ח דורש ה' ג' ט"ו (לש"י הגהות על פע"ח).

⁸⁴⁷ עי' שער הכוונות דף סח ע"ב בענין השבת הרגלים ועין בנהר שלום דף מה ע"ב אות מז ותבין (לש"י).

⁸⁴⁸ עי' הערה 878.

מאיר העץ – ח"ה

קרבת מתקנים חיצוניות עצמן, לשיוכלו לקבל אור העצמות שלא ע"י האמצעי, אלא הוא עצמו יהיה פנימיות. וכן הענין דוגמתו קבלת שבת ע"י המזמורים, ולעולם כל הריח הוא לחיצוניות שיתוקן ויזדכך ויהיה פנימי, ויקבל הוא עצמו אור העצמות. אמנם הריח דתפלת ערבית דשבת ממש הוא ריח יתירה כנזכר שם, והענין כי תחלה בקבלת שבת מקבל החיצוניות אור העצמות שהוא לבדו שבמקומם בחול, אלא שאינו ע"י אמצעי. אמנם בליל שבת יורד אור גדול מעולמות עליונים אל תחתונים, ומתגדל אור העצמות מאד יותר מבראשונה. אבל עדיין צ"ע כי בבוקר בשבת שעולין יותר העולמות עד דיקנא דא"א כנודע, ואז בהכרח כי גם החיצוניות העולמות יעלו²⁰⁶¹ ממקומם וע"ש. וגם במעלת אדם הראשון קודם שחטא איך היו העולמות, כי כן הוא עתה בשבת כנזכר במקומו ע"ש⁸⁴⁹.

שער מ דרוש ד' 2062

ונחזור לענין הג' כלים הנ"ל. תחלה הוא הגוף והם כלים {פ ע"ד} הממשיים, והם ג' בחי' בשר גידין²⁰⁶³ ועצמות, והם ג' כלים, והחצון שבהם הוא הבשר והוא בחי' נה"י לבד, ובתוכם נעלמים חג"ת, וזה ענין תלת כלילן בתלת (ונקרא עיבור)²⁰⁶⁴, וזה לפי שכל הו"ק נקרא²⁰⁶⁵ בחי' ו' ואינה נפרדת. אך ג"ר חב"ד, שהם אותיות י"ה ואינם מכלל אות ו', אינם מוכרחים להיות שם. והטעם שלא באו למה שביארנו כדי שיסתלקו בעת החורבן והגלות. אך עכ"ז רושם שלהם²⁰⁶⁶ שם בחג"ת שבתוך נה"י⁸⁵⁰, וזה הרושם נקרא מוחין דעיבור. ואח"כ בלידה ויניקה מתפשטין ויוצאין וניכרין גם החג"ת למעלה מן הנה"י, ונעשה ו' שלימה בלי ראש, והרושם של ג"ר עדיין הם נעלמים תוך חג"ת, וזה הרושם נקרא מוחין דיניקה, ואלו המוחין דעיבור ויניקה הם שמות אלקים כולם. ואמנם אלו המוחין שהם רושם ג"ר אינם ממש תוך חג"ת, דא"כ כבר הם מחוברים יחד. אמנם באים מלובשים תוך נה"י אמא, ובעיבור הם תוך חיצונית הכלי החצון דנה"י דאמא, ודיניקה תוך אמצעית נה"י דאמא. ונמצא אותו המלבוש דנה"י אמא הוא המפסיק בין רושם ג"ר דז"א אל חג"ת דז"א, ועי"ז אינם מחוברים לגמרי ויכולין להתפרד ולהסתלק למעלה, או לירד למטה כמ"ש בע"ה.

אח"כ בגדלות אז באין ג"ר דז"א, והם בחי' היות לא בחי' אלקים, וגם אלו מתלכשים תוך הכלים הפנימיים בנה"י אמא, וגם זה כדי שיסתלקו כשירצו. ונמצא כי הו"ק לעולם⁸⁵¹ הם²⁰⁶⁷ מתלכשים אלו באלו כי כולם בחי' א' באות ו', וזה גדול כחבירו, ואין לזה יתרון על זה. אך הג"ר שהם אותיות אחרות י"ה, מעולות מהו"ק, ואינם מתלכשים כולם רק הז"ת²⁰⁶⁸ הם מתלכשים תוך הו"ק, וג"ר שלהם הם מגולים למעלה על הו"ק. כי כבר ידעת כי כל א' מהג"ר כלולה מ' אות י' בפ"ע ואות ה' ²⁰⁶⁹ בפ"ע, והג"ר שבכל א' מג"ר נשארין מגולים, והז"ת שבכל א' היא המתלכשת תוך הו"ק. והרי עתה הז"א גדול ונשלם בכל י"ס, ובהוי"ה גמורה כוללת כל הפרצוף שלו הנחלק לה' בחי', שהם כח"ב ו"ק ומלכות. ונמצא כי הם כמה בחי', והם בעיבור הם ו"ק מלובשים תלת בתלת, ותוכה²⁰⁷⁰ חיצוניות החיצון דנה"י אמא, ובתוכם מוחין דעיבור. ואח"כ ביניקה נתפשטו ו"ק, ובתוכן חיצוניות אמצעי דנה"י אמא, ובתוכם מוחין דיניקה. האמנם חיצוניות החיצון דנה"י אמא עם המוחין דעיבור יורדין למטה בסדר המדרגות מעט מעט עד שיורדין בכריאה. ואח"כ בגדלות הוא ער"ז, כי מוחין דיניקה עם חיצוניותו, אמצעית נה"י דאמא, יורדין בסדרי המדרגות עד למטה בכריאה, והמוחין דגדלות עם פנימיות דנה"י אמא נכנסים תוך ז"א, ואלו לבד הם היות. ודע כי אינם נכנסין ביחד, כי תחלה נכנסין הו"ק של י"ס דגדלות, ואח"כ הג"ר שלהם. ועד"ז הוא ירדת מוחין דאלקים ביניקה²⁰⁷¹, כי כפי שיעור הנכנסים כך שיעור היוצאין והיורדין למטה והבין זה.

ועד"ז יש גוף ב' יותר דק וזך, והוא סוד הנק' באדם חלוקא דרבנן (והר"ח א"א טו ע"א), שהוא לבוש וגוף של העצמות שהם האורות. וג"כ יש בו ג' בחי' עד"ז ממש, והם עיבור ויניקה ומוחין. וגוף זה הוא זך מאד, והוא קרוב אל מדרגת הנפש, וזה נעשה ע"י המצות, ובתוך זה הגוף מתלכשים נר"ן שהם האורות נפש בעיבור, רוח ביניקה, נשמה בגדלות. נלע"ד כי הפנימית

- מאיר העץ -

⁸⁴⁹ יש ב' סדרים ב כל פרצופים והם התהוותו והתגלותו והתהוותו הוא מלמעלה למטה אבל התגלותו ממטה למעלה, וכל התיקונים שלנו בתו"מ הם מלמעלה למטה ואין שום תיקון לחיצוניות כעת עד ביאת משיח (כללים ח"א לו ע"ב)

⁸⁵⁰ עי' אנ"כ ו' דהיינו שיש נה"י פרטי בכל הו"ק.

⁸⁵¹ עי' לקמן דרוש ט' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

שהוא זה הגוף הב' כולו היות ג"כ, אלא שהיות גדלות החיצוניות הם בסוד רבוע ואחוריים, והיות הפנימיות הם היושר בלי רבוע. גם אפשר שאלו בניקוד ואלו בלא ניקוד וצ"ע, והא' נאות כי הפרש של הניקוד הוא בחב"ד ו"ק כי מלכות בלי נקוד²⁰⁷² כנזכר במ"א. אך היושר והרבוע הוא בפנימית וחיצונית כנזכר בסדר מדרגות השמות. והנה אלו הב' גופים {פא ע"א} הם הא' נקרא חיצוניות הספירות, כי ממנו נשמות המלאכים, הב' הוא שממנו נשמות הצדיקים ונקרא פנימית הספירות. אמנם נסתפקתי אימתי נכנסין, וכפי הנ"ל בענין ב' ימים דר"ה, נראה כי אחר גמר כל החיצונית נעשה הפנימיות. ואפשר כי נעשה יום א' ויום ב'²⁰⁷³ ביחד וצ"ע⁸⁵². וענין היות הנפש מצד הבינה, כי שם האותיות, וגם שם הוא ב"ן, כי ס"ג נעשה ב"ן כנודע⁸⁵³. ובינה אין בה נקודות, לכן כל החיצוניות הוא בלי נקודה, כי מבינה נמשכו. אך הפנימיות הנמשך משם מ"ה שהוא מחכמה, לכן הוא אותות היות בנקודות, ובזה נתיישב הצ"ע דלעיל.

והנה נראה כי החיצוניות⁸⁵⁴ שם ב"ן והפנימיות שם מ"ה, וכבר ידעת כי בערך א' החיצוניות גדול⁸⁵⁵ מהפנימיות, לכן שם ב"ן⁸⁵⁶ לעתיד יהיה גדול משם מ"ה. נמצא כי כללות כל החיצוניות שהוא ב"ן נקרא נפש, עם שיש לו ג"כ כל פרטי נר"ן, וכל הפנימיות נקרא שם מ"ה עם שיש לו גם כן כל²⁰⁷⁴ הפרטים. נמצא כי יש אחוריים וכלים²⁰⁷⁵ ועצמות דב"ן, וכלים ועצמות פנימית דמ"ה. ולהיות כי הוא רוח וכולם היות מנקודות כנ"ל, לכן אמרו בתקונים (ט ו"א) אותיות נפש כי הוא שם ב"ן, ונקודות רוח שהוא שם מ"ה.

גם דע כי החיצוניות נקרא אב"א, ולהיות כולו שם ב"ן שהיא נקבה, לכן מדובקים אז יחד זו"ן אב"א. ונמצא כי הב' פרושים הם אמת, כי הם אב"א דבוקים יחד, וגם החיצוניות נקרא אב"א, זה גורם לזה, שלהיות חיצונית ודין גורם להיותם אב"א דבוקים שלא יתאחזו בהם הקליפות כנודע. וכשנכנסו בהם כלי פנימיות דמ"ה⁸⁵⁷, אז חוזרים פב"פ. ונמצא שלפעמים בהיות שאין להם רק אחוריים לבד שהוא החיצוניות, יש זווג אב"א. וא"ת איך אפשר הלא הם דבוקים אב"א מפחד הקליפות. אך הענין הוא כי אז עולין עד או"א⁸⁵⁸, ומלבישין אותן ונעשים

- מאיר העץ -

⁸⁵² עי' שעה" □ ר"ה סוף דרוש א' וריש דרוש ב' שיום א' דר"ה הוא פנמיות, וב' חיצוניות.

⁸⁵³ ?

⁸⁵⁴ ע' שער התיקון סוף פרק ג' (לש"ו).

⁸⁵⁵ עי' ביאורים טנת"א פרק ו' אות ל"ב, ושער השתלשלות הי"ס סוף ענף ג' [אות ג'], ובעקודים פרק ג' אות יד, ומול"מ פרק ג' אות י"ז סוף סימן יג ובעקודים פרק ב' אות א' ומול"מ פרק א' אות ט' ובדע"ה ח"ב דרוש ה' סוף ענף א' [קכ ע"ג] (לש"ו).

מש"כ בביאורים שהב"ן היא מלכות ממלכות דא"ס (ח"א פ ע"ב).

כי הב"ן שהוא החיצוניות להמ"ה והוא יצא מקודם הנה שרשו הוא מהצמצום שהוא קודם להקו וחיצון אליו והצמצום הרי הוא גדול מהקו כי הוא מא"ס המקיף הנשאר ונתגלה ממנו ע"י הסתלקותו ועליתו למעלה והוא שורש הגבורות כנודע וכאשר וימתקו לעתיד הנה הם מעולים מהחסדים כי בהם הוא כל טוב הצפון ושכר העתיד וכמ"ש בזהר פרשת שלח קעג ע"ב והוא סוד הזהב שהוא מעולה מהכסף (לש"ו).

מה שנתייסד שיוצא שורש הכלים מתחילה לבד ובפני עצמה הוא על פי סוד עמוק שחיצוניות כל פרצוף יותר גדול מהפנימיות שבו וכן יתעלה לעתיד לבא החיצוניות על הפנימיות כי על ידי שהכלים ממדריגת יותר גבוה מהאור יש כח בכל הגוף לצמצם את הנשמה שבו ולעשות כל פעולותיו רק בגבול ומדה כי עיקר שורש הכלים מהתפשטות הראשון אשר לכל עולם אבל האור והנשמה מהתפשטות השני (כללים ח"א צה ע"ג), והוא ענין גדולה הבטחה שהבטיח הקב"ה לנשים יותר מן האנשים כי מאחר תחיית המתים אז יתבטל כל הזוהמא ואז כל מה שיתקרב לתכלית האחרון יאר ויתנוצץ ביותר הארת אור א"ס המקיף ואז יומשך התיקון מחיצוני לפנימי וזהו ענין מה שלעתיד יהיה הב"ן גדול מהמ"ה וכן הס"ג מהע"ב (כללים ח"ב מ ע"ד)

⁸⁵⁶

⁸⁵⁷ ר"ל בחינת המוחין דאבא שכולו מ"ה כנז' למטה שהנקודות מחכמה אז חוזרים פב"פ עלי נהר

(לש"ו)

⁸⁵⁸ עי' לקמן דרוש ח' ושער המוחין פרק ט' ובמ"ד ומ"ן דרוש א' (כללים ח"א קג ע"ג), כשאין מעשים טובים וזכיות בתחתונים אין כח ברחל נוק' דז"א להעלות מ"ן שלה לגבי בעלה כי אין המ"ן עולין אלא ע"י נשמת התחתונים ולכן כדי לזווג הנה היא צריכה שתעלה היא עם ז"א למעלה באו"א והיא לוקחת מ"ן דאימא ומזדווגים יחד ובסוד אימא אוזיפת מאנהא לברתא בזוה"ק בראשית ב' ע"א כי נעשו הנה"י דאימא לכלים פנימים שלהם ונשלמים על ידיהם ומזדווגים פב"פ וזווג זה הנה כמעט שאינו נקרא על שמם רק על שם או"א כי שם עלו ובכחם וע"י מ"ן שלהם הם מזדווגים כי או"א מעלים את ז"א בחיקם ואח"כ מעלים את הנוק' ובסוד ויבאה אל האדם ושם מזדווגים פב"פ (דע"ה ח"ב קד ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

להם או"א בבחי' פנימית שלהם⁸⁵⁹, ואז נשלמים וחוזרים פב"פ ומזדווגים, אך בערך שאין הפנימיות שלהם נקראים זוג אב"א והבן זה מאד⁸⁶⁰.

שער מ דרוש ה'2076

ודע כי כל הפרצופים והספירות כולם כ"א²⁰⁷⁷ יש להם ב' גופים כנ"ל שהם פנימיות וחיצוניות, אך לפעמים העליון שבכולם החיצוניות שבו נעשה פנימיות לתחתון ממנו אשר עלה למעלה ומלבישו, ואז א"א לו להיות פנימיות לבד, וגם הוא עולה למעלה ממקומו ומלביש לעליון שעליו החיצוניות שלו, ואז החיצוניות עליון נעשה פנימיות בו, ומפנימיות שלו נעשה חיצוניות, כי בערך היות עתה במקום גבוה הפנימיות נראה {פא ע"ב} כעין חיצוניות. ונמצא כי בהתחיל התחתון שבכל פרצופים לעלות, מוכרח שכולם אשר עליו⁸⁶¹ ישתנו ממדרגתן, ולפעמים התחתון עולה ג"כ ב' בחי' כי לוקח גם פנימיות של העליון, ואז הוא ממש כמוהו, שלוקח חיצונו ופנימיות²⁰⁷⁸, והתחתון שתחתיו עולה ולוקח מקומו וחיצוניותו ופנימיותו, וכן עד"ז כל המדרגות, ועד"ז עולין מדרגות אחר מדרגות עד שנמצא שאפשר שעולם עשייה תעלה עד מקום מלכות דאצילות, ושם תקח עולם עשייה חיצוניות ופנימיות המלכות דאצילות, והמלכות דאצילות תקח חיצונית ופנימיות דחכמה דאצילות, והמשכיל יבין ויקיש מלתא למלתא.

ולפעמים עולה העצמות ונשארים הכלים, וזהו בעת הפגם⁸⁶², ואז הוא ירידה לכל פרצופים. נמצא כי חיצוניות ופנימיות עצמות הכתר יהיה עתה חיצוניות ופנימיות עצמות המל²⁰⁷⁹, אך בשבת הוא להיפך בתוספת קדושה, כי העצמות נשאין למטה והכלים עולין למעלה ע"ד הנ"ל, והבן זה היטב. נמצא כי כשעולה ז"א בבניה כפי סדר לקיחתו בה, כך היא לוקחת ממה שלמעלה ממנה, כי כשלקח הוא חיצוניות⁸⁶³ שלה, אז היא אינה יכולה לעמוד בלי חיצוניות, ואז פנימיות של נה"י שלה נעשים חיצוניות חג"ת, וחיצוניות חג"ת שלה נעשה פנימיות לנה"י, וכעד"ז עד שנמצא שחיצוניותו של נה"י דא"א נעשה פנימיות חב"ד לז"א⁸⁶⁴²⁰⁸⁰.

שער מ דרוש ו'2081

והנה בעת צאת המלכים יצאו הג"ר שהם א"א ואו"א שלימים ביי"ס, אך היה מבחינת שם ב"ן לבד שהוא בחינת נפש עם הג' כלים שלו לכל אחד⁸⁶⁵, אך לא היו מתוקנים בבחינת פרצוף, כיון שלא בא עדיין שם מ"ה שהוא הרוח. והז"א יצא בבחינת ו"ק לבד דב"ן, עצמות וכלים, בלי תיקון פרצוף. והנוקבא יצאה בחינת ספירה אחת לבד⁸⁶⁶ עצמות וכלים משם ב"ן. ובעת התיקון עתיק וא"א ואו"א נתוסף בהם שם מ"ה עצמות וכלים, ועיי"כ נתוסף תיקון בשם ב"ן שלהם שנעשה פרצוף. וז"א נתוסף בו בשם ב"ן ג"ר עצמות וכלים, ומשם מ"ה כל הי"ס עצמות וכלים, ונוקבא נתוסף בה ט"ס משם ב"ן עצמות וכלים, ומשם מ"ה י"ס עצמות וכלים. ובזה תבין איך בכל פרצוף מה' פרצופים יש בחי' מ"ה וב"ן בין בזכרים בין בנקבות, והם בחי' נפש ורוח של אותו פרצוף. גם נמצא כי בעת הפגם מסתלקין⁸⁶⁷ מז"א ג"ר דב"ן הנקרא גדלות, וגם כל הי"ס דמ"ה שלו, ומנוקבא מסתלקין ט"ר דב"ן וי"ס דמ"ה.

- מאיר העץ -

⁸⁵⁹ והוא בסוד אימא אוזיפת מנהא לברתא כמ"ש לקמן דרוש ח' דף פב ע"ג (לש"ו).

⁸⁶⁰ עי' לעיל הערה 849

כל בחי' ירידות כי מתפשט גילויים ואורם למטה ועי"ז התחתונים מתעלים ונעשים למדריגת יותר עליונה ואל זים ומתחלפים מקומם (ביאורים ח"א מ ע"ד)

⁸⁶¹ שער המוחין פרק ה' (לש"ו).

⁸⁶² וזהו כעין מיתה (כללים ח"א לו ע"ג)

⁸⁶³ עי' ביאורים אח"ף פרק ד' אות י (לש"ו). החיצוניות לא יורדים אלא נתקנו ונעשו לנה"י גמורים בפנ"ע ונשלמו שם בפנימיות על ידי תוספת מוחין (ביאורים ח"א מ ע"ג)

⁸⁶⁴ עי' לעיל הערה 849

⁸⁶⁵ ?

⁸⁶⁶ עי' שבירה ו' שיצא הכתר שבה לבד ולא ספ' המלכות כמש"כ כאן אלא הכוונ הלכתר שבמלכות עי' & (ביאורים ח"א ל ע"א).

⁸⁶⁷ מכאן רואים שמעשי מצות מגיעים בכל הד' עולמות אבי"ע (דע"ה ח"ב ג ע"א).

מאיר העץ – ח"ה

ונמצא כי הב"ן הוא הגוף של הנפש, ואחר שהשלים {פא ע"ג} הגוף והנפש דב"ן אח"כ חוזר²⁰⁸² לקנות גוף ב' שיש²⁰⁸³ אל הרוח משם מ"ה עם הרוח שלו, והם סוד אותיות ונקודות, ונמצא כי האותיות הם גוף והם נפש, ובזה לא יחלקו מאמרי הזוהר ותיקונים דאותיות²⁰⁸⁴ והנקודות הם גוף ורוח, והאותיות הם באים מבינה והנקודות מחכמה, אח"כ נעשה²⁰⁸⁵ גוף ג' אל הנשמה שהם טעמים. ואפשר לומר כי הטעמים, אחר שהם למעלה מאד, אינם צריכין גוף להם. נמצא שבכל פרצוף יש חצוניות והוא כלי הנפש עם הנפש ופנימיות²⁰⁸⁶ והוא כלי הרוח עם הרוח²⁰⁸⁷, ובזה אפשר להבין כי הג' כלים שבכל ספירה הם כנגד²⁰⁸⁸ ג' גופים של נר"ן. אך ממ"א נראה כי כל ג' כלים הם בחיצוניות וכנגדן בפנימיות, ועיין שם⁸⁶⁸. ואפשר שיש כנוכח בתקונים שהם י"ס דאחוריים, וי"ס פנים²⁰⁸⁹ וי"ס לפני ולפנים, ונמצא כי הם ג' גופים כל אחד כלול מג' כלים דמ"ה וב"ן²⁰⁹⁰, והם ג' גופים²⁰⁹¹ כנגד נר"ן. והנה שם ב"ן כללות כל י"ס²⁰⁹² דנפש וגופות²⁰⁹³, ושם מ"ה כללות כל י"ס דרוח וגופות²⁰⁹⁴. והנה י"ס דרוח הם מ"ש בהקדמה שנית בתיקונים (יט ע"א) שהוא שם מ"ה מלגאו והוא הכולל, ויש בו י' אותיות י' היות וט²⁰⁹⁵ נקודות²⁰⁹⁶ הנז' בתקונים בתקון ע' שהם מתחלקין לנר"ן והכל בחי' רוח. וכנגדו ס"ג הנשמה וע"ב נשמה לנשמה, וז"ס דעת ות"ת מלכר ומלגאו, יעקב ומשה (ת"ז כט ע"ב), זה מחיצוניות וזה מפנימיות. ודע כי הגוף החצון דז"א נקרא ת"ת כלול משית סטרין ויעקב, והגוף הפנימי של ז"א נקרא דעת ת"ת מלגאו דאתי בשית סטרין והוא סוד משה וישראל, ולכן אין הדעת בכלל י"ס⁸⁶⁹ כי הוא הת"ת, אלא שהוא הפנימיות ושמור כלל זה בידך היטב. וכנסת ישראל הוא גוף הפנימי ומלכות גוף חיצון, וזווג ב' הגופות הפנימיות²⁰⁹⁷ נקרא נשיקין, רוחא ברוחא (זהר ח"א כב ע"א), והבן זה. וכן הוא באו"א בזווג הפנימיות נקרא נשיקין, והפנימי דאבא נקרא מזלא שם ע"ב, והפנימי דז"א הוא שם מ"ה, שקיא דאילנא (תיקו"ז יט ע"א), ובערך החיצון יקרא הפנימי נשיקין רוחא ברוחא, כי שם מ"ה הוא רוח כנ"ל.

והנה כבר ידעת כי גופא דמ"ה פנימי, וגופא דב"ן חצון, וכעד"ז באורות, כי אורות דמ"ה פנימיות, ואורות דב"ן מקיפים. נמצא כי נר"ן פנימיות דמ"ה הם אורות לג' כלים הפנימיות, והמקיפים הם אורות לג' כלים חצוניות משם ב"ן, והנה ידעת ענין ג' כלים וענין האורות ממ"ה ומב"ן²⁰⁹⁹.

והנה זר"ן כל אחד מי"ס גמורות, וכשנסרים נכנס בהם גוף הפנימי דשם מ"ה וחוזרים פב"פ. ונמצא כי ב' בחי' לבד שהם מ"ה וב"ן הם מוחין והבן זה מאד. והנה העיבור והיניקה ומוחין שנעשה אחר הנסירה בחזרת פב"פ בברכת אבות בברכת מגן אברהם, הוא החסד שם מ"ה שנכנס עתה לז"א והבן זה, כי הם מוחין חדשים דבחי' פב"פ. אך ממ"א נראה כי חצוניות יש בה אורות פנימיים ומקיפים, וכן הפנימיות או"פ ואור מקיף, ושם מ"ה הוא החסדים וז"ס (זהר ח"ג עו ע"ב) אתי²¹⁰⁰ חסד ופריש לון גדפיין⁸⁷⁰²¹⁰¹. והנה נודע כי שם ב"ן הוא הגבורה {פא ע"ד} ואחוריים, ובזה תבין כי החצוניות הנחלק לג' כלים הוא עיקר הנקרא גוף, ובכל בחי' מהם יש מוחין כנ"ל, והם מלובשין תוך ג' בחי' נה"י דאמא של חצוניות שלה ג"כ, דהיינו בתבונה²¹⁰², וכן עד"ז ג' בחי' לפנימיות. והמוחין²¹⁰³ שלהם נכנסים אח"כ מלובשים תוך ג' בחי' דפנימיות נה"י דאמא ג"כ, ג' בחי' פנימיות הם תוך ג' בחי' החיצוניות, והחצוניות נקרא גוף והפנימיות נקרא קול. וכבר ידעת כי המלאכים נבראו מקולות היוצאין מפה ז"א, והם מזווג נשיקין, רוחא ברוחא (זהר ח"א כב ע"א), שהוא פנימיות ז"א הנקרא קולות, ופנימיות נוקבא הוא הנקרא דבור, והבן זה. וכשאיין בה רק חיצוניות שהיא עומדת אב"א נקרא יונת אלם.

והנה ידעת מהיכן קול ודבור לאדם, שהוא הגוף הפנימי שבו מתלבש נר"ן⁸⁷¹, ובמות האדם מסתלק הגוף הפנימי עם נר"ן, ונשאר גוף החיצון אלם. ודע כי בעליית ז"א בסוד מ"ן, עולים פנימיותו עם המוחין של החצוניות, כי כל זה הוא תוספת. והסבה, כי צריך לבחינת מ"ן שיעלו ג"כ ג"ר ממש ולא ו"ק כמ"ש במ"א. וג"כ ג"ר של החצוניות נקרא מוחין, והכל עולה

- מאיר העץ -

868

⁸⁶⁹ ועי' עוד כסא הכבוד פרק ה' (לש"ו) הוא תמדי נעלם בין חו"ב ועי' מוחין דצלם פרק ה' סי' ד' (כללים ח"א כז ע"א). ובהתפשטותו למט הוא נעלם בפנימיות הו"ק (הקדו"ש סח ע"ד)
⁸⁷⁰ כד נפקא בת זוגו נפקת עמיה אתייה חסד אתער גביה ופריש לון ונפקו גזעין מתחות לעילא ואתפשטו ענפין ואסגיא ואתעבידת ה"א תתאה ואתרביאת בענפאה לעילא לעילא
תרגום:

⁸⁷¹ קול הוא ת"ת ודיבור הוא מלכות בכל פרצוף ופרצוף (ביאורים ח"א אעב ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

בסוד מ"ן, ג"ר דחיצוניות וכל הפנימיות, וכשחוזר לירד נכנסים תחלה הג"ר דחיצוניות מלובשים בבחי' פנימיות דחיצוניות נה"י דאמא, ואח"כ יורד כל ג' בחי' פנימיות דז"א מלובשים תוך הג' בחי' פנימיות נה"י דאמא. ודע כי כשאנו אומרים שעלה ז"א בחיצוניות נה"י דאמא, אינו בפעם א', רק תחלה בסוד עיבור בבחינת חיצוניות, ואח"כ ביניקה בבחי' אמצעיות, ואח"כ בגדלות בבחי' פנימיות. ונמצא כי ג' בחי' פנימיות ג"ר דז"א, הלבישו ג' בחינות דחיצוניות לג' תחתונות דנה"י דאמא. ואח"כ חזר לעלות ומלביש ג' בחינות פנימיות ג"ר דז"א לג' בחי' פנימיות נה"י דאמא ע"י ג' בחינות עי"מ, והג' בחינות חיצוניות נה"י דאמא ירדו להיותן מתלבשים לג' בחינות חיצוניות דג' אמצעיות דז"א, וכעד"ז בכל עליות. נמצא כי אין עלייה דג"ר דז"א בג"ת דאמא נעשה בפעם אחד, כי צריך עיבור יניקה ומוחין לחיצוניות, ועיבור יניקה ומוחין לפנימיות. וכן בכל עליות שיש בכל הפרצופים הם עד"ז. ומעתה אל תתמה אם נתקנו התפלות באורך גדול, כי כמה בחי' צריך עד שיעלו ג"ר בג' אחרונות של העליון ממנו וכן בכל בחי'.

שער מ דרוש 2104

דרושי פרטי עולמות כולם ונקראים שער חיצוניות ופנימיות בתראה²¹⁰⁵.
ענין אחר באחר ופב"פ הוא זה. דע כי תחלה בעיבור לא היה בז"א רק בחי' נפש לבד שבו, והוא המלכות שבו וששה²¹⁰⁶ קצוותיו, וכשנולד בא לו הרוח ונשלם לו"ק בימי היניקה. ואמנם הנוקבא קודם זמן העיבור לא היה {פב ע"א} בה רק נקודת נפש שבנפש מלכות שבמלכות שבה, ושיעורה עטרה שביסוד ז"א, שהוא מנפש²¹⁰⁷ שבו. ואח"כ בעיבור נתוסף בה ו"ק הנפש, ונקרא רוח שבנפש, ואז גדלה כמדת היסוד עצמו דז"א שהוא רוח שבו, אך אינן ו"ק שלמים כמוהו. אח"כ ביניקה⁸⁷² גדלה היא הנשמה שבנפש, וניכר ג' כלים שבה, שהם: כלי נפש, כלי רוח, כלי נשמה, כנודע שאין עוד כלים רק ג' כלים אלו²¹⁰⁸, אך הם בחי' נפש בלבד, באופן שנשלם בה בחי' י' מלכיות שבה הנקרא נפש גמורה, וכולם אינם רק מדה אחת כמדת ת"ת דז"א, ואז היה הז"א ו"ק גמורים, והיא קצה א' גמורה.

אח"כ גדל ז"א י"ס גמורים, ובא לו נשמה, ואז היא נגדלת בבחי' רוח בפעם א', כי אותו המדה של י' מלכיות הנ"ל נעשו י"ס⁸⁷³ כנודע מא"ב דאטב"ח. והרי עתה הם אב"א, אך עדיין אין בה רק נפש ורוח, כי הרי היא עדיין מן החזה ולמטה, ששם הוא בחינת הרוח, כי עד החזה עומדת היסוד דבינה הנקרא נשמה כנודע. גם כי הרי אינה לוקחת מהבינה עצמה אלא מן הז"א עצמו הנקרא רוח, וגם שהיא למטה מהחזה כנ"ל, שאין שם בז"א עצמו רק רוח, ולכן לא הגיע אליה רק רוח שלה, כי הנשמה שלה ניתנה למלכות של ז"א (צד הב"ן שבו)²¹⁰⁹ עצמו כנ"ל. ואח"כ יצאו המוחין וניתנו אליה עצמה, ואז נגדלה היא כל האחר, כי כבר יש בה נשמה כמוהו. ודע והבן מאד, כי אז כל בחי' מלכות דז"א עצמו שהוא ב"ן שלו כנזכר במ"א, הוא דוגמת בינה עליונה והיא דוגמת תבונה, וכל אחוריים שלו ננסרין וניתנין²¹¹⁰ אליה, ועי"ז נשלמה כי היא דוגמת התבונה הנעשית פרצוף גמור בהתחברה עם הבינה. והנה הכלים הם ננסרין ונדבקין בה כיון שהנשמה נכנסת בה שהיא נשמת הכלים הננסרים, שהוא ב"ן דז"א, אורות וכלים, והבן זה מאד.

והנה עד עתה יש בז"א ובנוקבא מוחין דנשמה, ואז נק' כבר גדול, כי בעוד שיש בו רוח נקרא זעיר, ובלוקחו נשמה שבו²¹¹¹ נקרא גדול, שהוא בן י"ג שנים ולמעלה, אך עדיין אינו אדם ראוי לחופה עד י"ח שנה, ואז נכנסת בו נשמה לנשמה שהם מוחין דאבא, כי אין זווג ראוי להוליד אלא מן המוח שהוא חכמה הנקרא חיה כנ"ל. ודע כי בהיותן אב"א נזדווגו ועלו למעלה בחיק או"א⁸⁷⁴, וחזרו שם פב"פ, ואז נתן בה רוחא דשביק בה בביאה קדמאה (זהר ח"ב צט ע"ב), והוא בחי' טפת זווג גמור בחסדים²¹¹² של נר"ן, מב"ן ומ"ה וס"ג ע"ב ע"ב²¹¹³. ע"ב הרי

- מאיר העץ -

⁸⁷² כוונתו ל"י בחי' דמלכות דמלכות עי' אנ"כ סוף פרק ו' והם באמת רק י' נקודות עי' שער הירח רפ"ד, אבל עי' ידי העיבו רהיניק הנתקן בה התיקון הראשון שנעשה כלולה מ' נקודות שהם י' מלכיות ולא שנעשה לה יניקה בפע זולת ז"א כי אינה עדיין פרצוף בפני עצמה כלל אלא היא עדיין מחובר עמו בוסד צלע אחת אלא הכוונה שהתיקון היניקה אשר היה לז"א יצא מעיבור שהיה אז רק בבחי' נה"י והיא היתה עמו אז בסוף היסוד שבו בסוד פסיעה לבר וא זביניקה נתפשטו ו' קצוותיו שהם חג"ת נה"י ונשארת היא כלולה בת"ת שבו (כללים ח"ב נח ע"ד)

⁸⁷³ עי' כללים ח"ב נט ע"ג.

⁸⁷⁴ עי' לעיל הערה 858.

מאיר העץ – ח"ה

גימטריא גבורה⁸⁷⁵, כי כל א' מאלו אינם ע"ב ממש כנודע, אלא בהתחברם ס"ג עם י' אותיות, ומ"ה וכ"ו, ורבוץ הוי"ה דב"ן שהוא ע"ב דב"ן, וכשנכנסים המוחין דחיה שהוא בינה דאבא, שהוא ראוי להוליד, יכולין²¹¹⁴ אפי' בהזדווגם למטה במקומם לחזור פב"פ כנודע, ואז נותן בה בזווג גמור טפת חסדים דע"ב דיודי"ן, שהוא ע"ב אמיתי, כי היא לקחה כבר הגבורות דע"ב ע"י ז"א ואמא²¹¹⁵ פב"פ, אך לא בזווג גמור, אך²¹¹⁶ עתה נותן לה בזווג גמור החסדים דע"ב, ואלו הן נשמה אמיתית, וזה נקרא זווג גמור.

אך רי"ו אב"א נקרא זווג שאינו גמור, כי אינה רק לעשותה כלי. ונמצא כי אותו הרי"ו הוא אותו רוחא דשדי בגווה שהם החסדים זכרים מבחי' נר"ן, אך טפת החיה אינה נשארת בה, כי הוא כח²¹¹⁷ זכר גמור, לכן הרי"ו הוא בנימין⁸⁷⁶, בן ימין, כח זכר, ונקרא בן אוני, כח נוקבא, כי היא מן הנשמה בינה נקבה. אח"כ חוזר לקחת נר"ן {פב ע"ב} וחיה יותר עליונים מאו"א עלאין עצמן ולא מיש"ס ותבונה, וצריכין לחזור אל קטנות וגדלות ב' יותר עליונים והבן זה. ואחר כך לוקח מאריך עצמו ואז נשלם לו בחינת יחידה והבן זה מאד.

שער מ דרוש ח²¹¹⁸

²¹¹⁹ כבר כתבנו כי ג' כלים הם נקראים חצוניות, ולהם ג' מקיפים⁸⁷⁷, וכל זה נקרא חצוניות. וג'²¹²⁰ נשמות פנימיות הם נר"ן וכנגדן ג' מקיפים. וממ"א תבין כי גם המוחין שהם נקרא פנימיות הכלים יש בהם ע"ד הנ"ל, פנימים ומקיפים, וכנגדם יפנה וברכת אשר יצר⁸⁷⁸. והרי הם ח"י בחי' ט', פנימית (והם)²¹²¹, ג' כלים ג' מוחין ג' נשמות, וט' מקיפים להם. עד"ז גם תבין ממ"א שכתבנו כי המוחין התחתונים נעשין כלים אל²¹²² העליונים, וכן מראש אצילות עד סוף העשיה כלים העליונים הם מוחין לתחתונים, יען היות הכל בחי' כלי²¹²³, ואין הפרש רק שזה פנימיות וזה חיצוניות.

וכן עד"ז באורות, מה שהוא רוח לזה הוא נשמה לתחתון⁸⁷⁹, ומה שהוא נפש לעליון נעשה רוח לתחתון, וכיוצא בזה. אמנם מאורות לא נעשה כלים, וכן מכלים לא נעשה אורות⁸⁸⁰. אך אמנם זה שאמרנו אינו רק באצילות לבד, כי משם ולמטה כלים דאצילות נעשה נשמה²¹²⁴ לבי"ע⁸⁸¹ והבן זה הסוד הגדול, שלכך אין בי"ע נקרא אלהות גמור, יען אפי' נשמתם הם כלים לבד דאצילות²¹²⁵ ולא אורות, אך להיותן מן אצילות נק' אלהות אשר שם⁸⁸². וזה ג"כ טעם גדול

- מאיר העץ -

⁸⁷⁵ הוא מה שאבא נטתן לאימא בביארה ראשונה לעשותה כלי והוא נמשך מג' ע"ב דיודי"ן אשר במזל עליון תיקון ח' ומשלם למזל תחתון תיקון יג ומשם לדעת דאבא ומשם ליסוד דאבא, ומהמשכם מדעת דאב אלליסוד דאבא דרך הז"ת שבו הנה מתחלפים לג' עב"ס דסמ"ב כי הם הסמ"ב דע"ב עצמו מהנרנ שבו והוא הרוח קדמאה ניתן מאבא לאימא בביארה ראשונה לכי הו אמחלקי הנר"ן דהנוק' עצמה (ביאורים ח"ב סג ע"ב), ועי' הערה הבאה

⁸⁷⁶ עי' עוד בענין דרושי מ"ד ומ"ן דרוש ח' ודרוש י' ובלק"ת ושעה"פ פ' וישלח ועי' עוד בפרע"ח שער הפורים פ"ו שאמר שם בפירוש כי בנימין הוא בסוד שם ב"ן מבחי' דין אלא שאינו נראה במקומו שהימין מחפהו, כי שם ב"ן המעלה מ"ן הוא בחי' חכמה וחיה שבה (ביאורים ח"ב מח ע"ג). ועי' הערה הקודמת.

⁸⁷⁷ עי' שער הצלם רפ"ב (לש"ו).

⁸⁷⁸ עי' לעיל דרוש ג'.

עי' בשער הכונות דף יב ע"ב דרוש ג' [שיפנה שייך לפנימיות] גם תעיין בנהר שלום דף טו ע"ב ד"ה כללות ג' ברכות [שאשר יצר שייך למקיפים] (לש"ו).

עי' שעה"כ יב ע"א: הנה בתחילה צריך בסוד המעשה לתקן בחי' חיצוניות כל העולמות במקומם אשר להם⁸⁷⁸, והוא כי ע"י אשר יפנה צרכיו⁸⁷⁸, הנה הוא מתקן עולם העשיה בבחי' הנקרא נפש. ועי' ברכת אשר יצר, שהוא סוד הבל היוצא מן הפה בעת שמברך, הוא מתקן אור המקיף דעולם העשיה.

⁸⁷⁹ עי' ביאורים עקודים פרק ה' אות כח (לש"ו). עי' לעיל 843.

⁸⁸⁰ ש"ש שער מט פרק א' אבל בעולם עצמו וכו' ועי' דרושי אבי"ע פרק ה' ובסוף הע"ח גם דע שבכל עולם וכו' ובשער השמות פרק א' ב' (לש"ו).

⁸⁸¹ כמו כל כלים דעולם עליון הוא אור וצורה בערך העולם שלמטה ממנו (ביאורים ח"א כט ע"ג), מאחר שאין בחי' כלי בעולם העליון כלפי תחתון לכן צריך שימשך בו אור ללא גבול, שהרי רק הכלי מגבילו, אלא בגלל זה לא נמשך שפעת אור עליון העליון בתחתון אלא רק בשפעה ב' המקיפים העליונים אבל לא בשפעת המקיפים דנר"ן כדי שלא תתבטל לכים דתחתון (ביאורים ח"ב ז ע"ד).

⁸⁸² לבדוק גרסאות.

מאיר העץ – ח"ה

כמה נבדלות ב"ע מן האצילות, והוא כי אור העצמות הנמשך מלמעלה נשלם ומסתיים באצילות לבד. ואפשר שעד"ז יהיה מבריאה אל יצירה ומיצירה אל עשייה⁸⁸³. גם תבין ממ"א, כי הי"א סמני קטורת הנקרא קליפת נוגה הנטהרת בעליה, כי הם חיצוניות לחיצוניות, מלכות דעשייה. גם תבין משם, כי עיקר אחיזת הקליפות הוא בג"ת⁸⁸⁴ שבכל עולם. אמנם בשאר הז' ראשונים, יש גם כן קליפה. וכמו שיש עליית הקדושה, פנימיות התחתון נעשה חיצוניות בעליון, ועי"ז מקבל הארה ונמתק, כן בקליפות הם עולין ג"כ עד"ז, פנימיות התחתון נעשה חיצוניות העליון, ועי"ז נמתקין ואינם נאחזין. גם תבין טעם היות י"ס דקליפה בעשייה²¹²⁶ נגד א"א ואבא כו' ע"ש. גם תבין ענין הקליפות של ד' עולמות אבי"ע, ובוזה תבין היות ז' מלכים תחת כל בחי' בבניה ובז"א ובמלכות, ובסיום כל אחד ממנו בג"ת שבהם באחוריים, כי זהו נקרא תחת כנוזר במ"א⁸⁸⁵. ובמלכות²¹²⁷ דעשייה נפשות, וביצירה רוחין כו'. וממ"א תבין מש"ל, כי הקליפה העליונה דאצילות⁸⁸⁶ היא נקראת טהרה דבריאה, כי טהרה דבריאה היא נקרא טומאה דאצילות. גם תבין היטב כי הרי אמרנו שבחול אין עליה רק לפנימיות שהם הנשמה והמוחין. והרי אנו רואים כי גם בחול עולין חיצוניות ופנימיות, והענין הוא כמ"ש במ"א, והוא כי לעולם אין עולה היצירה²¹²⁸ אל הבריאה רק פנימיות ג"ר דיצירה ולא חיצוניות. ואע"פ שעולין החיצוניות הוא מניה וביה בעולם היצירה עצמו, אך אינו משתנה חיצוניות יצירה להעשות בריאה. אך פנימיות יצירה חוזר להעשות בריאה⁸⁸⁷, וזה נקרא עלייה, משא"כ בחיצוניות. וכעד"ז מבריאה לאצילות, ומעשייה ליצירה. אמנם יש שינוי בעשייה (כי גם)²¹²⁹ שחיצוניות דג"ר דעשייה {פב ע"ג} מלבישין לפנימיות²¹³⁰ מלכות דיצירה, ואע"כ²¹³¹ אין זה עלייה, כי כבר ירדה מלכות דיצירה בעשייה כנוזר שם, לכן עדיין חיצוניות ג"ר דעשייה הם בעשייה עצמה והבן זה היטב. ואמנם בשבת שעולין מעלות רבות, אז נמצאו כי כל עשייה אף חיצוניות²¹³², חוזרין להיות יצירה או בריאה כנוזר ושמור זה היטב⁸⁸⁸. וגם תבין, כי כיון שכל²¹³³ חיצוניות עליונות ירדו להיות מוחין בתחתונים שהם פנימיות, וא"כ כשחוזרין לעלות בימי החול, חוזרין לקדמותן כשהיו. ונמצא כי אין עלייה כלל בחיצוניות העולם²¹³⁴, כי לא עלה מחלקם דבר רק מהעליונים, משא"כ בימי השבת. אמנם צריך שתדע מ"ש בסוד הקדיש, עולה כל העשייה ביצירה, וכן כל היצירה בבריאה. אך (מלכות הנ"ל)²¹³⁵ נ"ל כי אינם עולין רק פנימיות הנשמה לבדם כנ"ל, אך החיצוניות לא עלה רק מה שהיה קודם הקדיש לבד, וראייה לזה שהרי העמוד⁸⁸⁹ שבין עולם לעולם היא כנקודה²¹³⁶ בעולם, ואיך כל העולם יעלה דרך אותו עמוד. ויתורץ במ"ש שאינן עולין רק הנשמות דרך העמוד כנוזר פרשה ויקהל ופ' ויחי (ריט ע"א). וצ"ל ולתרוץ מ"ש במ"א, כי אין חיצוניות העולמות עולין, דא"כ היינו רואין בעינינו עלייתן⁸⁹⁰. אך כיון שאין עולין רק

- מאיר העץ -

⁸⁸³ ע"י מבו, ש יג ע"ד שכל עולם כלפי עולם התחתון הוה אין סוף.

⁸⁸⁴ נה"י או הי"מ ??? ע"י שער הכללים פרק ג' שזה הי"ם

⁸⁸⁵

(13) שער מאמרי רשב"י - פרשת פקודי

הדינין מתערין לא היו יכולים לקבלו כי הם הפכיים זה חסד וזה דין והיו מתבטלים ע"י האור העליון ומתו וכמשה"ה וימת בלע וימת חושם וגו' ואז ירדו אותם הז"מ התחתונים למטה בעולם הבריאה תחת מקום המלכות דאצילות לגמרי ונשאר מקומם פנוי תחת ספי' הבינה ובאותו החלל אשר בין ספי' הבינה ובין הז"מ האלו יצאו עוד ז' ספי' אחרות כלולות יחד בציוור אדם כלול זכר ונקבה והוא סוד זר"ן והוא נק' מלך השמיני אשר שמו הדר ושם אשתו מהיטבאל כי הדר הוא ז"א ומהטבאל הוא נוק' ונמצא הז' ספי' תחתונות הראשונות להיותם (ע"ד) בפרוד זה מזה בלתי חבור נקראו ז"מ ואלו הז' ספי' תחתונות להיותם מחוברים נקראים כלם יחד מלך אחד והוא הנקרא מלך השמיני הדר ושם אשתו מהיטבאל כו' ואלו הז' ספירות האחרות הונחו באותו מקום החלל שבין ספירת הבינה ובין

⁸⁸⁶ רפ"ח פרק ו דף פט ע"ג (לש"ו).

⁸⁸⁷ ע"י כללים &

⁸⁸⁸ ע"י לעיל 846.

⁸⁸⁹ ע"י לקמן דף צו ע"ב ודף קיד סוף פ ע"א ותבין (לש"ו).

⁸⁹⁰ ע"י פע"ח שער התפילה פרק ו' שזה רק בביאת משיח(דע"ה ח"א מד ע"ג), שזה היה כעין מיתה

וע"י שער מאמרי רשב"י לח ע"א פרשת קדושים (כללים ח"א לו ע"ג) ציטוט מחלק א' אבל קשה על דבריו שהרי כל עליות של פרצופים אינם עליות כמשמעו אלא שנתוסף תוספת אור ומוחין לאור התחתון [ע' לש"ו כללים ח"א לו ע"ג], שאם זה היה עילוי ממש זה היה כעין מיתה], ואז על ידי זה נעשה התחתון עצמו על ידי זה במדריגת הפרצוף העליון, ואז

מאיר העץ – ח"ה

הפנימית של קליפת נוגה, להיות חיצונית לחיצונית מלכות דעשיה, אך כל שאר הקליפות והחומר נשאר במקומם. וראיה לזה שהרי נשאר חלל ביום השבת בין הקדושה לקליפה ולעוה"ז י"ך²¹³⁷ מדרגות כנודע. ונמצא כי הנשמות עולין עשיה ביצירה, ויצירה בבריאה, ובריאה באצילות, והכל נכלל באצילות.

גם ענין אב"א הנזכר במ"א שעולין למעלה להזדווג, וכן מובן²¹³⁸ נזכר במ"א ענין עליית מ"ן, כי הנה למטה הם בזמן היניקה ואינם ראויין לזווג, כי חסר כלי הפנימי שלו ושלה, ואז נקרא אב"א. והנה הכלי הפנימי שלהם עדיין הוא לעילא באו"א, וכשנסתלקו המוחין, גם עלה הכלי הפנימי, ולכן עולין שם. והנה"י דאמא כלים הפנימים מועילין להם ומזדווגים בסוד (זהו בראשית ב ע"א) אמא אוזיפת מנהא לברתא⁸⁹¹, ועדיין אינם ראויים שירדו המוחין למטה, ולכן עולין. ונמצא כי בעת עלייתן להזדווג אין להם רק אחוריים לבד והבן זה. וממ"א תראה שאין נקרא אחור רק החיצון מכולן, ולעולם אין בהם רק ב' בחינות לבד או חיצון ואמצעי²¹³⁹ או אמצעי ופנימי, ותמצא כי בזה תבין סוד הנסירה שנותן בה הדינין שהם האחוריים, כי תחלה היה בו החיצונית הנקרא אחור הוא קטנות והבן זה. כי האמצעי אינו נקרא אחוריים, והיה בו אחור ואמצעי, ובבא הפנים²¹⁴⁰ שהוא גדלות, אז מה שהיתה המלכות בסוד עיבור לבד כלי א' באחור²¹⁴¹, כי בזמן שיש לו עיבור אין לה מדה כלל רק עטרת היסוד, שהוא חצי מדה שבו, ועתה נגדלה כיסוד שלו²¹⁴², וזה כלל גדול שתבין בו הכל, כי לעולם הפרצוף הב' הוא חצי העליון כנזכר במ"א.

וכיון שז"א בסוד העיבור, היה חצי מדה, וגם²¹⁴³ היא היתה חצי מדה, כי הוא ו"ק (ובכללות ג') ונשארו ג', והיא (חצי)²¹⁴⁴ קצה ז' (ובצאת חציו שהוא חג"ת²¹⁴⁵, כשהז"א בסוד יניקה, ונתגלה כולו גם היא נתגלה כולה שהוא מדה א' (ת"ת)²¹⁴⁶ בקצה א' שלם), שהוא כשיעור יסוד שלו, שהוא הקטן שבכולם שאין בו רק ב' פרקין והבן זה היטב, כי בזמן היניקה חזרו להתתקן כל מה שהיה טרם מיתת המלכים⁸⁹², שהרי הוא ו"ק מחוברות, {פב ע"ד} והיא קצה הז' מתוקן. ובהכרח כי בנקודות של המלכים היה בהם ב' בחי' שהם פנים ואחור עכ"פ, ולכן אלו הב' בחינות אינם נחסרים משום פרצוף שבעולם²¹⁴⁷, ועתה צריכין להתתקן ג"ר דז"א וט' אחרונות⁸⁹³ דמלכות, שמעולם לא באו אפי' בזמן המלכים, ואלו באים בסוד תוספת ועתה באים מעורבים ומתוקנים עם מ"ה וב"ן בגדלות, כי בקטנות כולם דב"ן כנודע, כי ז' מלכים כולם מב"ן היו גם אחר התיקון לקחו כל א' מהם מ"ה וב"ן כנודע ואז נשלמו והבן זה היטב, כי אין מ"ה בקטנות כלל רק בגדלות והוא מ"ה כל י' דיליה ודילה, וב"ן²¹⁴⁸ ג' דיליה וט' דילה.

נקרא על שמו של עליון, ולכן אפשר לכל א' לעלות ממדרגה למדרגה עד אין קץ לולא החטא. לכן נסדרו כל הפרצופים שהם מכילים בעצמם רק מ"ה וב"ן וחסרים בחינות ע"ב וס"ג משום צורך הבחירה והשכר ועונש. לפי הקדמה זו יוצא אם כן, שאין שורש החלטי לז"א ולא לשום פרצוף, כי בפנימיותם הם תלויים כולם באור א"ס, ואפשר להם לעלות בנקל למעלה למעלה, ומש"כ ששורש ז"א בחוטם הוא רק שורש למדרגת ותכונת ז"א, וכן הוא הדבר באבא ששורשו בעיניים, שכל זה רק שייך לחיצוניתם אבל בעצמותם הם מושרשים כולם בא"ס, וכל דברי האר"י כאן הם באמת רק על בחי' חיצוניתם לבד, ור"ל איך ישתווה חיצוניתם עם פנימיותם, שהגם שיש פרטים בחיצוניתם עד אין קץ, אבל הם נסדרו לפי כוונת הפנימיות שבהם, על אף שאין הנשמה מאירה בכל כחותיה ולכן כאן ז"א צריך להיות שייך גם לחוטם וגם לעיניים בחיצוניתם, והם מיוחדים זה בזה לעולם, והוא מה שאנו רואים שהריח בחוטם עולה עד המוח ששם כח הראיה, כלומר שהם מיוחדים ולא סותרים זה את זה גם בעת שאינם עולים (ביאורים ח"א לד ע"ד), וע' עוד בביאורים ח"א עה ע"ב שעצם הסיבה שהוא יכול לעלות עד אין קץ, מאחר שהוא שייך לקו האמצעי שכולו א'. וע"ש נה ע"ג שמביא ראיה לדבריו מבהג"ר על ת"ז פא ע"א ד"ה ביה איהו וז"ל, והכל אחד כשה נפתח זה נפתח ודעת ויסוד הוא א', עכ"ל.

⁸⁹¹ עלו זר"ן למעלה במקום אר"א ונזדווגו על ידיהם ועי' דע"ה ח"ב דרוש ד' ענף לא ולב כי הדוגמא לזה למטה הנה הוא מה שאנו מזכירים תמיד זכות אבות וברית אבות (ביאורים ח"ב מה ע"ג) שהזיווג הראשון דאצילות היה שהשתמש מ"ן והפנימות דאמא (ביאורים ח"ב ק ע"א), כי נעשו הנה"י דאימא לכלים פנימים דזר"ן (דע"ה ח"ב קד ע"ג) כי אר"א דוחים החיצונים (כללים ח"א קג ע"ג)

⁸⁹² כלומר שבעולם התהו היה להם מוחין דיניקה לנקודות וזה לא יחסר לעולם (ביאורים ח"ב צד ע"ב). והם פרצופים חג"ת ונה"י דז"א (דע"ה ח"א כא ע"ב), והוא השלמת המלכי יושר מנוקדות של מלכיות לר"ק (דע"ה ח"א כא ע"ד) והוא בחי' בשר ולא עור (דע"ה ח"א סא ע"ב) ⁸⁹³ כלומר יצא הכתר בנקודות עי' &

מאיר העץ – ח"ה

והנה א"א ועתיק, הזכר לקח כל המ"ה והנוקבא לקחה כל הב"ן להיותה נמתקת ואינה צריכה אליו. אך מאו"א ואילך הוצרכו הזכרים ליקח תחלה הב"ן של נקבה אפי' הקטנות שבה כדי למתקן, ואח"כ ניתנו אליה לגמרי, ונשאר בהם שרשו מן²¹⁴⁹ הקטנות, ובגדלות לוקח ג"כ שלו ושלה²¹⁵⁰, ואח"כ ניתן²¹⁵¹ לה הב"ן לבדו לפרצופה, והמ"ה הארתו לבד שהם הארת החסדים לבד ולא עיקרא²¹⁵², כי עיקרא²¹⁵³ נשאר בו. וההיפך בב"ן, כי עיקרו בה, ובו הארה בלבד, אך עכ"ז כיון שתחלה לקחו, הרי יש לו שורש גדול ממנו, לכן דעתו שלם. אך הנקבה אינה לוקחת מ"ה²¹⁵⁴ רק הארתו לבד ועיקרה מב"ן, ולכן דעתה קלה אפי' בגדלות. וכל זה²¹⁵⁵ המ"ה וב"ן דגדלות נק' תוספת המסתלק, ולא נשאר כי אם ב"ן דקטנות בשניהם. וזה בזו"נ, כי באו"א לעולם נשאר בהם, כי כבר שם ב"ן שלם היה להם תחלה בעת המלכים, כל י"ס. אמנם גם הם הוצרכו למ"ה וב"ן, עד"ז הנ"ל בזו"נ. ועיקר מ"ה בזכר²¹⁵⁶ והארתו בנוקבא, ולהיפך בב"ן. ויען היות חו"ב מבינה דמ"ה לבד, לכן שרשם דיני' ולא רחמים²¹⁵⁷ עם שהם מ"ה, ואפשר כי מ"ה בחכמת אבא ובחכמת אמא, וב"ן בכינת אבא ובכינת אמא, וכן יהיה בזו"א²¹⁵⁸.

²¹⁵⁹ונחזור לענין, כי ביניקה נשלמו כבראשונה, ואז לא היה לכל א' מהם רק ב' כלים שהם אחר ואמצעי, ובבא הגדלות לקח ז"א כלי הפנימי הג', ואז הגדיל את הנוקבא מאחוריו פרצוף גמור עד כנגד החזה שהוא חצי שיעורו כנ"ל. והרי נשלמה כמוהו, עם היות חצי שיעורו, ועדיין חסר ממנה נקודת יסוד ומלכות שבה כנודע, וכ"ז בארנו במ"א, וע"ש היטב. וזה לפי שעדיין אינה שלימה כמוהו, רק חציו דוגמת זמן יניקתו, וחסר ממנה כלי הג' הפנימי של אותן ב' בחי', וגם מן הדעת שלה לא היה²¹⁶⁰ תוספת גדלות רק²¹⁶¹ כבזמן הקטנות וכשנסרה, שהוא שלקחה היא המוחין חציים לבד²¹⁶², שהם בינה וגבורה כנזכר במ"א בענין שופר, אז נמשך לה שם ב"ן שלה כנודע, כי בינה וגבורה²¹⁶³ של ז"א הם ב"ן כנ"ל, ואז נשלם יסוד ומלכות שבה, ועדיין חסרה הארת שם מ"ה. ואז ניתנו בה האחוריים של החיצונים דעיבור, ונעשה פנימיות בה. והרי נשלמו בה ג' חלוקות²¹⁶⁴ יסוד ומלכות ודעת שבה, שהם איברי ההולדה שאינם נעשים אלא ממ"ה⁸⁹⁴. ובחזרתן פב"פ²¹⁶⁵ נתן בה בזווג א' שם ב"ן בבחי' ²¹⁶⁶הגדלות ונשלמה, ואח"כ בזווג הב' נתן לה המ"ה שהם החסדים לצורך נשמות. אך דע כי הדעת אינו כשאר ספירה⁸⁹⁵, כי בעיבור לא יש דעת לא בו ולא בה, לכן אין בו רק ב' דיעות אף בגדלות, א' דיניקה וא' דגדלות, וכן בה ב' דיעות לבד. וכיון שהוא נקרא פנים²¹⁶⁷ והיא נק' אחור { פג ע"א } בערכו, א"כ נמצא כי דעת²¹⁶⁸ דיניקה שלו יהיה²¹⁶⁹ כמו דעת דגדלות שבה⁸⁹⁶. ואח"כ בשבת חוזר הוא לעלות יותר מבחול, ולכן לוקח הוא דעת פנימי וחיצון ממש כמו של אבא ונותן הפנימי שלו דחול לנוקבא בשבת, ואז החיצון של הנוקבא דחול נתן בבריאה, והפנים דחול נשאר בה, חיצון והפנימי דחול דז"א לקחה בה לפנים, באופן כי לעולם לא היה בה²¹⁷⁰ רק ב' בחי', דעת דיניקה וגדלות. כי העובר אינו מזדווג, והקטן מזדווג אלא שאינו מוליד. ואע"פ שאמרנו שאף בה יש ג' כלים, אינם בזמן א', רק הדעת דחול ושבת ביחד הם ג' כלים. ונמצא כי בזמן הנסירה היא לוקחת הגבורות מז"א והוא נשאר רק מהחסדים²¹⁷¹ ולוקח הוא הפנימית. ונראה לי כי נר"ן נקרא פנימית העולמות, וגם במ"א ע"ש כי ציצית קטן קטנות שהוא עשייה שביצירה, וציצית גדול גדלות שביצירה. ובמ"א נתבאר כי שניהם נקראו חיצו' שביצירה. ובמ"א ע"ש כי כל מה שנותן הזכר לנוקבא בעת הנסירה, גם מה שניתן לה מאמא אינם רק הגבורות²¹⁷², והם נקראים אחוריים. ויש גבורות באחוריים דזכר, ויש גבורות במוחין ג"כ, ושניהם ננסרין וניתנין אליה. נראה מזה כי

- מאיר העץ -

⁸⁹⁴ הרב התקשה בזה, עי' אד"ז ושער התיקון פרק ג' באד"ז שם

⁸⁹⁵ עי' לעיל שער השתלשלות עגלום י"ס פרק ג' בסוף שמקומו כאן.

⁸⁹⁶ עי' פת"ש פ"ח יב ובזה תבין ג"כ דברי הרב ז"ל כאן מ"ש שבז"א אין בו רק ב' דעות והם א' דיניקה וא' דגדלות וכן בנוקבא, ולפי שהנוקבא נקראת אחור נגד ז"א, נמצא כי דעת דיניקה שבו הוא כמו דעת דגדלות שבה, ואח"כ בשבת שעולה יותר במדרגה ולוקח דעת פנימי וחיצון כמו של אבא ונותן הפנימי שלו דחול לנוקבא בשבת כו', והיינו כמ"ש שבעיבור אין בו דעת כלל אפילו עטרת דגבורות, וביניקה אז עטרת דגבורות מאיר בו, ובגדלות גם עטרת דחסדים, ונוקבא שהוא שורש התחתונים שבהם המעשה והבחירה וכל ימות החול יש שליטה לכל כחות הסט"א נקרא שאין בהם [כח] רק עטרת גבורות של רצון הדעת הנותן להם כח ועוז, משא"כ בשבת שאז הסט"א בורחת לנוקבא דתה"ר⁸⁹⁶ ואין להם שליטה, נקרא שגם מאורות התחתונים הם נמתקים ע"י החסדים דמ"ה ונמצא שאז דעתה נשלם, וז"ש בל"מ שבשבת יש לנוקבא דעת פנימי, והבן כל זה מאד.

עי' שער כב פרק א' שדהיינו הדעת של ז"א כאשר הוא יונק.

מאיר העץ – ח"ה

הפנימית הם המוחין, ובהם ג"כ בחי' גבורות ב"ן הניתנין אליה. וכעד"ז בכלים מבחוץ, והוא נשאר במ"ה. ועיין במ"א היטב ענין הגבורות והחיבוק בימין ובשמאל⁸⁹⁷ והזווג, וכמה מיני חסדים וכמה מיני גבורות הם. והענין²¹⁷³ כי בחינת החצונית והאמצעית שבנ"ה הם תרי פלגי גופא⁸⁹⁸, שהם גוף²¹⁷⁴ א' לבד⁸⁹⁹, כי שם ראש הנוקבא א' לבד, וזו"ן משתמשין בהם וכותל א' לשניהן. אך בבואם החסדים, אז הנו"ה נפרדין זה מזה, כי נעשה²¹⁷⁵ בזכר בחי' ה"ג הפנימית²¹⁷⁶, כי אז הכותל הוא לו לבדו מן החסדים, ולכן נחלקים נו"ה²¹⁷⁷, ולה כותל א' לבדו מן הגבורה, והם²¹⁷⁸ מחוברים נו"ה לבחי' ראשה. והנוקבא לעולם הוא סוד אחוריים של הזכר, והזכר הוא בחינת הפנים, אף בהיותם אב"א והבן זה.

גם ענין²¹⁷⁹ יסוד אבא שבתוך רישא דז"א הוא דעת פנימי דז"א, ובמ"א כתבתי כי העליון מחבירו נעשה מקיף אליו, כי המוחין דו"ק דגדלות הם מקיפים למוחין הפנימית דקטנות ויניקה. ועיין במ"א בעיבור ויניקה נתקנו ו' ראשונות דז"א מז' מלכים דמיתו, ובמוחין דגדלות נתקנו ג"ר בסוד תוספת, ולכן המוחין מסתלקין ובאין בכל פעם בסוד תוספת, כי הג"ר הם המוחין דגדלות והבן זה היטב. אך נוקבא⁹⁰⁰ לא בא לה תחלה רק נקודת הכתר שבה, וכל התיקונים הם באים²¹⁸⁰ בה, ואח"כ שאר הט' כולם באים בתוס' בפעם א' בלי צורך עיבור ויניקה ומוחין כז"א, אלא נעשה הכל בפעם א'. וגם תבין כי שם ב"ן שמשם שורש קין בהיותו שם בדעת ז"א, נותן טפה בסוד זווג ממש, והם גבורות זכרים⁹⁰¹. והיוצאין לתיקון פרוץ נוקבא הם נקבות כנ"ל²¹⁸¹. ונ"ל כי מ"ש הנזכר לעיל שג"ר דב"ן באו בסוד תוס' והם המוחין דגדלות, וממ"א נראה²¹⁸² כי האורות חדשים הם נקרא מתנה כי באין בסוד תוספת, ונראה משם כי על שם מ"ה {פג ע"ב} איירי, ואח"כ נמצא כי משם²¹⁸³ ב"ן, הו"ק שלו, נתקנו תחלה בסוד עיבור ויניקה ע"י ו"ק דמ"ה החדש, ואח"כ בבא הג"ר דב"ן, גם הם נתקנו ע"י ג"ר דמ"ה. וב' בחי' אלו באים בסוד תוס' ונקרא מוחין דגדלות. אך ו"ק דמ"ה אע"פ שבאו בעת התיקון אינם נקראים תוס' אחר שבאו דוגמתם ו"ק דב"ן. בב"ן יש חו"ג וכן במ"ה, ואפשר כי חו"ג דמ"ה הם המוחין מצד אבא, וחו"ג דב"ן הם מוחין דמצד אמא, או אפשר כי הגבורות דמ"ה וב"ן נעשין חו"ג דב"ן²¹⁸⁴ והם המוחין מצד אמא כנזכר בסוד ציצית, וחסדים דמ"ה עם חסדים דב"ן נעשו חו"ג במוחין מצד אבא, וזה יהיה יותר נכון. או אפשר שכל הקטנות דב"ן לבדו והגדלות מי"ס דמ"ה ומג"ר דב"ן, ועד"ז יהיה ג' ספיקות אלו בנוקבא, כי תחלה היה בה כתר שבמלכות דב"ן, ואח"כ נתוספו בה ט' אחרונות דמלכות דב"ן וכל י"ס דמ"ה ומשניהן נעשית.

ובזה ג' ספיקות ע"ד הנ"ל בז"א, והנה שם ב"ן שהם ה"ג⁹⁰², מהארתם נבנית נוקבא דז"א, ומכח²¹⁸⁵ עצמן נעשה האי רוחא דשדי בגווה (וחר ח"ב צט ע"ב), נפש שבה ביסוד שבה כלי המ"ן. נראה שהמלכים שמתו שהם המ"ן שעולין ונתקנו בשרשם דב"ן ביסוד²¹⁸⁶ דנוקבא, וגם שורש מ"ה דחסדים ביסוד ז"א של הזכר, והוא רוחא דבה²¹⁸⁷, והוא הכלי אל טפת של הזכר הבא מחסדים חדשים שבכל זווג, ומהחסדים דיסוד דיליה נעשה לבוש אל החסדים חדשים מסוד אלו"ה כלי²¹⁸⁸ אמצעי דחסד דז"א כנודע, כי הטפה מתחיל מחסד ראש הו"ק, ואינה נמשכת מדעת העליון שבמוח זולת ליחידים כנודע. ומגבורות דיסוד דילה נעשה לבוש אל הגבורות חדשים, וז"ס שנקראו כלים, כי הם לבושים עם שהם יותר גדולים ושרשים אל החדשים, בסוד (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו²¹⁸⁹, בסוד אמא על בניה, וזה כלי דילה משם נמשך ב"ן הפנימי דעת דילה כנודע, כי כ"כ שקול פנימי דילה כמו אמצעי דיליה, וב' מלבושים אלו נעשו מלבוש א' שלם אל הנשמה הכוללת חו"ג.

וצ"ע כי כל הנשמות מחו"ג שבדעת באים, והם בחי' דמוחין, והרי בחיצונית עיבור ויניקה ומוחין, וכנגדם בפנימיות שמשם באים הנשמות. ואפשר כמ"ש בדרוש חברים שלנו, כי

- מאיר העץ -

⁸⁹⁷ עי' שעה"כ דף קד דרוש ג' (לש"ו).

⁸⁹⁸ לעיל שער כז פרק א' ולקמן שער מד פרק ג' דף צח ע"א ושם פרק ו דף ק ע"ג (מש"ש) ובפרע"ח תפילין פ"א ובשעה"כ שם דרוש ג' (לש"ו).

⁸⁹⁹ נו"ה הם תרי פלגי גופא אבל בחיצוניות ובאמצעית הם מציאות א' עי' כללים כלל ב' כי הם נמשכים מהת"ת שהוא גוף א' ונמשכים עמו כאחת אלא שנחלקו לשנים ונחשב כיאלו שהגוף דת"ת עצמו נחלק למטה לשניים אבל בבחי' הפנימיות שהוא המוחין הם מקבלים אורות דחו"ג לצורך טיפה הזרעית כי הם השחקים ששוחקים מ"ן כנודע (כללים ח"א סט ע"ב)

⁹⁰⁰ עי' לעיל דף צג סוף דרוש ו' עי' עוד בשער הכוונות דף לו סוף ע"ג (לש"ו).

⁹⁰¹ עי' לעיל דף מז ע"ג (לש"ו).

⁹⁰² עי' לעיל דף ועוד דף עב (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

החור"ג דטפת קרי²¹⁹⁰ הם לבושים אל הנשמות, גם תבין כי הפנימי הוא בחי' האורות והעצמות, שהם הויות מנוקדות²¹⁹¹ בזכר כנודע. וחיצוניות הם הכלים, שהם הויות בלי ניקוד כנ"ל. ומהפנימית הנ"ל נמשך זווג נשמות, ומהחיצוניות הנ"ל נמשך זווג חיות העולמות.

והנלע"ד לתרץ מ"ש במ"א עמ"ש פה, כי הכלים הם ב' בחי', חיצוניות ופנימיות, שהם הגוף והמוח, והגוף יש לו עיבור וניקה ומוחין שהם תחלה נה"י ואח"כ ו"ק, ואח"כ הראש ג"ר, ואותו הראש נקרא מוחין דחיצוניות, והם ג' בחי' הכלים. ובנה"י דעיבור שהם כלים יש מוחין דקטנות דעיבור²¹⁹², והם פנימית הכלים, ובו"ק דיניקה יש מוחין של וניקה, והם פנימיות הכלים ובמוחין²¹⁹³ דגדלות דחיצוניות שהם ג"ר, ג' חללי דגולגלתא, יש בהם מוחין דגדלות, והם פנימיות. והרי יש חיצוניות ופנימיות בכלים.

והעצמות ג"כ {פג ע"ג} יש בו פנימיות וחיצוניות שהוא אחר ופנים כנזכר במ"א, שהם הויות בניקוד ובלתי ניקוד. והנה הנשמות באים מהעצמות פנימיות ומפנימיות הכלי, זה הנשמה וזה לבוש שלה. ונמצא כי המוחין שהם פנימית הכלים הם לבושי הנשמות כנזכר במ"א, ובהם יצדקו ב' החלוקים, כי המוחין הם פנימיות והם כלים, וגם כי הנשמות באים מן העצמות וגם מפנימית הכלים.

גם תבין איך יש נשמות מקטנות ומיניקה ומגדלות שהם תנאים ואמוראים⁹⁰³²¹⁹⁴, וכולם מהתפשטות המוחין עצמן שהם החור"ג בגלוי ובמכוסה ובירידה ובעלייה כנודע אצלינו. גם תבין כי נשמת בני אדם עולה בסוד עיבור ב' מבין י"ג שנה, ואז מתקנים לו המוחין שהוא הנשמה שלו היושבת במוח, הרי כי המוחין הם הנשמות שבתוך המוח ולא המוח עצמו, אף שהוא גדול מבין²¹⁹⁵ י"ג שנה. ומה שעולה הוא הנפש או הרוח²¹⁹⁶ כדי להמשיך הנשמה.

שער מ דרוש ט²¹⁹⁷

נלע"ד מ"ש במ"א כי ג' מיני מוחין הם, דע כי עיקרם הם ב' לבד, והם מוחין דעיבור ומוחין דיניקה. וב' בחי' אלו נקראים בחי' א', לפי שכולן שמות אלקים, וגם לפי שבעיבור לא היה דעת אל העובר כי אם ביניקה. אך עיקר מוחין שלמים דאלהים הם מיניקה²¹⁹⁸, ויש בהם י"ס שלימות דמוחין דאלהים. אך הכלי²¹⁹⁹ שלהם אינו רק מבחי²²⁰⁰ ו"ק לבדם הרי הם כלים ועצמות ומוחין דאלקים ע"ס, וכל זה נקרא חיצוניות עם שהם כלים ומוחין. ועוד יש מוחין שלימים די"ס דהויות⁹⁰⁴, וכשאלו נכנסין גם כלים שלהם נגדלין ונעשים י"ס שלימות, והמוחין והחור"ג הם המגדילין את הגוף. נמצא כי אלו הג' ראשונות דזעיר אנפין הנקרא מוחין דיליה בבואם נגדלים גם הכלים עצמם, ונעשין י' כלים עצמם (המגדילים את הגוף יחד וע"כ)²²⁰¹, ואלו הג' מוחין הם ג' קוין ונכללים מי"ס ומתפשטין בכל הגוף שלו²²⁰² ונגדל, ואלו הם מוחין הבאים בסוד תוספת, שהם הכלים והמוחין דגדלות, שארכם י"ס, ומתפשטין בפנימיות ז"א, והם בחי' פנימיות שלו.

נמצא כי בעיבור ויניקה יש כלים דג' כליל בג' או בו"ק לבד, ובתוכם מוחין דאלקים פנימיות. ובגדלות כלים ומוחין דהויות פנימיות מכולם, והם ג' כלים וג' מוחין, וכ"ז נקרא כלים חיצון ופנימי, כי הכלים ומוחין דעיבור ויניקה נקרא חיצון, וכלים ומוחין דגדלות נקרא פנימי, ובתוכם העצמות מתלבש אח"כ²²⁰³, נפש ורוח בכלים, ומוחין דעיבור ויניקה ונשמה בכלים ומוחין דגדלות, ועיין היטב במ"א איך כל בחי' דאלקים מוחין דיניקה, הם חיצוניות כללות העולמות, וכל המוחין דגדלות הם הויות והם הפנימיות, גם נתבאר כי הזווג החיצון הוא מבחי' אלקים וזווג הפנימי הוא לצורך מוחין דגדלות שהוא פנימי.

העולה מכל זה כי בכל י"ס יש בו ב' בחי', אם ג"ר שהם סוד או"א שבאותו פרצוף, ובהכרח יש בהם י"ס גמורות, ואם בחי' ז"ת שהוא ז"א של אותו פרצוף. וכמו שאו"א של האצילות מתלבשין בז"א דאצילות, כן בכל פרצוף בעצמו מיניה וביה, ג"ר שבו יש בו י"ס גמורות ומתלבשין תוך ז"ת שלו, ולפעמים ז"ת של ג"ר הכוללים⁹⁰⁵ י"ס כנזכר, הם מתלבשים תוך ז"ת עצמן ממש של הפרצוף ההוא, וז"ס ק"ש מוחין דו"ק דקטנות²²⁰⁴, ר"ל ז"ת דחור"ב של

- מאיר העץ -

⁹⁰³ ע"י לעיל שער כב סוף פרק א. ועי' עי' יהל אור ח"א ל ע"ד ז"ל: דגם בדורות הראשונים היו תנאי סואמוראין אף בימי יהושע ברייתו ומימרות וגם הם היו מסדרים אלו הברייתו ומימרות.

⁹⁰⁴ עי' לעיל הערה 895.

⁹⁰⁵ לעיל סוף שער מוחין דצלם והז"ת דהכתר וכו' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

הפרצוף ההוא, ופעמים נכנסים אף הג"ר של המוחין בעצמן, ואז נשלם הפרצוף להתגדל, ויש לו מוחין שלימים, כי לעולם בחי' ז"ת נקרא קטנות.

ונמצא כי עד שיכנסו ג"ר שהם המוחין חו"ב עצמם של { פג ע"ד } הפרצוף ההוא עצמו נקרא קטנות, ואז²²⁰⁵ נקרא גדול דוגמת או"א של כללות האצילות שהם גדולים תמיד, ואינו נקרא קטן אלא ז"א דכללות דאצילות. וכן בפרצוף עצמו דז"א, כל זמן שאין בז"א דכללות דאצילות רק ז"ת שבו, שהם ז"א שבז"א נקרא קטן, וכאשר יש בו ג"ר שבו שהם בחי' או"א דז"א עצמו, אז נקרא גדול. כי לעולם יהיה כלל זה בידך, שהג"ר אין בהם חסרון להיות נקרא²²⁰⁶ קטנים ולעולם הם שלימים ביי"ס שבהם מצד חכמה דז"א תוך י"ס שלימות מצד בינה דז"א, וכאשר אלו נכנסין תוך ז"א שבז"א עצמו שהם ז"ת שבו, אז נשלם כללות הפרצוף ונקרא גדול. וכבר ידעת כי בתי גוואי⁹⁰⁶ הם או"א⁹⁰⁷, נמצא כי כל בחי' חו"ב נקרא פנימי.

העולה מכל זה כי ז"א שבז"א שהוא ז"ת שבו הם כלולים מי"ס, והכלים הז' האלו עם המוחין שלהם נקרא קטנות ונקרא חצוניות. וחז"ב שבז"א שהם ג"ר שבו הנקרא מוחין דגדלות, ומתלבשין ז"ת⁹⁰⁸ שלהם בז"ת הראשונים⁹⁰⁹ הנקרא ז"א שבז"א, וג"ר שבהם נשארין מגולים דוגמת עתיק תוך א"א, וזה נקרא פנימיות ומחז"ב דז"א מכל י"ס שלהם נמשכין הנשמות, ומז"ת דז"א עצמו הנקרא קטנות נמשכין חיצוניות העולמות, ויש עצמות אורות בפנים של כל זה.

ונמצא כי הנפש ורוח דז"א הוא בז"ת, ונשמה ונשמה לנשמה הם בג"ר שבו המתפשטים תוך ז"ת שבו בבחי' כלים ומוחין כנ"ל, וכן עצמות הנשמה והחיה כו'²²⁰⁷ מתפשטין תוך ר"ן דעצמות, ונמצא כי יש עי"מ בז"ת דז"א הנקרא חיצוניות, כנגדן עי"מ בג"ר שבו הנקרא פנימיות. ובאולי נוכל לומר כי חו"ב דז"א הם עיבור ויניקה דילהון, ומכתר דז"א²²⁰⁸ נמשך להם מוחין אחרים המתפשטים בהם כנודע, כי כפי שהוא בכללות העולמות כן הוא בפרטות בכל פרצוף ופרצוף מיניה וביה. נמצא כי הי"ס דכתר וי"ס מחכמה וי"ס מבינה שהם ג"ר דז"א, מעולם לא היה בהם פגם מיתת המלכים, ולכן באים עתה בסוד תוספת תמיד, ומסתלקים וחוזרים, והי"ס דחכמה והי"ס דבינה דז"א הם לעולם מתלבשים בז"ת דז"א בסוד צ' דצלם מוחין פנימים, והג"ר שבהם נשארין מקיפים בסוד מוחין בסוד ל' דצלם, וי"ס דכתר שבו מקיף למקיף והם ס' דצלם.

וכ"ז נקרא מוחין דגדלות, ר"ל ג"ר שבז"א. ולפי שהם מתלבשין תוך ז"ת נקרא²²⁰⁹ פנימית דז"א. אך הז"ת⁹¹⁰ עצמם נפרדין, וכולם שוין במעלתן ואין זו נעשית מוח לאחרת, וכולם סוד יניקה. והמלכות שבז"א היא ג"כ י"ס אחרות, והם האחוריים של ו"ק דז"א הנקרא יניקה וקטנות והבן היטב, כי להיות בחי' מלכות שבז"א נקרא²²¹⁰ אחוריים וניתנין אל הנוקבא⁹¹¹ בבחי' פנימית, כי המלכות²²¹¹ דז"א עטרה שבו, היא פנימית דנוקבא, והרי הם [ג']²²¹² בחי': י"ס חיצוניות כלים דמלכות שבו דז"א אלו נקרא אחוריים ממש הניתנין אל הנוקבא בעת הנסירה, ובכחן נגדלת כי נעשה לה המוחין שהם בחי' הג"ר שבה, שהם בחי' אחוריים אל ז"א. ועוד בחי' אמצעי דז"א עצמו, י"ס דו"ק דיניקה. ועוד בחינת פנימיות הכלים של י"ס דחו"ב שבו המתפשטים בתוכו כנ"ל. והרי ג' בחי' חיצון אמצעי ופנימי דכלי דז"א, שהם מלכות דז"א, וז"א דז"א, ואו"א דז"א, וכ"ז בחי' הכלים. וכנגדן בעצמות נר"ן. ומלכות דז"א נעשים²²¹³ חיצונית אחוריים לו, וז"א דז"א הוא העיקרי שבו הנקרא אלקים שהוא הז"א²²¹⁴ עצמו והוא אמצעי, ואו"א שבו הם הפנימית²²¹⁵ בתוכו כדי להחיותו, ולכן הנשמות אינם נמשכין אלא בהיות ז"א כלול ביי"ס שלו לגמרי, שיש לו ג' מוחין²²¹⁶ מעי"מ כנ"ל.

ובזה תבין כי אלהים דעיבור הוא נפש מלכות דז"א, ואלקים דיניקה הוא רוח דו"ק²²¹⁷ דז"א עצמו, וע"ש זה { פד ע"א } נקרא הז"א אלקים כנודע, כי אלקים דעיבור הוא מלכות שבו,

- מאיר העץ -

⁹⁰⁶ הוא מהפרדס להרמ"ק ערכי הכינויים סוף פרק ב' ועי' זהר ח"ב יח ע"א ובח"א סא ע"ב וברמ"ח ע"ב ובח"ג טו ע"ב ובהקדו"ש שער ו' פרק ו' (לש"ו).

⁹⁰⁷ ^

⁹⁰⁸ ר"ל ז"ת שלהם היינו בינה שהיא ישסו"ת שהם ז"ת דאו"א עילאין שהם נשמה דהיינו צ' דצל"ם והג"ר שהם או"א עילאין שהם חיה הם ל' דצלם והכתר שהוא יחידה ס' דצל"ם והינו כנז"ל בכ"מ דהכתר והחכמה שהם ח"י מקיפים והנר"ן הם צ' פנימי { לבדוק אם סוף ההערה שייך להערה { 911 } וכנראה מסוף דרוש זה יש"ר זצ"ל (לש"ו).

⁹⁰⁹ ^

⁹¹⁰ עי' לעיל דרוש ד' (לש"ו).

⁹¹¹ עי' לעיל דף יז פרק ב' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ולכן עיקר הז"א הוא אלקים בחי' ו"ק שבו. והמוחין ג"ר נקרא הוי"ה, ואלו הם בחינת צלם שיש בז"א: א' צלם אלהים, וא' צלם הוי"ה. כי אלקים דעיבור²²¹⁸ הוא מלכות שבו, והוא בחי' כתר דנוקבא כנודע, כי הם בחי' א' עטרה וכתר⁹¹², עטרה לו וכתר לה, וסוף סוף נמשך לה כל הבחי'. והבן זה היטב כי אחר הנסירה די"ס דכתר שלה ניתנים²²¹⁹ בו כל גבורות הזכר כנודע וכנוצר בכונות ב' ימים דר"ה⁹¹³.

שער מ דרוש²²²⁰

דע כי בכל עולם מאבי"ע יש בו עצמות וכלים, והעצמות נחלק לה' בחי' נרנח"י פנימיים וב' מקיפים חיה ויחידה, וזה נקרא עצמות האורות, וזה העצמות מתלבש תוך הכלים. וכמו שהעצמות נחלק לפנימי ומקיף עליו, ומקיף גדול מהפנימי, כן הכלים נחלקים לב', חיצון ופנימי, והחיצון גדול מהפנימי⁹¹⁴, אלא שאח"כ ע"י דביקות אוה"פ בכלי הפנימי מזדכך יותר מהכלי החיצון. והנה מכלי החיצון של העולם ההוא, מסוד זווג כלים החיצונים הזכרים עם כלים החיצונים הנקבות, יוצאין טפין וניצוצין⁹¹⁵, ונעשין מהם נשמות המלאכים שבאותו עולם⁹¹⁶, כי מה שהוא בחי' כלים חיצונים די"ס²²²¹ שבאותו עולם, יספיק לעשות²²²² בחי' נשמה של אור ועצמות אל המלאכים שבאותו עולם. ונשמה זו של המלאכים מתלבשת תוך רוח ונפש וכלים של המלאכים עצמן והבן זה. ומבחינת הכלים הפנימיים של העולם ההוא בסוד זווג כלים הפנימיים הזכרים עם זווג²²²³ כלים הפנימיים הנקבות, יוצאין טפין וניצוצין⁹¹⁷, ונעשים מהם נשמת בני אדם הצדיקים עצמן.

אמנם המלאכים אינם כמו בני אדם, כי ענין המלאכים ישנם בכל עולם ועולם, וע"כ אותן הניצוצין⁹¹⁸ הם בחי' נשמה לעולם לאותן המלאכים שבעולם ההוא, ורוחם ונפשם וגופם הם בחי' אחרות. אמנם נשמות הצדיקים כוללים כל הד' עולמות, וע"כ אותן הניצוצין⁹¹⁹ אינם שוין, כי הניצוצין הבאים מעולם הבריאה נקראים נשמות הצדיקים, וניצוצין שביצירה נקראו רוחין, וניצוצין של העשיה נקראו נפשות. ואל תטעה²²²⁴ שהכלים הפנימיים מזדווגים לבדם כי זה לא יתכן. אך הכוונה כי לזווג המלאכים אין הטפה נמשכת אלא מחצוניות {פד ע"ב} הכלי ולא מפנימים²²²⁵, אך לזווג נשמות הצדיקים נמשכה הטפה מן הכלים הפנימי עצמן, אבל לעולם א"א שיזדווגו הכלים²²²⁶ הפנימיים בלתי החצונים⁹²⁰ וימשיכו טפין²²²⁷, כי זה א"א. אבל להיפך אפשר, כי יזדווגו כלים החצונים וימשיכו טפה מזה לזה, והפנימי כאשר²²²⁸ לא ימשיך טפין לא יקרא זווג שלם. ע"ש²²²⁹ במ"א כי המלאכים נעשים מהנשיקין ובני אדם מזווג גמור, כי הנשיקין הוא התדבקות כלים החצונים אע"פ שיוצא או"פ שהוא ההבל, אך עכ"ז אין שם טפת מוחין דכלים²²³⁰ פנימיים נמשכין, אך לבני אדם נמשכים טפת כלים פנימיים ממש. והנה דוגמא

- מאיר העץ -

⁹¹² עי' בהגר"א בס"י ה' ע"ב ז"ל, וה' אחרונה שבשם⁹¹² הוא בכתרה⁹¹², שהוא עטרת הברית שמשמש לכתרה⁹¹² ולמלכות של עד"א, ע"כ. מעצמות העיקר שבה הוה העטרה בבחי' כתר שלה אמנם שימושה בזה הוא נעלם בה מאד כי השימוש דכתר בכל פרצוף הוא לעולם נעלם אך קבלתה הגלויה מהעטרה והשימוש העיקרי שמשמש בזה כי לבד מה שמקבלת ממנו תמיד אור וברכה אורות ומוחין בכל זיווג כל שלימות המוחין שבה אשר לבחי' נוק' שתהיה ראויה להעלות מ"ן ולהעשות כלי שתהיה מוכשר להתעבר ולהוליד (כללים ח"ב נז ע"ג, ועי' עוד נ ע"ד)

⁹¹³ עי' שער מאמרי רשב"י לב ע"א: ענין התדבקות ז"א ונוקביה אחר באחור והוצרכה הנסירה להפרידם כדי שיחזרו אח"כ פנים בפנים כמבו' באורך בתפי' ר"ה וע"ש היטב ובעת הנסירה ננסרים הדינים והגבורות אשר באחורי הזכר וניתנין אל הנקבה והנה התחלת הנסירה הוא מעילא לתתא ובתחילה ננסר הראש ואח"כ הגוף ונודע כי שם של מ"ב הוא בראש כנז' בתקונין בתקון שבעים ונמצא כי בהתחלת הנסירה ננ???

⁹¹⁴ בהם נכללים כח והארה מכל הג' כלים דחיצון תיקונופנימי דכל פצרופי האצילות כולם וכולם נכללים בטיפה הזווג הזה מהחיצוניות דהפנים דזו"ן עי' שער השמות פ"א בתחילה ואנ"כ י' כי הם בסוד החותם ומשם נעשה כל עולמות ב"ע (כללים ח"א קד ע"א)

⁹¹⁵ הם הניצוצין וסוד החותם שאמר בשער השמות תחלת פרק א' (לש"ו) עי' לקמן הערה 919.

⁹¹⁶ הם לא יכולים לעלות טיפה ממדריגתם (דע"ה ח"ב לג ע"ג).

⁹¹⁷ הם הניצוצין וסוד החותם שאמר בשער השמות תחלת פרק א' (לש"ו) עי' לקמן הערה 919.

⁹¹⁸ הם הניצוצין וסוד החותם שאמר בשער השמות תחלת פרק א' (לש"ו) עי' לקמן הערה 919.

⁹¹⁹ לבדוק הערות לעיל 915 917 918

⁹²⁰ בגלל זה לא נתקן הגוף עד ביאת משיח שהרי אין זיווג החיצוני לגלות התיקון (כללים ח"ב ב קלט ע"ב).

מאיר העץ – ח"ה

שאמרנו, כי מן הניצוצין שיוצאין מהכלים החצונים של עולם ההוא, נעשין ממנו נשמות המלאכים עצמן. כעד"ז הכלים החצונים⁹²¹ בעצמן²²³¹ של האצילות⁹²², כאשר יורדין⁹²³ אל ג' עולמות תחתונים דבי"ע, נעשים ממש בחי' נשמה של עצמות אורות ההם של העולמות עצמן, ורוחם ונפשם של עולמות ההם, הם לבושים אל הנשמה הנ"ל (אלא שצ"ע אם יורדין ב' בחי' הכלים החצונים והפנימים, נמצא כי החיצונים נעשה נשמה אל הכלי החיצון של ג' עולמות, והפנימי נעשה נשמה לכלי הפנימי של הג' עולמות. או אם נאמר שאינם יורדין רק הכלים החיצונים לבדם, ולזה הפירוש הב' הדעת נוטה, כי העצמות אינו אלא אחד, אבל אם²²³² גם כלים הפנימים יורדין, א"כ יהיה למטה²²³³ ב' מיני עצמות, והדבר צ"ע)²²³⁴.

נמצא א"כ כי המלאכים עצמן אינם²²³⁵ חיצוניות העולמות, וכן הנשמות אינם הם עצמן פנימיות העולמות, רק הכוונה לומר כי מהחיצוניות י"ס שבכל עולם נמשכים ונעשים נשמות המלאכים, ומפנימיות נעשה נשמות בני אדם והבן זה מאד. נמצא א"כ כי העצמות אע"פ שנחלק לב', עכ"ז אינו בפנימית אלא חלק א' פנימית תוך ב' בחי' הכלים, וחלק הב' מקיף ע"ג ב' בחי' הכלים מבחוץ לכלם. אכן תוך הכלים לא יש רק אור אחד לבד, והוא תוך כלי הפנימי ולא תוך החיצון א', ותוך הפנימי א' אלא אור²²³⁶ א' או"פ לבד תוך כלים פנימים, והכלים הפנימים תוך כלים החיצונים.

גם דע כי כמו שהעצמות נחלק לב' וכל חלק מהם נחלק לחלקים רבים, כן הוא בכלים. והענין כי או"פ נחלק לה' בחי' נרנח"י, ואור החיצון נחלק לב' שהם יחידה חיה, כן היה בכלים. והענין כי הנה הכלים פנימים יש בהן ג' חלקים, חלק א' שבו מתלבש נפש האו"פ, וחלק ב' שבו מתלבש {פד ע"ג} רוח או"פ, וחלק ג' שבו מתלבש נשמה או"פ. אמנם נגד חיה יחידה פנימים אין עוד כלים²²³⁷, והטעם כי ג' כלים יש נגד ג' עולמות ביי"ע שהם עצמן נר"ן שבהם²²³⁸. אך נגד חיה יחידה, שהם כנגד אצי", אין עוד כלים, כי אין שם קליפה. ונודע כי אין הקליפות אלא ע"ג הכלים. גם חלק חיצונית הכלים נחלק לג' חלקים אחרים, והם בחי' עיבור יניקה ומוחין כמ"ש בע"ה. והאמת הוא שמן הראוי היה שחיצונית יהיו ב' חלקים לבד כנגד ב' אורות מקיפים, אלא במ"א כתב בפ"י שג' בחי' עי"מ יש בחיצונית לבדו כמו שיש בפנימית.

ואמנם מה שנשאר לנו בספק הוא מ"ש מכאן ואילך, והוא כי יש ב' פירושים: א'⁹²⁴, שנאמר כי ו' בחי' הכלים שהם ג' כלים פנימים וג' כלים החצונים, אפשר שהם א' לא', ר"ל כי מבחוץ יש כלי א' חצון וכלי א' פנימי בתוכה ושניהן בחי' עיבור, ותוך זה יש כלי א' ויש בו חיצונית ופנימיות והם בחי' יניקה, ובתוך זה יש כלי ג' ויש בו חצונית ופנימית. והנה תוך פנימיות הכלי החיצון יש נפש דאור עצמות, ותוך בחי' פנימיות הכלי הב' יש רוח דעצמות, ותוך בחי' פנימיות הכלי ג' הפנימי מכולם יש נשמה דעצמות. והפ"י הב' הוא שנאמר כי יש ג' כלים חיצוניות זה לפנים מזה, ותוך כלי הפנימי של ג' חיצוניות מתלבשים הג' כלים אחרים דפנימיות, ושם באותן ג' כלים פנימים מתלבשים נר"ן דעצמות, אלו הם הב' פירושים.

ונחזור לענין א', כי הנה בחיצונית שהם ג' כלים הם עי"מ, והם קטנות וקטנות וגדלות, והם אלם ואלקים והיות. וכעד"ז ממש בג' כלים פנימים הם עי"מ, והם קטנות אלקים²²⁴⁰, וקטנות דאלם, וגדלות דהוי"ה. והראיה לזה כי הרי נשמות הצדיקים הבאים מפנימית הכלים יש קטנות וגדלות כנ"ל. וכן בק"ש שהוא פנימית שהוא דבור ולא מעשה, ויש שם מוחין דקטנות ופנים²²⁴¹.

ונחזור לספק הב', כי פירוש היותר נכון הוא הפירוש הב' הנ"ל. והענין כמ"ש בזוהר פרשה יתרו (דף עו ע"א) ותרומה (דף קמב ע"א) ושלח לך (דף קע ע"א), והענין כי החיצונית הם ג' חלקים: בשר, ובתוכה גידין, ובתוכה עצמות, והנפש שורה בבשר, והרוח בגידין, והנשמה²²⁴² בעצמות⁹²⁵ בסוד (תהלים לה י) כל עצמותי תאמרנה, כי הוא הכלי הפנימי מכולם,

- מאיר העץ -

⁹²¹ אנ"ך פרק י' (לש"ו).

⁹²² הכוונה הוא כי אחר המיעוט שהיה ביום ד' הנה אז ירדו הכלים החיצונים עצמן ור"ל המלכות שלהם כמ"ש פרק א' (לש"ו)

⁹²³ נזדווגו הכלים חיצונים דז"א עם הלכים החיצונים דנוק' כי ירדו החיצוניות דכלים של הפנים של שניהם למטה והוא הזיווג דאחור באחור דז"ן שהוא מחיצוניות הכלים שלהם (כללים ח"א קד ע"א)

⁹²⁴ אולי כאן צריך להיות מקומו של הערה 927.

⁹²⁵ ר"ל המוח שבעצמות כמ"ש בספר הגלגולים פרק כ' דף כב [כה] עא ובשער הגלגולים דף [ג] יג ע"א וכת ע"א ונט ע"ב (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

והעור הוא יריעות עזים שהם הקליפה, והם הרקיעים דגה²²⁴³, ונקראים²²⁴⁴ רע, ובתוכו האור הנקרא ו', ונעשה עור, שהוא י"א סמני הקטורת כמ"ש במ"א. ויש רקיעים דקדושה שהוא העור החופף על האדם העליון, י"ס אשר באותו עולם, ויש²²⁴⁵ פנימית של הכלים, והם תוך ג' חלקי החיצוניות וכנזכר זוהר ויקהל (דף רא ע"א) ע"ש היטב ענין המעשה והדבור, זה בחיצוניות וזה בפנימיות, שהם י"ב איברים פנימים הכוללים י"ס דכלים פנימים, וקצת נזכרים בתיקון (ע' דף קל קנב ע"א) ובתיקון ג' מן י"א תקונים אחרונים (דף קלח קסא ע"ב) וגם זוהר פנחס (דף רכב ע"א). ושם נתבאר אותן י"ב איברים הפנימים הנזכר פרשה ויקהל, והם לב ומוח כבד אצטומכא וכליות כו', אשר שרשם הם המוח לב כבד, חו"ב תפארת ומל', וכן בתקונים (כא דף סא ע ע"ב). ויש בכל כלי מהם חיצונית ופנימית ולפני ולפנים, כי עובי הכלי ההוא נחלק לג', ובפנימיותו נכנס הנפש או הרוח או הנשמה, וזה נראה מהכתוב במ"א ענין מוח לב כבד, שהם האיברים הפנימים דפנימיות הכלי. גם במ"א בברוך שאמר, כי הזקן והשערות הם בכלים החיצונים שהוא הגוף עצמו וכנ"ל. וגם במ"א כי יטול ידיו בחיצונית שהוא גוף אדם, ויפנה הוא הפנימית שהוא המעיים ואצטומכא, שהם מכלל האיברים הפנימים כנ"ל. וגם נזכר בפ"י גמור²²⁴⁶ כי גוף האדם והבשר הוא {פד ע"ד} החיצוניות והמוחין הוא הפנימים. ובמ"א כי המוחין הם הפנימים שיוצאין מהם ה' קולות וכן מן²²⁴⁷ הלב. אך האכילה ושתייה הוא לאיברים החיצונים. גם בפ' בהר (דף קט ע"ב) אמרו²²⁴⁸ כי המלאכים הם מן הגוף דגרמין וגידין ועור ובשר דתליין מן גופא, אך הנשמות דישראל הם איברים השכלים שהם מוח לב כבד, שבהם השכל ובהם רוחין נפשיין²²⁴⁹ ונשמתיין⁹²⁶ ע"ש.

אבל מה שצריך לפרש הוא עתה²²⁵⁰ ענין עיי"מ של החיצון ושל הפנימי מה ענינו, והוא צ"ע גדול כי לעולם יש לנו כלל כי בעיבור יניקה וגדלות יש מוחין, וכל ג' מוחין אלו באים מלבושים בג' לבושים שהם ג' כלים החיצון ואמצעי ופנימי דאמא, ומוחין דקטנות או דגדלות הם זולת הלבושים הנ"ל. אכן במ"א⁹²⁷ כתב בפ"י כי המוחין דקטנות דעיבור ויניקה אינם רק הלבושים דנה"י אמא בלבד, והרי הם עצמן המוחין, אך בגדלות יש לבושים דנה"י דאמא, והם אהי"ה הפנימים, ועוד מוחין ממש בתוכם והם הויות.

והנלע"ד באמת כפי הנ"ל במ"א העיקרי כי גם בקטנות יש מוחין דהויות ומוחין דאלקים. והענין כי בחיצוניות הכלים שהם גופא דז"א, יש בו עיי"מ, וכל אלו יש בהם מוחין ג"כ²²⁵¹, והם הלבושים הג' עצמן הנה"י דאמא, שהם אלם עיבור, ואלקים הם ביניקה, ופנימיות

- מאיר העץ -

⁹²⁶ וע' ביאורים ח"א ע ע"ב שזה קשה ממ"ש בשער המוחין פ"ה ועוד כמה מקומות שנפש הוא בכבד, אלא פשר הדבר היא שורש נש"נ שורש כולם הם במוחין שבראש שהם חב"ד אבל עיקר הגילוי של הרוח היא בלב, והנפש יוצא מהלב אל הכבד וזה לא שהוא יורד ממדריגה למדריגה שנעקר ממקומו אלא שרשם נשאר לעולם קיים במקומו ורק הריבוי אור שבהם מתפשט ויורד למטה, ומשם מתפשט לכל איברים ומקבלים כל האיברים כולם התפשטות אור הנפש רק מהכבד ולכן נאמר שהכבד הוא כלי לאור הנפש, שכל האיברים רק מקבלים הארת הנפש אחר שנצטמצם וירד בכבד, ואור הרוח מקבלים דרך העורקים הנמשך מהלב ולכן אמרו שהלב הוא כלי לרוח, ובמקום הרוח לא נזכר הנפש על דרך שרגא בטיהרא אבל באמת הנפש שורה בלב גם כן וכל אור הכבד מקבל זה רק מהלב, וע' בהגר"א בת"ז עח ע"א וז"ל, והוא נורא דאיהו בערקין דדמא רוחא נשיב אבתריה בערקין דלבא - כצ"ל דבמוחא וריאה ולבא הן נר"ן כמ"ש סוף תיקון כ"ו ואעפ"כ שריא ע"י התנשבות הריאה הרוח בלב כמו הנשמה שעיקר חופף על האדם וענפיה בתוכו וכן האויר בעולם ונשיב באדם וכן כה"ג בנפש שעיקרה בלב ומתפשט בכבד וז"ש למעלה דלבא ארונא אע"ג דס"ת הוא הריאה כנ"ל.

⁹²⁷ שער הכוונות דף פ ע"ג דרוש ב' דפסח (לש"ו), וזל השעה"כ: בענין תוקף הגדלת ז"א ביציאת מצרים. ובתחילה נקדים הקדמה א' בענין סדר הגדלת ז"א, דע כי כשנולד ז"א אז הוא זמן קטנותו עד היותו גדול בן י"ג שנים⁹²⁷. ובזמן הקטנות הזה ודאי שיש לו ג"כ מוחין דקטנות כנ"ל, והמוחין האלו דזמן הקטנות הם בחי' הלבושים והכלים⁹²⁷ של נה"י דאימא, ובתוכם מתלבשים גם הלבושים של נה"י דאבא⁹²⁷. וכל אלו נכנסין תוך ז"א בסוד מוחין דקטנות עד היותו גדול מבן י"ג שנים ומעלה. ואמנם בחי' הלבושים הנז' דנה"י דאימא בזמן הקטנות הם שמות של אלקים⁹²⁷, כי הנה הבינה נקרא אלקים כנודע (עי' תיקון ז קא ע"ב), ובפרט בבחי' האחוריים של נה"י דאימא⁹²⁷ שהם הלבושין היותר חיצונים של נה"י דאימא, והם בחי' המוחין דקטנות. ולפי שנה"י דאבא באים מלבושים תוך נה"י דאימא, ואינם מתגלים בז"א אלא ע"י הבינה, לכן גם הלבושים דנה"י דאבא הם נקרא מוחין דאלקים ע"ש אימא⁹²⁷, והבן זה.

אמנם ע"י שעה"כ ח ע"ג: בתחילה לא היתה אימא בסוד בית אלא בבחי' מוחין⁹²⁷, ועתה נעשית בית ממש אליהם

מאיר העץ – ח"ה

שהם גדלות אהי"ה²²⁵² כנזכר במ"א. והפנימי שהם המוחין עצמם הם ג' בחי' והם כולם הויות, שהם בעיבור²²⁵³ מוחין דהויות תוך מוחין דקטנות דאלם²²⁵⁴ שהם עצמן הם לבושי נה"י החצוניות דאמא, וביניקה יש מוחין דהויות תוך מוחין דקטנות²²⁵⁵ אלקים שהם לבושי נה"י אמצעים דאמא, ובגדלות יש מוחין דהויות תוך מוחין דאהי"ה שהם עצמן הם לבושים נה"י הפנימים²²⁵⁶ דאמא. נמצא כי המוחין דהויות עיבור²²⁵⁷ ויניקה וגדלות הם ג' כלים הפנימים, ואלו אינם בחי' נה"י דאמא רק פנימותן, והם טפת זווג דאו"א, והם מוחין עצמן דז"א. אך המוחין דחיצונית הם אלם⁹²⁸²²⁵⁸ אלהים אהי"ה הם ג' בחי' נה"י דאמא, חיצונית ואמצעית ופנימיות, ובערך אמא הם לבושים ובערך ז"א הם המוחין דחיצוניות. וגוף ז"א עצמו הוא ג' חלקי החיצון, באופן כי²²⁵⁹ חלקי החיצונית דז"א שהם גוף בשר גידים ועצמות, וכן ג' חלקי הפנימית שהם ג' מוחין דהויות דעיבור ויניקה וגדלות, ב' בחי' אלו הם בחי' ז"א עצמו.

אמנם ג' המוחין דחיצוניות דעיבור יניקה ומוחין, הם כולם ג' מיני לבושי דנה"י דאמא ואינם בחי' ז"א. אך דע כי כמו שיש (ג') כלים²²⁶⁰ דחיצונית דז"א עצמו, ועוד ג' מיני מוחין בתוכה שהם ג' לבושי נה"י דאמא. כן הוא בפנימית²²⁶¹ שהם לב וכבד וריאה וכליות כו' ובכל האיברים הפנימים, שבהם²²⁶² טחול קורקבן בני מעיים²²⁶³, כי כל אלו יש בכל א' מהם ג' כלים: שהוא חיצונית אבר ההוא, ואמצעיתו, ופנימיותו, וכולם נקרא איברים פנימים, ובתוכם יש המוחין עצמן של הראש שמתפשטין ע"י הוורידין וצינורות בכל אלו האיברים, באופן כי הם בשר גידין ועצמות, והם חיצונית הגוף עצמו דז"א ובתוכם ג' מיני מוחין שהם ג' מיני לבושי נה"י דאמא, ויש לב ריאה כבד כו' הם פנימית ז"א, ובתוכם ג' מיני מוחין דז"א עצמו.

נמצא כי הפנימיות הכל הוא בחי' ז"א בין הכלים ובין המוחין, אבל חיצונית הכלים הם דז"א והמוחין של לבוש דאמא, וא"כ כך הוא הסדר ג' חלקי חיצונית דבשר וגידין ועצמות דז"א עצמן, ובתוכם ג' חלקי פנימיות שהם לב ריאה כבד כו' דז"א עצמו, ובתוכם ג' לבושי נצח הוד יסוד דאמא עצמן שהם המוחין דז"א, ובתוכם ג' מוחין פנימים דז"א עצמו, ובתוך הכל הם האורות נר"ן כו'. {פה ע"א} ונמצא כי כמו שהחיצונית שלהם חיצונית ממש, כן המוחין שלהם החיצונים ולבושים דאמא, וכמו שהפנימי היא פנימית גמור, כן המוחין שלהם הן מוחין גמורים ממש ואינן לבושים.

שער מ דרוש יא²²⁶⁴

⁹²⁹בכל העולמות יש פנימיות וחיצונית, בעשייה החיצונית שלהם הם האופנים והפנימיות הם נפשות²²⁶⁵, ואמנם נפשות אלו בערך הכולל, אמנם נפש זו מתחלק לה' בחי' נרנח"י, וה' בחי' אלו הם בה' פרצופים דעשייה, וכולם נפש דכללות העולמות. וכן בכל פרצוף מאלו יש לו ה' בחי' הנ"ל נרנח"י, אלא שה' בחי' אלו בהיותן בא"א נקראו כולם יחידה שבעשייה, וה' בחי' אלו שבאבא נקרא חיה דעשייה, וה' בחי' אלו דאמא נקרא נשמה, וה' בחי' אלו דז"א נקרא רוח, וה' בחי' אלו שבנוקבא נקרא נפש. ונמצא כי הם כ"ה בחי' בפרטן, אך בכללן כולם הם ה' בחי' לבד, שהם ה' פרצופים. ואמנם כשנעריכם בערך ד' עולמות אבי"ע, לא יהיו⁹³⁰ כולם רק בחי' נפש בערך כללות.

ונחזור אל ענין דרך כלל בקיצור, כי אלו הה' בחי' שהם נרנח"י הם בחי' א"א ואו"א וזו"ן ממש כנ"ל. והנה היחידה שיש בנוקבא דז"א דעשייה, הוא בחי' א"א שבה, ובחי' אבא שבה נקרא חיה, ובחי' אמא שבה נקרא נשמה, ובחי' ז"א שבה נקרא רוח, ובחי' נוקבא שבה נקרא נפש, וכולם נקרא נפש כללות דעשייה. וכן בז"א דעשייה, ה' בחי' א"א ואו"א וזו"ן שבו הם בחי' נרנח"י שבו, וכולן נקרא רוח דכללות עשייה. וכן באמא דעשייה, ה' בחי' א"א כו' שבה הם נרנח"י, וכולם נקרא נשמה דכללות עשייה. וכן באבא דעשייה, ה' בחי' א"א כו' שבו הם בחי' נרנח"י, וכולם נקרא חיה דכללות עשייה. וכן בא"א דעשייה, ה' בחי' א"א כו' שבו הם בחי' נרנח"י, וכולם נקרא יחידה דכללות עשייה. וכן כל²²⁶⁶ אלו הבחי' הנ"ל שיש בעולם עשייה נקרא כולם נפש, ונקרא מלכות בערך כללות העולמות. והנה כ"ז נקרא פנימית עולם העשייה, וכל

- מאיר העץ -

⁹²⁸ למה לא אדניי כמו בנ"ר?

⁹²⁹ עי' שער הההמ (לש"ו) - מיקום

עי' הערה 50 לגבי זה הת"ד הם דעת הכללי דאצילות, ועי' כללים ח"ב צז ע"ג שהנשמות הם חיצוניות הונפמייות דבריאה אשר כל א' מהם כלול מל"ה פרטים.

⁹³⁰ ו' ס"ג דרוש ז' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

בחי' אלו יש ג"כ בחיצונית העשייה שהם נקראים אופנים בערך כללות כל העולמות, אמנם הם בעצמן נחלקים לה' פרצופים ע"ד הנזכר בפנימיות. וכל בחי' פרצוף שבו כולל כל ה' ע"ד הנ"ל בפנימיות.

ונמצא כי ע"ז יש ב' בחי' בעולם יצירה והם פנימיות וחיצונית, והפנימיות הם הרוחין²²⁶⁷, והחיצונית הם המלאכים וכל²²⁶⁸ בחי' מאלו ב' בחי' יש בכל א' מהם ה' פרצופים א"א או"א ז"ן, וכל פרצוף²²⁶⁹ נחלק לה' ע"ד הנ"ל, והם ה' בחי' נרנח"י שיש ביצירה, ונחלקים לכ"ה בחי' פרטות כנ"ל, ולה' בחינת כללות כנ"ל, וכולם אינם רק בחי' רוח ובחי' ז"א שבערך כללות כל העולמות.

וכע"ז בבריאה יש בו ג"כ ב'²²⁷⁰ בחי' פנימיות וחיצונית, והפנימיות הם הנשמות²²⁷¹ והחיצונית הם הכסא אשר בו הרוחין קדישין⁹³¹ כנזכר בהיכלות⁹³² פרשה פקודי (רנג ע"א), וכל אחד נחלק לכ"ה²²⁷² בחי' בפרטות כנ"ל ולה' בחי' בכללות²²⁷³ כולם, וכולם נק' נשמה ובינה בערך כללות כל העולמות.

וכע"ז באצילות יש בו ב' בחי' ע"ז פנימיות וחיצונית, והפנימיות הוא האורות ועצמות שבתוכו²²⁷⁴, והחיצונית הם הכלים, וכל בחי' נחלק לכ"ה בחי' פרטיות כנ"ל, וכולם יחד הם בחי' חיה וחכמה בערך כללות כל העולמות.

וכע"ז בא"ק יש ב' בחינות פנימיות וחיצונית, הפנימיות הוא העצמות שבתוכו והחיצונית הם הכלים, אע"פ שעדיין בערך שאר העולמות אינם נקראים כלים רק בערך פנימות עצמו נכנה אותם בשם כלים, ויש בכל אחד מהם כל הבחי' הנ"ל, והם בכללות נקרא יחידה וכתר בערך כללות כל העולמות, וז"ש ריש תיקון ע' (דף קיט קלח ע"א) א"ק הוא כתר עלאה כו'⁹³³. ודע כי כל הפנימיים שיש בכל עולם ועולם מאלו הה' עולמות הם בחי' יחנר"ן שבאותו עולם עצמו, וחיצונית שלו הם הכלים והגוף שבתוכם מתלבשים היחידה וחיה כו'. {פה ע"ב} נמצא עתה כי כל העולמות הם בחי' פרצוף אחד מי"ס בלבד, וא"ק בכל בחינותיו הוא הכתר שבהם, והאצילות אבא שבהם, והבריאה אמא שבהם, והיצירה ז"א שבהם, ועשיה נוקבא שבהם, וכולם פרצוף אחד לבד. ויש עצמות שהוא הפנימיות והכלים שהוא החיצונית, וכתוך כולם אור א"ס אשר כולם נק'⁹³⁴ בערכו כלים וחיצונית לבד, והוא לבדו בתוכם עצמות ופנימיות.

שער מ דרוש יב²²⁷⁵

⁹³⁵ ואחר שנתבאר לך כ"ז דרך כללות צריך להאיר עיניך שלא תטעה במ"ש לעיל ותחשוב כי כמו שיש בכל פרצוף ופרצוף שבכל עולם ועולם ה' בחי' נרנח"י הנקרא פנימיות, שכן יש גם ה' בחי' כלים כנגדן כי אין הדבר כן. והענין כי הנה הכלים הם חיצונית ועביות, ולא יכלו להתלבש כל ה' מיני נשמה רק הג' תחתונים לבד שהם נר"ן ולא לה' בלבד היו כנגדם כלים וגופים, אך חיה יחידה שבכל פרצוף אין כנגדן כלים בפרצוף ההוא עצמו שיתלבשו בהם, אך נשארין בתוך כלים בסוד מקיף כמ"ש. וא"כ נמצא כי בחיצונית לא יש רק ג' בחי' לבד, שהם ג' כלים חיצון אמצעי ופנימי, כדי שיתלבשו בתוכם נר"ן שיש כנגדן כלים, אך היחידה וחיה אין כנגדן כלים שיתלבשו בתוכם, ונשארין בסוד אור מקיף כמ"ש.

ונבאר ענין הפנימיות תחלה, הנה הנפש נכנסה תחלה בתוך כלי החיצון, ועיקר הארתו הוא בכבד⁹³⁶. ואח"כ נכנס הרוח בכלי התיכון, ועיקר גילוי הארתו הוא בלב, ומשם מתפשט למטה עד הכבד⁹³⁷ ומתלבש תוך הנפש שבכבד, אך מן הלב עד הכבד היא מתגלית, ומשם ולמטה מתלבשת תוך הנפש. ואח"כ נכנסה הנשמה בכלי הפנימי, ועיקר הארתו במוח, ומשם

- מאיר העץ -

⁹³¹ דהיינו רק החיצונית שהפנימיות הוא אלקות גמור (דע"ה ח"ב כב ע"ב)

⁹³² עי' לקמן שער מג הקדמה לדרוש דף צה ע"א (לש"ו).

⁹³³ ז"ל:

תרגום:

⁹³⁴ עי' נהר שלום דף ט ע"ג ד"ה וכדי שיתפשט (לש"ו).

⁹³⁵ עי' דברי שלום דף ז ע"ד שאלה ס"ה כדי שתבין הדברים (לש"ו)

⁹³⁶ עי' לקמן הערה 958. עיקר הנשפ הוא באמת רק בלב אמנם היא מתפשט מהלב אל הכבד ומשם מקבל כל הגוף החיות דאור הנפש כי אין הגוף מקבל הארת האור הנפש אלא רק אחר שנתמעט אורה ונצטמצמה בכבד (באזורים ח"א עג ע"א).

⁹³⁷ עי' שער מט פרק א' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

מתפשט למטה עד הלב, ומתלבשת תוך הרוח אשר שם, וגם היא מתפשט עד הכבד בהיותו מלובשת תוך הרוח המתלבש תוך הנפש שבכבד כנ"ל והבן זה מאד. וטעם הדבר הוא כי אנו רואין שווריד הכבד משתלחין ומסתעפין בכל האיברים שהם ג' בחי' הכלים הנ"ל, ווריד הכבד נכנסים בהם להחיותן, והם עומדים בחיצוניות האיברים ומכניסין בהם דם הכבד²²⁷⁶ שבו מתלבשת הנפש כמ"ש (דברים יב נג) כי הדם הוא הנפש. ואח"כ מסתעפים ווריד הלב שהם העורקים הדופקים כנודע ואין בתוכם דם רק חיות ורוחניות הנמשך מן הרוח שבלב, ומסתעפים בכל האיברים בתוכניות שלהם כנודע, כי תחת ווריד הדם הם העורקים הדופקים²²⁷⁷, ואח"כ מסתעפים הגידים מהמוח ובתוכם מתפשט רוחניות דק מאד של הנשמה של המוח²²⁷⁸ כנודע, כי הגידין אין רוח ממש²²⁷⁹ דופק בתוכם נרגש כמו בעורקי הלב הדופקים, אמנם הוא דק מאד ואינו נרגש²²⁸⁰ כלל יען הוא מבחי' נשמה, ולכן כל התנועות שבאברים אינם אלא ע"י הגידין המנענעים האיברים כנודע, ובחיצוניותם²²⁸¹ הוא הליחה לבנה היא הנמשכת מן המוח, כי היא המנענעת הפרקים כנודע. וכבר כתבו חכמי הטבעים כי בהיות האדם חי הגידין הם חלולים והחיות עובר בתוכן, ובמותו שנסתלקה הנשמה תכף יכווצו הגידין ויסתמו פיהם, וזהו להיות הרוחניות שבהם זך בתכלית הזכות. והנה אנו רואין כי הדם מתפשט בחיצוניות, והרוח בתוכניות, והגידין הלבנים בפנימיות, והם בחי' אלו ג' הכלים הנ"ל. ואלו הג' נקראים בשר גידין ועצמות, שהם ג' בחי' הכלים שיש בכל אבר ואבר כנודע, שאין נקרא אבר א"כ יש בו בשר גידין ועצמות.

ואמנם אותן הגידין שזכרו רז"ל אינן אותן הלבנים הנ"ל, רק הגידין אחרים שבהם מתפשט הדם או חיות הלב הדופקים, כי הגידין הנמשכין מן המוח אין בהם דם כלל, והם מתפשטים ונאחזין בעצמות עצמן כנודע, כי כל עצם ועצם נאחז זה בזה ע"י גיד א' שביניהם. והענין כי כל אלו הגידין הלבנים והעצמות כולם הם כלי הפנימי שבאדם הנמשך מהמוח, והענין כי תחלה נכנס בעצם ונעשה שם עצם ומוח {פה ע"ג} בתוכו, וממנו נמשך הצינור אל העצם הב', וא"כ הגידין הלבנים הם הצינורות של העצמות. ואמנם כולם²²⁸² הם נמשכים מהמוח וכולם הם בחי' כלי הפנימי²²⁸³. ונמצא כי כל רמ"ח איברים שבאדם יש בהם ג' כלים, בשר גידין ועצמות, והבשר הוא החיצוניות שבכלם²²⁸⁴ שבו מתפשט דם הכבד כנודע, כי הבשר²²⁸⁵ מן הדם המתעבה ומתגשם בסופי הוורידים הדם הוא נעשה הבשר²²⁸⁶. והעורקים הדופקים בתוכם, הוא הכלי התיכון, והגידין הלבנים והעצמות הם כלים הפנימיים, ומקור ג' בחי' אלו הם מוח לב כבד כנ"ל, ששם עיקר גילוי נר"ן, כי שם עיקר מושבם והארתן, ומשם משתלחין²²⁸⁷ סעיפיהם אל שאר האיברים. ולכן אין אלו הג' מוח לב כבד בכלל רמ"ח איברים כי הם מקורותיהן. ונמצא כי הכבד מקור תחתונות הגוף, והלב מקור אמצעות²²⁸⁸, והמוח מקור הראש, והם אמ"ש⁹³⁸, א' מוח ש' כבד מ' לב²²⁸⁹, שורש לכל האותיות. ויש איברים אחרים פנימים שאינם מכלל הרמ"ח איברים, והטעם כי הם ענפים אל ג' איברים הנ"ל, כגון המעינים לכבד, והריאה ללב, והלשון למוח, וכיוצא בו, כי אין כאן מקום ביאורם כנודע, כי המוח יש לו י"ס, והכבד י"ס, והלב י"ס, והם בחי' איברים הנ"ל.

שער מ דרוש יג²²⁹⁰

והנה אלו הב' בחי' של הכלים שהם²²⁹¹ פנימיות וחיצוניות, בזה תבין מה שתמצא בכל הזוהר ובתקונים בענין ד' פנים ושש כנפים והוא בסוד (ישעיה ל ט) לא יכנף עוד מוריך, והענין בקיצור כי הנה ז' שרפים יש בכסא⁹³⁹, והם ז' היכלין דבריאה והם כנגד ז' ימי בראשית (ויש הוי"ה בכל א')²²⁹², וכל הוי"ה מהם כוללת כל י"ס של היכל ההוא, כנודע שאין הוי"ה שאינה כוללת י"ס, כי קוץ של י' כתר²²⁹³ של אותו היכל, י"ה או"א, ו' ו"ק, ה' מל'. וענין זה הוא רמוז בר"ת של ז' מאמרות (פי' ז' היות המנוקדות בנקודת ר"ת ז' מאמרות) כנז' בכוננת ק"ש של לילה²²⁹⁴, כנזכר בתקונים (תיקון ע' קל"ה²²⁹⁵) והבן זה, כי כל י"ס של היכל ההוא נחלק לד' אותיות הוי"ה עד"ז. ואלו נקראו (יחזקאל י יד) וד' פנים לאחד, ד' בחי' דגוף הפנימי של כל א'²²⁹⁶, ויש גוף חיצון עליהם הלא הם ז' שמות של מ"ב בכל היכל, ושם מ"ב הוא נעשה גוף חיצון דוגמת הכנפים של העוף שהוא לבוש החיצון הסובב על גוף העוף. ונמצא כי שם

- מאיר העץ -

⁹³⁸ עי' טנת"א ו' כג ע"ד סדר אחר שש' היא ג"ר א' חג"ת ומ' נה"י, ועי' ביאורים ח"א עג ע"ד.
⁹³⁹ עי' ציור עולמות פרק א' דף צה ע"א ופע"ח ק"ש פרק א' (לש"ו). כלומר שהם עולם הכסא כללים ח"ב צז ע"ג).

מאיר העץ – ח"ה

אבגית"ץ הוא גוף חיצון ובתוכו הוא גוף פנימי הנקרא הוי"ה, וזה נקרא פנים וזה כנפים. ואע"פ שמתמצא שיש בו ו' אותיות, הוא כולל י"ס שבאותו היכל, וז"ס הנזכר בריש תיקון ע' (דף קך קלז ע"ב) שמבואר שם איך אבגית"ץ כולל י"ס של י"ס²²⁹⁷ של אותו היכל, א' כתר שבו, ב"ג או"א שבו, י' חכמת שלמה מל' שבו, ת' ת"ת, ק' יסוד צדיק. נמצא כי בסוד גוף הפנימי לא הוזכרו רק ד' בחי' שרשית, וגוף החיצון הנקרא כנפים הוזכרו בו ג"כ הכתר והיסוד שבהם. ועד"ז יתבאר לך כל פרטי השמות והכנויים שהם כנפים ומלבושים²²⁹⁸, ואל תפלא אם הם שמות מורכבים מאותיות רבים או מועטים כי הכל א', רק שכפי הבחי' המתגלה יותר אז מי"ס של הבחי' ההוא האותיות יתגלו שם בכנוי ההוא, ושמור כלל זה בידך שבו תבין כל השמות והכנויים.

והנה בי"ס דאצילות יש פנימי²²⁹⁹ נרנח"י, וכנגד ה' בחי' אלו ב'²³⁰⁰ אורות מקיפים, ואח"כ יש ג' בחי' כלים וכולם גוף אחד פנימי, וג' כלים אחרים והם גוף חיצון, וכנגדן ו' כלים מקיפים, הרי כמה בחי' שיש בכל ספירה וספיה, וכ"ז הוא בבחי' א' שלפעמים מתעלים הספיה ממקומם ומתחלפים בסוד העליות, והפנימי של זה נעשה {פה ע"ד} חיצון לזה כנודע, אמנם לא יחסר מאלו הבחי' הנ"ל. והנה כ"ז בי"ס דאצילות, ואמנם בהתלבשותם בי"ס דבריאה²³⁰¹, אז יתוספו להם מלבושים, כי הנה חיצון ספיה מל' דאצילות כשמתלבש במל' דבריאה, יהיה שם בסוד נשמה, ונתוסף שם עליה כמה מלבושים, והם נפש ורוח של אורות ועצמות, ועוד ו'²³⁰² בחי' כלים פנימיים וחיצוניים זולת בחי' המקיפים. הרי תראה כמה בחי' מתלבשות זו בזו, ואח"כ בהתלבש י"ס דבריאה תוך י"ס יצירה⁹⁴⁰, והוא עד"ז לבושים נוספים, וכן בהתלבש יצירה בעשיה. והרי כמה בחי' לאין קץ, וכ"ז בבחי' י"ס, כי אח"כ הם המלאכים הנאחזים בי"ס, והם מיני לבושים אחרים על הי"ס, ואינם²³⁰³ ספיה רק מלאכים, כי הם לבושים חיצוניים מאד.

ועד"ז הנ"ל בי"ס יהיה גם במלאכים בבחי' עצמות²³⁰⁴ אורות וכלים פנימיים ומקיפים, ובהתלבשם מלאכים תוך מלאכים הגרועים מהם, מבריאה ליצירה כו', הרי תראה כי עצמו מספר כל הבחי', עד שנמצא שיהיה בתוכם ספיה הכתר, והוא בחי' הכתר שיש בזו הארץ התחתון, והכל זה לבוש לזה, וזה לבוש לזה, ואל תתמה אם תראה שמות והויות וכינויים אלף אלפי רבבות, שבכל ספירה וספיה יש בהם נקודות מחולפים, ויש מיעוט אותיות ויש מרובה האותיות, וכל א' מהם מורה על י"ס שבאותו הבחי', לא יגרע מי"ס, רק לפעמים לפרקים נכללין ביחד וא"א (לשום א' שיהיה)²³⁰⁵ פחות מב' אותיות י"ה או א"ל וכיוצא, ולרמז בו עיקר הבחי' המתגלות באותו ספירה, והם נכללין בו אפי' לק' אלפים כי אין כח בקולמוס לפרטן יותר.

ונחזור לענין, כי הנה הרפים בבריאה וכנגדן החיות ביצירה, והנה גופם הפנימי הוא שם הוי"ה הכולל י"ס של אותו חיה, ונקרא ד' פנים של אותו חיה, וגוף החיצון שלהם הוא שם אדנ"י הכולל ג"כ י"ס של אותו חיה הנקרא ד' כנפים של אותו חיה, וכעד"ז תבין בכל מקום. ומעתה אל תתמה אם תמצא שם תחתון מאד הרומז על הכתר כמו שם אראריתא⁹⁴¹ וכמו שם כוז"ו דחילוף הוי"ה וכיוצא, כי כל אלו הם כינויים חיצוניי' מאד והם בבריאה או ביצירה או בעשיה, כי הוא בחי' הכתר אשר שם. ובזה תראה כי שם כוז"ו והוא הוי"ה בחילוף אותיות, כי גם בו כלולים²³⁰⁶ י"ס של ספירה החכמה, אלא שפנימות²³⁰⁷ הוא הוי"ה בחילוף אותיות כוז"ו

- מאיר העץ -

⁹⁴⁰ שם הוא חיות הקודש (דע"ה ח"ב כב ע"ד).

⁹⁴¹ ר' ריתא (ש"ש על פי ספר הקנה, אמנם אצלנו זה בספר הפליאה עמוד ריח). וז"ל הספר הפליאה: על מה שנקרא אראריתא ר"ל אחד ראש אחדות ראש יחודו תמורתו אחד ר"ל לא תוכל למצא אם תרצה להמירו בשום ענין אלא אחד שהוא ראש לכל ראש וסוף לכל סוף. וכשתעמוד להתפלל ותשלים כל ברכה וברכה מ"ח ברכות תמצא בכל ברכה וברכה הוא שם הוי"ה וכשתחשוב י"ח ברכות ד' פעמים כנגד שם יהו"ה יעלה בידך ע"ב אמרתי עולם חסד יבנה העולה ע"ב כנגד י"ח במזרח, י"ח בצפון, י"ח בדרום, י"ח במערב, הרי לך ד' רוחות לד' אותיות נחלקים לע"ב שהוא כנגד שם של ד' אותיות שממנו יוצאין מנין ע"ב, וע"כ נאמר לא יתיצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם יתן ה' אלהיכם על פני כל הארץ אשר תדרכו בה כאשר דבר לכם. ותמצא בפסוק זה ע"ב אותיות לא פחות ולא יותר ולכן נאמר וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך. ולכן נקרא מקום שהוא נמצא בכל מקום שיהו"ה מתרבע קפ"ו, ומקום עולה קפ"ו.

ועי' אריכות בספר פרדס רמונים (שער כא פרק ג) הנה בתפלת רבי נחוניא בן הקנה ע"ה יחס בכתר זה השם שהוא ארארית"א ושם לו סימן בר"ת "אחד "ראש "אחדותו "ראש "יחודו "תמורתו "אחד. ע"כ.

ועי' שעה"כ א ע"ב.

מאיר העץ – ח"ה

הסמוכות לאותיות הוי"ה בא"ב, והם לבושים אליה, וכעד"ז בכל השמות והכינוים בין בי ספירות בין במלאכים וכל הנבראים והבן זה היטב⁹⁴².

שער מ דרוש יד²³⁰⁸

ענין פנימיות וחיצוניות. דע כי יש ב' מיני חיצוניות ופנימיות, אחד הוא כי החיצוניות הם העולמות והפנימיות הם נשמות. והב' הוא²³⁰⁹ בחיצינות עצמו יש ג' כלים, והב' כלים ראשונים עם המוחין שלהם נק' חיצוניות שהם אלהים בחי' קטנות²³¹⁰, והפנימיות הוא מוחין דגדלות (ונקרא פנים)²³¹¹, וכן בפנימיות שהוא הנשמות הוא כן, כי החיצונים הם עיבור ויניקה, והפנימיות הם מוחין דגדלות. וזה הבחי' הב' נזכר במ"א אך הבחי' א' נדבר בכאן²³¹², והענין כי בכל עולם ועולם מאבי"ע יש בו חיצוניות ופנימיות, והחיצוניות הוא בחי' העולם בעצמו הנקרא בשם היכלות ומדורות, שהם הרקיעים והארצות והימים ונהרות ודשאים ואילנות⁹⁴³ וכיוצא בזה. והפנימיות הם בני אדם השוכנים תוך העולם. וכן שם למעלה, היכלות ורקיעים ואפילו המלאכים בעצמן כולם נקרא בשם חיצוניות שהוא העולם בעצמו, ובתוכו יש פנימיות והוא י"ס שבהם²³¹³ נר"ן של העולם ההוא, אם {פו ע"א} הוא עשיה נקרא נפשין, ואם ביצירה רוחין כו'⁹⁴⁴. אבל העצמות הוא מתלבש בין בי"ס הנקרא עולם ובין בי"ס הנקרא נפשין ורוחין כו', אלא שהעצמות של הנפשין ורוחין יהיה יותר גדול מהעצמות המתלבש בעולם עצמו. או אפשר שבחינת עצמות אינו רק מה שבתוך הנפשין ורוחין כו', והם בחי' חלקי הכלים דאצילות המתלבשים שם כנ"ל²³¹⁴. אך מה שבי"ס החיצוניות הנקרא עולם, אף העצמות שבהם אינו בבחי' ²³¹⁵ עצמות הכלים דאצילות, אלא רוחניות אחד מבחינות העולם ההוא וצ"ע²³¹⁶. ונמצא שיש עי"מ לחיצוניות שהם י"ס הנקרא עולם ועי"מ לי"ס הנק' אדם.

שער מ דרוש טו²³¹⁷

⁹⁴⁵אפ"ל כל עליות תוס' שבת ועליית תפלה דחול שעולין פנימיות של ג"ר דעשיה ונעשים חיצוניות לחיצוניות ג"ת דיצירה, כ"ז הוא בבחי' נשמות, כי גם בהם יש חיצוניות שהם הב' כלים, ופנימיות שהוא הכלי הג'. וכן הענין בכללות העולמות שעולין פנימיות ג"ר שלהם דעשיה ומלבישין חיצוניות ג"ת דיצירה שלהם והכל נקרא חיצוניות, כי הם עולמות שלהם. וכ"נ מכוונת ר"ה, כי הרי תפילות דיום א' דר"ה הוא לנשמות, ושם יש עליית התפלות דחיצוניות ופנימיות, והכל הוא בנשמות. וביום ב' דר"ה ג"כ עלייה חיצוניות ופנימיות והכל בעולמות⁹⁴⁶. ובזה יובן מ"ש בכונת שבת כי בשבת עולין העולמות ובחול נשמות לבד, והרי במ"א נאמר שעולים פנימיות וחיצוניות⁹⁴⁷. אך הענין הוא כי בתפלות החול עולין פנימיות וחיצוניות, והכל בבחי' נשמות ובשבת בתוס' שבת בשדה עולין פנימיות וחיצוניות העולמות לבדם, ובעמידה ותפלות שבת עולין פנימיות וחיצוניות הנשמות. והנה אמרנו במקומו כי גם בתפלות החול עולין העולמות. ואפשר לתרץ כי בשבת עלו העולמות תחלה בשדה ואח"כ פנימיות הנשמה בתפלה, אך בחול לא עלו העולמות תחלה אלא נתקנו במקומן, ואח"כ בעליית הנשמה בתפלה נכללין העולמות טפילה עם הנשמות ועולין עמהם, לזה צ"ע עם הכתוב במ"א.

²³¹⁸והנה פנימיות העולמות הוא העצמות שיש בעולם ההוא, כגון העצמות העשייה יש בהם נרנח"י וכולם נקרא נפשין דעשייה, ומזווג זה דעצמות נעשה נפש לה' בחי' הנ"ל לבני אדם. ועצמות היצירה שיש בה נרנח"י, וכולם נקראים רוחין דיצירה, ומזווג זה העצמות נעשין רוחין של ה' בחי' לבני אדם²³¹⁹. וכן בעצמות הבריאה כו', וכולם נקרא נשמות דבריאה ומזווג זה כו'. וכן בעצמות אצילות יש ה' בחי' נרנח"י, ואפי' הנפש אשר כאן נקרא נשמה לנשמה בערך

- מאיר העץ -

⁹⁴² יש גילויים של שמות וכינוים לאין קץ (דע"ה ח"ב טז ע"א) וכן בענין המלאכים וקיומם (שם סב ע"ב), ד' חיות שבכסא הנקראים בשם שרפים ויש ד' חות בבריאה כמו יצירה (דע"ה ח"ב פט ע"ג) ⁹⁴³ זה אינו מדוקדק כי הדשאים והאילנות אינם מכלל העולם גופא אלא שהם רק מהפרטים אשר ישנם בכל עולם אבל עיקר העולם עצמו הוא רק הד' יסודות לבד וכמ"ש הרב גופא לקמן בסוף ע"ח בדה"מ והנה ע"ש שורה יח יט וכאן הוא הכוונה רק כי גם הדשאים והאילנות הם רק מכלל החיצו' וכמ"ש בסמוך שגם המלאכים הם מכלל החיצוניות (לש"ו).

⁹⁴⁴ לבדוק בזהר אם יש כזה לשון.

⁹⁴⁵ עי' בספר עולת תמיד דף מט ע"ב (לש"ו).

⁹⁴⁶ עי' רש"ש לא כך.

⁹⁴⁷ עי' פרע"ח שער התפילה פרק ו' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

הבריאה, ומזווג זה העצמות נעשה נשמה לנשמה לבני אדם. וחיצוניות העולמות הם הגופים והכלים, כי כלים דעשיה כו', ומזווגם נעשים כלים דנפשין והם האופנים²³²⁰, ונקרא כלים דנפשין. ומכלים דיצירה שיש בה ה' בחי' הנ"ל בבחי' כלים, והם כלי המלכות וכלי ז"א וכלי בינה כו'. ומזווגם נעשים מלאכים דיצירה, וכולם נקרא כלים דרוחין, כמ"ש (תהלים קד ד) עושה מלאכיו רוחות. ומכלים ה' דבריאה מזווגם נעשה שרפים⁹⁴⁸ וכסא {פו ע"ב} כבוד ונקרא כלים דנשמתין, ומכלים האצילות הה' מזווגם נעשה המלאכים שאין שמם משתנה לעולם עליונים מאד, והם נק' כלים דנשמה לנשמה. וכל בחי' מאלו יש בה עי"מ בין באורות בין בכלים, כי יש כלים קטנים דעיבור, ובחי' אורות הוא נפש דעיבור, ויש כלים דיניקה אמצעים ואורם הוא רוח דיניקה, ויש כלים דמוחין פנימי ואורותיו נשמות דמוחין.

ויש קושיא לכל הנ"ל שהרי במ"א⁹⁴⁹ כתוב כי גם האורות היו בעיבור א' עם הכלים, א"כ אין עיבור א' לכלים בפ"ע ולאורות בפ"ע. ונלע"ד כי שם הוא טעות⁹⁵⁰ שבקונטרס הישן כתוב להפך, כי החיצוניות והפנימיות הוא בכלי וכ"ז נקרא עולמות, אלא שתחלה בקבלת²³²¹ שבת עולה פנימיות העולמות לבד, ובליל שבת עולה גם העצמות שנשאר למטה ועמו עולה חיצוניות דעולמות ג"כ.

ובמ"א כתוב בפ"י כי יש ג' כלים ובתוכם יש אור עצמות ונחלק גם הוא לנר"ן שהם מוחין דז"א, ובפ"י אמר²³²² כי הג' כלים אחרים דאמא דבהם מתלבשין ג' מיני מוחין אלו בסוד או"פ דעצמות. וזוה הספר מבואר בפ"י²³²³ כי הצלם דעיבור הוא נפש, וביניקה הוא רוח, ודגדלות נשמה כו'. והנה ממ"א תראה היטב²³²⁴ כי בחי' החיצונית היא סעודת שבת שהוא מזון הגוף והם הכלים, והתפלות הם מזון הנפש דעצמו' והאורות כמ"ש לרוח חיה²³²⁵ ממללא, וכל אחד מאלו יש בו פנימיות וחיצוניות, כי בתוס' קבלת שבת היה בבחינת הכלים הנקרא חיצוניות והוא כלול מפנימיות וחיצוניות כנזכר במ"א²³²⁶, שעולין פנימיות ג"ר²³²⁷ דעשיה ונעשה חיצוניות לחיצוניות²³²⁸ דג"ת דיצירה. ופי' הוא כי בחי' הפנים נקרא פנימיות, ובחי' האחוריים נקרא חיצוניות⁹⁵¹, וכ"ז בכלים הנקרא חיצוניות, וכן בחי' הנשמות שהוא אור העצמות הנקרא פנימיות (דפנים)²³²⁹, יש בו פנימיות וחיצוניות שהם בחינת פנים ואחור, נמצא כי גם האורות והכלים נקרא פנימיות וחיצוניות, כי הפנימיות שהם האורות הם בבחי' פנים, והכלים שהם חיצוניות נקרא אחוריים בערך האורות. וכעד"ז כל בחי' משתיהן כלולה משתים, כי האורות יש בהם פנים ואחור⁹⁵², והם בחי' פנימיו' וחיצוניו' דאורות הפנימי'. והכלים יש להם פנים ואחור, והם פנימיות וחיצוניות דכלים החיצוניות אל האורות.

כלל העולה כי מלת פנימיות ר"ל פנים, ומלת חיצוניות ר"ל אחור, וזוה יובן איך בתפלת החול וכן בתוס' שבת כנזכר במקומו שעולה פנימית דעשייה ונעשה חצוניות אל החיצוניות דיצירה וכן בשאר העולמות, אלא שכיון שהפנימיות וחיצוניות שניהן שוין אלא שזה פנים וזה אחור בערך פנים המאירין ההם, א"כ פנים התחתונים יהיה אחוריים בערך האחוריים העליונים כמ"ש במ"א בענין התבונה שהפנים שלה הם אחור דבינה. וכן זהו ממש מ"ש במ"א כי החיצוניות דיצירה הוא שם מ"ה דאלפי"ן, ופנימיות העשיה הוא אחוריים של זה השם עצמו. הרי כי כל אחוריים עליונים גדולים מהפנים התחתונים, וזה הנזכר כאן צריך שתדע שמדבר בבחי' האורות והעצמות, כי לכך הוא בסדר התפלות²³³⁰ ואינו בסעודת שבת שהם הכלים והבן זה מאד.

²³³¹ {פו ע"ג} וכן במ"א נזכר שם ב"ן הוא נשמת העשיה העולה ביצירה, והוא מ"ש ג"כ במ"א כי הוא עצמות נשמת העשיה, אלא שהוא סוד האחוריים, וצריך שתבין ענין זה. כי כיון שזה שהוא בליל שבת ובתוס' שבת, א"כ הרי כי גם החיצוניות עולה, משא"כ בבוקר (בתפלת

- מאיר העץ -

⁹⁴⁸ מה שכתוב שבריאה הוא בסוד בהמה הוא רק בחיצוניות והוא הנקרא שרפים (דע"ה ח"ב כב ע"ב)

⁹⁴⁹ שער אנ"כ &

⁹⁵⁰ תירוק זה חוזר לפנימיות וחיצוניות ולא לעיבור כלים והאורות עלי נה"ר (לש"ו).

⁹⁵¹ וכן נקרא מלכות (דע"ה ח"א מג ע"ד), לכן כל זיווג של אב"א היאבאמת פב"פ של החיצוניות (ביאורים ח"ב י ע"ב).

⁹⁵² עי' עקודים פרק ח' שאין פו"א באורות ועי' אנ"כ ז' אמנם ברק ז' שי גרסא שלא גורס פו"א. אמנם החילוק כאן הוא מדבר בענין הצלם שהרי אין שום אור ללא כלי ויש כלי שהוא כלי אמיתי כמו באצילו, ויש צלם שזה רק מפרידו מאורות אחרות, ולא מהוה ירידה ומציאות אחרת עי' &, ולכן אפשר פו"א באורות ביחס לצלמים שהוא כליהם (ביאורים ח"ב מה ע"ב).

מאיר העץ – ח"ה

שחרית דחול) שאינו עולה רק הפנימיות כנזכר במקומו, והבן זה מאד דלא יקשה עליך הנזכר שם, אלא שיש הפרש כי בתוספת שבת הפנימיות דעשייה העולה ביצירה הוא בחי' העולמות, אך בתפלת שחרית דחול אינו עולה רק הפנימי' הנשמות ולא העולמות והבן זה. וצ"ע ממ"א שאמר שגם בחול עולין העולמות. וצ"ע ממ"א מ"ש בענין האצילות שפנימותיו אהי"ה ביודי"ן. אך הכוונה כי סוד הנועם⁹⁵³ הוא בכינה, א"כ אינו מדבר עתה בכללות האצילות, שא"כ שם ע"ב דיודי"ן הוא (האמת) פנימי שהוא בחכמה, ונודע כי האצילות הוא בחכמה, אלא שמכינה שבו בסוד (ט"ו פ"א מ"ד) והבן בחכמה, שהוא אהי"ה נמשך הנועם, והוא אחוריים שבו תקמ"ד. ובריאה נגד תבונה ויש"ס ז"ס²³³² בסוד (ש) וחכם בכינה, שהם הפנים של התבונה שהם תקמ"ד, והאחוריים שלה הוא ס"ג והבן כלל זה מאד, כי יש בכללות האצילות ב' בחי' והם חו"ב, כי כל הי"ס דאצילות הם כללות חכמה, שהם ע"ב קס"א דפנים, ותקמ"ד וקפ"ד באחור, וגם כינה נעלמת בחכמה בסוד והבן בחכמה. אך עולם הבריאה הוא כנגד בחי' ב' הנקרא כינה, אשר בחינתה הוא וחכם בכינה שהוא ישו"ת, אשר פנימותם הם בחי' אחוריים דאצילות שהם קפ"ד ותקמ"ד, ואחוריים שלהם הם⁹⁵⁴ ס"ג וקס"א הב'. ועיין בכוונת²³³³ ויהי נועם שם כְּתָרֵי לְ⁹⁵⁵ כולו בקמץ בעשיה (נ"א בבריאה)²³³⁴, והוא יוצא מפסוק²³³⁵ ומאותיות אשר לא יכרת (ישעיה נו ה), שהם אכתריאל. ושם חִיפְנֵי לְ²³³⁶ בפתח ביצירה, ושם יִהְיֶה כולו ביצירה בעשייה⁹⁵⁶.

שער מא פרק א מ"ק²³³⁷

השער הח' שער החשמל ובו ג' פרקים

⁹⁵⁷דע כי בכל פרצוף ופרצוף שבכל עולם יש בו פנימיות והם ה' חלקי נרנח"י, וחוצה להם יש ג' בחי' כלים והוא חצוניות, אשר הפנימיות הנ"ל²³³⁸ מתלבש בו. ואמנם אין החצוניות רק אל ג' חלקי הפנימיות, והם ג' כלים לנר"נ כי החיה והיחידה אין כנגדן כלים, ואלו הג' כלים הם בשר גידין ועצמות, ומחיבור²³³⁹ שלשתן נקרא גוף א' כנודע, כי אין אבר אלא בסוד בשר גידין ועצמות. ויש ג' כלים יותר פנימיים מאלו, והם שרשי ג' כלים האלו והם הכבד שבו שורה הנפש⁹⁵⁸ בעצם, ומשם מתפשט בבשר. והלב בו שורה²³⁴⁰ הרוח, ומשם מתפשט בגידין הדופקין כנודע, והמוח בו שורה הנשמה ומשם מתפשט בעצמות וגידין {פו ע"ד} הלבנים שהם מכלל העצמות שהם החבלים שבהם נקשרים העצמות כנודע, ולכן כ"ז היא בחי' א'.

- מאיר העץ -

⁹⁵³קס"א

⁹⁵⁴שער הכוונות דף ס ע"ג (לש"ו).

⁹⁵⁵יש סתירה אם זה בבריאה או ביצירה או בעשיה, והעיקר שזה בבריאה, ומש"כ עשיה היא טעות סופר (דע"ה ח"ב קיב ע"ד), עי' שער הכוונות יז ע"ד שזה ביצירה, ועי' לקמן שער מז פרק ו: העצמות של יצירה הוא כי נשמת או"א דיצירה הוא מהכאת מסך ושבירת ובקיעה אכתריאל שלמעלה

⁹⁵⁶סתירה אם תחילה נתקן פנימיות או החיצוניות (כללים ח"א לו ע"ב)

⁹⁵⁷כי במזכיר שלום על ע"ח דף קלד ע"ב וז"ל מכאן מודעה רבה לאורייתא שרבינו הרש"ש זיע"א יש לו גרסא אחרת בפ' זה עי' אפר יצחק דף כז מ"ש מכתבי ר' דוד חייט (לש"ו).

⁹⁵⁸ע' בהגר"א בתז"ח טז ע"ג ד"ה כי יום (לש"ו), וז"ל, כי יום נקם בלבי - בלבי גי' דם כמש"ו והוא דם הלב שמשם הוא נקם באחוריים דינא כי בשני חללי דלבא בשמאל אדם כידוע אחוריים הנ"ל ובימינא רוחא מ"ה דשמא מפרש, עכ"ל.

וע' ביאורים ח"א ע ע"ב שזה קשה ממ"ש בשער המוחין פ"ה ועוד כמה מקומות שנפש הוא בכבד, אלא פשר הדבר היא שנר"נ שורש כולם הם במוחין שבראש שהם חב"ד אבל עיקר הגילוי של הרוח היא בלב, והנפש יוצא מהלב אל הכבד וזה לא שהוא יורד ממדריגה למדריגה שנעקר ממקומו אלא שרשם נשאר לעולם קיים במקומו ורק הריבוי אור שבהם מתפשט ויורד למטה, ומשם מתפשט לכל איברים ומקבלים כל האיברים כולם התפשטות אור הנפש רק מהכבד ולכן נאמר שהכבד הוא כלי לאור הנפש, שכל האיברים רק מקבלים הארת הנפש אחר שנצטמצם וירד בכבד, ואור הרוח מקבלים דרך העורקים הנמשך מהלב ולכן אמרו שהלב הוא כלי לרוח, ובמקום הרוח לא נזכר הנפש על דרך שרגא בטיהרא אבל באמת הנפש שורה בלב גם כן וכל אור הכבד מקבל זה רק מהלב, וע' בהגר"א בת"ז ע"ח ע"א וז"ל, והוא נורא דאיהו בערקין דדמא רוחא נשיב אבתריה בערקין דלבא - כצ"ל דבמוחא וריאה ולבא הן נר"ן כמ"ש סוף תיקון כ"ו ואעפ"כ שריא ע"י התנשבות הריאה הרוח בלב כמו הנשמה שעיקר חופף על האדם וענפיה בתוכו וכן האויר בעולם ונשיב באדם וכן כה"ג בנפש שעיקרה בלב ומתפשט בכבד וז"ש למעלה דלבא ארונא אע"ג דס"ת הוא הריאה כנ"ל.

מאיר העץ – ח"ה

אך הגידין שהם כלי אמצעי, הם עורקים שבתוך הבשר הדופקין, וכן העורקין של הדם הם נמשכין מן הכבד אל הבשר, ומהם נעשה הבשר, כי משירי העורקים הנ"ל מתהפכין לבשר כנודע לחכמי הטבע, באופן כי ג' כלים הם שהם בשר גידין ועצמות ובתוכם נר"ן, ואלו הם האיברים עצמן, אך יש צינורות ואינם מכלל הכלים רק צינורות אל הכלים, והם ג' בחי' צינור: א', גידין לבנים של ההרגשה הנמשך מן המוח עצמו לקשר העצמות זה בזה, ולהמשיך המזון מן המוח שבראש אל המוח שבעצמות שבגוף. הב', הגידין והוא הגידים אשר הם מובלעים ממש בבשר הדופקים, שהם רכים וקרובים אל מזג הבשר, והם קטנים מאד והם כלי אמצעי, אך שאר העורקים גדולים הדופקים הם צינורות להמשיך חיות מן הלב בתוך הגידין הקטנים המובלעים תוך הבשר כנ"ל, שהם הכלי הנקרא אמצעי. הג', הם גידין בלתי דופקים מלאים דם, ונמשכים מן הכבד אל הבשר, ושם אותו הדם מתהפך לכבד²³⁴¹ ממש, אך קודם שיתהפכו לבשר הם צינורות לבשר²³⁴² בלבד, ואינם מכלל הבשר שהוא כלי החצון. והרי נתבאר ג'²³⁴³ כלים וג' מיני צינורותיהם.

גם אין כלי שאין בו חיצוניות ופנימיות בו עצמו, והנה על הג' כלים האלו מכסה העור, והנה הנשמות נמשכות מפנימיות הכלים שהם נר"ן, והעולמות נמשכים מג' כלים עצמן, והעור הוא חיצוניות ב' בפ"ע, והוא חיצוניות אל החיצוניות, והם האחורים חיצוניות²³⁴⁴. וזה העור הוא עצמו עור א' עב, שהם ב' עורות דבוקים נקרא גויל ודוכסוסטוס²³⁴⁵, והוא הכותל שמפסיק בין ז"א לנוקבא, והוא כולו מן שמות אלקים הנקרא כורסייא דשביבין⁹⁵⁹ בפרשה נשא באדרא (קכח ע"ב). ואחר הנסירה, נחלק זה העור ונסר לב' כנודע, כי אין חבור בבשר אלא בעור, כי כל א' היה לו גוף בפ"ע ואינם דבוקים אלא בעור, ואז נחלק הגויל ונעשה ב' עורות קלף ודוכסוסטוס, לז"א קלף לתפלין כי הוא בחי' מוחין, ודוכסוסטוס למזוזה למל'. נמצא כי כל מה שהיה בחי' גוף לז"א בבחי' עיבור ויניקה, הוא נעשה עור בבחי' גדלות⁹⁶⁰, וכולם בחי' שמות אלקים, מזה נאחזים כל הקלי' ויונקים, אך הג' כלים כולם מגדלות.

והנה האורות של הנשמות יוצאות מבפנים דרך דופני הכלים, ומשם נמשכים בעור בסוד (א"ב יט כו) ואחר עורי נקפו זאת, ואז ההיות של הפנים²³⁴⁶ מתלבשין תוך אלקים שבעור כנזכר בענין נסירה במ"א, שסודו משם מ"ה בהכאה⁹⁶¹. וז"ש במ"א כי האורות הם היות בתוך הניצוצין שהם אלקים, והם הקרומות של²³⁴⁷ העורות ולכן הם ניצוצין, כי הם יוצאין כעין ניצוצין בין נקבי העור כנודע. ואלו הם האותיות המצטיירות בעור האדם ובמצחו וכיוצא⁹⁶², ושם אחיזת החיצונים, ולכן עור אותיות רע"ו²³⁴⁸, והוא"ו הוא נהירו²³⁴⁹ שבקדושה⁹⁶³ דבגו ההוא סטרא אך אינו רע גמור ח"ו, אלא שמשם יונק הרע להיותו אלקים תקיפין.

כלל העולה כי הנשמות נקראו פנימיות, והכלים שהוא הגוף נקרא חיצוניות השני²³⁵⁰, והעור הוא חיצון²³⁵¹ השני, וזה העור {פז ע"א} הוא בחי' המלכים שלא נתבררו, ונקרא קליפת נוגה, ונקרא חשמ"ל כנזכר במ"א, והוא הערלה המכסה על היסוד. והענין כי חשמ"ל גימטריא מלבוש, וכללות של²³⁵² העור כולו נקרא מלבוש. ועור הפנים יש בו שע"ח²³⁵³ נהורין מנין²³⁵⁴ חשמ"ל כנז' במ"א (שער א"א פרק יד ושענה"כ מלבוש ערומים ב ע"ב). והענין כי החצונים אינם נאחזין בכל המלבוש רק באחוריים⁹⁶⁴ בלבד, וכן בסיומי הקצוות של העשר אצבעות ידים,

- מאיר העץ -

⁹⁵⁹ עור רק מבחי' גבורות ולכן יש להחיצונים איזה בחי' יניקה משם, אז הנה עומדים כל האורות מהמלכים הראשונים שבכל פרצוף רק בבחי' העור שבו, ונקרא אז אותו העור כולו בשם קליפת נוגה, והוא באצילות עץ הדעת טוב, כי שם הוא כולו טוב וקדוש, ונקרא אז אותו העור ג"כ בשם חשמל על שם השע"ח נהורין המאיר בו, (דע"ה ח"א סא ע"א), והוא החשמל והוא הקליפת נוגה אשר הוא באצילות רק טוב וקדוש לעולם. אך עיקר מציאותו בשר (שם ע"ב)

⁹⁶⁰ והם בחי' המלכי עיגולים והבשר ממלכי יושר (דע"ה ח"א ס ע"ד) העור הוא בחי' טור, כי משם יניקתם ושרשם (דע"ה ח"ב מז ע"ג), עי' שער הצלם פרק ב' דף טו ע"ב (לש"ו).

961

962

⁹⁶³ הרע אינו רע גמור אלא רק מקום יניקה (דע"ה ח"ב מז ע"א) כל בחי' עור אשר בכל פרצופי האצילות הם רק מהניצוצין והשברי כלים אשר נתבררו מעולם התהו והם מהגבורות התקיפים שהם שורש כל מציאות הרע והיו בלועים בזמן עולם התהו בתוך הקליוולכן גם אחר שנבררו עולו באצילות מאחר שגרם החטא ונשתרבב הקלי' ועלה עד ראש הביראה יונק הקלי' מאותם האורות דחלקי העור (דע"ה ח"ב מז ע"ב)

⁹⁶⁴ עולת תמיד דף יג (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

ורגלים, ובעטרת היסוד, יעץ כי הם סיומי הצנורות, ומשם יונקים. והנה נודע כי המקיפין דאמא דיושר הם ע"ג עיגולי דז"א, ועיגולי דז"א על אור מקיף דיושר שלו עצמו וכו'.²³⁵⁵ כנזכר במ"א. ותמיד נמצאו הקליפות עומדים בנקודה אמצעית של הכדור, דוגמת הארץ החומרי אשר נדחית באמצעית הכדור מפני חומריותה וגסותה, ויושבת בין אור מקיף דעשייה ובין כלים דעשייה. והנה זו אילנא דכולו רע הנזכר בתיקון²³⁵⁶ ל"ו (דף טו ע"א) דאיהו אילנא לתתא, ר"ל בעשייה, כי אין בפנימותה שום דבר שבקדושה²³⁵⁷, כי הרי הוא נקודה אמצעית הכדור.

ואמנם בין הכלים דיצירה אל המקיף שלהם יש ג"כ קלי' היצירה. והענין תשים לבך להבינו מאד, כי צ"ע, והוא אע"פ שכל העולמות הם זה בתוך זה, נודע כי לא⁹⁶⁵ כל עולם אצילות נתון בתוך הבריאה, רק בחינת מלכות דנוקבא דאצילות, וכן בריאה ביצירה וכו', גם בפרצופים עצמן של כל עולם בפ"ע אין כולו מגולה, כי א"א ראשו מגולה, ואו"א חצי העליון מגולה, וז"א חצי העליון מגולה, וחצי תחתון מכוסה ע"י הנוקבא וכו'. א"כ נמצא אחר העיון הדק, כי אע"פ שאנו אומרים שהם זה לפנים מזה, הם ג"כ זה למעלה מזה, כי כיון שאין כל בחינותיהם מוקפים זה מזה, וא"כ נמצא כי בעולם היצירה מלכות דנוקבא תתאה²³⁵⁸ דיצירה, היא מתלבשת בעשייה. אך כל שאר היצירה הוא מגולה, ושם באותו מקום נמצא דבוקה עור של כל הכלים דיצירה עם מקיף דיושר דיצירה, ושם בנתיים עומדים החיצונים²³⁵⁹ דיצירה ויונקים מאותו העור הנקרא קליפת נוגה. וכעד"ז בבריאה ובאצילות, כל א' בקליפה שלו, וכן בפרטות בכל פרצוף {פז ע"ב} ופרצוף שבאותו העולם. גם נודע כי לא מכל המלבוש העור²³⁶⁰ יונקים, רק מקצת המקומות כנ"ל, שהוא מאחוריים ומהעטרת היסוד ומסופי האצבעות, ועיין במ"א ששמעתי להרמ"ן²³⁶¹ בענין נסירה ענין עץ הדעת טו"ר בזו"ן היכן הוא טו"ר, וכל זה במלבוש שהוא העור מן הניצוצין היוצאין משם. והנה קודם שנברא אדם היו כל העולמות מבוררים ומתוקנים, ולא היו הקלי' יונקים רק שיעור מועט די חיותם בצמצום. ואם לא חטא האדם היו נגמרים להתברר לגמרי ובלע המות, והטעם לפי שהיה להם כתנות אור, פי' כי הנה הפנימיות דז"א שהוא נר"ן אינו מתלבש תוך הג' כלים עצמן דז"א, אמנם מתלבשין תוך ג' כלים דתבונה⁹⁶⁶ הנקרא צ' דצלם²³⁶² כנודע, והוא החלק שנתנה האם בבנה⁹⁶⁷ בסוד (יבמות עח ע"א) עובר ירך אמו, והוא לבוש אל הנר"ן. והנה העור של התבונה אינו נכנס לפנים, אמנם הוא נשאר בחוץ מלובש ע"ג העור הנקרא לבוש דז"א כנ"ל, והוא הנקרא כתנות אור⁹⁶⁸, והיה נעשה מצפורניו כנזכר פרשה ויקהל (דף רכט רח ע"ב⁹⁶⁹) בקדמיתא היה מאחורי דגנתא דלעילא, היא תבונה, והוא מאחוריים השניים שהוא העור. ואחר כך היה מצפורנים מאחוריים דגינתא דלתתא, שהוא נוקבא. ויובן זה בענין סדר העולמות, כי תחלה היה המלכות במקום תבונה⁹⁷⁰, ואח"כ ירדה התבונה במקום המלכות כנזכר במ"א. וזה העור דתבונה⁹⁷¹ נקרא חשמ"ל ונקרא כנפי נשרים, כי נשר הוא אמא עלאה, וז"ס (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף יפרוש כנפיו כו' כנזכר במ"א. וכאשר היו רוצין הקלי' להתאחו בז"א, לא יכלו כי אין להם אחיזה⁹⁷² באור²³⁶³ התבונה, וכן²³⁶⁴ כל החשמלים הם בחי' העור⁹⁷³ והם בחי' טוב שבקליפת נוגה שבכל עולם ועולם. והנה כפי כניסת הכלים דתבונה בפנים כן בחי' העור שלה הוא מלבוש מבחוץ. וכשחטא

- מאיר העץ -

⁹⁶⁵ המלכות דמלכות דנוק' מתלבש בבריאה וכן הוא בכל ספיר וספירוה אע"פ שכל העולמות הם זה בתוך זה אבל זה רק בחי' המלכות דמלכות דעילון שבתוך התחתון (דע"ה ח"א מג ע"ג) ⁹⁶⁶ עי"מ שהם נר"ן (הרב).

⁹⁶⁷ כלומר הנה"י דאו"א המתלבשים בז"א הם הבחי' אשר נותנים או"א בעצמותם בהבנים (ביאורים ח"א טז ע"ב).

⁹⁶⁸ מהתבונה דאימא עילאה והוא זיוו אורו (דע"ה ח"ב מו ע"ד)

⁹⁶⁹ רח ע"ב ועי' פקודי רכט ע"ב בהגהות מהרח"ו שם וצ"ע (לש"ו).

⁹⁷⁰ עי' דע"ה ח"ב דרוש ג' ענף יג ודרוש ד' ענף ח' סימן ב' (לש"ו).

לפני חצות של יום הששי

⁹⁷¹ לקמן דף צא פרק ד' (לש"ו).

⁹⁷² עי' לקמן דרושי אבי"ע פרק יג שמבואר שם כי עי' החשמ"ל הזה אין החיצונים יכולים לינק מאור פנימי של הזו"ן ע"ש והרי אינו מגין החשמל הזה רק על האור הפנים וא"כ הרי הם מוכרחים לעמוד אז רק אב"א ועי' בשער העקודים סוף פרק ב' ולמטה בסמוך פרק ב' (לש"ו).

⁹⁷³ כלומר דבינה (ח"א סב ע"ג).

מאיר העץ – ח"ה

אדם הראשון נסתלקו ממנו המוחין, וחזר בסוד היניקה לבד⁹⁷⁴, ואז גם החשמ"ל, עור דתבונה, נסתלק ונשארו הוא ואשתו ערומים⁹⁷⁵, ואז יונקים⁹⁷⁶ ממנו החצונים, ונעשה העור ההוא טו"ר. והענין כי הלבוש שלהם אז הוא מבחינת {פז ע"ג} אלהים קדושים²³⁶⁵ מקטנות דיניקה, הנקרא נחש הנושך בערייתה (ב"ב טז ע"ב), בסוד קריעת י"ס שהוא בחי' אלקים קדושים²³⁶⁶ דקטנות כנזכר במ"א, לכן הלבוש הזה דקטנות כולו נקרא משכא ונחשא והבן זה. וזשרז"ל (תיקו"ו קוז ע"א) כתנות עור משכא דחוייא⁹⁷⁷, ואז הנחש⁹⁷⁸ החצון הטמא יונק משם ונעשה טו"ר עור. וז"ס

- מאיר העץ -

⁹⁷⁴ ונעשה שורש ליניקת החיצונים ובפרט בהעור שלו שהוא מהניצוצין הראשונים שנפלו בעולם התווה ונעשה העור בבחי' טו"ר ע"י שהוא שורש ליניקת החיצונים וכמ"ש הרב בדרושי אב"ע פ"ד ע"ש וכנ"ל ענ"ח וזהו שאמר בחשמל (פרק א') כי ע"י החטא חזר הז"א לסוד היניקה ונעשה העור שלו טו"ר כי אז היה הלבוש שלהם (ור"ל על הגוף שהוא לבוש על הנר"נ וכן כל הגוף הזה דיניקה הוא נעשה למציאות העור בגדלות שהוא לבוש על הגוף) מבחי' אלהים קדושים מקטנות דיניקה (כי באצילות הוה כל שמות אלהים קדושים לגמרי בלי השתתפות כלל ח"ו משא"כ בעולמות ב"ע שם נעשה השם אלהים לשם משתתף למלאכים ולבני אדם וכן גם לס"א כנ"ל משא"כ באצילות ח"ו ששם הכל קדוש) הנקרא נחש והוא נחש דקדושה מבחי' דינין שורש ליניקת החיצונים שהוא נחש הטמא היונק משפעת העור דקטנות דיניקה דז"א אחר שנתפשט ממנו ע"י החטא הלבוש החיצוני דהעור דאימא המגין עליו כנ"ל סימן א' והרי נתבאר לנו מכ"ז איך שע"י החטא יונקים החיצונים משפעת העור דז"א ומסוד שם אלהים כי נעשה כ"ז בבחי' עץ הדעת טו"ר מצד יניקת החיצונים מהשפע הנמשך מהם למטה וכנ"ל (דע"ה ח"ב מט ע"ד)

⁹⁷⁵ שאבדו כתנות אור.

⁹⁷⁶ ע"י דע"ה ח"ב דרוש ד' ענף ט' סימן א' (לש"ו).

⁹⁷⁷ כלומר הנחש דקדושה.

⁹⁷⁸ וכן מסיימי הקצוות של העשר אצבעות ידים ורגלים כי באלו החלקים מתגלה הגבורות ביותר ויונק מסופי הגבורות המתפשטים משם וע"ז הנה נפגם כל אותן חלקי העור דהמלכות ג"כ ונחשב לבחי' עץ הדעת טוב ורע ולכתנות עור בע' שהוא בחי' משכא דחויא והוא ע"י שהנחש שהוא הדעת דקליפה יונק משם והוא מהארת אותן חלקי העור המתפשטים למטה כנ"ל אבל לא ח"ו שהקליפה יונק מאצילות עצמו והשמר בזה שאל תטעה וכמ"ש במבו"ש שער הקליפות (פרק ב') (ע"ש בדפוס שאלוניקא כי בדפוס קארעץ וקראקא חסר שם ומשובש ונדפס שם היפך האמת במקום שהטעות בזה הוא סכנה גדולה רחמ"ל) וע' כ"ז בשער החשמל (פרק א') וכל זה הוא משום שגם כל בחי' העור אשר גם בכל פרצופי האצילות הם ג"כ רק מהניצוצין והשב"כ אשר נתבררו מעולם התווה והם מהגבורות תקיפין שהם שורש דכל מציאות הרע והיו מתחילה שהוא בכל זמן דעולם התווה בלועים בתוך הקליפות ולכן גם אחר שנבררו ועלו באצילות הנה מאחר שגרם החטא ונשתרבב הק (דע"ה ח"ב מז ע"ב)

כי נחש עם הכולל גימ' שטן ונעשה הלידה בשם קר"ע שט"ן וכמ"ש בתיקונים דף נ"ז ע"א וכן בתזה"ח ל"ו א' כי בשם קר"ע שט"ן ביה קרע ימא והוא הנחש דקדושה מבחינת אלהים קדושים דקטנות דיניקה והוא יסוד דז"א בעת שהוא בהקטנות דיניקה אשר נקרא אז היסוד שלו בשם נחש ומתייחד הוא עם הנוק' דיניקה אשר נקרא אז היסוד שלה בשם צור והוא דרך נחש עלי צור והוא הנחש הנושך ברחם האילה כי א' הוה זיווגו רק בסוד נשיכה ובנשיכה הזו קורע את רחם האילה כי היה פתחה סתום מפחד החיצונים שלא ינקו ממנה מאור הקדושה שבה אבל בשם קר"ע שט"ן מדחה את החיצונים ונפתח רחמה ויולדת אך עכ"ז הנה באשר שהם שניהם אז בסוד הקטנות וכל הבירור והעיבור שנעשה אז בעת שאין זכות בתחתונים הרי הוא הכל בבחי' דינין ולכן מתבררים ע"ז בהעיבור ה' מיני דמים ה' דם טוהר וה' דם טמא ומה גם כי הרי היסוד דז"א שפתח את רחמה הרי הוא עתה ג"כ רק מבחי' דינין וגבורות שהם שורש להחיצונים לכן הוא כי הנה הגם שמדחה אותם באותו הרגע לצורך הלידה כנ"ל עכ"ז הנה נעשה להם מקום יניקה ג"כ והוא מסוד הדם טמא הנתברר בהעיבור הזה וכשמתפשטים בעשיה אז יונקים מהם ולא עוד כי באשר שיש להם שייכות אז בהיסוד דז"א ג"כ כי הגבורות ודינין הוא שורשם כנודע ויונק הנחש הטמא מהנחש דקדושה מרחוק עכ"פ ולכן כשבא הנחש דקדושה שהוא אלהים קדושים ונושך ברחם האילה הנה נודע הוא שהשם אלהים הוא מתפשט ומתפלג לכמה ארחין ושבילין וכמ"ש בפ' משפטים צ"ו א' כי אחר שמתפשט עד ק"כ צרופי אלהים דקדושה שבסוף העשיה הנה מתחיל שם אלהים אחרים שהם אלילים גימט' קכל א' אשר ע"ז אנו מתפללים והאלילים כרות יכרתון ובעת שליטת הדינין והגבורות הנה נכללים ח"ו וכשמתייחד הנחש דקדושה בסוד הנשיכה כנ"ל ונעשה אז היחוד דאלהים דקדושה אשר ביסוד שלו וביסוד שלה וכאשר אלו האלהים אחרים שבסיומן עולים ונכללים עמהם אז אטעמת הנוק' מסטרא אחרא מירא כמ"ש בפ' אחרי ע"ד א' כי ע"י הכלילות שבסופן טעמה טעמא מירא בראשן והוא סוד נחש שבא על חוה וכמו שהאריך הרב בזה במאמרי רשב"י דף מ' וכן בשער הקדמות דף ל"ו וע' עוד כ"ז בשער החשמל (פרק א') ובמבו"ש שער הקליפות (פרק ב') דף נ"ז סע"א

מאיר העץ – ח"ה

חשמ"ל²³⁶⁷ כי כשפתה את חוה הוא בכח זווג היסוד דיניקה עם אור²³⁶⁸ דאלקים, משם נאחזו ויונקים ממנו, והבן ענין זוהמת הנחש מה עניינה. כלל העולה כי כל זמן שחוזר ז"א בסוד יניקה מתלבש כתנות עור חשמ"ל, וזה בלילה כנ"ל, ואז יונקים חיצונים בלילה בסוד תרין צפרין, ובבוקר חוזרין המוחין ואנו מברכין בבוקר מלביש ערומים כנז' במ"א, ואמנם אע"פ שמסתלק החשמ"ל⁹⁷⁹ נשארין בחי' הצפרנים להגין, כי אם היו יונקים משם תהיה יניקתן גדולה מאד ח"י⁹⁸⁰.

שער מא פרק ב²³⁶⁹

נבאר ענין אב"א. הנה נתבאר כי החיצונים יונקים מן העור הנקרא קל"י נוגה, והנה בהיות ז"א בסוד יניקה אז החיצונים נאחזין שם מאד יותר מן הצורך מאותן הניצוצין המאירין ועוברין²³⁷⁰ דרך נקבי העור, ואחר כך בהיותן בגדלות נמשכו²³⁷¹ בחי' מוחין דגדלות, אלא שהם עדיין בחי' דינין וגבורות קצת, אז נמשכו בזו"ן חשמ"ל מבחי' נה"י תבונה הב' לבד כנודע, ואז

והרי נמצא כי כאשר נעשה הלידה רק באור הגבורה דשם קר"ע שט"ן הנה נעשה אז שני הפכים יחד כי בבחי' אחד הוא דוחה את החיצונים מהיסוד שלה כי הרי הוא הנחש דקדושה אבל כאשר שהרי מהנחש דקדושה הנה ממנו יונק הנחש הטמא כמ"ש בחשמל ס(פרק א') ובמבר"ש הנז' ועי"ז הרי היא טועמת טעמא מריא ג"כ והוא סוד נחש שבא על חוה כנז' והרי נעשה אז הלידה ע"י שניהם יחד רחמ"ל כי נעשה נשיכת הרחם מהנחש דקדושה וכן מבחי' הנחש הטמא ג"כ והוא ע"י הכלילות אשר בסיומן דאלהים קדושים וכנז' והוא שני הפכים אשר נעשה מיסוד ידיה וכן נעשה שני הפכים מיסוד שלה כי הרי הלידה שנעשה ע"י כל הנז' הרי הוא בירור ותיקון אבל מציאות הדם טמא שמתפשטים אז ג"כ וכנ"ל הרי הוא פגם וקלקול והנה כ"ז נעשה מהבירורים שנתבררו בכל משך זמן הגלות כאשר שנעשה הבירור בלתי זכות ומעשי התחתונים רק ע"י סוד גלות השכינה לבד כמ"ש בשער המלכים ספ"ז ובספר הגלגולים (פרק א') וזהו הענין מה שאמרו בזוה"ק ויקהל ר"ט ב' בסוד הכתוב בעצב תלדי בנים איך שהוא שייך למעלה ואמרו שם כי הוא ע"פ דברינו הנ"ל כי בעת שהם שניהם בקטנות הנה אז הוא לפתח חטאת רובץ ונעשה אז הלידה בנשיכת הנחש הטמא ג"כ והוא ע"י כלילות כנ"ל ואמרו שם כי עי"ז שולט היצה"ר באדם משום שהוא משתתף בפעולת ההולדה והוא כמ"ש ג"כ בסנהדרין צ"א ע"ב מאימתי יצה"ר שולט באדם משעת יציאה שנאמר לפתח חטאת רובץ והוא ע"פ סוד הדברים שאמרנו וכח היצה"ר הוא ניתן באמת מקודם וכמו שכתוב הן בעון חוללתי כו' והוא השאור שבעיסה וכמו שכתבתי במ"א אך שליטתו בהאדם מה שמתחדש ומתגבר עליו בכל יום עד שאלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו וכמ"ש בקידושין ל' ע"ב הנה זה נעשה רק משעת יציאה ועכ"ז הנה אמרו בזוה"ר שם כי בעת שנולד איזה נשמה עליונה וגבוהה הנה נדחה הנחש הטמא משם ולית ליה רשו בהיא נשמתא כי נשמה גדולה היורד למטה הנה הוא ע"י הגילוי דאור החסד ואז נדחו החיצונים מכל וכל אך הדברים הנאמרים הוא רק בהנשמות דסתם בני אדם וכ"ז הנה הוא מסוד מחשבתו הנעלמה ית"ש ע"פ מה שעלה במחשבה לפניו מסוד עולם הנקודות וכמו שאמרנו לעיל בכ"מ (דע"ה ח"ב קכד ע"ב) מסו דדרך נחש עלי צור יונק הנחש הטמא מהנחש הקדוש (דע"ה ח"ב קכה ע"ב)

⁹⁷⁹ ישנם בחי' חשמ"ל גם בכל אדם בפרט (דע"ה ח"ב סב ע"ד)

⁹⁸⁰ ונאמר עוד כי אמר הרב בחשמל ס(פרק א') כי ע"י החטא נעשה הלבושים דזו"ן מבחי' אלהים קדושים דקטנות דיניקה הנקרא נחש כו' והלבוש הזה דקטנות נקרא משכא דחוייא ואז הנחש החיצון הטמא יונק משם ונעשה טוב ורע עור כי העור שהוא אותיות רע ו' והו' הוא מאור התיקון שבו כנ"ל והרי הוא טו"ר והענין הוא כי הרי קודם החטא הנה היו הזו"ן במדרגת או"א ובפרט בערב שבת בראשית אחר חצות שאז נתעלו למדרגת א"א ואבא והרי היה העור שלהם כתנות אור בא' וכן גם העולמות ב"ע ואדה"ר שהיו מלובשים מעור התבונה השלישית ואח"כ בערב שבת אחר חצות מעור התבונה הראשונה וכנ"ל ענ"ח סימן ב' והרי היה גם לאדה (דע"ה ח"ב מז ע"ב) ומשום שנמשך בה מאו"א הם דוחין את החיצונים והיא נשמר עי"ז משום נגיעת זר והרי נעשית אז בבחי' קטנה שלא הגיעה עדיין לפרק הנשואין עד שתרבי ותגדלי ותבוא בעדי עדים כו' שהוא המוחין דגדלות ואז נעשית ראויה להנשא ולבוא לרשות בעלה והנה ע"ד שנעשית בהנוק' כן נעשה לז"א ג"כ כי כאשר שמתגברים הדינין הרבה ומשתרבים לעלות ולינק גם מיסוד ז"א ח"ו וכמ"ש בפ' בשלח דף ס"א רע"א (וע' שער קליפת נוגה ס(פרק ב') ובחשמל (פרק א') ובספר קהלת בן דוד דף כ"ח ע"ד מ"ש בשם מהר"ח כהן ז"ל בסוד הפסוק ותתפשהו בבגדו אמנם ע' מאד בכ"ז בשער מאמרי רשב"י דף מ' ובשער הקדמות דף ל"ו עש"מ) והנה נעשה אז גם הז"א בבחי' קטנות שהוא בלתי מוחין ואין בו שפעת החסדים כדי שלא ינקו החיצונים מאורות החסדים ח"ו והנה אינו מאיר אז בז"א מאימא אלא רק מאחוריים דאהיה שבה שהוא גימ' דם והיסוד דז"א הוא שם שדי ועם הארת אחוריים דאהיה ה (דע"ה ח"ב קכא ע"ב) בינהש ומר על זו"ן ומגין עליהם תמיד (ביאורים ח"ב יא ע"א)

מאיר העץ – ח"ה

החיצוניים²³⁷² מבחי' הפנים חשמ"ל הנ"ל אינם יכולים לינק⁹⁸¹, כי הם אור גדול ונכחים עיניהם בסוד (תהלים ה ו) לא יתיצבו הוללים לנגד עיניך. אמנם מן האחוריים דחשמ"ל יכולין לינק, לכן המוחין הנמשכים אל הנוקבא הם נמשכין ע"י ז"א עצמו אל האחור, כדי שעי"ז תלך אל²³⁷³ הנקבה לאחור ויהיה אב"א בכותל²³⁷⁴ העור הנקרא גויל²³⁷⁵ כנזכר. וז"ס משנה ראשונה בבא בתרא (ב ע"א) השותפין שבנו את הכותל בגויל בגזית ובכפיסין, ואז הקלי' מן הפנים אינם יכולין לינק גם מהאחוריים, אע"פ שהיו יכולין לינק מהם, עכ"ז כיון שהם דבוקים א' בא' יגשו ורוח לא יבא ביניהם (איוב מא ח), כי אין להם מקום לינק רק דבר מועט מאד די חיותם מבחי' נקבי העור כל שהוא. אך לא הרבה שיגברו על²³⁷⁶ הקדושה ח"ו. ונמצא כי להיות אלו המוחין גבורות, והם בלתי שלימיין להיותן מבחי' נה"י לבד, וגם שהם מתבונה של התבונה, לכן הוכרחו להיות אב"א, ר"ל שימשכו אליה המוחין ע"י, ואז הוא מוכרח להיות דבוקים²³⁷⁷, ואח"כ מסתלקין ממנו וניתנים אליה, כי משלה הם, שהם הגבורות ונשארין בה, ונגדלת כל האחור כולו. ואחר כך {פז ע"ד} באים מוחין חדשים יותר גדולים אל ז"א, והם חסדים בסוד (זחר ח"ג עו ע"ב) אתי²³⁷⁸ חסד ופריש לון. והרי הגבורות לחלקה, ומוחי החסדים הם לחלקו, ואז חוזרין פב"פ, כי האחוריים²³⁷⁹ שלו, כיון שעתה הם מבחי' חסדים, וגם שחשמ"ל של עתה אינו כחשמ"ל הראשון, ואינן יכולין לינק משם. אמנם מהחשמ"ל שבאחוריה, שאינו רק מהארת²³⁸⁰ חשמ"ל, העור²³⁸¹ דז"א, יונקים משם אלא שהוא החיות המוכרח לקלי' בצמצום, כי מלכותו בכל משלה (תהלים קג יט), וחפץ הוא בקיומם המוכרח. וסוד ענין זה דעהו כי הנה מוכרח להמשיך חיות להמלכים שלא נתבררו, כי הם ניצוצין הקדושה, אך אינו נותן בהם²³⁸² רק די ספוקם לבד אך לא דבר שנותן שיוותר²³⁸³ אל הקלי'. אמנם כיון שהקליפות הם מחוברים יחד בסוד הקלי' החופפים בעור, לכן גם הם ניזונים באמצעות צמצום קטן מאד, לכן כשישלמו²³⁸⁴ להתברר, אז אינו חפץ בקיום הקלי' ולא ימשוך²³⁸⁵ להם אור כלל ועיקר, ואז יתבטלו הקליפות⁹⁸², וז"ס (ישעיה כה ח) בלע המות לנצח. והנה בכל המוחין החדשים שלקח אז עלה יותר, ואז אינה צריכה התבונה לרבוץ על האפרוחים בסוד חשמ"ל להגן עליהם מהקלי', כי כבר עלו זו"ן עד מקומם ואז אינה רובצת.

ונחזור לענין ז"א, כי הנה בג' הכלים של הגדלות יש נר"ן, אך בעיבור ויניקה אין בהם רק הבל דגרמי⁹⁸³, הם שמות אלקים כנ"ל, וזה קיסטא דחיותא⁹⁸⁴, פי' בהיות בעיבור עדיין²³⁸⁶ ג' -

מאיר העץ -

⁹⁸¹ אור הבינה אינו מגין על זו"ן אלא רק על האור דהפנים ואל על האור דאחוריים כי יש כמה מיני חשמ"ל (ביאורים ח" ביא ע"ב).

⁹⁸² אך כל זמן שלא נגמר הבירור בכולם, אז יש לעולם עכ"פ בחי' עור, והוא עומד עדיין בבחי' עור הערלה המכסה על היסוד, כי ישנם להחיצונים בחי' יניקה מתמצית הארת הגבורות אשר שם, ואי אפשר שיתגלה החסד בפום אמה עד שיגמר הבירור בכולם ויתבטלו הקליפות מכל וכל, וכמ"ש הרב שם בשער החשמל (פרק ב'). והנה אז יתקיים סוד מ"ש חז"ל (ב"ב עה ע"א) עתיד הקב"ה לעשות סוכה לצדיקים מעורו של ליתן, וכמ"ש הגר"א ז"ל בספד"צ פ"א (יב ע"א) בד"ה חד לאלף יומין זעירין אתגלייא ע"ש. והענין הוא כי ליתן הוא סוד יסוד, וכמ"ש בזוה"ק (אחרי מות נח ע"א) וכן בתיקונים (תיקון כ"א מד ע"ב, ומה ע"א) ליתן דא צד (דע"ה ח"א סא ע"א)

⁹⁸³ על הגוף שלהם שהם הלבושים להנר"ן והוא מציאותם גופה הנה נעשה אז [מבחי' אלהים קדושים דקטנות דיניקה הנקרא נחש] והוא ע"פ מ"ש במב"ש שער הקליפות (פרק ב') כי להיותו אז שורש להחיצונים לכן גם הוא נקרא נחש והעיקר הוא כי הוא על שם היסוד שבו שהוא נקרא שדי ובקטנותו מתפשט בו האחוריים דאהיה גימ' ד"ם ועם שדי הוא גימט' נחש וכמ"ש בשער תנר"ק (פרק ב') אות ט"ז [והלבוש הזה דקטנות נקרא משכא דחוייא] כי הוא מתוקף הדינים שורש להחיצונים [ואז הנחש החיצון הטמא יונק משם ונעשה טוב ורע עור] כי אותו הלבוש שהוא הגוף דקטנות נעשה לבחי' עור בעת הגדלות והעור הרי הוא מאחר החטא בבחי' טוב ורע ע"י יניקת החיצונים משם כנ"ל ולכן נקרא בשם משכא דחוייא והוא החסרון השני אשר הוא במציאותם גופה כי חזר מציאותם לבחי' יניקה שכל בחי' גופם אשר אז הוא רק בחי' עור דהגדלות שהוא טו"ר ע"י יניקת החיצונים וזהו שאמר הרב בחשמל (פרק ב') כי ביניקה אין בז"א רק הבל דגרמי שמות אלהים והוא ע"פ דברינו שכל מציאותו אשר ביניקה הנה הוא רק בחי' העור דהגדלות וכבר אמרנו לעיל ענף ח' סי' ג' שכל הנר"ן דהעור הוא מהניצוצין דש"ך ופ"ר ורפ"ח שהם רק ההבלי דגרמי שירדו בעולם התווה ולכן הוא כי גם אחר שנבררו ועלו למעלה הנה מאחר מה שחזרו לירד לבחי' יניקה הוא נעשה ע"י החטא לכן יש להחיצונים יניקה מהם אחר שנתפשט מהם הלבוש החיצוני דהעור דאימ (דע"ה ח"ב מז ע"ג) הוא הצורה אשר בהמטה דאבא שהוא אור קטן וממועט הרבה מהצורה אשר נמשך בהולד מהאימא והוא רק בחי' נשפשנפש דעשיה (ביאורים ח"א סה ע"ב)

מאיר העץ – ח"ה

כלים אלו כולם הם דקים בחי' עור לבד ובתוכם הבל דגרמי⁹⁸⁵ דאלקים, ואחר שנולד התחילה הנפש דגדלות ליכנס והוא נפש דנפש והוא הנקרא רשימו דנפש הנפש²³⁸⁷ דגדלות, וזהו נשלמת לכנוס עד י"ג שנים, ואז הוא בכלי חצון שהיא בשר, כי כבר גדל צרכו, והבל דגרמי נגמר לכנוס בעור החיצון, ואז הנפש ההיא דגדלות נתחלק נפש שבה בכלי החיצון, ורוח שבה בכלי אמצעי, ונשמה שבה בכלי הפנימי, ואז מסתלקת כולו בכלי החיצון לבדו, ונכנס הרוח בן י"ג שנה ויום אחד²³⁸⁸, כי הרי צלם דגדלות דאב"א עדיין הוא בסוד רוח והדעת שהוא צ' דצלם כמבואר אצלינו, ואז הרוח נכנס מעט מעט, עד שנמצא כי בשנת כ' נגמר לכנוס כלי²³⁸⁹ אמצעי שבו, ואז מתחלת הנשמה לכנוס בכלי הפנימי. והנה ביום כשמסתלקין המוחין נשאר הרשימו הנ"ל, לכן בכחו נשארים הכלים בגדלותן, ובלילה אפי'²³⁹⁰ אותו רשימו שהוא הנפש דנפש דגדלות מסתלק ונשאר בבחי' יניקה עם הבל דגרמי, ואז יונקים החצונים ואז אינן צריכין להיות אב"א, כי אין בפנימותן {פח ע"א} אור גדול שיניקו החצונים, לכן אין חשש שינקו חצונים מאחוריים אם לא בהיות בתוכם מוחין ראשונים דגדלות ואז צריכין לחזור אב"א.

שער מא פרק ג'²³⁹¹

והנה ענין עור שהוא לבוש²³⁹² דז"א עצמו, אפשר שגם בו⁹⁸⁶ יש בחי' ג' לבושין דמיון הכלים, אך נלע"ד כי הנה הם ב' לבושים לבד: א' הוא העור, וא' הוא השערות, בסוד (זכריה יג ד) אדרת שער. וכזה תבין איך הקליפות יונקים משערות, ונקרא סערה⁹⁸⁷ על שמם. וכנגדן יש ב' לבושים אחרים של מצות: א' של תפלין בסוד עור, וא' ציצית בסוד החוטין דמיון לשערות⁹⁸⁸. אמנם אלו הם הלבושים של האדם בעוה"ב, בסוד (תיקו"ז קיז ע"א) כי היא כסותה זה ציצית, היא שמלתו לעורו חלק²³⁹³ הפנימי של העור והם התפלין. והענין כי ציצית ביצירה, ותפלין הם יותר פנימי' בבריאה⁹⁸⁹. נמצא כי עור דיצירה נקרא טלית דציצית, והעור דבריאה נקרא תפלין, כי הם יותר קדושים, והם במוח לבד, כי כן הבריאה בחי' ראש. אך היצירה סוד הגוף, לכן הציצית סובכים²³⁹⁴ כל הגוף וגם הראש, להורות כי יצירה מלבוש לבריאה. אך עור העשיה אין כנגדם במצות, כי בהם נאחזים החצונים לגמרי. אך בעור האצילות אין כנגדן רק עור האדם עצמו, כהדין קמצא דלבושא מיניה וביה⁹⁹⁰ (ב"ד פכ"א פ"ה), ואין לבושו נפרד {פח ע"ב} ממנו כמו בבריאה ויצירה, שעור שלהם שהוא לבושם נפרד, בסוד תפלין וציצית. אך בעשייה אפי' בכלים עצמן יש אחיזה בסוד (ישעיה כז ח) קיא צואה, ובסוד (ברכות טו ע"א) יפנה ויטול ידיו, ובסוד (ישעיה ל כב) צא תאמר לו.

אך בפנימיים שהם נר"ן אין בהם אחיזה כלל חס ושלום, רק ניזונים מהניצוצין שעברו דרך הכלים, ומכ"ש בעור. ואפשר כי החשמ"ל דתבונה המפסיק בין עור האדם אל הקליפות אינו רק עור א' לבד, אלא שנחלק לג'⁹⁹¹ שנעשה מאחוריים דנה"י תבונה מהעור שלה. וחשמ"ל הנצח נקרא צל, ודהוד ודיסוד נקרא ב' צללים כנ"ל, ולכן בהסתלק צללים אלו בליל ה"ר מורה על כי גם פנימי' נר"ן נסתלקו, ואז הקליפות שולטים באדם, כי אז נסתלק החשמ"ל החופף ונמסר בידם²³⁹⁵.

ואפשר לומר כי ג' כלי ז"א הם נגמרים כשלוקחת²³⁹⁶ תבונה שנייה כל הג' בחי', אז נגמר עיבור וקטנות²³⁹⁷ וגדלות דכלי הא'²³⁹⁸. וכשלוקחת²³⁹⁹ תבונה ראשונה ג' בחי', אז נגמר עיבור וקטנות וגדלות כלי ב'²⁴⁰⁰. וכשלוקחת²⁴⁰¹ בינה עילאה הג' בחי'²⁴⁰², אז נגמר עיבור וקטנות וגדלות כלי²⁴⁰³ הפנימי. ולכן תראה כי הדעת, הכלי הפנימי דז"א, הוא ממש בדעת אמא

984

985 עי' טנת"א פרק ה' ובקטנות פרק ב' ולקמן שער מב פרק ד' (לש"ו).

986 עי' קליפת נוגה פרק ב' (לש"ו).

987

988 קשה שהרי זה רק שייך לראש וכן תפלין שונה מלמעלה.

989 עי' בשעה"כ יב ע"ב שתפילה של יד בבריאה ושל ראש באצילות.

990 כל אור שנתפשט ממקורו יורד למטה על ידי התפשטותו וירידתו נתעבה קצת, ומאותו העביית עצמו נעשה אח"כ הגוף והכלי לאור (דע"ה ח"א יח ע"ב, וכן סד ע"א), אבל החידוש שבאצילות היא שאין הבדל בין אורות ללבושו כמו שיש בבי"ע (דע"ה ח"א סא ע"ב), והוא הנוהג דאצילות שהוא כולו טוב ונכלל עם הבשר שהוא החשמ"ל וכמ"ש בשער קלי' נוגה פרק ב' (לש"ו).

991 ענין רוח אש מתקחת והם ג' קלי' (דע"ה ח"א ס ע"ד).

מאיר העץ – ח"ה

עצמם²⁴⁰⁴ ואבא, וכנגדן יש ג' חשמלים, והם ג' לבושים²⁴⁰⁵ נר"ן הנזכר בזוהר (פ' ויקהל) א' בג"ע הארץ לנפש, וא' בין המלאכים לרוח, וא' בכסא לנשמה. וז"ש פ' יתרו (דף עח ע"א) ענין יעקב דנפיק מההוא חשמ"ל פנימאה, ר"ל כי מתוך החשמ"ל²⁴⁰⁶ יוצאין ניצוצי אור המוחין לז"א²⁴⁰⁷ דמצד²⁴⁰⁸ אבא {פח ע"ג} ליעקב, והם חו"ג. החסדים לקחה אוריאל, והגבורות נוריא⁹⁹². וכנגדן לקחם יעקב בעלה דלאה הנקרא מדת ימי⁹⁹³, וזהו יעקב איש תם.

יש²⁴⁰⁹ זווג חצון שהוא טפה גשמית דכלים, ועכ"ז יש בהם רשימו דנפש דגדלות. והוא ההוא רוחא דשביק²⁴¹⁰ בגווה, והיא המעלה אותן המ"נ דחיצוניות. אך כשגם יורדת טפה הפנימיות דנשמה אז ז"א²⁴¹¹ עצמו, צריך שיעלה המ"נ באופן כי גם בזווג החיצוניות שהם כלים, א"א להעלות מ"נ שלהם אם לא בכח פנימיות עצמו, אלא שאינו רק הרשימו לבד, והוא הנקרא רוחא דשדי בגווה דגדלות דנפש פנימיות²⁴¹². אך זו"נ הם העיקרים ושורש ההוא רוחא וגדולים ממנו, כי האי רוחא נשאר עם שרשי²⁴¹³ נשמות הנבראים שיתלבשו בו, אך הזו"נ הם אלהות, וכבר בהוולדסם לקחו חלקם מההוא רוחא הנוגע להם והבן זה מאד.

והנה נתבאר במ"א כי הז"א יורד ומתלבשין בחי' הכלים שלו בכי"ע לברר משם הברורים. והנה הברורים הם דוגמת המאכל, כי הם סוד הבהמות בהררי אלף⁹⁹⁴ המבררים

- מאיר העץ -

992

993

⁹⁹⁴ ע' דע"ה ח"ב לה ע"ג שבהמות בהררי אלף הם בחי' הבע"ח שלא נתקן במעשה בראשית. כלומר בחי' הבמה שבכל אעולם אוכל בחי' צומח (דע"ה ח"ב כב ע"ד), והוא ברורים (דע"ה ח"ב לד ע"ב), הבהמות בהררי אלף לא נתקנו כי הז"א יורד ומתלבש בבחי' הכלים שלו בכי"ע לברר משם הברורים (דע"ה ח"ב נג ע"ג), ביסוד שלה בסוד מ"ן כו' וע' בשער המלכים ספ"ז כי השם ב"ן היורד בעולמות בכי"ע לברר ברורים הוא סוד גלות השכינה ע"ש ועכ"פ הוא כי השם ב"ן שבבי"ע הוא המברר תמיד ומעלה אותן למעלה בסוד מ"ן ושם מתתקנים אמנם כל חלקי הברורים השייכים להבי"ע עצמן הם נשאים בכי"ע גופה למציאויות הדצח"מ שבבי"ע וזהו תיקונם שמתתקנים להעשות למדרגת ולהמציאויות דהבי"ע ואינם עולים באצילות אלא רק החלקים השייכים לאצילות וכמ"ש בשער החשמל (פרק ג) ע"ש

והנה כל הברורים הם דוגמת המאכל שמתברר מהם הזך והיפה ונעשה מזה בהאדם לבשר ודם ולכל כחותיו וצורתו כן הוא כל הברורים כולם כי הם בבחי' אכילה בכל מקום שעולים ומתתקן ונעשה מהם כל ענין תועלת וכח ומציאות הנוגע ונצרך לכל פרטי המציאויות שבכל עולם ועולם לקיומם ולכל התועלות שבהם וכן כל עיקרי המציאויות המתחדשים תמיד בכל עת הם הכל מהברורים לפי שורש כל ברור וברור ולפי תכונתו וכחו הניתן בו כן יוצא ונעשה התועלת ממנו וכל פעולתו שבו ונעשה כ"ז ע"י השם ב"ן שבכל עולם שהוא הנשמה לנשמה כנ"ל ומתתקן כל ברור דכל ניצוץ וניצוץ ע"י השם ב"ן בסדר ודוגמת בחי' האכילה ועי"ז יוצא ונעשה פעולתו ותועלתו בכל עולם ועולם

והנה סדר התיקון הנעשה מכל מאכל ע"י האכילה הרי נודע הוא כי הוא נעשה ע"י חום הטבעי הנמשך מאש היסודי שבלב כי החום הטבעי הוא מבשל את המאכל ומעכל אותו במעיו ואח"כ הוא מפריד את הפסולת ודוחה אותו ומברר את תמצית הזך והיפה ממנו ומעכל גם אותו עוד ומהפכו לתכונתו שהוא לדם ובשר שהם תולדות והתפשטות המציאות דחום הטבעי הנמשך מהאש היסודי שבלב [והוא נמשך מכח הנשמה שהיא בוצד"ק אש שורף ומזה הוא כל חיות האדם המתלבש בהחום הטבעי אשר בו תלוי כל חיותו] אמנם אח"כ הנה תמצית הזך דכל מאכל המתהפך לדם ובשר הנה הוא מוליד את החום הטבעי ומשלחו לאש היסודי שבלב כי החום הטבעי הוא תמצית הזך דהדם וכחו והוא נמשך ומתברר ממנו ועולה להאש היסודי שבלב והתמצית ממנו שהוא החיות הכלול בו הוא עולה להנשמה בוצד"ק ונמצא שהברור דכל מאכל הוא נותן מה שנטל עד שמתתקן ונעשה לחיות האדם וע' בלק"ת פ' עקב דף צ"ו מדפוס ווילנא תר"מ ויש בזה קצת דברים ארוכים אלא שאין כאן המקום אך עכ"פ הוא כי נעשה הברור דכל מאכל וכל תיקונו ע"י כח האש שהוא חום הטבעי ואש היסודי שבכל חי והנה עד"ז הוא כל הברורים דהניצוץ שמתבררים ע"י השם ב"ן דכל עולם והם בסדר ודוגמת המאכל כנז' הנה נעשה כל ברור ע"י בחי' הגבורות שבו והגם שהגבורות הנה הם שורש החיצונים ומהגבורות הוא כל יניקתם אך זהו רק כאשר שהגבורות הם בלתי מיתוק כלל והגבורות בלתי מיתוק הנה הם מתגלים רק ע"י השם אלהים והוא בהק"כ צרופי אלהים (ע' פע"ח בחג המצות פ"ה ושם בכוונת מה נשתנה) אך השם ב"ן הנה הוא נמשך בגבורות ממותקים ולכן הוא ב' היות כי הב"ן הוא הויה כפולה משום כח המיתוק שבו והוא סוד בנימין כי רחל אמנו קראה לו בן אוני ויהי בצאת נפשה כי מתה אך יעקב אבינו קרא לו בנימין (ע' פע"ח שער הפורים פ"ו בדה"מ משם הרב ובכ"מ) כי יעקב אבינו ע"ה ראה כי הוא גבורות ממותקים ולכן כאשר מתמתקים הגבורות ע"י תורה ומעשים טובים או ע"י כל המאורעות כנ"ל הנה מברר הב"ן את הניצוץ כי בכח הגבורות שבו הוא דוחה ומכלה את

מאיר העץ – ח"ה

באכילתן בעולם העשייה, ושם בעשייה יש בחי' ניצוצין ראוין אל אצילות ג"כ לבחי' כלי החיצון, ואוכלם נוקבא דעשייה, ומשם ניתנין²⁴¹⁴ בסוד מ"נ לאמא דעשייה, וכן משם מתבררים יותר עד שעולין למלכות²⁴¹⁵ ליצירה, ואז שם²⁴¹⁶ חוזרת מלכות דיצירה לברר מהמלכים דיצירה וחלק אצילות של חלק²⁴¹⁷ כלי אמצעי מעלהו לאמא דיצירה, וכן עולין עד מלכות דבריאה ושם נבררין גם המלכים דבריאה, החלק אצילות שיש שם הנוגע לכלי הפנימי כנזכר במ"א, כי חלק האצילות מתפשט בכל בי"ע, אבל ג' חלקים דשייכי עם ג' כלים דאצילות כנ"ל נטלם נוקבא דאצילות בסוד מ"ן. ואמנם החלקים של בי"ע נשארים במקומם כי כבר נשלמה, והחלקים דאצילות עלו עד נוקבא דאצילות, וחזרה לברר מהמלכים דאצילות שהם אחוריים דאו"א, ומעלה מ"נ²⁴¹⁸ עד אמא ונתקנת אמא יותר, ואז יש בה כח להוריד מוחין חדשים לזו"ן מחמת אלו מ"נ שעלו ונתקנו עד שם, ואז נותנם אמא לזו"ן²⁴¹⁹ מתוקנים, נמצא כי בכל פרצוף שבכל עולם יש זוג בפ"ע לתקן המ"ן בכל מדרגה שעולין.

והנה כמו שיש קליפין בין כלים דיושר למקיפין, כן יש קליפה בין⁹⁹⁵ כלים דעגולין למקיפים החי²⁴²⁰ אשר ע"ג כולם. ואפשר לומר כי כל הקליפות הם ביושר, אך נראה כמ"ש (נ"א { פח ע"ד } נראה²⁴²¹ דמכ"ש הוא²⁴²²), שהרי היושר הוא הרוח והעגולים הם הנפש.

הנה הפנימי²⁴²³ הוא נחלק לב', א' הוא אלקים, וא' הוא הוי"ה²⁴²⁴, זה ניצוצין וזה אורות. ובניקה יש ג' בחי' כלים ובחי' עור, אלא שהם דקים ולא גמורים, ואז חיותם הוא מהניצוצות דאלקים שהוא פנימיות של הזמן ההוא.

ואח"כ שנגדל²⁴²⁵ הכלים והעור, אז הפנימי²⁴²⁶ דאלקים יוצא עד העור, אך הפנימית דהוי"ה²⁴²⁷ נשאר בג' כלים כנזכר, ואז נסר ואז חצי העור ניתן לנוקבא החצי⁹⁹⁶²⁴²⁸ של אלקים וחצי²⁴²⁹ עור נשאר לז"א. ואפשר כי בעור המוחין אין שם אפי' בחי' אלקים, אך בו"ק יש בעור אשר שם בחינת ו"ק דאלקים כנזכר במ"א, שאין יורדין רק מוחין דאלקים, אך ו"ק נשארים, והטעם כי אפי' העור של המוחין צריך שיהיה בו חיות ולא אלקים משא"כ בו"ק.

האדם עליון יש בו פנימיות וחיצוניות והמוחין הם פנימיות, והחיצוניות הם צלם אלקים⁹⁹⁷. והנה המוחין מתפשטים בכל הגוף בבחי' הוי"ה כזה י"ה הם המוחין שבראש חו"ב ו' גוף האדם והתפשטות המוחין בו ה' אחרונה העטרה והוא בת זוגו של אדם וחיצונותו הוא אלקים כזה א' שהוא כתר הוא גלגלת האדם ל"ה ב' כלים של מוחין ונלע"ד ששמעתי באופן אחר והוא יותר אמיתי כפי הנלע"ד א' הוא כתר ל' ג' מוחין²⁴³⁰ ה' ה"ק מחסד עד הוד י' יסוד י' זעירא כנודע ס' מל' והוא העטרה או בת זוגו וז"ס וייצר ה' אלקים את האדם כי הם ב' יצירות א' מהוי"ה וא' מאלקים וזהו (בראשית א כז) ויברא אלקים את האדם בצלמו צלם ו' שהוא ז"א הנק' הוי"ה בצלם אלקים כנגד שם אלקים הנ"ל.

²⁴³¹ענין עור הוא סוד הקליפה החופפת הנקרא רע, ובאותו נהירו דיק בתוכו דקדושה שהוא סוד ו' הנקרא עור. והנה עור האדם עצמו הוא סוד הקליפה החופפת על הכל אשר לא יצאת רק עד שיתפשט רקיע כי בעודן עור ומים, עדיין לא נתגלית הקליפה עד דאתקרישו ונעשה רקיע, ואז יצאת הקליפה. והנה אות ו' נקרא רקיע, ולכן הושמה בין אותיות ר"ע ונעשה עור,

---

הקליפות ומעלה את הבירורים מהם ע"ד האכילה כנ"ל והם עולים ומתתקנים בהמציאויות הדחצ"מ דהד' עולמות אבי"ע בכל עולם ועולם השייך אליו וזהו ענין מ"ש הרב בחשמל (פרק ג') כי הבירורים הם דוגמת המאכל כי הם סוד הבהמות בהררי אלף המבררים באכילתן בעולם העשייה כי שם בעשייה יש בחי' ניצוצין ראוין אל אצילות ג"כ והם לבחי' כלי החיצון דהאצילות ואוכלם נוקבא דעשייה (שהיא הב"ן סוד בהמה הנזכר) ומשם ניתנין בסוד מ"ן לאימא דעשייה ומשם מתבררים יותר (כי כל מה שעולים יותר למעלה הם מתבררים בבירור אחר בירור שהוא היותר זך והיותר ראוי) עד שעולים למלכות דיצירה (שהוא שם ב"ן סוד בהמה דיצירה) ושם חוזרת המלכות דיצירה ומברר עוד ונוטלת מהם מה ששייך להמציאות דיצירה וכן מה ששייך מהם לחלק האצילות שהיא לכלי האמצעי דהאצילות ומעלהו לאימא דיצירה וכן עולין עד המלכות דבריאה (שהיא שם ב"ן סוד בהמה דבריאה) ושם נבררים גם המלכים דבריאה מה ששייך להבריאה וכן החלק אצילות אשר שם שהוא להכלי הפנימי דהאצילות וכל הג' חלקי דהאצילות הנז' הם עולם להנוק' דאצילות שהיא שם ב"ן דאצילות (ושם היא אינה בסוד (דע"ה ח"ב נד ע"ב)

הם עולים בקדושת כוונתם ויחודם מעולם לעולם עד האצילות (דע"ה ח"ב פז ע"ד)

⁹⁹⁵ כן הוא בשער מג פרק ב' (לש"ו)

⁹⁹⁶ ר"ל פרצוף החיצון דנה"י פרצוף העיבור ניתן לנוק' בנסירה ועי"ל דף יח ריש ע"ב (לש"ו).

⁹⁹⁷ עי' הקדו"ש נא ע"ב.

מאיר העץ – ח"ה

וז"ס שארז"ל (נדה לא ע"א) ג' חדשים הראשונים קשה לאשה ולולד. והענין כי ג' חדשים ראשונים כולם הם רע בסוד ג' שני ערלה, ואחר כך אות ו' נכנסת שם ונעשה עור, ואז מתחיל הולד להקרש ולהתפשט מציאות עור, כי עדיין היה אור ומים לבד בג' חדשים הראשונים. {פט ע"א}

מאיר העץ – ח"ה

שער מב פרק א מ"ב²⁴³²

היכל השביעי והיכל הזה נקרא היכל אבי"ע ובו תשעה שערים
השער הראשון

שער דרושי אבי"ע ובו י"ב פרקים

⁹⁹⁸הנה יש מאציל ונאצל. והנאצל יש בו ד' יסודות: אש רוח מים עפר, והם ד' אותיות הוי"ה, והם חו"ב תו"מ. והנה הם טנת"א⁹⁹⁹, והם הם אבי"ע, שהם הם ד' בחי' שבאדם: א', אדם הפנימי שהוא הרוחניות הנקרא נרנח²⁴³³. ב', הוא הגוף. ג', הוא המלבושים שע"ג הגוף. ד', הוא הבית שיושב בתוכו האדם וגופו ומלבושו. וכל בחינות אלו כלולות מד' בחינות, ואלו הם: בחי' א' של הרוחניות הנה²⁴³⁴ נשמה לנשמה ונר"ן, בחי' הב' שהוא הגוף הוא העצמות שבהם המוח מבפנים והגידין והבשר ועור וכמש"ה (איוב י יא) עור ובשר תלבישני, ועצמות וגידין תסוככני¹⁰⁰⁰*. בחי' ג' שהם הלבושים, הנה הם נודעים שהם לבושים המוכרחי' אל כהן הדיוט, כתונת ומכנסים מצנפת ואבנט, כי אותן הד' דכהן גדול הם לבושים היותר עליונים מאלו כנזכר בזוהר (טו ע"ב), שאלו הם לבושים שם אדנ"י, ואלו הם לבושי שם הוי"ה, אבל עיקרם אינם אלא ד' בחי'. בחי' הד' והוא הבית, יש בית וחצר ושדה ומדבר.

*הגה"ה צ"ע¹⁰⁰¹ בענין נרנח"י מקומן בספירות היכן הם, ובכלל זה לידע ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן הכללות היכן הם, ובכלל זה טנת"א היכן הם בכללות הספירות.

אמנם בכל אלו הד' בחי' הפרטיות יש בחי' א' כוללת כולם, והיא ממוצעת בין בחי' ובחי'²⁴³⁵ הכוללת שתיהן²⁴³⁶. דוגמא מ"ש חכמי הטבע כי בין הדומם והצומח הוא הקורא"לי הנקרא אלמוגים. ובין הצומח והחי הוא אדני השדה הנזכר במסכת כלאים (פ"ח מ"ה) שהוא כמין כלב²⁴³⁷ גדל בקרקע וטבורו נשרש בקרקע ויונק משם, וכשחותכין הטבור שלו מת. ובין החי והמדבר הוא הקוף.

וכעד"ז יש בכאן, כי בין הבורא יתברך ובין הנברא שהיא הבחי' הכוללת הרוחניות יש בחי' באמצע, אשר עליה נאמר (דברים יד א) בנים אתם לה' אלהיכם, (תהלים פב ו) אני אמרתי אלקים²⁴³⁸ אתם, ונאמר (בראשית יז כב) ויעל אלקים מעל אברהם, וארז"ל (ב"ר פמ"ז פ"ו) האבות הן הן המרכבה. והכוונה כי יש ניצוץ קטן מאד שהוא בחי' אלהות נמשך ממדרגה האחרונה שבבורא, וזהו הניצוץ מתלבשת בכח ניצוץ א' נברא שהוא נשמה דקה במאד מאד, ובניצוץ זה הנקרא יחידה, יש בה שרשי ד' בחי' הרוחניות שהם נרנח"י.

וכן בין בחי' הרוחניות לבחי' הגוף יש בחי' א' כוללת שתיהן, והוא בחי' רביעית דם של הנפש¹⁰⁰², כי יש בה ניצוץ אחרון של הנפש שהוא הרביעית שבנפש, פי' בחי' נפש שבנפש, ולכן נקרא רביעית²⁴³⁹, וזה הניצוץ מתלבש ברביעית דם הנזכר לעיל והכל א', וכמ"ש כי הדם הוא הנפש (דברים יב כג) הנאמר על רביעית דם הזה. וזה הרביעית דם הוא היותר מובחר מכל ד' בחי' הגוף הנ"ל, אשר כל חלק נחלק לד' כנ"ל, והוא רביעי הראשון והעליון מבחי' העצמות של המוחין, שהוא החיות שבתוכו שהוא הדם המתפשט בהם להחיותם. וזוהו הרביעית שבדם העליון כלול כל שרשי ד' בחינות הנ"ל, באופן כי הוא בחינה אמצעי בין הרוחניות אל הגוף, והיא מורכבת משניהם. וכן בין בחי' הב' אל הג' יש בחי' ממוצעת והם שערות וצפרנים של {פט ע"ב} האדם כנודע, כי זה היה לבוש של אדה"ר בתחלה, והנה הם דבוקים בטו"ר²⁴⁴⁰ האדם

- מאיר העץ -

⁹⁹⁸ עי' נהר שלום דף ט ע"ב באמצע ד"ה ונמצא (לש"ו)

⁹⁹⁹ כל כח ועצמות הם מהד' שמות עסמ"ב וכל א' הוא כלול מכולם וישנם בכל הבחי' עסמ"ב בכל א' מהם כי אין מציאות שלא יהיה כלול מעסמ"ב (דע"ה ח"ב כ ע"ד), וכן אין דבר שאין בו נרנח"י ממדרגתו עצמו אבל עישה נובע כל הנרנחי שלו מהנפש שבאצילות ויצירה מהרוח והבריאה מהנשמה (דע"ה ח"ב קיג ע"ב)

ועי' אריכות בדע"ה ח"ב כא ע"ב אם מדבר הוא מכח האש הוא או אם מים גבוה מיסוד האש. ד' אותיות שם הוי"ה הם שורש ד' יסודות ארמ"ע (ביאורים ח"א עד ע"ג), ואין דבר שאין בו י"ס (ביאורים ח"ב כג ע"ב) התורה בכל חלקי הטנת"א שבה היא שורש העיקרי והכח הפנימי דכל הועלמות כולם שעצם המציאות של כל העולם ושורשה הוא התורה הקדושה (ביאורים ח"ב פז ע"ב)

חופ מהמציאות של שמות עסמ"ב אין מציאות כלל (כללים ח"ב קכו ע"ד)

¹⁰⁰⁰ עור ב ר ל י ג י בעצמות וגידים ככני:

¹⁰⁰¹ עי' נה"ש דף יא ד"ה והנה נודע (לש"ו).

¹⁰⁰²

מאיר העץ – ח"ה

ודומין אל הגוף של האדם עצמו. אמנם בהסתלקותן משם נעשה מהם לבוש מאותן השערות ע"ד שעושיין²⁴⁴¹ מצמר הרחלים ועזים וכיוצא. ולא עוד אלא שאף גם בהיותן דבוקים בגוף האדם²⁴⁴² הם דומים למלבוש דמיון הבהמות וחיות ששערותיהן מלבושיהן, והמופת לזה הוא אדם הראשון בענין הצפורנים, ומצינו בנבוכדנצר שזה היה לבושו כמ"ש (דניאל ד 2) עד די שערורי כנשריה רבה וטופרוהי כצפרים כו'¹⁰⁰³, וכן בין בחינת הלבושים לבחי' הבית הם אוהלים הנעשין מצמר ופשתים, שהם בחי' לבושים וגם הם משמשים לבחינת בתים,²⁴⁴³ וזו הבחינה של אוהלים צריכה עדיין עיון אם הוא כך או אם יש בה דבר אחר.

ועתה נחזור לדבר בעולמות העליונים אחר שבארנו המשל נבאר עתה הנמשל, ונאמר כי הנה הנמשל אינה רק מד' בחי'²⁴⁴⁴ יסודות לבד, שהם ד' אותיות הוי"ה, שהם חו"ב תו"מ כנ"ל, וע"כ נמצא שחכמה נקרא ראשית. גם בזה תבין מ"ש כי לעולם הכתר הוא בחי' עליונה שאינה מכלל העולם ההוא, אלא דומה אל כתר המלך שהוא למעלה מראשו ואינו מכללות ראשו, ועל כן אינה מכלל הספירה²⁴⁴⁵, ובמקומו נמנה הדעת הנזכר בס"י²⁴⁴⁶, ועל²⁴⁴⁷ כל זה לפעמים אנו מונין אותו בכלל הי"ס. והענין יתבאר עם הנ"ל, שיש בחי' אמצעית בין כל בחי' ובחי' דומה למ"ש חכמי הטבע, והביאו הרמב"ן ז"ל בתחלה הפ' (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו, וכתב ג"כ בשם ספר הבהיר כי קודם שברא הד' יסודות ברא חומר א' הנק' היול"י, שהוא הדבר מוכן לקבל צורת²⁴⁴⁸ הד' יסודות אח"כ, אבל הוא אינו לובש שום צורה כלל ועיקר, ומה שהוא קודם התהו נקרא אפס, וכמו מאפס ותהו נחשבו לו. והענין הוא כי הא"ס נקרא אפס¹⁰⁰⁴ כי אין בו שום תפיסה²⁴⁴⁹ שאין שם חומר ולא צורה כלל, ואחריו יצא התהו והוא הכתר, ואחריו יצא הבהו¹⁰⁰⁵ הכולל ד' יסודות חו"ב תו"מ.

וביאר הדבר, כי הנה בהכרח הוא שתהיה מדרגה אמצעי²⁴⁵⁰ בין המאציל אל הנאצל, כי יש הרחק ביניהן כרחוק השמים מן הארץ, ואיך יאיר זה בזה, ואיך יברא זה את זה, שהם ב' קצוות אם לא היה דבר ממוצע ביניהן ומחברם, ויהיה בחי' קרובה אל המאציל וקרובה אל הנאצל. והנה בחי' זו הוא כתר הנקרא תהו, כי אין בו שום יסוד, כי ע"כ אינו נרמז בשם הוי"ה כלל רק²⁴⁵¹ בקוצו של יו"ד, אמנם הוא בחינת אמצעי²⁴⁵² כנ"ל. והוא כי הנה כתר הוא דוגמת החומר הקודם הנקרא היול"י, שיש בו שורש כל הד' יסודות בכח ולא בפועל, ולכן נקרא תהו, כי הוא מתהא²⁴⁵³ מחשבות בני אדם באמרם, הנה אנחנו רואים שאין בו צורה כלל ועכ"ז אנחנו רואים שהוא נאצל ויש בו כח הד' צורות. נמצא כי אפשר לקוראו א"ס ומאציל, כמו שהוא דעת קצת המקובלים¹⁰⁰⁶ שהא"ס הוא הכתר. ואפשר לקוראו בשם נאצל, כי ודאי א"ס גדול ממנו, וע"כ הזהירו בו חכמים (חגיגה יג ע"א) במופלא ממך אל תדרוש. אמנם תכלית מה שאנו יכולים לדבר בו הוא, כי הכתר הוא בחי' ממוצע ממאציל ונאצל, והטעם הוא כי הוא²⁴⁵⁴ הבחינה היותר האחרונה מכל האפשר בא"ס, אשר הוא²⁴⁵⁵ האציל בחי' א' אשר בה שורש כל הי"ס בעולם ודקות גדול שא"א להיות לנאצל יותר דקות ממנו, כי תהו אשר למעלה ממנו אין עוד זולת האפס המוחלט כנ"ל, ונמצא כי יש בבחי' זו ב' {פט ע"ג} מדרגות: א', הוא הבחי' היותר תחתונה ושפלה מכל בחי' א"ס, וכאלו נאמר דרך משל שהוא בחי' מלכות שבמלכות¹⁰⁰⁷, ואע"פ שאינו כך כי אין שם דמות וספירה ח"ו כלל רק לשכך האזן נדבר כך. והנה בזו המדרגה התחתונה שבא"ס יש בה כללות כל שלמעלה הימנו ומקבלת מכולם כנודע שהמלכות מקבלת מכולם²⁴⁵⁶. מדרגה זו התחתונה היא האצילה את בחי' השנית, שהיא המדרגה העליונה מכל מה שבכל הנאצלים, ויש בה שרש כל הנאצלים והיא משפעת לכולם, באופן שהיותר קטן מכל המאציל האציל היותר מובחר שבכל הנאצלים ואין ביניהן מדרגה אחרת כלל, כי אחר המאציל

- מאיר העץ -

¹⁰⁰³ ז"ל הפסוק כפי המופיע אצלנו:

תרגום:

¹⁰⁰⁴ ע' ביאורים ח"א י ע"ג כה ע"ב, ופה ע"ד, שזה שם לרדל"א, וצ"ע

ע' בהגר"א בספד"צ ג ע"ב שרדל"א נקרא א"ס.

¹⁰⁰⁵ בחי' הראשון הוא אי אפשר לעמוד עליו מה שהוא עוד קשור במקורו אך בחי' השני

הוא כללות הי"ס הנכללים בו בכח (ביאורים ח"א סג ע"א)

¹⁰⁰⁶ ע' פרד"ס

¹⁰⁰⁷ כל צמצום הוא רק במלכות דא"ס ובחי' היסוד שבו כי הוא שורש ללכ מה שתחתיו ועי' דברי

הגר"א בתז, □ נ ע"א כי במלכות דא"ס נוצר הכל (ביאורים ח"א ו ע"ב) כי במלכות הוא שם סוד

הדין והעיית הכלים (ביאורים ח"ב מט ע"ג)

ע' חלק א' לגבי יסוד דמלוכת שזה רק בעמק המלך.

מאיר העץ – ח"ה

הזה אין נאצל יותר קרוב אליו ודומה לו כזה. וכללות שתיים אלה הבחי' היא בחי' א' הנקרא כתר שבערך בחי' הא' אשר בה קראוה קצת מקובלים א"ס, ובערך בחי' ב' שבה קראוה קצת המקובלים כתר שהוא במנין הי"ס. אבל אנחנו סברתינו לא כדברי זה ולא כדברי זה, אלא היא בחי' אמצעית בין א"ס לנאצלים, ויש בה בחי' א"ס ובחינת נאצלים, וב' בחי' אלו הם¹⁰⁰⁸ הנקרא עתיק וא"א, ושניהן נקרא כתר כנודע אצלנו, והבן זה מאד, וז"ש במ"א כי המלכות שבמלכות שבעולם האצילות המתלבשת בראש הבריאה שהוא הכתר הנקרא א"א הוא בחי' עתיק של עולם הבריאה, והבן זה מאד²⁴⁵⁷.

הכלל היוצא מזה, כי האמת הוא שהנאצל אין בו רק ד' מדרגות, שהם ד' אותיות הוי"ה, והם אבי"ע, והם חו"ב תו"מ, כי לכן התורה התחילה מבראשית ואין ראשית אלא חכמה כמארז"ל (בחדר ט' ג). ואמרו כן בלשון שלילה כדי לשלול את הכתר. אמנם יש בחי' אמצעית כולל ב' בחי' מאציל ונאצל והוא הנקרא כתר, וכתר זה יש בו כללות כל מה שלמעלה ממנו²⁴⁵⁸, ואף אם הוא קטן מכולם ויונק מכולם, ויש בו שורש כל הי"ס הנאצלים, והוא משפיע בכולם. ובזה אל תתמה אם לפעמים אנו אומרים כי י"ס דאצילות נחלקים לד' אותיות הוי"ה, ופעמים אנו אומרים שנחלקין לה' פרצופים. והוא, כשאנו אומרים שהוא ד' הוא מנין הנאצלים ממש בפועל, וכשאנו מונין ה' פרצופים¹⁰⁰⁹ הוא כשאנו מונין שורש המאציל²⁴⁵⁹ עם הנאצלים עצמם. ודע כי עד"ז הוא בכל הי"ס שבכל עולם ועולם, וכן בפרטות בכל פרצוף ופרצוף, כי לעולם כל בחי' ובחינה הנקרא²⁴⁶⁰ עליונה מאציל, ותחתונה נאצל, ואין הנאצל פחות מד' אותיות הוי"ה אפילו ביי"ס פרטיות ופרטי פרטיות, ויש בחי' אמצעי ביניהן הנקרא כתר והבן זה מאד, כי בו יובנו כל הדרושים שנבאר. וזהו (ישעיה מד ו) אני ראשון ואני אחרון, כי הכתר הוא ראשון והוא אחרון, והוא אי"ן והוא אנ"י¹⁰¹⁰, כי בבחי' מלכות של מאציל אשר בו הוא אחרון ונקרא אנ"י שהוא המל', ובבחינת שורש הנאצלים אשר בו שהוא בחינת כתר הוא הראשון ונקרא אי"ן שהוא אותיות אני.

שער מב פרק ב' 2461

¹⁰¹¹ ואחר שבארנו כי כל הנאצלים²⁴⁶² כולם בחי' א' הכוללת כל ד' יסודות, שהם ד' אותיות יהו"ה, שהם ד' עולמות אבי"ע¹⁰¹², ושיש להם²⁴⁶³ בחי' עליונה חמישית²⁴⁶⁴ אמצעי בינם לביין א"ס. נבאר עתה כל עולם ועולם בכללות ואח"כ נחזור בהם²⁴⁶⁵ בע"ה לבאר יחד כולם בכללות א'.

והנה כל מה שנבאר בעולמות כולם אינם רק ד' בחינות שהם הוי"ה כנ"ל, והם בחי' רוחני הנקרא נשמה, ובחי' איברי הגוף, ובחי' המלבושים, ובחינת הבית. ונדבר בעולם האצילות ומשם יובנו כל השאר, כי הנה פנימית כל האצילות הוא הרוחניות הנקרא נשמה, והיא מלובשת תוך איברי הגוף הנקרא כלים שהם הי"ס הנקרא ראש וזרועות וגוף²⁴⁶⁶. ונחזור לענין הגוף כי זה הבחי' הוא י"ס עשר מדות¹⁰¹³, כי יש בהם גבול ומדה כמ"ש בפרקי ההיכלות בשיעור קומה¹⁰¹⁴, שהוא רל"ו אלפים רבבות פרסאות כו'. וגוף הזה מלובש תוך לבושי²⁴⁶⁷ דאצילות וכמו שארז"ל (ילקוט ישעיה תקו¹⁰¹⁵) ביי' לבושים נתלבש {פט ע"ד} הקב"ה, לבוש של גאווה שנאמר ה' מלך

- מאיר העץ -

¹⁰⁰⁸ כתר הוא בחי' המאצעי בין מאציל לנאצל כי כל אור עליון בבחי' א"ס כלפי התחתון (מבו"ש יג ע"ד) ולכן צריך אמצעי בין נאצל למאציל (כללים ח"א לג ע"ד)
¹⁰⁰⁹ הנאצלים עי' בספר יום טוב ראשון דף לב ע"ג אות ג' (לש"ו).
¹⁰¹⁰

¹⁰¹¹ עי' חסדי דוד כלל ה' (לש"ו).

¹⁰¹² עי' לעיל הערה 999.

¹⁰¹³ עי' זהר פנחס רנז ע"ב יש בהם כח דגבול ומדה להוצאי על ידיהם כל המצאויות הגבוליים אשר בהבי"ע(כללים ח"א עד ע"ב)

¹⁰¹⁴ לשאול לרב אם זה בזהר פקודי

בתי מדרשות ח"ב מדרש אותיות דר"ע

אלפים רבבות פרסאות מאה ושמונה עשר ממתניו ולמעלה ומאה ושמונה עשר ממתניו ולמטה
¹⁰¹⁵ לבש הקב"ה עשרה לבושים. הלבוש הראשון שלבש ביום בריאתו של עולם של הוד והדר שנאמר הוד והדר לבשת. הלבוש השני שלבש הקב"ה ליפרע מאנשי דור המבול של גאות שנאמר ה' מלך גאות לבש. הלבוש השלישי שלבש הקב"ה ליתן תורה לישראל של עוז שנאמר לבש ה' עוז התאזר. הלבוש הרביעי שלבש הקב"ה ליפרע ממלכות בבל של שלג שנאמר לבושיה כתלג חיור.

מאיר העץ – ח"ה

גאות לבש, וז"ס הנזכר בפרקי היכלות (ח"ב רמט ע"א¹⁰¹⁶) כי שם החלוק של הבורא יתברך נקרא זהירא"ל כו'¹⁰¹⁷, אך בנשמה שבפנים אין מדה כלל. אמנם בערך הא"ס נוכל לכנותם בשם מדות וספירות גם אל הנשמה. והנה המלבושים האלה הם בתוך בחי' הבתים שהם ז' היכלות דאצי'¹⁰¹⁸, שהם בחינת העולם בעצמו שהם השמים והארץ והאוויר שביניהן, כי כל זה בחי' הבתים והם נקראים עולם אצילות אשר בתוכו יושב האדם העליון שהוא נשמה וגוף ולבושי מלכות נתונים בהיכל מלך עליון²⁴⁶⁸ שהוא כללות עולם האצילות.

ואלו הד' בחי' הם בחי' הי"ס המתחילין מחכמה הנ"ל ויש בהם ד' בחי' כנ"ל. ועוד יש בחי' הכתר שהוא בחי' הה' הנ"ל שורש לכולם, ויש בה ג"כ שורש ד' בחי' הנ"ל. ונמצא שבחי' האור והנשמה שבכתר שורש לי"ס הנשמות דאצילות המתחילין מחכמה כנ"ל. ובחי' הגוף שבכתר הוא שורש לי"ס הגופות שבי"ס דאצילות המתחילין מחכמה כנ"ל. ובחי' הלבושים שבכתר הוא שורש לי"ס הלבושים שבי"ס דאצילות המתחילין מחכמה כנ"ל. ובחי' היכל שבכתר שורש לי"ס ההיכלות שבי"ס האצילות המתחילין מחכמה כנ"ל.

אח"כ נברא עולם הבריאה ע"ד הנ"ל ממש, כי דרך המסך שהוא קרקע ההיכל דאצילות האיר למטה, ונחתם שם חותם כל מה שהיה בעולם האצילות ונקרא עולם הבריאה, יען הוא אור של תולדה, ואינו אור עצמו העליון. ואמנם כיון שהוא חותם האצילות צריך שיהיו בו כל הבחי' אשר באצילות, והוא כי בחי' הכתר שהוא בחי' הה' הכלולה מד' בחי' הנ"ל, החתים כתר בראש הבריאה כמוהו, ומאור הכתר דאצילות נחתם אור הכתר דבריאה, ומגוף כתר דאצילות נחתם גוף כתר דבריאה, ומלבוש כתר דאצילות נחתם לבוש כתר דבריאה, ומהיכל כתר דאצילות נחתם היכל כתר בריאה, אלא שלא נמשכו האורות אלו מכתר דאצילות ממש לכתר דבריאה אלא ע"י מלכות שבמלכות¹⁰¹⁹ דאצילות, שהוא עתיק דבריאה כנ"ל המתלבש בכתר דבריאה, והיא המשיכה אלו ד' בחי' שבכתר דאצילות ובראם בכתר²⁴⁶⁹ דבריאה. וכעד"ז עשו י"ס דאצילות והמשיכו אורם דרך המל' הנ"ל אשר בכתר הנ"ל והחתימו חותם דאצילות בבריאה, נשמה מנשמה, גוף מגוף, לבוש מלבוש, היכל מהיכל.

ועל דרך זה ביצירה, כי המלכות דבריאה היה²⁴⁷⁰ עתיק מחובר עם א"א דיצירה, ושם נקרא כתר דיצירה. וה' פרצופים דבריאה המשיכו והחתימו חותמם ביצירה ע"ד הנ"ל בבריאה, נשמות מנשמות, וגופים מגופים, ולבושים מלבושים, והיכלות מהיכלות. וכן על דרך זה ה' פרצופים דיצירה החתימו בחינותיהן בעשיה, נשמות מנשמות, וגופים מגופים, לבושים מלבושים, והיכלות מהיכלות. וכעד"ז הנ"ל כל העולמות יחד בכללות א'. והנה א"ק הוא כדמיון

הלבוש החמישי שלבש ליפרע ממלכות מדי של נקמה שנאמר וילבש בגדי נקם תלבושת ויעט כמעיל קנאמה הרי תרי, והלבוש השביעי שלבש ליפרע ממלכות יון של צדקה היה שנאמר וילבש צדקה כשרין וכובע ישועה בראשו הרי תרי. הלבוש התשיעי שילבש הקב"ה ליפרע ממלאות רביעית היא אדום שנאמר מדוע אדום ללבושך. הלבוש העשירי שילבש הקב"ה ליפרע מגוג ומגוג הוא הדור הנאמר זה הדור בלבשו, אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע מכל לבושים שלבשת אין לך נאה כזה שנאמר זה הדור בלבשו:

1016

(2) זוהר חלק ב דף רמט/א

דשליטא בהאי היכלא, וכל זיוא וכל תיאובתא קיימאן ביה. האי רוחא איהו קיימא לכל אינון דאית לון חולקא בעלמא דאתי, דא אעטר לאינון נשמתין בזיוא דיקרא, בגין למנדע כל אינון רוחין די בהיכלין אחרנין, דדא איהו בר עלמא דאתי, ויעבר בכלהו, ולית מאן דימחי בידיה. האי רוחא, איהו רוחא דכיא, בריר מאלין תתאין, זהירא"ל שמיא, מההוא משחא דרבות קודשא דנגיד מעלמא דאתי, נגיד ביה, ומההוא משחא אתברי (נ"א אתרבי) ואצמח, והאי איהו נר, כמה דאת אמר (תהלים קלב יז) ערכתני נר למשיחי, בגין דהאי איהו סדורא לאדלקא בוצינין מתתא לעילא, כד שרא עליה נהירו דנגיד מעלמא, בגין דהאי אתסדר, כד אתכלילו ביה כל אינון תתאין לתתא. וכד אתסדר האי רוחא בכל אינון תתאין, ונהיר, כדן אפיק מניה נהורא חד, די שמיא אקריא"ל, (ס"א אהדיא"ל), והאי איהו כליל ברוחא דא, האי קיימא תחות רוחא, לאמשכא (ס"א לאמשחא) לכל אינון נשמתין דסלקין, דאית לון חולקא בעלמא דאתי, ואתחזון לסלקא לעילא. בגין דכד נשמתא סלקא, ועאלת באינון היכלין תתאין, רשימא איהו בעשרין ותריין אתוון דאורייתא, דרשימין בהאי נשמתא, וכד נשמתא זכאת וקמת קמיה

1017 עי' שעה"כ סג סע"א.

1018 עיגולים הוא העולם בעצמו והם בחי' היסודות ארמ"ע והיושרים הוא כל המציאויות הפרטיים מכל החלקי דצח"ם שבכל עולם (דע"ה ח"א ס ע"ג), וכן כתוב לקמן צ ע"ד.

1019 מלכות דמלכות דמלכות עי' כד ג.

מאיר העץ – ח"ה

כתר אל הי"ס שבכל עולם ועולם באופן זה, כי א"ק הוא כתר לד' עולמות אבי"ע, נמצא כי א"ק הוא כולל שורש כל הה' ²⁴⁷¹ בחי' הנ"ל ¹⁰²⁰ שיש בכל עולם ועולם, כי כתר שבו הוא ד' שרשים מן ²⁴⁷² ד' בחי' של י"ס שבו, שהם נשמות וגופים ולבושים והיכלות וזה דרך פרט. אמנם דרך כלל הוא מ"ש עתה בע"ה ²⁴⁷³, כי כללות בחינות נשמות ²⁴⁷⁴ אשר בא"ק יקראו שורש הנשמות, וכללות בחי' נשמת אצילות יקראו נשמות דנשמות ²⁴⁷⁵ ממש. וכללות נשמות בריאה יקראו גופות לערך נשמות אצילות, וכללות נשמות דיצירה יקראו לבושים דנשמות, וכללות נשמות עשייה יקראו היכלות הנשמה, וכן כללות בחי' גופות דא"ק יקראו שורש (נשמות) ²⁴⁷⁶ דגופות, וכללות בחי' גופות דאצילות יקראו נשמות דגופות, וכללות בחינת גופות דבריאה יקראו גופות דגופות, וכללות בחי' גופות דיצירה יקראו לבושים דגופות, וכללות בחי' גופות דעשייה יקראו היכלות הגופות. וכן כללות בחי' לבושים דא"ק יקראו שורש (נשמות) ²⁴⁷⁷ הלבושין, וכללות לבושי דאצילות יקראו נשמות דלבושים, וכללות בחינת לבושי דבריאה יקראו גופות {צ ע"א} דלבושין, וכללות בחי' לבושי יצירה יקראו לבושי דלבושין, וכללות לבושי עשייה יקראו היכלי דלבושין. וכללות בחי' ההיכלות דא"ק יקראו שורש נשמות ²⁴⁷⁸ ההיכלות, וכללות בחי' ההיכלות דאצילות יקראו נשמות ההיכלות, וכללות היכלי דבריאה יקראו גופות דהיכלות, וכללות בחי' היכלי דיצירה יקראו לבושי דהיכלות, וכללות היכלות דעשייה יקראו היכלות דהיכלות.

וכשנדבר כ"ז דרך כלל יהיה כן, כי ה' בחי' א"ק הם שרשים בין לנשמות בין לגופים בין ללבושים בין להיכלות, וה' בחי' דאצילות הם נשמות בין לשרשים בין לנשמות בין לגופים בין ללבושים בין להיכלות, וה' בחינת דבריאה הם גופים בין לשרשים בין לנשמות בין לגופים בין ללבושים בין להיכלות, וה' בחי' דיצירה הם לבושים בין לשרשים בין לנשמות בין לגופים בין ללבושים בין להיכלות, וה' בחי' דעשייה הם היכלות בין לשרשים בין לנשמות בין לגופים בין ללבושים בין להיכלות. ובזה תבין מארז"ל (ברכות כד ע"א) אשתו כגופו דמיא, כי הבריאה אשת האצילות היא, שהרי הם חו"ב כנ"ל. ואפי' שיש ג"כ נשמות בבריאה, נקרא גופות בערך נשמות דאצילות, כי כמו שהאשה מקבלת מבעלה כן הגוף מקבל מהנשמה, וכן משארז"ל (יומא ב' ע"א) אין בית אלא אשה הוא בעשייה, כי הרי העשייה הוא הבית והיכל לכל ה' בחי' כנ"ל ²⁴⁷⁹. והנה עשיה אשת היצירה כנודע, וזהו אין בית אלא אשה בבחי' העשייה, וכעד"ז בבחי' עשייה שבכל עולם ועולם יקרא בית לאותו עולם ¹⁰²¹. ובחי' בריאה שבכל עולם ועולם יקרא גוף לאותו עולם. נמצא דרך קיצור ²⁴⁸⁰ כל בחי' א"ק נקרא שרשים (לנשמות) ²⁴⁸¹, וכל בחינות אצילות נקרא נשמות, וכל בחינת בריאה נקרא גופות, וכל בחי' יצירה נקרא לבושים, וכל בחי' עשייה נקרא היכלות. וז"ש בפ' משפטים (צד ע"ב ¹⁰²²) ומאן גופא דברתא דמלכא דא מט"ט, והאי גופא איהו אמה דשכינתא כו', ותלת אינון אמה עבד שפחה ¹⁰²³ דברתא דמלכא ¹⁰²⁴. הרי כי אמה ראש מט"ט שבבריאה כנודע, והוא נקרא גופא, כי גם יש בחי' מט"ט בראש הבריאה ²⁴⁸², והוא רישא דמט"ט וכנו' פ' תצא (דף רכג רפג ע"א) הכי לתתא באילנא דחיי דבריאה מסטרא דכורסייא עלאה תפלין דראש מט"ט תפלין דיד דיליה כסא תחתון ¹⁰²⁵. פירוש כי ראש מט"ט ז"א דבריאה, ובניה דבריאה תפלין בראש דהאי ז"א, וכן נוקבא דבריאה תפלה של יד דהאי ז"א, וכן בתקונים אמרו כי גופא דמלכא איהו כורסיא.

ולחבין כל אלו ה' בחי' שהם שרשים ונשמות וגופים ולבושים והיכלות, ולפנים מכולם הוא הא"ס, כל זה יוכן ממ"ש בתקונים (דף סה עב ע"ב) קם ר"ש ואמר סבא סבא, והא שכינתא איהו יחודא דקב"ה איך גליפן בה דיוקנן דלתתא דלאו אינון מציאותה. א"ל ר' למלכא דיתיב בהיכליה ²⁴⁸³ מנהון מסתכלין בלבושי מנהון בגופא כו' לגאו ²⁴⁸⁴ מכולא ההוא דאחיד כולא

- מאיר העץ -

¹⁰²⁰ מכאן רואים שכל פרטים שיש באצילות יש בא"ק (דע"ה ח"א ח ע"ג) ואפילו שם אין רק ה' פרצופים ולא יותר (כללים ח"א סז ע"ד)

¹⁰²¹ כלורמ העיגולים.

¹⁰²² וכן בתיקו"ז קמד ע"א (ביאורים ח"א ל ע"א)

¹⁰²³ ע' פת"ש שער הקלי' פרק יב

¹⁰²⁴ ז"ל בשלימות:

תרגום:

¹⁰²⁵ ז"ל בשלימות:

תרגום:

מאיר העץ – ח"ה

וקשיר כולא דלא אתרמז בשום רמיזא¹⁰²⁶, ע"ש היטב ותבין כל מה שהקדמנו. וכן אמרו שם (עג ע"א) איהו חותם מסטרא דגופא כו'¹⁰²⁷, ונודע כי חותם הוא בריאה, כמ"ש בהקדמת התקונים (דף ד' ה' ע"א).

ואם נרצה נקח דרך אחר, כי כל האורות דא"ק נקרא יחידה, ואורות דאצילות הם חיה¹⁰²⁸, ואורות דבריאה הם נשמה, ואורות דיצירה הם רוח, ואורות דעשייה הם נפש. וכעד"ז בלבושין שבכל העולמות ובגופות ובהיכלות, כי כל לבושי א"ק הם לבוש א' העליון שבכל הה' לבושים, וכל לבושי האצילות לבושי השני כו'. וזה הדרך הוא הדרך הראשון, כי הרי הנפש נקרא היכל, רוח לבוש, והנשמה גוף¹⁰²⁹, החיה נשמה, יחידה שורש הנשמה. נמצא כי כל הנ"ל הוא בדרך פרטות בכל עולם ועולם, { צ ע"ב } כיצד: אור הכתר דאצילות נקרא שורש הנשמה ונקרא יחידה, ואור חכמה דאצילות נקרא נשמה לנשמה ונקרא חיה, ואור בינה דאצילות נקרא גופא ונקרא נשמה¹⁰³⁰, ואור ת"ת דאצילות נקרא לבוש ונקרא רוח, ואור מלכות דאצילות נקרא נפש ונקרא היכל²⁴⁸⁵ וכעד"ז בפרטי פרטות ודי למבין.

ואמנם הכלל הבינוני הקצר מכולם הוא זה, כי כל הי"ס דאצילות וכתר ג"כ יש בכ"א מהם שורש נשמה לנשמה, גוף, לבוש, היכל. וכעד"ז בי"ע, וכעד"ז א"ק, שהוא שורש לכל אבי"ע, נמצא כי כל מה שנאצל הוא הוי"ה א' כלולה מה' בחי' שהוא: קוץ של י' בא"ק, י' באצילות, ה' בבריאה, ו' ביצירה, ה' בעשייה. וכל בחי' מאלו כלולה מכל הה', כי קוץ של י' שבא"ק יש בה הוי"ה א'¹⁰³¹ של ה' בחינות אחרות שהם ה' בחי' הנ"ל בא"ק עצמו, שהם א"ק ואבי"ע שבו, שהם ה' בחי' שהם²⁴⁸⁶ שורש ונשמה וגוף ולבוש והיכל. וכן היו"ד דאצילות יש בה הוי"ה אחת הכוללת כל הה' בחי' הנ"ל, וכן עד"ז שאר אותיות בבי"ע באופן שהם ה' אותיות כלולות כל האחד מכולם שהם כ"ה בחי'. ואח"כ עד"ז הנ"ל יש כללות אחר שכל א' מהם כלולה מן כל הכ"ה בחי', והוא כי י' דאצילות יש בה הוי"ה א' כלולה מכל ה' בחי', וכל בחי' מה' כלולה מה', שהם: י"ס שורש, וי"ס נשמה, וי"ס גוף, וי"ס לבוש, וי"ס היכל. וכעד"ז בקוץ של י' בא"ק, י' באצילות, ועד"ז באות ה' בבריאה, ובאות ו' ביצירה כו'. נמצא כי בקיצור הוא זה, כי הא"ק הוא קוץ הי' ויש בו הוי"ה א' כוללת ה' בחי' שורש ונשמה וגוף ולבוש והיכל, וכל בחי' מאלו כלולה מה' שהם: י"ס שורש, וי"ס נשמה, וי"ס גוף, וי"ס לבוש, וי"ס היכל. וכל ספירה²⁴⁸⁷ מאלו העשר ספירות נכללו בה' פרצופים שהם השורש ואבי"ע¹⁰³².

שער מב פרק ג'²⁴⁸⁸

ועתה נדבר בבחי' כל עולם מאלו מה ענינם. דע כי השורש והנשמות והגופים הם בחי' א' שאין פירוד ביניהן, אך הלבושים והיכלות הם ב' בחי' נפרדות מג' בחינות הנ"ל, ובין ב' אלו שהם בין הגופים ובין הלבושים, שם הם מדור הקליפות, והם ממש נדבקים באחור אור²⁴⁸⁹ הגוף. וטעם הדבר מפני שג' בחי' הפנימית יש בתוכם או"פ, והיותר גרוע באו"פ יוצא²⁴⁹⁰ בתוך העור ושם מסתיים, ואור המקיף הוא להיפך¹⁰³³, כי אור היותר חיצון הוא גדול יותר כנודע. נמצא כי אור מקיף שבלבוש היותר פנימי הנדבק אל הגוף הוא אור המקיף היותר קטן שיש - מאיר העץ -

1026 ז"ל בשלימות:

תרגום:

1027 ז"ל בלשימות:

תרגום:

1028 וכמו שרק נר"נ מתלבשים בגוף כך רק בי"ע נפרדים (ביאורים ח"א נו ע"ב).

1029 עי' ספר הכללים כלל טו ענף ז' אות ב' (לש"ו).

1030 מכאן פרגוד ומסך (ביאורים ח"א ט ע"א), ועי' הערה 1028, כלומר הוא כלי לאור החמכה (ביאורים ח"ב צג ע"ג), עי' מבו"ש פ"א ז"ל ואמנם הבט ראו ונראה ענין הצמצום הזה מה עניניו ויובן כו' כי הבינה היא נקראת בוצד"ק לכן כל מדידת האצילות היה על ידה (ביאורים ח"ב צו ע"א), לכן יש בחי' שאי אפשר לדבר בנשמה שהיא בכלל הג"ר ועכ"ז ויש בחי' שהיא בכלל ה"ק (כללים ח"א נז ע"ג), כל אורות אבא נכנסים ומתכנסים בה ומתגלמים בה (כללים ח"א קה ע"ד).

1031 כלומר כל הבחי' שיש באצילות יש בא"ק (דע"ה ח"א י ע"ג)

1032 לגבי התלבושת עליון בתחתון יש חלק שהוא בשר מבשרו וזה עיקר מציאות התחתון ולא ניכר שרשם מהעליון, ויש תוספת והוא נראה שהוא בא מהעליון והוא נכנס ויוצא ולא תמידי (דע"ה ח"א לח ע"א), היושר של כל מציאות הם מציאות הפרטיים והעיוגולים הם מציאות הכלליים והם פנימיות וחיצוניות (דע"ה ח"א ס ע"ג).

1033 כל זה שייך לאו"מ הישר ולא או"מ החוזר וצ"ע למה הרב לא מתייחס לזה בכלל.

מאיר העץ – ח"ה

בכולם, לכן הקליפות מדורם שם באמצע במקום שאין שם לא או"פ ולא או"מ, והוא באמצע בין הפנימי למקיף ושם²⁴⁹¹ נקרא מקום החשך, והענין הזה בכל עולם ועולם בבחי' הקלי' אשר בעולם ההוא.

ואמנם אחר שבארנו הדבר בפרטות נדבר בכללות²⁴⁹², והוא כי הנה נודע שבפנימית הא"ק היא הא"ס המתלבש בשורש הנשמות של י"ס שבו, ואלו מתלבשין בבחי' הנשמות של כל הי"ס שבו, ואלו מתלבשין ביי"ס של בחי' הגוף²⁴⁹³ של א"ק. ומהראוי היה שהיי"ס של הגופים יתלבשו ביי"ס דלבושים, ואמנם אינו כן לסבה הנ"ל. אמנם ג'²⁴⁹⁴ בחי' עתיק דאצילות מסבבות אל ג' בחי' אלו דא"ק כיצד, הרי²⁴⁹⁵ שהיי"ס דגופות דא"ק מתלבשים תוך י"ס השרשים של הנשמות י"ס דעתיק דאצילות, ואלו מתלבשים ביי"ס של בחי' נשמות דעתיק דאצילות, ואלו מתלבשים ביי"ס דגופות דעתיק דאצילות. וכעד²⁴⁹⁶ בחי' השרשים וגופים ונשמות דא"א מלבישין לגופות דעתיק, וכעד²⁴⁹⁷ ג' בחי' דאבא מלבישין לא"א, וכן ג' בחינת דאמא לאבא, וג' {צ ע"ג} בחי' דז"א לאמא, וג' בחי' נוקבא לז"א. והרי עתה נשלמו כל בחי' הגופות עד נוקבא דז"א. והנה כאן באחוריים דגופות דנוקבא נדבקים כל הקלי' דאצילות דיי"ס שבהם, ואלו הם ע"ד הנ"ל בקדושה, והוא כי שורש הכתר דקליפה שהוא בחי' השרשים דבוקה באחוריים דעור דנוקבא דקדושה, ועל השורש מלביש²⁴⁹⁷ נשמת הכתר דקליפה, ועל הנשמה מלביש הגוף דכתר דקליפה¹⁰³⁴. ואח"כ שורש דאבא דקליפה מלביש על גוף הכתר, ונשמת אבא מלביש לשורש, והגוף דאבא מלביש על הנשמה. וכעד²⁴⁹⁸ ג' בחי' אמא כו', עד שנמצא כי גוף דנוקבא דקליפה היא חיצונית לכל, ואח"כ עליה²⁴⁹⁸ סובבים הלבושים והם²⁴⁹⁹ היפך הפנימית, כל²⁵⁰⁰ הלבושים והיכלות²⁵⁰¹ יותר גרועים שהם לבושי נוקבא דקליפה סובבים אל גופא דנוקבא דקליפה, ועליה²⁵⁰² סובבים היכלות דנוקבא דקליפה, ועליהן לבושים דז"א דקליפה, ועליהם היכלות דז"א דקליפה, ועליהם לבושי והיכלי אמא וכן של אבא וא"א דקליפה, באופן כי היכלי דא"א דקליפה הם מקיפים לכל הקליפה, ואח"כ עליהן מקיפים לבושי נוק' דקדושה, ועליהם מקיפים היכלי נוקבא דקדושה, ועליהם לבושי והיכלי ז"א דקדושה, ועליהן אמא, ועליהן אבא, ועליהן א"א, ועליהן לבושי והיכלי עתיק, ועליהן לבושי והיכלי²⁵⁰³ א"ק, באופן שפנימית שורש²⁵⁰⁴ הי"ס דנשמת דא"ק הם פנימית הכל, והיכלי א"ק מקיפים על הכל והקליפה בתוכם²⁵⁰⁵ באמצע ב' בחינות אלו, שהם בין הגופים דנוקבא דז"א ובין בחינת הלבושי של הנוקבא עצמה דז"א דקדושה. והם כ"כ מרוחקים מאור הגדול הפנימי כמו שהם רחוקים מאור המקיף הגדול. והם באמצעם²⁵⁰⁶ דמיון הארץ החומרית היושבת באמצע מרכז השמים הזכים. וכל זה הוא כל זמן שבי"ע אינן עולין ומלבישין לאצילות, אבל כל זמן שהם עולין¹⁰³⁵ אז מסתלקין הקלי' משם, ואז

- מאיר העץ -

¹⁰³⁴ הרב אמר שכתוב & שאין לקלי' אלא ז' וז' ותירץ שהכח"ב כאן הם כח"ב פרטי דז"א דקלי'.
¹⁰³⁵ עי' עג"י פרק ד' שכתוב שכל העולמות ב"ע הנה הם עומדים בתוך כל אורות המקיפים דהיושר ובתוך כל העגולים דכל פרצופי האצילות כולם ודא"ק כולו, אמנם בדרושי אב"ע (פרק י"ד) שקרקע האצילות הוא גג הבריאה, וכמש"כ כאן. ומשמע מכאן שאפשר לתרץ שכל זמן שהעולמות ב"ע אינן עולין ומלבישין את האצילות, אז עומדים כל הלבושים והיכלות דהאצילות, שהוא האור מקיף והעגולים שבו, ומלבישים הם על כל הנה"י הפנימים דכל פרצופי האצילות עצמן, ועומדים אז כל העולמות ב"ע למטה לגמרי מכל העגולי אצילות כולו. אבל בעת שעולין העולמות ב"ע למעלה להלביש את האצילות, אז נעשה כל סדר ההתלבשות אשר אמר בעגולים ויושר (ענף ד'). אבל הנ"ל מאד קשה, שאם מקומם הראשון הוא למטה מאצילות לגמרי, איך יתכן שהם יעלו כל כך הרבה קודם ביאת משיח ועת התיקון? ועוד כל אלה שנאמרו בע"ח (עג"י ד' וכו') נאמרו כהלכה פסוקה ובקביעות והחלט ולא משתנה מזמן לזמן. □ משמע מהנ"ל שעלייתם היא שינוי ממש של מקומם, וקשה שהרי יכול שכל עליות זה לא שמדלגים ונעתקים ממקום למקום אלא על ידי האורות ומוחין שנתוסף בהם הם מתגדלים ועולים ומתחלפים ממדרגה למדרגה. □ עוד קשה כי נודע שהרח"ו מסתפק אם יש עליית לחיצוניות העולמות ונוטה שאין עד ביאת משיח, אם כן צ"ל שעולמות ב"ע עומדים למטה מכל עיגולי האצילות לגמרי. כל הענינים אשר ישנם בפנימית שהם הנשמות והיושרים יש גם בחיצוניות שהם העולמות והעיגולים. דהיינו זווג עיבור לידה יניקה קטנות וגדלות וכו'. וזהו פשר הסתירה בדברי הרב שפעם העולם התחתון למטה לגמרי מהעליון ופעם שמתלבשים זה בזה בנה"י שלהם, וכן בכל הז"ת שלהם, שמקומם זה למעלה מזה, אבל כל תחתון כלול מכל העליונים כולם, ועיקר הארתו מהנה"י הנמשך מכל הז"ת, רק שביושר העליון מתלבש בפנימיות התחתון, ובחיצוניות הוא להיפך שההארה היא מבחוץ, ולכן אצילות היא למעלה לגמרי מבריאה הן עיגולי והן יושר שלו, רק שהעליון משפיע לתחתון הן לעיגולים והן ליושר והן לאו"מ, וכל מה שכתוב שהיושרים זה לפנים מזה היא רק בפרטים

מאיר העץ – ח"ה

ג' בחינות דשורש ונשמה וגוף דבריאה מלבישין לגופא דנוקבא דאצילות, וג' בחי' דיצירה מלבישין לבריאה, וג' בחי' דעשיה מלבישין ליצירה. ונמצא גופות דעשיה מלבישין כל הבחי' כולם, ועליהם²⁵⁰⁷ קליפות דאצי', ועליהן קליפין דבריאה, ועליהן קליפין דיצירה, ועליהם קליפין דעשיה, ועליהם מלבישים לבושי והיכלות קדושה דעשיה, ועליהן לבושי והיכלי קדושה דיצירה כו'²⁵⁰⁸ עד לבושי והיכלי דא"ק זהו הנלע"ד עתה.

ויש פי' ב' והוא שאין הקליפה מקיפין¹⁰³⁶ כל האצילות אלא ע"ד שרחל יוצאת מאחורי ז"א ונפרדת ממנו, כך הקליפה דאצילות הוא כדמיון אדם א' בליעל עומד אחורי אדם דקדושה דאצילות, וכשעולה הקדושה דבריאה באצילות אז הקדושה מלבשת לקדושה וקליפה דבריאה מקפת לקליפה דאצילות, וכן ע"ז כשעולין יצירה ועשיה. ונמצא כי הקליפה והקדושה מראש אצילות ועד סופו דעשיה הם כדמות ב' אנשים, הא' קדוש ומתלבש באצילות, ואצילות²⁵⁰⁹ בבריאה, ובריאה ביצירה, ויצירה בעשיה. והב' הוא אדם הבליעל (ואצילות שלו בבריאה שלו כו'²⁵¹⁰, והקליפה הוא אדם הבליעל)²⁵¹¹ הכולל אבי"ע דקליפה עומד בצדו ובאחוריו של אדם הקדוש²⁵¹² דקדושה הכולל אבי"ע דקדושה. ואח"כ על ב' בחי' אלו מקיפים לבושים והיכלות עשיה¹⁰³⁷ לבחינת קדושת²⁵¹³ עשיה לבד (ובתוכם אדם דקדושה והקליפה דעשיה)²⁵¹⁴, ועליהן לבושים והיכלות יצירה ומקיפין²⁵¹⁵ בשם עומדת היצירה, ובתוכם אדם דקדושה²⁵¹⁶ והקליפה דיצירה, ועליהם לבושי והיכלות דבריאה ובתוכם אדם דקדושה והקליפה דבריאה, { צ ע"ד } ועליהם לבושים והיכלות²⁵¹⁷ דאצילות ובתוכם אדם דקדושה והקלי' דאצילות¹⁰³⁸, ולזה צריך שנודיעך ענין הלבושים והיכלות מה ענינם.

דע כי הלבושים הם בחי' הכלים אל²⁵¹⁸ או"מ, וכין כל לבוש ולבוש יש או"מ א', ואלו הם בחינות אורות דמקיפים דיושר על כל האצילות, כנזכר במ"א שיש ג' בחי' כלים המקיפים, ועליהם מקיפין האורות דנר"ן וכו"ל²⁵¹⁹. ואותן הכלים¹⁰³⁹ דמקיפין²⁵²⁰ הם הלבושים. וכן ההיכלות הם העגולים הנזכר בכל מקום שהם סובבים על אורות המקיף שהם הלבושים כנזכר, והם בחינת הרקיעים המתעגלים שהם בחי' ההיכלות של עולם ההוא. ולכן²⁵²¹ אלו העגולים הם סובבים ע"כ הבחי', כי הם דמיון בתים שבתוכם דר האדם, ועליהם הוא הארת²⁵²² המקיפים גדולים מאד שא"א להם להכנס תוך גבול ומדה, כי אפילו בתוך הבתים והיכלות שהם כלים גדולים במאד מאד אינם יכולין להתצמצם שם¹⁰⁴⁰, ומכ"ש בכלים קטנים דמיון גופים, ולכן אל תתמה אם אורות המקיפים הם בעגולים ובלבושים, כי אדרבא לרוב גודלם אינם מתלבשין בגוף אלא במקום רחב מאד מאד, וכל מה שהמקום רחב יש אור יותר גדול מקיף²⁵²³ והדבר מוכן. אמנם לב' הפי' הנ"ל שביארנו בענין מקום מעמד²⁵²⁴ הקליפה, צ"ע²⁵²⁵ כי הרי העגולים והאורות המקיפים שע"ג הלבושים הם סובבים מב' קצוות הראש של העולם ההוא, כי הרי המקיפים²⁵²⁶ והלבושים סובבים ע"ג ראש הבריאה כנודע. וא"כ איך הקליפה הם עומדים ומתלבשים יחד²⁵²⁷ זו בזו אצילות²⁵²⁸ בבריאה²⁵²⁹ כנזכר בענין הנהו ב' צפרין דבזוהר ויחי (רלד ע"א). ונלע"ד שזה יובן במ"ש במ"א¹⁰⁴¹ כי במה יוכר בחי' מעלת²⁵³⁰ אבא על אמא, וכן שאר הבחינת בבחינת²⁵³¹ העגולים, והרי חצי העגולים הראשונים יהיו כסדר כתר על חכמה כו', אמנם חצי העגולים למטה יהיה להיפך, כי עגול מל' עומד ע"ג עגול יסוד כו', א"כ במה יוכר²⁵³² בחי'

שבעולם מסוים (דע"ה ח"א מד ע"א עד מה ע"א) לא הבאתי דע"ה ח"א דרוש ה' סימן ה' אות כב, וצ"ע אם חסר משהו.

¹⁰³⁶ עי' שער מא פרק ג' ושער מג פ"א ופ"ב (הגוב"י) עי' שער המצוות בשלח כ ע"ב ועי' דברינו ביאור כל הענינים הללו דע"ה ח"א דרוש ה' סימן ה' אות יב עד סוף אות יז ושם באות כב וכו' (לש"ו).

¹⁰³⁷ מש"כ שהקלי אוחזים בד' יסודות ארמ"ע הכוונה רק על יסודות החומריים שהם הגופו והכלים דעשיה כי שם מדבר מהגופים והלבושים היורת חיצוניים אבל דברינו הוא על היסודו תהפשוטים אשר בד' רוחות ושם אין מגיעים החיצונים כלל כי הם העוגלים אשר מבחוץ להאור המקיף והחיצונים הם רק מבפנים לאור המקיף על הגוף דהיושר (ביאורים ח"א ע"ב).

¹⁰³⁸ עי' שער הקדמות דף לו ע"א ושם סע"ב וע"ג ובמב"ש שער הקליפות פרק ב' ופרק ו' (לש"ו).
¹⁰³⁹ – הרב אמר שהליקוטי נוסחאות לא מדויק, עי' שער מד סוף פרק ג' ששם כתוב על אורות, ולפני כן כלים דמקיפים

¹⁰⁴⁰ זה דלא כאדם ישר וצ"ע גדול, ואולי כוונתו למקיפים דעיגולים עצמם.

¹⁰⁴¹ מב"ש שער ב' ח"ג פ"ד (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

מעלות הספירה זו מזו, ושם בארנו כי יש חלונות דרך יושר, ומשם אבא מאיר לאמא ואמא לז"א כו', ועי"כ ניכר מדרגת מעלתן.

גם ידעת ענין פתחים ושערי רקיעין שדרך שם עולין ויורדין המלאכים והנשמות, א"כ גם עד"ז הנזכר שבדרך אותו שער השמים והרקיע שהוא חלל באמצע, שהוא בחי' הפתחים²⁵³³, דרך שם יורדין ועולין גם הקליפה מעולם לעולם. והנה גם עד"ז הוא ג"כ²⁵³⁴ בענין הקדושה, דאל"כ האיך עולין ונכללין נוקבא בז"א ובריאה באצילות כו' אם²⁵³⁵ עגולים מפסיקין, אלא יובן עם הנ"ל, כי יש חלל ופתח פתוח ודרך פתחים ההם עולה¹⁰⁴² בחי' היושר של כל העולמות וזה מובן.

ועתה נבאר ענין המקיפים של הלבושים. דע כי נתבאר אצלינו שהאור היוצא דרך יסוד א"א נכנס באבא מקצתו בבחי' או"מ, ומקצתו בבחי' או"פ, והמקיף מקיף²⁵³⁶ משם ולמטה כל העולמות כולם¹⁰⁴³ זולת א"א. ואח"כ יוצא או"פ דיסוד דאבא ונכנס מקצתו בבחינת או"פ באמא ומקצתו נשאר בבחינת או"מ ומקיף ע"כ²⁵³⁷ העולמות כולם מאמא ולמטה זולת א"א ואבא, וכיוצא בזה כל שאר הבחינות כולם. ואח"כ מאו"פ הנ"ל הנכנס באבא או באמא חוזר ממנו מטה למעלה בסוד אור חוזר²⁵³⁸ בבחי' אור השערות שגם הם נקרא או"מ, אלא שזה שהוא מבחי' אור חוזר אינו מקיף רק לאותו בחי' לבדה ממקום שיצא ולא יותר, משא"כ בראשון שהוא או"מ דיושר שמעולם לא נכנס בפנים, שזה מקיף כל העולם²⁵³⁹ אשר למטה שמן המקום שיצא ממנו¹⁰⁴⁴. וצ"ע, כי הרי נודע { צא ע"א } כי יסוד דאמא נכנס תוך חזה דז"א, וא"כ אפילו המקיף יושר דז"א היוצא מיסוד אמא כנ"ל, כבר נכנס בבחי' פנימית. אך הענין¹⁰⁴⁵ כי טרם הכנסו בפנים יוצא אור המקיף דיושר, ואחר הכנסו נכנס או"פ, וכבר קדם או"מ להקיף מבחוץ טרם הכנסו בפנים, וכן הענין זה בכל המקיפים. נמצא כי כשנכנס²⁵⁴⁰ יסוד אמא בכלי החיצון דנפש, יצא תחלה דנפש דיושר ואח"כ נכנס היסוד תוך ז"א ונגמר בו נפש פנימית, וכן אח"כ בבחי' הרוח ובחינת²⁵⁴¹ נשמה, ואח"כ אבא בבחי' חיה ובתוכם יסוד א"א בבחינת יחידה, ויצאו מכולם ה²⁵⁴² מקיפין¹⁰⁴⁶ בראשונה ואחר כך נכנסו בפנימית²⁵⁴³.

שער מב פרק ד²⁵⁴⁴

ונבאר ענין החשמל וקליפת נוגה הנזכר פ' ויקהל (רג ע"ב). הנה כמו שג' גופות דבינה¹⁰⁴⁷ נכנסו תוך ז"א כנודע, כן גוף חיצון מכולם שהוא העור נשאר בחוץ סביב עור דז"א. והענין, כי תוך כלי הבשר דז"א נכנס כלי הבשר דנה"י דאמא, ובתוכו נפש פנימי דז"א, ואח"כ תוך כלי ב' שהוא גידין דז"א, נכנס כלי ב' דגידין דאמא ובתוכם הרוח פנימי דז"א, ואח"כ יש כלי ג'²⁵⁴⁵ דעצמות ז"א, ובתוכם כלי ג' דעצמות דאמא, ובתוכם נשמה פנימית דז"א נשאר עתה עור דבינה, שהיה מהראוי שיכנס ג"כ תוך כלי העור דז"א ע"ד השאר, אכן לא כן היה אלא נשאר מבחוץ ע"ג העור דז"א עצמו, ונשארו בבחי' עור ע"ג עור ומבחוץ לכולם, הם הצלמים שהם אורות מקיפים דיושר דז"א שהם הלבושים שלו כנ"ל. והקליפה כבר נתבאר לעיל שהם בין הלבושים והאור המקיף דיושר ובין עור דז"א, וע"כ הושם עור בינה מחוץ לעור דז"א כדי שלא יוכלו הקליפות אשר שם לינק מז"א, כי עור הבינה מפסיק¹⁰⁴⁸ והוא בחי' החשמל והלבוש כנזכר

- מאיר העץ -

¹⁰⁴² בתיקונם.

¹⁰⁴³ הלשון אינו מדויק ור"ל כל הפרצופים כולם כי בשער המקיפים פרק א' מבואר שגם אור המקיף הישר אינו מקיף אלא רק אותו העולם לבד וכן הוא במבול"ש שער ב' ח"ג פ"ה (לש"ו).

¹⁰⁴⁴ עי' שער המקיפים פרק א' ושעה"כ ציצית ב'.

¹⁰⁴⁵ מהפרט האחרון דיושר העליון מתחיל לצאת כל אור המקיף הישר והעגולים דהתחתון שהם שורש היורת ראשון והד' יסודות הכלליים שבו (דע"ה ח"א מה ע"ד).

¹⁰⁴⁶

¹⁰⁴⁷ בשר גידים ועצמות.

¹⁰⁴⁸ אור עור דנה"י דבינה דאצילות אשר היא מלביש ומקיף על העור דהז"א ומלכות (דע"ה ח"א סא ע"ג) הם עומדים בכל פרצוף רק מבחוץ ורחוק קצת כדי שיהא אפשר לו לקבל גם מאותן אורות העליונים אשר הם למעלה ממדריגתוואך בחי' החשמ"ל אשר אמרנו עליל בהעור דהז"ו וכן בהעור דבינה המלבישת עליהם מהלבוש היורת חיצונה דנה"י שלה שרשם מהמלכים הראשונים דעולם הנקודות (דע"ה ח"א סא ע"ד), על אף שאמר שהאור שבעור הוא מהרפ"ח כי הם הצלם ולבוש לבד שהוא אמצעי בין נשמה לגוף (דע"ה ח"א סב ע"א). כל עור נמשך מעור זו (דע"ה ח"ב מו ע"ג). עי' הערה 1053.

מאיר העץ – ח"ה

אצלינו שנעשה לזו"ן²⁵⁴⁶ מבינה בסוד (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף, ואין זה מכלל הלבושים ממש רק הם בחי' עור ממש. ובזה העור נאחזת הקליפה הדקה שבכולם הנקרא קליפת נגה, יען בפנימיותו יש נגה ואור רפ"ח ניצוצין של המלכים שנשארו לברר, וזו הקליפה היא רוצה לדבק בז"א או בנוקבא וזה החשמ"ל משמרן. וכאשר העונות גורמין, אז החשמל מסתלק ונשאר עור ז"א לבדו, ויש בו ניצוץ קדושה בפנימיותו והוא ו' שבתוך עור, והעור עצמו נשאר רע שהוא קליפת נוגה, והיא יונקת משם¹⁰⁴⁹. וכשמשיע ז"א בנוקבא, יונק' קליפה ההיא ונאחזת בעור יסוד של הנוקבא, ואז מושכת אליה טפת יסוד דכורא ומוציאתו לחוץ בסוד פולטת ש"ז¹⁰⁵⁰ והבן זה מאד.

וז"ש פרשה תרומה (קמ"ד ויקהל ג ע"ב) ובהאי נגה מפתו סט"א לחוה, כי נדבק בה בסוד ערלה שהוא רע שבעור הה'²⁵⁴⁷ שהוא נוקבא הנקרא ה', ויונקת מטפה קדושה. ובזה תבין מ"ש בסוד המסך שבין אצילות לבריאה¹⁰⁵¹ וכו', שהוא אותו עור של הבינה החופף על כל זו"ן והבן, כי כמו שיש צלם בפנים דה' אורות נרנח"י פנימיים מלובשים בנה"י דאמא, וכנגדם יש ה' מקיפים בבחי' נה"י {צא ע"ב} דלבושין דבינה המתלבשת בג' כלים מקיפים דלבושים דז"א עצמו. כן יש הארת²⁵⁴⁸ אחרת חיצונית מכולם והיא הארת העור דז"א הנקרא הבל דגרמי¹⁰⁵², וזו הארת²⁵⁴⁹ ג"כ מתלבשת תוך עור הבינה וסובבת עור הז"א ויש בה בחי' צלם הבל דגרמי. ונלע"ד שהם הם בחי' הרפ"ח¹⁰⁵³ ניצוצין והבן זה, וזאת הבחי' נקרא חשמ"ל שהוא צלם הבל דגרמי שבעור, והם²⁵⁵⁰ המלבושים האחרים ממשים בין לבושי ז"א ובין לבושי נה"י דאמא, שהם כלים לאורות מקיפים כולם נקרא חשמל¹⁰⁵⁴ (ממש)²⁵⁵¹. ויש חשמל זכר ויש חשמל²⁵⁵² נקבה שהם המלבושים האמתיים, אבל העור אינו נקרא חשמל גמור כי אינו לבוש נפרד, אלא הוא כעין חשמל ולא חשמל ממש והבן זה מאד. ובתוך עור זה יש כלי הנפש שהוא הבשר ושם אופנים וחיות ושרפים, וכנגדם ד'²⁵⁵³ רוחות הגוף, מזרח מערב וכו'. ובפנים מכולם העצמות כמראה אדם²⁵⁵⁴ בחי' נשמה לנשמה שמעולם אינה מתלבשת בכלי, ונקרא אדם בסוד חכמה, כ"ח מ"ה (זהר ח"ג כח ע"א) שהוא אדם¹⁰⁵⁵ והבן זה.

והנה במש"ל כי הלבושים הם או"מ, ועליהם העגולים שהם הרקיעים והיכלות¹⁰⁵⁶ הנקרא שמים, תבין פ' (תהלים קד ב) עוטה אור כשלמה, כי נתעטף הקב"ה בטליתו¹⁰⁵⁷ שהוא או"מ המתעטף בטליתו שהם הלבושים האמיתיים יותר הפנימית, ואז נוטה שמים כיריעה (שם), כי מהארת הלבושים יצאו משויריהם בחי' העגולים¹⁰⁵⁸ שהם שמים, שהם חיצונים מן הלבושים.

- מאיר העץ -

¹⁰⁴⁹ שאז העור בחי' טו"ר (דע"ה ח"ב מט ע"ד).
¹⁰⁵⁰ עי' מבר'ש שער הקי' פרק ב' סמוך לסופו עש"מ ועי' בפע"ח בכוונת שמיני עצרת בסוד הנפילים (לש"ו).

¹⁰⁵¹ העור מנה"י דבינה והיא שורש מסך בין אצילות לבריאה וכן מבריא הליצירה (דע"ה ח"א סב ע"א).

¹⁰⁵² עי' שער מ"א פרק ב' ושער כו ריש פרק א' (לש"ו). והם בחי' רפ"ח (דע"ה ח"ב מז ע"א). עי' ביאורים ח"ב ז ע"ב כמה מקיפים יש אם זה ב' או ה' או י'.
¹⁰⁵³ עי' לעיל הערה 1048.

¹⁰⁵⁴ עי' אריכות סא ע"ג וע"ד (דע"ה ח"א), אור המקיף אינו עומד מבחוץ ואינו מתייחד עם הגוף שיהיה הוא ג"כ איזה חלק ממנו ממש אלא הוא רק בבחי' לבושים (ביאורים ח"א טו ע"ג).

1055

1056

¹⁰⁵⁷ עי' ר"ה & וכנראה שכוונתו שנתגלה האור מקיף

¹⁰⁵⁸ דע"ה ח"א מה ע"ד אמנם דע כי מה שאמרנו שהאו"מ הישר והעגולים דכל תחתון הנה הוא מכח והארת דהנה"מ, שהוא בחי' טפת הזווג דאו"מ הישר והעגולים דהעליון, וע"ד שביארנו לעיל סוף אות ה' ובאות ט' ואות י'. הנה אין הכוונה שיוצא ונולד כל האו"מ הישר והעגולים דכל תחתון במכוון ובהדיא מהזווג דהדר"ן דהעגולים דהעליון, כי זה אי אפשר, דכבר בארנו לעיל סי' ב' שענין העגולים הנה הם יסודות הכלליים שבכל עולם ובכל פרצוף, ואי אפשר לכל עולם ופרצוף תחתון לצאת מהעליון מבחי' הכללים שבו, אלא רק מהפרטים, ומהפרט היותר אחרון שבו. וכל לידת ויציא עולם חדש ופרצוף חדש וכל אור חדש, הנה הוא רק מהיושר דהעליון, שהוא המציאות העיקרי והגילוי העיקרי דהעליון גופה וכו"ל סי' ג'. ומהפרט האחרון דהיושר העליון מתחיל לצאת כל אור מקיף הישר והעגולים דהתחתון, שהם השורש היותר ראשון והד' יסודות הכלליים שבו, וכמו שמבואר כ"ז בדברי הרב בשער המקיפים וע"ש פ"ב, וכן בשער דרושי אב"ע (סוף פרק ג') וכן הוא במבר'ש (שע"ב ח"ג פ"ה), כי מהיסוד דכל פרצוף עליון מאור הפנימי שבו יוצא אור הפנימי

מאיר העץ – ח"ה

ונבאר עתה ענין העוה"ז, כי הנה הרקיעים שאנחנו רואים בעינינו הם י' עגולים שבראש המלכות דעשייה, ובאותו אמצעי החלל שלהם מתפשט גוף קו יושר דמלכות דעשייה דרך אמצע חלל, והוא בג"ע הארץ¹⁰⁵⁹. וע"ג הגוף הזה הוא עור כנ"ל, וע"ג העור הם הקליפה כנ"ל, וסביבותיהם הלבושים דמלכות דעשייה עם אורותיהם המקיפים, וסביבותיהם הם הרקיעים הנזכר.

וזה ענין זאת ירושלים בתוך הגוים שמתיה וסביבותיה ארצות (יחזקאל ה ה), כי מלכות דעשייה נקרא ירושלים וסביבותיה הם הקליפה שהם הע' שרים הנזכר פרשה ויקהל (דף רט ע"ב), וקו זה נמשך עד הקרקע. נמצא כי אמצעית קרקע הוא ג"ע הארץ והוא חומר זך מאד קדוש, וסביבותיו הארץ הזאת חומרית מאד, ששם שולטין הקליפה ובה שמרי הקליפות הגסות שאין גסות גדול מהם, והוא תכלית הבירור והעבות, כי כמו שג"ע הארץ תכלית גסות ועביות של כל העולמות והיכלות עליונים דקדושה, כן הארץ הזו תכלית²⁵⁵⁵ ועביות דקליפות, לכן כל מעשה עוה"ז קשים ורעים, והרשעים גוברים בו בסוד (קהלת ח יד) יש הבל אשר נעשה על הארץ. ובזה תבין ענין הכינוים¹⁰⁶⁰ אשר נמצא בכל ספירה וספירה עצמו מספר, כי הנה מצאנו כינויים בדומם כמו כסף וזהב²⁵⁵⁶, אבנים טובות וסלעים, וארץ, ונהרים, ויאורים, והרים, וגבעות²⁵⁵⁷, וכל שאר פרטיות ההיכלות המכונים לבתים ושדות וקרקעות ובה²⁵⁵⁸ כלולים כל מיני הדומם ב"ס דהיכלות ובפרטות פרטות, וכולם צודקים ממש, ועד"ז כנויים רבים בלבושים²⁵⁵⁹, ועד"ז כנויים רבים באיברים וכולם אמתיים נכוחים למוצאיהם. { צא ע"ג }

שער מב פרק ה²⁵⁶⁰

ואור מקיף הישר דהתחתון. ומבואר שם בכל דבריו שהכוונה הוא על פרצופי היושרים ולא על העגולים, שמהיסוד דפרצוף היושר העליון שהוא מהבחי' האחרונה שבו, יוצא ונולד כל האור פנימי ואור מקיף הישר להתחתון. ושם בדרושי אבי"ע (פרק ד') אמר שם כי מהארת הלבושים שהם אור מקיף הישר, יצאו משירותיהם כל העגולים שהם ההיכלות והבתים ע"ש. והרי לנו כי כל אור מקיף הישר והעגולים דהתחתון, הנה הם יצא ונולד רק מהבחי' אחרונה דהיושר דהעליון. אמנם הנה הרב הקדוש מהר"ש שרעבי ז"ל בדברי השמש אשר בדרושי אבי"ע (פרק ד') נשאר שם בצ"ע בזה, כי הרי מבואר הוא בדברי הרב בעגולים ויושר (ענף ג') שהעגולים יצאו קודם להיושר ולא כהגהת מהר"צ בענף ג' שם, (וע' בדברינו הנדפס בהגהות וביאורים בע"ח דפוס ווארשא תרנ"א בדרושי נקודות פ"א בדף ל"ה ע"א אות ז'¹⁰⁵⁸) וא"כ איך יהיה קאי מ"ש הרב כאן, שמהארת אר"מ הישר נעשו העגולים וכנז' ע"ש בדבריו, ובספר תורת חכם דף ע"ח ע"א וקס"ט ע"א, ובספ' אמת ליעקב דף מ"ז אות נ"א ובס' שמן ששון ד' ע"ו ע"ד אות ח'. אך כאשר נתבונן בזה בשורש השרשים ובדברי הרב אשר בעגולים ויושר (ענף ב' ג') הנה אנו מוצאין שם בזה לכאורה סתירה מיניה וביה, כי הרי שורש השרשים דכל העגולים והיושר הנה הוא סוד אור א"ס המקיף והמוקף שהוא הקו דא"ס, והרי נתגלה מתחילה אור א"ס המקיף (ע"י הצמצום) שהוא שורש העגולים, ואח"כ נתפשט הקו שהוא שורש היושר. אמנם בהקו עצמו הרי מבואר הוא בדברי הרב בעגולים ויושר (ענף ב') שנעשה בו עגולים ממש ג"כ, והם נעשים בו ביחד עם התפשטות היושר שבו, שהרי אמר שם זה לשונו "והנה בהיות אור א"ס נמשך בבחי' קו הישר תוך החלל לא נמשך ונתפשט תיכף עד למטה, אמנם היה מתפשט לאט לאט, ר"ל כי בתחילה התחיל קו האור להתפשט שם, ותיכף ב {להלן ציטוט מחלק א' שער א' סוף פרק ד'} ע' דע"ה ח"א מה ע"ד (וכן ביאורים ח"א יב ע"א) שביאר דאינו ספק, והוכיח הדבר ממש"כ הרב עצמו במבר"ש שע"ב ח"ג פ"ד [נג ע"ג וז"ל ופי' כי עשרה עגולים שלו עביים באורך ג' ראשונות דיושר ומתעגלים עשרה עגולים סיבות ג"ר שבו] ושער ציור עולמות בהקדמת הרח"ו שהעגולים אכן יוצאים מהג"ר דיושר עיי"ש. וביתר ביאור, כל הג"ר הנה הם רק מבחי' העולם והפרצוף העליון ומהמלכות שבו [וממילא יוצא שהוא בעיקר שייך לעיגולים של הפרצוף שעליון] כי מהמלכות דעליון נעשה מוחין לתחתון, אבל עיקרו דתחתון, הרי הוא הז"ת שלו, הוא השורש והיסוד הכללי לתחתון. ממילא נעשה כל הג"ר דיושר קודם לעיגולים, כי העיגולים נעשו מהארת האר"מ הישר דהג"ר אשר יסודה מהבחי' האחרונה דהיושר העליון. ואחרי יציאת העיגולים מבחי' ג"ר דיושר, אז נעשה עיקר היושר, הרי הוא הז"ת של אותו עולם [ומה שכתוב שיש י"ס תוך העיגולים כוונתו ל"ס דז"ת]. ומכח קדימה זו נחשב הדבר שקדמו העיגולים ליושר, וע' לעיל הערה. **Error! Bookmark not defined.**

ע' דע"ה ח"א לז ע"ג אות ג' שעיקר היושר הוא מיסוד דעולם העליון ממנו ועיקר העיגולים הם מבחי' מלכות שלו. וממילא כל היות היושר בתוך העיגולים היא רק בעת הזיווג. מכאן נלמד ככל מקום שמדבר הרב על מדריגות ועולמות שבהם היושר נמצא בתוך העיגולים 'בתמידות', פירושו שיש דרגות שבהם הם מצויים בזיווג תמידי.

¹⁰⁵⁹ כל ההיכלות הם ביושר שכל עולם ובספירת הבינה דהיושר (דע"ה ח"א סב ע"ב).
¹⁰⁶⁰ שכל הדצח"ם שבכל עולם מתייחסים לספירות שבכל עולם (כללים ח"ב צח ע"ב).

מאיר העץ – ח"ה

ועתה נחזור לבאר כלל גדול באורך בע"ה בענין כל העולמות כולם של אבי"ע. הנה נודע כי אצילות אבא והוא חיה, בריאה אמא והיא נשמה, יצירה ז"א והיא רוח, עשיה נוקבא והיא נפש והבן ושמע. ונתחיל בבחי' ז"א שבד' עולמות וממנו תבין שאר הפרצופים.

דע כי בז"א דאצילות ביארנו שיש בו ג' מיני לבושים הנקרא גוף, ובתוכם ט' הויות מנוקדות נחלקים בבחי' הפנימיות והרוחניות, שהם נרנ"ח כנזכר בשער השמות²⁵⁶¹. אמנם דע כי כל אלו הויות הם קשר א', כי כל הוי"ה הוא רוחניות ספירה א' כנזכר שם. וא"כ איך נכללו ד' בחי' אלו של נרנ"ח בהוי"ה א' ולא יהיה הוי"ה לכל א' מהד'. אמנם הטעם הוא, כי כל זה רוחניות והפנימיות אינו רק בחי' א' לבדה והיא בחי' חיה, והיא נשמה לנשמה של כל ד' העולמות אבי"ע בכללם, וקוץ י' שבה בחי' יחידה שבה, וי' חיה שבה, וה' ראשונה נשמה, וו' רוח שבה, ה'²⁵⁶² נפש שבה. ואמנם כולם הם בחינת חיה לכל העולמות, וע"כ היא הוי"ה א' בלבד כוללת כל הה' בחי' האלו שבכל ספירה וספירה, וזה (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית הנאמר על עולם אצילות, כי חכמה היא חיה בכללות²⁵⁶³ כל העולמות. ואמנם הג' לבושים הנקרא כלים דז"א דאצילות, כולם הם בחינת נר"ן של כל העולמות כולם דבי"ע²⁵⁶⁴ כמ"ש בע"ה, אבל בערך חיה נקרא ג' אלו גופים שלה¹⁰⁶¹, כי הרי אפי' בינה שהיא נשמה נקרא בית גופני²⁵⁶⁵ לחכמה¹⁰⁶² שהוא החיה ומכ"ש הרוח והנפש.

כלל העולה כי הנפש רוח נשמה של הז"א שבכל עולמות הם הנקראים ג' כלים בעולם אצילות בז"א אשר שם, וחיה דזעיר אנפין של כל העולמות היא הנקרא פנימיות ונשמה דז"א דאצילות. ובזה תבין למה האצילות עצמות וכלים אינון חד כמ"ש בהקדמת תקונים (דף ג' ד ע"ב), וחיוהי וגרמוהי חד בהון לפי שגרמוהי שהם כלים דאצילות, הם בחי' רוחניות גמור הנקרא נפש רוח נשמה של כל העולמות, ואינון נקראים כלים אלא לגבי חיה הנקרא חיוהי, וזהו חיוהי וגרמוהי לרמז¹⁰⁶³ אל החיה הנ"ל והבן זה היטב. וע"כ (נ"א וע"ס)²⁵⁶⁶ כל האצילות הוא אלהות גמור כי הכלים ממש אלהות.

נמצא כי הג' כלים דז"א דאצילות הם בינה ת"ת ומלכות שבו שהם נר"ן¹⁰⁶⁴ שבו, ובתוכם מתלבש חכמה דז"א שהוא נשמה לנשמה דז"א, אך סדר התלבשותו הוא באופן זה, כי קוץ הי' והיו"ד הם בפנים מהכל, וג' אותיות אחרים מלבושים של נשמה לנשמה לבדה, שהי' קומתה גבוה והה' נשארה למעלה בראש הנשמה, וו' יותר למטה נגד הרוח ומאירה לרוח בנשמה לנשמה שבו, ומתלבש בו ע"י התלבשות הרוח שבנשמה, כי קומת הרוח קטן מהנשמה, והוא מכוון נגד הרוח שבנשמה, וה' תתאה דחיה יותר למטה ומתלבש בנפש שהוא קצרה מכולם ע"י התלבשותה תחילה (נ"א כולה)²⁵⁶⁷ בנפש של הנשמה, ואח"כ בנפש של הרוח, ואחר כך בנשמה לנשמה דנפש והבן כ"ז מאד.

והנה ג' עולמות בי"ע כולם כלים גמורים ולכן אינם אלהות, ולכן נקראים חותמי האצילות, כי הרוחניות הג' חלקי של נר"ן בלבד של האצילות הנקרא כלים דאצילות הם האירו חותמם בבי"ע, ונעשו כלים גמורים לנר"ן הנ"ל. אך החיה, א"א להחתים כלים ממש מכחה²⁵⁶⁸ לכן לא היה רק ג' עולמות בי"ע לבד נגד נר"ן דאצילות הנקרא כלים לגבי חיה דאצילות כנ"ל, ונודע הטעם כי אבא נקרא מחשבה¹⁰⁶⁵ ואין בו שום תפיסה, אבל בינה היא נוקבא ונקרא צירי¹⁰⁶⁶, כי בה כח ציור לצייר הכלים והיא יותר גשמית מהחיה, לכן נקרא בינה לשון בנין, והבן זה מכ"ש משם ואילך.

ונבאר עתה עניינם, { צא ע"ד } הנה הנשמה יש בה י"ס גמורות כנ"ל כי הוא פרצוף של לבוש פנימי דז"א דאצילות, ובזה תבין מ"ש בתקונים¹⁰⁶⁷ דבאות י' סליק לי' אלף רבוא ספיראן,

- מאיר העץ -

¹⁰⁶¹ הוא הכתוב גרמיהון שהם הכלים (כללים ח"א מו ע"א).

¹⁰⁶² כלומר גוף לכל הג"ר (כללים ח"א קה ע"ד), ועי' בהגר"א בתיקו"ז לו ע"א &.

¹⁰⁶³ עי' ספר הכללים כלל יג ענף ב' ושם באב"מ שבתחילת הספר בק' לסי' ח' שם בהגה (ספר הכללים ח"ב דף קכו ע"א והלאה בהגה שם) (לש"ו).

¹⁰⁶⁴ כלומר הכלים דאצילות נעשה נמשה לעולמות בי"ע (ביאורים ח"א כט ע"ג).

¹⁰⁶⁵

¹⁰⁶⁶

¹⁰⁶⁷ קמה ע"ב ועי' שער א"א פרק ה' (לש"ו).

(1) תיקוני זהר דף לא/א

המעשר לכהן, דכל *ספירן* *סלקין* לעשר (בשכינתא), עד דסלקין למאה, ואיהי אתעבידת (2) תיקוני זהר דף קלה/א

מאיר העץ – ח"ה

ובאותו ו' סלקין לשית אלפין רבוא, והוא עם הנ"ל כי בבחי' פרצוף הג' כלול מי"ס, ולכן סלקין לחשבון עשרה. אבל בפרצוף הב' האמצעי הכולל ו"ק בכל ספירה מהם, ולכן לא סלקין אלא לחשבון ו' אלף כו'. ודע כי כל הנ"ל הוא בין בא"א בין באבא בין באמא דאצילות, ועד"ז בכל ה' פרצופים דבי"ע²⁵⁶⁹¹⁰⁶⁸, ופ' י"א וי"ב הם כתובים בסוף שער מ"ב.

שער מב פרק י"ג מ"ת²⁵⁷⁰

שער כללות אבי"ע ענין הפרש שיש בין אצילות לבריאה ויצירה ועשיה הנה נתבאר אצלינו כי ד' עולמות אבי"ע הם כלולים בד' אותיות הוי"ה, והנה ד' אותיות הוי"ה הי' היא בחכמה, הי' בבינה, ו' בז"א, הי' במלכות. נמצא כי אצילות הוא בחינת חכמה, בריאה בחינת בינה¹⁰⁶⁹, יצירה בחי' ת"ת, עשיה בחינת מלכות. ופשוט הוא כי כמו שהאצילות עצמו נחלק לד' בחינות אלו, כן הם כללות ד' עולמות אלו. והנה כנגד האצילות כתיב (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית, כי כל האצילות כולו נעשה בסוד חכמה²⁵⁷¹.

וביאור הענין הוא דע כי אור העליון המאיר מן המאציל הוא מתגלה באבא הנקרא חכמה, והוא מתעלם ומתלבש בתוכו בלי שום מסך אחר¹⁰⁷⁰, משום דעד הכא אתגליא א"ס עד המחשבה הנקרא חכמה, אמנם מחכמה ולמטה אין אור א"ס ממש מתגלה, אבל אבא הוא מתפשט ומתלבש תוך כל האצילות והוא המחיה אותם. והנה נודע כי אבא מתלבש באמא, ואמא בז"א כו', וא"כ איך אינו²⁵⁷² אומרים עתה כי אור אבא מתגלה בתוך כל אצילות.

אבל ביאור הענין דע כי אור העליון הגיע עד אבא בהתרחבות גדול בלי מחיצות, ולכן עד אבא הנק' חכמה נק' הכל חכמה, אבל מאבא ולמטה נתוסף שינוי א', והוא כי אבא התלבש²⁵⁷³ תוך אמא ואמא תוך ז"א, ואמנם אור עצמות אבא ממש הוא מתפשט תוך אמא, ואמא אינה מעברת האור אל ז"א דרך מסך ומחיצה כלל אלא דרך חלון¹⁰⁷¹ שהוא בחי' פי היסוד שלה המלוכב תוך ז"א, (אמנם עצמות אור אבא ממש מתפשט תוך ז"א)²⁵⁷⁴ כנודע, ומשם מתגלה אור אבא ממש, רק האמא נעשית מחיצה ומעכבת שלא יצא אור אבא אל ז"א זולת דרך בה²⁵⁷⁵ כנ"ל, ונעשית אמא מעברת²⁵⁷⁶ ודרך לעבור דרך בה אור אבא אל ז"א. נמצא כי עצמות אור אבא נמשך לז"א, והשינוי הנתוסף בו אינו רק שהג"ר נמשך בהם אור עליון בהתרחבות גדול. אמנם הז"א שהוא ו"ק, ונוקבא שהיא המלכות²⁵⁷⁷, אע"פ שמקבלים אור עצמות, עכ"ז אינם מקבלין אותו רק דרך חלון שהוא פי היסוד דאמא כנ"ל, אבל האור בעצמו אינו משתנה כלל¹⁰⁷². וזהו הענין (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית, כי כל אור העליון הוא באבא ממש בהתרחבות גדול, ומשם ולמטה מקבלין ממנו כולם דרך חלון.

אמנם בריאה היא נקראת בחי' בינה כנ"ל, והטעם לפי שהבריאה אינה מקבלת האור אלא דרך מסך ממש. ונודע כי אור העובר דרך מסך אינו עצמות האור הראשון רק תולדתו, וע"כ נקרא משם ואילך בשם בריאה חדשה ואיננו מכלל עולם אצילות וזהו ההפרש שביניהן¹⁰⁷³.

וכל *ספירן* *סלקין* כל חד וחד למאה באת י', ובאת א' סלקין לעשרת אלפים, ואית סדר עלייתם עד אין סוף הוא עליית המספרים למעלה למעלה (כללים ח"ב לו ע"א)¹⁰⁶⁸ אצילות הוא בחי' חיה והוא יוצא מא"א הכלליים אשר במדריגת העולמות של אז שהם גלגלתא ואוירא וזה הן כל האצילות והן האצילות בבי"ע שהם י' ספירין שלהם (כללים ח"א קח ע"ב)

¹⁰⁶⁹ עי' ספר הכללים כלל ח"י ענף י' סימן י"א בהק' שם אות ח' (לש"ו) אמא וזון הם שרשי בי"ע שבכל עולם, וג' מקבילים לג' שמיתתם בירידתם לבי"ע והג' באצילות יתקנו אותם לבסוף, אבל אמא בכלל בי"ע רק ע"ד הממוצע שעיקר אמא מהג"ר, ומצד זה שהיא מולידה הו"ק נחשב בתוכם, ולכן הגר"א מחשיב אותה כשביעית בהיכלות, וכן ברקיעין.

¹⁰⁷⁰ אמנם בסדר אבי"ע פרק ו' מזכיר מסך גם על אצילות (לש"ו).
¹⁰⁷¹ הוא כל זמן עד עת התיקון שלא נתגלו רק המ"ה וב"ן הכוללים ולכן כל הגילוי רק דרך חלון (ביאורים ח"ב קז ע"ב).

¹⁰⁷² הביאורים ח"ב קז ע"ד מביא מכאן ראייה שהא"ס מתאחד עם האצילות ללא מסך כלל גם עתה. ואפילו שכתוב פרק ו' שיש מסך זה כמו המסך בין א"א דאצילות לז"א שבו (ביאורים ח"ב עז ע"ב).

¹⁰⁷³ ר"ל עי"ז מובדל כל עולם תחתו מהעליון שעליו ויצא כל א' לשם בפני עצמו זה לשם בריאה וזה לשם יצירה וזה לשם עישה (ביאורים ח"א כד ע"ג).

זה שונה ממסך שלמעלה מאצילות לא"ק (כללים ח"ב צו ע"ב), שעד שם הכל אלקות ומשם ואילך לא (ביאורים ח"א כו ע"ד), עי' כללים ח"ב צו ע"א שכל מסך למעלה מאצילות הוא כלי של אותו

מאיר העץ – ח"ה

ואמנם ענין מסך זה ביארנו במ"א, והענין בקיצור כי הנה הבינה היא אם הבנים, ושומרת אותם כנשר יעיר קנו וגו' יפרוש כנפיו יקחהו (דברים לב יא), כדרך העוף הפורש כנפיו ומכסה בניו שלא יקחום עופות אחרים, כך הבינה מחמת יראתה מהחיצונים שלא יתאחזו {צב ע"א} בבניה שהם זו"ן, אשר שם יש יכולת להחיצונים להתאחזו משא"כ בבניה עצמה, כנודע שאין אחיזה לחיצונים בה, ולכן שומרת אותם תחת כנפיה, ונעשית להם מחיצות כדוגמת ענני כבוד שהיו לישראל, שהיו נשמרים על ידם מאבני בליסטראות וחיצים שהיו זורקין בהם המצריים ועמלקים. והנה הבינה חופפת ומכסה עליהם מכל צדדיהם אף למטה תחת רגליהם, והנה הלבוש החיצון של הבינה נקרא חשמ"ל גי' מלבוש, וזהו המלבוש הוא מקיף ולבוש לזו"ן²⁵⁷⁸.

ואל תטעה לומר כי זהו האור המקיף של ז"א, כי אור המקיף של ז"א²⁵⁷⁹ אע"פ שהוא מהבינה, עכ"ז אינו בחי' זה המלבוש שאנו מדברים בו עתה, כי הלבוש הזה הוא בחינה חיצונית ולבוש הבינה¹⁰⁷⁴ המלבשת את ז"א בסוד מלבוש ממש, ולא בסוד או"מ מבחוץ ע"ג המלבוש. וטעם הדבר הוא כנזכר, כי הנה אין יכולת להחיצונים להתאחזו בבניה אלא בזו"ן וכדי שלא יוכלו החיצונים לקבל אור מהם ולינק מהם, לכך הבינה מלבשת אותן להפסיק בינם לבין החיצונים ע"י החשמ"ל הזה אע"פ שאורו²⁵⁸⁰ מועט מאד מאור זו"ן לפי שאינו רק בחינת מלבוש לבד, אמנם להיותו מלבוש הבינה עצמה אין יכולת להחיצונים להתאחזו בו. ועוד טעם אחר כי עביות המלבוש הזה מפסיק ביניהן ובין זו"ן.

והענין הוא דע כי הקליפה והחיצונים הם עומדים ויושבים תמיד²⁵⁸¹ באמצע בין או"פ אל המקיף ושם מקומם ומצבם ומעמדם. והענין במה שהודעתך כי א"א מלבוש ע"ג עתיק, ואו"א מלבישין לא"א, וזו"ן מלבישין לאו"א, וכ"ז בחינת או"פ, נמצא כי או"פ של עתיק הוא יותר פנימי מכולם, ושל א"א חוצה לו, וכן הענין עד שנמצאת שהנוקבא דז"א חיצונה מכולם. אמנם המקיפים הם להיפך, כי המקיף של הנוקבא עצמה הוא יותר פנימי מכולם והוא סמוך עם פנימי שלה, ועליו המקיף של ז"א, ועליו מקיף אמא כו', עד שנמצא מקיף של עתיק חיצון ומקיף ע"ג כולם, נמצא כי בבחי' הפנימיות העתיק פנימי מכולם, ובבחינת המקיפים העתיק מקיף את כולם, וטעם הדבר להיותו גדול מכולם אין כח בשום אור לסובלו בתוכו ולהקיפו²⁵⁸², ולכן מקיף העתיק²⁵⁸³ היותר גדול מכולם נשאר בחוץ מקיף לכולם.

והנה הקליפות והחיצונים הם העומדין בין או"פ אל המקיפין, פניהם אל האו"פ של המל²⁵⁸⁴ ואחוריהם אל אור המקיף, כי אין בהם כח להסתכל ולינק מן המקיף¹⁰⁷⁵ כי הוא גדול מהפנימי כנודע. ונמצא כי אין מקום אל הקליפה רק באמצע בין או"פ של הנוקבא ובין המקיף שלה עצמה. ואף כשגורם החטא ויונקים הקליפה אף²⁵⁸⁵ גם מז"א עצמו כנודע, אינם יונקים ממנו אלא דרך אמצעות²⁵⁸⁶ נוקבא דז"א המפסיק בינם ובין הז"א²⁵⁸⁷. גם טעם אחר כי אם היה המקיף של עתיק {צב ע"ב} פנימי משאר המקיפים והיה קרוב אל או"פ של הנוקבא דז"א, נמצא שהיו הקליפה קרובים אל המקיף הגדול של עתיק ואין ראוי להם כן, רק שיהיו נתונים בין האורות היותר קטנים שבכולם, שהוא בין הפנימי של הנוקבא שהוא קטן וגרוע מכל הפנימים, ובין המקיף שלה שהוא קטן מכל המקיפים. וכפי ערך גדלות האורות בין מבחי' הפנימים ובין מבחי' המקיפים, כן שיעור הרחקתן מהקליפה. נמצא כי הפנימי של עתיק והמקיף של עתיק הם רחוקים מהקליפות בתכלית הריחוק, והפנימי והמקיף של הנוקבא הם יותר קרובים אל הקליפ' והחיצונים בתכלית הקירוב.

ונחזור לענין¹⁰⁷⁶ כי להיותן הקליפ' במקום הזה, אנו יראים שלא יתאחזו הקליפ' לינק מאו"פ של מל' הנקרא נוקבא דז"א, כי אצלה הם עומדים, ולכן בינה אמא עלאה מכסה עליהם

עולם ולכן אינו נחשב כמסך אבל למטה מאצילות הוא שם כל המסכים הם נעשים רק מהלבושים היותר חיצון שבנה"י דבינה זו"ן היורדים ומתפשטים ממקומם עד סוף כל אותו עולם כולו אם כן המסך הוא מתחת לאותו עולם לגמרי.

עי' לעיל שער האציותת פרק א' שקו דא"ס מגיע אינו נוגע בבי"ע (ביאורים ח"א כד ע"ג)

¹⁰⁷⁴ מנה"י דבינה הוא רק מהמלכים הראשונים בעולם הנקודות מן השמות אלהים והוא הנקרא כורסייא דשביבין, ואין בעור הבינה שום בחי' קלי' נוגה כמו שיש בזו"ן, אלא היא רק בחי' חשמ"ל לבד ללא שום קלי' כלל (דע"ה ח"א סא עג).

¹⁰⁷⁵ ע' שעה"כ ב ע"ג: אין לך דבר שדוחה את הקלי' כמו אור המקיף¹⁰⁷⁵, לפי שאין יכולת בקלי' לינק ולהתאחזו באור המקיף, לכן הוא עומד בחוץ ואין לו פחד מן הקלי'.

¹⁰⁷⁶ המסך מפסיק בין התפשטות הראשון להתפשטות השני בבי"ע (כללים ח"ב כא ע"א). כי מאותו עור דהנה"י דבינה הנה נעשה מזה כל המסכים כולן אשר ישנם בין אצילות לבריאה, ובין

מאיר העץ – ח"ה

במלבושים וכנפים. ואמנם ענין לבושים וכנפים אלו הם כך, כי כבר נתבאר כי נה"י²⁵⁸⁸ של אמא הם נכנסים ומתלבשים גו רישא דז"א בסוד מוחין כנודע. ואמנם הלבוש היותר חיצון שבכל לבושים נה"י²⁵⁸⁹ של אמא אינו נכנס גו רישא דז"א, אמנם נשאר מבחוץ של זו"ן ומכסה עליהן בבחי' מלבושים, ועומד מבחוץ להם מכנגד נו"ה²⁵⁹⁰ עצמן שנכנסו בפנים גו רישא דז"א, וזה הלבוש הוא סוד חשמ"ל העליון של אמא עלאה והבן זה היטב. פירוש החשמ"ל מה ענינו וזכרהו, וע"י מלבוש הזה דחשמ"ל אין יכולין הקליפ' לינק מזו"ן מאו"פ שלהם¹⁰⁷⁷, באופן כי רוב עביות או רוב הזכות והבהירות מונע את החיצונים לינק רק מהבינונים²⁵⁹¹, ואינם יכולין להביט בו²⁵⁹², ולכן מהמקיף של נוקבא²⁵⁹³ אינם יכולין לינק מרוב אור שלו, ומהחשמ"ל אינם יכולין לינק מרוב עביו. אמנם כשישראל חוטאים ח"ו אז גורמין הסתלקות האם מעל הבנים מה ענינם. והנה החשמ"ל הזה מלביש ומקיף לזו"ן מכל צדדיהם אפילו מתחת רגליהם, ומה שהוא מצדם נקרא מלבושים, ומה שהוא מתחת רגליהם נקרא מנעלים והבן זה היטב. וכבר נתבאר כי מלבוש גימטריא חשמ"ל, גם נעל נקרא לסיבה זו, כי כבר ידעת כי ג' אהי"ה יש בבינה: א', של מלוי יודי"ן בג"ר שבה, ושל מלוי אלפין בג' אמצעית שבה, ושל מילוי ההי"ן בג' אחרונים שבה. נמצא כי אהי"ה דההי"ן בנצח הוד (יסוד)²⁵⁹⁴ דבינה אשר לבושם הוא חשמ"ל כנזכר. והנה ממנו נעשה בחי' נעל תחת רגליהן של זו"ן כנ"ל, והנה שם אהי"ה במילוי ההי"ן גימטריא נע"ל.

ונחזור לענין, כי הנה נעל הזה הנזכר הוא עצמו בחי' המסך הנ"ל המפסיק בין אצילות לבריאה, וכבר נודע איך כל אצילות מלובש זה לתוך זה, עתיק בתוך א"א (וכו')²⁵⁹⁵ וזו"ן חוץ מכולם. והנה {צב ע"ג} דרך המסך הנקרא נעל מאירין כולם דרך רגלים, כי רגלי עתיק מאירין דרך רגלי א"א כו', עד שמאירין רגלי זו"ן ועוברים דרך המסך הזה אל הבריאה, ועל ידי דרך המסך נחתמים ונחקקים כל האורות שבאצילות למטה בבריאה הנ"ל, כי כמו שעובר אור הרגלים עצמן כך עובר אור כל הגוף כולו דרך רגלים ומאיר למטה. והנה נמצא כי כל אור האצילות שיוצא ויורד אל הבריאה הוא דרך זה המסך של הבינה¹⁰⁷⁸ הנ"ל הנקרא נעל, אלא שהוא בחי' חיצונית ולבושים החיצונים כנ"ל, ובזה לא יקשה בעיניך, כי כפי זה היה נראה שאור הבריאה אורה גדול מאור נוקבא דז"א דאצילות, כי היא מקבלת מז"א, והבריאה מקבלת מבינה. אין זו תימה, כי מסך זה אינו רק לבוש היותר חיצון של הבינה, אמנם עכ"ז בחי' בינה נקרא, ולכן אמרו בתקונים (כד ע"ב) בינה ר"ל אמא מקננא בכורסייא, שהוא ענין החשמ"ל הזה והבן. ונמצא כי האצילות אור העצמות הוא שם, אבל הבריאה הוא אור הבא ע"י מסך, אלא שהוא מסך קרוב, כי בינה העליונה נעשה מסך עליה, וע"י מקבלת האור שלה¹⁰⁷⁹.

אמנם היצירה אינה מקבלת האור שלה מבריאה רק ע"י מסך וריחוק, ואע"פ שיש לה מסך אחר העומד בין אצילות לבריאה, עכ"ז אין אנו מונין אלא המסך המתחדש אליו בין בריאה ליצירה. וכעד"ז בעשיה אינו נמנה רק המסך החדש שבין היצירה אליו, כי הוא לבדו הנתוסף בה. והנה ענין מסך וריחוק זה הוא, כי הנה הבריאה היתה מקבלת ע"י מסך בינה דאצילות, אבל היצירה מקבלת מן מסך חדש²⁵⁹⁶ ת"ת דבריאה¹⁰⁸⁰, כי הת"ת דבריאה הוא מקיף ומלביש אל המלכות דבריאה מכל צדדיה ואפילו מתחת רגלם²⁵⁹⁷, ונעשה שם רקיע ומסך א' מפסיק ביניהן,

---

בריאה ליצירה, ובין יצירה לעשיה וכמ"ש בדרושי אבי"ע (פרק ד' ושם פ' י"ג וי"ד) בסוד המסך והמעקה (וע' בס' שמן ששון שם פ' י"ג אות ט"ו). וע"י אותו המסך והמעקה הנה יצאו ע"י כל עולם ועולם מהב"ע כל א' על מדרגתו ועביותו הנצרך לו, והנה היה הצורך ג"כ שיעשה המסך רק ע"י העור דהנה"י דבינה דאצילות, ולא מהעור דהזו"ן דאצילות, כדי שלא יתאחזו הקליפות בהזו"ן דאצילות וכנז' (דע"ה ח"א סב ע"א).

¹⁰⁷⁷ רואים שחשמ"ל הגם שהוא מהתפשטות אור הבינה אינו מגין על הזו"ן אלא רק על אור הדפנים ואל אור דהאחוריים כי יש כמה מיני חשמ"ל (ביאורים ח"ב יא ע"ב).
¹⁰⁷⁸ העור הנמשך לו מאימא הוא מחוץ להעור שלו עצמו דבוק ומיוחד עמו והוא החלק החיצוני דהעור של כל פרצוף והוא נמשך ג"כ מהחלק החיצוני דהעור של האימא כמ"ש בדרושי אבי"ע פ' ד' ושם פ' י"ג ובכ"מ וכ"ז הוא בכל פרצוף וכן בכל עולם כי הוא נוהג הן בכללות והן בפרטות וכן בפרטי פרטות (דע"ה ח"ב מו ע"ג). והוא הכתוב אמא מקננא בבריאה (דע"ה ח"ב קיז ע"א).

¹⁰⁷⁹ עי' שעה"פ סב ע"ג שזה הקו ירוק שהוא בינה.

¹⁰⁸⁰ עי' לקמן סדר אבי"ע פרק ב' ופרק ד' שמבואר שם כי נתלבשה הבינה דאצילות תוך ז"א דבריאה ונעשה המסך מהז"א בהתלבשות הבינה בתוכו (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ודרך המסך הזה דת"ת דבריאה יורד האור דבריאה אל היצירה, וז"ש בתקונים הת"ת מקננא במט"ט²⁵⁹⁸, וכן אמרו שם¹⁰⁸¹ שית סטריץ²⁵⁹⁹ מקננא ביצירה. והנה מהראוי הוא שכמו שלא נתרחק האצילות מבריאה רק מבינה, כך מהראוי שיתרחק היצירה מבריאה, ויקבל היצירה האור שלה מבריאה דרך מסך בינה דבריאה, וטעם הדבר שמעתי ושכחתי, והרי נתבאר כי יש ביצירה מסך וריחוק.

והנה העשיה אינה מקבלת מיצירה אלא על ידי מסך וריחוק ומיעוט, והענין כי מלכות דיצירה עשה²⁶⁰⁰ מסך תחתיה כדי שלא ירד אור עצמותה אל העשיה אלא דרך מסך מלבוש החיצון אשר לה, ודרך המסך ההוא עובר האור מיצירה אל העשיה, וז"ש בתקונים מלכות מקננא באופן, שהוא עשיה עולם האופנים. והרי שיש מסך וריחוק כי גם כאן היה מהראוי שכמו שהיצירה קבלה אור מהבריאה ע"י מסך ת"ת דבריאה, כן העשיה תקבל אור היצירה דרך מסך מת"ת דיצירה, ואינה מקבלת אלא ממלכות דיצירה, וזה ענין ריחוק הב' הנתוסף בו, וגם זה נקרא מיעוט כי אם המלכות דיצירה היה לה אור מפאת עצמה, אעפ"כ לא היה נק' {צב ע"ד} רק ריחוק בלבד, אבל כיון שהמלכות לית לה מגרמה כלום (זהר ח"א קפ"א ע"א) והיא אספקלריא דלא נהרא (זהר ח"א לג ע"ב), נמצא כי ג"כ נקרא מיעוט, כי אורה ג"כ ממועט משאר ספירה לטעם הנ"ל, כי אם היתה דכורא אע"פ שהיתה אחרונה, לא היה רק בחי' ריחוק, אבל עתה נקרא ג"כ ריחוק ומיעוט. והנה נתבאר כי יש בעשיה מסך וריחוק ומיעוט¹⁰⁸².

שער מב פרק יד מ"ת 2601

בענין המסך שיש בין אצילות לבריאה ובין בריאה ליצירה ובין יצירה לעשיה, ובו יתבאר קצת מהנ"ל, ונבאר ענין מצות מעקה. והנה סוד מצוה זו הוא כי על בנין העולמות האלו כתיב (דברים כב ז) כי תבנה בית חדש כו', והנה גג"ך גימטריא שם הוי"ה, מעק"ה גימטריא רי"ו. והענין כי הרי"ו של שם ע"ב כנודע (תיקון"ז סג ע"א)¹⁰⁸³, וכמ"ש ועשית מעקה לגגך שהוא שם הוי"ה. והענין כי נתבאר בדרוש הקודם כי ד' עולמות אבי"ע הם הנקרא חו"ב תו"מ, והנה הכתוב אומר (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית, כי האצילות כולל את כולם וממנו יצאו. והנה אחר שנאצל עולם האצילות, אז עשתה הבינה דאצילות מסך א' להבדיל בין אצילות ובין בריאה, והנה ודאי הוא כמו שיש כח באותו לבוש של בינה¹⁰⁸⁴, כשיורד ממנה להלביש לזו"ן עד²⁶⁰² מתחת רגליהם, הנה ג"כ יש בו כח להתפשט יותר ולהלביש את כל העולמות אשר תחתיו שהם בי"ע. והנה ודאי יש כח באצילות נגד כל אשר תחתיו, כי פשוט כי כל דבר עליון גדול¹⁰⁸⁵ כנגד כל מה שלמטה²⁶⁰³ ויותר ג"כ, וכמשארז"ל (חגיגה יג ע"א)¹⁰⁸⁷ על רגלי החיות ככולהו, ושוקי החיות ככולהו כנזכר פ' בשלח (נו ע"ב).

אבל המאציל העליון לא רצה כך שיתפשט עד למטה, ולהבין טעם הדבר נמשיל לך ונאמר, כי ארבע העולמות האלו הם כדמיון ד' בתים זו¹⁰⁸⁸ למעלה מזו, וכולן שוין בארכן

- מאיר העץ -

¹⁰⁸¹ וכן אמרו שם כד רע"ב (לש"ו).

¹⁰⁸² ע"י בהגרא בס"י ט ע"ד ז"ל, א"ס ע"י התלבשו בחכמה דא"ק האציל ע"ס שבאצילות¹⁰⁸², ולכן הן כולן במחשבה¹⁰⁸² לבד ונקראין ע"ש יר"ד שבהוי"ה, וע"י התלבשו בבינה דא"ק וחוזר ונתלבש בבינה דאצילות¹⁰⁸² ברא ע"ס דבריאה ולכן נק' ע"ש ה' שבשם, וע"י התלבשו בו"ק דא"ק ודאצילות ודבריאה¹⁰⁸² יצר ע"ס דיצירה ונקראו ע"ש וא"ו של השם, וע"י התלבשו במלכות דא"ק ואצילות ובריאה ויצירה¹⁰⁸² עשה ע"ס דעשיה ולכן נק' ע"ש ה' אחרונה של הוי"ה ב"ה.

¹⁰⁸³ יש בזה עומק

¹⁰⁸⁴ מכאן רואים שכל ישר ועיגולים של כל עולם נפרדים לגמרי מהעולם שלעיו ומהעולם שתחתיו (דע"ה ח"א מה ע"ב), וכל המסכים מה מכח העור של נה"□ דבינה דאצילות (דע"ה ח"ב סב ע"ב). כל מה שעובר דרך מסך היא רק תולדתו (ביאורים ח"א כו ע"ד)

¹⁰⁸⁵ מוחין דצלם פרק ב' (לש"ו).

¹⁰⁸⁶ זהו הן בספירות והן בפרצופים והן בתיקון והן בעולם התהו (דע"ה ח"א עא ע"א).

¹⁰⁸⁷ ע' חגיגה יג ע"א וז"ל, בין כל רקיע ורקיע למעלה מהן חיות הקדש רגלי החיות כנגד כולם קרסולי החיות כנגד כולן שוקי החיות כנגד כולן רכובי החיות כנגד כולן ירכי החיות כנגד כולן גופי החיות כנגד כולן

¹⁰⁸⁸ ע"י עיגולים ויושר (ענף ד') שכל תחתון עומד ומלביש על הנה"י דהיושר דכל עליון, אמנם מש"כ נה"י כוונתו לטיפה הזרעית, יש סתירה אם עולמות בי"ע הם בתוך עיגולי אצילות או מתחתם, כתב הרב במקום א' - כל זמן שהעולמות בי"ע אינן עולים ומלבישים את האצילות אז

מאיר העץ – ח"ה

עומדים כל הלבושים והיכלות דאצילות שהוא האו"מ ועיגולים שבו ומלבישים הם על כל הנה"י הפנימים דאצילות, ואז הבי"ע למטה לגמרי מכל עיגולי האצילות, אבל כאשר בי"ע עולים למעלה להלביש האצילות אז נעשה כל סדר ההתלבשות ואז מסבבים הכלים ואו"פ דעליונים ובתוך האו"מ ועיגולים דאצילות. אבל הנ"ל מאד קשה, שאם מקומם הראשון הוא למטה מאצילות לגמרי, איך יתכן שהם יעלו כל כך הרבה קודם ביאת משיח ועת התיקון? ועוד כל אלה שנאמרו בע"ח נאמרו כהלכה פסוקה ובקביעות והחלט ולא משתנה מזמן לזמן. משמע מהנ"ל שעלייתם היא שינוי ממש של מקומם, וקשה שהרי יכול שכל עליות זה לא שמדלגים ונעתקים ממקום למקום אלא על ידי האורות ומוחין שנתוסף בהם הם מתגדלים ועולים ומתחלפים ממדריגה למדריגה. כל הענינים אשר ישנם בפנימית שהם הנשמות והיושרים יש גם בחיצוניות שהם העולמות והעיגולים. דהיינו זוג עיבור לידה יניקה קטנות וגדלות וכו'. וזהו פשר הסתירה בדברי הרב שפעם העולם התחתון למטה לגמרי מהעליון ופעם שמתלבשים זה בזה בנה"י שלהם, וכן בכל הז"ת שלהם, שמקומם זה למעלה מזה, אבל כל תחתון כלול מכל העליונים כולם, ועיקר הארתו מהנה"י הנמשך מכל הז"ת, רק שביושר העליון מתלבש בפנימיות התחתון, ובחיצוניות הוא להיפך שההארה היא מבחוץ, ולכן אצילות היא למעלה לגמרי מבריאה הן עיגולי והן יושר שלו, רק שהעליון משפיע לתחתון הן לעיגולים והן ליושר והן לאו"מ, וכל מה שכתוב שהיושרים זה לפני מזה היא רק בפרטים שבעולם מסוים מש"כ שהאו"מ הישר והעיגולים הם מכח הארת הנה"י דעליון שהוא הטיפת זוג דאו"מ הישר והעיגולים דעליון זה לא שיצא ונולד כל האו"מ הישר והעיגולים בהדיא מזוג דהדו"ן דעיגולים דעליון כי זה אי אפשר שהעיגולים הם יסודות הכלליים ואי אפשר לתחתון לצאת מעליון בבחי' הכללים שבו אלא רק בפרטים שבו, והוא הבחי' אחרונה דיושר דעליון. הרש"ש הסתפק בהנ"ל שכתוב שהעיגולים יצאו לפני היושר, אבל בזה יש סתירה מיניה וביה שכתוב ששורש הכל היא או"מ שהוא שורש לעיגולים ועכ"ז יצא הקו הא"ס לפני העיגולים. אלא פשר הדבר היא שכל העיגולים הם יוצאים מהג"ר דיושר וידוע שכל הג"ר הם רק מבחי' הפרצוף העליון ומהמלכות שבו, וכן משם נעשו האו"מ הישר קודם לעיגולים שהעיגולים נעשו רק מהארת האו"מ הישר דהג"ר שהם מבחי' המלכות דעליון, ועיקר הקו היא החג"ת שבו והם נעשו אחרי העיגולים והאו"מ רק נשאר קשה מש"כ במבו"ש שמקומו של בי"ע הוא בתוך עיגולי א"ק. פשר הדבר הוא כמו שרואים שא"ס המקיף מקיף ג"כ מתחת לכל העולמות, כמו כן א"ק שונה מד' עולמות אבי"ע. טעם הדבר שה' ברא כל המציאות על ב' בחי' גבול ובלתי גבול וכל התכלית היא להגיע לבלתי גבול, ולכן בתחילת המציאות המציא הבלתי גבול, וזה אור עליון פשוט ממלא כל המציאות, והוא היסוד היותר ראשון לכל הגילויים שאחר כך, ואפילו אחר צמצום האור הנ"ל נשאר רשימו והוא בפימיות כל המציאות ומתקיים כולם רק עליו, אבל יסוד לכל המציאות דעולמות שהם בגבול ותכלית היא א"ק וכל העולמות כולם נתלים ונאחזים בא"ק, ולכן מתעגלים עיגולים א"ק סביב כל העולמות כולם כדי להפסיק בינם לבין אור א"ס העיקרי שיהא מקום למציאות וגבול. החילוק של עיגולים ויושר שבא"ק היא רק כל זמן שית אלפי שנין שאחר כך הם יתאחדו. כמו שא"ק יסוד כל הגבול כך א"ק הוא שורש להעלותם ולהביאם לתיקון העתיד. לכן בעולם העשיה מסתיימים רגלי פרצופי עשיה עד חלקי התחתונים דעגולי א"א דעשיה, אבל הארת הנה"י דכל פרצופי העליונים מכל העולמות כולם מתלבשים בעשיה יהיה בדרך זה שהארת הנה"י דפרצופי היושרים דיצירה המתפשטים בעשיה הם נוקבים ויורדים יותר למטה ומסתיימים עד חלקי התחתונים דהארת עגולי א"א דיצירה המעגלים למטה מתחת כל הארת עגולי א"א וזו"ן דיצירה שהם מתחת כל עגולים העיקריים דעשיה עצמן, וכן בריאה ואצילות, וכן א"ק, רק שאצילות כבר ביארנו שהוא בחי' נה"י דא"ק והם שניהם פרצוף א' ולכן אינו נבדל מא"ק בבחי' עיגולים ביניהם כמו בכל העולמות שקרקע העליון וגג תחתון מפסיקים ביניהם, על אף שיש לאצילות עיגולים בפני עצמם (דהיינו יסודות שונה מא"ק) אבל הם אינם למטה מעיגולי א"ק אלא הם בתוכם משא"כ בבי"ע. כל עולם ועולם מתקשר עם זה שעליו לקבל חיות, וגם כדי לחזור לשורשו אחרי תיקונו, לכן נסדר שאחר גמר פעולה אשר העליון פועל בתחתון חוזרונקשר בעגולי א"א שלו עצמו כדי לקבל משם כח חדש מהיסוד הכללי היותר ראשון כדי לחהזיר גם שם ליסוד הכללי דא"א שהוא השורש והמקור דהאחדות דכל פרצוף ודכל עולם. אבל זה רק בזמן שליטת הא"א שהוא האלף העשירי, ואז יחזור הכל גם לעתיק, וכן לא"ק וכן לאור א"ס אם העיגולים הם מפסיקים בין עליון לתחתון איך מובן שהעיגולים נובעים מהנה"י דעליון, והרי הנה"י הזאת היא שורש לג"ר דיושר דתחתון? אלא יש חלונות בכל העיגולים ודרך שם מתחברים עליון בתחתון דרך היושר שבו. מה שנשאר לברר היא מה שהקשנו מאות יג עד יז, ועיקר השאלות הם לפי הבנת הרח"ו, אבל בעיקר דברי האר"י אין קושי כמ"ש באות י"ז. ובאמת כל מה שהקשנו באות יד וטו לא קשה שאין עליה לחיצוניות אלא רק לפנימיות, וזה לא עליה כהעתקה ממקום למקום אלא זה תוספת נשמה שהיא עולה יותר למעלה, ולפי זה גם מוסבר מה שהקשנו באות י"ג עם מה שבארנו אות יח ואות כ', ואות יז, שכל השפעה מלמעלה נכנס למטה ואז נקרא המטה על שם העליון שהיא משפיע שם, לכן כאשר בי"ע עומדים על מדריגתם אז נתצמצם בהם הארת הזו"ן דאצילות למדריגת בי"ע ונעשה לעצם מעצמיהם ולא ניכר בהם מאור האצילות מאומה, וכשנתוסף אור ומוחין מהזו"ן העיקרים דאצילות ונמשך בהארתם המתלבש בבי"ע אז מאיר באור

מאיר העץ – ח"ה

וברחבן, אלא שהם עומדים זו למעלה מזו. והנה בית העליון הוא עולם האצילות, והנה בגג הבית הזה אין לנו רשות לדבר, כי מן הכתר דאצילות ולמעלה נאמר עליו (חגיגה יג ע"א) במופלא ממך אל תדרוש, אמנם נתחיל לדבר מן הבית הב' שהוא עולם הבריאה שהוא בחינת כינה כנ"ל, אשר היא נקרא בי"ת דבראשית, וזהו כי תבנה בית חדש, בית עלאה דבריאה²⁶⁰⁴. והנה גג הבית הזה הוא עצמו קרקע עולם האצילות, כי קרקע בית העליונה שהוא מסך הנ"ל, הוא עצמו גג של הבית הב' הנקרא בריאה, כי רגלי בני העליה העליונה שהם זו"ן דאצילות, דורכין ע"ג מסך ההוא, והוא קרקע להם וגג לדריים בבית הב' שהוא בריאה. והנה בזה המסך שבין אצילות לבריאה הנקרא גג הבריאה כנ"ל, צריך לעשות בו מעקה א' גבוה י' טפחים. והענין הוא כי האמת הוא שאור האצילות אינו יכול ליפול בבריאה כי מסך ההוא מפסיק בנתיים, אמנם אם לא יהיה שם מעקה בצדדי הגג, יוכל ליפול אור האצילות דרך צדדי גג²⁶⁰⁵ {צג ע"א} הבריאה ועד סיום העשיה, מבחוץ למחיצת הבריאה ויצירה ועשיה אחורי²⁶⁰⁶ הכתלים אשר להם, ואם יפול האור שם ימות. וביאורו הוא כי סוד המיתה הוא ענין פרידת הדבר ועקירתו מעולמו וממקומו ללכת אל עולם אחר למטה ממנו, ע"ד מיתת ז' מלכים שמלכו בארץ אדום, כי ירדו בבריאה ודבר זה נקרא מיתה כמ"ש בדרוש המלכים¹⁰⁸⁹. אמנם או"א אע"פ שירדו למטה, כיון שלא ירדו ויצאו חוץ מעולם אצילות לא נזכר בהם מיתה, וזש"ה (דברים כב ח) כי יפול הנופל ממנו, כי כאשר לא יהיה מעקה בצדדי הגג יפול משם אור האצילות באחורי הג' עולמות בי"ע, ואז יקרא אור ההוא מת כנ"ל.

נמצא כי כמו שהוצרך לעשות מסך ורקיע²⁶⁰⁷ אל עולם האצילות, שהוא משמש במקום גג דבריאה כדי להפסיק ולמנוע שלא יפול אור²⁶⁰⁸ האצילות בבריאה. כך צריך לעשות כתלים ומעקה בצדדי הגג גבוה עשרה טפחים, וזה אופן מעשהו, הנה נת"ל שהיה בכח מסך²⁶⁰⁹ ההוא הנעשה ממלבוש הבינה להתפשט עד סיום עולם עשיה. אמנם לסבת נפילת הנ"ל, הוצרך המאציל לעשות מעקה הנ"ל באופן זה, כי אותן השוליים של מסך העודפים, והיו יכולים להתפשט עד למטה בעשיה, הגביהם והעלה אותן למעלה מגג הבריאה וזקף אותם. ומה שהיה תחלה בסוד כתלים אל עולמות בי"ע, נעשה מעקה וכתלים אל עולם אצילות, ועי"כ לא יפול אור האצילות למטה, לא דרך מטה ולא דרך צדדים. ואמנם מציאות המעקה הוא כי הנה ד' עולמות אבי"ע הם סוד ד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן כנודע, אשר הם בעצמן בחי' חו"ב תו"מ המכונים לד' עולמות אלו כנ"ל. והנה כל סוד הוי"ה מאלו הד' יש בכל א' י' אותיות במילוי, חוץ מהאחרון שם ב"ן דמילוי ההי"ן שאין בו רק ט' אותיות. והנה כמו שאו"פ של שלשה עולמות בי"ע נמשך מעולם אצילות, וכן כמו שבכל ג' היות של ס"ג מ"ה ב"ן כלולים בהוי"ה של ע"ב דמילוי יודי"ן, גם סוד המלבוש הזה הנמשך מבינה דאצילות להלביש ג' עולמות אלו, הוא ג"כ מבחי' ג' הוי"ת של ס"ג מ"ה ב"ן, וכולם כלולים בלבוש האצילות שהוא הוי"ה דע"ב.

נמצא כי הלבושים של בי"ע שהם ס"ג מ"ה ב"ן, קודם שירדו להתפשט למטה העלה אותם למעלה בסוד מעקה ומחיצות לעולם אצילות, ובהיותם שם כל הג' שמות שהם ס"ג מ"ה ב"ן שעולין רי"ו (פי' כי כל אחד מהם ע"ב ס"ג וי' אותיות מ"ה וכ"ו ב"ן באחוריים)²⁶¹⁰ כמנין מעקה, כולם כלולים בשם ע"ב שהוא עשרה אותיות. נמצא שבהיותן באצילות, אין גבוהין רק י', כי יותר גדולים הם י' טפחים באצילות מל' טפחים בבי"ע. ונמצא כי גובה המעקה הזה הוא י' טפחים כנגד הוי"ה דיודי"ן דע"ב שבאצילות שהוא י"ס דאצילות, וז"ש (דברים כב ח) ועשית

מרובה אז ניכר אור האצילות בבי"ע ונקרא שעלו בי"ע למעלה ונחשב שמתלבשים על זו"ן העיקריים דאצילות. וכן למעלה למעלה עד הארת הא"ק עצמו. אם כן כל החילוקים בין זמן שעולים לזמן שאינם עולים היא באמת רק לענין החילוק מה שנוגע למקום מצב הקלי', שכאשר מתצמצם פרצופי אצילות בבי"ע אז כל הקלי' דאצילות מתלבשים על האחוריים דהארת הנוק' דאצילות המתפשט בבריאה בין הכלים לאו"מ, אז עומדים הקלי' דאצילות למעלה מהבי"ע דבי"ע שהוא הבי"ע העיקריים, אבל בזמן שהעולמות עולים אז הזו"ן מאיר בבי"ע, ואז הקלי' יורדים למטה מכל הבי"ע כולו, ומש"כ שעליהם מקיפים הלבושים והיכלות מכל העולמות כולם מעשיה עד א"ק כוונתו על הארת האו"מ והעיגולים דכל העליונים המתפשטים בעשיה כנ"ל או י"ח. אבל ירידת הקלי' תלוי באיכות העליה שאם זה עליה גדולה אז הקלי' יורדים למטה מכל עולם העשיה גם כן דרך חלונות העיגולים הנ"ל, וכשעליית העולמות אינו גדול כל כך, אז כך בהתאם יהיה ירידת הקלי' (דע"ה ח"א מג ע"ג והלאה עד מח ע"א) וכן הוא בביאורים ח"א טז ע"ג.

¹⁰⁸⁹ ז"ל האד"ר:

תרגום:

מאיר העץ – ח"ה

מעקה לגגך, כי ס"ג ומ"ה וב"ן הם כמנין מעקה, לצורך גגך שהוא הוי"ה דע"ב דאצילות שמילוי'ו י' אותיות, וזה השיעור שנתנו אל המעקה שיהיה גבוה י' טפחים. ואמנם מ"ש שג' היות ס"ג מ"ה ב"ן גימטריא (רי"ו)²⁶¹¹ מעקה הוא באופן זה, כי ס"ג עם י' אותיותיו הם ע"ג, ושם מ"ה עם מספר הד' אותיות הוי"ה הם ע"א, ושם ב"ן בחי' אחוריים שלו שהוא דרך ריבוע כזה י' י"ה יה"ו יהו"ה הם גימטריא ע"ב. והנה ג' ע"ב הם רי"ו גימט' מעקה, אשר שמות אלו נעשים מעקה אל האצילות. וביאור ענין ג' היות אלו שאנו עושין אותם בחי' ע"ב ע"ב ע"ב נתבאר בדרוש רפ"ח ניצוצין (פרק ב) מה ענינם, כי אלו הרי"ו הם מכלל הרפ"ח ניצוצין שנפלו וחזרו לעלות בסוד מעקה, והנה זו שמעתי לפע"ד ממורי זלה"ה.

אבל מה שמצאתי כתוב אצלי מכת"י בשם מורי זלה"ה הוא זה, כי הנה אין המעקה נעשה מג' היות הנ"ל רק מהוי"ה אחרונה של ב"ן בלבד. והענין כי הנה כשיורד האור עליון להלביש העולמות, הנה מה שיורד {צג ע"ב} למטה מאצילות הם ס"ג מ"ה ב"ן, ואמנם כאשר חזרו אלו הג' שמות לעלות אין עולין כולם באצילות, כי גם הבריאה צריך שתהיה²⁶¹² מלובשת, ולכן נשאר שם ס"ג מלבוש לבריאה, וכל זה הוא בעת ירידת האור למטה נמשך ומלביש את הבריאה, ואח"כ כאשר עלה האור לעלות בסוד²⁶¹³ מעקה באצילות כנ"ל, הנה חוזר שם מ"ה ועולה ומלביש לשם ס"ג, כי כל א' מהן גובהן י' וגובהן שוין, ונשאר הוי"ה בההי"ן²⁶¹⁴ ב"ן, והיא העולה בעולם האצילות ונעשים שם בחי' מעקה אליו, ולכן גובה המעקה הם י' טפחים, י' אותיות, כמנין אותיות ב"ן והכולל²⁶¹⁵ (ואפשר שהוא ע"ב קד"ם גי' רי"ו)²⁶¹⁶.

ואמנם כוונת זה המעקה הוא, כי הנה ודאי הוא שכמו שהאור האצילות עובר ויורד דרך מסך הנקרא גג דבריאה כדי להצטייר כמוהו בבריאה, כי ע"כ נקרא עולם הבריאה חותם האצילות כנ"ל, הנה גם כן צדדי ודופני הבריאה צריכין אורות רוחניות עליון של אצילות, ולכן אותו אור העליון של אצילות עובר דרך אותו מסך של המעקה שבצדדי האצילות, ויורד למטה עד צדדי הבריאה, וכבר יש שם מחיצות כנ"ל אשר נעשה משם מ"ה ושם ס"ג בירידה ובעליה, ועובר האור ההוא דרך המחיצות ההם ומחיה אותן, באופן כי כאשר האור עובר דרך דופני האצילות, אע"פ שאור זה גדול מהאור העובר דרך מסך הנק' קרקע דאצילות, עכ"ז אין שם רק מסך א'. אמנם יש כאן ג' מחיצות: א' מחיצת האצילות עצמו, וב' מחיצות של הס"ג ומ"ה כנ"ל, ועי"כ מתמעט האור ההוא העובר בתוכם והוא המחיה את הבריאה, ונמצא עתה אור האצילות העובר דרך מסך מחיצות אלו אינו נק' כותל (ממש), אמנם הוא עובר דרך המחיצות הנקרא מעקה ודרך מסך הזה ומאיר למטה, וזהו הטעם מ"ש בגמרא כי המעקה די לו בהוצי ודופני, והטעם הוא כי אנו צריכין שיעבור דרך שם הארה אל הבריאה ולכן אם נעשה בהוצי ודופני שפיר דמי, כי אף אם האור עובר דרך שם אינו בדרך נפילה כנ"ל. והנה גם בגג היצירה יש בו מעקה ע"ד שפי' בגג הבריאה, והוא כי אור הבריאה ירד עד העשיה, ואז נכפל ונזקף ונעשה מקיף²⁶¹⁷ בדופני הבריאה, כי כמו שיש הפרש בין אצילות לבריאה, כן יש הפסק בין יצירה לבריאה ובין עשייה ליצירה, ולכן אם האור של הבריאה יפול ליצירה יקרא נפילה ומיתה. והנה היות המעקה הזה ג"כ בחי' רי"ו הוא באופן זה, כי הנה נתבאר אצלינו כי עולם היצירה נקרא א"ל יהו"ה, והנה זה האור היורד מיצירה ולמטה הוא א"ל הוי"ה²⁶¹⁸, אל"ף למ"ד הוי"ה²⁶¹⁹ גימטריא רי"ו, וזה הרי"ו עולה לגג היצירה, ונעשה שם בחי' מעקה שהוא בחי' רי"ו ג"כ.

והנה מעקה עשיה הוא כי הלא גם העשיה היה אור שלו מתפשט ויורד מאד בסוד הרקיע שארז"ל (חגיגה יב ע"א¹⁰⁹⁰) שהיה מותח והולך עד בלי די, ואז חזר לעלות ונעשה מעקה לגג העשיה. ואמנם מעקה²⁶²⁰ הבריאה הוא כדי שלא ירד אור האצילות עד בריאה, ומעקה²⁶²¹ יצירה הוא כדי שלא ירד אור הבריאה ביצירה, ומעקה²⁶²² עשיה כדי שלא ירד אור היצירה לעשיה, וגם כדי שלא יתפשט אור העשיה²⁶²³ למטה עד הקליפה שתחת העשיה, לכן חזר²⁶²⁴ בסוד מעקה בראש העשיה. והנה מעקה עשיה הוא שם²⁶²⁵ ב"ן, ונודע שהוי"ה זו היא בעשיה ב"ן²⁶²⁶, ונעשים ע"ב קד"ם שהוא, י' י"ה יה"ו יהו"ה, יו"ד, יו"ד ה"ה, יו"ד ה"ה ו"ו, יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה, שהם אחוריים דעשיה, והם גימטריא רי"ו כמנין מעקה. וא"ת למה מעקה הבריאה והעשיה הם מהויות, ומעקה יצירה הוא משם א"ל. הטעם הוא כנודע, כי תמיד אנחנו מכנים שם הוי"ה אל

- מאיר העץ -

¹⁰⁹⁰ חגיגה דף יב ע"א

שגער בו הקדוש ברוך הוא והעמידו שנאמר עמודי שמים ירופפו ויתמהו מגערתו והיינו דאמר ריש לקיש מאי דכתיב אני אל שדי אני הוא שאמרתני לעולם די אמר ריש לקיש בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את הים היה מרחיב והולך עד שגער בו הקדוש ברוך הוא ויבשו שנאמר גוער

מאיר העץ – ח"ה

יצירה, שהוא סוד ז"א הנקרא הוי"ה כנודע, כי בינה ומלכות שהם בחי' בריאה ועשיה הם שמות אהי"ה אדנ"י, לכן אין מעקה יצירה נעשית מעצמותה שהוא הוי"ה רק משם א"ל. { צג ע"ג } אמנם בריאה ועשיה, שאין עצמותה בחי' הוי"ה, לכן נעשית המעקה מבחי' שמות הוי"ה כנ"ל.

²⁶²⁷ודע כי בבריאה אין יכולת להיות ניכר בו פרצוף שלם¹⁰⁹¹ לא בא"א שבו ולא באבא שבו, כי א"א ואבא דבריאה כל אחד מהן אין בו רק ו"ק לבד. ואמנם באצילות יש לו י', והנה באצילות ג"ר של א"א שהם המוחין שלו הם מגולין ובהם מתלבשין ו"ק²⁶²⁸ כולם דעתיק כנודע, והו"ק²⁶²⁹ דא"א הם מתלבשים באצילות. אבל בבריאה ג"ר מהו"ק שיש בא"א²⁶³⁰ הם מגולין, ובהם מתלבש אותה בחי' שנאמר עליה (חולין ט ע"ב) לכי ומעטי¹⁰⁹² את עצמך והוי ראש לשועלים¹⁰⁹³, כנודע שהוא אותה נקודה של המלכות דאצילות שירדה ונתלבשה בהם בסוד נשמה אליו. וג"ת של ו"ק דא"א הם מתלבשים בו"ק דאבא ונעשית נשמה אליו. אמנם אמא של בריאה היא פרצוף שלם מי"ס, וז"ס (תיקו"ו כד ע"ב) אמא מקננא בכורסייא, כי פרצוף בינה דבריאה הנקרא כורסייא הוא נגלה בפרצוף שלם, משא"כ באותם שלמעלה ממנה שהם א"א ואבא. ולכן מכנים הבריאה אל בינה, וטעם הדבר הוא לפי שאין יכולת להגיע בבריאה רק אור בינה לבד דאצילות, כי באצילות עצמו יכולה החכמה שלו להתלבש בכל חלקיה בכל האצילות, אשר ז"ס (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית. אמנם בבריאה אין אור החכמה מתפשט בה כלל רק אור הבינה לבד, ולכן אין²⁶³¹ פרצוף שלם ניכר בבריאה אלא מבינה שלה ולמטה, כי גם הז"א יש בו פרצוף מן י"ס, אלא שנתוסף בו על בינה שבבריאה כי יש לו או"מ א', משא"כ בבינה. ונוקבא דז"א דבריאה מלבד שיש לה פרצוף שלם מי"ס, הנה נוסף בה שיש לה ב' אורות מקיפין. אבל ביצירה אינו נגלה רק אור ת"ת שבו בבחי' ו"ק, וז"ס מ"ש בתיקונים שית ספירן מקננא במט"ט שהוא היצירה, וא"א ואבא דיצירה אין להם רק בחי' תלת כליל בתלת לבד. והבחינה הראשונה של א"א דיצירה²⁶³² נשאר מגולה, והב' תחתונות²⁶³³ מתלבשים באבא דיצירה. אמנם אמא ת"ת ומלכות דיצירה, יש לכל אחד מהם ו"ק, וההפרש שיש בהם כי אין לבינה או"מ, ולת"ת יש אור אחד מקיף לבד²⁶³⁴, ולנוקבא יש ב' אורות מקיפין. ובעשייה אבא שבו בלבד הוא בחי' נקודה א' לבד, אבל כל השאר אפילו א"א שבו כל א' כלול ג' בג', כי פחות מזה אי אפשר לעמוד. אמנם למה א"א דעשיה עם היותו גבוה מאבא היה לו ג' כליל בג' (ולאבא נקודה א' לבד)²⁶³⁵. הטעם הוא לפי שהוא קו אמצעי, ולכן יכול להיות ג' כליל בג', משא"כ באבא שאינו מן קו אמצעי.

עוד יש חילוק אחד בד' עולמות אבי"ע, והוא { צג ע"ד } כי באצילות יש הפרש בו בעצמו ובחלקיו, והוא כי א"א שבו מתפשט בו אור א"ס בקירוב ובהרחבה גדולה. ואו"א דאצילות אור א"ס בהם בקירוב אמנם אינו נמשך בהם בהרחבה גדולה רק דרך חלון. וז"א דאצילות אור א"ס הוא בריחוק ובדרך חלון כשיעור רוחב יסוד העליון²⁶³⁶ דאו"א. ונוקבא דז"א דאצילות אור הא"ס הוא בריחוק וע"י חלון, אלא שהוא חלון יותר צר מן חלון ז"א, אמנם כל בחי' אלו הם בלי מסך כלל. אמנם בין אצילות לבריאה יש מסך מפסיק, והאור בא אליו דרך מסך. ודרוש זה נלע"ד ששמעתי מפי אחרים בשם מורי זלה"ה ולא מפי עצמו.²⁶³⁷ ובשער מ"ז פ"א אמר פי' אחר בשם הרב גדליה הלוי זלה"ה¹⁰⁹⁴.

שער מב פרק א מ"ב²⁶³⁸

השער השני

שער כללות אבי"ע ובו ד' פרקים

ארבע עולמות אבי"ע בקיצור

- מאיר העץ -

¹⁰⁹¹ כלומר ניכר שהם בהעלם שם ואינם מושגים אבל יש י"ס ורק מושג ו"ס (דע"ה ח"ב קיז ע"ד) כלומר הם גנוזים באימא (דע"ה ח"ב קיט ע"ד)

¹⁰⁹² שער מז פרק ד' דף קז ע"א ושם פרק ו דף קח ע"א ושם ע"ב ועי' דף קי ע"ד שכן מתלבש באבא גם כן ע"ש וכן הוא באמת בהג"ר דכל פרצוף ופרצוף (לש"ו).

¹⁰⁹³ צ"ע קשר בין מעטי את עצמך לראש לשועלים.

¹⁰⁹⁴ אין מקום לרחל בעולם האצילות אחרי החטא אלא מעט מן המעט היינו מסוף שלישי עליון דיסוד עד סוף רגליו ומוכרח רחל להתפשט בעולם הבריאה והוא פגם גדול מאד (דע"ה ח"ב צח ע"א).

מאיר העץ – ח"ה

אחר שנתבאר בדרושים שעברו ענין הי"ס של עולם האצילות בפרטות, צריכין אנו לבאר בכללות כל בחי' ד' עולמות הנקרא אבי"ע. וצריך לבאר ג"כ כללות עולם האצילות, אע"פ שאין זה מקומו אמנם להיות שורש להבין ג' עולמות בי"ע אשר תחתיו, קבענו ביאור כללותו בדרוש זה.

והנה היותן בחי' ד' עולמות אבי"ע הוזכרו בהרבה מקומות ובתיקונים¹⁰⁹⁵ מפוזרים, אמנם²⁶³⁹ אלו הב' מקומות נזכרו שם בדרך כללות על מתכונתם, א' הוא בהקדמת התקונים (דף ג ד ע"ב) ועלת על כלא הוא נחית בי"ס דאצילות ובי"ס דבריאה ונהיר בי' כתות דמלאכיא וי' גלגלי רקיע¹⁰⁹⁶, וכן בפ' בא (בר"מ דף מב ע"ב) ענין י"ס דאצילות דאינון מקור מעיין ומים²⁶⁴⁰ וים²⁶⁴¹ וז' נחלים, ולבית עביד משמשין לאילין מאנין כורסיא בד' סמכין ושית דרגין²⁶⁴² הרי עשר²⁶⁴³, ולבית תיקון²⁶⁴⁴ לשמשא לכורסייא י' כתות מלאכים²⁶⁴⁵ אראלים וכו', ולבית עביד לאינון משמשין דאינון סמאל¹⁰⁹⁷. וביאורו הוא כי תחלה הם י"ס דאצילות שהם מתחלת עתיק²⁶⁴⁶ יומין עד סיום נוקבא דז"א דאצילות כנזכר במ"א.

ואחריהן עולם בריאה ובו י"ס ג"כ דוגמת י"ס דאצילות, ונקרא עולם כסא הכבוד יען הם למטה מנוקבא דז"א הנקרא כבוד, והבריאה כסא תחתיה, לכן נקרא עולם הבריאה כסא הכבוד.

ואחריהן עולם יצירה והוא י"ס ג"כ, ובוה העולם מטטרוין {צד ע"א} שר הפנים עם י' כתות²⁶⁴⁷ מלאכים, ואחריהן עולם העשיה והם י' גלגלי הרקיע²⁶⁴⁸ הסוכבים עלינו אשר בתוכם ארץ התחתונה. וכבר ידעת כי כמו שי"ס דבריאה נעשו בסוד²⁶⁴⁹ היכלות, כי היכל א' העליון הנקרא ק"ק כולל ג"ר, וכן בעשיה הם ז' רקיעים והרקיע העליון הנקרא ערבות כולל ג"ר¹⁰⁹⁸. אמנם כל הי' גלגלי של הז' כוכבי לכת וי"ב מזלות שמנו חכמי התכונה, כולם קבועים ברקיע בי"ס¹⁰⁹⁹ מתתא לעילא, כמ"ש (בראשית א יז) ויתן אותן אלהים ברקיע השמים, שהוא דמיון היסוד הנקרא כל (זהר בראשית יז ע"א), וכולל כולם בו, ותחתיו הוא וילון²⁶⁵⁰, מל' דעשיה שאינו משמש כלום אלא נכנס שחרית ויוצא ערבית כמארז"ל (חגיגה יב ע"ב). ובתוך וילון זה הם ד' יסודות ארמ"ע, דהיינו אש מים עפר רוח, והארץ וכל אשר בה, וכללות כל הז' רקיעים אלו העליונים, והארץ שבתוכה נקרא עולם העשיה ששם נגמר החומר והכלים להתגשם, כמ"ש במ"א כי התחלת הכלים הם מעולם הנקודים שהם י"ס דאצילות שהם מאנין וכלים הנזכר ר"מ (פ' בא מג ע"א), וכאן בעולם עשיה נגמר מלאכת הכלים והוא תכלית החומרים שהוא קצה האחרון, ולכן פה נתגלו בחי' הקליפות לגמרי, ולכן נקרא זה עולם הקליפות עם היות בתוכה עשר ספירות דעשיה דקדושה. וז"ס ריש פ' בא (שס) ולאילן עביד משמשין סמאל וכל כת דליה, והרי נתבאר בקיצור ד' עולמות אבי"ע.

שער מב פרק ב²⁶⁵¹

בענין האורות שאנו אומרים ששרשם נשאר במקומן והארתן יצא לחוץ, נבאר לך בז"א וממנו נקיש אל השאר. הנה בהיות שהאציל א"ס את הכתר עשאו מכללות ה' פרצופים¹¹⁰⁰ שהם כתר שבו ואו"א וזו"ן שבו, ודע שבעת שהאציל כתר שבו היו כלולים בתוכו כל הכתרים שיש משם ולמטה עד²⁶⁵² העשיה¹¹⁰¹ זה תוך זה. כיצד, כתר דאצילות מלביש אותו כתר דבריאה, ועליו כתר דיצירה, ועליו כתר דעשיה מלבוש אליו (ש' י' פ"ה)²⁶⁵³, וכן בענין הפרטי²⁶⁵⁴. המשל בזה, כתר דא"א, ועליו כתר אבא, ועליו כתר אמא, ועליו כתר ז"א, ועליו כתר נוקבא, וכ"ז באצילות. ועד"ז בכתרים דבריאה, וכן אח"כ בכתרים דיצירה, וכן אח"כ בעשיה. ובעת שהאציל חכמה היו כלולין בו כל החכמות שיש בכל העולם ע"ד הנזכר²⁶⁵⁵, וכעד"ז בבינה שבו כל

- מאיר העץ -

¹⁰⁹⁵ מלשון האריז"ל בספר ד' מאות שקל כסף הנדפס מחדש עז ע"א (לש"ו).

¹⁰⁹⁶ תרגום:

¹⁰⁹⁷ ז"ל בשלימות:

תרגום:

¹⁰⁹⁸ עי' הגהות מהרח"ו בזהר שמות י ע"ב (לש"ו), וכן זהר תרומה קסה ע"א.

¹⁰⁹⁹ על אף שהז' כוכבי לכת שרשם בז"ת עכ"ז כולם נכללים ביסוד (ביאורים ח"א פד ע"ג)

¹¹⁰⁰

¹¹⁰¹ עי' בסמוך פרק ג' סמוך לסופו וכן בשעה"ק דף עה רע"ב וכן בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ד' סמוך לתחילתו שלא אמר כן ע"ש כל הענין ועי' שער המלכים פרק ח' ובשמש שם (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

הבינות, ובז"א כל הזעירין שבכל העולם, ובנוקבא כל הנוקבות. וכאשר האציל א"א את אבא דאצילות, הנה הכתר שבו לקח²⁶⁵⁶ א"א לעצמותו, וכל מה שלמטה ממדרגתו נתן הכל באבא, ונמצאו כל החכמות כולם נתונים באבא ע"ד שנזכר בא"א. וכעד"ז באמא, ובזו"ן, ובכל ג' עולמות ב"ע.

ונבאר לך ענין ז"א בפרטות, כי תחלה נאצל ז"א מכתר א"א²⁶⁵⁷ ובו כלולין כל הז"א²⁶⁵⁸, ואח"כ לקח א"א שאר החלק המגיע²⁶⁵⁹ לבחי' א"א ויצאו כל השאר. וכעד"ז באו"א²⁶⁶⁰, ונמצא שבחי' בן ובת שהם זו"ן דא"א דכתר דאצילות נשארים שם, { צד ע"ב } ויצאו כל שאר הבחי' דזו"ן בנה"י דתבונה ואז נשארים שם זו"ן²⁶⁶¹ באופן ששורש זו"ן הוא אותו חלק הכתר שלהם שהיה כלול בכתר דאצילות כנ"ל, ושאר זעירין ונוקבא של שאר עולמות ופרצופים הם הארות לבד. וכך תקיש אל שאר הפרצופים הנודעים כנ"ל.

	כתר ¹¹⁰² אהי"ה ¹¹⁰³ גוף ונשמה יהו"ה	
בינה יהו"ה בניקוד אלקים גוף ונשמה יהו"ה		חכמה י"ה גוף ונשמה יהו"ה
גבורה אלהי"ם גוף ונשמה יהו"ה		חסד א"ל גוף ונשמה יהו"ה
	תפארת יהו"ה גוף ונשמה יהו"ה	
הוד אלהי"ם צבאו"ת גוף ונשמה יהו"ה		נצח יהו"ה צבאו"ת גוף ונשמה יהו"ה
	יסוד א"ל חי שד"י גוף ונשמה יהו"ה	
	מלכות אדנ"י גוף ונשמה יהו"ה	

1104

שער מב פרק ג²⁶⁶²

- מאיר העץ -

¹¹⁰² כ"ז הוא בזהר ויקרא י סע"ב ותיקונים קמב רע"ב וקמא סע"ב וקנ"א ועי' פרשת תרומה קנט ע"ב קנא (לש"ו).

¹¹⁰³ השמות אהי"ה י"ה וכו' הם הכלים והשמות הו"ה מנוקדים הם האורות (ביאורים ח"א עו ע"א)

בליקוטים שבסוף ספר ביאורי אגדות אמר רבינו [מג ע"ב], עשרה שמות של הספירות שהם הגוף, עשרה הו"ה המנוקדין בט' מיני נקודות הם הנפש, ועשרה מיני כינויין הם הלבוש, ע"ס פנימיות שהם יר"ד ק"א וא"ו ק"א הם הרוח [ע' לקמן קיב ע"א וגר"א קיא ע"ד שזה שייך לכתר], וע' ס"י ד' ע"ד, ויהל אור ח"א יג ע"ב, עכ"ל.

וז"ל בס"י, השמות הן בגוף והן שבעה שמות שאינן נמחקין, אהיה אל כו' צבאות שד"י אדנ"י, והן כוללין כל השמות, וכן כלל הספירות הן ז', וכו', ושמות הו"ה הן בנשמה והוא בג' דרגין, הו"ה א' כוללת כל ע"ס בפשיטותה בנפש, ובמילואה ברוח, ועשר הויות מנוקדות בנשמה, וכינויין המורין עליו ית' חנון כו' בלבושא כמו הלבוש שמצייר לאדם [הוא נאה ללבושו ולבושו נאה לו], וכינויין אחרים כלחם כו' בהיכלא, והן כל התורה והן ד' דרגין והכל יוצא משם הו"ה נמצא כל התורה הוא שמו, עכ"ל, וע' יהל אור שהשמות בגוף הספירות ועשר הויות מנוקדות ברוח של הע"ס, וע' זהר ח"ב מב ע"ב וז"ל, בתר דעבד האי דיוקנא דמרכבה דאדם עלאה, נחית תמן ואתקרי בהווא דיוקנא יהו"ה, בגין דישתמודעון ליה במדות דיליה בכל מדה ומדה וקרא אל אלהים שדי צבאות אהי"ה, בגין דישתמודעון ליה בכל מדה ומדה, עכ"ל, ומוזכר כאן שמות, ומידות, וכן בע"ח עגו"י א', יש שמות ומדות, וכנראה שהמדות הם הכינויים, וצ"ע.

1104

מאיר העץ – ח"ה

כל ד' עולמות אבי"ע הובררו מבירור המלכים היותר מעולה באצילות, והגרוע ממנו בבריאה וממנו נתהווה בריאה, { צד ע"ג } וכעד"ז היצירה, ואח"כ בעשייה, והגרוע מהכל מה שלא היה יכול להתברר נשאר בסוד הקליפה. ר"ל שהם דינין קשים עד מאד שלא יוכלו להתברר מן הסיגים, ונשארו ניצוצי קדושה שלהן בתוך הקליפות והם נקרא י"א סמני הקטורת¹¹⁰⁵²⁶⁶³. וכעד"ז בכל אצילות עצמו, היותר מובחר נברר בעתיק, וגרוע בא"א, ועד"ז בכל ספירה וספירה שבכל פרצוף ופרצוף בפרטות, ואין להאריך בזה כי כשל כח הקולמוס לפרטם. ודע שאחר שהוברר חלק העתיק לגמרי אז התחיל הוא לברר את חלק הא"א²⁶⁶⁴, ואחר שהוברר חלק א"א לבדו אז בירר הוא חלק או"א, ואחר שהוברר חלק או"א אז התחילו לברר חלקי זו"ן. וכ"ז על ידי זווגים ועיבורים שאותן הניצוצין המבוררים עולין ממקום נפילתן עד למעלה ונכנסים בבטן¹¹⁰⁶ הנוקבא, ושוהין שם זמן העיבור ונמתקים שם, ונעשים שם בחי' פרצוף. ואחר שנתברר האצילות כולו, אז מתחיל בירורי עתיק דבריאה להתברר ע"י נוקבא דז"א דאצילות, ואח"כ אחר בירור עתיק דבריאה אז הוא מברר חלקי א"א דבריאה, וכיוצא בזה בכל הבריאה. ועד"ז אח"כ ביצירה בכל פרטיו, ועד"ז בעשייה בכל ענין פרטיה. נמצא שכל ד' עולמות כולן הם מבירור ז' מלכים¹¹⁰⁷, ומה שלא הוברר נשאר בסוד אחד עשר סמני קטורת¹¹⁰⁸.

שער מב פרק ד מ"ק²⁶⁶⁵

ענין אבי"ע. דע כי עולם אצילות כלול מד' עולמות אבי"ע, וכן בריאה כוללת כל אבי"ע, וכן יצירה וכן עשייה באופן זה: כי אבא אצילות, ואמא בריאה, ז"א יצירה, ונוקבא עשייה, ובחי' א"א אינו ניכר בכל עולם להיותו נעלם מאד. והנה מן עולם אצילות נשמות, ומבריאה רוחין קדישין, ומיצירה מלאכים, ומעשייה אופנים. והנה האדם כולל ד' עולמות¹¹⁰⁹, ואם לא זכה אלא לנפש דעשייה, ואח"כ חטא ופגם בה והכניסה בקליפות, אומרים לו יתוש קדמך (סנהדרין לח ע"א), כי היתוש לא עשה מעשה לכנוס בקליפה. ואם לא חטא אז הוא בסוד האופנים. ולפעמים יהיה שאין בו רק בחי' נפש והוא חשוב ממי שיש בו רוח, כגון שיש לו בחי' נשמה שבנפש, כנודע כי בכל עולם ועולם כלולים בו כל הד', וזה האדם כיון שהתחיל להאיר ולתקן מעט מעט תיכף מאיר בו בחי' נשמה שברוח דיצירה אף על פי שעדיין לא נתלבשה בו לגמרי, כי א"א להתלבש בו לגמרי עד שיתקן נפשו לגמרי. ואמנם זה האיש אשר יש בו רוח והוא בחינת נפש שברוח דיצירה, ודאי הוא גרוע מבחי' זה הנ"ל. גם אפשר שיהיה באדם נפש דאצילות ויותר למעלה גם כן, ואם יהיה לו רוח מבחי' יסוד דאצילות יהיה בעלה דמטרוניתא¹¹¹⁰, ונקרא איש אלהים. וכעד"ז נאמר (שמואל ב' נג ג) צדיק מושל ביראת אלהים, כי כמו שיש צדיק אשר עולה נשמתו בסוד מ"ן במלכות, כן יש מי שיעלה נשמתו בסוד מ"ד, כי אחר החרבן שאין זווג¹¹¹¹

- מאיר העץ -

¹¹⁰⁵ ע' הערה 1305

¹¹⁰⁶ כלומר בעליית מ"ן (כללים ח"ב נח ע"ד)

¹¹⁰⁷ כלומר כלול בנקודות כל שרשי כל האבי"ע (דע"ה ח"א נב ע"ב)

¹¹⁰⁸ כ"ז יצא על ידי עליית המ"ן מבירור הניצוץ השייכים להשורשים דמעשה בראשית כי אחר שעלו אותן המ"ן למעלה למעל הוחזרו וירדו דרך פנימיות כל העליונים וירדו מכל עליון לתחתון ע"י זווג דפב"פ שבכל עליון עד שירדו לבסוף בהזו"ן דאצילות ג"כ ע"י זיווג דפב"פ שבהם כי ביום ראשון דמע"ב שהיה בשימוש דאור הגנוז הנה היה משמש אז אור תיקונו דאבא ג"כ והיו אז הזו"ן בהיחוד דפב"פ ג"כ ויצאו כל שרשי דמע"ב אשר הם ינחו ביום ראשון הנה יצאו כולם ע"י היחוד דפב"פ שבהזו"ן וכמש"כ בזהר בראשית כט ע"ב ע"ש בארכוה שמפורש שם ואמר וכלא בחילא דראשית עלאה

ונתקן ע"ז העתיק דאצילות ואחרי שהוברר חלק העתיק לגמרי אז התחיל הוא לברר את חלק הא"א ומשם לאו"א ומשם לזו"ן וכן וכו' וכן ירד מתיקון לתיקון עד שהגיע להנשמות דבי"ע ונתקנו הם לאט לאט כי מתחילה נתקן האצילות והבריאה שבהם ביום הראשון דמעשה בראשית ויצאו מהזו"ן דאצילות ג"כ על ידי הזיווג דפב"פ שבהם ולא היה חילקו בזה בין מלכי יושר למלכי עיגולים אמנם מיום ראשון והלאה אחר שנגנז האור הראשון הנה כל חלקי המציאויות וכן חלקי הנשמות שיצא מאז ולהלאה בכל מעשה בראשית כולם עד שנברא אדם הראשון הנה היו רק בחי' היצירה והעשייה שבהם (כללים ח"ב קלז ע"א וע"ב)

¹¹⁰⁹ שכל נמשה יש לה נרנח"י וכל נרנחי היא בחי' אבי"ע (כללים ח"ב קלו ע"ד)

1110

¹¹¹¹ ע"י לעיל שער ט"ל דרוש יא אות כ' ובפרע"ח ר"ח פ"ג דף קז ע"ג (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ואין הגנן זורע גינתו, רק גינתו צומחת מן הספיחין¹¹¹² אשר יצאו בה ומשם חוזרת וצומחת, והספיחין הם נשמות הצדיקים אשר צמחו ויצאו מהגינה העליונה מלכות, והם חוזרין לעלות שם בסוד מ"ן או מ"ד. וז"ס (תהלים צו יא) אור זרוע לצדיק, שכבר נזרע מעיקרא ואינו זורעו עתה מחדש, כנזכר זוהר פרשה תרומה (דף קסו ע"ב).

ארבע אותיות הוי"ה בארבע עולמות אבי"ע, י באצילות סוד שם ע"ב דיודי"ן, כי { צד ע"ד } כולם בחכמה עשית (תהלים קד כד), ה' בבריאה שם ס"ג, כי אמא מקננא בכורסייא (תיקו"ז כד ע"ב), ו' ביצירה שם מ"ה, כי ו' ספיראין מקננא ביצירה, ה' תתאה בעשיה שם ב"ן כי מלכות מקננא באופן¹¹¹³.

- מאיר העץ -

¹¹¹² כלומר בדינין וגבורות, בסוד קטנות, וע"י ב' נשיכים, אמנם מעט יש זיווג פנימיים, ועי' מקדש מלך בראשית ו ע"א ד"ה לרחוק (דע"ה ח"ב קכה ע"ד)

¹¹¹³

מאיר העץ – ח"ה

שער מג

הקדמה להדרוש²⁶⁶⁶

השער השלישי שער ציור עולמות אבי"ע ובו ד' פרקים

אני הצעיר חיים וויטל ראיתי לחבר דרך קצרה בענין ציור עולמות תחתונים וג"ע וגינהם בקיצור מופלג מאד ראשי פרקים. וצריך שתדע תחלה מה שהודעתך בחיבורי הגדול¹¹¹⁴, אשר שם הודעתך השתלשלות כל העולמות מא"ס עד המלכות נוקבא דאצילות. ושם הודעתך שעצמות אור יושר הפנימי דמל' הוא מלביש כל הבחי' היושר מא"ק עד ז"א, הן בחי' עצמות הן בחי' כלים. וכלים דנוקבא ז"א מלבישים עצמות שלה בכל בחי' כמש"ל²⁶⁶⁷ והכל בחי' יושר. ואח"כ ג' עולמות ביי"ע מלבישים על היושר שלהם את²⁶⁶⁸ עצמות וכלים דנוקבא דאצילות בכל בחינותיהן¹¹¹⁵. ואח"כ על כל בחינות אלו דבי"ע מקיף עליהם אור ישר בבחי' אור מקיף דנוקבא דאצילות, ועל מקיף זה בחינת העגולים של נוקבא כו'. עד שנמצא שעל הכל מקיף אור הא"ס, וכל העולמות בתוכו כגרגיר חרדל בים אוקיינוס.

ונמצא הכלל העולה בקיצור¹¹¹⁶ שהא"ס מקיף כל העולמות בהשואה גמורה, ומצד הא' שהוא הנקרא עתה ראש א"ק נפתח צינור א' ונמשך אור א"ס ביושר מעילא לתתא תוך א"ק כולו, ושם נפסק כולו בסיום אדם הנ"ל. נמצא שהא"ס מאיר בעולמות כולם בב' אופנים, מבית ומחוץ. מחוץ הוא סובב כל העולמות, ומבפנים הוא תוך הא"ק הנ"ל, אשר הא"ק זה הוא פנימי מתלבש בתוך העולמות כולם. ונמצא שפנימיות עולם העשיה בבחי' היושר, הוא החיצון שבכל הפנימיות שבכל עולמות כולם. והעגולים של העשיה המקיפים¹¹¹⁷ על הפנימיותם שהוא היושר

- מאיר העץ -

1114 ?

¹¹¹⁵ היינו דווקא לעתיד לבא. עי' עולת תמיד.

¹¹¹⁶ מכאן משמע שכל היושרים עומדים זה מבפנים לזה ורק אח"כ מתחיל כל העיגולים אמנם אין כוונתו שהנה"י דא"ק גופיה הוא שמתלבש באצילות, אלא ענין התלבשות היא בטפה הזרעית שנמשך מהנה"י דעליון [ע' לקמן שער כג סוף פרק ד'], והוא החלקי פרצוף העליון הכלולים בטיפה הזרעית והם מאותו הנה"י של עליון, ונעשית בתחתון לעצם מעצמיו (ועל אף שהטיפה נמשכת מכל הקומה אבל עיקר גילויה והתהוותה נגמרת בנה"י). והנה באמת לאמיתה אין התלבשות של ספירות א"ק בספירות אצילות כלל (וכן הוא בכל התלבשות של כל עליון בתחתון) וכל עולם ועולם הוא עומד בפני עצמו הן בעיגוליו והן ביושר שלו (חוץ מעיגולי א"ק שסובבים כל העולמות) (ביאורים ח"א טז ע"ב וע"ג, ועי' עוד דע"ה ח"א מה ע"ג).

כוונת הרב במש"כ שהאר"מ דיושר דנוק' מקיף על הי' עיגולים דבריאה היא שהאר"מ הנה"י דעיגולים ואר"מ דכל פרצופי האצילות מקיפים ומסבבים על הי' עיגולים דבריאה. ועי' דע"ה ח"א מה ע"ד מש"כ שיציאה זו היא הטיפת זיווג דאר"מ הישר והעיגולים דעליון (ע' הערה **Error!** **Bookmark not defined.**) (ואין הכוונה שכל אר"מ ישר ועיגולים נולדים בהדיא מזווג דהדר"ן דעיגולים דעליון, כי זה אי אפשר, שכן עיגולים אינם רק בחינות כלליות, ואי אפשר לתחתון לצאת מעליון בבחי' הכלליות שבו אלא רק מבחי' הפרטיות שבו שהוא אינו יכול להיות אלא הבחי' אחרונה דיושר דעליון דווקא). וממילא מכיוון שהעולם התחתון הוא יוצא מטיפת זיווג העולמות שמעליו י"ל בהכרח דכל התחתון כלול מכל חלקי העליונים (הרי הם היושרים דעליון בפנימיותם, המקיפים דעליון והעיגולים דעליון בחיצוניותם). והנה מכיוון שכל עולם תחתון, הן עיגוליו והן אורות היושר שלו, נובעים מהבחי' האחרונה דהיושר דהבחינה שמעליו ויוצאים דרך חלונות שבעיגולי אותה בחינה, הרי נמצא שגג דעולם הבריאה היא למטה מתחתית עולם האצילות, וכל הנ"ל שייך גם כן בעולם היצירה ועשיה שכל א' נובע מהעולם שמעליו (ביאורים ח"א טז ע"ד). כל הנ"ל מעגרי"ד ד"ה והנה נשלמו.

¹¹¹⁷ עי' דע"ה ח"א לז ע"ד - לא הוה הזווג והיחוד העיקרי בין העולמות אלא רק עד הבריאה לבד, כי אצילות מתייחד עם הבריאה, והם שניהם באחדות, כי אצילות הוא חכמה ובריאה בינה, אימא מקננא בכורסייא (ת"ז כד ע"ב ועי' דרושי אבי"ע ג), והם תרין ריעין דלא מתפרשין (זהר ויקרא ד ע"א), וכמו שהאריך בזה הגר"א בספד"צ פ"ד (כח ע"ד) בד"ה ויאמר ע"ש כל הענין בארוכה. וא"כ נמצא כי בעולם הבריאה ומכש"כ בכל העולמות שלמעלה, הנה שם שורה ומתייחד תמיד כל היושר הכללי כולו ג"כ בתוך העגולים ממש. אבל ביצירה ועשיה הנה שם הוא אינו כן, כי היושר הכללי דהיצירה אשר הוא מעולם הבריאה, הנה הוא אינו מתייחד ושורה בתוך העגולים דהיצירה אלא רק לפרקים, ומכש"כ מהיצירה להעשיה, הנה אינו שורה היושר הכללי דהעשיה אשר הוא מהיצירה בתוך העגולים דהעשיה אלא רק לעיתים רחוקות. וא"כ הרי ניחא מכ"ז ג"כ מה שאמרנו, כי היושר הכללי הנה הוא עומד כולו למעלה, ואינו נכנס בתוך העגולים אלא רק בהקצה התחתון שלו, והנה הוא רק בעולם היצירה והעשיה. אבל בכל העולמות שלמעלה הנה שם הוא עומד באמת כל היושר הכללי כולו בתוך העגולים, וכמו שמבואר בדברי הרב בעגולים ויושר (ענף ב' ושם סוף עף ד') וכן בשער השתלשלות הי"ס (סוף ענף ב') ע"ש, כי שם הוא מדבר על כל העולמות

מאיר העץ – ח"ה

שלהם הם העיגולים היותר פנימית שבכל עיגולי העולמות כולם. נמצא שאור היושר הפנימי של העשיה הוא יותר רחוק מאור הא"ס הפנימית המתלבש תוך הא"ק, ואור העגולים שעל²⁶⁶⁹ העשיה הם יותר רחוקים מאור א"ס המקיף כל²⁶⁷⁰ העולמות. ובוזה תבין גדרי מעלות כל העולמות כסדרן, כי א"ק בין בבחי' הפנימית והיושר שלו בין בבחי' העגולים שלו הוא דבוק בא"ס תכלית הדביקות, ואחריו הוא אצילות המתרחק בין בבחי' העגולים בין בבחינת יושר מא"ס, ואינו יונק אלא ע"י א"ק וכיוצא בשאר העולמות, עד שנמצא שעולם עשיה הוא תכלית ההרחקה מא"ס, הן מצד הפנימי הן מצד המקיפים. גם תבין איך האור א"ס הוא פנימי וחיצון, ואו"פ הוא היוצא לחוץ ואור המקיף נכנס בפנים וע"י מתקיימים כל העולמות. ושומר כלל²⁶⁷¹ זה הנ"ל היטב כדי שתבין כל מה שנכתב אח"כ בע"ה.

ונבאר עתה סדר ג' עולמות בי"ע בקיצור ע"ד הנ"ל. שהיושר של הבריאה מלביש ליושר נוקבא דו"א דאצילות, ויושר דיצירה מלביש ליושר דבריאה, ויושר דעשיה מלביש ליושר דיצירה. ואח"כ אור"מ דיושר דעשיה מלביש ומקיף על יושר פנימי דעשיה, ועגולי העשיה מקיפים על מקיף {צה ע"א} דיושר דעשיה, ומקיף דיושר דיצירה מקיף על עגולי עשיה, ועגולי של יצירה על מקיף דיושר דיצירה, ומקיף דיושר דבריאה על עגולי יצירה, ועגולי בריאה על מקיף דיושר דבריאה, ומקיף יושר נוקבא דאצילות מקיף על עגולי של בריאה כו', וכיוצא בזה עד עגולי א"ק.

נמצא עתה כי כדור הארץ הזו התחתונה אשר בה אנשים ובהמות וחיות²⁶⁷² הוא בחינת כלים דעשיה שהם היותר חיצונית שבכל העולמות, כולם מבחינת אור יושר פנימי, ואח"כ מקיפים השמים והרקיעים אשר על הארץ הזו, שהיא בחי' אור מקיף דיושר דעשיה, ועליהם יקיפו השמים אחרים שהם אור מקיף עגולי העשיה, ועליהם שמים ורקיעים אחרים דמקיף יושר דיצירה כו', עד שנמצא שמי שמים העליונים שהם הרקיעים דבריאה כו', עד כלות כל העולמות כנ"ל.

והבין זה היטב וזכרהו, כי האו"פ שבתוך כל היושר שבכל²⁶⁷³ העולמות הוא נוקב ועובר ונמשך באמצע הרקיעים כולם מעילא לתתא, והוא בנקודה האמצעית של כל רקיע ורקיע, ומשם מתאחז הרקיע ומתעגל ומתפשט סביב סביב. וכיאר הענין דע, שהכל הוא כמין פרצוף אדם אשר בתוכו העצמות, וחוצה לו הכלי שהוא גוף, ודרך הכלי עוברים ונוקבים האורות מנקבי הראש ונמשכים סביב לכלי כעין עיגולים, ולכן כל הי' עגולים שבכל בחי' כולם יוצאין מן הראש ומתעגלים סביב כל²⁶⁷⁴ (כל) האדם, ואחזתן הוא בשיעור הראש¹¹¹⁸ שהם ג"ר, ושאר

שלמעלה. אמנם מה שמשמע בשער דרושי אבי"ע (פרק ג') וכן בציור עולמות (בהקדמה) שכן הוא ג"כ בעולם העשיה, הנה שם הכוונה הוא רק על שפעת האור דיושר אשר הוא מתפשט ומשתתף בכל העולם כולו ובכל המציאויות שבו, וזהו גם בעולם העשיה וכו"ל, אבל לא על היושר הכללי עצמו, כי הוא אינו שורה ומתייחד בתוך העגולים עצמן לעולם, אלא רק מהבריאה ולמעלה וכו"ל. אבל בהיצירה והעשיה הנה אינו שורה ומתייחד שם היושר הכללי עצמו אלא רק בעת הזווג לבד, וכן הוא ג"כ כי אפי' מהבריאה ולמעלה אשר שם הוא שורה היושר הכללי עצמו בתוכם ממש, אך עכ"ז הנה לעולם הוא כי כל עיקרו דאור היושר הכללי שבכל א' הנה הוא רק מהעולם העליון שעליו, כי הוא היסוד דז"א.

עי' הערה 1116

¹¹¹⁸ עי' עגו"י סוף ענף ד' ע' דע"ה ח"א מה ע"ד (וכן ביאורים ח"א יב ע"א) שביאר דאינו ספק, והוכיח הדבר ממש"כ הרב עצמו במבו"ש שע"ב ח"ג פ"ד [יג ע"ג וז"ל ופי' כי עשרה עגולים שלו עביים באורך ג' ראשונות דיושר ומתעגלים עשרה עגולים סיבות ג"ר שבו] ושער ציור עולמות בהקדמת הרח"ו שהעיגולים אכן יוצאים מהג"ר דיושר עי"ש.

וביתר ביאור, כל הג"ר הנה הם רק מבחי' העולם והפרצוף העליון ומהמלכות שבו [וממילא יוצא שהוא בעיקר שייך לעיגולים של הפרצוף שעליו] כי מהמלכות דעליון נעשה מוחין לתחתון, אבל עיקרו דתחתון, הרי הוא הז"ת שלו, הוא השורש והיסוד הכללי לתחתון. ממילא נעשה כל הג"ר דיושר קודם לעיגולים, כי העיגולים נעשו מהארת האו"מ הישר דהג"ר אשר יסודה מהבחי' האחרונה דהיושר העליון. ואחרי יציאת העיגולים מבחי' ג"ר דיושר, אז נעשה עיקר היושר, הרי הוא הז"ת של אותו עולם [ומה שכתוב שיש י"ס תוך העיגולים כוונתו ל"ס דז"ת]. ומכאן קדימה זו נחשב הדבר שקדמו העיגולים ליושר, וע' לעיל הערה.

Error! Bookmark not defined.

ע' דע"ה ח"א לז ע"ג אות ג' שעיקר היושר הוא מיסוד דעולם העליון ממנו ועיקר העיגולים הם מבחי' מלכות שלו. וממילא כל היות היושר בתוך העיגולים היא רק בעת הזיווג. מכאן נלמד ככל מקום שמדבר הרב על מדריגות ועולמות שבהם היושר נמצא בתוך העיגולים 'בתמידות', פירושו שיש דרגות שבהם הם מצויים בזיווג תמידי.

מאיר העץ – ח"ה

הגוף שהם ז"ת אין העגולים נאחזין בהם כלל אלא מקיפים מרחוק סביב. וכבר ידעת שהעגולים גם בהם יש עצמות וכלים ואור מקיף כמו שיש ג' בחי' אלו באור יושר כנ"ל.

גם צריך שתדע שכמו שבכל העולמות הנה מלבד העצמות שבתוכו המתחלק לנרנח"י, גם בכלים שלו שהוא הגוף יש כל ה' בחינת אלו, שיש כלים פנימיים וחיצוניים והכל נקרא כלי. ומלבד הגוף עוד יש לו בחינת מלבושים אחרים, שהרי העתיק הנ"ל נעשה א"א לבוש אליו, וכן כל בחי' נעשה לבוש זה לזה, וזה לזה, עד שנמצא שעולם העשיה נעשה לבוש אל כל העולמות. ויש שינוי א' בעולמות העליונות לג' עולמות תחתונים האלו שהם ביי"ע, כי כל העולמות העליונים הכל הם קדושה אחת ואלהות אחד ואין בהם פירוד ח"ו, אך ג' עולמות אלו בחי' הנשמות שבהם²⁶⁷⁵ הם הנקרא אלהות, אך מרוח ואילך¹¹¹⁹, רוח ונפש וגוף ולבוש שבכל ג' עולמות אלו אינן אלהות, אלא נקרא שרפים, וחיות, ואופנים, וכסא וכיוצא, בין בבריאה בין ביצירה בין בעשיה והבן זה היטב. וע"ש בהיכלות פרשה בראשית ופרשה פקודי תמצא שמות הרוחין והחיות שבכל היכל. ורוחין הם סוד בחינת הרוח שבאותו היכל, והחיות הם בחינת נפש¹¹²⁰, והשאר הם כלים. והלבושים נקרא שרפים ומלאכים וממונים וכיוצא. ואלו היכלין הנ"ל הם בבריאה ועד"ז ביצירה²⁶⁷⁶. ושמור כלל זה ותבין בכ"מ שתמצא בהיכלין דבי"ע מלאכים כו' הם האיברים של הגוף או הלבוש של היכל ההוא. ודע שבכל היכל והיכל יש כמה בחי', כי כל ספירה אתכלילת מי', וי' מי', עד דלית סוף. וכעד"ז הוא בכל הבחי', הן בעצמות, הן בכלים, הן בלבושים. ולזה תמצא רבוי המלאכים שאין להם מספר, וכן שמות הקדושים, כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה¹¹²¹. וגם תדע חילוק אחר, שבבי"ע זולת אשר נקרא עולם הפירוד¹¹²², כי מבחינת הרוחין שבהן מתחיל הפירוד שאינם אלהות כנ"ל, גם יש שינוי אחר שבאצילות אפילו הלבושים¹¹²³ נקרא אלהות וקדושה²⁶⁷⁷, אך בבי"ע יש חילוק²⁶⁷⁸ בין הכלים ולבושים, כי יש כלים ולבושים מסטרא דקדושה ויש לבושים מסטרא דמסאבותא המלביש על כולם. ולכן ג' עולמות אלו נקרא עץ הדעת טו"ר, לכן²⁶⁷⁹ המלכות דאצילות בהתמעטה וירדה להתלבש בתוכם אז נקרא עץ הדעת טו"ר, והבן זה. והוא בהיות רגליה יורדות {צה ע"ב} מות (משלי ה ה) אל המקום אשר המות נמצא שם בלבושים. והנה לבושי דבריאה דמסאבא מקיפים על כל לבושי דכייא דבריאה, וכן לבושים דיצירה ועשיה. וההפרש הוא שבבריאה¹¹²⁴ הקליפה מועטת מן הקדושה ונפרדת ואינה נדבקת, וביצירה הקלי' והקדושה כשיקול א' ואינן מתערבים, ובעשיה

- מאיר העץ -

¹¹¹⁹ אמנם פנימיות הבריא הוא אלהות גמרו כי שם הוא הארת הז"ת דבינה דאצילות המתלבש באו רהמלכות דאצילות ומתפשט ושוכן בריאה (דע"ה ח"ב כב ע"ב) החיות [אריה שור נשר אדם – דע"ה ח"ב קיח ע"ד] הם בחי' הנפש והרוחין הם בחי' הרוח ושרפים הם כלים ולבושים (דע"ה ח"ב כב ע"ד), והרי נתבאר לנו עכ"פ מדרגות העולמות שקודם החטא כי גם עולם העשיה עלו הד' ראשונות שלה במקום ובמדרגת האצילות וגם הו' תחתונות דהעשיה היו במקום ובמדרגת הו' ראשונות דעולם הבריא והיה כ"ז הן בהפנימיות דהעשיה והן בהחיצוניות דהעשיה שהוא העולם הזה ור"ל כי גם כל העולם הזה שלנו היה במדרגת הו' ראשונות דהבריאה והיה אז כל חלקי החי והצומח והדומם דהעוה"ז במדרגות החיות הקודש והשרפים וההיכלות שבהו' ראשונות דעולם הבריא (דע"ה ח"ב כו ע"ד)

¹¹²⁰ שער השמות פרק ב' (לש"ו), ופנו"ח דורש יג (דע"ה ח"ב פח ע"ד).

¹¹²¹

¹¹²² עי' זהר בראשית כב ע"א.

¹¹²³ כלומר החשמ"ל – הרב.?

¹¹²⁴ עי' בדע"ה ח"ב סוף דרוש א' ענף ז' אות ה' (לש"ו), וזה תמצית דבריו, ובזה מובן סתירה באר"י אם יש לרע אחיזה רק בעשיה או גם ביצירה או גם בבריאה, והחילוק היא בין תחילת יצירתם לאחרי חטא בני אדם שעולם העשיה נתייסד מציאותו שתמיד הרע יהיה יותר מהטוב עד תיקון האחרון, וביד מעשה אדם לעשות שהרע כפוף לטוב, ועולם הבריא נתייסד מציאותו להיות שם רע ממועט ללא אחיזה בו כלל אבל מעשה בני אדם מגדלים הרע עד שנעשה שוה עם הקדושה ונכנס צלם בהיכל, ועולם היצירה נתייסד מציאותו להיות הטוב והרע שולקים אבל אינן מעורבים אבל מעשה בנ"א מערבים אותם.

ועי' דע"ה ח"ב מב ע"ב ז"ל בשער סדר אבי"ע פ"ד כי בעולם הבריא עומד הטוב בפנ"ע והרע בפנ"ע ואינם מעורבים יחד והוא ע"י בעלי מגינים הללו שעומדים שם שהם מגן ומחסה לפני הטוב שעומד שם בפנ"ע להצילו מכל תערובות רע ח"ו.

מאיר העץ – ח"ה

הקליפה מרובה על הקדושה, ומעורבים טו"ר בבחינת הלבושים ולא בבחינת הכלים והעצמות חו"י¹¹²⁵, והבן זה היטב ואל תטעה.

גם צריך שתדע שכנגד כל בחינה ובחינה מלבושי הקדושה, שם כנגד הבחינה כמוה מסאבא ממש, סביב מבחוץ בכל בחי' ביי"ע, ולכן ז' היכלות מסאבא שבפ' פקודי הם בבריאה סביב היכלי דקדושה, וכיוצא בזה ביצירה ועשיה. ועיקר האמת הוא כך שבכ"מ²⁶⁸⁰ הקליפות הם יושבים ומסבבים²⁶⁸¹ ומפסיקין בין פנימיות היושר של הנוקבא של כל עולם ועולם דבי"ע ובין או"מ שלה דיושר. ואחוריהן לאו"מ, כי אין להם יכולת להסתכל¹¹²⁶ בו ופניהם לאו"פ דנוקבא לינק משם ע"כ²⁶⁸² המלבושים כולם מבחוץ, ודרך זה יונקים הקלי' מכל אורות הנוק', ומאורות ז"א ג"כ המתלבש תוך נוקבא, אך באורות אמא המתלבשת תוך ז"א אינם יונקים כלל והבן זה. ומה עשה המאציל ית', שם החשמל שהוא הלבוש היותר חיצון של בינה, שזה לא נתלבש בפנים ונשאר בחוץ ומקיף לזו"ן על כל מלבושיה¹¹²⁷, ואין הקלי' יכולין לינק אז משם, ובהסתלק אמא אז מסתלק גם החשמל והחצונים יונקים מזו"ן, וז"ש (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף, ע"כ הקדמה.

שער מג פרק א²⁶⁸³

בעולם עשיה

ונבאר עתה דרך פרט בכל העולמות. ובתחלה נבאר בכללות, הנה עשיה כוללת י"ס, אמנם כשנעריך אותה אל ערך העולמות שעליה, תקרא מלכות של העולמות ההם, אמנם היא מתחלקת לי"ס, עתיק א"א כו', וכל ט"ס הראשונים הם למעלה בבחינת שמים, ומלכות שבה היא סוד הארץ התחתונה הזוה. ולפי שידעת שכל ספירה כלולה מי', לכך גם היא נחלקת לז' ארצות, כנזכר בזוהר פרשה ויקרא²⁶⁸⁴ כנגד ז' רקיעים, כי רקיע העליון והארץ העליונה, כל אחד מהם כוללת הג"ר מהם. והנה מלכות דעשיה נחלקת לי"ס, והם שבע ארצות זו למעלה מזו, ובין כל אחד ואחד שמים ורקיע כנודע, והם סוד אורות מקיפים שבכל עולם ולבושים כו', ובארץ זו העליונה שלנו הם ג"ר של מלכות דעשיה, ובהכרח שארץ הזו היא כלולה מי' והיא צורת אדם אחד, לכן הארץ יש לה פה אזנים טבור וערוה כו'. הנה היסוד שבה, שהיא הנקודה שבה היא מקבלת השפע מהשמים שעליה, היא ארץ ישראל נקו' אמצע הישוב¹¹²⁸. וסוד ערוה הדבוקה אליה, היא ארץ מצרים הסמוכה לה, וז"ס (בראשית מב יב) כי ערות הארץ באתם לראות. ולכן גלותם הקודם היה למצרים (קדם גלות מצרים)²⁶⁸⁵ ומשם נכנסו לא"י אחר כך, והבן זה. (וז"ס)²⁶⁸⁶ (ומשם) בבואם דרך מדבר בין מצרים ובין א"י, הלכו במדבר אחורי א"י כנגד נקו' האחור, שמשם נשפעים החצונים, ושם יסוד דסט"א נקודה האמצעית²⁶⁸⁷ של החורבה, וז"ס (ישעיה א ד) נזורו אחור. וגם ז"ס ענין²⁶⁸⁸ פעור אשר הוכרח משה להקבר כנגדה להטרידה²⁶⁸⁹ כמארז"ל (סוטה יד ע"א). וז"ס הסט"א המלביש את העשיה בבחי' לבושים, כי הארץ הם לבושים החיצונים דמל' דעשיה, ועליה מקיף סט"א. ועיקר סוד הענין, שעיקר סוד הארץ הזו היא בינה של מלכות דעשיה¹¹²⁹ הנקרא גם היא ארץ בערך החכמה, והמלכות שבה היא א"י, וכנגדו הוא נקודת סט"א כנזכר זוהר פ' תצוה (דף קפד ע"ב¹¹³⁰).

- מאיר העץ -

¹¹²⁵ עי' ספר הדע"ה במאמר הכללי דף ג רע"ב (לש"ו). ז"ל, גם בבחי' הכלים דהעצמות אין תערובות שם ע"ש, והוא כל דברים שבקדושה אשר בהעוה"ז, שכולם הם בחי' כלים על אור קדושתו ית"ש השוכן בהם.

¹¹²⁶ הקלי' נאחזים בהד' יסודות ארמ"ע הכוונה שם הוא רק על היסודות החומרניים שהם הגופות והכלים דהעשיה כי שם מדבר מהגויפם והלבושים היותר חיצונים אבל דברינו הוא על היסודות הפשוטים אשר בד' רוחות (ביאורים ח"א עח ע"ב) מקומם רק בין המקיפים כדי להסיר ולהרחיק את יניקת החיצונים בכל האפשרי (כללים ח"א לטע"ג)

¹¹²⁷ הרב התקשה בציור שאם כן הלבושים הם מקיפים?

¹¹²⁸ עי' שער הארת מוחין זו"ן פרק ה' שזהו יסוד דנוק', דהיינו מקום קבלת שפעת הת"ת. ועי' זהר ח"ג קסא ע"ב.

¹¹²⁹ כל היכלות דבריאה הם ביושר ולא בעיגולים (דע"ה ח"א סב ע"ב) – לבדוק אולי זה דווקא היכלות מסוימות. והוא כתוב לקמן בעמוד!

¹¹³⁰ ז"ל:

תרגום:

מאיר העץ – ח"ה

וכנגד נקודת הטבור, שהוא ממש אמצע כל העולם ולא של הישוב לבדו כמו א"י, היא הבינה שבבינה דמלכות דעשיה, והיא ג"ע הארץ¹¹³¹. והעדן { צה ע"ג } הוא חכמה שבה, והנהר הוא הדעת¹¹³². וכבר ידעת שהבינה אחוזה בימין כנזכר בתוספתא (פרשת וארא כו ע"ב) בינה להט החרב המתהפכת מדינא לרחמי למיהב לצדיקייא אגרייהו בעלמא דאתי, ומלכות להט החרב המתהפכת מרחמי לדינא לרשיעייא בעלמא הדין. וסוד הענין, שהנה ארץ הזאת יש בה פרצוף כנ"ל, ויש בה זרועות. והנה בינה כל רחמי דילה נותנת לעלמא דאתי לג"ע הארץ, שהוא זרוע הימני, לכן ג"ע הארץ הוא לצד דרום הישוב באמצע העולם ממש, וכנגד זרוע שמאל הוא גהינם הארץ לצפון הישוב, אלא שהוא נחלק לז' מדורין נגד ז' ארעאין, כנודע כי בארץ התחתונה שהיא מלכות דמלכות דעשיה תמן להט החרב לרשיעייא. ובזה תבין שגהינם הוא זרוע שמאל והיא צפון והיא מלכות, וג"ע הוא בדרום ימין והוא זרוע ימין והיא בינה דמלכות²⁶⁹⁰. לכן כמו שיש וורידין ומקורות אל רחם האשה, כן לכל האיברים יש לה וורידין ההולכים (כן הארץ יש לה וורידים ההולכים)²⁶⁹¹ אל זרוע ימין, והם הדרכים הפתוחים מא"י לג"ע, שהוא דרך חברון במערה האבות, כי חברון הוא בדרום ירושלים וכנגדם פתח לגהינם, כמ"ש (ישעיה לא ט) ותנור לו בירושלים. והנה בהיותם זרוע ימני לדרום וזרוע שמאל לצפון, ודאי שפניה למזרח ואחוריה למערב וראשה לשמים²⁶⁹², שהם ט' ספירה²⁶⁹³ שבה כנ"ל. ולכן נברא אדה"ר, הזכר פניו למזרח, ובאחוריו נקבה פניה למערב, וז"ס (ב"ב כה ע"א) שכניה במערב.

ואחר שביארנו ג' פרטיות²⁶⁹⁴ אלו בכללות, שהם הארץ וג"ע וגהינם, נבאר בפרטות ג"כ. ונתחיל בענין הארץ. כבר ביארנו שהארץ הזאת היא מלכות דמלכות²⁶⁹⁵¹¹³³ דעשיה, ויש בה ז' ארצות. ובכל ארץ וארץ יש בה ספירה א' מי"ס דמלכות דמלכות¹¹³⁴²⁶⁹⁶ דעשיה, ובכל א' מהם נר"ן וגוף דעשיה ולבושים. והלבושים היותר חיצונים הם ד' יסודות ארמ"ע, והם נקרא אחוריים של כל בחינת העשיה, ובאלו האחוריים נאחזין¹¹³⁵ הקלי' הנקרא אלהים אחרים, מלשון אחוריים. וכל השדים וכל מקטרגים הם פה, שהם תכלית הזוהמא. שכמו שהארץ תכלית החומר של הקדושה, כן הסט"א שבה תכלית הטומאה. ובארץ הזו העליונה ג' ספירות עליונות דמלכות הנ"ל²⁶⁹⁷, דוגמת היכל הז' הנקרא ק"ק, וכנגדן ג' קלי' עליונים דמלכות דעשיה. לכן אור העולם נחלק לג' אורין כנודע בשימושי דהיכלין²⁶⁹⁸, ועיין בפ' בלק (דף קצד ע"א). והם ג' מיני אורין, וכל בחי' החיצונים שבהן זו למעלה מזו, ובתוך אלו האורין מתלבש או"מ של המלכות דעשיה ונקרא אוריא קדישא אשר נזכר בזוהר (פ' ויקהל רא ע"ב), ויש שם עצמות וכלים. עצמות הם שמות מפורשים אשר שם באוריא, והכלים הם המלאכים. וכ"ז נגד אור הקדוש הישר המקיף, ואור הטומאה המקיף. אף²⁶⁹⁹ בארץ עצמה שבתוכה או"פ תוך בהמ"ק, כנגדה יש טומאה פנימים²⁷⁰⁰, והם השדים הנמצאים בבתי כסאות ובנהרות וכיוצא בזה.

ואמנם הארץ בעצמה שהוא המלבוש, כמ"ש (תהלים קב כו) כלבוש תחליפם ויחלופו, אינם בהשוואה א', כי איברים החיצונים הם ארצות ע' עמים, ונגד האור ההוא²⁷⁰¹ ים אוקיינוס¹¹³⁶ מקיף²⁷⁰², ואיברים פנימים הם א"י ובהמ"ק, וק"ק הוא נקו' היסוד שבה הפנימי ששם ארון וכפורת²⁷⁰³, יסוד דדכורא נגנו ומשמש בה. וגם בהמ"ק בעצמו שהוא היסוד שבה כלול מי"ס, ויש בה עזרות ולשכות כו'. והראש הוא ק"ק, והגוף הוא ההיכל, שבו שולחן ומנורה ומזבח הזהב שהם חג"ת, צפון דרום²⁷⁰⁴ מזרח, והאולם הוא נה"י שהם יכין ובוועז, שני עמודים, וגפן זהב²⁷⁰⁵ הנותנת פירות, כנודע שהוא יסוד דיסוד, והעזרות הם בחי' מלכות דיסוד כנודע²⁷⁰⁶.

- מאיר העץ -

¹¹³¹ עי' אנ"כ סוף פרק ג' והארת המוחין פרק ה' דף לז ע"ד ועי' זהר הרקיע קסג ע"ב (לש"ו).

¹¹³² ע"ד נהר גן

¹¹³³ עי' ליקוטי נוסחאות ועי' לעיל דף סה סוף ע"ד.

¹¹³⁴ עי' ליקוטי נוסחאות ועי' לעיל דף סה סוף ע"ד.

¹¹³⁵ עי' ביאורים טנת"א פרק ו' סוף אות כ' (לש"ו). אין החיצונים נוגעים בכלל ביסודות שהם

העיגולים אאל רק ביסודות החומריים שהם הגופות והכלים דעשיה

¹¹³⁶ עי' תיקו"ז קעב ע"א: כל הנחלים דאזלין לימא הא שבע אינון ואינון שבע נערות [קמח ע"א]

הראויות לתת לה לאימא קדישא דאיהי בת שבע ים אוקיינוס כלילא משבע ימים ואמאי אתקריאת

אוקיינוס בגין דכל מיני מיא ונונין ורחשין דלאו אינון דילה ויתון לאעלא בה איהי מקיא לון

ומתמן הם שבים ללכת

משמע שזה מלכות, אמנם הגר" □ בתיקו, מד ע"ג כותב שזה בינה.

מאיר העץ – ח"ה

ועד"ז תקיש אל כל בחי' ובחי' עד אין סוף ותכלית. וסוד האוירין קדישין של הארץ נתבאר בפ' ויקהל (דף רא ע"ב) כי האוירין הם אור מקיף הארץ, וכלולין ג"כ מי', ונחלקין לד', מזרח מערב צפון דרום. ושם נתבאר שמות האורות, ושמות הממונים שהם {צה ע"ד} הכלים של האורות. וכל מלאך ממונה על כמה רבואות חיילות, כי כל דבר נחלק לניצוצין רבים וכולם דבר א'. ומזה תבין ותקיש לכל המקומות מה ענין הממונה וכמה²⁷⁰⁷ חיילין תחותיה. וכנגדם השדים יש בהן ד' יסודות נגד ד' רוחין, יש שדים מעפר, ויש ממים, ויש מאש, ויש מרוח, וכל א' נמצא במקומו הראוי לו.

שער מג פרק ב²⁷⁰⁸

באור שמים דעשיה

הנה י' רקיעים הם, ונזכר פ' ויקהל (רט ע"א), והם סוד ט"ס עלאין דעשיה כנ"ל. ונוסף בהם וילון, הוא נגד עטרת היסוד, המכניס ומוציא. והבן זה, שאינו משמש כלום אלא כניסה ויציאה¹¹³⁷. והרקיע הוא יסוד דעשיה, ובו קבועים חמה ולבנה כוכבים ומזלות. וילון הנ"ל הוא מכסה ליסוד זה, כי יסוד נקרא בוקר, ועטרת היסוד שהוא בחינת דוד חופה²⁷⁰⁹, בסוד (תהלים ה ד) בוקר אערך לך ואצפה, כנזכר פ' בלק (דף רד ע"א). ולכן דוד לא היה לו חיים¹¹³⁸, כי וילון לית לה מגרמה כלום והבן זה. לכן נכנס שחרית ויוצא ערבית בסוד (משלי לא טו) ותתן טרף לביתה וחוץ לנערותיה¹¹³⁹, דאתכסיא ביממא ואתגליא בליליא¹¹⁴⁰. ובזה הרקיע יש בו כל הט' גלגלים¹¹⁴¹ המקיפים העולם, והם שהזכירו הפילוסופים בספריהם. ובז"ת הם ז' כוכבי לכת¹¹⁴², ובח' שאר הכוכבים והי"ב מזלות, ובט' גלגל היומי¹¹⁴³ המקיף כולם בכ"ד שעות ממזרח למערב. וכל אלו הט' גלגלים קבועים ברקיע רמז לדבר (בראשית א יז) ויתן אותם אלהים ברקיע השמים ולא אמר ברקיעים²⁷¹⁰. וזה יובן מברייתא דשמואל הקטן (ריש פ"א) שכתב שהרקיע עשוי כאהל כמ"ש בפרקי ר"א (פרק ג), וקאמר אח"כ (ברייתא דשמואל שם) שהגלגלים סובבים¹¹⁴⁴, ובזה יצדקו דברי חכמים עם התוכניס, והבן זה.

ואלו הגלגלים הם י' בחי' יסוד דעשיה, ולמעלה מהם²⁷¹¹ שחקים כו' עד ערבות כו'²⁷¹². וכ"ז בעשיה. ואלו הם הז' רקיעים שנתבאר בספר הרזים בסוד המלבוש. ודע שאלו הרקיעים הם כולם בסוד העגולים דעשיה, ובהם עצמות וכלים ואורות מקיפים ויושר²⁷¹³, הכל זה תוך זה. וסביב כל א' מהם¹¹⁴⁵ יש ג"כ רקיע²⁷¹⁴ דס"א שהם אחוריים. ואלו אינם נקרא שדים ומזיקין אלא מקטרגים¹¹⁴⁶, סטרא דמסאבותא²⁷¹⁵. ובכח אלו היו דור אנוש עובדין לחמה ולבנה²⁷¹⁶ ולא להים אחרים, שכבר ביארנו שכל עשיה מעורבת מטו"ר בסוד הלבושים לבד, ולכן יש מלאכים שהם בחי' לבושים והם טו"ר, לכן אסור להשתמש בקבלה מעשיות²⁷¹⁷, וכנזכר בתיקונים (תקון ס"ו

- מאיר העץ -

1137 עי' חגגיה ז"ל:

1138

1139 עי' הערה הבאה שזה רק פועל ממה שמקבלת למעלה (דע"ה ח"ב כד ע"ד).

1140

1141 ואולי הוא כי הד' יסודות העליונים הם ביסוד, כי הרי כל הגלגלים הם ברקיע הששי שהוא היסוד¹¹⁴¹, והד' יסודות התחתונים ארמ"ע הם בהמלכות הכללי דהעשיה, אך כל השמים הם בת"ת הכללי הכולל חג"ת נהי"ם לבד ערבות שהוא כללות הכח"ב, ועי' כ"ז בשער דרושי {לו ע"ג} אבי"ע (פרק א' מהד' פרקים האחרונים), ושער טנת"א (פרק ז') והרי לנו עכ"פ כי הגם שבאמת הנה ישנו שורש עיקרי לכל עולם ועולם בהעולם העליון שעליו, אמנם אותו השורש עצמו הנה הוא אין לו השתוות עם התחתון כלל, ואי אפשר שיתגלה ויתפעל התחתון על ידו מאומה, והיה מן הצורך דוקא להמציא יסודות כלליים ממדרגת כל עולם ועולם גופה, והנה הם העגולים שבכל עולם (דע"ה ח"א לו ע"ב), י' גלגלי הרקיעים שהם הז' רקיעים וערבות כולל ג' הם בי' הי"ס דעשיה והוילון הוא הרקי העשירית למטה מכולן הוא המלכות דעשיה והוא השכל הפועל (דע"ה ח"ב כד ע"ב)

1142 הם קבועים ברקיע הב' מתתא לעילא שהוא יסוד (ביאורים ח"א פד ע"ג)

1143

1144 ז"ל:

1145 עי' לעיל ספ"א ועי' שער החשמ"ל פרק ג' (דף פח סוף ע"ג) והנה כמו כו' (והוא כמו שאמר

כאן ואפשר לומר כו' והוא כמ"ש לעיל ספ"א ובכ"מ (לש"ו).

1146 עי' גר"אב ספד"צ?

מאיר העץ – ח"ה

דצ"ז ודף ק' 1147). וכ"ז עולם העשיה נק' עולם האופנים סנדלפון, כי הוא סנדל של השכינה, והשכינה מבפנים 1148, וזהו סנדלפון, כי השכינה נקרא רגל 1149, בסוד (ישעיה סו א) והארץ הדום רגל 1150, וזהו סנדלה, והבן זה.

אמנם סוד אור היושר הוא באמצע הרקיעים כולם, בנקודה האמצעית של כל רקיע ורקיע כנ"ל בהקדמה, ונמשך מעילא לתתא. ושם באמצע יש ז' היכלין קדישין דעשיה, וכנגדן ז' היכלין דמסאבא כולם בבחי' יושר 1151, כמ"ש ג"כ ברקיעים שהם עגולים כנ"ל. וכמו שהוא למטה בארץ כן הוא למעלה, שכל מה שהוא נגד א"י הוא קדושה, וסביביו ארצות עמים. וכן נגד ג"ע הארץ יש למעלה ברקיע, בסוד זרוע ימין, שהוא (שמות טו יז) מכוון לשבתך פעלת ה', וכנגד גהנם, זרוע שמאל הארץ, מכוון למעלה זרוע שמאל ששם הקלי' נאחזין, ושם מדורין דילהון. וכנגד א"י יש פתחי הרקיעים הנזכר פרשה ויקהל (דף רא ע"ב), ובסיום שער ההוא יש פתח א' הנקרא מגדון 1152. אך באמצע השער ההוא 2718 שהוא נגד א"י יש פתח גדולה, וסביב פתח ההוא יש ע' שערים 2719 שמשם נזונין ע' אומות מתמצית פתח ההוא. ובאותו פתח יש פרוכת דקדושה דלא שביק לסט"א שזונו משם כנזכר פרשה תרומה (דף קמא ע"א), והוא לבוש ג"כ, אלא שהוא קדוש, לכן אין הקדושה מתגלית בזמה"ז. וגם הפתח הזה הוא באמצע הרקיע, ונשפע אח"כ לארץ התחתונה דרך פתח ההוא. ויש ג"כ פרוכת אחר {צו ע"א} לעכב סט"א שלא יכנס לא"י, וזה הפתח מכוון באמצע כל הרקיעים עד שמגיע לכל בחי' היסוד שבמלכות, נקודה קדישא שבכל העולמות, עד כורסייא קדישא, ומשם עולין כל התפלות והנשמות העולין למעלה בלילה. ואע"פ שאמר בפרשה ויקהל (דף רא ע"ב) שהתפלות סלקין במזרח ומערב כו' 1153, זהו בעליית האורין, אבל אח"כ כולם נכנסים תוך 2720 פתח ההוא האמצעי.

והנה אלו הרקיעים אינם מתגלגלים אלא קבועים, לכן תמיד הפתח 2721 מכוון נגד א"י, אך הגלגלים 2722 הקבועים ברקיע הם הסובבים. ונמצא כשאנו אומרים שרקיע קבוע על אלו הרקיעים, ושאנו אומרים גלגל חוזר, הוא הגלגל ולא הרקיע. ור"א ור"י אינן עושין עיקר מן הגלגל אלא מן הכוכב שהוא המזל 2723 שבו, ואמרו שכל 2724 מזל חוזר ורקיע קבוע. וכן הוא האמת, כי גלגל וכוכב 2725 שבו הכל נקרא על שמו ע"ש הכוכב, כי הכוכב הוא נקודות 2726 הגלגל ונשמתו, וגלגל הוא גוף בסוד העגולים שיש לכל העולמות כנ"ל. וזהו הטעם שאינו נזכר ברדז"ל 1154 תנועת גלגל אלא תנועת כוכב לבד, ורקיע קבוע במקום אחד כאהל.

שער מג פרק ג' 2721

- מאיר העץ -

1147 ע"י גר"א תיקונים קיב ע"ג ר"ל לכוין כוונות ויחודים אותן היודעים וכו' ועי' עוד קיג ע"ב בתיקונים עצמם.

1148 ע"י תקונים (כח ע"א) שהגוף נקרא נעל ביחס לנשמה.

ראשו למעלה וסופו בעולם העשיה עי' שער כסא הכבוד פרק ז' והוא נמשך בתוך החיצונים והקלי' עי' מאמרי רשבי בראשית יב ע"ג וזהו הרקיע יא ע"ב (דע"ה ח"ב נג ע"ב) השגחתו ורצונו הנה הוא מתלבש בתוך סנדלפון ועל ידו הוא מנהיג את כל העשיה כולה ע' סדר אבי"ע פ"ו סמוך לסופו שאמר שם כי סוד רישא דא"א דעשיה הוא סנדלפון ונודע הוא כי היחידה הוא אלהות גם בעשיה (ע' דברינו בהקדו"ש שער ג') והרי לנו כי אורו ית"ש ממש הוא מתלבש בסנדלפון (דע"ה ח"ב צא ע"ג).

1149 זוהר וירא קיג ריש ע"א (לש"ו).

1150 עי' זהר חב קנח ע"א וח"ג רמח רע"א (לש"ו).

1151

1152

1153 ז"ל בשלימות:

תרגום:

1154 חיפשתי ולא מצאתי ואדרבא בגמ' פסחים כתוב גלגל קבוע ומזלות חוזרין ובבית לחם יהודה כאן כותב שדברי הארי כדברי אומות העולם וגם הוא כותב שלא מצא את ר' ישמעל ורבי אליעזר אלו.

ורבינו הגר"א באדרת אליהו דף ב טור ד פירש את דברי רבינו (בלא להביאו) וז"ל ומה שנחלקו חכמי ישראל עם חכמי האומות אם גלגל קבוע ומזל חוזר או גלגל חוזר ומזל קבוע, וודאי הגלגלים חוזרים כי שמש מוכיח עליהם, וכן אמרו במס' בבא בתרא דף ע"ד ע"א גלגל דרקיע הוא דהדר, אלא שהרקיע שבו הגלגלים חוזרים הוא קבוע ועומד. ובו חלונות שאמרו בוקע חלוני רקיע, וכן דלתים ופתחים כמ"ש ודלתי שמים פתח. וברקיע הזאת סובבים הגלגלים שבהם המזלון ולכן אמרו שהמזלות חוזרים. וחזר ושנה זאת באדרת אליהו דף ט טור ב.

מאיר העץ – ח"ה

ביאור ג"ע הארץ. כבר נתבאר שהוא נקודת האמצעי של קו שוה היום של כל העולם, והוא לדרום א"י. והוא נגד בינה דמלכות עשיה²⁷²⁸ כנ"ל, שהוא עולם הבא הצפן לצדיקים לעולם הבא. ונודע שהס"א אין לה אחיזה בכינה ולכן אין סט"א בג"ע, משא"כ בבהמ"ק שאע"פ שהוא נקודת היסוד, הוא יסוד דמלכות, וג"ע הוא בינה דמלכות. ונודע שהחצונים אין להם אחיזה בכינה, וגם בחסד שהוא זרוע ימין, אך ביסוד דנוקבא לפעמים יש בהם דם נדות ח"ו שהוא ימי החורבן, שאז שלטה בה סט"א, ובכלות הדם תכף אזלא לה²⁷²⁹, וכן כשיש הלנת מת בירושלים, אך לא בעיקרו²⁷³⁰, אך בג"ע אין לה אחיזה כלל. ואמנם קרקע הגן שהוא הארץ שלו, שהוא בינה דמלכות, נוגעת ואינה נוגעת בזאת הארץ שלנו, והיא יותר זכה במאד מאד כערך היסוד אל בינה. ורקיעים שלה הם ט"ס ראשונות שלה ע"ד שבארנו בעולם הזה שלנו, והנהר הוא היסוד שבה, ועץ החיים הוא ת"ת שבה, ועץ הדעת עטרת היסוד שבה, שהנהר²⁷³¹ יוצא מתחתיו²⁷³², ועץ הדעת סמוך לו. ולהיות ג"ע ארצית יש בו קצת אחיזה כל שהוא משם להחצונים, והוא טו"ר, אלא שאין נכנסין בתוכו. ובחטא אדה"ר גרם שיכנס הנחש עד עץ הדעת ונגע בו וצעק העץ ואמר¹¹⁵⁵ רשע אל תגע בי. והיה האתרוג, שהוא נגד עטרה, כמבואר אצלינו בסוד הלולב שהוא עץ החיים, ע' תמרים ע' ענפים י"ב עינות י"ב שבטים²⁷³³.

ושאר ספ"י אשר שם הם שאר עצי הגן, כמ"ש (בראשית ב טז) מכל עץ הגן אכל תאכל. והיכל קן צפור שבו משיח בין²⁷³⁴ לאה העליונה היא בינה שבבינה מבחי²⁷³⁵ המלכות שבה בסוד (דברים כב ו) והאם רובצת. והרקיעים ט"ס עלאין דילה, ובאמצע אותן הרקיעים נקודה חדה הנקרא עדן שהוא חכמה, ובו כלול כתר. ובזה נשלם כל הי"ס דמלכות דעשייה.

ולהיות רקיע הגן הנ"ל בחי' הדעת, ונקודת אמצעי חכמה עדן, והוא בסוד זרוע ימין שאין בו קליפה, לכן רקיע זה יותר מעולה מרקיע עולם הזה כנזכר פרשת ויקהל (דף רט ע"ב) שנעשה מאש ומים עלאין. והנה זה הרקיע הוא תוך הרקיע דעולם הזה דעשיה, והוא רקיע החופף נגד הגן ולא יותר, והוא תחת הרקיע דעשיה דבוק עמו בתוכו, וז"ש שם עביד מינייהו מתיחו דרקיעא חדא²⁷³⁶ ומתחבר גו רקיע אחרא¹¹⁵⁶, ולא אמר "ברקיע אחר" אלא "גו רקיע"²⁷³⁷, ר"ל הוא בתוכו ממש ומחובר עמו. וז"ש (שם) כד עביד קב"ה רקיע אייתי אש ומים כו' עד דמטי להאי אתר דגנתא דעדן ויתבי¹¹⁵⁷. פי' כי נטיל אש ומים מבחי' כסא דבריאה ומשם בלבד הוא השתלשלותו, ועשה מהם שמים דעולם הזה עשר יריעות. וז"ס "אתפשטו" ר"ל זה לתוך זה עד דמטי להאי אתר²⁷³⁸, ולא ירדה יותר. ואח"כ הביא אש ומים עלאין {צו ע"ב} מושפעים מחו"ג דאצילות, ומהם עשה הרקיע דעל גנתא גו האי רקיע אחרא הנ"ל בתוכו. ומכח סיבוב הרקיע שעל הארץ הזאת שהוא על הרקיע, ע"י מסבב ג"כ רקיע ג"ע תרין זמנין בכל יומא כנזכר פי' ויקהל (דר"י ע"א). ושיעור זה הרקיע מכוון נגד שיעור הגן ולא יותר. ובזה רקיע יש ד' גוונין, חורא בדרום, סומקא בצפון, ירוק במזרח, אוכס במערב. ובאלו הד' גוונין שבד' רוחות הרקיע יש ד' פתחין, ובכולין יש נהורין כפי אותן הגוונין, ונמשכין כל הד' נהורין מפתחא דאמצעיתא. ובתוך נהורין ההם באמצע כל א' וא'²⁷³⁹ יש אות א' גנוז שם. והם בחי' ד' חיות הקודש של אותו רקיע¹¹⁵⁸, שהם חו"ב²⁷⁴⁰ תו"מ שבדעת. והם אות ב' במזרח ולזמנין אתחזייתא אות א'²⁷⁴¹, ואות מ' בדרום ואות ג' במערב²⁷⁴² ואות נ' במערב. והם שרשי הד' חיות הנאחזין בדעת, הוא הרקיע הזה הנקרא רזא דאורייתא. ולפי שבמזרח כלול צפון ודרום, לכן כאשר גובר בו החסד נקרא רפאל, וכשינק מהדין נקרא בוא"ל, כנזכר פרשת תרומה (דף קמז ע"א), ובדרום מיכאל, ובצפון גבריאל, ובמערב נוריאל¹¹⁵⁹. ורקיע זה להיותו סוד הדעת נשרשים בו כל כ"ב אותיות התורה דוגמת יסוד תחתון. ומטל עליון הנמשך מג' מוחין דעתיקא לרישא דז"א, משם נמשך אל הדעת הזה בכ"ב אתון אלו, כי ג' מוחין הם סוד יה"ו מלא באלפין, כי כן הז"א בחינת אלפין והם גימ' ט"ל, ומשם יורד המזון אל הנשמות שבג"ע הארץ, כי התורה הוא המזון, והמצות הם הלבושים

- מאיר העץ -

¹¹⁵⁵ עי' תקונים ריש תיקון סא וכן הוא בפרקי דר"א פ' יג ודע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כג סימן ד' (לש"ו), וזה תמצית לשונו בדע"ה הוא רק שורש לרע.

¹¹⁵⁶ תרגום:

¹¹⁵⁷ ז"ל בשלימות:

תרגום:

¹¹⁵⁸ הד' יסודות ארמ"ע דעולם הזה הם גוף וכלים על הד' חיות דהעשיה הנזכר כאן והם נפש דעשיה (דע"ה ח"ב צ ע"א).

¹¹⁵⁹ פקודי רנד ע"א ועי' בראשית כו ע"ב ופנחס רכח ע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

והבן זה כמ"ש במקומו. ובה²⁷⁴³ הרקיע שהוא סוד הדעת, ממנו נמשך עמודא חדא, והוא סוד חוט השדרה היורד מן הדעת מבחי' יסוד שבו שהוא פתחא אמצעי²⁷⁴⁴, ונמשך עד קרקע הגן היא מלכות, ומשם עולין ויורדין הנשמות תדיר. ובו ג' גוונים קשת, כי היסוד קשת איקרי¹¹⁶⁰, הכלול מחג"ת, ג' גוונים אילין²⁷⁴⁵, וכפי שורש הנשמה עולה בא' מאותן הגוונים. ובעת הזווג שהוא בריש ירחא ובשבת, אז מתגלין ג' נהורין מחג"ת שבדעת, ונגלין להאיר בג' גוונים דבהוא²⁷⁴⁶ קשת שהוא העמוד. ואז עולין בו הנשמות בסוד מ"נ אל זה הרקיע דעת דנוקבא, ומשם מקבלים טפת מ"ד ומאירין ומתענגים שם, וזה השעשוע האמיתי הנזכר תמיד בזוהר. וז"ש פ' ויקהל (דף רי ע"ב) כמה דהאי נהר אתפריש ונפיק כו' הכי נמי מגו פתחא כו'¹¹⁶¹, ר"ל שכמו שהנהר שהוא בחי' יסוד התחתון הוא כולל כל ד' בחי', ולכן אתפרש לד' נהרין דגנתא, כן האי פתחא דאמצעי²⁷⁴⁶ הוא יסוד הדעת העליון שהוא הרקיע, גם הוא חד נהורא שם באמצע ומשם יפרד לד' נהורין בד' פתחין האחרות כנ"ל. כי זה העמוד הוא באמצעי²⁷⁴⁶ ויורד עד עץ החיים שגם הוא באמצע הגן, והוא בחי' הת"ת, ומתחת עץ החיים יוצא האי נהר שהוא היסוד. הרי שהנשמות נכנסין דרך האי נהר ומשם נכנסות תוך עץ החיים, ומשם עולין דרך האי עמודא לפתחא דאמצעי²⁷⁴⁶ עד העדן שהוא חכמה דנוקבא דעשיה. ואז סליק תמן מ"ן בסוד המחשבה ההוא, וכדין צדיק העליון דיצירה אריק בה מ"ד, והוא שעשוע דנשמתין. וז"ש (זהר שס ריא ע"א) כדין אלביש קנאה¹¹⁶² מנהורין דחד צדיק עילאה, כי יסוד דיצירה הוא נהורא²⁷⁴⁷ עילאה דאצילות כנודע דו"ס מקננן ביצירה (תיקו"ז כד ע"ב), והוא נהורא דצדיק עלאה מלביש קנאה וכו' להזדוג עמה.

מ"ב²⁷⁴⁸ החילוק שיש בין עולם הבא ובין לעתיד לבא¹¹⁶³ ששניהן באמא, אך יש בינה ותבונה. והתבונה היא נכנסת בבחינת מוחין גו רישא דז"א, ותבונה זו נקרא עולם הבא כנודע, שהנוקבא נקרא עולם. ואמנם עולם התבונה זו בא תמיד בסוד מוחין ונמשך אל רישא דז"א. וז"ש בספר הבהיר (אות קס)¹¹⁶⁴ שאלו תלמידיו מהו עולם הבא, א"ל עולם שכבר בא. פי' שכבר נמשך וכו' ברישא דז"א ותמיד נמשך וכו'. עולם²⁷⁴⁹ הבא, כתרגומו עלמא דאתי, ופי' דאתי תדיר ואתמשיך ברישא דז"א. אך בינה נקרא לעת"ל, שעדיין לא בא. אמנם עתידין לבא אח"כ, שאז יגדל מעלת ז"א ויהיה לו תמיד { צו ע"ג } מוחין דבינה²⁷⁵⁰ ולא מתבונה, וזהו ענין אמרם לעתיד לבא.

שער מג פרק ד

ענין ז' כוכבי לכת בספר נוף עץ חיים נוף ב'¹¹⁶⁵ פרשה ויצא ענין שמות בני יעקב ע"ש.

שער מד פרק א מ"ת²⁷⁵¹

השער הרביעי שער השמות ובו ז' פרקים

¹¹⁶⁶ דע כי האצילות הם י"ס ונחלקות בזה הסדר: ספי' ראשונה כתר והוא א"א, ספי' ב' וג' הם חו"ב ונקרא או"א, ו' ספירות אחרונות הם חג"ת נה"י הם הנקרא²⁷⁵² ז"א דכורא ומתחלקים ל"י ספירות שבו²⁷⁵³ כמ"ש בע"ה, ספירה י' היא מלכות הנקרא נוקבא דז"א, וגם היא מתחלקת ל"י ספירות שבה. (והענין, כי הנה אין בכלל²⁷⁵⁴ מי שיהיה בהם היכר פרצוף וחילוק פרטי איברים כמו אלו ה' ספירות שהם כח"ב תו"מ. ואף ע"פ שכל ספירה כלולה מי', נ"ל כי כמו שהזרוע של אדם עם היותו כלול מאברי הגוף ובתוכם²⁷⁵⁵ כולם, כנודע שיש בו וורידים הראש ושל לב וכבד ושל כל הגוף כנודע לרופאים שמקיזים דם ממנו לתועלת חולי כל הגוף, אבל הגובה²⁷⁵⁶ בזרוע הוא בחי' חסד, ועד"ז בכל ספירה וספירה. אבל בה' ספירות הנ"ל

- מאיר העץ -

1160

1161 ז"ל בשלימות:

תרגום:

1162 ויקהל ריא ע"א (לש"ו).מה נוסף?

1163 עי' שער הזווגים סוף פרק ה.

1164 מה הקשר בין הבהיר למש"כ בע"ח כאן בכלל?

1165 עי' ליקוטי תורה פרשת ויצא באריכות.

1166 עי' כל זה בשער הקלי' פרק ג' בסוף

מאיר העץ – ח"ה

יש פרצוף בכל אחד מהם, וכל פרטי איברים יש בכל א' מהם, כי כל הפרצוף מתגלה ומתבאר בכל אחד מהם, וכ"ז נק' אצילות.²⁷⁵⁷ והרי נתבאר ענין י"ס דאצילות.

ואח"כ מאלו הי"ס דאצילות האירו והוציאו ניצוצין¹¹⁶⁷²⁷⁵⁸ והם סוד החותם¹¹⁶⁸, והם נקרא י"ס דבריאה. וגם בעולם הבריאה יש בו י"ס הנחלקות לא"א ואו"א וזו"נ דבריאה ע"ד הנ"ל באצילות, רק שאלו הם חותם דאצילות אשר נתפשט ממנו²⁷⁵⁹. אח"כ מכח אלו י"ס דבריאה האירו והוציאו²⁷⁶⁰ ניצוצין והם הנקרא²⁷⁶¹ י"ס דיצירה, והם בחינת חותם ב' הנחתם מבריאה המתפשט ממנו. וגם הי"ס אלו נחלקין לא"א ואו"א וזו"נ דיצירה ע"ד הנ"ל. ואח"כ מכח אלו הי"ס דיצירה נחתמו י"ס דעשיה, והם חותם לאותן של יצירה, וגם בזה יש א"א ואו"א וזו"נ דעשיה ע"ד הנ"ל. והנה כל ספירה אלו הנ"ל כולם הם אלהות אחדות גמור מתחלת י"ס דאצילות¹¹⁶⁹ עד סוף י"ס דעשיה²⁷⁶².

אמנם צריך שתדע¹¹⁷⁰ כי בעולם הבריאה אור אותם הי"ס שבה הם נגלין ומאירין, להיות יותר עליונים מיצירה ועשיה, לכן הג"ר שבה הם מאירין ואין האור הז"ת ניכר ונחשב. ולכן אמרו בתקונים (כד ע"ב) ג' ספירות עלאין מקננן בבריאה¹¹⁷¹²⁷⁶³ שהם הנקרא²⁷⁶⁴ כורסיא כנודע. וזה שאנו אומרים שג"ר דבריאה מאירין, אינו רק על ג"ר דנוקבא¹¹⁷² דז"א דבריאה¹¹⁷³, כי גם היא כלולה מי"ס, כי כל הג' עולמות בי"ע הם דוגמת עולם האצילות כנ"ל. והענין הוא, כי כל הג' עולמות בי"ע הם חלקי אצילות¹¹⁷⁴ כי הם²⁷⁶⁵ חיילות המלכות¹¹⁷⁵, ואע"פ שאנו אומרים

- מאיר העץ -

¹¹⁶⁷ ויצאתם היה על ידי זווג דכלים החיצונים כמ"ש בפנימיות וחיצוניות דרוש י' והם הטיפין והניצוצין שאמר שם ע"ש (לש"ו). זה היה קודם החטא אבל אחר החטא ירדו המלכיות שלהם עצמן כמ"ש לקמן ע"ב (לש"ו).

¹¹⁶⁸ בהקדמת תיקונים דף ז ע"ב ועי' ספר הכללים [כלל יח] ענף ח' אות ז' (לש"ו), וזה תמצית לשונות: מהיכן נבראו בי"ע, אם חוץ ממה שנוגע לצורך הנשמות היו זר"ן אב"א? וגם למה זר"ן היו אב"א אחרי שנברר הכל, מאיפה יש חיצונים לפחד מהם? כללות העולם נתקן במעשה בראשית בגילוי דאור הגנוז, אבל שלימותם ותיקונם נעשה לכל אחד ביומו על ידי העשרה מאמרות שנבראו העולם. וכל הזווגים הפרטיים האלה הם אב"א, שהוא הפנים של חיצוניות הכלים, ומזווג זה נתקנו ונעשו בי"ע, וכדי לעשות זאת, חיצוניות הכלים דזר"ן דאצילות ירדו בהיכל הז' שהוא היכל קודש הקדשים דהבריאה, ונזדווגו שם פב"פ, ובפנים אין שליטה של חיצוניות ולכן אפשר להזדווג פב"פ, אבל בגלל שזה זיווג של חיצוניות הכלים, לכן הוא נקרא זיווג אב"א. והם כך, שהפנימיות דהכלים עשו את הי"ס דבריאה, והתיכונות דהכלים י"ס דיצירה, והחיצוניות מהי"ס דעשיה. אבל כל זה רק לפני מיעוט הירח, שאז האור היה גדול ומספיק הארת השאריות של כלים דאצילות לכל המצאיות דעולמות בי"ע, אבל אחרי המיעוט ירדו כל המלכיות של כל הג' כלים דכל הפרצופים ונכללו במלכות דנוק', ונעשו מאז נשמת בי"ע ועיקר פנימיותם.

¹¹⁶⁹ מיקום? – כל אלו הי"ס שאמר הנה הם עצמן הנר"נ שאמר בשער סדר אבי"ע פ"ו ד"ה עולם הבריאה כו' כו' והיחידה והחיה הם אשר אמר בשער כסא הכבוד פרק ד' בהמ"ב שם ג' אורות המתנוצצין מכח"ב דאצילות כו' כו' וכן הם עד"ז ביצירה ועשיה אלא שביצירה נעשה הרוח הנשמה בהמשך דז"א ובעשיה נעשים מהמסך דהנוק' וכן יש חילוק עוד כמ"ש בסדר אבי"ע פרק ג' ד"ה ומ"כ עי' בכל מקומות הנזכרים ותבין (לש"ו).

כאן כולם בבחי' נשמה דנשמה (דע"ה ח,א עח ע"א), והם בחי' אצילות שבבי"ע (כללים ח"א קה ע"ב), ומבחי' זו בא כל תיקון ובירור הב"ן (כללים ח"א קטע ב').

1170

¹¹⁷¹ אין הכוונה שהם לבדם מאירים אלא ע"י שהם מאירים אין אור הז"ת ניכר (דע"ה ח"ב קיח ע"ב)

¹¹⁷² ר"ל כי רק היא נשלמה בכל הראוי שהוא בהב' מקיפים ג"כ כמ"ש בסדר אבי"ע ספ"ג ע"ש ועיי' דע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סימן יב (לש"ו).

¹¹⁷³ כלומר הג"ר דנוק' דז"א דאצילות המתפשטים בבריאה (דע"ה ח"ב קיח ע"ב)

¹¹⁷⁴ עי' מ"ן ומ"ד סוף דרוש יד ועי' זהר ויחי דף רמ"ו סוף ע"א וריש ע"ב ועי' שעה"כ עו ע"ג (לש"ו).

¹¹⁷⁵ כל המציאות כולו הן בכלל והן בפרט הם כולם מכחות המלכות כמ"ש הרב בשער טנת"א (ריש פרק ג') ונקראו כולם בשם חיילות המלכות, כמ"ש בשער השמות (פרק א') כי הם צבאיה ומכחותיה. והנה הם כולם מבחי' גבורות, כי הם מהל"ב אלהים דמעשה בראשית¹¹⁷⁵, וכן שרשם הראשון אשר בעולם הנקודות הרי הם מהמלכיות דב"ן שהיו גבורות גדולים (דע"ה ח"א עט ע"ד). ד' פרצופים בכל עולם מהעולמות בי"ע, שהם בכללות עולם אחד עולם הנברא, והם עלמא דנוקבא וכמ"ש הרב במ"ן ומ"ד (סוף דרוש יד) ובשער השמות (פרק א) (דע"ה V ח"ב לא ע"ב).

ע' זוה"ק (ויחי רמו סע"א, ופ' בראשית כב ע"א, וכט ע"ב), כי הם כולם מהניצו"ק והשב"כ דהמלכות שנפלו בעולם התוהו, והם המ"ן שלה אשר נתבררו תמיד. ומאחר שהם ממנה, והם

מאיר העץ – ח"ה

שג"ר מקננא בכורסיא¹¹⁷⁶²⁷⁶⁶ (תיקו"ז כד ע"ב), ר"ל שהם הג"ר של הנוקבא דז"א של עולם הבריאה עצמה¹¹⁷⁷. ובעולם היצירה אין הג"ר של נוקבא דז"א דיצירה מתגלה¹¹⁷⁸ רק אור ו"ק שלה לבד הם מתגלים ומאירים בה ולא אור ג"ר שלה, וכן העשירית שבה אינה מתגלית מחמת רוב אור הו"ק שלה, וז"ש בתקונים (סם) ו' ספירות מקננן במטטרו"ן¹¹⁷⁹. ובעולם עשיה אין ט"ס ראשונות מתגלין כלל רק העשירית של נוקבא דז"א בלבד, וז"ס אמא תתאה מקננא באופן²⁷⁶⁷ ודו"ק, והרי נתבאר כללות אבי"ע.

ונתחיל לבאר י"ס דנוקבא דז"א בבחינת ד' עולמות אבי"ע. ודע, כי הנה הנוקבא דז"א דאצילות יש בה י"ס, ובכל ספירה יש ג' מדרגות: פנים, ואחור, ואמצעי. וכל אלו הם בחי' הגוף של נוקבא דז"א דאצילות¹¹⁸⁰, כי הם י' תוך י', וי' אחרים בתוכם, והם ג' לבושים כל אחד כלול מי'. והנה ג' {צו ע"ד} מדרגות אלו שאמרנו הם ל' שמות²⁷⁶⁸ שיש אל נוקבא דז"א שהם גוף שלה כמ"ש בע"ה²⁷⁶⁹. והנה אלו ג' מדרגות²⁷⁷⁰ הנ"ל הם מתלבשין בכי"ע (והענין הוא מיעוט הירח)²⁷⁷¹¹¹⁸¹. פי', כי כאשר נטרדה השכינה¹¹⁸² וירדה למטה להיות ראש לשועלים, שהם בג'

טבועים בעמקי מצולות ים רח"ל, הנה מתפשט ויורד תמיד אור השכינה עצמה ג"כ עמהם לשומרם שלא יאבדו ביניהם, והוא גלות השכינה, וכן שליטת עץ הדעת אשר עלה למעלה ראש ע"י כלילותם בשרשם כנ"ל, ושולטים החיצונים בשפעת אור הדעת היורד למטה, והוא גלות התורה, ולכן מתלבש התורה בהאי עלמא בלבושין וקליפין נוכראין שלא תואר להם ולא הדר להם (דע"ה ח"ב קנ"ג ע"ב).

אך כשיש זכות גדול, הנה נכלל הבריאה עם האצילות באחדות גמור, כי כל עולמות בי"ע הם חיילות המלכות וצבאיה וכמ"ש הרב בשער השמות (פרק א), וכשיש זכות הם נכללים זב"ז, וזה עיקר שמא שלים, כי מתפשטת המלכות בבריאה ואז נקראת אלה"ם, וכמ"ש בזוה"ק (בראשית כ ע"א). ונקרא אז האצילות עם הבריאה בשם שמא שלים שהוא הו"ה אלה"ם (ביאורי סח"א עט ע"ד).

¹¹⁷⁶ ע"י גרסאות, ולא על הא"א ואו"א גופא דאצילות (דע"ה ח"ב קיח ע"ב).

¹¹⁷⁷ עצמה פירושו – על נוק דז"א (דע"ה ח"ב קיח ע"ב).

בזה יובן לנו דברי הרב בשער השמות (פרק א) וכן בספר שער הקדמות (דף מ ע"ג) שאמר שם זה לשונו, אמנם צריך שתדע כי בעולם הבריאה אור הי' ספי' שבה הם נגלין ומאירין, כי עולם הבריאה הוא יותר עליון מהיצירה והעשיה, לכן הג"ר שבה הם מאירין ואין אור הז"ת ניכר ונחשב, ולכן אמרו בתיקונים ג' ספירן עלאין מקננן בבריאה. ואין הכוונה שהם לבדם מאירים, אלא ע"י שהם מאירים אין אור הז"ת ניכר. ודע כי אלו הג' ראשונות שאמרו, שהם מאירים ומקננים בבריאה, אינו מדבר אלא רק על הג' ראשונות של הי' ספי' דנוק' דז"א שבבריאה, [והכוונה הוא לפי דברינו על הג"ר דנוק' דז"א דאצילות המתפשטים בבריאה (דע"ה ח,ב קיח ע"ב)].

¹¹⁷⁸ כלומר הג"ר של נוק' דאצילות המתפשט ביצירה עם חלקי האמצעית דהכלים שבה (דע"ה ח"ב קיח ע"ב).

¹¹⁷⁹ כלומר הו' ספירות דנוק' דאצילות המאירים ביצירה ואור המלכות אינו ניכר מחמת אור הו"ק הג"ר אינו מאירים ומתגלים כלל (דע"ה ח"ב קיח ע"ב).

¹¹⁸⁰ הנה"מ [דא"ק] הרי הם כלול מאורות וכלים, ובהאורות היה כלול כל הכחות וכל השרשים להאורות דהאצילות, ובהכלים שלהם היה כלול כל הכחות והשרשים להכלים דהאצילות, וכן היה כלול בהם כל הכחות והשרשים להאורות דהבי"ע כי מהכלים דאצילות נעשה אורות ונשמות לבי"ע (דע"ה ח"א מא ע"ב). היותר חיצון של העליון הוא מעולה יותר מהפנימי דהתחתון, ובפרט מעולם לעולם, הנה נעשה מהגוף וכלי העליון האור והנשמה דהתחתון (דע"ה ח"א סד ע"א).

העולמות בי"ע הנה נעשה כל עיקרם מהכלים דאצילות, וא"כ הרי נמצא כי תיכף בהתפשטות הראשון אשר להאצילות, שהוא שורש הראשון אליו, הנה נתהווה אז ג"כ רמז ורושם גם להעולמות בי"ע, כי הרי אותו העביות אשר נעשה בו, שהוא לצורך {כה ע"ב} הכלים דהאצילות, הרי הם שורש להבי"ע (כללים ח"א כה ע"א).

¹¹⁸¹ ע"י דע"ה ח"ב קיב ע"ג: וכן עד"ז ירדו ג"כ הג' בחי' כלים פנימי תיכון חיצון מא"א ואו"א דאצילות לבחי' נשמה לא"א ואו"א דבי"ע, אשר ממציות הבי"ע, וכמ"ש בשער השמות (פרקים א ב) ובשער הקדמות (דף עח ע"ג) ע"ש. אמנם כל מה שירדו מכל אלו הג' בחי' שאמרנו, היו רק המלכיות לבד, וכמ"ש בשער מוחין דצלם (סוף פרק ה). וכן ענין הירידה הזה, הנה היה נעשה רק מעת קטרוג הירח, שהוא ביום ד' דמעשה {קיב ע"ד} בראשית, אבל קודם הקטרוג הנה לא ירדו כל אלו המלכיות דהי' כלים של הה' פרצופים הנז', אלא היה הנשמה דהעולמות בי"ע רק מהתנוצצות הארתם לבד. והיינו, כי מהתנוצצות הי' ספי' הכלליים דאצילות הכוללים א"א ואו"א זר"ן דאצילות, האיר ונתפשט ונעשה הי' ספי' דבריאה שהם א"א ואו"א זר"ן דבריאה, והם כחותם הנחתם מהי' ספי' דהאצילות¹¹⁸¹. ומהתנוצצות הי' ספי' דבריאה, נתפשט ונעשה הי' ספי' דיצירה, והם חותם ב' הנחתם מהי' ספי' דבריאה. ומהתנוצצות הי' ספי' דיצירה נתפשט ונעשה הי' ספי'

מאיר העץ – ח"ה

עולמות אלו הנקרא בי"ע, הנה הלבוש הפנימי שהם י"ס הפנימי²⁷⁷² של נוקבא דז"א דאצילות, הם ירדו ונכנסו ונתלבשו תוך י"ס הבריאה והיו נשמה להם²⁷⁷³ לי"ס דנוקבא דבריאה, וי"ס אמצעים שלה ירדו ונתלבשו תוך י"ס דנוקבא דז"א דיצירה, ולבוש החיצון שהם י"ס אחר שלה ירדו ונתלבשו תוך י"ס דנוקבא דעשיה והיו נשמה להם. ואח"כ יש בחי' רוחין ונפשי²⁷⁷⁴ כמ"ש בע"ה.

ועתה נבאר ענין נר"ן של הנוקבא דז"א דאצילות. כי הנה י' הוי"ת הם כדאיתא בתקונים (קנא ע"א) הוי"ה בקמץ בכתר, הוי"ה בפתח בחכמה כו', והוי"ה עשירית בלי ניקוד היא בנוקבא דז"א דאצילות, והוי"ה הזאת היא נשמה של כל אלו הל'. כיצד, הרי ל' הנ"ל הם ג' לבושי²⁷⁷⁵ שלה, והם הנקרא גוף דנוקבא דז"א, והוי"ה שהוא בלתי נקוד הנה ה' אחרונה שבה מתלבשת תוך²⁷⁷⁶ הי"ס הנקרא אחר, ואות ה' זו נקרא נפש דנוקבא, ואות ו' נכנס²⁷⁷⁷ תוך י"ס אמצעי שלה, ונקרא רוח דנוקבא, ואות ה' ראשונה נכנס²⁷⁷⁸ תוך הי"ס פנימית שלה, ואות זו נקרא נשמת הנוקבא. כי כמו שהנר"ן הם הם המתלבשים במוח לב וכבד, כן ג' אותיות הוי"ה אלו הם נר"ן שלה²⁷⁷⁹, ומתלבשי²⁷⁷⁹ כל א' מהם במלבוש א' כנ"ל, ואות י' הוא בפנים מכולם, והיא נקרא נשמה לנשמה של הנוקבא.

ודע כי כל אות ואות מאלו ד' אותיות הוי"ה הנ"ל מתחלק לי', ואלו הם בחי' אותן ד' אותיות הנזכר בזוהר פרשה תצוה (קפ ע"א) ופרשת בראשית (זו"ד ע"א) בכת"י, בסוד אותם הסמכין¹¹⁸³ שיש לכל אות ואות מאלו הד' והבן זה וזכרהו. ואלו היו²⁷⁸⁰ סמכין²⁷⁸¹ שיש לכל אות

דהעשיה, והם חותם ג' הנחתם מהי' ספי' דהיצירה. ואלו הג' חותמים, הנה הם ג"כ משורש הג' בחי' כלים, פנימי תיכון חיצון דהי' ספי' דהאצילות, אלא שקודם הקטרוג לא ירדו הם עצמם אלא רק מהתנוצצות אורם לבד.

המלכות היא כלולה מעשר, והנה נתפשטו אותן העשר בכל קומת ז"א דבריאה, והם הם הי' ספי' דאלהות שבו, שהם מחלק פנימיות הכלים דז"א דאצילות (דע"ה ח"ב קיח עא). עי' כללים ח"א קד ע"א: והנה ענין ירידת אותן החיצוניות דהכלים שאמרנו, הנה הוא מאותו הענין ג"כ אשר אמר הרב בשער השמות (פרקים א ב) כי מהג' כלים חיצון תיכון פנימי דכל פרצופי האצילות הנה נעשו העולמות בי"ע. אמנם הם נמשכים כולם ע"י הזו"ן ע"י הזווג שלהם, כי בטיפת הזווג דמ"ד ומ"ן שלהם, הנה ממשיכים מלמעלה למעלה שהוא מכל פרצופי העליונים כולם ונכללו כולם בהם. ???

והנה כל בחי' אלהות שבהעולמות בי"ע שהוא הנשמה הפנימיות שבהם הנה הוא מהכלים דהאצילות וכמ"ש הרב בשער השמות פ' א' ב' כי מהכלים דהאצילות הנה נעשה הנשמה הכללית דהבי"ע שהוא הוא האלהות שבהם המהוה אותם ומקיים אותם ומנהיגם והנה ישנם בהעולמות בי"ע ג' בחי' היינו הנשמה הכללית הפנימיות שהיא אלהות והוא מהכלים דהאצילות כנז' בחי' ב' הוא הרוח והנפש הכללים שבהם שהם אינם אלהות כי הם נבראים נוצרים נעשים והם נפרדים ג' הוא הכלים שלהם שהם גופות ולבושים והנה אלו הג' בחי' שבכל עולם הגם שהם מהלבשים זה תוך זה (כללים ח"ב קכז ע"א)

¹¹⁸² ר"ל כי עי"ז הנה ירדו הם עצמם כמ"ש לקמן פרק ב' אבל אלולא זה לא היה יורד רק הארתם (והעיקר הוא כי אלולא החטא הרי היה מספיק כל אלו החותמי דהי' ספירות שאמר לעיל פרק זה וכן"ל בגליון עמוד א' אות א' ע"ש הערה 1169) וכמ"ש בכסא הכבוד סוף פרק א' ושם ספ"ה אמנם מה שירדו היו רק המלכיות עי' מוחין דצלם סוף פרק ה' ומיעוט הירח ריש פרק א' (לש"ו).

¹¹⁸³ ועכ"פ הוא כי הנה נתבאר לנו כי ירידתה בעת המיעוט, הנה הוא רק המלכות דהבין] אלא שהוא ביחוד המ"ה עכ"פ כנז'], ורק הכתר דהמלכות, ונסתלקה ממנה הט' עליונים והט' אחרונים, והם נסתלקו ועלו למעלה, ור"ל שנסתלקו ממנה ועלו בז"א, והכתר עצמו הרי הוא כלול מ', ונשאר הכתר שבו אחוז בעטרת היסוד דז"א, והט' אחרונים דאותו הכתר ירדו בהעולמות בי"ע, וירדו הם עם התשעה סמכין שלהם (המבואר בזוה"ק ריש פ' תצוה קפ ע"א) ג"כ. אמנם אלו הט' נעשו שם לי', וירדו הי' פנימים עם הי' סמכין לבריאה, והי' תיכונים ליצירה, והי' חיצונים לעשיה. וכ"ז הנה הוא רק מהמלכות דהנוק' אשר בכל א' מהששה פרצופים הנ"ל. אך עיקר הנוק' עצמה הנה היא נשארת בבניינה באצילות לעולם, [וכמו שמבואר במוחין דצלם (סוף פרק ה) כי גם מהנוק' לא ירד בעת המיעוט רק המלכות שבה לבד, וכן הרי מבואר בשער מיעוט הירח (פרק ב) שגם אחר החטא הנה היא עמדה לעולם בבניינה באצילות] בהבחי' הב' מהז' בחי' שאמר שם (פרק א). וע"ש בהגהה הובא מדברי הרח"ו ז"ל בשער הקדמות מה שטרח בזה¹¹⁸³, אך לפי דברינו הרי הוא ניחא בפשיטות, כי מציאותה באצילות היא לעולם לא פחות מהבחי' הב', והוא היותה פרצוף גמור בי' ספי' באחורי ז"א מכנגד החזה ולמטה בלתי הארת ה' ראשונות שלו, ומציאותה הזו לא יחסר ממנה לעולם, והוא מה שיסדו (עלינו לשבח) ושכינת עוזו בגבהי מרומים וכן"ל. אך מה שאמר בענין היותה למטה מהיסוד שלו, שהוא הבחי' הא', הנה כ"ז הוא רק על המלכות שלה, ועל

מאיר העץ – ח"ה

ואות מאלו הד' (הם מתחלקין ביי"ס שבכל לבוש ולבוש מאלו הג' לבושים דנוקבא דז"א. ודע כי אלו י' סמכין הנ"ל)²⁷⁸² הם מתלבשים ביי"ס דנוקבא²⁷⁸³ שבכל עולם מג' עולמות ביי"ע כנ"ל. והנה אע"פ שאמרנו כי ג' אותיות הו"ה הם נר"נ²⁷⁸⁴, הנה הם רק בבחי' נר"ן אל הנוקבא דז"א עצמה אשר באצילות, אמנם בבחי' ביי"ע כבר ביארנו לעיל כי אותן הל' ספי' של נוקבא דאצילות הם מתחלקים בתוכם²⁷⁸⁵ ונעשית בחי' נשמה ממש להם. ומכאן ואילך, ר"ל מבחי' נשמה שיש בבי"ע, משם ואילך אינם בחי' אלהות רק בסוד (בראשית ב' י') ומשם יפרד והיה לד' ראשים, ונקרא פירוד²⁷⁸⁶¹¹⁸⁴, ר"ל כי יש ג"כ בחי' רוח בבי"ע וכן בחי' נפש וכן בבחי' המלבושים ג"כ כמ"ש בע"ה. נמצא כי חלקי הנשמה שיש בבי"ע הן אלהות, אך מבחינת רוח ואילך הוא בחינת עולם הפירוד, בין בכריאה בין ביצירה בין בעשיה.

ודע כי אותן הרוחין הנזכר בז' היכלות פרשה פקודי, אשר שם בכל היכל והיכל יש חד רוחא הם בחי' הרוחין שיש בכריאה, ועוד יש בחי' נפשין ובחי' מלבושים, וכן ביצירה ועשיה. אמנם אותן שבפרשה פקודי הם בחי' רוחין²⁷⁸⁷ של בריאה, ועיין פ' משפטים (נ"א בראשית²⁷⁸⁸) (בראשית דף כג ע"ב ובדף מ ע"א). והנה כל הנ"ל הוא בענין נוקבא דז"א דאבי"ע.

(והנה כמו שיש כל בחי' אלו בנוקבא דז"א כנ"ל, כן יש כל בחי' אלו בא"א ובאו"א ובז"א, כי הם מתפשטים בד' עולמות אבי"ע עד"ז שנתבאר בנוקבא. ואמנם לא זכיתי לשמוע רק בחי' זו"ן לבד, ונבאר עתה ענין בחי' אלו בז"א דאצילות. הנה הנוקבא יש לה ג' לבושין הנקרא גופא דילה וכל לבוש כולל י"ס כנ"ל, אבל הז"א אין בכל לבוש מאלו ג' לבושים שבו רק ט"ס לבד כי המלכות היא משלים אותו לי"ס, וזכור כלל זה, א"כ נמצא כי אין גופא דז"א רק ג' לבושים וכל אחד כלול מט"ס שהם בין הכל כ"ז מדרגות. ובדרך שביארנו איך שמתחלקין ומתלבשים אותן ל' מדרגות דנוקבא, י"ס פנימית בבחי' נשמה לי"ס דמלכות דבריאה, וי"ס אמצעית בבחינת נשמה לי"ס דנוקבא דיצירה, וי"ס דאחור בבחי' נשמה לי"ס דנוקבא דעשיה, כן עד"ז ט"ס פנימים דז"א דאצ"י {צז ע"א} מתלבשין בבחי' נשמה לט"ס דז"א דבריאה, וט"ס אמצעית בבחי' נשמה לט"ס דז"א דיצירה, וט"ס דאחור בבחי' נשמה לט"ס דז"א דעשיה, וכ"ז בבחי' נשמה. ואח"כ יש בחי' רוחין ונפשין ולבושים בז"א דבי"ע. וכבר נת"ל כי הנשמות בלבד הם בחי' אלהות, אך מרוח ואילך הם עולם הפירוד.

והנה ענין נשמה לנשמה ונר"ן של אלו לבושים הנ"ל שהם גופא דז"א הנה הם אותן הט' הויות אחרות הנ"ל שהזכירו בתקונים (דף קנא ע"א), הו"ה ראשונה בכתר ז"א בניקוד קמץ, הו"ה ב' בחכמה ז"א בפתח כו'. וזה עניינם: כתר של ז"א, שלו הו"ה בניקוד קמץ כולו. י' שבה בניקוד קמץ הוא נשמה לנשמה תוך הכל, ה' ראשונה בקמץ הוא נשמה תוך לבושי הפנימי של כתר, ו' נקוד בקמץ הוא רוח תוך הלבוש אמצעי של כתר, ה' אחרונה נקוד בקמץ הוא נפש תוך לבוש חיצון של כתר. ועד"ז הו"ה ב' כולו בפתח בחכמה דז"א, והו"ה כולו בצירי בכינה דז"א, ודעת ז"א בחולם צירי קמץ צירי¹¹⁸⁵, והוא שם המפורש הנזכר בכ"מ, ומתחלק ג"כ ע"ד הנ"ל. והו"ה בסגול בחסד, הו"ה בשבא בגבורה, הו"ה בחולם בת"ת, הו"ה בחירק בנצח, הו"ה בקבוץ בהוד, והו"ה בשורק בוא"ו ביסוד, כי כבר ביארנו כי המל' משלמת לי"ס.²⁷⁸⁹ ועוד נבאר בע"ה בחי' ז"א ובחי' אמא ובחי' אבא וא"א של אבי"ע כי הם ג"כ ע"ד הנ"ל ממש בנוקבא, שכל אחד מהם מתלבשת בבי"ע ע"ד הנ"ל ממש.

גם דע כי לג' בחי' שיש בז"א דאצילות שהם נחלקים לכ"ז²⁷⁹⁰ בחי', שהם פנימי אמצעי אחור כנ"ל, הנה לכל ט'²⁷⁹¹ בחי' שיש בכל אחד משלשתן יש ט' מקיפים כנודע אצלינו בהקדמה אמיתית, שכל בחינת אורות עליונים יש בהם בחי' או"פ ואו"מ. נמצא כי בט' בחי' דאחור דז"א

הכתר דהמלכות שהוא שרשה הראשון, הנה הוא היורד בעת המיעוט למטה מהיסוד, והט' אחרונים שבו יורדים אז לבי"ע כנז'. אבל שלא בעת המיעוט הנה הוא נכלל בהנוק', כי הוא המלכות שלה, והוא רק חלק ממנה עצמה, אך עצמותה גופה היא לעולם אינה חסרה מהבחי' הב'. וכל הבחי' הא' שאמר שם, הוא רק על המלכות שבה, ועל הכתר דהמלכות שהוא שרשה הראשון, הנה הוא היורד בעת המיעוט, ושלא בעת המיעוט הוא עולה ונכלל בה ג"כ. והטעם מה שהמיעוט דבחי' הא', שהוא המיעוט היותר גרוע הוא רק בו, הוא משום שהרי הוא מעולם הנקודות אשר חזרו אח"כ לתוהו, ובסיבתה הוא כל המיעוט והפגם כנודע. לכן נעשה הירידה והמיעוט היותר גרוע רק בו, ר"ל בהמלכות דהב"ן ובהכתר דהמלכות וכנז' (דע"ה ח"ב קיד ע"ד).
1184 עי' זהר בראשית כב ע"א ז"ל:

תרגום:

1185

מאיר העץ – ח"ה

יש ט' בחי' מקיפים, וכן בט' בחי' אמצעית יש ט' מקיפים, וכן בט' בחי' פנימים יש ט' מקיפים. נמצא כי בג' בחי' של או"פ של כתר דז"א יש ג' מקיפים, וכן בכל ספי' מט"ס דז"א.

גם דע כי כמו שביארנו שבבחי' או"פ יש שם הוי"ה אשר מתחלק לבחי' נשמה לנשמה ונר"ן בג' בחי' שבכל ספירה וספירה מי"ס דז"א, כך יש בג' מקיפים שבכל ספירה וספירה מהם יש שם אהי"ה בכל אחד מנוקד ע"ד הנ"ל, כיצד: א' מבחוץ על כולם מקיף על כולם והיא נקודה בקמץ בספירה כתר של ז"א, והיא נשמה לנשמה שלה, ואח"כ בתוכם יש ה' קמוצה, והיא מקפת לבחי' חיצונית של כתר דז"א ונקרא נשמה שלה, ואח"כ אות י' קמוצה והיא בחי' רוח למקיף של בחי' אמצעי שלה, ואח"כ ה' אחרונה קמוצה נפש למקיף בבחי' פנימי. וכן עד"ז אהי"ה כולו פתח בחכמה דז"א, ואהי"ה בצירי בבניה דז"א, וכן עד"ז כפי הסדר הנזכר בתקונים (תיקון ע' קנא ע"א) בענין עשרה היות וכמ"ש בע"ה, והם קמץ בכתר, פתח בחכמה, צירי בבניה כו', שורק ביסוד, הוי"ה או אהי"ה בלי ניקוד במלכות.

גם ענין זה הנ"ל במקיפי נוקבא דז"א, כי שם יש ל' לכושים, ויש בהם הוי"ה א' בלתי נקוד מתחלקת בסוד נשמה בכל ל' בחי' הנ"ל, וכן בענין המקיפים שלה הם ל' ²⁷⁹², גם יש שם אהיה בלי ניקוד, א' של אהי"ה בלי נקוד ²⁷⁹³ הוא נשמה לנשמה מחוץ לכולם, ואות ה' נשמה ל' מקיפים חיצוניים, ואות י' רוח ל' מקיפים אמצעים, ואות ה' אחרונה נפש ל' מקיפים פנימיות (נ"א חיצוניות ²⁷⁹⁴).

(והענין הוא, כי מקיפים הם היפך הפנימים, כי הפנימים מי שהוא יותר עליון הוא פנימי מכולם, ובמקיפים היותר עליון הוא החצון מכולם וזכור זה. ובפנימים הם יותר זכים {צז ע"ב} וגדולים מן אמצעים, ואמצעים זכים מן האחור, ובמקיפים להיפך כי היותר חצון הוא יותר גדול הערך, כנודע כי או"מ גדול מאו"פ, אבל מקיף החצון הוא גדול מהמקיף שבפנים ממנו והבן זה. גם מקיפים אלו יש להם נר"ן, וגם הם בסוד מקיפים היפך הפנימים, כי שם הנפש בכלים חצונים, ורוח באמצעים כו', וכאן הוא להיפך, כי הנפש הוא במקיף ²⁷⁹⁵ פנימים ²⁷⁹⁶, ורוח במקיף אמצעי, ונשמה במקיף חיצון, וחיה חוץ מכולם, ויחידה חוץ לכולן. ועד"ז בנוקבא דז"א דאצילות, ושלשתן הם חוץ מג' בחי' של הכלים הנ"ל. וגם יש להם בחי' אור מקיף לזו"נ ביחד כמ"ש, ואע"פ שאמרנו ל' כלים ול' מקיפים, וי' אורות עצמות פנימים וי' אורות מקיפים כו', אמנם הענין כי בז"א אינו י' רק עם הנוקבא, אך ז"א בעצמו יש לו כ"ז כלים וכ"ז מקיפים, וט' אורות פנימים וט' אורות מקיפים. אך המלכות יש לה ל' כלים כנ"ל, אבל בכלים יש היות ושמות אלקים, ויש עוד מיני שמות הרבה כו' ויש שם ק"ך צרופי אלקים.)

שער מד פרק ב מ"ב ²⁷⁹⁷

והנה עתה נבאר פרטיות זעיר ונוקבא דאצילות, ואחר כך נבאר שאר עולמות, אבי"ע ²⁷⁹⁸. הנה זעיר אנפין שבאצילות יש בו י' ספירות פרטיות, ובכל אחד יש בו ג' בחי' כלים, חיצון אמצעי ופנימי, הרי הם ל' כלים, י' פנימית תוך י' אמצעית תוך י' חיצונית ²⁷⁹⁹. ובתוכם בחי' חיות העצמות שהם הנשמה שלהם, ונתחלק לנרנח"י. והנפש מתלבשת בנה"י דאו"א בבחי' החיצונית בתוך י"ס דכלים הנקרא אחור, והרוח מתלבשת בנה"י דאו"א האמצעיים תוך הי"ס דכלים אמצעים, והנשמה מתלבשת בנה"י דאו"א הפנימיים ²⁸⁰⁰ תוך י"ס דכלים פנימים, ובתוכם נשמה לנשמה היא חיה, ובתוכם היא יחידה. ובחי' העצמות הם י' היות מנוקדות קמץ ופתח הנזכר בתקונים, כל הויה בספירה א' די"ס דז"א, ה' אחרונה שלה מתלבש בכלי דאחור, וי' בכלי אמצעי, ה' בכלי פנימי, י' תוך כולן, וקוץ י' הם תוך כולם. וג' כלים אלו הם דמיון מוח לב כבד שהם משכן לנר"ן.

והנוקבא דז"א גם בה י"ס ²⁸⁰¹ ל' כלים, ובתוכם עצמות נר"ן כו', אלא שאינו כמו הז"א שיש בו הוי"ה א' בכל ג' כלים שיש בכל ספירה וספירה שבו, רק בנוקבא אין בה עצמות, רק הוי"ה א' כוללת כל הי"ס שלה, ואין בה ניקוד כלל. וה' אחרונה היא נפש לכל י' כלים דאחור, וי' הוא רוח מתלבש תוך י' כלים אמצעים, ה' ²⁸⁰² היא נשמה מתלבשת בי"ס כלים פנימיים שבה, י' חיה תוך כולן, קוץ י' היא יחידה תוך כולן. וכל אות מאלו נחלקת ל' סמכין הנזכר פרשה תצוה (ק"ע ע"א), שכל הוי"ה היא עיקר וכל אותן ²⁸⁰³ סמכין כולם הם בזאת הוי"ה ²⁸⁰⁴ שהוא עצמות דנוקבא דז"א דאצילות.

מאיר העץ – ח"ה

אמנם א"א ואו"א גם הם ע"ד הנ"ל בודאי, אלא שלא קבלתי ממורי זלה"ה אם יש בכל א' מהם ל' כלים או כ' ע"ד הנזכר במ"א (לקמן פרק 1186), לפי שאין באו"א בדעת שלהם רק ב' כלים לכל א', ועד"ז יהיה בכל י"ס דא"א וכן באו"א וצ"ע.

אמנם עולם הבריאה הוא ע"ד עולם האצילות, וגם שם לא קבלתי ענין א"א ואו"א רק זו"ן דבריאה לבד. והנה נוקבא דז"א דאבי"ע²⁸⁰⁵ הוא ל' כלים אחרים, ובתוכם העצמות והנשמה שלהם בסוד נר"ן. אמנם הנפש שלהם המתלבש ב' כלים²⁸⁰⁶ דאחוריים הם ענין אותן²⁸⁰⁷ החיות הנזכר פ' פקודי (דף רמו ע"א) וז"ל: כיון דאתבסמו רוחא ברוחא ואתכלילו כחדא, כדין נפיק חד נהורא²⁸⁰⁸ דסלקא ונחתא ואתי²⁸⁰⁹ על ד' שורין {צז ע"ג} ד' אופנים²⁸¹⁰, ואיהו²⁸¹¹ חיותא דשליט עלייהו ואיקרי בזק, האי בזק נהיר²⁸¹² ושלטא על כל אילין אופנים כו'¹¹⁸⁷²⁸¹³. אך ההיכלות עצמן והאופנים ומלאכים²⁸¹⁴ כולם הם בחי' י' כלים, והרוח שלהם המתלבש ב' כלים אמצעים, הם ענין רוחין הנ"ל שבכל חד וחד יש בו חד רוחא²⁸¹⁵, וכן בכל היכל והיכל.

והנה הג' כלים דאחור שהם בחי' נפש, וגם על הרוח שלהן, עליהן נאמר (בראשית ב' ו') ומשם יפרד ואינם בחי' אלהות, רק מן נשמה¹¹⁸⁸ חיה ויחידה אשר שם בבי"ע אלו הם בחי' אלהות גמור ואינם מכלל עולם הפירוד. והטעם הוא כמ"ש, כי כשנתמעטה הירח היא נוקבא דז"א דאצילות ונטרדה, והיתה ראש לשועלים שהם עולמות ב"ע, ירדו י' כלים פנימים שלהם עצמם בבריאה תוך י' כלים²⁸¹⁶ דנוקבא דז"א דבריאה, והיה שם בבחי' נשמה להם, לכן מן הנשמה ולמעלה נקרא אלהות גמור בבריאה, אך החיה ויחידה אשר שם לא קבלתי¹¹⁸⁹.

ודע, כי אות ה' ראשונה דהוי"ה עצמות נקבה דז"א הנחלקת ל' סמכין כנ"ל, גם הם מתלבשין למטה תוך הנשמה (נ"א למטה בעולם הבריאה הנשמה)²⁸¹⁷ שהם י' כלים פנימים הנ"ל דנוקבא דז"א דאצילות. גם זעיר אנפין דבריאה²⁸¹⁸ הוא כך, כי יש בו ל' כלים, והנפש תוך י' דאחוריים, ורוח תוך הו"ד כלים²⁸¹⁹ אמצעי, וכ"ז עולם הפירוד. ואח"כ הנשמה היא בחי' י' כלים פנימים דז"א דאצילות והוא כאן נשמה ממש ל' כלים פנימים דז"א דבריאה, ונשמה זו אלהות גמור, משא"כ נפש רוח²⁸²⁰. ועד"ז ג"כ מתלבשים בחינת או"א וא"א דאצילות, כלים שלהם הפנימים²⁸²¹ בבריאה בבחינותיהן {צז ע"ד} שהם או"א וא"א, ויהיו בחי' נשמה להם. ועולם היצירה עד"ז ממש, אלא ש' כלים אמצעים דז"א דאצילות נעשים נשמה ממש ומתלבשים תוך י' כלים פנימים דז"א דיצירה, ויהיו נשמה ואלהות ממש שם, אך מהרוחין ולמטה הם עולם הפירוד. וכן י' כלים אמצעים דנוקבא דאצילות ירדו ונתלבשו תוך י' כלים פנימים דנוקבא דיצירה נעשין נשמה ואלהות להם ממש, אך מהרוחין ולמטה הם עולם הפירוד. ואות ו' דהוי"ה עצמות נוקבא דאצילות הנחלק ל' סמכין גם הם מתלבשים תוך י' כלים אמצעים שלהם הנעשים נשמה בנוקבא דיצירה, ועד"ז ג"כ מתלבשים כלים דא"א ודאו"א דאצילות בבחינותיהן שביצירה. ועולם העשיה ג"כ ע"ד הנ"ל, אלא ש' כלים דאחור דז"א דאצילות מתלבשים ב' כלים פנימים דז"א דעשיה ונעשים נשמה אלהות ממש, ומהרוח ואילך עולם הפירוד. וכן י' כלים דאחור דנוקבא דאצילות ירדו ונתלבשו תוך י' כלים פנימים דנוקבא דעשיה ונעשים נשמה ואלהות ממש. ומהרוח ואילך²⁸²² עולם הפירוד. ואות ה' אחרונה דהוי"ה עצמות נוקבא דאצילות הנחלק ל' סמכין כנ"ל, גם הם מתלבשים תוך י' כלים דאחור שלהם הנעשים נשמה ל' כלים דעשיה. ועד"ז מתלבשים ג"כ כלים דא"א ודאו"א דאצילות בבחינותיהן שבעשיה.²⁸²³

שער מד פרק ג מ"ת²⁸²⁴

- מאיר העץ -

¹¹⁸⁶ לט"ן

¹¹⁸⁷ תרגום:.

¹¹⁸⁸ אמנם הוא כי מאחר אשר זכו העולמות ב"ע לנשמה חיה יחידה הרי בודאי הוא ומכש"כ הוא שזכו לנפש רוח מאצילות ג"כ וע"ד שאמרו בפרשת משפטים צד ע"ב זכה יתיר יהבין ליה נשפא דאצילות זכה יתיר יהבין ליה רוחא דאצילות כו' זכה יתיר יהבין ליה נשמתא כו' וא"כ הרי מאחר שזכו כאן לנשמתא מכש"כ הוא שיש להם רוחא ונשפא דאצילות ג"כ אך הוא הדבר שאמרנו לקמן דף צט ע"ד הערה &, כי יש להם באמת נפש ורוח דאצילות אשר הם ג"כ אלהות וכמו שכתבנו שם וכן לעיל צו ע"ג הערה 1169.

¹¹⁸⁹ הנה באמת קבל גם אותם היטב והוא מ"ש בשער כסא הכבוד ספ"ד בהמ"ב ג' אורות מתנוצצין מכח"ב דאצילות ומתלבשין בג"ר שבכל פרצוף ופרצוף מה' פרצופים דבריאה כו' כו' ע"ש והרי הוא מפורש החיה והיחידה ג"כ (לט"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ואתחיל לבאר ענין ז"א דאצילות בעשר ספירות שבו בבחי' או"פ ואור מקיף²⁸²⁵.
{ צח ע"א } הכתר של ז"א. החיצון²⁸²⁶: יו"ד, יו"ד ה"י, יו"ד ה"י וי"ו, יו"ד ה"י וי"ו
ה"א, גימטריא קע"ה²⁸²⁷. האמצעי: יו"ד ה"י וי"ו ה"א, ס"ג. הפנימי: אל"ף ה"י וי"ד ה"י,
קס"א¹¹⁹⁰.

חכמה. החיצון²⁸²⁸: יו"ד ה"א וא"ו ה"א, מ"ה. האמצעי: י' י"ה יה"ו יהו"ה, ע"ב.
הפנימי: יו"ד ה"י וא"ו ה"א, נ"ד.

הבינה. החיצון²⁸²⁹: אהי"ה, כ"א. אמצעי: אל"ף ה"א יו"ד ה"א, קמ"ג. הפנימי: אל"ף,
אל"ף ה"א, אל"ף ה"א יו"ד, אל"ף ה"א יו"ד ה"א, תק"ח.
הדעת. חיצון²⁸³⁰: יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה, ב"ן. האמצעי: יו"ד ה"י וא"ו ה"י, ס"ג. הפנימי:
יו"ד ה"י וי"ו ה"י, ע"ב¹¹⁹¹.

החסד. החיצון²⁸³¹: אל"ף למ"ד, קפ"ה. האמצעי: אל"ו"ה, מ"ב. הפנימי: א' א"ל אל"ו
אל"ו"ה, קי"א¹¹⁹².

הגבורה. החיצון²⁸³²: יהו"ה בנקוד אלהים¹¹⁹³. אמצעי: אל"ף, אל"ף למ"ד, אל"ף למ"ד
ה"י, אל"ף למ"ד ה"י יו"ד, אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם, תתרי"ו. הפנימי: י"ה, ט"ו.
הת"ת. החיצון²⁸³³: יהו"ה, כ"ו. האמצעי: י', י"ה, יה"ו, יהו"ה, ע"ב. הפנימי: יו"ד ה"א
וא"ו ה"א, מ"ה.

הנצח והוד הם ב' פלגי גופא דעיבור ויניקה שנקרא חיצון²⁸³⁴ ואמצעי, אמנם הפנימי
הוא בגדלות, ואינו נקרא פלגי רק כל אחד לעצמו, לכן צריך שם בכל אחד²⁸³⁵ ²⁸³⁶.
הנצח והוד החיצון²⁸³⁷, צבאות, תצ"ט. האמצעי, צ', צ"ב, צב"א²⁸³⁸, צבא"ו, צבאו"ת,
תתע"ג. הפנימי נחלק לב': יהו"ה, כ"ו, בנצח, אדנ"י, ס"ה, בהוד.
היסוד. החיצון²⁸³⁹: שי"ן דל"ת יו"ד, תתי"ד. האמצעי: שי"ן, שי"ן דל"ת, שי"ן דל"ת
יו"ד, (אל"ף תתקס"ח). { צח ע"ב } הפנימי: יאהדונה"י, צ"א.

ואמנם בחי' הנפש ורוח ונשמה ונשמה לנשמה שלהם הוא כך. דע כי לפני מכל אלו
השמות הנ"ל יש בחינת נשמה הפנימית מן הכל, שהוא סוד נשמה לכל פרטיות אותה ספירה,
שהוא כפי הניקוד שלה כנזכר בתקונים (קנא ע"א) ענין אותן י' היות של י"ס, שהם הוי"ה בקמץ
בכתר, פתח בחכמה, צירי בכינה, סגול בחסד כו', שורק ביסוד, מלכות בלי נקוד, כי ד' אותיות
הוי"ה יש בכל ספירה וספירה, והיא בחי' נשמה המתלבשת בה, ומתחלקת לד' חלקים שהם נר"נ
ונשמה לנשמה, וזה ענינם²⁸⁴⁰.

הכתר יש בו הוי"ה כולו בקמץ. והנה י' קמוצה היא בפנים מן הכל, והיא נשמה לנשמה.
וה' ראשונה קמוצה היא נשמה פנימית¹¹⁹⁴. ו' קמוצה היא רוח באמצע. ה' אחרונה קמוצה, נפש,
בחיצון²⁸⁴¹ שלו.

החכמה יש בו הוי"ה בפתח, הי' בפתח פנימי מהכל, והוא נשמה לנשמה. ה' בפתח,
נשמה הפנימי. ו' בפתח, רוח האמצעי. ה' האחרונה בפתח, נפש בחיצון שלו.

הבינה הוי"ה בציר"י, י' בציר"י נשמה לנשמה. ה' בפנימית, נשמה. ו' באמצע, רוח. ה'
אחרונה בחיצון, נפש.

הדעת יש בו סוד שם המפורש, והוא סוד שם המפורש הנזכר בכ"מ, וזכור זה. והוא
הוי"ה²⁸⁴² וניקודו בתנועת אותיותיו כנודע¹¹⁹⁵, י' בחולם, נשמה לנשמה. ה' בציר"י, נשמה
בפנימי. ו' בקמץ, רוח האמצעי. ה' בציר"י, בחיצון נפש.

- מאיר העץ -

¹¹⁹⁰ עי' כל השמות האלה בכל שמונה עשרה.

¹¹⁹¹ והשם מ"ה בנקודות מוצא אותיותיו שהוא השם המפורש שהוא נשמת הדעת כמ"ש למטה
(לש"ו).

כאן מזכיר גם כתר וגם דעת דוגמת מש"כ בשער כה פרק א.

¹¹⁹² והוא נמשך מנשמת הדעת שהוא סוד שם המפורש כמ"ש למטה ואותיותיו שהוא גימ' מ"ה
ונקודותיו הם גימ' ס"ו והרי הם קי"א (לש"ו).

¹¹⁹³ ואותיותיו ונקודותיו הם גימ' צו ובמספר קטן הוא טו ובמספר גדול הם טו מאות והנה הם
נמשכים ממספר טו ודשם י"ה שבהפנימי וכן אותו השם י"ה הוא נמשך מהבינה כמ"ש לקמן פרק
ו' והוא ג"כ ממספר הוי"ה בניקוד אלה"ם על דרך הנזכר שבהבינה כמ"ש בזהר ויקרא י' סע"ב וכן
הוי"ה בניקוד אלה"ם שבהבינה הנה הוא נמשך ע"ד הנזכר מהשם י"ה שבחכמה כמ"ש בזהר
בפרשת ויקרא שם ע"ש וכו' הוא ע"ד הכתוב כי גבוה מעל גבוה שומר (לש"ו).
¹¹⁹⁴ כלומר לכיין שהוא בכלי הפנימי וכן כולם.

מאיר העץ – ח"ה

מחוץ לדעת: אל"ף אל"ף, אל"ף אל"ף, ה"י ה"ה, אל"ף אל"ף, ה"י ה"ה, יו"ד יו"ד, אל"ף אל"ף, ה"י ה"ה, יו"ד יו"ד, שילוב קס"א וקנ"א ברבוע, והם מקיפי חסד וגבורה משולבים כסדר כדלקמן.

מחוץ לחסד: אל"ף, אל"ף ה"י, אל"ף ה"י יו"ד, אל"ף ה"י יו"ד ה"ה. (רבוע קס"א וה' אחרונה בה"ה)²⁸⁶⁷.

מחוץ לגבורה: אל"ף, אל"ף ה"ה, אל"ף ה"ה יו"ד, אל"ף ה"ה יו"ד ה"י. (רבוע קנ"א וה' אחרונה ביו"ד)²⁸⁶⁸.

מחוץ לת"ת: אל"ף אל"ף, אל"ף אל"ף, ה"י ה"א, אל"ף אל"ף, ה"י ה"א, יו"ד יו"ד, אל"ף אל"ף, ה"י ה"א, יו"ד יו"ד, ה"א ה"א, יו"ד יו"ד, ה"א ה"א. (שילוב רבוע קס"א וקמ"ג והם מקיפים דנ"ה כדלקמן)²⁸⁶⁹.

מחוץ לנצח: אל"ף, אל"ף ה"י, אל"ף ה"י יו"ד, אל"ף ה"י יו"ד ה"א. (רבוע קס"א וה' אחרונה באל"ף)²⁸⁷⁰.

מחוץ להוד: אל"ף, אל"ף ה"א, אל"ף ה"א יו"ד, אל"ף ה"א יו"ד ה"י. (רבוע קמ"ג וה' אחרונה ביו"ד)²⁸⁷¹.

מחוץ ליסוד: אל"ף אל"ף, ה"י ה"א, יו"ד יו"ד, ה"ה ה"ה. (שילוב קס"א וקמ"ג, אלא שה' אחרונה בה"י)²⁸⁷². ובכתיבה שלי עצמה ראיתי נוסחא אחרינא בשם זה²⁸⁷³ ושכחתי איזה מהם נכונה, וזו היא: אל"ף אל"ף, ה"י ה"א, יו"ד יו"ד, ה"ה ה"א, ונ"ל כי הראשון עיקר.
2874

אמנם אורות המקיפים ל"ס אמצעים דז"א הם אלו, אהי"ה בקמץ בכתר, אהי"ה בפתח בחכמה, אהי"ה בצירי בבינה, אהי"ה בסגול בחסד, אהי"ה בשבא בגבורה, אהי"ה בחולם בת"ת, אהי"ה בחירק בנצח, אהי"ה בקבוץ בהוד, אהי"ה בשורק²⁸⁷⁵ ביסוד.

ואורות המקיפים לכל י"ס דז"א הפנימיות, והן מקיפים מחוץ על כולם, קמ"ג במלוי מלואו²⁸⁷⁶, אל"ף למ"ד פ"א, ה"א אל"ף, יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף. ואורות המקיפים בבחי' נשמות לג' חלקי המקיפים, שהם אלו עשר עשר²⁸⁷⁷ הם מתחלקים ליי"פ ג' ג'²⁸⁷⁸. והג' מקיפים שבכתר: שם²⁸⁷⁹ אהי"ה כולו בקמץ, א' בקמץ נשמה לנשמה חוץ מכולם, ה' בקמץ לפני מונה בבחי' הראשונה והוא נשמה, י' בקמץ לפני מן הה' מקיף של בחי' אמצעי בבחי' רוח, ה' בקמץ לפני מונה בבחי' ג'²⁸⁸⁰ נפש. והג' שבחכמה מקיפים שם אהי"ה כולו בפתח ע"ד הנ"ל בכתר, וכן עד סוף בט' נקודות הנודעות שהוא ע"ד אהי"ה הנ"ל, עד אהי"ה כולו בשורק ביסוד ע"ד הנ"ל²⁸⁸¹.

שער מד פרק ד מ"ת²⁸⁸²

ונבאר עתה²⁸⁸³ ענין נוקבא דזעיר אנפין ונתחיל בפנימי.

הכתר. החצוץ²⁸⁸⁴: י' י"ה יה"ו יהו"ה, ע"ב²⁸⁸⁵. האמצעי: יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א וא"ו, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. הפנימי: יו"ד ה"א וא"ו ה"א, מ"ה¹¹⁹⁷ (נ"א ה"ה מ"ט).

החכמה. החיצוץ²⁸⁸⁶: י' י"ה יה"ו יהו"ה, ע"ב. האמצעי: יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א ו"ו, יו"ד ה"א ו"ו ה"ה, ל"ב. הפנימי: יו"ד ה"א ו"ו ה"ה, מ"ח.

הבינה. החיצוץ: א' א"ה אה"י אהי"ה, גי' מ"ד. האמצעי: אהי"ה, כ"א. הפנימי: אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה, קנ"א.

הדעת. החיצוץ¹¹⁹⁸: יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א וא"ו, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, גימ' ק"ל. האמצעי: יו"ד, יו"ד ה"ה, יו"ד ה"ה ו"ו, יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה, גימ' קד"ם. הפנימי: יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה, ב"ן. {צט ע"א}

החסד. החיצוץ: א"ל. האמצעי: אל"ף, אל"ף למ"ד, גימטריא רצ"ו. הפנימי: אל"ף למ"ד, קפ"ה.

הגבורה. החיצוץ: אכדט"ם¹¹⁹⁹, גימ' ע"ד, (נ"א במוכ"ץ)²⁸⁸⁷. האמצעי: אלהי"ם, פ"ו. הפנימי, יהו"ה בניקוד אלהים¹²⁰⁰.

- מאיר העץ -

¹¹⁹⁷ עי' ספר הליקוטים ובשער המצוות פרשת נח בפסוק שופך דם האדם שהעיקר הוא כהנ"א (לש"ו).

¹¹⁹⁸ עיי' לקמן פרק ז' ובשעה"ק מב ע"ד ועא ע"א ובשער הפסוקים סוף ברכה בהגהות שם ובעולת תמיד מג רע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

הת"ת. החיצון: השתפ"א¹²⁰¹, גימטריא תשפ"ו. האמצעי: צבאו"ת, תצ"ט. הפנימי:
אל"ף למ"ד ה"י מ"ם, גימטריא ש'.

הנצח. החיצון: ב"ם. האמצעי: א' אל. הפנימי: אל"ף.

ההוד. החיצון: במוכ"ן¹²⁰², קי"ח. האמצעי: א' אל"ה אלה"י אלהי"ם, ר'. הפנימי:
אלהי"ם, פ"ו.

היסוד. החיצון: ש' ש"ד שד"י. האמצעי: שד"י. הפנימים²⁸⁸⁸: שי"ן דל"ת יו"ד, תתי"ד.
המלכות. החיצון: א' א"ד אד"נ אדנ"י, קכ"ו. אמצעי: אדנ"י. הפנימיות²⁸⁸⁹: אל"ף דל"ת
נו"ן יו"ד, תרע"א.

2890

בחי' נר"ן שלה²⁸⁹¹ הוא שם הוי"ה א' בלי נקוד כוללת לכל ל' בחי'. כיצד, אות יו"ד
בפנים מן הכל בחי' נשמה לנשמה, אות ה' נשמה ב' פנימיות, אות ו' רוח ב' אמצעות, אות ה'
אחרונה נפש ב' חיצוניות.

²⁸⁹²(המקיפין החצונים²⁸⁹³ לכל א' וא' מי"ס החיצוניות שבה)²⁸⁹⁴

מחוץ לכתר: ב' אהי"ה פשוטים ברבוע, ואהי"ה דקמ"ג וקנ"א משולבים והם מקיפי
נו"ה²⁸⁹⁵¹²⁰³, א"א, אל"ף אל"ף, א"א ה"ה, אל"ף אל"ף, ה"א ה"ה, א"א ה"ה י"י, אל"ף אל"ף,
ה"א ה"ה, יו"ד יו"ד, א"א ה"ה י"י ה"ה, אל"ף אל"ף, ה"א ה"ה, יו"ד יו"ד, ה"ה ה"ה.

מחוץ לחכמה: קמ"ג וקנ"א ברבוע משולבים מקיפי נו"ה²⁸⁹⁶, אל"ף אל"ף, אל"ף אל"ף,
ה"א ה"ה, אל"ף אל"ף, ה"א ה"ה, יו"ד יו"ד, אל"ף אל"ף, ה"א ה"ה, יו"ד יו"ד, ה"ה ה"ה.

מחוץ לבינה: ב' אהי"ה פשוטים ברבוע משולבים²⁸⁹⁷, א"א, א"א ה"ה, א"א ה"ה י"י,
א"א ה"ה י"י ה"ה.

מחוץ לדעת: הוי"ה אדנ"י משולבים ברבוע²⁸⁹⁸, י' י"א יא"ה יאה"ד יאהד"ו יאהדו"נ
יאהדו"ה יאהדו"ה י"י.

מחוץ לחסד: אהי"ה ברבוע וקמ"ג ברבוע חוץ מה' אחרונה בה²⁸⁹⁹, א' אל"ף, א"ה,
אל"ף ה"א, אה"י, אל"ף ה"א יו"ד, אהי"ה, אל"ף ה"א יו"ד ה"ה. {צט ע"ב}

מחוץ לגבורה: אהי"ה ברבוע וקנ"א ברבוע חוץ מה' אחרונה באל"ף²⁹⁰⁰, א' אל"ף,
א"ה, אל"ף ה"ה, אה"י, אל"ף ה"ה יו"ד, אהי"ה, אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה.

מחוץ לת"ת: מקיפי נו"ה משולבים אל"ף אל"ף, אל"ף אל"ף, ה"א ה"ה, אל"ף אל"ף,
ה"א ה"ה, יו"ד יו"ד, אל"ף אל"ף, ה"א ה"ה, יו"ד יו"ד, ה"ה ה"ה²⁹⁰¹.

מחוץ לנצח: רבוע קמ"ג וה' אחרונה בה²⁹⁰², אל"ף, אל"ף ה"א, אל"ף ה"א יו"ד, אל"ף
ה"א יו"ד ה"ה.

מחוץ להוד: רבוע קנ"א וה' אחרונה בא'²⁹⁰³, אל"ף, אל"ף ה"ה, אל"ף ה"ה יו"ד, אל"ף
ה"ה יו"ד ה"ה.

מחוץ ליסוד: אל"ף ה"א יו"ד ה"ה.

מחוץ למלכות: אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה.

²⁹⁰⁴אמנם המקיפים האמצעים לכל א' מי"ס נוקבא דז"א הוא שם אהי"ה א' בכל ספירה
מי"ס ההם ע"ד שביארנו בז"א, אלא ששם הם בנקודות וכאן אין בהם נקוד כלל.

²⁹⁰⁵המקיפים הפנימים לכל כללות י"ס פנימים דנוקבא דז"א, והם מקיפים על כל
מקיפים שלה כולם, הם שם י' י"א יא"ה יאה"ה יאהה"ו יאההו"י יאההו"ה יאההו"ה ה"ה, והם

הוי"ה אהי"ה ברבוע²⁹⁰⁶.

²⁹⁰⁷בחי' הנר"ן של כל המקיפים הנ"ל של נוקבא דז"א שהם ג"פ י' י' י', הוא שם א' לבד
של אהי"ה בלי ניקוד כולל כל המקיפים. כיצד, אות א' מבחוץ על כולם בסוד נשמה לנשמה, ה'

נשמה לי"ס²⁹⁰⁸ החיצוניות, ו' בחי' רוח ביי"ס²⁹⁰⁹ אמצעות, ה' נפש ביי"ס²⁹¹⁰ פנימיות.

2911

1199 עי' & שזה אותיות לפני אלהי"ם.

1200 הוא מהחיצון דהגבורה דז"א (לש"ו).

1201 עי' לקמן פרק ו' שזה צבאות בא"ת ב"ש, ומופיע בשעה"ק נ ע"ד.

1202

1203 חו"ב וכן חו"ג (לש"ו). – צ"ע אם זה צריך להיות בנוסחאות.

מאיר העץ – ח"ה

אור המקיף על כל כללות ז'ו"ג, בחינת²⁹¹² של שניהם, הוא רבוע אהי"ה כל אות ואות²⁹¹³. אל"ף, אל"ף למ"ד, אל"ף למד פ"א, אל"ף למ"ד פ"א ה"א, אל"ף למ"ד פ"א ה"א אל"ף, אל"ף למ"ד פ"א ה"א אל"ף יו"ד, אל"ף למ"ד פ"א ה"א אל"ף יו"ד וא"ו, אל"ף למ"ד פ"א ה"א אל"ף יו"ד וא"ו דל"ת, אל"ף למ"ד פ"א ה"א אל"ף יו"ד וא"ו דל"ת ה"א, אל"ף למ"ד פ"א ה"א אל"ף יו"ד וא"ו דל"ת ה"א אל"ף²⁹¹⁵²⁹¹⁴.

שער מד פרק ה'²⁹¹⁶

2917

ז"א דבריא. שלשים לבושים הנקרא גוף דז"א דבריא: הפנימית הם ל'²⁹¹⁸, י' פנימים הם י' צרופי הוי"ה חוץ מן ב' צרופים הראשונים, והם כסדרן ממעלה למטה, יהה"ו היו"ה הוי"ה היה"ו והי"ה ויה"ה והה"י ההו"י {צט ע"ג} ההי"ו הוה"י²⁹¹⁹. האמצעית²⁹²⁰ הם י' צרופי שם אדני"ן מן י"ב הראשונים וחוץ מצירוף א' וב', איד"ן אדי"ן אינ"ד אינ"ד דאנ"י דנא"י דיא"ן דאי"ן דני"א דינ"א²⁹²¹. הי' חיצונים הם י' צרופי ראשונים¹²⁰⁴ שיש בשם²⁹²² אלהי"ם, ²⁹²³ אלהי"ם אליה"ם אלמה"י אלהמ"י אלימ"ה אלמי"ה אהלי"ם אהיל"ם אהמל"י אהלמ"י²⁹²⁴. הנשמה של ז"א דבריא לפנים מכולם הם י"ס (הכלים)²⁹²⁵ הפנימים מג' בחי' (כלים)²⁹²⁶ שיש בז"א דאצילות, והרוחין והנפשין²⁹²⁷ הם אותן הרוחין הנזכר בהיכלות פ' פקודי (דף רכט), שהם ז' היכלות דז"א דבריא הכוללים י"ס שבו, שהם יסוד היכל לבנת הספיר וכו' עד היכל העליון דק"ק, שהם ג"ר. ובכל היכל מהם נזכר שם הרוחין אשר שם, והנפשין שהם נק' חיות, וכנזכר שם בהיכל לבנת הספיר שהרוחין סטוטרי"א²⁹²⁸ אדירי"ה סנוני"ה²⁹²⁹, והחיה שהיא נפש הוא נקרא בז"ק, וכיוצא בזה בכל היכל והיכל תמצא שם, והם דז"א דבריא. אבל הרוחין והנפשין שבו' {צט ע"ד} היכלות דנוקבא דז"א דבריא לא הוזכרו שם, וגם אנכי לא ידעתי. וכל אלה בחינת של רוחין ונפשין ולבושים נקרא עולם הפירוד זולת בחי' נשמה שלהם¹²⁰⁵.

2930

ענין המקיפים דז"א דבריא: שהם אלו הי' מקיפים לכל א' מי"ס החיצון שלו, הם י' צרופים שיש בשם אהי"ה איה"ה אהה"י האי"ה היא"ה האה"י יאה"ה יאה"ה יהה"א ההי"א ההא"י, חוץ מצירוף הא' והאחרון, כי הם י"ב צרופים כנודע²⁹³¹. י' מקיפים אמצעים הם י' צרופים שם אהי"ה הנ"ל, אלא שהם במלוי ההי"ן. י' מקיפים של י"ס פנימים הם י' צרופים שם אהי"ה הנ"ל, אלא שהם במלוי אלפי"ן²⁹³².

²⁹³³ נשמת ג' חלקי המקיפים הנ"ל הם שם אהי"ה הנ"ל במילוי יודי"ן בכל א' מן ג' חלקי בחי', כל א' וא' כפי הצירוף²⁹³⁴ הנ"ל בכל א' וא', והם י' צרופים כנ"ל²⁹³⁵ 2936.

²⁹³⁷ נוקבא דז"א דבריא פנימית דבריא שהם ל'²⁹³⁸: י' הפנימיות הם י' צרופים שיש {ק ע"א} בשם אהי"ה²⁹³⁹ חוץ מב' צרופים הראשונים שעמהם הם י"ב צרופים כנודע. י' אמצעים הם י' צרופים של שם אדני"ן מן הי"ב אחרונים, ניא"ד נאי"ד נדי"א ניד"א יאד"ן ידא"ן ינא"ד יאנ"ד ידנ"א ינד"א, חוץ מן ב' ראשונות²⁹⁴⁰ שבהם. י' החצוניות הם י' צרופי אלקים השניים, ואלו הם אהמ"ל אהמי"ל אילה"ם איהל"ם אימל"ה אילמ"ה איהמ"ל אימה"ל אמלה"י אמהל"י²⁹⁴²²⁹⁴¹.

2943

נשמת נוקבא דז"א דבריא. לפנים מכולם הם י"ס²⁹⁴⁴ הפנימים שיש בנוקבא דז"א דאצילות מן הג' בחי' (כלים)²⁹⁴⁵ שיש בה²⁹⁴⁶. והרוחין והנפשין הם שם בהיכלי הנוקבא, והם ביוצר דערבית דוגמת היכלי ז"א ביוצר דשחרית, ולא נזכר בוהר ולא קבלתי ממורי זלה"ה²⁹⁴⁷.

- מאיר העץ -

¹²⁰⁴ עי' פנימיות וחיצוניות דרוש ב' ועי' שער מאמ"ר דף מ סע"ג מה שהעיר בזה הרח"ו (לש"ו) ¹²⁰⁵ אמנם הנה יש בעולם הבריאה ג"כ עוד סוד נפש ורוח מאצילות ג"כ והם אלהות והם הנר"ן שאמר לקמן שער סדר אבי"ע פרק ו' בד"ה עולם הבריאה כו' כו' ע"ש וכן ישנם שם במכש"כ בחי' חיה ויחידה מאצילות שהם אלהות והם הג' אורות המתנוצצים מכח"ב דאצילות שאמר בשער כסה"כ פ"ד בהמ"ב שם ואלו הנרנח"י הם הי"ס האלהות אשר בעולם הבריאה שאמר לעיל פ"א ועד"ז הוא ביצירה והעשיה ג"כ והם הי' ספירות דבי"ע שהם כולם אלהות שאמר לעיל פ"א אמנם אינם שוים בכולם וכמ"ש בשער סדר אבי"ע פ"ג ד"ה ומ"כ (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

²⁹⁴⁸י' מקיפים לכל אחד מי"ס החיצונים שלהם צירוף אהי"ה ואדנ"י בשילוב כזה, א' א"א אה"ה אהד"ד אאהד"י אאהד"ינ אאהד"נה"י. י' מקיפים לי"ס אמצעים הם י' צרופי אדנ"י הנ"ל חוץ מב' הראשונים שבהן, אלא שהם²⁹⁴⁹ כולם בסוד מלוי ואינם פשוטים. י' מקיפים לי"ס פנימים שבהם הם י' צרופי אהי"ה²⁹⁵⁰ הנ"ל²⁹⁵¹ חוץ מב' הראשונים אלא שהם במלוי אלפי"ן.

²⁹⁵²נשמת ג' חלקי המקיפים הנ"ל של הנוקבא הוא י' צרופי שם אהי"ה²⁹⁵³ הנ"ל, אלא שהם במלוי יודי"ן בכל א' מג' חלקי בחינותיה כפי²⁹⁵⁴ הצירוף הנ"ל בכל אחד ואחד מהם, והם י' צרופים כנ"ל.

²⁹⁵⁵או"מ לשניהן לזו"נ המקיף לשני חלקי מקיפים²⁹⁵⁶ הוא חיבור שם הוי"ה ואהי"ה משולבים כזה, י' י"א יאה"ה יאהה"ו יאההו"י יאההו"י"ה יאההו"י"ה²⁹⁵⁷²⁹⁵⁸ עשרה צרופים שיש בשם אלהים השלישיות וי²⁹⁵⁹ רביעיות וי²⁹⁶⁰ חמשיות, הם בא"א ובאו"א בי"ס החיצונים שבהם בעולם היצירה²⁹⁶¹.

²⁹⁶²ז"א דיצירה הפנימים²⁹⁶³ הם שלשים²⁹⁶⁴, י' פנימים, הם ו' צרופים שהוא שם יה"ו פשוט, יה"ו יו"ה הי"ו הו"י וי"ה והי"ה²⁹⁶⁵, הם ח"י אותיות והם סוד ט"ט דמטטרון, ט' מלמעלה למטה וט' מלמטה למעלה. והם כך: י"י ה"ה ו"ו י"י ו"ה ו"ה י"ו ה"י. י' אמצעים ו' צרופים שם שד"י פשוט, שד"י ש"ד די"ש דש"י²⁹⁶⁶ יש"ד יד"ש²⁹⁶⁷, והם ג"כ ח"י²⁹⁶⁸ אותיות בסוד ט"ט כנ"ל ג"כ, ש"ש ד"ד י"י ש"ד י"ש ד"י ד"ש ש"י י"ד²⁹⁶⁹. י' חיצוניות, הם י' צרופים השניים שיש בשם²⁹⁷⁰ אלהים, לפי שהשלישים והרביעים והחמשים הם בא"א ואו"א דיצירה בי' חיצוניות שבכ"א מהם²⁹⁷¹.

²⁹⁷²נשמת ז"א דיצירה הם י"ס אמצעים שיש בז"א²⁹⁷³ דאצילות, ורוחין והנפשי"ן²⁹⁷⁴ הם אותן שיש בהיכלות פרקי ר"ע ור' ישמעאל כשנכנסו לפרדס שהם היכלי ז"א דיצירה²⁹⁷⁵.

²⁹⁷⁶המקיפים בי"ס חיצוניות שלו הם צירופי אהי"ה ואלהים משולבים ברבוע כזה: א' א"א אה"ה אאה"ל אאהל"י אאהלי"ה אאהליה"ה אאהליה"י אאהליה"י"ה. מקיפים אמצעים, ו' צירופי שד"י כולם מלאים ע"ד הפנימים האמצעים²⁹⁷⁷. מקיפים פנימים הם ו' צירופים שם יה"ו במלוי אלפי"ן²⁹⁷⁸.

²⁹⁷⁹נשמת ג' חלקי מקיפים אלו דז"א דיצירה הוא יה"ו הנ"ל במלוי יודי"ן מצורף כפי המקיפין.

²⁹⁸⁰נוקבא דז"א דיצירה הפנימים הם ל²⁹⁸¹. הפנימים הם י' צרופים שיש בי"ב צירופים ראשונים של שם אלוה, אהל"ו אלה"ו אוה"ל אהו"ל לאו"ה לוא"ה להא"ו לאה"ו לוא"ה א' להו"א²⁹⁸², חוץ מב' ראשונים שבהם. האמצעים הם י' אותיות המלוי דאלוה כזה: אל"ף למ"ד ו"ו ה"ה, אות א' בכל ספירה וספירה מהן. החיצונים, הם י' צרופים השביעים שיש בשם אלהים.

²⁹⁸³נשמת נוקבא דז"א דיצירה הם י"ס אמצעים שיש בנוק' דז"א דאצילות²⁹⁸⁵. המקיפין החיצונים הם צירוף אדנ"י אלהי"ם משולבים כזה: א' א"א אה"ה אאה"ל אאהל"נ אאהלנ"ה אאהלנה"י אאהלנה"י"ה. המקיפים האמצעים שם אלוה במלוי יודי"ן כזה: אל"ף למ"ד וי"ו ה"י. מקיפים פנימים הם {ק ע"ב} ו' צרופים שם יה"ו במלוי ההי"ן כזה, יו"ד ה"ה ו"ו, יו"ד ו"ו ה"ה, ה"ה יו"ד ו"ו, ה"ה ו"ו יו"ד, ו"ו יו"ד ה"ה, ו"ו ה"ה יו"ד²⁹⁸⁶.

2987

נשמת ג' חלקי המקיפים הנ"ל הוא שם יה"ו במלוי אלפי"ן²⁹⁸⁸, כזה: יו"ד ה"ה א"א²⁹⁸⁹ וא"ו מצורף כפי המקיפין²⁹⁹⁰.

²⁹⁹¹צירופים השמניים ותשעיים והעשיריים שבשם אלהים הם בא"א ובאו"א דעשיה בי"ס החיצוניות שבהם²⁹⁹².

²⁹⁹³ז"א דעשיה²⁹⁹⁴ הפנימים הם י' צרופים שיש בי"ב צירופים אחרונים של שם אלוה, חוץ מן הב' צירופים הראשונים שבהן²⁹⁹⁵. האמצעים שם אלי מצורף ו' פעמים²⁹⁹⁶. החיצונים הם

- מאיר העץ -

¹²⁰⁶ בכת"י א' ערך כאן טבלא בת ה' טורים וז"ל
¹²⁰⁷ משובש כאן ועי' הסדר בספר אמת ליעקב דף מג ע"ב אות פג וכצ"ל י"ה ו"י ה"ו ה"י י"ו ו"ה ועי' דברינו ביאורים בנקודות פ"א אות יא (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

י' צירופים אלהים האחד עשר²⁹⁹⁷, כי הפ' והצ' והק'²⁹⁹⁸ הם בא"א ואו"א דעשיה ביי"ס חיצונים שבכל א' מהם.

²⁹⁹⁹נשמת ז"א דעשיה הם י"ס³⁰⁰⁰ החיצונים של ז"א דאצ"י, והרוחין ונפשין נלע"ד ששמעתי ממורי זלה"ה שהם בז' רקיעים הנזכר פרשה ויקהל (דף רא)³⁰⁰¹. המקיפים דז"א דעשיה הם אלו: המקיפין החיצונים, הוא צירוף אלוה ואלהים משולבים ברבוע כזה: א' א"א אל"ל אל"ל אל"ל או אללו"ה אללוה"ה אאלוהה"י אאללוהה"י. המקיפים לאמצעים, שם יה"ה במלוי ההי"ן כזה: יו"ד ה"ה ה"ה. מקיפים לפנימים, הם ט' אותיות אל"י במלוי כזה אל"ף למ"ד יו"ד, אות א'³⁰⁰² בכל ספירה וספירה מהם.

³⁰⁰³נשמת ג' חלקי המקיפים הם שם יה"ו כזה: יו"ד ה"י וי"ו³⁰⁰⁴ (נ"א וי"ו)³⁰⁰⁵.
³⁰⁰⁶נוקבא דז"א דעשיה הפנימים הם ל'³⁰⁰⁷. הפנימים הם י' צירופים שם הוי"ה³⁰⁰⁸ חוץ מב' צירופים הראשונים שבהם³⁰⁰⁹. האמצעים עשר אותיות הוי"ה³⁰¹⁰ הנזכר במלוי כזה, ה"ה וי"ו יו"ד יו"ד³⁰¹¹. החיצונים הם י' צירופים אחרונים שיש בק"ך צירופי שם אלקים.
³⁰¹²נשמת נוקבא דז"א הם י"ס³⁰¹³ החיצונים שיש בנוקבא דז"א דאצילות. המקיפים החיצונים, הם שילוב ב' שמות אל"י אלו"ה כזה: א' א"א אל"ל אל"ל אל"ל יי אאלל"י אאלל"י. האמצעים, הם ט' אותיות יו"ד וי"ו וי"ו, אות א' בכל ספירה. הפנימים, הם י' אותיות ה"י וי"ו יו"ד יו"ד. (כי האות החסרה מאמצעים מתמלאה מפנימית)³⁰¹⁴.
³⁰¹⁵נשמת ג' חלקי המקיפים הם יו"ד ה"א וא"ו³⁰¹⁶.

שער מד פרק 3017

ונבאר עתה דרך כללות כל הפרטים הנ"ל. ודע כי בכל א' מי"ס נוקבא דז"א יש בהם פנימית ואמצעית וחיצונית. וכן הענין ג"כ בכל א' מי"ס דז"א, וכן באו"א, וכן בא"א. גם דע, כי בכל ספירה מהם יש לו נשמה לנשמה ונר"ן, חוץ מי"ס דנוקבא דז"א שאין בכל הי"ס שלה רק נשמה לנשמה א', וכן נשמה א', וכן רוח א', וכן נפש א' לבד, המתפשטות בכל הי"ס יחד. גם דע, כי חוץ מכל א' מג' בחי' שיש בכל ספירה וספירה, בין מי"ס דנוקבא או דז"א או דאו"א או דא"א, יש מחוץ לספירה אור א'³⁰¹⁸ המקיף לה. נמצא כי לג' בחי' שיש בכל ספירות יש ג' אורות מקיפים³⁰¹⁹. גם דע, כי יש לכל ספי' וספי' מכל הי"ס דז"א בחי' אור³⁰²⁰ מקיף על ג' מקיפים אחרים הנ"ל. גם לכל א' מי"ס דנוק' דז"א יש ג' מקיפים¹²⁰⁸³⁰²¹, וגם יש אור א' מקיף את כולם³⁰²².

גם דע כי אלו אורות המקיפין כל הפרטים הנ"ל הנכללים בזו"ן כולם הם בחי' אור הבינה המקיף את הבנים בסוד (תיקו"ז יד ע"ב) פורס סוכת שלום.

ועתה אור מקיף הוא מצד הבינה, ואח"כ לעתיד לבא במהרה בימינו יבא ה' חדשה בארץ (ירמיה לא כא), כי (שם) נקבה תסובב גבר, הוא הז"א. ר"ל שהנוקבא דז"א שהיא התחתונה הנקרא מלכות תסובב גבר הז"א³⁰²³, כדמיון מה שעתה מסבבת אותו הבינה. והסיבה, כי תתעלה המלכות למעלה מז"א הנקרא ת"ת, בסוד (ברכות יז ע"א) צדיקים יושבים ועטרותיהן בראשיהם. וע"כ תמצא כי כל³⁰²⁴ האורות המקיפים לזו"ן הם בחי' שמות של אהי"ה³⁰²⁵.

גם דע כי כל אורות המקיפים את ז"א יש בהם נקודות באותן השמות, אבל בשמות האורות {ק ע"ג} המקיפים הנוקבא דז"א אין בהם נקודה. גם ענין זה נוהג בספי' עצמן, כי כל ספירות הנוקבא אינן מנוקדות, משא"כ בז"א.

גם דע כי לעולם אור המקיף גדול מאור המוקף שהוא הנקרא או"פ מאד מאד, והוא נשמה לו. גם ענין זה נוהג במקיפים עצמן, כי המקיף יותר חיצון הוא מעולה מחבירו והוא נשמה לו³⁰²⁶, משא"כ באו"פ, שהיותר פנימי הוא גדול מחבירו החיצון ממנו.

גם דע כי אין לך בכל ספי' וספי' של נצח או הוד בין בז"א בין בנוקבא שיהיה להם שם ע"ד מילוי¹²⁰⁹, והטעם לפי שהם סוד ערבי נחל שבלולב שאין להם לא טעם ולא ריח ודו"ק. גם

- מאיר העץ -

¹²⁰⁸ ר"ל שהמקיף הזה הוא עצמות האור המקיף הישר שהוא יחידה שהוא נשמת הג' מקיפ' שהם הלבושים והוא הוי"ה אחת בלי ניקוד כנ"ל סוף פ"ד וכן מ"ש קודם זה ביי"ס שיש מקיף א' לכל הג' מקיפים דכל ספי' הוא האור של היחידה שהוא ט' אהי"ה מנוקדות בניקו' הידוע הנ"ז בסוף פרק ג' שהם נשמת המקיף שהם הלבושים ומתחלקים בנרנ"ח ועי' בגליו' או"ר הסי' (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

דע שבכל י' הויות המנוקדות בפתח וקמץ כו' אשר הם בחי' נר"ן לזו"ן³⁰²⁷, יש בכל אות ואות אור א' המקיף עליהם.

³⁰²⁸ונבאר עתה קצת ביאורים וטעמים אל הדרוש הנ"ל.

הדעת דז"א (בכל ג' בחינות שבפנימים ואמצעים ואחור)³⁰²⁹. דע כי ג' בחינות שבספירות דעת (דזעיר אנפין דאצילות) חיצוניות ואמצעיות ופנימיות³⁰³⁰ שהם ב"ן ס"ג ע"ב גימטריא קפ"ז, וזה סוד שם פז"ק שיש בשם מ"ב כנודע. גם עם המלה עצמה גימטריא מקום. גם הוא גימטריא שם הוי"ה דרך הכאה, י' פעמים י', ה' פעמים ה', ו' פעמים ו', ה' פעמים ה', הכל גימטריא קפ"ז עם השם בעצמו. וז"ס (בראשית כח יא) ויפגע במקום, ר"ל קפ"ז שהוא גימטריא מקום³⁰³¹.

החסד שבו³⁰³² שם אלוה הוא סוד הכתוב (איוב ד ט) מנשמת אלוה יאבדו, והוא החותם והלבוש הנזכר בסבא פרשה משפטים (דף צז ע"ב) ע"פ (שמות כא י) שארה כסותה ועונתה לא יגרע, כסותה פרישו דלבושא דמלכא דפריש עלה אלוה כו'. והנה שם זה יש בו אותיות א"ל ו"ה³⁰³⁴, כי שם א"ל הוא חסד, ושם ו"ה הוא המתחבר ומצטרף עם אותיות זכרי, והם גימטריא רמ"ח מצות עשה שמצד החסד כנודע.

הגבורה דז"א השם³⁰³⁵ הפנימי הוא שם י"ה, והוא סוד שלהבת¹²¹⁰ יה היוצא מבינה אל הגבורה, וז"ס הנזכר פ' בראשית (דף לב ע"ב) וז"ל: א"ר אבא כך הווי קדמאי אמרי, כד הווי מטאן להאי אתר מרחשן שפוון דחכימין ולא אמרי מידי בגין דלא אתענשין¹²¹¹. גם זהו י"ה המתחבר עם שמי והוא גי' שס"ה ל"ת כנודע³⁰³⁶. והחיצון שבו הוי"ה בניקוד אלהים, והוא עצמו שם הפנימי דגבורה דנוקבא דז"א, וזה שם החיצון דגבורה דז"א מתלבש תוך פנימי דגבורה דנוקבא. ומצד זה הוא שמתחברת ומתקשרת נוקבא דז"א עם הגבורה הנקרא שמאלה של הז"א.

הת"ת דז"א כל ג' בחי' ³⁰³⁷הוא שם הוי"ה, וזהו טעם שאין³⁰³⁸ הוי"ה³⁰³⁹ נקרא כ"כ בעצם כמו בת"ת כנודע³⁰⁴⁰. ושם פנימי שבו הוא במילוי אלפין, וז"ס שהת"ת נקרא אדם שהוא כך בגימטריא. והנה כן הוא שם החיצון³⁰⁴¹ בחכמה, בסוד (משלי ז ד) מה שמו ומה שם בנו. כי תדע³⁰⁴² הנה הת"ת שלה דנוקבא ב' שמות שלה החיצונים הם נגד ב' שמות שוקי הזכר, אשר כנגדם הוא גוף הנוקבא שהוא ת"ת שלה, (וגם אותם) שוקיים שלו המכוונים כנגד גופה נקרא צבאות, וגם שם השתפ"א חלוף צבאות.

נצח והוד דז"א, דע כי נו"ה דז"א¹²¹² הוא סוד חד גופא בבחי' חיצונים, אבל בבחי' פנימי' הם תרי פלגי גופא כנזכר בזוהר (פנחס רלו ע"א). כיצד, הנה שם החיצון הוא שם צבאות, ושם זה כולל שניהם יחד, ואח"כ באמצע הוא שם א' לבד כולל לשניהם שהוא ברבוע, צ צב צבא צבאו צבאות. והרי כי מצד ב' שמות³⁰⁴³ אלו החיצונים³⁰⁴⁴ הם כלולים ביחד, אבל הג' והוא הפנימי מצדו הם נחלקים לב', שם הוי"ה בנצח ושם אדנ"י בהוד. ואמנם סוד הענין הוא, כי הנה נתבאר אצלינו, כי מקום רישא דנוקבא דז"א הוא אחורי חדוי דז"א כנזכר באדרא (קמא ע"ב). והנה נוקבא שיעור קומתה קצרה מקומת הזכר, כי הנה ראש הזכר הוא כחב"ד³⁰⁴⁵ ורגליו הם למטה, והנוקבא ראשה היא בחזה³⁰⁴⁶ ורגליה הם שוים ומסתיים עד סיום רגלי הזכר. ונמצא כי בנה"י של {ק ע"ד} הזכר שם הוא קומת הנוקבא³⁰⁴⁷. ולכן תמצא כי יש בנו"ה ב' כליות, ותריין ביעין דזכורא, וב' שוקיים, וב' ירכין, וב' רגלין, בכל אלו הבחי' הוא שיעור קומת הנוקבא מן המוחין שבה עד הרגלים שבה כמ"ש בע"ה.

והנה סוד השוקיים בזכר עדיין שם הוא גוף³⁰⁴⁸ הנוקבא, כי מן הירכים ולתתא הוא כנגד שוקי האשה וירכותיה כמ"ש בע"ה. נמצא כי מה שהוא בזכר ב' שוקיים נפרדים הם בחי' גוף א' של³⁰⁴⁹ הנוקבא³⁰⁵⁰, ובזה תבין למה נו"ה נקרא תרי פלגי גופא, כי לפי שמצד פנים נקרא שוקי האיש והם נפרדות, ומצד אחור הם גוף א' של הנוקבא, ובזה תבין איך נו"ה דז"א בסוד³⁰⁵¹ האחוריים הם מחוברים ובסוד הפנים הם נפרדים. גם דע כי מסבת בחי' פנימיות של נצח דז"א שהוא שם יהו"ה, מתקרב הת"ת בימי החול ועולה בנצח. ולסבה³⁰⁵³ הפנימי' של הוד, שהוא אדנ"י, מתקרבת המלכות בחול ועולה בהוד³⁰⁵⁴ כנזכר בתיקונים.

- מאיר העץ -

¹²¹⁰ בזהר ח"א רמה ע"א (לש"ו).

¹²¹¹ תרגום:

¹²¹² לעיל שער מ' דרוש ח' דף פג ע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

גם דע כי סוד אותן הב' ווי"ן המתחברות יחד³⁰⁵⁵ באות א' של צבאות שבאחורי נו"ה דכורא³⁰⁵⁶, הם נקרא ווי העמודים (שמות כו י), וזכור סוד זה. גם זה רמז מ"ש (פ' וארא דף כז ע"ב¹²¹³) ענין דרוש אותן היאורים, כי תצ"ט ופלגא מסטרא דא ותצ"ט ופלגא מסטרא דא, שאותן³⁰⁵⁷ התריץ פלגין הם ב' ווי"ן אלו, המתחברים ונעשים אלף³⁰⁵⁸. ותצ"ט הוא שם צבאות גימטריא, ועיין במקומו אשר ביארנו שם.

היסוד שלו. החיצון³⁰⁵⁹ שבו הוא שם שד"י במילואו. והנה אם תקח ו' אותיות המילוי לבד בלתי ג' אותיות הפשוטים יעלה גימטריא ת"ק, אשר הם שעור מהלך כל רקיע ורקיע (חגיגה יג ע"א), אשר בו אמר לעולמו די (שם יב ע"א). והנה בשביל מילוי זה נקרא היסוד "כל" (זהו בראשית יז ע"א), שהוא גימטריא נ', וכל א' כלול מי' הרי ת"ק. והנה החיצון שלו הוא³⁰⁶⁰ הפנימי של יסוד דמלכות³⁰⁶¹, נוקבא דיליה, לכן הם מתחברים יחד בעת הזווג, זה החיצון שלו בתוך הפנימי שלה והבן זה. והפנימי שלו הוא השם הנזכר בתקונים (לד ע"א) דביסוד מתחברין תריץ שמהן כחדא יאהדונה".

שער מד פרק 3062

בענין המקיפין דז"א דאצי". מקיפי כתר שלו הם: שיטה א'³⁰⁶³ של שמות, יש בו ב' שמות המקיפים דחסד ונצח³⁰⁶⁴ שלו משולבין זה בזה, זה מתחיל מראשו לסופו, וזה מסופו לראשו. כיצד, תחלה הוא אלף מקיף אהיה דחסד, ב' לו הוא ה"³⁰⁶⁵, שהוא אחרונה שבמקיף הנצח³⁰⁶⁶, ועד"ז כל השאר. ושיטה הב', הוא שילוב מקיפי גבורה³⁰⁶⁷ והוד שלו יחד ע"ד הנ"ל³⁰⁶⁸. והנה השיטה הראשונה הוא אלף ראשונה של חסד, ואח"כ ה"י אחרונה של נצח. נמצא כי בסוף השיטה א' אם תלך מסוף לראש ג"כ תלך עד"ז, אלף דנצח וה"י³⁰⁶⁹ דהחסד, וכעד"ז בשטה הב'.

מקיפי חו"ג ונו"ה דז"א הם כך: ההי"ן דנ"ה הם מלאים ה"י ה"א, ר"ל דיודי"ן דאלפי"ן, אבל מילוי ההי"ן שבחו"ג הם ביודי"ן וההי"ן, ה"י ה"ה, שהוא יותר גרוע. והטעם לפי שנו"ה הם שבילי הזרע דנחית מן חכמה, לכן הם במילוי יודי"ן אלפי"ן משא"כ בחו"ג³⁰⁷⁰.

המקיפים דנוק' הם אלו. דע כי מקיפים שלה הם שם אהי"ה (חוץ ממקיפי הדעת שבה כמ"ש)³⁰⁷¹, ולכן כל הספירה שהם סוד הדין יש בהם אות הה' ראשונה של אהי"ה במילוי ההי"ן, וה' שניה במילוי אלפי"ן. כי ה"א דמילוי אלפי"ן הוא רחמים, וה"ה במילוי ההי"ן הוא דין, ולפי שהוא דין, מוקדם³⁰⁷² מילוי ה"ה למילוי הא'. לכן בספי' המלכות שבה שהוא דין, מילוי ה"ה ראשונה בההי"ן והב' אלפי"ן, וכן בספי' הוד שבה³⁰⁷³, אבל ביסוד ונצח שבה שהם רחמים³⁰⁷⁴, אז מילוי ה"ה ראשונה באלפי"ן והב' בההי"ן, כי רחמים גוברין.

והת"ת שבה כליל³⁰⁷⁵ נו"ה, לכן מקיף שלה כולל ב' מלואים דנו"ה זה כלול בזה משולבים יחד. אבל לעולם מתחיל מילוי תחלה מצד הנצח, לפי שהוא נוטה לצד חסד שהוא רחמים³⁰⁷⁶, לכן תחלה הוא אלף { קא ע"א } אלף ה"א מצד הנצח, ואח"כ אלף אלף ה"ה מצד הוד, וכן עד תשלום המילוי שבו. וכעד"ז בחו"ג שבה, כי החסד רחמים גוברין ובגבורה הדין גובר³⁰⁷⁷, לכן בגבורה מילוי ההי"ן קודם לאלפי"ן, ובחסד מילוי אלפי"ן קודם לההי"ן³⁰⁷⁸, ושניהן בסוד הרבוע הפשוט והמלא מצטרפין ושניהן³⁰⁷⁹ יחד.

אבל בדעת שבה¹²¹⁴, צריך לידע כי תחלה³⁰⁸⁰ לא היה לה³⁰⁸¹ שם בבחי' הפנימיות אלא ב' בחי' לבד, שהם ק"ל קד"ם (נ"ב ע"ב ק"ל קד"ם עלה למעלה במקום כתר דידה)³⁰⁸², ואז היה לה או"מ מצד אהי"ה כזה: א"א אלף, א"א ה"ה, אלף ה"ה, א"א ה"ה י"י, אלף ה"ה יו"ד, א"א ה"ה י"י ה"ה, אלף ה"ה יו"ד ה"ה. ואחר ביאה ראשונה של הז"א³⁰⁸³ הניח בה אותו הרוח הנזכר בסבא דמשפטים (צט ע"ב) דשביק בה בעלה בזווגא קדמאה, אז ניתוסף בה שם³⁰⁸⁴ הפנימי של ההוי"ה דההי"ן העולה ב"ן, והוא סוד בנימין³⁰⁸⁵ וכמ"ש בע"ה, ואז חזר הדעת שלה להיות בסוד זכר³⁰⁸⁶. ואז קנתה וניתוסף בה אור המקיף שלה³⁰⁸⁷ בסוד הזכר בסוד הרבוע של יאהדונה". ואותו אור המקיף הראשון עלה למעלה בכתר שלה ונתחבר עמו רבוע א' מסוד

מאיר העץ – ח"ה

הנצח שבה, ואז היה בכתר שלה ד' ריבועים, ב' פשוטים וב' מלאים, וארבעתן כלולים זה תוך זה.

ואור המקיף לבניה שלה הוא שם מ"ב הנקרא אהיה אשר אהיה, כמ"ש בזהר בכת"י³⁰⁸⁸, כי הוא רבוע פשוט מב' שמות אהיה כלולים זה בזה, (ופה הוא מקום שם של מ"ב של אהי"ה הנזכר בזהר ובתקונים, וזה עצמו הוא ג"כ בחכמה שלה אלא שהוא במילוי)³⁰⁸⁹. והנה כנגד שם זה אמר הכתוב למשה (שמות ג יד) אהיה אשר אהי"ה, ואח"כ אמר, כה תאמר לבנ"י אהיה כו', כי אלו השמות של אהיה הם באור המקיף של בינה דנוקבא הנקרא כה¹²¹⁵, וזהו כה תאמר. וגם שם של מ"ב זה הוא בחכמה שלה אלא שהוא במילוי³⁰⁹⁰.

מספר האורות המקיפים לזו"ן³⁰⁹¹ הם כ"א. כי הנה י"ט פעמים אהי"ה יש בזו"ן בי"ט ספירות שלהם בסוד נר"ן ונשמה לנשמה (לכל י"ס דז"א)³⁰⁹², וא' או"מ לכל י"ס דז"א, וא' או"מ לכל הספי' דנוקבא דז"א, הרי כ"א אהי"ה. והוא סוד שם אהי"ה במספר הרבוע שהוא כ"א פעמים כ"א, שעולה גימטריא אמת. וזהו חותם אמת, כי זו"ן נקרא אמת. והנה אותיות חותם הם אותיות חומת, כי הנה סוד אמת הנ"ל, הוא חותם שהוא אותיות³⁰⁹³ חומת, או"מ אל זו"ן והבן זה. אמנם יש עוד או"מ אחר המקיף³⁰⁹⁴ את שניהם שהוא שורש הכל ואינו במספר.

ונבאר ענין המקיפין והפנימים במספר י"ס דבי"ע³⁰⁹⁵. כל צירוף שם אלקים שיש בבי"ע הם ק"ך. כי הרי מתחיל מזו"ן דבריאה הרי ק"ך. ואח"כ ביצירה יש נ': ק' דאו"א, וי' דא"א, וי' דז"א, וי' דנוקבא. ואחר כך נ' צרופים אחרים בעשיה ע"ד הנ"ל שהם: י' בא"א, וך' באו"א, וי' בז"א, וי' דנוקבא. הרי הכל הם ק"ך צרופים שיש בשם אלהים³⁰⁹⁶. ואמנם בזה תבין כי לסבתם נק' ז"א אלהים כנזכר באד"ר (קמא ע"ב) ובאד"ז³⁰⁹⁷ ובס"ד. ואלו הק"ך הם סוד והיו ימיו ק"ך שנה הנזכר בס"ד (לד ע"א) ובאד"ר. ואלו הק"ך צרופים הם התפשטות אלקים מצד הקדושה¹²¹⁶, ואח"כ מכאן ואילך הם אלהים אחרים³⁰⁹⁸.

גם דע כי הנה נת"ל כי שם של אהי"ה סוד נשמה של מקיפין דזו"ן דאצילות. והנה אם תמנה מחוץ לפנים הוא אהיה, ואם תמנה מפנים לחוץ הוא היהא³⁰⁹⁹, והרי הם ב' צרופים, הראשון והאחרון מי"ב צרופים שיש בשם אהיה, לכן השאר י' צרופים דאהי"ה לבדם הם בחינת מקיפי ז"א דבריאה³¹⁰⁰.

גם דע, כי הנה נתבאר במ"א (שער כסא הכבוד פרק ד מ"ב) כי סוד הכסא³¹⁰¹ הוא¹²¹⁷ סוד ג' אורות המתנוצצים ונחתמים¹²¹⁸ בכח"ב¹²¹⁹³¹⁰², והם מתעלמים תוך ג"ר דא"א דבריאה ובג"ר דאבא ובג"ר דאמא ובג"ר דז"א ובג"ר דנוקבא. והנה בבריאה³¹⁰³ זו"ן אין מתגלין שלשתן רק חו"ב לבד, לכן ב' צרופים ראשונים דשם הוי"ה הם רמוזים בחו"ב דז"א, כי הכתר שבו אינו ניכר {קא ע"ב} ונגלה, ושאר הי' צרופים הם י' בחי³¹⁰⁴ פנימים דז"א דבריאה. וכן ב' צרופים ראשונים מהי"ב צרופים ראשונים של אדנ"י הם שם בחו"ב דיליה³¹⁰⁵, ושאר י' צרופין הנשארין מן הי"ב צרופים הם בי"ס אמצעית שבו. וכיוצא בזה בנוקבא דבריאה, כי ב' צרופים ראשונים של י"ב צרופים של אהי"ה הם בחו"ב דיליה בסוד הכסא¹²²⁰³¹⁰⁶, ושאר הי' צרופים הם י' בחי³¹⁰⁷ פנימים של נוקבא דז"א דבריאה. וכן ב' צרופים הראשונים מי"ב צרופים אחרונים של אדנ"י הם בחו"ב דיליה בסוד הכסא³¹⁰⁸, ושאר י' צרופים הם י' בחי³¹⁰⁹ אמצעיות דנוקבא דבריאה³¹¹⁰.

מ"ב³¹¹¹ מצאתי בכת"י של מורי זלה"ה.

יהו"ה - כסדרן בזווג חו"ב תו"מ.

יהוה - כשעולה מל' לא"ב¹²²¹, ומתחברת ה' עם י' ונשארו ה"ו כסדרן, בינה ע"ג

ת"ת.

- מאיר העץ -

1215

¹²¹⁶ הרי לא אמר אלא רק שהם מצד הקדושה אבל לא אמר שהם אלהות והוא כנ"ל פ"ה שהכלים דבריאה הם אינם אלהות (לש"ו).

¹²¹⁷ הרי מבואר כי סוד הכסא הוא בכל פרצוף ופרצוף ועי' דע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סוף סימן ו' וסימן ח' (לש"ו).

¹²¹⁸ ואלו הג"ר המתלבשים בכח"ב דא"א ואו"א ובחור"ב דזו"ן הם הנשמה חיה יחידה שבהם והם אלהות במכש"כ מהנשמה (לש"ו).

¹²¹⁹ צ"ל מן כח"ב ור"ל מכח"ב דאצילות וכמ"ש בשער כסא הכבוד פרק ד' במ"ב וכן הוא בדפוס ישן וכן בשעה"ק מב ע"ב (לש"ו).

¹²²⁰ עי' לעי הערה 1217. (לש"ו).

? 1221

מאיר העץ – ח"ה

יוהה - כשעולה ת"ת לגבי אבא ונתחבר ו' עם י', ונשארה בינה על מלכות.
היוה - כשירוד חכמה אל ת"ת נשארה בינה למעלה מהי'. (נ"א כשירוד חכמה בבינה ונעלם בה להשפיע בו"ה תו"מ).

הויה - כשחכמה נעלם בת"ת להשפיע בו, נמצא שהיה תחת הו' ובתוכו. (נ"א כשנעלם במלכות נמצא י' על ה'). (נ"א כשנעלם בת"ת להשפיע ביסוד למלכות, אז הי' תחת ו').
הויה - כשחכמה נעלמת עם בתה או להשפיע בה' או בתחתונים.
ההיו - כשהמלכות עולה לבינה וחכמה יורד לת"ת.
היהו - כשחכמה יורד לבינה ומלכות עולה שם, ועולה ומתחברת עמו. (נ"א כשחכמה יורד בת"ת ומתחברת עם המלכות שם בת"ת).
ההיו - כשהמלכות עולה לבינה וחכמה יורד בת"ת, ונעלם בו להשפיע בו או בתחתונים ממנו.

הויה - כשמתחברים חו"ב ויורדין למלכות בה' תתאה שהם תחתיה.
ויהה - כשחכמה יורד בת"ת ונעלם בו, והבינה יורדת למטה ונעלמת בה.
וההי - כשירוד חכמה להשפיע בתחתונים ויורדת בינה בת"ת ונעלמת בו. (נ"א כשירוד בינה ג"כ במלכות והחכמה תחת הבינה להשפיע לתחתונים).

ועיינ בתקונים ל"א ותמצא כי צירוף יוהה - בחכמה, כי י' עם ו' - ב' זכרים לימין, ה"ה - אמא וברתא לשמאלא. וצירוף יההו - בבינה, כי להיותו שמאלי לכן אבא וברתא ואמא עם ברא. מזה תבין סוד תפלין דעלמא דאתי¹²²², עטרת צדיקים שהם הויות להודי. (ע"כ מצאתי בכת"י מורי ז"ל).

הנה שם יה"ו שהוא בו' צרופים שהוא בו"א דיצירה הוא קכ"ו. ומקורו הוא שם אדניי ברבועו כזה, א' אד אדני, שגם הוא גימטריא קכ"ו³¹¹⁵. שם שדי בו' צרופיו, הנה השי"ן עולה אלף ות"ת, וב' אותיות ד"י ו"פ של ו' צרופים גימטריא פ"ד גימ' חנוך³¹¹⁶. והסוד הוא, כי זה ענין ציצית דמטטרו"ן שר הפנים העולה אלף³¹¹⁷, לכן אמרו"ל (שבת לב ע"ב) הזהיר במצות ציצית משמשין לו (לעת"ל ב')³¹¹⁸ אלף ות"ת עבדים, כי הלובש ציצית דמטטרו"ן הוא בסוד עבד³¹¹⁹ לכן ישמשוהו עבדים.

שם³¹²⁰ יוד הי וו הי גימטריא רל"ו, והוא שיעור קומתו של יוצר בראשית³¹²¹, והוא רל"ו אלפים רבבות פרסאות כמנין (תהלים קמו ה) גדול אדונינו³¹²² ור"ב כ"ח. זה כתבתי מעת ששמעתי, ואח"כ עיינתי בו כי שם הנ"ל³¹²³ ברבוע הפשוט והמלא הם גימטריא ע"ב קס"ד כזה: י יה יהו יהוה, יוד, יוד הי, יוד וו¹²²³, יוד הי וו הי, גימטריא רל"ו והוא בחי' נשמות המקיפין. ודע כי הנה כל א' מי"ס חוץ מכתר וח"ב ותו"מ, אין בשום אחד מהם היכר פרצוף וחילוק איברים פרטים כמו שיש באלו הה' בלבד, עם היות שהם³¹²⁴ כלולים כל א' מי' כנודע. והמשל בזה, הוא כמו זרוע אדם אשר בו נכלל כל³¹²⁵ איברי הגוף ובו כח כולם³¹²⁶, ועכ"ז אינם ניכרים בו גילוי גמור, אלא הם נסתרים ונעלמים בו, ואמנם הגובר וניכר בו הוא סוד חסד לבד, ועד"ז בשאר הספ"י. אמנם בה' ספירות³¹²⁷ הנ"ל יש בכל א' מהם פרצוף {קא ע"ג} גמור³¹²⁸, וכל פרטי איברים כולן נגלין בכל א' מהם.

ונבאר עתה ענין הדעת. כי הנה ודאי שבכל ה' פרצופים שיש בעולם אצילות, בכל א' מהם יש בו בחי' מוח האמצעי הנקרא דעת. ואמנם בביאור דעת של הכתר שהוא א"א אין אנו עסוקים בו עתה, משום דשם הם תלויין לבד³¹²⁹, אבל למטה באלו³¹³⁰ הארבעה אינון הכלים³¹³¹ ממש, ונרמזין בד' אותיות הוי"ה כנזכר באד"ר³¹³². והנה דע כי קודם שנאצל האדם העליון שהוא תו"מ, נעשה הזווג דחו"ב אב"א, לכן¹²²⁴ אירע הענין ההוא של מלכים קדמאין שמתו כנודע. והטעם לפי שהוא³¹³³ בסוד הדין שהוא ענין אב"א. אמנם אין לנו עסק עתה בביאור ענין אב"א של חו"ב קודם שנברא העולם¹²²⁵. ואמנם אחר שנברא העולם לעולם הם פב"פ, אבל זו"ן³¹³⁴ הם לזמנין פב"פ וזמנין הם אב"א. והנה בימי החול הדעת³¹³⁶ החיצון של המלכות, שהוא³¹³⁷ סוד אב"א, הוא³¹³⁸ שם מ"ה³¹³⁹ כזה: יוד, יוד הא, יוד הא ואו, יוד הא ואו הא, העולה

- מאיר העץ -

¹²²² דהיינו של ר"ת.

¹²²³ לא מוכר לי שם במילוי כזה.

¹²²⁴ עי' פרצופי זו"ן סמוך לסופו (לש"ו).

¹²²⁵ עי' במלכים פ"ח ובש"ש שם אות א' ובנקודות פרק ד' ו' ובשבירת הכלים פ"א ובמבו"ש דף ח ע"ג (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

ק"ל³¹⁴⁰. והדעת הפנימי של החול הוא סוד הוי"ה דמילוי ההי"ן כזה: יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה גימטריא ב"ן, וזהו פב"פ בחול. אבל בשבת, הדעת החיצון של החול יורד למטה להאיר בתחתונים וכמ"ש בע"ה. נמצא כי שם ב"ן הנ"ל שהוא נקרא פנימי בימי חול עתה בשבת נקרא חיצון, ואז מתגלה בה דעת פנימי אחר יותר גדול, והוא שם ס"ג כזה: יו"ד ה"י וא"ו ה"י. והנה נתבאר ג' חלקי מציאות הדעת של המלכות.

ואמנם הת"ת הנקרא ז"א, בימי החול, אז הדעת החיצון שלו הוא שם ב"ן הנ"ל, והפנימי הוא שם ס"ג הנ"ל. ובשבת, החיצון שם ס"ג, ופנימי שם ע"ב, כזה יו"ד ה"י ו"ו ה"י. והרי נתבאר הג' חלקי³¹⁴¹ הדעת של ז"א ג"כ.

אמנם חו"ב הנקרא או"א, אין בהם בחי' אב"א אחר שנברא העולם, כי לעולם הם פב"פ³¹⁴², ולכן אין בהם רק ב' מיני בחי' דעת לכל א' מהן, פנימי וחיצון לבד, בין בחול בין בשבת, כי שם לעולם הוא שבת. והנה דעת חיצון של בינה הוא שם אהי"ה דמילוי אלפין, והפנימי אהי"ה דמילוי יודי"ן, והחיצון של חכמה הוא חיצון של ז"א עצמו, שבשבת הוא שם ס"ג, ופנימי של חכמה הוא פנימי של ז"א דבשבת הוא שם הוי"ה ע"ב דיודי"ן. והענין יובן בסוד (משלי ל ד) מה שמו ומה שם בנו, כי תדע כי כולם שוין³¹⁴³, כח הבן מכח האב הוא כנודע³¹⁴⁴. ודע כי זה שכתוב בזוהר פ' בראשית (דף פ ע"א) כל יומי שתא אקרי אל, והשתא אקרי כבוד אל, פי' כי הנה כל השנה אין להמלכות אלא שם אל, אבל השתא יש לה דעת פנימי כנודע שהוא שם ס"ג, שהוא גימטריא כבוד אל. והדעת הזו אין לה אלא בעת הזווג, שהוא ביום השבת או ביום השבועות, שהוא דוגמת שבת כנודע, שלכן אינו אלא יום א', ואינו חג ז' ימים כמו חג המצות או חג הסוכות³¹⁴⁵.

והנה דע כי סוד ב"ן דמילוי ההי"ן, אשר הוא סוד דעת הפנימי של המל' בימי החול כנ"ל, הנה הוא מתחלק בניקודו כפי הימים. פי' ביום ראשון בשבוע תהיה נקודתו כפי יניקתו ויניקתו כפי נקודתו, פי' כי ביום א', יו"ד בחולם, ה' בסגול, והו' בקמץ, ה' בסגול. אמנם אין בו רק ד' נקודות בד' אותיות הפשוטות ולא באותיות המילוי (כזה יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה)³¹⁴⁶, וכן בכל הז' ימים זולת יום ג' ויום ו' כנזכר למטה. וכבר ידעת כי כפי מקור יניקתו כן הניקוד. המשל בזה כי י' בחולם מורה כי י' שהוא החכמה שבה יניקתה אז מן ת"ת שהוא חולם, ה' בסגול מורה כי בינה שבה יונקת מן חסד³¹⁴⁷, וכן בשאר הנקודים, ושמו כלל זה בידך לכל מיני נקודות שבעולם.

ביום ב' - י' בחולם, ה' בשבא, ו' בצירי, ה' בשבא, כזה, יְהוֹה־³¹⁴⁸.
יום ג' - נגד הת"ת, יי³¹⁴⁹ חולם, ה' ראשונה בחולם והב' בסגול. ו' ראשונה בחולם והב' בסגול. ה' ראשונה בחולם והב' בסגול, כזה: יוֹד הֶה { קא ע"ד } וְו הֶה³¹⁵⁰. וסוד הענין הוא כי כל ז' ימים חוץ מיום ג' ויום ו' שהמה סוד ת"ת ויסוד, אין ניקוד באותיות הכפולות, פי' ה' השניה של ה' ראשונה או ו' שניה של ו', אמנם ת"ת ויסוד מנוקדים אפי' באותיות הכפולות.
יום ד' - י' חולם, ה' ראשונה לבד בחירק וה' הב' אין בה ניקוד כלל כנ"ל³¹⁵¹, ו' ראשונה בפתח, ה' ראשונה בחיריק, כזה: יְהוּה³¹⁵².

יום ה' - י' בחולם, ה' שורק הנקרא קמץ שפתים³¹⁵³, ו' שבא, ה' קיבוץ, כזה: יְהוּה³¹⁵⁴.
יום ו' - י' חולם, ה' ראשונה בשורק³¹⁵⁵, והב' בשבא, ו' ראשונה בשורק³¹⁵⁶ והב' בשבא, ה' ראשונה בשורק³¹⁵⁷ והב' בשבא, כזה: יוּד הוּה³¹⁵⁸.
יום ז' - בניקוד צבאות יְהוּה³¹⁵⁹. כיצד, יו"ד שבא, ה' קמץ, ו' חולם, ושאר האותיות אין בהם ניקוד.

ודע כי אי אפשר להתלבש אור הא"ס בשום א' מי"ס אם לא ע"י שיתלבש תחלה אור החכמה בהם¹²²⁶, וז"ס (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית. ועד"ז אין א' מהו"ק יכול להתלבש בו אור הא"ס אם לא שיתלבש בה תחלה אור החסד, וז"ס (תהלים מב ט) יומם יצוה ה' חסדו, שפי' בזוהר¹²²⁷ כי החסד נק' יומם, ר"ל יומא דכולהו שכולל כל הו' ימים, דהיינו כל הו"ק והבן זה.

שער מה פרק א מ"ת³¹⁶⁰

- מאיר העץ -

¹²²⁶ עי' בזה באילימה דף צ ע"ד (לש"ו).

¹²²⁷ ח"ג קג רע"ב קצא ע"ב וח"א מו ע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

השער החמישי שער המקיפין ובו ד' פרקים
ענין המקיפין¹²²⁸ של האצילות. דע כי ראשונה יצא מן א"ס אור גדול ונחלק לב' חלקים,
א' יצא ונכנס³¹⁶ בסוד או"פ, ומה שלא היה יכול להכנס ולהצטמצם מרוב גדלו³¹⁶² נשאר בחוץ
בסוד או"מ, כמבואר בדרוש א"ק¹²²⁹. וזה האור המקיף הוא המקיף לכל האצילות כולו, כי הלא

- מאיר העץ -

¹²²⁸ ע' אריכות בביאורים ח"א כב ע"א עד כד ע"ב
¹²²⁹ שער ב פרק ג: והנה* כמ"ש שאר"מ גדול מאר"פ, כן חיצון הכלי יותר מעולה מפנימיות הכלי.
ואע"פ שבחוש הראות אנו רואין שפנימיות הכלי הוא יותר זך ומעולה מחיצוניות הכלי הענין הוא
באופן שנבאר עתה. דע כי הנה האור כולו שוה¹²²⁹, וכאשר נכנס ונתלבש תוך הכלי אין הכלי יכול
לסובלו כולו, אז¹²²⁹ בחי' אור שלא יוכל ליכנס [להישאר – שעה"ק] בפנים נשאר בחוץ בבחי' אר"מ
עליו¹²²⁹, ואז ב' אורות אלו מאירים בכלי כי אר"פ מאיר¹²²⁹ חצי עובי כותל מצד הפנימי, ואר"מ
מאיר¹²²⁹ חצי עובי כותל מצד החיצון, וע"י ב' אורות אלו מאיר ומזדכך הכותל של הכלי מבית
ומחוץ.

ז"ל הע"ח ח"ב סוף דף ד ע"ד: ה"ח הם נכנסין תוך הגוף¹²²⁹¹²²⁹, והם אר"פ. אמנם ה"ג הם פוגעות
ברדתן אל הגרון בפה ויוצאות משם לחוץ, ושם נעשין אור מקיף¹²²⁹¹²²⁹ מבחוץ בז"ת¹²²⁹, והם סוד
ז' הבלים דקהלת¹²²⁹, וכנגדן הם ה"ח מבפנים. והנה החסדים ודאי שהם גדולים ומעולים מן
הגבורות, ואמנם להיות החסדים תוך הז"א והגבורות מקיפים חוצה לו, הם מאירות יותר, ויש
להם בבחי' זו מעלה על החסדים. ע"י שער ז"א פרק ד' אות ב' וז"ל, מן הפה דז"א יצאו ז' הבלים
דקהלת, והם מקיפין אל ז"ת דנוק' דז"א, דוגמת הבל הפה דא"א המאיר לז"א כנ"ל
וע"י שעה"כ דרושי פסח יא. במבו"ש (שע"ג ח"א סוף פרק ג) אמר כי לעולם הוא שכל אור מקיף
{כב ע"ג} הוא נקבה בסוד (ירמיה לא כא) נקבה תסובב גבר, ושם (בשער ב ח"ג פ"ה) אמר כי
המקיפים הם גבורות.

וע"י ביאורים ח"א כב ע"ג: אך עומק הענין בכ"ז הוא, כי סוד שורש השרשים דאור המקיף ואור
הפנימי, הנה הוא מאור א"ס המקיף והמוקף, וכו' עיקר האדם שהוא הרוח שב¹²²⁹, וכן כל הנרנח"י
העיקרים אשר בהם נשלם על שלימותו, הנה הם מסוד אור א"ס המוקף, שהוא סוד הקו דאור א"ס
הנמשך ומתפשט בתוך הצמצום, כי ממנו נעשה צורת בנין כל העולמות כמו שהם כולם עתה
לפנינו, וממנו הוא צורת בנין האדם בכל הנרנח"י שבו, כי הצמצום שהוא סוד היסודות והעגולים,
שם הוא רק השורש. וכו' הנה מלבד זה הרי מתנהג גם עתה המציאות ג"כ בעוד הנהגה עליונה
מזה הנמשך מאור המקיף את הקו מכל סביביו, שהוא אינו מצומצם בכלי כלל, והוא שולט על
האור הפנימי להטותו לחפצו, והוא מנהיג את האור הפנימי ג"כ שיהא הולך ונמשך בכל הנהגתו
רק ע"פ הכוונה התכליתית תמיד. אמנם הנהגה הזו היא בהעלם גדול, כי התכלית האחרון הנה
נעלם השגתו מכל בריה, אבל עכ"פ הוא כי היא שולט בהעלם תמיד, ומשם הוא סוד כל הכבשי
דרחמנא¹²²⁹, וסוד צדיק ורע לו רשע וטוב לו (ברכות ז ע"א), וכן כמה פליאות שאנו רואין
בהנהגה תמיד, כי הוא מהנהגת אור המקיף המשלח הארתו באור הפנימי להנהיג את הכל תמיד
רק ע"פ הכוונה התכליתית. והרי נמצא, כי {כב ע"ג} באור המקיף הנה הוא פועל גבורות תמיד, כי בו
הוא כל הנהגה אשר נגד החק והטבע. כי כל החק והטבע הוא רק ע"י אור הפנימי אשר הוא
מצומצם בהגוף וכלי, אבל אור המקיף שהוא מבחוץ הנה ממנו הוא כל הנסים והנפלאות, ובו הוא
פועל גבורות תמיד. וכו' והנה הנה אור המקיף בבחי' נוק', ובסוד נקבה תסובב גבר (ירמיה לא כא),
שהיא לוקחת אליה אל חדר הורתה להעשות בה כל תכלית פעולת הזכר, כן הוא אור המקיף עם
אור הפנימי, שכל הפעולות שנעשה בו הנה ממשך האור המקיף את הכל אליו והם נשמרים בו,
ונעשים בו להכוונה התכליתית שבהם. והרי עושה אור המקיף ב' מיני פעולות: כי בתחילה משלח
הארתו בהאור הפנימי לשלוט עליו ולשמרו, שיהא כל הטייתו ופנייתו אליו וכו"ל. ואח"כ לוקח
הוא כל מה שנעשה בו ויצא ממנו, וממשיך אותם בתוכו לשומרם ולהשלימם לכוונתו ולחפצו
התכליתית, והם נשמרים בו לעת קץ הימין. וכ"ז הנה הוא פעולת נוק', ובסוד (משלי יב ד) אשת
חיל עטרת בעלה, שבה יתעלה ויושלם כל פעולתו לתכליתם האחרון. והנה הנה אור המקיף הישר
מסוד היחידה שבכל פרצוף ושכל עולם, שהוא הכתר המיוחד בא"ס כמ"ש ברע"מ (פ' בא דף מב
ע"ב, ופ' פינחס דף רנח סע"א), כי כן הוא האור המקיף הראשון אשר להקו, הנה הוא מאור א"ס
המקיף, אשר בו יחזר הכל ויתוקן הכל לסוד האחדות הנעלמה, שהוא תכלית כל התכליות שאין
לו קץ ותכלית.

והנה נמשכין כל המקיפים רק מבינה, כי הכתר עצמו הוא נעלם, וכל גילוי הוא רק ע"י הבינה,
ולכן נקרא הבינה ג"כ בשם אה"ה שהוא שם הכתר, כי בה הוא כל גילוי, וכמ"ש הגר"א בתיקונים
(דף מו ע"ד). וכן הוא אור המקיף הראשון הכללי המקיף להקו, הנה הוא נמשך שם ג"כ מסוד שורש
בחי' בינה שבמלכות דא"ס¹²²⁹, כי על ידה נבחן הענין דאור א"ס המקיף, כי לולא הבינה לא היה
הצמצום כלל, כמו שמתבאר בדברינו בהקדו"ש שער הפונה קדים פ"ה. ועומד הצמצום על עמדו
רק ע"י הבינה, ונבחן ע"י מאור א"ס המקיף, וכל גילוי הוא בה, וכן נמשך על ידה ג"כ האור
המקיף להקו.

מאיר העץ – ח"ה

גם הכתר שהוא עתיק וא"א כנודע, הם מתפשטים בכל האצילות כמבואר אצלנו³¹⁶³. והנה או"מ זה הוא בסוד אור ישר מלמעלה למטה.

ואמנם אור שנכנס בסוד או"פ גם הוא אין יכולת בכתר לסבול את כולו, ולכן חלק א' ממנו נשאר עומד בפנים³¹⁶⁴ של הכתר, וחלק א' ממנו יצא ממטה למעלה, אחר שנכנס ונתפשט בתוכו חוזר לעלות, ויוצא דרך השערות. ואלו הם סוד בחי' השערות אשר בראש שהם צינורות והמשכות של זה האור היוצא. ובצאתו מן השערות בסופי קצוותיהן שהם סופי צינורותיהן, אז הוא בחינת או"מ עלה³¹⁶⁵ ממטה למעלה ונקרא אור חוזר¹²³¹¹²³⁰. הרי נתבאר ב' מיני אורות מקיפין, א' אור ישר וא' אור חוזר, אלא שהאור הישר הוא כולל לכל אצילות כולו ומקיף כולו, אמנם אור המקיף החוזר הוא מקיף אל פרטי הכתר לבדו ולא אל שאר אצילות. ואם תשאל, א"כ מאחר שסוף האור הזה לצאת אח"כ בסוד או"מ, לפי שלא היה יכול הכתר לסובלו בתוכו כולו, א"כ מה טעם נכנס בתחלה, והיה לו לישאר בסוד המקיף כמו הראשון שלא נכנס כלל. והתשובה הוא, כי אחר שכוונת המאציל היה לשיהיה בחי' ב' מקיפין, א' בסוד מקיף לכל אצילות כולו אור ישר בבחי' יחידה³¹⁶⁷, ומקיף א' לכתר בבחי' אור חוזר, סוד חיה שנכנס בפנים ובחוץ. וכבר נודע בדרוש א"ק כי בכל הפרצופים שמטבור ולמטה דא"ק א"א להיות רק ב' מקיפים לבד³¹⁶⁸, לכן היה מוכרח תחלה לכנוס בבחי' או"פ, לפי שאם בתחלה היה נשאר בחוץ ולא היה נכנס הנה היה אורו גדול מאד, והיה מתפשט גם הוא עד סוף האצילות כולו כמו שעשה מקיף הראשון, ועתה אשר נכנס בפנים ונתפשט מלמעלה למטה ואח"כ חוזר להתפשט ולעלות ממטה למעלה, ואחר כך חוזר ומתפשט מלמעלה למטה מבחוץ בסוד אור מקיף, נמצא שעי"כ נתמעט אורו ואינו מקיף רק אל הכתר {קב ע"א} לבדו. וז"ס³¹⁶⁹ המקור של מעין³¹⁷⁰, כי כפי גובה המקום ומוצא המקור שממנו יצאו המים תחלה, כפי ערך גובה זה יכולין³¹⁷¹ לעלות, אע"פ שירדו בעומק במאד מאד יכולין לעלות אל שיעור גבהו הראשון שממנו יצאו, כנראה בחוש הטבע. וכן היה הענין כאן, כי אחר אשר האור הזה נכנס וחזר לעלות, אין בו כח לעלות רק עד ראש הכתר בלבד, אשר הוא נעשה מקום המקור של האור הזה, וע"כ³¹⁷² אין יכול לעלות עד א"ס, משא"כ אלו לא נכנס תחלה אור זה בכתר, שאז אור זה יכול לעלות יותר ולהדבק במקורו הראשון שהוא הא"ס, והיה אורו רב והיה יכול להתפשט עד סוף אצילות.

ואח"כ מן יסוד א"א³¹⁷³, אשר כבר ידעת שהוא כלול מחו"ג, סוד שם מ"ה ושם ס"ג³¹⁷⁴, זה מימינו וזה משמאלו, כמבואר בדרוש א"ק³¹⁷⁵, ושניהן נתקבצו ביסוד הזה, וכאשר יוצאין ממנו לחוץ דרך פי היסוד, הנה הם מתחלקים אז החסדים שבימין ניתנים אל אבא אשר הוא מלביש לזרוע³¹⁷⁶ ימין א"א כנודע, והגבורה³¹⁷⁷ ניתנים לאמא שהיא בשמאל של א"א, שהוא הכתר. ואע"פ שכולם נתקבצו יחד ונתחברו ביסוד, עכ"ז כיון שהם באין מלמעלה נפרדין, אלו בנצח וחסד³¹⁷⁸ ואלו בגבורה והוד דא"א כנודע, וע"כ כאשר חוזרים לצאת דרך פי היסוד ולחוץ הם חוזרים ליפרד כמו שהיו תחלה. ובזה תבין עכשיו ענין או"א שאמרו באדר"ז (רצ ע"ב) תרוייהו שקילי¹²³² כחדא ושריין כחדא. והטעם הוא, כי הנה מאור א' שניהן מאירין³¹⁷⁹ בשיווי א' ממש, ואין חילוק ביניהם אלא שאבא לקח אורות דחסדים מימין ואמא האורות של הגבורה מהשמאל, וז"ש באדר"ז (רצא ע"א) אבא טמיר יתיר.

והנה אור הימין גם הוא נחלק לב' חלקים, א' נכנס בפנימים³¹⁸⁰ בסוד או"פ, וא' נשאר בסוד או"מ אליו. וכן עד"ז נחלק אור השמאל חלק א' נכנס בסוד או"פ דאמא, וחלק א' נשאר בחוץ בסוד או"מ אליה. אמנם לפי שאבא טמיר וגניז יתיר כנ"ל, לכך גם אור הימין של אבא שנכנס בו בסוד או"פ יוצא אח"כ דרך היסוד של אבא עצמו לחוץ³¹⁸¹, וחציו נכנס בסוד או"פ לאמא וחציו נשאר בסוד או"מ לאמא³¹⁸². והרי תבין עתה איך אמא כשם שהיא לוקחת מן הכתר שהוא א"א, כך היא לוקחת מן אבא עצמו וצריכה אליו והבן זה. וא"ת א"כ גדול אור אמא מאור אבא, כי אמא לוקחת מן השמאל ומהימין, ואבא לוקח דרך ימין לבד. אבל הענין הוא כי כבר ידעת, כי תדיר אתכליל שמאלא בימינא, וכאשר אנו אומרים ימינא כנ"ל, כ"ש שהשמאל נכלל

- מאיר העץ -

¹²³⁰ עי' שעה"כ ציצית ב' וצ"ע אם ההקפה היא עם ירידה או לא

¹²³¹ עי' דברינו בכללי התפשטות והסתלקות כלל יח ענף י' סימן ב' אות ז' סמוך לסופו (לש"ו). לא מצאתי וצ"ע גדול שמאד קשה להבין דבריו כאן.

¹²³² לשון האד"ז כחדא נפקין, והלשון תרוייהו שקילין כחדא נמצא בזהר ח"א מג ע"ב, וח"ג לז ע"א.

מאיר העץ – ח"ה

ב³¹⁸³, אלא שאינו עולה בשם לפי שהוא טפל אליו ואינו ניכר בו, לכן אינו נזכר בו רק הימין לבד.

נמצא כי אבא שלוקח הימין, כ"ש הוא שהשמאל נכלל בו, אלא שאינו ניכר שם אורו. נמצא כי יש לו ימין ושמאל, אך הנוקבא אין לה רק השמאל לבד, ומן האור הימין אינה לוקחת רק מה שנשאר בלבד מן אבא³¹⁸⁴, וגם לפי³¹⁸⁵ שהיא לוקחת אותו מעורב באור אבא, וכבר אינו נקרא בשם אור דא"א אלא בשם אור אבא (נמצא אור אבא גדול מאור אמא)³¹⁸⁶.

והנה יש לכתר מקיף א' כולל ומקיף א' פרטי, ולאבא יש לו אותו אור המקיף הכולל אשר בכתר כנ"ל ועוד מקיף אחר שלו בלבד כנ"ל. וכן באמא הענין כן. והנה לאמא יש או"מ ואו"פ יותר מן אבא, לפי שגם היא לקחה מא"א כמו שלקח אבא, ועוד לקחה ג"כ מאבא {קב ע"ב} כנ"ל. והנה מן או"פ של אבא גם ממנו חוזר ויוצא בחי' או"מ ממטה למעלה, אור חוזר בסוד השערות כמו בא"א. וכן הענין ג"כ באמא וא"צ להאריך בזה. ואח"כ מאו"פ של אמא יצא דרך פי היסוד שלה אור אל כל הז"ת ביחד ונחלק לב' חצאין, חציו א' נכנס בסוד או"פ שלהם ביחד, וחציו בסוד או"מ להם. ואח"כ מבחי' או"פ שלהם חזר ויצא אור חוזר מקיף בסוד השערות הנ"ל ע"ד בא"א ואו"א³¹⁸⁷.

שער מה פרק ב מ"ת³¹⁸⁸

הנה עד עתה דברנו בכללות עולם האצילות, ועתה נדבר בפרטיות. כי הנה גם ב"ס פרטיות של א"א עצמו יש בהן כל הנ"ל ממש, כי תחלה נכנס בכתר שבו בחי' או"פ ואו"מ, ומן או"פ יצא אור חוזר דרך השערות, ומהיסוד דכתר דא"א יוצא מן או"פ אל חו"ב שבו, הכל ע"ד הנ"ל ממש בכללות י"ס הכוללות כל עולם האצילות, וא"צ להאריך בו כי הכל מובן מאליו בכל פרטי האצילות³¹⁸⁹.

ואמנם צריכים אנו להודיעך כי יש חילוק בין ג' ראשונות של האצילות ובין ז"ת של האצילות, וכעד"ז ג"כ יש חילוק בין ג"ר של א"א ובין ז"ת שבו, וכן באבא, וכן באמא, ובו"א, ובנוקבא דז"א, כמו שכבר הקדמתי שכל שיש בכללות יש בפרטות ג"כ ממש וא"צ להאריך בזה. והענין הוא כי ג"ר א"צ זו לזו, כי אותו אור המקיף החוזר ממטה למעלה בכתר או בחו"ב, אינו מקיף אלא לכתר לבדו, או לחכמה לבדו, או לבינה לבדה. אבל המקיף העליון של כתר³¹⁹⁰ דרך אור ישר מלמעלה למטה הוא כולל כל האצילות שממנו ולמטה. כיצד, מקיף של כתר הוא מקיף מן כתר עד סוף כל האצילות, ומקיף דחכמה הוא מקיף מחכמה עד סוף אצילות, וכן מקיף דבינה מקיף ממנה ולמטה עד סוף אצילות. וכל זה הוא מקיף של אור הישר, אבל מקיף של אור החוזר ממטה למעלה אינו מקיף רק אל מי שיוצא ממנו³¹⁹¹ וחוזר לעלות. כיצד, הרי המקיף החוזר של שערות הכתר מקיף אל כתר לבדו, ושל חכמה לחכמה, ושל בינה לבינה.

אמנם בז"ת לא יש מקיף לכ"א לבדו, ר"ל שאין אור נכנס בחד וממנו נעשה מקיף ממנו ולמטה עד סוף כל אצילות, ומפנימיותו יוצא אור אל הגבורה ונחלק לב', לאו"פ ולאור"מ, וכן מגבורה אל ת"ת, וכיוצא בזה, והנה אין הדבר כן. אמנם מהבינה יצא אור א' ונחלק לב', חציו נשאר בסוד או"מ ישר לכולו, וחציו נכנס בסוד או"פ בתוך כל הו"ק יחד, ואח"כ מיסוד דז"א¹²³³ יוצא אור ונחלק חציו לאו"פ לנוקבא וחציו לאו"מ ישר שלה. וצריך לתת טעם ובו יתבאר מצות ראשית הגז הניתן לכהן.

ותחלה נבאר סוד אלפא ביתא דא"ט ב"ח ג"ז ד"ו כו', כי הלא הוא מדבר בסוד³¹⁹² המקיפין הנ"ל. כי הנה א"ט הוא בכתר, ורומז כי הכתר הוא אות א' דא"ט, לרמז כי לו לבדו יש לו מקיף א' בפ"ע, והט' אשר תחתיו הם נפרדין ממנו ואינם בכלל המקיף הנ"ל אשר לו, וזהו ענין א"ט, א' לבד וט' לבדה. וכעד"ז אותיות ב"ח הם בחכמה, כי החכמה שהוא ב', יש לו מקיף א' לבדו ושאר הח' ספירות שתחתיו הם נפרדין ממנו, וזהו ב"ח. ג"ז, הוא בבינה, כי בינה שהיא ג' נפרדת מן הז' אשר המה תחתיה, וזהו ג"ז. אמנם הז"ת כולם {קב ע"ג} קשורים ביחד זו בזו, ואין חסד נפרד מז"ת במקיף בפ"ע, אמנם³¹⁹³ הראשון של חסד הוא המקיף את הז' ביחד בלי פיורוד ומקשר אותם יחד. ונמצא כי המקיף של חסד שהוא ראשון מז"ת מקיף לכולם ביחד וכולם נכללין בו. וז"ס ראשית הגז הניתן לכהן, כי מן ג' שהוא בינה יוצא או"מ א' אל כל הז"ת, וזה אותיות ג"ז, כ"ז ניתן לכהן שהוא החסד, כדי שכל המקיף³¹⁹⁴ כל הז' היוצאין מן הג', אשר זהו ביאור אותיות ג"ז, יהיו כולן נכללין בחסד שהוא הכהן.

- מאיר העץ -

¹²³³ עי' לעיל ד' מח ע"ב סופ"ד (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

שער מה פרק ג מ"ת³¹⁹⁵

ענין או"פ ואו"מ. דע כי הנה כל אצילות כולו יש בו בחי' כח³¹⁹⁶ הא"ס בפנים לו, וחוצה לו בסוד מקיף. והנה כבר נתבאר כי הנה או"פ הזה³¹⁹⁷ הוא מוגבל ומצומצם ומתעלם בתוך פנימיות הספי', משא"כ באו"מ כי אינו נגבל ונקצב במדה, וזה יורה מעלת המקיף על הפנימי, עם היותן שניהן נמשכין³¹⁹⁸ מן הא"ס.

והנה ה' בחי' הם באצילות, והם ה' פרצופים א"א ואו"א וזו"ן, והם מתחלקים בבחי' פנימים ומקיפים, עם שהכל הוא מן הא"ס, ולכן נבאר סדרן.

דע, כי ט' ספירות דא"א הם נשמה לכל אצילות, והוא¹²³⁴ מתלבש תוך פנימיות כולם, ואמנם ז"ס או"פ של אצילות. ובודאי לא יהיה שוה אור ג"ר שבו לחג"ת שבו, וכך כיוצא בזה בשאר, וז"ס ההפרש שיש בסוד האצילות. והנה נתבאר אצילנו כי רישא דא"א³¹⁹⁹ שהם הג"ר שבו לא נתלכשו כלל, אמנם נשארים בגלוי. והנה בחי' או"מ שלו הוא סובב וחופף עליו ברחוק³²⁰⁰, אבל אין בו הגבלה רק שהוא בהרחבה גדולה אלא שהוא בריחוק מועט. ואין לנו רשות לדבר בנסתרות, ואתה המעיין תבין מעצמך איך יש או"מ ואו"פ אל ג"ר דעתיק. ואו"מ אינו מושג ומתפשט למטה מאותן ג'. אמנם הפנימים של אלו הג' הם אשר יצאו ממנו אח"כ³²⁰¹ ונעשים בחי' או"מ למטה לז"ת³²⁰² שלו, כי אע"פ שלמעלה הוא מוגבל במדה, הנה כאן אין מדה זו יכולה לקבלו ולהגבילו, ונשאר לה בסוד או"מ לז"ת³²⁰³ אותו או"פ של הג"ר. אמנם או"פ שבו הוא נכנס בו דרך קו יושר³²⁰⁴, ונמשך מן סיום או"פ העליון ממנו, אמנם איננו הוא עצמו, כי הוא נשאר מבחוק לאו"מ. ואו"פ של אלו הז'³²⁰⁵ הוא מקיף אל ג"ר דא"א, וג"ר דא"א האו"פ שבו הוא או"מ אל הז' שבו, והפנימי שבו³²⁰⁶ הוא מסיום או"פ העליון³²⁰⁷ כנודע, וכן עד סיום האצילות³²⁰⁸.

והנה נודע כי או"א הם מלבישים לחג"ת דא"א, וחג"ת דא"א הם מלובשים תוך או"א. וא"כ או"פ של ג"ר שבו, אשר נעשו בחינת או"מ אל ז"ת שבו, הוא מוכרח שיקיף את או"א אשר הם לבוש לחג"ת דא"א*.

*הגהה - ענין המקיף נלע"ד כי האורות העליונים אח"פ יצאו בראש כלולים בכל ה' בחי' נרנח"י וה' מקיפים, אבל הנקודות וכל האצילות באו נפש תחלה לבד דיושר, ואח"כ שאר המדרגות, וע"כ אין שם רק ב' מקיפים לבד נגד חיה יחידה. אלא שצ"ע שאין זה סדר המדרגות אלא ממטה למעלה, והיה לו להיות ב' מקיפים התחתונים דנ"ר ולא מן העליונים ע"ד נר"ן הפנימים שמתחילין ממטה למעלה. ולא עוד אלא שגם ב' מקיפי' עצמן כתוב שיצאו גם הם ממטה למעלה, תחילה חיה ואח"כ יחידה וצ"ע³²⁰⁹.

ואמנם³²¹⁰ הושם עליהם בחי' שערות שבדיקנא דא"א החופפים עליהם ומכסים אותם מצד פנים, ובחי' שערות הראש דא"א אשר הם תלויין מאחוריו מכסים אותם מצד האחוריים, ועי"כ נמצא שיש הפסק בינם לבין או"מ, ועי"כ יכולין לקבל הארתו. ואו"פ של או"א אשר הם חג"ת עצמם דא"א, הוא עושה מקיף אל ז"ת של או"א³²¹¹. ואמנם סוד האו"פ הזה של ז"ת דאו"א נחלק לב' חצאין, כי חציון שהם ג' ספירות וחציו³²¹² הם בחי' או"מ לז"א עד חציו בטיבורא דלבא, והג' ספירות וחציו {קב ע"ד} אחרות הם מקיפים גם את הנוקבא דזעיר אנפין העומדת מטיבורא דז"א ולמטה כנודע. והנה גם הנו"ה³²¹³ דאריך אנפין אשר הוא או"פ דזעיר אנפין נחלק לב', חציו לזעיר אנפין וחציו הב' לנוקבא דז"א, אשר היא עומדת מחציו דז"א ולמטה.

והנה נתבאר איך כל הבחי' שבו הולכים מג' שבו לז' שבו בכל בחי' אצילות. אבל דע כי הג"ר שבכל בחי' ובחי' האור שלהן הוא שוה בהשוואה א', וכן אור הז"ת שבכל בחי' ובחי' אור שלהן שוה ואין חילוק אחר³²¹⁴, רק שהאור הוא יותר בהרחקה אל הבחינה הב' יותר מן הא', ואל הג' יותר מן הב', וכן על דרך זה בכל הבחי'. אמנם האור בבחינת עצמו הוא שוה בהשוואה אחת³²¹⁵.

שער מה פרק ד³²¹⁶

דע כי א"ס הוא מתפשט בכל אצילות עד בחי' המלכות. אמנם פשוט הוא כי הבחי' של אור המתפשט בא"א היא גדולה מן האור המתפשט באו"א, וכן עד"ז כיוצא בזה בשאר הבחי'.

- מאיר העץ -

1234 דהיינו הא"א.

מאיר העץ – ח"ה

והנה כמו שיש חיות ואור נמשך בפנימיות אצילות, כך צריך שיהיה חיות אחר אור המקיף כולו מסביבותיו. ופשוט הוא כי או"מ גדול מאו"פ, לפי שאין לו שיעור ומדה מוגבלת לרוב קדושתו, ואינו יכול להתצמצם, אבל הפנים מתפשט בכולם. ואמנם הסדר כך הוא, כי הנה הא"ס ממשך אורו בא"א בבחי' פנימית ובבחי' מקיף עליו, ואו"פ של א"א נעשה ממנו או"מ לאו"א, כי פשוט הוא שאו"פ דא"א הוא גדול מעלתו מן או"מ דאו"א, לכן או"פ דא"א נעשה או"מ לאו"א, ואור פנימי דאו"א נעשה מקיף לז"א, ואו"פ דז"א נעשה מקיף לנוקבא דז"א שהיא נק' מלכות בכל מקום.

שער מו פרק א מ"ת³²¹⁷

¹²³⁵ השער הששי שער כסא הכבוד ובו ו' פרקים

דרוש מעוט הירח ודרוש הכסא, ובו יתבאר מאמר ר"מ בפ' בא (דף מג ע"א) וז"ל: ולבחר עביד משמשין לאילין מאנין כורסייא בד' סמכין, ושית דרגין לכורסייא, הא עשרה. וכולא איהו כורסייא¹²³⁶ ע"כ. והדברים תמוהים, כי אם מספר רגלי הכסא הם ד' ודרגין דיליה הם ו' הרי י"ס, א"כ מהו הכסא עצמו. אבל הענין הוא, דע כי כל עולם ועולם מאבי"ע הוא בחי' י', ויש בו בחי' י"ג ג"כ. והנה בריאה יש בה י"ס, והם הנקרא שית דרגין לכורסייא, שהם ו' היכלות שיש מלבנת הספיר עד היכל הרצון, וד' רגלין דכורסייא הם בהיכל ק"ק. ואלו הד' רגלין הם ההיכל ז' דבריאה. והנה היכל זה כולל ד' היכלין כחב"ד דבריאה, ואלו הן ד' רגלין דכורסייא³²¹⁸. ואמנם אע"פ שהם ד' רגלין, אינן נחשבין במנין רק במספר ג' היכלין שהם כח"ב, לפי שהדעת שהוא הד' אינו עולה במנין כי הוא נעלם מאד בין חו"ב. ונודע כי אמא מקננא בכורסייא³²¹⁹ בג' ספיראן דבריאה (תיקו"ז כד ע"ב), והם ג' אורות שירדו¹²³⁷ מאמא, מקננא בג' ספיראן³²²⁰, והם נשמה דבריאה הנקרא כסא¹²³⁸ הכבוד. ואלו הג' אורות שהם הכסא נקרא ק"ק, קודש חד, קדשים תרי, הא תלת. והם מתלבשים בהיכל הז' העליון הכולל ד' היכלין שהם ד' רגלים, שהם ד' מוחי הבריאה, ולכן נקרא היכל זה היכל ק"ק, ר"ל היכל שבו מתלבשים ג' אורות הכסא הנקרא ק"ק. והרי עתה נשלם מ"ש למעלה, כי עולם הבריאה הוא בחי' עשר והוא בחי' י"ג, שהם י"ס ועוד ג' אורות הנקרא כסא המתלבשין בו.

והנה ענין כסא זה הוא כי הנה אמרו בתיקונים דאמא מקננא בג' ספירין עילאין דבריאה, וכבר נודע כי מתנה"י דז"א נתהווה { קג ע"א } אור ד' מוחין של הנקבה עליונה אשר באצילות וכל הי"ס שבה. ולעולם שיעור קומתה בד"ס תנה"י דז"א לבד, כי לכך היא נקרא ד' כנודע. לכן גם ממנה נתהווה אור א' כלול מד' אורות, ונתהווה מתנה"י³²²¹ שהם ד' אורות האלו, ואלו הם יורדין ומתלבשים בהיכל העליון הז' בד' היכלות אשר בו כנ"ל. ואל תאמר כי תנה"י עצמן דמלכות דאצילות הם עצמן נעשים מוחין למטה, רק³²²² מאירין ד' אורות הנ"ל, והם היורדין למטה בהיכל הנ"ל¹²³⁹. והם הנקרא כסא והם נשמת הבריאה¹²⁴⁰ המתלבשים בכחב"ד דבריאה הנקרא ד' היכלין שבהיכל הז' העליון הנ"ל.

ומזה תבין כי כל העולמות הם כסדר א', כי כמו שתנה"י דבינה הם מוחין דז"א, כן תנה"י דז"א הם מוחין דנוקבא, וכן תנה"י דמלכות הם מוחין דבריאה, והבן זה. וכבר נתבאר שאין תנה"י עצמן נעשים מוחין למטה בבריאה רק האורות שלהם כנ"ל.

- מאיר העץ -

¹²³⁵ עי' לעיל דף צג ע"ד פ"א (לש"ו) ב' וג' שורות מלמטה (לש"ו).

¹²³⁶ תרגום:.

¹²³⁷ ר"ל מלכות כמבואר בסוף הפרק (לש"ו)

¹²³⁸ עי' לקמן פרק ה' דף קד סוף ע"א ו' וה' שורות מלמטה (לש"ו).

¹²³⁹ אמנם הנה לקמן פרק ד' בהמ"ב מבואר שם שנמשך הארה גם מהג"ר דאצילות ומתלבש אותה ההארה דהג"ר בההארה הנמשך ומתהווה מהתנה"י דהמלכות ואותן הב' הארות המתלבשים זב"ז הם ירדו בהיכל ק"ק דהבריאה שהוא היכל הז' הכולל כחב"ד ונתלבשו שם בבחינת נשמה וזה הנשמה הוא נקרא כסא הכבוד והאדם היושב על הכסא הוא המלכות דאצילות עצמה אמנם בעת מיעוט הירח הנה ירדה המלכות עצמה גם כן ונתלבשה בתוך הכסא הנזכר אמנם עכ"ז הנה נשאר שרשה לעולם למעלה ובסוד הכתוב לעולם ה' דברך ניצב בשמים וכמ"ש בשער הירח פרק א' ובמוחין דצלם סוף פרק ה' (לש"ו).

¹²⁴⁰ עי' כ"ז בפר"ח בהקדמת הקדישים דף ל ע"ג ועי' לקמן דף קג ע"ד במ"ב שם ולקמן שער מז סוף פרק ה' ובפרק ג' שם ובפרק ו' שם ד"ה עולם (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

שער מו פרק ב³²²³

ואחר שנתבאר ענין הכסא שהוא אותן הד' אורות, נבאר עתה ענין מיעוט הירח. והוא כי הנה בתחלה היתה הנוקבא במקומה למעלה באחורי ז"א מהחזה ולמטה, שהם ד"ס תנה"י דז"א, ובעת מיעוט הירח נטרדה ממקומה העליון שבאצילות וירדה למטה בהיכל ק"ק דבריאה, וכל שיעור קומה שלה וכל כללותיה בכל י"ס שלה הם מתלבשין תוך אותן ד' אורות שנתהוו מתנה"י שלה כנ"ל הנקרא כסא. נמצא כי מה שהיתה תחלה למעלה מקומה בד"ס תנה"י דז"א כנ"ל, היא עתה כלולה תוך כסא הזה שגם היא בחי' ד' אורות, והכסא הזה מתלבש בכל ד' היכלות הנכללים בהיכל ק"ק. וא"כ שיעור קומת המלכות היא בכל ג"ר שבהיכל שביעי העליון הזה דבריאה, וזהו ענין שבעה ושבעה מוצקים לא כתיב אלא מוצקות (זכריה ד ב) והוא הנזכר בזוהר פ' בראשית (מה ע"א)³²²⁴ לאתחברא שביעאה בשביעאה¹²⁴¹, והם הנקרא ז' ימים וז' ימים. והענין, כי כל אלו הי"ד הם נוקבין, כי הם ז' דמלכות דאצילות וז' דהיכל ק"ק, שהם ד' היכלין, שהם כללות כל היכל הז', וג' אורות³²²⁵ המתלבשים בתוכה הרי ז'. והז' שבמלכות שכחתי עניינם¹²⁴².

- מאיר העץ -

¹²⁴¹ ז"ל רס ע"ב: היכלא שביעאה אדני שפתי תפתח רזא דרזין בלחישו ולא אשתמע קלא הכא איהו רעותא דלבא לאתכוונא ולסלקא רעותא מתתא לעילא עד אין סוף ולקשרא שביעאה בשביעאה (וכלא חד בחד) דא בדא מתתא לעילא ולבתר מעילא לתתא לאמשכא ברכאן בכלהו עלמין ממקורא דחיי דאיהו שביעאה לעילאה (ודא שכנתא) ברעותא דלבא ובסתימו דעיינין ברזא דאתון דשבע שמהן עלאין קדישין היכלא שביעאה עילאה דא דאיהו מקורא דחיי דא איהו ברכתא קמייטא ודא איהו היכלא קדמאה שירותא דכלא מעילא לתתא ולנטלא שביעאה מתתא לאתחברא דא בדא שביעאה בשביעאה דהא מהאי דלתתא עייל מאן דעייל להיכלא עלאה תרגום: ההיכל השביעי אדני שפתי תפתח סוד הסודות בלחש שלא נשמע הקול כאן הוא רצון הלב להתכון ולהעלות רצון ממטה למעלה עד אין סוף ולקשר שביעי בשביעי (וכל אחד באחד) זה בזה (ממטה למעלה) ואחר כך ממעלה למטה למשך ברכות לכל העולמות ממקור החיים (שהוא שביעי למעלה) שהוא ההיכל השביעי העליון (וזו השכינה) ברצון הלב ובסתימת העינים של סוד האותיות של שבעה שמות עליונים קדושים ההיכל השביעי העליון הזה שהוא מקור החיים זוהי הברכה הראשונה וזהו ההיכל הראשון ראשית הכל ממעלה למטה ולטל השביעי מלמטה לחבר זה בזה שביעי בשביעי שהרי מזה שלמטה נכנס מי שנכנס להיכל העליון.

ועי' עוד ח"א מה ע"א: דהא כד מתחברן כלהו רוחי דא בדא ואשתלימו דא עם דא כדקא חזי כדין אתער רוחא עלאה נשמתא דכלא לגבי עילא סתימא דכל סתימין לאתערא על כלא לאנהרא לון מעילא לתתא ולאשלמא לון לאדלקא בוצינין וכד כלא (נ"א איהו) בשלימו בנהירו דכלא ונחית נהירו עלאה כדין האי היכלא שביעאה איהו היכלא סתימא בסתימו דכלא לקבלא ההוא קדש הקדשים נהירו דנחית ולאשמליא מתמן כנוקבא דמתעברא מן דכורא ואתמלייא ולא אתמלייא אלא מהאי היכלא דמתתקנא לקבלא ההוא נהירו עלאה ורזא דא היכלא שביעאה איהו אתר דחבורא דזווגא לאתחברא שביעאה בשביעאה¹²⁴¹ למהוי כלא חד שלימו (ד"א חד)¹²⁴¹ כדקא חזי ומאן דידע לקשרא יחודא דא זכאה חולקיה רחים לעילא רחים לתתא קב"ה (איהו)¹²⁴¹ גזיר ואיהו מבטל סלקא דעתין דאיהו מקטרגא במאריה¹²⁴¹ לאו הכי אלא בגין דכד איהו קשיר קשירין וידע ליחדא יחודא וכל אנפין נהירין וכל שלימו אשתכח וכלא אתברכא כדקא יאות כל דינין מתעברין ומתבטלין ולא אשתכח דינא בעלמא זכאה חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי דא הוא לתתא דכתיב ביה (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם דא הוא קיומא דעלמא בכל יומא קארי עלוי כרוזא (ישעיה מא טז) ואתה תגיל ביהו"ה בקדוש ישראל תתהלל:

תרגום: שהרי כשמתחברים כל הרוחות זה בזה ונשלמים זה עם זה כראוי, אז מתעורר רוח עליון נשמת הכל כלפי מעלה נסתם כל הסתומים להתעורר על הכל ולהאיר להם מלמעלה למטה, ולהשלים אותם להדליק נרות. וכשהכל (הוא) בשלמות באור של הכל, ויורד אור עליון, אז ההיכל השביעי הזה הוא היכל בסיתום הכל סתום כנגד אותו קדש הקדשים אור שיוורד, ולהתמלא משם כמו נקבה שמתעברת מן הזכר ומתמלאה, ולא מתמלאה אלא מהיכל זה שמתקן לקבל אותו אור עליון. וזה סוד ההיכל השביעי, הוא מקום של חבור הזווג להתחבר שביעי בשביעי, להיות הכל אחד שלמות (אחת) כראוי. ומי שיוודע לקשר יחוד זה, אשרי חלקו, אהוב למעלה ואהוב למטה, הקדוש ברוך הוא (הוא) גוזר והוא מבטל. היעלה על דעתך שהוא מקטרג ברבוננו, לא כך, אלא משום שכשהוא קושר קשרים ויודע ליחד יחוד וכל הפנים מאירות, וכל השלמות נמצאת, והכל מתברך כראוי, כל הדינים מסתלקים ומתבטלים ואין דין נמצא בעולם. אשרי חלקו בעולם הזה ובעולם הבא. זהו למטה שכתוב בו "וצדיק יסוד עולם", זהו קיום העולם. בכל יום קורא עליו הכרוז "ואתה תגיל בה' בקדוש ישראל תתהלל".

¹²⁴² עי' לקמן סוף קד ע"א.

מאיר העץ – ח"ה

אמנם במ"ש שמיעוט הירח גרם ירידת מלכות דאצילות בהיכל ק"ק דבריאה, כן יהיה ג"כ בשאר עולמות. כי המלכות דבריאה ירדה בהיכל ק"ק דיצירה, ומלכות דיצירה ירדה בהיכל ק"ק דעשיה וכנזכר אצלינו, כי זה הוא הסדר לעולם שהמלכות של זה יהיה בכתר של זה, כי כל זה הענין הוא מיעוט הירח וירידתה למטה. אמנם יש שינוי א'¹²⁴³ בין העולמות, והוא כי המלכות דאצילות כל כללותה בכל י"ס שבה¹²⁴⁴ מתלבשים בכסא הנ"ל המלוּבש תוך ראש דבריאה כנ"ל, אמנם בשאר עולמות אינו כן, אמנם חלק הי' דמלכות דבריאה לבד מתלבש בהיכל הז' העליון דיצירה, וכן חלק הי' דמלכות דיצירה היא לבד מתלבש בהיכל עליון הז' דעשיה.

וא"כ נמצא כי בד' עולמות אבי"ע יש בכל עולם מהן ב' מציאות, כאשר הם עולין ונכללין תחתון בעליון בעולם שלמעלה הימנו, והוא מציאות א', והוא בחי' ו' היכלין תחתונים שבכל עולם מהם, כי אלו הם נכללין זה בזה למעלה דרך כללות לבד, כנזכר אצלינו בענין הקדישים. ומציאות הב' שהוא היכל ז' דק"ק אינו כך, אמנם הוא נכלל למעלה, והוא חוזר ממש כמציאותו של {קג ע"ב} עולם העליון שלמעלה ממנו. המשל בזה, כי מבריאה נעשה אצילות ומיצירה בריאה.

אמנם נבאר עתה ענין ז' היכלין דבריאה מה ענינם. ותחלה צריך שתבין מ"ש בזוהר (פ' בראשית נג ע"ב) וז"ל: בההוא זמנא מתפתחין ז' היכלין כו'. ותחלה צריך שתדע כי יש ז' היכלות באצילות, והם אלו ההיכלות הנזכר כאן¹²⁴⁵ באומרו בהאי זמנא אתפתחין ז' היכלין. ויש ז' היכלין דבריאה והם אותם הנזכר פ' פקודי (רמח – רנו), ויש ז' היכלות ביצירה והם אותן ההיכלות הנזכר בפרקי מרכבה בספר היכלות דר"י, כי שם היתה השגתן ועלייתם של העולים בפרדס. והנה גם בקליפה יש ענין ז' היכלות דמסאבותא הנזכר פ' פקודי (רסג ע"א), והם בבריאה, ואותן ז' מדורין הנזכר פ' בראשית (דף מ ע"א) הם היכלי הקליפות דיצירה, כי ביצירה מדורין ובבריאה היכלין.

ואמנם צריך שתדע כי נתבאר בדרוש הקודם כי בכל עולם יש ה' פרצופים, והנה בכל פרצוף³²²⁶ יש בו ז' היכלין חלוקים זה מזה הכוללים י"ס, וכולם נקראים ז' היכלין כוללים כל העולם ההוא עד"ז מ"ש בפרטות כמ"ש בע"ה.

³²²⁷ והנה בבריאה יש בה כל אלו הבחי', ז' דאבא, וז' דאמא, ז' דז"א, וז' דנוקבא, וכולם בסוד שבעה ושבעה מוצקות. והנה הז' היכלות הנזכר פ' פקודי (רמח ע"א) הם דז"א דבריאה כוללין י"ס שבו כמ"ש, והם ז' היכלות³²²⁸ ברכת יוצר דשחרית כנזכר פרשה פקודי (רס ע"ב), והז' היכלות של ערבית הם ז' היכלין דנוקבא דבריאה הכוללים י"ס שבה, וז' היכלין דיוצר דשבת ז' היכלין דאו"א שאינן נפתחים אלא בשבת כמבואר אצלינו ביוצר דשבת³²²⁹.

שער מו פרק ג³²³⁰

דע כי ז' היכלות אלו דבריאה כפולים ומכופלים הם, וכמ"ש קצת בהיכל ק"ק שבו בהיכל³²³¹ רצון שבו. והנה ז' היכלות אלו הם י' ספירות דז"א, רק שהם נכללין ז' בז'³²³² והם באופן זה, כי היכל התחתון נקרא לבנת הספיר כולל יסוד ומלכות, והיכל הב' עצם השמים הוד¹²⁴⁶, והיכל ג' היכל נוגה נצח, והד' היכל זכות גבורה, והה' היכל אהבה חסד, והו' היכל רצון

כי היכל ק"ק כולל ד"ס וז' היכלות תחתונים הרי הם י"ס דמלכות דאצילות נחלקים לז' היכלות הרי ז' בז' (פע"ח שער הקדישים פרק א). שגם בהמלכות דאצילות יש גם כן ז' היכלות כי היכל ק"ק דילה כולל ג"כ ד"ס והששה היכלות התחתונים שלה הרי הם י"ס דמלכות דאצילות ונחלקים ג"כ לז' היכלות הרי כו' (כצ"ל מהגהת הר"ש שרעבי שללה"ה בשער הכוונות טו ע"א) ועיי' בע"ח שער כסא הכבוד פ"ה ושם פ"ב (לש"ו שם).

¹²⁴³ כן הוא ג"כ למטה סוף פרק ה' (לש"ו)

¹²⁴⁴ ועיי' באו"א סוף פרק ח' ובמוחין דצלם ספ"ד וספ"ה ובפרטי עי"מ ספ"ד וכן כאן לעיל ספ"א ואל תאמר וכו' רק מאירין וכו' אך מ"ש כאן כל כללותה וכו' הוא רק בעת המיעוט וזהו הענין דמיעוט הירח וכן הוא לקמן ספ"ה ובסדר אבי"ע פ"ו ע"ש מאד ועיי' פע"ח דף ל ע"ג ועיי' שעה"כ דף כח ע"ב וכת ע"א עש"מ ועיי' שער השמות פ"א ועיי' שעה"כ ט ריש ע"ד (לש"ו).

¹²⁴⁵ עיי' לקמן פרק ו' שורה ט' ובזהר הרקיע קסז ע"א ועיי' שער היחודים דף א ע"ד (לש"ו).

¹²⁴⁶ עיי' יהל אור ח"ג לז ע"ג וז"לשם (כאשר הזהר מדבר על ההיכלות כפי הספירות שונה מזה) הוא על כלילתן זה בזה דהיכל הראשון כולל מהיכל השני דצדיק כלול בנוק' וכואבל עיקר ההיכלות הוא ראשון במלכות ושם אשת חיל וכו' והיכל השני הוא יסוד לכן שם החיים וכו' ולכן נקרא עצם השמים.

מאיר העץ – ח"ה

ת"ת, והיכל הז' ק"ק כולל כח"ב כנ"ל. ושם³²³³ נתבאר כי גם יש בו דעת אלא שאינו עולה ונזכר בשם לרוב העלמו בין חו"ב³²³⁴, והרי הם ז' היכלין כוללים י"ס זכר³²³⁵ דבריאה. אמנם דע כי היכל לבנת הספיר דז"א דבריאה איננו היכל המלכות¹²⁴⁷, כי הרי נת"ל (כפ"ב) כי המלכות דבריאה נקודה³²³⁶ בכתר היכל ק"ק דיצירה, וכן בשאר עולמות. אבל הענין הוא כי האמת הוא שאינו רק בחי' יסוד לבד, ולא כאשר חשבו קצת מקובלים מחכמי דורינו שהיא כוללת יסוד ומלכות (בסוד מיעוט הירח)³²³⁷, (אבל אינו רק יסוד לבד)³²³⁸, והראיה לזה ממה שהקשינו עתה, כי המלכות לעולם יורדת בעולם שלמטה הימנו בסוד מיעוט הירח. ועוד כי הנה בזוהר (ח"א דף מה ע"א) עצמו נתבאר ענין זה, שאינו רק יסוד לבד כי אמרו שם יוסף הצדיק נטל היכל דספיר כו'³²³⁹, ואע"ג דכתיב (שמות כד י) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר³²⁴⁰. כי הנה הרגלים הם נו"ה, ולהיות בחי' יסוד מקום צנוע ומכוסה לא פרסמו הכתוב רק בדרך רמז ביאר מקומו שהוא תחת רגליו. כי היסוד למטה מנו"ה, וזה היסוד הוא כמעשה לבנת הספיר. נמצא כי פסוק זה נאמר דבריאה באלו היכלות.

ואמנם היותו נקרא שם א' מצורף מב' שמות, לבנת הספיר הוא לב' סבות: הא', כי הנה היסוד מכריע בין נו"ה והוא כלול משניהן, ולכן נקרא לבנת הספיר, לבנת בחי' נצח, וספיר {קג ע"ג} בחי' הוד. והסבה הב', כי היסוד לעולם כלול מזכר ונקבה, כנזכר בזוהר (פ' לך לך פב ע"א. אד"ר קלה ע"ב) בפסוק (תהלים צב ז) צדיק כתמר יפרח מה תמר לא סליק אלא זכר ונקבה. והנוקבא שבו בחי' העטרה של ראש היסוד כנודע, כי אין העטרה בחי' מלכות עצמה, כי המלכות אינה רק פרצוף בפ"ע נקרא רחל אשת יעקב, אמנם העטרה הוא בחי' כללות מלכות מיי"ס דדכורא, כנודע כי מבשרי אחזה אלוה. ולסבה זו נקרא יסוד לבנת הספיר, לבנת נגד עטרת היסוד נקבה, וספיר יסוד עצמו. וז"ש לעיל כי היכל לבנת הספיר כולל ב' ספירות וסוד מלכות דז"א³²⁴¹ הוא בחי' עטרה שבו.

והנה היכל הו' נקרא היכל הרצון דז"א דבריאה, הוא היכל ששי, ועכ"ז נכללין בו ו' היכלין כנזכר בפרשה בראשית (מד ע"ב) האי רוחא אתכליל בשית. פי' כי יש מתתא לעילא ו' היכלין שהם: לבנת הספיר, ועצם השמים, נוגה³²⁴², זכות, אהבה, ורצון שהוא הששי עליון מכולם. וז"ש האי רוחא אתכליל בשית, פי' כאשר³²⁴³ אלו הה' היכלין תתאין מיניה, עולין עד מקומו ונכללין בו, אז האי רוחא אתכליל בהו, והם עמו³²⁴⁴ ו' היכלין, וזהו אתכליל בשית. ואמנם הוא עצמו יש בו בחי' כל הו' היכלין תמיד בגויה, והם השרשין של ו' היכלין תתאין, וכנגד אלו אמר וקיימא בשית, כי תמיד קאים בהו וקיימין ביה, אבל תתאין אתכלילן ביה לבד, אבל אינם מצד עצמותו³²⁴⁵. והנה ב' בחי' אלו³²⁴⁶ סוד ו"ו כפולה, ב' ויין לרמז לזה. עוד יש בחי' אחרת אל ב' ויין הללו, והוא מ"ש בפסוק (ישעיה ו ג) וקרא זה אל זה, כי הת"ת נקרא זה (תיקו"ז צד ע"ב) נגד י"ב פרקין שיש בו, והם כמנין ז"ה ומתחלקים לב' ויין, גדולה וקטנה. והנה ת"ת ו' גדולה בבחי' ו"ק נגד ו' פרקין דאית בכ' זרועיו, והיסוד גם כן ו' זעירא בבחי' ו"ק כנגד ו' פרקין דאית בכ' ירכין. וז"ש פ' בראשית האי רוחא אתכליל בשית, כי יש בהיכל רצון ו' היכלין כלולין בו, כי לעולם יש בחי' זאת בת"ת ויסוד ו' בכל חד וחד.

והנה היכל הז' העליון דבריאה כבר בארנו לעיל בריש דרוש זה כל ענינו שהוא כחב"ד דיי"ס³²⁴⁷ דבריאה. אמנם דע כמו שבהיכל הרצון יש בו כללות הו' היכלין תתאין כנ"ל, כך בהיכל ק"ק הזה יש בו כללות כל אלו³²⁴⁸, ויש בו ג"כ היכל אהבה אחר³²⁴⁹ יותר עליון מכולם, וכמ"ש בברכת אבות במלת באהבה יעו"ש.

שער מו פרק ד מ"ת³²⁵⁰

דרוש היכלות

³²⁵¹ דע כי ז' היכלות דבריאה אין המלכות דבריאה בכללן, כי המלכות נקודה בכתר דיצירה, בהק"ק³²⁵², וכן הוא בשאר עולמות. והנה ההיכל הא' הוא היכל לבנת הספיר, והוא ביסוד דבריאה³²⁵³, וז"ש (שמות כד י) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר, כי רגליו הם נו"ה, ותחתיהן הוא היסוד. וז"ש פרשה בראשית (דף מה ע"א) יוסף הצדיק נטל היכל לבנת הספיר,

¹²⁴⁷ כי ספיר המלכים דז"א אין לה היכל בפנ"ע כמ"ש בשעה"כ דף סג ע"ב (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ואף על גב דכתיב ותחת רגליו בגין יקרא דמלכא¹²⁴⁸. פי' כי היסוד הוא ענין שצריך להיותו מכוסה ונעלם, ולכן בגין יקרא דמלכא לא פרסמו בשמא רק ברמז ביאר את מקומו שהוא נתון תחת רגליו כנ"ל. והנה היסוד הוא זכר ונקבה לפי (שיש בחי' עטרה שבו כי)³²⁵⁴ אין בחי' העטרה בחי' מלכות עצמה רק כללות מל' הזכר שיהיה כלול מ"ס, כי המלכות האמיתית היא רחל אשת יעקב ואיננה העטרה שביסוד, ואמנם מבשרי אחזה אלוה. לכן נקרא לבנת הספיר, לבנת עטרה נוקבה, הספיר יסוד זכר.

למעלה ממנו היכל עצם השמים, הוד.

למעלה ממנו היכל נוגה, נצח.

למעלה ממנו היכל זכות, גבורה.

למעלה ממנו היכל אהבה, חסד.

למעלה ממנו היכל רצון, ת"ת.

למעלה ממנו היכל ק"ק, והוא {קג ע"ד} הג"ר שהם א"א ואו"א דבריאה, וזהו קדש חד,

קדשים תרין.

וכבר הודעתין כמה פעמים כי ז' היכלות דבריאה הנרמזין ביוצר אור דשחרית כנזכר פ' פקודי (רס ע"ב), הנה הם ז' היכלות דז"א דבריאה שהם כוללין י"ס דז"א עצמו כנ"ל. כי לבנת הספיר כלול מן ב' היכלות לבנת הספיר, כי לבנת הספיר אינו כולל יסוד ומלכות³²⁵⁵ כמו שחשבו רבים. אמנם אינו רק היכל יסוד יען הוא מכריע בין נו"ה כלול³²⁵⁶ דיין ורחמים, לכן הוא מורכב מב' שמות לבנת הספיר. והיכל ק"ק כלול מג' היכלין³²⁵⁷, הרי הם י' היכלות³²⁵⁸, שהם י"ס דז"א דבריאה, רק שהם נכללין בז' היכלות בלבד, ואלו הם ז' דיוצר דשחרית הנזכר בפרשה פקודי בזהר. וכנגדן יש ז' היכלות דנוקבא דז"א, והם דיוצר דערבית. והרי הן ז' היכלין דכורין וז' נוקבין. ועוד יש בבריאה ז' היכלין עלאין דאבא דבריאה שהם דכורין, והן היכלין דיוצר דשחרית דשבת, וז' היכלין דנוקבא דאמא דבריאה דערבית דשבת, והם³²⁵⁹ באופן זה, כי כולן כפולים הם בסוד (זכריה ד ב) ז' וז' מוצקות, ועוד ז' היכלין עלאין דא"א דבריאה הכוללין י"ס³²⁶⁰, כי כבר גם בבריאה ידעת כי יש ה' פרצופים א"א ואו"א וזו"נ.

עוד צריך לדעת כי ז' היכלין של כל א' וא' מהן הם כפולים ומוכפלים, כי הנה כמו שיש ו' היכלין מתתא לעילא עד היכל הרצון דיוצר שחרית דחול שהם דז"א, עוד יש בהיכל רצון עצמו שהוא ת"ת דז"א יש בו ג"כ ו' היכלין אחרים בתוכו, וז"ס ו"ו כפולה¹²⁴⁹. וכן בהיכל ק"ק שהם כח"ב שלו יש שם כללות כל אלו ג"כ, ויש שם היכל אהבה א'³²⁶¹ יותר עליון, נמצא כי יש היכל אהבה תחתון והיכל אהבה עליון.

עוד דע כי כמו שנתבאר שיש בהיכל רצון שית היכלות אחרים כלולין בו, כן יש בהיכל ק"ק שהוא עליון מכולם ז'³²⁶² היכלין וזה ענינם.

מ"ב³²⁶³. ד' רגלין דבריאה הם כחב"ד ונקרא כסא, וז"ק דבריאה הם ו' מעלות לכסא, והמלכות דבריאה נקרא כסא דיין³²⁶⁴. וכן כסא כבוד דבריאה הם ג' אורות המתנוצצין מכח"ב¹²⁵⁰ דאצילות ומתלבשין בג"ר שבכל פרצוף ופרצוף מה' פרצופים דבריאה, שהם כח"ב דא"א דבריאה, וכח"ב דאבא דבריאה, וכח"ב דאמא דבריאה, וכח"ב דז"א דבריאה, וכח"ב דנוקבא דבריאה. ויש הפרש באלו, כי א"א ואו"א³²⁶⁵ דבריאה הם³²⁶⁶ מתגלים כל הג' אורות הנקרא כסא כנ"ל בג"ר שלהם, אך בג"ר דז"א דבריאה אין אור הכתר (וחכמה)³²⁶⁷ דכסא מתגלייא בהם (נ"א בו בג"ר שלו)³²⁶⁸ רק אור החו"ב (נ"א אור הבינה)³²⁶⁹ לבד¹²⁵¹ של הכסא מתגלים בג"ר דז"א דבריאה, וכן הענין בנוקבא דז"א דבריאה. וכבר כתבנו שמותיין כנ"ל. ונלע"ד שאלו הג' אורות הנקרא כסא כנ"ל שנתנוצצו מכח"ב דאצילות, הן עצמן ירדו עד תנה"י דנוק' דאצילות, ונתלבשו שם. ואח"כ אלו הג' עם בחי' לבושיהן שהם נה"י דנוקבא דאצילות ירדו ונעשו מוחין בסוד נשמה ממש לבריאה לכל ה' פרצופים כנזכר במ"א.

- מאיר העץ -

1248 ז"ל הזהר:

תרגום:

1249 עי' לעיל פרק ג' ושער טז פרק ו'.

עי' שעה"כ קר"ש ח', שכל יסוד יש בו ת"ת בפנימיותו.

1250 עי' לקמן שער מז פרק ז' דף קו סע"ב ורע"ג (לש"ו).

1251 עי' לעיל דף קא סע"א ג' שורות אחרונות ותראה שהעיקר הוא לא כהמוקף ועי' פע"ח דף נח רע"ד ובדע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סימן ז' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

הנוקבא ברדתה בבריאה נקרא כסא, והיא שם אדנ"י, ועם י"ב אותיות המילוי וד' פשוטות כמנין כסא. וענין ג' בחי' אלו הם, מספר ד' אותיות, ומספר אותיות המילוי ומספר שם עצמו, והוא שג' בחי' אלו ירדו בבריאה בסוד כסא. גם יש בחי' אחרת והוא ב'³²⁷⁰ מוחין דילה י"ה גימטריא ט"ו, ואדנ"י ס"ה עם הכולל כמנין כסא.

שער מו פרק ה מ"ה³²⁷¹

ודע כי כל עולם ועולם מד' עולמות אבי"ע הוא סוד עשר, ויש בו גם כן בחינת י"ג עם נה"י שלמעלה שמתלבשת {קד ע"א} בו. והנה עולם הבריאה הוא עשר ספירות, ויש בו³²⁷² סוד ו' דרגין דכורסייא, והם סוד ו' היכלין שיש מן לבנת הספיר עד היכל הרצון, וד' רגלין דכורסייא הם בהיכל ק"ק, ואלו הד' רגלים הם ההיכל הז' עצמו, והרי הם י'. ובזה תבין מ"ש פרשה בא בזוהר (מג ע"א) כי שית דרגין לכורסייא וד' רגלין אית ליה לכורסייא, וכולא איהו כורסייא¹²⁵².
ודברים אלו צ"ע, כי אם הדרגין והרגלין הם י', א"כ מה הוא הכורסייא עצמו. אמנם סוד הענין הוא כי אלו הז' היכלין בחי' שית דרגין וד' רגלין הם כנ"ל, ואלו י' הם נקרא בריאה. ואמנם יש בחי' ג' אורות שיוורדים מן אמא עלאה היא מל' דאצילות³²⁷³ דמקנא בג' ספיראן¹²⁵³ דבריאה (תיקו"ז כד ע"ב), שהם אותן ג' אורות שהם נשמת הבריאה, והם הנקרא כסא. ואלו הג' אורות נקרא ק"ק, והם מתעלמין ומתלבשין בהיכל הז' העליון הכולל ד' רגלין דכורסייא, ולכן נקרא היכל הז' העליון ק"ק, ר"ל היכל שמתעלמים בתוכו ג' אורות עליונים הנקרא ק"ק. ונמצא בחי' הבריאה הם י"ס, ועוד יש ג' אורות עליונים שהם נה"י הנקרא כסא שהם נשמה להם, והרי הם י"ג בין כולם. והנה היכל הז' הזה הכולל ד' היכלות הם כחב"ד של הבריאה, ובאלו הד' מתלבשין ג' אורות הנ"ל הנקרא כסא. והנה הם נמשכים מן המלכות העליונה דאצילות, ולפי שהיא בחי' ד' להיות שיעור קומתה ד' ספירות שהם תנה"י, לכן מתאצל מן שיעור קומתה אור א', וגם הוא בסוד ארבעה ונגזיין בד' היכלות דבריאה שבהיכל הז' העליון. והנה בזה תבין, כי כמו שהמוחין דז"א דאצילות הם תנה"י של הבינה, וכן המוחין דמלכות שהיא נוקבא הם תנה"י דז"א, וגם ד' מוחין דבריאה הם תנה"י דמלכות, והבן איך כל העולמות הם בסדר א', והבן זה מאד.

אמנם אע"פ שהם ד' היכלות, אינן נמנין אלא לג', לפי שהד' שהוא דעת אינו לעולם במנין כי הוא נעלם מאד בין חו"ב. והנה כל מציאות הנ"ל אינו שתנה"י העליונים³²⁷⁴ דמלכות דאצילות הם עצמן מוחין למטה בבריאה, רק שהם מאירין שם כנ"ל. והרי איך מתנה"י של ז"א נתהוו אור ד' מוחין דנוקבא דז"א העליונה³²⁷⁵ שבאצילות, וכל מציאות י"ס שבה, ולפי שלעולם הוא שיעור³²⁷⁶ קומתה בד"ס אלו, ולכן גם ממנה נתהוו מתנה"י שלה ד' אורות בהיכל ק"ק דבריאה, והם בחי' הכסא, ונקרא נשמת הבריאה. ואותן הד' אורות שהם מתנה"י הם מאירין בד' היכלין הכלולים בהיכל ק"ק הנ"ל, שהן ד'³²⁷⁷ בחי' ד' מוחין דבריאה. וז"ל הבריאה הם בו' היכלין תחתונים מן היכל הרצון עד היכל לבנת הספיר. ואמנם היכל לבנת הספיר אינו רק יסוד לבד המכריע בין נו"ה³²⁷⁸, וזהו לבנת הספיר, ולא כמו שחשבו רבים שהוא כולל יסוד ומלכות.

אמנם בחינת המלכות של הבריאה הוא בהיכל הז' העליון דיצירה כמ"ש במ"א, כי תמיד זהו הסדר כי המלכות של זה הוא כתר לזה, כי כ"ז הוא סוד מיעוט הירח וירידתה למטה. אמנם יש הפרש א' והוא, כי כל כללות מלכות דאצילות בכל י"ס דילה הם מתלבשים בכסא, שהוא בראש הבריאה באותן ד' אורות הנקרא כסא כנ"ל. אבל בשאר העולמות אינו כן, כי אין כל המלכות מתלבשת, רק חלק עשירית שבה לבד היא מתלבשת בהיכל הז' העליון של עולם שלמטה ממנו. ובזה תבין ענין ז' וז' מוצקות, מוצקים לא כתיב אלא מוצקות. וגם ז"ס מ"ש בזוהר (בראשית מה ע"ב, שמות רסא ע"א) לאכללא שביעאה בשביעאה¹²⁵⁴, גם נזכר בזוהר (בראשית רד ע"ב) שנקרא (מלכים א' ח סה) שבעת ימים ושבעת ימים. והענין הוא כי הנה כל אלו הי"ד הם נוקבין, כי הם ז' דמלכות דאצילות וז' דבריאה, כי הנה ד' היכלין כנ"ל יש בהיכל ק"ק של בריאה, ועוד ג' אורות הנקרא כסא המתלבשים בהיכל הנ"ל הם ז' דבריאה¹²⁵⁵, ועוד נשארו

- מאיר העץ -

1252 תרגום:.

1253 עי' לקמן הערה 1272 (לש"ו).

1254 עי' לעיל הערה 1241.

1255 עי' לעיל הערה 1242.

מאיר העץ – ח"ה

ז' ספירות עליונות דמלכות דאצילות שהם כחב"ד חג"ת, זהו הנקרא אדם יושב על הכסא¹²⁵⁶, הרי ז' מתלבשות (בד' אלו)³²⁷⁹, וז"ס שבעה וד' מוצקות³²⁸⁰. וזהו ענין מיעוט הירח שנאמר בה (חולין ט ע"ב) לכי ומעטי את עצמך. והענין, כי תחלה היתה המלכות עם ת"ת למעלה במקומה מאחורי החזה שלו כנודע, ושיעור כל קומתה מראשה ועד רגליה היתה שיעור {קד ע"ב} נה"י של הזכר עד סופם. והנה כבר הודעתך ובארנו איך מתנוצץ אור של כל הספירה בבריאה וביצירה ובעשיה, אמנם הוא האור המתפשט מהם ולא הם עצמם. האמנם בחי' המל' שהיתה תחלה בנה"י הנל, הנה בעת מיעוט הירח ירדה היא עצמה בהיכל ק"ק דבריאה, ושם באותו היכל נכללו בה כל חלקיה, וכל שיעור קומה שלה שהוא שיעור נה"י שלו, הם עתה בהיכל זה הז' הנל, אשר הוא כללות ג"ר דבריאה. ושם תופסת שיעור קומה ההוא של ג"ר דבריאה תמורת ג"ס נה"י של הזכר שהיתה עומדת כנגדן כנ"ל. ומזה תקיש אל השאר, כי גם מל' דבריאה יורדת בהיכל ק"ק דיצירה, וכן מלכות דיצירה בהיכל ק"ק דעשיה. אלא שיש הפרש א' ביניהן, בין מלכות דאצילות לשאר מלכיות דבי"ע, כי מלכות דאצילות כל חלקיה יורדין בבריאה¹²⁵⁷, אך מל' דבי"ע אינן יורדין כל חלקיה רק חלק הי' לבד, ודי בזה.

שער מו פרק ו מ"ת³²⁸¹

ודע כי היכלי זו"נ דבריאה³²⁸² הם נקראים ז' נערוות אסתר, לפי שהן נוקבין בערך אותן ז' היכלין דאו"א דבריאה, אבל הם נקראים שבעת הסריסים המשרתים, ונקרא³²⁸³ דוכרין. וזה שמעתי פ"א, דע כי בבריאה יש בה כל הה' פרצופים כנודע, ויש שם שבעה היכלין נגד תו"מ, והם שבעה דוכרין וז' נוקבין, והכל נקרא ז' היכלות דבריאה הנזכר בזוהר פ' פקודי¹²⁵⁸³²⁸⁴, והם סוד ז' וז' מוצקות. וכנגדן למעלה באו"א דבריאה עצמו³²⁸⁵ יש ז' היכלות זכרים ונקבות, שבעה בשבעה. והנה העליונים הם נפתחים ביום השבת בלבד, ואלו הם ההיכלין הנזכר בזוהר פ' בראשית (דף כג ע"ב¹²⁵⁹) בהאי זמנא מתפתחין שבעה היכלין, היכל קדמאה היכל דאהבה, היכלא תניינא היכלא דיראה וכו'. הנה אלו עליונים שהם מצד החו"ב³²⁸⁶, הם עלמא דדכורא, ונקרא ז' סריסים המשרתים את פני המלך. ונקראו סריסים ע"ש³²⁸⁷ (ישעיה נו ד) כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי, כי אלו המסרסים את עצמן בימי החול¹²⁶⁰, ואינם נפתחין אלא ביום השבת. והיכלות התחתונים דפ' פקודי הם המשמשין בימי החול, ומזדווגים אז, ואלו הם נוקבין, כי הם בסוד המלכות עלמא דנוקבא. ואלו נקראים ז' נערוות אסתר הראויות לתת לה. ודע כי סוד אסתר הוא (סוד נוק' מלכות דאצילות כד נחית מבחי')³²⁸⁸ נקודה מלכות דאצילות, בסוד לכי ומעטי את עצמך, והיא מסתרת בראש הבריאה, לכן נק' אסתר. וז"ס בזוהר (כי תצא דף רעו ע"א) ובג"ד אסתר לישנא דסתרא כו' ודא באיתתא מאילנא טו"ר³²⁸⁹, אבל אם היא משכינתא³²⁹⁰ לית לה שינוי, הה"ד (מלאכי ג ו) אני ה' לא שנית³²⁹¹, וכבודי לאחר לא אתן (ישעיה מב ח). כנודע כי פסוק זה לא נאמר אלא באצילות, כי בבריאה יכול לאתערבא עמיה קליפין³²⁹² כנזכר שם (דף רעז ע"ב) ובתיקונים (קכו ע"ב). ודע כי היכל לבנת הספיר שבכל עולם ועולם מן ג' עולמות בי"ע הם בסוד היסוד, והוא כולל ימין ושמאל כנזכר בזוהר (פ' בראשית דף מא ע"ב) באותן היכלות אשר שם, ופ' פקודי (דר"ז³²⁹³ רס ע"א), וזהו לבנת הספיר. אמנם בחי' המלכות הוא למטה. כיצד, הנה מלכות דבריאה היא בהיכל ק"ק דיצירה, ומלכות דיצירה הוא בהיכל ק"ק דעשיה, אשר הענין הזה הוא סוד סמיכת גאולה לתפלה כמבואר אצלנו במקומו. ודע כי המלכות של אצילות היא עומדת בק"ק דבריאה ועומדת ע"ג ג' ראשונות של הבריאה, וכן מלכות דבריאה הוא בהיכל ק"ק דיצירה ועומדת ע"ג ג' ראשונות דיצירה, וכן מלכות דיצירה בק"ק דעשיה ע"ג ג"ר דעשיה. והנה שם¹²⁶¹ יאהדונה"י אשר בהיכל לבנת הספיר הנזכר פ' פקודי (רנח ע"א), הנה הוא נמשך מן³²⁹⁴ הדעת העליון שבאותו העולם כפי מה שהוא, והוא יורד

- מאיר העץ -

¹²⁵⁶ וזה היה קודם המיעוט (לש"ו).

¹²⁵⁷ עי' שעה"כ דף כט ריש ע"א עש"מ (לש"ו).

¹²⁵⁸ אמנם שער השמות פרק ה' אמר כי דהנוק' לא נזכר בזהר וגם לא קיבל אותן מהאריז"ל (לש"ו).

¹²⁵⁹ לעיל פרק ב' אמר שהם באצילות (לש"ו).

¹²⁶⁰ עי' זהר שמות דף צ ומוזכר כעין זה בשעה"ק

¹²⁶¹ שער מאמר רשב"י לג רע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

ומתגלה למטה ביסוד שהוא בחינת³²⁹⁵ לבנת הספיר, בסוד נשמת³²⁹⁶ היכל זה בסוד הדעת, שהוא נשמת ו' קצוות כנודע.

שער מז פרק ז מ"ת³²⁹⁷

דע כי מטטרו"ן גימטריא שד"י, שהוא ביסוד העליון³²⁹⁸ {קד ע"ג} הנקרא ח"י, ואלו הם סוד ט"ט מן מטטרו"ן, ושאר אותיות הם רמו"ן גימטריא נוריא"ל. וזה סוד (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב, פי' כי החיות הם ביצירה סוד רצוא ושוב³²⁹⁹, כי רצוא גימ' נוריא"ל, שהוא סוד אותיות רמו"ן של מטטרו"ן, ושוב גימטריא שד"י שהוא כל שם של מטטרו"ן¹²⁶². והנה סנדלפו"ן הוא בעולם העשיה¹²⁶³, שהוא כנגד מלכות שיש בה הה"ג, שהם ה' אותיות מנצפ"ך, והם גימטריא פ"ר, כמנין סנדלפו"ן הנמשך מכחם. ולכן נקרא שם זה המלאך שר היער, כי הוא שר היונק מן היער, שהם ה"ג הנ"ל דמנצפ"ך שהם גימטריא יע"ר, פ"ר³³⁰⁰. ענין שם מ"ב¹²⁶⁴ שיש בכל עולם מן ג' עולמות אצילות בריאה יצירה משא"כ בעולם עשיה כנזכר בכת"י בחסרון התקונים. והנה אלו הם: שם מ"ב דאצילות הוא ד' אותיות פשוטים דהוי"ה, וי' אותיות מילוי אלפי"ן שהם גי' מ"ה, וכ"ח אותיות מילוי דמילוי אלפי"ן. שם מ"ב דבריאה הם ב' שמות אהי"ה יה"ו, וכן אהי"ה אשר אהי"ה¹²⁶⁵ שהוא גימטריא מ"ב³³⁰². ושם מ"ב דיצירה הם שם מ"ב הרמוז בר"ת אנא בכח שהוא אבגית"ן כו'. (גם צריך שתדע כי ד' היות הם: א' הוי"ה דע"ב דיודי"ן באצילות, והוי"ה דס"ג בבריאה, ודמ"ה ביצירה, ודב"ן בעשיה. והנה בכל הוי"ה מן הג"ר הנ"ל דאב"י יש בהם סוד מ"ב אתוון כנ"ל, כי ד' אותיות הפשוטים וו' אותיות המילוי, וכ"ח אותיות דמילוי המילוי, הרי מ"ב דהוי"ה דע"ב, ודהוי"ה דס"ג, ודהוי"ה דמ"ה. אבל בהוי"ה דב"ן שהוא בעשיה אין בה מ"ב אתוון)³³⁰³. וצריך לבאר טעם הדבר³³⁰⁴.

והענין הוא, כי הנה סוד מ"ב הוא ג"פ י"ד, וג"פ י"ד גימטריא מ"ב, והם סוד ג' ידים, שהם: י"ד הגדולה מימינא, יד החזקה משמאלא, יד הרמה באמצעיתא, כנזכר בתקונים (י ע"ב). והם סוד חג"ת ובהם נכללין ד' תחתונים נהי"ם. כי הנה שם מ"ב יש בו ז' שמות כנודע, לפי שהוא בז"ת³³⁰⁵, אמנם שרשו אינו נקרא רק בחג"ת לבר³³⁰⁶. והנה אדם דיצירה יש לו ג' ידים, שהם סוד שם מ"ב דאנא בכח, כדי לאחוז עמהם את עולם העשיה להעלותן למעלה כמבואר אצלינו בסוד הקדישים³³⁰⁷ ובתפלת השחר על אנא בכח הנאמר בעת הקרבנות. ואח"כ אדם דבריאה גם הוא אחוז בג' ידיו שהוא שם מ"ב שבו³³⁰⁸ את עולם היצירה ומעלהו לבריאה. ואח"כ אדם דאצילות גם הוא אחוז בג' ידיו שהוא שם מ"ב שבו את עולם הבריאה ומעלהו אותו. אמנם העשיה שהוא עולם התחתון מכולם, ואין עולם אחר למטה ממנו, כדי שיצטרך³³⁰⁹ להעלותו עמו, לכן אין בו בחי' הג' ידים הנ"ל ואין בו בחי' מ"ב.

{קד ע"ד}

שער מז פרק א³³¹⁰

השער השביעי שער סדר אבי"ע ובו ו' פרקים

דע כי כאשר עלה בחפץ הא"ס להאציל ולברוא ולצור ולעשות עולמו כלול מד' עולמות אבי"ע, וראה כי לא היה כח בעולמות לקבל את האור הגדול של הא"ס, ולא די בתחתונים אלא אפי' בספי' עצמן אפי' של האצילות, לא היה בהם כח לקבל אור עליון, כי ספירת חכמה לא היתה יכולה לקבל אור עליון³³¹¹ אם לא ע"י אמצעית ספי' כתר, ועד"ז כל השאר. ולטעם זה הוצרכו כל אותן התקונים הנזכר באדר"ז³³¹² ובאדר"ר, ומטעם זה הוצרך לעשות ד' עולמות אבי"ע. והענין, כי בכל העולמות יש בחי' עצמות וכלים, ותחלת הכל נתפשט הא"ס¹²⁶⁶ בסוד י"ס דאצי' בסוד כלים. כי הלא ענין התפשטות מורה התעבות האור יותר ממה שהיה³³¹³, ונמצא כי י"ס אלו הם י' כלים, ונעשו מצד התפשטות הא"ס עצמו, רק שנתעבה האור ונעשה כלים ע"י

- מאיר העץ -

¹²⁶² עי' תז"ח רצוא בנור"י ושוב במט"ט.

¹²⁶³ עי' מ"ן ומ"ד דרוש ח' ועי' ציור עולמות פרק ב' ומאמרי רשב"י בראשית יב ע"ג וספר הגלגולים פרק סד וזוהר ח"ב נח ע"א ולקמן סוף שער מז ועי' בדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כב סימן ד' דף רפה סוף ע"ג (לש"ו).

¹²⁶⁴ שעה"ק דף סח סוף ע"ב (לש"ו). תיקון סט קיט ע"ד (לש"ו).

¹²⁶⁵ והוא למטה מאהי"ה יה"ו כמש"כ בשעה"כ נח ע"א (לש"ו).

¹²⁶⁶ עי' ביאור כ"ז בספר הכללים כלל ה ענף א' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

התפשטות, ואחר התפשטות הזו אשר ע"י נעשים י' כלים, אז נתלבש עצמות א"ס בתוכם, וז"ס עצמות וכלים.

והנה כאשר הגיע התפשטות הנ"ל עד המלכות דאצילות, ראה המאציל העליון שאין כח בתחתונים לקבל האור ההוא אם יתפשט יותר, ואז כאשר נגמר הכלי הי' דאצילות נעשית שם מסך ופרגוד א' המפסיק בין האצילות לשאר העולמות שלמטה הימנו. ואז הכה אור א"ס יתברך המתפשט עד שם במסך ההוא, ואז בכח ההכאה של הירידה³³¹⁴ ופגע שם חזר לעלות בסוד אור חוזר למעלה למקומו, ואז נגמר עולם האצילות בבחינת הכלים³³¹⁵, ואז חזר הא"ס להתלבש בהן בסוד העצמות כנ"ל. לכן עד המקום שמגיע אור הא"ס ע"ד הנ"ל נקרא עולם האצילות, כי האור עצמו הוא דק³³¹⁶ רק³³¹⁷ שהוא אחר התעבותו כנ"ל. וענין התעבות אור הזה הוא, כי הלא הרואה אור גדול מאד לא יוכל לסובלו אם לא ע"י הרחקה או ע"י מסך או ע"י שתיהן. והנה הכתר שבאצילות מאיר בו הא"ס בלתי שום מסך ושום הרחקה כלל, לכן הכתר נקרא א"ס (ע"י תיקור"ז עו ע"ב¹²⁶⁷) (פי' כתר דמ"ה סוד עתיק) וחכמה מקבל ע"י כתר³³¹⁸, אך בינה קבלה³³¹⁹ אור הא"ס ע"י הרחקה, כי עתה הא"ס רחוק ממנה ויכולה לקבלו. והז"א אינו מקבל האור כ"א דרך חלון ונקב צר, אשר בתוך החלון ההוא עובר עצמות האור בלתי מסך כלל, אלא שאין דרך רחב רק צר מאד, אבל הוא קרוב, כי מן הבינה אל הז"א אינו רחוק. אבל נוקבא {קה ע"א} דזעיר אנפין נמשך לה האור דרך נקב וחלון כמו הז"א, אך שהוא בהרחקה. הרי הם ד' בחי' אשר בהם יובדלו פרטי האצילות מיניה וביה, אבל כולם הם בלתי מסך כלל ועיקר¹²⁶⁸, לכן נקרא עולם האצ"י, כי האור הא"ס עצמו נתפשט בכולו בלתי מסך.

ואמנם משם ולמטה אין³³²⁰ א"ס עצמו מתפשט רק הארה היוצאה ממנו דרך מסך. והוא כי המסך ופרגוד המבדיל בין אצילות לבריאה כנ"ל, הנה מחמת אותו ההכאה של אור העליון המגיע עד שם כנ"ל, הכה בפרגוד ההוא, ומכח אותם הי"ס דאצילות שהגיע עד שם והכה שם באור שלהם, הנה נתנוצצו מהם אורות ועברו דרך מסך ההוא, ונעשו למטה הי"ס דבריאה מהתנוצצות י"ס דאצילות שעליהן ע"י המסך, מכח י"ס דכלים נעשו י"ס דכלים אחרים, ומכח י"ס דעצמות נעשו י"ס דעצמות אחרים דבריאה³³²¹. וכן בסוף הבריאה נעשה שם מסך אחר ומחמת הכאת י"ס דבריאה בבחי' עצמות וכלים במסך נעשו י"ס דיצירה. וכן מיצירה לעשיה, ע"י מסך ההוא.

ובזה תבין למה נקרא זה אצילות וזה בריאה וזה יצירה וזה עשיה, כי יש מסך מבדיל בין זה לזה, ואין זה דומה לזה כלל. אמנם החילוק שיש בין אצילות לג' עולמות הוא, שאצ"י האור הא"ס נוקב ועובר בו עד סוף האצילות בלתי שום מסך כלל, אך משם ולמטה יש מסך. והבדל בין בריאה ליצירה, בהיות לבריאה מסך ומבדיל א', וליצירה ב' מסכים, ולעשיה ג' מסכים. ואמנם בפרטות העולם עצמו, כמו שיש ד' בחי' באצילות בפרטן כנז' לעיל, כן יש אלו ד' בחינות בבריאה עצמה, וכן ביצירה עצמו.

שער מז פרק ב³³²²

ואמנם בענין ד' בחינות הנ"ל ראיתי שינוי א' להר"ר גדליה, והוא כי ג' מדרגות הם, כי הג' ראשונות מקבלות האור {קה ע"ב} מרחוק {צ"ל מקרוב}³³²³, וז"א מקבל האור מקרוב רק שהוא דרך חלון, ומלכות ברחוק וע"י החלון³³²⁴. והנה בזה תבין מ"ש בתקונים (ד ע"ב) כי י"ס דאצילות איהו וגרמוי³³²⁵ חד בהון, פי' כי אין אור א"ס נבדל מהן ע"י מסך כלל, אבל הבריאה לאו איהו וגרמוי³³²⁶ חד בהון, כי אין א"ס עובר שם רק דרך מסך.

ועוד מצאתי דרך ג' בסוד ההפרש שיש באצילות עצמו. והוא כי א"א נמשך לו אור א"ס בקרוב עד³³²⁷ שבא לו בהרחבה גדולה, אבל או"א בא להם הארה מן אור א"ס בקירוב ג"כ רק שהוא דרך חלון¹²⁶⁹ ולא בהרחבה כמו שבא לא"א. וז"א בא אליו האור בהרחקה וגם שהוא בא

- מאיר העץ -

¹²⁶⁷ ז"ל: אין סוף אתקרי מלגאו כתר עלאה מלבר.

¹²⁶⁸ ע"י כללים כלל יט ענף ד' אמנם לקמן פרק ו מזכיר מסך גם על האצילות ואולי הוא שם רק מדרושי הר"ג כמ"ש שם בתחלתו וע"י דברינו עוד בזה בביאורים מול"מ פרק ה' אות ז' סימן ח' (לש"ו).

¹²⁶⁹ מי החלון הזה.

ע"י שער הכללים פרק א' - והנה בעולם האצילות האור בא הלא ע"י מסך כלל אך כשבא אור א"ס בכתר אין בו יכולת לסבלו רק ע"י ריחוק מקום. אך מכתר לחכמה אין בו ריחוק כלל אבל בא ע"י

מאיר העץ – ח"ה

לו דרך חלון ולא בהרחבה, אך רוחב החלון דו"א היה רחבו כרוחב החלון דאו"א ממש. אך הנוקבא בא אליה האור בריחוק וגם החלון אשר משם נמשך לה האור הוא יותר צר וקטן מחלון דו"א. אמנם כל אלו הבחי' אינם ע"י מסך כלל, אך בין בריאה לאצי' יש מסך כנ"ל.

גם דע כי הלא כדי שהאור א"ס יוכל להאיר בכל אצילות צריך שיתלבש עצמותו תוך החכמה, ואחר התלבשותו בחכמה אז מתפשט בכל האצילות, וע"י מלבוש זה לבדו יכול כל האצילות לקבל מן הא"ס³³²⁸, וז"ס (תהלים קד נד) כולם בחכמה עשית. אבל כדי להאיר בבריאה³³²⁹, צריך שגם החכמה תתלבש בבינה, וע"י ב' אלו שאור א"ס מתלבש בתוכם, אז הוא מאיר בבריאה. וז"ס המסך שבין אצילות לבריאה, כי נמשך מסך זה מבינה אשר בה מתלבש החכמה להאיר בבריאה. וכדי להאיר ביצירה מוסיף מסך ומלבוש א'³³³⁰, והוא שגם הבינה מתלבשת¹²⁷⁰ בת"ת, ואז ע"י הת"ת מאיר הא"ס ביצירה. וכדי להאיר בעשיה מוסיף לבוש ומסך אחד³³³¹, והוא שגם הת"ת מתלבש במלכות¹²⁷¹, וע"י המל' מאור א"ע³³³² בכל עשיה, וז"ס (תיקו"ז נד ע"ב) אמא עלאה מקנא בכורסייא, ועמודא דאמצעייתא מקנא ביצירה, והמלכות מקנא בעשיה. {קה ע"ג}

ואמנם כדי שתבין יותר, דע כי הלא הכתוב אומר כולם בחכמה עשית, פי' כי הלא באצילות אור הא"ס מתלבש בחכמה וע"י מאיר בכל אצי'. וסוד החכמה זו יתבאר לך ממה שהודעתך כי גבוה מעל גבוה שומר כו'³³³³, וכמה עולמות יש למעלה מאצילות, ובאותו החכמה שיש למעלה מאצילות שם בתוכו מתלבש הא"ס ומאיר באצילות. ולכן כשרצה להאיר בבריאה מתלבש ג"כ בבינה שבאצילות אשר היא למעלה מהבריאה וע"י אותו הבינה מאיר בבריאה, וכן כדי להאיר ביצירה מתלבש גם כן בת"ת של הבריאה, וכן מיצירה לעשיה מתלבש במלכות דיצירה. וכן הענין באצילות, כי כדי להאיר באצילות נתלבש בחכמה הנ"ל שלמעלה מן האצילות וע"י מאיר באצילות, ולא תחשוב שהוא החכמה דאצילות עצמה.

ואמנם דע כי כשרצה המאציל³³³⁴ להאיר באצילות נתלבש בחכמה שלמעלה מהאצילות, ועל ידי החכמה המתלבש הוא בתוכה אז נכנס ומאיר בכתר וחכמה דאצילות. ולא הוצרך להתלבש גם בבינה שלמעלה מאצילות, ולא נתלבש רק בחכמה שלמעלה מן האצילות לבד, וע"י מאיר בכתר וחכמה דאצילות. ואמנם כשרצה להאיר מבינה דאצילות ואילך עד סוף כל האצילות, הנה ודאי שהוצרך להתלבש גם בבינה דאצילות, כי אין זו"ן מקבלין אור רק ע"י הבינה. אך הענין הוא שלא הועילה הבינה רק למעבר לבד אל אור א"ס המלוּבש תוך החכמה העליונה הנ"ל, ועבר דרך בינה לאצילות³³³⁵, ולא נעשית הבינה מסך ולבוש ב' כדי להאיר לז"א, רק בא האור עצמו דרך חלון כנ"ל בלתי שום מסך. ונמצא כי אע"פ שנמשך דרך הבינה אין זה נקרא התלבשות כיון שאין שם מסך כלל, וא"כ האור א"ס עצמו המתלבש בחכמה לבד הוא שמקבלין זו"ן דאצילות. אמנם בבריאה מתלבש הא"ס לבוש אחר בבינה דאצילות, וזאת הבינה נעשית מסך סתום ומלבוש גמור, אשר ע"י מקבלין י"ס דבריאה כולם, אפילו כתר וחכמה דבריאה. נמצא כי האצילות מקבל אור חכמה עלאה, כי א"ס מתלבש בתוכה, וא"כ אינו נחשב שמקבל רק מהחכמה לבד. והבריאה מקבל אור הבינה, כי הא"ס והחכמה מתלבשת בתוכה, וא"כ הבריאה אינה מקבלת רק מהבינה לבד. {קה ע"ד} וז"ס אמא עלאה מקנא בכורסייא, כי כורסייא¹²⁷² מקבל אור מבינה דאצילות הנ"ל, כי נעשה מסך מבדיל בין א"ס וחכמה אל בריאה³³³⁶.

חלון פי' מיסוד דא"א הנקרא חלון שנתמעט האור מכמות שהיה. גם מחכה לבינה בא ע"י חלון פי' מיסוד אבא שהוא חלון אחר קטן. אמנם בו"ק עצמן חלונותיהם שוין מזה לזה כי כולם בחי' א'. אח"כ מיסוד למל' בא האור מחלון קטן וצר מאד פי' מיסוד דז"א הנקרא חלון ג"כ וצר מאד דוגמת נקב קטן. אך הו"ק אין בהם שינוי מזה לזה רק כפי ריחוק וקירוב לבד לא הקשה הרב שהרי יסוד א"א בבינה דז"א למטה הרבה מאו"א.
¹²⁷⁰ הו"ק שלה (לש"ו).

¹²⁷¹ וכן המלכות דהבינה ועי' לקמן ספ"ה (לש"ו)

¹²⁷² הנה הרב כאן בשער הזה אמר ה' ענינים בכוונת הענין דאימא מקנא בכורסייא וכולם הם ענין אחר ממה שאמר לעיל בשער כסא הכבוד בענין הכסא וע"ש פרק ה' והנה הם כולם אינם סותרים זה לזה והם כולם אמת כי שם אמר על עיקר הכסא עצמה מה שהוא ואמר כי הוא האור הנמשך מהתנה"י דהמלכות דאצילות ומתלבש בהיכל הז' דהבריאה והאור הזה הוא הכסא והוא האימא ר"ל המלכות דאצילות דמקנא בכורסייא וכמ"ש שם פרק ה' וע"ש פ"א ובגליון שם אות א' (לעיל הערה 1239) אבל כאן אמר ה' כוונות אחרות וכולם הם על הבינה דאצילות

מאיר העץ – ח"ה

וא"ת א"כ זו"ן דאצילות ובריאה כולם שוין, כי כולם מקבלים מבינה דאצילות. וי"ל כי כבר ביארנו כי זו"ן מקבלין אור החכמה עצמו, כי כולם בחכמה עשית (תהלים קד כד). ואין מועיל להם הבינה רק למעבר בעלמא. אך אחר האצילות נעשית בינה³³³⁷ מסך ומלבוש גמור מחיצוניות הכלי של בינה דאצילות, וע"י מסך זה מקבלין כל הי"ס דבריאה את אור א"ס. ודע, כי גם הבריאה, אע"פ שחוזר האור להתלבש בז"א של הבריאה, עכ"ז גם המל' של הבריאה מקבלת אור הבינה עצמה דאצילות, ואין זעיר אנפין מפסיק לה רק דרך מעבר לחוד דוגמא מ"ש באצילות. וכן הוא בפרטות יצירה³³³⁸ מיניה וביה, וכן בפרטות עשיה מיניה וביה. והנה הא"ס כדי להאיר ביצירה מתלבש לבוש גמור גם בזעיר אנפין דבריאה, והוא נעשה מסך ומלבוש אל היצירה, וע"י מקבל כל³³³⁹ היצירה. וכן להאיר בעשיה מתלבש הא"ס לבוש ומסך גמור בנוקבא דז"א דיצירה ג"כ, וע"י מקבלת כל העשיה, וז"ס ו' ספיראן מקננן ביצירה ואמא תתאה מקננא באופן³³⁴⁰.

והנה בזה תבין למה ד' עולמות אבי"ע נרמזו בד' אותיות הוי"ה: י' אצילות, ה' בריאה, ו' יצירה, ה' עשיה. כי אצילות, האור שלו הוא ע"י חכמה העליונה כנ"ל לכן נקרא י'. ובריאה ע"י בינה דאצילות³³⁴¹ לכן נקרא ה', וכן ו' ביצירה, וכן בעשיה ה' תתאה. נמצא עתה כלל העולה, כי אצילות מקבל אור מהחכמה לבד, כי החכמה נעשית מסך סתום בין א"ס ובין אצילות. ומבינה דאצילות מקבלת הבריאה אחר שנתלבש אור הא"ס וחכמה עליונה בתוכה, ועכ"ז נקרא אור הבינה³³⁴² לפי שנעשית מסך מבדיל גמור. וכן היצירה מקבלת מז"א דבריאה עצמה. וכן העשיה מקבל מנוקבא דז"א דיצירה עצמה. ולולי כל אלה המסכים והלבושים לא היו יכולין לקבל אור עליון, רק שכל עולם ועולם פחות במדרגה משל חבירו ע"ד הנ"ל.

ובזה תבין כי האצילות נקרא מחשבה ורצון³³⁴³, והבריאה דיבור ורצון. והענין כי א"ס כשנתפשט נתהווה כלים של י"ס דאצילות, ויצא בפועל מה שהיה בכח, כהדין קמצא {קו ע"א} דלבושיה מיניה וביה (ב"ר פכ"א ט' ה). ואח"כ חזר למקומו³³⁴⁴ מחמת היות הכלים עבים וגסים. ומהכאת הכלים דאצילות בפרגוד נעשו י' כלים דבריאה, ומהכאת עצמות³³⁴⁵ דאצילות נעשו י"ס דבריאה. ועד"ז ביצירה ועשיה.

ואמנם כבר ידעת כי י"ס דאצילות נתחלקו לה' בחינות שהם א"א או"א זו"ן, וכולם כללות אדם א'. וכל אלו הם מתנענעים ע"י מחשבה אחד כדרך כל איברי האדם שמתנענעים³³⁴⁶ ע"י מחשבתו, וא"צ שום אבר מאיברי האדם שיצוה לו ולדבר לו שיעשה אותו מעשה הנוגע לו.

אחד הוא מה שהיא נעשה למסך וכמ"ש כאן פ"ב וכן לעיל דף צב ע"ג הב' הוא מ"ש בפ"ג כאן כי כח כל הג"ר דאצילות נכללין ומתלבשין בהתבונה והיא מתפשטת עם המסך שממנה שהוא גג הבריאה ומאיר שם לצורך המוחין דאו"א וזו"ן דבריאה כדי להזדווג ולהוליד נשמות מלאכים דהיצירה הג' מ"ש ג' כ לקמן פרק ג' וכן לעיל שער מ"ב דף צג ע"ג כי ע"י שהתבונה הנז' היא מאירה ומתגלית בהבריאה הנה עי"ז נשלמה פרצוף תבונה דבריאה בפרצוף שלם משא"כ הכתר והחכמה דבריאה אינם אלא רק בבחינת ו"ק לבד והוא ע"י שהכתר והחכמה דאצילות אינם מתגלים בהבריאה אלא רק שהם מתלבשים בהתבונה כנז'

הד' הוא מ"ש לקמן סוף פרק ה' וכן בשער כסא הכבוד פ"ד בהמ"ב בענין כסא רחמים וכסא דין והוא כי ג' אורות מתנוצצים מכח"ב דאצילות ונכללים בהתבונה דאצילות ויורדים עוד עד תנה"י דהמלכות דאצילות ומתלבשים בהאור הנמשך מהתנה"י שלה שיוורד ונכנס בהיכל ק"ק דהבריאה להעשות שם סוד הכסא המבואר בשער כסא הכבוד פ"א ופ"ה ואותו הכסא הוא הנשמה דעולם הבריאה המתפשט בכל הבריאה כולה והנה אותה הנשמה אשר בהמלכות דהבריאה הוא נקרא כסא דין ואשר בהג"ר דהבריאה הוא נקרא כסא רחמים והוא ע"י שהם מבחינת הג"ר דאצילות הנכללים בהתבונה כנז' והנה הם עומדים בעולם הבריאה תמיד והנה הם זולת כלילות הג"ר בהתבונה שאמרנו לעיל בהבחינה הב' כי שם הוא כלילותם ע"י בחינת זווג דאו"א דאצילות אשר בסוד הרכנת הראש והוא אינו תדירי וכמו שמבואר כאן פ"ג אבל כלילותם בהתבונה שאמרנו עתה הוא בבחינת אור שלהם הנמשך ועומד בעולם הבריאה תמיד והם בחינת הנשמה והחיה והיחידה דהבריאה וכנ"ל שער מ"ד פרק ב' בעליון אות ג' (הערה 1189)

הה' הוא מ"ש לקמן פרק ו' בד"ה עולם כי רוח ונשמה דעולם הבריאה הוא מהחיצוניות ופנימיות דהבינה והנה מ"ש הנשמה הוא מאותה הבחינה עצמה דלעיל בהבחינה ד' והבן זה אמנם החידוש כאן הוא על הרוח שגם הוא מהבינה

ועכ"פ הוא כי הרי מתבאר כאן בשער זה ה' כוונות בענין אמא מקננא בכורסייא והם כולם אמת ואינם סותרים כלל למה שאמר בשער כסא הכבוד פרק א' ה' אמנם הבחינה ד' אשר כאן הוא אשר אמר שם פרק ד' בהמ"ב והבן ודע זה ועי' עוד שער מד פרק א' דף צו ע"ג (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

המשל בזה³³⁴⁷, כשירצה אדם לילך לאיזה מקום שידבר הוא לרגליו שילכו, כי בעלות הדבר במחשבתו הולכין הרגלים עצמן, וכן בשאר פעולת איברים. גם נדקדק הענין בדקות יותר¹²⁷³, כי הלא המחשבה עם הפעולה באים ביחד, כי כשאדם אוכל א"צ שתחלה יחשוב איך ילעוס המאכל בשיניו או איך יגביה רגליו לילך ואח"כ יאכל וילך, כי המחשבה מתפשט באיברים עצמן, ואז באים המחשבה והמעשה ביחד וזהו פשוט. ולכן עולם אצילות נקרא מחשבה, לפי שא"ס הוא וגרמוהי וחיוהי חד בהון (תיקו"ד ד' ע"ב), כי המחשבה מתפשט תוך האצילות ממש, ואז המעשה והמחשבה שבאצילות הכל דבר א' ברגע א' בלתי שיקדים זה לזה, וזהו איהו וגרמוי חד בהון, כי הוא עמהון ביחד ואין הוא הנקרא מחשבה מקדים למעשה, כי הכל בא כאחד. אבל הבריאה אינו כמו האדם עם מחשבתו עצמו, רק כב' אנשים וכמלך עם עבדיו, שכאשר ירצה המלך שיעשו עבדיו פעולותיו שהוא רוצה, לא יספיק במה שיתפשט מחשבתו תוך עבדיו, רק צריך שידבר הוא עצמו³³⁴⁸. ודבור זה הוא סוד הכאת הארת האצילות במסך דבריאה, ובתוך³³⁴⁹ הכאת הכלים דאצילות שם הוא סוד הפה. גם העצמות הא"ס יוצא דרך שם בסוד הקול, והדבור היוצא מן ההבל הפה ע"י הכאת השפה אל שפה ושיניים אל שיניים וכיוצא בזה³³⁵⁰. וכבר ידעת כי מסך זה נעשה ע"י הבינה דאצילות כנ"ל, והבינה נקרא פה, שממנה יוצא הקול והבל³³⁵¹, ולכן ב"ס דבריאה לאו איהו וגרמוי חד בהון, ולא³³⁵² הא"ס חד בהון כמו האצילות. והרי יש בבריאה ג' בחי' שהם: הארת הכלים, והעצמות, והבינה של האצילות בבריאה. ועי' בזהר (פ' פקודי דף רס"ב ע"ב) במ"ש שם בענין מחשבה רעותא דלבא קלא ודבורא, שהם ד' עולמות אבי"ע.

³³⁵³ודע כי כמו שיש בד' עולמות אבי"ע ד' בחי' ההם, כך באצילות עצמן יש ד' בחי' ההם, כי הלא כל בחי' ד' חלקי אבי"ע הם שם באצ"ע עצמן בפרטות כנודע. ³³⁵⁴ודע כי ב' מיני זווגים יש באו"א דאצילות: א' בהיותן למעלה שוין בקומתן, וב³³⁵⁵ בהיות אמא רביעא על בנין, שמתלבשין נה"י שלה תוך ז"א³³⁵⁶, לתת לו מוחין כנודע, ואז צריכה אמא להשפיל עצמה למטה לכנוס תוך ז"א. והנה ב' זווגים אלו, הא' הוא סוד או"א, והב' הוא סוד יש"ס ותבונה, רק שאנו צריכין לדבר דרך נסתר ואתה תבין מעצמך.

שער מז פרק ג מ"ת³³⁵⁷

ונחזור לדבר דרך נסתר. כי³³⁵⁸ כפי מציאות הראשון, כי כאשר אמא מתפשט תוך ז"א ורובצת על הבנים בסוד ס' סתומה, הנה אז צריך גם אבא אם ירצה להזדווג עמה להרכין ולהשפיל ראשו למטה עמה כדי שיוכל להזדווג עמה. והנה זווג {קו ע"ב} א' ודאי שהוא מעולה מאד יותר, כי אז זווג דאו"א הוא בהיותם לבדם בלתי שיתלבשו תוך אחרים כלל, ולכן הולד המתהווה מזווג ההוא הוא בחי' צלם דמוחין שמורשישים לבניהם³³⁵⁹ שהם זו"ן דאצילות, כדי שיזדווגו הבנים עצמן להוליד נשמות חדשות דבני אדם³³⁶⁰ כנודע. אך זווג ב' של או"א בהרכנת הראש תוך ז"א מלובשים בו, אז ודאי שאין זה נקרא זווג שלם, כי הרי או"א ירדו ממדרגתן למטה. גם טעם ב', כי הלא מלבד טעם הנ"ל שירדו למטה ממדרגתן, ולא די זה אלא שגם הוא על ידי התלבשותם תוך ז"א. נמצא שהם ב' שינויין, הא' ירידתן ממדרגתן, הב' הוא התלבשותן בז"א, וא"כ נמצא שכמעט קרוב זווג זה אל זווג זו"ן דאצילות³³⁶¹, ומעט הוא הפרש שביניהן, לכן נמצא כי אין כח זווג זה להוליד מוחין לצורך זו"ן דאצילות רק לצורך הבריאה. כי הלא נודע כי כאשר אמא רביעא על בנין, מתפשטים נה"י שלה בכל קומת ז"א, ונוגעין רגליה במסך ופרגוד שבין הבריאה לאצילות. נמצא כי אמא עצמה נוגעת בבריאה ומאירה עצמה שם, ואז הטפה היוצאת מן או"א בהתלבשותן תוך ז"א ודאי שאינה חוזרת לעלות הטפה לראש ז"א, אך יורדת זה המסך של הבריאה, ונתנם בסוד מוחין³³⁶² לאו"א דבריאה, ואז מזדווגים או"א של בריאה ומנחילין עטרות ומוחין לבניהן זו"ן דבריאה. ועי' מוחין אלו אז מזדווגין זו"ן דבריאה ומולידין נשמות מלאכים של היצירה, כי ביצירה הוא מדור המלאכים כנודע. ואמנם סוד הזווג הזה הב' דאו"א אשר מגיע עד מסך דבריאה ומאיר שם, ז"ס הנאמר בתקונים (תיקו"ז כד ע"ב) אמא מקננא בכורסייא. והענין, כי כתר דאצילות מתלבש בחכמה, וחכמה מתלבש בבינה, ואז הבינה מאירה בבריאה כנ"ל, כי הכל מאירין בודאי אפי' האור א"ס נמשך שם, רק שאינו ניכר רק אור הבינה דאצילות שנעשה מסך ולבוש אל כל מה שלמעלה ממנה. וזהו אמא עילאה מקננא

- מאיר העץ -

¹²⁷³ עי' בספר אילימה להרמ"ק צ ע"ד (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

בבריאה בכורסייא, בג' ספי', פי' כי כח ג"ר כח"ב של אצילות כולן נכללין ומתלבשין באמא עלאה, והיא אח"כ מקנא בבריאה.

ואמנם אומרו לשון מקנא לשון קן, הטעם הוא כי לשון ישיבה הוא תמידי לכן לא אמר יתבא בכורסייא רק מקנא, כי לשון קינון³³⁶³ נופל על זמן שהעופות רוצין להזדווג להוליד בנים, וכדי להגן ולחופף על בניהן נעשין³³⁶⁴ קן א' להגין עליהם, וז"ס הזווג הב' הנ"ל שאמא רובצת על הבנים כדי להגין עליהם ומקננת תמן כמבואר אצלינו בסוד (דברים נב ו) כי יקרא קן צפור לפניך. וזהו מקנא בכורסייא³³⁶⁵, וכאשר היא בסוד ק"ן³³⁶⁶ אז מאירה בכורסייא, כי זווג זה הב' אינו זווג תדירי רק לפרקים כמש"ה כי יקרא קן, דרך מקרה, שהוא כאשר האם רובצת לצורך הבנים לשומרם, ועיין בסוד שלוח הקן. ודע כי כל הזיווגים שהוא לצורך הבנים בין³³⁶⁷ לצורך עיבור או לידה או יניקה וגדלות הנקראים מוחין, תמיד נקרא מציאות זיווג זה³³⁶⁸ מקנא לצורך בנים, וז"ס אפרוחים או ביצים או בנים, שהם עיבור יניקה ומוחין וע"ש במקומו³³⁶⁹.

ואמנם מ"ש שהוא מקנא בג' ספיראן דבריאה³³⁷⁰ והיה ראוי לומר מקנא בתרין ספיראן³³⁷¹. אך לכאורה נשיב שהכונה ג' ספירות דכורסייא אשר אמא הנ"ל היא חדא מינייהו, אבל שורש הדבר הוא במה שהודעתך לעיל, כי הג"ר הם כח"ב, אבל האם הרובצת אינה בינה {קו ע"ג} רק תבונה, והתבונה הזאת מתלבשת בג' ספיראן עלאין, ואז היא מקנא בכורסייא והבן. ולכן לא אמר ג"ס מקנא בכורסייא רק אמא לבדה, כי היא לבדה תבונה היא המתפשטת בז"א דאצילות ומאירה בבריאה, והיא לבדה מקנא בכורסייא, כי הג"ס אינן מתפשטין רק שמקבלת הארה מהם, ובכחם היא מקנא בכורסייא, ומן התבונה לבד הם המוחין של הבנים שלה, אשר היא מתפשטת בהם בסוד או"פ, מוחין פנימים, ורובצת עליהם בסוד מוחין דאור מקיף, בסוד שהיא נקרא קו ירוק שמקיף את העולם, וז"ן.

ומצאתי כתוב בכאן ענין א' להר"ר גדליה הלוי, והוא כי סוד זווג זה הב' דאו"א, הנה האבא נכלל בחכמה דז"א, ואמא נכללת בנוקבא, בבינה שלה, וכל זה בסוד תוספת נשמה, ואז מזדווגים שם ע"י זו"ן לצורך או"א דבריאה.

ונחזור לענין, כי הלא כבר בארנו איך אמא מקנא בכורסייא, וא"כ אחר שאור ג"ר מאירין בבריאה, ודאי שאור הבריאה גדול מאור יצירה ועשיה, ויש חילוק גדול ביניהן. והענין היא, כי הלא זו"ן אין להם זווג שלם להוליד נשמות כי אם ע"י המוחין הניתנין להם מאו"א, ולכן גם האור הבריאה אשר אור ג"ר מאיר בה יש יכולת להיות לה מוחין גמורים כדי להוליד נשמות ממש³³⁷², אך יצירה ועשיה שאין מגיע להם אור ג"ר, אין מוחין להם³³⁷³, וגם אין בהם יכולת להוליד נשמות, כי כל הולדה אינה נמשכת אלא מן המוחין עליונים שהם או"א שהם המוחין אמיתיים. אמנם בין אצילות לבריאה יש הפרש, כי באצילות מגיע אור הג"ר דעצמותן אל זו"ן אשר שם, לכן יש להם יכולת להוליד נשמות הצדיקים אשר הם פנימיות כל העולמות כמ"ש לקמן בע"ה, אך הבריאה שלא נמשך שם אור ג"ר רק ע"י מסך, לכן אין כח בבריאה רק להוציא³³⁷⁴ נשמות המלאכים דיצירה, כי חיצוניות העולמות הם המלאכים כמ"ש בע"ה.

אמנם ההפרש בין יצירה לבריאה ועשיה הוא, כי אע"פ שאנו אומרים שיש י"ס באצילות וכן בבי"ע, עכ"ז אין כל הי"ס של עולם זה דומין ליי"ס של עולם זה. והוא כי הלא י"ס דאצילות כבר ידעת איך הם מתחלקין, כי מן הכתר נעשה א"א ובו נכלל עתיק יומין, ומן החו"ב נעשה או"א, ומן החג"ת נה"י נעשה ז"א, ומן המל' {קו ע"ד} הנוקבא דז"א. ועד"ז הם נחלקין הי"ס לה' פרצופים הנ"ל. וענין זה הוא גם בבי"ע. אך ההפרש הזה אינו במספר הי"ס עצמן, כי שוין הם בכל אבי"ע,³³⁷⁵ אך החילוק הוא בפרצופים עצמן, כי אין פרצופים דבריאה שוין לשל אצילות, וכן דיצירה לבריאה, וכן דעשיה ליצירה. אך מציאות הפרצופים ישנן בכל אבי"ע, ונבאר החילוק אשר ביניהן.

³³⁷⁶והענין הוא, כי א"א של האצילות הוא פרצוף גמור בכל י"ס שבו כנודע, אך א"א דבריאה אין בו י"ס שלימות רק ו"ק לבד ואין בו פרצוף שלם, כי כיון שיש מסך בין אצילות לבריאה חסר מהבריאה הראש של א"א שבה שלא יכלה להתלבש שם בבריאה³³⁷⁷. והענין כי כבר ידעת שיש בא"א דאצילות י"ג תקונים³³⁷⁸ אשר הם צינורות הנובעין אור משם, ועי"ז נתמעט האור ונתרחק משם מאד, ולכן לא יכול להוציא כנגדן בבריאה רישא בי"ג ת"ד¹²⁷⁴³³⁷⁹.

- מאיר העץ -

¹²⁷⁴ר"ל מה שלא נתגלה הוא י"ג תיקוני דיקנא של ג"ר דהיינו הכח"ב שלו וכן ביצירה ועשיה שלא נתגלה באריך שלהם כי אם הנה"י שלו אבל בפרטות הנה"י דאריך בעצמם אנחנו עושים עשר

מאיר העץ – ח"ה

גם אבא דבריאה אין לו פרצוף שלם רק בחי' ו"ק כמו א"א, והטעם כי הלא אף באצילות עצמו בהיות שם זווג הב' דאו"א, כבר בארנו שאמא היתה רובצת על האפרוחים בפרצוף שלם של אצילות דתבונה, ואמנם אבא הוא מרכין ראשו למטה להזדווג עמה, לכן נמצא שאור ג"ר דאבא לא נזדווגו בתבונה אלא ע"י הרכנת הראש של אבא, ולכן כאשר אותו האור הגיע אל הבריאה לא ניכר בו הראש של אבא רק ו"ק שלו לבד. אבל אמא של בריאה יש לה פרצוף גמור ושלם לטעם הנ"ל, רק שהוא בבחי' התבונה³³⁸⁰ שהיא קצרת הקומה כנ"ל.

גם טעם אחר, כי הלא אמא מקננא בברי'³³⁸¹ כנ"ל, וכתר וחכמה דאצילות גנוזין בה, לכן³³⁸² אין להם גילוי רק בסוד ו"ק לבד, אך אמא³³⁸³ שנגלית בבריאה, לכן פרצוף של אמא דבריאה שלימה. ואמנם זהו עצמו ביאור מ"ש אמא עלאה³³⁸⁴ מקננא בכורסייא, פי' אמא דבריאה עצמה מקננא בכורסייא, כי משם נוכל לומר שמתחיל עולם הבריאה, כי א"א ואבא דבריאה הם מכוסים ונעלמים כנ"ל, לכן הבינה מכונה אל הבריאה, כי אין גלוי האור שבה אלא מבינה שלה עצמה ואילך. ואמנם מה שחסר בכאן מאמא דבריאה הוא מקיף שלה שאין לה שום מקיף. וז"א דבריאה ודאי שהוא פרצוף שלם, אך מה שנתוסף בו הוא שיש לו אור מקיף א', כי כל מה³³⁸⁵ שהוא קטן מחבירו יכול להתגלות יותר מחבירו, לכן הולכין הפרצופין אלו {קו ע"א} דבריאה מדרגה אחר מדרגה. ונוקבא דז"א דבריאה יש לה פרצוף שלם וב' מקיפין, הא' הוא בסוד הקשר תפלה³³⁸⁶ של ראש וזהו מקיף העליון שבה, והמקיף הב' התחתון שלה הוא תפלה של יד כי הוא אור המקיף, כנודע כי כל תפלין הם בחינות מקיפים.

שער מז פרק ד³³⁸⁷

ועתה נבאר סדר התלבשות הפרצופים זה בזה. כי באצילות כבר בארנו שכל הפרצופים שלימים וגמורים. והנה ג"ר דעתיק נשארין מגולין בלי לבוש, כי אין א"א יכול להלבישו מרוב ו' ותו ודקותו דרישא עתיק, ואמנם ז"ת דעתיק מתלבשים תוך א"א בכל הי"ס שבו³³⁸⁸. אח"כ ג"ר דא"א ג"כ מגולין וז"ת מתלבשות באו"א וזו"ן, כי הן ד' אותיות הוי"ה שהוא שמו של א"א, כי א"א מתלבש תוך שם זה שהוא ד' אותיות ד' פרצופים, וסוד קוצו של י' הוא רישא דא"א שנשאר מגולה חוץ לאבא שהוא י' כנודע. גם או"א מתלבשין ג"ת שלהם בז"א, כי או"א כחדא שריין (אד"ז רצ ע"ב) ואינם זה למטה מזה. וכן ז"א ג"ת שבו מתלבשין בנוקבא לפעמים כשהם אב"א, אך כשהם פב"פ אז הם שויין כאו"א³³⁸⁹.

ואמנם בריאה לא כן הוא, כי א"א שבה הוא בסוד ו"ק שבו לבד, וג"ר של ו"ק אלו שהם חג"ת נשארין מגולין, וג"ת שבו הם מתלבשין בו"ק דאו"א³³⁹⁰. והנה סוד עתיק דבריאה הוא סוד נקודת מלכות דאצילות שאמר לה הקב"ה (חזקין ט ע"ב) לכי ומעטי את עצמך, והוי ראש לשועלים¹²⁷⁵, כי זהו ראש לכל הבריאה כולה. ואז היא סוד עתיק דבריאה, ומתלבשת בג"ר של ו"ק דא"א שהם חג"ת המגולין כנ"ל. ואח"כ נבאר בע"ה נקודת מלכות דאצילות הנ"ל.

ונבאר סוד היצירה. כי להיות שיש בו מסך א' יותר בינו ובין הבריאה, כי אין לו הארה רק ע"י התלבשות אור תוך ז"א דבריאה, לכן האורות העליונים כל מה שהם יותר זכים ועליונים הם מתמעטים, משום כי אין האור הזה יכול לעבור דרך מסך ההוא העב³³⁹¹, לכן א"א דיצירה אין בו רק בחי' ג' כלול בג', שהם נה"י כלילין בחג"ת, ולא ניכר בו רק ג"ס לבד. וכן אבא דיצירה ג' גו ג' דוגמת א"א, כי גם בבריאה היו שניהן שויין. אמנם אמא דיצירה אשר היה לה בבריאה פרצוף שלם, וכן זו"ן דיצירה הם כולם בחי' ו"ק לכל אחד לבד. והטעם הוא, כיון שאור היצירה נמשך מן מסך ז"א³³⁹² שהוא ו"ק, לכן אין יכול להיות בכל אחד מהיצירה יותר מבחי' ו"ק. וזהו שית ספיראן מקננן ביצירה, כי הפרצוף היותר גדול שבכולם אינו יותר מו"ק. גם ביאורו הוא, כי המסך הנעשה בין בריאה ליצירה הוא שנתלבשה הבינה דאצילות¹²⁷⁶ תוך ז"א דבריאה, וע"י נעשית מסך ההוא, וא"כ נמצא כי כל יצירה הוא מן ו"ס שהוא ז"א³³⁹³. אך ההפרש של אמא וזו"ן דיצירה הוא, כי ו"ק דאמא אין לה מקיף כלל, וו"ק דז"א יש לו מקיף א', ונוקבא שיש לה ג"כ ו"ק יש לה ב' מקיפין. והנה ב' התחתונים דא"א דיצירה מתלבשין באו"א,

ספירות וי"ג תיקוני דיקנא כמ"ש בברכת נטילת ידים ובב"ש ששם מפורש שיש בא"א שלהם י"ג ת"ד ור"ל הוא בפרטות הנה"י דא"א שבהם וק"ל מו"ר השד"ה זצ"ל (לש"ו).

עי' שעה"כ א ע"ד סמוך לסופו ובדף סד ע"ד בתחילתו ובספר אמת ליעקב דף ח' (לש"ו).

¹²⁷⁵ עי' זהר תרומה קמח ע"א.

¹²⁷⁶ ר"ל הו"ק שלה כמ"ש לקמן סוף פרק ה' (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

ונקודה א' מהן כי הוא ג' ג' ג' מג' ספי' שבו נשאר מגולה. ועתיק דיצירה הוא נקודה מלכות דבריאה שירדה בכאן³³⁹⁴ ונתלבשה בזאת הספירה הג' המגולה³³⁹⁵ וכמ"ש בע"ה.

ונבאר סוד העשיה. כי להיות שנתוסף בה מסך א'³³⁹⁶ ממלכות דיצירה, ולכן נפחתו האורות. כי א"א שבה ג' ג' ג' כמו שהיה ביצירה, והטעם כי להיות בחינת קו האמצעי, כי הכתר הוא בחינת קו האמצעי, ובהכרח הוא שלוקח ב' קוין {קז ע"ב} ימין ושמאל, לכן א"א אין בו לעולם פחות מג' ג' ג', אך אבא שאין בו טעם זה, לכן נתמעט והיה בסוד נקודה א' לבד. ואמנם אמא זוו"ן דעשיה נתמעטו גם הם, ואין בכל א' מהן רק בחי' ג' ג' ג'. וההפרש שבהן הוא, כי אמא אין לה מקיף וז"א יש לו מקיף א', ונוקבא ב' מקיפין. והנה גם בעשיה יש בחי' עתיק שהוא נקודה מלכות דיצירה שירדה לעשיה ונתלבשה בא"א.

³³⁹⁷ והנה בזה תבין טעם יוצר אור ובורא חשך, כי הבריאה דין ויצירה רחמים. וטעם הדבר, כי הבריאה³³⁹⁸ הוא הויה בסוד הוה"י, כי הה' תתאה במלכות³³⁹⁹ שבה היא גדולה מן ו'³⁴⁰⁰, כי היא יש לה ב' מקיפין והוא אין לו רק מקיף א'. גם ה' עילאה שבה גדולה מן י', כי היא יש לה פרצוף שלם ואבא אין לו רק ו"ק. הרי איך הוא ה' על ו', ה' על י', לכן הוא דין גמור. והטעם כנ"ל כי כל הבריאה נעשה ע"י בינה³⁴⁰¹, כי אמא מקנא בכורסייא, לכן נוקבין דבריאה שלטין על דכורין, ולכן הם דינין. וז"ס ובורא חשך, שמכח הנקבה נעשית דאמא מקנא בכורסייא, ואז כל הזכרים שבה מסוד³⁴⁰² נוקבא קאתו. אבל ביצירה אע"פ שהנוקבא שלהן גדולין הם מהזכרים, עכ"ז כולם באים מן סוד דכורא, ואפי' הנוקבא³⁴⁰³ שבה³⁴⁰⁴, כי הלא ו' ספיראן מקננן ביצירה, כי אמא דיצירה היא בינה שבו, והנוקבא מל' שבו, באופן שכולם הם סוד³⁴⁰⁵ דכורין³⁴⁰⁶, לכן נקרא יוצר אור, כי היצירה כולה רחמים ודכורא, כנודע כי אור וחושך הם דכורא ונוקבא.

אמנם העשיה היא פחותה מכולן, כי הבריאה היא דינין, אבל העשיה הוא מדור הקליפות ואלהים אחרים. גם בזה תבין מ"ש בתקונים (לו קכו ע"ב) כי האצילות רובו טוב ומיעוטו רע, ואפי' אותו רע אינו מעורב עם הטוב. והבריאה חציו טוב וחציו רע, אבל אינן מתערבין יחד¹²⁷⁷. וביצירה חציו טוב וחציו רע והם מעורבים יחד. והעשיה רובו רע ומיעוטו טוב ומעורבים יחד. וטעם הדבר, כי כבר ידעת כי החצונים אינן שולטין בג"ר כלל, לכן באצילות שכל הג' פרצופים הראשונים הם נתקנין, לכן אין הרע יכול להתערב עם הטוב כלל, גם שהוא יותר הטוב מן הרע. אבל בבריאה שא"א ואבא אין להם פרצוף שלם, לכן רע וטוב לחצאין שוה³⁴⁰⁷, ולפי שאמא דבריאה יש לה פרצוף שלם אין שם אחיזה לחיצונים כלל, ואין הרע יכול להתערב עם הטוב כלל. אבל ביצירה שגם אמא אין לה פרצוף שלם, לכן יש אחיזה אל החיצונים והרע נתערב עם הטוב. אבל בעשיה שכל הפרצופים ג' כליל בג', ואבא אין לו אפי' בחי' זו אלא בסוד נקודה, לכן הרע גובר על הטוב ורובו רע כנ"ל.

³⁴⁰⁸ ונחזור לענין, כי הלא כבר ביארנו היטב חלוקות ד' עולמות אבי"ע זה מזה וזה מזה, ועתה נבאר מה שנמשך אליהם כפי החילוק שיש ביניהן. והנה כבר ביארנו לעיל כי יש ב' מיני זווגים לאו"א דאצילות: הא', הוא היותם שוין וארוכין בכל גובה קומתן. הב', הוא היותן בקצרות קומה כנ"ל שהוא סוד ישסו"ת. והנה גם בזוו"ן יש ב' מיני זווגים אלו: הא', הוא בהיותן זוו"ן שוין בקומתן. הב', הוא כשהנוקבא אינה מגעת רק עד החזה דז"א לבד בהיותן אב"א. והנה הזווג הא' נקרא זווג פב"פ, והב' נק' אב"א.

והנה אחר שידעת חלוקי אבי"ע איך הם נבאר ונאמר, {קז ע"ג} כי הנה לפי שכל מציאת ההולדה לנשמות חדשות אינה רק ע"י המוחין העליונים דאו"א³⁴⁰⁹ כנ"ל, ולכן עד מקום שמגיע הארת זווג או"א יש שם בחי' הולדה וזווג, אך משם ואילך לא יש זווג³⁴¹⁰. והענין, כי הכתוב אומר (שמות כא י) שארה כסותה ועונתה לא יגרע, והנה ג' אלו לא נמצא ביחד רק באצילות בסוד עונה הנשמות החדשות, וכן יש ג"כ בבריאה רק שהם בסוד המלאכים כנ"ל, וביצירה חסר סוד העונה, ובעשיה לא יש רק שארה לבדה.

והענין הוא, כי הלא הזווג הראשון דאו"א המעולה הוא לצורך זוו"ן דאצילות עצמו שיולידו נשמות הצדיקים חדשות ממש, וזיווג הב' דאו"א דאצילות הוא פחות יותר, לכן הוא לצורך או"א דבריאה, שיתנו המוחין לזוו"ן דבריאה להוליד נשמות המלאכים החדשים ממש, כי כיון שזווג או"א מגעת שם, לכן יש שם בחי' זווג והולדה ממש, שזהו סוד עונתה האמורה

- מאיר העץ -

¹²⁷⁷ עי' לקמן שער מח פרק ו: ובעולם הבריאה הקדושה מרובה על הטומאה של הקלי' דבריאה אמנם הם מעורבים יחד.

מאיר העץ – ח"ה

בתורה, כי ע"י הארת הזווג או"א בה יש שם ג"כ בבריאה בחי' מוחין, כי יש שם או"א כנ"ל בסוד אמא מקנא בכורסייא בג' ספיראן. אבל להיות זה זווג הב' יותר גרוע, לכן אין מולידין נשמות רק מלאכים לבדן לעולם היצירה. והנה יש עוד ב' זווגים בזו"ן דאצילות, אמנם הראשון שהוא יותר משובח הוא לצורך היצירה, וזווג הב' נמשך לצורך עשייה. האמנם להיות כי שורש ב' זווגים אלו נמשך מזו"ן אשר שרשם לא היה רק ו"ק לבד בלתי מוחין, ולכן כאשר הוא מאיר ביצירה בסוד ו' ספיראן מקננן ביצירה, אינן מאירין ביצירה רק ו"ק לבד, ואין פרצוף בכל היצירה יותר מו"ק בלתי מוחין, לכן אין הולדה לזו"ן דיצירה וכ"ש בעשייה³⁴¹¹¹²⁷⁸.

שער מז פרק ה³⁴¹²

ועתה נבאר ענין הפרש בין יצירה לעשייה, כי יצירה יש בה כסותה, ועשייה אין בה רק שארה. והענין, כי הלא כל הב' זווגים דזו"ן אינן אלא להמשיך חיות ושפע אל היצירה ועשייה לבד לצורך עצמן ולא לצורך הולדה וזווג. ומזווג ראשון דזו"ן דאצילות שהוא פב"פ נמשך חיות אל היצירה בבחי' ו"ק³⁴¹³, ומזווג הב' שהוא אב"א נמשך החיות אל עשייה להחיותן בבחי' ג' גו ג'. והנה סוד החיות והשפע הוא סוד המזון הרמוז בכתוב שארה, ובדבר זה שוין יצירה ועשייה, אך מה שנתוסף ביצירה יותר מבעשייה הוא סוד כסותה. והענין כי סוד הכסות מורה על היות לעולם היצירה כסות ומכסה מן עולם אחר המכסה עליו, שהוא עולם עשייה המכסה על עולם יצירה, כנודע כי כל תחתון נקרא מכסה עליון³⁴¹⁴, וכן היצירה מכסה על הבריאה וכיוצא בזה. וסוד כסות זה הוא בבחי' ³⁴¹⁵ הכלים דעשייה, ולא בבחי' העצמות. ואמנם נמשך ליצירה ב' הארות: הא' חיות ליצירה עצמה, והב' חיות לבחי' עשייה המכסה עליו, וזה שארה כסותה. אך עשייה שהוא עולם התחתון מכולם ואין אחר למטה ממנו שיכסה אותו, לכן אין בו רק שארה שהוא חיות ומזון אל העשייה, אך כסות אין לה כנ"ל. וזהו מלת שארה מלשון שיורין, כי באצילות³⁴¹⁶ נתקן הכל בסוד פרצוף גמור, ובבריאה חסר מעט, וביצירה חסר יותר, אך בעשייה לא יש שום תיקון רק מה שנשתייר לה הוא בחי' א' של ג' גו ג' של סוד העיבור, כי זווג המועיל לבחי' זו אינו רק לצורך חיות להן עצמן, דוגמת החיות הניתן לעובר בהיותו במעי אמו. נמצא כי מזווג הא' דז"א דאצילות מאיר באו"א דיצירה שיזדווגו לתת חיות לבניהן לזו"ן דיצירה בבחי' יניקה שהם ו"ק, ומזווג הב' נמשך הארה לאו"א דעשייה כדי שיזדווגו לתת חיות לבניהן זו"ן דעשייה בבחי' עיבור ג' גו ג'. וכנגד עולם זה הנקרא שארה נאמר (מיכה ה ו) והיה שארית יעקב בגוים³⁴¹⁷, כי היא בחינת שיורין שנשתיירו בבחינת ראשונה של ג' גו ג'. והנה שיור הקדושה אלו נקרא שארית יעקב שהוא בעשייה, אשר שם כל הקליפות ואלהים אחרים³⁴¹⁸, וז"ס {קז ע"ד} והיה שארית יעקב בגוים³⁴¹⁹, שהם הקלי'. ואם תזכור מ"ש לך בסוד (דברים טט כא) ואמר הדור האחרון³⁴²⁰, שהוא הנקרא שארית יעקב, שהוא בחי' (זחר ח"ב רנח ע"א) דמטי רגלין ברגלין¹²⁷⁹ ותבין הפסוק זה יותר, וד"ל.

והרי בארנו ב' בחי' זווג זו"ן דאצילות: א', זווג פב"פ בהיותן שוין בקומתן³⁴²¹. והב', הוא זווג אב"א¹²⁸⁰. וב' זווגים אלו, א' ליצירה, וא' לעשייה³⁴²².

ואמנם מצינו ראינו זווג ג' לזו"ן, והוא בהיותה קצרת הקומה עד החזה דז"א לבד, אך הם פב"פ³⁴²³, וזה הזווג ממוצע בין ב' הזווגים הנ"ל. וא"כ למה לא נברא עולם אחר נגד זה הזווג הג'. והתשובה לזה, כי הלא עיקר הזווגים הם ב' הנ"ל לבד. והענין, כי קודם שבא אדה"ר וקודם בריאת עולם היו זו"ן אב"א, ולכן כל העולמות כולן היו³⁴²⁴ אב"א בסוד³⁴²⁵ העשייה שהוא אב"א, לכן ט"ל מלאכות³⁴²⁶ הם בסוד העשייה כי שם הוא המעשה, וכולם היו בסוד אב"א. ואחר שבא אדה"ר ותיקן ע"י תפלתו את העולמות בסוד (בראשית ב טו) לעבדה ולשמרה (תיקו"ז טט ע"א), הנה עד שבא אדה"ר היו ו' ימי המעשה בסוד ט"ל מלאכות הנ"ל בהיותן אב"א, ואז הוא

- מאיר העץ -

¹²⁷⁸ עי' שעה"כ ק"ש ה: ע"י היצירה והעשייה שעלו בסוד מ"ן בבריאה, מזווגים גם או"א דבריאה, ונותנים מוחין לזו"ן דבריאה כדוגמא הנעשה באצילות כנז' אצלינו, אבל יצירה ועשייה אינם בעלי זווג כלל כמבואר אצלנו, כי אין להם מוחין.

¹²⁷⁹ מספר ש"ש עי' לעיל דרושי מ"ן דרוש א' דף סה ע"ד ובשער הגלגולים כז ע"ב וס"ח ע"ב ובסוף ספר שעה"פ ובשער המצוות פרשת ראה ובמאמרי רשב"י פ' פקודי כד ע"ד ובשעה"פ פרשת בא סז ע"ב ולעיל שער סדר אצילות בקיצור פרק ב' (לש"ו).
¹²⁸⁰ ועי' ספר הגלגולים פרק ז' ובחסדי דוד אות ע"ח (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

גרם הנסירה העליונה וחזרו זו"ן פב"פ¹²⁸¹, והיה יום השבת, לכן נאסרו כל הט"ל מלאכות בשבת, כי גורם להחזיר העולמות אב"א כבתחלה.

והנה סבת היותן בתחלה אב"א הוא מפני כי כאשר עדיין לא נתקנו ג"ר (בסוד פרצוף)³⁴²⁷ וירד האור בז"ת³⁴²⁸ ולא יכלו לסבול ומתו, וז"ס (בראשית לו לא) ואלה המלכים וגו'. וכאשר נתקנו ג"ר בסוד פרצוף, נתמעט האור ויכול הז"א (לסובלו)³⁴²⁹, כמבואר אצלנו כי המיעוט הוא סבת תיקון אל המקבלים.

ואמנם הקליפות נעשו מאלו המלכים משוריהם. וכאשר נתקנו או"א ירדו³⁴³⁰ הדינין לתתא בזו"נ, וכאשר נתקנו זו"נ ראה המאציל יתברך שאם יתקנו בבחי' פב"פ יתאחזו הקלי' והדינין באחוריים שלהם להיותן דינין, כפרט שהם לתתא, לכן תיקנם אב"א, ועי"ז לא יוכלו³⁴³² להתאחו שם, כי להשמר שלא יתאחו בפנים זה א"צ ודאי, שאין להם שום אחיזה³⁴³³. ואח"כ כשבא אדה"ר ותיקן מעשיו³⁴³⁴ וע"י תיקון מעשיו וגדר³⁴³⁵ הכרם וקצץ הקוצים הנאחזין שם, וכרת כל הקליפות משם, החזיר³⁴³⁶ פב"פ¹²⁸². ואמנם אדה"ר³⁴³⁷ לא היה יכול לתקן רק עולמות עליונים³⁴³⁸, אבל עולם עשיה שכולו קליפות לא תיקן³⁴³⁹, ונשאר עולם זה בבחי' אב"א. ושם באותן האחוריים להיות שם קליפות רבים פסולת מרובה על האוכל, יש אחיזה לחיצונים שם, בין אותן האחוריים בין הדבקים, והם סוד אלהים אחרים, פי' אלהים הנדבקים באחוריים. ואלו הם בעשיה, כי בבריאה³⁴⁴⁰ תמן אמא מקננא (תיקו"ז נד ע"ב), והוא סוד הוי"ה בניקוד אלהים, אך כאן בעשיה הם סוד אלהים אחרים כנ"ל.

העולה מכל זה כי יש ב' מיני זווגים: אחד, בסוד אב"א בתחלה, ואח"כ פב"פ כשבא אדה"ר. ואז לא תקן רק מן היצירה ולמעלה, אך העשיה נשאר אב"א כבתחלה, לכן מה שהחזיר אדה"ר פב"פ שהוא היצירה, לפיכך מקבלת מן סוד זווג א' המשובח דפב"פ, אך העשיה שנשארה אב"א, אין מקבלת אלא מזווג אב"א דזו"ן דאצילות כמו שהיו בעת שבא אדה"ר. אמנם זווג הג' שהוא פב"פ עד החזה, זה נעשה ע"י תפלתנו ומעשינו לפי שעה כנודע, ואינו מן בחי' של זווג שהיה בבריאת העולם ואינו נכנס במנין עם הב' זווגים אחרים.

³⁴⁴¹ אמנם בסוד אלו ב' זווגים הנ"ל³⁴⁴² ביצירה ועשיה, מצאתי להר"ר גדליה הלוי, וגם מצאתי בו קצת תוספת והוא זה. דע כי הנה הזווג הא'³⁴⁴³ פב"פ דזו"ן דאצילות, הוא נמשך אל זווג או"א דיצירה כדי שיזדווגו ויתנו שפע וחיות לזו"ן דיצירה למציאות³⁴⁴⁴ שיוכלו להתפשט ולעשות בחי' ו"ק גמורין ולא יהיו ג' כלילן בג', אבל פרצוף דמוחין אין בהם. וז"ס שבימי החול לא יש זווג ונאסר הזווג, לפי שו' ימי החול הם ביצירה סוד מטטרו"ן, לכן בזו"נ שבו אין בהם זווג כי אין להם מוחין³⁴⁴⁵, ולכן אין זווג בימי החול. וז"ש (תיקו"ז נד ע"ב) ו"ס מקננן במטטרו"ן, פי' כי לא יחיי זו"ן דאצילות אל היצירה רק אור ו"ס שלו לבד {קח ע"א} מה שהיה לו מתחלתו, אבל מסוד המוחין הבאים לו בתוספת אינו נותן להם, וז"ס ו"ס מקננן ביצירה. והענין כי ע"י זווגים יוצאין נשמות ורוחין קדישין ומלאכים, ונמשכין אל היצירה לגדל שם בסוד הו"ק לבד. וכל זה ע"י הזווג דאצילות פב"פ, אבל ע"י זווג אב"א נמשך האור אל העשיה בבחי' ג' גו³⁴⁴⁶. והטעם כי הלא מלכות מקננא באופן, וכאשר הנוקבא עומדת אב"א אין לה מקום בז"א רק ג"ת לבד, לכן כאשר היא מקננא באופן³⁴⁴⁷ זה דאב"א אינו נותן שם רק בחי' ג' גו', שהם נגד מדת המקום שהיא היתה לוקחת מז"א בהיותן אב"א.

ודע כי אמא עלאה מתפשטת בכל ג' עולמות ביי"ע, כי ג"ר שבה הם מלובשים בבריאה, וו"ק שלה ביצירה, ומלכות בעשיה. וסוד הענין, כי הלא התבונה המתלבשת בז"א דאצילות, הנה כל פרצופה יורדת להאיר בבריאה באופן זה, כי ג"ר שלה מתלבשין בג"ר³⁴⁴⁸ דבריאה, וג' אלו נקרא כסא הנזכר בכ"מ, וו"ק שלה מתלבשין בו"ק דבריאה, והם נקרא ו' מעלות לכסא, וכסא זה

- מאיר העץ -

¹²⁸¹ כן כתב ג"כ בנקודות סוף פרק ו ובמיעוט הירח סוף פרק ד ובשעה"כ דף צא ע"א סמוך לסופו (ע"ש בביאור קצת) אמנם בפע"ח פ"ב דראש השנה דף קכט עמוד ד' מבואר שם כי לא הוחזרו פב"פ עד שנזדווג אדם עם חוה וזווגם הרי היה אחר החטא כנודע מדברי הזוה"ק פ' בראשית נד ע"א ופ' אחרי עו ע"ב וכן הוא בספד"צ פג וע"י זווג למטה נעשה אז ג"כ זווג דפב"פ למעלה (וכן הוא בזהר בראשית לה רע"א ע"ש) והיה כ"ז באמת לפגם גדול רחמ"ל וכן הוא בשעה"ק דף עז סע"א וכן נראה עיקר כי הנה כל ענין הנסירה והחזרת פב"פ היה באמת מקודם אמנם הזווג היה ממתין אדה"ר על שבת כי כן היה ראוי וכן נתעכב היחוד למעלה אך אח"כ בסיבת הנחש נזדווג אדם עם חוה וכן גרם למעלה והיה זה לפגם גדול רחמ"ל [ולהבין מדוע היה פגם עי"ז וענין הנחש עי' מש"כ בסוף ספר הדע"ה בדרוש עץ הדעת ותבין] (לש"ו).
¹²⁸² עי' לעיל הערה 1281 (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

נקרא כורסייא דרחמי, ומלכות שבה מתלבשת במלכות דבריאה, והיא הנקרא כסא דין, תכלת, סנדלפו"ן. אמנם ז"ס אמא עלאה מקנא בכורסייא³⁴⁴⁹, ואמנם אחר התלבשות זה מתפשטין ו"ק³⁴⁵⁰ ביצירה, וז"ס ו"ס מקננן ביצירה, אמנם ו"ק שלה נעשים נשמה אל הו"ק הנמשכין ליצירה מן זווג זו"ן דאצילות כנ"ל. והמלכות שלה מתפשטים בעשיה, והיא נשמה אל בחי' אור הנמשך אל העשיה מזווג אב"א זו"נ דאצילות כנ"ל³⁴⁵¹.

שער מז פרק 3452

ועתה נבאר סדר ג' עולמות בי"ע בשמותם ובמעשיהן³⁴⁵³. דע כי מצאתי להר"ר גדליה הלוי ז"ל, כי הג"ר של הו"ק דא"א דבריאה שהם חג"ת כנ"ל אשר נשאר מגולין בלי התלבשות, הנה אלו הג' הם בסוד מסך. ופי' הדברים הם כך, כי הלא ביארנו כי בכל עולם מג' עולמות אלו יש להן מסך א', ואמנם המסך שבין אצילות לבריאה כאשר עברו בתוכו דמות כל האורות דאצילות לעשות כנגדן י"ס דבריאה, הנה אלו לא בקעו אותו מסך ועברו בו, רק עבר בו אור³⁴⁵⁴ שלהם דרך המסך ההוא, ונחקקו כל הי"ס של הבריאה. והנה גם ג"ר דא"א דבריאה שהם חג"ת כנ"ל, הם ג"כ עוברים דרך המסך, ואינם בוקעים המסך רק הם אור המתמעט עובר קצתו דרך המסך, אבל אותה הנקודה דמלכות דאצילות הנ"ל שירדה להתלבשת³⁴⁵⁵ בג"ר אלו דא"א, הם אור עצמו של המלכות דאצילות, ע"כ היא משברת ובוקעת את המסך עצמו, ויורדת ומתלבשת בג"ר דא"א¹²⁸³.

והנה סוד נקודה זו עניינה היא, כי הלא נודע איך היו ב' המאורות באצילות³⁴⁵⁶ בקומתן נבראו שוין זה לזה¹²⁸⁴, וכאשר קטרגה הלבנה ונתמעטה, פי' שמה שהיתה בסוד פרצוף שלם נתמעטה ועמדה בסוד נקודה קטנה כלולה מי"ס, והט' נקודות אחרות פרחו ממנה. כנודע שרשה מתחלה אינו רק נקודה אחד, ואח"כ באו בתוספת ע"י ז"א תשעה נקודות אחרות, כי לכן נקרא אספקלריא דלית לה מגרמה כלום (זהר ויחי רמט ע"ב). לכן³⁴⁵⁷ חזר ז"א ונטלם ונשארה בסוד נקודה קטנה, ואז לא יכלה לעמוד אצלו מרוב קטנותה, ואז ירדה במקום זה בראש הבריאה. ואמנם זה היה בזמן מיעוט הלבנה בבריאת העולם, אבל אחר שכבר נתקנה וחזרה למקומה אב"א וברא לאדה"ר³⁴⁵⁸, והוא החזירה פב"פ כבתחלה¹²⁸⁵. ואח"כ ע"י חטאם של התחתונים חזרה ונתמעטה וירדה, כי {קח ע"ב} זה כל סוד תפלינו לתקנה בעת תפלינו³⁴⁵⁹, ואח"כ חזרת כבראשונה כי אין בנו כח יותר מזה¹²⁸⁶.

והנה כל דבר שבקדושה עושה³⁴⁶⁰ רושם במקומו אע"פ שנסתלק משם, ותמיד נשארה בחי' נקודה זו בראש הבריאה. אמנם בזמן אשר המיעוט שלה ע"י פגם תחתונים³⁴⁶¹, אז הט' נקודות אחרות שמסתלקות ממנה אינן חוזרות אל ז"א אל מקורם ממקום שבאו, אבל יורדות בעונותינו עד הקליפה בסוד שכינה בגלות³⁴⁶², ואין להאריך בזה.

ונחזור לענין, כי נקודה זו היתה תחלה זנב לאריות¹²⁸⁷ בסוף האצילות, כי חוה זנב לאדם היתה (ברכות סא ע"א), ואח"כ ירדה ומעטה עצמה בסוד נקודתה, והיתה ראש לשועלים, ראש לבריאה ממש. וכן היתה בכל עולם ועולם, כי נקודה³⁴⁶³ מלכות דיצירה ירדה בראש עשיה וכן דבריאה בראש יצירה. וכן היה ג"כ בראש אצילות¹²⁸⁸, בסוד (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית, כי אור א"ס נתלבש בחכמה עליונה שלמעלה מאצילות, וירדה אותה החכמה עצמה ושברה המסך שע"ג אצילות, וירדה מציאות עצמה³⁴⁶⁴ ונתלבשת באצילות, וע"י מקבל אצילות אור א"ס, וז"ס כולם בחכמה עשית הנזכר בעולם אצילות כנ"ל. ואמנם כל זה הבחי' שהיתה בכל העולמות הכל היה לתועלת העולמות, כדי לקשר זה בזה וזה בזה, כדי שיוכלו לקבל הארה זה מזה וזה מזה³⁴⁶⁵, ע"י היות סיום האצילות תחלת רישא דבריאה ממש, וכן בשאר העולמות. וז"ס

- מאיר העץ -

¹²⁸³ לקמן ע"ג [ע"ד] ולעיל פרק ד' וכן בדרושי אבי"ע פרק יד ועי' לקמן דף קמג ע"ג (קי ע"ד שורה ד') שאמר ובתוכם הרי מוכח שאין כוונתו כאן ובכל המקומות הנז' על א"א לבד (לש"ו)¹²⁸⁴ ר"ל על הבחינה הג' דאחור באחור שאמר במיעוט הירח פ"א, וע"ש תחילת פרק ב' ועי' שעה"כ ר"ח דף עו ע"ג ויפה שעה שם אות ד' ובת"ח דף קל ע"ב ולעיל שער המוחין פרק ט' סמוך לסופו (לש"ו)

¹²⁸⁵ עי' לעיל הערה 1284 ור"ל כמו שהיו בעלייתם למעלה בהיכלין דא"א לצורך בריאת נשמת אדה"ר וכמ"ש במ"ן ומ"ד דרוש א' וכנודע (לש"ו).

¹²⁸⁶ עי' שעה"כ & שזה תלוי בחרבן הבית.

¹²⁸⁷

¹²⁸⁸ עי' ח"א דף טז ריש ע"ג (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

יום השבת³⁴⁶⁶, כי אז נתוסף קדושה בעולמות, ואז היכל העליון ק"ק דבריא חוזר לעלות אל האצילות, ונעשה אצילות גמור ממש לטעם הנ"ל, וכיוצא בזה בשאר כל העולמות, ואין להאריך.

וא"ת והרי יש עתה מקום שאלה, דא"כ למה אנו אומרים שנקודה זו הוא ראש הבריאה ומשם מתחלת בריאה, כי הלא אין עולם הבריאה מתחיל רק מן או"א דבריא, כי רישא דבריא היא אצילות ממש, ועד שם הוא אצילות, ולמה נאמר שנכנס בגדר עולם הבריאה, וכן בשאר עולמות. והתשובה בזה, כי ודאי עם היות שבודאי הוא כמו שאמרנו שנקודה זו הוא אור אצילות ממש שבקע ושיבר המסך וירדה, עכ"ז זהו בערך³⁴⁶⁷ הבריאה, אבל אותה נקודה עצמה ודאי שכבר אין לה ערך עם אצילות. כי אחר שידעת הפרש גדול שיש בין א"א לאבא, ומאבא לאמא, ומאמא לז"א, ואיך מתמעט האור מזה לזה לאין קץ באצילות עצמו, א"כ גם יש שינוי גדול מז"א לנוקבא אפי' בהיותה שלימה בפרצופה, כי הלא היא סיום כל העולמות וכל³⁴⁶⁸ האצילות עצמו, וא"כ כאשר תתמעט מפרצופה ותשאר בסוד נקודה לבד, ואח"כ תצטרך³⁴⁶⁹ לבקוע מסך הבריאה כדי לירד, ובכח בקיעה ההיא ודאי שמתמעטת יותר ואח"כ בהכנסת³⁴⁷⁰ בבריאה מתמעטת יותר, וא"כ אחר כל אלו המיעוטים אל יקשה בעיניך אם תוכל להיותה כאן ראש הבריאה ממש, כי בודאי אינה היא כאשר היתה למעלה בתחלה.

ונבאר סדר ג' מעלות³⁴⁷¹ ג' עולמות אלו דבי"ע.

³⁴⁷²עולם הבריאה יש בה עצמות וכלים. והנה בענין הכלים דבריא נחלקין עד"ז, כי הכלים דאו"א דבריא¹²⁸⁹ הם סוד שמות אכתריא¹²⁹⁰ י"ה יהו"ה¹²⁹¹ צבאות. וכמו שידעת שהשמות אלו הם סוד³⁴⁷³ כסא עצמו. וגם ידעת כי ג"ר דבריא הם כסא עצמו, ואלו הם סוד גופא ממש דאו"א דבריא. גופא דז"א דבריא נקרא מטטרו"ן. גופא דנוקבא דז"א דבריא נקרא סנדלפו"ן. והרי ביארנו בחי' הכלים דבריא.

והנה עצמות בריאה נחלק לג' בחי' {קח ע"ג} נר"ן. והנה הנפש של בריאה¹²⁹² כולה נמשך ע"י הכאת י' כלים דאצילות במסך הבריאה, ומהם נתנוצצו י' ניצוצות³⁴⁷⁴ ואורות דרך המסך, ונתהוו נפש³⁴⁷⁵ ל"י כלים של הבריאה, כי כלים דאצילות מעולים מן נפש דבריא, כי האור שלהם העובר דרך מסך מספיק לעשות נפש אל הבריאה. ורוח של³⁴⁷⁶ בריאה נמשך ע"י הכאת של בינה דאצילות החיצוניות שלה במסך הבריאה, ומהי"ס שלה נעשה רוח לכל הי"ס דבריא. ונשמות³⁴⁷⁷ הבריאה נמשכת מהכאה פנימית דבינה דאצילות במסך, וי"ס שלה נעשה נשמה ל"י"ס דבריא¹²⁹³. וכנגד רוח ונשמה אלו נאמר³⁴⁷⁹ אמא מקננא בכורסייא (תיקור"ז כד ע"ב). אמנם רישא דא"א דבריא³⁴⁸⁰, שהוא סוד אותה נקודה דאצילות שירדה, הנה זאת לא נתהוית ע"י מסך, כי להיותה נקודה נוקבא³⁴⁸¹ דאצילות ממש, שברה ובקעה המסך לגמרי, וירדה בבריאה ברישא דא"א דבריא, ואפילו חיצוניות שלה בקעה המסך להיותה אצילות עצמה, ולא הארה כשאר י"ס דאצילות, לכן היה בה כח לשבור ולבקוע המסך ולירד באופן זה, כי הכלי ועצמות שלה ירדה לבריאה, ומהם נתהוו רישא המגולה דא"א דבריא.

עולם היצירה כבר ביארנו כי ו"ס מקננא במט"ט, והענין כי מן ז"א דאצילות מן פנימיות אחר שנתלבש ונמשך וירד למטה עד המסך שבין אצילות לבריאה, מרוב האור שלה בקע ושבר המסך ההוא, וירד עד מסך הב' שבין בריאה ליצירה. ומחמת התפשטות האור עד שם נחלש ולא בקע ושיבר אותו, רק הכה בו לבד, וע"י הכאתו שם במסך הב'³⁴⁸² נתנוצץ אורו למטה ביצירה, וממנו ומפנימיותו היה סוד רישא דא"א דיצירה רישא מגולה, ע"ד הנ"ל ברישא דא"א דבריא, שהיתה ממלכות דאצילות. אמנם מן החיצוניות הז"א³⁴⁸³ הנ"ל נתנוצצו ע"ד הנ"ל בעצמותו, ופנימיותו ממש וירד ועשה כל בחי' הכלים של כל יצירה, הנקרא גופא דיצירה מהי"ס שלו. אמנם אין הכלים של הבריאה ולא הנר"ן של הבריאה יכולים להתנוצץ דרך מסך ב' זה דיצירה,

- מאיר העץ -

¹²⁸⁹ עי' דע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סימן א' (לש"ו).

¹²⁹⁰ עי' לעיל יש סתירה אם זה בבריאה או ביצירה או בעשיה, והעיקר שזה בבריאה, ומש"כ עשיה היא טעות סופר (דע"ה ח"ב קיב ע"ד) עי' לעיל שער מ פרק טו, ושער הכוונות יז ע"ד.

¹²⁹¹ מסכת ברכות דף ז ע"א (לש"ו).

¹²⁹² עי' דע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סימן יג (לש"ו).

¹²⁹³ והחיה ויחידה הם אשר אמר בכסה"כ פרק ד' בהמ"ב שם ג' אורות מתנוצצים כו' וכו' וכל אלו הם כולם אלהות וכע"ז הוא ביצירה ועשיה והם הי"ס דבי"ע שהם אלהות שאמר בשמות פ"א אלא ביצירה ועשיה נעשים הרוח ונשמה מהמסך דהז"ן שאמר לעיל פרק ד' (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

כי כבר עברו מסך א' שלהם, ואינן יכולין לעבור מסך זה³⁴⁸⁴. והנה העצמות של יצירה הוא כי נשמת או"א דיצירה הוא מהכאת מסך ושבירת ובקיעה אכתריא"ל שלמעלה¹²⁹⁴, והרוח דאו"א מהכאת מטטרו"ן שלמעלה, והנפש מהכאת סנדלפו"ן¹²⁹⁵ ע"ד הנ"ל. נשמה דז"א דיצירה הוא מטטרו"ן, והרוח שלו הוא סנדלפו"ן, ונפש שלו הוא מיטטרו"ן בתוס' יו"ד¹²⁹⁶. נשמת נוקבא דז"א דיצירה הוא סנדלפו"ן, והרוח שלה הוא מיטטרו"ן בי³⁴⁸⁵, והנפש שלה ג"כ סנדלפו"ן, ואינה נשמה שלה עצמה רק כח אותו סנדלפו"ן שהוא נשמת הנוקבא כנ"ל, וממנו נמשך זה. וע"ז התחתון נאמר (חגיגה יג ע"ב) והנה אופן א' בארץ, במתניתא תנא זה סנדלפו"ן כו'. ולהיותו נפש דמלכות נקרא ארץ, לכן עליו נאמר (יחזקאל א טו) והנה אופן א' בארץ.

עולם העשיה, סוד רישא דא"א שבו המגולה הוא עצמו סנדלפו"ן³⁴⁸⁶, שהוא נפש דנוקבא דיצירה. ולהיות שבשאר עולמות לא היה כן, שהוא עצמו ישתמש לתת, לכן עליו נאמר והנה אופן א' בארץ, להיותו רישא של העשיה, והוא נקרא שר {קח ע"ד} היע"ר³⁴⁸⁷, והוא גימטריא פ"ר¹²⁹⁷ וגימטריא יע"ר*. נשמת או"א דעשיה הדרינא"ל, ורוח שלהם קמואל (נ"א קומיאל)³⁴⁸⁸, ונפש שלהם מלכיאל. נשמת הז"א דעשיה קמואל³⁴⁸⁹, והרוח מלכיאל, והנפש שלו צדקיאל. נשמת נוקבא דז"א דעשיה הוא מלכיאל, והרוח שלה צדקיאל, והנפש שלה עטריאל³⁴⁹⁰.

³⁴⁹¹מטטרו"ן מלך בעולם היצירה, שמועאל למעלה ממנו בבריאה. וז' שרים דבריאה נקרא שבעת הסריסים, וז' דיצירה אינם נקראים סריסים כי הנהגתן בחול, ובריאה בשבת, כנודע שמועאל"ל הוא ענפאל יהואל. דע כי יש ביסוד אמא דעשיה השם יאהלו.
*הגהה - מוהר"ח ז"ל מזה נוכל ללמוד כי כל חי³⁴⁹² נקודה שמעולם לעולם, זכר³⁴⁹³ הוא בהיותה בה בחי' נפש בלבד, כנלע"ד שם.

1298 שער מח פרק א 3494

השער השמיני שער הקליפות ובו ד' פרקים
דע¹²⁹⁹ כי הקליפות בעולם אצילות אינם אחוזים אלא בזו"ן לבד¹³⁰⁰, אבל מבינה ולמעלה אין להם אחיזה כלל¹³⁰¹, אבל בג' עולמות בי"ע יש¹³⁰² אל הקלי' אשר שם אחיזה

- מאיר העץ -

1294 עי' לעיל הערה 1290.

1295 עי' מבו"ש שער הקלי' פ"ו ובדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ה' אות כג ובח"ב דורש ד' ענף יד סימן ב' (לש"ו).

1296 עי' תיקו, ז' מו ע"ב.

ע' יהל אור ח"א יג ע"ב ז"ל: וכל השמות אינן כתובים בתורה בפירוש רק אותן שבאצילות וכן כל הכינויים שנק' בהם הקב"ה הן בלבושין וכנפים שבאצילו תששם יחוד שמו ית'.
כשאין זווג למעלה בז"א דאצילות, יורד הז"א ביצירה ומתלבש במט"ט, ושם מזדווג בנוק' ונקרא מט"ט אז בשם מיט"ט בתוספת י', וכמ"ש בהקדמת תיקונים (ד' ט"ז) בארוכה עש"ה ובהגר"א שם, והנה נמשך אז כל השפע וההנהגה על ידו, וכנ"ל דכל ספירין פועלים ביה בהאי עלמא שפלה. ואין הכוונה ח"ו שהוא המנהיג, אלא שהזו"ן מתלבשים בו ומתייחדים שם ונמשך ההנהגה על ידו, וכמו שמבואר כ"ז בפרדס שער אבי"ע פ' ד' ה', ובפע"ח (בסוף הקדמה בד"ה עשר ספירות*) ע"ש. והנה על היחוד הזה כאשר מתלבשים בו הזו"ן ומתייחדים שם, הנה נאמר על זה כי הנה ה' יוצא ממקומו (ישעיה כו כא), כי אז הוא כביכול לבר מאתריה ונשתנה בו, וכמ"ש בתיקונים (ק"ז ע"ב) (וע"ש בהגר"א ד"ה שינוי השם) ושם צח ע"א) וכן ברע"מ (פ' תצא רפא ע"א) ע"ש. והנה נאמר על זה ג"כ אל תמר בו אל תמירוני בו, כי גם אפי' כשיורדים בו הזו"ן ומתלבשים בו ומתייחדים שם כנז', הנה אינם מתייחדים עמו להעשות עמו לחד, אלא הוא עומד לעולם במדרגתו שהוא רק המלאך מיט"ט לבד, והוא לעולם רק במדרגת בי"ע, אשר הקב"ה אינו מתייחד שם להעשות עמהם לחד כלל (דע"ה ח"א נג ע"ד).

ועכ"פ הוא כי המטה משה הוא לעולם בסוד מט"ט, אלא שהן המטה והן מט"ט הם לפעמים בסוד עץ החיים ולפעמים בסוד עץ הדעת, ומט"ט כשהוא בסוד עץ החיים נקרא מיט"ט בתוספת י' וכנ"ל מתיקונים (דף מו ע"ב), [אמנם כי בהקדמת תיקונים (דף טז סע"א) שם משמע להיפך]. וע' בדברי הרב שער סדר אבי"ע (פ"ו). אך מצאתי בספר קהלת יעקב להגאון בעל מלא הרועים ערך מט"ט, שאמר שם כי מיט"ט בתוספת י' הוא לפעמים למעליותא ולפעמים הוא לגרעותא, כ"כ שם בשם עמק המלך (דע"ה ח"ב קכח ע"ד).

1297 עי' זהר ח"ב נח ע"א (לש"ו).

1298 פת"ש עשיתי עד כב.

מאיר העץ – ח"ה

ויניקה אפילו מבינה¹³⁰³ ולמעלה של אותו עולם. וסוד הענין, דע כי הנה כל הקלי' לא נעשו אלא מן השמרים¹³⁰⁴ והבירור של ז' מלכים שמתו כנודע³⁴⁹⁵. והנה אותן ז' מלכים שמתו הם בחי' זו"ן דאצילות לבד, לפי שהמלכים של או"א לא מתו כנזכר אצלינו (שער שבירת הכלים פרק א) שנשארו למעלה במקום אצילות ולא ירדו לעולם הבריאה וע"כ לא היה בהם מיתה, אבל הז' מלכים של הזו"ן שירדו בבריאה ושם מתו, אז נתעוררו ונתהוו הקלי' הנקרא מות. והנה זו"ן הם ב' אותיות אחרונים של³⁴⁹⁶ הוי"ה, והם ו"ה שהם גימטריא י"א¹³⁰⁵ לכן הקלי' הם י"א ג"כ בסוד י"א סמני הקטורת¹³⁰⁶ כמבואר אצלינו בענין פטום הקטורת ובענין הקדיש של הודו³⁴⁹⁷. והנה בזמן הגלות אז כביכול אין השם שלם לפי שזו"ן שהם ב' אותיות ו"ה אחרונים הם נפרדין מן או"א, שהם אותיות י"ה, ויורדין למטה, ומהם נמשך הארה אל הקלי'¹³⁰⁷ יען ששרשם¹³⁰⁸ הם משם¹³⁰⁹ כנ"ל. והם מאירין בהם ומחיים אותן בסוד י"א סמני הקטורת¹³¹⁰, שהם חיות הקלי'

---

¹²⁹⁹ עי' מבו, ש בתחילת שער הקלי' שמביא ממה שמובא בשער מ"ן ומ"ד פרק ג' כהקדמה לענין הקלי'. וגם מביא בפרק ב' נו ע"ד משער כב פרק א' שכל המוחין דקטנות הם אלהים והם שורש יניקת החיצונים.

¹³⁰⁰ אין לקלי' אחיזה באצילות עצמה בכלל שכתוב לא יגורך רע (ע' בהגר"א בסד"צ כו ע"א וענין הפרסה בשם הזהר בכ"מ), אלא כל החסרון היא היות שאין המאורות האצילות מאירים למטה מהם בכל פרטיהם, ונעשה מחיצה מבלדת ביניהם (פת"ש שער הקלי' פ"א), ר"ל באור הזו"ן המתפשט למטה (לש"ו)

ע' לעיל שער ג' פרק ג' וז"ל לכן תראה שאפילו הקליפות שכנגד האצילות אינם שם אלא בבריאה.

¹³⁰¹ מכאן רואים שמוחין דאימא דוחים הקלי' ממנה אבל לא מזו"ן שתחתיה, ולכן אין זו"ן מזדווגים פב"פ עד שיהא מוחין דאבא (דע"ה ח"ב קא ע"ג) וכן הוא ג"כ בשעה"כ טו ע"ג (לש"ו)

אף שבבריאה אין שם רע בעצם מ"מ יש שם קלקול במה שאין להם תוספת עליה ותיקונים והוא כמו הנשמה שמסתלקת מן החוטה (ע' יהל אור ח"א כט ע"א) וזהו קלקולה (פת"ש שער הקלי' פ"א)

¹³⁰³ אבל לעלות אינם יכולים לעלות בג"ר ח"ו כמ"ש לקמן פ"ב, ומ"ש אחיזה ויניקה הוא רק על ידי אורם אחר שמתפשטים למטה, וע' אב"מ לס' הכללים סימן ח' אות לב סעיף טז [ח"ב קלז ע"ג] (לש"ו), ומש"כ בספר הכללים היא שכל זה שכתוב כאן שיש לרע אחיזה בג"ר דב"ע היא רק אחרי חטא אדם הראשון, שאז עלה הרע למעלה עד ראש עולם הבריאה, וכל יניקת החיצונים מהג"ר דבריאה היא רק בהארתם המתפשט למטה, אך מקומם של הקלי' שבכל עולם הוא רק נגד האחוריים דהו' היכלין דקדושה דאותו עולם (כדלקמן פרק ב').

וע' בפת"ש שער הקלי' פרק ד' וז"ל בנין הקלי' הוא נגד ג' עלמין ב"ע אבל עיקר מקומם הוא למטה בסיום כל דרגין דקדושה רק שקטרוגם והקלקול עולה גם למעלה

ע' פת"ש שער הקלי' פרק ו' וז"ל בבריאה שם מתחיל הפירוד והנבראים עצמם יש להם אחיזה גם באימא שלהם, והיינו שכח החכמה וחיה עליונה מסתלק ואינו מאיר לנשמות בסוד חו"ב ולא הוו משגיחין אפין באפין ונשארים בסוד זיווג חיות העולמות לבד שזה נק' מדרגת בינה שלהם וזהו הפגם בשלמות שאין להם תוס' הארה וחיות מסוד חיה העליונה, וביצירה שם הרע מתגבר יותר כי הם בסוד הרוח שבו עיקר הפגם יש להם אחיזה יותר גם בבחי' חכמה שלו משא"כ בכתר שהוא בחי' עליונה יותר, ובעשי' ששם עצם מקום הרע הוא אוהז בכל דרגין דקדושה שבו גם בא"א ורק בבחי' עתיק שבו אין להם אחיזה והוא סוד קשר הקדושה שכתבנו שהוא בחי' עליונה מהרוח שנקשר בנפש בל יאבד לגמרי ח"ו, עכ"ל.

¹³⁰⁴ כלומר שבירי הכלים, שנמשלים לשמרים אם כל העולם נמשל ליינ (ע' לעיל לאה ורחל פרק ד')

¹³⁰⁵ וזהו סוד הענין מה שהאותיות ו"ה אינם שם בפ"ע כמו אותיות י"ה משום כי מהם נמשך הארה לקלי' לכן לא נתגלה בהם המאציל ית"ש בגלוי בפנ"ע שיהיו שם בפנ"ע אלא רק על ידי צירוף האותיות י"ה דווקא אשר מהם בורחים החיצונים כמ"ש בשעה לאה ורחל פ"ז וכנודע ולכן אין האותיות ו"ה שם בפנ"ע אלא רק על ידי צירוף י"ה דווקא והוא עליית זו"ן למעלה ומתחברים עם או"א וכמו שאמר הרב כאן למטה בסמוך (לש"ו)

¹³⁰⁶ ע' שבירה ב', וע' מבו"ש דף טז ע"ב, וע' נקודות ג' בהערה & בשם הביאורים ח"ב קב ע"ד שזה י' אורות של הצפר"ג ולא הרפ"ח ניצוצין*.

¹³⁰⁷ כלומר פנו המאורות למטה ליתן תוקף לצד הרע המתנגד לקדושה (פת"ש נתיב הקלי' פ"א) כלומר מהרפ"ח ניצוצין שהוא מהאור חדש (ע' שבירה ז')

¹³⁰⁸ של הארתה אל הקלי'

¹³⁰⁹ מזו"ן דאצילות ולכן מובן ריש הקטע ואם זה ממלכי יושר ע' דברינו בי' טפין עקודים פרק ג'

מאיר העץ – ח"ה

ורוחניותן, אשר נמשכו מב' אותיות ו"ה כנ"ל, הן י"א בחי' משם ו"ה היורד שם. וכאשר עולין זו"ן למעלה עד עולם אצילות ומתחברים עם³⁴⁹⁸ או"א שהם י"ה, אז מסתלקין ועולין גם כן למעלה י"א סמני הקטורת, שהם חיות הקלי³⁴⁹⁹ אשר נמשכו מן ו"ה, ואז הקלי' מתבטלים ואז השם עליון נעשה שלם¹³¹¹.

שער מח פרק ב³⁵⁰⁰

ענין הקלי' של ד' עולמות אבי"ע. ונבנה דרוש זה על מאמר {קט ע"א} אחד בזוהר פרשה ויחי (דף ריז ע"ב) וזה לשונו, תנא עלמא חדא אשתמודע לעילא כד נפקי תרין צפריין כו'¹³¹² ולהבין מאמר זה צריך להקדים כמה הקדמות.

הנה כמו שיש ד' עולמות אבי"ע בקדושה כן יש ד' עולמות הטומאה, והנה בעולם האצילות אין הקלי' כי אם נגד זו"ן לבד¹³¹³ נגד האחוריים שלהם, ויש שם זו"ן אל³⁵⁰¹ הקלי' אך לא יש למעלה כנגד או"א. ובעולם הבריאה יש קלי' אפי' נגד אמא של בריאה ובאחוריים³⁵⁰² שלה ובאחוריים³⁵⁰³ דזו"ן דבריאה, וביצירה יש קלי' נגד אחוריים דאו"א ודזו"ן אשר שם, ובעולם עשיה יש קלי' נגד אחוריים של כל ה' פרצופים שהם א"א ואו"א וזו"ן דעשיה. וכבר נתבאר בדרושים הקודמים שבכל ד' עולמות אבי"ע דקדושה יש בו ה' פרצופים, וכל פרצוף ופרצוף יש בו ז' היכלות שבהם י"ס דפרצוף ההוא.

(ועתה נדבר בהיכלי זו"ן)³⁵⁰⁴ והנה כבר ביארנו שם בדרושים הקודמים¹³¹⁴ כי היכלות הם ז' בז', והם ז' היכלות דדכורא וז' היכלי דנוקבא. והנה כמו שהנוקבא היא כנגד החזה של הזכר גם ההיכלות הם עד"ז, שהיכלות של הנוקבא הם מתחילין מהחזה של הזכר משם ולמטה עד סיום רגליו, וענין זה הוא בכל ד' עולמות אבי"ע. והנה ג"כ ההיכלות דקלי' אשר באבי"ע הם עד"ז היכלין ז' בהיכלין ז'³⁵⁰⁵, והנה כפי זה היה נראה שז' היכלות דזו"א דקליפה יהיה נגד ז' היכלות דזו"א דקדושה וכן בשאר העולמות, אמנם אין הדבר כן, והטעם כי בכל ג"ר אין הקליפה נוגעת שם, וא"כ נמצא כי כל ז' היכלי דמסאבותא דקליפה דזו"א שיעורן הם נגד ו' היכלין תתאין¹³¹⁵ דזו"א דקדושה. אמנם נגד היכל ז' העליון שהוא בחי' ג"ר דזו"א, אין כנגדו שום קליפה כלל. וכן הענין בכל ההיכלות דקלי' שבכל ד' עולמות³⁵⁰⁶, אבל צריך שתדע כי אע"פ שהקליפות דבריאה אינן יכולין לעלות עד ג"ר שבבריאה, עכ"ז ההיכלות דקליפה דאצילות הם יכולין לשלוט ולהאיר¹³¹⁶ ממקומן העליון³⁵⁰⁷ ועד"ז הוא בשאר עולמות¹³¹⁷.

¹³¹⁰ עי' מבר"ש נו ע"ד: ועיקר הדבר איך היו ז' ונעשו י"א הוא כי ד' אחוריים נשברו מן חו"ב וישסו"ת ונתחברו למעלה משבעה מלכים אלו עמהם והיו י"א. ואל תתמה איך מחו"ב כו' היו קליפות כי זהו מבחי' שמתלבשת בזו"ן למטה להיות להם מוחין ובאותה הבחי' נחשבת כזו"ן ממש וכמו שנעשו ראש לד"א כן נעשו סיגיהם ראש אל ז' מלכים והיו י"א סמני הקטורת כי כיון שירדו למקום זו"ן בעת שבירתם א"כ יחשבו כזו"ן ממש כמבואר בסוד הקדיש ועיין בפרק שלאחר זה פירוש אחר.

¹³¹¹ או"א נותנים תיקונים למאורות של זו"ן והם עטרות שלהם בעת שישראל מושלים על הסט"א ואז השם בשלימות שמאורות האצילות הם במקומם בלי פגם ליתן חיות לקטרוג הסט"א (פת"ש נתיב הקלי' פ"א) וזהו סוד ק"כ צירופים אלקים שמשלשלים בזו"ן דאצילות ולמטה, והם ב"פ ק"כ סוד עמל"ק (פת"ש שער הקלי' פ"א) בכל עולמות אבי"ע (ע' כללים ח"ב קלז ע"ד) ¹³¹² ז"ל בשלימות:

תרגום:

¹³¹³ ע' לקמן פרק ג' וז"ל ג"ר דקליפות דאצילות והם א"א ואו"א דקלי' נשאר בלי תיקון רק כבתחלה.

¹³¹⁴ שער כסא הכבוד פ"ב ופ"ד (שמן ששון)

¹³¹⁵ אין הכוונה שמקומם הוא שם אלא הכוונה הוא כי משם הם נמשכים ונאחזים אבל מקומם הוא למטה גם מהיכל ז' העליון דבריאה כמש"כ לקמן ע"ד [ד"ה וז"ש דמדוריהון] (לש"ו) אבל זה רק אחרי חטא אדם הראשון שאז עלה הרע למעלה עד ראש עולם הבריאה וכל יניקת החיצונים מהג"ר דבריאה היא רק בהארחתם המתשפט למטה אך מקומם של הקלי' שבכל עולם הוא רק נגד האחוריים דהו' היכלין (כדלקמן פרק ב') (כללים ח"ב קלז ע"ד)

¹³¹⁶ הלשון בשער מאמרי רשב"י פרשת ויחי טו ע"ד יש בהם יכולת לקבל הארה ולשלוט ולהתאחז ממקומם עד אלו הג' ראשונות דבריאה דקדושה (שהוא ההיכל ק"ק דבריאה) ור"ל הגם

מאיר העץ – ח"ה

ודע, כי כמו שבכל הפרצופים דקדושה יש בהם בחינות המוחין כנוודע, כן יש אל כל הפרצופים דקליפות כולם לזכרים ולנקבות. אבל יש שינוי בזה, כי הנה הזכר דקליפה וגם הנקבה אין בהם רק תרין מוחין לבד¹³¹⁸³⁵⁰⁸, והזכר של הקדושה יש לו ג' מוחין חב"ד¹³¹⁹, והנוקבא של הקדושה יש לה ב' מוחין חו"ב לבד כי נשים דעתן קלה (שבת לג ע"ב)¹³²⁰. וזה נרמז בסבא דמשפטים (דף קג ע"א) וז"ל, אל אחר אסתרט¹³²¹ ולא עביד פירין. פי' הדבר כמש"ה (הושע יד ט) ממני ר'יך נמצא, כי הפירות הנעשין מזווג העליון דזו"ן דקדושה הם נשמתין ורוחין ונפשין דישראל. והענין כי בחי' נפשות באים מן הנוקבא עצמה, אמנם בחי' נשמות ורוחות באים מן צד³⁵⁰⁹ הזכר המזדווג עם הנוקבא. ואמנם הטפה הנמשכת ע"י הזווג הוא ממוח הדעת³⁵¹⁰ כי הוא המכריע והמחבר התרין מוחין חו"ב של הזכר, ואי אפשר לשום זווג אם לא ע"י הדעת, לכן נקרא הזווג בלשון דעת כמ"ש (שמואל א' א יט) וידע אלקנה את חנה אשתו, (בראשית ד א) והאדם ידע את חוה אשתו, (בראשית כד טז) ואיש לא ידעה, וכמוהו רבים, והטעם כי אם אין דעת אין זווג כלל. ואמנם שם בקלי' אפילו הזכר אין בו דעת רק ב' מוחין לבד, אבל מוח הג' הנקרא דעת אין בהן, וכיון שכן הוא א"כ אין בו בחי' זווג, והרי הוא דומה לסריס שאינו עושה פירות. ונוודע כי אל אחר הוא הזכר שבקלי' כנזכר בזוהר במקומות רבים, ובפ' פקודי (דף רמג ע"א) על (תהלים פא י) לא יהיה בך אל זר, וז"ש כאן אל אחר אסתרט ולא עביד פירין, כי בנוקבא לא שייך לישנא דסירוס אלא צינון כמשארז"ל (ב"ב עד ע"ב) על התנינים הגדולים³⁵¹¹¹³²².

נמצא כי ישראל יש להן נר"ן מהקדושה, נפש מן המלכות¹³²³ עצמה ור"ן מן הזכר שיש בו בחי' הדעת, אמנם עכו"ם אין בהם רק בחי' נפש לבד מצד הנוקבא של הקליפות, אך ר"נ הבאים מן הזכר אין בהם, לפי שהזכר דקלי' אסתרט שאין בו מוח הנקרא דעת כדי להמשיך ע"י

שמקומם הוא גם למטה מההיכל ק"ק דבריאה גם כן עכ"ז הם יכולים להתאחז ממקומם עד ההיכל ק"ק דבריאה ולקבל הארה משם (לש"ו)

¹³¹⁷ שאפילו במקום שהקלי' של אותו עולם לא מגיע, הקלי' של עולם שלמעלה ממנו כן מגיע. ¹³¹⁸ כי הדעת הוא מסוד המתקלא העולה עד אין סוף, (דעה ח"ב סג ע"ב), וע' פת"ש שער הקלי' פרק ו', שהיות לז"א חב"ד היא שורש לחג"ת וזה מראה שכולם פונים לדבר א' שונה משל קלי' שהולם פונים לדבר בפני עצמה.

על אף שיש לסט"א בחי' דעת בבחי' מלך בלע בן בעור, אבל הוא אינו דעת אמיתי רק סוד חשך המסתיר דעת דקדושה הגורם פירוד בין הדברים לשעתו אבל אין להם דעת עיקרי לקיום המדרגות שלהם (פת"ש שער הקלי' פרק ו'), ע' פת"ש שבירה יז, שעל אף שכתב הגר"א שלא היה דעת בעולם התהו (ע' בהגר"א בסד"צ לעיל א' ע"ד בהגה"ה, ובדף ב ע"ד ד"ה ומלך הראשון כתוב להיפך). אבל בע"כ כוונתו לומר שלא היה בשלמותו, שכן לא יצא רק בסוד עטרא דגבורות לבד, או שהיה דעת בראש בלבד ולא דעת המתפשט, ע' מאיר הספרא □. יוצא אם כן שגם החו"ב שיש בו הם רק יהיו חיצוניות דחו"ב*.

ע' פת"ש שער הקלי' פרק ו' שכלול בזה היות שמצוה שורש במחשבה וסופו במעשה, אבל בעבירה שורשו ברוח שטות (סוטה ג' ע"א), בסוד גם בלא דעת נפש לא טוב, שאין בעבירה הסכמה ורצון אמיתי.

¹³¹⁹ ולכן הוא עיקר שהוא שורש החסד (דע"ה ח"ב סג ע"ב) ¹³²⁰ וע' שער ז"א פרק ד' שיש לה עטרין דגבורות, אפילו שאין לה דחסדים. ¹³²¹ זהר משפטים קג ע"א וע"ש במאמרי רשב"י [יט ע"ב] וכן בזהר הרקיע ע"ב, וע' דע"ה ח"ב דרוש א' ענף ז' אות ג' [ט ע"ב] (לש"ו)

וז"ל הזהר הרקיע, ואל אחר אסתרט עמון ומואב זלזלו משום שהיה הכרובים במעשה איש ולויות משום שבעיניהם הזיווג הוא דבר מאוס והוא מפני שאינו פרה ורבה הקליפה והיא בפרודא אבל הקדושה אין דבר משובח כמו הזיווג להרבות נשמות קדושות ולהרבות אור וחסד בעולם לטובה [והמשך הדברים בדיוק כמש"כ בע"ח], עכ"ל.

ומש"כ בדע"ה שהקשו האחרונים מהיכן נמשך הפריה ורביה לאו"ה ולא קשה כלל כי על ידי החטא נמשך להזו"ן דקלי' מאור התיקון ג"כ ועי"ז נשלמו הם למעבד תולדין ופירין רח"ל, וז"ל המשך הזהר, ובג"כ בר נש דגרים לההיא סטר דיפוש בעלמא אקרי רע ולא חמי אפי שכינתא וכו'.

וע' פת"ש שער הקלי' פרק ג' שזה הסיבה שאחזת הקלי' היא בשערות רישא דז"א (ע' אד"ר קלו ע"א) כי השערות הם מותרים מוחא הנדחים לחוץ מסוד חב"ד אחוריים שלהם כי לקלי' אין חב"ד לעצמם, ולכן אין להם השגה בפנימיות אלא רק בחיצוניות, וכל השגתם היא רק בגשמיות.

¹³²² צ"ע שהרי בדרך כלל הגמ' הזה שייך לגילויים גדולים ביותר (ע' בהגר"א בסד"צ יב ע"ב ד"ה והן ז"נ), אמנם זה גם שייך לקלי' כמש"כ כאן וע' בהגר"א בסד"צ לא ע"ד ד"ה וענין תקון. ¹³²³ כלומר הנוק'.

מאיר העץ – ח"ה

זווגו עם הנוקבא¹³²⁴ בחי' ר"נ, אשר זה סוד אל אחר אסתרס ולא עביד פירי, שהם הר"נ של הזכר. אבל הנפשין הם פירי הנוקבא יש לעכורם, נפש מהנוק' {קט ע"ב} דקליפה, וזש"ה (משלי יט ב) גם בלא דעת נפש לא טוב, כי הנפשות של האומות הבאים מהקליפות הנקרא רע ולא טוב הם נעשין בלא דעת, לכן אין בהם רוחין ונשמתי' ג"כ³⁵¹². גם זה סוד מה שאמרו רז"ל (ברכות לג ע"א) מי שאין בו דעת אסור לרחם עליו, כי הנה מי שאין בו דעת הוא נמשך מהקלי' שאין בו דעת, והמרחם עליו גורם שיתפשטו הרחמים העליונים ג"כ בקליפות אשר גם בהם אין דעת. אמנם דע, כי כל אלו הבחי' של המוחין דקליפות הם נזכרים בשמותם בספר אדם ישר דף א' במקומות, והוא כי תרין מוחין דז"א דקליפה שבאצילות הם נקראו שנים אנשים מרגלים¹³²⁵, הנזכר בס"ד¹³²⁶ (דף קעח ע"ב לא ע"א) בפסוק (בראשית ו ב) ויראו בני האלקים את בנות האדם, וגם נזכר בפ' אחרי מות (דף ס ע"ב) ענין תרין בנין דינקין בכל יומא דאתקרון מאללי ארעא, ולהיותן תרין מוחין דקליפה דז"א דאצילות נקרא שני אנשים מרגלים. וב' מוחין דנוקבא דקלי' דאצילות נקרא שתי צפרים¹³²⁷, אשר להם קרא הזוהר בפ' ויחי (ריז ע"ב) תרין צפרין כנ"ל, ונבארם למטה בע"ה. כי צפור הוא לשון נקבה, כמ"ש (דברים יד יא) כל צפור טהורה תאכלו, ולא אמר צפור טהור, וכן במצורע (ויקרא יד ז) ושלח את הצפור החיה לשון נקבה, וזהו ג"כ מ"ש בזהוהר בראשית (דף קס"ב ע"ב) בסוד (תהלים קד יז) אשר שם צפרים יקננו, ובפסוק (בראשית כט טז) וללכן שתי בנות כו'. והענין הוא כי כנגדו¹³²⁸ יש בקלי' במקום לבן¹³²⁹ שתי בנות¹³³⁰, שהם נקרא תרי צפרים כנ"ל. והנה בג' עולמות של ביי"ע כל בחי' מוחין אשר בקלי' אשר שם בין באו"א בין בזו"נ, כולם נקרא בלשון שתיים נשים זונות בפרשת אחרי מות (דף ס ע"ב)¹³³¹, וטעם הדבר לפי שבי"ע הם עולמות של הנוקבא, לכן נקרא בלשון נשים זונות אפי' הזכרים שבהם.

וצריך שתדע עתה מה ענין אלו המוחין דקליפות דזו"נ דאצילות הנקראים שני אנשים מרגלים, ודנוקבא שתי צפרים. וענין זה שמעתי ממורי זלה"ה ב"פ, ויש בהם שינוי ואיני יודע על איזה מהם אסמוך, אולי איזה מהם טעות אצלי שטעיתי בהבנת הענין או אפשר ששניהן כאחד טובים ולכן אכתוב שניהן.

הנה תחלה שמעתי דבר זה, דע כי ז"א דאצילות דקדושה יש לו ב' נשים הנקרא לאה ורחל, לאה הוא במקום הדעת דז"א, ורחל במקום הת"ת דז"א, וכן הענין בז"א דג' עולמות ביי"ע, וכן ג"כ בקלי' יש בז"א דטומאה ב' נשים אלו בכל אבי"ע³⁵¹³. והנה נתבאר בזהוהר נשא (דף קלב ע"א) ענין תלת עלמין דנפקי מההוא תקונא קדמא דבדיקנא הנקרא א"ל¹³³², ושם בארנו ענינים איך אחר שג' עולמות אלו נתהוו שם, בההוא תקונא עוד ירדו למטה באצילות עצמו בג' עולמות³⁵¹⁴, כי עולם העליון ירד בכינה דאצילות, ועולם הב' ירד בת"ת דאצילות, ועולם הג' ירד במלכות דאצילות. ואח"כ חזרו משם לירד עוד ג' בחי'³⁵¹⁵ למטה בג' עולמות ביי"ע, כי הם נגד בינה ת"ת ומלכות¹³³³. והנה דע כי לאה ורחל הם ב' נשים דז"א הם בבחי' פנימיות, כי אע"פ שלפעמים הם אב"א הוא לסיבת טעמים נודעים אצלינו

- מאיר העץ -

¹³²⁴ על ידי חטאים שלנו נעשה לו דעת בסוד מלך הדר דקלי' (דע"ה ח"ב קג ע"ג)

¹³²⁵ ע' פת"ש נתיב הקלי' פתח יז וז"ל המרגלים הם אחוריים דחו"ב דדכו' והם שערות המכסין על האודנין, וז"ס הקטורת המכפר על לה"ר, כמ"ש (יומא מ"ד ע"א) יבוא דבר שבחשאי ויכפר על מעשה חשאי כו', ואמרו (ערכין ט"ז ע"א) הא בצנעא כו', שהוא קטורת בשחרית ובין הערבים, שחרית ומנחה, אברהם ויצחק, שבהם שליטת המרגלים המדברים לה"ר על האדם בחשאי, והם תרי"ג מצות רמ"ח מימינא מאברהם ושס"ה משמאלא מיצחק והם בסוד קטורת, עכ"ל.

ע' לקמן קלי' נוגה ט' שיש ספק שם

¹³²⁶ כלומר בספר הזהר דף קעח

¹³²⁷ כנגדם יש לאה ורחל שגם כן נקראים צפרים (דע"ה ח"ב סג ע"ב)

¹³²⁸ כלומר כנגדם של המאללי ארעא*, אבל קשה שהם למעלה ולמטה ולא כנגדו.

¹³²⁹ לבן כלומר אצילות*

¹³³⁰ ע' זהר ח"א קלז ע"ב.

¹³³¹ הגר"א לא לומד כן בסד"צ לא ע"א, וצ"ע שהרי שם הוא מביא הזהר אחרי מות*

¹³³² וכאן הא"ל מסמאל, והוא כח קיומו והום סוד אחוריים דמילי אלקים דהה"ן ועל ידי קו המד היצאו הנבראים הנפרדים שמה ביי"ע, וכן קיום הסט"א שהם אחורי ג' עלמין וכן ביטולם אחר היקף לגלגל הזמן תלוי בשורש הזה (פת"ש שער הקלי' פרק יא)

¹³³³ כלומר האחוריים שלהם (דע"ה ח"ב מג ע"א)

מאיר העץ – ח"ה

במ"א, אמנם הם נשים פנימים. ואמנם בבחי' ³⁵¹⁶ האחוריים ³⁵¹⁷ נעשה ג"כ דוגמת הנ"ל, ויצאו מבחינות דינין ³⁵¹⁸ של האחור אותן הג' עולמות הנ"ל. והעולם ³⁵¹⁹ העליון הוא אחורי בינה דאצילות, ועולם הב' הוא אחורי דו"א דאצילות, ועולם הג' הוא אחורי מל' דאצילות. והנה עולם הא' הוציא את זלפה ¹³³⁴ שפחת לאה, כי היא אחורי לאה, ונודע כי לאה היא בחי' בינה. ועולם הב' הוציא מאחורי ז"א של בחינת הדעת ובחי' הת"ת שלו שנים אנשים מרגלים הנזכר בפרשה אחרי מות (ס ע"ב), והעולם הג' הוציא מאחורי רחל בלהה שפחתה ³⁵²⁰, ואמנם מאלו הבי' ³⁵²¹ עולמות ³⁵²² נתפשטו מהן מוחין אל הקליפה. אבל ³⁵²³ מן העולם הא' שהוא זלפה שפחת לאה שהוא בחינת בינה יצא ממנו צפור ¹³³⁵ אחד שהוא מוח א' של החכמה של הנוקבא דקליפה. ומעולם הג' שהוא בלהה שפחת רחל יצא ממנו צפור ב' שהוא מוח ב' בינה דנוקבא דקליפה, ואלו (הם) ³⁵²⁴ ב' צפרים הנ"ל, יען שכנגד ג"ר לא יש בחי' קליפה. ואמנם דע ³⁵²⁵ (כי זה) ³⁵²⁶ הצפור הא' שיצא מהעולם הא' הוא ³⁵²⁷ זלפה שפחת לאה, לא {קט ע"ג} נשאר למעלה במקומו כנגד זלפה. אמנם ירד למטה נגד בלהה, ושם נתחברו יחד תרין צפרין של זלפה ושל בלהה, ונעשו ב' מוחין חו"ב דנוקבא דקליפה אשר שם, נגד בלהה שפחת רחל, וצפור עליון הוא חכמה שבה וצפור התחתון הוא בינה שבה. אבל עולם הב' שהוא באחור ז"א דאצילות, כבר בארנו שהוציא מהדעת ומהת"ת שלו אותן שנים אנשים מרגלים, כי כן מן לאה ורחל שמקומם בדעת ות"ת יצאו אותן תרין צפרין בין שניהן כנ"ל. והנה אח"ז נתפשטו גם כן אלו התלת עלמין בבי"ע כנ"ל כמבואר אצלנו באד"ר (דף קלב ע"א).

אח"כ שמעתי תשלוש דרוש זה באופן אחר והוא זה, כי מכל ג' עולמות אלו נתפשטו ג' בחי' נקבות וג' בחינות זכרים. והוא כי הרי בארתי שמקומם הוא אחורי בינה ות"ת ונוקבא של אצילות, והענין הוא זה, כי עולם ראשון הוא נגד סוף בינה שהוא נה"י שלה המתלבשים בחב"ד דרישא דו"א, ומשם נתפשט הצפור הא'. והעולם הב' הוציא מכנגד הסיום של ז"א בנה"י שלו שהם ראש רחל ומוחין שלה, ומשם יצא הצפור הב' אשר תרין צפרין אלו נתחברו בקלי' זו שהיא כנגד רחל הזאת. ועולם הג' ³⁵²⁸ מכנגד רגלי רחל בנה"י שלה הוציא את לילית חוה ראשונה ¹³³⁶, וכבר ידעת כי כל פעולתה ³⁵²⁹ הם יללות, ותמיד היא מייללת, ולכן נקרא לילית ¹³³⁷. והיא יושבת בכריאה בבחי' נוקבא דתהומא רבא הנזכר בכ"מ בזוהר. וזהו פי', כי הנה בכל הקלי' דג' עולמות בי"ע יש תרין נוקבין, העליונה היא בחי' הבינה שהוא בהיכל הז' העליון שלהם, ויש אחרת למטה והיא בחינת מלכות שהוא בהיכל האחרון התחתון שלה. ואמנם אלו הבי' נקבות של הקלי' שהם בעשייה ויצירה, וכן הנוקבא תחתונה של הכריאה נקרא נוקבא דתהומא סתם ¹³³⁸, אבל נקבה עליונה שבהיכל עליון הז' דקלי' דכריאה היא לבדה נקרא נוקבא דתהומא רבא, וזו היא הנקרא לילית, ונקרא חוה ראשונה. הרי בארנו ג' בחי' הנוקבא שבאצילות: עולם הא', הוא סוד זלפה שפחת לאה שהיא נגד נה"י דתבונה ³⁵³⁰ (דכינה) שהיא אצל הדעת דו"א. והעולם הב', הוא סוד בלהה שפחת רחל שהיא כנגד נה"י דו"א שהיא רחל. ועולם הג', הוציא מן נה"י דרחל עצמה את לילית חוה ראשונה, כי הנה ג' אלו הם סוד בי"ע מנה"י דכריאה ומנה"י דיצירה ומנה"י דעשייה ¹³³⁹. וכל אלו הג' הם סוד אחורי הנוקבא, והבי' ראשונים הם סוד מוחין ³⁵³¹ אותן התרין צפרין, ונתחברו יחד למטה במקום הצפור הב', כי אין מקום למעלה ³⁵³² להיות קלי' נגד בינה, והג' היא לילית חוה ראשונה שהוא בסיום מלכות רחל והוא בנוקבא דתה"ר ³⁵³³.

- מאיר העץ -

¹³³⁴ ענין שבלאה וזלפה וכן רחל ולאחור מחולקים הוא מחמת חסרון התיקון (דע"ה ח"ב קלא ע"א).

¹³³⁵ כלומר פסולת של זלפה*

¹³³⁶ ע' לקמן שער קלי' נוגה פרק ב' שזה לבוש דחיה, וע' לעיל לז"ר פרק ב', וע' פת"ש נתיב הקלי' ג שזה כאשר חוה נדחה לחוץ אז היא בסוד לילית.

¹³³⁷ ע' לקמן שמ"ט פ"ב ופ"ט ע"א*(לש"ו)

¹³³⁸ עי' בבהג"א על ת"ז מד ע"ב ז"ל, ואית תהום עילאה ותהומא תתאה ובכולהו כו' ועי' (זהו פקודי רסח ע"א) דנפקו מגו תהומא רבא ואיהו האי היכלא כד"א משפטיך תהום רבה וכו' מהכא נפקי אשא דרוחא תקיפה כו' ושם הוא חללא דאגוזא בקדושה ונגדו בס"א נוק' דתה"ר וביצירה הוא הים בנוק', ים עילאה בבינה דנוק', והוא ג"כ ביסוד דבינה דנוק' דיצירה והוא בדעת כמים לים מכסים וים האחרון במלכות דידה ושם התכלת נגד מצולת ים שלא יזונו עיניהם ושם סלע הנ"ל ורוח סערה שעל ימא עילאה הוא מחוץ שלא יכנסו לשם, עכ"ל (מובא באפיקי ים מגילה דף ו).

משמע שזה בעשייה, וכן בדע"ה ח"א עו ע"ב.

¹³³⁹ לפרט*

מאיר העץ – ח"ה

אמנם נגד ג' מציאויות אלו של הנוקבא יצאו ג"כ מאחורי הזכר ג' אנשים, הב' ראשונים הם שנים אנשים מרגלים, והג' הוא אדם קדמא בעלה דלילית חוה ראשונה למטה בנוקבא דתה"ר, והוא חכמה דבריא דקלי'. והנה לפי שאור הנוקבא מועט הוא, וגם הדינין שבה הם חלושים, לכן אחורי הנוקבא היו יותר מבוסמין וממותקין יותר בסוד זלפה שפחת לאה ובלהה שפחת רחל. אבל אחורי הזכר הם דינין קשים, והאור שלו גדול ואינן יכולין לקבלו, ולכן לא נעשה מהם דבר, אמנם ירדו למטה בכחי' שנים אנשים מרגלים ואותו א"ק¹³⁴⁰ הנ"ל. אמנם לא נשאר להם שורש בקדושה למעלה, ואלו התרין אנשים מרגלים הם תרין מוחין דז"א דקליפה דאצילות, הרי נתבאר ענין המוחין דז"א ונוקבא דקלי' דאצילות מה עניינם¹³⁴¹.

ונחזור עתה להשלים הקדמה המצטרפת להבין מאמר הנ"ל פרשה ויחי. דע כי הנה נתבאר אצלינו כי יש בנוקבא דאצילות שני שדים למטה בבית הרחם שלה ונקרא דדי בהמה¹³⁴², ובערך זה המלכות נקרא בהמה, ומהם יונקים כל הקלי' ¹³⁴³. ואמנם דע כי ביום אשר אז הוא תגבורת הזכר, אז אותן התרין מוחין דז"א דקליפה דאצילות הם עולים למעלה ביום, ויונקים מן

- מאיר העץ -

¹³⁴⁰ אדם קדמא כלומר אדם הראשון
¹³⁴¹ ע' פת"ש שער הקלי' פרק טו ז"ל, יש ליישב בזה הסתירה למ"ש באופן הראשון שהכל א', כי נודע שלא היה מאחוריים דתבונה מנה"י שלה המתלבש בחב"ד דז"א ושם ציפור הא', והב', רחל היא עומדת נגד נה"י דז"א, והם ג"כ בסוד ג' עלמין הנ"ל, שז"א כולל ג' עלמין בסוד ג' חלקי הפרצוף שהם ראש בטן גויה, שחב"ד שלו הוא ראש והוא מאיר בבריא, ובטן שלו נה"י הוא מאיר בעשיה, והם, עלמא דאתכסיי בחב"ד מחשבה, ועלמא דאתגליא בנה"י ברגלין, והם סוד לאה ורחל, שרחל היא בדרך בפרשת דרכים, והוא סוד (בראשית מח ז) כברת ארץ לבוא אפרת"ה, שהם במקום שמתגלים כל המוחין דאז"א שהם שמהן דלהון רל"ב ותנ"ה ומשם הוא בנין דרחל מתחת החזה סוד שם אדני' דאתנטילת מז' שמות הנ"ל, וז"ס כברת אר"ץ כו' שהוא אדני' כברת הוא סוד אפרת"ה, ואר"ץ הוא מן החזה ולמטה בבטן ויר"ך שהוא אר"ץ, והג' הוציא סוד לילית, חוה ראשונה, והיא בבריא, ובאמת אין כי אם ב' נוקבין בסט"א, רק שהם בכל הד' עולמות ב"ע והשלישית שהוא מנה"י דנוקבא שהיא מתלבשת בבריא נקראת ע"ש הבריא והיא העליונה שבבריא ונחשבת לכאן ולכאן, ונמצא שבאמת אין כאן כי אם שנים נגד כל עולם, א', בבינה שבו, וא', נגד מלכות שבו, שהם ב' תהומות עילאה ותתאה כמ"ש למעלה (פתח יג) באופן הראשון, וג' דכורים הם ג"כ באופן זה שנים אחורי הדכורים באצ' שהם שני מרגלים הנ"ל, והג' הוא אדם קדמא בעלה דלילית חוה ראשונה שיורד ג"כ בבריא בבינה תהומא עילאה שנקרא נוקבא דתה"ר.

אמנם נוק' דסט"א הם קשים יותר מן הדכורים כמ"ש גדול המחטיא יותר מן ההורג, והוא כי מצד הדינים הגדולים שבדכו' שהם נותנים כח לשוטרי הדין והם כוחות המסטינים והמענישים לאדם שבזה הם נופלים ואתברו משולשוליהון כמ"ש (משלי כה כב) כי גחלים אתה חותה על ראשו כו', אחר שקיבל האדם עונשו נמצא שלא נשאר לו שורש בקדושה כלל והוא כלה ומת, משא"כ הנוקבין שהם בסוד פתויי האשה זרה להחטיא האדם, בזה הם נשרשים בקדושה שע"י החטא נותנים להם כח יותר בסוד (קהלת י א) זבובי מות יבאיש יביע שמן רוקח כו', והוא מ"ש הרב ז"ל שהדכורים שהם המרגלים ואדם קדמא הנ"ל לא נשאר להם שורש בקדושה וירדו למטה, משא"כ הנוקבין, והוא סוד מ"ש שהם הציפורים שנגד אצ', אף שנת' שאצ' שם 'לא יגורך רע' ועיקר מקום הסט"א ופגם שלהם הוא רק נגד ב"ע, אבל הכוונה הוא בסוד קיטרוג שלהם לתבוע דין שזה עולה עד מאורות ההנהגה שהם ז"נ דאצ', ונמצא עולים דברי הרב הקדוש ז"ל בקנה אחד ואין בהם סתירה כלל.

¹³⁴² כלומר יונקים מיסוד נוק' דקדושה (פת"ש קלי' טז), וע' שם פתח יז וז"ל ביסוד נוקבא דאצ' הוא ב' דלתות וב' צירים שהם בסוד ב' פעמים שד"י בסוד מ"ם סתומה שהם ב' פעמים מנצפ"ך וב"פ כ"ב אתון שבהם נתן מדה וציור לכל הנבראים ולכל הפעולות שבזה אמר לעולמו די (חגיגה י"ב ע"א) והוא כלל הנהגת העולמות בב' הדרכים בחסד ודין מה שקיבלה מדכר בב' דרגין בסוד אור ישר מבוקר עד חצי היום בסט' דאברהם ובסוד אור חוזר בסט' דיצחק מחצי היום עד הערב, והם בסוד א"ב ותשר"ק סוד הגלגל פנים ואחור¹³⁴² שהם ב' דלת"ין הנ"ל בציור זה¹³⁴² שהתחתון בהיפוכא באור חוזר והם נק' דדי בהמה, ר"ל ב' דלת"ין בסוד שם ב"ן שבה והוא בסוד היסוד בפרוזדור ששם כל הנשים מטמאות בבית החיצון¹³⁴² בסוד ד"ם, ב"פ כ"ב אתון הנ"ל, כאשר יונקים משם החיצונים שהם (בראשית ו ד) בני האלקים אשר באו כו', שהוא נחש דאטיל זוהמא בחוה¹³⁴² שמשם נמשכה סוד טומאת נד"ת שהוא חות"ם דמנצפ"ך מסיגי הגבורות, והוא סוד קטרוג הנ"ל, מרגלים, שלא ישפיע הדכורא השפע שלו בב' הדרכים שבו, באור ישר ואור חוזר שז"ס טומאת נדתה שגורם שלא יזקק לה בעלה, ונרגן מפריד אלר"ה¹³⁴².

¹³⁴³ אבל הטהרה והקדושה עולים למ"ן בפנימיות היסוד ויונקים שם שהוא מאצילות עצמו אבל הדדי בהמה הם רק מה שמתפשטים בבריא ולכך נקראים דדי בהמה (לש"ו)

מאיר העץ – ח"ה

המלכות דאצילות דקדושה מדדי בהמה כנ"ל. {קט ע"ד} אבל להיות כי ביום אין הדינין מתגברים לכן הם יונקין בחשאי¹³⁴⁴. וזה סוד (יהושע ב א) וישלח יהושע בן נון שנים אנשים מרגלים חרש, ר"ל בחשאי, כי יהושע בן נון פני הלבנה, והיא סיהרא קדישא. אבל תרין צפריין שהם תרין מוחין דנוקבא דז"א דאצילות דקלי, אינן יכולין לינק ביום אלא בלילה¹³⁴⁵, לפי שאז דינין דנוקבא שולטין. וכן הענין בבריאה, כי הקלי' אשר שם יונקים מן המל' דבריאה דקדושה, הזכר ביום והנוקבא בלילה, וכן ביצירה וכן בעשיה. ואמנם כמו שבקדושה אינה עולה בלילה רק לאה¹³⁴⁶, גם אלו תרין צפריין העולין בלילה לינק הם אותן התרין מוחין של אותו בחינה של לאה שיש בקלי'¹³⁴⁷.

גם דע כי הקלי' דאצי' ביום היא יורדת למטה בהיכל³⁵³⁵ הז' העליון דבריאה, ובלילה עולה לינק מן המלכות דאצילות¹³⁴⁸ כנ"ל, משא"כ בשאר העולמות, אלא באצילות לבד לפי שהוא נעלם מאד¹³⁴⁹.

- מאיר העץ -

¹³⁴⁴ שאם היו בקולות, לא היה נסיון לבן אדם, שהם המקטרגים, ואם המקטרג היה בגלוי לא היו חוטאים (פת"ש שער הקלי' פרק ז')

¹³⁴⁵ ואז יונקים מדדי בהמה הנ"ל (פת"ש שער הקלי' טז)

וע' יהל אור ח"ג יג ע"ד שיש ב' בחי' ביום וב' בלילה, וז"ל ד' עתים שביום חצות הראשון דאברהם מדת החסד תפילת שחרית דאברהם אור ישר שהחמה הולכת ומתפשטת בעולם ונותן לכל דבק חוקו, ומחצות היום הולך וחוזר למכוננו והוא אור חוזר ומ"מ מאיר לעולם אלא שבאור חוזר הוא מדת יצחק תפילת מנחה ועד חצות לילה הארץ מקבלת בתוה הוקולטת בתוכה מה שקבלה ביום והוא תפילת יעקב בעיקר הקיום והן ג' שמות הידועים אל אלקים הוי"ה אל על כחו הגדול שמשפיע לכל א' די מחסורו וכו' ואלקים הוא על שם השגחה בתחתונים במעשיסה והוא אור חוזר שמקבל מעשיסה ומ"מ אף בעת ההיא משפיע כמו בשמש כנ"ל אל שהוא לפי המעשים בדין משא"כ בבקר בלא הביא אל מעישהם ובלילה שם ה' שמהוה בכל א' ונשאר השפעתו בו והוא זמן השי נוכח הזן מתגדל אז ובחצות לילה מוציא הארץ גידולה מהשפעתה, עכ"ל, וע' פת"ש שער הקלי' טז שמצרף לדברי האר"י כאן, שביום יש ב' בסט"א, נגד ב' דרגין של היום שהם ב' דרגין של דכורא, יעקב וישראל, שהם המשפיעים, נמצאים בסט"א ב' מקטרגים לקבל שפע עונשים או חסרון השפעתה, והוא סוד (משלי ל כח) שממית בידים תתפש, (שם טז כח) ונרגן מפריד אלו'ף, שהם א"ל אלקי"ם.

ע' פת"ש נתי בהקלי' פתח טז וז"ל, אבל הב' ציפרים שהם ב' זונות המפתים הם שולטים בלילה שאז זמן התגברות כח הדין וגילוי השפע מה שניתן כבר לנבראים, והם בב' דרגין בסוד יסורי הצדיקים וגדלות הרשעים שהם פתויים דילה, והוא מ"ש שלמה המע"ה בסוד הב' זונות הנ"ל (משלי ז ד) אמור לחכמה אחותי את ומודע לבינה תקרא, שהם סוד חו"ב דקדושה דנוקבא דאצי', שנגדם הם ב' מוחין חו"ב בנוקבא דסט"א, וז"ש (שם ה) לשמך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה, שאשה זרה היא פתויים להכחיש ח"ו השגחתו וליתן הממשלה לזרים, כוחות הטבע והכוכבים ומזלות, והשני בתאות והבלי עוה"ז במה שאמריה החליקה, וכמ"ש למעלה (פתח י) והם השולטים בב' חצאי לילה, שעד חצות הוא יותר קשה ממה שהוא אחר חצות, והם בסוד המחשבה והמעשה, בסוד עיבור ולידה כמ"ש (תהלים ז טו)¹³⁴⁵ והרה עמל וילד שקר, שעון ע"ז וכפירה בהשגחה הוא בסוד המחשבה כמ"ש (יחזקאל יד ה) למען תפוש את בית ישראל בלבם כו', שבו מצרף מחשבה למעשה¹³⁴⁵, והוא נק' עמל ואון, כמ"ש (במדבר כג כא) לא הביט און¹³⁴⁵ כו', (ותרגם אונקלוס שם) לית פלחי גילולים כו', ובחי' השניה בסוד ניאופים בתענוגי הבלי עוה"ז, שחוק הכסיל, הוא הלידה במעשה שנק' שקר שאין לו רגלים וקיום, (ירמי' יז יא) עושה עושר ולא במשפט בחצי ימיו יעזבנו כו', וכבר נתבאר (בפתח הקודם) שהם בסוד אחוריים דלאה ורחל, שלאה שליטתה בחצות הראשון ורחל בחצות השני כידוע¹³⁴⁵.

וז"ל פתח יז בחצות הראשון שהוא צפור השני שהוא בחי' בינה שבה בסט' דלאה¹³⁴⁵ נוק' דילה שהוא סוד הפתוי בהכחשת השגחה נגד קין בסוד קלקול המחשבה כוחו בחצות הראשון, וצפור הא', סוד ימינא דכו' שבה סוד פתוי שחוק הכסיל בענוגין דהאי עלמא שהוא סוד העצלות וכבדות בעבודת ה' הוא בחצות השני.

¹³⁴⁶ שער כט פ"א שמן ששון*

¹³⁴⁷ איך יש ב' מוחין של בחי' לאה*

¹³⁴⁸ צ"ע אם זה כנגד כלומר אחוריים דמלכות דאצילות, וצ"ע*, ע' לקמן הערה 1352.

¹³⁴⁹ ע' שעה"ק לו ע"ב וע"ג וזה שייך לכל מקום שנזכר אחיזת הקלי' בקדושה אלא על דרך הנז' בלבד ולא שחש ושלוש נכנסים לתוך הקודש (דע"ה ח"א מח ע"ד), קלי' דאצילות מקומה העיקרי הוא רק נגד ו' היכלין תתאים דז"א, אך לפעמים יש לה שליטה להתאחז ממקומה גם בהארת אחוריים דהיכל ק"ק שבו (דע"ה ח"א עח ע"ב), ויש לדעת שתמיד האחוריים הם לעולם רק הקצה התחתון דההיכלא קדמאה אשר מלמטה למעלה (דע"ה ח"ב פב ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

ועתה נבאר המאמר פרשה ויחי הנ"ל, ת"ח עלמא חדא אשתמודע לעילא, פי' אותו עולם הג' מן הג' עלמין הנודעים שם באד"ר כנ"ל, וזה העולם הג' הוא מתפשט עד עשיה, אלא שעיקרו הוא לעילא במלכות דאצילות כנ"ל, וז"ס אשתמודע לעילא. וכד כרוזא נפיק כו', כבר ביארנו כי ביום הזכר יונק בחשאי, אבל בלילה שהדינין מתגברים כרוזא נפיק בקול רם ליתן רשות אל הדינין לינק, והרחמים נסתרים ומוצנעין, והדינין שולטין ובאים ומתגברין. נפקין תרין צפריין³⁵³⁶, זהו מ"ש למעלה כי תרין צפריין נמשכו מזה העולם הג', וזה סוד³⁵³⁷ נפקי תרי צפריין דאסתלקו מההוא עלמא, ר"ל כי אלו הצפריים נמשכו ונסתלקו מההוא עלמא, וירדו למטה להעשות מוחין להנוקבא דקלי' דאצילות כנ"ל.

וז"ש דמדוריהון תחות אילנא דחיזו דחיי ומותא כו', פי' כי אחר שנסתלקו ונמשכו מההוא עלמא ירדו למטה להעשות מוחין להנוקבא דקלי' דאצילות. והענין הוא, כי הנה בארנו לעיל כי כל הז' היכלי דקלי' דבריאה הם למטה מההיכל הז' העליון דקדושה דק"ק דבריאה דקדושה. ודע כי ת"ת ומלכות דאצילות נקרא אילנא דחיי ומותא, חיי מצד הת"ת ומותא מצד המלכות, אמנם ת"ת ומלכות דבריאה נקרא חיזו¹³⁵⁰ דאילנא דחיי ומותא, כי עולם הבריאה הוא חותם ותמונה ומראה של עולם אצילות. וכבר בארנו לעיל כי כ"ז הוא בחינת לאה, שהוא בהיכל ק"ק דבריאה, וכן של בחי' ז"א הנקרא ישראל, כי תרין אלו עומדין שם בהיכל ק"ק דבריאה, ואלו הב' הם נקרא חיזו דאילנא דחיי ומותא. והנה כיון שאותן תרין צפריין הם מן האצילות ממש, אלא שהם ירדו למטה לדור ולשכון בהיכלי דקלי' הבריאה כנ"ל, אשר כולם אינן עומדין רק למטה מהיכל ז' דקדושה הנקרא חיזו דאילנא דחיי ומותא, לזה אמר דמדוריהון דאילין צפריין הוא למטה מהאי חיזו דאילנא דחיי ומותא³⁵³⁸.

נפקא חד צפרא, פי' כי הצפור האחת הנקרא חכמה¹³⁵¹, כנ"ל שהוא הימין, לכן הוא יונק מהדד הימין של המלכות דקדושה דאצילות אשר ברחם שלה כנ"ל בסוד דדי בהמה¹³⁵², וז"ש לסטר דרומא. והצפור הב' שהוא מוח בינה יונק מהדד השמאלי אשר לסטר צפונה. וחד צפרא כד נהיר יממא, פירש כי הצפור הימיני שהוא מוח חכמה זכר, יש בה כח לעלות ולינק משם בעת דנהיר יממא, כד אשתכח ההוא קדרותא דצפרא הנקרא אילת השחר, אבל תיכף אחר יניקתו חוזר לירד למטה במקומו¹³⁵³. אבל הצפור השמאלי שהוא מוח בינה השמאלי אין בו כח לעלות ביום כלל אפי' בקדרותא דצפרא, אך כד אתחשך לילה לבד, שהוא בחצות לילה הראשונה¹³⁵⁴ כי אז עולה הוא, ומכ"ש שצפור של חכמה עולה³⁵³⁹ עמו, כד כרוזא נפיק, ויונקים שניהם מהב' דדין של מלכות דאצילות דקדושה.

והנה אחר יניקתן הם רוצין לעלות יותר למעלה, לפי שהמקום המכוון להם הוא כנגד כל זו"ן דאצילות {קי ע"א} ועד שם היה להם מקום לעלות, ואמנם כאשר היה זמן יניקתן לא עלו רק שיעור חצי גופם שלהם¹³⁵⁵, כי הנה הם עולין בין הרגלים דמלכות דקדושה ויונקים מהדדים התחתונים אשר במקום הרחם שלה כנ"ל, נמצא שאין עולה רק חצי גופם לבד בעת ירידתן³⁵⁴⁰, ושאר חצי גוף התחתון שהוא בחי' רגלים הם עומדים למטה בהיכל קלי' דבריאה. לכן אחר יניקתן כל צרכם נתגברו כחם, ואז הן רוצין להתגבר בכל כחם ולעלות בכל גופם למעלה באצילות במקום הראוי להם, שהוא כנגד כל מקום אורך ז"א ונוקבא דקדושה. וז"ש לבתר אסתלקו רגליהו, ר"ל לבתר דינקי ואז רוצין לעלות רגליהן למעלה, ואז משתמטי רגליהו¹³⁵⁶ - מאיר העץ -

¹³⁵⁰ כלומר מראה

¹³⁵¹ של המרגלים*

¹³⁵² ע' דע"ה ח"ב דרוש ד' ענף יד סי' ב' [סג ע"ד] (לש"ו), שאין יניקתם ממלכות דאצילות במקומו אלא למטה במה שמאיר לבריאה.

אין דדי בהמה בשום פרצוף חוץ מעתיק ונוק' דז"א דאצילות, ששניהם בחי' נוק', וסוד תיקון דדי בהמה נמצא תמידי, שתמיד מתבררים עוד ניצוצין, ובביאת משיח הדדי בהמה יאירו לבי"ע ויעלה בי"ע לדרגת אצילות, שרק בתיקון של ניצוצי אצילות זוכים לגילוי דדי בהמה, ועד ביאת משיח בי"ע לא יהיו אלקות גמור, דדי בהמה נקראו כך שהם למטה ועיקרם מהארת הפרקין התתים, ועוד שהם מגיעים לגבול עולם הבריאה שנקרא בהמה, ושם עיקרו שם ב"ן, והם לבר מגופה, ואצילות נקרא אדם שעיקרו שם מ"ה (כללים ח"א נח ע"ב).

* ¹³⁵³

* ¹³⁵⁴

¹³⁵⁵ כלומר של זו"ן דאצילות, אם כן מדובר שזו"ן דאצילות הם בבחי' שני מאורות הגדולים, ואל מיעוט הירח, שהם שוים בקומתם*

¹³⁵⁶ זה מדובר בקלי' נוגה (דע"ה ח"ב כ ע"א)

מאיר העץ – ח"ה

בנוקבא דתה"ר, ר"ל שהרגלים שלהם נלכדים ונשארים באותו מקום הנקרא נוקבא דתה"ר, שהוא בחי' הבינה שהוא בהיכל הז' העליון של הקלי' דבריאה כנ"ל, ואינם יכולין לעלות יותר, לכך נשארים שם עד חצות לילה.

שער מח פרק ג' 3541

ענין הקלי' וענין ד' עולמות אבי"ע השינוי שיש ביניהן³⁵⁴². דע, כי גם בקלי' יש בחי' אבי"ע¹³⁵⁷, ובכל עולם יש בו ה' פרצופים שהם כללות י"ס של אותו העולם, וכל פרצוף מהם כולל י"ס על דרך שהוא בקדושה. ונבאר עתה עניינם. דע, כי אע"פ שבכל ד' עולמות יש בחי' קלי' יש שינוי בעולמות בעצמם, כי הנה בעולם אצילות של הקדושה הטוב מרובה על האצילות של הטומאה¹³⁵⁸ ואינם מעורבים כלל הקדושה עם הטומאה. ובעולם הבריאה הקדושה מרובה על הטומאה של הקלי' דבריאה אמנם הם מעורבים יחד¹³⁵⁹. וביצירה הוא מחצה על מחצה, וגם הם מעורבים יחד טוב ורע¹³⁶⁰. ובעשיה הקלי' מרובה על העשיה של טהרה וגם הם מעורבים יחד, ואין שום דבר בעולם העשיה שלא יהיה מורכב מטו"ר קדושה וקלי' מעורבין יחד ממש¹³⁶¹³⁵⁴³. והנה הטומאה שבאצילות הם הנק' קלי' דאצילות הטהור¹³⁶², וכן הטומאה של הבריאה נקרא קלי' דבריאה דטהרה, וכן ביצירה וכן בעשיה³⁵⁴⁴. ואמנם אם קלי' האלו שבכל עולם סביבות העולם או אם הם למטה בין כל עולם ועולם זה יתבאר במ"א. אמנם ודאי הוא כי הם במדור אחד יחד¹³⁶³, הקליפות דאצילות יושבים בעולם האצילות¹³⁶⁴, וכן דבריאה כו' והם בחי' טוב ורע. ואמנם ענין התערבות טוב ורע הנ"ל שיש בג' עולמות בריאה יצירה עשיה אינו חס ושלום בעשר ספירות המקננות בהם¹³⁶⁵ כנודע, כי אמא מקננא בג' ספיראן דבריאה כו' (תיקו"ז כד ע"ב), אבל התערבות הוא בעולמות עצמם³⁵⁴⁵.

ונבאר עתה¹³⁶⁶ איך היו הקליפות קודם שחטא אדם הראשון, וגם ד' עולמות דאצילות בריאה יצירה עשיה דקדושה, ומה גרם בהם אדה"ר אח"כ ע"י חטאו. והנה נתבאר אצלינו כי

- מאיר העץ -

1357 אבל אין במקביל לא"ק (דע"ה ח"א עז ע"א)

1358 כלומר הטומאה נחשבת כעולם בפני עצמו, וצ"ע למה*

1359 ע' שער מ"ג בהקדמה ובשער מז פרק ד' וע' דע"ה ח"ב דרוש א' ענף ז' אות ה' [ט ע"ד] (לש"ו).

שער מז פרק ד': והבריאה חציו טוב וחציו רע, אבל אינן מתערבין יחד

תערובות הרע בטוב אשר בבריאה ויצירה וכן ערך כמות הרע אשר בעולם הבריאה היא תלוי במעשה האדם, ומש"כ כאן כי בהבריאה טו"ר מעורבים ר"ל כי שם אפשר להם להתערב על ידי מעשה בני אדם וכ"ש בו' ראשונות דיצירה משא"כ באצילות וכן בעולם העשיה שם הוה לעולם עד התיקון האחרון הרע מרובה וגובר על הטוב ומעורב שם (דע"ה ח"ב ט ע"ד)

1360 ביצירה עיקר אחיזת הרע היא בנה"י שהם לבר מגופה (ביאורים ח"א פח ע"א)

1361 ע' נפה"ח שער א פרק ו בהגה"ה וז"ל, זה שאמר הכתוב (קהלת ז') כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, רוצה לומר שאי אפשר שלא יהיה על כל פנים קצת חסרון במעשה הטוב עצמה שעושה, כי חטא פירושו חסרון כידוע.

1362 ע' בריאה שזה דטהרה, ונראה שאצילות בעצם הוא טהור, אבל בבריאה יש חלק טהור ויש חלק שלא.

1363 ע' בסדר אצילות בקיצור פרק ג' ובספר מבו"ש בסוף ודף ע' ע"ד שורה ה' ו' וכן בזהר הרקיע קסח ע"א שורה יא יב וכאן בע"ח בדף הקודם ע"ב שורה ג' ד' ה' אצלנו דף קט ע"א שורה יט כ כט וכל הענין שם ולעיל שער מ"ב פרק ג' (צ ע"ג) ובפרדס היכלות התמורות פ"ו וע' שער הקדמות לו ע"א שורה כג ושם סוף ע"ב ויש ע"ג (לש"ו)

1364 ר"ל במקום ההארה דאחוריים דעור דז"ן דאצילות המתפשטים בב"ע, והוא מאצילות והוא האצילות דבי"ע (דע"ה ח"א מח ע"ד)

1365 הגם שהקלי' דעשיה נבראו מכח פעולת הי"ס עשיה לכן נפגמו גם הם הגם שהקלי' אינם נוגעים ח"ו בהם כלל עכ"ז מאחר שסביב רשעים יתהלכון נפגם גם הם ונקראו ספירן דעשיה בשם אלף יומין דחול (ביאורים ח"א כח ע"ב)

1366 על ידי חטא אדה"ר נעשה תיקון באבי"ע דקלי' כי באצילות דקדושה היה מגיע הפגם כביכול גם בא"א ולא היה מאיר באורו אלא שנתעלם א"א דקדושה ונגנז תוך א"א ומאיר רק על ידם, וזה גרם מיעוט אל נוק' דז"א דאצילות ונסתלקו ממנה כל ה' ספירות העליונים שלה ולא נשאר בה רק אור המלכות שלה לבד [*], ובעולם הבריאה נפגמה גם אבא וגם א"א דקדושה ורק מאיר מאימא ולמטה ועי"ז נתמעט קומת ז"א דבריאה ג"כ וכ"ש נוק' דבריאה ובעולם היצירה דקדושה נפגמה שם האימא ג"כ ואינו מאיר רק הזר"ן ועל ידי זה נתמעט גם קומת אימא עלאה דיצירה וכ"ש שנתמעט קומת זר"ן דיצירה ובעולם העשיה נפגם שם גם הז"א ואינה מאירה שם אלא רק הנוק' לבד ועי"ז נתמעט גם קומת אבא דקדושה שבעשיה וכש"כ שנתמעטו שם אימא וזר"ן ולא

מאיר העץ – ח"ה

קודם בריאת העולם¹³⁶⁷ לא היה עדיין שום תיקון באצילות, ולא היו רק אותן ט"ס דא"א¹³⁶⁸ דלאו אינון היכלין ולא אינון רוחין כו'¹³⁶⁹ (זחר ח"א סה ע"א). ואז היו הם בלתי תיקון¹³⁶⁹, ולא היה מתגלה בז"א ונוקבא רק ו' אורות בזכר נגד ו' קצוות ואור אחד לבד שביעי בנוקבא¹³⁷⁰ בבחי' היותן אחור באחור כנודע. ואח"כ נתקן האצילות הקדוש, ואז כתר וחכמה נתקנו ברישא דא"א בכל אותן התקונים שהם בגולגלתא ומוחא, שהם בכתר וחכמה¹³⁷¹, וכך¹³⁷² בכל מציאות א"א, ואח"כ נתקן עולם אצילות בתיקון גמור^{1372, 1373, 1374}. ואחר שנתקן עולם אצילות היו כל הקליפות¹³⁷⁴ בלי שום תיקון כלל ועיקר¹³⁷³. ואחר כך נתקנו ג' עולמות בריאה יצירה עשיה, ועדיין כל הקליפות היו בלי שום תיקון כלל¹³⁷⁴, אמנם היו עדיין הקליפות על דרך שהיתה

נשאר שם אלא רק א"א שבה לבד וכפי ערך הפגם באב"ע דקדושה כן עד"ז היה תיקון באב"ע דקלי' ונתקנו מלמטה למעלה, כי באצילות הקלי' היה רק הנוק' בנקודה, ועל ידי החטא נבנית בפרצוף שלם מ"ס, והז"א דקלי' דאצילות נתקן גם כן בבחי' כלים שלו כי נתפשט בפרצוף גמור של "ס בבחי' כלים כי מקודם לא היה רק בבחי' ו' קצוות לבד ואחר החטא נתפשטו הו"ק ונעשה פרצוף גמור מ"ס, ובעולם הבריאה נתקנו שם הקליפות מאו"א ולמטה ונמשך להם אור מאו"א של הבריאה דקדושה ובעולם היצירה נתקנו שם הקלי' מא"א ולמטה ובעולם העשיה נתקנו שם הקלי' גם מעתיק ולמטה (ע' שעה"ק פו ע"א – וצ"ע אם לכתוב כל השעה"ק בגרסאות) (דע"ה ח"ב ט ע"א)

אז היה הזכר דקלי' רק בבחי' ו' ק והנוק' דקלי' רק בבחי' נקודה אחת לבד דוקגמת הזו"ן דקדושה בנקודות קודם התיקון כי סידר המאציל את כל הזו"ן דקלי' מתחילה שיהא כחם וקיומם רק מאורות הנקודות לבד (דע"ה ח"ב יט ע"ב)

¹³⁶⁷ כלומר בעולם הנהו קודם יציאת שם מ"ה
¹³⁶⁸ לשון הזהר ח"א דף סה ע"א וז"ל, אמר רבי שמעון, ארימת ידאי בצלותין לעילא, דכד רעותא עלאה לעילא לעילא, קיימא על ההוא רעותא דלא אתידע, ולא אתפס כלל לעלמין, רישא דסתים יתיר לעילא, וההוא רישא אפיק מאי דאפיק ולא ידיע, ונהיר מאי דנהיר כלא בסתימו. רעו דמחשבה עלאה למרדף אבתריה ולאנתהרא מניה, חד פריסו אתפריס, ומגו ההוא פריסא ברדיפו דההיא מחשבה עלאה, מטי ולא מטי עד ההוא פריסא, נהיר מאי דנהיר, וכדין (ס"א ההוא) איהו מחשבה עלאה, נהיר בנהירו (בסתימו), סתים דלא ידיע, וההוא מחשבה לא ידיע. כדין בטש האי נהירו דמחשבה דלא אתיידע בנהירו דפרסא דקיימא, דנהיר ממה דלא ידיע ולא אתיידע ולא אתגליא, וכדין (נ"א האי) דא נהירו דמחשבה דלא אתיידע, בטש בנהירו דפריסא ונהירין כחדא. ואתעבידו תשע היכלין, והיכלין לאו אינון נהורין, ולא אינון רוחין, ולא אינון נשמתין, ולא אית (איהו) מאן דקיימא בהו, רעותא דכל תשע נהורין, דקיימי כלהו במחשבה, דאיהו חד מנייהו בחושבנא, כלהו למרדף בתרייהו, עכ"ל

כלומר הגילויים שם הם כל כך עדינים שאי אפשר לתאר אותם כמו שנתאר הבחי' למטה מא"א.
¹³⁶⁹ כלומר שלא היה זיווג גלגלתא ומוחא כדלקמן וע' ריש סד"צ עד דלא הוה מתקלא וגר"א שם
¹³⁷⁰ היו ו' נקודות בו"ק היא שיצאו במציאותם לבד שהוצרכו להיות בסוד הבחירה, ונוק' לא היה בה כח לפתות בכלל, שהאדם היה בתכלית הטוב ולא היה לו נטיה בנפש בהמהיית שלו למשוך בתר פתויים דילה ובתר עינוגין דהאי עלמא רק שהיה בנפש שלו כח הכנה לבד שאם יפתנו יצרו אז יהיה יכול לחטוא (מקור?)

כלומר הוברר כל הבירורים של כל העולמות וכל הנשמות בבחי' אב"א והיו חסרים בחי פב"פ כי היו עדיין בתוקף דינים קשים ולכן הוצרכו הזו"ן לעמוד אז רק אב"א והיה מוטל על אדהר, לבסמם ולהמתיק את כל הדינים שבאחוריהם כדי להזחירם פב"פ (דע"ה ח"ב לה ע"ג)

¹³⁷¹ גלגלתא הוא כתר הפרטי דכתר דא"א ומוחא סתימאה הוא חכמה הפרטי שבכתר דא"א וע' בהגר"א בסד"צ &, ומאיר הספרא שם הערה □ בענין.
¹³⁷² ביציאת שם מ"ה החדש

¹³⁷³ ע' כללים כלל יח ענף ב סימן א', שיש חלק שלא נתקן בתיקון המ"ה והוא בידו של אדם הראשון לתקן ועכ"ז אין לו שם קלי' בכלל [הרי הוא המלכי היושר כל מה שנוגע לתיקון הנשמות בני אדם אינם מתתקנים בעצמם אלא רק על ידי מעשה האדם]

¹³⁷⁴ אלא היו במיעוט וצמצום גדול והם נתקנו על ידי חטא של אדם (דע"ה ח"א עו ע"ד), ואז היו גם עולמות ב"ע וכל מציאותם כולם מצוחצחים ללא זוהמא כלל (דע"ה ח"ב כו ע"ד) זהו ענין עץ הדעת שהיה בתוך הגן עדן הגם שהיה אז בדרגא דנוק' דאצילות עכ"ז היה שם מקום אחר אשר בו היה עדיין רושם דתוקף הגבורות והדינים של עולם הנהו אשר לא נתקן עדיין ושם הוא שורש כל הקלי' והרע, עכ"ז עצם אותו המקום באמת טהור וקדוש אלא רק שהוא שורש לרע, ולכן נקרא עץ הדעת טוב ורע כי משם נתהוו הרע למטה ומשם נתוודע (דע"ה ח"ב לט ע"ד), שלא נתפשט גם אז האור בכל עיקרו רק עד סוף אצילות לבד וזהו מה שנשאר גם אז עדיין איזה מציאות לקלי' ג"כ אפילו קודם החטא (דע"ה ח"ב קי ע"ב), וכמות זה של קלי' היא לצרוך בחירה (דע"ה ח"ב קכה ע"ב)

מאיר העץ – ח"ה

הקדושה בתחלה קודם התיקון, ואז היו ז"א ונוקבא³⁵⁵⁰ דקליפה דאצילות ו' אורות בזכר לבד בסוד ו"ק³⁵⁵¹ ואור א' שביעי בלבד בנוקבא³⁵⁵², כמו בחינת ז"א ונוקבא דקדושה בהיותן אב"א. וזהו ענין שהוא נהירו דקיק¹³⁷⁵ דאית גו מסאבותא הנזכר פ' יתרו (דף סט ע"ב).

והנה כאשר חטא אדה"ר נתהפך העולם וגרם פגם בארבע עולמות הקדושים, וגרם תיקון בד' עולמות דקליפה וזה ענינם. כי הנה על ידי חטא של {קי ע"ב} אדם הראשון הגיע הפגם בעולם אצילות עד א"א דקדושה כביכול³⁵⁵³, וזה סוד (תהלים יח יב) ישת חשך סתרו. ואז אין א"א דאצילות מאיר אבל נגנו באו"א¹³⁷⁶, ואו"א הם מאירין באצילות וא"א מאיר על ידם מתוכם, והרי זה פגם אחד. לכן מזה הפגם נתוסף פגם אחר ג"כ, והוא כי כיון שנסתם³⁵⁵⁴ אור א"א דאצילות גרם מיעוט אל נוקבא דז"א דאצילות, ונסתלקו ממנה כל ט' ספירות העליונים, ולא נשאר בה רק אור נקודה אחת לבד. ואז נתוסף ונעשה תיקון אל הקליפה דאצילות, והוא כי אותן הט"ס שנסתלקו מהנוקבא דקדושה נתלבשו בט"ס נקודות³⁵⁵⁵ ראשונים של נוקבא דז"א דקליפה דאצילות, שהיא נקרא לילית הרשעה אשת סמאל הרשע שהוא ז"א דאצילות דקליפה, לפי שאז נתפשטה לילית ונעשה פרצוף שלם ב' ספירות, ונתלבשו אותן הט' ניצוצין של הנוקבא דאצילות בט' ספירות הראשונים שלה, ואותו ניצוץ נהירו דקיק שהיה בה תחלה כנ"ל ירד בספירה העשירית שלה. וז"ס שאמרו רבותינו ז"ל (רש"י בראשית כה נג) על אמלאה החרבה, לא נתמלאה צור אלא מחורבנה של ירושלם, כי ירושלם הוא נוקבא דז"א דקדושה³⁵⁵⁶ נחרבה ונשארה בסוד נקודה אחת לבד, וצור שהיא לילית הרשעה צרתה, שפחה כי תירש גבירתה (משלי ז נג), נתמלאה ונעשית פרצוף שלם¹³⁷⁷ מ"י"ס, ממה שנחרבה ירושלם³⁵⁵⁷, שהם הט' ספירות הראשונים. ועל זה רמזו במסכת חגיגה (דף ה ע"ב) ע"פ ואם לא תשמעוה במסתרים תבכה נפשי מפני גווה, מפני גאותן של ישראל כו', כי כבר בארנו במקום אחר כי ענין חטא אדם הראשון וענין גלות וחורבן בית המקדש³⁵⁵⁸ הכל ענין אחד. וזה שאמר¹³⁷⁸ הכתוב (איכה ב א) השליך משמים ארץ תפארת ישראל, כי ת"ת ישראל שהוא ז"א, השליך מן השמים שהוא מקום הת"ת שבו, את הארץ שהיא נוקבא שהיתה שם במקום החזה כנודע¹³⁷⁹. וגם השליכה מכנגד נצח הוד

היו כל הקלי' בתכלית המיעוט בגלל תיקון המ"ה כי נתחרבו ונעקרו על ידי אור הגדול דמצח ולא נשאר מהם אלא רק זוהמא והריח רע שאין לו עיקר, וכל עיקר הרע שיצאו בעולם התהו נתבטלו (כללים ח"א קא ע"א), והיו מתחת לכל העולמות כולם (ע' שעה"ק פה ע"ד) (כללים ח"ב קלז ע"ד)¹³⁷⁵ ר"ל שנמשך מהו' נקודות דז"א ומהנקודה האחרונה דהנוק' איזה נהירו דקיק מהם לקיים את הזר"ן דקליפה ולהחיותן ולא נמשך אז אותו הנהירו דקיק אלא רק מאותן הו' נקודות התחתונות דז"א לבד ומהנקודה האחרונה דהנוקבא לבד אבל לא יותר מלמעלה כלל וע' שעה"ק ע ע"ד [פה ע"ד] ור"ל שהנהירו דקיק היה רק מהז' מלכים שהם ז' נקודות הראשונים ע' מבר"ש נז ע"ד [ע"ב] (לש"ו)

¹³⁷⁶ ע' פת"ש נתיב הקלי' פתח יח וז"ל, והוא מ"ש הרב שא"א מתעלם ומתלבש באו"א כו', ר"ל שמגלה כוחו בהדרגה ובהעלם, שבעוה"ז אין מתגלה כוחם כלל רק מוכנים ליתן תיקונים לזו"נ ע"י המוחין חדשים שנכנסים בו בכל זמן ע"י או"א בהעלם ומתגלים אח"כ בעוה"ב.¹³⁷⁷ אימא דבריאה היא שלימה בכל הי' ספירות שבה כי בה יש גילוי לג' שבה ג"כ וכן לכסא שבה והוא מה שראה ישעיה (דע"ה ח"ב קיז ע"ד)

¹³⁷⁸ ע' זהר ח"ב קעה ע"א, מאי דכתיב (איכה ב א) השליך משמים ארץ תפארת ישראל, אלא האי ארץ, היא רזא בגו כתרי מלכא קדישא, דכתיב ביה (בראשית ב ד) ביום עשות יהו"ה אלה"ם ארץ ושמים, והאי ארץ כל מה דיניק ואתזן, מההוא אתר דאקרי שמים הוא, ולא אתזנת ארעא דא אלא משלימותא קדישא דאקרי שמים. ובשעתא דבעא קודשא בריך הוא לאחרבא ביתיה דלתתא, וארעא קדישא דלתתא, אעבר להאי ארעא קדישא דלעילא בקדמיתא, ונחית ליה מההוא דרגא דהוה ינקא משמים קדישא, ולבתר חריב להאי דלתתא, הדא הוא דכתיב השליך משמים ארץ בקדמיתא, ולבתר ולא זכר הדום רגליו. דתניא, כך ארחוי דקודשא בריך הוא, כד בעי למידן עלמא,¹³⁷⁹ כלומר הנוק' דאצילות נשלך ממקומה בזיווג עם הת"ת לתחת קומת אצילות לבריאה

ע' נפה"ח שער א' פרק יטו ז"ל, ואיש תבונות יבין שכלל הדברים הנ"ל בענין הג' בחי' נר"ן של האדם הם ג"כ על זה הדרך גם בשורשם העליון של אלו הג' בחי'¹³⁷⁹ שהם קוב"ה¹³⁷⁹ ושכינתיה¹³⁷⁹ ואם הבנים¹³⁷⁹ שעונות התחתוני' גורמים לשכינת עוזינו רזא דנפש דלעילא [סוד נפש העליונה] שנודדת מהתקשרותה העליון בסוד גלות¹³⁷⁹ (היינו כשנפשות ישראל משוקעים בתאות רעות ח"ו) וע' ע"ח (שער מיעוט הירח פ"ב ובשער סדר אבי"ע פ"ב ובשער הקליפות כל פ"ג ובהקדמת פע"ח בכללי ז"א ונוק' ובשער היחודים פ"א מתקוני עונות) אמנם לא כל עשר בחינותיה רק הט' בחינותיה מחכמה ולמטה כנ"ל בענין האדם אבל בחי' העליונה סוד כתרה שהיא נקודה השרשית דילה¹³⁷⁹ היא קשורה ודבוקה לעול' בעטרת¹³⁷⁹ יסוד¹³⁷⁹ בחי' הרוח ואינה.

מאיר העץ – ח"ה

יסוד שבו, וזהו (איכה שם) ולא זכר הדום רגליו, שהם נה"י שבו, וירדה למטה מהיסוד שבו, בסוד נקודה אחת לבד כנ"ל. וזהו ענין פסוק (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, שנתבאר בתקונים (קלד ע"ב¹³⁸⁰) כי הוא סוד אדם דעשיה שנתלבש ב"י קליפין שהיא נוקבא דז"א דאצילות הנקרא אדם דעשיה.

וזהו ענין מ"ש בזהר (במדבר דף קיט ע"ב¹³⁸¹), ע"פ (ירמיהו מו כב) קולה כנחש ילך ועל פסוק (עמוס ה ב) נפלה לא תוסיף קום שהוא ענין זנבא ורישא כו'. והענין הוא, כי הנה לא נשאר בנוקבא דז"א דאצילות דקדושה רק בחי' מלכות שבה שהיא בחי' עשירית תחתונה שבה¹³⁸². ושאר הט' ספירות העליונים שבה שבאו לה מט"ס הראשונים שבו דז"א כנודע, אלו ירדו למטה בנוקבא דקליפה. ואלו הט"ס ראשונים נקרא רישא, אשר היא שכיבת לעפרא, כי היא נתונה בין הקליפות, בסוד עפר המשכן¹³⁸³, אבל בחי' אחרונה שבה הנק' זנבא, היא לבדה נשארה באצילות, והיא השולטת עתה בזמן הגלות³⁵⁵⁹. ולכן או"ה שהם זנבא יש להם תגבורת בגלות הזו, לפי שהם נזונין מן הזנב השולטת עתה, אבל ישראל שהם רישא נזונין מן רישא, והנה רישא דא שכיבת לעפרא, לכן ישראל הם בגלות הזו נכנעים ושפלים תחת עכו"ם הנקרא זנבא. אמנם התיקון ב³⁵⁶⁰ שנתוסף בסמא"ל, ז"א דקליפה דאצילות, הוא שגם הוא נתפשט ונעשה פרצוף שלם ב"י"ס שלו³⁵⁶¹, מה שלא היה תחלה רק בו"ק לבד. אמנם בענין האורות שהם הרוחניות שבתוך ט³⁵⁶² ספירותיו¹³⁸⁴, לא נתוסף בו דבר ואין בו רק בחי' ו' אורות של רוחניות בלבד הראשונים שהיו לו קודם התיקון¹³⁸⁵, כי כבר נת"ל שאין בו דעת, לכן האורות הם ו' לבד, ואלו הו' אורות הם מאירין ב"י"ס. אמנם הנוקבא שלו יש לה י' אורות מאירין ב"י"ס ספירותיה³⁵⁶³, וז"ס הנזכר פ' פנחס (רלא ע"ב) כי לילית אתקריאת יותרת על הכבוד, דאתגברת על בעלה ואיהי שלטא על דכורא דילה¹³⁸⁶, והוא מש"ל כי היא יש לה יתרון עליו שיש לה י' אורות והוא אין לו רק ו' אורות שבו. אמנם הטעם שנתפשט הוא ל"י"ס אע"פ שאין בו רק ו' אורות, הוא בעבור לילית שהיא נוקבא שנתפשטת י"ס שבה ג"כ שנתנו לה י"ס³⁵⁶⁴ שבה כנודע¹³⁸⁷, כי אין לנוקבא

- מאיר העץ -

¹³⁸⁰ בכל קליפין דסטרא אחרא אתלבשת לקיימא בה ומלכותו בכל משלה ובכל מה דאתלבשת אתכלילת (נ"א אתקריאת) בשמיה הא הכא אדם דעשיה ויצירה ע"ש בגר"א*

¹³⁸¹ וז"ל, * בכה רבי אלעזר פתח ואמר קולה כנחש ילך וגו' השתא (כהאי גוונא) דישראל בגלותא איהי ודאי אזלא כנחש חויא כד איהו (ד"א בדינא) כפיף רישא לעפרא סליק זנבא שליט ומחי לכל אינון דאשתכחו קמיה אוף הכי השתא בגלותא כהאי גוונא רישא כפיף לעפרא זנבא שליט מאן עביד לזנבא דיסתליק לעילא ושליט ומחי רישא דאתכפיא לתתא ועם כל דא מאן מדבר ליה לזנבא ומאן נטיל ליה למטלנוי האי רישא אע"ג דאיהו כפיף לעפרא הוא מדבר למטלנוי בגין דא קולה כנחש ילך והשתא שאר עמין דאינון אחידן כזנבא סלקין לעילא ושליטין ומחיין ורישא כפיף לעפרא כד"א נפלה לא תוסיף קום וגו' ועם כל דא האי רישא מדבר לזנבא ונטיר (ס"א ונטיל) ליה כד"א שמוני נוטרה את הכרמים אלין עמין עככו"ם דאינון זנבא.

ע' פת"ש נוק' דז"א לג וז"ל ושליטת [האומות] (יצה"ר) בסוד הערלה החופה על עטרת הברית ששם הוא נקודה דילה רישא דילה, ועי"ז נתנה להם שליטה ורוצים לאחוז בקוצו של ד' ד' דאח"ד להשכיח שמו ית' מישראל ע"י פתוי חלקת לשון נכריה שגבר בעוה"ר בסוף אלף הששי בעטרת יסוד הנ"ל שהם סמוכים לערלה הנ"ל, אם לא ע"י התורה הנשאר לנו, כמ"ש (דברים לא כא) כי לא תשכח מפי זרעו וגו'.

¹³⁸² ע' פת"ש נקודות ד' שבעולם התהו יצא הנוק' בנקודה א' לבד שהיא הכתר שלה, וצ"ע אם עולם התהו שונה מכאן*

¹³⁸³ ע' בהגר"א בסד"צ לא ע"ב, וז"ש לתתא נחתו ואמר ירתו עפרא - שהן מדור הקליפות התחתונים בסוד העפר אשר יהיה בקרקע המשכן כידוע, ונחש עפר לחמו (ישעי' סה כה), וע' פת"ש יעקב ולא טז, שזה גילוי של הסט"א ככלב הקשור בשלשלת.
¹³⁸⁴ כלומר י' כלים.

¹³⁸⁵ ע' פת"ש שער הקלי' פרק יט וז"ל, המרגלים והמקטרגים שע"י העונות נתגבר כוחם לשלוט, אבל אין זה הכח רק בכלים שהוא הפעולות שלו מה שעושה בקטרוגו, אבל כבר נת' שהעונש המגיע לאדם ע"י החטא אינו בכוונת הרע הגמור ח"ו, שהרי בהיפוך הוא שהעונש טוב לאדם, והוא לרע לו לאדם בליעל,¹³⁸⁵ כי גחלים אתה חותה על ראשו, ולכן נק' (קהלת ד ג'¹³⁸⁵) מלך זקן וכסיל והוא שאין לו מוחין שא"י שהוא לרע לו, עכ"ל.

¹³⁸⁶ ע' לעיל □

¹³⁸⁷ ע' פת"ש נתיב הקלי' פרק יט וז"ל, סוד הפתוי והמחטיא האדם שהוא באמת רע הגמור גם במחשבה, עכ"ל.

מאיר העץ – ח"ה

דבר רק מצד הזכר, אמנם לענין הרוחניות שבה לוקחת אותן הט"ס שנסתלקו מנוקבא דקדושה דאצילות.

והנה {קי ע"ג} נתבאר ענין תוספת התיקון שנעשה בקלי' דאצילות, כי אע"פ שיש שם ה' פרצופים בקלי' דאצילות, אעפ"כ הג"ר דקליפות דאצילות והם א"א ואו"א דקלי' נשאר בלי תיקון רק כבתחלה¹³⁸⁸, אבל זו"ן דקלי' דאצילות בהם בלבד נעשה תיקון, עם היות שאינן שוין בתיקונם. כי הנוקבא נתקנה תיקון גמור אפי' בענין הרוחניות, משא"כ בז"א דקליפה כנ"ל. וז"ס עשו ואשתו¹³⁸⁹. ובזה תבין למה יצא עשו כולו כאדרת שער (בראשית נה כה), והענין כי הנה באצ"י הקדוש היה תיקון בכולו, ואז נתקנו בחי' השערות דא"א ברישא דיליה ונמשכו ממנו באחורי כתפוי, ההוא חיוורא, וההוא קוצי דשערי, הכולל ד' תקוני נימין ושערי¹³⁹⁰, ונמשכין עד רישא דז"א כנזכר בדרוש הציצית. נמצא או"א מכוסים תוך אותן השערות אשר הם לבנות כתלג חיוור, ועי"ז נשאר יעקב איש חלק¹³⁹¹ (בראשית כו יא), כי כבר נתקן כל האצילות וכל השערות הם למעלה באו"א, אבל יעקב נשאר בבחינת איש חלק שהוא ז"א דאצילות דקדושה. אבל בקלי' דאצילות שלא היה תיקון אלא בזו"ן שהם עשו ואשתו, לכן כל אלו השערות אשר היו כאן באו"א דקדושה, שם הם בעשו שהוא ז"א דקלי', וגם שהם סומקין כוורדא. וזה הטעם שיצא אדמוני וכולו כאדרת שער. ואלו הם בחי' אותן ד' מאות איש (בראשית לב ו), שהם כנגד השערות דקדושה שהם ד' תיקונים¹³⁹², והם ד' מאות איש כנזכר אצלינו¹³⁹³. והנה הקלי' דאצילות רצתה להדמות כקוף בפני אדם¹³⁹⁴ ולהתתקן כולו אף בא"א³⁵⁶⁶ (כדוגמת דאצילות ורצתה לעלות עד שם בא"א) דיליה, ולהמשיך משם בחי' שערות כמו שהם בקדושה. ואל זה הסוד רמוז בפ' (עובדיה א ד) אם תגביה כנשר כו', להמשיך אותן שערות מא"א שלך, משם אורידך נאם ה', כי אם ח"ו יעלה אותו התיקונים באצילות הטמא, גם בא"א ואו"א דיליה היה נחרב העולם¹³⁹⁵, וע"כ משם אורידך נאם ה'¹³⁹⁶.

- מאיר העץ -

¹³⁸⁸ ע' ריש פרק ב' שאין קלי' באצילות אלא רק ז"ל לבד

ע' פת"ש שער הקלי' פרק יט וז"ל ומה שנמצא מציאות א"א ואו"א גם בקלי' דאצ"י היינו בסוד הקטרוג בינה, שגם בהנהגת הזמ"ן¹³⁸⁸ של ו' אלפי שנין מאירים איזה תיקונים דא"א ואו"א דאצ"י בז"ל שהם המוחין שנותנים לו בכל עת שהוא לצורך תיקון הנהגת הזמן עצמו ובזה הם גורמים חושך ומיעוט גילוי הארתם בו"ק בהנהגת הזמן, אבל לא בבחי' עצמם של א"א ואו"א מה שיאירו לנבראים אח"כ בהנהגת נצחיות שלאחר אלף השביעי נגד אותם המאורות אין להם קטרוג, עכ"ל.

¹³⁸⁹ כלומר מחלת, וקשה שמהיכן מצאנו שאשתו יותר גדולה. ע' בהגר"א בסד"צ & רצה להזדווג עם ישמעאל ולהחריב את העולם, סוד הקדושה סוד יעקב, ולכן וישטום עשו את יעקב כו' וילך אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל, מה עשה הקב"ה סרס את הזכר והרג את הנקבה (ב"ב עד ע"ב) כנ"ל (יב ע"ב והן ז"ן),

ע' בהגר"א בת"ז נה ע"ג* שמחלת אשתו של עשו ולילית אשתו של ישמעאל, וצ"ע אם זה כלול בדברי האר"י

¹³⁹⁰ עי' כל זה באד"ר &

¹³⁹¹ ע' פת"ש שער הקלי' פתח יט וז"ל ואלו התיקונים של השערות הם הנותנים נצחיות לכל המדרגות והם נשארם כמוסים ונעלמים לעוה"ב, והוא סוד או"א שהם נכנסים תחת שערות דגלגלתא דא"א, אבל ז"ל הם נשארם חלקים בלא שערות שאין אלו התיקונים נמשכים בעת הנהגת הזמן של ו' אלפי שנין עד לע"ל, משא"כ בסט"א כל ממשלתם הוא רק באותם ו' אלפי שנין לכן הם בסוד השערות ז"ל שלהם¹³⁹¹ כולו כאדרת שער, עכ"ל.

¹³⁹² כלומר שיוצא אחורה ע' אד"ר קכח ע"ב*, וע' קכט ע"א לגבי ארבע מאות בתי דינים

¹³⁹³ שער מאמרי רז"ל ז ע"ב (לש"ו)

¹³⁹⁴ טבור ויסוד הם מצד הפנים והם שורש לג"ר דנקודות, ומצד האחור שהוא שורש ליניקת החיצונים לא יש אלא רק נקב א' לבד שהוא כנגד היסוד מאחוריו שהוא רק לחו"ב דקלי' אבל לכתר דקלי' אין לה שורש ממה לינק (ביאורים ח"א נא ע"ג)

איך אפשר לקלי' להעיז פניה היא יודעת בעצמה שכל מציאותה וקיומה רק מהקב"ה, וכן הקשה האר"י בשער מאמרי רשב"י פרק כי תצא דף רעז ע"ב וז"ל, בזמן שישראל חוטאין כי אז השכינה גולה בגלו' ומתלבש' בתוך הקליפו' כנודע ובראותם כי הם (דף מ"ג ע"א) נעשים גוף וכלי אל ניצוץ האלהות המתלבש בתוכם אז הם חושבים כי הם עצמם גוף האלהו' ח"ו וע"י כן עבדי גרמיהו אלוהות, עכ"ל (דע"ה ח"א עז ע"ד)

* ¹³⁹⁵

¹³⁹⁶ ע' ביאורים ח"ב קב ע"ד שמחלק בין נקודות לקלי' שבנקודות היו ב' נקבים המשפיעים לג"ר והם טבור ויסוד, אבל בקלי' יש רק נקב א' מאחור, והוא לאו"א דקלי', אבל לכתר אין שום מקור שפע, וצ"ע*

מאיר העץ – ח"ה

והנה נתבאר בקיצור כי באצילות דקדושה נגנו אור א"א¹³⁹⁷³⁵⁶⁷, וע"כ חזרה אור המלכות נוקבא דז"א בסוד נקודה א' של אור לבד שהיא בחינת המלכות שבה בלבד¹³⁹⁸, וט' ראשונים שלה נתלבשו בט"ס¹³⁹⁹ דנוקבא³⁵⁶⁸ דקלי' דאצילות, שלא היה לה קודם התיקון רק נקודה א' שהיא מלכות שבה, ועתה נגמרו י"ס ובי' אורות, אבל בז"א דקלי' דאצילות הוא ו"ק נתקן גם הוא לי"ס, אבל אין בו רק ו' אורות.

והנה בעולם הבריאה נתוסף פגם בקדושה דבריאה³⁵⁶⁹ בא"א ואבא ותיקון בקלי' א"א ואבא³⁵⁷⁰, כי גם אבא דקדושה דבריאה היה בו חשך¹⁴⁰⁰ ואינו מאיר רק אור אמא לבד³⁵⁷¹. וז"ס שאמרו בתקונים (כד ע"ב) אמא עילאה מקננא בג' ספיראן בכורסייא³⁵⁷², כי בא"א ואבא הושת חשך סתרה³⁵⁷³. וכנגד זה נתוסף תקון בקלי' דבריאה גם באו"א שלהם³⁵⁷⁴, ונמשך להם אור מן או"א דקדושה כמ"ש בע"ה³⁵⁷⁵.

ובעולם היצירה חשך אור אמא דקדושה ג"כ, ולא נשאר שם רק אור ז"א לבד³⁵⁷⁶, וז"ס ו"ס¹⁴⁰¹ מקננן במטטרון (שס), וג"ר אשר ביצירה כביכול מכוסים בחשך ואינן מאירין³⁵⁷⁷. וכנגד זה נתוסף בקלי' דיצירה תיקון ג'³⁵⁷⁸ גם בא"א אשר שם³⁵⁷⁹, ונמשך לו אור מא"א דיצירה דקדושה.

ובעולם עשיה חשך גם אור ז"א אשר שם, לא³⁵⁸⁰ נשאר רק אור דנוקבא דז"א דעשיה³⁵⁸¹, וז"ס מלכות מקננא באופן (שס), וכנגד זה נתוסף בקלי' דעשיה תיקון בבחי' עתיק אשר שם³⁵⁸².

והרי נתבאר היטב³⁵⁸³ אמלאה החרבה (יחזקאל כו ב) בכללות כל הד' עולמות, איך כפי סדר המעטת הדרגת³⁵⁸⁴ אור בקדושה נתוסף מילוי האור בקליפה.

והנה נת"ל כי ענין העלם וגניזת אור א"א דאצילות הקדוש זה גרם חסרון ומיעוט בנוקבא דז"א. והנה בבריאה אשר ג"כ נגנו אור אבא אשר שם, לכן גרם ג"כ מיעוט יותר גדול בז"א אשר שם, כי גם הוא נתמעט משיעורו³⁵⁸⁵. וביצירה נתמעט גם קומת אמא עילאה דיצירה³⁵⁸⁶. ובעשיה נתמעט גם קומת אבא דקדושה³⁵⁸⁷, עד {קי ע"ד} שאין שם בעשיה רק א"א אשר שם כשיעורו לבד.

ופעם אחרת שמעתי באופן אחר ענין זה והוא זה. דע כי בעולם האצילות¹⁴⁰² הז"ת של א"א הם מתלבשים בכל האצילות¹⁴⁰³, וג"ר שבו¹⁴⁰⁴ נשארים מגולים ובתוכם הם מתלבשים ז"ת דעתיק. ושם באציי¹⁴⁰⁵ יכולה החכמה שהוא אבא דאצילות להתלבש בכל חלקיו בכל האצילות, וזה סוד (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית.

¹⁴⁰⁶ אבל בבריאה אין אור החכמה שהוא אבא דאצילות מגיע ונכנס שם כלל, רק אור בינה לבד דאצילות³⁵⁸⁸ היא מגעת ונכנסת בבריאה¹⁴⁰⁷, ואם³⁵⁸⁹ כן אין בבריאה בחי' פרצוף שלם

- מאיר העץ -

1397 ע' סד"צ עד דלא הוה מתקלא, כלומר כאן שורש כל התקונים, וממילא הקלקולים

1398 צ"ע למה בעולם היתה יצא הכתר דנוק', וכאן יצא המלכות דנוק'*

1399 ע'*

1400

1401 דעד"א ע"ש בת"ז.

1402 ע' דע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סימן ה' (לש"ו), ע"ש שמכאן עד סוף הפרק לא נוגע בכלל לקלי'

והכל בדרך אגב אלא הוא שייך לשער השמות פרק א' ושער הצלם פרק א'.

1403 כלומר אר"א וזו"ן דאצילות

1404 דא"א

1405 ע' שער האצילות פרק א' וז"ל אור א"ס בכח התלבשותו בחכמה דא"ק זה האציל תחתיו עולם האצילות, וז"ס (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית, וחכמה הנ"ל נתלבה במלכות דא"ק, וזה המלכות ירדה ונתלבה בסוד ז"ס שלה תוך י"ס דעולם האצילות, והיה זה כדי לקשר א"ק בעולם האצילות, ועד"ז בכל עולם ועולם כמ"ש בע"ה, וראש זו המלכות שהם ג"ר שבה נשארו במקומם, וז"ת שהם גופא דילה של ז' ימי בראשית הם נתלבשו בי"ס דאצילות, וזה הבחי' נקרא עתיק יומין, שהם ז' ימים העתיק, מן מלכות דא"ק, והז"ת נחלקים לי"ס כי ראשונה כלולה מג' על דרך היכל ק"ק שכולל ג', וזה העתיק נעשה נשמה לא"א, שהוא כתר דאצילות, וגם הוא מתפשט בט"ס אחרות דאציי, ואור א"ס תוך (א"ק דא"ק) תוך העתיק, עכ"ל.

1406 ע' שער קלי' נוגה פרק א' ד"ה ואח"ז הם

וע' שער ג' פרק ג' שמכאן ראויים שכל הביע לבוש וכל האצילות הם חיצוניות א"ק כלומר בי"ע נחשבת כעולם א' בידח לאצילות, ולא כג' עולמות

מאיר העץ – ח"ה

רק מאמא דבריאה ולמטה. אבל א"א ואבא דבריאה אין בהם פרצוף שלם מ"ס, רק כל א' מהם אינו רק בבחי' ו"ק לבד, ואז ג"ר מן אותן הו"ק שבא"א הם נשארין מגולין ובתוכם מתלבשת אותה נקודה דמלכות דאצי' שנאמר בה (חולין ט ע"ב) לכי ומעטי את עצמך, והיתה שם בבחי' נשמה אליו. וג"ת שבו"ק שלו מתלבשים באבא שהוא ו"ק, והם נעשים נשמה אליו. אמנם אמא אשר שם נעשית פרצוף שלם ב"ס, וז"ס (ת"ז כד ע"ב) אמא עלאה מקננא בכורסייא, כי פרצוף אמא אשר בכורסייא שהיא הבריאה היא פרצוף שלם. וזהו ג"כ הטעם שבריאה נקרא ע"ש הבינה, והוא לסבה הנ"ל, כי אור בינה דאצי' מגיע עד הבריאה. והנה גם ז"א דבריאה יש לו פרצוף גמור ב"ס¹⁴⁰⁸ ויש לו מקיף א', ונוקבא דז"א דבריאה יש לה פרצוף גמור ב"ס ויש לה ב' מקיפים¹⁴⁰⁹.

וביצירה גם אור הבינה דאצילות אינו מגיע שם רק אור ז"א של האצילות שהוא ו"ק דאצילות הם המאירין ביצירה וזה סוד ו"ס¹⁴¹⁰ מקננן במטטרו"ן. לכן היה שינוי אחר ביצירה, כי א"א ואבא דיצירה אין בהם רק בחי' תלת כליל בתלת¹⁴¹¹, ואז הבחי' הראשונה של הג' דא"א נשאר מגולה והב' תחתונים מתלבשין באבא. אמנם אמא וזו"ן אשר שם כולם יש להם ו"ק לכל א' וא', רק שאמא אין לה אור מקיף, וז"א יש לו מקיף א', ונוקבא ב' מקיפים. ובעשיה אבא שבה³⁵⁹⁰ יש בו נקודה א' לבד, וכל השאר אפילו אריך אנפין שבה יש לו³⁵⁹¹ ג' גו ג', כי פחות מזה א"א להיות. וטעם הדבר להיות³⁵⁹² א"א שהוא יותר עליון מן אבא ועכ"ז יש לו ג' גו ג', הטעם הוא לפי שהוא קו האמצעי משא"כ באבא, ולכך אי אפשר לא"א להיות פחות מג' גו ג', והבן זה.

שער מח פרק ד מ"ק³⁵⁹³

ענין תרין צפריין כבר נתבאר, וכאן מצאתי דיוקים אחרים, כי כמו שיש בקדושה ב' נקבות לאה ורחל כנגד ז"א, בין באצילות בין בב"ע, כן הוא בקלי' במה שכנגד ב"ע³⁵⁹⁴. גם כבר בארנו כי ב' אנשים מרגלים הם מוחין דז"א דקליפה דאצילות, וכנגדן היו ב' אנשים מרגלים ששלח יהושע, כי יהושע סיהרא קדישא מלכות דאצילות¹⁴¹². והיא נקרא בהמה שכן שם ב"ן דהה"ן גימטריא בהמ"ה¹⁴¹³. ויש לה דדים למטה בסוד דדי בהמה¹⁴¹⁴, ומשם יונקים ביום ב' אנשים מרגלים כלב ופנחס הוא אליהו, כי גם כלב גימטריא אליהו, ואליהו גימטריא ב"ן להיותן יונקים מדדי בהמה³⁵⁹⁵. ולהיותן יונקין ביום שאין אחיזת דינין³⁵⁹⁶, לכן יונקים בחשאי, וזהו (יהושע ב א) חרש לאמר, בחשאי. ובזמן שלמה המלך עליו השלום נמתקו כל הדינין, ולכן אפילו שתי נשים זונות היתה להם אז עליה, ואז עלו למעלה באצילות. וזהו אז תבאנה שתי נשים זונות (מלכים א' ג טז), ואמרו בזוהר (אחרי מות ט ע"ב) אז ולא מקדמת דנא, כי אז נמתקו הדינין, דסיהרא קדישא קיימא באשלמותא, ואין פחד מהחיצונים. וכשחטא ח"ו גובר, ואז אלו השתי נשים שולטות בעולם, וז"ס (ישעיה ג יב) ונשים משלו בו¹⁴¹⁵.

{ קיא ע"א }

שער מט פרק א³⁵⁹⁷

השער התשיעי שער קליפת נוגה ובו ט' פרקים

¹⁴⁰⁷ ע' שער האצילות פרק א' וז"ל הבינה דאצי' נתלבשה אור ז"ת שלה במל' דאצי' וירדה דרך המסך ונתלבשה ב"ס דבריאה, וע' הערה שלנו שם.

¹⁴⁰⁸ אם כן איך כתב הרב שרק הנוק' לבד שבהם היא אשר מתגלה ומתמעט בהם אלא כוונת הרב רק על הנוק' דאצילות כי כל הי' ספירות אשר בכל פרצוף ופרצוף מבי"ע הם רק מהנוק' דאצילות (דע"ה ח"ב קיח ע"ב)

מש"כ שיש להם רק ו"ק כלומר שהג"ר שבהם מכוסים ונעלמים שם (ע' שער סדר אבי"ע פ"ג) (דע"ה ח"ב קיט ע"ד)

¹⁴⁰⁹ דוגמת עקודים ע' שם שער העקודים פרק ג, שכל בחי' נשלם ביציאתם ממקורו, ומאחר שהנוק' יצא קודם נשלם ביותר*

¹⁴¹⁰ דעד"א ע' ת"ז כד ע"ב

¹⁴¹¹ כלומר אפילו פחות מ"ק שהיה בבריאה*, כלומר נה"י שלו ע' דע"ה ח"ב קטו ע"ד

¹⁴¹² ע' זהר ח"ג רפג ע"ב.

¹⁴¹³ יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה.

¹⁴¹⁴ ע' שער המלכים פרק ד'.

¹⁴¹⁵ ע' זהר משפטים קכה ע"א.

מאיר העץ – ח"ה

מהדורא רביעית למה"ר חיים וויטאל זלה"ה. הנה נתבאר איך כל העולמות בכללן הם פרצוף אדם א' בעצמות וכלים ומלבושים. ואמנם כל עולם בפ"ע דרך פרט יש לו כל אלו הבחי' שהם עצמות וכלים ומלבושים, וכעד"ז כל פרט ופרט מהם מתחלק על דרך הנ"ל. וזכור זה ולא תצטרך³⁵⁹⁸ להזכירו בכל פעם ופעם, וזה רמוז בפ' תולדות (קלד ע"ב¹⁴¹⁶).

והנה נבאר עתה מעולם האצילות ממנו ולמטה, כי הנה באצילות יש בו נרנח"י ואיברים של גוף הנקרא כלים, ויען היחידה וחיה הם מקיפים לכן לא היו גם הכלים רק ג' בחי' שהם נגד נר"ן הפנימים, וכבר ידעת¹⁴¹⁷ כי המוח כלי לנשמה, והלב לרוח, והכבד לנפש. והנשמה מתפשט בכל הגוף מן המוח עד הרגלים, וזהו נקרא גדלות ז"א שהם מוחין¹⁴¹⁸, ואח"כ רוח מתפשט בלב ומשם ולמטה בכל הגוף, וזה הכלי האמצעי הנקרא יניקה, כי הלב בו"ק הוא עומד שהוא יניקה, ומלביש על הנשמה ועל המוח¹⁴¹⁹ ומכסהו, ע"כ אין הנשמה נכרת אלא במוח כי בגוף נעלמה. ואח"כ הנפש מתפשט תוך הכבד, ומשם ולמטה מלבשת על הרוח והלב¹⁴²⁰, ולכן אין הרוח ניכר אלא בלב.

וזהו על סדר שרשיהן שידעת איך כל האצילות כך הוא, שבינה שהיא נשמה חציה מגולה וחציה נעלמת בז"א שהוא רוח¹⁴²¹, וכן ז"א חציו מגולה וחציו מכוסה בנוקבא שהיא הנפש³⁵⁹⁹¹⁴²². נמצא כי התפשטות כלי המוח בכל הגוף הם סוד הגידין בלתי חלולים מבפנים, וסוד³⁶⁰⁰ מוח העצמות. ועליהן הם הוורידין הנקרא עורקים הדופקים בלי דם אלא בתוכם רוח הלב, ואלו מלבישין את הגידין הנ"ל הנמשכים מהמוח ואת מוח העצמות. ואח"כ העורקים מלאים דם הנמשכים מהכבד, אלו מלבישין את העורקים בלתי דם כנודע מחכמי הניתוח, כי העורקים הדופקים הם תחת העורקים של הדם.

הרי נתבאר איך הם ג' כלים זה תוך זה, והם בחי' עיבור יניקה ומוחין, והם כלים לנר"ן. כי היחידה וחיה אין כנגדן כלים יען אינם פנימים. ועליהם¹⁴²³ סובבת הבשר וחופפת עליהם, ונקרא בשרא סומקא¹⁴²⁴ והוא סוד החשמ"ל המקיף לכל הכלים, וזהו (יחזקאל א ד) כעין החשמ"ל מתוך האש, אשא סומקא, והוא סוד³⁶⁰¹ בשרא סומקא. ואח"כ העור והוא עץ הדעת

- מאיר העץ -

¹⁴¹⁶ ז"ל: תא חזי כל מאן דאשתדל באורייתא איהו קיים עלמא וקיים כל עובדא ועובדא על תקוניה כדקא יאות ולית לך כל שייפא ושייפא דקיימא ביה בבר נש דלא הוי לקבליה בריה בעלמא דהא כמה דבר נש איהו מתפלג שייפין וכלהו קיימין דרגין על דרגין מתתקנין אלין על אלין וכלהו חד גופא הכי נמי עלמא כל אינון בריין כלהו שייפין וקיימין אלין על אלין וכד מתתקנין כלהו הא (חד) גופא ממש וכלא כגוונא דאורייתא דהא אורייתא כלא שייפין ופרקין וקיימין אלין על אלין וכד מתתקנין כלהו אתעבידו חד גופא כיון דאסתכל דוד בעובדא דא פתח ואמר (תהלים קד כד) מה רבו מעשיך יהו"ה כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך באורייתא אינון כל רזין עלאין חתימין דלא יכלין לאתדבקה באורייתא כל אינון מלין עלאין דאתגליין ולא אתגליין באורייתא אינון כל מלין דלעילא ולתתא כל מלין דעלמא דין וכל מלין דעלמא דאתי באורייתא אינון ולית. תרגום:

¹⁴¹⁷ שער עגו"י פרק ג'.

¹⁴¹⁸ ע' יהל אור ח"א יא ע"ד ז"ל, ג"ר אין מושגים כלל וכלל בכל עולם ועולם, והתחלת העולם אינו אלא מזו"נ, והן נקראים עולם, וכו' וכן באדם נשמה חיה יחידה שכללם הנשמה היא ג"ר של הרוח של האדם, אבל הנשמה עצמה שהיא ג"ר עצמן אינון באים באדם כלל, והן אלקות, וז"ס איש האלקים, והן בחטאי האדם מסתלקין בסוד מוחין וכו', ג"ר של הרוח עולין למעלה ואין פגם נוגע בהן רק סילוקן מאדם, בסוד שיחת לו לא וכו', עכ"ל.

¹⁴¹⁹ כלומר הארת המוח למטה אל תוך הגוף, וע' יהל אור בהערה הקדומת, וע' ד"ה הבא עורקין וגידין.

¹⁴²⁰ כלומר הארת הלב למטה אל תוך הגוף.

¹⁴²¹ ע' בהגר"א בסד"צ טו ע"ד, וז"ל אבא יתיב ברישא אימא באמצעייתא ומתכסיין מכאן ומכאן ווי למאן דגלי ערייתהון - ר"ל שאימא מתפשטת למטה רביעא על בנין, והיא מלבשת לאבא מטיבורו ולמטה, והיא מתלבשת בז"א שהוא הדעת מטיבורה ולמטה, כמ"ש בא"ז (דף רצ ע"ב) תבונה אקרי בשעתא דינקא לתרין בנין, בן ובת דאינון ו"ה, וההוא שעתא אקרי תבונה דכלא כליל באלין אתוון, בן ובת אינון ו"ה, וכלא חד כללא, והיינו תבונה, ובדף רצא ע"א תבונה כלא כללא דבנין בן ובת ו"ה, ולא אשתכח אב ואם אלא באימא, דאימא ודאי רביעא ולא אתגלייא, אשתכח דכללא דתרין בנין אקרי תבונה.

¹⁴²² ע' ספר הגלגולים פרק יט (לש"ו)

¹⁴²³ כלומר על ג' כלי נר"ן.

¹⁴²⁴ לא מצאתי כזה לשון בדברי חז"ל.

מאיר העץ – ח"ה

טוב שבאצילות. והנה בשר הוא שם אלקים הסובבת¹⁴²⁵ ונקרא (אד"ר קכח ע"ב) כורסייא דשביבין. והוא כי אלקים במילוי יודיין בגימטריא ש', וברבוע גימטריא ר', וב' כוללים גימטריא בש"ר. והעור נתבאר אצלינו כי הוא ר"ע ואות ו' טוב שבתוכו כנזכר בתקונים (ס"ט דק"ן דף קטו ע"א¹⁴²⁶), כי הוא עץ הדעת טו"ר. אמנם באצ"י הרע נפרד לחוץ כמ"ש בע"ה.

ואח"כ¹⁴²⁷ הם העולמות ב"ע והם לבושים אל האצילות כנודע. והוא באופן זה, כי ברדת המל' להיותה ראש לשועלים מתלבשים הגופים העליונים למטה, כי כלי הפנימי של המוח לנשמה יורד בבריאה ונעשה שם נשמה, אף שהיא בחי' כלי מ"מ נעשה שם נשמה לעולם שתחתיו. אבל בעולם עצמו לא נעשה לעולם מבחי' כלי נשמה³⁶⁰², כי החיה והיחידה אינם מתלבשין לעולם כנ"ל. וכלי האמצעי, הלב כלי לרוח, יורד ביצירה ונעשה שם נשמה, ואז היצירה מכסה ומלביש לבריאה קצתה דוגמת הלב המכסה את המוח באצילות כנ"ל, ודוגמת ז"א לבינה. וכלי החיצון של כבד של נפש דאצילות הוא עצמו נעשה נשמה לעשיה. האמנם ודאי כי הנשמה שביצירה היא נשמה בערך היצירה עצמה, אך כפי האמת אינו רק רוח בערך הכללות ג' עולמות ב"ע, וכן נשמת העשיה אינו רק נפש בערך הכללות, כי הרי באצילות היו ג' כלים לנר"ן.

וצריך שתדע כי פנימיות וחיצוניות הכלים אע"פ שכל א' יש לו ג' בחינות ע"מ, עם כל זה כל ג' בחי' של החיצוניות נקרא גופא, {קיא ע"ב} כל הפנימיות נקרא מוחים בערכו כנזכר בתקונים (דף קכא קמא ע"ב). לכן ברוב הפעמים אנו קורין אל פנימים בשם מוחין, ונודע כי המוחין אינו נשמה רק גוף פנימי, נמצא כי המוחין של החיצוניות נעשה בית קבול אל המוחין הפנימיות³⁶⁰³, ונקרא בשם איריין דילהון, דוגמת המוחין דקטנות שנעשו קרומין אל המוחין דגדלות. וזה שכתוב בתקונים (דף קכא קמא ע"ב) שמא דס"ג איהו מוחא מלגאו ג' יודיין דוגמת³⁶⁰⁴ ג' מוחין, ושמא דמ"ה איהו מלבר ג' אלפיין ג' איריין דמתלבשין בהון ג' מוחין.

שער מט פרק ב³⁶⁰⁵

מרכבת יחזקאל

ונבאר עתה מרכבת יחזקאל שהיא ביצירה¹⁴²⁸ וממנו תקיש אל השאר. דע כי הנה נתבאר שבכל העולמות יש בהם או"פ ואו"מ, והכלים של כל העולמות מפסיקין הם באמצע בין אורות מקיפים ובין אוה"פ. והנה האו"פ וכליהם הם היותר עליונים בפנים, והיותר תחתונים בחוץ, כי הרי עתיק³⁶⁰⁶ הפנימי וכלי שלו בפנים מן הכל ועליו או"פ וכלי דא"א, וכן כיוצא עד העשיה שאו"פ שלה וכלי שלה הם מלבישים כל העולמות כולם. ואורות המקיפין הם להיפך, כי

- מאיר העץ -

¹⁴²⁵ כתוב בשער החשמ"ל פ"א שהעור הוא כולו מן השמות אלקים והוא מבחי' המלכים שלא נתבררו וקלי' נוגה ונקרא חשמ"ל אלב כאן כתוב שהוא הבשר ברא סומקא והוא סוד החשמל המקיף לכולם והעור הוא קלי' נוגה הוא עץ הדעת טוב באצילות ובפרק ב' כתוב שהבשר הוא החשמל כי הוא המלבוש החופף על הג' כלים הנקראים גוף והבשר אינו מכללסועל הבשר טוב הנוגה קלי' הרביעית, אם כן באצילות נעשה הבשר עם הקלי' נוגה לחד והם שניהם אותיות חשמ"ל והו אכולו טוב אבל בבי"ע נפרד שם העור מהבושר ושם הוה אותה העור שהוא קלי' נוגה טו"ר והוא סובב על החשמל שהוא הבשר והיא מפסקת בין החמש לו בין הקלי' הגמורים שהוא העור העב הנחלק לג', אך הענין הוא כי כל הכורסייא דשביבין הוא מהאורות הראשונים דעולם הנקודות שהם כולם דינים וגבורות והם כל המלכיות דעגו"י שהם סוד הבשר והעור כי המלכי יושר הם השתמשו בעולם הנקודות לבחי' ז"א שהוא סוד בשר ואחר התיקון כאשר נתגדל כל הפרצוף היו מתחברים אז כל המלכיות ונעשים שניהם לבחי' עור של כל הפרצוף בגדלותו, ומש"כ בשער החשמ"ל שהוא עור דבחי' גדלות שנעשה אז גם בחי' הבשר דעולם הנקודות רק לבחי' עור והוא החשמל והוא הקלי' נוגה אשר באצילות רק טוב וקדוש לעולם ומש"כ כאן שהכורסייא דשביבין הוא הבשר ועליו הוא העור דקלי' נוגה ושניהם יחד הם החשמל אך עיקר עצמו תהחשמל הוא הבשר כוונתו על בחי' העיבור ויניקה (כלומר בזמן עולם הנקודות*) כי אז עומד הז"א רק על פי שורש מציאותו אשר בעולם הנקודות והוה הבשר שבו מבחי' המלכי יושר והעור שבו מבחי' מלכי עיגולים (דע"ה ח"א ס ע"ד), וע' בשער פרקי הצלם פ"ב כי כתוב שהבשר הוא בוסד שם מ"ה הי הבשר הוא הגבורות הנמתקים באור הדעת עלאה (דע"ה ח"ב נ ע"ב)

ישנם בחי' החשמל גם בכל אדם בפרט (דע"ה ח"א סב ע"ד)

¹⁴²⁶ קטו ע"א (לש"ו)

¹⁴²⁷ ע' סוף פרק ג' בשער הקלי'

¹⁴²⁸ ע' ת"ז ה ע"א.

מאיר העץ – ח"ה

התחנתונים יותר פנימים כי מקיף דעשיה ע"ג כלים דעשיה ועליו מקיף דיצירה וכו'. ונמצא א"כ כי כלים דעשיה נקודה אמצעית של כל העשיה וכל³⁶⁰⁷ העולמות כולם באמצע האורות הפנימים והמקיפים, והארץ הזו שלנו היא נקודה אמצעי של העשיה וכל העולמות.

ואחר שידענו זה נחזור לעניינינו, כי הנה הקלי' דעשיה הם יותר אמצעי של כל העשיה וכל העולמות בכללם זולת הארץ הזאת, אמנם בערך האו"פ לבד נמצאו הקלי' מלבישים להם ומקיפין להם וחיזוניות מכולם.

ונתחיל מאצילות³⁶⁰⁸. הנה תחלה הם¹⁴²⁹ הקלי' והם (יחזקאל א ד) רוח סערה כו', ואלו נקרא עור, כי עור הוא הקליפה, ולכן הוא נקרא קלי'. והנה הם ג' קלי' ענן ורוח סערה ואש¹⁴³⁰ נגד ג' ערלות, מילה ופריעה ואטופי דמא¹⁴³¹. ובתוכם הבשר עטרת הגיד, והוא החשמל, וע"ז החשמל סובב הנוגה הקלי' רביעית¹⁴³², קול דממה דקה בחשאי, וז"ס ח"ש מחשמ"ל. ובתוכו מ"ל¹⁴³³ שהוא עצמות של החשמ"ל, והוא הבשר. וזה החשמ"ל הוא חיות אש ממללות³⁶⁰⁹, מילוי דאלקים דיודיין גימטריא ש' דבשר. והוא עץ הדעת טוב דאצילות¹⁴³⁴³⁶¹⁰ כנזכר בתקונים (דף 1435 דף לד ע"ב), לכן הוא שם יאהדונה¹⁴³⁶, כי זהו שם החשמל כנזכר בהרבה מקומות¹⁴³⁶. אך בבי"ע³⁶¹¹ עץ הדעת טו"ר, ולא החשמ"ל עצמו אלא קלי' נגה הסובבת עליו ומפסקת בין החשמל ובין הקלי', וקליפה זו טו"ר בבי"ע, אבל באצילות עצמו טוב בלא רע. לכן תמצא החשמ"ל גימטריא מלבוש, והוא הבשר החופף על הג' כלים הנקרא גוף, כי הבשר אינו מכללם.

- מאיר העץ -

1429 ע' הערה 1425. החשמ"ל היא סביב זו"ן דאצילות כדי שקלי' נוגה לא ינק מהם (דע"ה ח"א סא ע"ד)

ע' זהר ח"ב פא ע"ב, וע' ביותר הקדמת ת"ז ד ע"ב.

1430 ע' זהר הרקיע נו ע"ב ושם סה ע"ב והוא כאן ע"ד ובענין הג' ערלות ע' תיקון לז וסוף תיקון כד ונ"ח והקד"ת יב ע"ב (לש"ו)

ע' אד"ר קל ע"ב שיש אש ענן וגחלי אש, וע' ב"ע שהיא קרובה אל קליפת אש מתלקחת וידוע כי כל הדינים דלעילא הם שם וכל המלכים דמיתו הכל הם בקלי' זו ושם הוא סוד הבריור ומשם נטלין כל הסט"א שוטרי הדין כח לפעול בעולם וכבר נתבאר שג' קלי' ענן ואש מתלקחת ורוח סערה הם בסוד תלת שלהובין דנפקין מחוטמא והם נשרשים שם שמשם לוקחים כח לפעול דין ותחלה באים כל הדינים אל קלי' נוגה ומשם נפקא לקליפות האחרות ולזה אמר דכד שארי גבורה דא אז מתלהטין כו' ויוצאים

ע' לקמן הערה 1494

ע' פת"ש שער הקלי' פרק כ' וז"ל הם כלל ג' דרגין חמור שור וכלב (ע' יהל אור ח"ג ח ע"ג וז"ל שור וחמור הן ב' מדות הכוללות הכל תאוני וכעסני שהן עשו וישמעאל, וע' אור תורה אות נז שבכל הוא תולדת הזיווג בין שור וחמור) שהם נגד ג' קוין דקדושה ג' חיות אריה שור נשר דרגא דג' אבות חג"ת, עכ"ל.

1431 ע' ת"ז פו ע"ב, וע' לקמן הערה 1578.

ע' יהל או רח"ג ח ע"ג שג' קלי' שור חמור וכלב והם מקבילים לעשו ישמעאל בחו"ג וע' פת"ש שער הקלי' פרק כב שכל שייך לערב מסט' דיעקב והרביעית הם ישראל שלמדו ממעשיהם, והע"ר מקבילים לדם שצריכים להוציא הדם הרע שבערלה שהדם נבלע בגוף

1432 הוא טו"ר ונקרא קלי' נוגה וסוד הנוגה או ממוצע בין אור לחושך (פת"ש שער הקלי' פרק כ'), עוד שם וז"ל, והרביעית הוא נוגה שפי' שבעצם אין לו אור רק שמקבל אור החוזר והוא מתהפך מחושך לאור ומאור לחושך, ונקרא נג"ה שהוא בהיפוכא דהג"ן כמ"ש (בראשית ג כד) וישכן מקדם לגן עדן את להט החרב המתהפכת, שג"ן הוא נוקבא דקדושה, מלכות שמים בגלוי בהשגת כבודו יתברך, וכאשר נתגרש משם הושם לנגדו קלי' נוגה הזוהר שתיטול ממנו חכמתו העליונה בהשגת כבודו ונשאר בסוד חכמה חיזונית שיש בו טוב ורע, עכ"ל.

1433 ע' זהר ח"ג רכ"ג ע"ב וז"ל, למנצח תמן מ"ל עם נצח ודא מ"ל מן חשמ"ל מן ח"ש הוד ונצח, עכ"ל, וע' ע"ח אבי"ע פרק יג וז"ל, הנה החשמ"ל הזה מלביש ומקיף לזו"ן מכל צדדיהם אפילו מתחת רגליהם, ומה שהוא מצדם נקרא מלבושים ומה שהוא מתחת רגליהם נקרא מנעלים והבן זה היטב, וכבר נתבאר כי מלבוש גימטריא חשמ"ל גם נעל נקרא לסיבה זו, כי כבר ידעת כי ג' אה"ה יש בבינה א' של מלוי יוד"ן בג"ר שבה ושל מלוי אלפין בג' אמצעית שבה ושל מלוי ההי"ן בג' אחרונים שבה נמצא כי אה"ה דההי"ן בנצח הוד (יסוד) דבינ' אשר לבושם הוא חשמ"ל כנזכר והנה ממנו נעשה בחי' נעל תחת רגליהן של זו"ן כנ"ל, והנה שם אה"ה במילוי ההי"ן גיטריא נע"ל, עכ"ל.

1434 ע' דע"ה ח"ב נב ע"א סי' ג' באריכות

1435 תיקון ל"ז (לש"ו), תיקון מ' (לש"ו), מצאתי בדף לד ע"א והוא תיקון יח ולא מצאתי בתיקון לז

1436 ע' לקמן קטו אולי קטז ע"א (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

וקלי' זו דנוגה הוא עור המפסיק בין הג' קלי' ובין החשמל, כי הוא עור זך ודק מאד שאינו ניכר, והוא ע"ג הבשר שהעורות הגסים הם ג' קלי' אחרים, וזה נקרא באצילות עץ הדעת טוב ובבי"ע עץ הדעת טו"ר³⁶¹². וצריך שתדע כי לא יש שום בחי' בעולם שאינה כלולה מעצמות וכלים כנ"ל, נמצא כי עם היות שזה הנוגה הוא קלי' העור, לא מפני זה אינו כלול מגוף ונשמה כו'.

והנה זה הנוגה הוא בתיה בת פרעה, כי³⁶¹³ פרעה שלח את הערב רב דאתי מקלי' נגה הנקרא לילי"ת, קשת עורף, לבושא דחיה אשת אדם. ויש לילית יותר חיצונה והיא אשת סמא"ל. גם בזה הנוגה יש סמאל וילית אחרים פנימית, שע"ז אחז"ל (פרד"א יד) שהיה מלאך מגורש¹⁴³⁷ מן השמים ונקרא להט החרב המתהפכת¹⁴³⁸, לזמנין מלאך לזמנין שד. ונקרא לילי"ת לפי שהנוקבא שולטת בלילה (והשדים שולטין בלילה)³⁶¹⁴, נקרא לילית כנזכר בתקונים (דף קכד קל"ה ע"א). והנה בתקונים (דף מד¹⁴³⁹ נד ע"א) אמרו סמא"ל דנפיק מקדושתיה, כי הג' קליפות אחרים יש שם סמא"ל וילית אחרים אמיתים רעים וחטאים בכל קלי' מהם. וזה נרמז בזוהר פ' בראשית (דף כט ע"א), אית ס"ם ואית ס"ם ולא כלהו שוין, ובוזה יתורצו לך כמה מאמרים בענין ס"ם {קיא ע"ג} וילית. נמצא כי ס"מ וילית שפיתו לאדם וחיה הם הג' קלי' החצונים ששם יש ג"כ ס"מ וילית אחרים, אך הפיתוי היה ע"י קלי' נוגה¹⁴⁴⁰ זה כלולה מן ס"ם וילית אחרים. וזה הנוגה נתערבה באדם וחיה ואז נעשה אדם טו"ר¹⁴⁴¹, ועיין פרשה ויחי (דף רכא ע"ב) ובפרשת ויקהל (דף רג ע"א) ע"ש. וז"ש (זהר תרומה רג ע"ב) ובהאי נוגה¹⁴⁴² מפתי סטרא אחרא לאתתא לנטלא נהורא כו', כי הנה אדם וחיה הוא המוח שבתוך הקליפה, והקליפות נפרדין ממנו, ואז נתדבקו. כי נגה נדבקה במוח סוד קליפה דקה על האגוז¹⁴⁴³ הנדבקה לגמרי אחר היותה יבישה, במוח האגוז, אך בהיותה לחה יכולים להפרידה בנקל¹⁴⁴⁴ בסוד (ויקרא יט לב) מפני שיבה תקום

- מאיר העץ -

¹⁴³⁷ ע' פדר"א פ' ז' יד כב כז (לש"ו)

¹⁴³⁸ חרב הוא התורה ולהט של החרב הוא נגה שנראה לבני אדם קצת אור והוא מתהפכת לב' צדדים טור ורע (פת"ש שער הקלי' פרק כ)

¹⁴³⁹ תיקון כא נד ע"א וע' בפדר"א פ"ד ופכ"ז (לש"ו)

¹⁴⁴⁰ יש חשמ"ל יותר עליון, ויש קלי' נוגה יותר תחתון, ובוזה הם אינם א', שהחשמ"ל העליון הוא עור דנה"י דבינה דאציל' שמלביש עור דז"א ומלכ' נוק', שהוא החשמ"ל וקלי' נוגה דז"ו ע"ג, ועור דבינה היא ההגנה שהקלי' לא ינקו מז"ו דאצילות (דע"ה ח"א סא ע"ג). וע' דע"ה ח"ב יט ע"ד יש ד' קלי' והם רוח סערה ענן ואש מתלקחת ונוגה, וכל א' וא' הם בבחי' וקמה שלימה ונקרא אדם בליעל ובהם יש ס"מ וילי' שהם ז"ו, והם כלולים כל א' מד' בחי', והם אשר פיתו לאדם וחיה.

¹⁴⁴¹ ע' נפש החיים שער א פרק ו ז"ל, עתה שהיצר המפתה את האדם הוא בתוך האדם עצמו ומתדמה להאדם שהוא עצמו, הוא¹⁴⁴¹ הרוצה ונמשך לעשות העון, ולא שאחר חוץ ממנו מפתהו

¹⁴⁴² ע' דרושי אבי"ע פ"ד ולקמן שער זה פ"ד (לש"ו)

¹⁴⁴³ ע' זהר ח"א יט ע"ב וז"ל, שלמה מלכא כד נחית לעמקא דאגוזא דכתיב (שיר ו יא) אל גנת אגוז ירדתי, נטל קליפה דאגוזא ואסתכל בכל אינון קליפין, וידע (נ"א ואסתכל, דכל אינון לא נבראו אלא מעינוגא) דכל אינון ענוגין דהנהו רוחין קליפין דאגוזא, לאו איהו אלא לאתדבקה בבני נשא, (נ"א ולאסטאה) ולאסתאב לון, דכתיב (קהלת ב ח) ותענוגות בני האדם שדה ושדות. וע' זהר ח"א מד ע"ב וז"ל, מאי אל גנת אגוז, בגיניה דגנת אגוז ירדתי דאיהו היכלא דרחימו לאתדבקה דכורא בנוקבא

וע' זהר ח"ב טו ע"ב וז"ל, אמר ליה רבי עקיבא, מהו דכתיב (שיר ו יא) אל גנת אגוז ירדתי, אמר ליה, תא חזי ההוא גנתא נפקא מעדן, ודא היא שכינתא, אגוז דא היא רתיכא עלאה קדישא, דאינון ארבע רישין דנהרין דמתפרשן מן גנתא, כהאי אגוזא דאינון ארבע רישין קדישין לגו, ומאי דאמר ירדתי, כמה דתנן ירד פלוני למרכבה. אמר ליה רבי עקיבא, אי הכי הוה ליה למימר לאגוז ירדתי, מהו אל גנת אגוז ירדתי, אמר ליה, משום דהיא שבחא דאגוזא, מה אגוזא טמירא וסתימא מכל סטרוי, כך רתיכא דנפקא מגנתא סתימא מכל סטרוי, מה אינון ארבע קרישין די באגוזא מתחברן בהאי גיסא, ומתפרשן מהאי גיסא, כך רתיכא מתחברן באחדותא בחדוותא בשלימותא (בשלימו), ומתפרש כל חד בעברוי על מה דאתמני, הדא הוא דכתיב (בראשית ב יג) הוא הסובב את כל ארץ החוילה, הוא ההולך קדמת אשור, וכן כולם.

ע' ת"ז יב ע"ב וז"ל, קליפה דערלה דכסי על י' אית לה תלת קליפי כגלדי בצלים דא על דא ואינון קליפין דאגוזא דאתמר עלייהו והארץ היתה תהו דא קו ירוק קליפה קדמאה דאגוזא ובהו אבנים מפולמות דא קליפה תנינא דאגוזא קשה כאבן וחשך קליפה תליתאה ובהו [יא ע"ב] אוקמוהו רבנן אין דורשין בעריות בשלשה שלש שנים יהיה לכם ערלים ולקבל מוחא איהו ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי קדש הלולים לה'¹⁴⁴⁴ ע' זהר ח"ב קמ ע"ב.

מאיר העץ – ח"ה

אותיות יבשה³⁶¹⁵ כנזכר פרשה פנחס (דף רכז ע"ב), וג' קליפות אחרים נדבקים במוח¹⁴⁴⁵, והרי נעשה המוח והקליפות אגוז א', עץ הדעת טו"ר³⁶¹⁶, והבן היטב חטא אדם הראשון על מתכונתו. והנה בתיה הנ"ל הלבישה את נשמת משה בצאתו מן התיבה, הארון עליון הוא היכל לבנת הספיר, וזהו (שמות ב ו) ותפתח ותראהו את הילד. והנה התיבה הוא החשמ"ל³⁶¹⁷ העליון הנקרא בשר, וכשנגעה בו בתיה שהיא נוגה, עץ הדעת טוב ורע, פרח ממנו¹⁴⁴⁶ גוף אחרא דחשמ"ל, שהוא התיבה שעשתה לו אמו, חמר בפנים רמ"ח איברים מבפנים, רמ"ח אברי של המלבוש ההוא, והוא שם הוי"ה, וזפת שחורה מבחוץ, הוא שם אדני"י. כי הרי החשמ"ל יאהדונה"י כנז' בתקונים (ל' 1447 קט"ד ע"א) בסוד אידהנוי"ה זפת מבחוץ, שמתחיל¹⁴⁴⁸ שם אדני"י על שם הוי"ה, וזה הוי"ה³⁶¹⁸ היה במשה. ואז כשנחלבש ג"כ בנוגה בתיה בת פרעה, אז פרח ממנו גוף הראשון דחשמ"ל. ובסנה חזר ותיקן החשמ"ל³⁶¹⁹ דבתיה לגמרי, והכל נעשה טוב. וזה סוד הצרעת, ואח"כ שבה כבשרו (שמות ד ז), ר"ל בבחי' גוף הראשון דחשמ"ל הנקרא בשר כנ"ל. כי העור חזר בשר, כי מן שד נתהפך למלאך. וזה סוד המטה שנעשה נחש וחזר להיות מטה¹⁴⁴⁹, ואז נתלבש בגוף הראשון דחשמ"ל כנזכר בתקונים (דף מב נד ע"א). וזה סוד (שמות ג

- מאיר העץ -

1445 ע' בהגר"א בת"ז עט ע"ד שהקלי' הקשה היא פשט, והמוח בפנים היא הסוד, וע' תז"ח ז ע"ד שזה משנה (ע"ש לגבי קשה וחלש)
1446 כאן ראייה שנמצא ענין החשמל גם בפרטי פרטות וישנם בחי' החשמל גם בכל אדם בפרט (דע"ה ח"א סב ע"ד)

1447 רק מצאתי בדף קט"ד ע"א תיקונא תנינא, וע' שער מאמרי רשב"י ז"ל, בלילה נופלת תרדמה על האדם ז"א והצלע שהיא נוקביה נתקנת שלא על ידו ואדרבה היא נותנת לו ואז גובר שם אדנות ונעשה ייחודם כך אידהנוי"ה, עכ"ל. וע' שעה"כ דרוש חזרת הש"ץ ה', שזה הכוונה של עניית אמו, שהוא בדרך עליה.

ע' תיקון יח דף לה ע"א שקורא לשם יאהדונה"י מוחא דאגוזא
1448 איפה זה*

ע' ת"ז נד ז"ל, ועוד מטהרת את הטמא כד נולד משה אתמר ביה לגבי בת פרעה ותרא אותו כי טוב הוא דחמאת עמיה שכינתיה ומיד דנגעה איהי ביה אתדכיא ואתסיאת מצרעתא דילה ומשה אתדבקת ביה צרעת כמה דאת אמר והנה ידו מצורעת כשלג דבההיא זמנא דנגעה ביה בת פרעה פרכת שכינתא מניה ובגין דא כד בעא לאתקרבא לגבה בסנה אמרה ליה אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך עד דיתפשט מההוא גופא דנגעת ביה בת פרעה תמן אחזי ליה דגופא דבר נש בהאי עלמא איהו צרעת ממשכא דחוייא

ע' פת"ש שער הקלי' פרק כא ז"ל, וזה סוד ענין משה רע"ה אשר הושלך ליאור (שמות ב ה) ותרד בת פרעה כו', והיא בתיה בת פרעה, (שם פסוק ב') ותרא אותו כי טוב הוא כו', וכו', כי הנה משה רבינו ע"ה הוא לויתן תנינא דאורייתא [ע' זהר ח"ג רעט ע"א ובהגר"א בסד"צ יא ע"ד] והוא אור הגנוז ששרשו מחיורא דגלגלתא שורש כל התיקונים לכל הקלקולים שנעשה ע"י הסט"א שעלי' נאמר (משלי ד יח) וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום, שכל התורה והמצות הם הכל תיקונים אל הרע ולהפך החשך לאור, מרירו למתיקן, והרע לטוב, כי שורש הכל הם אורא ובוצינא דע"ק שהם שורש חו"ג של כל העולמות [ע' בהגר"א בסד"צ ו ע"א], וכו' מצרים, שהוא בהיפוכא, התנין הגדול הרובץ בתוך יאוריו, וכו', ופרעה הוא הכולל גולגלתא דסט"א אשר אמר לי יאורי וכו', והכחיש במציאות ה' והשגחתו, ומשה רע"ה הי' כלל תיקון כל העולמות והוא מ"ש (שמות א כב) היאורה תשליכוהו, שהוא סוד אור הנ"ל, ובת פרעה היא קלי' נגה שהיא מסוד לילית דפתי לחוה, והיא הדבוקה לבשר עט' הברית וכו' ומשה הוא בשר הפנימי וכו', ולכן רצה לתקן את הנגה ע"י ע"ר שקיבל, ולכן נק' (ויק"ר פ"א ג) בתיה בת פרעה בתו של הקב"ה שהיא היתה יצירה ראשונה מסוד נוקבא דקדושה שע"י חטא הנחש נעשה לילית שנתגדלה במקום מלכות דקדושה ולכן כתיב (שמות ב ב) ותרא אותו כי טוב הוא, ואמרו (מגילה י"ד ע"א) שנתמלא כל הבית אורה, שהוא היה בסוד אור העיקרי בדרגה דטוב והוא המקום שכל האורות נפתחים ונכללים בו, והיינו שהאור נשאר גנוז בצדיק ומאיר מבתר כותלא, והוא בשר החופה על העטרה, והוא מדריגת משה שכל אור התורה נתגלה ע"י.

ומשה תיקן הנגה והפכה לאור והוא סוד שנתגיירה בתיה והוא סוד מדרגת משה, אור הגנוז במים כמ"ש (שמות ב י) כי מן המים משיתהו, שהוא לויתן דימא רבא דחכמתא [ע' בהגר"א בסד"צ י"ג ע"א שזה המו"ס] והוא בעט' היסוד יוצא מים ושתה העם, ונגד הנקב השמאלי [ע' בכורות מד ע"ב] עומד הנוגה להמשיך לסוד מיין בישינ [ע' בהגר"א בסד"צ כ"ו ע"ב] שמשם התנינים סוד פרעה וחרטומי מצרים, והוא סוד האותות שעשה במטה הנהפך לנחש, ומנחש למטה שהוא נוגה, עכ"ל.
1449 ע' רע"מ ח"ג רנ"ה ע"א.

מאיר העץ – ח"ה

ה) של נעליך¹⁴⁵⁰, רצה לומר הרע שבנעל ואז נעשה כולו טוב. אך לא הסיר הכל טו"ר, כי לא הסיר כל לבוש זה, אך הטוב שבו נזדכך כולו, ונתחבר עם החשמ"ל הפנימי, וחזר הכל בחי³⁶²⁰ חשמ"ל, ואינו נקרא נגה.

³⁶²¹אמנם נודע כי כל עבירה הנעשית למטה גורמת כנגדו למעלה וצריך להבין מה גורם למעלה¹⁴⁵¹. והענין בקיצור, כי כאשר ז"א מתאוה לנוקבא כמ"ש (ירמיה כה ל) שאג ישאג על נוה¹⁴⁵², ולא מצאה למעלה בעולם אצילות כי הלכה בגלות למטה בבריאה, אז אותו נשמה יוצאת מתאות הזכר בלי ציור נקבה¹⁴⁵³, ותיכף אז¹⁴⁵⁴ מזדמנת שפחה בישא, בסוד (משלי ל כג) ושפחה כי תירש גברתה¹⁴⁵⁵, לוקחת אותה הנשמה, והבן היטב ותראה חומר העבירה מה גורם למעלה.

שער מט פרק ג³⁶²²

- מאיר העץ -

¹⁴⁵⁰ ע' דע"ה ח"ב פח ע"ג, ע' ת"ז קז ע"ב תיקון נח, כלומר בעת מראה הסנה שנגתה אליו השכינה הקדושה בלבת אש מתוך הסנה ואז ירא מהביט אל האלהים.
¹⁴⁵¹ כאשר ז"א בבחי' קטנות כלומר ללא מוחין אין בו שפעת החסדים כדי שלא ינקו החיצונים מאורות החסדים ח"ו, ולכן רק מאיר אימא בז"א מאחוריים דאה"ה שבה (דע"ה ח"ב קכא ע"ב)
¹⁴⁵² ע' זהר ח"ג יז ע"א וז"ל, ורזא דמלתא, בכל אתר דלא אשתכח דכר ונוקבא ברכאן לא שראן עלוי, ועל דא קודשא בריך הוא געי ובכי, כמה דאת אמר (ירמיה כה ל) שאג ישאג על נוה, ומאי אומר, אוי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי וכו', עכ"ל.
¹⁴⁵³ שז"ל, וע' ביאורים ח"ב קא ע"ד שרואים את זה בי' טפ"ק שיצאו צפר"ג דא"ק ביציאת הנקודות.

¹⁴⁵⁴ ע' כ"ז בזהר אחרי מות עד ע"ב וע"ה ע"א (לש"ו), וז"ל, וכד האי בר כמה דאמינא (ס"א דאצטריק) לא אתדבר לרעותיה דמלכא. כדן היא ערייתא דכלא. ערייתא דכל סטרין. דהא מלכא פריש ממטרוניתא ומטרוניתא אתרחקת מהיכליה ובג"כ ערייתא היא דכלא. וכי לא ערייתא היא מלכא בלא מטרוניתא ומטרוניתא בלא מלכא. וע"ד כתיב ערות אביך וערות אמך לא תגלה אמך היא. אמך היא ודאי. ושריא עמך. בגיני כך לא תגלה ערותה. ר"ש אקיש ידוי ובכה. ואמר ווי אי אימא וגלינא רזא. ווי אי לא אימא דייבדון חברייה מלה. אהה יי' אלקים כלה אתה עושה את שארית ישראל. מאי אהה ומאי כלה אתה עושה. אלא רזא דמלה בזמנא דה' תתאה אתתרכת מהיכלא דמלכא ה' אחרא עלאה בגינה מנעת ברכתא. וכדן כתיב אהה כלה אתה עושה. בגין דכד איהי (נ"א האי ה') אתמנעת מברכאן ה' אחרא מנעת לון מכלא. מאי טעמא בגין דברכאן לא משתכחי אלא באתר דשריין דכר ונוקבא. ועל דא כתיב יי' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאג ישאג על נוהו. על נוהו ממש. דא מטרוניתא ודא הוא ודאי. ומאי אומר אוי שהחרבתי את ביתי וכו' ביתי זווגא דמטרוניתא ודא הוא ודאי ערות אביך וערות אמך לא תגלה דהא מכל סטרין ערייתא הוא וכדן לבשו שמים קדרות ושק הושם כסותם. דהא אתר אחסנת ברכאן דמבועין דנחלין דהוו נגידין ושקיין כדקא חזו אתמנעו. תנינן כד אתפרש מלכא ממטרוניתא וברכאן לא משתכחן. כדן אקרי וי' מ"ט וי' דתניא רישא דיסוד י' דהא יסוד וי' זעירא הוא וקב"ה וי' רברבא עלאה וע"ד כתיב ווי' תרין וויין כחדא ורישא דהאי יסוד י' הוא. וכד אתרחקא מטרוניתא ממלכא וברכאן אתמנעו ממלכא זווגא לא אשתכח ברישא דיסוד נטיל וי' עלאה להאי רישא דיסוד דהוא י' ונגיד ליה לגביה כדן הוא וי' לכלא לעלאין ותתאין. וע"ד תנינן מיומא דאתחרבי ירושלם ברכאן לא אשתכחו בעלמא ולית לך יום דלא אשתכח ביה לווטין דהא ברכאן אתמנעו בכל יום. אמר ליה או הכי אר"י או הר"י (נ"א או וה') מהו. אמר ליה כד מלה תליא בתשובה ולא תייבין כדן ה' עלאה נטיל לון. ואנגיד לוא"ו וי' לגבה [עה ע"א] בגין דלא תייבין כדן אקרי הוי. הוי כד אסתליק מלכא לעילא לעילא. וצווחין בני נשא ולא אשגח בהו וההוא עלאה אהיה טמירא סליק לו' וי' לגביה בגין דלא אתקביל צלותיה כדן אקרי אוי דהא א סליק לגביה דו' וי' (ס"א דהוא אלף סליק גביה לה' לו' לי') וכדן תשובה לא אשתכח. וע"ד אסתלק מאלין אתוון ה' דהא בתשובה לא תלייא. ודאי כד אסגיאו חובי עלמא טפי ותשובה הוה תלייא בקדמיתא ולא בעו כדן אסתלק ה' וא' סליק לו' יו"ד לגביה ואקרי אוי. וכד חריב בי מקדשא ותשובה אסתלקת (ולאו מעלייא) כדן צווחו ואמרו אוי לנו כי פנה היום. מאי כי פנה היום. דא הוא יומא עלאה דאקרי תשובה דאסתלק ואתעבר ולא שכיח ההוא יומא דאשתמודע לפשטא ימינא לקבלא חייבין והא אתפני מכלא ולא אשתכח ועל דא אמרו אוי ולא הוי.

¹⁴⁵⁵ ע' ת"ז ב ע"ב וגר"א שם

¹⁴⁵⁶ לילית שהיא השפחה ע' גר"א בת"ז הנ"ל.

מאיר העץ – ח"ה

ודע כי עץ הדעת טו"ר בכללותו הוא המוח עם הקליפת אגוז כולם¹⁴⁵⁷, אך עיקרו אינו אלא קלי' נוגה לבדה כי היא טו"ר, וזה סוד בתקונים (תיקון סו¹⁴⁵⁸ דף קיב ע"א). וזה הנוגה נקרא ג"כ (בראשית ג כד) להט החרב המתהפכת כנזכר בתקונים (ס"ה¹⁴⁵⁹³⁶²³ קיד ע"א). וכבר ידעת כי הקלי' זו כולל כל הי"ס. ויש קלי' נוגה נגד בינה¹⁴⁶⁰, ושם הוא טוב ולא רע, שהטוב הוא גובר ומהפכו מדינא לרחמי לצדיקים, בעולם הבא היא בינה. ונוגה שכנגד מלכות הוא רובו רע ותמן מתהפכת מרחמי לדינא, וזה נרמז פ' וארא (דף ז"ך ע"ב בתוספתא) ע"ש¹⁴⁶¹. והנה תראה כי זהו הצלם דנבוכדנצר כנזכר בתקונים (דף סו¹⁴⁶² קיב ע"ב) כי הרי זה הנוגה דמות הצלם ביי"ס¹⁴⁶³. כי מה שנקרא צלם הוא לפי שכבר ידעת כי הוא גוף ומלבוש אל הנשמה, בסוד צלם מוחין דקדושה והבן זה. כי הנוגה היה ראשו זהב טוב וכן החזה כסף טוב, אבל מהחזה ולמטה שהוא מקום המלכות שבחזה¹⁴⁶⁴, נוקבא דדכורא דנוגה, שם הוא טו"ר בסוד נחושת כנזכר (פ' תרומה קלט

- מאיר העץ -

¹⁴⁵⁷ על אף שרק מוזכר בפרק הקודם רק קלי' א' אמנם ע' זהר ח"ג כט ע"ב וז"ל, תלתא מיתות אלין הוו כמרה סומקא ירוקא אוכמא, דאינון בכבד במרה בטחול, ואינון כתלת קליפין דאגוזא, עכ"ל כלומר ג' בחי' של יצר הרע מרומזים בקליפת האגוז, וע' ח"ג רנט ע"ב לגבי מוחא דאגוזא. וע' בהגר"א בתז"ח ז ע"ד וז"ל ג' קליפין לאגוז תהו קו ירוק והוא קליפה ירוקה דאגוז שאינה על האגוז אלא בעוד האגוז קטן וזה מקנא בעשייה שלומדין תינוקות של בית רבן קליפה השני בהו אבנים מפולמות הוא קליפה השנייה שעל האגוז כמו אבן והיא תמיד על האגוז משנה ביצירה שבה עוסקין כל ימיהם. לשברה בקושיות ואינן יכולין כמ"ש תיקו קשיא תיובתא והיא מונח עד שיבוא אליהו עם ר"מ ואינן משיגין ממנה בקושיותיהן אלא טפין טפין וזהו אבנים מפולמות ר"ל לחות

וע' ח"ב רלג ע"ב וז"ל, הא אוקמוה, אבל מה אגוז אית ליה קליפה דסחרא וחפיא על מוחא, ומוחא לגו, אוף הכי בכל מלה דקודשא, קדושה לגו, וסטרא אחרא לבר, ורזא דא (חבקוק א ד) רשע מכתיר את הצדיק, ועל דא אקרי אגוז, והא אוקמוה.

¹⁴⁵⁸ ז"ל, בראשית ברא שית דא אדם דכליל שית ואינון תרין שפחות מסטרא דאילנא דטוב ורע עצם ובשר איש ואשה דאתמר בה כי מאיש לקחה זאת הא ארבע אדם זכר ונקבה הה"ד זכר ונקבה בראם וגו' הא שית ובגין דא ויאמר ה' אלקי"ם הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע וגו' ואוקמוה קדמאין כאחד ממלאכי השרת, עכ"ל, כלומר הוא שורש לכל מה שיצא אחר כך. ואפשר כוונתו למש"כ לקמן הערה 1462 לגבי צלם דנבוכדנצר.

¹⁴⁵⁹ תיקון סח דף קיד ע"א וז"ל, בראשית ברא אלקי"ם מאי אלקי"ם להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים מטה האלקי"ם ודאי ודא מטטרין"ן והא אוקימנא ליה דאתהפך מדינא לרחמי וביה אשתניו (נ"א אשתכחו) כל דיוקנין דלא דמו דא לדא כד אתהפך מימינא לשמאלא אחזי פרצופא דשור וכד אתהפך משמאלא לימינא אחזי פרצופא דאריה וכד אתהפך מתרווייהו למערב אחזיר אנפוי ואתהפך לנשר (נ"א לאדם) וכד אתהפך מתרווייהו למזרח דאיהו באמצעיתא אתהפך לאדם (נ"א לנשר) מלמטה לנשר לית דיוקנא בעלמא דלא אשתמודע ביה, עכ"ל.

¹⁴⁶⁰ על אף שיש לו י"ס לעצמו כנראה שהם עומדים כנגד כל קומת אצילות, ע' הערה 1462. ¹⁴⁶¹ ע' זהר ח"ב כז ע"ב וז"ל, (נ"א כל דינין דדא) מתלבנין משכינתא עלאה, ואיהי שכינתא הוה"י, (בראשית ג כד) להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, ואוקמוה רבנן, דמתהפכא זמנין רחמי זמנין דינא, פעמים אנשים פעמים נשים, זמנין דינא כגוונא דא הוה"י זמנין רחמי כגוונא דא יהוה"ה. דהא איהו מסטרא דאילנא דחיי כל דינין מתהפכין לרחמי, ומסטרא דעץ הדעת טוב ורע כל רחמי מתהפכין לדינא, למידן בהו לאינון דעברי על פתגמי אורייתא. ועץ דא בעלמא דאתי דאיהו בינה, כל שמהן דדינא מתהפכין בה (לדינא) רחמי, ובגין דא אוקמוה רבנן, לא כהעולם הזה העולם הבא. ובגין דא בינה איהי להט החרב המתהפכת, דמתהפכת מדינא לרחמי לצדיקים, למיהב לון אגרא בעלמא דאתי, מלכות להט החרב המתהפכת מרחמי לדינא, למידן בה לרשיעיא וכנראה שזה תלוי ברמת עבודת האדם שאם זה בבניה אז הרע נהפך לטוב, ואם הוא נשאר

במלכות אז הטוב שבו נהפך לרע

¹⁴⁶² דף קיב ע"ב וז"ל, אמר רבי אלעזר במה הוה נחתין אלין חיילין אמר ליה ברי מה את חשיב דהוון נחתין ודאי הא רזא דאילנא דעץ הדעת טוב ורע דלא עתיד קודשא בריך הוא לגליא ליה מפורסם לעלמא אלא ביני חבריא עד דייתי דרא דמלכא משיחא אמר ליה כיון דאיהו אתגליא ביני חבריא מאי ניהו אמר ליה בני ממראה מתניו ולמעלה הוה טוב ממראה מתניו ולמטה הוה רע נבוכדנצר הוה ידע ביה והכי עביד צלמא דיליה וביה אשתמודע אילנא דטוב ורע הה"ד (דניאל ב') רישיה די דהב טב חדוהי ודרעוהי די כסף עד הכא הוה מסטרא דטוב ובגין דא אמר די דהב טב ממראה מתניו ולמטה רע הה"ד מעוהי וירכתיה די נחש מסטרא דנחש הקדמוני ומהאי אילנא נחתין נשמתין דערב רב דאינון דערבוביא דטוב ורע

¹⁴⁶³ כלומר קלי' נוגה היא דמות של הצלם אלקים שיש בשניהם י' ספירות

¹⁴⁶⁴ ע' אד"ר קמא ע"ב ושאר לאחורוי מחדוי.

מאיר העץ – ח"ה

ע"א¹⁴⁶⁵). וזה שאמר שם כי כשהמלכות רוצה לזון החצונים, שהוא סוד (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, היא מפרנסת ע"י קלי' נוגה, וז"ש דאצטבע' בהאי גוון למיזן לון. ואז בהזדווג דוכרא דנוגה עם נוקבא יוצאין {קיא ע"ד} משם¹⁴⁶⁶ נפשות גרים, בסוד (בראשית יב ה) ואת הנפש אשר עשו בחרן¹⁴⁶⁷ והבן זה. וזהו (שמות כה ה) ועורות תחשים¹⁴⁶⁸, כי תחש דנחשת הוא ח"ש, קול דממה דקה¹⁴⁶⁹ נוגה, ות' מלכות שבה, וזה נרמז פ' תרומה (קלט ע"א) ופקודי (רס ע"א¹⁴⁷⁰). וע"ש היטב, כי נ' דנחשת הוא המוח, מל'¹⁴⁷¹ שנפלה תוך הקלי', נ' כפופה, נ' דאשרי, וח"ש היא קלי' נוגה זכר, ות' היא נוקבא, ואלו הספירות נקראים הרי נחשת¹⁴⁷². ושרשם זו"ן דקלי' נוגה³⁶²⁴ בהיכל לבנת הספיר¹⁴⁷³ שהוא יסוד כנודע, ומשם יונקת החשמ"ל, כי מ"ל הוא לבנת הספיר יסוד. כי חשמ"ל הוא גוף ההיכל עצמו, ובתוך ההיכל יש נפש שהיא החיה, ויש הרוח שהוא סוד הרוח, ויש שם יאהדונה"י שהוא כלי הפנימי דיסוד ז"א

- מאיר העץ -

ע"א וז"ל, ועורות תחשים, סטרא חדא אית דרבי גו סטרא אחרא, בחורבא ולא בישובא אשתכח, ודא איהו סטר דכיו ואקרי תחש. בספרא דשלמה מלכא, אית גו האי מזבח הנחשת דקאמרן רזין עלאין, דהא מזבח אדמה כתיב, (שמות כ כא) מזבח אדמה תעשה לי וגו', ודא איהו רזא כדקא יאות, נחשת, כד שלטין טורין אחרנין, ואיהי צריכא למיזן לון, אצטבע בהאי גוון למיזן לון, ואינון אקרון הרי נחשת, ואינון הרי נחשת אתממשך מנייהו רוחא חדא מגו האי מזבח. וכד האי מזבח אסתלק בסליקו אחרא, כדן אסתלק את נ' דאיהו מזבח קדישא, ואשתאר רוחא דאלין טורי נחשת, וכד ההוא רוחא אסתליק בקיומיה אקרי תחש, דהא אסתלק מניה את נ', והאי אתפרש לכמה רוחין אחרנין, ואקרון אוף הכי, ועל דא אקרי ההוא עמא (חד) תחש, כמה דאת אמר (בראשית כב כד) ואת תחש ואת מעכה, אינון הוו ידעי בהא חיה דמשכנא דאקרי על שמהון.¹⁴⁶⁶ לכן אז בתיה נתגירה*, וע' פת"ש שער הקלי' פרק כא שלכן עקיבא בן יוסף שהוא כלל תורה שבעל פה הוא בן גרים, ולכן הוא דרש על כתרי אותיות על תלי תלים של הלכות שהחשמ"ל שייך לאותיות וזה הר"ע עלמין שונה ממשוה שהוא הו' דכל הולך על גחון על הענין של באריכות.¹⁴⁶⁷ ע' זהר ח"א עט ע"א בסתרי תורה, וז"ל, עובדין טבין דעביד בר נש בהאי עלמא באתערותא דנשמתא, ואת הנפש אשר עשו בחרן, ההוא נפש דהות בקדמיתא בדבקותא בחברותא דהיא ערלה בהדי גופא, ואתקין לה לבתר, עכ"ל, וע"ש בזהר עצמו שזה נפשות של גרים.¹⁴⁶⁸ ע' זהר תרומה הנ"ל

ע' זהר חלק ב דף פא ע"ב וז"ל, דכתיב וקול שפר חזק מאד, ועל כל שאר קלין לא אתמר חזק מאד, (נ"א אמר רבי שמעון) בהאי קול השופר תליא כלא, ודא הוא דאקרי קול גדול, דכתיב קול גדול ולא יסף, ואקרי (מ"א יט יב) קול דממה דקה, נהירו דבוציני, דהוא זך ודקיך וזכיך ונהיר לכלא. דממה, מהו דממה, אמר רבי שמעון דבעי בר נש למשתוקא מניה ולמחסס פומיה, כמה דאת אמר (תהלים לט ב) אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני אשמרה לפי מחסום, דממה איהי שתוקא דלא אשתמע לבר, וירא העם וינעו ויעמדו מרחק, דחמו מה דחמו, וינעו, כמה דאת אמר (ישעיה ו ה) וינועו אמות הספים מקול הקורא. תאנא, מה כתיב ביה ביחזקאל, כד חמא גבורן נימוסי קודשא בריך הוא, דכתיב (יחזקאל א ג) וארא והנה רוח סערה באה וגו', רוח סערה אמאי, אמר רבי יוסי, לתברא ארבע מלכוון. אמר רבי יהודה, תנינא רוחא רבא דאתער בנימוסי גבורה דלעילא, באה מן הצפון, מצפון לא כתיב, אלא מן הצפון, ההוא דאשתמודע לעילא, ההוא דטמיר וגניז לעילא. ענן גדול, ואש מתלקחת, דהוה אחיד ביה, (ס"א ולא אחיד בסטרוי וכו') ולא הוה אחיד בסטרוי לאתערא דינא, דתנינן תלת זמנין ביומא, ינקא ההוא דינא קשיא בקרדיטי גליפין מסטרא דגבורה, דהא הוא דכתיב ואש מתלקחת, בגין לאתערא בעלמא, ומה מבסס ליה, ההוא דכתיב ביה ונגה לו סביב, דההוא זיהרא דאסחר ליה מכל סטרוי מבסס ליה ומתקין ליה, בגין דלא להוי דינא קשיא וייכלון בני נשא למסבליה. ומתוכה כעין החשמל (שם ד), ומתוכה, ומגוה, כעין החשמל, מאי חשמל, אמר רבי יהודה חיות אשא ממללא. תאנא אמר רבי יוסי, חשמל, מה דהוה לבא לאשא, דכתיב מתוך האש כעין החשמל, ולא החשמל, מתוך האש, מגו אשא, דאיהי לגו באשא, כעין החשמל, דאיהו בתר ארבע דרגין, דכתיב רוח סערה ענן גדול ואש מ¹⁴⁷⁰ וז"ל, באינון רתיכין דקיימי ונטלי בשמא דא, ואינון אקרון הרי נחשת. בגין דאית הרים ואית הרים, אית הרים עלאין והרים תתאין, ואינון בתלת סטרין קיימי, ונפקי מגו זהב וכסף ונחשת. נחשת לתתא, בגין דאינון רתיכין דנפקי מגו אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד די בגו היכלא קדמאה, דאינון ארבע רתיכין דנפקין מגו אינון תריין רוחין ימינא ושמאלא, מגו לבנת הספיר כדקאמרן, אלין תריין רוחין דקאמרין התם, אינון אקרון תרי טורין, ואינון הרי נחשת. מאינון תרי רוחין דאקרון הרי נחשת, נפקי אינון ארבע רתיכין דמשתמשי בההוא שמא דאל"ף דל"ת, עכ"ל. וקשה מה שרצה הרב מכאן

¹⁴⁷¹ מלכות דאצילות

¹⁴⁷² הנאמר בזכריה ו א (לש"ו), ע' זהר פקודי הנ"ל.

¹⁴⁷³ ע' זהר פקודי הנ"ל.

מאיר העץ – ח"ה

דאצילות כמו שידעת, והוא נעשה נשמה ביסוד דז"א דבריא, והוא משפיע בהיכל לבנת הספיר שהוא יסוד דנוקבא, תוך שם שד"י נשמת יסוד דבריא דנוקבא, ומשם נשפע לרוח ונפש שבהיכל זה מב' שמות הנ"ל הכלולין יחד יאהדונה"י כנודע, כי הוי"ה רוח ואדנ"י נפש. ולהיות שם זה בחי' נשמה, לזה אמר בפ' פקודי (דף רס ע"א) כי שם זה סליק באוירא, כי כבר ידעת כי הוא אלהות והרוח אינו רק נברא, לכן סליק באוירא. ואולי אוירא זה הוא רוח, וזה סליק עליה. גם אפשר כי אוירא הוא בינה, בסוד מה שאמר בס"י (פ"א מ"י) שניה רוח מרוח, ובסוד שארז"ל (ברכות יח ע"ב) שתי רוחות מספרות זה עם זה, ושם (חגיגה י ע"א) הנדרים פורחים באויר¹⁴⁷⁴, ונשמה אשר ממנה נקרא סליק באוירא¹⁴⁷⁵. וכאשר רוח של היכל הזה נכלל לשנים זכר ונקבה שביסוד עצמו, ומשפיע לחוץ, משם יונק נוגה זכר ונקבה. ואז הנקבות³⁶²⁵ נקרא³⁶²⁶ אדנ"י³⁶²⁷ נחשת, ושני רוחות הזכרים³⁶²⁸ נקרא³⁶²⁹ הרי נחשת. וכל האדנים וכל היתדות למשכן סביב³⁶³⁰ נחשת הם. קליפת נגה בהיותה נמתקת, שהיא הנ' דנחשת כנ"ל עם חש"ת, הרי נחשת, וזה נרמז בפ' פקודי (דף רכט ע"א). וידעת כי נחשת בת"ת, ועץ הדעת שהיא נוקבא דנגה בפרטות יוצאה מן החזה דת"ת דנגה הנקרא נחשת, כי כסף וזהב ב' דרועין, ות"ת נקרא נחשת. וזהו שאמר בפרשה תרומה (קמז קמח ע"ב) ויעש משה נחש נחשת, כי לפעמים ממית בסוד הרע, ולפעמים מחיה בסוד הטוב. והיא קוף בפני אדם, והבן זה. וז"ס ההיא נחשא דכריך על ההוא תיבותא (תרומה דף קעג ע"א). וז"ס קין והבל שנעשו חד גופא באדרא (קמג ע"ב), כי גופא קדישא הם הכלים, והחשמ"ל מקיף עליהם, וזה נוגה החופף עליהם. ומהבל³⁶³¹ טו"ר זכר יוצאין השדים התלויין באוירא, שמטיבין לבני אדם כנזכר בפ' פקודי (דף רסח ע"א), כי הרע אשר שם הוא טוב ומתוק, כי הם זכרים³⁶³², הרי עץ הדעת טוב. ורע הוא הנוקבא דנוגה שהיא ממראה מתניו ולמטה, ושם הוא קין, גבורה, נוקבא. ואותן השדים אשר שם הם³⁶³³ מצד הרע, הם רעים ומזיקין. ומצד נוקבא דנגה עזא ועזאל, מלאכים מצד הטוב ושדים מצד רע, והם יונקים מב' עקביים דלאה הנקבה כנודע, וזהו (בראשית ו ד) הנפילים אשר היו בארץ, הארץ הנוקבא דנוגה. ואלו נקרא עזים³⁶³⁴ משם יצאו עזא ועזאל, ושניהם מלשון עזים, והם ז"א³⁶³⁵ ונוקבא. ומשם נפלו, כי גבר בהם יצה"ר ונעשו שדים. אך (איוב א ו) בני אלקים¹⁴⁷⁶ המתיצבים¹⁴⁷⁷ על ה', שהיא קליפת נוגה מצד הטוב, שהוא ג' ראשונות שבה, כי בינה נקרא אלקים ואלו בני³⁶³⁶, כי בני אלקים הם ב' מוחין דחכמה דנוגה, תרין צפריין, ב' מוחין דבינה דנגה. והם העורות של אדם קדמאה ויליית, ז"א ונוקבא דנוגה, ואלו נקראים עורות אילים מאדמים. ובני אלקים הם בארץ נוקבא דנוגה כנזכר באדרא (קמ"ג קמד ע"א). וכל הטפות של נגע¹⁴⁷⁸ בני אדם שם הולכין בקליפות נוגה, נוקבא דנגה, ונעשית טוב ורע, והבן זה. ועל זה נאמר (ויקרא כו כח) אף אני אלך עמכם בחמת קרי¹⁴⁷⁹, כי חמה נוקבא דנגה, וזכור זה. כי בכל קליפה מד' עולמות יש עון¹⁴⁸⁰ ומשחית אף וחמה, שהם חכמה ובינה וז"א ונוקבא דנגה, ואינם שויין¹⁴⁸¹ על דרך הנ"ל בס"ם

- מאיר העץ -

1474

1475

¹⁴⁷⁶ עי' שער הכללים פ' י"ג ובמבר"ש שער א"א פרק ט"ו ובזהר הרקיע ריש פ' ויקהל ובדע"ה ח"ב דרוש ד' ענ"ה וע"ע בליקוטי תורה פרשת וישב (לש"ו).

¹⁴⁷⁷ וז"ל הפסוק ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על ה' ויבוא גם השטן בתוכם.

כתוב בזהר רקיע ויקהל כי כת המלאכים אשר נקראים בני אלהים הם מהוד דבריא, ויש בתוכם טו"ר לכן כתיב ויבא גם השטן בתוכם

¹⁴⁷⁸ שז"ל, ע' בהגר"א בסד"צ כט ע"ב ד"ה ואמר כד

1479

(ו) ספר ויקרא פרק כו

(מא) אף אני אלך עמם בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או אז יכנע לבבם הערל ואז ירצו את עונם:

(ו) ספר ויקרא פרק כו

(כח) והלכתי עמכם בחמת קרי ויסרתי אתכם אף אני שבע על חטאתיכם:

¹⁴⁸⁰ עי' זהר בא דף מב רע"א (לש"ו)

¹⁴⁸¹ יש ד' קלי' והם רוח סערה ענן אש מתלקחת ונוגה, וכל א' ואחד הוא בחי' קומה שלימה ונקרא אדם בליעל ובכל א' מד' אלו יש ז"נ והם ס"מ וילילי', וכן כל א' מהם כלולים מד' בחי' שמה עון ומשחית ואף וחמה שהם כנגד חו"ב תו"מ (דע"ה ח"ב יט ע"ד) והם חו"ב דז"א דנוגה וחו"ב דנוק' דנוגה (דע"ה ח"ב סט ע"ג)

מאיר העץ – ח"ה

ולילית. ובכל מקום שנמצא קרי הוא בנגה וזכור זה, עיין פ' תרומה (דף קל ע"א). והטוב של זה הנגה הוא י"א סמני הקטורת¹⁴⁸², והחלבנה נוקבא דז"א דנגה לכן ריחה רע, ממה שנדבק בו רע³⁶³⁷ שלה. והעשן של { קיב ע"א } הקרבנות נזון מהם¹⁴⁸³ קליפת נוגה, כי משם נפש הבהמית שבאדם ושכבהמות טהורות.

³⁶³⁸ידע כי באדם הראשון¹⁴⁸⁴ הובררו כל הבירורין של כל העולמות וכל³⁶³⁹ הנשמות בבחי' אחר באחר, והיו חסרים בחי' פב"פ¹⁴⁸⁵, והובררו כל הבהמות¹⁴⁸⁶ זולת בהמות בהררי

- מאיר העץ -

¹⁴⁸² עי' מבו"ש ש"ב ח"ג פ"ח דף יח יט [טז ע"ב] (לש"ו על ע"ח שער ט פרק ב). וז"ל, והם הם י"א סמני הקטורת אשר בהקטרים אותם עולים למעלה ומסתלקים מתוך הסיגים הנקראים מות ואז מתבטלים הסיגים והמות והמגפה נעצרה והבן זה ואמנם שרשם אינם רק ט' לבד כנזכר ולכן נרמזו בשם ב"ן שהוא מקורם כנז' אשר הוא כנוי אל המלכות ולכן נקראו גם הם מלכים כנז"ל והנה מצינו בשם ב"ן במילוי ט' אותיות ומשם נרמזים ונאחזים וכמ"ש בפ' זה ויהי בימי אמרפל כו' ע"ש בליקוטים דף קיז ע"ב ודע כי כל הט' מלכים שהם י"א בחינות כנז"ל כולם נקראים בחי' אחת והוא בתוך עשרה קליפין בסוד ומלכותו בכל משלה והיא סוד ונגה לו סביב והיא קלי' נוגה הנזכר בכל מקום שהיא טוב ורע ולכן נקראו הקלי' י"א יריעות כי הי' הם קליפין והחיות המחיה אותם נק' הכל בחי' א' ואינם בתוכם רק בסוד דמקיף וחופף עליהם ולכן איהי בגריעו כנז"ל בפר' תרומה ע"כ.

כלומר לא האורות, אלא הניצוצין, דהיינו הרפ"ח ש"ך ושכ"ה ניצוצין (כללים ח"ב קלג ע"ג). ועי' פ"ח שער הזמירות ה' שרפ"ח ניצוצין יצאו מן ר"ה בסוד י"א סממני הקטורת. ונמצא כי כל מה שנפל מכל הבחינה שהם ז' מלכים ואחוריהם דד' פרצופים אר"א וישסו"ת הם י"א בחינות, אשר מהפסולת שבהם נעשו הקלי', ומה שלא נתברר מהם עדיין הם נתונים תוך הי"א קלי', הלא הם סוד י"א סממני הקטורת שהם האורות שם תוך הקלי' כנז' בפרשת יתרו דף סט ע"א ובפרשת ואתחנן ובתיקונים תיקון יח דף לו דלית סטרא אחרא דלית בי הנהירו דקיק חד דנהיר סחרניה, כד"א ונגה לו סביב וכו', וז"ס ומלכותו בכל משלה, ובכל יום ויום אנו מבררים מהם ומעלים אותם, ולכן מועיל הקטורת למיתת המגפה כי המגפה מן הבירור כמ"ש בע"ה (מבו"ש ט ע"ב).

ע' ע"ח מ"ן ומ"ד ג' וז"ל, והגרוע מכולם [מכל הדצח"ס] הוא הנקרא זוהמא דהתוכא דדהבא וזה לא הועיל כלום ונקרא קלי' הוא כי לא יוכלו להתברר, והם דינין קשים וחזקים עד מאד, שהם הקלי' ממש, והנה מוכרח הוא שיש בתוך אלו הקליפות קצת ניצוצי קדושה קטנים עד מאד, שהם בחי' י"א סמני קטורת וכו', נמצא כי מכל אלו הבחי' הנ"ל יש בקלי', וצריך האדם במעשיו לתקנם ולבררם ולהעלותן ממדרגה למדרגה, וכאשר יושלמו להתברר כל אלו הי"א סמני הקטורת, אז בלע המות לנצח, עכ"ל, והם י"א שיש ז' מלכים וד' אחורים (ע"ח א"א פרק י').

¹⁴⁸³ ע' זהר ח"ג רמב ע"א ותרומה קמא ע"א קל ע"א (לש"ו)

¹⁴⁸⁴ לפני החטא, וע' לש"ו תמצית דבריו שם (כלל יח ענף ב סימן א') התפשטות הראשון לאצילות לא נעשה ביחוד הראוי וזה גרם מציאותו כגבורות ודינים, כלומר שאז הזווג בין אורא ובוצינא היה באב"א ולא בפב"פ, ולכן הגילוי התפשטות הראשון היה בגילוי אור דמ"ס לבד ללא אורא, ולכן לא היה מתקלא בא"א, ואר"א היו אב"א (כמש"כ בריש סד"צ תאנא דעד דלא הוה מתקלא, לא הוה משגיחין אפין באפין), וכן יציאת מ"ה וב"ן היה בחי' יחוד דאב"א, ובאמת התפשטות הראשון דאצילות נחלק לג' בחינות שונות, א' מאמא וא' מאבא, וא' מא"א, והעיקר היא אר"א, אבל א"א היא רק בפנימיותם, ועוד חסרון שהיה באצילות הוא שהסתלקותם גם היה כל אחד מהג' בחי' הנ"ל בפני עצמו, וכל הסתלקות הוא מ"ן לקבל שם תוספת אור וברכה, ולכן מאחר שלא עלה מ"ן דאמא ביחד עם של אבא לא השתתף בהם אור א"ס בעלייתם למ"ן, אלא אותם מ"ן יצאו כמו שעלו דרך העיניים. (אות ב') והנ"ל הוא רק בבחינת כוונה ורצון ולא בפועל, כלומר הכוונה היה על מציאות הנקודות גם בעת היחוד דאורא ובוצינא, אבל זה בהעלם גדול, אבל חילוקם לשנים היה רק בעת יציאת הנקודות ממש, שהוא התפשטות השני, שעד פריסת הפרסה הכל מתחת לטבור דא"ק הוא נקרא על שם ס"ג כולל גילוי דאור הקו דא"ס המתפשט בו. מה שיצאו שלא ביחד היא האר"א דא"ק הן הפרטי והן הכללי. והאמא כאשר עלו לה מ"ן עלו ללא התעוררות לאבא ולכן לא היה בה תוספת מוחין, ולכן יצאו משם לחוץ, וזה הפליטה דרך עיניים. וכאשר עלו מ"ן דאבא הם עלו לשרשם שהוא באורא, ושם תמיד יש גילוי דאור א"ס, ולזה קבלו תוספת אור ומוחין, והיה שם זיווג ע"ב לס"ג, וחזרו ויצאו דרך טבור יסוד וצפר"ג, ואלה הם מלכי יושר. (אות ג') זיווג ע"ב וס"ג הנ"ל היא באמת הע"ב וס"ג דמ"ס, כי לא היה זיווג העיקרי שבאורא ומ"ס כל זמן שאר"א היו ללא יחוד, שהע"ב היא תמיד מיוחד עם הקד"א, ורק בתיקון היה זיווג של אורא ומ"ס. (אות ד') כל עליית מ"ן גורם ד' דברים: א' זיווג למעלה, ב' קבלת תוספת מוחין, ג' חוזר אור חדש בסוד אור מים רקיע ליסוד, ד' ביסוד מתאחדים המ"ד ומ"ן, וזה לא היה במ"ן דאמא, ואפילו דאבא לא קבלו מה שמקבלים בדרך כלל בעליית מ"ן, שעל אף שהיה לו ג' מעלות הנ"ל אבל לא עוררו אורא ממש, ולכן כל המוחין ואמ"ר לא היו עיקריים, ולכן יצאו רק המלכיות לבד, והיה חסר להם האיחוד של מ"ד ומ"ן ביסוד דאמא, והיו בבחינת טפ"ק, אבל לא ממש קרי

מאיר העץ – ח"ה

אלף¹⁴⁸⁷, והדומם והצומח לא נגמרו להתברר¹⁴⁸⁸, לכן היו אוכלים³⁶⁴⁰ לבררם¹⁴⁸⁹. וכאשר חטאו חזרו הנשמות והבהמות³⁶⁴¹ לעמקי הקליפות. ועתה עולין הנשמות בסוד מ"ג, והבהמות הטהורות לבד מתבררין על ידי אכילתנו וכן דומם וצומח¹⁴⁹⁰. ולעתיד יתבררו¹⁴⁹¹ הבהמות בהררי אלף וגם הטמאים, עיין פ' פנחס (דף רמ ע"א¹⁴⁹²).

מיסוד אלא מצפר"ג, שהוא רק הארה לבד, והם עיקרי המלכי יושר אשר מתו, ונפלו ונשברו, אבל עיקרן דמלכי יושר יצאו מהטבור והיסוד ונשארו לעולם במקום האצילות דוגמת הג"ר דעגולים, אבל הם לא נתקנו בתיקון מעשה בראשית אלא תיקונם תלוי על מעשי אדה"ר, אבל אלה שיצאו מצפרני רגליו האירו למלכי עיגולים והם קבלו תועלת ויצאו למלוכה כרגע, והם נפלו יחד לבי"ע אבל נחלקו לשנים, שמה שיצא דרך צפר"ג הניצוצין והשברי כלים הם נפלו ונשברו וירדו למטה עם העגולים, אבל העיגולים נתקנו במעשה בראשית, אבל היושר כל מה שנוגע לתיקון הנשמות בני אדם אינם מתתקנים בעצמם אלא רק על ידי מעשה האדם. אבל על ידי הארת המלכי יושר לעיגולים בעת מלכותם [ע' כללים ח"ב ס ע"א שמביא לזה מבהגר"א בס"י ו ע"ב וז"ל וכל דבר שהוא במקרה הן בשרשם בעצם], נתקנו כל מעשה בראשית מאורות היושר לעולם, על אף שעיקר התיקון דיושר תלוי במעשה בני אדם ושלמותו יהיה רק לעתיד לבא.], וכן דע"ה ח"א דרוש ב' ג' ודרוש ד' מסימן ו' והלאה [לבדוק מה נוסף כאן על הכללים הנ"ל] (ביאורים ח"א מט ע"ב)

¹⁴⁸⁵ כי הזר"ן במקומם היו רק אב"א (כמ"ש במ"ן ומ"ד דרוש א' וע"ש דף כג בגליון) והיה חסר לתקן את הזר"ן שיהיו גם במקומם פב"פ וגם מש"כ שהובררו הנשמות הנה הוא רק באותן שנכללו בו והם יצאו על ידי פב"פ ג"כ עכ"פ ע"י שעלו הזר"ן בחיק אב"א כמ"ש במ"ן ומ"ד דרוש א' אבל היו עוד מין נשמות שלא הובררו כלל ולא יצאו הם עדיין על ידי פב"פ כלל אלא שהיו רק מא"ח בא"ח מעת עולם הנקודות וחלקי הבי"ע שבהם היו טבועים בהקלי' והם המ"ן דהמלכות שמבואר שלא הובררו ולכן היה אסור לאדם הראשון להזדווג עד שבת בראשית כי אז היה מתברר כל המ"ן כולם ועי' ס' הגלגולים פ"ז ופע"ח ר"ה פ"ב ומאמ"ר פ' פקודי ד' לג לד ושם פ' קדושים וכן בליקוטי תורה בראשית ובדברינו בדע"ה ח"ב דרוש ג' ענף כ' ושם ענף יט (לש"ו)

¹⁴⁸⁶ שער המצוות פרשת עקב דף מב ע"א שער הפסוקים דף ח' (לש"ו).

¹⁴⁸⁷ ע' בהגר"א בסד"צ לב ע"ב ד"ה וז"ס בתרעומת איוב וגלה לו הקב"ה סוד לויתן ובהמות בהררי אלף, והענין כמש"ל (לב ע"א, ד"ה וכן עשו) כי לויתן זר"ן הן התנינים, קין והבל בני אלקים, ובהמות בהררי אלף הן הנוקבין רוחין דשמאלא דבריאה שנקראת בהמה בהררי אלף דרביעא על אלף טורין כמש"ל (כח ע"ד ד"ה ואמר) במאמרים הנ"ל, ובכ"א בחינת זכר ונקבה כמ"ש לעיל (לב ע"א ד"ה וכן), וז"ש (ב"ב עד ע"ב) אף בהמות בהררי אלף זכר ונקבה נבראו, סירס את הזכר וצינן את הנקבה שלא יזדווגו זה לזה ג"כ כנ"ל (לב ע"ב ד"ה וכן), ולכן כל תאותם לאנשים שא"א להם להזדווג זה לזה, וז"ס והוכחתיו בשבט אנשים ובנגעי בני אדם (שמואל ב' ז יד), שבט אנשים אותן דנפקין מדכורין שנקראו אנשים כמ"ש לעיל (לא ע"ג והמרגלים) שני אנשים מרגלים כו' (יהושע ב א), ובנגעי בני אדם הן הבאין מנוקבין כמ"ש לעיל (לא ע"א והענין), ונקראו בני אדם כמו שנקראו אמותיהם בנות האדם, ועוד שבאין מבני אדם באתדבקותן כנ"ל.

ע' פת"ש קיצור אבי"ע א' וז"ל, שהוא נפש הבהמיית שהיה תחלה בכלל באצילות לבושה דאדם ושם בבריאה (תהלים נ) בהמות בהררי אלף, עכ"ל.

ע' יהל אור ח"ב כ ע"ג וז"ל כי נפש חיה הוא מסטרא דבהמות בהררי אלף ושם הוא כל השכר והענוש וכל החטאים דאתפשט שכינתא מלבושה דילה, עכ"ל.

ע' כללים ח"א קד ע"א, וקט ע"ג לגבי מה שנשאר בידי אדם לתקן, ומה שאינו בידו.

¹⁴⁸⁸ כל מה שנבררו במעשה בראשית היו רק מה שהיה הצורך לכל המציאות דמעשה בראשית תלבד אבל כל הניצוצין שהם הכחות והשרשים דכל התולדות השמים והאקר שהיה עתיד לצאת בכל משך ימי עולם דכל ו' אלפי שנין הם כולם נפלו וירדו בעת עולם התהו והם לא נתבררו אז, ומש"כ כאן שבהמות בהררי אלף לא נבררו כי כל חלקי החי אשר לא נבררו הם כולם כלולים בהבהמות בהררי אלף (כללים ח"א קד ע"ג) כל מה שהיה עתיד לצאת בכל משך זמן הו' אלפי שנה דקיום העולם לא נתבררו ולא נתקנו אז כי היה תולה תיקונם במעשים דאסה"ר ומהש"כ שהנשמות נבררו דהיינו שהיו כלולים בנשמת אדם הראשון, אבל כל שאר חלקי העולם היה תלוי תיקונם במעשה אדם הראשון (כללים ח"א קט ע"ג)

¹⁴⁸⁹ וכן נאסרו חטה א' גפן א' תאה א' שהיו בגדר עץ הדעת טו"ר (דע"ה ח"ב לז ע"א).

¹⁴⁹⁰ לכן מברכים על האוכל, ע'

¹⁴⁹¹ לויתן והזיז שדי והבהמות בהררי אלף הגם שעיקרן הם מסוד עה"ח אך באשר שהם כולם מהגבורות העליונים לכן כל זמן שישנו לרע עדיין מצאיות בעולם מסיבת חסרון המיתקו הראוי יש עת הלרע איזה אחיזה גם באותן הג', וכתולדה מזה רוב בהמות הם טמאים ואסורים (דע"ה ח"ב מו ע"ב)

¹⁴⁹² צ"ע מה רצה האר"י מהזהר כאן שהרי רק מדובר על סיבת צורך הקרבת בהמה ולא רק שבירת הרוח של האדם והוא לתקן נפש הבהמית, וכתוב שם שהבהמה דרביעא על אלף טורין אוכל בכל יום והם נקראים בהמות בהררי אלף*

מאיר העץ – ח"ה

¹⁴⁹³ ובוזה תדע נפש הבהמית שבאדם מה הוא, והוא יצר טוב ויצר הרע שבאדם. ונשמתן של הגוים³⁶⁴² הם מג' קליפות רוח וענן ואש¹⁴⁹⁴ שכולם רע, וכן הבהמות וחיות ועופות טמאים¹⁴⁹⁵. אך נפש הבהמית דישראל ונפש הבהמית דבהמות וחיות ועופות הטהורים כולם מנוגה, לכן יש חלב מהחזה ולמטה של הבהמות כולם. חלב טמא וחלב טהור¹⁴⁹⁶, טוב ורע, נגד נוקבא דנגה הנ"ל וכמ"ש בע"ה (לקמן פרק ה), ובתקון מ"ג¹⁴⁹⁷³⁶⁴³. והנה אלו¹⁴⁹⁸ הם שיורי המלכים שמתו שלא נתבררו עדיין, ונקרא י"א סמני הקטורת¹⁴⁹⁹, וזה סוד מזבח אדמה¹⁵⁰⁰, בסוד מלכי ארץ אדום כנזכר פ' תרומה (דף קל"ט ע"א). וז"ס (קהלת ג כ) הכל היה מן העפר, וז"ס (דניאל יב ב) אדמת עפר כנזכר פ' משפטים (דף ק וקה)³⁶⁴⁴.

ודע כי הרע הגמור שנתברר שאין בו טוב כלל הן ג' קליפות החצונים¹⁵⁰¹, אבל קליפה ד' לא נתבררה לגמרי ולכן נשארה בבחי' לבוש ועור ומתבררת מעט מעט ונעשית גוף גמור¹⁵⁰², כי הם כלים שבורים וחוזרים להחיות. והטוב נתברר ונעשו עולמות אבי"ע, אלא שיש בחי' זה טוב מזה, וזה טוב מזה, מעתיק דאצילות עד תשלום³⁶⁴⁵ דעשיה. ונוגה שבכל העולמות הוא מה שלא נתברר עדיין, וזהו טיקלא דעשיקא נשמתין כנזכר משפטים (צ"ה ע"ב¹⁵⁰³), כי כשנוגה מדבקת בלבנת הספיר יסוד, והוא ערלה שעל המילה, ואז עושקת¹⁵⁰⁴ הנשמות, וכשמסתלקת אינה

- מאיר העץ -

¹⁴⁹³ כל הקטע הזה נמצא בכמה שינוי בטעמי המצות פרשת יתרו

¹⁴⁹⁴ ע' לעיל הערה 1430

¹⁴⁹⁵ כלומר כולם מחלק הקלי' שלא נתקן לבסוף, ולכן אין מהם קרבן וזה כוונתו מהזהר פנחס
¹⁴⁹⁶ ע' לקמן הערה 1570, ע' רע"מ פנחס רכד ע"ב וז"ל אי כבד בעי לקרבא לגבי דלבא חלבי'
דאינון מסאבין איהו לא נטיל אלא שמנונו דחלב טהור כגוונא דאית בגופא חלב טהור וחלב טמא
דם צליל בלא פסולת ודם עכור בפסולת [לשים לב שאין בחיות ועופות חלב טמא]

¹⁴⁹⁷ לא מצאתי*

¹⁴⁹⁸ כלומר הקלי' נוגה שצריך להיתקן ולא החלק שהוא טמא

¹⁴⁹⁹ ע' לעיל הערה 1482

¹⁵⁰⁰ ע' זהר ח"א מט ע"א שמשמע שזה כל הענין שנוק' נתקן על ידי דכר*, וע"ש צה ע"א שלומד
את זה על ברית מילה, וע' דע"ה ח"ב קכה ע"ג שכל חטא מוסיף כח בעפר זו, והוא יניקת הנחש
[לכן כתוב עפר לחמו]

¹⁵⁰¹ הנ"ל השייכים לגוים

¹⁵⁰² כלומר תיקונו להתכלל בגוף אדם דאצילות

¹⁵⁰³ ע' זהר ח"ב צה ע"ב, תו אית בהאי קרא, ובת כהן כי תהיה לאיש זר, עלובתא איהי נשמתא
קדישא כי תהיה לאיש זר, דקא אתמשכת על גיורא דאתגייר, ופרחת עליה מגן עדן בארץ סתים,
על בנינא דאתבני מערלה מסאבא, דא הות לאיש זר. (תו) ודא הוא רזא עלאה יתירא מכלא,
בעמודא דקיימא לטקלין, גו אורא דנשבא, אית טיקלא חדא בהאי סטרא ואית טיקלא אחרא
בהאי סטרא, בהאי סטרא מאזני צדק, ובהאי סטרא מאזני מרמה, והאי טקלא לא שכיך לעלמין,
ונשמתין סלקין ונחתין, עאלין ותבין. ואית נשמתין עשיקין, כד שלטא אדם באדם, דכתיב (קהלת
ח ט) עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, לרע לו ודאי, אבל, האי נשמתא דהות לסטרא אחרא
איש זר, ואתעשקת מניה, דא איהי לרע לו, לו להווא איש זר, ואיהי בתרומת הקדשים לא תאכל,
עד דעביד בה קודשא בריך הוא מה דעביד, אתא קרא ואמר, ובת כהן כי תהיה לאיש זר, הכי הוא.
הכא אית רזא היך מתעשקן נשמתין, אלא האי עלמא אתנהג כלא באילנא דדעת טוב ורע, וכד
אתנהגן בני עלמא בסטרא דטוב, טיקלא קיימא ואכרע לסטרא דטוב, וכד אתנהגן בסטרא דרע
אכרע להווא סטרא, וכל נשמתין דהוו בההיא שעתא בטיקלא, הוה עשיק לון ונטיל לון, אבל לרע
לו, דאינון נשמתין כפיין (ס"א חפיין) לכל מה דאשכחן מסטרא בישא ושיצאן ליה, וסימנא לדא,
ארונא קדישא דאתעשק גו פלשתים, ושליטו ביה לרע לון, אוף הכי הני נשמתין אתעשקן מסטרא
אחרא לרע לון. מה אתעבידו מאינון נשמתין, חמינן בספרי קדמאי, דמנייהו הוו אינון חסידי
אומות העולם, ואינון ממזרי תלמידי חכמים דקדמן לכהנא רבא עמא דארעא, וחשוב בעלמא, אף
על גב דעאל לפני ולפנים, בכה האי סבא רגעא חדא, תוהו חברייא ולא אמרו מידי:

¹⁵⁰⁴ מלשון גזל (ויקרא ה כא), וע' תרגום שזה לשון של אנס, וע' ר' בחיי רבינו בחיי וז"ל, שני
דברים הם, גזל המודה לו שיש בידו הגזלה אבל אינו רוצה להשיבה אליו, עשק הוא שמכחיש
ואמר כבר החזרתיו לך וכבר פרעתי לך שכירותך,

מאיר העץ – ח"ה

עוֹשֶׁקֶת³⁶⁴⁶. לכן הזווג בליל שבת¹⁵⁰⁵ שאין שם דביקת נוגה, ומה שנדבק חזר להיות תוספת שבת טוב גמור, משא"כ בחול כנזכר פ' ויקהל (רד ע"ב)¹⁵⁰⁶.

וז"ס פ' משפטים (דף צו ע"ב¹⁵⁰⁷) אלקים הוא סוד הנוגה הנ"ל, כי מז"א של בריאה עד סיום המלכות הם ק"ך צרופי אלקים כמבואר אצלינו, שהם כלים החצונים אשר שם, וחזן מהם החשמל³⁶⁴⁷, וחזן מהם הוא אלקים דנוגה, ושם³⁶⁴⁸ מתחילין אלהים אחרים. וז"ס רפ"ח ניצוצין

- מאיר העץ -

¹⁵⁰⁵ ת"ז סח ע"א וז"ל, ובגין דא עונת תלמידי חכמים בשבת דביומין דחול דשליט מטטרון אתמר יהיה סגור ששת ימי המעשה ביה איהי סגורא תרעא וביום השבת יפתח יפתח תרעא ותפוק מינה שכינתא לאתיחדא עם בעלה, עכ"ל.

¹⁵⁰⁶ רד ע"ב וז"ל, *כד עאל שבתא, אצטריכו אינון עמא קדישא לאסחאה גרמייהו משמושא דחול, מאי טעמא, בגין דבחול רוחא אחרא אזלא ושטיא ושרא על עמא, וכד בעי בר נש לנפקא מן ההוא רוחא, ולאעלא ברוחא אחרא קדישא עלאה, בעי לאסחאה גרמיה, למשרי עליה ההוא רוחא עלאה קדישא. תא חזי, רזא עלאה דמלה, כל אינון שית יומין (קיימא מלה דכלא) אתאחדן ברזא דחד נקודה קדישא, וכלהו יומין אתאחדן ביה, ואית יומין אחרנין דקיימין לבר בסטרא אחרא. ואית יומין אחרנין דקיימין לגו מעגולא קדישא, ואתאחדן בנקודה קדישא, וישראל קדישין וכל אינון דמתעסקין בקדושה כל יומא דשבתא, אתאחדן כל אינון שית יומין באינון שית יומין דלגו, דאתאחדן בההיא נקודה, אתאחדן בהאי, בגין לנטרא לון. וכל אינון שית יומין (ד"א באינון שית יומין דלגאו) דשבתא, ההיא נקודה טמירא איהי, כיון דעאל שבתא, כדן סלקא ההיא נקודה, ואתעטרא ואתאחדא לעילא, וכלהו טמירין בגוה.

אולי רג ע"ב וז"ל, נגה לו סביב, אף על גב דכל האי קיימא ביה, נגה לו סביב, מהכא אוליפנא, דאף על גב דלית סטרא דא אלא סטרא דמסאבו, נגה לו סביב, ולא אצטריך ליה לבר נש לדחייא ליה לבר, מאי טעמא, בגין דנגה לו סביב, סטרא דקדושה דמהימנותא אית ליה, ולא אצטריך לאנהגא ביה קלנא, ועל דא אצטריך למיהב ליה חולקא בסטרא דקדושה דמהימנותא. רב המנונא סבא הכי אמר, וכי נגה, וע' שם בהמשך לגבי הבדלה

¹⁵⁰⁷ דאתייהיבו ברשותה, חדאת (נ"א אחדת) בההוא ינוקא, ועשיקת ליה, ואפיקת ליה מעלמא, כד איהו יניק בתוקפא דאמיה. ואי תימא אינון נשמתין דיעבדון טב לעלמא, לאו הכי, דכתיב אם רעה בעיני אדניה, דיחמיץ ההוא גברא בה לבתר יומין, אי אתקיים בה, דא אתעשקת, ואחרא לא אתעשקת, ועל אלין כתיב (קהלת ד א) ואראה את כל העשוקים וגו', והיינו אם רעה בעיני אדניה. אשר לא יעדה, לא באלף כתיב, אי תימא דהא בההוא סטרא אחרא אזמין לה קודשא בריך הוא מיומא דהות, לא, והשתא בגלגולי טיקלא לו יעדה בוא"ו, מה דלא הות מקדמת דנא. והפדה, מאי והפדה, פריק לה קודשא בריך הוא השתא דסלקא ריחא עד לא תחמיץ, וסליק לה לרומי מרומים במתיבתא דיליה. ואי תימא כיון דאתעשקת מההוא סטרא אחרא, יהיב לה כמה דאמרו לחסידי שאר עמין, ולאינון ממזרי תלמידי חכמים, אתא קרא ואוכח לעם נכרי לא ימשול למכרה ודאי, בבגדו בה, דעשיק לה בעשיקו דגלגולא דטיקלא, אלא לישראל ודאי, ולא לאחרא, וכד נפקת מן טיקלא, לא תצא כצאת העבדים, אלא מתעטרא בעטרהא בארמא על רישה. ואי תימא דהאי סטרא אעילת לה בההוא ינוקא, לאו הכי, אלא נטלת לה וחדאת בהדה, ופרחת מן ידה, ועאלת בההוא אתר, ואיהי פקידת לההוא ינוקא וחדאת ביה וחייכת ביה, ותאיבת לההוא בשר, עד דלבתר נטיל קודשא בריך הוא נשמתיה, והיא לגופא, ולבתר כלא איהו ברשותא דקודשא בריך הוא:

תא חזי, לא תצא כצאת העבדים, מאי הוא, אלא בשעתא דנפקת מן טיקלא, וההוא סטרא בחדו, רשים לה קודשא בריך הוא, וחתיים לה בחד גושפנקא, ופריש עלה לבוש יקר דיליה, ומאן איהו, שמא קדישא דאקרי אל"ה, ודא הוא בבגדו בה, לבושה יקרא דמלכא פריש עלה, וכדן איהי נטירא, דלא אתמסרת לעם נכרי, אלא לישראל לחוד. ודא איהו דכתיב (איוב כט זב) כימי אל"ה ישמרני, ועל רזא דא כתיב הכא, לעם נכרי לא ימשול למכרה בבגדו בה, בעוד דלבוש יקר דמלכא בה, כיון דבגדו בה, כתיב לעם נכרי לא ימשול למכרה. מה רשו אית לההוא סטרא בה, תא חזי, כל בני עלמא כלהו ברשותיה דמלכא קדישא, וכלהו אית לון זמנא בהאי עלמא, עד דאיהו בעי לסלקא לון מן עלמא, ודא לית ליה זמנא, ועל דא איהי חייכת בהו וחדאת בהו. תו אזהרותא לבני נשא (בהאי עלמא) אית בהני קראי, וכמה עיטין טבין עלאין אינון בכל מלי דאורייתא, וכלהו קשוט בארח קשוט, ואשתמודען לגבי חכימין דידעי ואזלי בארח קשוט, בזמנא דבעא קודשא בריך הוא למברי עלמא, סליק ברעותא קמיה, וצייר כל נשמתין דאינון זמינן למיהב בבני נשא לבתר, וכלהו אתציירו קמיה בההוא ציורא ממש דזמינן למהוי בבני נשא לבתר, וחמא כל חד וחד, ואית מנהון דזמינן לאבאשא ארחייהו בעלמא. ובשעתא דמטא זמנייהו, קרי קודשא בריך הוא לההיא נשמתא, אמר לה, זילי עולי בודן פלן בגוף פלן, אתיבת קמיה, מאריה דעלמא די לי בעלמא דא דאנא יתבא ביה, ולא איהך לעלמא אחרא דישתעבדון בי, ואהא מלוכלכא בניייהו. אמר לה קודשא בריך הוא, מן יומא דאתבריאת, על דא אתבריאת למהוי בההוא עלמא, כיון דחמאת נשמתא כך, בעל כרחה נחתת ועאלת תמן. אורייתא דיהבת עיטא לכל עלמא, חמאת הכי, אזהירת לבני עלמא ואמרת, חמו כמה חס קודשא בריך הוא עלייכו, מרגליתא טבא דהות ליה זבין לכו למגנא, דתשתעבדון בה בהאי עלמא:

מאיר העץ – ח"ה

אשר נשאר להתברר בקליפות נוגה. ומשם הממזר, כי הוא גימטריא רפ"ח עם הכולל. ושם¹⁵⁰⁸ נקרא כורסייא דשביבין באדרא (קכח ע"ב), וע"ש בביאורינו. וקליפת נגה שכנגד האצילות הוא אלקים קדושים¹⁵⁰⁹ (יהושע כד יט), כרסייא דשביבין, ומז"א דבריאה ולמטה הם טו"ר. וז"ס פרה אדומה¹⁵¹⁰, והבן היטב מאד, כי בזה לא יכול משה¹⁵¹¹ ושלמה לעמוד על ביאוריה איך זה הטו"ר ביחד, ועיין תקון י' (כא דף נד ע"א¹⁵¹²)³⁶⁴⁹ ומטהרת הטמא ומטמא הטהור בבחי' טו"ר. והיא פרה כי היא בנוק' דנוגה, בסוד מנצפ"ך, ה' דמים טהורים וה' דמים טמאים¹⁵¹³, גימ' פרה¹⁵¹⁴. ועיין בפרשת פקודי (דף ל"ז רלז ע"א¹⁵¹⁵) ושם הז"א דנוגה נקרא עגל שעשה אהרן, והיא פרה,

- מאיר העץ -

1508 בבריאה*

1509 ע' מאמרי רשב"י שלמטה מהם היא אלהים אחרים

1510 ע' ליקוטי תורה ריש חוקת שפרה אדומה היא בהיות מלכות מקבלת אחורי שמות קדושים ולא הפנים לכן היא אדומה בסוד הדינים אחר
ע' ליקוט הגר"א בסוף בהגר"א בסד"צ וז"ל, וידעו תדע שמרע"ה לא השיג אלא בבריאה ובהיכל הרצון, עכ"ל. וכנראה שכאן מעל הזו"ן, וצ"ע, וזה גר"א שזה בהיכל קה"ק דבריאה וצ"ע.
וע' גמ' ר"ה ותחסרהו מעט מאלקים, שזה שער הנ'
1511 *ע' קהלת רבה (פ"ח פ"ה) וז"ל אמר לו הקב"ה למשה משה אותה אמירה שאמרתי לך אמר אל הכהנים ואמרתי לי אם נטמאו במה היא טהרתן ולא אמרתי לך דבר זו היא טהרתן ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת אמר לפניו רבש"ע וכי טהרה היא אמר הקב"ה משה חקה היא וגזירה גזרתי ואין בריה יכולה לעמוד על גזירתי דכתיב (במדבר י"ט) זאת חקת התורה, עכ"ל.
אבל ע' במדבר רבה (פ"ט פ"ו) וז"ל ויקחו אליך פרה אדומה א"ר יוסי ברבי חנינא אמר לו הקב"ה למשה לך אני מגלה טעם פרה אבל לאחר חקה, עכ"ל.

1512 תיקון כא נד ע"א ז"ל ושלמה בגינה אמר אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני בגין פרה אדומה דאיהי מטהרת את הטמא ומטמאה את הטהור דאתעסק בה ורזא דמלה מי יתן טהור מטמא לא אחד מטהרת את הטמא מסטרא דימינא דכהנא, וכו' ועוד מטהרת את הטמא כד נולד משה אתמר ביה לגבי בת פרעה ותרא אותו כי טוב הוא דחמאת עמיה שכנתיה ומיד דנגעה איהי ביה אתדכיא ואתסיאת מצרעתא דילה ומשה אתדבקת ביה צרעת כמה דאת אמר והנה ידו מצורעת כשלג דבההיא זמנא דנגעה ביה בת פרעה פרכת שכנתא מניה ובגין דא כד בעא לאתקרבא לגבה בסנה אמרה ליה אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך עד דיתפשט מההוא גופא דנגעת ביה בת פרעה תמן אחזי ליה דגופא דבר נש בהאי עלמא איהו צרעת ממשכא דחוייא
1513 ע' נדה *

וע' מ"ד ומ"ן יב שטהורים הם דינים ממותקים, וטמאים הם דינים לא נמתקו, כלומר טומאת נדה שהיא שייך בעיקר בלידת הולד והוא יצירת האדם (ע' שעה"פ וירא), וכאן מקום של תיקון ובירור, וזה מקומו של הנוגה

1514 ע' גימ' בשבירה פרק ז', שיש ז' מלכים וכל א' יש ד' פרצופי סוכל א' מי' ועוד ה' דמנצפ"ך, וזה מקומו של הנוגה לתקן המלכים

1515 נדצ"ל רלז ע"א וז"ל, פרה אדומה תמימה וגומר, בגין לאכפיא כל אינון סטרי מסאבא דלא ישלטון, אמר ליה רבי אבא, והא פרה קדישא איהי, דכיא איהי, ואמאי. אמר ליה, הכי הוא, והא אוקמוה, כללא דארבע מלכוון הות פרה וכו' כתיב (איוב יד יד) מי יתן טהור מטמא לא אחד, מי יתן טהור מטמא, רזא דא הכי הוא, דדא איהו טהור דנפיק מטמא, דהא בקדמיתא טמא, והשתא דאתעביד ביה דינא, ואתיהיב ליקידת אשא בנורא דדליק, ואתעביד עפר, השתא איהו טהור מטמא, טהור דנפיק מטמא. ובגין כך כל אינון דמשתדלי בה כלהו מסתאבי, דהא הכי הוא ודאי, וכיון דאתעביד אפר, כדין עד דיתכניש ויסתליק מתמן מסאיב לכלהו, כמה דאת אמר, וכבס האוסף וגומר וטמא. אפר מאי טעמא, כמה דאת אמר (מלאכי ג כא) ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם, וכיון דאתיהיב על ההוא אפר מים, כדין איהו טהור מטמא. ורזא דמלה, דכתיב (במדבר ח ז) מי חטאת, כמה דאת אמר (בראשית ד ז) לפתח חטאת רובץ, ובגין כך אתיהיב לסגן, ולא לכהנא רבא. ודא הוא טהור מטמא, בקדמיתא טמא והשתא טהור, וכל סטר רוח מסאבא כיון דחמא דא, ערק ולא יתיב בההוא דוכתא. מי חטאת ודאי מי נדה, כלא מסאבא, ועל דא שלטא רוח קודשא, ורוח מסאבא אתכפיא דלא שלטא כלל, ודא הוא דינא דרוח מסאבא מחוץ למחנה, בגין דאיהי רוח מסאבא, דכתיב (דברים כג טו) והיה מחניך קדוש, עכ"ל.

מאיר העץ – ח"ה

וכשנשרפת נטהרת ומתבררת ונעשית אפר¹⁵¹⁶, ועפר שריפת החטאת¹⁵¹⁷, שעליו נאמר (קהלת ג כ) הכל היה מן העפר כנ"ל, לכן היה¹⁵¹⁸ מחוץ למחנה, כי שם מקומו חוץ להיכל¹⁵¹⁹ שהוא חשמ"ל. וכל כוונת משה ושלמה היה, זה להביא הזכר { קיב ע"ב } ערב רב, וזה להביא האנשים³⁶⁵⁰ הגויות¹⁵²⁰, הכל לתקנם, ולא יכלו לעמוד עליה ולתקנם עד שיבא משיח¹⁵²¹, ואז¹⁵²² יושלם זה הצלם להתברר הטוב שבו, והרע יוקדין ליה בנורא כנוזר (תקון ס"ו דף קי"ב קטד ע"ב) ע"ש¹⁵²³, פסילי אלהיהם תשרפון באש (דברים ז ה), בסוד (שמות לד א) פסל לך, פסולת הטוב¹⁵²⁴ שהוא נוגה שיש בו אוכל ופסולת, כי משם נחצבו לוחות שניות, מעץ הדעת ט"ו ר כנוזר תיקון ס"ו.

שער מט פרק ד³⁶⁵¹

והנה האש המתלקחת שהיא הקלי' הג' כשמחברת³⁶⁵² עם נוגה, שהיא רביעית, אז נעשית רע¹⁵²⁵, וכשמסתלקת מן נגה אז נגה מתחברת עם החשמ"ל¹⁵²⁶ ונעשית טוב, כנוזר פ' ויקהל (דף רטז ע"א¹⁵²⁷).

ודע כי כל הג'³⁶⁵³ כשפים המכחישין פמליא של מעלה הם שם, יען כי הטוב שבתוכם משפיע בחיצוניות שהוא הרע ששם ועושה נפלאות והבן זה¹⁵²⁸. לכן מחויבים סנהדרין לידע כשפים כנוזר בתקונים (סה וסו³⁶⁵⁴ דף קמ"ד ע"א¹⁵²⁹). וז"ס שם המפורש שבפה הצלם דנ"נ בסוד (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, כי כשהשביע¹⁵³⁰ שיקשור הטוב עם הרע, השפיע בו חיות³⁶⁵⁵, ואז היה אומר אנכי ה' אלהיך בכישוף גמור שבתוכו כנוזר בתקונים (ס"ו דף ק"ג

- מאיר העץ -

¹⁵¹⁶ כלומר תיקונו של הב"ן היא בירורו, ודווקא כאשר היא למטה מתחת רגליים, וכל קילקולו בגידולו, וכן הקטורת טוחנים
¹⁵¹⁷ ע' במדבר יט יז, כלומר על אף שזה אפר, כתוב בלשון הפסוק עפר לומר לך שזה תיקונו לחזור לעפר שהוא מקום של המלכים שמתו (ע' זהר ח"ב רסו ע"ב והגרמ"מ שם דף רטו)
¹⁵¹⁸ כל מעשה הפרה
¹⁵¹⁹ גימ' אדנ"י
¹⁵²⁰ היו אלף כנגד אלף ימין דחול (דע"ה ח"ב פה ע"ג)
¹⁵²¹ דוגמת זה שלא יכלו להבין טעם פרה
ע' לש"ו דע"ה ח"ב פה ע"ג שהסיבה שלא הצליחו בגלל שזה אי אפשר עד ביאת משיח
¹⁵²² בביאת המשיח
¹⁵²³ אני רק מצאתי בתקונא תנינא בסוף הספר וז"ל, קסד ע"ב, עבודה זרה לאמר דא גלוי עריות על האדם דא שפיכות דמים דנשמתא דאדם עאלת בגלגולא דאברהם ואם איהו עבד עבודה זרה כד עאל בנורא הוה אתוקד הה"ד (דברים ז') פסילי אלהיהם תשרפון באש דאש אית ליה תלת גוונין חוור וירוק ואוכם ורביעאה תכלת ואינון דבקין בגחלת דאיהו סומקא הא חמשה כחושבן ה' (חמש) דאיהי אמונה דקודשא
¹⁵²⁴ כלומר דאצילות
¹⁵²⁵ כלומר הנגה
¹⁵²⁶ ע' זהר ויקהל רג ע"ב וז"ל ומתוכה כעין החשמ"ל מתוך האש תוכה דמאן מתוכה דההוא נגה עכ"ל.

¹⁵²⁷ וז"ל, ההוא דחילו להוי למדחל מעונשא, דמאן דעבר על פקודי אורייתא אתענש בההוא סטרא, דכד שארי ההוא סטרא לאלקאה, לא שכיך עד דשיצי ליה מהאי עלמא ומעלמא דאתי, ובגין כך בעי למדחל מהאי אשא, דדחילו שריא ביה. ומניה אתפשט אשא לבר דדחלא אחרא, ועל דא כתיב (שופטים ו י) לא תיראו את אלהי האמורי, דאסיר למדחל מניה, והאי אשא דדחילו דקאמרן איהו קדש, ואשתתף בקדושה, והאי איהו דסחרא לההוא נגה דקאמרן. וההיא אשא אחרא דלבר, איהו דאתחבר בהאי לזמנין, ולזמנין אתעבר מניה ולא אתחבר בהדיה, וכד גרים דאתחבר בהאי, כדון הוא אשא דחשוק, ואחשיך וכסי נהירו דאלין אחרנין, וסימניך (יחזקאל א ד) ואש מתלקחת, ולא דקיימא תדיר, והא אתמר.

¹⁵²⁸ הטוב כלומר שורש בקודשה כדלקמן
¹⁵²⁹ וז"ל, אמר ליה ידענא ועם כל דא ברי אף על גב דאתמר כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל בר נש צריך למנדע כלא ואפילו חרשין כמה דאוקמוהו מארי מתניתין לא תלמד לעשות אבל אתה למד להבין ולהורות, עכ"ל, וע"ש שזה תיקון הגלגול, ואולי כדי לשפוט ולדון למוות צריכים לדעת את זה.

¹⁵³⁰ ה'

מאיר העץ – ח"ה

ע"א¹⁵³¹). ולפעמים בהיפך, שמשביעים את הקליפות בהיות דתמן כנזכר בתקונים (דף לו קכו ע"ב¹⁵³²). ואלו הם סוד המדורין בפ' בראשית (דף מ ודף לו ע"ב¹⁵³³) ובתקונים. נמצא כי ראשי המלאכים¹⁵³⁴ טובים, וסופם³⁶⁵⁷ רע מהחזה ולמטה ע"ש, והוא נוגה דעולם היצירה. ולכן כיון שהנפש מתלבשת בזו הנוגה כמ"ש בע"ה, לכן אסור לאכול קודם התפלה, והאוכל כאלו מעונן ומנחש כנז' בויקהל (דף רטו ע"ב¹⁵³⁵). ואותיות עונן הם עון נ', דוגמת נחשת תחש נ', שהוא נ' כפופה¹⁵³⁶ וכנ"ל (פרק ג'). וז"ס אדם קדמאה¹⁵³⁷ בעלה דלילית דאכל ואתפתי ומית כנזכר פ' תרומה (דף קמד ע"ב¹⁵³⁸), והטוב שבנגה הוא אדם קדמאה בעל לילית, כשנתערב ברע שהם ג' קליפות חצונים נעשו רע ומיתו, בסוד מיתת המלכים והכלים אשר משיוורם נגה זה, ולכן נקרא אילנא דמותא כנזכר בתקונים (תיקון ס' דף קיג ע"ב¹⁵³⁹). ועתה יתבאר ענין האדם כי יש לו עצמות וכלים, העצמות הם נר"ן, וכלים הם לבושים שיש לנר"ן¹⁵⁴⁰ (כנזכר פ' ויחי דף רכד ע"א¹⁵⁴¹). והנה תחלה היו אלו הכלים הנקרא גוף ונקרא

- מאיר העץ -

¹⁵³¹ וז"ל, וברי ודאי כל מאן דנפיק מרשות הרבים ואעיל ברשות היחיד או מרשות היחיד ואעיל ברשות הרבים כאלו ערב שמא דקודשא בריך הוא בעבודה זרה ועביד אילנא דטוב ורע ודא הוא רזא דהוה נפיק בלעו מפיו דביה הוה אמר צלמא דנבוכדנצר אנכי ה' אלקיך ובגין דא לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא ועתיד הקדוש ברוך הוא לאעקרא האי אילנא מעלמא ולאוקדא ליה בגיהנם הה"ד (שם א') והיה החסן לנעורת וגו'¹⁵³² קכו ע"ב וז"ל, ובזמנא דעשר ספירן מתלבשן באלין קליפין אלין דידיעין בקליפין עבדין אומאה בשמהן ובהויות דקודשא בריך הוא לאלין קליפין ובטלין גזרה¹⁵³³ בדף לו ע"ב כתוב מסטרא דקין כל מדורין דסטרא דזיינין בישין ורוחין ושדין וחרשין אתיין ובדף מ' כתוב שבעה מדורין אינון לעילא דרגא על דרגא, ובכלהו מדורין מלאכי עלאי אלין על אלין, הכי נמי לתתא, וכלא אחיד דא בדא, למהוי כלא חד, שבעה מדורין אינון לעילא, והאי ארץ עלאה אחידת לון, וכלהו קיימין בה, ובכלהו קיימא תושבחתא דקב"ה, דרגין פרישן דא מן דא, ואתרין פרישן דא מן דא:

¹⁵³⁴ המלאכים הם כללות עולם היצירה, וע' גרסאות שפירושו ראשו של **היצירה היא מלאכים טובים וסופו רע

¹⁵³⁵ ע"ב וז"ל, מאן דאכיל בלא צלותא דיצלי (ד"א קדם דאכיל) על דמיה, שקיל איהו כמנחש ומעונן, בגין דבליילא נשמתא סלקת (ואשתטחת) למחמי ברזא דיקירא עלאה, כל חד וחד כמה דאתחזי ליה, ואשתאר בר נש בההוא חילא דאשתתף (נ"א דאתפשט) גו דמא לאתקיימא גופא, ועם כל דא טעים טעמא דמותא. וההוא חילא לא מתעתדא לאתערא גו ההוא חילא דנשמתא, ולקבלא ליה, וכד אתער בר נש, לאו איהו דכי, והא אוקימנא דסטרא אחרא שליט על אתר דקיימא בלא נשמתא, כיון דאתדכי במיא, ואף על גב דאשתדל בר נש באורייתא, (נ"א טעים טעמא דמותא, דסטרא אחרא שליט על אתר דקיימא בלא נשמתא, וכד אתער בר נש אף על גב דאשתדל באורייתא), ההיא נשמתא לא אתקיימת באתרה, ולא שלטא ביה בבר נש בר חילא דדמא בלחודוי דאקרי נפש, ההיא דאתפשטא בדמא תדיר והא אוקימנא. וכד יצלי בר נש צלותא דפלחנא דמאריה, כדן מתישבא חילא דדמא באתריה, ואתגבר חילא דנשמתא, ואתיישבא על ההוא אתר, וכדן בר נש אשתלים קמי מאריה כמה דאצטריך, נפש לתתא, ורזא דמלה דנשמתא לעילא. ועל דא מאן דצלי צלותא עד לא ייכול, קאים גרמיה כמה דאצטריך, וסלקא נשמתא על אתר מותבה כמה דאצטריך, ואי אכיל עד לא צלי צלותיה לאתיישבא דמא על אתריה, הא איהו כמנחש ומעונן, בגין דהא איהו ארחיה דמנחש, לסלקא לסטר אחרא ולמאכא סטרא דקדושה.

¹⁵³⁶ כלומר המלכות דאצילות שירדה לבריאה

¹⁵³⁷ הם הנשמות הממוצעים, וס"מ וליילית דקלי' נוגה הם בחי' המלאכים הממוצעים והנשמות הם נמשכים מהפנימיתו המלאכים מהחיצוניות (דע"ה ח"ב כ ע"ב)

¹⁵³⁸ ע"ב וז"ל, ותנין, ביומא תניינא דעובדא דבראשית דאתברי ביה גיהנם, אתעביד חד גופא ברזא דאדם, ואינון שייפין ממנו, דמתקרבין לאשא ומתין, ומהדרן כמלקדמין, ודא בגין דאינון אתקריבו לגבי האי חויה, ואיהו אדם קדמאה דאתפתא גו משכנא דהאי חויה, ועל דא מית, וחויא גרים ליה מותא דאיהו קריב ליה.

¹⁵³⁹ קיג ע"ב וז"ל, ווי מאן דעביד ערבוביא לעילא ולתתא דהאי איהו אילנא דערבוביא ערבוביא מאילנא דמותא בגין דא אתקרי מטה דאתהפך לנחש לאלקאה ביה לחייביא ומאן איהו דאפיק ליה קודשא בריך הוא דשליט עליה והא אוקמוה

¹⁵⁴⁰ הם באים ממקורם של הנר"ן שהוא אר"א (דע"ה ח"ב מו ע"ג)

¹⁵⁴¹ וז"ל, תא חזי, כד קריבו אינון יומין קמי מלכא קדישא, אי הוא זכאה האי בר נש דנפיק מעלמא, סליק ועאל באינון יומין, ואינון לבושי יקר דמתלבשא ביה נשמתיה, ואינון יומין הוו דזכה בהו ולא חב בהו, ווי לההוא דגרע יומוי לעילא, דכד בעאן לאלבשא ליה ביומוי, אינון יומין דפגים איהו בחובוי חסרין מההוא לבושא, ואתלבש במנא חסרא. כל שכן אי סגיאין אינון, ולא להוי ליה

מאיר העץ – ח"ה

לבושים דאדה"ר כתנות אור¹⁵⁴² (ב"ר פ"כ פ"ב), והיו מן החשמ"ל שהיא כתנות א' דק על לבוש³⁶⁵⁸ גוף עליון, שהם הג' כלים. ומהחשמ"ל דבריא¹⁵⁴³ לבוש הנשמה, ומהחשמ"ל דיצירה לבוש רוח, ומהחשמ"ל דעשיה לבוש הנפש. והנה זה החשמ"ל הוא צפרנים העליונים¹⁵⁴⁴, ולא נשאר ממנו רק ראשי האצבעות שמשם יונקת קליפת נוגה כנזכר בזוהר (ויקהל דר"ח¹⁵⁴⁵ ע"א), ונקרא כתנות אור, ונקרא מאורי האש¹⁵⁴⁶ המבדילין בין קודש מוחא, ובין החול קליפת נוגה דשליט ביומא דחול כנז' בתקונים (דף לו דף קח ע"א). וזהו (יחזקאל א ד) ³⁶⁵⁹כענין החשמל מתוך האש¹⁵⁴⁷, כי מאש עלאה¹⁵⁴⁸ מאיר החשמל ונקרא מאורי האש, לכן עושין הבדלה במוצאי שבת בצפרנים. וכשחטא אדם נסתלקו הנשמה והרוח כיון שהפסידו לבושיהן, כי אותן הלבושים דחשמ"ל שהם שע"ח נהורין כמנין חשמ"ל, לקחתם קליפת נוגה הנקרא ערלה, כמ"ש פ' ויקהל (דף רג ע"ב¹⁵⁴⁹) בהאי נגה מפתי לאתתא¹⁵⁵⁰ לנטלא נהורא. והוא נהורא של זה החשמ"ל, כי מן המוח אינו יונק הוא רק מהחשמ"ל, וזכור זה הכלל.

נמצא כי לקח המלבושים שלו¹⁵⁵¹, ואפשר כי מן אלו המלבושים של חשמ"ל הוא אדם קדמא דאתפתי גו משכנא כנזכר פ' תרומה (קמ"ד ע"ב¹⁵⁵²), ובזוהר ש"ה (טט ע"א) בפסוק

לבר נש במה דאתלבש בהווא עלמא, כדן ווי ליה ווי לנפשיה, דדיינין ליה בגיהנם על אינון יומין, יומין על יומין על חד תרין, דכד נפיק מהאי עלמא לא אשכח יומין לאתלבשא בהו, ולא הוי ליה לבושא במה דאתכסי, זכאין אינון צדיקיא דיומיהון כלהון טמירין אינון לגביה דמלכא קדישא, ואתעביד מנייהו לבושי יקר לאתלבשא בהו בעלמא דאתי. תנינן ברזא דמתניתין, מאי דכתיב (בראשית ג ז) וידעו כי ערומים הם, ידיעה ידעי ממש, דהווא לבושא דיקר דאתעביד מאינון יומין גרע מנייהו, ולא אשתאר יומא מאינון יומין לאתלבשא ביה, הדא הוא דכתיב (תהלים קלט טז) גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יכתבו, ימים יוצרו, ימים יוצרו ודאי, ולא אחד בהם. דהא לא אשתאר חד מנייהו לאתלבשא בהו, עד דאשתדל אדם ועבד תשובה וקב"ה קביל ליה, ועביד ליה מאנא לבושא אחרנין ולא מן יומין, הדא הוא דכתיב (בראשית ג כא) ויעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם, עכ"ל.

¹⁵⁴² ע' לעיל שער החשמ"ל פ"א (לש"ו)

¹⁵⁴³ חשמ"ל דבי"ע יש בחי' כללים ופרטיים והכללים הוא בחי' המסכך בין עולם לעולם (ע' אבי"ע יד) וכל המסכים הם מכח עור דנה"י דינה דאצילות, והוא שורמ את כל העולם שלא יתאחזו הקלי' דתחתון בזו"ן דעליון ויש בחי' חשמלים פרטיים שכל הלבושים בהיכלות דבי"ע הם כולם בבחי' חשמל והם ג' קלי' אש רוח וענן שבכל עולם ועולם (דע"ה ח"א סב ע"ב)

¹⁵⁴⁴ ע' ת"ז יב ע"א וז"ל, דהוה אדם מלושב בכתנות צפרנים דהוון נהרין כעניי כבוד

¹⁵⁴⁵ וז"ל, טופרי דאחורי אצבעאן, ואצבעאן לחודייהו לגו, טופרי דאחורי אצבעאן אינון אנפין אחרנין, דאצטריכו לאנהרא מגו ההוא שרגא, ואינון אנפין דאקרונ אחוריים, אצבעאן לגו בלא טופרין, אלין אינון אנפין פנימאן אתכסיין, ורזא דא (שמות לג כג) וראית את אחורי, אלין אחורי, אצבעאן לאחורא בטופריהון, ופני לא יראו, אלין אצבעאן לגו בלא טופרין, דאינון אנפין פנימאן [הצפרנים הם לבושי קדושה אחורים דקדושה והן לבושין כתנות אור – בהגר"א בת"ז קח ע"ג].

ע' זהר ח"א כ ע"ב שהאור שלמעלה מפסיק להאיר במוצ"ש ולכן אז מסתכלים בצפרני אצבעות, שאז הם מוארים מזה

ע' ח"א רכז ע"ב שמכאן טומאת הצפרניים שהם לא יונקים מגוף דמלך הקדוש

¹⁵⁴⁶ ע' בהגר"א בת"ז יב ע"א וז"ל, וילבישם - כצ"ל וילבישם ודא עור של נחש והיינו בורא מאורי האש לאתדכאה כו ור"ל שלכך מברכין בורא כו' להפשיט עור של נחש ולהתלבש במאורי האש [נ"ל שזה נגד הזהר ויחי אם לא נאמר שמאור אור היא עצם הגוף ומאורי האש הוא חשמ"ל]

¹⁵⁴⁷ בזהר ויקהל כתוב שמתוך ההוא נגה

¹⁵⁴⁸ שהוא מאורי אור*

¹⁵⁴⁹ וז"ל, כד ערלה שרי על קיימא קדישא, לסאבא מקדשא, כדן ההוא מקדשא אתעכב מלגלאה, רזא דאת קיימא מגו ערלה, וכד האי נגה עאל לגו, ואפריש בין ערלה ובין מקדשא, כדן אקרי חשמל, חש ואתגליא מל, מהו מל, כמה דאת אמר (יהושע ח ד) מל יהושע, רזא דאת קיימא, דלא אתעכב מלאתגלאה מגו ערלה, ואית רזא אחרא, דהא נהורא דיליה אתחזי ולא אתחזי, וכד אתגליא חשמל, אתעבר נהוריה, אבל רזא קדמא איהו ברזא דקרא כדקא יאות, וכלא שפיר איהו יאות הוא. בהאי נגה מפתי לאתתא לנטלא נהורא, ועל דא כתיב (משלי ה ג) וחלק משמן חכה, שוי ההוא נהורא לקבליה דברית, ובגיני כך מפתי ליה ונטלא נהוריה, ודא איהו פתויא דמפתי לאתתא, דכתיב (שם) נפת תטפנה שפתי זרה וגו', עכ"ל.

¹⁵⁵⁰ זהר הרקיע סה ע"ב וע"ש נו ע"ב וי"א ב' ובמאמרי רשב"י בראשית יב ע"ג (לש"ו)

¹⁵⁵¹ ע' בהגר"א בסד"צ כ"ו ע"ב וז"ל, וז"ס אחיזת ס"א בלבושיין, כמ"ש (ברכות ו' ע"א) הני מאני דרבנן דבלו מחופיא דידיהו, וכמ"ש בפ' משפטים (ק"ב ע"ב) חמו חבריא מה כתיב ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות כו' ע"ש, והענין כי לקיחת הברכות ממנו בערמה היה כמו שרימה

מאיר העץ – ח"ה

{ קיב ע"ג } { שיה"ש א ה } שחורה אני כו¹⁵⁵³, ובפ' ויקהל (ר"ח¹⁵⁵⁴ ע"א). והנה אז פרחו נשמה ורוח של אדה"ר הנקרא זיהרא עלאה¹⁵⁵⁵, שהם נשמה ורוח דאצילות ונשאר בו נפש. ואע"פ שגם לבוש הנפש דאצילות לקחו החזונים, חזר השם ית' לעשות להם מלבוש מחשמל דעשיה ולא מכללותה, רק מג"ע דעשיה, מחשמל הסובב אותו. ואח"כ עשה לו ג"כ מלבוש אחר מקליפות נוגה, והם כתנות עור. וכנגד הלבוש דכתנות אור ג"ע הארץ היה כתוב בספרו של ר"מ (ב"ד פ"ב ט' יב¹⁵⁵⁶) כתנות אור. וזהו קליפת נגה, הוא משכא דחויא¹⁵⁵⁷, כי הרי היא הקליפה חצונה שבכולם בערך הנחש הדבוקה עם הקדושה. וקליפת רוח סערה היא חיות פנימי דנחש. והעוה"ז נתון בתוכו של הנחש, ולכן מתחיל מתתא לעילא (יחזקאל א ד) רוח סערה וכו', והבן זה, איך

הנחש לאדה"ר, כן רימה יעקב לעשו ונטל את דיליה, שיעקב שופריה דאדם (ב"ב נ"ח ע"א) ועשו של הנחש, כמ"ש שם (זהר משפטים ק"א ע"א) בהג"ה ת"ח מה כתיב, ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת כו', עד סוף כל הג"ה ע"ש, ולכן רמה עכשיו אותו עם עקש תתפל, ועשו נטל בגדיו של אדה"ר שנתפתה אחר הנחש ולקח הס"ם, והוא עשו והוא בגדי החמודות, ולכן נטל יעקב ממנו ולקח הברכות, וז"ש חיה טבא חיה בישא שניהם בבריאה והוא טוב ורע כנ"ל והוא נפש הנ"ל, עכ"ל, וע' עוד בהגר"א בסד"צ ט' ע"ד וז"ל, (ישעיה ס"ג) הדור בלבושו שהוא נצח כנ"ל, והדר לבושו פורה דרכתי (שם) שהוא סוד הרגלין ויז נצחם על בגדי כו' ואוריד לארץ נצחם, וז"ס האמור בפרשת משפטים, (ק"א ע"ב) ויגע בכף ירכו והוא ירך דרווח מיעקב, וההוא ירך הוה בחלישו דילי' עד דאתא שמואל, מאי בחלישו, דלא משיך נבואה, כד אתא שמואל נטל ההוא ירך וסלקיה וכו', ושם בד' ק"ב ע"ב מה כתיב ותקח רבקה את בגדי עשו כו', באלין לבושין דיליה גזל כו', ובג"כ הני מאני דרבנן דקא בלו מחופיא דדהו והני ברכי דשלהי מנייהו הוא ודאי כו', ע"ש וידוע שסוד הירך הוא נצח והוא שנבא ממנו שמואל כידוע ושם ג"כ, עכ"ל.

ע' פת"ש שער הקלי' פרק כב, שקלי' שבנגה היא אלה התועים מן הדרך וחושבים שכן דרך התורה ורצון ה' ומחמרים איפה שהקילו חכמים והקילו איפה שהחמירו חכמים, וזה בגדי עשו שהתורה הוא מלבוש דקדושה.

¹⁵⁵² וז"ל, ותנינן, ביומא תנינא דעובדא דבראשית דאתברי ביה גיהנם, אתעביד חד גופא ברזא דאדם, ואינון שייפין ממנו, דמתקרבין לאשא ומתין, ומהדרן כמלקדמין, ודא בגין דאינון אתקריבו לגבי האי חויא, ואיהו אדם קדמא דאתפתא גו משכנא דהאי חויא, ועל דא מית, וחויא גרים ליה מותא דאיהו קריב ליה. ובכל אתר אדם דכר ונוקבא איהו, אבל אדם דאיהו קדישא עלאה איהו שלטא על כלא, דא יהיב מזונא וחייך לכלא, ועם כל דא בכלא מנע נהורא. האי חויא תקיפא, כד מסאיב משכנא, נוקבא דההוא אדם כדקאמר מיתת, ודכורא מיתת, וסלקין כמלקדמין, ועל דא כלא כגוונא דלעילא.

¹⁵⁵³ נחתא אשת זנונים, וההוא דרכיב ושליט עלה. ההוא חסר לב, דאסטי כלא. וחמו ההוא יקר עילאה דהוה ביה אדם ואתתיה. אתתקפת אשת זנונים, בחילא ותוקפא דההוא דשליט עלה, וקריבת אצל חוה, ושריאת למפתי לה בכמה פתוים, ובכמה מתיקו דלישנא, עד דאתפתיא. כדון, ואתפתי לבתר אדם, ופרחו אינון לבושין מיניה, וסליקא נשמתא זהרא דאספקלריא דלעילא מיניה, ואשתאר ערום מכלא, הוא ואתתיה:

כיון דחשיב תשובה, { סט ע"ב } לבתר דאתתרך מגו עדן, ואתקיים לבר. חס עליה קב"ה, ועבד ליה לבושין אחרנין, כגוונא דאצטיך לאשתמשא בהאי עלמא. ולבתר אשתמש לבר, ואליד בנין*: ¹⁵⁵⁴ ע' לעיל הערה 1545.*

¹⁵⁵⁵ ע' בהגר"א בסד"צ כט ע"ב ד"ה ולכן – שזה פרח ממנו בדווקא קדם שחטא, וע' שעה"ג הק' ז' וז"ל, כשחטא אדם הראשון, נסתלקה ממנו זיהרא עילאה, כנזכר בזוהר בס"ת פרשת קדושים (פג ע"א), והיא בחי' נרנ"ח מעולם האצילות [ע' לש"ו דע"ה ח"ב לא ע"א, דהיינו נרנח"י של עכשיו שהוא נר"נ של אז (ע' שעה"ג טו שזה נר"נ ולא נרנח"י, וע' ע"ח שער הקלי' נגה פרק ד' שזה רוח ונשמה דאצילות)], כי כל זה נקרא זיהרא עילאה, ואלו לא ירדו לקליפות ח"ו, כנודע שאין קליפות רק בג' עולמות ב"ע, אבל נסתלקו למעלה למקומם, ומכל חלקי האצילות הנקרא זיהרא עילאה, לא נשאר בו רק נפש דאצילות בלבד, עכ"ל, וע' עוד יהל אור ח"ב ט"ו ע"ד וז"ל, בין בקדושה ובין בסט"א אית ימינא ושמאלא דר"נ והן בג' עולמות ב"ע למעלה שניהם טובים ובעשיה מדור הקליפות שניהם רעים, כי ימינא הוא חנף ומרע שמראה טוב לב"א, ושמאלא בעל מחלוקת איש לשון בל כו', והן אותיות ח"ק ומספרם גיהנם והן דכר ונוק' דגיהנם, וביצירה ע"ה טו"ר מטה ונחש, ושם ב' אתון ט"ר, אבל בבריאה כולו טוב והוא בנשמתא כי אין בה חטא לעולם כי היא מסתלקת קודם החטא, ושם ב' אתון י"ש, אור"ר ומנח"ה, עכ"ל, וע' בהגר"א בת"ז קו ע"ד שחנוך ירש את הזיהרא עלאה (ז"ח סט ע"ב).

¹⁵⁵⁶ ז"ל:

¹⁵⁵⁷ עור הנחש

מאיר העץ – ח"ה

מעילא לתתא נגה היא יותר עליונה ופנימית שבכולם וקרובה אל הקדושה, ונקרא משכא דחויא בתקונים (ל"ו¹⁵⁵⁸ יב ע"א).

והנה זה באמיתות חטא אדה"ר בעץ הדעת טו"ר, כי המלבושים שלו שהם מן החשמ"ל לקחם הקלי' נוגה³⁶⁶⁰ ע"י קלי' נוגה, ואז נתלבש¹⁵⁵⁹ בקליפת נוגה שהוא טו"ר משכא דחויא. נמצא א"כ, כי אחר חטא של אדה"ר נאבדו כל המלבושים שלו, שבו כוללים כל המלבושים של כל בני אדם דישראל ושבעולם, ונכנסו בקלי' נוגה, ואחר שהיו מבוררים חזרו להתערב טוב ברע. ואז נמצא כי קלי' נגה היא האדם ששלט באדם לרע לו כנזכר בסבא דמשפטים (צח ע"ב¹⁵⁶⁰), ונכנסו בה כל המלבושים ונתערבו עם רע של זו הקלי'. נמצא שהמלבוש של כל האנשים הנקרא גופא דילהון הוא טו"ר וצריך לבררם שנית ע"י המצות כמ"ש בע"ה.

שער מט פרק ה³⁶⁶¹

אמנם הגוף ממש של החומר של האדם הוא בחי' אחרת, ושל נעלך דמשה¹⁵⁶¹ הוא מקליפת נוגה, נאמר על הרע שבה. כי לילית אשר שם נקרא שפחה בישא¹⁵⁶², טחול אוכמא¹⁵⁶³, מצד הרע שבה, אך כשר וטהור הוא לאוכלו כנודע, כי מסירים הדם והחלב שהוא הרע שבה והשאר נאכל. וזהו הלילית שהיתה רוצה להזדוג לאדה"ר בבחי' לבוש לנפשו. אך הגוף העכור הוא העולם הזה הכולל כל העולמות, והוא פסולת הכל, וחומר הכל. ולכן תראה כי הרקיעים, הנפש שלהם הם המלאכים דטוב ורע בקליפת³⁶⁶² נוגה כמ"ש בתקונים (ס"ו דף קיב ע"ב), והם עצמם חומרים. וגוף של אדם יש לו חומר זה, ובפנים מזה יש לו ב' גופים אחרים, א' הוא הגוף הזך והטהור מהחשמל כנ"ל שבו זכה משה בסנה כנ"ל, והב' הוא מקלי' נוגה והוא כלול מיצ"ט ומיצה"ר מלאך ושר, ונקרא נפש הבהמית טו"ר. והנה זה הגוף האמיתי שהוא מקלי' נוגה שהוא לבוש אל הנר"ץ אשר נקרא כתנות עור¹⁵⁶⁴, להיותו כלול מטוב ורע אחר שנתערב ע"י חטא אדה"ר צריך לבררו, והוא נעשה ע"י התורה והמצוה, וזהו כל הפעולה שעושים ישראל עד ביאת המשיח.

ושם הוא סוד נפילת אפים, מקום (משלי ה ה) רגליה יורדת מות כנ"ל, ממראה מתניו ולמעלה הוא טוב בתקונים (דף ק¹⁵⁶⁵ קיב ע"ב), וממראה מתניו ולמטה הוא רע כנ"ל. והרע שבו

- מאיר העץ -

¹⁵⁵⁸ ע' ת"ז יב ע"א וז"ל (אשה) ודא עור של נחש לאתדכאה במה דחאב ובגין דא צדיקים דנטרי ברית שוב אינם חוזרים לעפרן דאיהו עור משכא דחויא דאתברי מעפרא דאתמר ביה ונחש עפר לחמו ובגין דא מאן דלא נטיר ברית אתדן בחבוט הקבר בההוא עפרא ואלין אינון דגופא דלהון, וע' ת"ז נד ע"א שזה צרעת דבת פרעה, ובדף קח ע"א כותב שזה כתנות עור הקלי'¹⁵⁵⁹

¹⁵⁶⁰ צה ע"ב וז"ל אית טיקלא חדא בהאי סטרא ואית טיקלא אחרא בהאי סטרא, בהאי סטרא מאזני צדק, ובהאי סטרא מאזני מרמה, והאי טקלא לא שכיך לעלמין, ונשמתיין סלקין ונחתיין, עאלין ותבין. ואית נשמתיין עשיקין, כד שלטא אדם באדם, דכתיב (קהלת ח ט) עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, לרע לו ודאי, אבל, האי נשמתיין דהות לסטרא אחרא איש זר, ואתעשקת מניה, דא איהי לרע לו, לו לההוא איש זר, עכ"ל.

¹⁵⁶¹ ע' ת"ז קז ע"ב וז"ל ובגין דאינון עריות תלת קליפין אתמר בהון אין דורשין בעריות בשלשה, ואסיר לאסתכלא בהון, ובגין דא אסיר לעמא קדישא לאסתכלא בגוונין דקשת, ודא רזא דערלה דאית לה תלת קליפין, דצריך לאעברא לון מאות ברית קדש, ומיד וראיתיה לזכור ברית עולם, ועל אלין תלת קליפין אתמר של נעליך מעל רגליך, ומיד וראיתיה, ובזמנא דמשה הוה מתלבש בהון, מה כתיב ביה אל תקרב הלום, ומיד דאתפשט מנייהו אתקריב תמן, עכ"ל. (דע"ה ח"ב פח ע"ג)

¹⁵⁶² ע' רע"מ ח"ב קיח ע"ב, וע' ת"ז קעא ע"ב
¹⁵⁶³ ע' ת"ז נה ע"א וז"ל, כבד וטחול דא סמא"ל ונח"ש כבד אשא סומקא מרה אשא ירוקא טחול אשא אוכמא יותרת כלילא דכלהו כבד וטחול סמא"ל ונחש כבד אל אחר מרה סם מות דיליה טחול, עכ"ל.

¹⁵⁶⁴

¹⁵⁶⁵ קיב ע"ב וז"ל, מפורסם לעלמא אלא ביני חבריא עד דיייתי דרא דמלכא משיחא אמר ליה כיון דאיהו אתגליא ביני חבריא מאי ניהו אמר ליה בני ממראה מתניו ולמעלה הוה טוב ממראה מתניו ולמטה הוה רע נבוכדנצר הוה ידע ביה והכי עביד צלמא דיליה וביה אשתמודע אילנא דטוב ורע הה"ד (דניאל ב') רישיה די דהב טב חדוהי ודרעוהי די כסף עד הכא הוה מסטרא דטוב ובגין דא אמר די דהב טב ממראה מתניו ולמטה רע הה"ד מעוהי וירכתיה, עכ"ל.

מאיר העץ – ח"ה

נקרא מות אילנא דמותא כנזכר בתקונים (דף קא³⁶⁶³ קטו ע"ב), ושם הוא נפילת אפים לברר משם הברורין.

והנה לא נתן הקב"ה תורה ומצוות לישראל אלא לברר ולצרף ולהסיר הסיגים מהכסף שהם לבוש הנשמה³⁶⁶⁴, וע"י כוונת¹⁵⁶⁶ האדם בתורה ובמצוות נגמר לבוש נשמה כנזכר פרשת ויחי (רכז¹⁵⁶⁷ רכד ע"א). וע"י התורה מזדכך נוגה דיצירה לבוש הרוח, וע"י מצוות מעשיות מזדכך נוגה דעשיה ונעשה³⁶⁶⁵ לבוש הנפש. ונמצא כי אלו הלבושים הנזכר פרשת ויחי אין פי' שנעשה מחדש ע"י תורה ומצוות, אמנם מתבררים מהרע שנתערבו ע"י חטא אדה"ר ונעשים חדשים ממש והבן.

והנה כפי מה שחסר לאדם להשלימו כך ימים קצבו לו, וז"ש פרשת ויחי (דף רכד ע"א¹⁵⁶⁸), כי מן יומין דב"נ ממש נעשה לו לבושים והבן זה. והנה בקליפת נוגה יש רמ"ח איברים ושס"ה גידין טובים, ובכולם נתערב הרע אך אינן שוין. כי הנה כל התרי"ג מצוות כלולין {קיב ע"ד} ביי"ס, ורמ"ח מ"ע הם נגד זכור¹⁵⁶⁹, ואז בעשותן נתקן הזכר דנגה, כי שם אין חלב טמא כלל¹⁵⁷⁰, אמנם הוא שקוע בקלי" שם, וע"י המצוות, בכל מצוה ומצוה מוציא משם אבר אחד. וע"י שס"ה לאוין שהם שמור¹⁵⁷¹ כנגד הנוקבא כנ"ל, ששם טו"ר ממראה מתניו ולמטה, יש שם חלב טהור וחלב טמא, וכל העובר על השס"ה לאוין מערב הרע בטוב בחלק נפשו הבאה מהנוקבא דנגה כמ"ש בתקונים (מ"ז³⁶⁶⁶¹⁵⁷² קי ע"ב), וזש"ה (בראשית ג יב) האשה אשר נתת עמדי¹⁵⁷³. ואלו השס"ה גידין הם שס"ה עורקים מן הכבוד ששם מדור הנפש נוקבא, והם

- מאיר העץ -

¹⁵⁶⁶ ע' לעיל פרצוף ז"א פתח כג וז"ל, וכלל כל מצוה הוא מתחלק לג' מדרגות, מחשבה, דבור ומעשה וכו', ואם [מקיים המצוה במחשבה שהוא] בדחילו ורחימו, הוא מתקן המצוה בגדלותה ובשלמותה, הוא בסוד מוחין בחינת נשמה שבו, וע' ת"ז כ"ו ע"ב וז"ל, חכמה ובינה אינן נסתרות במוחא ולבא ברחימו ודחילו, ואורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרכת לעילא, ופי' הגר"א שם כ"ו ע"ג לא פרכת לעילא ר"ל לאו"א שהן לעילא וכו', דהיינו הדרך היחידה לעשות מצוה בגדלותה ובשלמותה היא בידיעת חכמת האמת, ואז היא פרכת לעילא, וע' שער הגלגולים הק' י"ח וז"ל, האדם מתעסק בעשית המצוות לבד, הנה הוא זוכה אל הנפש הנקרא עשיה ולא יותר וכו' ואם ישתדל עוד האדם הזה לעסוק גם בתורה ולומד והוגה ושונה בה תמיד בתורה שבע"פ ועוסק תמיד לשמה בה, אז יזכה גם אל הרוח שהוא מן יצירה וכו', ואם ישתדל עוד האדם הזה ועוסק בחכמה הנעלמת ובסודות התורה אז יזכה גם אל הנשמה שהיא מן הבריאה, ותאיר הנשמה ברוח שבו ותוסיף מעלה על מעלתו וחכמה על חכמתו, ואז נקרא אדם שלם אשר עליו נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, עכ"ל, ולכן מובן למה כל שרשי התורה והעבודה תלוי בזה, כי רק בלימוד הקבלה אפשר לזכות לנשמה.

¹⁵⁶⁷ רכד ע"א וז"ל, תא חזי, כד קריבו אינון יומין קמי מלכא קדישא, אי הוא זכאה האי בר נש דנפיק מעלמא, סליק ועאל באינון יומין, ואינון לבושי יקר דמתלבשא ביה נשמתי, ואינון יומין הוו דזכה בהו ולא חב בהו, ווי להווא דגרע יומוי לעילא, דכד בעאן לאלבשא ליה ביומוי, אינון יומין דפגים איהו בחובוי חסרין מההוא לבושא, ואתלבש במנא חסרא. כל שכן אי סגיאין אינון, ולא להוי ליה לבר נש במה דאתלבש בההוא עלמא, כדן ווי ליה ווי לנפשיה, דדיינין ליה בגיהנם על אינון יומין, יומין על יומין על חד תרין, דכד נפיק מהאי עלמא לא אשכח יומין לאתלבשא בהו, ולא הוי ליה לבושא

¹⁵⁶⁸ ע' הערה 1567.

¹⁵⁶⁹ דשבת, וצ"ע כנראה שהוא כלל כל המצוות וצ"ע, ע' רע"מ משפטים קיח ע"ב שזה מקביל למילה ופריעה דמילה, וע' רע"מ אמור צב ע"ב שזה כללות לכל מצוות עשה ולא תעשה

¹⁵⁷⁰ ע' לעיל הערה 1496, דהיינו ממתניו ולמעלה ע"י י"ד

¹⁵⁷¹ דשבת, ע' לעיל הערה 1569.

¹⁵⁷² ע' ת"ז קי ע"ב וז"ל, וכי אדם גרים והא כתיב ויאמר האדם האשה אשר נתת עמדי וגו' ובגין דא אמר קודשא בריך הוא לאתתא מה עבדת כמה דאת אמר ויאמר ה' אלוקי"ם אל האשה מה זאת עשית כל חובא דעבדת לשכינתא דאיהי זאת עבדת ובגין דא מה זאת עשית דאיהי מה שמו מה זאת ודאי מה ה' אלוקי"ך שואל מעמך כי אם ליראה ואל תקרי אם אלא אם (הה"ד (ויקרא י"ט) איש אמו ואביו תיראו דאיהו י"ק אבא ואימא עלאה) ואנת לא דחילת מאימא עלאה לזאת עבדת כל דא ודאי דאתקרי זאת אות הברית [צה ע"ב] דאדם ואתתיה אתברי, עכ"ל אבל לא נ"ל שצדקתי במראה מקום

¹⁵⁷³ ע' ת"ז קיא ע"ב וז"ל, אמר ליה רבי אלעזר וכי תרין נשין הוו ליה, אמר ליה אין חד יצר הטוב וחד יצר הרע, חדא מסטרא דעצם תקיפא דינא קשיא, וחדא מסטרא דבשרא מתמן אינון רכיכי לבא, ואינון דגרמא אינון קשי קדל, ועל אתתא דאתנטילת מגרמא אמר בן סירא גרמא דנפיל בחולקך טב או ביש גרריה, ועל אתתא דגרמא אמר אדם האשה אשר נתת עמדי, לא קרא לה

מאיר העץ – ח"ה

משתרגין¹⁵⁷⁴ בכל האיברים, והדם נתפשט בהם. ואם יעבור אדם על לאו א', אם הוא עורק העין מסתמה ואינו רואה, כי הטוב שבו אינו מתגלה, ואין העין של הנפש משיג, שאינו מתלבש בו הנפש במלבוש ההוא עד שיסיר אותו מום, ויש לאוין של דם שהם למעלה ממתניו ובכל הגוף, ויש של חלב, והם מכנגד מתניו ולמטה, אך כולם הם בנוקבא הסובבת גבר שס"ה ל"ת. לכן לפי ניצוץ נשמת האדם כך מוכרח לקיום המצות של החלק ההוא, כי מי שהוא מבחינת מתנים ולמעלה, אין לו מצות ניקור החלב כי אינו צריך לו, אך אם יאכלהו ודאי שיפגום בו, אך לא יתגלגל מתחלה ע"ז, ולכן הראשונים¹⁵⁷⁵ שהיו יודעין תליית ניצוץ שלהם היו מתדבקים לקצת מצות יותר מאחרים והמשכיל יבין.

וכעד"ז בכונת המצות והתורה, כי יש שנשמתו מן בריאה וע"י עסק התורה בתלמוד מתברר בהם הרוח שלו. ויש במשנה שהוא היצירה והוא ג"כ ברוח שלו, אך הוא רוח שברוח, ובתלמוד רוח שבבריאה שהיא נשמה³⁶⁶⁷. ולכן תראה כי אם הכבד הוא סמא"ל איך אנו אוכלין אותו, אך הענין כי הרע שנתערב עם הטוב אינו כי אם בכלי הנפש של הנוגה ולא בכלי של רוח נשמה דנוגה, והבן היטב מאד. והנה הכבד של³⁶⁶⁸ כלי הנפש דסמא"ל דנוגה, ובהסיר³⁶⁶⁹ הרע ממנו ע"י מליחה יותר³⁶⁷⁰, ונשאר הטוב שבו. וכן בשאר האיברים הנז' פ' פנחס (דף רלה ע"א)¹⁵⁷⁶ באצטמוכא ובקיבה ובמרה ובטחול וכו', הכל בזה הנגה טו"ר. אך ממתנים ולמעלה לא יש רק הדם המתפשט בכלי, והוא הרע נפש הבהמית, כי הדם הוא הנפש (דברים יב נג).

נמצא כי כיון שבנגה הוא טו"ר אם יתגבר הרע יתבטל הטוב שבו ונעשה קליפה גמורה, לכן שמור על מצוות לא תעשה כי הם חלב טמא והם קלי'. וכל אדם האוכל חלב נתגבר עליו הרע ויתבטל הטוב ויחזור כל לבוש דנגה רע ויתדבקו בג' קלי' הרעות. נמצא כי בשמור שס"ה ל"ת גורם שלא יתדבק בו הרע יותר, וזהו ענין (תהלים לד טו) סור מרע, והבן זה כי בזה נשאר על עמדו כמו שהיה¹⁵⁷⁷. ואח"כ ועשה טוב, כי ע"י הרמ"ח מ"ע הרע שבנוגה מתהפך לטוב ממש שמתדבק במוח.

שער מט פרק ו' 3671

והנה מצות המילה הוא בסוד³⁶⁷² הלבוש קדוש דנגה, להפריד משם ג' קליפין אחרנין שביסוד דקליפה הרע, והם מילה ופריעה ואטופי דמא¹⁵⁷⁸. וענין נדה בסוד³⁶⁷³ נוקבא שבנוגה, לכן יש שם ה' דמים טמאים וה' דמים טהורים, וכעד"ז { קיג ע"א } שאר המצות כולם שם הם¹⁵⁷⁹. וז"ש בתיקונים (ט"א כו)¹⁵⁸⁰ לרשיעייא אינון קשורין לכל מקטרגא דילהון, אך

אתתיה, כגוונא דחיה דאתמר בה ויקרא האדם שם אשתו { קיב ע"א } חוה, דאחרא שפחה הות דמסטרא דעץ הדעת טוב ורע, חדא רע וחדא טוב, ומסטרא דעץ החיים תרוייהו חיים, עכ"ל, כלומר האשה ולא אשתו, ואולי זה המקור של הערה הקודמת

¹⁵⁷⁴ מלשון (איכה א יד) נִקְדַּעַל עֵינַי וְיָדוּרְגַעְלִי אֶרְגַּעְלִי אֶרְגַּעְלִי – לשון קליעה.

¹⁵⁷⁵ ע' רמב"ן &

¹⁵⁷⁶ רע"מ פנחס רלה ע"א וז"ל, אמר רעיא מהימנא בוצינא קדישא ודאי אצטמוכא בקדמיתא נטיל כלא עד שית שעתין ואופה. קרקבן איהו אופה. וריאה איהי משקה. לבא מלכא. ואינון תרין אינון ודאי אופה ומשקה למיהב למלכא משפירו דכל מאכלין ומשקין רישא דכלהו מבחר לכלהו והיינו דכתיב אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי לבתר אכלו רעים שאר אברים דאינון חילין ומשריין דמלכא דפליג לון מזונא ע"י שר האופים. שתו ושכרו דודים ע"י שר המשקים. וכבד איהו לימינא דב"נ ובג"ד ופני אריה אל הימין לארבעתן לימינא דמלכא דאיהו לבא. טחול לשמאלא אלין אינון מסטרא אחרא ופני שור מהשמאל. משקה חמרא מזוג במיא למלכא ואריה אכיל דא

¹⁵⁷⁷ ע' בהגר"א בת"ז לז ע"ג וז"ל האסור הוא מצד עץ הדעת טוב ורע דשם הס"א אבל בעה"ח [כלומר במצות עשה] לא יגורך רע עכ"ל. ולכן ברור שאין מקום לעבודת העץ החיים ללא תיקון עץ הדעת.

¹⁵⁷⁸ ע' ת"ז פו ע"ב וז"ל, בראשית איהו בר"ת ודאי כד איהו בלבושין דאלין קליפין דאינון ערלה ופריעה צריך תמן דחילו ועלייהו אתמר לא יהיה לך אלקים אחרים על פני והאי אות לא ירתין ליה אלא ישראל דלית אות ברית עד דעברין מנייהו אלין קליפין דאינון ערלה ופריעה באטיפו דמא, עכ"ל. וע' לעיל הערה 1431.

¹⁵⁷⁹ בנוגה (הרב) ששם כל הבירורים.

ביסוד, ע' יהל אור ח"ג ל"ז ע"ג וז"ל, סוד הענין, שכל אבר יש לו איכות, כי כולם הן תולדות הספירות, וכל אחד יש לו פנימיות וחיצוניות, ובפנימיות פועלת האיכות וביציגוניות האיברים,

מאיר העץ – ח"ה

החסידים שאין הרע דקליפת נוגה לבוש שלהם אין צריך להם המצות¹⁵⁸² לצורך זה, רק מתקשר ממש בגוף העולמות ולא במלבושים שבנוגה כנ"ל. ועד"ז כל המצות נחלקים בזה הלבוש דנגה, וכן מצות הטרפה היא הרע שברפ"ח ניצוצין דקליפת נגה, שנטרפה מן הכלב הרע שבקליפה, שהוא סוד ב"ן, מל³⁶⁷⁴ של הקלי' הרע¹⁵⁸³, וכשחוזרת למוטב נתקנה בב"ן, מ"ן דקדושה. וזה הטרפה הוא מלבוש העליון דחשמ"ל הנקרא בשר שנטרפה מאדם הראשון, וזהו (שמות כב 2) ובשר בשדה טרפה.

(והנה נתבאר ענין הנגה וחשמל, כי זה לבוש דגופא ועלין וטרפין¹⁵⁸⁴ דיליה, כי החשמ"ל הוא עלין דאילנא דגנתא, אך הפרי הוא בפנים מזה הלבוש)³⁶⁷⁵. והנה כל ההיכלות דבי"ע הם סוד חשמ"ל¹⁵⁸⁵. והנה נתבאר שבכל א' וא' מהן יש ג' כלים, פנימים בבריאה, אמצעים ביצירה, חיצונים בעשיה. והנה הרוחין הנזכר בהיכלות דפקודי (רכו ע"א) הם רוחין, וחיות דכל היכל הם הנפש, ואח"כ הג' כלים הנזכר אצלינו, והלבוש שלהם הוא חשמ"ל¹⁵⁸⁶, ועליו הנגה, ועליו ג' קליפות¹⁵⁸⁷. והנה הרקיעים דעשיה הם קלי' נגה דעשיה, והם יריעות עיזים, כי כל הבהמות וחיות ועופות ודגים ואילנות ועשבים ואבנים כו' כולם טו"ר מקלי' נגה. אך הטמאים שבב"ח והאסורים לאכילה בעשבים ובעצים, כגון ערלה וכלאי הכרם, הם בג' קלי' הערלה. ומ"ש בתקונים (דף לו קכו ע"ב) כי הבריאה³⁶⁷⁶ יכול לאתערבא עמיה קליפה וכו', פי' בי"ע³⁶⁷⁷ יכול לאתערבא ביה קלי' והוא קליפת נגה שבכולם³⁶⁷⁸. ואינם שוין, כי בבריאה רובו טוב, וביצירה בינוני, ובעשיה רובו רע.

וזהו ענין אסתר שהיתה מנחת שידה במקומה ומזדווגת עם אחשורוש כמ"ש פרשת תצא (רע"מ דף רעו ע"א¹⁵⁸⁸), ובתקונים (דף נ' סה ע"א¹⁵⁸⁹), והוא קלי' נגה שלה מבחי' הרע הנקרא שד. והיתה יודעת היא ומרדכי להשביע השד היצה"ר שלה ע"י שם המפורש כנזכר שם, שיתלבש בדמות גוף וילך אל אחשורוש. ומשם נולד דריוש בן אסתר, מצד השידה ההיא שלה,

---

וכ"ה בתרי"ג מצות, שכ"א הוא מעשה מיוחד ויש לכ"א כוונה מיוחדת, ולכן המצות בלא כוונה כגוף בלא נשמה וכו', תרי"ג אברים בגוף ותרי"ג איכות בנפש קבועים בגוף, אף לעכו"ם, ועוד יש תרי"ג איכות בנפש שאין קבועים בנפש, אלא מושפעים מהרוח וזהו תכלית האדם ושלמותו, והן באין מעשיית המצות, וזה אור הלבנה בשלימות וכו', ידוע שכל דבר שהוא כפול בא השני בגולם א' וכו', וכן הוא כאן, שתרי"ג איכות השניים באים באבר א', והוא עט' הברית ובו נכלל כל התרי"ג מצות גדולה מילה וכו', ולכן אין העטרה מתגלה מעצמו בבריאת הש"י כמו כל האיברים אלא בעשיית האדם מצות הש"י וכו', ומצות המילה שהיא מצוה המשלמת תרי"ג הוא בעטרה ובזה ג"כ הכלל הנ"ל, שהיא כלולה מהכל לכן היא שקולה נגד תרי"ג מצות וזהו ברי"ת, שהוא הנוק' של היסוד שבה נכללת לאחד, בסוד תש"י כנ"ל, וכשחסר מצות המילה כל המצות אינן פועלים כמו זכר בלא נקבה, עכ"ל.

1580 *לא מצאתי

1581 בההוא זמנא דאיהו על כורסייה מה אמרין א"ל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות האי תקונא איהו לגבי צדיקים גמורים דמתקנין כורסיא לקודשא בריך הוא בציצית ונחתין ליה בתפלין וקיימין קדמוהי בצלותא לבינוניים ציצית ותפלין אינון כשור לעול וכחמור למשאוי ובשבת אתמר בהון למען ינוח שורך וחמורך לרשעים אינון קשורא לכל מקטריגין דילהון דהכי אינון עשרה כתרין תתאין דהא דא לקבל דא ברא קודשא בריך הוא אבל כתרין תתאין אינון קליפין לגבי כתרין עלאין דמתלבשין בהון עשר אתון

1582 ע' ב"ע קמג ע"ב וז"ל, ע"י הבל פיהם גורמים זיוג נשיקין במוחא והוא דרגא דמשה שהיה כחו בפיו ולכן אמרו בש"ס שרשב"י וחבריו היו פטורים מכל המצות שתורתם אומנתם

1583 ע' לעיל הערה 1366 שכל עבירה היא גורמת תיקון לקלי'

1584 הוא תרגום של עלה.

1585 לא ההיכלות שהם העגולים הכללים שבכל עולם אלא כוונתו על ההיכלות דגן עדן אשר ישנם בכל עולם דבי"ע והם הכתובים בזהר בראשית מא ע"ב (או"א דבי"ע) ופקודי (שם ז"ן דבי"ע), והם ביושר של העולם ולא עיגוליו (דע"ה ח"א סב ע"ב)

1586 הוא עור והלבוש דבינה שהו אהחשמ"ל המקיף על היכלות דגן עדן להגן מהקלי' שלא ינקו משם (דע"ה ח"א סב ע"ב)

1587 אש וענן ורוח סערה ע' לעיל הערה 1430

1588 אלא בגדו לישינא דבוגדים בגדו והכא סתרא רברבא ובגין דא אסתר לישינא דסתראה אתה סתר לי שכינתא אסתירת לה מאחשורוש ויהיב ליה שידה באתרה ואתהדרת איהי בדוועיה דמרדכי ומרדכי דהוה ידע שמא מפרש ושבעין לשון עבד כל דא בחכמתא.

1589 סה ע"א וז"ל, אסתר דסתיר לה מאחשורוש דאיהו ערל וטמא ושוי באתרה שנית בדיוקנא דילה

מאיר העץ – ח"ה

והרי הוא בן אסתר ממש¹⁵⁹⁰, לכן היה חציו טוב וחציו רע, לכן היה גוי, וגם צוה שיבנה בהמ"ק, כי הוא נתן רשות תחלה קודם¹⁵⁹¹ שמלך כורש.

והנה הנגע הוא דכורא דנוגה, הפך ענג¹⁵⁹² דקדושה היא, ורעה היא נוק' לילית, ויש להם יכולת להזדווג עם אנשים יען הם לבוש הנפשות שלהם. ונ"ל כי אשמדאי שד יהודי¹⁵⁹³ הוא קלי' נוגה, ונוקבא דיליה היא לילית זעירתא כנודע. אך שדים אחרנין הם משאר ג' קלי'. והנה נגה סוד עור הנ"ל משכא דחויא הוא רע וטוב, הרי בעור רע וטוב, לכן כל בחי' בעלי קריין נקרא רע, בסוד (בראשית לח ז) ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה' כנודע.

והנה כשהיצה³⁶⁷⁹ גובר, אז בלילה מוליך עמו הנפש ואת היצה"ט לקליפת נוגה, ורואה חלום תבן וקש שהם קליפה נגה³⁶⁸⁰. וכשעוסק בתורה נאמר בו (משלי ו כב) בשכבך תשמור עליך, ומתגבר היצה"ט שהוא מלאך ומוליכו אצל המלאכים טובים דעשיה, וז"ס (ברכות נה ע"ב) כאן ע"י מלאך כאן ע"י שד. וז"ס (משלי יט כג) ושבע ילין כל יפקד רע, שבע ילין מד"ת אינו נפקד בחלומו ע"י הרע של נגה הנקרא רע בסוד בעלי קריין כנודע.

שער מט פרק ז' 3681

פסל ומסכה הם זו"ן דנגה, וכנגדן ב' עגלי ירבעם, ועגל המדבר כולל שניהן, כמ"ש בפסוק (שמות לב ח) עשו להם עגל מסכה. ועגל גימטריא ק"ב, נגד ק"ב חרובין אשר שם¹⁵⁹⁴,

- מאיר העץ -

¹⁵⁹⁰ שהרע חזר אליה.

¹⁵⁹¹ זה קשה שלא ידוע לנו כורש שבא אחרי דיוש, ועי' אדם ישר עוד פעם

¹⁵⁹² ע' ס"י פרק ב' משנה ד' וז"ל, כ"ב אותיות יסוד קבועות בגלגל ברל"א שערים, חזר גלגל פנים ואחור, סימן לדבר אין בטובה למעלה מענג ואין ברעה למטה מנגע, וע' זה א כו ע"ב

¹⁵⁹³ ע' רע"מ פנחס רנג ע"א (לש"ו)

¹⁵⁹⁴ *ע' לעיל אנ"כ ג' וז"ל, ג' מלויין אלו [מילוי דעס"מ כלומר ללא הוי"ה] חסרים מז"א היה נקרא קב חרובין שהם בחי' מלכים דאתחרבו עלמין קדמאין כנזכר באדרא ובספ"ד וכאשר נכנס בו זה הקב שהוא ג' מלויין הנ"ל אז הוא מתוקן ושלם, עכ"ל, וע' שער מאמרי רשב"י & ונבאר ענין שלשה מלכים האלה הנה בלע בגמטריא ק"ב והוא סוד ק"ב חרובין על שנחרבו ומתו והענין הוא במה שהודעתין כי כל המילויים הוא בחי' דין כי כן מלוי בגמטריא אלהים וכשתקח שלשה מילויים של שלשה הויות דע"ב ס"ג מ"ה הם בגמטריא ק"ב כמנין בלע ושלשה מילויים אלה מקומם בדעת ע"ב בחסד שבו וס"ג בגבורה שבו ומ"ה בדעת שבו והנה כנגד ק"ב הזה שבקדושה יש כנגדו ק"ב אחר הנקרא ק"ב של חרובין שנחרבו ומתו, עכ"ל.

ע' רע"מ (פנחס רטז ע"ב) וז"ל, קם בוצינא קדישא ואמר על דא כתיב קניתי איש את ידו"ד דחזאת לי' ברוח הקדש דעתידין בנוי למיתב בלשכת הגזית ואוף הכי ר' (אלעזר בן) פדת דהוה דחיקה לי' שעתא דלא הוה ליה אלא קב חרובין מע"ש לע"ש כמו לר' חנינא אמאי האי בתר דהות בת קול נפקת ואומרת כל העולם כלו אינו ניזון אלא בשביל חנינא בני. אלא איהו גרים קודם דחרב ק"ב מן י' דאיהו יב"ק אוף הכי לא הו"ל אלא קב חרובין דאת י' איהו יהוד ומניה אתיא נביעו לאת ב' דאיהו ברכה ואיהו קדש ומניה אתקדש ק' דאיהו קדש ור"א בן פדת גרים למהו חרובין דיליה ק"ב דאינון ק"דושה ב"רכה אוף הכי לא הו"ל אלא קב חרובין.

וע' בשער מאמרי רשב"י מז ע"ד וז"ל, הענין הזה נתבאר אצלי במשנת הקיטע יוצא בקב שלו כו' גם בתקונין תיקון ס"ט דף ק"ו ע"א [קיט ע"א] בההוא עובדא דההוא בר נש מאינון בעלי קבין כו' ושם ביארנו כי ז"א בהיותו משפיע אל המלכים דארץ אדום אשר נחרבו ומתו הוא על ידי שלשה מילויין שבשלשה הויות ע"ב ס"ג מ"ה שהם בגמטריא ק"ב ור' חנינא בן דוסא בגלגול שקדם אליו חטא בדבר זה כי המשיך הק"ב הנז' אל המלכים דארץ אדום החרבים הנקראים רשות הרבים כמבואר אצלנו (דמ"ב ע"א) ולכן עתה נענש באכילת ק"ב חרובין מע"ש לע"ש, עכ"ל.

וע' שער מאמרי רז"ל & וז"ל וז"ל וז"ס קב של חרובין דר' חנינא מע"ש לע"ש כו' כי ר' חנינא בא בעה"ז בגלגול מפני שר' חנינא לא זכה לבנים ועל זה החרב הקב הזה הקדוש והברוך של יסוד כי כן ק"ב ר"ת קדושה ברכה פי' הטיפה נמשכת מן המוח שהיא חכמ' נק' קדש כנודע וברדתה מן יסוד נק' ברוך וזהו קב אמנם הטיפה בעצמה היא אות י' הרי יב"ק וע"כ איתיהיב ליה קב חרובין דסט"א אשר קטרג כנגדו שיהיה עני כיון שהחריב בקדמיתא האי קב, עכ"ל.

וע' ב"ע & וז"ל, בלעם שתום העי"ן שהוא היה סומא בא' מעיניו ואמרו ג"כ חיגר ברגלו אחת הי' שהי' קיימא דחד סמכא שנו"ה הוא בב' עיינין אבל בעולם התוהו שהיה רק עין שמאל לבד היה סומא בא' מעיניו והיה מסוד בעלי קבין הקיטע יוצא בק"ב שלו ק"ב חרובין לכן בלע גי' ק"ב, עכ"ל, וע' שם קעה ע"ב וז"ל, מסיגי המלכים שנשברו יצאו הקלי' שהם חד אוכמא בלא רגלין כמ"ש בתיקונים שהוא קיימא דחד סמכא שנקצו רגלי הנחש ורגלין הם בנו"ה ב' עיינין ובשינה אסתלק חד עינא והוא בסוד חד סמכא הוד לבד, עכ"ל

מאיר העץ – ח"ה

ומסכה נגד פסל שם אדני¹⁵⁹⁵. וגם פסל נקרא ע"ש פסולת כנ"ל (פרק ג'), ונרמז בתיקונים (מז מג ע"א¹⁵⁹⁶) ובתיקונים (קל"ב קנה ע"ב¹⁵⁹⁷) איך קורא אל היצה"ר עץ {קיג ע"ב} הדעת טו"ר גופא וסוסיא. גם בריש מתניתא (תיקו"ז קנד ע"ב) קורא ללהט החרב המתהפכת שהוא עץ הדעת אוכמא בלא רגלין¹⁵⁹⁸. והנה שבתאי טחול אוכס בלא רגלין, כי הנה הם בירורי המלכים הנקרא קב חרובין, בסוד (שבת סה ע"ב) הקיטע יוצא בקב שלו, וע"ש בתיקונים (סט דף קיט¹⁵⁹⁹) כי כולם חגרין בעלי קבין, ע"ש היטב.

וז"ס הנחש שנתקצצו רגליו (דברים רבה פ"ה סי' ט), (בראשית ג יד) על גחונך תלך, לכן מתהפך הפוכין (תיקו"ז קנה ע"א), בסוד (בראשית ג כד) להט החרב מתהפכת, גוף טרוף¹⁶⁰⁰, בסוד (ירמיה יג כג) היהפוך כושי עורו ונמר חברבורותיו. והם גוונים צרעת הלבנים שבעורו כנודע, כי הוא כושי אוכס, והוא עור משכא דחויא³⁶⁸², והוא נמר וממזר, רפ"ח ניצוצין.

ומ"ש (ת"ז קנד ע"ב) אשכחנא ברזי טמירין דמתניתין דטורין רמאין עמיקין, ר"ל כי היה להם ברייתות העוסקים בענין הקליפות הנקרא הרים וגבעות, בסוד (מלכים א' יט יא) רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים, זכרים ונקבות, דתמן יתיב הנחש בסוד (משלי ל יט) דרך נחש עלי צור וכו' כנזכר בתיקונים (תו"ח ט ע"א) ובכת"י בהקדמת תיקונים. ואמר כי מצא באותה מתניתא שמדברת בענין טורין רמאין חזקים עמוקים, והם הקליפה, שם מצא דרוש זה³⁶⁸³. והוא, כי גו סוספיתא, ר"ל פסולת תוך³⁶⁸⁴ הזהב הנקרא סוספיתא דדהבא, פסולת הגבורות שבצפון, משם תפתח הרעה. ושם בקל"י יש חד אוכס בלא רגלין, הוא קל"י נגה, כמה גלגלין סחרין ליה, הם רקיעים דעשיה טו"ר כנזכר בתיקונים (דף קו קנה ע"א¹⁶⁰¹), כולהו מליין עיינין כגומרין דנורא, הם מלאכים נפשות הכוכבים והגלגלים הנ"ל, ולהיותן רקיעין הם עורות אלים מאדמים כנזכר פרשת תרומה (קמ"ז ע"ב¹⁶⁰²) ובתיקונים (דף קלב ע"ב קי ע"ב¹⁶⁰³) אית נפשא דמרכיבין ליה

- מאיר העץ -

¹⁵⁹⁵ כלומר מסכה בפסוק הוא פסל הנ"ל וזה נוק', ועגל הוא דכר, וע' שעה"פ עקב שמסכה הוא דכר וזה סתירה, וע"ע* וע"י שער לו"ר פרק ו שזה בדעת ויסוד. ע"י תיקונים וכגוונא דא מאן דנפיק מרשות היחיד ועאל ברשות הרבים או דאפיק זרע מניה מאות ברית קדש ואעיל ברשות נוכראה כאלו האי נטע אילנא דטוב ורע ובגין האי בר דנטע בזונה או שפחה או גויה או נדה אתמר לא תעשה לך פסל ועל בריתא דאתעבידת בגוונא דא אתקריאת מסכה ועלייהו אתמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה

¹⁵⁹⁶ בדף ד' ע"ב כך קורא לעולם הבריאה, וע' מג ע"א וז"ל, חויא ובת זוגיה דאיהי סוסיא דיליה ¹⁵⁹⁷ ע' קנה ע"ב ועם כל דא זכאה נשמתא דשליט עליה ורכיב עליה כבר נש דרכיב על סוסיא או על חמריה ווי ליה למאן דחויא שליט עליה האי אתקרי רשע גמור ומאן דאיהו שליט עליה איהו אתקרי צדיק גמור ועליה אתמר ואתן אדם תחתך אדם בליעל איש און ולאומים תחת נפשך דכד בר נש איהו שליט על יצריה הכי איהו שליט על כל שנאווי ואם יצריה שליט עליה שנאווי שלטין עליה

¹⁵⁹⁸ תיקוני זהר דף קנד ע"ב וז"ל, אשכחנא ברזא דמתניתא דטורין רמאין עמיקין גו סוספיתא קונטרא קטרא דקטרין תמן הוה חד אוכמא בלא רגלין מפכפך הפוכין גוף טריף כד הוה יתיב אזיל כד הוה אזיל יתיב כד הוה אזיל מהפך טורין כד הוה יתיב מעקר טנרין מאן דאערע ביה טריף ליה וקטיל ליה ולא אהני זכאה איהו מאן דאסתמר מניה **ב"ע & הסט"א נק'** חד אוכמא חיגר בלא רגלין שאין להם הארת העינים רק משל הגבינין לבד, עכ"ל, וע' הערה 1594.

¹⁵⁹⁹ קיט ע"א וקיט ע"ב ע' לעיל

¹⁶⁰⁰ לשון הת"ז קנה ע"א ע' לעיל הערה 1598, וע' שם עוד וז"ל, ביה מתהפכין לזמנין מטה לנחש לזמנין נחש למטה והכי מתהפכא דכורא לנוקבא נוקבא לדכורא ואלין דהפכין לשלחנם גרמין הפוכין אלין הפכפך דכלהו להט החרב המתהפכת מרע לטב ומטב לביש והכא רזא דצדיק ורע לו רשע וטוב לו ודא איהו גולל אור מפני.

¹⁶⁰¹ קנה ע"א וז"ל, כל דיוקנין דבני עלמא ביה רשימינ כל ציורין ביה מצוירין כל גוונין ביה מרקמן דסטרין אחרנין כמה ענפין תליין מניה דשרביטין דנורא מלהטא דזריק כמה גלגלין סחרין ליה כלהו מליין עיינין דגומרין דנורא מלהטין מנהון מזדעזעאן חיילין ומשריין לית בהון רחמנותא כלל זכאה איהו מאן דאסתמר מניה

¹⁶⁰² ועורות אלים מאדמים, אלין אינון מארי תריסין, עיינין מלהטין כטיסין דנורא, כמה דאת אמר (דניאל י ו) ועיניו כלפידי אש, ואקרון רקיעין לבר בגו קליפה:

¹⁶⁰³ קי ע"ב וז"ל, תקונא שתינ וארבע, בראשית ברא אלקי"ם תמן איש תמן אשה עם ה' דאלקי"ם ועלייהו אתמר סמכוני באשיות באיש ואשה ומאן גרים דא בגין דאתפשטו מכתנות אור אדם וחוה ובגין דא סמכוני באשיות בכתנות עור דאינון לקבל ועורות אילים מאדמים וכו'

מאיר העץ – ח"ה

בכלבא, כי כלב בקלי' נוגה הרע נעשה לבוש ומרכבה אל נפש דעשיה שהוא משם ב"ן קדוש, וכנגדו בכלב ב"ן טמא דנוגה דעשיה.

וזה הנגה הוא סוד הסוטה הנזכר בפרשת נשא בר"מ (דף קכט קכד ע"א¹⁶⁰⁴). והענין כי לנר"ן שבבי"ע הנקרא ערלה ונקרא עור כמ"ש פרשת תצא (דף רעו), יכיל קליפת נגה³⁶⁸⁵ לאתדבקא, אבל באצילות לא יכול לאתדבקא. וז"ס (בראשית לט ו') לשכב עמה¹⁶⁰⁵, פי' כי קליפת אש נתדבקה בנגה, ונגה נעשה בסוד ערלה על המילה, ודם נדה ביסוד דילה, ואז נתחללה, ואז (דברים כב יט) ולו תהיה לאשה¹⁶⁰⁶, כי על ידה מתהפך משד למלאך (זהר ח"ג רעו ע"א). וע"ש פרשת תצא (דף רעז ע"א¹⁶⁰⁷) ענין ס"מ ולילית, שהם ב' קליפות נגה שבהם היו משתמשין בדור הפלגה והמבויל, וכנגדן הם בנו מגדל בסוד (בראשית יא ד) ונעשה לנו שם, זכר ונקבה¹⁶⁰⁸, והבן זה. וכשגלתה שכינה, סוד קב חרובין (ברכות יז ע"ב זהר ח"ג רטז ע"ב), בסוד (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, אז הרע קרא שמו אלוה, ואז נטרד סמא"ל ובת זוגו, שבתחילה היה רובו טוב ומיעוטו רע ועתה נטמא, כי היה רובו רע וטמא כנזכר בתקונים (עב דף נד ע"א), וכנ"ל בסוד פרה אדומה. ושם³⁶⁸⁶ הוא בן סורר ומורה הנמשך מנוגה הנקרא פרה סוררה כנזכר פרשת

- מאיר העץ -

¹⁶⁰⁴ קכד ע"א וז"ל, פקודא לדון בדיני סוטה הה"ד יעבר עליו רוח קנאה וקנא וגו'. ודאי רוח קנאה מתרין סטרין אשתכח חד בשקרא וחד בקשוט בגין דא ברוח שקרא וקנא את אשתו והיא לא נטמאה. ותנינא ועבר עליו וגו' וקנא את אשתו והיא נטמאה. וכי אית קושטא ברוח מסאבא אלא בבר נש מסטרא דאילנא דטוב ורע תמן יצר הרע נחש בזמנא דאית לב"נ אתתא שפירא בכל עובדין טבין דאתמר בה אשת חיל עטרת בעלה יצר הרע אית ליה קנאה כגוונא דאשכחנא דקני אדם על אנתתיה עד דפתי לה וגרם לה מיתה ולזמנין שליט עלה בחובין ומסאב לה והא אתעבידת נבלה ויצר הרע מסטרא דימינא דיליה דרגא דישמעאל אתקרי נחש. ומסטרא דשמאלא דרגיה דעשו סמא"ל אתקרי כלב ממנא דגיהנם דצווח הב הב הדא הוא דכתיב לעלוקה שתי בנות הב הב וברעותא דיליה למיכל נשמתא מסאבא בנורא דיליה גיהנם ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו בקשוט והיא נטמאה

¹⁶⁰⁵ ספר הליקוטים - פרשת משפטים - פרק כב

עונש המפתה, לו תהיה לאשה. דע, כי כל פתוי הוא בנוקבא דבריאה דנוגה. והענין, כי נר"ן דבי"ע דבריאה דנוגה נקרא ערלה, ונקרא עור, ושם יכול קליפת נוגה לאתדבקא בהם ממש. ומ"ש לשכב עמה וכו', פירוש, כי ג' קליפות נתדבקו בנוגה, והנוגה בנערה זו, לסוד ערלה של המילה ביסוד דילה, ואז נתחללה, ואז ולו תהיה לאשה, כי ע"י נתהפך משה למלאך. ע"כ בס' טעמי המצות של הרב זלה"ה:

¹⁶⁰⁶ ע' רעיא מהימנא ספר דברים פרשת כי תצא דף רעו/ב: ובגיניה אתמר בך והוא מחולל מפשעינו וגו' ובחבורתו נרפא לנו וישראל בגין דאינון כלילין ימינא ושמאלא תמן ה"י דילך בשלימו הוה אית לך לאתיחדא עמה בינייהו ובגין דאתמר בך כי הוציא שם רע על בתולת ישראל אתמר בך ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו בגלותא לא יכיל למפרש ליה מנה כל יומיו ואיך הוא שם רע דאפיקת עלה אלא בתר דאתיהיבת איהי לישראל כל מאן דאפיק שום ביש על ישראל כאילו אפיק עלה ושום ביש הוה דאמרת לקב"ה למה י' יחרה אפך בעמך וקב"ה אמר וכי אנת אפיק שום ביש על ישראל דעבדו ית עגל לך רד כי שחת עמך. ערב רב ודאי דאנת גיירת לון עבדו ית עגלא ובגין דא כי הוציא שם רע על בתולת ישראל ולו תהיה לאשה. קם רעיא מהימנא נשיק ליה באנפוי ועל עינוי ובריך ליה ואמר ליה תהא מברך מפומא דקב"ה ושכינתיה בכל מדה ומדה דיליה ובעשר ספירן דיליה ובכל שמהן דיליה ובכל מארי מתיבתאן וכל מלאכין ענו כלהו ואמרו אמן וקב"ה ושכינתיה הודו בברכתיה. אליהו קום אפתח פומך בפקודין עמי דאנת הוא עוזר דילי מכל

¹⁶⁰⁷ רעז ע"א וז"ל, משתעבדא בחובין דעבדת ויתקיים ביה האשה וילדיה תהיה לאדוניה ואתמר בההוא שד בעל חוביה והוא יצא בגפו והאי שד איהו כמטה דמשה דאתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה הכי האי שד אתהפך משד למלאך וממלאך לשד כפום עובדוי דבר נש ומהכא אשתמודע יוסף שדא אמאי אתקרי הכי וע"ש שדים דאתו מהאי אוקמוה מארי מתניתין דאית מנהון כמלאכי השרת ואינון תלמידי חכמים דידיעין מאי דהוה ומה דעתיך למהוי ואינון בדיוקנייהו בארעא אינון ¹⁶⁰⁸ העיר ומגדל אשר בנו הוא כנגד הס"מ ולילית, הז'ין דקלי' נוגה, שבהם היו משתמשין בדור הפלגה ורצו לבנות מקום ומשכן להם לעבוד אותם כי בכל פעול ומעש שהאדם עושה לאיזה כוונה נמשך ויורד אותו הכח אשר מכוון בו בפעולתו הן בקדושה והן בהטומאה והיו מכוונים בכל פעולת הבינון דעיר ומגדל אשר בונה כל לשם הז'ין דסט"א לעשות מקום ומשכן להם לשכון בתוכם אך משום שידעו שכל הסט"א אין להם כח מעצמן כלל אלא רק מיניקת הקדושה וגם שלא יהפך עליהם פשעם ומרדם לחמה וסער מתחולל וכנז' לכן היו רוצים מכוונים להמשיך שם בהעיר ומגדל שריית המלכות דקדושה ג"כ וכדי שיוכלו ע"ז להשלים חפצם ולמלאות כל תאותם וע' בהגר"א בסד"צ לה ע"ב שמש"כ ונעשה לנו שם כי רצו להביא כל השם אלקים דקדושה אצלם (הקדו"ש נג ע"ד)

מאיר העץ – ח"ה

בלק (קצ"ז ע"ב¹⁶⁰⁹). וז"ס עזאזל שנותנין לו השעיר¹⁶¹⁰, ונקרא מצולת ים (מיכה ז טו), שיויר³⁶⁸⁷ בירורי סיגי המלכים. והם ציה וצלמות³⁶⁸⁸ דכורא ונוקבא. לכן מתהפך למילף סניגוריא בהאי שעיר מצד הטוב שבו, כנזכר פרשת אמור (דף קא ע"ב¹⁶¹¹). ושם היה מלחמת עמלק דקלי' נגה הרע שבו כנזכר פרשת תצא (דף רפא ע"ב) ופרשת ראה³⁶⁸⁹ ע"ש.

שער מט פרק ה³⁶⁹⁰

והנה שים עיניך במ"ש פרשת אחרי מות (דף סב ע"ב¹⁶¹²) על ענין שעירי דיוה"כ, והוא כי הנה קלי' נגה כבר נודע שהוא חציו טוב וחציו רע, והיא מפסקת בין קדושה לחול. וכשאדם עובר על מצות ל"ת, אז הוא משליט הג' קלי' רעות על יצה"ר שלו, שהוא סוד הגבורה שלו שלא נתקנו, ונעשית רע גמור, וזהו סבת העונש העובר על מצות לא תעשה. והנה ביה"כ צוה { קיג ע"ג } הש"י, וברשותו אנו עושין לשלוח לס"מ שעיר א' שהוא טו"ר כנ"ל, ואז הוא שמח על ג' קליפות רעות, כי כבר קבל השפע והחיות באותו הטוב שבאותו השעיר. כנודע, כי הסבה אשר הם רודפין אחר הקדושה הוא להחיות עצמן, כי בלתי הם מתים, וזהו שמחה גדולה שמקבל ס"מ ע"י שעיר לעזאזל, ובפרט כשניתן לו מדעתנו מתנה גמורה שלא ביגיעה. ואז היו ישראל מתוודים על עונותיהן¹⁶¹³, וכהן גדול היה מתודה וסמך ידיו על ראש השעיר, ובכח התשובה הזו שהוא מצות עשה אז מתברר חלק היצה"ר ונפרד הטוב שבו מהרע שבו. כי אי אפשר שיהיה כבתחלה קודם שחטא שהיו מעורבים ביחד, כי ע"י עבירה נתגשם וגבר היצה"ר ונתחזק והיה הטוב כפוף תחתיו. ועתה ע"י התשובה אותו חלק טוב שהיה כפוף תחתיו תשוב למקומו, וזהו פי' תשובה. ואז נמצאו נפרדין ע"כ, ואינו עתה מחוברים בקליפת נוגה. אמנם הרע שבו שכבר נגמר, היה נדבק באותו השעיר ויצא לגמרי אל הקליפה הגמורה, והטוב חוזר אל הקדושה העליונה ולא אל קלי' נוגה. וזהו שמחת סמא"ל שראה שהתקף עתה, ובכל דעתו רוצה להדבק עמו, והוא שוטה, כי אדרבא (משלי כה כב) גחלים אתה חותה על ראשו. פירוש, כי בתחלה שהיה בקליפת נוגה הרע מעורבת עם הטוב היה לו אחיזה גדולה, כי בהכרח הקדושה עליונה היא משפעת לאותו הטוב שהוא מחלקה להחיותו, כי ז"ס גלות ישראל לבין האומות, שאמר רשב"י ע"ה שאז נאמר (שיה"ש א ו) שמוני נוטרה את הכרמים, והבן זה. אמנם עתה שנפרד הטוב מהרע, אבד סמא"ל אותו החלק השפע הנשפע³⁶⁹¹ שהיה נשפע מבחי' אותו הטוב. ונמצא כי זהו סבת רעתו של ס"מ והפסדו גדול, ואדרבא מה שהיה הוא תחלה נשלם, ועתה הוא להיפך, כי (משלי כה כב) והי' ישרימונו לך¹⁶¹⁴, פי' כי הטוב נשלם ומתחבר עם הנפש דקדושה של האדם ואז נשלם האדם, וס"א חסר³⁶⁹³ ואבד הטוב ההוא.

- מאיר העץ -

¹⁶⁰⁹ זוהר חלק ג דף קצ"ז ב וז"ל, בההוא שעתא רמז ליה ליופיא"ל רבנא דאורייתא אמר למשה אנא דרישנא להאי קרא כתיב כי יהיה לאיש דא קב"ה דכתיב יי' איש מלחמה. בן דא ישראל. סורר ומורה דכתיב כי כפרה סוררה סורר ישראל. איננו שומע בקול אביו ובקול אמו דא קב"ה וכנסת ישראל. ויסרו אותו דכתיב ויעד יי' בישראל וביהודה ביד כל נביאי כל חוזה וגו'. ולא שמע אליהם דכתיב ולא ישמעו אל יי' וגו'. ותפשו בו
¹⁶¹⁰ ע' לקמן פרק ח'

¹⁶¹¹ מאן מצולות ים אלא רזא יקירא הוא והא (ס"א אוקמוה ר"ש אמר) אוקמיה ר"ש ואמר כל אינון דאתו מסטרא תקיפא ואתאחדו בינין בישין בכתרין תתאין כגון עזאזל ביומא דכפורי דא אקרי מצולות ים כזפטא דכספא כד בחנין ליה בנורא הה"ד הגו סיגים מכסף כך האי מאינון מצול*
¹⁶¹² שם כתוב שיוסף חילק שמעון ולוי, וכן הוא כאן שהשעירים נחלקים שלא יזדווגו*

¹⁶¹³ הכבוד שיש להקב"ה מזה מובן כך: שורש כל גילוי ית' הוא גילוי היחוד שאין עוד מלבדו, ואין לך כבוד יותר מזה שצורת אדם שיש בידו לבחור בו ית' או שלא לבחור, מעיד שכל מה שלא בחר בו ית', אין זה מעצמיותו אלא מהיצר שבו. ובזה הוא מראה שהקב"ה אחד, שהרי היצר בא ממנו ית' ליתן מעלת הבחירה העצמית. ועי"ז מכבדים אותו ית' שהוא הטוב הגמור, וכל הצד הרע נברא רק לצורך הבחירה (מהר"ל נתיב כח היצר ג'), דבר זה נעשה בפרט על ידי הוידוי, שבו מראה האדם שהוא מתחרט ותוהה על הראשונות, והוא מודה ומראה בעצמו שהעונות הם פרי היצר הרע, ולפי שהם רע גמור ואין בהם שום טוב הוא תוהה עליהם, ואומר הלואי שלא עשיתם כלל
(עבה"ק ב לה)
¹⁶¹⁴ עי' חז"ל

(3-4) תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נב/א

מאיר העץ – ח"ה

גם בזה תבין מ"ש בפרשת ויקהל (רג ע"ב¹⁶¹⁵) בהאי נוגה מפתי ס"מ לאתתא, והוא (משלי לא 2) כי אשה יראת ה', מלכות, צריכה להשפיע בהכרח באותו קליפת נוגה מחמת הטוב אשר שם להחיותו, אז ס"ם נהנה משם.

גם תבין ענין (יומא פו ע"ב) הזדונות הנעשות כזכיות, כי הרי הם נפרדין ע"י התשובה הטוב מהרע ואז הטוב שבהן הלך לקדושה לגמרי, א"כ הם נעשו כזכיות ממש, אותה³⁶⁹⁴ בחינת של הטוב שהיו מעורבים עם הרע כנ"ל. ולמ"ד זדונות נעשו שגגות, דס"ל שגם ע"י תשובה הלואי יספיק שיחזור כבתחלה מעורב טוב עם רע בקליפת נוגה, שאז הם נקרא שגגות, חציו טוב וחציו רע, ויצא מכלל זדונות שהם קליפות רעות גמורות, אך לא יספיק שיפרידו לגמרי ויעשו זכיות.

שער מט פרק ט³⁶⁹⁵

בענין ב' שעירים הנזכר בפרשת אחרי מות (דף סב ע"ב¹⁶¹⁶) הם סוד ב' אנשים מרגלים, ב' מוחין חו"ב דז"א דקלי' נוגה דאצילות כנ"ל. ואותו של חכמה נמתק יותר ונשאר גורל א' לה', אך הב' מוח בינה דז"א, זה ניתן ביה"כ שהוא בחינת בינה³⁶⁹⁶, לעזאזל הוא ס"מ ונוקבא דנוגה¹⁶¹⁷, שהם כנגד זו"ן דבי"ע, ולפיכך שמחים. ולפי שנקרא זו"ן דנוגה דאצילות³⁶⁹⁷ עזים כנזכר³⁶⁹⁸ בפרשת תרומה (דף קמז ע"ב¹⁶¹⁸), לכן זו"ן בקליפת נוגה דבי"ע בנים שלהם נקרא עזא ועזאל¹⁶¹⁹ לשון עזים. וכללות שניהן נקרא עזאל, דוגמת צלמות ומצולת, שהם כללות שניהן, צל דוכרא מות נוקבא. וכשנותנין השעיר הנ"ל לעזאזל, אז נאמר (מיכה ז יט) ותשליך במצולת ים, כנזכר פ' אחרי (דף סג ע"ב¹⁶²⁰), יען הם מצולת נוקבא דקדושה ושיירה¹⁶²¹. ונוקבא שלה (שירדה להנוקבא של נוגה)³⁶⁹⁹ נקרא מות שהוא הדורש אל המתים כנזכר שם (דף ע ע"ב¹⁶²²). ואותן הי' כתרין דחרשין¹⁶²³ שם הם הי"ס דנגה, כי בהם סוד הכשפים הנ"ל (פרק ד'). ולכן אלו

שלמה קראו שונא שנאמר אם רעב שנאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים כי גחלים אתה חותה על ראשו וה' ישלם לך אל תקרי ישלם לך אלא ישלימנו לך ישעיה קראו מכשול שנאמר סולו סולו פנו.

¹⁶¹⁵ ע' לעיל הערה 1549

דף רג ע"ב ועי' עוד שם דף קצה ע"ב ועי' במאמרי רשב"י בפירוש האד"ר לא ע"ג ולד ע"ד (לש"ו).

¹⁶¹⁶ ע' לעיל הערה 1612

¹⁶¹⁷ ס"ם הולך לה"ז, ונראה יותר ששניהם בחי' בינה

¹⁶¹⁸ ע' לעיל 1602 ליקוטי תורה אחרי מות מביא מדף קח ע"ב

¹⁶¹⁹ ע' בהג"ר א' בסד"צ לא ע"ב ד"ה ואמר, וכן ד"ה ואתעטרו

כלומר הם ענפים מהזו"ן דקלי' נוגה דאצילות (דע"ה ח"ב כ ע"א)

¹⁶²⁰ וז"ל, ולא הוה נחית לפלגות טורא עד דאתעביד שייפין ושהוא ב"נ הוה אמר כך ימחו עונות עמך וכו' ובגין דסליק ההוא קטיגוריא ואתעביד סניגורא דישראל, כדן קב"ה כל חובייהו דישראל וכל מה דכתיב באינון פתקין דלעילא לאדכרא חובייהו דבני נשא נטיל לון ורמי לון כה"ג לאתר דאתקרי מצלות ים, הה"ד ותשלך במצלות ים כל חטאתם:

תרגום:

¹⁶²¹

(3) ספר לקוטי תורה - פרשת אחרי מות

השעיר לעזאזל אז נאמר ותשליך במצלות ים כל חטאתם כנזכר בזוהר אחרי מות דף ס"ג יען הם מציאות נוקבא דקדושה ושיירה ולכן אלו העזים הם דין חזק כנזכר בזוהר פרשת שמיני דף מ"א ע"ש

¹⁶²² ע' ע"ב וז"ל, ולא זוהמא דארעא דהאי זוהמא הוא דארעא וכד טלא דשמיא ומגדא דארעא מתחבראן אתעבר האי זוהמא. אמר ר' חייא בתרייתא דאינון כתרין תתאין דלא קדישין האי הוא. הה"ד ודורש אל המתים ודא הוא עשיראה דכלא. דתניא א"ר יצחק אמר ר' יהודה נפשתא דרשיעייא אלן אינון מזיקין דעלמא. א"ר יוסי אי הכי טב להו לחייביא דאתעבדין מזיקין בעלמא. אן היא עונשא דגיהנם. אן היא בישא דזמינא להו בההוא עלמא. אמר ר' חייא הכי תנינן והא אוקימנא מלי נפשתא דרשיעייא

¹⁶²³ דחרשין כלומר דכישוף, ע' זהר ח"ב לה ע"ב וז"ל אמר רבי יוסי, כל שוקי מצרים מליין טעוון הו, ועוד דבכל ביתא וביתא הו שכיחי זינין, דמתקטרי בחרשייהו באינון כתרין תתאין דלתתא, ומתערין רוח מסאבא בגווייהו, ורזא דמלה תנא, כתיב ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר בסף, והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות, אגודת אזוב למה, בגין לבערא רוח מסאבא מביניהו, (נ"א האי

מאיר העץ – ח"ה

העזים שהם ב' השעירים הם דין חזק, וטהורים¹⁶²⁴ ודכורים¹⁶²⁵³⁷⁰⁰ שהם בנוגה דאצילות, ושם (תהלים ה ה) לא יגורך רע¹⁶²⁶. אך הם דין חזק, וז"ש פרשת שמיני (דף מא ע"ב¹⁶²⁷) בענין העזים ע"ש, ובפרשת משפטים (דף קכ"א ע"א קכה ע"א¹⁶²⁸) על גדי { קיג ע"ד } היונק מחלב אמו, כי הוא החכמה דז"א דנגה.

ומה שאני מסופק בזה הוא זה, דע כי ב' אנשים מרגלים הם ב' מוחין דזעיר אנפין דנוגה דאצילות¹⁶²⁹, ותרין ציפריין הם ב' מוחין דנוקבא¹⁶³⁰, וב' נשים זונות הם ב' מוחין דבי"ע בכל הפרצוף³⁷⁰¹ שלהם¹⁶³¹. ומפרשת אחרי (דף סב ע"ב¹⁶³²) נראה כי ב' שעירין הם ב' אנשים מרגלים ז"א דאצילות. ומפרשת משפטים (דף קכה ע"א¹⁶³³) נראה שהם בבריאה בסוד³⁷⁰² נשים זונות. ואולי נאמר כי נוגשיו מעולל¹⁶³⁴ (ישעיה ג יב) הוא הגדי א'³⁷⁰³ עולל ויונק שהוא בינה דנוגה דז"א דאצילות, ותחתיו הם שתי נשים זונות דבריאה, ובזה יצדקו ב' המאמרים. והגדי יונק מאם עלאה מל' דאצילות¹⁶³⁵ דקדושה, וממנו נמשך לנשים זונות דבריאה, ואז נשים משלו בו אחר שלקחו שפע ע"י גדי ונתגברו.

- מאיר העץ -

¹⁶²⁴ כלומר הם בהמה שמוותרת לאכול

¹⁶²⁵ מכאן ראה שזו"ן לעיל אכן כן דאצילות (הרב).

¹⁶²⁶

¹⁶²⁷ רבי שמעון אמר כלל כלא כמה דאית עשר כתרין דמהימנותא לעילא כך אית עשר כתרי דחרישי מסאבא לתתא וכל מה די בארעא מנייהו אחידן בסטרא דא ומנייהו אחידן בסטרא אחרא ואי תימא האי עז דשריא עליה רוח מסאבא לגו לאו הכי דאי רוח מסאבא שריא ביה אסיר לן למיכל אלא אעברן בגווייהו ויתחזון לקבליהון ולא שריא לדיירא בהו דכד אינון שריין רוח אחרא אעבר עלייהו ופרישן מגרמיהו ובגין כך אתחזון לקבליהו ומקטרגי בגווייהו ולא שלטי בהו בגרמיהו ועל דא שרי לן למיכל תא חזי כיון דאתיין לשלטאה בהו אעבר רוחא חדא זקפן עיינין וחמאן רשימין דלהון ואתפרשן מנייהו אבל אתחזו לקבליהון ולא אסירי לן למיכל בין בבעירי בין בחיוותא בין בעופי בין בנוני ימא בכלהו אתחזון ימינא ושמאלא (רחמי ודינא) וכל מאן דאתי מסטרא דימינא (מסטרא דרחמי) שארי לן למיכל וכל אינון דאתיין מסטרא דשמאלא (מסטרא דדינא) כלהו אסיר לן למיכל בגין דדרגא (ס"א דגרמא) דכלהו מסאבא וכלהו מסאבין ורוח מסאבא שריא בגווייהו ודרי בהו ועל דא רוחא קדישא דישראל לא יתערב בהו ולא יסתאב בהו בגין דישתכחון קדישין וישתמודעון לעילא ותתא זכאה חולקהון דישראל דמלכא קדישא אתרעי בהו ובעי לדכאה להו ולקדשא להו על כלא בגין דאחידן ביה:

¹⁶²⁸ קכה ע"א וז"ל, חן בעיניך אדני, ילך נא אדני בקרבנו. אמר רבי יהודה, האי דאמר רבי אבא, דכתיב לא תבשל גדי בחלב אמו, בחלב האם מבעי ליה, מאי אמו, דאי תימא כנסת ישראל אמו דסטרא דמסאבא, לאו הכי, דהא שמענא דאמר רבי שמעון, כנסת ישראל אימא קדישא, בחלקיה דישראל אתאחדא, דכתיב (דברים לב ט) כי חלק יהו"ה עמו. אמר רבי שמעון שפיר קאמרת, והא דרבי אבא שפיר*,

¹⁶²⁹ ע' שער הקלי' פרק ב'

¹⁶³⁰ דאצילות

¹⁶³¹ ע' שער הקלי' פרק ב' וז"ל, בג' עולמות של ב"ע כל בחי' מוחין אשר בקלי' אשר שם בין באו"א בין בזו"ג, כולם נקרא בלשון שתיים נשים זונות בפרשת אחרי מות דף ס ע"ב, וטעם הדבר לפי שבי"ע הם עולמות של הנוקבא, לכן נקרא בלשון נשים זונות אפי' הזכרים שבהם.

¹⁶³² ע' לעיל הערה 1612

¹⁶³³ דאמר רבי אבא, דכתיב לא תבשל גדי בחלב אמו, בחלב האם מבעי ליה, מאי אמו, דאי תימא כנסת ישראל אמו דסטרא דמסאבא, לאו הכי, דהא שמענא דאמר רבי שמעון, כנסת ישראל אימא קדישא, בחלקיה דישראל אתאחדא, דכתיב (דברים לב ט) כי חלק יהו"ה עמו. אמר רבי שמעון שפיר קאמרת, והא דרבי אבא שפיר, וכלא דא בדא תליא, תא חזי, אמא אתאחדא להו לעילא, לסטרא דא ולסטרא דא, ותרין אינון, חדא לימינא וחדא לשמאלא, ובגיני כך מנהון לימינא ומנהון לשמאלא, וכלהו תליין בהאי אם, אמא קדישא, ואתאחדן בה, אימתי אתאחדן בה, בשעתא דהאי אם ינקא מסטרא אחרא, ומקדשא אסתאב, וחויא תקיפא שארי לאתגלאה, כדין גדיא ינקא מחלבא דאמיה, ודינין מתעריין.

¹⁶³⁴ ע' בהגר"א בסד"צ לא ע"ג שמתרץ שהב' שעירין הם תולדות של הנוגה דז"א דאצילות, וע' ז"ח & רבי נחמיה פתח, ויראו בני האלקים את בנות האדם כי טובות הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו. ויראו בני האלקים, עז"א ועז"א, תרין מלאכין הוו, דקטרגו למאריהון, ואפיל לון הקב"ה, מאתר קדישא דלעילא. וכד נחתו, אתגלימו באוירא, ואתעבידו כבני אינשא, עכ"ל משמע כגר"א

¹⁶³⁵ וזה למעלה מהנוגה כדלעיל שער הקלי' פרק א' או ב'*

מאיר העץ – ח"ה

עיינן פרשת תצוה (דף קפה ע"ב¹⁶³⁶) איך השעיר יש בו מסאבא אך לא אתתקף, ועל דא שערי דיליה לא תליא ולא שעיע, לא שעיע בגין³⁷⁰⁴ מסאבא דיליה, ולא תליא בגין דלא אתתקף במסאבא, כהאי³⁷⁰⁵ תתאה, וזהו שעיר דר"ח¹⁶³⁷ כנזכר שם, לכן כל אלו¹⁶³⁸ הם ביום. אך ב' צפריין דנוקבא דנגה יניקתם בלילה כנזכר פרשת ויחי (ריז ע"ב¹⁶³⁹). וענין אלו ב' שעירים הם ס"מ ונחש דנגה דאצי, ובתחלה היו קדושים כנ"ל, ואח"כ נפלו מקדושתן, ונפילה זו היתה בנוק' דתה"ר, כי שם ג"כ עזא ועזאל¹⁶⁴⁰, והוא בהיכל ז' דבריאה דנגה כנזכר אצלינו. כי זו"נ דקלי¹⁶⁴¹ דאצילות הם תמיד למטה בבריאה ואין עולין למעלה אם לא בעת יניקתם כנ"ל, שהוא ב' שעירי דיוה"כ, ובכל ר"ח, וב' צפריין בלילות כנזכר פרשת ויחי. וזה היה יען לסבתם ירדה ונפלה גם מל' דאצילות דקדושה, סוכת דוד הנופלת בבי"ע, ראש לשועלים, ואינה עולה באצי' אלא בעת התפלה ובשבתות וביו"ט¹⁶⁴². ואז נפלו עזא ועזאל ג"כ למטה, מעשיה ולמטה בעולם הזה. וכנגדן בני האלהים עז"א ועזאל דאצי, אשר אלו אינם בארץ למטה אלא בנוקבא דתה"ר בינה דבריאה, יען נתחברו עם בנות האדם, ב' נשים זונות, ב' מוחין דבינה דבריאה הנקרא נוקבא דתה"ר. ואחר שבחרו¹⁶⁴³ שם נפלו שם, כי כבר יש שם טומאה, כי בבריאה יכול להתערב בה רע. וזהו החטא שלהם שנאחזו ברע, ולכן נפלו כנזכר בספרא דצניעותא (פרשת תרומה דף קעח ע"ב יד ע"א) תריין מתחבקיין הוו לעילא נחתי לתתא, ירתי עפרא, שהוא בריאה עפר המשכן¹⁶⁴⁴, אבדו חולקא טבא דהוי בהו, שהוא הטוב דנגה דאצילות. וזהו ענין סמאל ולילית שירדו מקדושתן ונטמאו, ואע"פ ששם נדרש על ב' נשים זונות כמ"ש, אז תבאנה ולא מקדמת דנא. והנה כיון שבנות האדם נפלו, נפלו גם בני האלהים שעמהן³⁷⁰⁶ עד למטה בהיכל הז' הנקרא נוקבא דתה"ר.

³⁷⁰⁷ והנה כבר ידעת שיש ב' מיני נוקבא בקדושה, רחל הנקרא מל' והיא היוצאת נגד יסוד דז"א, וכן למעלה נגד דעת דז"א יצאה לאה שהיא בחינת מל' דבינה המתלבשת תוך ז"א ההוא, והרי הם ב' נשים לז"א, שגם הוא בחי' ישראל ויעקב. וכנגדן יש לו ב' אחוריים שהן ב' שפחות בלהה וזלפה, זלפה נגד לאה, ובלהה נגד רחל¹⁶⁴⁵. ולוט ועוג כי שניהן בחי' א' יוצאין אחור ז"א, ואלו יצאו מהג' עולמות שנזכר באדרא (קלב ע"א) שהם בתיקון א"ל דדיקנא, ושם שרשם, ומה שנשאר מהם שלא נתברר ירדו א' בלאה, והב' בז"א, והג' ברחל, ונעשו שם בסוד אחור שלהם: זלפה עוג בלהה לוט³⁷⁰⁸. וכמו שיש לז"א ב' נשים וב' שפחות, כן יש לעוג ערש ברזל (דברים ג יא), ר"ת בלהה רחל זלפה לאה. ונקרא עבד ברוך, שהוא אליעזר עבד אברהם¹⁶⁴⁶,

- מאיר העץ -

1636

¹⁶³⁷ כי שעיר עצמו מסטרא דדינא שהם שורש הקלי' ועל ידי שמקריבים אותו להקב"ה אתכפיא עי"ז הסטרא אחרא ונחלש כחו (דע"ה ח"ב קנו ע"א)

¹⁶³⁸ יונקים כדלעיל &

1639

1640

¹⁶⁴¹ נוגה (הרב).

¹⁶⁴² מאז חרבן בית המקדש עי' שעה"כ קר"ש א

* 1643

(1) ספר בראשית פרק ו

(ב) ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו:

(2) זוהר חלק א דף לז/א

אמרו רז"ל, בשעתא דברא קב"ה לאדם, ברא ליה בגינתא דעדן, וצוהו על שבע מצות, חב ואתגרש מגינתא דעדן, ותרי מלאכי שמיא עזא ועזאל, אמרו קמי קב"ה אלו הוינא אנן בארעא הוינא זכאין, א"ל קב"ה וכי אתון יכלין על יצרא בישא, אמרו קמיה יכלין, מיד אפיל לון קב"ה, כמה דאת אמר (בראשית ו ד) הנפילים היו בארץ, וכתוב הגבורים וגו', ובשעתא דנחתו לארעא עאל בהו יצרא בישא, שנאמר ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו, חבו ואתעקרו מקדושתיי

1644

¹⁶⁴⁵ עי' לעיל &

¹⁶⁴⁶ מדרש רבה ויקרא פרשה יז פסקה ה, בן דוסא אליעזר הוא כנען ועל ידי ששימש אותו צדיק יצא מכלל ארור ובא לכלל ברוך הה"ד (בראשית ט) ויאמר ארור כנען וכתוב (שם כד) ויאמר בא ברוך ה' רבי יעקב בשם ר' יהודה בשם רבי נתן דבית גוברין עביד להו נטילת רשות ומה אליעזר יצא מכלל ארור לכלל ברוך על ידי ששימש אותו צדיק אחינו ישראל שנוהגין כבוד עם גדוליהם עאכ"ו לפיכך משה מזהיר את

מאיר העץ – ח"ה

שנכנס חי לג'ע¹⁶⁴⁷ שנעשה מהטוב, אך עוג זה היה מהרע שבו והרגו משה, וז"ס שארז"ל (מסכת סופרים פרק כא) עוג הוא אליעזר והבן זה. ואפשר לומר כי אליעזר ועוג היו דוגמת ישראל ויעקב עם ב' נשים וב' שפחות, והנה לוט גם הוא כמו עוג שהוא צד הרע שבאליעזר¹⁶⁴⁸, לכן הוא ארור, לוט לטיא.³⁷⁰⁹ כי הוא מהפסולת שבג' עולמות אחר שהוציא את העבד הנ"ל עוג¹⁶⁴⁹ וב' שפחות בלהה וזלפה, חזרו להתברר³⁷¹⁰, ומהפסולת יצאו כנגד בלהה וזלפה תרין צפריין, ב' מוחין דנוקבא דקלי' דאצי', ונתחברו יחד יען כי כנגד לאה שהיא מבינה אין קלי' יכולה להיות שם, {קיד ע"א} וירדו למטה עם בלהה ונעשו בחי' א' בב' מוחין, ב' צפריין. והן ב' בנות לוט, כי ממנו נמשכו ע"י זוג לוט או עוג עם ב' נשיו ושפחותיו כנ"ל, והם נעמה ואגרת¹⁶⁵⁰ אמן של השדים. וכנגד עוג עצמו הכולל יעקב וישראל כנ"ל³⁷¹¹ יצאו ב' אנשים מרגלים³⁷¹², ונעשו בחי' א' דוגמת עוג שהוא א', והם ב' מוחין דז"א דקלי' דאצילות כנ"ל.

איך³⁷¹³ ג' בחי' שהם לאה ז"א רחל, כנגדם הוציאו ג' זכרים וג' נקבות. והנה נגד מל' דבינה שהיא לאה יצאה נעמה צפור ראשון חכמה, וכנגד מל' דז"א יצאה אגרת צפור ב' בינה, וכנגד מל' רחל יצאה לילית. וכנגדן ג' זכרים והם אלו: איש א' נגד מל' לאה, ואיש א' נגד מל' דז"א, ואדם קדמאה בעלה דלילית נגד מל' רחל. והנה זה א"ק¹⁶⁵¹ וכחותיו³⁷¹⁴ הם בחינת מלכות שבמלכות דאצילות דקלי', וכמו שבקדושה המלכות דרחל יורדת לעשות כסא הכבוד, והיא נכנסת תוך ג"ר דבריאה, גם אלו א"ק ולילית יורדין שניהן בהיכל הז' העליון הבריאה³⁷¹⁵ דקלי'. וזהו הלילית אשר שם נקרא נוקבא דתה"ר, אבל התחתונה נקרא נק' דתהומא סתם ולא רבא, והוא כנגד כסא הכבוד דקדושה, מלכות דרחל. והנה גם מבירור הג' עלמין, אחוריים³⁷¹⁶ הסיגים שלהם ירדו למטה בבי"ע ג"כ, והיו שם בבחי' אחוריים¹⁶⁵² כנ"ל³⁷¹⁷ באצילות. וכעד"ז בבי"ע, ויוצאין מהם ג"כ (עלמין)³⁷¹⁸ אחוריים אחרים, והם הקלי' שבבי"ע. נמצא כי אלו הג' אנשים הנ"ל הם הקליפות והאחוריים. ונלע"ד כי כמו שיש באצילות ג' נשים עם ג' בעליהן, נעמה אגרת ותחתיהן לילית, הנה כן הם בשמם בשאר עולמות ביי"ע¹⁶⁵³.

שער נ פרק א³⁷¹⁹

השער נ' שער קיצור אבי"ע ובו י' פרקים

ואחר שנתבאר כ"ז נבאר בקיצור ענין העולמות, כי כבר הארכנו בהם לעיל. דע כי ד' עולמות אבי"ע הם, והנה ט' רגיעים הם ט' בחי' ראשונות דעשיה, אך וילון ושאר הארץ הזאת היא בחינת מלכות דעשיה. והנה רצה המאציל יתברך שמו שבוו הארץ התחתונה יהיה בה כל כללות אבי"ע, וזהו בעמו ישראל אשר בחר בהם, שהם יקשרו כל ד' עולמות ביחד כאן למטה. והטעם כדי שיהיה בהם כח לברר כל הבירורים שיש מעץ הדעת טו"ר מד' בחינות אבי"ע. והנה גוף העולם הזה הוא עפר חלק הדומם, וזהו כלי החצון המקיף אל³⁷²⁰ כל האורות הפנימים דוגמת היכלות עליונים כמ"ש בע"ה, ובתוכו הוא הצומח כלי אל הרוח, והבעל חי כלי אל הנשמה, והמדבר כלי אל החיה, וז"ס (בראשית ב ז) ויהי האדם לנפש חיה³⁷²¹. והנה אלו³⁷²² הם ד' יסודות. וצריך שתדע כי המים הם נגד החיה שהוא נשמה לנשמה³⁷²³ כנודע, כי סימן ד' חיות הם מים אש רוח עפר. והנה אלו המים הם מורכבים ולא פשוטים, אך היסוד של המים הפשוט היא בריכת המים העליונים³⁷²⁴ שמעל לרקיע. ודע כי כל אלו הד' יסודות הם נפש תחתונה, מלכות דמלכות דעשיה, אך הנפש של י' גלגלי הרקיע שהם מן וילון זה, ולמעלה נקרא נפש³⁷²⁵ דאופנים והוא נפש אמיתית.

- מאיר העץ -

¹⁶⁴⁷ ילקוט שמעוני בראשית - פרק כד - רמז קט, אעשה לעבד הזה שהיה חשוד אמר למלאכי השרת הכניסוהו חי בגן עדן הוא אליעזר בן נמרוד והוא תמיה גדולה יצחק יצא מגן עדן חי ואליעזר נכנס לגן עדן חי:

¹⁶⁴⁸ ע' ליקוטי הש"ס ברכות, שאליעזר הוא בחי' הקדושה המחיה את הנחש, והנחש בטומאתו הוא עוג

* ¹⁶⁴⁹

¹⁶⁵⁰ ע' זהר ח"א נה ע"א

¹⁶⁵¹ ע' דע"ה ח"ב כ ע"ב תחתון*

¹⁶⁵² דע"ה ח"ב מג ע"ב אמצע וע"ג תחתון*

¹⁶⁵³ דע"ה ח"ב סג ע"ג תחתון*

מאיר העץ – ח"ה

ונחזור לענין, כי הב"ח באים מיסוד האש¹⁶⁵⁴, ולכן אוכלין בסוד אש אוכלת. והמדברים הם מיסוד המים, בסוד (שם ה) כי לא המטיר וגו' ואדם אין וגו', וכשרצה לברוא האדם המטיר והשקה, ואז (שם ז) וייצר וגו' והוא ממים העליונים כנ"ל. ואלו הם ד' מיני נפש שהזכירו חכמי הטבעים: נפש המגדלת ונפש הצומחת והמרגשת והמדברת. {קיד ע"ב} והרי נתבאר הכלים והעצמות של הארץ³⁷²⁶ שהיא מלכות דמלכות דעשיה, כי המלכות עצמה היא בוילון, אמנם העפר עצמו הוא הגוף החצון שבכולם, והצומח וחי ומדבר הם נגד הגוף הפנימי שעל³⁷²⁷ הארץ, שבו סוד צלם כנ"ל. והנה השדים והמזיקין הנמצאים בארץ הזאת הם נחלקים ג"כ לארמ"ע כנודע, והם הקליפות החיצונים.

והיותר קרוב ומוסכם האמיתי הוא כך, שחיצוניות הוא העולם בעצמו, שהם הרקיעים והארצות והבתים והיישובים והאלנות³⁷²⁸ שיש בארץ הזו התחתונה. וכן בהמות חיות ועופות, וכן האדם אשר כל בחי' אלו הם הארץ החומרי, ונפש של כל א' וא' הוא הפנימי שבו³⁷²⁹. ונחזור לענין³⁷³⁰, הנה העוה"ז נתבאר שהוא גוף החיצון, וב"ח הם גוף הפנימי, ואמנם האורות שהם העצמות כוללים י"ס, ויש בהם בחינת ה' פרצופים. והנה רחל היא ירושלים, נקודה אמצעית שבכל העולמות, והוא יסוד שלה. וז"ס (שמות נג יז) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך, ולא הנשים, לגרום זוג עליון. ושאר בחינות מתפשטות בכל העולם הזה כנזכר זוהר פרשת בהר (ז). ונקודת ציון בירושלים כנזכר בזוהר פרשת תצוה (דף קפד ע"ב). והקל"י הנדבקות בה ג"כ מתפשטות בכל העולמות, אמנם היסוד דקל"י³⁷³¹ הוא בהר שעיר במדבר.

והנה נודע כי אמא עלאה נה"י שלה³⁷³² מתלבשת תוך ו"ק דז"א¹⁶⁵⁵, והנה כנגדה ג"ע נקודה סתימאה טבור³⁷³³¹⁶⁵⁶ דז"א, ששם יסוד אמא מתלבשת כנודע, לכן ג"ע טבור העולם. וכן כל הישוב שהוא רחל א' מששים בגן, כי הגן הוא ס' דבינה מ³⁷³⁴ רביעא על ו' סטרין דת"ת. וכנגד הקל"י של אמא הוא סוד גיהנם שגם³⁷³⁵ הוא סתום ואינה נגלה. ועדן הוא אבא של זה העולם, והוא גנוז תוך הגן. והעמוד שבאמצע הגן הוא נקודת יסוד דאמא, לכן יש בו ג' גוונים כנזכר פ' ויקהל (דף ריא ע"א) והם ג' גווני הקשת של יסוד, לכן עולין בו הנשמות בפנימיות בסוד מ"נ. והרקיע שעל הגן הוא ז"א, וקן צפור הוא ג"ר של הגן, קן בינה, צפור אבא, לכן הוא טמיר וגניז, ורקיע שעל גבי העולם הזה הוא ז"א ורחל.

שער נ פרק ב³⁷³⁶

דע כי גוף האדם החומרי נחלק לד' חלקים שהם ארמ"ע, ד' ליחות: לבנה, אדומה, ירוקה, שחורה. ועיקרם הם בריאה וכבד ומרה וטחול כנזכר בזוהר ובתקונים, כי הם ד' חלקי נפש הבהמית. ובאותה נפש בהמית מתלבש קליפת נוגה בסוד היצר טוב ויצה"ר, ובזה המלבוש דנוגה מתלבש נפש דעשיה אחר שאינה נהנית³⁷³⁷ ונזונית מחיצוניות הנקרא נפש הבהמית אלא ע"י התלבשות היצה"ר הגובר בה ומלכלך אותה ומקריב לה העכירות והשמרים³⁷³⁸ הרע של נפש הבהמית, כי גם היא כלולה מטו"ר, ובהכרח תהיה הנפש בחלאים ותחטא כי מזונה הם מאכלים רעים. אך כשהיצה"ט גובר על הד' יסודות שהם נפש הבהמית עצמה, אז אינו מברר רק זכות הדם והמובחר שבאותו נפש הבהמית, ומקרב³⁷³⁹ לנפש דעשיה אשר היא בכבד, ואז היא בריאה ואינה חוטאת. כי גם ד' יסודות שהם ד' חלקי נפש הבהמית מורכבים מטו"ר, וחלק הרע שבהן נקרא שתי בנות לוט כנזכר פרשה וירא (דף קט ע"ב), ומאותו חלק הרע שבנפש הבהמית נזון היצה"ר שהוא סמא"ל. נמצא כי הכלי של הכבד הוא גוף חומרי ובתוכו נפש הבהמית טו"ר, ובתוכו יצ"ט ויצה"ר הנקרא סמא"ל. וכשזה גובר מקרב³⁷⁴⁰ העכור והרע שבו אל נפש העיקרי דעשיה הנקרא יעקב כדאיתא פ' בראשית (רכב ע"א) ופנחס (רלד ע"ב), כי הנפש דעשיה היא טהורה אלא שיונקת ונזונית לזמנין מן היצה"ט ולזמנין מן היצה"ר, כי הם מלבושי דקל"י נוגה. נמצא כי ד' יסודות נקרא נפש הבהמית והם {קיד ע"ג} כפולים, ד' מסטרא דטוב וד' מסטרא דרע, ובד' מסטרא דטוב שוכן עליהם מלבוש דכתנות אור כי הוא קל"י נוגה הטוב שבו, ובד' יסודות הרע שוכן עליהם מלבוש דכתנות עור משכא דחויא כנזכר בתקונים (קסד ע"ב) ואי לא

- מאיר העץ -

¹⁶⁵⁴ וכן כתב בזה הרקיע נ ע"א אבל לקמן פרק י' וכן בשער הקדושה ח"ג ש"א כב ע"ב כתב להיפך ועי' בזה בספר קהלת יעקב בערך צומח ובערך מדבר ועי' בדע"ה ח"ב דרוש ג' ענף ו' (לש"ו).

¹⁶⁵⁵ עי' שער הזווגים פרק א'.

¹⁶⁵⁶ עי' זהר בראשית שנקודה סתימאה היא חכמה וקשה אם גורסים טבור.

מאיר העץ – ח"ה

זכה משכא דחויא דכליל ד' יסודין כו'. הרי העלינו מזה סדר האדם וסדר המזון מה הוא, והוא גוף האדם החומרי הנחלק לד' יסודות שהם ד' יסודות ארמ"ע, ד' ליחות לבנה אדומה ירוקה שחורה, ועיקרם הם בריאה וכבוד וטחול ומרה, ומשם מתפשטים לכל הגוף, ותוך זה הגוף מתלבש נפש הבהמית.

ופירוש הענין, כי לא כל העולם עשיה בשוה, כי הרי שמים והארץ אינם בשוה. והנה הארץ יש לה ד' חלקים, ארמ"ע, וכולן דומם, וזה הדומם גוף ונפש דדומם המקיים אותם. ויותר למעלה מזה הוא גוף הצומח כלול מד', ובתוכו נפש הצומחת. ולמעלה ממנו הוא גוף הבע"ח כלול מארמ"ע, ובתוכו נפש בהמית. ובודאי כי בעליון כלול בו התחתון, נמצא כי הדומם הוא גוף ונפש הדומם, והצומח יש בו חלק גוף ונפש של הדומם ונוסף עליו בחי' עצמו, שהוא גוף הצומח ונפש הצומחת, ולכן הצומח גדול מהדומם, והדומם נעשה צומח. ואח"כ הבע"ח, יש בהם גוף ונפש מדומם וצומח, ונוסף עליהם גוף ונפש הבהמיות, לכן גוף הדומם והצומח ניוזנין מהם. וכמו כן האדם יש בו דומם וצומח ובחי' בע"ח גוף ונפש, ונוסף עליהן נפש המדברת נכללת מכולן.

נמצא כי עיקר מציאות האדם הוא מבחי' נפש הבהמית והמדברת כמ"ש בע"ה, כי הצומח והדומם טפלים אליהן כנודע. ונפש הבהמית אשר יש באדם חוצבה ממקום שנחצבה נפש הבהמית ובע"ח³⁷⁴¹, שהם חיות ועופות ודגים³⁷⁴², אלא שהוא הפנימית והמובחר שבנפש הבהמית, ולכן היא מדברת³⁷⁴³. וכשהאדם נזון ואוכל, מתחבר ונוסף בו נפש הבהמית ממאכלי הדומם, כגון מים ומלח, ומצטרף עם נפש הדומם שבו שהוא יותר מעולה ומתגדל, אך להיות³⁷⁴⁴ עדיין בחי' דומם אינו עדיין מזון, לכן הנודר מהמזון מותר במים ובמלח (עירובין כו ע"ב). ואח"כ באוכלו הצומח, אותו הנפש הצומחת אשר בו מתחבר עם נפש הצומחת שבאדם שהוא מעולה יותר ומתגדלת, אך גוף הצומח יוצא בסוד מותרות לחוץ. וכן כשאוכל הב"ח, יוצא הפסולת ונפש הבהמית אשר שם מתחבר עם נפש הבהמית שבאדם, שהוא מעולה יותר ממנו, והוא פנימית כנ"ל, ואז מתגדל עמה כנ"ל. והוא סוד מזון גופנית, כי נפש הבהמית של אדם נקרא עדיין גוף ולא נפש.

והרי דומם והצומח וחי והמדבר הם הנקראים ד' יסודות¹⁶⁵⁷, כי כל א' מהם כלולה מארמ"ע, והם בחי' גוף של³⁷⁴⁵ האדם, אשר כל אלו הם בחי' הארץ החומרי, ומתפשט בתוכם המלבוש האחרון הוא גוף³⁷⁴⁶ הרקיעים דבעשיה והם הקלי'. כי כמו שחומר הארץ היא קלי' וגוף אל הפנימי שבה, שרש נפש דומם והצומחת והבהמית, כן אח"כ תוזר על דרך זה, והגוף של השמים דעשיה, שהם הקלי', נכנסים תחלה, והבן זה היטב סדר אלו המדרגות. ואז מקליפת נוגה דטוב ורע, גוף ושמים³⁷⁴⁷ דעשיה, נמשך ומתלבש באדם תוך נפש הבהמית שבו. ובתוך קלי' נוגה זו שהוא יצה"ט ויצה"ר, שם ג"כ מתלבש אח"כ פנימית הרקיע³⁷⁴⁸ דעשיה ונפש שלהם, וזהו הנקרא נפש האדם ונפש האופנים. והנה נפש זו נקרא נפש אל נפש הבהמית, והיא נזונית ממנה כמו שנפש הבהמית נזונית מהצומח כנ"ל, אמנם אינה נזונית אלא ע"י הגוף שלה, שהוא {קיד ע"ד} קליפת נוגה יצה"ט ויצה"ר כנ"ל.

והנה נמצא כי העכירות של נפש הבהמית שבאדם שעולה אל נפש דעשיה³⁷⁴⁹ ליוזן ממנה הוא גורם לגוף³⁷⁵⁰ לחטוא, ומי גרם לו עכירות בתחלה בנפש הבהמית שבאדם, ודאי שנמשך לו מנפש הבהמית שבב"ח שהיא חיצונית נפש הבהמית שבאדם לכן כשאדם חוטא, היה מקריב קרבן נפש הבהמית של ב"ח שהיא גרמה לו לחטוא, ונחית אש גבוה ושורף אותו העכירות, ואז שורש נפש הבהמית שבאדם נמשך לה זכות ונקיות, כי הכל משורש א' חוצבו ומתכפר האדם, והבן זה היטב סוד הקרבנות. ולהיות כי גם נפש הדומם וצומחת הם יותר עכורים, גם הם גרמו וסייעו להחטיא את נפש הבהמית מצד הרע שבהם, לכן היו הנסכים וסלתות שהם צומח, ונאמר על כל קרבן תקריב מלח שהוא כח הדומם, ובזה מתקנין כל חלקי דצח"ם והבן זה. (והטעם להקריב קרבן בהמה עיין פרשת פנחס דף ריט, ועיין בספרים קלי' נגה איקרי ירדן שיורד ועולה ועיין פרשת בראשית דף כב.)³⁷⁵¹

שער נ פרק ג³⁷⁵²

מאיר העץ – ח"ה

ונבאר עתה ענין ב' המלאכים הנקרא יצ"ט ויצה"ר, כי הנה במ"א נראה כי יצ"ט ויצה"ר הם השומרים את אדם ומיעצים אותו לטובה, כנזכר פרשת וישלח (קסה ע"ב) ע"ש, ובמ"א אמר שהיצ"ט הוא מלאך והיצה"ר הוא שד¹⁶⁵⁸. אך הענין, דע כי חטא האדם בעץ הדעת כאשר נתבאר אצלינו כי עץ הדעת הוא סוד הדעת הכולל חו"ג, אשר בקדושה שניהן טובים¹⁶⁵⁹, וכשהחצונים יונקים אז יכול להיות טו"ר כמ"ש. והענין, כי תחלה היו החסדים קודמין להתפשט בגופא דז"א קודם הגבורות, אך ע"י חטא אדה"ר ירד הדעת למטה בין תרין כתפין, ובהיותו שם ירדו הגבורות תחילה כמבואר בדרוש חטא אדה"ר¹⁶⁶⁰. וע"ש כי ביארנו שם איך הגבורות נמתקין ע"י החסדים, וכיון שהגבורות ירדו תחלה לא נמתקו ע"י החסדים, והרי פגם א'. וגם פגם ב', כי לכן הגבורות מתפשטות תחלה בגופא דז"א, ואין שם עדיין התפשטות חסדים והחצונים נאחזין בהם. גם פגם ג' בחסדים עצמן המגולין, שהחצונים נאחזין בהם, אמנם כל אחיזת החצונים אינן אלא בגבורות, כי הרי הם שמרי הגבורה, אך אחיזתן בחסדים הוא דבר מועט מאד. והנה כשחטא אדם בעץ הדעת, שהיא מוח ג' דז"א הכולל חו"ג, וגרם בו ג' פגמים הנ"ל, נתאחזו בהן החיצונים, ואותן³⁷⁵³ קלי' דנוגה נתאחזו בהן החיצונים³⁷⁵⁴ ולקחו אותן האורות, ואז קלי' נוגה נעשית עץ הדעת טו"ר, לפי שהחסדים לעולם נשארין טוב, ואין שם שדים אלא בחי' מלאכים ממש דממנין על צבא השמים כנזכר בתקונים³⁷⁵⁵ ס"ו (דף קיב ע"ב). אך בודאי שיש בהם רע כל שהוא, לא מפאת עצמן רק מפאת רע הגבורות³⁷⁵⁶ הנאחזות בהן. ואמנם הגבורות נדבקים בהם הרע של החצונים, וחזרו להיות שדים הדומין למלאכים כמארז"ל (והר ח"ג רג ע"א), מפאת ב' אותיות ש"ד משדי, אך יען שחסר מהם י' נקרא שד, וכל תוקף השמרים והקלי' נדבקו ונתאחזו בהן, והיו רובם קלי' ומעוטם מוח, ולכן נעשו רע, ואז נקרא רע³⁷⁵⁷, ואז נקרא קליפת נוגה, עץ הדעת טו"ר, בחינת חו"ג.

וכשאדם נולד, הנה אותו הנפש שלו צריכה לברר אותן הניצוצין המגיעין לחלקו שנפלו ממנה ע"י חטא אדה"ר בקלי' נגה, אשר זה כוונת לידת האדם בעולם הזה והבן זה. והנה ע"י המצות מבררת אותן³⁷⁵⁸ החלקים שנפגמו ונפלו שם. אמנם כבר ידעת שאין הנפש בא באדם ערומה רק בחד דיוקנא הנקרא צלם, דקאים תמן בעת יצירת האדם כנזכר פרשה אמור (דף קד ע"ב). והענין כי אב ואם המביאין אותו הנפש, הן בזכותן יוציאו אותו הנפש מלמעלה, כי כפי הזכיות והמצות, האיש והאשה ימשיכו נפש לולד ההוא המתיחס אל אותן המצות שנעשין אז ג"כ שהם דומים אל שורש נשמתן, וגרמו ג"כ במעשיהן לברר קצת ניצוצים מקלי' נוגה שיעשה לבוש אל הנפש ההוא. והנה אז הנפש ההוא עדיין הוא מבחינת עיבור {קטו ע"א} שאז אין בו דעת כנודע, אמנם לבוש ההוא הוא משאר בחי', ובחי' זו נתקן על ידי מה שביררו הם אב ואם בכח מעשיהן. ואח"כ כשנולד נכנס בו תכף יצה"ר, והוא סוד הגבורות הנקרא רע כנ"ל, יען כי רובם רע, וכל הרע אינו נאחז אלא בהן. ואז נכנסים בו המוחין דיניקה שהם אלהים כנודע (שער מוחין דקטנות פרק א), והחו"ג אשר שם, כי כבר אז יש דעת דבחי' יניקה. והנה כולם יש בהם³⁷⁵⁹ אחיזת החצונים, כי גם החסדים הם אלהים וגבורות, ואז כולם נקראין יצה"ר.

גם סבה אחרת למה נכנס היצה"ר תחלה, הוא עם הנזכר בפגם ב' של אדה"ר, כי כיון שהדעת ירד בהתרחבות, אז הגבורות ירדו³⁷⁶⁰ תחלה והבן זה, לכן הקדים היצה"ר ונאחזו בהן³⁷⁶¹. לכן אז נמול הילד להסיר ממנו הרע שהוא הערלה דקטנות דיניקה, שאז יש לו דעת שיורד עד היסוד. והבן זה למה המילה היא ע"י האדם ולא תחלה, כי בעיבור אין דעת ואין יניקה לחצונים שם. והנה כמו שבז"א גמר המוחין דגדלות הוא ב"ג שנים, כן הקטן אין נגמרים ליכנס בו המוחין דגדלות דחסדים עד י"ג שנים, ואז היצר הטוב שהם המלאכים שבקלי' נוגה שהיו תחלה שבויים ועבדים שם, יצאו לחירות. לכן עדיין פטורין מהמצות, אך כשנגמר היצה"ט ליכנס ולהתברר שהם החסדים, אז בכחם יכול לברר שאר חלקיו ע"י היצה"ט וזה בכח המצות.

- מאיר העץ -

¹⁶⁵⁸ ספר מבוא שערים - שער ו חלק ב פרק ו שער הקליפות

ואמנם נפש צדיק פנימיות ישראל נותנים לה יצה"ט שהוא מלאך א' מפנימיות החיצוניות דקדושה ויצה"ר שהוא שד א' מפנימיות החיצוניות דקליפה. ולעם הארץ יצה"ט מלאך מחיצוניות דחיצוניות דקדושה ויצה"ר שד החיצוניות דקליפה. ונפש הגרים והאומות כולם הם יצה"ר ויצה"ט מן השדים דקליפה.

¹⁶⁵⁹ עי' שעה"כ עט ע"ד יוסיף דעת יוסיף מכאוב.

¹⁶⁶⁰ שעה"פ בראשית, ועי' שער כה ב (א) והערה שם, ועי' ציצית שעה"כ ב.

מאיר העץ – ח"ה

העולה מזה כי יצר טוב ויצה"ר שניהן הם מלאכים, בחי' חו"ג של חלק³⁷⁶² אותו הנפש כנ"ל³⁷⁶³, כי המוחין הם כלים והנפש הוא עצמות, ולכן הנפש הוא מתלבשת באלו שני המלאכים שהם המוחין חו"ג*³⁷⁶⁴. אך העצמות שהם³⁷⁶⁵ הנפש דגדלות, אינה נכנסת כולה תכף בפ"א אלא³⁷⁶⁶ כפי השנים והמצות. והנה אחר שנכנסו המוחין שהם הכלי³⁷⁶⁷ יכולה הנפש ליכנס, כי א"א להכנס העצמות שהוא הנפש קודם הכלי. וז"ס³⁷⁶⁸ בזוהר משפטים (צ"ח וק') דבההוא יומא דזכי לתליסר שנין נקרא בן לכ"י, לפי³⁷⁶⁹ שהוא בחינת נפש. גם בזה תבין ענין האדם שאפשר שכל ימיו לא יזכה³⁷⁷⁰ להשלים נפשו לפי שלא עשה מצות לברר הלבוש שהוא בנוגה, ואין הנפש יכולה ליכנס בו. ואפשר לומר כי בהכנס היצה"ר שהם הגבורות נכנס בחי' הנפש של הגבורות, וכשנכנס היצ"ט נכנס בחי' הנפש של החסדים ואז נשלם.

גם תבין למה נקרא זה יצ"ט וזה יצה"ר. והענין כי אותו קליפת נוגה מדעתה ומרצונה עושה אותן מלבושין לנפש כדי לצוד את הנפש לחלקה ליהנות ממנה וז"ס כתנות עור משכא דחויא והיא נהנית שמתלבש הנפש טהורה שם. ואמנם הנשמות הקדושות שכבר נטהרו, נעשה להם לבושין מכתנות אור, אך אותן הנשמות שלא נטהרו לגמרי, תכף בצאתן נעשה להם מלבוש גוף מכתנות עור, וגם³⁷⁷¹ מזווג זכר ונקבה שבקליפת נוגה כנזכר פרשת ויקהל (רי"ט ע"ב) ע"ש היטב בענין הפסוק (בראשית ד ז) לפתח חטאת רובץ, ושם תבין כי הלבוש והגוף ההוא נקרא יצה"ר שעליו נאמר לפתח חטאת רובץ. נמצא כי הלבוש הנעשה לנפש מצד הגבורות אשר בקלי' נוגה הם היצה"ר, כי עדיין לא נודככו, והם עדיין מלאים קליפות וסיגים ונקרא שד, אך בבא היצ"ט שהוא לבוש החסדים, תכף בצאתן מקלי' נוגה הם נקרא יצ"ט, כי כבר נתרחקו מן הרע ואין הרע שולט בהם, כי הם חסדים. ואז דוגמת חסדים הממתקין הגבורות כנודע, יען הם זכר ונקבה, כן יצ"ט אחר הכנסו ממתיק את היצה"ר, ויכול לאחזרא ליה משד למלאך כנזכר פ' תצא (דף רעז ע"א), ואז שניהן נקראים מלאכים השומרים את האדם, כי אף הגבורה טהורה היא אלא שנעשית שד, ובהסיר ממנו הרע שבה חוזר למלאך טוב. והבן סוד זה היטב הרמז פרשת וארא (דף כו ע"ב) על ככל לבכך³⁷⁷² דא יצ"ט ויצה"ר, דא ימינא ודא {קטו ע"ב} שמאלא כו³⁷⁷³, הרי מבואר כי הם החו"ג הנקרא ימינא ושמאלא. והרי מובן בביאור איך היצה"ר יכול להיות טוב גמור כמו יצ"ט ממש***. גם תבין כי ז"ס קין והבל, יצ"ט ויצה"ר, כנזכר בתקון ס"ט (דף קלה ע"א), כי קין הם הגבורות לכן נקרא יצה"ר, שכל זוהמת נחש בקין אתתקפה שהוא הגבורות, משא"כ בהבל שהוא החסדים. והוא סוד יעקב ועשו, וכל הגרים הבאים מעשו היו מהגבורות ארץ אדום, שכן עשו נקרא אדום³⁷⁷⁴, והבן זה.

* הגה"ה. שחו"ג הם בחינת כלים הנכנסים תכף.

** הגה"ה³⁷⁷⁵. דהיינו שנתרחקו החסדים שהם יצ"ט י"ג שנים מיצה"ר שנכנס תכף כשנולד. ואע"פ דאדה"ר גרם שיכנסו גבורות תחלה ואח"כ חסדים, ולא היה ביניהן י"ג שנים כמנהג העולם, עכ"ז כיון שהקדימו הגבורות נמשך ממנו לכל הבאים אחריו אלו י"ג שנים בין יצ"ט ליצה"ר, נגד י"ג אותיות דמלוי אליהם שהוא דין³⁷⁷⁶, כנודע.

גם בזה תבין ענין הגלות שהוא אלף יומין דחול הנזכר פ' פקודי (דף רכו ע"ב). והענין, כי הם ה"ח כל אחד כלול מק', הרי ת"ק כמנין כת"ף¹⁶⁶¹ ימין, וה"ג כמנין כתף שמאל, הרי אלף. ובהיותן בעץ הדעת נקרא אלף יומין דחול, יען כי שם הוא טו"ר שהם בר ותבן, וכשמנין התבן נשאר חולין, ואם לאו הם טבל, טב לא, טוב רע³⁷⁷⁷. והגלות הוא היות אלו האלף נתונים שם תוך הרע אשר שם, ולהיות כי גלוי החו"ג תוך ז"א הוא מהחזה ולמטה, אשר שם נה"י³⁷⁷⁸ הנקרא ווי עמודים, לכן אלו הם דוגמת הקדושה, (שמות לח כח) ואת האלף ושבע מאות וגו'¹⁶⁶², והבן זה כי אין אחיזת עץ הדעת אלא במקום הגלוי, וז"ס (איכה א יג) כל היום דוה, אלף שנין¹⁶⁶³.

- מאיר העץ -

¹⁶⁶¹ עי' פת"ש גדלות דז"א טז ז"ל, כל א' הוא בסוד ת"ק שהם בסוד כל האותיות עם מנצפ"ך הם תצ"ט ופלאג בסוד צבאות כמ"ש רבינו הגדול בפירושו למאמר היאורין (יהל אור ח"ב א' ע"ג) שמנצפ"ך הם ג' אלפים ופלאג ותשר"ק אלף עם תצ"ה שעד צ' והם ב' צבאות, א' בחסדים וא' בגבורות, אותיות כסדר ולמפרע בסוד תשר"ק, וכמ"ש למעלה (ז"א פתח ל"ט) שכל פרטי הנבראים הם סוד כל האותיות, והם נקראים צבאות צבא השמים והארץ, וכלל הדעת הוא המשלים לכאן ולכאן, התנין הגדול הרובץ בתוך יאוריו (יחזקאל כט ג) ומשלים לאלף, ולכן נקרא כל א' כת"ף, והם בסוד ה' צבאות אלקים צבאות.

¹⁶⁶² עי' שער מאמרי רשב"י - פירוש ספרא דצניעותא פרק א (המשך)

מאיר העץ – ח"ה

שער נ פרק ד³⁷⁷⁹

גם בזה תבין רמ"ח מצות עשה ושס"ה מל"ת, כי רמ"ח מצות עשה הם החסדים, והוא סוד הליחות שרשיות שבאדם, המשקה לכל הגוף כנזכר בס' רפואות. ואלו הם המתחלקים להשקות כל רמ"ח³⁷⁸⁰ איברים³⁷⁸¹ ממשים שהם בשר גידין ועצמות. ואע"פ שהם נחלקין בסדר משנת טהרות, אין כן סדר³⁷⁸² התחלקות החסדים בכל י"ס³⁷⁸³ כמו שידעת סדר התחלקות החסדים³⁷⁸⁴ בכל י"ס. כי בג"ר שיש מוחין אין צורך כ"כ להם, ולכן הם מתחלקות באופן אחר, והם על סדר ק"ש, מ"ב ברישא, ע"ב בגופא, נ' בבטן מטבורא ולמטה, ע"ב בירכין. ותבינהו ממ"ש בענין אונאה, איך החסדים מתחלקים לשלישים. ובזה תבין איך יתיישב מ"ש בתקונים על מנין³⁷⁸⁵ רמ"ח אתון דבק"ש עם הרמ"ח דמס' טהרות, כי זה באברים וזה בחסדים. ושס"ה ל"ת הוא הדם המתפשט בשס"ה גידין, והם ה"ג, כי גם הם מתחלקין, אלא שהוא שס"ה.

ודע, כי כ"ז הוא בגופא דז"א, כי כבר ידעת כי יורש שניהן, חו"ג, ולכן חייב בעשה ול"ת. אך אשה עיקרה מהגבורות, לכן יש לה ל"ת, אך מהחסדים אין לה רק הארה לבד מז"א, ואינן באים לה תמיד רק כפי הזמן שהיא אצלו, לכן אינה חייבת במ"ע שהזמן גרמא.

גם תבין ענין י"ה עם שמי שס"ה, ו"ה עם זכרי רמ"ח (זהר ח"א כד ע"א). כי הנה רמ"ח חסדים כמנין אברהם, עיקרם מהחזה ולמטה, אלא שאח"כ חוזרין בסוד אור חוזר, ומקיף סביב המוחין ולא בפנים. ומהחזה ולמטה הם ב'³⁷⁸⁶ אותיות ו"ה, ת"ת ומלכות מאחוריו, לכן זכרי עם ו"ה הם רמ"ח. גם תבין כי זכרי הוא שם אדנ"י, כי שם ביתה, אך הגבורות נשארין למעלה במוחין, אשר שם הוא³⁷⁸⁷ י"ה, שהם המוחין דז"א, ואינן מתפשטות עד שיתפשטו החסדים תחלה, אז נעשה שמי עם י"ה שס"ה. נמצא א"כ כי כל המ"ע הם לתקן היצה"ט שהוא מהחסדים כנ"ל, וזהו סוד מרע ועשה טוב, כי הטוב נעשה ונשלם ע"י רמ"ח³⁷⁸⁸ מ"ע שהם רמ"ח, אך היצה"ר אינו נתקן רק ע"י הסרת {קטו ע"ג} הרע הנדבק בו כנודע, אשר זהו ענין שס"ה ל"ת, וזה סוד מרע, והבן זה היטב.

הגה"ה.³⁷⁸⁹ מצות ל"ת בנוק' הנק' אדנ"י, ומ"ע בזכר הנקרא הוי"ה, והם נרמזין בסוד מרע ועשה טוב, כי מר"ע ועשה טו"ב גימטריא שס"ה אדנ"י רמ"ח הוי"ה¹⁶⁶⁴, וכבר נתבאר כי הגבורות נקרא רע מפני שהם דינין קשים, ודינא דמלכותא דינא³⁷⁹⁰, וק"ל.

ובזה תבין, כי כפי חלק הניצוץ של נפש האדם, כן יש מ"ע פרטיות, והם³⁷⁹¹ לחלק היצ"ט, ומצות ל"ת פרטיות לחלק היצה"ר. ועד³⁷⁹² שהאדם לא יתקן אותן פרטיות, אין נפשו מתוקנת. ובזה תבין מ"ש בתקונים (סו דף קיג ע"א) אלו שדין מסטרא דשמאלא ואילין מלאכין מסטרא דימינא, ואין הכונה³⁷⁹³ כי הם יושבין מימין ומשמאל, עץ הדעת, אך הענין כי החו"ג הם מתפשטין בכל בחי' עץ הדעת, ומהחסדים נעשו מלאכים ומהגבורות נעשו שדין, אך נאחזין הם בכל בחינת עץ הדעת כולו. ובזה תבין ענין לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו (קהלת י ב), כי הלב יש לו ב' חללים¹⁶⁶⁵, ומן א' מהם יוצא רוח החיות של האדם, והב' הוא מלוכלך בדם, וגם הוא מתפשט בכל הגוף, ומלאך היצה"ט מתלבש בחלל ימין ומשם מתפשט בכל הגוף בפנים, ומלאך³⁷⁹⁴ היצה"ר הבא מגבורות בחלל השמאל, ומשם מתפשט לכל הגוף. וז"ש בתקונים (קא דף ז ע"ב) עץ הדעת מימינא חיי ומשמאלא מותא, כי יצה"ט שהוא מן החסד הנקרא ימין, הוא גורם חיים לאדם כנ"ל, כי הוא דוגמת ליחות השרשים משקה את האילן, והיצה"ר הוא החוסם הטבעי שבאדם המייבש³⁷⁹⁵ את הליחות השרשים, ואז מת האדם, וזהו כאשר יעשה ויעבור על שס"ה מל"ת, כי אז זה האש של הגבורות יתדבק בהם אש של גהינם הרע וימיתהו.

ובזה תבין מ"ש בתקונים (ס"ו דף קיב ע"ב) כי ממראה מתניו ולמטה הוא רע, כי הרי אין בחי' עץ הדעת אלא במקום גלוי, וזהו אומרו, וממראה מתניו ולמעלה הוא טוב, וממראה מתניו ולמטה הוא רע, כי עץ הדעת חציו העליון טוב וחציו התחתון רע. והנה האדם, אם הוא זוכה, אז הוא לוקח חצי העליון, מלאך טוב, עזר. לא זכה, לוקח כנגדו חלק התחתון, רע, שד. וזהו הענין (יבמות טג ע"א) זכה עזר, לא זכה כנגדו. כי היצה"ר הוא מהגבורות, אם זכה נעשה עזר מלאך,

בז"א נתמעט חשבונם והוא מש"ה ואת האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים עשה ווין כו' כי אלף כנגד חכמה שבז"א ושבע המאות כנגד בינה שבז"א שבעה שנים וחמשה כנגד דעת נשמה

1663

1664 מר"ע ועש"ה טו,ב בגימ' 708 ושס"ה רמ"ח ואדנ"י והוי"ה בגימ' 704

1665 זהר ח"ב קז רע"ב (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

לא זכה שד כנגדו, כי הוא גבו', בחי' נקבה, אשה. אך יש אשה אחרת מצד פנימיות יצה"ר³⁷⁹⁶ דקדושה, והוא ג"כ מהגבורות אשר שם, ונקרא ג"כ יצה"ט אע"פ שהוא נוקבא. ואחד³⁷⁹⁷ נקרא עצם, והב' נק' בשר, ואז נקרא³⁷⁹⁸ ב' שפחות, שפחה טבא ושפחה בישא כנז' בתקונים (ס"ה דף קיא ע"ב) ותרין נשין הויין ליה כו'. נמצא כי כל הרוצה להשלים את נפשו, הוא תלוי כפי מה שיתברר מהלבוש הנוגה הראוי לו בחלקו, אם בסור מרע, בפרט אם בא לידו עבירה וניצול הימנה, אז נתקן היצה"ר³⁷⁹⁹. ואם לאו, ח"ו עליו נאמר (משלי כ כב) אל תאמר אשלמה רע, אשלים לרע. ואם עשה מצוה משלים היצר טוב, בסוד (תהלים לו ג) בטח בה' ועשה טוב, תיקן את הטוב שהוא יצר הטוב, ואם לאו ח"ו עליו נאמר (תהלים יד ג) אין עושה טוב אין גם אחד. ויש שתיקן הלבוש ההיא, ואח"כ חטא ותוהה על הראשונות, ואז כשנתגלגל הוא או אחר משרשו בן גילו, יתלבש בו בלא טורח ועמל, בסוד (איוב כו יז) יכין רשע וצדיק ילבש, והוא סוד הרשע שחזר³⁸⁰⁰ בתשובה גמורה ותוהה על הראשונות, בסוד (תהלים לב א) כסוי חטא, ופתע פתאום נתלבש בטוב. אך הגר שאין לו שורש מתחלה, הגה אברהם ושרה מתקן נפש לגרים³⁸⁰¹, ולפעמים גם לנשמות לוקחים אותן אם הם משרשם ועשו מעשה כיוצא בו.

שער נ פרק ה³⁸⁰²

ונדבר בענין י' הרוגי מלוכה, כי בפ' פקודי (דף רנד ע"ב) דוד שאל שאלתא כו'. נלע"ד שצריך להגיה הגהה זו {קטו ע"ד} כמו שתראה מדברינו. והענין, כי תחלה אמר, ת"ח בגין דר"ע סליק לעילא כדקא יאות, עאל בשלם ונפיק בשלם, דוד שאל שאלתא כו'³⁸⁰³, ולמעלה אמר בן עזאי נחית ביסודא דעפרא כו'³⁸⁰⁴, אמר עתה, כי לסבה זאת שאל דוד שאלתא זאת, דהאי³⁸⁰⁵ פסוק ממתים ידך ה' כו', ולא אתפריש תשובת שאלה זו. והשאלה היא זו, כי מה שהיו ראויים למות בנשיקה מידך ה', איך נתחלפו הדברים והם ממתים מחלד, מיד בני אדם באותן מיתות אכזריות. וא"ת חלקם בחיים, ור"ע חלקו הוא בחיים העליונים, שנכנס בשלום כו', לא כבן עזאי ובן זומא דחלקם נאחו במות, כי זה הציץ ומת, וזה הציץ ונפגע, וגם אחר שנדבק בקלי', אך ר"ע שחלקו בחיים כנ"ל, הוא וחביריו אינון דאתקטלו בקטילו עלמא ממתים מחלד, כיון דהו צדיקין זכאין, דלא חבו חובא הראוי להם בגין דיתענשו.

ואמנם עכ"ז תשובת שאלה זו רמוזה³⁸⁰⁶ בפסוק זה, וזש"ה (תהלים יז יד) ממתים ידך ה' כו'. והענין, כנ"ל כי גוף הפנימי של האדם אם הוא צדיק ונעשה בקדושה זוכה לההוא חלוקא דרבנן דיליה דהוא טוב ולא רע, כמדרגת חשמ"ל, בסוד (שמות כד יח) ויבא משה בתוך הענן, ואתפרש מההוא גופא קדמאה, כדכתיב (שמות ג ב) של נעלך מעל רגלך, שהוא גוף מקליפת נוגה, עץ הדעת טו"ר, כנזכר בתקון ב'³⁸⁰⁷ (נד ע"א). אמנם אלו י' הרוגי מלוכה הם³⁸⁰⁸ י' טפין דאזדריקו מצפרי יוסף, כנזכר בתקון ס"ח (בדף קח קכח ע"א). והענין, כמ"ש אצלנו כי אלו הי' טפין הם י' לבושי נשמותיהן ולא נשמותיהן ממש, נמצא כי אותן לבושים הנקרא גופין דילהון חלוקא דרבנן, הם טו"ר. ונודע כי עץ הדעת הוא שיריים שלא נתבררו מאותן המלכים שהם סוד ש"ך ניצוצין דאזדריקו ממחשבה עלאה. רצה לומר, כי טעם למיתת המלכים היה משום שלא היה זכר ונקבה כנודע אצלנו, ונמצא כי אותן המלכים הם שנמשכו מלעילא, ממוח מחשבה עליונה בלי נוקבא, כנודע מכמה דרושים. וזה היה קודם התיקון, קודם דאתתקן ע"ק כעין זכר ונקבה, כי לזה מתו. והנה אלו הבחי' הם טפת קרי הנק' ניצוצין והם ש"ך, וז"ש וזריק לון לש"ך עיבר. והבן זה סוד נפלא, כי כל הנשמות הקדושים של י' הרוגי מלוכה נתלבשו בחלוקא דרבנן שהם גופותם ממש פנימית³⁸⁰⁹ הנעשה מטפת קרי, שהם סוד עץ הדעת טו"ר, נמצא כי נשמותיהן הם תכלית הקדושה, והוא דוגמת אורות הכלים של המלכים הנ"ל, אך גופם חלוקא דרבנן הם מסט"א דעץ הדעת, שהם דוגמת הכלים של המלכים הנ"ל. וכמו שבכלים ההם היה שבירה וירדו למקום המות בסוד עץ הדעת, כך אלו הגופים הוצרכו להריגה כדי לברר הסיגים שבהם. ואחר שנתברר הסיגים שבהם ע"י הריגה, אז נתברר הטוב שבהם וחזרו לעלות³⁸¹⁰ למעלה ממקום שירדו, שהיא המחשבה העליונה, דוגמת הכלים של המלכים שעלו שם בסוד מ"ן להתתקן בפרצופי אצילות כנודע. וז"ס (מנחות כט ע"א) שתוק כך עלה במחשבה, ר"ל עי"ז עלו במחשבה בסוד מ"ן במחשבה עליונה, בסוד מ"ן במחשבה³⁸¹¹ לתקן אותן הגופים דילהון שהיה בהן פסולת מסט"א.

מאיר העץ – ח"ה

נמצא כי מפאת נשמתן היו צדיקים גמורים, טוב ולא רע, לכן לא שלט בהו ס"א, וז"ש (תהלים יז יד) ממתים ידך ה'. אמנם מפאת גופם הנעשים מעץ הדעת שלטה בהם סט"א, שהיא החלודה והפסולת שע"ג הזהב, וז"ס ממתים מחל"ד, ועי"כ עלו ונתבררו בבחי' מ"ד ומ"נ כנודע, עד או"א ששניהן נקראים חיים, וז"ש חלקם בחיים.

שער נ פרק ו 3812

דע, כי כמו שבקדושה יש נשמות בני אדם שהם מפנימיות העולמות, ונשמות המלאכים מחיצוניות העולמות כנודע (שער הזווגים פרק א), כן בעץ הדעת טו"ר שהוא קליפות³⁸¹³ נוגה, מפנימיותו יוצאין נשמת יצר הטוב ויצר הרע, ומחיצוניותו יוצאין מלאכים ושדין דממונין על עובדי עלמא על³⁸¹⁴ כוכבייא ומזלייא. נמצא כי אלו השדים שיש {קטז ע"א} בעולם הזה הם חיצוניות השדים הנקרא יצה"ר של בני אדם, והבן זה. והנה ענין החשמ"ל נראה מפ' יתרו (דף עח ע"א³⁸¹⁵) שהוא ת"ת. והענין הוא, כי הנה נודע מהתקונים (דף עב לג ע"ב) כי הוי"ה בחסד, ואדני בגבורה, ובת"ת מחוברים יאהדונה"י, שהוא עצמו כעין³⁸¹⁶ החשמ"ל, חיות אש והם³⁸¹⁷ ממללות שהם ב' שמות הנ"ל. והם אש בהיותן מעץ הדעת טו"ר כנזכר בתקון י' (כו ע"א), והם ממללות, יען הם תאומים דאית להון פה ולשון, כנזכר שם ביתרו. והם ב' שמות הנ"ל, פה אדני, לשון הוי"ה. והם תרין נהורין דנפיק מחשמל, חיוור וסומק כנזכר שם. ונודע כי הת"ת נקרא שנה, ולכן אלו נהורין נפקי מינייהו שס"ה נהורין כימות שנה כנזכר שם³⁸¹⁸, ובהתחבר עמהם אות וא"ו במלואה שהוא הת"ת, הרי הוא גימטריא חשמ"ל.

ואף כי גם שנודע כי חשמ"ל הוא לבוש החיצון³⁸¹⁹ דבינה, כנפי הנשר החופפת על בניה, הנה ירד מבחי' ו"ק³⁸²⁰ שלה, ת"ת שבה הנקרא חשמל ג"כ, כי ודאי כי³⁸²¹ מהז"ק הוא שנעשה לבוש אל זו"ן בניהם³⁸²², שהם ג"כ מבחי' ז"ק דאצילות. וזה הלבוש דז"ק³⁸²³ דבינה מלביש לזו"ן ומפסיק בינם לבין הקלי' נוגה, וכעד"ז בד' עולמות אבי"ע. ויצדק כי חשמל הוא לפנים מקליפת נוגה, ושהוא ת"ת, ושהוא בינה, והכל אמת. והבן זה, ואל תתמה אם לפעמים מזכיר שת"ת הוא³⁸²⁴ מקליפת נוגה, ולפעמים מלכות, ולפעמים אימא עילאה, ולפעמים כסא. ודע לך, שביום ע"ש³⁸²⁵ עולין הכלים של העולמות למעלה ממקומם, ומתלבשים באורות גבוהים ממה שהיה להם³⁸²⁶. נמצא שכל בחי' ובחי' מכל הבחי' שבכל³⁸²⁷ העולמות יש להם תוספת נפש בשבת, כי הכלי שהוא גוף עולה ולוקח אורות שהם בחי' נפש יותר גבוהים ממה שהיה להם בחול. נמצא כי קליפת נוגה בשבת, הטוב שבה, הכלים שבה עולין אז למעלה ולוקחין נפש א' יתירה במעלה, ואז האדם שהוא כלול מיצ"ט ומיצה"ר שהם מקליפת³⁸²⁸ נוגה, גם לבוש נפשו שהוא בחי' יצ"ט ויצה"ר כנ"ל, מתעלה ומתלבשת בה נפש אחרת יותר גבוהה מנפש החול, ועי"ז כל החלקים קונין נפש יתירה. עד שנמצא שאף לכתר יש נפש יתירה בעלייתו למעלה ממקומו, ולכן אינם באים בפ"א תוספת נשמה ותוספת רוח ותוספת נפש, כי צריך שתחלה תעלה אותו הספי' למעלה ממקומה, ומשם ימשך לאדם תוספת¹⁶⁶⁶.

והנה סדר עלייתן ממטה למעלה, לכן בע"ש בקבלת שבת אז קליפת נוגה לבדה מתעלית בנפש חדשה, ואז יש לאדם תוס' נפש. ואח"כ לביל שבת, עולה כל בחי' הנפש שהם נר"ן שבה, ובאים לאדם משם תוספת רוח ונשמה³⁸²⁹, עד שנמצא כי כלי הכתר אינו זו לעלות ממקומו עד מוסף, יען כי אז עולה ז"א עד או"א, עד שאו"א עולים בכתר, לכן צריך אז הכתר לעלות, ואז נמשך משם תוספת נשמה מפאת³⁸³⁰ הכתר אל האדם במוסף.

שער נ פרק ז 3831

מכת"י הרח"ו ז"ל

דע, כי בכל העולמות יש להם פנימיות וחיצוניות, והנפשות הם מן הפנימיות, והמלאכים מן החיצוניות כנודע, והם ב' בחי'. והחיצוניות נחלק לב', שהם מלאכים הנקרא מלאכי שלום, שהם פנימיות דחיצוניות, ולכן הם דבוקים עם נפשות הצדיקים ומקבלים אותן בעת פטירתם, ואומרים יבא שלום ינוחו על משכבם (ישעיה נז ב), ומלאכים החיצונים הן הנקראין אראלים צעקו חוצה (ישעיה לג ז), בבחי' בתי בראי (חגיגה ה ע"ב).

- מאיר העץ -

1666 ע"י שעה"כ סב ע"ד

מאיר העץ – ח"ה

והנה כל הנ"ל הם סטרא דקדושה, וכנגדן יש בקליפה פנימיות וחצוניות. ובחי' פנימיות נחלק לב' שהם נפשות גרים, הנקרא קליפת נוגה הפנימיות, ונפשות עכו"ם והם חיצוניות. וכן בחי' החיצוניות נחלק לב', שהם שדין יהודאין¹⁶⁶⁷ {קטז ע"ב} דפנימיות, ושדין נוכראין דחיצוניות. ואמנם נפש צדיק פנימיות ישראל נתנים לה יצ"ט, שהוא מלאך א' מפנימיות דחיצוניות דקדושה, ויצה"ר שהוא שד אחד מפנימיות דחיצוניות דקלי'. ולעם הארץ, יצה"ט מלאך מחיצוניות דחיצוניות דקדושה, ויצר הרע שד חיצון מחיצוניות דחיצוניות דקליפה. ונפש הגרים והאומות כולם הם יצר הרע ויצר טוב מהשדין דקליפה.

והנה ענין המיתה הוא, כי היצה"ר והשד הנ"ל הוא הזוהמא שהטיל בה הנחש, שהוא נפש הבהמית של היסודות תתאין הנקרא עפר, וע"י המיתה מתעכלים היסודות גולם וצורה שהיא נפש הבהמית, ונשאר גוף אדם הראשון זך ונקי כמקודם החטא, שהיה מעפר העליון ויסודות עלאין וצורתם שהוא הנפש חיה ראשונה מקודם שחטא. וגם נשאר ממה שנזדכך אז מד' יסודות עצמן תתאין בגולמם ובצורתן, והוברר הטוב שבהם, ועד"ז הגוף והלבוש אשר לו בכל עולם מאבי"ע יבורר הטוב שבקליפה ההוא, ויתחבר עם הטוב של הקדושה שבה, וזה נרמז פ' שלח (דף קסב ע"א) ובפ' אכן כאדם תמותון³⁸³² ופגריכם אתם וגו'. ואותו הגוף הזך הראשון הוא מלבוש שמתלבש בו בג"ע הארץ אחר פטירתו כנזכר (דף קסט ע"ב), ולפעמים זוכה גם בעוה"ז בסוד (אסתר ה א) ותלבש אסתר מלכות, ומרדכי יצא בלבוש מלכות (אסתר ח טו). ועל הזוהמת גוף הבהמית רע שבגולם ארבע יסודות נאמר וראו בפגרי האנשים כי תולעתם לא תמות בקבר וגו' (ישעיה טו כד¹⁶⁶⁸), ועל הצורה שהוא הרע שבנפש הבהמית נאמר, ואשם לא תכבה בגהינם (טו).

והנה בפ' פנחס (דף ריט ע"ב) נראה כי הנפש היא זולת היצה"ט והיצר הרע, כי הם מלאכים ממש טובים ורעים, ובדף רכז³⁸³³ (קט ע"ב) מלאכים הם לעילא ונק' שכלים נבדלים ואינם אוכלי קרבנות, וארבע יסודין הם חיות טבעים, ויש בהם טובים כגון ריאה לב כליות, ורעים טחול כבד מרה, והם נקרא שדין, טובים כמלאכים אריה דאכיל קורבנין, ורעים כלב דאכיל קורבנין, ולהיותן יסודים טבעים אכלין קורבנין. ובדף רכב (רכז ע"ב) נראה כי גיהנם תחתון הוא ד' יסודות רעים כבד וטחול וכו' שהם שדין טבעים, וג"ע תחתון הם ד' יסודות טובים ריאה וכו', שהם מלאכים.

והרי כי גם ביסודות יש מלאך ושד, שהם יצ"ט ויצה"ר, והם פנימיות רמ"ח איברים החיצונים כי היסודות דרמ"ח איברים החצונים הם איברים פנימים, ועל דרך זה בגוף אדם ממש. ובמקום אחר נראה כי יש עלת העלות, ורכיב על ד' חיות אלהות דאצילות, וכנגדן ד' חיוון דאלהים אחרים סמאל³⁸³⁴, ואית³⁸³⁵ חיוון דסחרין לכורסייא דבריאה ונק' שכליות, ואית ד' חיוון דיצירה, פני אריה שור כו', ואית ד' חיוון דארבע יסודות מסטרא דדכיו ונקרא חיות טבעים ממונים על גופא, ולקבלייהו ד' חיוון טבעיים דיסודין דמסטרא מסאבא ממונים על ארבע מררין דגופא: מרה חוורא, מרה סומקא, מרה ירוקא, מרה שחורה.

והיותו נראה מרעיא מהימנא פ' פנחס (רנו ע"א³⁸³⁶) ובפרט (מדף ריט ורכב ורכז³⁸³⁷ ורכה ורלד ורלח ע"א) כי אין נפש האדם נקרא אלא מנפש דעשיה, שהם אופנים ורקיעים דעשיה, ומשם ולמעלה, אך בחי' נפש דאדם שבד' יסודות דעשיה הם נפש הבהמית, כמ"ש (קהלת יב ז) ורוח תשוב אל האלקים וגו', ורוח האדם העולה וגו', ורוח הבהמה היורדת למטה לארץ. וזה הנפש הבהמית שבאדם שבד' יסודין נחלקת לב', בהמות וחיות טהורות דדכיא, וכן ד' חיות טבעיות, מלאכים דדכיו הממונין על ארבע יסודות, ויש שדים חיות טבעים דורסים דטומאה אשר בד' יסודות ג"כ. ואלו החלקים הב'³⁸³⁸ דנפש הבהמית נקרא יצ"ט ויצה"ר, והם כסא ומלבוש לנפש האדם דעשיה, כדי שעל ידו תתלבש בגוף הממשי. ולכן הם סוד קרבנות בהמה {קטז ע"ג} ועוף כו', כי הנפש הבהמית היא החוטאת, ואלו מגדלים ויועצים הגוף, וכל

- מאיר העץ -

¹⁶⁶⁷ עי' רע"מ פנחס רנג ע"א (לש"ו).

¹⁶⁶⁸ ז"ל הפסוק:

(ו) ספר ישעיה פרק סו

(כד) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר:

מאיר העץ – ח"ה

מדות רעות, כגון כעס וכיוצא, כולם מהם נמשכים לפגום הנפש, והם נפש המתאוה והחומדת, לכן נקרא יצה"ר.

ותחלה ביום הלידה נכנס נפש האדם דעשיה מצד קטנות רוכבת על יצה"ר, בסוד אליהו שעלה בסערה השמימה, וכפאו ועשאו מרע טוב, וגוף שבו נראה בעוה"ז כלול מיצר הטוב ומיצה"ר, שניהן טובים כנ"ל, והם כוחות וצורת הגוף, ולא גולם הגוף ממשי. וביום הי"ג שנה נכנס היצה"ט ונעשה כסא לנפש אדם דעשיה דגדלות. וזה סוד עני ורוכב על החמור (זכריה ט ט), באופן כי ב' היצרים הם צורת ד' יסודות הטוב והרע, ונקרא כחות הנפש ולא הנפש עצמה, כי הנפש הוא אופנים דעשיה, ואלו הב' כחות מגדילין הגוף הנוצר מהגולם ומהחומר דד' יסודות, וב' היצרים הם צורת הד' יסודות טוב ורע. והם נעשין כסא ומלבוש לנפש עצמה, כי אי אפשר שתשרה הנפש על הגוף עצמה של גולם היסודות אלא באמצעות צורותיהן, שהם למטה ממדרגות הנפש, ולמעלה ממדרגה גולם היסודות הנקרא גוף.

שער נ פרק ח³⁸³⁹

דע, כי בכל עולם יש ד' חיות כנגד ד' אותיות הוי"ה הכוללים כל י"ס שבאותו עולם, והבן זה. ובכל עולם נק' בשם אריה שור נשר אדם, ובשם ד' מלאכים אשר נוטריקון שלהם הוא ר"ת ארגמ"ן¹⁶⁶⁹. נמצא, כי ד' חיות טבעים דדכיו אשר בד' יסודות שכליים נקרא ארגמ"ן, וכנגדם יש יצה"ר: עון, ומשחית אף, וחמה. וכל זה הוא בחינת צורת ארבע יסודות טובים ורעים.

וכבר ידעת כי בכל עולם יש פנימיות נשמות וחיצוניות מלאכים, א"כ צ"ע אם בד' יסודות אין בו ב' בחי' אלו לסיבה הנ"ל, כי אין פנימיותה נקרא בשם נפש אדם, והכל בחי' אחד לבד ונקרא יצר טוב ויצה"ר³⁸⁴⁰, או נאמר כי גם בהם יש פנימיות נשמות וחיצוניות מלאכים, אלא כי לרוב עכירותם אין פנימיותה נקרא נפש, אלא ב' יצרים מלאכים ושדים יהודאין שהם גדלות וקטנות, אך חיצוניותהם הם נקרא קלי' גמורות, מזיקין ושדין דע' אומות כנוצר, ולפי שהקטנות פנימיות³⁸⁴¹ היסודות תכלית העכירות נקרא שדין, אלא שהם יהודאין כי הם שמרי הנשמות כולם, והבן זה היטב.

וקצת קשה לזה, דא"כ הרי יש גופים לשדים, כי השד מתלבש בגוף ונפש דקטנות דעשיה היא מתלבש בשד, וא"כ נפש האדם והשד שניהן מתלבשין בגוף האדם. וקושיא זו הוא לר"מ, שאומר כי היצר הטוב הוא שד יהודאי. ואפשר, כי עיקר הגוף הוא לנפש אדם עצמו, ולא נברא גוף אל השד לבדו, כדרך שנברא גוף לבדו לנשמת הגוים לבדם.

והנה ברף רמ"ן³⁸⁴² (זהר ח"ג דמ ע"ב) אמר כי כללות צורת הטוב דד' יסודין נקרא בהמות, וממנה נוצרים אלף טורים, ונקרא בהמות שהם י"ס כלולות מעשר, ועשר מעשר עד אלף, ומהם נוצרים כל נפשות הבהמות וצורתם. אמנם צורת הבהמה הנ"ל הוא פני שור לבד, שהוא יסוד האש השמאלי, ועוד יש ג' יסודות, ומפני אדם נמשכין נפש הבהמית שבאדם הנקרא יצה"ט והבן זה. וברף רס"ח (זהר ח"ג רסח ע"א) אמר כי היצרים נקראים לבבך, והנפש נקרא נפשך, וגם הם שתיים טובים ורעים זולת השני יצרים טוב ורע.

והנה עוד יש סברא ג', כי לא תקרא נפש בתורה רק נפש הבהמית הנק' נפש החי³⁸⁴³ של הבע"ח, וזולתה אינה נפש כלל. נמצא כי יש באדם נפש הבהמית ונפש המדברת, ושתייהן מן ד' יסודות, ועליהן נר"ן (דאבי"ע)³⁸⁴⁴, וזה נראה יותר אמיתי.

ונבאר ענין החלום והנבואה ומלאכים והשדים. דע כי י' גלגלים דאופנים דעשיה הם חומר וצורה. והנה הז' גלגלים התחתונים של שצ"ם חנכ"ל, הצורה והנפש שלהם הם ז' מלאכים הידועים, סמא"ל למאדים, קפציאל לשבתאי כו'. ויש {קטז ע"ד} בהם טוב ורע. והנה הרע שבהם הם נקרא אלהים אחרים הנקרא ע"ז, ויש עובדים ע"ז גם אל חומר הגלגלים והכוכבים, ונקרא צבא השמים. ויש עובדים אל השדים כמ"ש. והנה בגלגל השפל שהוא לבנה, יש תלי המנענעו, ויש לו חומר וצורה הנק' נגודי זנב התלי. ולהיותן תחתונים קרוב ליסוד האש, שומעין מהם עתידות השדים שביסודות, ומהם חכמת העורב כו'. אח"כ בד' יסודות יש להם ג"כ צורה ונפש³⁸⁴⁵ שלהם, והם מורכבים מטו"ר. ומטוב נבראו בני אדם בחומר וצורה, שהם מנפש הד'

מאיר העץ – ח"ה

יסודות הנ"ל, ומהרע שלהם נבראו שדים בגוף וצורה. וגופם הוא מב' יסודות אש ואויר¹⁶⁷⁰, ושוכנים בסוד³⁸⁴⁶ הרוח, כי יש להם נפש חי. ויש שדים שנפשם נפש דומם ושוכנים בארץ במחילות עפר, יש מהם גם בנפש הצומחת ושוכנים בימים ובנהרות ובבורות. ואלו הב' הם נקראין תתאין, והם רעים מאד. הראשונים הם בינונים, ויש בהם מין שלישי שיש בהם גם נפש המדברת ושוכנים ביסוד אש, ואלו עליונים מכולן.

ונחזור לענין המלאכים, כי גם הם חומר וצורה, אלא שחומרם זך מאד ונקרא כבוד נברא של המלאך, ונקרא אישים, אך צורתן נקרא מלאך. וזכי הנפש יכולין לראות¹⁶⁷¹ דרך מראה את המלאך בהיותו מלוכב במלבוש שלו הנ"ל. וזה סוד (בראשית יח ב) וירא והנה שלשה אנשים, ואין זו נבואה רק שהשיג בראיית נפשו המשכלת את נפש המלאך עצמו. וכן הוראים את אליהו, ושאר נשמות הצדיקים, כעין רבינו הקדוש בכל ליל שבת (כתובות קג ע"א), וכיוצא אינו אלא ע"י התלבשות בחלוקא דרבנן שלו. ודע כי יש עשר מדרגות במלאכים ושדים, ואע"פ שאין נברא בלתי חומר וצורה, עם כל זה לא כל המלאכים נגלמים במלבושים אלא האישים, שהם כת העשירית¹⁶⁷² שנקרא נפש כנודע בענין החלום. כי הנה נפש של האדם מצד הד' יסודות אינו נקרא נפש אלא נשמת רוח חיים, שהיא הנותנת חיים גופני לגוף, וממנה יוצאת הנשימה דרך האף, כי עליה נאמר (בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים, ואמרו במדרש (ילקוט שמעוני בראשית – פרק ב – רמז כ¹⁶⁷³) זו האופיא³⁸⁴⁷ לשון אף. ועליה נפש האמיתי מאופני עשיה, וז"ש אח"כ (בראשית ב ז) ויהי האדם לנפש חיה, ותרגמו לרוח ממללא. וז"ש בקהלת רבה (פ"י ס"ו כ) אמר ר' יודן הגוף אומר לנשמה, והוא נפש היסודות, והנשמה אומר לנפש שהיא מאופני העשיה, והנפש למלאך שהוא רוח דיצירה עולם המלאכים, והמלאך להקדוש ברוך הוא שהוא יושב על כסא הכבוד, והיא הבריאה ע"י נשמה שנחצבה משם, וזהו ענין החלום.

שער נ פרק ט³⁸⁴⁸

ונבאר מהו ענין יצה"ט ויצה"ר, כי הוא עומק גדול. ונלע"ד דבר האמיתי, כי נודע כי כל העולמות הם טו"ר, והנה בעולם העשיה הרע הוא ד' יסודות, שהם שמרים של האופנים, ואלו

- מאיר העץ -

¹⁶⁷⁰ עי' רמב"ן ויקרא & ולכך אמרו רבותינו (חגיגה טז א) ששה דברים נאמרו בשדים שלשה כמלאכי השרת ושלושה כבני אדם שלשה כמלאכי השרת יש להם כנפים כמלאכי השרת וטסים כמלאכי השרת ויודעין מה שעתידי לבא כמלאכי השרת יודעין סלקא דעתך אלא אימא שומעין מה שעתידי להיות שלשה כבני אדם אוכלין ושותין כבני אדם פרין ורבין כבני אדם ומתים כבני אדם וסיבת המיתה פירוד החבור היא הסיבה בכל המורכבים וסיבת הטיסה בקלות יסודותם כאשר נראה גם בעוף כי מפני שגברו עליו האש והאויר והיסודות¹⁶⁷⁰ האחרים בו מעטים הוא טס ופורח וכל שכן אלו שאין בהם מן היסודות הכבדים כלום שטיסתן גדולה יעופו ולא ייגעו וענין האכילה ללחוך מן המים והאש הריחות והליחות כענין האש שתלחוך המים אשר בתעלה והוא ענין ההקטרות שיעשו בעלי נגרומונסיא"ה לשדים וסיבתה היובש אשר תיבש האש אשר באויר בגופן וצריך להחזירה כאשר היא האכילה באדם לצורך מה שהוא ניתך ממנו:

¹⁶⁷¹ אמנם קשה כי הרי גם אנשי סדום ראו את המלאכים כי היו מתראים בדמות אנשים (ואולי באמת לא ראו אותם אנשי סדום כלל אלא שנתוודע להם ע"י אנשי בית לוט) אך היה נראה לכאורה יותר לומר כי היו מתלבשים בחינת גוף מהד' יסודות דהאי עלמא וכמ"ש בזהר פרשת וירא קא ע"א ופרשת תולדות קמד ע"א וכן בפ' בראשית נח ע"א וכן כתב הראב"ד בהקדמת ס"י דף ד ע"ג ונראה כי כוונת הרב הוא על סוף הדברים כי לבסוף הכיר אברהם שהם מלאכים והשיג אז בראיית נפשו המשכלת את נפש המלאך עצמו וכמו שאמר הרב ועי' דע"ה ח"ב דרוש ג' ענף יג (לש"ו).

¹⁶⁷² כן הוא בזהר רות יד רע"ג אמנם שם מבואר כי גם באותן שנקראו בני האלהים הם נתגלמו ג"כ ועי' בספר זהר הרקיע ר"פ ויקהל שאמר שם שהאראלים הם העשירית ואולי הוא כי כאן מדבר בה' כתות דהעשיה ושם מבואר שמדבר בה' כתות דהיצירה ועי' דע"ה ח"ב דרוש ד' ענף ה' (לש"ו)

¹⁶⁷³

(1) ילקוט שמעוני בראשית - פרק ב - רמז כ

ויפח באפיו מלמד שהעמידו גולם מן הארץ ועד לרקיע וזרק בו נשמה לפי שבעולם הזה בנפחה אבל לעתיד לבוא בנתינה ונתתי רוחי בכם וחייתם. ה' שמות נקראו לו. נפש זה הדם שנאמר כי הדם הוא הנפש. רוח שהיא עולה ויורדת מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה. נשמה זו האופייתא. ברייתא אמרין זו אופייתא טבא. חיה שכל האברים מתים והיא חיה בגוף. יחידה שכל האברים שנים

מאיר העץ – ח"ה

נכנסין באדם, לפתח חטאת רובץ (בראשית ד ז), החומר שהוא הגוף, והצורה שהוא ענין נפשות היסודות כנ"ל. ולא נגמר כניסתן בתשלום עד שלש עשרה שנה, כי כן הגוף הולך וגדל, וגם הנפש הולך וגדל, כי תחלה נכנס נפש הדומם והצומח שהוא הזן, ואח"כ נפש חי בתשלומה, עד שהולך ברגליו ומתנענע כרצונו¹⁶⁷⁴. ואח"כ נכנס בו נפש השכל המעשי, שהוא מזמן הפעוטות ואילך¹⁶⁷⁵. ואח"כ שכל העיוני, לדעת בחכמות המלאכות והסחורות. והרי נשלמו ד' חלקי הנפש וחומר ארבע יסודות בתשלום י"ג שנה, וזה נק' גוף האדם. ונפש ד' יסודות הנקרא דרך כללות נפש הבהמית, כי כל תאותה להחזיק הגוף כעין הבהמה, וזו הנפש הוא מצד הרע ושמרים דעשיה.

עוד יש נפש הבהמית מצד אופני דעשיה, והוא מצד הטוב, וז"ש בריש משפטים (דף צד ע"ב) כד אתייליד יהבין ליה נפשא דבעירא דכיא מאופני הקודש, כי אופני עשיה נקרא קדושה וטהרה וימין, וד' יסודותיהן עד תשלום י"ג שנה. { קיז ע"א } תחלה ע"י מילה, וקריאת התורה, וחינוך מצות דרבנן. ובתשלום י"ג שנה נגמר כניסת נפש בהמה טמאה, שהם ד' יסודות, ונפש בהמה טהורה שהוא מאופני קודש, ואז חייב במצות מן התורה. והנה על נפש היסודות אמרו שהיצה"ר נכנס באדם משנולד, כי האדם עצמו הוא נפש דאופני קודש דעשיה. ואחר הי"ג שנה נכנסים הטו"ר שברוח דיצירה הנקרא עולם המלאכים, לכן היצ"ט ויצה"ר נקרא מלאכים ממש, שהם רוח טוב ורוח רע, כמ"ש (תהלים קד ד) עושה מלאכיו רוחות, כי האדם עצמו הוא נפש הטוב מאופנים הנ"ל השורה על הגוף דאדמה דד' יסודין, לכן נק' אדם לשון אדמה, אך הרוח נקרא יצה"ט, שהוא מעולם היצירה, מהטוב שבהם שהם רקיעים של היצירה, ורוח רע של יצה"ר משמרי היצירה. נמצא, כי האדם הוא הנפש דאופנים, והתחלת יצה"ר הנכנס כשנולד הוא נפש היסודין, והיצה"ט שהוא רוח טוב דיצירה נכנס אחר י"ג שנים, ואז נכנס ג"כ הרוח היצה"ר כנ"ל.

שער נ פרק 3849

עולם הגלגלים הוא י' גלגלים הנקרא שמים, וד' יסודות הנקרא ארץ. ויש לשניהן חומר וצורה, ר"ל גוף ונפש, וחומר של שניהן הוא פשוט לבדו, ואינו מורכב מכולם יחד, אלא חומר כל יסוד או גלגל הוא פשוט לבדו. ושני חומרים הנזכר הנקראים³⁸⁵⁰ חומר הראשון, ונקרא היולי, להיותו פשוט. וחומר הארץ נקרא תוהו, כי אין ניכר בו ציור מה ענינו עד שיורכב כמ"ש. ואחר שקנה הצורה שהוא הנפש, נקראים החומר והצורה יחד בשם בוהו, ואז נתהוו הד' יסודות ארמ"ע בחומר וצורה, ואז נקרא בוהו יחד שניהן, כי בהיות חומר הארץ לבד בלי צורה נקרא תוהו כנ"ל. ולפי שחומר השמים הוא זך יותר, לא נקרא תוהו כחומר הארץ. והרי בארנו בחינת העולם בעצמו כלול מהחומר פשוט וצורה פשוטה, שהם הגלגלים הנק' שמים, וכן גם כן הארץ שהוא ד' יסודות.

ועתה נדבר בנבראים שנבראו מכח העולם הנ"ל, ונניח עניני נבראי שמים הנקרא צבא השמים, ונדבר בנבראי ארץ שהם ד' יסודין. ונאמר, כי הלא גם כל אלו הנבראים הם חומר וצורה, אמנם אינם פשוטים כמו היסודות אבל הם מורכבים, פי' כי כל בחי' ובחי' חומרו וכן צורתו מורכב מכל ד' יסודות יחד. נמצא, כי היסודות עצמן היה בהם הרכבה א' שהוא חומר וצורה, אלא שהם פשוטים, אך בכל מה שנברא מהם הוסיף הרכבה שנייה, והוא היותו מורכב מחומר וצורה גם³⁸⁵¹ מתערבות ד' יסודות יחד נק' הרכבה שנייה, וזו הרכבה שנייה היתה בכל ד' חלקי הנבראים דצח"ם כנ"ל.

הדומם הם המתכות והאבנים טובות. והחומר וצורה שלהן הורכבה מכל ד' יסודות רק שגבר עליהן יסוד העפר, לכן הנפש שבהן אינה רק לערב ולהרכיב בהם כל הד' יסודות, אבל לא שינה ולא חידש בהם שום שינוי אחר ממה שהיה ביסודות זולת הרכבה והעירוב. לכן נקרא לה נפש המרכבת והמעמדת ומקיימת אותן על עמדן בלי שינוי אחר ממה שהיה. נמצא כי אין לנפש הזו רק כח א' לבד, לכן רוב החכמים לא קראוה בשם נפש כלל, כיון שאינה מוסיפה חדוש כלל, אלא הרכבה. ואמנם זה הדומם נברא מחיצוניות ד' יסודות, וכאלו תאמר מחלק העפר שבכל יסוד מארבעתן כפי ערך היסוד ההוא, כי כבר נתבאר שכל יסוד מהן הוא פשוט, ואינו מורכב

מאיר העץ – ח"ה

מארבעתן. אך הכוונה מחלק היותר גרוע שבכל יסוד ויסוד מהן, בערך גריעות יסוד העפר בכל הד' יסודות, אך אינו עפר ממש.

הצומח יותר פנימי, והוא מחלקי המים שבכל יסוד מארבעתן וכלול מחומר וצורה. והנה הנפש שבו יש בו ב' מינים: הא', החיצוניות שבה, היא הנפש המרכבת שבה כענין נפש הדומם, ונוסף בה יותר פנימי הנקרא נפש צומחת. ויש קוראים לה נפש הטבעית, כי אין בה כח התנועה להתנענע כפי רצונה ממקום למקום, ואין לה רק טבע אשר הוטבע בה להיות צומחת, ואין לה רצון מעצמה בזה. גם נקרא כח הגוף או כח המחזיק, כי היא הזנה את הגוף ומחזיקו על טבעו, וזה נפש הצומחת מתחלקת לג' חלקים: הזן { קיז ע"ב } והמגדל והמוליד כיוצא בו. והזן יתחלק לה' כוחות: המושך המאכל, והמחזיקו עד שיתעכל, והמעכלו, והמבדיל בין הטוב לפסולת, ודוחה המותר לחוץ. והנה כח המושך הוא עפר והמעכל אש והדוחה מים כו', כנזכר בס' הטבעים, ולהיות נפש הצומחת כוללת כוחות רבים, ופעולות שונות קראוהו החכמים נפש ממש, וזהו אצלם נפש שבנבראים.

החי יותר פנימי, והוא מחלק הרוח שבכל ד' יסודין, ויש בו נפש המרכבת ונפש הצומחת, ונוסף בה נפש פנימית הנקרא נפש הבהמית. ויש קוראים לה נפש התנועה, כי היא רצונית ולא טבעית כמו הצומח כנ"ל, וזה נקרא בספרים נפש השנית. ונחלקת לב' כוחות, חיצוניות ופנימיות. החיצוניות נחלקת לב' כוחות, חוש ותנועה. והחוש נחלק לה' חושין, וחמשתן יקראו כח המרגיש. והפנימי נחלק לב', והם המדמה והמתעורר. והמדמה נחלק לב', והם המשיג והזוכר.

וזהו פירושן, הנה כח התנועה הוא כח א', והוא להתנענע ממקום למקום כפי רצונה להרגיש ולא בטבע כנ"ל. והמרגיש נחלק לה' חושים, והם: א'¹⁶⁷⁶, המשוש הוא בכל אברי הגוף, כי ירגיש המשוש כשימשמש זה לזה או דבר אחר בהם. והד' חושים כל א' יש לו אבר פרטי, והם העין להרגש הראות, והאוזן להרגיש השמע, ואף להריח, והחך לטעום. וכל אלו ה' חושים נמשכין מהמוח עצמו כי שם עיקרם, אלא שנתפשט הרגשם באלו האברים שזכרנו. וכל אלו נקרא חיצוניות, כי הם ממשים וגשמיים, שהם רואים ושומעים, וכ"ז בפועל גמור.

אך הפנימי נקרא כח המדמה, וזהו במוח עצמו, ומתדמה שם כאלו שם ממש הוא ההרגש שהוא במוח, ומצייר שם איך היה אופן ההרגש שהוא אע"פ שלא הרגיש בפועל, אלא האבר המיוחד לחוש שהוא כנ"ל. וכח הב' נקרא כח הזוכר, כי אף שלא בשעת שהאבר החיצון מרגיש בפועל, מתדמה במוח כאלו אז הוא מרגיש בפועל מכח³⁸⁵² שנצטייר שם פעם אחרת בכח המדמה בעת הרגש החצון. עוד יש כח אחר במדמה והוא כי יצייר הדברים אף שלא באמתתן מה שאי אפשר להיות כן ההרגש החיצון. ועוד שלא יוכל זה הכח המדמה לצייר רק בציור גשם חומר ולא בציור רוחני הנקרא צורה ונפש. ועוד שהמדמה יכול לדמות ולצייר הדברים בין בהקיץ ובין בחלום כמו שאכתוב.

כח המתעורר הוא ג"כ נקרא נפש המתאווה, והוא יותר פנימי מהמדמה, כי אחר היות כח במדמה לצייר ולדמות הדברים, אז יתעורר כח המתעורר לקרב תועלת הגוף. וזה בב' אופנים: הא', לחשוב איך יעשה להכין צרכי הגוף, ולכן כל האברים כלים שלו כי יתעורר באבר העין לראות ובאבר האזן לשמוע ולרגלים להלך, וכן לכל האברים לצורך פעולת הגוף עצמו לתועלתו, לשמירת הגוף ובהזנתו, ולרחק רעותיו ונזקיו, ומביא חשק באברים לקרב פעולת תועלתו אל הגוף ולרחק נזקיו. והב', הוא להתעורר לבחור מדות הטובות שיש בהם תועלת לגוף ולרחק מדות הרעות מן הגוף, כגון הכעס והשנאה והאיבה³⁸⁵³ ואכזריות ורחמניות, וכ"ז נקרא רצון, כי יתרצה בזה מבזה. אך דע כי קנין מדות טובות הצריכין לגוף או מדות הרעות, אמת כי עיקרן הם מן כח המתעורר הפנימי, אמנם גם כח המרגיש החצון הוא משמש לו בענין זה, כי המתעורר חושב והמרגיש פועל המדה ההוא. ודע כי גם קנין המצות והעבירות הם באדם מב' כוחות אלו, המתעורר והמרגיש כנ"ל, אלא שאינם מצדם אלא מצד היצה"ר המכניס בהן רצון הזה, והם כלים אל היצה"ר כמ"ש.

וגם נזכר בזוהר (פ' וירא קט ע"א) ענין לוט שהוא היצה"ר, וב' בנותיו שהם³⁸⁵⁴ הכוחות, הצעירה היא נפש הצומחת, והבכירה היא חבור המרגיש עם המתעורר הנקרא ג"כ נפש המתאווה. כי שתיהן אין כוונתם אלא לתועלת הגוף לבד כנ"ל, אלא שע"י נמשך נזק לנפש

- מאיר העץ -

¹⁶⁷⁶ עד כאן רק מוזכר ריש שמיעה ריח דיבור, וצ"ע אם מישוש הוא החמישי

מאיר העץ – ח"ה

המדברת בכונת היצה"ר כמ"ש בענין התנועה החצונית³⁸⁵⁵, ועדיין אין זה בחירה ממש כי אם בנפש המדברת.

המדברת יותר פנימי מכולם, והוא מחלק האש אשר בכל יסוד מארבעתן. ויש בו נפש המרכבת והצומחת והבהמית, ונוסף בה פנימית מכולם, והוא הנקרא נפש המדברת. ויש שקראוהו נפש השכלית, וזהו הנקרא בספרים נפש הג' {קיו ע"ג} העליונה שבשלתן, לכן מלבד הטבעית והרצונית³⁸⁵⁶ שיש בה, נוסף בה הבחירה, כי אין בחירה אמיתית כי אם בשכל כמ"ש. ונחלק לב', שכל מעשי ועיוני. ואמנם חלק המעשי נחלק לב', המעשי והמחשבי. המעשי הוא לעשות מלאכות גופניות מחוץ לגוף כמו הזריעה והבנין, כי הם אינם לתועלת³⁸⁵⁷ להכין מזון לגוף עצמו, אלא שהם הכנות חיצונית לגוף, ואינם כמלאכות האכילה וההילוך והדבור כו', כי הם תועלת להכין מזון לגוף עצמו, אשר הם מכח המתעורר באים כנ"ל. והמחשבי הוא לחשוב איך יעשו אלו המלאכות החיצו' לגוף.

אך העיוני אינו אלא להשכיל צרכי הנפש לבדה, והוא להכיר חכמת הנפש כמו חכמת התכונה והטבעי וכיצא, לדעת הפרש האמת מן השקר בענין ידיעות אותם החכמות שאין להם צורך אל הגוף אלא להנפש לבדה. ואינו בשביל³⁸⁵⁸ המעשי שהוא לחדש מלאכות חדשות של מעשה הגוף ולשנותה³⁸⁵⁹ ממלאכה למלאכה, אך השכל העיוני אינו אלא לדעת הדברים כפי אמיתתם לשנותן, וגם כי הוא לצרכי הנפש ולא לגוף כמו המעשי. וע"י³⁸⁶⁰ השכל העיוני יתוסף בו ענין הבחירה כנ"ל, כי אין נקרא בחירה אמיתית אם יבחר בדבר הזה להיותו נאהב לו יותר מזה אם שתיהן שוין, כי זה נקרא רצון, אך אם יבחר באמת³⁸⁶¹ מה שהוא כך, וירחיק השקר שהוא מה שאינו כך, זו נקרא בחירה אמיתית, כי בוחר באמת להיותו אמת, לא מפני שהוא לא³⁸⁶² יחפוץ בו וגם כי הוא אמת, אלא מפני שהוא הכיר בו שהוא אמת בענייני הנפש, שאין שם רצון ממנו כמו ענייני הגוף שהולך אחר רצונו.

עוד יש יתרון בשכל העיוני מכח המדמה, כי המדמה לא ישיג אלא בחומר, וכל ציוריו ודמיוניו יהיה בחומר, אך השכל ישיג בצורה עצמה איך הוא. וכך כח המדמה ידמה לפעמים שקר שהוא משא"כ³⁸⁶³, והשכל יוכל להשיג גם בחומר עצמו איך הוא מהותו באמת, אך אין זה אלא בכח הדעת, לא בכח ציור ממש. נמצא כי בהצטרף שניהן יחדיו יהיה ב' תועלות: שישג הדמיון ציור ממש ואמיתי, לפי כי הדמיון הוא כח הוא כלי השכל ושל המדמה יחד³⁸⁶⁴, נמצא כי כל הנפשות והכוחות הנ"ל נקרא חומר בערך השכל העיוני כי הוא צורה לכולם.

ובזה תבין ענין החלום, כי הנה בעת השינה נשאר בגוף נפש המורכבת והצומחת והבהמית, ואינו יוצא ממנו רק נפש המדברת הנקרא שכלית. וכיון שהופשטה מן החומר משגת לדעת ולראות חזיונים עליונים, ובאה וחוקקת החזיון ההוא בכח המדמה הנקרא נשמת הנפש השכלית, ואין בה דיבור, והמדמה מראה לאדם מה שראה השכל. ולפי שהוא כלי השכל הנ"ל אין בו כח לקבל הדברים באמיתתן, ולכן אין חלום בלא דברים בטלים (ברכות נה ע"א), וגם כי הוא דמיון מה שראה השכל ולא הדבר עצמו שראה.

והנה נתבאר ענין כחות נפש האדם אשר בו מד' יסודותיו, ועתה נבאר בנפש השכל האמיתי שכל מגמת' אינו אלא בענייני המצות לקיים רצון קונו ית"ש. והיא באה מי' גלגלי דעשיה הנקרא אופנים, וגם היא כלול' מד' כוחות שהם ד' יסודות העליונות של השמים ההם, וכ"א מהם מורכב ג"כ מחומר וצורה. אח"כ קונה רוח השכלי מעולם היצירה אשר בו י' כחות מלאכין, ונכללין בד' יסודות אשר שם, מורכבים מחומר {קיו ע"ד} וצורה. אח"כ קונה נשמה מבריאה שיש בה י' דרגין נכללין בד' יסודות אשר שם, מורכב מחומר וצורה. וכל ג' אלו נקרא עבד להשי"ת¹⁶⁷⁷, ואח"כ זוכה לנרנ"ח³⁸⁶⁵ מן האצילות מד' יסודות אשר שם, ואז נקרא בן אל השי"ת. וכבר נתבאר שבכל עולם יש ה' בחי' א"א ואו"א וזו"ן, אלא שכיון שא"א אין לו אות בפ"ע אלא נרמז בקוצו של י', לכן אין אנו מונין עתה אלא ד' בחי' לבד נגד ד' אותיות הוי"ה שבכל עולם, והם הם בחי' ד' יסודות שבכל עולם.

גם דע שבכל עולם יש חומר וצורה, שהם עצמות וכלים, אלא שהכלים של עולם העליון הם אור וצורה בערך עולם שלמטה ממנו.

כלל העולה, כי אין נקרא כלי וגוף גמור כ"א הד' יסודות הארץ השפלה הזו שזכרנו תחלה, והרי נתבאר פרטי כל העולם. אמנם דרך כלל יהיה כי³⁸⁶⁶ אצ"י יסוד אש, ובריאה יסוד

מאיר העץ – ח"ה

רוח, ויצירה יסוד מים, ועשייה יסוד עפר, והם הוי"ה א' כוללת כולם, והם חיה נשמה רוח נפש, אך הגוף של כולם הם ד' יסודות עולם השפל הזה נקרא ארץ העשייה. ונבאר איך בכל עולם נבראו בו ד' מיני נבראים, והם דצח"ם והם כנגד ד' יסודות שבכל עולם. והענין כולו כמו שהיה³⁸⁶⁷ בענין ד' יסודות הארץ השפלה הזו. וזה יובן ממה שהקדמנו, כי העולם עצמו הוא כללות הד' יסודות עצמן אשר בו, ועוד יש בו ד' מיני נבראים דצח"ם, וזה ענינם באצילות וממנו תקיש לכולם. כי הנה נודע שיש באצילות בחי' ז' מיני מתכות, זהב וכסף כו'¹⁶⁷⁸ נגד ז"ק, וי"ב אבנים יקירין כנגד י"ב שבטים. וכ"ז הדומם אשר שם. גם באצילות יש בו עצי ג"ע עץ החיים והדעת, וארז ואזוב, ושדה תפוחים, ושושנה, וחבצלת, וכ"ז הצומח. גם יש שם בחי' שור וכשב ועז, תורים ובני יונה, נשר אריה³⁸⁶⁸, וז' מיני חיות איל וצבי כו' והם החי, שהם נשמת המלאכים הנקרא כולם בסוד ד' חיות הק' כנודע ענין ד' חיות המרכבה דאצילות, ומשם נמשכו המלאכים ביצירה. ובחי' האדם הרוכב על החיות שהם נשמות הצדיקים אשר שם באצילות כנודע, והם הפנים העליונים שבכל ד' מינים.

כלל העולה במהות נפש האדם, כי גופו הורכב מתולדות ד' יסודות השכלים מבחי' החומר שבהם, ותחלה נכנסת נפש המורכבת, ואח"כ נפש הצומחת בכל כוחותיה, ואחר כך נפש החי המשגת בכל כוחותיה, ואח"כ נפש המדברת בכל כוחותיה. וד' בחי' אלו נקראים בחי' נפש אחת לבד נמשכת מצורת נפש ד' יסודות. והנפש הזו אין בה תועלת רק לתועלת הגוף לבד. והנה כל הנפש הזו להיות' כוחות הגוף אינו נקרא בשם נפש גמורה, רק נקרא כח הגוף הנשאר בארץ אחר הפטירה. ועליה יש נפש רוח ונשמה הנקרא עבדים מבריאה יצירה עשיה, ועליה החיה הנקרא בן להשי"ת, וגם היא נחלקת לנר"ן מן האצילות. ודרך קצרה, הנה האדם יש לו גוף, וכח הגוף, ונפש רוח נשמה וחייה מד' עולמות אבי"ע.

ד' כתות קלי': לילית, אגרת, רהב, נעמה, מושבם בארבע מדינות אלו: רומי, סאלמאנקא של איספאמיא, מצרים, דמשק בבית רמון. ולכל אחד יש אומנות בפני עצמו: לילית ברומי על ע"ז, סאלמאנקא על ש"ד, מצרים על גילוי עריות, דמשק על הגזל. ה' ירחיקנו מכל דבר רע אמן נצח סלה ועד.

תם ונשלם ספר הקדוש עץ החיים בעזרת האל בורא ארץ ושמים.

מאיר העץ – ח"ה

שער הכללים¹⁶⁷⁹

ובו י"ג פרקים

פרק ראשון³⁸⁶⁹

{ה ע"א} כשעלה ברצונו יתברך שמו לברוא את העולם כדי להיטיב לברואיו, ויכירו גדולתו ויזכו³⁸⁷⁰ להיות מרכבה למעלה להדבק בו ית', האציל נקודה א' הכלולה מי' (והם י"ס של העקודים שהיו בכלי א')³⁸⁷¹ ולא היו נראים³⁸⁷². דרך משל האדם מורכב מד' יסודות ואינם ניכרים בו כל א' וא' בפ"ע, וכן הענין בכאן, נקודה זו היתה כלולה מעשר בתחלת אצילותה. וזו היא למעלה מן הכתר [שהוא] עתה, כי משם שואבים כל הי"ס שפע וחיות מנקודה זו. גם אור וחיות נקודה זו יורדת מן המאציל בתוכה ביחד, שהיא הכלי עם נשמתו³⁸⁷³, כהדין קמצא¹⁶⁸⁰ דלבושיה מניה וביה, והיו בה י' אורות פנימים וי' אורות מקיפים, ואור המקיף מבחוץ לכלי. ונדע כי המקיף גדול מהפנימי, כי או"פ מצומצמת תוך הכלי, משא"כ במקיף, וז"ס (שמוות נה נב) ודברתי אתך מבין ב' הכרובים, שהיה מצומצמת שם השכינה. ומנקודה זו נתפשטו י' נקודות מכתר עד המלכות עד"ז, כי מהיותר מובחר ועליון מנקודה זו נעשה כתר ונתפשט למטה, ושאר הט' כלולים בו. ומה שנשאר בתוכה ג"כ ממובחר הנשאר מתפשט למטה מהכתר ונעשה חכמה, והח' כלולים בו. ואח"כ בינה והז' כלולים בה, ואח"כ הו' נקודות יחד, ואח"כ המל'. וזהו נקרא עולם התהו ובהו, ועולם הנקודות. והאור העליון היה נכנס בתוכם, ר"ל בתוך הכלי, ואור הא"ס מקיף לכתר [ומתפשט עד סיום מקום כל הי' ספירות]. ומאו"פ שבכתר נעשה פנימי ומקיף אל החכמה, והמקיף שבכתר נעשה מקיף עליון אל מקיף החכמה, וכן כולם. והענין, כי מה שהיה יכולה לקבל מן האור המאיר בתוך הכתר נשאר בו בסוד או"פ, והשאר היה מקיף מבחוץ³⁸⁷⁴. וכן עד"ז מכתר לחכמה, ומחכמה לבינה, ומבינה לו"ק ביחד³⁸⁷⁵.

³⁸⁷⁶ודע כי שמש ומגן ה' צבאות (תהלים פד יב), וכמו שהשמש אור עליון גדול ואין יכולת להביט בו כי אם בהתמעטות דרך חלון, או ע"י מסך, או ע"י ריחוק מקום, או ע"י נקב קטן³⁸⁷⁷. והנה בעולם האצילות האור בא שלא ע"י מסך כלל, אך כשבא אור א"ס בכתר, אין בו יכולת לסבלו רק ע"י ריחוק מקום, אך מכתר לחכמה אין בו ריחוק כלל, אבל בא ע"י חלון, פי' מיסוד דא"א הנקרא חלון שנתמעט האור מכמות שהיה. גם מחכמה לבינה בא ע"י חלון, פי' מיסוד אבא שהוא חלון אחר קטן³⁸⁷⁸. אמנם בו"ק עצמן חלונותיהם שוין מזה לזה, כי כולם בחי' א'. אח"כ מיסוד למל' בא האור מחלון קטן וצר מאד, פי' מיסוד דז"א הנקרא חלון ג"כ וצר מאד, דוגמת נקב קטן, אך הו"ק אין בהם שינוי מזה לזה, רק כפי ריחוק וקירוב לבד, לא ברוחב {ה ע"ב} וצרות החלון, כי כולם שוין.

וז"ס ז' הקפות, כי הם בסוד המל', שיש בה כללות ז' הקפות. ומג"ר שבכתר יצא או"מ אל ז"ת שבו עצמו, ומז"ת שבכתר יצא או"מ ב' אל ג"ר דחכמה, ומג"ר דחכמה יצא או"מ ג' אל ז"ת שבו, ומז"ת של חכמה יצא או"מ ד' לג"ר שבבינה, ומג"ר של בינה יצא או"מ ה' לז"ת שבה, ומז"ת שבבינה יוצא או"מ ו' לו"ק, ומהו"ק יוצא או"מ ז' אל המל'. וכל אלו נכללין במל', לכן ז' הקפות רומזין במל'. אך מצאתי להר"ם מינץ באופן אחר, והוא סוד ז' מקיפין אל מל' ממטה למעלה, האחד מקיף שלה, ב' מקיף דיסוד, ג' מקיף בינה, אח"כ פנימי ומקיף דחכמה, ופנימי ומקיף של כתר, הרי ז' מקיפין.

ונחזור לענין, כי באצילות לא יש מסך כלל, אך מבריאה ולמטה האור בא ע"י מסך גמור, והאור עובר בתוכו ומאיר. ודע כי כשנתפשטו י' נקודים הנ"ל, הנה הכתר היה בו יכולת לסבול האור הזה, אבל או"א לא היו שוין, כי אבא קיבל האור פב"פ [מן] (עם) הכתר, והיה בו יכולת לסבול האור, אך הבינה לא קבלה האור מחכמה אלא אב"א, שלא יכלה לסבלה, וז"ס (משלי כט יא) וחכם באחור ישבחנה, כי חכם שהיא חכמה השביח את הבינה והאיר בה בסוד אב"א. וגם ז"ס הנזכר בזהו פרשת בראשית (ב ע"ב) בצורת אות צ', שהם או"א יו"ד ונו"ן כזה: ינ³⁸⁷⁹ כפופה הפוכה אב"א.

והנה כשיצא אח"כ אור מבינה לו"ק³⁸⁸⁰, תחלה יצא הדעת ואח"כ נתבטל, וזהו המלך הראשון שהוא בלע בן בעור. אח"כ יצא חסד, וגם הוא לא היה יכול לסבול האור ונשבר הכלי

- מאיר העץ -

¹⁶⁷⁹ לא עשיתי גליונות לש"ו, וגם לא מפתח הלש"ו

¹⁶⁸⁰ עי' שעה"ק הנד"מ דף לח ע"ג הקדמה אחת בטרם שנאצל עולם האצילות (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

שלו ג"כ וירד למטה. ואח"כ יצא גבורה, וכן כל הז'. ואלו הם ז' מלכים שמתו שנאמר בהם וימת וימלוך, תחלה מלכו ואח"כ מתו ונתבטלו הז' כלים אלו, שלא היה בהם יכולת לסבול האור המתפשט בהם מספירה לספירה. אע"פ שבחסד כבר נתבטל א', עכ"ז לא הניח³⁸⁸¹ האור מלהתפשט בכל ז"ת לראות אולי אינו ימות, ויוכל לסבול מחמת ריחוק, כי כל מה שהוא יותר רחוק אפשר שיוכל לסבול יותר. אך להיות שהכלי התחתון הוא יותר קטן מהעליון, לכן גם הוא, אע"פ שהוא יותר רחוק לא היה יכול לסבול. והנה כשהגיע האור אל היסוד, באו ב' אורות, א' שלו וא' לתת אל המלכות. והחלק שלו להיותו גדול לא היה יכול לסבול ונתבטל כמו האחרים, אבל חלק המלכות שקבל הוא נשאר בו ולא נתבטל, וז"ס (שמואל א' כ לא) בן ישי חי על האדמה, ולכן נקרא יסוד חי. וכשנתן אח"כ היסוד חלק המלכות לה, אלו היה נותן דרך צנור, היה כח במלכות לקבלה, אבל עתה כשנשבר היסוד, נתגלה האור ובא האור מהיסוד בגילוי ובחוזק אל המלכות, ולכן גם היא נשברה, ולא לגמרי כמו הראשון, אלא נעשה פרצוף א' אחר התיקון (פי' שזכתה להעשות פרצוף שלם {ה ע"ג} עם היותה רק בחי' נקודה א' מה שלא זכו הו"ק להעשות כל א' פרצוף א' כנ"ל) כמו שנבאר, לפי שלא קבלה כל האור רק החלק שקבל היסוד לתת לה, גם שלא קבלה ע"י צנור.

ופי' מה שאמרנו שנשברו המלכים, פי' כי האורות נסתלקו למעלה למקומן, ועכ"ז עדיין נשארו קצת ניצוצי קדושה בכלים ונפלו באלו מאנין תבירין למטה¹⁶⁸¹, ומהם נתהוו שורש הקלי'. ואע"פ שנתברר האוכל מהפסולת ועלה למעלה, עכ"ז עדיין ניצוצי הקדושה נשארו בתוכם, וזהו מה שנשאר לנו לתקן ע"י תפלה ומע"ט, וכן ע"י נשמת הצדקים כשהם נפטרים מעוה"ז, עוברים בעולם העשיה ומעלין מהם ניצוצי קדושה שבקליפה ליצירה³⁸⁸², וכן עד"ז בעלותם מיצירה לבריאה, ומבריאה לאצילות, ומחזירין האור הגדול למקומם, וז"ס מ"ן. וז"ס עשרה הרוגי מלוכה שהיו בזמן החרבן, והעונות גרמו שאז גברה הקליפה ולא היה כח להעלות מ"ן שהם הניצוצין ההם, והיה העולם שמם ומתמוטט, לכן מסרו גופם למלכות, והיו מ"ן למלכות, ונפשותם העלו למ"ן לאו"א אותן הניצוצין שבתוך הקלי'. וז"ס כך עלה במחשבה לפני הנז' אצל ר"ע (מנחות כט ע"ב), וז"ס ג"כ סבת המלכים שמלכו ומתו, וז"ס (ב"ר פ"ג ט' ז) בונה עולמות ומחריבן.

ואע"פ שאמרנו שהמלכים שמתו הם הז' מאנין תבירין מחסד עד מלכות והוצרכו תיקון. הנה חו"ב ג"כ הוצרכו תיקון, כי הלא בינה היתה תחלה מקבלת האור אב"א, כי לא היתה יכולה לסבול פב"פ, ואז נקטן ונתמעט הכלי שלה, וזה המיעוט נפל למטה (פי' אחוריים דאו"א הם נפלו ונעשה מהם יעקב ולא). וכן חכמה, מאחר שהבינה לא יכלה לקבל האור הנ"ל, גם חכמה לא קיבל האור הראוי לה אם היתה משפעת פב"פ לבינה, ובחי' זו ירדה למטה³⁸⁸³. וז"ס ע"ד (ישעיה נז א) הצדיק אבד, כי הצדיק שהוא היסוד כשמשיע לשכינה אז נותנים לו חלקו וחלקה, אך כשהוא אינו משיע לשכינה, אז אין לו רק חלק א'³⁸⁸⁴, ולא מחמת פגם שלו ח"ו, רק מחמת חסרון המלכות המקבלת שאינה יכולה לקבל באופן אחר, באופן שגם מהאור שהיה ראוי לקבל החכמה יותר על מה שקיבל עתה. וגם מן הבינה ירד מהם חלק למטה במקום ז"א³⁸⁸⁵.

וז"ס שארז"ל (ב"ר פ"ז ט' ה) נובלות¹⁶⁸² חכמה שלמעלה תורה, ונובלות בינה שלמעלה שכינה, כי אור שנפל ונובלת מאור חכמה עליונה שהוא אבא, ממנו נעשה התורה שהוא ז"א, ומה שנפל מבינה שהיא אמא ממנה נעשה שכינה נוק'. כמ"ש כי ז"א כשעולה למעלה, מעלה עמו מן אותו אור שנפל מלמעלה במקומו מ"ן לאו"א, וחוזר עתה להעלות את הנובלות וניצוצי הקדושה שירדו למטה, כי כמו שנשמת הצדיקים מעלין מ"ן לצורך זווג ז"ן, כן ז"ן מעלין מ"ן

- מאיר העץ -

¹⁶⁸¹ זוהר חלק ב דף מב/ב

אתקרי ים, והוא מאנא תליתאה. וההוא מאנא רברבא אתפליג לשבע נחלין (נ"א מאנין), וכפום מאנין אריכין, הכי אתפשט מיא מן ימא לשבעה נחלין, והא מקור ומעיין וימא ושבע נחלין אינון עשרה, ואי יתבר אומנא אלין מאנין דתקין, יהדרון מיא למקור, וישתארו מאנין תבירין יבשין בלא מיא. הכי עלת העלות עביד עשר ספירות, וקרא לכתר מקור, וביה לית סוף לנביעו דנהוריה, ובגין דא קרא לגרמיה אין סוף, ולית ליה דמות וצורה, ותמן לית מאנא למתפס ליה למנדע ביה ידיעא כלל, ובגין דא אמרו ביה, במופלא ממך אל תדרוש, ובמכוסה ממך אל תחקור. לבתר עבד מאנא זעירא ודא י', ואתמליא מניה, וקרא ליה מעין נובע חכמה, וקרא גרמיה בה חכם, ולההוא מאנא קרא

¹⁶⁸² עי' לעיל שער לז פרק א'.

מאיר העץ – ח"ה

לצורך זווג או"א מן אותן הנובלות שנפלו מהם למטה. ופי' הדברים כי מ"ן של רחל הוא שאנו מוסרין נפשותינו למיתה ע"י נפילת אפים, ועם אותה העלאה של נפשותינו אנו מעלין שם מן ניצוצי הקדושה שבתוך הקליפות אל רחל, וכן הצדיקים במיתתן עולין ומעלין ניצוצי הקדושה עמהן לצורך מ"ן של רחל להזדווג ז"א בנק', ודוגמא זו בזו"ן, כשעולין באו"א בסוד יחוד שמע ישראל, ואז מעלין את {ה ע"ד} ניצוצי הקדושה שירדו מן נובלות של או"א, ומעלין אותם עד בינה להיות שם בסוד מ"ן להזדווג עם אבא.

פרק ב³⁸⁸⁶

סדר התיקון

והנה לפי שראה המאציל העליון כי אלו הכלים נשברו לסבת היות האור הגדול ולא יכלו לסבול, לכן עלה ברצונו לתקן כל העולמות באופן שיוכלו לסבול האור הזה, וזהו ע"י התפשטות האור וברחיקותם מן המאציל העליון אשר האורות יבואו יותר מכוסים³⁸⁸⁷, ובה יהיה קיום להעולמות וכח לסבול האור. ולכן מנקודת כתר נעשה התפשטות של פרצוף א' שלם מ"ס שהיו כלולים בו מתחלה כנ"ל, ועתה הוציאם אל הפועל, ואז נק' א"א. וכן מנקודה של חכמה נעשה פרצוף א' שלם מ"ס ואז נק' אבא. וכן מבינה נעשה פרצוף א' שלם מ"ס ונק' אמא. ומן הו' נקודות הנשברים עשה מכולם פרצוף שלם מ"ס ונק' ז"א. ומנקודה עשירית נעשה פרצוף שלם כלול מ"ס ונק' בת, והוא פרצוף ה'. ואלו הה' פרצופים נרמזין בד' אותיות יהו"ה, קוץ של יו"ד בא"א, י' עצמה באבא, ה' ראשונה באמא, ו' בז"א, ה' תתאה בבת הנק' נוק' דז"א.

וא"ת למה המאציל העליון לא עשה מתחלה ה' פרצופין אלו, ולא יעשה אותם נקודות שיהיו נשברים, והלא גלוי וידוע לפניו כי בהיותן נקודות לא יוכלו לסבול האור. התשובה, כי כוונת המאציל העליון היתה כדי שיהיה בחירה ורצון ביד האדם באשר שתהיה טו"ר בעולם, מפני ששורש הרע בא ממאנין תבירין, והטוב בא מהאור הגדול³⁸⁸⁸, ואם לא היה כן לא היה רק טוב בעולם, ואז לא היה שכר ועונש. אך עתה שיש טוב ורע, יש שכר ועונש, שכר לצדיקים ועונש לרשעים. שכר לצדיקים, שע"י מעשיו הטובים הניצוצין הקדושים שירדו הם מעלין אותם מתוך הקליפות, ועונש לרשעים שהוריד ע"י מעשיו הרעים מאור הגדול אל הקלי', והקלי' בעצמה היא רצועה של מלקות ליסר הרשע³⁸⁸⁹. ועוד ט"א, כי להיות עתה קודם התיקון, נקודת המלכות במקום ראש א"א שלאחר התיקון, לכן יש כח ע"י תפלתנו ומעשינו הטובים להעלותה למקומה שהיתה שם בתחלה.

ונחזור לפרש סדר התיקון של הה' פרצופין, והוא כי בריחוק האור, תיקן בא"א תלת רישין: א' נק' רישא דלא אתיידע, הב' נק' אין, הג' מוחא סתימאה, ושלשתן נגד כח"ב שבשאר הפרצופי', כן ג"כ כאן ג' רישין נגד כח"ב {ס"א ורדל"א נק' עתיק} ונק' עתיק סתם. והז' אחרים מחסד עד מלכות נק' עתיק יומין, ואלו³⁸⁹⁰ הם הנשמה ופנימיות של או"א. ובהתפשטותם בא"א הם מתקנים בתחלה בגלגלתא ז' תיקונים, וסימנם ג"ט קר"ע פ"ח: גלגלתא, טלא דבדולחא, קרומא דאירא, רעוא דרעוין, עמר נקי, פקיאח דלא נאים, חוטמא. וכ"ז בסוד³⁸⁹¹ א"א עם י"ג ת"ד שנתפשטו כנז' באד"ז. ואלו הז' תיקונים נתפשטו עד מקום אשר היו נקודות המאנין תבירין מתחלה. ואחר שנעשה פרצוף {ו ע"א} שלם דא"א, נעשו ב' פרצופין דאו"א, וזהו כוונת אדר"ז (רצ ע"ב) כחדא נפקין וכחדא שריין ולא מתפרשין לעלמין, והכוונה שהח"ב לא נאצלר כמו זו"ן אשר נוק' יוצאת מבין חדוי ודרועוי מאחוריו, אך או"א כחדא נפקין, הוא שבעת הלידה יצאו שניהן יחדיו ולא קדם א' לחבירו. וכחדא שריין, הוא כי זו"ן³⁸⁹² אב"א, אבל או"א כחדא שריין פב"פ. ומ"ש ולא מתפרשין לעלמין, כי זו"ן אין זיווגם תדיר כמ"ש בזוהר פ' ויקרא (ד ע"א) ע"פ (שיה"ש ה א) אכלו רעים שתו ושכרו דודים, אכלו רעים דא אינון או"א, שתו ושכרו דודים דא אינון זו"ן.

וצריך שתדע, כי מזרוע ימין דא"א, מן ג' פרקין שבו עם חלק הגוף עד החזה של א"א, נעשה פרצוף שלם של אבא, ומזרוע שמאלי גבורה עם חלק הגוף עד החזה, נעשה פרצוף שלם אמא. בזה האופן, כי מן פרק א' דזרוע ימין, דהיינו חלק היד והאצבעות נעשה חב"ד דאבא. ומה שאנו קוראין אל היד פרק עליון אע"פ שנראה תחתון, הטעם הוא בסוד עליות הידים אל הראש כשמגביהין אותם, וז"ס נשיאת כפים, בסוד (ויקרא ט נב) וישא אהרן את ידיו כו'. ומפרק אמצעי של זרוע ימין נעשה חג"ת דאבא, דהיינו עד הקיבורת, ומפרק תחתון הנק' כתף³⁸⁹³ נעשה נה"י דאבא, וכן עד"ז נעשה מתלת פרקי זרוע של שמאל כל פרצוף אמא. נמצא כי מן ב' זרועות דא"א

מאיר העץ – ח"ה

עד חצי ת"ת שלו היה נשמה וחיות ופנימי אל או"א, ומן גרון של א"א נעשו ב' כתרים, א' לאבא, וא' לאמא, וז"ס (משלי ד ה) קנה חכמה קנה בינה, כי מן גרון שהוא צורת קנה, נעשה משם כתר לאו"א.

והנה נשאר חצי ת"ת התחתון של א"א ונה"י שלו מגולים בלתי התלבשות³⁸⁹⁴, וז"ש (ב"ד פ"ה ט"ו ד) כי מים תחתונים בוכים, פי' שג' ספי' אלו התחתונים שהם נה"י היו מגולין, והיה אור שלהן גדול להיות שהם מגולות יותר מהאור של זרועות³⁸⁹⁵, לפי שהם מכוסים תוך או"א, וז"ס (יחזקאל ג יב) ברוך כבוד ה' ממקומו ר"ת בכי"ם. וזהו שהיו בוכים להיותן מגולין יותר מאור של זרועות, כי הכלים הראשונים נתבטלו ונשברו מלהכנס האור בהם. ולתקן זה הוצרך המאציל להעשות שיכללו השוקיים דא"א בזרועותיו, נה"י שלו בתוך חג"ת שלו, תלת גו תלת, וגם חצי ת"ת התחתון המגולה נכלל בתוך חצי העליון, ונצח נכלל בחסד, והוד בגבורה, ויסוד וחצי הת"ת התחתון בחצי ת"ת העליון. וכשעלו ליכנס נה"י בזרועות שהם חג"ת³⁸⁹⁶, הנה גם האורות של מאנין תבירין עלו עמהם. אבל דע, כי לא עלה כל האור לגמרי, {ו ע"ב} אבל נשארו קצת ניצוצי הקדושה תוך הכלים הנשברים להיות חיות לקליפה, ונמצאו שעלו אורות של הכלים הנשברים למעלה בחג"ת דא"א, ואז מהם נעשה מציאות זו"ן בחיבור או"א, והיתה אמא מעוברת מהם ג' כלילן בג', כמ"ש בזוהר (ח"ב דף ג ע").

³⁸⁹⁷יצריך שתדע כי כשנכללו נה"י דא"א בחג"ת דא"א, הנה היסוד דא"א אחר שנכלל בחצי³⁸⁹⁸ ת"ת, הנה הוא שם מוציא הבל³⁸⁹⁹ תוך הת"ת, ואותו הבל נחלק לב' צדדים, אותו של צד ימין נעשו מוחין לאבא, ואותו שבצד שמאל נעשו מוחין לאמא, ועי"ז שיש להם מוחין נעשה התעוררות זווג לאו"א³⁹⁰⁰. וזה הזווג הוא בלי מ"ן, רק בתורת חסד, כמ"ש (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, שז"ס מ"ש בזוהר (דף צב ח"ב צו ע"ב) כד סליק ברעותא וכו'. ואו"א כשמזדווגים יש ג"כ בחי' נשיקין, בתחלה נושק אבא לאמא ואח"כ אמא לאבא, ואבא ממשיך הבל מאמא בעת הנשיקה כנודע בחוש הראות, וכן בנשיקת אמא לאבא מושכת ממנו הבל, הרי יש לאבא ב' נשיקים וב' הבלים, כי בכל נשיקה יש בה ב' כללות או"א. והנה¹⁶⁸³ כל נשיקה נחלק לב', וכן ההבל נחלק לב', בערך מה שנתן ומה שקיבל, וכן ג"כ באמא לכל א' וא' ב' נשיקים וב' הבלים עד"ז.

והנה באבא יש תוספות הדיבור, והוא שצריך לפייס בדבורו את אשתו בעת³⁹⁰¹ הזווג, אך אמא אין לה דיבור, כי התובעת בפה יוצאה שלא בכחובה (כתובות טו ע"א). וכנגד ה' בחי' אלו: ב' נשיקים, ב' הבלים, ודבור א', הם ה' מוצאות הפה. וזה הטעם שמצינו נשמה לנשמה [הבאה מנשיקין], ודבקות רוחא ברוחא הבאים מן ההבלים³⁹⁰², אך בנפש לא מצינו נפש בנפש, לפי שהנשיקים והבלים שהם כפולים יש בעבורם נשמה לנשמה הבאים מנשיקה, וג"כ יש רוחא ברוחא הבאים מן ההבלים, אך הנפש היא באה מן הדבור, והדיבור אינו כפול, לכן ג"כ הנפש אינה רק נפש א' מן הדיבור דאבא.

גם צריך שתדע, כי הנשיקות הוציאו בחי' הכלים³⁹⁰³ חו"ג דו"א, חסד מאבא וגבורה מאמא, ונצח מהבל דאבא והוד מהבל דאמא, ות"ת דו"א נעשה מאותן נשיקים שנכללו אבא באמא ואמא באבא³⁹⁰⁴, ומכללות כפל זה נעשה ת"ת דו"א, כי גם הוא כלול וכפול מחו"ג ומכריע ביניהן. ויסוד דו"א נתהוו מהבל הכולל והכפול מד' הבלים דאבא באמא ואמא באבא. ומלכות דו"א נתהוו מדבור אבא, וז"ס (משלי ג טו) ה' בחכמה יסד ארץ, כי ע"י דבור החכמה נתהוו המלכות הנק' ארץ. והרי נתבאר ענין ו"ק דו"א לבד {ו ע"ג} מהיכן שרשם והוויותם.

פרק ג³⁹⁰⁵

סוד העיבור וניקה

העיבור¹⁶⁸⁴ של אמא מזו"ן. והנה מלת עיבור הוא ע"ב רי"ו, ונודע כי ע"ב מהימין ורי"ו מהשמאל³⁹⁰⁶, הוא שם אהי"ה דיודי"ן גימ' קס"א ושם¹⁶⁸⁵ ב"ן דההי"ן עולה רי"ג. אח"כ, תחלק שם אלהים, אל מהימין דבינה, ים משמאל, ה' באמצע, הרי רי"ו. ונודע כי ג' שמות אלו, אהי"ה וב"ן ואלהים, שלשתן באים מצדה (נ"א מאמא).

- מאיר העץ -

¹⁶⁸³ ח"ב דף עג ע"ב (לש"ו).

¹⁶⁸⁴ עי' בענין שער טז פרק ג' ושער אנ"כ פרק א'.

¹⁶⁸⁵ וקס"א יחד עם שם ב"ן (שוטנשטיין).

מאיר העץ – ח"ה

והנה דע, כי ג' עבורים הם: א', עיבור של ז' חדשים. ב', עיבור של ט' חדשים. ג', עיבור של י"ב חדשים. וביאור הדברים, כי עיבור של ט' חדשים זה היה בעיבור הבינה מז"א ג' גו ג', וכל א' מהם נכלל ונתקשר בשלשתן, ונצח נכלל ונתקשר בשלשתן שהם חג"ת, והוד נכלל ונתקשר באותן הג', וכן יסוד נכלל באותן הג', זהו ג' כלולין גו ג'. ג' תתאין כל א' [נכלל] בכל ג' עילאין. הרי הם ט' בחי' של כללות, וכנגדן הוצרך עיבור של ט' חדשים.

עיבור ז' חדשים הוא שהוצרך לכללות נה"י דא"א, וחצי ת"ת התחתון בחו"ג, וחצי ת"ת העליון דא"א כנ"ל. וכללות זה היה לצורך א"א עצמו, לפי שהיו נה"י מגולים, הוצרך ליכלל עד"ז, כדי שיצאו זו"ן אז על ידי כללות הזה, וילבישו את נה"י דאריך אנפין. והנה כללות הזה הוצרך לו ז' חדשים לבד, אך לצורך ז"א נתוספו ב' חדשים, שהם ט', כי א"א נשלם כללותו בז' חדשים, ולכללו [ז"א] ג' גו ג' הוצרכו לט' חדשים, אך הנוקבא דז"א לא נשלמה עד תשלום כל י"ב חדש כמ"ש בע"ה.

ונבאר עתה ענין ז' חדשים דא"א הם כך, כי ת"ת דא"א נכלל חצי תחתון בעליון³⁹⁰⁷, לכן לא הוצרך ליכלל בכל ג' עילאין, כיון שחציו הוא מכלל העלאין, לכן נכלל בחצי העליון לבד, והוא חדש א'. אך הנצח הוצרך ליכלל בכל הג' עילאין, כי הוא מדה בפ"ע וכלול מתחתונים, וצריך ליכלל בכל ג' עליונים, וכן הוד. הרי ששה חדשים לנו"ה, וחדש א' לת"ת, הרי הם ז' חדשים. וז"ס שאמרו רז"ל (תרגום יונתן בן עוזיאל שמות ב ג) שמרע"ה נולד לז' חדשים, כי הוא מבחי' ת"ת הזה שנכלל חציו בחצי העליון והם ז' חדשים, אך יעקב מיסוד א"א, וגם הוא נכלל בחצי הת"ת העליון, א"כ צריך יותר מז' חדשים, וז"ס מ"ש בזוהר (תיקו"ז כט ע"ב) משה מלגאו שהוא ת"ת ויעקב מלבר שהוא היסוד.

עיבור ג' של יב"ח, הוא להוציא המלכות. וז"ס (בראשית ל נא) ואחר ילדה בת, ר"ת י"ב, כי הבת נולדה אחר יב"ח [י"ב שבטים]³⁹⁰⁸, ונשתהה שם יב"ח, וזהו לשון "ואחר", מלשון (בראשית לב ד) ואחר עד עתה. וענין י"ב אלו הוא ע"ד הנ"ל, כי נכללה גם המלכות בכ"א מג' עלאין חג"ת, והוצרכו לה ג' חדשים אחרים, כי נכללו תחלה ג' תחתונות נה"י בכל א' מג' אמצעיות, והם ט' חדשים, ואחר כך נולדה המלכות כנ"ל ואחר ילדה הבת, ונשתהה ג' חדשים אחרים כדי לכלול בכ"א מג' אמצעיות הרי יב"ח.

³⁹⁰⁹ ונחזור לבאר ענין הכללות דא"א. הנה כאשר עלה הנה"י דא"א לג' אמצעיות חג"ת שלו, עלו גם כן מובחר האורות של מאנין תבירין למעלה עמהם. ודע, כי במעי אמא היה נכלל מה שהוא יותר זך וברור, ומזה נעשה³⁹¹⁰ פרצוף ז"א, וכל נקודה מאותן הנקר' מאנין תבירין היתה כלולה מ"ס. והנה כשנתקן פרצוף א"א ואו"א, עלה האור יותר זך³⁹¹¹, ומזה נעשה פרצופים הנ"ל. ואמנם נשאר קצת אור שלא יוכל להתברר שהיה עב בלתי זך. והנה³⁹¹² מג"ר כח"ב שבכל נקודה מז' נקודות תבירין³⁹¹³, ועתה כשנתקן זו"ן, הובררו גם הג"ר של כל א' וא' מהנקודות אשר מהם נעשו פרצוף א"א ואו"א מהג"ר, והיותר עב מהג"ר שלא יוכל לעלות בג' הנ"ל³⁹¹⁴, הנה הוא לוקחם ז"א לעצמו, כי אע"פ שאינו ראוי לבחי' או"א, ראויין הם לז"א, ואז הובררו מהם אוכל מתוך פסולת, ומכל ג"ר שבכל א' וא' מהז' נקודות נתהווה מהם רישא דז"א, ג' מוחין כח"ב דיליה, בהיותו בסוד עיבור במעי אמא. כי אע"פ ששם הוא ג' כלולים בג', { ע"ד } עכ"ז גם העובר יש לו ראש אפי' היותו במעי אמא. ואח"כ נתבררו ד' בחי' שהם חגת"ן מנקודות של ז' נקודות, ומהם נתהווה גופא דז"א, ונתברר מהם היותר זך וברור ע"ד הנ"ל בג"ר, ונשארו ג' שהם הוד יסוד מלכות שבכל נקודה ונקודה שלא נתבררו כלל עד זמן היניקה כמ"ש בע"ה, ולפי שהם תחתונים והקליפה נאחזת בהם מאד לכן לא יכלו להתברר עתה.

והנה ז"ס (ויקרא יב ב) אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה ז' ימים. והטעם לפי שז"א נשתהה בעיבור כדי להתברר, ונתבררו בו ז' בחי' הנ"ל, שהם כח"ב חגת"ן³⁹¹⁵, וכשנולד ז"א אז כל הדינין שהיא הפסולת הנשאר מז' בחי' שלא יכלו להתברר יותר, כי היא פסולת וכבר נברר האוכל, ויצא הפסולת של ז' בחי' בסוד דם נדה היוצא בעת הלידה, לכן תטמא ז' ימים כנגד ז' קליפות ההם. אך אם נקבה תלד³⁹¹⁶, שהם ז' קליפות אלו הנ"ל, ועוד ז' קליפות אחרים שהם הפסולת הנשאר בהם גם מז' בחי' המלכות שיש בכל א' מהבחי' הנ"ל, כי הנקבה אינה רק אחר בירור הזכר, לכן טמאה שבועיים י"ד יום, ז' וז'.

והנה אח"כ בזמן היניקה כמו שהמינקת נהפך לה דם נדה לחלב (במדרות ו ע"ב), כך אותם ג' של הי"ם שלא נתבררו בזמן העיבור כנ"ל, והיו דינין כולם בסוד דם, אבל עדיין היה אוכל בתוך הפסולת, ולכן לא יצא בסוד הלידה כנודע, אמנם נשאר בתוך האמא, והוא להתברר

מאיר העץ – ח"ה

שם באורך זמן היניקה, ונתהווה האוכל שבהם לבחי' חלב, ומניקה אמא לז"א מחלב זה כדי שיהיה שלם בכל קצוותיו³⁹¹⁷.

וזמן היניקה כ"ד חדש. והטעם כי ההוד צריך להתמתק בח' חדשים לפי שהיא כלולה בז' עליונות, והוא³⁹¹⁸ ח', וכן יסוד³⁹¹⁹ ח', וכן במלכות ח' עד"ז הנ"ל, ס"ה כ"ד חודש. וע"י יניקה מבחי' הוד יסוד מלכות זו, נגדל ז"א, כי בכ"ד חודש נתפשטו התלת שהיו כלולים בג', ונתגדלו והיו מו' קצוות. וא"ת, והלא היו מג' כלילן בג', ואיך אמרנו שהג' ספירות הנז' נשארים תוך אמא בסוד החלב. אך הכוונה שלא נתבררו עד זמן היניקה, כי אז הדינין שהיו בהם נתמתקו בסוד החלב המניקה אותן, ואז ע"י החלב ההוא נגדלו בחי' השוקיים³⁹²⁰ וג' אחרונות שבו. כי תחלה היו חסרים הרבה מבחינתם³⁹²¹, ולכן היו ג' כלילן בג' ולא היו ניכרים בהם³⁹²², ואחר שינק ולקח אותן בחי' של הדין שבהם והובררו ע"י יניקה, אז נשלמו ונגדלו רגליו, כי לא נשארו תוך אימא כל ג' ספירות הי"ם רק הדינין שבהם שראוים להתברר בסוד הדם הנהפך לחלב. והוא דוגמת הנער שכבר יש לו שוקיים ורגלים, ואינו יכול להלוך בהם עד שיונק, ואז ע"י יניקה מתגדלים רגליו ומתחיל להלוך בהם. ובחי' התפשטות מג' עלאין שהיו כלולים שם, וזהו הגדלתן. אמנם יש לראות כי כל ב' שוקיים נבררים ע"י היניקה ונגדלן, והרי נצח הוברר בתוך העיבור. אך הטעם, כי בהדי הוצי לקי כרבא (ב"ק צב ע"א), כי נ"ה בסוד תרי פלגי גופא (זהר ח"ג רלו ע"א), וכיון שלא הוברר הוד, גם בירור נצח אינו מתגלה עד שיגמור הוד להתברר ביניקה.

³⁹²³ וסוד החלב הוא שם אהי"ה בכינה כזה, כי אהי"ה דההי"ן פשוט, ומלא, ומלא דמלא, אהי"ה, אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה, אל"ף למ"ד פ"ה, ה"ה ה"ה, יו"ד ו"ו דל"ת, ה"ה ה"ה, הם אותיות חלב³⁹²⁴ עם המלה והכולל. וכבר ידעת כי אהי"ה דההי"ן הוא בדעת ובת"ת³⁹²⁵, ששם מקום השדיים ודדים בכל קו אמצעי. גם באופן אחר, כי הלא דם נהפך לחלב, והנה הדם הוא אחרים של שם אהי"ה גימ' ד"ם, כזה: א' א"ה אה"י אהי"ה, ותסיר ממנו ד' אותיות אהי"ה, ויחזור גימ' חל"ב שהוא המלוי לבד³⁹²⁶.

וסוד השדיים והדדים הם בסוד ויעבור כו' (שמות לד ו), כי סוד ויעבור, ע"ב מימין, רי"ו מהשמאל, הוי"ה באמצעיתא. וכ"ז בכינה³⁹²⁷, כי היא המנקת³⁹²⁸. והנה ע"ב ורי"ו הוי"ה גימ' שד"י, שהוא השדיים. גם¹⁶⁸⁶ נקרא דדים, והם סוד אלהי"ם שבכינה, שהוא א"ל מימינא, מ"י משמאלא, ה' באמצעיתא. תצרף א"ל שבימין עם דד ויהיה א"ל דד, תצרף מ"י משמאל עם דד ויהיה מ"י דד, וז"ס (במדבר יא כו) אל"דד ומי"דד מתנבאים במחנה. והנה כאשר אמא היא מניקה לבנים, אז נק' א"ל שד"י, ע"ש השדיים המניקים בהם, {ז ע"א} וכשעולה למעלה ומסתלקת מעל הבנים שכבר נגמר יניקתם, אז נק' אמא אל עליון גומל חסדים טובים, שאנו אומרים בברכת אבות. וגומל מלשון (בראשית כא ח) ויגדל הילד ויגמל, כי נגמרה זמן יניקה. וסוד אל עליון הוא כינה כשעולה למעלה, ושד"י הוא כשהוא מניקה בשדיים שלה, וכבר ביארנו מה הוא שדי. גם עליון הוא אחרים דס"ג גימ' עליון, ושם א"ל הוא נגד הפנים דס"ג, שם ייא"י שבו גימ' א"ל³⁹²⁹, וזהו א"ל עליון (גם אהי"ה דיודין עה"כ וד' אותיות גימ' עליון). ונחזור לבאר אות ה' דבאמצעיתא הנשאר משם אלהים הנ"ל, כי א"ל מימין, מ"י משמאל, ה' באמצעיתא כנ"ל. וביארנו כי א"ל מ"י הם ב' דדים, בסוד אלד"ד ומיד"ד, וסוד ה' הוא החלב שמתפשט בב' הדדים האלו, לכן הוא באמצע, כי הוא מתפשט לדד ימין ושמאל. והנה נמצא כי ב' מיני חלב יוצאין, א' לדד ימין, וב' לדד שמאל, וא"כ צריך שיהיה בה' זו ב' מיני חלב. והם באופן זה, כי אות ה' יש לה ב' ציורין, ד"ו, ד"י, גימ' כ"ד. גם אם תמלא ה' זו בג' מילואים, שסימנם יה"א, הוא גימ' י"ו, ועם כ"ד גימ' חל"ב. וכל זה מהציור בלתי מנין הה' עצמה. גם באופן אחר, ג' ההי"ן במלוי, ה"י, ה"ה, ה"א, גימ' א"ל, ועם ו' אותיות הרי ל"ז, וג' אותיות המילוי יה"א, הרי גימ' חל"ב. והרי ב' מיני חלב יוצאין מן ה' זו שבאמצע הדדין של כינה, ומן ה' זו מתפשטים ב' מיני חלב, א' לדד ימין, וב' לדד שמאל.

פרק ד³⁹³⁰

עיבור ב' והגדלת השלישים

ועתה נבאר³⁹³¹ מ"ש בזוהר (פ' אחרי מות דף סה ע"ב) בתר דינקא להו אתעברת מנייהו, פ"י כי הנער אין לו דעת שלם עד שיהיה בן ט' שנים ויום א', שאז ביאתו ביאה (טנהדרין טט ע"ב).

- מאיר העץ -

1686 ע"י עוד בענין במבו"ש מז ע"א

מאיר העץ – ח"ה

להיות דעתו שלם בסוד (בראשית ד א) והאדם ידע את חוה אשתו (ואע"פ שנשלם כל הפרצוף שלו). לכן אחר יניקה דז"א חזר להתעבר באמא עיבור ב' כדי להיות לו מוחין, אע"פ שכבר נשלם לו כל הפרצוף של ו"ק בימי יניקתו. וכדי שלא תתמה מזה איך יש עיבור ב' אחר היניקה, הלא מבשרי אחזה אלוה. והענין כי כמו שבמלכות עולין נשמות של התחתונים בכל לילה כשאומר (תהלים לא ו) בידך אפקיד רוחי, ומתעברת מהם ומתחדשים³⁹³² שם בסוד (איכה ג נג) חדשים לבקרים רבה אמונתך, כך אמא עלאה אתעברת פעם ב' מנשמות זו"ג ומתחדשין בסוד מוחין חדשים הניתנין להם. והנה בעלות זו"ן במעי אמא, אז עושין שם מ"ן אל הבינה לזווגה עם אבא¹⁶⁸⁷, וע"י זווג זה מולידין ומורידין המוחין לזו"ן.

ונבאר עתה סוד גדלות ז"א, כי הלא בהיות ז"א בעיבור ראשון ג' כלולין בג' במעי אמא, היה בחי' אות ו' שבתוך ה' של בינה ה' עלאה. ובאות ו' זו יש פסיעה לבר (זחר בלק רג ע"ב), וז"ס נקודת ו' הבולטת בסוף הו', וז"ס נקודת המלכות העומדת עם ז"א, שהוא אות ו' בלתי ראש בסוד ג' כלילין בג', ו' זעירא. וכשיוצא ז"א לחוץ, אז הוא בחי' אות ו' הנגלית בשם הוי"ה העומדת אחר ה' ראשונה, ואז יש לזו הו' ראש, וראש הזה הוא רמז לרישא דז"א, כח"ב, בסוד הקטנות והיניקה לבד, כי עדיין איברים שלו דקים כקרני חגבים (נ"ב חגבים גי' ס"ג סוד ס"ג שהם הנקודות), ואינם נקראים רק בחי' ו"ק לבד. אך עכ"ז יש לו ראש של קטנות, והוא ראש של ו', וו"ק שלו הוא התפשטות ו' שלו, ודקות ו' למטה בסופה הוא בחי' מלכות הכלולה שם עמו בזמן היניקה ג"כ.

³⁹³³ועתה נבאר בחי' הג' של הגדלות, כי להגדיל אברים של קטן זה, שהם קטנים כקרני חגבים, צריך שיכנסו נה"י דאמא תוך ו"ק דז"א³⁹³⁴, ואז פרק עליון דנצח אמא מתחבר עם ב' פרקין של חסד ז"א ועולין עד רישא דז"א, ונעשית חכמה שלו מג' פרקין. ופרק אחד דהוד אמא מתחבר עם ב' פרקין עלאין דגבורה דז"א, ונעשית בינה שלו ג"כ מג"פ בראש הז"א.

וז"ס מ"ש בזוהר (בלק ויחי דף רמא ע"א) חסד חסדים, גבורה גבורות, כי פרק א' דנצח אמא שהוא קו ימין הנק' חסד נתחבר עם ב' {ז ע"ב} חסדים, שהם ב"פ עלאין דחסד ז"א, ונעשה ג"פ שהם ג' חסדים, ונעשים מהם חכמה דז"א, ועד"ז נעשית בינה דז"א מן גבורה גבורות, ועד"ז נצח נצחים, הוד הודות, שהם ב"פ תתאין דנ"ה אמא, שאלו אינם נקראים חסדים וגבורות ומתחברים עם נ"ה דז"א להשלימם כמ"ש בע"ה. וקשה, כי כמו שאמרו חסד חסדים גבורה גבורות כו', למה לא אמרו ת"ת תפארות ג"כ.

ונחזור לענין, כי כן עד"ז פרק א' דיסוד אמא נתחבר עם ב"פ ת"ת עליונים דז"א ונעשה מהם דעת דז"א, ופ"ב דנצח אמא נתחבר עם שלישי א' הנשאר מג' שלישי חסד דז"א ועם שלישי עליון דנצח דז"א, ונעשה חסד דז"א מג' שלישי. ופ"ג דנצח אמא יורדת עם ב"פ דנצח ז"א ונעשה נצח ז"א מג"פ.

ודע, כי כשיורד פ"א דנצח דאמא ונעשה חכמה דז"א, הנה לא ירד רק פ"ת דאמא, כי כן סדר ירידתו, ואח"כ כשרוצה ליכנס פרק אמצעי של נצח דאמא כדי לעשות חסד דז"א כלול מג"פ, אז ירד פ"ת דנצח דאמא שהיה בתחלה בחכמה דז"א, ויורד עתה אל החסד, ונשאר פ"א דנצח אמא בחכמה דז"א. ואח"כ כשרוצה ליכנס פ"ג דנצח אמא להשלים נצח ז"א, הנה אז נכנס פ"ע דנצח אמא בחכמה דז"א, ויורד פרק אמצעי דאמא בחסד ז"א, ויורד פ"ת דנצח אמא בנצח ז"א, ועל סדר זה נשלם קו ימין דז"א. וכן עד"ז בקו שמאל דז"א הנעשה מג"פ דהוד אמא, ועד"ז בקו אמצעי דז"א הנעשה מיסוד אמא³⁹³⁵.

הנה נמצא חסד דז"א נעשה מן חיבור ג' שלישים נפרדין זה מזה, שהוא פרק אמצעי דנצח אמא, ופרק תחתון דחסד ז"א, ופ"ע דנצח ז"א, ומחיבור שלשתן נעשה חסד ז"א. וכן עד"ז בגבור' דז"א, וכן בת"ת דז"א. משא"כ בשום ספי' אחרת מי"ס דז"א, כי אלו הולכים בבחינת שלישים נפרדין זה מזה.

והנה נמצא כי הז"א בכ"א מי"ס הגדיל שלישי א' שלקח מבינה, כי היה בו ב' שלישי' שלו, ולוקח שלישי א' מאמא ג"כ והגדיל, וכן בכל הי"ס שלו. וז"ס שאמרז"ל (ב"ק ט ע"ב) כי הידור מצוה עד שלישי, כי כך בז"א מגדילין בו שלישי, ובזה תבין אם שלישי זה שארז"ל הוא מלגאו או מלבר.

- מאיר העץ -

¹⁶⁸⁷ עי' שעה"ק מא ע"ד שהזיווג עם אבא ביניקה ובגדלות הוא בידך אפקיד רוחי היא בין אימא לז"א

מאיר העץ – ח"ה

והנה הטעם שכל ז"א נעשה ע"י שלישים אלו, הוא סוד הפסוק (ישעיה מ יב) וכל בשליש עפר הארץ, כי ז"ן נקראים עפר בסוד (קהלת ג כ) הכל היה מן העפר ואפילו גלגל חמה. ואלו נמדדין בשלישים.

ופי הפסוק (ישעיה מ יב) מי מדד בשעלו מים כו¹⁶⁸⁹¹⁶⁸⁸³⁹³⁶, כי ההפרש שיש בין מדידה³⁹³⁷ לזרת, שהמדה³⁹³⁸ יש לה בית קיבול לקבל מה שנותנין לתוכה, ולכן אחר שמדד מדה ראשונה זורק אותה מהכלי כדי לחזור פעם ב' למלאות המדה למדוד יותר. אך הזרת, א"צ לזרוק שום דבר, כי אינו בחי' בית קיבול כמו המדידה [ס"א המדה]. א"כ פי' הפסוק כך ע"י מ"י¹⁶⁹⁰, פי' הבינה³⁹³⁹ אמא עלאה, מדד בשעלו מים, הם ב' מים תתאין ועלאין, שהם ז"ן שהפרישן והבדילן זה מזה, בסוד (בראשית א ז) ויבדל אלהים בין המים כו'. וזה נעשה ע"י מדידת המדה, שאחר שמלאו פעם א' מים בחי' א' של מים עלאין³⁹⁴⁰, הנה זורק מה שבתוך מדה זו ליתן אל ז"א, וחוזרת למלאות המדה פעם ב' של בחי' מיינ תתאין אחרים לצורך הנוק'. ולכן בענין ז"ן הזכיר לשון המדה, שצריך להבדיל ולהפריש בין ז"ן, וזה ע"י מדה המתמלאת וחוזרת פעם אחרת להתמלאות מיינ תתאין. משא"כ בזרת, כי כולו לצורך ז"א הנק' שמים, כי מ"י שהוא בראש הפסוק תיכן השמים בזרת³⁹⁴¹. וענין תיכן, הוא שנותן קצבה וגבול ותחום, וע"י הזרת מדד בו, ואמרה עד כאן יהיה גבול מוח חכמה, וע"כ יהיה חסד, וע"כ יהיה נצח, ועד"ז בקו שמאל ובקו אמצעי. ואחר כך, וכל בשליש עפר הארץ, פירוש כי מדרה הבינה בשליש עליון של ת"ת דז"א שהוא מקום החזה, ושם בשליש ההוא יוצאת מדת מלכות נוק' הנק' עפר הארץ, כנו' באדרא (קמא ע"ב) דנפקי מבין חדוהי מבין תרינ דרועין דליה³⁹⁴².

וז"ס המזוזה שהיא המלכות, כי מזוזה גי' אדנ"י, וראוי ליתנה בסוף שלישי עליון של הפתח לרמז אל המלכות שיצאה בשליש³⁹⁴³ עליון של ת"ת דז"א, בסוד (איוב כב כה) והיה שדי בצריך, שהוא שם שדי³⁹⁴⁴ המגין מהקליפות הנקרא צרי"ך, כי לכך יצאה המלכות שהיא המזוזה באחורי ז"א, כדי שלא יהיה אחיזה אל הקליפות באחוריו כנ"ל, לכן יש כח בשם שדי להבריח {ז ע"ג} הקליפות שהם צרי"ך (שדי ר"ת שומר דלתות ישראל).

דברי יעקב צמח מ"כ דרוש התפשטות נה"י דאו"א בז"א להגדילו ורצוני

לסומכו לכאן והוא ביאור נאה

הנה המוחין דז"א נעשין מנה"י אמא, וכך סדר הבנין, כי הלא כל מדה יש בו ג' פרקין, ויורד פ"ת דנצח אמא במקום שעתיד להיות חכמה דז"א, ועולין שם ב"פ דחסד ז"א, ונעשים חכמה מג"פ. ואח"כ יורד פרק אמצעי דנצח אמא במקום חכמה דז"א, ונדחה משם פ"ת, ונשאר פרק אמצעי בחכמה דז"א, ופ"ת יורד בחסד ז"א, ועולה שם פ"ע דנצח ז"א, ונעשה חסד של ג"פ. אח"כ יורד פ"ע דנצח אמא במקום חכמה דז"א, ופ"ב דנצח שהוא בחכמה נדחה משם ויורד בחסד שלו, ונדחה משם פ"ת, ופרק זה התחתון יורד בנצח ז"א, ונעשה נצח ז"א מג"פ.

והנה ההוד הוא קו שמאל, ונעשה בינה שלו מהוד אמא, ויורד פ"ת דהוד אמא במקום בינה דז"א, ועולין שם ב"פ דגבורה דז"א, ונעשה בינה שלו מג"פ. אח"כ יורד פרק אמצעי דהוד אמא במקום בינה דז"א במקום אותו פ"ת דהוד אמא, ויורד פ"ת בגבורה ועולה שם פ"ע דהוד ז"א, ונעשה גבורה שלו מג"פ. אח"כ יורד פ"ע דהוד אמא במקום בינה דז"א, ונדח' משם פרק אמצעי, ונשאר פ"ע בבינה שלו, ופרק אמצעי יורד בגבורה שלו ונדחה משם פ"ת בהוד, [ס"א דהוד דאמא בהוד דז"א] ונעשה הוד שלו מג"פ.

והנה היסוד הוא קו אמצעי, ויורד פ"ת דיסוד אמא בדעת ז"א, ועולין שם ב"פ דת"ת שלו ונעשה דעת שלו מג"פ. אח"כ יורד פ"ע דיסוד אמא בדעת ז"א, ונדחה משם פ"ב ונשאר פ"ע בדעת, ופ"ב יורד בת"ת דז"א בשליש עליון. אמנם נגד היסוד דז"א אין בו לבוש מצד אמא בפרטות, והטעם כי גם מוחין אין לו, כי ה"ח נתפשטו עד ההוד דז"א, וז"ס אמא עלאה עד הוד אתפשטת (ת"ז ח ע"א י ע"ב). אך עכ"ז מהארת התפשטות ה"ח מתקבץ הארתם ביסוד ונק' כל

- מאיר העץ -

1688 עי' תיקו"ז כ & ועי' רע"מ פנחס &
1689

(1) ספר ישעיה פרק מ

(יב) מי מדד בשעלו מים ושמים בזרת תכן וכל בשלש עפר הארץ ושקל בפלס הרים וגבעות במאזנים:

1690 עי' זהר ח"א א ע"ב &

מאיר העץ – ח"ה

(זהר בראשית יז ע"א), וכמו שמקבל הארת החסדים כך מתפשטים הארת הלבוש שלהם מנה"י דאמא. ומכח יסוד דאמא אשר בו גנוזים החסדים כן³⁹⁴⁵ ברישא דז"א יורד משם, ומעטרה שלו מאיר עד היסוד אשר בו.

³⁹⁴⁶ ונחזור לענין, כי ע"ד שביארנו שנתפשטו ג"פ דנצח דאימא בקו ימין דז"א, וכן ג"פ הוד בקו שמאל דז"א, ג"כ נתפשט יסוד דאמא בקו אמצעי באופן זה, כי מפ"ע דיסוד אימא נתחבר עם שני פרקים עליונים דת"ת דזעיר אנפין ונעשה מהם דעת דז"א מג"פ, וכן פ"ב דיסוד אימא נתחבר עם פ"ת הנשאר מת"ת ז"א, ועלה שם פ"ע דיסוד ז"א ונעשה ת"ת דז"א מג"פ. ואמנם יסוד דז"א נשארו בו ב"פ³⁹⁴⁷ לבר, כי יסוד אמא הוא יסוד נוק' קצר, ואין בו רק ב' שלישים ושליש א' יורד לדעת ז"א, וא' לת"ת דז"א. ונמצא שאין מה ליתן ליסוד דז"א מחלק אמא כלל, ונשאר בבחי' ב' שלישים לבר, משא"כ בכל שאר הספי' שיש ג' שלישים בכל א' מהם ע"י שלוקחתם מאמא. וז"ס (בראשית לט ו) ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה ר"ת יתו"ם, כי נשאר יתום מאמא שהיא בינה, כי שאר הספי' אמא עומדת עמהם, משא"כ ביסוד. והנה סדר התפשטות הנ"ל הוא כך, כי תחלה נתקן חכמה דז"א ע"י פ"ע דנצח אמא, ואח"כ בינה עד"ז, ואח"כ דעת, ואח"כ חסד, ואח"כ גבורה, ואחר כך ת"ת, ואח"כ נו"ה, ואח"כ יסוד, ואז נשלם הגדלות דז"א ע"ד הנ"ל.

פרק ה³⁹⁴⁸

מוחין וצלם דז"א

ועתה נשלים לבאר הגדלות דז"א³⁹⁴⁹, ומ"ש בזוהר (פ' אחרי מות דף סה ע"ב) בתר דינקת להו אתעברת מינייהו, ובחי' המוחין שלו, ובחי' הצלם, גם מ"ש בזוהר כי או"א ירתי תרין עטרין לבנייהו³⁹⁵⁰. והענין הוא דע, כי בדיקנא דא"א יש תרין מזלות, מזל עליון נוצר חסד שהוא תיקון ח', ומזל תחתון ונקה שהוא תיקון הי"ג. והנה אבא יונק³⁹⁵¹ ממזל ח' עליון, ואמא ממזל תחתון. והנה בטש מזל עליון {ז ע"ד} במזל תחתון³⁹⁵², ומכח בטישה זו שאין אנו יכולים לפרש פי' בטישה זו מה ענינה, ואז יוצאין משם ה"ח ממזל עליון וה"ג ממזל תחתון, ואז מזל עליון נותן אותן ה"ח דיליה לאבא, ומזל התחתון נותן ה"ג דיליה לאמא. ואחרי שקבלו או"א חו"ג אלו מב' מזלות, אז³⁹⁵³ מזדווגים או"א, ואז נותן אבא ה"ח לאמא, ואז נכללין החו"ג במעי אמא. והנה כאשר או"א מזדווגים, הנה זולת החו"ג שקיבלו כנ"ל, הנה אבא מוציא טיפה ממוחין שלו ונק' חכמה, ואמא מוציא הטיפה הנק' בינה, וכל אלו מתערבין במעי אמא, והם י"ב³⁹⁵⁴ בחי', חו"ב ה"ח ה"ג. נמצא מאבא יצאה חכמה וה"ח, ומאמא יצאה בינה וה"ג, וכולם מתערבין במעי אמא. וז"ס בתר דינקת להו אתעברת מינייהו, פי' כי אחר היניקה מתעברת אמא ממוחין אלו של זו"ן³⁹⁵⁵. ואלו החו"ג הם ב' עיטרין הנז' בזוהר דירית או"א לבנייהו.

והנה כאשר אמא יולדת מוחין אלו, הם נעשין בחי' ד' מוחין, שהם חו"ב חו"ג, וז"ס ס' של צלם. כי אותיות צלם הם מתתא לעילא, וס' זו כנגד ד' מוחין, כי כ"א מהם כלול מ"י. ואח"כ³⁹⁵⁶ אמא עלאה מלבשת וכוללת אלו הד' מוחין תוך נה"י שלה, חכמה בנצח, בינה בהוד, חו"ג ביסוד, ומרכנת ומשפלת עצמה³⁹⁵⁷ ונכנסת תוך ז"א עם המוחין האלו, כי ז"א אינו יכול לקבל מוחין אלו לרוב גדלות אורם³⁹⁵⁸, אם לא אחר התלבשות' תוך נה"י אמא. ואז נכנסים נצח דאמא ובתוכו מוח חכמה בחכמה דז"א, והוד דאמא ובתוכו מוח בינה בכינה דז"א, ויסוד דאמא ובתוכו מוח חו"ג בדעת ז"א. ונמצא כי קודם התלבשותם היו ד' מוחין שהם סוד ס' דצלם, ואחר התלבשותם שנכללו חו"ג ביסוד אמא ונעשה ג' מוחין, שהם ל' של צלם הבאה אחר הם' מתתא לעילא, ובחי' ל' זו הוא אחר התלבשות המוחין בנה"י דאמא. והנה אחר שנכנסו נה"י דאמא ובתוכן המוחין כנ"ל ונכנסו בראש ז"א, אז נגמר צ' של צלם, כי שם הוא בחי' צ', כי מוחין אלו אינם נשארים ברישא, רק בכל גופא מתפשטים, שהם חב"ד חג"ת נה"י, הרי צ'. ומתחלה היה ו"ק, וע"י מוחין אלו נגדל בבחי' צ' ע"י כניסת נה"י דאמא עם המוחין שבתוכם בתוך ז"א וכנ"ל, בסוד הגדלת השלישים של ז"א.

³⁹⁵⁹ ואותו הדרוש שייך עתה, כי ע"י אלו המוחין הגדיל ז"א גם צ' של צלם באופן אחר, כי עתה נעשה דיקנא דז"א בט' תיקונים. ונבאר עתה ט' תקוני דיקנא מהיכן נעשו. והענין, כי הלא כבר ביארנו כי ג' מוחין חב"ד נתלבשו תוך נה"י אמא, ואח"כ נתלבשו תוך הכלים של³⁹⁶⁰ ג"ר דז"א, הרי הם ט' בחי', ומכחם יצאו ט' ת"ד דז"א. ואמנם כבר בארנו כי תרין עטרין דאו"א הם ה"ח וה"ג שבתוך היסוד ונעשה דעת דז"א, והכוונה כי יסוד דאבא נק' חסד ע"ש שהוא

מאיר העץ – ח"ה

מימינא, ויסוד דאמא נקרא גבורה ע"ש שהיא משמאלא, לכן נק' חו"ג תרין עטרין ע"ש המקום שמהם יצאו. ודע כי מ"ש לפעמים מלכות דאבא או מלכות דאמא, הפי' כי עטרת דיסוד אבא אשר הם סוד מילה ופריעה, יסוד ועטרה, הנה עטרה זו אנו קורין אותה מלכות דאבא. וביסוד אמא יש בה נקודה אחת הנקרא נקודות ציון. והב' עטרין הם מורישין לבניהם זו"ן כדי שיזדווגו יחדו. וז"ס (שיה"ש ג יא) בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו. ומ"ש בעטרה לשון יחיד, ולא אמר בעטרות אחר שהם ב' עטרין, הטעם לפי שהחו"ג תחילה הם נפרדין ונחלקין לב',³⁹⁶¹ מוחין בסוד ס' דצלם³⁹⁶², ואחר שיתלבשו תוך נה"י של אמא, אז נכללין החו"ג תוך יסוד אמא ונעשים חד מוחא סוד ל' דצלם, ואז נקרא חד עטרה, וזהו בעטרה שעטרה לו אמו לשון יחיד. וזה סוד ש' של תפילין, של ד' ראשין ושל ג' ראשין, שמתחלה היו ד' מוחין, ואח"כ נעשו ג' מוחין לבד¹⁶⁹¹. וז"ס (ברכות ו ע"א) שהקב"ה מניח תפילין בכל יום, פי' שאו"א לא מתפרשין לעלמין לתת חיות ומוחין (נ"א ומזון) לזו"ן כדי שיחיו העולמות. אמנם לתת להם עטרין כדי שיזדווגו זו"ן אינו תלוי אלא במעשינו הטובים ובתפלתנו וביחוד ק"ש, ואז מתעברת { ח ע"א } אמא ומעטרת לז"א בב' עטרין שהם סוד חו"ג, וז"ס שהקב"ה מניח תפילין.

פרק ו³⁹⁶³

ירידת החו"ג

ועתה נבאר ענין החו"ג. כי הם ה"ח וה"ג, וז"ש (משלי כד ד) ובדעת חדרים ימלאו³⁹⁶⁴, כי הם י"י³⁹⁶⁵. וה"ח שבדעת מתפשטים לה"ח שהם מחסד דז"א עד הוד שלו, וה"ג הם יורדין ביסוד, ושם ניתנין בפקדון לתתם לנוק', וז"ס (בראשית מא לו) והיה האוכל לפקדון לארץ. וחילוק החסדים באופן זה הוא, כי ג' חסדים ניתנין לחג"ת, אך חסד של ת"ת לא יהיה³⁹⁶⁶ מכוסה כי אם שלישי א', משא"כ בזרועות, שהחסדים שבהם סתומים ומכוסים לגמרי, גם ב' חסדים של נ"ה כולם מגולין לגמרי, כי יסוד אמא אשר החסדים מכוסים בתוכו אינו מגיע רק עד שלישי עליון של ת"ת. ואפי' עד כאן לא היה מגיע, לפי שהוא יסוד הנוקבא, והוא קצר מאד, אך על כ"ז, כשמרכנת עצמה מגיע עד שם³⁹⁶⁷. נמצא כי ב' חסדים ושלישי א' מהם מכוסים, וב"ח וב' שלישים הם מגולים, ולכן היו ב' החסדים [ס"א ולכן היה ענין הזה כי החסדים] המגולים אורם כפול מן המכוסים כפליים, וכל שלישי מספיק לב' שלישים המכוסים. לכן ב' שלישי ת"ת המגולים מספיק שלישי לבד לעצמו, ושלישי ב' לעשות רישא דנוק' מבין חדוהי כנוצר באדרא (קמא ע"ב). וב"ח המגולין דנו"ה נכפלים ג"כ, וחציין מספיק לז"א, ומחציין נעשין תרין מוחין לנוק'.

והנה כאשר ירדו ה"ח וה"ג מיסוד אמא עד יסוד ז"א ושם נתקבצו כולם, וע"י קיבוץ זה כאשר חוזרין החסדים לעלות מתתא לעילא בסוד או"מ מבחוץ, כי דרך ירידה בתוך היסוד הוא או"פ, ועתה עולין מבחוץ ליסוד אמא באו"מ. והנה עם מ"ש כי החסד המגולה הספיק החציו לבד, א"כ עתה שגם הב"ח ושלישי המכוסה נתגלו עתה בסוד או"מ, א"כ גם הם נכפלים לב', וא"כ חציים מספיק להם עצמן לב' זרועות ולשלישי הת"ת, והחצי אוה"מ עלה למעלה. כיצד, שלישי החסד דזרוע ימין עלה לחכמה, ושלישי חסד דזרוע שמאל עלה לבינת ז"א, וחצי שלישי לדעת ז"א לצד החסדים, וחצי שלישי לדעת ז"א לצד הגבורות.

והנה הטעם שחב"ד דז"א מספיק להם שלישי א' לבד לכל א' מהם, וחג"ת נ"ה ז"א צריך שלישי וחצי לכל א', הטעם הוא לפי שהחו"ב³⁹⁶⁸ היו מתחילה בדעת דז"א, ושם הניחו רושם שלהם³⁹⁶⁹ והוא הארה גדולה מבחי' כל אלו החו"ג ומתקבצים יחד, לכן מספיק אותה הארה (ר"ל רושם) לו ולשכנו, ולכן א"צ חב"ד דז"א רק שלישי א' דחסד לבד לכל א' מהם, משא"כ בשאר ספירות דז"א.

והנה לעיל אמרנו כי מב' שלישי חסד המגולים דז"א בת"ת בו, הספיק שלישי לעצמו ושלישי האחר נעשה כתור דנוק'. דע כי חצי לבד הספיק לכתור נוק', וחצי שלישי נעשה כתור דז"א עצמו. ואדרבא יותר מחציו עלה לכתור ז"א, ופחות מחציו ניתן לכתור נוק'. והנה עדיין נשאר בחי' שלישי המכוסה שבת"ת, כי עתה בחזרת החסדים בבחי' או"מ נכפל אורו לב' ג"כ, וחצי אור שלו עלה ג"כ לכתור ז"א עם חצי שלישי תחתון דת"ת כנ"ל. ויש לו עתה ג"כ אל הכתר שלישי

- מאיר העץ -

1691 עי' שער כו סוף פרק ב שזה יסוד ומלכות דאו"א.

מאיר העץ – ח"ה

דוגמת חב"ד המוחין. גם כתר של ז"א נעשה מחצי ת"ת התחתון של אמא, כי מנה"י שלה נעשה ג' מוחין ושאר גופא דז"א.

פרק ז³⁹⁷⁰

ועתה נבאר ענין פרצוף נוק', כי כמו שהז"א נעשה גידוליו מנה"י דבינה וחצי ת"ת התחתון, גם נוק' נעשית מחצי ת"ת התחתון ומנה"י דז"א כמ"ש. והנה רישא דילה {ח ע"ב} נפקא מאחוריו ולא פב"פ.

והטעם הוא, כי אחוריים הם דינין ויש בהם אחיזה לחיצונים, ולכן נדבקו האחוריים יחד שלא יתאחזו בהם החיצונים. וז"ס (איכה ב ג) השיב אחור ימינו מפני אויב (כי המלכות נקר' ימין כמ"ש הכתוב (תהלים מה י) נצבה שגל לימינך וגו'). וא"ת, א"כ היה ראוי שתצא נוקבא יותר עליונה שוה בכל אורך פרצוף ז"א שלא יאחזו החיצונים בכל קומתו. התשובה הוא, כי ברישא דז"א אין יכולים החיצונים להתאחו, רק לתתא³⁹⁷¹ ממקום שהחסדים מתגלים שם, לכן שם יוצאת נוקבא לכסות האחוריים.

ובזה תבין ענין שבועות ונדריים, כי מאחר שהשבועה הם כנשבע במלך עצמו¹⁶⁹² שהוא מלכות, והנדריים הם כנודר בחיי המלך שהוא בינה הנקרא חיי המלך, בסוד תפילין³⁹⁷² הנקרא חיים כנודע¹⁶⁹³, א"כ למה השבועה חמור מנדר. והטעם הוא כי למעלה נגד בינה אין אחיזה לחיצונים כ"כ, אבל לתתא במקום מלכות שם (תהלים יב ט) סביב רשעים יתהלכו, וניתן להם כח גדול להתחזק ולהתאחו שם, לכן עונשו מרובה. גם בזה תבין למה נדרים חלין ע"ד מצוה משא"כ בשבועה, והטעם לפי שהנדריים למעלה בבינה, והם גבוהין מן המצוה¹⁶⁹⁴ לכן חלין עליהם. וז"ס התרת נדריים בליל יוה"כ³⁹⁷³, לפי שבאותו יום אנו (מעלין) [ס"א עולים]³⁹⁷⁴ עד הבינה, ויש לנו יכולת להתיר נדריים אשר שם, אך השבועה היא במלכות לכן אינה חלה על המצוה.

³⁹⁷⁵ונחזור לענין, כי השליש א' דת"ת דז"א המגולה נעשה ב' כתרין לזו"ן. והנה מג"פ נדנח ז"א נעשה קו ימין דנוקבא ג"ס חח"ן, ומג"פ דהוד נעשה קו שמאל שלה בג"ה, ומג"פ דיסוד דילה שהוא ארוך להיותו דכורא, לכן ממנו נעשה קו אמצעי דנוק' דת"י שבה. ובזה תבין סוד המעשר כי העשירי יהיה קדש, לפי שהנוק' לא היה בה מתחילה רק נקודה א' לבד שהיא המעשר שלה, וזהו שרשה ועיקרה, ושאר הט' ספי' באו מבחוץ, ממה שקבלה מז"א ע"ד הנ"ל, כי בתחלה כשיוצאה אחורי ז"א אז יצאה בסוד נקודה כלולה מ"י, ואח"כ נתפשטה נקודה זו בכל י"ס דילה ע"י מה שקבלה מז"א, א"כ נקודה זו היא עיקר ונקודה זו נק' מעשר והיא נקודה עיקרית.

והנה הפנימיות של המוחין שבה נעשה מאותן החסדים המגולים בנ"ה שבו המיותרין ועודפין כנ"ל. והדעת שבה מה"ג שהיו פקדון ביסוד ז"א כנ"ל. וז"ס (שבת לג ע"ב) דעתן של נשים קלה, פי' ק"ל ה', כי ה"ג הם ה' הויו"ת, והם ק"ל. אך דעת הז"א מה"ח וה"ג, והנוקבא אין לה רק חצי דעת שלו שהם ה"ג לבד. ואח"כ מתפשטים ה"ג שבה מחסד עד הוד שבה, ואח"כ כללות כולן נכנסו ביסוד שלה דוגמת ה"ח המתפשטים בז"א³⁹⁷⁶, ואלו ה"ג הנכללין ביסוד שלה הם מועילין לה למ"ן שלה (נ"א הם מעלין המ"ן שלה).

וז"ש בזוהר (ח"ג קמב ע"ב) כי דינין דנוקבא נייחין ברישא ותקיפין בסופא, לפי שהמוחין שלה הנקראים רישא הם נעשים מהחסדים מגולים שלוקחת מנ"ה דז"א, ולכן דינין דילה נייחין ברישא, כי החסדים ממתקין אותן, ותקיפין בסופא כי הגבורות מתפשטין בסופא. אך דינים דדכורא תקיפין ברישא, שאין שם התפשטות החסדים, אבל מחסד שבו ולמטה יש התפשטות חסדים לכן נייחין בסופא.

פרק ח³⁹⁷⁷

סדר כניסת פרקי הצלם בז"א ע"פ השנים

- מאיר העץ -

¹⁶⁹² עי' זהר ז"ל

תרגום:

¹⁶⁹³

¹⁶⁹⁴ שהוא בתורה בז"א (&)

מאיר העץ – ח"ה

ועתה נחזור לבאר ענין ראשון, ובזה תבין מה שארז"ל (גיטין נט ע"א) הפעוטות מקחן מקח במטלטלין מבין ו' שנים ויום א', ובין ט' שנים ביאתו ביאה (סנהדרין סט ע"ב), ומבין י"ג ויום א' אז הוא גדול. והענין, כי כשנכנסין המוחין שהם נה"י³⁹⁷⁸ דבינה תוך הז"א, הם יורדין תחלה לו' ספי' שבו שהם כח"ב דח"ג והם ו' שנים, ושליש עליון דת"ת שהוא מכוסה³⁹⁷⁹, הם ו' שנים וד' חדשים, וכולם בחי' מכוסים. אח"כ כשחוזרים החסדים בסוד או"ח דרך ספי' אלו עצמם, הם ו' שנים וד' חדשים אחרים, הרי הכל י"ב שנים וח' חדשים.

והטעם שאלו הפרקים ירדו קודם בו' ספי' של ז"א מבפנים, הוא כדי להגדילו. והטעם שירדו מכתר {ח ע"ג} החסדים³⁹⁸⁰, מפני שמכתר היה הטפה. והנה הם הו' שנים וד' חדשים שהיו בסוד ירידה, וז"ס שלא נתברך יעקב עד שהיה בן ס"ג שנה, כי עד שם היו חסדים מכוסים, ושם נתגלו בסוד הבקיעה שנבקע³⁹⁸¹, וז"ס (זהר ח"ג קד ע"א) אותיות יעקב יבקע³⁹⁸². כי הו' שנים, כל א' כלול י' הם ס', הם הו"ס כחב"ד ח"ג, ועוד שלישי המכוסה הוא ג' שנים אחרות, שלישי מ' שנים, והכל ס"ג. וז"ס שם ס"ג שהוא בבינה, כי בינה מתפשטת עד החזה דז"א ושהוא ס"ג שנים כנ"ל.

והנה אח"כ, חזרו החסדים לעלות מבחוץ בסוד או"מ, כדי שיקבל הז"א מהארת או"א דרך פנים בפנים. כי תחילה בירידה היו החסדים מכוסים, וכמו שהבריאה אינה מקבלת מהאצילות אלא ע"י מסך, כן ז"א לא היה מקבל מאו"א רק ע"י מסך, כי היו החסדים ומוחין שלו כולן מכוסין תוך מסך נה"י דאימא. וז"ס (ישעיה מה ז) יוצר אור ובורא חושך, יוצר אור גילוי, ובורא חושך להיותו³⁹⁸³ מסך. כי עד חזה דז"א יורדין החסדים מכוסין, וכאן מתגלין לצורך עצמן. ועתה אחר שנתגלו, חוזרים החסדים מבחוץ בסוד או"מ³⁹⁸⁴, כדי להאיר לו בדרך אצילות בלתי מסך כלל.

ונחזור למ"ש לעיל, כי בירידתן ובחזרתן הוא י"ב שנים וח' חדשים, וצריך ד' חדשים אחרים להשלים י"ג שנים, והם מהשליש המכוסה שחוזרין בסוד או"מ. ויום א'³⁹⁸⁵ הוא אור שבין חצי ת"ת בינה לגלגלת דז"א, הרי י"ג שנים ויום א'.

או באופן אחר. כי הלא זמן היניקה ב' שנים, ובד' שנים אחרים נכנסים ב"פ דנצח אמא וב"פ דהוד אמא ברישא דז"א, הם ו' שנים. והם סוד הפעוטות מבין ו' שנים ויום א', שהוא תחלת כניסת פ"ת של יסוד דאמא בדעת ז"א, לכן כיון שנכנס דבר מועט מן הדעת, לכן מקחן מקח במטלטלין לבד שהם נגד ו"ק המטלטלין מרחמים לדין ומדין לרחמים כפי מעשינו. ומו' שנים עד ט' שנים הם ג' שנים אחרים, ואז נכנסין ב"פ עליונים¹⁶⁹⁵ הנקרא ירכין דנו"ה דבינה, ופ"ע דיסוד בינה. כי אין שעורו רק ב' פרקים, והנה כבר נכנס שלישי א' ביום א' היותר על ו' שנים, ואז נק' פעוט, ועתה נכנס פ"ב של היסוד, הרי ט' שנים ויום א', לכן ביאתו ביאה, כי כבר נכנס כל הדעת שלו³⁹⁸⁶, אבל אין ביאה זו מועלת להתעבר הנוקבא עד שיהיה בן י"ג שנים ויום א', שהם סוד חזרת החסדים לעלות באור החזור. והג' שנים הוא עליית שלישי החסד דזרוע ימין אל החכמה, ושלישי דזרוע שמאל אל הבינה, וב' חצאי שלישי בדעת, הרי הם ג' שנים. ושנה הד' הוא נגד שלישי ת"ת המכוסה אשר נתגלה עתה ונתגדל ועלה לכתר ז"א, הרי הם י"ג שנים. ויום א' הוא אותו שבין חצי ת"ת בינה לגלגלתא דז"א, ויורד ממקומו עד שם הוא יום א'. או ג"כ אותו מועט שעלה יותר מחצי שלישי המגולה דת"ת ז"א אל הכתר שלו, וזהו יום א'. אך הנוקבא הוא פחות מחצי שלישי בכתר שלה. והרי נשלמו י"ג שנים ויום א'³⁹⁸⁷.

פרק ט³⁹⁸⁸

זמני גדלות נוקבא דז"א

ועתה נבאר בחי' נוקבא דז"א בג' זמנים דז"א, כשהיה בעיבור תלת כלילת בתלת, וזמן יניקה, ועיבור ב' דגדלות ז"א, מה היתה אז הנוקבא. והנה כבר ידעת, כי א"א הוא נשמה לכל האצילות ומתפשט ומתלבש בכולו. וכבר ביארנו כי או"א הם עד חצי ת"ת דא"א, וזו"ן משם ולמטה. והנה בעיבור א'³⁹⁸⁹ תלת כלילן בתלת כבר ביארנו כי גם א"א עצמו העלה נה"י וחצי ת"ת תחתון שלו ונכללו בחצי ת"ת עליון ובח"ג שלו, ואז {ח ע"ד} נכלל ז"א ג"כ ג' כליל בג', ואז³⁹⁹⁰ נוק' שהיתה נקודה לבד³⁹⁹¹ נגדלה כשיעור יסוד דז"א הנקרא ישראל. וכבר ידעת כי היסוד נק' רובע ישראל (זהר ח"ג רד ע"א), פי' רביעי של ת"ת הוא מדת היסוד, כי שיעורה דגופא

- מאיר העץ -

¹⁶⁹⁵ כלומר הפרק העליון של נצח וכן הפרק העליון של הוד, עי' בשעה"ק.

מאיר העץ – ח"ה

ד' בריתות הוא, והמלכות היתה רביעית היסוד. וכשנתעלו ועלו יסוד ומלכות, ונכללו למעלה בחצי ת"ת כנ"ל, הנה היסוד נגדל ונעשה כמדת ת"ת עצמו, ונגדלה מלכות כמדת היסוד כולו. שהיה בתחלה רובע ישראל, רביעית הת"ת³⁹⁹², ואח"כ ביניקה נגדלה המלכות כמדת הת"ת ממש³⁹⁹³. אח"כ בגדלות המוחין נתגדלה גם היא ונעשה פרוץ שלם³⁹⁹⁴. ודע כי מחצי ת"ת דא"א עד סוף היסוד דא"א נעשה נשמה לז"א, ומעטרת יסוד דא"א נשמה לנוק' דז"א. נמצא כי א"א מתפשט ומתלבש בכל אצילות כולו¹⁶⁹⁶, ואור א"ס עובר בתוך א"א, ועליו נאמר (נחמיה טו ו) ואתה מחיה את כולם, כי הוא מחיה כל העולמות בהתלבשו בתוכם כנ"ל.

פרק 3995

דרוש יעקב ומשה מיסוד דאבא

והנה כמו שביארנו לעיל שיש צלם דאמא, וב' אותיות ל"ם לראשו³⁹⁹⁶ דז"א, כך יש בחי' צלם אבא על ראש ז"א, והם סוד חו"ב. וב' עטרין מתלבשים בנה"י דאבא, ונעשה מהם בחי' צלם דוגמת אמא ממש. ואח"כ מתלבשים נה"י דאבא תוך נה"י דאמא באופן זה, כי בינה דחכמה מתלבשת בנצח אמא, ובינה דאמא כהוד אמא. נמצא שיש להם ב' בינות, וז"ס (ישעיה כו יא) כי לא עם בינות הוא. וחכמה דאמא תוך הוד אבא, וחכמה דאבא בתוך נצח דאבא, והם ב' חכמות, וז"ס (משלי א כ) חכמות בחוץ תרונה. והה"ג דאבא הם חסדים³⁹⁹⁷ דאמא, וה"ג דאמא נכנסין ביסוד אמא, וה"ח דאבא מן החסדים שלו, וה"ח דאמא הנעשים גבורות³⁹⁹⁸ דאבא נכנסין ביסוד אבא, הם ג"כ ב' דעות, וז"ס (שמואל א' ב ג) כי אל דעות ה'. והנה נה"י דאבא מתלבשים בנה"י דאמא³⁹⁹⁹. והנה היסוד דאבא הוא דוכרא והוא ארוך, ויסוד דאמא הוא נוק' והוא קצר, וא"כ כשמתלבש יסוד אבא ביסוד אמא⁴⁰⁰⁰, נמצא כיון ששיעור יסוד אמא הוא שיעור שלישי א', א"כ יוצא יסוד אבא חוץ ליסוד אמא שיעור ב' שלישי מגולים, ונמשך יסוד אבא עד סוף יסוד ז"א עצמו. וז"ס (קהלת א ב) הבל הבלים, פי' הבל הכולל ב' הבלים, כי הבל היוצא מיסוד דז"א הם ב' הבלים, א' שלו וא' של יסוד אבא. והנה מן האור הגדול של החסדים שבתוך יסוד אבא שמתלבש תוך הת"ת דז"א, והוא אור מגולה, בוקע ויוצא האור לחוץ לבטן ז"א מצד פנים דז"א, ושם נעשה יעקב, לשון בקיעת אור, בסוד (ישעיה נח ח) אז יבקע כשחר אורך, והוא אותיות יעקב. וזהו (בראשית כו ז) אך יצא יצא יעקב, כי ב' יציאות וב' בקיעות יש ליעקב, א' הוא אור שבתוך היסוד אבא שבוקע היסוד⁴⁰⁰¹ ויוצא תוך ז"א, בקיעה ב' הוא שחוזר האור לבקוע ובוקע מבטן ז"א ויוצא לחוץ בפני⁴⁰⁰² ז"א, כי אחוריו של יעקב נגד פני הז"א מהחזה ולמטה. וכן עד"ז יצאה רחל מאחורי דז"א אב"א מהחזה ולמטה, כי שם נשלם יסוד אמא⁴⁰⁰³. והאור שלה יוצא לחוץ⁴⁰⁰⁴.

והנה שם מ"ה מילוי דאלפין הוא בז"א והנה א' שבמלוי וא"ו¹⁶⁹⁷ מקומה שם בשליש אמצעי¹⁶⁹⁸ של ת"ת דז"א תחת⁴⁰⁰⁵ החזה אחר שכלה יסוד אמא אז מתגלית א' זו והוא אה"י⁴⁰⁰⁶ בסוד דם האדם באדם כמבואר אצלנו ואה"י זו במילוי ההי"ן שהוא קו אמצעי כנודע והוא גי' קנ"א וע"ה גימ' קנ"ב כי שם נעשה נקב ויוצא אור לחוץ תוך⁴⁰⁰⁷ ז"א מתוך יסוד דאמא פי' ב' כי שם זה של קנ"א שהוא גימ' קנ"ב הוא נוקב ויוצא אור לחוץ {ט ע"א} לרחל באחור ז"א כי שם מקומה והיא נקרא ה' תתאה ואז נתחבר נקב זה עם ה' תתאה ונעשה נקבה באחורי ז"א וכותל א' יש לב⁴⁰⁰⁸ לבד לכן צריכה נסירה משא"כ ביעקב שיש לו כותל לבדו חוץ מכותל הז"א ויש הפסק בין ז"א ליעקב באופן שאור אבא היוצא לחוץ לז"א נק' יעקב⁴⁰⁰⁹. אך ההארה שהיא יוצאת מיסוד אבא תוך בטן ז"א בפנים⁴⁰¹⁰ ז"ס משה וז"ס משה מלגאו ויעקב מלבר. והנה ה' בחי' יש למשה¹⁶⁹⁹: א', הוא בדעת ז"א עצמו, כי שם⁴⁰¹¹ יסוד אבא. ב', בשליש עליון המכוסה⁴⁰¹², כי שם יותר מקום רחב בין הזרועות יותר מבדעת, ואז הוא בחי' ב' שמתפשט שם היסוד דאבא. וכנגד זו הבחי' נאמר במשה (שמות ג ו) ויסתר משה פניו כי ירא מהביט, פי' כי שם בחי' סתר ומכוסה. בחי' ג',⁴⁰¹³ בשליש ת"ת האמצעי⁴⁰¹⁴ אחר צאתו מיסוד אמא, ושם היתה נבואת משה, וז"ש בזוהר (מה ע"ב) ושער מאמרי רז"ל יג ע"ב וע"ג (לש"ו).

- מאיר העץ -

¹⁶⁹⁶ שער א"א פרק ז' ובמאמרי רשב"י נ ע"ד (לש"ו).

¹⁶⁹⁷ ע"י תיקו"ז ובהגר"א ז ע"ב ד"ה וכלא א'.

¹⁶⁹⁸ ע"י דף נ פרק (לש"ו). לא ברור מש"כ

¹⁶⁹⁹ ע"י כל זה בשעה"ק לח ע"א (מה ע"ב) ושער מאמרי רז"ל יג ע"ב וע"ג (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

פ"י כי משה מתנבא מיסוד אבא שבתוך ז"א, ושאר הנביאים מיסוד אמא בהיותם תוך ז"א. בחי ד', כשמגיע יסוד אבא תוך יסוד ז"א, ואז הוא בחי' שת⁴⁰¹⁵, וז"ס (ישעיה כ ד) וחשופי שת, פ"י כי הוא שת מקום יסוד, כשמסירין הערלה מהיסוד מתגלה ונתוסף [ס"א ונחשוף]⁴⁰¹⁶ האור אשר שם, וזהו חשופי שת. בחי' ה', הוא הבל היוצא מיסוד אבא חוץ ליסוד ז"א⁴⁰¹⁷, ושם הוא בחי' הבל. וז"ס משה ר"ת "משה" שת "הבל. והנה הבל חטא שהביט בשכינה (תיקון"ז קיח ע"א)¹⁷⁰⁰, פ"י שהבל היה רוצה שאור היוצא מן יסוד אבא והוא בוקע ויוצא ליעקב, היה רוצה הבל להפכו לאחוריים, ליתן לרחל הנקרא שכינה, וזהו הציץ בשכינה, שרצה להאיר ולהציץ בשכינה מאותו אור הנוגע ליעקב.

פרק יא⁴⁰¹⁸

דור המדבר ובינה ותבונה ומ"ס שבלוחות בנס היו עומדים והנה עם מה שביארנו לעיל כי זו"ן מתחברים בכותל א' משא"כ יעקב, בזה תבין סוד מ"ש משה לישראל בכניסתן לא"י (דברים ד ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום, כי ה' אלהיכם הוא זו"ן, וישראל הנכנסין לא"י היו מבחי' זו, אשר הם דבוקים אב"א, וזהו ואתם הדבקים בה'. אבל דור המדבר דור דעה שהיו מבחי' יעקב, ולא היו דבוקים בכותל א', מתו כלם ולא נכנסו לא"י, לכן היה משה רועה שלהם. ובזה יובן כמה טעמים למה משה היה רועה שלהם, ולמה נקרא דור דעה דור המדבר, ולמה נתנה התורה להם, ולמה ישבו מ' שנה במדבר, ולמה לא מצא משה בהם רק אנשי חיל ולא מצא בהם נבונים¹⁷⁰¹. אך הענין, כי יסוד אבא יוצא מתוך יסוד אמא, ומתגלה מהחזה ולמטה, ושם יוצא לחוץ בחי' יעקב. והנה כמו שיצאה בחי' לאה אחורי הדעת דז"א, כן אחורי דעת יעקב יוצאת בחי' לאה אחרת, נוק' של יעקב, לכן נק' דור דעה, דור היוצאים מבחי' דעת של יעקב. והנה בהסתלקות יסוד אבא, מאליו נסתלק דור דעה הנמשך משם, לכן משה להיות ששרשו היה מיסוד אבא, לכן היה רועה לדור המדבר, כי משה מלגאו ויעקב מלבר (תיקון"ז כט ע"ב). לכן אותן הנכנסין לא"י אמר להם משה ואתם הדבקים בה', פ"י שהוא ת"ת, חיים כולכם, ותוכלו להכנס לא"י⁴⁰¹⁹, אבל דור דעה, להיות שמשה הוא יסוד אבא הרועה שלהם, ודור דעה המה ג"כ משם, ממילא כשנסתלק משה נסתלקו גם הם, כי כולם הם מבחי' חכמה ואינן נכנסין לארץ, ולכן לא נכנס משה ולא דור דעה לארץ ולכן ניתנה להם התורה, כי התורה מיסוד אבא שנבקע ויוצא האור לחוץ, וזה היה בזמנם שגם הם יצאו מן בקיעה ההיא. לכן ישבו מ' שנה במדבר, כי שם ע"ב דיודי"ן הוא באבא שהוא בחכמה, ויש בו ד' יודין שהוא גי' מ'.

לכן מצא משה בדור דעה אנשי חיל, כי חיל גי' מ"ח, כ"ד כ"ד, שהם ב' שלישים דיסוד אבא⁴⁰²⁰ המגולים מהחזה⁴⁰²¹, כי בשם של ע"ב יש ג"פ כ"ד, וב' שלישים הם ב"פ כ"ד גימ' מ"ח שהם ב' שלישים המגולים גימ' חיל, גימ' מ"ח. אבל נבונים הבאים {ט ע"ב} מבינה לא מצא, כי יסוד דבינה אינו משמש כלום ליעקב רק לזו"ן. וזהו הטעם שיעקב יצא בפרצוף שלם בכותל ב"פ"ע ואינו דבוק בז"א, כי הוא לבדו לקח מיסוד אבא, אך זו"ן שניהם באים מיסוד אמא, זה לוקח ה"ח וזה לוקח ה"ג, לכן יצאו שניהם מחוברים בכותל א' וצריכים נסירה⁴⁰²².

⁴⁰²³ודע כמו שיש ד' רבתי וד' זעירא בשכינה בחי' עליונה לאה ובחי' התחתונה רחל, כן יש באמא ב' בחי' אלו, ב' דלתות, ד' עליונה בינה, ד' תחתונה תבונה, וכ"א מאלו יש בהם י"ס. ודע שיש בזכר ג"כ ב' בחי' אלו, כי הז"א שיעורו הוא מהחזה דאמא ולמטה, כן רחל היא עד"ז נגדו מהחזה דז"א ולמטה כנ"ל הכל, וא"כ כמו שיש יעקב לתתא כנגד בחי' התחתונה דשכינה, כן למעלה במקומו יצא יעקב אחר, והוא יוצא מיסוד חכמה עליונה. והענין הוא, כי כמו שיש סוד הדעת למעלה באו"א כשיש זווג, כך למטה בזווג בחי' התחתונה הנקרא תבונה עם בחי' תחתונה דאבא ג"כ יש דעת אחר, לכן למטה בשכינה יש ב' בחי' אלו. וכמו שב' בחי' עליונות נכללין כא⁴⁰²⁴, כך ב' בחי' תחתונות⁴⁰²⁵ נכללין כא'. וז"ס (שמואל א' ב ג) כי אל דעות ה'. וז"ס (שמות לו כט) והיו תואמים מלמטה, שהוא בחי' יעקב התחתון, שהוא מהחזה ולמטה. ויחדיו יהיו תמי"ם (שמות כו כד), תאומי"ם⁴⁰²⁶ הוא יעקב האחר⁴⁰²⁷, שהוא שוה בשוה עם ראש ז"א. ומתחילה⁴⁰²⁸ ועד סוף הכל נק' ישראל. ממקום שיצאה רחל יצא יעקב ג"כ מלפניו, ויעקב מזדווג

- מאיר העץ -

1700 תיקונים תיקון סט קיח ע"א (לש"ו).

1701

מאיר העץ – ח"ה

עם רחל, וישראל מזדווג עם לאה. וז"ש בזוהר (ויצא דף קנד ע"ב) ע"פ (בראשית ל טז) וישכב עמה בלילה הוא, ולא הזכיר יעקב, כי הכוונה על ישראל.

⁴⁰²⁹ודע כי בינה יש לה ג' בחי': א', כשיש לה זווג עם אבא, ואז נק' בינה. ב', כשאין לה יחוד עם אבא, ואז נק' תבונה, כשעומדת לבדה. ג', כשיורדת ומתפשטת למטה תוך הז"א, נקרא ג"כ תבונה. וכשז"א עולה למעלה נק' איש תבונות ידלנה (משלי כ ה), פירוש ידלנה אותה למעלה, ואיש הוא ז"א, ותבונות הוא תבונה, עולה למעלה עמו. כשהיא עולה למעלה עמו אמר ידלנה, פירוש יגביהנה. ואחר שעלה ז"א למעלה, אז נתייחדה הבינה עם אבא, ואז נקראת הב' תבונות בינות, כי עלו במדרגה עליונה הנקראת בינה, וז"ס (ישעיה כז יא) כי לא עם בינות הוא.

ודע, כי מציאות אבא הוא יו"ד של הוי"ה, וקוצו של יו"ד הוא א"א. והנה יו"ד במלואה יש בה ג' אותיות כזה, יו"ד. והנה תכה י' על ו', שהוא י"פ ו', גימ' ס'. ואח"כ תכה י' על ד', גימ' מ'. והנה כאשר בינה מתייחדת עם אבא, אז נק' מ' [נ"א ס']⁴⁰³⁰, ר"ל סתומה, שהיא סתומה שמקבלת כל האורות וסותמת אותם⁴⁰³¹, לכן הו' ראשה נטוי כלפי הד' של יו"ד להיות⁴⁰³² שאבא משפיע אורות לאמא. וכשאין אבא משפיע לאמא, שאינה מזדווגת עמו אלא היא רביעא על בנין, נקרא מ' פתוחה. ופ"י מ', ר"ל משפיע, פ"י כשהיא משפעת לבנין. וז"ס אותיות מ"ס הנו' בזוהר⁴⁰³³ על בינה. וזו היא הו' והד' כשהם בחכמה, שהיא באות יו"ד, אז ו' קודם לד', וכשהם בבינה שהיא אות ה', אז ד' קודם לו', כי צורת ה' ד"ו כזה ה'. אך כשהוא"ו תחת ד' שהוא סוד ה', אז יושבת ו' זו בלתי ראש, וכשהוא"ו קודם לד' שהוא סוד יו"ד, אז יש לה ראש נטוי כלפי ד'. והכוונה כנ"ל, כי כשהיא מזדווגת עם אבא, אז אותה ו' יש לה ראש משפיע אבא בסוד ראש ו' הנטוי כנגדה, אך כשהוא בסוד ה', אז אין לה זווג עם אבא, אז אותה ו' אין לה ראש, כי האורות נשארים למעלה, ואין אבא משפיע אותן לאמא. ואותו ראש של ו' נשאר למעלה בצורת י' העומדת אחורי ה', ומבואר אצלינו בסוד צורת ה' כזה ה', בסוד (ס"י פ"א מ"ד) וחכם בבינה⁴⁰³⁴.

אמנם ו' של תוך ה' בלי ראש מתפשטת ומשפעת בכל ז"א עד היסוד שלו, וכבר ידעת כי חכמה בינה דעת של הנקבה⁴⁰³⁵ נגד ג' פרקי עליונים דנה"י דז"א כנודע, והנה ו' זו של ה' דבינה מתפשטת תוך ז"א עד היסוד שלו, נמצא שאמא משפיע עד חכמה ובינה דעת דנוק' דז"א ולא יותר. והנה דע, כשאמא היא למעלה עם אבא, אז נק' נקבה בערך⁴⁰³⁶ נקבה המתקבלת מן דכורא, וכשהיא רובצת על הבנים ומשפעת להם, אז נק' דכורא דוגמת הזכר המשפיע { ט ע"ג } בנוק'. וז"ס עונש משכב זכור,⁴⁰³⁷ כי הוא מוריד הכח שיש באמא כשהיא למעלה וגם את אבא המשפיע באמא למעלה, ומורידן עד נה"י דז"א. וז"ס זכור, שהוא גימ' הוי"ה דיודיין ואהי"ה דיודיין, ע"ב וקס"א, ושניהם גימ' זכור, והם גימ' רג"ל, להורות שהורידן עד רגליו דז"א. ואז כביכול מתבטל הז"א לגמרי, שאינו יכול לסבול האורות ההם (שירשו את מקומו)⁴⁰³⁸. ואז כביכול מתבטל לגמרי, כענין (בראשית לו ג) וימת בלע. וז"ס העון הזה הנקרא תועבה, פ"י (נדדים נא ע"א) תועה אתה בה, ר"ל כי אתה חושב שהורדתה אמא על הבנים ומשפעת להם כזכר לנקבה, ואתה עושה אותה נקבה, שאתה שוכב עמה. ולכן תשובה על חטא זה שיתענה רג"ל תעניות, כמספר ב' שמות הנ"ל, שבהם חטא והורידן למטה, ויכוין להעלות בכל יום חלק א' מהם, עד שנמצא שבי' ימים הראשונים מעלה י' א' דע"ב, וכן עד"ז עד שישלמו רג"ל תעניות, ואז נגמר להעלותן למעלה במקומן. והנה החוטא הזה⁴⁰³⁹ גרם פגם גם באחוריים של השמות הנ"ל, שהורידן למטה, לכן גם בהם צריך תיקון, והם קפ"ד ותקמ"ד גימ' תשכ"ח. וזהו (דברים ט ז) זכור"ר אל תשכ"ח, כי הזכירה היא מהפנים, והשכחה היא מהאחוריים. והנה ג"פ רג"ל שהוא זכור"ר גימ' תשכ"ח, א"כ כשמתקן חלק א' מהפנים, יכוין להעלות ולתקן עמו ג' חלקים מהאחוריים. נמצא כי ב' תעניות ראשונים מתקן יו"ד ראשונה דע"ב כנ"ל, ומתקן ל' חלקים דאחוריים שהם יו"ד, י' מן יו"ד ב' של אחוריים, כי הפנים רג"ל א' והאחוריים ג' רגלים. וביום התענית האחרון מרג"ל תעניות, יכוין לכלול הכל ביחד ולהעלות כל הפנים שהם הרג"ל, וכל האחוריים שהם תשכ"ח בבת אחת, ולהעלותן במקום של או"א.

⁴⁰⁴⁰ונחזור לענין מ"ס של בינה כנ"ל, כי משה זכה לבינה בהיותה בסוד ס', לפי שהוא יסוד (סוד) אבא מלגאו. אך יעקב שהוא מלכר לא זכה לבינה רק בהיותה בסוד מ', שהיא כד רביעא על בנין.⁴⁰⁴¹ וז"ס שארז"ל מ"ס שבלוחות בנס היו עומדין, פ"י כי הלא ב' בחי' יש בבינה ותבונה כנ"ל, כי בהיותה פב"פ עם אבא נקרא ס', שהיא כנגד ו"ס שבה, שהם כח"ב דח"ג, ונקרא מ' בהיותה בלי זווג בערך ד' תחתונות שלה שנכנסת בז"א. וז"א ג"כ באלו ב' בחי' נק' ו'

מאיר העץ – ח"ה

ד' כנ"ל, והם ו' מדות עליונות שבו, שהם כחב"ד ח"ג שנכנסין נה"י דאמא עד שלישי ת"ת שלו עד החזה. וד' הם תנה"י שבו שאין בהם יסוד בינה. גם דע, כי ו"ס עליונות שהוא הו' הוא פרצוף א', וד' תחתונים שהם סוד הד' הוא פרצוף ב', ולמעלה ג"כ סוד מ"ס של הבינה שהם ב' פרצופים. והנה ז"א (נ"א אמא) פרצוף א' שהם ו' עליונים שבו נקרא בינה, פי' בן י"ה, ופרצוף ב' שהוא ד' תחתונים שבו נקרא תבונה, בן ובת. וז"ס (מגילה ג ע"א) מ"ס שבלוחות בנס היו עומדין, כי הלוחות הם נ"ה של מ' שהיא של תבונה תחתונה, ונעשה ממנה פרצוף שלם מ"ס, וכן ס' 4042 למעלה שהם ו' בחי' 4043 נעשה פרצוף גמור ד"ס באמא, ודאי שעל דרך נס הוא.

או נאמר באופן אחר, כי כמו שבינה הוא מ"ס כנ"ל, גם בתבונה יש בו מ"ס, כי ו' העליונות שבה 4044 הם ס', וד' תחתונים 4045 הם מ'. וג"כ נקרא ו"ד כנ"ל בבינה, כי ו' הם ו' עליונים, וד' הם ד' תחתונים. והנה מ' נקרא תבונה, כי הם ד' תחתונות שלה שהם תנה"י שלה לבד, והם נכנסין בז"א. והנה נמצא, שכל פרצוף התבונה בכל בחי' שהם מ"ס ו"ד הנ"ל, לא נעשה אלא מד' תחתונות תנה"י דבינה ונקרא בינה 4046 מ', וכנגד מ' זו של בינה נקרא ג"כ תבונה מ', כי משם נלקחה. ומה שנכנס מן התבונה בז"א אינו רק חציו לבד, שהם מ' שלה, ד"ס תחתונות שבה, אשר היא חצי מ' של הבינה עלאה 4047, כי כל התבונה היא מ' אחרונה של הבינה עלאה. נמצא {ט ע"ד} כי חצי מ' לבד נכנס בז"א. וז"ס מ"ס שבלוחות בנס היו עומדין, כי הלוחות הם נ"ה דז"א, ומ"ס שבלוחות הוא כללות ז"א שהוא ס' למעלה, ו' ראשונות שבו, מ' למטה ד"ת שבו, וכל כללות מ"ס אל 4048 לא נתהוו רק מן חצי מ' של בינה עלאה, שהיא חצי של התבונה הנקרא מ' של בינה עלאה, ובחצי מ' ההיא מתקיימים כל בחי' מ"ס שבלוחות שהוא הז"א, ונס גדול הוא זה.

או יאמר באופן אחר, כי דע, שמן הפה של אמא יוצא הכל המקיף לז"א כולו, ואין הכל זה יוצא ומקיף לז"א רק בעת שרביע' על בניה, כדי לתת לו קיום וחיות לז"א. וכאשר מסתלק מעל בנין, גם אותה הארה 4049 מסתלקת מז"א, כפי זה לא היה אפשר להיות לו קיום לז"א 4050 לולי ע"י נס, וזהו בנס היו עומדין. וסוד הנס הזה המעמידן ומקיימם לזו"ן, באותה שעה שאמא מסתלקת מעליהן כדי להזדווג עם אבא, ונס זה הוא הנותן קיום להם והעמדה, והוא שם מ"ה דאלפין מקיים ומעמיד לז"א, ושם אדנ"י גימ' ה"ס מעמיד לנוק', וב' שמות אלו מ"ה וה"ס גימ' נ"ס, כי מ"ס שבלוחות שהם ז"א 4051 הנק' מ"ס, הם עומדין בנס, שהם כמנין ב' שמות הנ"ל.

פרק יב 4052

פרצוף לאה וסוד תפילין

ודע, כי הלא חצי ת"ת תחתון ונה"י דאמא נכנס הכל תוך ז"א, והבחי' הראשונה שנכנסה היא מלכות דתבונה בתחלה, כי התחתון נכנס בראשון כנודע, ומקומה בדעת ז"א. ושם כנגדה מהאחוריים דדעת ז"א, מכח הארה זו דמלכות יצאה לאה מאחוריים. 4053 וז"ס הראהו הקב"ה למשה קשר של תפילין (ברכות ז ע"א). ולפי שאין לה כ"כ הארה מהמוחין דז"א עצמן, רק מן המ' 4054 לבד, לכך היא בחי' עור לבד, שהוא קשר של תפילין, אך התפילין עצמן הם הבתים של עור, ובתוכם ד' פרשיות שהם הארת המוחין עצמן הבולטים במצחא דז"א. והענין, כי הא"א יש לו שערות ונימין וקוצין 1702, והנה הנימין של א"א נמשכין על ראש ז"א, וכשורדין נימין אלו יש בתוכם אור גדול, ומכה ברישא דז"א מאחוריו 4055, ואז מהארת ד' המוחין דז"א בכח ההכאה הנ"ל יוצאין ארבעה בתים בחי' התפילין. ואח"כ חוזר האור של מלכות דאמא אשר שם 4056, וחוזרת עד אחוריו דז"א, ומוציא קשר של תפילין, וזה נקרא לאה 4057. ונעשה בה ד' מוחין שבה, שהם חב"ד שהם ד' מוחין כנודע, וז"ס ד' אלפין של ד' שמות אה"י אשר כתבנו בסוד היחוד של בשכמל"י 4058.

4059 ועתה נבאר פרצוף לאה, ואח"כ סוד התפילין. והנה לאה מגעת עד 4060 חזה דז"א, ומשם מתחלת רחל. וז"ס (ברכות מז ע"ב) אין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא, כי עד שתכלה מלכות עלאה לאה ממש, אז משם מתחלת מלכות תתאה רחל. וזהו (משלי כב ד) עקב ענוה יראת ה', שארז"ל (שיה"ש רבה פרשה א פסקה ט) מה שעשתה ענוה עקב לסנדלה 4061, עשתה יראה עטרה לראשה. כי ענוה היא בחי' לאה. ולפי שמשו השיגה, כי עלה עד ה' שערי בינה, לכן נקרא עניו מאד (במדבר יב ג), כי השיג עד מקום לאה. ובמקום שנשלם עקב ענוה שהיא לאה שם

- מאיר העץ -

1702 עי' שעה"כ ציצית ב'

מאיר העץ – ח"ה

מתחלת העטרה של רחל⁴⁰⁶², ובחינה שלה נקרא אשת חיל יראת ה' (זו"ח נ ע"ג), פ"י כי היא נקרא יראת היוצאת מז"א שהוא הוי"ה, וזהו יראת ה'. ודע, כי מהחסד דו"א שהוא זרוע ימין, נעשה כל קו ימין כולה דלאה, שהוא חח"ן. ומזרוע שמאל, שהוא גבורה, מג"פ, משם נעשה קו שמאל דלאה, בג"ה. ומקו אמצעי דו"א עד החזה, נעשה כל קו אמצעי דלאה.

ודע, כי בלילה הוא זווג ז"א עם לאה¹⁷⁰³, וז"ס (בראשית כט כה) ויהי בבקר והנה היא לאה, וזווג יעקב ורחל אינו אלא ביום בעת תפלת השחר, לכן בתפלת שחרית [הז"א] הוא כעין חסד שמעורר אהבה, ובתפלת מנחה הוא שמאלו תחת לראשי (שיה"ש ב ו), וע"י ב' התפלות { י ע"א } שחרית ומנחה נתונה לאה בין ב' דרועין דמלכא, וכבר הזווג מוכן, לכן תפלת ערבית רשות, כי כבר מוכן הזווג, ובק"ש של ערבית (ס"א שחרית) נעשה הזווג*. והנה לאחר הגלות והחרבן, עשאוהו לתפלת ערבית חובה, והטעם כי הדינין אז מתדבקים בז"א, וגם לאה כולה דינין, כנודע כי רחל אע"פ שיש בה ה"ג, עכ"ז היא עומדת נגד נה"י דו"א, שבהם החסדים מגולין, לכן הה"ג שבה ממותקות קצת, כי ז"ס דינין דנוקבא נייחין ברישא (זהר ח"ג קמב ע"ב), אך לאה היא עומדת עד החזה, ששם כל החסדים סתומים, וצריך הז"א להזדווג עמה למתק הדינין שבה כנזכר באדרא, שהזווג הם החסדים היוצאים מדכורא לבסם ה"ג דנוקבא, לכן אחר החורבן עשאוהו חובה, כי יש בה דינין רבים וצריכין לנו לזווגה עם ז"א למתקה. ומה שביארנו הוא סוד מ"ש רשב"י (זהר ח"א קלג ע"א) לההיא גברא דאתא למתבע סוד תפלת ערבית דאיהי בין דרועי דמלכא, ע"ש.

* ונלע"ד חיים, כי ע"י ק"ש של ערבית (נ"א שחרית) נעשה הזווג ולא בזמן ק"ש עצמה, כי אין הזווג עד העמידה.

וא"ת, והרי לאה בחצי לילה הראשונה היא כנגד חזה, ויסוד דו"א הוא למטה, ואין מזדווגים ז"א עם לאה. אך הענין הוא מש"ל, כי כשמתגדל ז"א, עלה שליש עליון דיסוד ז"א וממנו נעשה ת"ת ז"א, ועל ידו הוא זווג דערבית. ומחצי לילה ואילך מתפשטת לאה עד סיום דו"א, והזווג הזה הוא בבקר כשמשחיר השחר.

ואמנם, רחל אחר חצות לילה היא בסוד נקודה ויורדת לבריאה. וז"ס (משלי לא טו) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה, שהם העולמות, כי יורדת לבריאה לתת טרף לביתה שהם העולמות. ודע, כי מן האור הגדול של לאה, ע"י אותו התפשטות שמתפשטת למטה אחר חצות, משם לוקחת רחל מוחין דבריאה. ובזה תבין למה אנו מניחין תפלה של יד קודם, והטעם כי אלו הם מסוד הארה שלוקחת רחל מלאה בחצות לילה, אמנם המוחין דו"א, ע"י תורה שאנו קורין בחצות לילה אחרונה מקבל ז"א הארת המוחין. ואחר כך על ידי תפילין שאנו מניחין ביום, אז בטש הא"א קוצי דשערי ברישא דז"א ומאיר בסוד אור מקיף. וז"ס הקב"ה מניח תפילין (ברכות ו ע"א), כי הקב"ה הוא ז"א, והתפילין הוא הכאת אורות, ואח"כ כשאנו קורין ק"ש, כבר יש תפילין לז"א, והיחוד הוא לתת התעוררות לזווג זו"ן דבריאה.

⁴⁰⁶³ וכבר ביארנו כי הד' מוחין דז"א כשיוצאין מבינה הם ד', והם מ' דצלם. אח"כ נכנסין בנה"י דתבונה ונעשית ג', והם סוד ל' דצלם. וז"ס (חגיגה טו ע"ב) מגדל הפורח באויר, הוא סוד רמז בחי' לאה אשר שם שהוא סוד מלכות דתבונה מקבלת הארה שהוא סמוך ליסוד. וקוצי דשערי דעתיקא בטש שם ונעשה שם תפילין בכח אותו צלם, כמ"ש בזוהר (שער מאמרי רשב"י נו ע"ג) כי בעבור צלם בו"ד יש לו צלם רוחניות. וז"ס (תהלים לט ז) אך בצלם יתהלך איש, וזה שאותו צלם הוא מגדל הפורח באויר, כעוף הפורח באויר [ס"א ועובר]. והנה כמו שלמטה בסוד צ' דצלם שנכנסין המוחין ברישא דז"א אז יוצאין תפילין, כן כאן בסוד ל' דצלם שכבר⁴⁰⁶⁴ יש { י ע"ב } שם מלכות דתבונה, משא"כ בסוד ס' דצלם, שלא נתלכשו מוחין עדיין⁴⁰⁶⁵.

אך בל' של צלם בטש שם קוצי דא"א ויצאו תפילין בכח ובדקות יותר משל מעלה, ואז נעשית ג"כ לאה בסוד או"פ.

⁴⁰⁶⁶ ואלו הם סוד התפילין של שבת שהם למעלה מהראש, בסוד ל' דצלם⁴⁰⁶⁷. וכשבא שבת, בא פנים חדשות, שהם אלו המוחין דסוד ל' דצלם שהיו למעלה מראשו בסוד התפילין, ועתה בשבת נכנסו הראשונים בראשו ונעשו לו מוחין חדשים, והם הראשונים נעשו פנימית עתה. לכן אין אנו מניחין תפילין בשבת, כי התפילין נעשו ממוחין פנימים, ובתחלה היו מקיפין לז"א והיו בבחי' או"פ ללאה⁴⁰⁶⁸.

- מאיר העץ -

¹⁷⁰³ שער מאמרי רשב"י דף טו ע"א פ' חיי שרה (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

והנה נחזור לענין, כי אחר בחי' ל' של הצלם שהם תפילין לז"א ואו"פ ללאה, אחר כך נכנסין המוחין בז"א והוא בחי' צ' דצלם כנ"ל, ואז בטש קוצי דשערי דא"א ברישא דז"א, ויוצאין התפילין וחוזרת ההכאה לאחור, ויצאה קשר של תפילין שהיא לאה, ואז נעשה אור מקיף ללאה ופנימית לז"א.

פרק יג

סוד הנסירה

⁴⁰⁶⁹ודע, כי מ"ש הפסוק (בראשית ב נא) ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם וישן, הענין כי המוחין הבאים לז"א ⁴⁰⁷⁰מסתלקין ממנו ונכנסין בנוקבא, שהם נה"י דיש"ס ותבונה עם המוחין שבהם, והם מסתלקין מז"א ⁴⁰⁷¹ונכנסין בה שלא ע"י ז"א כבתחלה ¹⁷⁰⁴, וז"ס ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם ממש. ואז לאה נכללת ברחל, לפי שלאה יצאת אחורי רישא דז"א כנודע, ועתה שהמוחין יוצאין מז"א ⁴⁰⁷²ונכנסין ברחל העולה עד למעלה ברישא דז"א ואז נכללת בה לאה ⁴⁰⁷³. וא"ת, א"כ כיון שהמוחין נסתלקו מז"א וניתנו לנוקבא, א"כ האיך יכול עתה להזדווג עמה. והענין הוא, כי ע"י הדורמיטה מקבל ז"א מוחין חדשים יותר מעולים מאו"א, והזווג הוא אז יותר עליון בהיות שיש לו מוחין מלמעלה ⁴⁰⁷⁴.

וזש"ה (שם) ויקח אחת מצלעותיו, פי' שנסרו. ומ"ש (שם נב) ויביאה אל האדם, הוא ז"א, שתחלה בהיותה אחורי ז"א היא יונקת ממנו ואז נעשין הכלים שלה כולם ע"י האור של ז"א היוצא לאחור, ועתה ה' אלהים, שהוא או"א, לקחו הכלים שלה שהיו מאחור ועשאוהו פרצוף שלם כמו הז"א. ואח"כ, ויביאה אל האדם, פב"פ ⁴⁰⁷⁵.

⁴⁰⁷⁶וכשחטא אדה"ר, חזרה לאחורי ז"א. גם עתה אחר החרבן היא באחור ז"א כל ימי החול חוץ משבת, שאז עולה פב"פ. אך על ידי תפלינו, אנו מחזירין אותה פב"פ מהחזה ולמטה ואפי' בחול, בסוד מלך עוזר ומושיע ומגן כמבואר. ואחר התפלה חוזרת לאחור כבתחלה, לכן חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת קודם התפלה, ואחר התפלה, ושעה בתפלה (ברכות ל ע"ב), כדי לעכב הארת פב"פ אחר התפלה ולא תחזור תכף אחר התפלה לאחור ז"א.

⁴⁰⁷⁷ודע כי כמו שלאה נכללת ברחל כנ"ל, כך למעלה בזווג חו"ב נכלל התבונה עם הבינה ⁴⁰⁷⁸. וטעם שנכללו אלו הבחי' עם היותם כל אחד פרצוף בפ"ע, הטעם הוא מפני שבינה ורחל הם ב' {י ע"ג} ספירות עצמיות של י"ס דאצילות, אך תבונה ולאה אינם רק הארות הנמשכות מבינה לבר, ולכן יכולות להכלל עם הנקודה עצמית של י"ס ⁴⁰⁷⁹.

⁴⁰⁸⁰ודע, כי כמו שנכנס צלם דאמא תוך הז"א, כך נכנס צלם דאבא בז"א. וכמו שמן המלכות דתבונה נעשית לאה כנ"ל, כך ממלכות דאבא נעשית בחי' הנקרא צפורה אשת משה, שהיא ⁴⁰⁸¹יסוד דאבא, וזה מצד צלם דמוחין דגדלות. והנה גם כן יש צלם דמוחין דקטנות דאבא, וצלם דקטנות אמא, וממלכות דאמא דקטנות יצאה ממנה תמנע פלגש אליפז, וממלכות דאבא יצאה כושית אשת משה כמבואר בדברי הימים של משה, שמשה הלך ומלך על כוש מ' שנה, ונשא אשת המלך הכושי, ונעץ חרב בינו לבינה ולא נגע בה. וכן תמנע באתה לחלות ליעקב שישאנה ולא רצה. גם יוסף לקח אסנת בת פוטיפרע ולא רצה לשכב עם אשת פוטיפרע הנקרא פוטיפר שם הטבחים. והטעם, שכ"א מאלו הנ"ל דחו את הדינין. והענין כי יש ג' מוחין דקטנות מצד אבא, והם ג' אלהים, וג' מוחין ⁴⁰⁸²מצד אמא ⁴⁰⁸³ונקרא בני האלהים ¹⁷⁰⁵, כי יש באלהים פשוט ומילוי ומילוי דמילוי ב"ן אותיות, וז"ס (בראשית ו ד) ויבואו בני האלהים. וג' אלהים אלו יורדין לגרון, והם גימ' גרון. וגם הם גימט' נח"ר, וזהו נח"ר גרוני (תהלים ט ט ד), הנמשך מן הדינין אלו אשר שם. וזהו (בראשית כח ו) וילך חרנה, חרן ה'. וז"ס ה' זו, כי הלא ש"ך דינין הם, והם סוד ל"ב נתיבות חכמה כל א' כלול מ'י, גימטריא ש"ך, ועוד ה' הם שכ"ה דינין, כי מן ה' אלו, משם באו כל [נ"א מיתוק לכל] אלו הדינין. וכוונת ה' זו, הם ה' אלפ"ין של אדני. וז"ס נער נערה, ש"ך שכ"ה. וע"ה גימטריא כו"ש, וז"ס הכושית שדחה אותה משה כי היא דינין ⁴⁰⁸⁴. ויעקב ⁴⁰⁸⁵דחה תמנע ⁴⁰⁸⁶, כי כל הדינין וגבורות דקטנות היו בה, כי ב' פעמים מנצפ"ך ⁴⁰⁸⁷ גימ' גימ' -

- מאיר העץ -

¹⁷⁰⁴ לקמן שער הנסירה פרק א' ובשער הכוונות דף לב ע"ג סמוך לסופו ועי' מאמרי רשב"י טז ע"ב ובאנ"כ רפ"ז ופ"ט (לש"ו).
¹⁷⁰⁵ עי' לקמן (שער מט פרק ג) בגליון שם (הערה 1485) (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

תמנע. וגם יוסף דחה⁴⁰⁸⁸ פוטיפרע⁴⁰⁸⁹ שהוא דינין, פוטיפרע גימטריא תנ"ה, שהם סוד אחרים כולם דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן (נלעד"ח שהם גימ' ג' אהיה מלאים והם דינין⁴⁰⁹⁰). אמנם אני הכותב מצאתי נ"א, וכתוב בה גם כן עסמ"ב אחריים שלהם, ועוד כתב תסיר שרש של השמות. ונלעד"ד שהוא כך, כי אחורי ע"ב הוא דפ"ק, תסיר ע"ב שהוא שורש להשם, נשאר קי"ב, וכן ק"ל דמ"ה, תסיר מ"ה נשאר פ"ה, וכן אחור דב"ן קד"ם, תסיר ב"ן נשאר צ"ב, וכן אחור ס"ג קס"ו, תסיר ס"ג נשאר ק"ג. הרי לכולם לא עשינו אלא יה"ו לבד באחריים, אבל האחרון שהוא יו"ד ה"י וי"ו ה"י, חסרנו אותו שהוא שורש, א"כ ד' אחורי יה"ו בד' מלואים גימ' שצ"ב חסר לתנ"ה ס"ג, והם אלו ד' אחריים יה"ו במלוי הם ס"ג אותיות, ודוק ותשכח, הרי תנ"ה באחריים, ד' שמות שהם דינין. אך לקח את אסנת בתו שהיא אחור לאה, פי' התפשטות למטה נקרא אסנת, ודחה אשת פוטיפרע שהיתה אחור תמנע דינין קשין, עכ"מ סליק.

מ"כ מכת"י מורי זלה"ה בעצמו וז"ל לשון הזהב

הנה הזווג נמצא בד' ספירות לבד, חו"ב תו"מ, ונמצא לרשב"י הפרש גדול בין זווג לזווג, כי חו"ב לא מתפרשין לעלמין משא"כ תו"מ. וצריך לדעת מפני מה זווג חו"ב תדיר ואינו כן בזווג תו"מ. ועוד, לענין מה הוא זווג חו"ב { י ע"ד } ומה היא מתחדשת ממנו. כי בשלמא בזווג תו"מ, נותן נשמה לישראל, כדכתיב (ישעיה נז טז) ונשמות אני עשיתי, אבל זווג חו"ב מה יתן ומה יוסף. שמא תאמר להעמיד הויות שהם הספירות על יחודם, וכדי שיעטרו תו"מ באותם העטרות המשובחים ויתחדו כמ"ש מורינו ורבינו¹⁷⁰⁶ נר"ו בשער מהות ההנהגה⁴⁰⁹¹ פי"ג, ליתא, שא"כ לא היה ראוי להיות זווגם אם לא בשעת זווג תו"מ, כדי לעטרם באותן עטרות, כי כן נראה מדברי הזוהר בפ"י, שעטרות אלו לצורך זווג תו"מ, שהרי אמרו שם (זהר ח"ג טא ע"ב) בשעתא דמלכא עילאה בתפנוקי דמלכא יתיב בעטרוהי, כדין כתיב עד שהמלך במסיבו נרדי נתן ריחו, דא יסוד דאפיק ברכאין להזווג מלכא קדישא במטרוניתא בהאי דרגא. הרי בפ"י שעטרות אלו הם לצורך זווג תו"מ, א"כ מהראוי היה להם שלא יהא זווגם אלא בשעת זווג תו"מ, לא שיהיה לעולם. וכבר הרגיש בקושיא זו מורינו נר"ו, וכתב וז"ל, ובהיות יחודם תמיד יהיה עטרת אל הבנים לעת הצורך. ואין זה התירוץ כלום.

והנראה אלינו כי ב' מיני זווגים אלו צריכין להיות למלאכים ורוחין קדישין, ולהיות נשמות לעליונים ותחתונים. וע"י זווג חו"ב מתהוין מלאכין ורוחין קדישין, ומתהוים נשמות [מלאכים] עליונים. ואין כוונתינו נשמות ממש אלא חיותם, והוא אור השופע בהם להחיותן, כמ"ש (נחמיה ט ו) ואתה מחיה את כולם, מחיה לכולם (פסיקתא רבתי טז). וזהו תמידי, כמ"ש בזהר (בלק דף רח ע"א) ת"ח כל אינון מלאכין קדישין לא קיימין ולא יכלין למיקם בר בנהורא עלאה דנהיר. ולפיכך לא מתפרשין לעלמין, כי הם צריכין לתת מזון ומחיה לעליונים לעולם ועד, ולהיות מלאכים חדשים לבקרים.

אמנם זווג תו"מ, להיות נשמה לתחתונים, וזהו לפרקים ולעתים מזומנים. ובזה הרווחנו שאין פי' שלא מתפרשין לעלמין בשעת שלום לבד כמ"ש רבינו נר"ו, כי זה דוחק מאד, שבפי' נראה באד"ז (רצו ע"א) שגם בעת הגלות לא מתפרשין, וזה לשונו, בספרא דר"ה סבא אמר שלמה מלכא כו', אלא לעולם ועד אין זווג זה חסר אפי' רגע א', כי הוא חיי המלאכין, ואין להם חיות אלא ע"י זווג זה. ודע כי אין כוונתנו באמרם שאין זווג חו"ב אלא לצורך המלאכין, לשלול בו שאין בו צורך לתחתונים, כי מבואר בזוהר כי מזווג חו"ב נעשה עטרות לבנים ועי"ז מזדווגים תו"מ, אבל כוונתנו לומר שהזווג חו"ב צריך לעליונים ותחתונים, משא"כ בתו"מ שאינו כי אם לנשמות תחתונים. ומזה יעלה לנו תירוץ למה שנמצא בתיקונים (זהר ח"ג טו ע"ב) נשבע הקב"ה שלא יכנס כו', ובכמה מקומות נזכר דאתרכת אימא עלאה (תיקו"ז כג ע"א), וכיוצא בדברים אלו. והענין זה, כי כדי להנחיל עטרות לבנים לייחדם ושיתייחדו, זה חסר בעו"ה בזמן הגלות, וז"ש אימא עילאה, כי בערך שהיה אמא להנחיל עטרה לבנים אתרכת, כי אינה מזדווגת להנחיל עטרות לבנים ליחדם. וזהו ענין קרבן עולה ויורד, כי אינה מזדווגת י' בה' עד שיתחבר ו' בה', כי י"ה מורה שהזווג לצורך בנים, כי יו"ד במלואו ו"ד, שהם ד"ו פרצופים, וה' צורתה ד"ו. נמצינו למדין שזווג חו"ב לא יחסר תמיד, אלא שבזמן הגלות אינו זווג שלים, ר"ל לצורך בנים, ואינו כ"כ משובח כדי שיגיע ממנו עטרה לבנים, כדי שיוכלו להזדווג ולהתחבר.

- מאיר העץ -

1706 רמ"ק בספר פרדס רמונים.

מאיר העץ – ח"ה

אבל יש זווג לצורך עליונים להחיותן, וזה לא יפסוק, ובזה יובן מ"ש בזוהר אחרי מות (סה ע"ב) כתיב ונהר יוצא מעדן וגו', ע"כ מצאתי סליק.

-
- 1 אדם ישר
  - 2 (זו"ן) (נוסף באדם ישר).
  - 3 וחסד (אדם ישר).
  - 4 נמחק באדם ישר.
  - 5 (על רישא) אדם ישר.
  - 6 (החכמה וחציו דמצד) החסד (אדם ישר).
  - 7 אדם ישר גורס את המוסגר.
  - 8 נמחק באדם ישר.
  - 9 וחסד (אדם ישר).
  - 10 אחד (אדם ישר).
  - 11 נמחק באדם ישר.
  - 12 "וא' בסוד דמלכות, וא' נמשך לחכמה" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "ואחד למלכות דאימא (נ"א ליסוד דמלכות) והראשון נמשך לבינה דז"א". לבינה דז"א (כת"י הגוב"י).
  - 13 נמחק באדם ישר.
  - 14 "אל יסוד דמלכות" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "אל (נ"א של) המלכות".
  - 15 נמחק באדם ישר.
  - 16 דאמא (נוסף באדם ישר).
  - 17 (המוחין ולקחו) – נוסף באדם ישר.
  - 18 (תקיעת שופר) – נוסף באדם ישר.
  - 19 (הנה בהו"ה לא יש אחוריים בחתך כנודע וגם כי צ"ל חת"ך שני אחוריים ומשביע שתי אחורים כנזכר במקומו) – נוסף באדם ישר.
  - 20 ונודע (לש"ו) והנה דע (אדם ישר).
  - 21 (נ"א נתארכה) – נוסף באדם ישר.
  - 22 באצילותה (אדם ישר).
  - 23 אחרונות (נוסף באדם ישר).
  - 24 עי' ספר עולת תמיד (נוסף באדם ישר).
  - 25 שמתחלת (אדם ישר).
  - 26 נמחק באדם ישר וכן הוא בלש"ו, ואילו בדע"ה ח"ב קטו ע"ב גורס את המוסגר ו"בבריא"ה נמחק.
  - 27 (ע"י) (נוסף באדם ישר).
  - 28 נמחק באדם ישר.
  - 29 נמחק באדם ישר.
  - 30 (בק"ש) – נוסף באדם ישר.
  - 31 מוסגר באדם ישר.
  - 32 "עד ז"א דאצילות" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "(גם הם) ע"ד ז"א באצילות".
  - 33 שם (אדם ישר).
  - 34 כשעלתה (אדם ישר).
  - 35 בהם (אדם ישר).
  - 36 שם (נוסף באדם ישר).
  - 37 שלו דז"א לבדו (נוסף באדם ישר)
  - 38 בו (אדם ישר)
  - 39 באחור (נוסף באדם ישר).
  - 40 בבחי' (אדם ישר).
  - 41 נמחק באדם ישר.
  - 42 עד (אדם ישר).

מאיר העץ – ח"ה

- 42 וזווג (אדם ישר).
43 אדם ישר גורס את המוסגר.
44 כל אורותיה (אדם ישר).
45 "כותל אחד להם" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "מן אחד הם".
46 נמחק באדם ישר.
47 הנה (נוסף באדם ישר).
48 אדם ישר גורס את המוסגר.
49 נמחק באדם ישר.
50 והחסד (אדם ישר).
51 שעה"ק מז ע"א
52 ראשונה של הוי"ה שהיא בינה ואז נוק' דז"א הייתה נכללת בסיום ו' זו בסוד הושיט פסיעה לבר כנועד ועיבור הזה נרמז (נוסף בשעה"ק).
53 לחוץ במקומו (שעה"ק).
54 מתלבשים (שעה"ק).
55 בז"א (שעה"ק).
56 לו (נוסף בשעה"ק).
57 וראש זו היא (שעה"ק).
58 הנק' חו"ג (נוסף בשעה"ק).
59 "עם נה"י דבינה בתוכן" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "המלבושים בנה"י דאימא".
60 בבחי' (נוסף בשעה"ק).
61 מקום (נוסף בשעה"ק).
62 שעה"ק מז ע"ב.
63 נמחק בשעה"ק.
64 הראשון (שעה"ק).
65 דבזמן היניקה (נוסף בשעה"ק).
66 דז"א וכעד"ז היה בג"ר דז"א (שעה"ק).
67 דז"א (שעה"ק).
68 גם בזה תבין מה שאמרו בס' התיקונים ובס"ה בפ' בראשית כי יריכין אינון לבר מגופא, והענין הוא, כי גופו של ז"א משרשו לא היה רק מן שש קצוות בלבד, ומהם נעשו אח"כ בח' ג' ראשונות וג' אמצעיות כנז'. ואמנם ג' האחרונות הנקראים יריכין הם לבר מגופא, ר"ל מזולת ו' קצוות ז"א הנק' גופא, כי לא נעשו מהם רק מן אימא עילאה (שעה"ק).
69 משי"ת (שעה"ק).
70 מאחוריו (נוסף בשעה"ק).
71 אדם ישר
72 שההוא רוחא (אדם ישר).
73 דיוצר (נוסף בלש"ו).
74 וגם (אדם ישר).
75 נמחק באדם ישר.
76 אדם ישר ולש"ו גורסים את המוסגר.
77 ועם י' אותיותיו הרי ע"ג – נמחק באדם ישר.
78 ואל"ף (אדם ישר)
79 אדם ישר גורס את המוסגר.
80 לנוק' (אדם ישר).
81 אדם ישר גורס את המוסגר.
82 (דאמא) – נוסף באדם ישר.
83 ומהמ"ן דחיצוניות מוסגר באדם ישר.
84 תעשה שש (אדם ישר).
85 "בחי' מ"ן (נ"א והוא המוחין)" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "בנימין".

מאיר העץ – ח"ה

- 86 כל (לש"ו).
87 הז' הם נמחק באדם ישר ובמקומו גורס הנזכר.
88 נתקנים (לש"ו).
89 ואח הגדול. ועכ"ז – נמחק באדם ישר וגורס את המוסגר.
90 אחד (אדם ישר)
91 ו' (נוסף באדם ישר).
92 אלא (נוסף באדם ישר).
93 נמחק באדם ישר ולש"ו.
94 אח"כ (נוסף באדם ישר).
95 החסדים והגבורות (אדם ישר).
96 ממ"ה (אדם ישר).
97 היד (אדם ישר).
98 בציור בחינותיו (אדם ישר).
99 דשדי בגווה (נוסף באדם ישר).
100 אדם ישר.
101 מ"ן (אדם ישר).
102 כי הם (אדם ישר).
103 נשמות (נוסף באדם ישר).
104 מלכות (אדם ישר).
105 אליהם (נוסף באדם ישר).
106 ושם (אדם ישר).
107 (נ"א מתחדשים) – נוסף באדם ישר.
108 באדם ישר ולש"ו גורס נשמות ושמות נמחק
109 נמחק באדם ישר.
110 דז"א (אדם ישר).
111 בו (אדם ישר).
112 הפרשים (אדם ישר).
113 נמחק באדם ישר.
114 נמחק באדם ישר.
115 פרצופו (אדם ישר).
116 בו ג' (אדם ישר).
117 ומשלים (אדם ישר).
118 יהיה (נוסף באדם ישר).
119 אדם ישר גורס את המוסגר.
120 שם (נוסף באדם ישר).
121 שנים (ויום א' ואילך) אדם ישר.
122 "שום ערלה דבוקה (בו)" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "שם ערלה דבק בה".
123 ומשם (אדם ישר).
124 בו"ק (אדם ישר).
125 המוחין (אדם ישר).
126 ו"ק (נוסף באדם ישר).
127 בהיותו (אדם ישר).
128 "כלל גדול זכרהו" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "גדול וכלל".
129 להיותו מבחי' (אדם ישר).
130 נמחק באדם ישר.
131 כלי (אדם ישר).
132 עושים (אדם ישר).
133 בחי' (אדם ישר).

מאיר העץ – ח"ה

- 134 אדם ישר גורס את המוסגר.
135 בר"ק (אדם ישר).
136 עצמם (אדם ישר).
137 של (אדם ישר).
138 "בר"ק דנוקבא" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "דר"ק בנוק".
139 בחג"ת דאו"א נמחק באדם ישר ובלש"ו.
140 אדם ישר ולש"ו גורסים את המוסגר.
141 וכן (אדם ישר).
142 ג"כ הוא סוד – נמחק באדם ישר ובמקומו איתא – צריך שתחילה יקבל זא גם הוא המוחין פי' תוס' מוחין גם הוא ממוחא עילאה וכו'.
143 "המוחין דהולדה לתת אח"כ ג"כ לזו"ן" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "הולדה (מוחין הלידה) לזו"ן".
144 ונבאר איך עליית זו"ן בסוד מ"ן מעורר תוספת מוחין באו"א לתת אחר כך גם הם אל זו"ן.
– מוסגר באדם ישר.
145 בזו"ן (אדם ישר).
146 דז"א (אדם ישר).
147 כך עד ט' (אדם ישר).
148 זו"ן (אדם ישר).
149 ושם (אדם ישר).
150 נמחק באדם ישר.
151 (זו"ן) – נוסף באדם ישר.
152 (דאו"א) – נוסף באדם ישר.
153 אדם ישר
154 מוסגר באדם ישר.
155 נמחק באדם ישר.
156 דבינה (אדם ישר).
157 מלובשים (נוסף באדם ישר).
158 תנה"י (אדם ישר).
159 בז"א (אדם ישר).
160 ואחר כך נבאר – נמחק באדם ישר.
161 נמחק באדם ישר ולש"ו וגורסים בת"ת.
162 "בת"ת) בתוך נה"י" נמחק באדם ישר ולש"ו, ובמקומו איתא "בת"ת ונה"י".
163 דתבונה (אדם ישר).
164 ות"ת (אדם ישר).
165 "נכנסת תוך הז"א" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "נכפלת מן הז"א".
166 נגד (אדם ישר).
167 אמא (אדם ישר).
168 ע"י (אדם ישר).
169 שלו (נוסף באדם ישר).
170 נמחק באדם ישר.
171 ת"ת (נוסף באדם ישר).
172 מוסגר באדם ישר.
173 פ"ט (לש"ו).
174 אדם ישר, מבר"ש מג ע"ד.
175 ונצח (אדם ישר).
176 דאו"א (נוסף באדם ישר).
177 "איהו בנצח ואיהי בהוד" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "הוא ירד בנצח והיא עולה בהוד".

מאיר העץ – ח"ה

- 178 לז"א (אדם ישר).
 179 מוסגר באדם ישר.
 180 (ובואי כמנין חוה מלכות) – נוסף באדם ישר.
 181 מוסגר באדם ישר.
 182 אדם ישר גורס את המוסגר.
 183 נמחק באדם ישר.
 184 ואין ממשם (אדם ישר).
 185 אדם ישר גורס את המוסגר.
 186 אדם ישר
 187 דא"א נעשה שאר תשלום גופו דא"א – נמחק בכת"י הגוב"י.
 188 ב' (נוסף באדם ישר).
 189 אדם ישר גורס את המוסגר.
 190 שהם (אדם ישר).
 191 נמחק באדם ישר.
 192 עליון (אדם ישר).
 193 יומין (נוסף באדם ישר).
 194 מב' (אדם ישר).
 195 אדם ישר גורס את המוסגר.
 196 בז"א (אדם ישר).
 197 באד"ז (אדם ישר).
 198 "בהתלבשם תוך" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "בהתלבשות".
 199 א' (נוסף באדם ישר).
 200 אלו (לש"ו).
 201 עם זה (אדם ישר).
 202 הארת (אדם ישר).
 203 נמחק באדם ישר.
 204 ואם כן (אדם ישר).
 205 נמחק באדם ישר.
 206 נמחק באדם ישר.
 207 הם (נוסף באדם ישר).
 208 בחו"ב (אדם ישר).
 209 ב' (נוסף באדם ישר).
 210 נמחק באדם ישר.
 211 דאחסינו לו או"א (נוסף באדם ישר).
 212 נמחק באדם ישר.
 213 (ובהאזינו כתוב האי מצחא סומקא כוורדא) (נוסף באדם ישר).
 214 קרוב לזה הלשון יותר הוא באדרת נשא קלט ע"ב אקרו נצח ובאתוון רצופין הוא מצח וז"ש
 כאן דבקדמיתא אמר מצח ואח"כ נצח (נוסף הגהה באדם ישר).
 215 אדם ישר גורס את המוסגר.
 216 נמחק באדם ישר.
 217 כתירין (אדם ישר).
 218 אשר נתלבשו (אדם ישר).
 219 באו"א (אדם ישר) ולז"א' נמחק.
 220 אדם ישר
 221 העצמי (אדם ישר).
 222 בנה"י (אדם ישר).
 223 ז"א (אדם ישר ולש"ו).
 224 דמצח (אדם ישר).

מאיר העץ – ח"ה

²²⁵ ז"ל השעה"ק נו ע"ג, הנה הודעתי, כי נה"י דעתיק יומין, מתלבשים תוך חג"ת דאריך. והנה משני הידים של א"א, נעשו חו"ב לאו"א. ומשני הכתפות העליונים, שהם הפרקים הסמוכים בגוף, נעשו תרין עטרין דדעת, אשר הורישו לברא קדישא, ז"א. ואלו הד' מוחין, שהם, חו"ב דאו"א, וב' עטרין הנז"ל, הם בחי' אור המקיף אל ז"א. ואח"כ נאצלו ונתנוצצו מן אלו הד' הנז', שלשה נצוצות, השנים הם מחו"ב דאו"א, והא' הוא חבור תרין עטרין הנזכר, שנתחברו יחד, ואלו השלשה ניצוצות, מצד אור המקיף, נתלבשו תוך נצח הוד יסוד אימא, ונעשו שלשה מוחין דאור פנימי דז"א. ונמצא כי ג' מוחין דז"א הפנימיים, הם נה"י דאימא, ובתוך הנה"י, מתלבשים ג' נצוצות, שנתנוצצו מן ד' מוחין דאור מקיף הנזכר, ונשארו אותם ד' מוחין הראשונים בבחי' או"מ אליהם. והנה לפי שהמוחין הפנימיים אינם רק ג', שהם חב"ד, לכן לא נתנוצצו מן הד' מוחין דאו"מ, אלא ג' ניצוצות לבד, והניצוץ הג' שבהם, הוא מן התרין עיטרין, כדי שיכנס תוך היסוד דאימא, ויהיה בחי' דעת דז"א. והנה בזה ירד מדרגה אחת, שהיו ד', ונעשו ג'. ואח"כ בנוקבא דז"א, ירד עוד מדרגה שנית, כי מן הג', נעשו שנים לבד. והוא, כי הנז"ה לבדם של ז"א, נעשו חו"ב שלה, בסוד או"פ, אבל לא היסוד. ואותם הג' מוחין הפנימיים דז"א, שהם נה"י דאימא כנזכר, הם או"מ למוחין דנוקבא, ומאלו הג' הנזכרים, נתנוצצו שני נצוצות לבד, הא' היא כללות נז"ה, שבהם תרין מוחין דאו"א. והשני, הוא חד עיטרא דגבורה שבדעת דז"א בלבד והרי כי בתחלה היו המקיפים ארבעה ואח"כ שלשה, ואח"כ שנים.

²²⁶ "המוחין עצמם" נמחק באדם ישר.

²²⁷ שיורד (אדם ישר).

²²⁸ מוסגר באדם ישר.

²²⁹ מוסגר באדם ישר.

²³⁰ הארתם (אדם ישר).

²³¹ מוסגר באדם ישר.

²³² נמחק באדם ישר.

²³³ מוסגר באדם ישר.

²³⁴ "שהוא שורשו דז"א עצמו" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "שורשו בז"א (עצמו)".

²³⁵ מחו"ג (כת"י הגוב"י).

²³⁶ דאו"א (אדם ישר).

²³⁷ ועיין בזוהר מצורע (דף כב) - נמחק באדם ישר.

²³⁸ והרי (לש"ו).

²³⁹ איך נתלבש בו - נמחק באדם ישר.

²⁴⁰ נמחק בכת"י (הגוב"י).

²⁴¹ שרשי (אדם ישר).

²⁴² נכנסים (אדם ישר).

²⁴³ כנז' (נוסף באדם ישר).

²⁴⁴ "נכנסין תוך ז"א" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "נעשו תוך פנימיות ז"א".

²⁴⁵ ואשא דכיא - נמחק באדם ישר.

²⁴⁶ "והאי לסטר" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "מהאי סטר".

²⁴⁷ שנכנסו בראשו (נוסף באדם ישר).

²⁴⁸ לעולם (אדם ישר).

²⁴⁹ אדם ישר גורס את המוסגר.

²⁵⁰ ושרשם (נוסף באדם ישר).

²⁵¹ פרקין (נוסף באדם ישר).

²⁵² "בג' חללי דגלגלתא" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "בגו האי גלגלתא".

²⁵³ "נכנסו בחלל" נמחק באדם ישר ובמקומו איתא "נ"א סטרין) תתאין נעשו חלל".

²⁵⁴ נכנס (נוסף באדם ישר)

²⁵⁵ וכו' (נוסף באדם ישר).

²⁵⁶ "מב' אילין" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "מיניה".

²⁵⁷ דעמיקא (אדם ישר).

²⁵⁸ ז"א (אדם ישר).

²⁵⁹ מוסגר באדם ישר.

מאיר העץ – ח"ה

- 260 בבינה (אדם ישר).
261 נמחק באדם ישר.
262 נמחק באדם ישר.
263 "הרצועות של" נמחק באדם ישר.
264 דנה"י (אדם ישר).
265 אדם ישר
266 (נ"א כסותה) (אדם ישר וכן בהגוב"י).
267 אמה (אדם ישר וכן בהגוב"י).
268 (נ"א כסותה) (אדם ישר וכן בהגוב"י).
269 נמחק באדם ישר.
270 כל (נוסף באדם ישר).
271 יסוד ד (נוסף בלש"ו).
272 אדם ישר גורס את המוסגר.
273 "כי בזה נבין בחי' אדרין ואכסדרין ולפ"ז" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "בזה כי". נמחק בכת"י (הגוב"י).
274 ממזל (אדם ישר).
275 וכמבואר אצלינו בענין קונה הכל וע"ש – מוסגר באדם ישר.
276 מן הכלי זה נמחק באדם ישר.
277 שלקח אברהם מוסגר באדם ישר.
278 נמחק בכת"י (הגוב"י).
279 אדם ישר גורס את המוסגר.
280 שעה"ק נב ע"א ד"ה גם דע, ועי' ביאורים ח"ב ע"ב וז"ל אמר הרב בנסירה ספ"ח וכן בזוהר הרקיע דף יז ע"ב ובשעה"ק דף מג ע"א וכן הובא קצת במאמרי רשב"י דף יא ע"ד (ונשתבש הלשון קצת בכ"א מהם ונעתיק ונתקן מזה על זה).
281 ולא נגלה (נוסף בביאורים ח"ב ע"ב)
282 הדעת (נוסף בביאורים ח"ב ע"ב)
283 הנז' בהקדמת ס"ה בפ' בראשית דף ג ע"ב (שעה"ק).
284 כאן ענין חדש בפני עצמו (ביאורים ח"ב ע"ב)
285 יר"ד (שעה"ק וכן בלש"ו וביאורים ח"ב ע"ב).
286 "סוד המוח" נמחק בביאורים, ובמקומו איתא "מסוד מוח".
287 אז נמצא (ביאורים).
288 אדם ישר
289 דז"א (נוסף באדם ישר).
290 לכל (אדם ישר).
291 (ע"י) – נוסף באדם ישר.
292 (דאבא) – נוסף באדם ישר.
293 ב' (נוסף באדם ישר).
294 הינו (אדם ישר).
295 חנייתם (הוויתם) אדם ישר.
296 אדם ישר גורס את המוסגר.
297 כולו (נוסף באדם ישר).
298 נמחק באדם ישר וכת"י הגוב"י.
299 כלולים ואורות (נ"א ואמנם הז' כוללות של האורות) – אדם ישר.
300 מתגלה (אדם ישר).
301 וצ"ע אם פ"ז זה הוא עיקר הדיקנא והתחלתה אפי' י"ג (נ"א ט') תקונים, או אם איירי במילוי הדיקנא שתהיה ב"ג תקונים. – מוסגר באדם ישר.
302 בהיות (אדם ישר).
303 והנה (נמצא) נמחק באדם ישר.

מאיר העץ – ח"ה

מוסגר באדם ישר.	304
נמחק באדם ישר.	305
נצח (נוסף באדם ישר).	306
הוד (נוסף באדם ישר).	307
רכח (אדם ישר).	308
ב' (אדם ישר).	309
כל א' מוסגר באדם ישר.	310
אדם ישר	311
נמחק באדם ישר.	312
הם (אדם ישר).	313
באורך (אדם ישר).	314
אדם ישר גורס את המוסגר.	315
לכן (נוסף באדם ישר).	316
ויניקה (אדם ישר).	317
גם (נוסף באדם ישר).	318
יש (אדם ישר).	319
מוסגר באדם ישר.	320
אדם ישר דף נה.	321
ובאורות (אדם ישר ולש"ו).	322
והם נקראים (אדם ישר).	323
בקומת (אדם ישר).	324
ונגדלו (אדם ישר).	325
החיצונים וכל (אדם ישר).	326
אדם ישר גורס את המוסגר.	327
נמחק באדם ישר.	328
בו (נוסף באדם ישר).	329
אדם ישר גורס את המוסגר.	330
נקרא (נוסף באדם ישר).	331
שיש (נוסף באדם ישר).	332
באדם (אדם ישר).	333
מכאן עד סוף הקטע נמחק באדם ישר.	334
נקודה קטנה – נמחק באדם ישר.	335
מוסגר באדם ישר.	336
נמחק באדם ישר.	337
אדם ישר	338
נמחק באדם ישר.	339
נ"א לפי ששורשו (נוסף באדם ישר).	340
ולמטה (נוסף באדם ישר).	341
עצמות (אדם ישר).	342
ו' (אדם ישר ולש"ו).	343
והכלים אלו (נוסף באדם ישר).	344
באמצעותו באופן (אדם ישר).	345
כמנין כ"ז אותיות התורה – מוסגר באדם ישר.	346
בג' (אדם ישר).	347
מוסגר באדם ישר.	348
אדם ישר ולש"ו גורס את המוסגר.	349
החיצונים (אדם ישר ולש"ו).	350
"בהיות לו" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "כי בהיות (לו)".	351

מאיר העץ – ח"ה

- 352 נמחק באדם ישר.
353 (בו) (נוסף באדם ישר).
354 קומתו (נוסף באדם ישר).
355 אחד (אדם ישר).
356 מוסגר באדם ישר
357 נמחק בכת"י (הגוב"י).
358 עד (נוסף באדם ישר).
359 (כל גובה קומתו ועתה כשנגדל) – נוסף באדם ישר.
360 "בו גם האמצעי" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "כח גם".
361 וכשנגדל (אדם ישר).
362 גדל (אדם ישר).
363 בו (אדם ישר).
364 נמחק באדם ישר.
365 הנק' (אדם ישר).
366 בו (נוסף באדם ישר).
367 גדל (אדם ישר)
368 "גדול כמו" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "גדל כמו".
369 גמור (אדם ישר).
370 אדם ישר
371 מלכות (אדם ישר ולש"ו).
372 עד"ז (נוסף באדם ישר).
373 שכל (אדם ישר).
374 נמחק באדם ישר.
375 "כללות כל ט"ס" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "(כללות) כל הי"ס".
376 כח"ב (אדם ישר).
377 נמחק באדם ישר
378 בכללות (אדם ישר).
379 של זה הפרצוף (נוסף באדם ישר).
380 חב"ד (נוסף באדם ישר).
381 להם לחיות (אדם ישר).
382 שבתוך (אדם ישר).
383 דז"א שלימים (אדם ישר).
384 כי (אדם ישר).
385 נמחק באדם ישר.
386 ממש (נוסף באדם ישר).
387 דגוף (אדם ישר).
388 מתלבשים (אדם ישר).
389 תחתון דת"ת (אדם ישר).
390 אחד (אדם ישר).
391 א' (אדם ישר).
392 ג' פרקים ראשונים (אדם ישר).
393 "וג"א הם חג"ת של זה הפרצוף" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "הנק' פרצוף אמצעי דחג"ת וג' פרקים אמצעים".
394 ונק' פרצוף דחג"ת (נוסף באדם ישר).
395 נק' פרצוף דנה"י (נוסף באדם ישר).
396 לבד (נוסף באדם ישר).
397 מכל שאר בחי' (אדם ישר).
398 הפרטיות (אדם ישר).

מאיר העץ – ח"ה

- 399 הפרטיות (אדם ישר).
400 מהם (נוסף באדם ישר).
401 מבחי' (אדם ישר).
402 נמחק באדם ישר.
403 מחצ"ת [מחצי ת"ת] (לש"ו הגוב"י).
404 דז"א (נוסף באדם ישר).
405 דפרצוף חג"ת (נוסף באדם ישר).
406 נמחק באדם ישר.
407 החיצון הראשון (דבפרצוף החיצון) אדם ישר.
408 דפרצוף זה האמצעי – נמחק באדם ישר.
409 אדם ישר
410 דחג"ת (אדם ישר).
411 הפרטיות (אדם ישר).
412 ונקרא (אדם ישר ולש"ו).
413 הפרטיות (אדם ישר).
414 נמחק באדם ישר.
415 בדרך (נוסף באדם ישר).
416 מעשר (לש"ו).
417 (המוחין) (נוסף באדם ישר).
418 ע"ד (אדם ישר).
419 נשמה בפנים (אדם ישר).
420 כנ"ל (נוסף באדם ישר).
421 אדם ישר.
422 דרוש ע"מ – נמחק באדם ישר.
423 לו אז נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא לראש.
424 לזה (אדם ישר).
425 זמן (נוסף באדם ישר).
426 אחר (אדם ישר ולש"ו).
427 נמחק באדם ישר, אמנם בלש"ו גרס דווקא כן.
428 בבניה (אדם ישר).
429 הם (נוסף באדם ישר).
430 מוסגר באדם ישר.
431 נמחק באדם ישר.
432 ככל (אדם ישר).
433 נמחק באדם ישר.
434 ה"ס (נ"א ג"ס) (אדם ישר).
435 בב' (אדם ישר).
436 אדם ישר גורס את המוסגר.
437 שעת שנכנס (אדם ישר).
438 ג"ר (אדם ישר).
439 הנשאים (אדם ישר).
440 הראשון (אדם ישר), אמצעי (לש"ו).
441 החיצון (אדם ישר).
442 אדם ישר
443 חכמה (לש"ו).
444 ועליהם וכו' עד ד' פרצופים (נוסף באדם ישר).
445 "בכל פרצוף ופרצוף" מוסגר באדם ישר.
446 מוסגר באדם ישר.

מאיר העץ – ח"ה

- 447 "קומת הנה"י. והיצירה דבינה, והוא נה"י דחג"ת שלה" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא
"קומות והנה"י דיצירה דבינה".
- 448 נמחק באדם ישר.
- 449 סופי (אדם ישר).
- 450 (כלל) – נוסף באדם ישר.
- 451 כלל (נוסף באדם ישר).
- 452 דז"א (נוסף באדם ישר).
- 453 מקום (אדם ישר).
- 454 כלולים (אדם ישר).
- 455 שבכל פרצוף נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא שבפרצוף.
- 456 "ת"ת שבבינה, כי נה"י דנה"י" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "בינה בנה"י (כי נה"י)".
- 457 דעשיה דז"א (אדם ישר).
- 458 "נה"י דעשייה שהוא נה"י דנה"י דבינה, הוא גבוה כשיעור עשייה" נמחק באדם ישר
ובמקומו איתא "עשייה שהיא בינה (נ"א עשייה דבינה) היא גובה כשיעור יצירה".
- 459 נה"י דחג"ת דבינה, הוא גבוה ככל יצירה דזעיר אנפין ומתלבשת בו. הבריאה דבינה שהוא
נה"י דחב"ד (דבינה הוא גבוה ככל בריאה דז"א ומלבשת אותה ובריאה) נמחק באדם ישר, ובמקומו
איתא "גבוה ככל בריאה דז"א ומלבשת אותו, והבריאה".
- 460 "דבינה עצמה הוא" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "שהוא".
- 461 הד' (אדם ישר).
- 462 בכללות (אדם ישר).
- 463 כשכל ד' (אדם ישר).
- 464 נמחק באדם ישר.
- 465 אדם ישר
- 466 נמחק באדם ישר.
- 467 שתחילה (אדם ישר).
- 468 לא פחות (נוסף באדם ישר).
- 469 עיון ושאלה (אדם ישר).
- 470 "היה מו"ק, וא"כ מה הגדיל" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "ו"ק ואח"כ הגדיל".
- 471 ולא ו"ק נמחק באדם ישר.
- 472 דעשיה (אדם ישר).
- 473 דעשיה (אדם ישר).
- 474 ומוחין (אדם ישר).
- 475 יצירה (אדם ישר).
- 476 עשיה יצירה ומוחין (אדם ישר).
- 477 מוחין (אדם ישר).
- 478 מוחין (אדם ישר).
- 479 "וגם נקרא" נמחק באדם ישר ובמקומו איתא "והם".
- 480 היא (אדם ישר).
- 481 נגדלת (נוסף באדם ישר).
- 482 אחת (אדם ישר).
- 483 הספי' (אדם ישר).
- 484 של (אדם ישר).
- 485 מהם שלימה מאבי"ע נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא כלולה מאבי"ע שבה.
- 486 וכו' (נוסף באדם ישר).
- 487 בגדלות בסוד נמחק באדם ישר.
- 488 אוצ"ח, שעה"ק נז ע"ב, סב ע"ד.
- 489 ובכל (אוצ"ח).
- 490 נמחק באוצ"ח

מאיר העץ – ח"ה

- 491 באצילות (אוצ"ח).
492 וענין (אוצ"ח).
493 שיזדווגו עוד פעם אחת או"א מלבד הזווג שנזדווגו לצורך עיבור ראשון דז"א (שעה"ק).
494 ג' מוחין חב"ד (שעה"ק).
495 כלולים מכל ג' מוחין אחרים כיוצא בהם לז"א, הנקראים ג"ר חב"ד, והג' טפת הדעת נק' בחי' ה' חסדים בלבד (שעה"ק).
496 נמחק בשעה"ק.
497 אלו המוחין כולם (שעה"ק).
498 בסוד (אוצ"ח).
499 (נ"א מהבינה של) (נוסף באוצ"ח).
500 ג"כ (נוסף באוצ"ח).
501 מחב"ד (נוסף באוצ"ח).
502 נמחק באוצ"ח.
503 ב' (אוצ"ח).
504 "תוך ב' כלים" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "בחוף בכלים".
505 וכללם (אוצ"ח).
506 אוצ"ח, שעה"ק נז ע"ג.
507 מלובשים תוך או"א (נוסף בשעה"ק).
508 לג' שלישי (אוצ"ח).
509 ג' שלישים (אוצ"ח).
510 נו"ה (אוצ"ח).
511 של פרק הג' (אוצ"ח).
512 דאמא או דאבא (אוצ"ח).
513 דאמא או דאבא (אוצ"ח).
514 דאמא או דאבא (אוצ"ח).
515 נחשבים (אוצ"ח).
516 החיצונים (נוסף באוצ"ח).
517 וכו' ולא אשתארו ביה אלא הנהו ראשי טופרין דאצבען דסחרן לאינן טופרין וכו' (אוצ"ח).
518 סטרא (אחרא) (אוצ"ח).
519 נ"א בזהר דידן קדישא (נוסף באוצ"ח).
520 הקדושה (אוצ"ח).
521 והחצונים (אוצ"ח).
522 המוסגר נמחק באוצ"ח.
523 ודקא (אוצ"ח).
524 "יונקים מהקצוות" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "מקום קצוות".
525 היותם (אוצ"ח).
526 של ז"א (נוסף באוצ"ח).
527 אוצ"ח, שעה"ק נז ע"ג.
528 כלול מה"ח וה"ג (אוצ"ח).
529 והוא מקום הרחם בית קבול טפת זרע הזכר ומקומו למעלה באמצע בין פרק העליון דנצח לפרק עליון דהוד (שעה"ק).
530 מכאן עד סוף הפיסקה מוסגר באוצ"ח.
531 העליון של (נוסף באוצ"ח).
532 כי נהר דא בינה, ועטרת זו שלה נקראת רחובות הנהר, כי משם מתרחב ויוצא אור הדעת שיש בתוכה בהתרחבות. וכשיורד מהחזה ולמטה נתוסף עוד גלוי גמור באור ההוא, ומרחיב ומגדיל את גופא דז"א (שעה"ק).
533 דיסוד (אוצ"ח).
534 שם (נוסף באוצ"ח).

מאיר העץ – ח"ה

- 535 נמחק באוצ"ח.
536 נמחק באוצ"ח.
537 דזעיר (נוסף באוצ"ח).
538 אלא שמתחלקים לג"ש מוסגר באוצ"ח.
539 והנה פרק היסוד הוא יותר ארוך מאד מפרק העטרה שבו, ולכן פרק היסוד מתפשט בב' בחי', כי ראשיתו העליון, אשר מקומו מחובר באמצע, בין פרק עליון דנצח דאבא, לפרק עליון דהוד דאבא, הנה בחי' זו, מתפשט ומתלבש בקו אמצעי דז"א, בדעת שבו. ועוד הולך ומתפשט יותר, עד החזה דז"א, במקום שמסתיים עטרת היסוד דאימא, כי עד שם מגיע התפשטות בשר התפוח של היסוד. ושאר בחי' היסוד דאבא, הנפרד מנצח והוד דאבא, ואינו דבוק ומתאחז בהם, הוא מתלבש ומתפשט מן החזה ולמטה, עד סיום ת"ת גופא דיליה:
וזהו טעם התחברות תרין דרועין דז"א בשליש עליון של הגוף, עם היותם קוים בפ"ע, והסיבה היא, כי כמו שראשית העליון של יסוד דאבא, מחובר ודבק בו ממש, עם תרין פירקין עילאין דנצח והוד דאבא, ומשם ולמטה מתפרדים ונעשים ג' קוים נפרדים, כן הענין בתרין דרועין וגופא דז"א, המלבישים את נצח הוד יסוד דאבא, כי בראשיתם הם מחוברים יחד, הזרועות עם הגוף, עד מקום החזה, ומשם ואילך מתפרדים לג' קוים, דוגמת נה"י דאבא המתלבשים בתוכם, עד"ז ממש כנזכר:
ועטרת היסוד דאבא, מתפשט' תוך היסוד דז"א, ואין תימא, אם עטרת יסוד דאבא, גדול בשעורו ככל תרין פירקין דיסוד דז"א, כי אבא אריכא, וז"א זעירא. ונמצא, כי נה"י דאבא הם שוים בארכם, בכל קומת ז"א, בכל ג' קוים אלו עד סיומם. ואפילו היסוד שלו, מסתיים בשעור היסוד דז"א, שוה בשוה. משא"כ בנה"י דאימא, כי היסוד שבה, נשלם במקום החזה דז"א ואינו מתפשט עד סיום היסוד דז"א. ונמצא כי אין חלוק בין הנה"י דאבא לנה"י דאימא, אלא בבחי' היסוד שבהם לבד כנזכר. ולכן גם בדעת שבתוכם, היה שנוי, כי הדעת שביסוד דאבא הוא מכוסה, וגניז וטמיר תמיד, בכל קו האמצעי, ואינו מתגלה כלל אורו. אבל הדעת שביסוד דאימא, מתגלה אורו בגלוי גמור מן החזה ולמטה דז"א, בתוך גופא דיליה (שעה"ק).
540 שבו (אוצ"ח).
541 אורך (נוסף באוצ"ח).
542 בסיום נמחק באוצ"ח ובמקומו גורס את המוסגר.
543 אוצ"ח גורס את המוסגר.
544 נ"א אבא (נוסף באוצ"ח).
545 נ"א אמא (נוסף באוצ"ח).
546 שעה"ק עד ע"ג.
547 ג"ת (לש"ו).
548 שיוצאים (לש"ו).
549 ונלע"ד, כי בזה תבין שאר כל האיברים הפנימיים, כגון הריאה והכבד וזולותם, שהם בבשר לבד בלי גידים ועצמות, לפי שהם יותר זכים מן הרמ"ח איברים (שעה"ק).
550 אוצ"ח, שעה"ק נח ע"א
551 עצמן (אוצ"ח)
552 "מצד מוחין" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "ממוחין".
553 ולהוציא שם בחינת פרצוף אחר, כי עם בחינת לבושי ז"א עצמו, יהיו שלשה לבושים, ואין יכולת באור לעבור דרך שלשה לבושים, ולעשות שם פרצוף אחר (שעה"ק).
554 כי אם מהחזה ולמטה – נמחק באוצ"ח.
555 "האורות (פניו) פנים" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "הארת פניו".
556 דנה"י (אוצ"ח).
557 "גם כן" נמחק באוצ"ח ובמקומו גורס את המוסגר.
558 "מן מוח" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "דרך מוחין".
559 והנקבות (אוצ"ח).
560 ודאמא (אוצ"ח).
561 ועדיין צריך לתת טעם, למה לאה למעלה, ורחל למטה. ולמטה בע"ה נבאר ענין זה, בענין פרצוף לאה, ועיין שם, איד טרם תקון רחל, היתה לאה למטה במקומה, ואחר שעלתה רחל במקומה, הוצרכה לאה לעלות למעלה. וצריך לבאר אופן עמידתם, איך עומדים. הנה לאה עומדת פניה כנגד אחורי ז"א, עד החזה שלו. ורחל היא אחור באחור עם ז"א, מן החזה, עד סיום רגליו

מאיר העץ – ח"ה

- ויעקב עומד בצד פני ז"א ואחורי יעקב כנגד פני ז"א מן החזה עד סיום רגליו ולמטה יתבאר סיבה לזה כ"א במקומו (שעה"ק).
562 נמחק באוצ"ח.
563 כי הנה כל המוחין בין מצד אבא ובין מצד אימא כולם מלובשים בו ומקבל הארה מכלם (שעה"ק).
564 וזה אמר אשר בך אתפאר, כי הוא מלשון פארות וענפים, על שהוא נאחז בסבך, בכל אלו הענפים והפרצופים הנאחזים בו (שעה"ק).
565 אוצ"ח
566 בשיעור (אוצ"ח).
567 "דלית בה (נהורא)" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "דלא נהרא".
568 הארות (אוצ"ח).
569 עם (אוצ"ח).
570 ההארה (אוצ"ח).
571 אמנם דור המדבר הזה אחוריה הם נגד פני הז"א ופניה נגד אחורי יעקב – מוסגר באוצ"ח.
572 והקשר שלהם - מוסגר באוצ"ח.
573 נקשרת (אוצ"ח).
574 התפלין (אוצ"ח ולש"ו).
575 מסוגר באוצ"ח.
576 נמחק באוצ"ח.
577 נגמרת ונעשית (אוצ"ח ולש"ו).
578 מוסגר באוצ"ח.
579 עד שנעשה מרכבה – מוסגר באוצ"ח.
580 מבחי' (אוצ"ח).
581 הפנימים וזהו מסט' דיובלא שהוא יסוד דאבא (נוסף באוצ"ח).
582 וז"ש (אוצ"ח).
583 כלי (אוצ"ח)
584 "לפי שהיא" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "סתם". שסתם (לש"ו).
585 אוצ"ח גורס את המוסגר.
586 מסך (אוצ"ח).
587 בפסוק (אוצ"ח).
588 אוצ"ח
589 בשלח מח ע"א (אוצ"ח).
590 (דדור המדבר) (נוסף באוצ"ח).
591 של (אוצ"ח)
592 דז"א (אוצ"ח).
593 של (נוסף באוצ"ח).
594 זוית (אוצורת).
595 המטות (אוצ"ח).
596 משה (נוסף באוצ"ח).
597 בב' (אוצ"ח)
598 רב (נוסף באוצורת).
599 "יורש מקומו ולוקח ברכתו" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "לוקח מקומו ויורש ברכתו".
600 אוצ"ח
601 ליכנס לא"י – נמחק באוצ"ח.
602 אוצ"ח
603 הארות (אוצ"ח).
604 להאיר (נוסף באוצ"ח).

מאיר העץ – ח"ה

- 605 ויוצאים לחוץ אל צד האחור (נ"א אל הנקבה רחל) ואז בהכרח מתערבין בהם קצת ניצוצי אורות דיסוד דאבא (נוסף באוצרות וכע"ז בהגוב"י).
- 606 מוסגר באוצ"ח.
- 607 אוצ"ח
- 608 הארות (אוצ"ח).
- 609 אור והבל (אוצ"ח).
- 610 נמחק באוצ"ח.
- 611 נמחק באוצ"ח.
- 612 (המכוון ממש כנגד פי (פני) היסוד דז"א הנזכר וזו הנקודה של יסוד דרחל) נוסף באוצ"ח.
- 613 כנגד (נוסף באוצ"ח).
- 614 של (לש"ו).
- 615 האורות (אוצ"ח).
- 616 נמחק באוצ"ח.
- 617 הנעלמות (אוצ"ח).
- 618 שהוא יסוד אבא מוסגר באוצ"ח.
- 619 בחצי העליון באחוריו (אוצ"ח).
- 620 נמחק באוצ"ח.
- 621 כי (אוצ"ח).
- 622 בארץ (אוצ"ח).
- 623 ירצה כי מציון הוא יסוד דז"א אשר היסוד הזה נקרא מכלל יופי מוסגר באוצ"ח.
- 624 הדרת פנים (אוצרות).
- 625 העומדת באחור נמחק באוצ"ח וגורס את המוסגר.
- 626 הנק' (נוסף באוצ"ח).
- 627 מוסגר באוצ"ח.
- 628 מבחי' (אוצ"ח).
- 629 פי (אוצ"ח).
- 630 בחצי (אוצ"ח).
- 631 מוסגר באוצ"ח.
- 632 ביסוד ואיזה מהם בטבור – נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא 'הוא'.
- 633 נ"ב בהשמטות לכת"י א' כאן וז"ל: מהרח"ו זלה"ה – ענין הסלע שחטא בו מרע"ה הוא חטא אדה"ר ממש בענין הכאה במטה (פעמיים), פי' בסוד אין האשה מתעברת בביאה ראשונה, כי בראשונה יוצא דם וכו' ואח"כ מתעברת, וז"ס שפעם ראשונה היה נוטף דם, ובשניה יצאו מים רבים דמיון הזרע, והבן. ובא החטא בהוצאת הדם מצד מטהו הנהפך לנחש טוב ורע, והוא סיבת הדם, כי דרך נחש עלי צור ולא עלי סלע, והבן כי הדברים עומדים ברומו של עולם.
- 634 אוצ"ח.
- 635 האחרות (אוצ"ח).
- 636 שבתוך (אוצ"ח).
- 637 "אל צדו" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "מצדו".
- 638 נמחק באוצ"ח.
- 639 בבחי' (אוצ"ח).
- 640 נמחק באוצ"ח ובלש"ו, וכן בכת"י שבגוב"י.
- 641 נמחק באוצ"ח.
- 642 באחור (אוצ"ח).
- 643 בצד (אוצ"ח).
- 644 היסוד (נוסף באוצ"ח).
- 645 ב' אורות נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא אורות ב'.
- 646 ועכ"ז (אוצ"ח ולש"ו).
- 647 מאמרי רשב"י יז ע"ב

מאיר העץ – ח"ה

648 אוצ"ח

649 "ת"ת תחתון שלר" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "תחתון של ת"ת של ז"א".

650 נ"ב כאן בכת"י ג' הגהה וז"ל: מהרח"ו זלה"ה – יתיב על כרסייא וגו'. סוד זה אין לאומרו כי אם לצנועים. והענין הוא, דע שבכל ספירה וספירה יש אור פנימי ואור מקיף, ויש עוד בחי' שלישית שהיא יותר חיצונה, והוא בחינת מקיף חיצון, והוא בחי' שם אלהים שיש בין כל ספירה וספירה, מחכמה דאצילות ולמטה עד סוף העשיה, והם סוד ק"ך צירופי אלה"ם, שכולם הם בקדושה, ומסוף העשיה מתפשטים אלהים אחרים. ונמצא שא"א הוא יושב למעלה מהתחלת התפשטות אלו האלהים, וז"ס יתיב על כרסייא וגו'.

ר"ל שא"א הוא מקום הרחמים והוא למעלה מז' האלהים אשר הוא למעל הממקיף (ממקום) החכמה, ושם אלהים זה הוא מתפשט בין כל ספיר הוספירה חוץ מא"א כנז' בספר הזוהר פרשת מפשטים דף צו כי שם אלהים מתפשט לכמה אורחין ושבילין וכן ג"כ ברע"מ בהר דף קט ע"ב וז"ל ואנת בכל ספירה וספירה באארכה וברחבה עילא ותתא ובין כל ספירה וספיר הובעובי כל ספירה וספירה וכו'.

ומטעם זה נק' אלהים בלשון רבים מה שאין כן בשאר שמות והטעם הוא לפי שמתפשט בהרבה מקומות וגם ז"ס (יהושע כד יט) כי אלהים קדושים הוא. ובזה נבין מ"ש רז"ל בא נחש על חוה והוא סוד (משלי ל) תחת עבד כי ימלוך וגם כן שאדם בא על נוק' דקלי' וז"ס (שם) שפחה כי תירש גבירתה שח"ו אין הדברים כפשוטין אבל עמ"ש יובן הכל והוא שהעוונות גורמים שהפגם מגיע לז"א זכר שבקדושה ואז זכר שבקליפה עולה ויונק מן אלהים שלמעלה ממקיף דז"א וכשז"א מזדווג עם המלכות באותו זמן ח"ו בא נחש על חוה וכשהעוונות אינם מגיעים אלא לנוק' אז עולה הנוק' דקלי' ויונקת מאלהים שלמעלה ממקיף המלכות וכשז"א מזדווג עמה באותו זמן ח"ו ושפחה כי תירש גבירתה. וז"ס (קהלת חיג) וטוב לא יהי לרשע ולא יאריך ימים כצל אשר איננו ירא מלפני אלהים כי הרשע גורם בעוונותיו שהקלי' לא תהיה יראה מאלו ק"ך צירופי אלהים דקדושה וכצ"ל היינו ק"ך צירופיאלהים הנ"ל שעולים כמנין צ"ל (אוצ"ח). פיסוק%

651 הנק' (נוסף באוצ"ח).

652 וכו' (נוסף באוצ"ח).

653 נתינתם (אוצ"ח).

654 בהאי (אוצ"ח).

655 אוצ"ח גורס את המוסגר.

656 של הבינה (נוסף באוצ"ח).

657 ג"כ מוסגר אוצ"ח.

658 הנקרא רחל מוסגר באוצ"ח.

659 נ"ב כאן בגליון כת"י, וז"ל מהאר"י זלה"ה. עלי באר ענו לה. כבא הודעתך כי ע"י הג' שמות מ"ב מתעלית המלכות למעלה והם מ"ב אותיות של שם מלא יוד"ן ומ"ב אותיות דשם ס"ג ומ"ב דמ"ה. וג' מ"ב אלו הם בגי' קכ"ו כמנין שם אדנ"י בריבוע, וז"ש עלי באר ענו לה, כי ע"י ג' מ"ב אלו שהם בגי' ענ"ו תוכל הבאר לעלות (אוצ"ח). פיסוק%

660 אוצ"ח.

661 נמחק באוצ"ח, ובכת"י הגוב"י ובלש"ו.

662 הארת (אוצ"ח).

663 מוסגר באוצ"ח.

664 שולטים ונאחזין (אוצ"ח).

665 אל (אוצ"ח).

666 מסך פי (אוצ"ח).

667 בתוך (אוצ"ח).

668 ולמטה (אוצ"ח).

669 נמחק באוצ"ח.

670 האורות (אוצ"ח).

671 בהוד (אוצ"ח).

672 הארון (אוצ"ח).

673 פשוט כנ"ל נמחק באוצ"ח.

674 אוצ"ח

675 וכשפורעים גם עור הב' אז (נוסף בכת"י הגוב"י).

מאיר העץ – ח"ה

נמחק באוצ"ח.	676
מחיצת (אוצ"ח).	677
היא בחי' אחרת היוצאת (נוסף באוצ"ח).	678
ולכן (אוצ"ח).	679
אוצ"ח.	680
"בעטרת דיסוד" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "ביסוד".	681
מלירד (אוצ"ח).	682
(נ"א ד') (אוצ"ח).	683
בחלקיו (אוצ"ח).	684
שינוי (אוצ"ח).	685
הה' חסדים (אוצ"ח).	686
יש בה אונאה כי (נוסף באוצ"ח).	687
כי (לש"ו).	688
אוצ"ח גורס את המוסגר.	689
בדרוש אפרים בן יוסף מוסגר בלש"ו.	690
אוצ"ח גורס את המוסגר.	691
בו"ק (אוצ"ח), דר"ק (לש"ו).	692
שם יה"ו ר"ל יר"ד ה"ה ר"ו הוא מ"ב שהוא שם וכו' (כת"י הגוב"י).	693
תחלקם (אוצ"ח).	694
מן החזה וב' פעמים (אוצ"ח).	695
למעלה מן החזה (נוסף באוצ"ח).	696
מוסגר באוצ"ח.	697
יתחלקו (אוצ"ח).	698
נמחק באוצ"ח	699
"מן אות א" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "אות למעלה".	700
"לחלק החלק הא' בעצמו" נמחק באוצרות ובמקומו איתא "שיתחלק האות בעצמה".	701
"חלק וחלק" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "אות ואות".	702
אות (אוצ"ח).	703
אותיות ושליש אות (אוצ"ח).	704
האות (אוצ"ח).	705
אותיות (אוצ"ח).	706
(מחלקו) (נוסף באוצ"ח).	707
ההתפשטות (אוצ"ח).	708
אוצ"ח	709
הבחי' (אוצ"ח).	710
אחרת (אוצ"ח).	711
דז"א (אוצ"ח).	712
נמחק באוצ"ח.	713
"כ"כ בחסדים" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "בב' החסדים".	714
נמחק באוצ"ח.	715
רק (אוצ"ח).	716
למעלה (נוסף באוצ"ח).	717
ויוסר (אוצ"ח).	718
בסוד גילוי (אוצ"ח).	719
"הוא תמיד" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "ההוה".	720
כולו (היורד למטה) – נמחק באוצ"ח.	721
אוצ"ח	722
נמחק באוצ"ח.	723

מאיר העץ – ח"ה

- 724 ק"ש שעל המטה ו – נמחק באוצ"ח.
725 של חול (נוסף באוצ"ח).
726 כלי (אוצ"ח).
727 בסוד (נוסף באוצ"ח).
728 דת"ת (אוצ"ח).
729 של נו"ה – נמחק באוצ"ח.
730 בגי' ע' ונמצאו עתה (נוסף באוצ"ח).
731 שאז מתגלים ע' אורות החסדים המגולים שהם גימטריא מ"ל מן חשמל הנזכר – מוסגר באוצ"ח.
732 "עצמן ע' לע" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "ע".
733 מוסגר באוצ"ח.
734 ע' החסדים (אוצ"ח).
735 הארתם (נוסף באוצ"ח).
736 נמחק באוצ"ח.
737 (ות"ת) (אוצ"ח).
738 וח' אורות דגבורות שהם ט"ז כנ"ל ובענין מילה לא נזכרו רק ע' אורות החסדים כנ"ל – נמחק באוצ"ח
739 השליש (אוצ"ח).
740 בפריעה (אוצ"ח).
741 שהם ב"ח נו"ה וב"ש ת"ת לבדם – נמחק באוצ"ח.
742 הרי כי (לש"ו).
743 מעשה (אוצ"ח).
744 של החסד (נוסף באוצ"ח).
745 נמחק באוצ"ח.
746 נמחק באוצ"ח.
747 אוצ"ח
748 בכתבת ידי (אוצ"ח).
749 נמחק באוצ"ח.
750 אוצ"ח
751 אוצ"ח גורס את המוסגר.
752 האורות (אוצ"ח ולש"ו).
753 (והגבורות) אוצ"ח.
754 דאלו (אוצ"ח), דאפילו (לש"ו).
755 קה"י.
756 נמחק בקה"י.
757 "וכן הוא (נ"א האחד הוא ב"ן) שמן" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "א' הוא ענין".
758 המילוי (קה"י).
759 אוצ"ח
760 מן הת"ת – נמחק באוצ"ח.
761 (יסוד) נוסף באוצ"ח.
762 מוסגר באוצ"ח
763 דז"א נמחק בכת"י (הגוב"י).
764 דז"א הספיק לצורך ת"ת עצמו נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא (הספיק) לצורך הכלי של ז"א ת"ת עצמו.
765 וחצי שלישי עלה לכתר שלו, וחצי ניתן אל רחל לכתר שבה – נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא ושליש האור האחר (נ"א הא') שניתן אל רחל לכתר שבה כנ"ל.
766 דאמא (אוצ"ח).
767 "ומאלו נעשה" נמחק באוצ"ח, ובמקומו "איתא לצורך".

מאיר העץ – ח"ה

- 768 בקו (אוצ"ח).
 769 דת"ת (אוצ"ח).
 770 הארת (אוצ"ח).
 771 דת"ם (לש"ו וגוב"י).
 772 אדם ישר
 773 נמחק באדם ישר
 774 גם יש קושיא שא"כ איך ט"ס שלה עולות ואינה רק נקודה ביסוד וזה יובן עם מה שאמרנו
 (נוסף באדם ישר).
 775 נמחק באדם ישר
 776 אדם ישר
 777 ו' נקודות (אדם ישר).
 778 "במשקל בשקלו" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "בשיקול".
 779 אדם ישר
 780 אדם ישר גורס את המוסגר
 781 אדם ישר גורס את המוסגר
 782 ע"ב ר"ו (אדם ישר).
 783 שעה"ק עט ע"א ודף פו ע"ג, ועי' שעה"ק דרושי הנוק' דורש ה' דף עא ע"א
 784 מז"א, ועי"ז (ס"א וע"ז) נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא ז"א ע"י מסך.
 785 ונצח (שעה"ק דף עט).
 786 "מנצח דז"א עצמו" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "ואין בו פתח פתוח כלל כנודע ולכן
 צריך אור גדול יותר ממה שצריך אל הכתר שלה".
 787 אדם ישר
 788 יתערב (אדם ישר ולש"ו).
 789 נתערב (אדם ישר ולש"ו).
 790 שעה"ק פו ע"ג
 791 אורות מגולים ולכן נגדלים ונכפל כחם לו ולה (שעה"ק).
 792 אורות החסדים שבחג"ת (שעה"ק).
 793 בנקבה (נוסף בשעה"ק).
 794 שעה"ק מה ע"א.
 795 הג' הם (נוסף בשעה"ק).
 796 ויום א' הוא כנגד היסוד תשלום קו האמצעי (שעה"ק).
 797 שעה"ק צב ע"א צ"ל מ"ק.
 798 נמחק בשעה"ק
 799 והאחוריים (שעה"ק).
 800 בחי' (נוסף בשעה"ק).
 801 שעה"ק גורס את המוסגר.
 802 אחת (שעה"ק).
 803 הט' בחינות נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא הבחי' דט"ס.
 804 דבחינת (שעה"ק).
 805 אחוריים של – נמחק בשעה"ק
 806 שהם אחוריים של אותיות והם – נמחק בשעה"ק
 807 נמחק בשעה"ק.
 808 מתוקין (שעה"ק).
 809 שעה"ק גורס את המוסגר.
 810 נמחק בשעה"ק
 811 אחר (שעה"ק).
 812 ואח"כ (נוסף בשעה"ק).
 813 אדם ישר

מאיר העץ – ח"ה

נמחק באדם ישר וכת"י הגוב"י.	814
הקנ"ב (אדם ישר).	815
נמחק באדם ישר	816
אחר (אדם ישר).	817
של כתר מוסגר באדם ישר	818
מלכיות (לש"ו).	819
נמחק באדם ישר	820
אחרונות (נ"א אחרות) אדם ישר	821
אל אותו הנקודה דז"א – נמחק באדם ישר	822
דז"א שהיה (אדם ישר).	823
מג' (אדם ישר).	824
"חלקי נקודה" נמחק בלש"ו, ובמקומו איתא "מלכיות".	825
א' (נוסף באדם ישר).	826
הכללות מי' נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא כוללת י'.	827
מעשרה חלקי (אדם ישר).	828
נמחק באדם ישר	829
נמחק באדם ישר	830
האור (אדם ישר).	831
י' (נוסף באדם ישר).	832
נקודת המלכות ממש (אדם ישר).	833
אדם ישר גורס את המוסגר.	834
כגודל מדת (אדם ישר).	835
כמו שאמר למעלה שהוא (אדם ישר).	836
שהוא הכלי של המלכות הנקרא עפר הארץ נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא כי עפר הארץ	837
שהוא הכלי של המלכות הנקראת ארץ.	838
הנקרא ארץ נמחק באדם ישר	839
נפרדת (נוסף באדם ישר).	840
קה"י	841
הוא בנוק' (נוסף בקה"י).	842
משאר אותיות – נמחק בקה"י ובכת"י הגוב"י.	843
אוצרות וקה"י.	844
מב"ש נה ע"ג.	845
יש בו נמחק בשעה"כ ובמקומו איתא נק'.	846
קה"י	847
נדצ"ל אחוריו.	848
"שלה היתה היא" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "לה היתה היא". נכנס דרך (נוסף בכת"י	849
הגוב"י).	850
קה"י	851
קה"י	852
נמחק בקה"י	853
דביסוד (נוסף בקה"י).	854
קה"י	855
ביסוד (קה"י).	856
אלקים (קה"י).	857
מול החדר הוא – נמחק בקה"י	858
קה"י	859
קה"י	
כלי (קה"י).	

מאיר העץ – ח"ה

- 860 (שלה) (קה"י).
- 861 כלי יסוד (קה"י).
- 862 קה"י, מבר"ש נ ע"ב, ונה ע"ג.
- 863 האור העליון כאשר הוא נמשך ומתפשט למטה כאשר יגיע עד מקום שנחלש כמו שם אז יקרא נקבה ובעודו למעלה יקרא זכר (מבר"ש).
- 864 אלא (נוסף בקה"י).
- 865 רחב (קה"י).
- 866 והבל (נוסף במבר"ש).
- 867 מבר"ש נ ע"ג.
- 868 דז"א (נוסף בקה"י).
- 869 דז"א (נוסף בקה"י).
- 870 וראויה (נוסף בקה"י).
- 871 ומשם (קה"י).
- 872 והנה למעלה בבחי' הא' ביארנו איך האשה עולה עם בעלה ואינה יורדת ואיך הניחה שרשה בקביעות בכל קו אמצעי דז"א ואפילו למעלה בדעת שבו. וכבר ביארנו כל השאר ועתה בבחינה זו הד' עלתה עד הדעת והשאירה שם שרשה לעולם והענין כי הנה עתה כבר היה עיבור ב' של הז"א לעשות לו מוחין. ונודע כי מב' פרקין עליונים שבת"ת שבו נעשה בחינת הדעת שבו כמבואר במקומו ונמצא כי בעלות בחינת הת"ת נעשה דעת גם היא שהיתה באחורי הת"ת עלתה עמו ונמצאת עומדת באחורי הדעת ואח"כ נעשה בה פרצוף גמור כמ"ש ב"ה ומאותו השרש שבדעת נעשית פרצוף לאה ומן השרש שבת"ת נעשה פרצוף הנוקבא עצמה דזעיר הנקרא רחל כמ"ש בע"ה (מבר"ש נא ע"ב). פיסוק%
- 873 משתנה קומתה (כת"י הגוב"י).
- 874 דז"א (נוסף בקה"י).
- 875 אל (קה"י).
- 876 דף ז ע"א (קה"י) רע"מ ויקרא יז ע"א.
- 877 קה"י, שעה"ק עט ע"ד, מבר"ש נ ע"ג ד"ה ונתחיל.
- 878 הנקראת נקודה (נוסף בקה"י).
- 879 וזהו סוד מה שאמרו בספר הזוהר שבזמן הז' מלכים לא נמצאת עדיין נקבה אל הזכר עד אחר התיקון שהוא המלך השמיני הנקרא הדר דאתמר ביה ושם אשתו מהיטבאל (שעה"ק).
- 880 כשיעור (נוסף בקה"י).
- 881 שהיא העטרה (נוסף בקה"י).
- 882 ג"כ (נוסף בקה"י).
- 883 שהקו האמצעי נכללו בשני הקוים האחרים (נוסף בקה"י).
- 884 "כי הו' נקודות שהיה תחלה בז"א נכללין ג' גו ג' והיו" מוסגר בקה"י, ונוסף בו [נ"א כי בזמן עיבור הראשון היו ז' ב' בחינת].
- 885 [נ"א ואות הוא"ו שבוך הה"א אין לה ראש כי עדיין לא היה ז"א רק בבחינת שש קצוות בלתי ראש ולא עוד אלא שאינה ו' רברבא שהשש קצוות יהיו נגלים בלא וא"ו אמנם נכללו ג' תוך ג' ואינם מתגלין וכו' (קה"י). פיסוק%
- 886 ויען (קה"י).
- 887 והנה, כמו שעיבור הזה היה לצורך תיקון ז"א שנכללו נקודותיו ונתחברו יחד, גם צריך שיהיה בו תיקון אל הנקבה. והנה זה היה תיקונה עתה בעיבור זה, כי נכללת עתה בב' הנקודות של קו האמצעי שהם ת"ת ויסוד, ואחר כך כמו שגם קו אמצעי נכלל עם ב' הקוים האחרים, כנזכר אצלנו בענין ז"א, כי לכך היה עיבור י"ב חדש לכלול זה בזה וזה בזה, וע"י כן נעשה הוא רה"י, ואז גם היא נכללה בכל נקודותיו כנ"ל, ונדבקה עמו לגמרי בכל י"ס שבו, ואז נגדלה ע"י עיבור זה, והיתה שוה במדתה וגדולה כמדת היסוד עצמו דז"א, ולא כמדת שאר הספירות (מבר"ש).
- 888 [נ"א כי היסוד שהוא המוציא רביעיותיהם וטיפות הזרע של ז"א הנקרא ישראל שיעורו רובע גופא דיליה וכמ"ש שם] (נוסף בקה"י).
- 889 קה"י, מבר"ש נ' עד, שעה"ק פ ע"א.
- 890 נמחק בכת"י (הגוב"י).
- 891 ונעשו בו שש נקודות גלויות (מבר"ש).

מאיר העץ – ח"ה

- 892 [נ"א ומקיפתו מאחוריו] (נוסף בקה"י).
893 על גבי הת"ת להלבישו (נוסף בקה"י).
894 היא עימו נ"א ונשארה דבוקה למעלה באחורי הת"ת (נוסף בקה"י).
895 נמחק בקה"י.
896 וע"כ (קה"י).
897 [נ"א: שהיא אות בפני עצמה אחרת נעלמה] (קה"י).
נמצאת היא עומדת באחור הת"ת ומקפת אותו (שעה"ק).
משא"כ בזמן העיבור שז"א היה טפל ונכלל באות ו' זעירה שבתוך ה' ראשונה והיא טפלה אל הז"א בסוד פסיעה לבר של ו' זעירא (מבר"ש).
898 דיניקה (נוסף בקה"י).
899 נמחק בקה"י.
900 הת"ת (קה"י).
901 והנה אות ו' של ההויה היא בחי' ז"א, כשיצא לחוץ בבחי' ו"ק גלויות ולא כלולות זו בזו, וע"כ נק' אות ו' כמנין שש נקודותיו. אמנם עיקר אות זו מורה על קו אמצעי שבו, שדומה לאות ו', ובפרט נקודת ת"ת שהיא שלישי אמצעי של הוא"ו, אלא שהוא כולל עמו גם ב' הקוים האחרים. ואז בקו זה האמצעי הנק' ו', שם מאחורי הת"ת שבו נשארה דבוקה שם בצאתה מעיבור הא' ונק' ה' אחרונה שבשם. והענין, כי גם עתה ע"י היניקה שיונקת מחלב האם, צריך שיגדלו שניהם זו"ן (מבר"ש).
902 לפי שכיון שאין בה דעת שלם רק עטרא חד ומכש"כ עתה בקטנותה ולכן אין בו מילוי (שעה"ק).
903 [נ"א וזהו בגדלותה] (נוסף בקה"י).
904 [נ"א לכן אין בו מילוי] (נוסף בקה"י).
905 שהוא החכמה (שעה"ק).
906 (נמצא כי) [נ"א ועתה נבאר איך נרמזו שלשה מוחין אלו באות ה' אחרונה והנה אות ה' יש בה פשוט ומילוי וכנגד ה' במילוי אלפי"ן נרמזו בה] (קה"י).
907 "נרמז במה שנקרא ה' זו במילוי זה ה"א ההי"ן אלפי"ן" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "אותיות מילוי ה"א ר"ל ההי"ן אלפי"ן (ולפי) [נ"א ומן הראוי היה שיקדים א' לה' כי כן חכמה קודם לבניה אלא לפי] וכן"א מופיע במבר"ש.
908 [נ"א הבינה על החכמה וגברה] (נוסף בקה"י).
909 גם שאר בחי' נרמזו באות ה' שצורה ג' קוים של ווי"ן לרמזו כי עתה הנקבה כלולה מג' קוים (שעה"ק).
910 (ונודע מ"ש) [נ"א והרי נתבאר ענין המוחין שבה בהיותה בחי' ה' אחרונה טפלה אל הז"א אך בגדלות אינה טפלה אליו ויש לה שם בפני עצמו כמו שאמר] קה"י
911 צ"ל ויעש.
912 הגדולים (נוסף בקה"י).
913 בזמן היניקה היא נקראת ה' תתאה והיא טפלה אל הזכר שהוא שם הו"ה בסוד הוי זנב לאריות (שעה"ק).
914 ג"כ (נוסף בקה"י).
915 אינו בעצם רק בבחי' חשבון ומספר והוא לפי שעדיין היא טפלה אליו (מבר"ש).
916 (כמ"ש) [נ"א ואין בה עדיין פרצוף עשר ספירות ואז אמר] (קה"י).
917 וכבר נתבאר ענין המוחין דיניקה דז"א במקומה ואמרנו איך הם באים מלובשים תוך נה"י דאימא שהם בחינת שלשה שמות דאיה במילוי. והנה גם אלו המוחין דיניקה דנוקבא יש בהם בחינת המוחין שהם שלשה שמות אלהים הנזכר ויש בהם בחינת לבושים שהם נה"י דאימא אלא שאותם דז"א הם שמות דאיה כנזכר. אמנם הארת נה"י דאימא במוחין דנוקבא הם בחינת שם בוכ"ו שהוא חילוף איה באבג"ד והוא בגימטריא ד"ל ועל כן הנוקבא נקראת דלה כי אינה לוקחת רק תמורת איה שהוא בגי' ד"ל ונתבאר אצלינו בכוונת ברכת אבות במלך עוזר ומושיע ומגן ועיין שם. ודע כי גם תלת מוחין דאבא מלובשים בתוך נה"י דאבא ונה"י דאבא בתוך נה"י דאימא ע"ד שביארנו במוחין דיניקה דז"א כי כל הארת בנין הנקבה אינה אלא מנה"י דאימא בלבד כמ"ש למטה בבחי' הד' בענין מוחין דנוקבא של הגדלות וע"ש. והרי עתה בזמן היניקה היא בחי' ה' אחרונה שבשם ויש לה מדה שלימה של ספי' התפארת דזעיר אנפין ואין בה פרצוף שלם רק מדה א' שלימה וגדולה ולכן אינה נקרא עדיין קטנה אלא ה' אחרונה כנזכר. גם יש לה שם אחר עתה והוא צלע וכמ"ש הכתוב ויבן ה' אלהים את הצלע כי כשהוא מדה שלימה אחורי החזה דז"א נקרא צלע

מאיר העץ – ח"ה

שלו ואחר כך נבנית ונעשית פרצוף גמור באחוריו ואז הוא בנין הצלע כמ"ש ויבן אלהים את הצלע כו' ואז נקרא קטנה כל המשך זמן בניינה (מבר"ש). פיסוק

918 מבר"ש נא ע"ב.

919 נמחק בשעה"ק.

920 [נ"א מהחזה ולמטה ויוצאים לחוץ ומאירים שם ובונים את הנקבה] (נוסף בקה"י).

921 (אמנם) [ולא היתה צריכה להגדיל י"ב שנים ויום א' אך הענין הוא כך כי אלו האורות

הצריכות לצאת לבנותה עולים תחילה וכלם בתוך גופא דז"א מהיסוד שבו עד מקום החזה ושם העטרא דגבורה הנקראת] (קה"י). פיסוק%

922 נעשין כעין (קה"י).

923 קה"י, מבר"ש נא ע"ד.

924 ספי' נה"י נמחק בקה"י, ובמקומו איתא קוים.

925 תחילה (נוסף בקה"י).

926 שעה"ק פ ע"ד.

927 גרם (קה"י).

928 של המנורה שהיא הנקבה (שעה"ק).

929 נמחק בכת"י (הגוב"י).

930 הקוים ימין ושמאל, או אף גם אם יעלו דרך ג' הקוים, לא יהיה בהם יכולת וספוק, לעלות

עד הכתר שבה להגדילו. והנה הדבר מוכרח לעלות שם, לפי שהכתר שלה הוא כלי גדול, ואורו מועט, כמו שיתבאר, וצריך בהכרח שיעלו הגבורות להאיר בו. ולכן אינם עולות רק דרך קו אמצעי בלבד, כדי שיהיה בהם ספוק, לעלות עד הכתר שבה, ואמנם נמצא, כי ג' מסעות נוסעים, אלו הב' גבורות, עד שיגיעו אל הכתר, דרך קו אמצעי. ואלו הם, מן היסוד לת"ת, ומשם אל הדעת, ומשם אל הכתר. הרי הם ג' שנים אחרות ועם הט' הראשונים, הרי י"ב שנים. והיום הא' היתר על י"ב שנים, הוא ירידת רביע החלק של החסד היורד בכתר, כמו שיתבאר (שעה"ק).

931 להגדיל כתר שבה – נמחק בקה"י

932 ומתכסין (קה"י).

933 הגדלת (קה"י).

934 הנק' חכמה (נוסף בקה"י).

935 בספר הליקוטים (נוסף בקה"י).

936 קה"י גורס את המוסגר

937 דחסד (קה"י).

938 קה"י, שעה"ק פ ע"ג.

939 ת"ת דז"א – נמחק בקה"י

940 תחילה (נוסף בקה"י).

941 אח"כ (נוסף בקה"י).

942 פ"ע דנצח בחכמה ופ"ע דהוד בבניה - נמחק בקה"י ובמקומו איתא - פרק ראשון דנצח

תחילה בחכמה ואח"כ פרק ראשון דהוד.

943 וירידה זו עד היסוד שבה – נמחק בקה"י, וכן בכת"י הגוב"י.

944 שעה"ק פא ע"א.

945 הטעם הוא במה שהודעתין בכתר דז"א כי הכתר איננו מגוף האדם עצמו אלא בחי' עליונה

שירדה על ראשו בסוד כתר אליו ולכן אין הכתר נשלם עד שיושלם תיקון כל הט"ס שבו (שעה"ק).

פיסוק%

946 ואע"פ שזה הרביעי לא נכנס קודם אל הגבורות אין חשש בזה לפי שלא נשאר זה החלק

בת"ת דז"א עד עתה אמנם מתחילה יצא גם הוא משם אלא שנשאר בסוד אור מקיף על כתר הנקבה ולכן הרי הוא כאילו נכנס בו ולכן יצאו הגבורות ונתנו בנקבה, ואח"כ נכנס בו בתוך הכתר שבה לפי שאין הכתר נגמר אלא באחרונה כנז'. ובזה יתבאר טעם למה כניסת החלק הד' הזה שבכתר נכנס ביום א' בלבד והוא כי כבר היה עומד על ראש הכתר ולא היה חסר אלא כניסתו לתוכו בלבד. ואדרבא כפי האמת אפי' שיעור יום א' לא היה צריך אלא כשנחבר וכו' (שעה"ק).

פיסוק%

947 נמחק בקה"י

948 ואחר שנגמרו – נמחק בקה"י

949 בו בגלוי (קה"י).

מאיר העץ – ח"ה

- 950 אל ירדתם (קה"י).
- 951 יחד (נוסף בקה"י).
- 952 שעה"ק פג ע"א.
- 953 הנקבה (שעה"ק).
- 954 של הוי"ה (שעה"ק).
- 955 והנלע"ד ששמעתי, כי הוא זה, כי הנה נתבאר למעלה, כי זה חצי שלישי החסד הנז', אינו נכנס כולו ביחד בכתר שלה, אמנם נכנס בד' פעמים, נמצא שמתחלק לד"ח, והנה אין להכניס בחשבון את השליש העליון של החסד המכוסה למעלה מן החזה, כי אין שם עמידת הכתר שלה, אלא בשני שלישים התחתונים המגולים בלבד. והנה חצי השליש שהיא לוקחת אינו רק אחד מארבעה חלקים שבאותם שני שלישים הנחלקים לארבעה רביעים, וכל רביע הוא חצי שלישי. והנה זה הרביע שלוקחת לכתר שבה, חוזר להתחלק בארבעה רביעים, ליכנס בד"פ כנזכר, והנה ב' פעמים ארבעה, הם ח' של חוה (שעה"ק).
- 956 הגדלת (קה"י).
- 957 אף בזמן גדלותה אחר שנזדווגה עמו לפי שבחי' חוה זו שבקטנותה נשאר קיימת בה תמיד אף אחר שתזדווג עמו (שעה"ק).
- 958 "כי מקום עמידתה הוא" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "נ"א אין פרצוף הנוק' מתחיל להבנות אלא מאחורי החזה דז"א".
- 959 "נ"א לפי ששם מסתיים התלבשות יסוד דאימא בתוך ז"א ומשם ולמטה מתגלים האורות בצאתם שם מפתח היסוד דאימא אל תוך ז"א ואז יש רק מסך אחד בלבד שהם אחוריים דז"א ויש יכולת באורות ההם לסבול אותם ולעבור לחוץ מה שאין כן למעלה שיש ב' בחינות אחת דאימא עצמה ואחת דז"א] (נוסף בקה"י). פיסוק%
- 960 "נ"א ושם הניחו שורשם] (נוסף בקה"י).
- 961 ונתעכבו שם עד זמן תיקון הנוקבא והנה ב' מיני אורות לוקחת הנוקבא לתיקון גופה אור א' הוא וב"ש אור החסד מהחזה דת"ת - מוסגר בקה"י ובמקומו איתא - "נ"א דרך ישר מהדעת עד היסוד ששניהם מקו האמצעי ושם נתעכבו עד שהאירו החסדים תחילה בנוק' כמו שנבאר ואח"כ יצאו משם וניתנו בדעת הנוק' כי דעת הנוק' כנגד אחורי יסוד דז"א ולפי שלעולם החסדים יוצאים תחילה לכן נתחיל לבאר מלאכת החסדים ונאמר כי הנה כל בחינת החסדים המאירים בנוק' הם ב' שלישי אור החסד מהחזה דת"ת] פיסוק%
- 962 "נ"א וגם כי אלו] (נוסף בקה"י).
- 963 "נ"א מה שאין כן האחרים שאינם כנגדה וגם שהם מכוסים ואינם מאירים והנה אור שבת"ת דז"א נחלק גם הוא וכו'] (נוסף בקה"י).
- 964 שהם (קה"י).
- 965 מבו"ש נב ע"ב.
- 966 "כמו שהיא לוקחת מחיצוניות" מוסגר בקה"י, ובמקומו איתא - "נ"א גם מבחינת חיצוניות הת"ת דז"א]
- 967 (מן) "נ"א שהוא בחי' (קה"י).
- 968 "נ"א ד"א ממנו עצמו] (נוסף בקה"י).
- 969 ומן האור שבכלי הת"ת דז"א, שהוא אור פנימי שבו, והוא החסד הג' מן הה' חסדים שנתפשט בו. ממנו נעשה האור הפנימי, שבתוך כלי דכתר דנוקביה. אבל יש שנוי אחד בין האור ובין הכלי שלוקחת, כי אינה לוקחתם בהשוואה אחת (שעה"ק פ ע"ג).
- 970 ושיעור המקום מהחזה עד סיום ת"ת הם ב"ש הגוף אמנם ודאי שגובה הכתר שלה הוא כשיעור המקום מן החזה הנ"ל אבל אינה לוקחת - מוסגר בקה"י ובמקומו איתא [נמצא שמחיצוניות ופנימיות הת"ת דז"א ממנו ממש נעשה פנימיות וחיצוניות לכתר של הנוק' והנה מן הפנימיות שהוא החסד הפנימי בו לא לקחה הנוק' רק חצי שלישי אמנם מן החיצוניות אינה לוקחת] פיסוק%
- 971 ניתן (קה"י).
- 972 איך הספיק חצי שלישי גוף הת"ת לשיעור ג' שלישים] (נוסף בקה"י).
- 973 הב"ש (קה"י).
- 974 נמחק בקה"י
- 975 "נ"א מלעיל ד"ה וטעם הדבר ע"כ: כי כמו שמן הפנימיות שבו לא נשאר בו רק חצי שלישי וחצי ניתן לכתר הנוק' כן בחיצוניות הספיק חצי שלישי והנקבה לקחה שלישי א' וחצי ואע"פ

מאיר העץ – ח"ה

שמהחסד שבתוכו לא לקחה רק חצי שלישי הענין הוא כי אע"פ שלוקחת שלישי א' וחצי אינה לוקחתם לצורך הכתר שלה בלבד אמנם חצי הלשיש לקחתו] (נוסף בקה"י). פיסוק%

976 [נ"א וגוף הפנימיות חצי שלישי היסוד ג"כ] (נוסף בקה"י).

977 [נ"א לפי ששלושתם הם קו אמצעי] (נוסף בקה"י).

978 נל"ח עי' בע"ח שער דרושי נוק' פ"ו מבואר שם שהתחלקות ב' שלישים חסד דת"ת המגולים הוא באופן זה שלישי א' עלה לכתר דז"א וחצי שלישי נשאר לצורך הת"ת וחצי שלישי לכתר דנוק' וזה הוא ב' מלכים משתמשים בכתר א' כי מבחינת חסד דת"ת נעשו ב' כתרים לזו"ן וגם בבחי' גוף וכלים שלהם ג"כ משתמשים בכתר א' כי שלישי תחתון דת"ת ז"א בחצונית היינו הכלי מחציו נעשה גופא דת"ת ז"א ומחציו נעשה גופא דת"ת נוק' (נוסף בכת"י הגוב"י). פיסוק%

979 נמחק בקה"י

980 (הגוף) [נ"א ומן אור החסד המתפשט בגוף] (קה"י).

981 [כי הוא ימין שלה כי] (נוסף בקה"י).

982 [כמבואר במקום אחר שלהיותו מגולה נכפל לשנים וחסד אחד נשאר בחסד דז"א וחסד

אחד נכנס בקו ימין שבנוק'] (נוסף בקה"י).

983 נמחק בקה"י

984 "הוא הארתה שנתקבצה" נמחק בקה"י ובמקומו "הארתם נתקבצה".

985 קה"י גורס את המוסגר.

986 [נ"א: ונמצא כי משני חסדים וחצי שלישי נעשו ב' קוים ימין ושמאל וכתר דנוק' אמנם דע כי אע"פ שכך הוא האמת שחסד הנצח מתפשט בכל קו ימין שלה וכן על דרך זה בשמאל עם כל זה אין כח בחסד הנצח דז"א להגדיל ולהאיר הארת הגדלה רק בפרק הראשון דנצח ששם הוא בחי' מוח חכמה שבה וכן בחסד הוד דז"א אין בו כח להאיר בחי' הגדלה אלא בפרק הראשון של הוד ששם הוא בחי' מוח בינה שבה .. והחסדים אינם מגדילים רק בחי' ג' ראשונות שלה בלבד שהם כח"ב שלה וכל שאר הבחי' שיש מהדעת ולמטה אפילו הקו ימין והשמאל אינם נגדלים אלא ע"י הגבורות המתפשטות בה והם כדרך שביארנו שם כי החסדים וכו'] (נוסף בקה"י). פיסוק%

987 את הז"א כדרך המים המגדילים את (נוסף בקה"י).

988 הם (נוסף בקה"י).

989 הם (ואח"כ חוזרים הגבורות) [נ"א והם מגדילות כל שאר בחינותיה שיש מהדעת ולמעלה והם ה' גבורות עצמן המתפשטות בה' קצוותיה והנה גם הכתר לא הספיק החסד להגדילו אלא עד שאח"כ חוזרים הגבורות] (קה"י). פיסוק%

990 ועולין עד הכתר נמחק בקה"י, ובמקומו איתא לעלות (עד כתר שבה) [נ"א דרך עליה מהיסוד שבה עד הכתר] (קה"י).

991 [נ"א והנה אחר כלות החסדים להתפשט בשני הקוים הנזכרים ובכתר שבה אח"כ נכנסת בה עטרא דגבורה ואז נתקן קו אמצעי שלה מהדעת ולמטה ותחילת חניית עטרא דגבורה הוא בדעת של הנוק' כי שם הוא מקומם העיקרי וכן הם היו תחילה בדעת דז"א ומשם נמשכו בקו ישר דרך קו אמצעי עד היסוד שבו כנ"ל ומשם יצאו ועברו דרך נקב החזה וחזרו ליכנס דרך קו האמצעי בדעת הנוק' שהוא מכוון ממש מאחורי היסוד דז"א שהוא קו אמצעי ושם נכנסה עטרא גבורה הכולל ה' גבורות ודע כי כמו שביארנו בענין ז"א שהחסדים שלו באים מכוסים תוך נה"י דאימא והלבוש שלהם שהוא יסוד דאימא מסתיים עד החזה שלו ומשם ולמטה חסדים מתגלים בתוכו ונמצא כי בז"א יש בו מגולים (וכו' שבתוכה הן הדעת) [(קה"י). פיסוק%

992 קה"י

993 נמחק בקה"י

994 על דרך הנ"ל (קה"י).

995 ז"ק (קה"י).

996 "מאורי לילה" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "אורות הלילה".

997 וכו' (קה"י).

998 החסד (קה"י).

999 החסדים (קה"י).

1000 ספר הדרושים, שעה"ק עט ע"ב

1001 נמחק בכת"י (הגוב"י).

1002 נמחק בדרושים

1003 וז"ס לעולם ה' דברך נצב בשמים והבן זה (נמחק בדרושים).

מאיר העץ – ח"ה

- 1004 של ויעבור (נוסף בדרושים).
- 1005 אחר (דרושים).
- 1006 מ"ש (נוסף בדרושים).
- 1007 למעלה (דרושים).
- 1008 של קודם התיקון (נוסף בלש"ו).
- 1009 עד שתהיה מדה שלימה ואז נקראת ה' תתאה של השם כי כבר יש לה מדה א' גמורה –
נמחק בדרושים
- 1010 "וב' אותיות י"ה הם מוחין לז"א ואין להאריך" נמחק בדרושים, ובמקומו איתא "ושם
אותיות י"ה ואין להאריך".
- 1011 נמחק בדרושים
- 1012 ספר הדרושים, שעה"ק פ ע"ג, ודף נח ע"ב ד"ה הנה
- 1013 הב' שלישים (דרושים).
- 1014 נמחק בדרושים
- 1015 עד למטה (נוסף בדרושים).
- 1016 נמחק בדרושים
- 1017 מבר"ש נא ע"ג.
- 1018 וגם בכאן יצאו הגבורות מן הת"ת וירדו ליסוד ברגע כי א"צ זמן – נמחק בדרושים
ובמקומו איתא ביסוד
- 1019 דרושים גורס את המוסגר.
- 1020 שבכתר נוק' (דרושים).
- 1021 ב' פרקין (דרושים).
- 1022 הגוף (דרושים).
- 1023 נמחק בדרושים
- 1024 גבורות ונ"ה נמחק בדרושים, ובמקומו איתא חסדים של נר"ה.
- 1025 נמחק בדרושים
- 1026 בסתום (דרושים).
- 1027 מוריד (דרושים).
- 1028 נמחק בדרושים.
- 1029 ולקחה חצי (דרושים).
- 1030 שעה"ק פא ע"ב.
- 1031 הת"ת שבה (נוסף בדרושים).
- 1032 מכלי ת"ת דז"א (שעה"ק).
- 1033 בה ונצטרפה עם נקודות היסוד שבה – נמחק בדרושים
- 1034 ומשתיהם נעשה כלי היסוד שלה (שעה"ק).
- 1035 כי לטעם זה (נוסף בשעה"ק).
- 1036 מבר"ש נד ע"א.
- 1037 מב' (דרושים).
- 1038 החסד (דרושים).
- 1039 א' (נוסף בדרושים).
- 1040 ספר הדרושים, שעה"ק פג ע"ב, מבר"ש נד ע"א.
- 1041 חתיכת דג (לש"ו).
- 1042 הה' (נוסף בדרושים).
- 1043 של החיצונים (נוסף בדרושים).
- 1044 ונבאר בחי' היין שהיא א' מהם ולמה הוא צריך חותם בתוך חותם ומה ענין ב' חותמות אלו.
והענין דע כי היין הם בחי' החמשה גבורות שביסוד דנוקבא כנודע והם הם המיין נוקבא שבה והם
נק' מנצפ"ך ונודע כי כל החיצונים והקליפות כל חיותם הוא משמרי היין העליון והנה הם עומדים
תחת הנוקבא כנודע בסוד רגליה יורדת מות ואינם נאחזות אלא בסיומא ובתחתיה ובהיות אלו
הגבו' הנק' יין משומרות תוך היסוד של הנקבה בב' חותמות חותם ע"ג חותם אז הם נק' יין
המשמח שהוא בחי' הגבורות בהיותם ממותקות ולפעמים אותם הגבורות מתהפכין מן היין

מאיר העץ – ח"ה

המשמח לדם שהם דינין גמורים ואז נעשה דם נדות ובצאתם לחוץ יונקים מהם החיצונים דם נדות הזה ולמטה יתבאר כי הגבורות הם עצמם נעשים דם והחותם נק' נד"ת וזהו דם נדת והבן זה. גם יתבאר למטה כי שני מיני דמים הם אלו הגבורות וכל אחד כלול מה' והה' מהם נק' ה' מיני דמים טמאים והה' האחרים נק' דמים טהורים ולכן הגבורות הנק' יין אשר לפעמים נעשים דם ויונקים ממנו החיצונים צריכין שמור חותם בתוך חותם אך החסדים הנק' מים אין אחיזה אל החיצונים בהם לכן אינם צריכין שמור (מבר"ש). פיסוק%

¹⁰⁴⁵ היין המשמח (דרושים).

¹⁰⁴⁶ נמחק בדרושים. כי כל החותמות האלו נמשכים בה מן אימא שהיא חמות של ז"א בעל

הנקבה בת אימא עילאה (שעה"ק).

¹⁰⁴⁷ גם טעם היותם נק' חותם הוא, ממה שנתבאר למעלה, כי היסוד פורח באויר, ואין לו מקום ליסמך בז"א, כדי להתבונן. וכל בניינו לא נעשה, אלא מן הארת האורות של ה"ג, שנחתמו ונגלפו בו, ואינם הגבורות עצמם, רק חותם הארתם. ועי"כ נגדל כלי היסוד, כנז"ל בב' אותיות ד"ו שבדעת שבה, ולכן כלי היסוד שבה נקרא חותם. גם כלי המלכות נק' חותם, כמו שנבאר, כי מהארת חותם הגבורות אשר ביסוד, נמשכה הארה אחרת, וניתנה במלכות, ונגדל הכלי שבה. ולכן זה הכלי, נק' חותם, הנמשך מחותם היסוד, ונק' חותם ע"ג חותם (שעה"ק).

היסוד נקרא חותם לפי שכבר נתבאר לעיל כי שיעור אורך היסוד דז"א כנגד קו אמצעי דנוקבא העומדת כנגדו מאחוריו הוא עד סיום התפארת שבה וא"כ נמצא כי כל שאר הספירות שבנקבה כולם הם מכוונות כנגד נה"י דז"א ויש להם על מה שיסמוכו. אמנם היסוד והמלכות שבה אין להם מקום בז"א על מה שיסמוכו ואמנם עיקר עשיית היסוד שבה לא נעשה כשאר הספירות שבה שנעשו מכח הארת הז"א בה אלא נעשה מבחי' הכאת הגבורות ברדתם מן הת"ת עד היסוד דרך ירידה והאירו שם ונחתם ואתגליף הארתם שם ומכח הארתם נעשה היסוד הזה ועי"כ נקרא היסוד שלה חותם הנחתם כי איהו חותם מן הגבורות שהאירו שם בהכאתם בירידתם. גם המלכות שבה נקרא חותם כי הרי ההארה שבה אינה אלא מהארת חותם היסוד וזהו ענין אומרם חותם בתוך חותם כי חותם החיצון שהיא המלכות נמשכת ונעשית מהארת החותם הפנימי שהוא יסוד שבה. גם מלת חותם כמו שנבאר בע"ה איך חותם הזה של המלכות נמשך מג' לבושי נה"י דאימא שהם ג' אהיה דיודין ודאלפיין ודההיין והם בגי' חותם עם הכולל. גם מלת חותם הם אותיות חמות והענין כי הנוקבא היא בת אימא עילאה והיא אשת ז"א הנקרא חתן דכלה הזאת ונמצא כי אימא עילאה היא חמותו של ז"א ולפי שמן חמות נמשכין ג' אהיה אלו במלכות של הנקבה נקרא חותם לשון אותיות חמות (מבר"ש). פיסוק%

¹⁰⁴⁸ נמצא שיש ב' דלתות וב' צירים וב' מיני מ"ן ובהיות מתוקן בה חציים שהוא דלת א' וציר

א' ומ"ן א' עדיין נקרא נער ובהנתן לה דלת הב' וציר הב' ומ"ן השנים אז נקרא נערה (נוסף במבר"ש).

¹⁰⁴⁹ הדברים (דרושים).

¹⁰⁵⁰ והנה נודע כנז' בספר יצירה כי האותיות דומות לאבנים וכמ"ש שם ג' אבני בונות ו' בתים וכו' כי כל בנין גוף הוולד אינו נעשה אלא על ידי כ"ב אותיות של הא"ב והם השאור של העיסה. (מבר"ש). פיסוק%

¹⁰⁵¹ וכאשר טיפת מ"ד, שהם הה' חסדים שביסוד, יוצאת היא כלולה מכל הכ"ב אותיות, הנרשמות שם ביסוד. וכן עד"ז, כאשר נצטיירו האיברים של הנקבה, ע"י הכ"ב אותיות האירו אותם הכ"ב אותיות, ויצאה כללות הארתם, הנק' חותם שלהם, ונחתמו ביסוד שבה, ושם נשאר הרושם שלהם קבוע. ועי"כ, יש כח ביסוד הנקבה, לצייר את הטפה ההיא, ברמ"ח איברים בכח כ"ב אותיות אשר שם.

והנה כ"ז אותיות יש בא"ב, ואמנם מן הכ"ב אותיות, נעשה בחי' הדלתות והצירים, שברחם הנק' יסוד, שהוא הכלי הנק' חותם הפנימי. והה' אותיות מנצפ"ך, הם האורות שבתוך הכלי הזה, והם ה' גבורות אשר שם כנודע, והם הנק' מ"ן שביסוד של הנקבה. וזהו החלוק שיש, בין ה' אותיות מנצפ"ך, לשאר הכ"ב אותיות (שעה"ק).

¹⁰⁵² ונבאר עתה איך מן הכ"ב אותיות נעשים דלתות וצירים בכלי היסוד שבה דע כי מן הכ"ב אותיות אינה נעשית רק דלת אחת וציר א' ביסוד שבה וזה הוא בזמן היותה נקראת נער חסר ה' שהוא כשבאים לה מוחין דגדלות ואחר שננסרה שנק' נערה בה"א נעשת בה הדלת הב' והציר הב' (שעה"ק). פיסוק%

¹⁰⁵³ קוים (דרושים).

¹⁰⁵⁴ הנובע (נוסף בשעה"ק).

¹⁰⁵⁵ נמחק בדרושים

¹⁰⁵⁶ שהוא שד"י נמחק בדרושים ובשעה"ק.

¹⁰⁵⁷ ונעשה (דרושים ושעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

- 1058 בגימ' (שעה"ק).
- 1059 רומז כי (שעה"ק).
- 1060 "יד החזקה יד הגדולה" נמחק בדרושים ושעה"ק, ובמקומו איתא "יד הגדולה יד החזקה".
- 1061 שג' הידים העליונים החתימו ג' קויהם ביסוד בבחי' ג' הקוים של אות ש' (שעה"ק).
- 1062 בנין יסוד שלה נמחק בדרושים, ובמקומו איתא 'כונן ביסוד שבה'.
- 1063 בריש פרשת בראשית (דרושים), מספר הזוהר (שעה"ק).
- 1064 שטיפת מ"ד (שעה"ק).
- 1065 מ"ב אותיות של ההוי"ה בפשוט ומלוי ומלוי המלוי (שעה"ק).
- 1066 וטיפת מ"ן (שעה"ק).
- 1067 פעמים (נוסף בדרושים).
- 1068 ואמנם הכלי שלהם היא דלת הנעשה מן הכ"ב אותיות כנז"ל (שעה"ק).
- 1069 ביסוד (נוסף בשעה"ק).
- 1070 וזהו מה שאמרו שמרינ מידי פח והרי נתבאר ענין דלת א' וציר א' (שעה"ק).
- 1071 □ וז"ס אות מ"ם (דרושים).
- 1072 והיא כלי א' סתום מד' רוחותיו ובתוכו האורות הנקראים מ"ן שהם מנצפ"ך ה' גבורות אשר מאלו המ"ן מצטייר העובר שבתוך הכלי שהם הדלתות, הנעשים בצורת מ' סתומה. ולכן אין נגמר ציור הולד, עד אחר מ' יום, והבן זה. ואז נקראת גן נעול מעין חתום, כי מעיין אלו הם המ"ן, הם חתומים תוך ס סתומה הנזכר. ואמנם כשמגיע לידת הולד, אז מתפרקת הם' זו, לב' דלתות נפרדות. ונפתחות, והולד יוצא משם, ונולד (שעה"ק).
- 1073 כזה □ (נוסף בדרושים).
- 1074 והנה אלו הה' גבורות הם דינים גמורים ולכן ניתנים לה בסוד האחוריים ולכן אז היא נקראת נער חסר ה' כי הוא בגי' ש"ך ניצוצין הנודעים ואחר שנשלם כל פרוץ ע"י ז"א כנז' אז הגיע זמן הנסירה להפרידה מאחורי ז"א ולהחזירה אפין באפין (שעה"ק).
- 1075 וכבר נתבאר ענין הנסירה, בתפלת ר"ה, והענין בקצור הוא, כי בעודה מקבלת האורות שלה ע"י ז"א, כי בו היו כלולים בתחלה כנודע, הנה אז היתה דבוקה עמו, אחר באחור, כדי שהאורות יהיו נמשכים ממנו, ונכנסים בה. ואח"כ כדי להפרידם, הפיל המאציל העליון ית', תרדמה על האדם ז"א, והוא, שנסתלקו הנה"י של אימא, עם המוחין שבתוכם, שהם נשמת חיי ז"א, ויצאו על ראשו לחוץ, ונשאר ישן. ועי"כ נפרדו חלקי האחור שלה, מאחור שלו, וננסרו, ואח"כ נכנסו הנה"י דאימא, עם המוחין של הנקבה שבתוכם, לתוך הנקבה, ע"ד שנכנסו תחלה בז"א, ואז לוקחת המוחין שלה עצמם ע"י אימא, כי תחלה שהיתה מקבלתם ע"י ז"א, היתה לוקחת תמצית האור של המוחין שלה, אחר שנתעבו, בעברם דרך כמה מחיצות, של אימא, ושל ז"א, ושל עצמה. אך עתה שהנה"י דאימא, נכנסים בתוכם, היא לוקחת שרש המוחין עצמם ממש, ועתה הם מאירים בה הארה עצומה לאין קץ, ועתה הוא תכלית תיקון גדלותה האמיתית. ואלו המוחין העיקריים, חוזרים להתפשט מחדש, בכל גופה, זולת הארתם הראשונה שנתפשטה בה ע"י ז"א, והגיע זה ההתפשטות בסיום גופה, עד היסוד בה.
- וגם שם חזרה לקחת הכ"ז אותיות שלה האמיתיות בשרשם, ונעשת מהם דלת אחרת, וציר א', ומנצפ"ך אחרים. ואלו הם העיקריים, ולכן אינם כל כך דינים קשים. ואלו הה' אותיות מנצפ"ך העיקריים השניים, הם אות ה', שנתוסף בנער, ונעשת נערה.
- והנה ה' פעמים די"ן שבאדנ"י, בגימטריא ש"ך דינים, שהם מנצפ"ך הראשונים, שהיו מתמצית אור המוחין. וכשלקחה הה' מנצפ"ך עצמם, אז נתוספו ה' אלפין, בה' פעמים די"ן, ונעשו חמשה שמות אדנ"י. כמבואר אצלינו, בפרשת בא אל פרעה, וע"ש.
- והנה נתבאר, כי ב' דלתות האלו, הראשון והב', נעשו צורת ס סתומה, והיא הכלי עצמו של היסוד, הנק' רחם, שבו מונח הולד. וב' פעמים מנצפ"ך הנז', הם המ"ן, שהם הולד בעצמו, בבחי' אור. ומצטיירים רמ"ח איברי גופו, מן הכלי, שהם הדלתות הנעשות מן שאר כ"ב אותיות כנז"ל. ונודע, כי הולד נעשה מן המ"ן, הנק' טפת אודם. (שעה"ק).
- 1076 קטנות (דרושים).
- 1077 שהיא גדלה וגדלות זה שהיא מתגדלת הוא בסוד אחורי הזעיר ששם מקומה האמיתי ושם היא נגדלת כמו הזעיר גם כן וכאשר ננסרה היא לבדה לוקחת המוחין מן הבינה כנזכר והנה אז היא לוקחת עצמה לבדה ואז ודאי שהיא גדלה (נוסף בדרושים). פיסוק%
- 1078 ואז ראויה לזווג גמור (נוסף בדרושים).
- 1079 ראשי תיבות (לש"ו).
- 1080 ספר הדרושים, מבו"ש נב ע"ד, שעה"ק פא ע"ג.

מאיר העץ – ח"ה

1081 והנה עד עתה היתה מדה א' בלי פרצוף אמנם היתה נכללת מ"ס ונמצא שהיא ספירה א' בלבד אלא שנחלקת ל' נקודות ואינם ספירות גמורות דא"כ תהיה פרצוף אמנם הם י' נקודות קטנות בלבד ובין כולם אינם רק ספירה אחת. באופן שהיא עתה חלק ה' וכדי שתתגדל כמו ז"א צריך שתתחלק נקודה הזו לעשרה נקודות ואז כל נקודה מהם יגדילו תשעה נקודות אחרות ואז יהיו י"ס כל אחד מהם כוללות י' נקודות (מבו"ש). פיסוק

1082 כבר בארנו שהיה (דרושים).

1083 שבה (שעה"ק).

1084 כי נודע כי הנוק' (דרושים).

1085 נמחק בדרושים.

1086 כללות כל המלכות (נוסף בדרושים).

1087 עשירית (נוסף בדרושים).

1088 "הכתר שבנוקבא" נמחק בדרושים ובמקומו איתא "הנוקבא".

1089 נמחק בדרושים

1090 עם מה (דרושים).

1091 מה' חסדים (דרושים), ובלש"ו מהחכמה נמחק.

1092 נקודת (דרושים).

1093 הרי יש עתה בה ב' נקודות וניתוספים בה ונגדלים ח' נקודות אחרות ע"י החסד שבנצח

דז"א ומאיר בחכמה דנוקבא וזהו ב"ח. והרי עתה נעשית מוח חכמה דנוקבא ואף על פי שהתפשטות מוחין דז"א דחכמה ובינה שבו בב' קוים ימין ושמאל שבו אינה בחי' מוחין כמבואר במקומו שאין בה מוחין אלא למעלה ברישא דז"א וא"כ היאך יספיק הארת המוח ההוא אשר ברגלי ז"א שהם נ"ה שבו להעשות מוחין גמורין בראש הנוקבא. והתשובה בזה כי ע"י הארת החסדים שבז"א מוסיפין הארתם המוחין שבנ"ה דז"א המלובשים תוך נ"ה דאימא שהם אור גדול ויש בהם יכולת לעשות מוחין ובפרט במ"ש בזוהר דדינין דדוכרא תקיפים ברישא ונייחין בסיפא פי' כי אלו המוחין שבנה"י דז"א הם מכוסין בלבושין דאימא בהיותם למעלה בראש ולמטה שיש חסדים מגולים מתגלה הארתם והם נחין בסופם. ועוד ט"א כי הארת החסדים המגולים נכנסים עד מחוץ לנה"י דאבא המלובשים תוך נה"י דאימא אז מאירים נה"י דאבא בנה"י דאימא ומוסיפין בהם הארה יתירה מאוד. ועוד ט"א כי היסוד דאבא הוא מתגלה למטה מן החזה דז"א שכבר נסתיים למעלה יסוד דאימא והנה זה היסוד מאיר הארה נפלאה סביבותיו בנה"י דאימא וע"י כל אלו ההארות יש יכולת באותן המוחין שבנה"י דז"א לעשות מוחין בראש הנקבה בלבד אך לא שיתפששו אל הקוים שלה כי אין בהם כ"כ כח הארה יתירה ולכן מכאן ולמטה אין אנו מונין בחי' מוחין כלל כמ"ש בע"ה. ודע כי אעפ"י שביארנו כי מנה"י דאבא ומיסוד דאבא נמשכת הארה יתירה אין הכונה שמהם עצמם נעשים מוחין בנוקבא רק שמוסיפין כח בנה"י דאימא שיתגלה הארת המוחין שבתוכם לחוץ ויעשו מוחין גמורים ברישא דנוקבא. אמנם אין בנין הנקבה נעשית רק ע"י נה"י דאימא בלבד כמבואר אצלינו שמנה"י דאבא נעשה בחינת פרצוף יעקב וכל מקום שתמצא שהאורות נה"י דאבא מוסיפין הארה במלכות כולם הם ע"ד הנז' ושומר כלל זה (מבו"ש).

פיסוק%

1094 שנתחלקה (דרושים).

1095 דאמא (דרושים).

1096 אורכם (דרושים).

1097 נעשים (נוסף בדרושים).

1098 ג"פ (דרושים).

1099 נמחק בדרושים

1100 דאמא (דרושים).

1101 ואח"כ - דרושים

1102 משם (דרושים).

1103 כל עצמן של לבושי נ"ה דאימא המאירים בנוקבא אינם רק הרגלים של נ"ה שכל בחינתם אינם רק רגלים אם כן אין הארת לבושים האלו מספיקין להגדיל בנוקבא זולתי בנ"ה שבה לבד ושם תעשה רושם והגדלה בחי' לבושי נה"י דאימא בנ"ה דנוקבא (מבו"ש). פיסוק%

1104 באמא (דרושים).

1105 דאמא (נוסף בדרושים).

1106 ראייה (דרושים).

מאיר העץ – ח"ה

- 1107 "בכל הקו שלה" נמחק בדרושים, ובמקומו איתא "כל הקו כלו".
- 1108 הכלל העולה, כי בחי' החסדים אינם עולים בחשבון לעולם, לפי שהם המגדילים, ולא הנגדלים כנז"ל. גם הגבורות, אינם נכנסים בחשבון, לפי שהם ג'כ בחי' המיין נוק', המגדילים את הנקבה כנזכר, זולתי בדעת שבה, כמו שיתבאר הטעם במקומו. והמוחין עצמם שיש בז"א, הם נכנסים בחשבון, בב' נקודות חו"ב שבה בלבד, ולא משם ולמטה. והטעם הוא, לפי שאלו המוחין שבנצח והוד דז"א, אינם מוחין ממש, רק מה שהם בראשו של ז"א בחו"ב שבו, אבל התפשטותם למטה, בחו"ג ובנצח והוד דז"א, הם הארה בלבד בעלמא, שנמשכת מהם. ולכן, כאשר יחזור הארת המוחין ההם, שבנצח והוד דז"א, להאיר בחי' שלישיית בנוק', והלואי שכל הארת המוח שבג' פרקי הנצח דז"א, יספיק לעשות מוח החכמה שבה לבד. אבל אין בו כח להתפשט בתשלום הקו, בחסד ונצח שבה. וכן עד"ז בקו שמאל. ולכן אין המוחין עולין בחשבון, אלא בחו"ב שבנקבה בלבד: ועדיין צריכים אנו לתרץ, קושיא א' הנמשכת מזה שאמרנו, והיא, כי כיון שאלו המוחין שבנצח והוד דז"א, אינם מוחין ממש, איך מהם נעשים ב' מוחין ממש, בחו"ב דנוק'. (שעה"ק).
- 1109 ספר הדרושים, שעה"ק פב ע"א, מבר"ש נג ע"ב.
- 1110 האחרות (דרושים).
- 1111 אע"פ שמתפשט בהם בכל הפרקים שבהם אין זה אלא לעצמו (שעה"ק).
- 1112 הקוים (שעה"ק).
- 1113 נרשים (דרושים).
- 1114 שעה"ק פא ע"ד.
- 1115 נמחק בדרושים.
- 1116 בנה"י (דרושים).
- 1117 דאמא (דרושים ולש"ו).
- 1118 דאבא (דרושים ולש"ו).
- 1119 בראשונות (דרושים).
- 1120 והתשובה מבוארת, כי הנה המגדיל את שלשה ראשונות שבה, הם החסדים, אשר יש בהם שני גרעונים, האחד הוא, כי החסדים נקראים עיטרא דדכורא, ולכן הם עצמם מגדילים את ז"א. וההארה היוצאת מהם, היא העוברת דרך אחוריו, להגדיל את ג' ראשונות דנוקביה. והב' הוא, כי אפילו זו ההארה המועטת הנמשכת מהם אינה בשלימות, כנודע כי החסד שבנצח דז"א, נחלק לג' שלישים, ושלישו האחד העליון, הוא לבדו ששולח הארתו לחוץ, בחכמה של הנקבה. וכן עד"ז בכתר ובחכמה שבה, ולכן אין בהם כח להגדיל מאד את ג' הראשונות שבה. אבל הו' קצוות שבה, הנגדלים ע"י הגבורות, אשר עיקרם הם בנקבה בלבד. לכן יש בהם כח להגדיל אותם י' בחי' אור, יותר מאור החסדים. ולכן הג' ראשונות נגדלו בבחי' אחדים, והו' קצוות בבחי' עשרות (שעה"ק).
- 1121 נמחק בדרושים.
- 1122 נמחק בדרושים.
- 1123 האור (נוסף בדרושים).
- 1124 וכבר בארנו כי בכל מקום שעוברת הקדושה מניחה שם רושם ושורש (שעה"ק).
- 1125 ל"ע (דרושים ולש"ו).
- 1126 אשר (דרושים).
- 1127 שהארות (דרושים).
- 1128 יחד (נוסף בדרושים).
- 1129 בד' (דרושים).
- 1130 חותם (דרושים).
- 1131 הוא (דרושים).
- 1132 לע הוא בנקודת הת"ת כי יש בה שלשה נקודות וניתוספו בה שבעה אחרות. הנה נתבאר לעיל כי הנקבה לוקחת מבחי' הכלי והגוף עצמו של הת"ת דז"א שמן החזה ולמטה שלישי א' וחצי והם מתחלקים בקו אמצעי שבה חצי שלישי בכתר וחצי שלישי בדעת וחצי שלישי בת"ת (וצ"ע למה לא מנינו חצי שלישי הזה בכתר ובת"ת ובדעת) והנה מזה החצי שלישי שלקחה מת"ת של ז"א נעשה הת"ת שבה כנ"ל אמנם נקודת הת"ת שלה עצמה לא נשארה בכאן וירדה למטה ביסוד שלה כמ"ש שם בע"ה ונמצא כי השלשה נקודות שיש בתפארת אין נקודתה עצמה בכללם אמנם הם בחי' חמשה גבורות אשר שם והענין הוא כי כאשר מתפשטין ה' גבורות בחמשה קצוותיה הנה אז גבורת החסד נוטה לימין וירדת הארתה לבד בחסד כנ"ל וגבורת הגבורה ע"ד זה בקו שמאל ושלושת הגבורות האחרות יורדת שלשתם דרך קו האמצעי דרך הת"ת ונשארת שם הגבורה שלה ויוצאות ב' הגבורות של נ"ה משם ומתחלקים זה בנצח וזה בהוד ונמצא כי כשירדו השלשה

מאיר העץ – ח"ה

גבורות דרך הת"ת הניחו ב' הגבורות דנ"ה הארתם שם ונתחברו עם גבורות הת"ת והיו ג' ומהם נעשה הת"ת שלה ונתוספו לה שבעה נקודות אחרות. ואף על פי שהגבורות הם עצמן המגדילים ואינם עצמות ההגדלה עכ"ז כבר תירצנו קושיא זו בדעת שלה כי גם שם היה כך וביארנו שם שהטעם הוא לפי שיש שם גבורות רבות ואז יש כח בהם להגדיל וגם להשאיר שרשם שם. ועוד ט"א כי בכל הספירות היה בהם שרש נקודתם אשר משם נגדלו משא"כ בת"ת שירדה נקודתה למטה ואין לה מציאות ליעשות בחי' הת"ת שבה אא"כ הגבורות אשר שם יגדלו הם בעצמן ויעשה הת"ת. והנה אני מסופק בזה כי לעד"ן ששמעתי באופן אחר והוא כי האמת הוא וכלל זה מסור בידינו כי החסדים המתפשטים בז"א והגבורות המתפשטות בנוק' הם מתפשטות מדרגה אחר מדרגה מן החסד עד ההוד כי תחלה יורדין כל החמשה חסדים או הה"ג בחסד ואז נשארת שם בחינתה ויורדות ד' אחרות למטה בגבורה ונשארת שם בחינתה ויורדות הג' בתפארת ונשארת שם בחינתה ויורדות הב' בנצח ונשארת בנצח בחינתה ויורדות האחרונה בהוד. ועתה קשה לנו קושיא הנזכרת שאיך הגבורות האלו של נ"ה נשארו שם בת"ת משא"כ בשאר הגבורות הואיל וכולם עוברות דרך כל החמשה קצוות ומה נשתנה הת"ת מהם. והתשובה היא מש"ל התירוץ השני כי לא יש שום נקודה בתפארת להגדילה וע"כ הוכרח שאלו הב' גבורות תחתונות העוברות בתוכה ישאירו שם הארתם כדי שיתוקן התפארת כי אין לו מציאות אחר אלא זה משא"כ בשאר הנקודות כי כל אחד יש לה נקודה שלה עיקרה והיא נגדלת אח"כ (מבר"ש). פיסוק%

1133 מלבוש נצח (מבר"ש).

1134 ומלבוש נצח (מבר"ש).

1135 דרך שלה והניחה הארתה בנצח (נוסף במבר"ש).

1136 למה לקוקחת מגבורה ההוד (מבר"ש).

1137 ו' (דרושים).

1138 כי זהו סוד מה שאמרו בס' התיקונים (שעה"ק).

1139 נמחק בדרושים.

1140 עשרות (דרושים).

1141 בא"ה (דרושים).

1142 והעשרות הם למעלה בגוף (נוסף בדרושים).

1143 ולבוש הוד (מבר"ש).

1144 ולבוש הוד (מבר"ש).

1145 כי ע"כ נאחז בו סמא"ל בעני ונתקע כף ירך יעקב (מבר"ש).

1146 אמנם עכ"ז ההוד הוא דין קשה (נמחק בדרושים).

1147 "קצה דהוד אמא, ואחד קצה דהוד" נמחק בדרושים, ובמקומו איתא "כשקו דהוד דאמא

ואחד כשהקו דהוד".

1148 כשהקו (דרושים).

1149 "לאין תכלית" נמחק בדרושים, ובמקומו איתא "עד תכלית אחרון".

1150 ומתרבים הדינין (דרושים).

1151 דרושים גורס את המוסגר.

1152 שגבהו (דרושים).

1153 בספי' הוד לטעם נמחק בדרושים, ובמקומו איתא לטענה.

1154 לו (דרושים).

1155 מות (דרושים).

1156 באלפא ביתא דא"ט ב"ח (נמחק בדרושים).

1157 שהם המועט (נמחק בדרושים).

1158 נמחק בדרושים.

1159 הגבורות (דרושים).

1160 ובלא (וכלא) שלהוביות (דרושים).

1161 יוצאות (נוסף בדרושים).

1162 לפי שהם מכוסות ואינם מגולות (שעה"ק).

1163 והיו שוים (דרושים).

1164 של הנקבה ירד עד היסוד בה (שעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

- 1165 נקודת היסוד ומשתיהם נעשה היסוד וזהו ב' של הנקודות העיקריות ונתוספו בה מחדש ח' נקודות אחרות הרי ר"ף (שעה"ק).
- 1166 חיים (נוסף בשעה"ק).
- 1167 ולא בסוד עשרות (נוסף בדרושים).
- 1168 נמחק בדרושים.
- 1169 שמנצפ"ך גימטריא ר"ף (נמחק בדרושים).
- ר"ף ביסוד פ' כי יש בו ב' נקודות עיקריות והח' באות בתוספות והענין הוא כמש"ל בנקו' הת"ת שנקודת הת"ת בעצמה לא הוצרכה שם וירדה כאן ביסוד ונתחברה שם נקודת היסוד עצמו והרי הם ב' נקודות שרשיות. ואמנם טעם לזה הוא לפי ששני הקווים של הנקודות שהוא קו ימין וקו שמאל יש להם כנגדם בז"א על מה שיסמוכו והם נ"ה דז"א שארכם בכל קומת הנקבה כנ"ל והכתר והדעת והת"ת שבקו אמצעי שלה הם ג"כ יש להם על מה שיסמוכו והם ת"ת ויסוד דז"א המתפשט עד שיעור הת"ת של הנקבה כולו בלבד. ואמנם היסוד והמלכות של הנקבה הם פורחים באויר ואין להם בז"א על מה שיסמוכו כלל וע"כ הוצרך שהנקודה של הת"ת שבה שכבר היה לה על מה שתסמוך בז"א וזה תרד ותחבר בנקודת היסוד ובין שתיהם יגדל היסוד והלואי שיספיק. וז"ש בזוהר דגוף וברית חשבינן חד כי הרי הברית דיסוד נתחברה נקודתו עם נקודת הת"ת שהוא בגופא ונעשו א' (מבר"ש). פיסוק%
- 1170 הנקראת חותם על גבי חותם וכבר יתבאר לקמן בענין זמן הה' הנקראת נערה כי חותם הזה נעשה במלכות שבה מהארה (שעה"ק).
- 1171 דיוד"ן דאלפ"ן דהה"ן (נמחק בדרושים).
- 1172 וחותם ע"ג חותם (מבר"ש).
- 1173 בהן ו' שהם ז' מדות נמקח בשעה"ק, ובמקומו איתא – לה מחדש ז' נקודות.
- 1174 זוג (דרושים).
- 1175 מכאן ואילך נמחק בדרושים.
- 1176 קה"י.
- סוד מעוט הירח: ועתה צריך שנבאר, מהו ענין מעוט הזה, שנתמעטה הנקבה בגלות הזה, שנשארה בבחי' נקודה קטנה כנזכר. ומה נעשה מאותם הבחי' שנתמעטו ממנה. וקודם לזה, צריך שנבאר בחי' אחרת שיש אל הנוקבא, שהיה לה ביום הד' של ו' ימי בראשית, הנקרא בלשון רז"ל, מעוט הירח. דע, כי ה' ימים הראשונים של ו' ימי בראשית, שאז נברא העולם, הם סוד ה"ס הראשונות, שהאירו ביום הו', ואז נגלת הנקבה בבניינה. ואמנם ביום הד' נתמעטה כנודע, וביאור ענין המיעוט הזה הוא, כי בתחלה היתה הנוקבא אחור באחור מן החזה דז"א, בבחי' פרצופה. וביום הד' נתמעטה, בסוד נקודה קטנה, כלולה מ', וירדה תחת היסוד שבו.
- ואמנם ענין המיעוט הזה, פירושו הוא, כי הנה אימא עילאה, כאשר הגדילה את ז"א, נתן בו כח הנקבה כלולה בו, כנודע בסוד הבכור נוטל פי שנים, חלקו וחלקה. ובכל ספירה מהי' ספירות שבו, היתה שם ספירה א' של הנקבה כלולה שם, בבחי' המלכות שבאותה הספירה ההיא שבז"א. ונודע, כי הז"א אינו רק ט"ס, כי נוקבא משלימתו ל'. והנה ט"ס ראשונות שבנקבה, נכללו בט"ס של ז"א, בבחי' המלכות שבכל א' מהם, והנקודה הי' של הנקבה, שהיא ספירת מלכות שבה, היא לבדה היתה נגלת למטה מן היסוד. וכאשר נבנת הנקבה בפרצוף שלם של י"ס שבה, ירדו מן הט"ס של הזכר שהיו שם בתחלה כלולות כנזכר, ונתחברו בספירה הי' של הנקבה, שתחת היסוד שבו, ונעשת פרצוף שלם מ"ס שבה. נמצא, כי אז ז"א יש בו ט"ס, ואם תחבר עמו כלולות הנקבה, שהיא עשירית אליו כנודע, נמצא שיש בז"א י"ס. ובנוקבא יש י"ס ממש. נמצא שבין הז"א ונוקבא, יש י"ט ספירות, שהם כ' כנזכר. וכשנתמעטה הנקבה ביום הד', חזרו הט"ס שבה, ועלו למקומם הראשון בט"ס דז"א. ולא נשאר בנוקבא, רק הספירה התחתונה, שהיא המלכות שבה, למטה מן היסוד שבו. והרי נתבאר, איך הנקבה כלולה בזכר, ואיך יוצאת ממנו, ואיך חוזרת להתמעט וזכור הקדמה זו, שתצטרך לה בהרבה מקומות. וכבר נתבאר קרוב לזה בקצור, למעלה בתחלת דרוש ראשון של פרצוף רחל, הקודם לדרוש זה, בענין לית ספירה דלא איתכלילת בה, וע"ש. והרי נתבאר היטב, ענין מעוט הירח ביום הד' (שעה"ק פה ע"א).
- 1177 נמחק בקה"י ובהגוב"י מכת"י וגורסים את המוסגר.
- 1178 "דלעילא (בר מנייהו)" נמחק בלש"ו ובמקומו איתא "בר מנייהו, והם שם לעולם".
- 1179 וכל די בתרה (קה"י, וכן בהגוב"י מכת"י).
- 1180 נמחק בקה"י. מכולהו והם נחתו לתתא וכולהו הוי' (לש"ו).
- 1181 וכל (לש"ו).
- 1182 וכולא (לש"ו).
- 1183 לעילא (קה"י).
- 1184 ובאת (קה"י).

מאיר העץ – ח"ה

- 1185 לעילא אלא כלא לתתא בהדה (נוסף בקה"י).
1186 ואלו (לש"ו).
1187 אלא כולא לתתא (נמחק בקה"י).
1188 מכאן עד סוף הפיסקה נמחק בקה"י.
1189 דקליפה (קה"י).
1190 שלאחר חרבן בית שני (נוסף בקה"י).
1191 נמחק בקה"י.
1192 זה המשך של הקה"י.
1193 ענין עיבור ז"ן (נמחק בקה"י).
1194 דע, כי ז"א ונוק', הם ב' אותיות אחרונות של ההו"ה. וזה ביאורו, דע, כי ז"א לבדו, הוא פרצוף מן ט' ספירות בלבד. ונוק' היא פרצוף מ"ס. אמנם כשתחבר הנקבה עמו, אז יושלם הוא ל"ס, כי נוק' היא המלכות שלו. וזהו סוד, עשרה עשרה הכף בשקל הקדש. וכאשר כל ספירה מהם תהיה בסוד עשרות כל אחת כלולה מעשר, יהיו אלו ה"ט ספירות בגימטריא ק"ץ, ולכן הנקבה נקראת קץ הימין. וגם לזה נקראת אימא עילאה חו"ה, שמספרה י"ט, לרמוז על מקום שממנה חוצבה ונבנת, שהוא מן הת"ת ומלכות שבאבא, שבהם י"ט ספירות. ולרמוז על בניה שיצאו ממנה, שהם ז"ן, שיש בהם י"ט ספירות. ולכן ז"א ונוק' הם ב' אותיות אחרונות של הו"ה במלוי אלפי"ן, וא"ו, ה"א. שהם בגימטריא י"ט, כנגד י"ט ספירות שבשניהם. האמנם לפי שכל ה"ס של הנוק', שעור קומתה היא בד' תחתונות שבז"א, מן החזה ולמטה, ומאלו הד' שבז"א, נעשו לה כתר חב"ד שבה, לכן נמצא כי ד' ראשונות שבה, מתייחסות אל ז"א. ושש ספירות אחרונות הם שלה, לכן היא רמוזה באות ה"א, שהיא גימטריא ששה. וז"א נק' וא"ו, שהוא בגימטריא י"ג, כמנין ט' ספירות שבו, וד' ראשונות שלה, שהם שלו, כנזכר (שעה"ק עח ע"ב).
1195 שעה"ק פד ע"ב.
1196 ז' (קה"י, וכן לש"ו בספריו).
1197 (ואז הוא יורד בנצח שלו) (נוסף בקה"י). בסוד פסיעה לבר (שעה"ק).
1198 והטעם שאין ד' בחי' באחור הוא ג"כ מפני שאין הכתר ניכר כ"א בפנים ולזה ג' בחי' באחור וד' בפנים הוא הגהת הצמח, ועיקר הגירסא היא אח"כ יש ד' בחינות בבחי' אורות דפנים בפנים (קה"י).
1199 בע"ס (נוסף בקה"י).
1200 ולא האירו (קה"י).
1201 מרחוק (נוסף בקה"י).
1202 שבו (קה"י).
1203 שהם כחדא נפקין וכחדא שריין (שעה"ק).
1204 ואז היא תקבל אוריתיה מן אימא עצמה שלא ע"י בעלה ולא תהיה כפופה איליו וענין כי כמו שהכתר שלו הוא מן הת"ת של אימא כך הכתר שלה תהיה משם (שעה"ק).
1205 קהילת יעקב, ושעה"ק דף פד ע"ב.
1206 ז' (קה"י).
1207 ועתה נבאר, אימתי היו בה הבחי' הנז'. דע, כי בבריאת העולם, יצאו ז"ן בסוד המלכים שמתו, לפי שהיו בלי תיקון. ואח"כ נכנסו בסוד העיבור באימא, ואז היתה תחלת תקונם, והיו בה קצת בחי' הנז' בעיבור ויניקה, כמבואר בדרוש שקדם לזה, ואז היתה בבחי' א' של האחור כנז"ל. ואח"כ היתה בזמן הנק' קטנה, ושעורה מן החזה ולמטה, שהיא הבחי' הב'. ואח"כ היתה בבחי' הג', שהיו הה' ראשונות שלו מאירים בה. וכל זה בבחי' אחור באחור, ואז בהיותם אחור באחור נזדווגו יחד, כמו שיתבאר לקמן, מה ענין זווג הזה של אחור באחור. ואז ע"י הזווג הזה, נולד אדה"ר וחווה, בערב שבת, כדי שע"י מעשיהם יעלו מיין נוקבין למעלה, וע"כ יחזרו ביום שבת פב"פ ז"ן, בסוד ואדם אין לעבוד את האדמה (שעה"ק).
1208 שהיתה (קה"י).
1209 נמחק בקה"י.
1210 דז"א (נוסף בקה"י).
1211 שהט' (קה"י).
1212 בה (נוסף בקה"י).
1213 שעה"ק פה ע"ג.
1214 דעשר ספירות (נוסף בקה"י).
1215 יש בה נמחק בקה"י.
1216 היותר (קה"י).
1217 ביום (קה"י).
1218 אחר שהיא בחי' יותר עליונה מכולם (נמחק בקה"י).

מאיר העץ – ח"ה

1219 היתה (נוסף בקה"י).

1220 שבה (נוסף בקה"י).

1221 בשיעור (קה"י).

1222 כי ז"ן נק' הוא וב"ד הנרמזים במלת וה' (שעה"ק).

1223 בערך שהפרקין אמצעים מגולים לבדם נמצא כי המטרת גפרית ואש היה מן ה' לבדו הנק' שמים שהוא ז"א ולא מב"ד נוק' כי הוא המנהיג את העולם (שעה"ק).

1224 מתלבשין (קה"י).

1225 קה"י גורס את המוסגר.

1226 י"ס (קה"י).

1227 ועתה צריך לדעת, למה מאברהם ואילך, לא האירו ה"ר שבו בנוקבא, והיה מן הראוי. שכמו שאברהם הורידה רקיע א', גם יגרום שאחד מן הה"ס הראשונות שבו, יאירו בנוק'. וכן יצחק, יגרום שיאירו ב"ס וכו'. אבל הענין הוא, דע, כי עיקר זו השאלה, היא אחר שמל אברהם א"ע, כי בתחלה שהיה ערל, אין בו כח להמשיך אור הספירות העליונות אל הנקבה. והנה זמן זה הוא, בזמן מראת בין הבתרים, והיה ראוי להתגלות אור הנזכר. ולכן מאז התחיל ענין גלות מצרים כנודע. ונמצא, שאע"פ שלא היה תוספת גלות וגירעון, ממה שהיתה בתחלה, מזמן בריאת העולם כנז"ל, עד זמן יציאת מצרים. עכ"ז, ממראת בין הבתרים ואילך, נקרא ימי גלות, לפי שאז הגיע זמן גילוי אור ה' ראשונות דנוקבא, ולא נתגלה, ועתה נרגש חסרון האור ההוא (שעה"ק).

וצריך לתת טעם, למה היה הגלות הזה, ולמה נמנע אור ה' הראשונות שלו בנוק', כיון שכבר היה זכות בתחתונים כנזכר. והענין הוא סוד עמוק, דע, כי אדה"ר באותם ק"ל שנים הראשונים, היה מוציא קרי לבטלה, והם נשמות של קדושה, העתידות לצאת ממנו, ועל ידי שהוציאם לבטלה, נעשו שדין ורוחין ולילין כנודע. ואח"כ נולד שת, שהוא משה רע"ה כנודע, ואח"כ הוצרך הקב"ה לזכך הנשמות ההם הטפות שנתערבו ברע, והביאם בדור המבול, ולפי שהיו תחלה שדין ורוחין, לכן היו אח"כ גוים בדור המבול. ולפי ששרשם היו טפות זרע לבטלה, לכן אחזו מעשיהם הרעים בדיהם, וחזרו לקלקולם, להשחית זרעם גם הם כאבותם. וכמו שאמר הכתוב, כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ. וזהו סוד, וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ, כי אלו האנשים של דור המבול, הם רעת אדה"ר ממש, כנודע כי המשחית זרעו, נקרא רע, כמש"ה ויהי ער בכור יהודה רע. עוד אותם הנשמות נתגלגלו בזמן דור הפלגה, ורצו לעבוד ע"ז, כמו אדה"ר אביהם וזהו סוד וירד ה' לראות את העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם ודרשו רז"ל בנוי דאדם קדמאה, והבן זה. אח"כ כשנולד אברהם, נודע הוא, כי הוא גלגול אדה"ר, כנזכר בסה"ז בסתרי תורה פרשת קדושים, ואז אמר לו הקב"ה, ענין גלות מצרים במראת בין הבתרים, והודיע סיבתו, באומרו כי גר יהיה זרעך וגו'. והענין הוא, כי אתה גלגול אדה"ר, וכל אותם הנשמות שנתגלגלו בדור המבול והפלגה כלם הם זרעך ממש, ר"ל טפות זרעך ממש, אשר הוצאת לבטלה, אשר לכן היו בתחלה גוים גמורים כנזכר, אמנם ידוע תדע כי גר יהיה זרעך, אותו זרע שהיו גוים עד עתה כנזכר, יהיו אח"כ גוים בימי גלות מצרים, ויחזרו להיות בני"י, כמו שנבאר. ובזה יובן טעם הגלות וחסרון האור הנז"ל, כי כל זמן שלא נתקנו אלו הנשמות לגמרי, אין אור ה' ראשונות שבו נגלים ומאירים בנקבה, והנה לא נשלם תקונם עד יציאת מצרים. ולכן לא האירו ה' ראשונות בימי החול, עד שיצאו ישראל ממצרים (שעה"ק).

1228 כי (קה"י).

1229 שעה"ק פד ע"ד.

ונחזור עתה לבאר, איך חזרו להתגלגל בזמן ירידת מצרים. דע, כי אחר שירדו ישראל למצרים, נתעכבו שם מאתיים וי' שנים, כמנין רד"ו. אבל ק"ל שנים הראשונים, עד שנולד משה, לא היה להם שעבוד. ואח"כ היו בשעבוד שמנים שנה בלבד כנודע. וטעם הדבר הוא, כי כמו שהאדם הוליד שדין וריחין רעים ק"ל שנים, ואח"כ נפסק מן הרע, והוליד לשת בנו, שהוא הטוב. כן בק"ל שנים הראשונים, נולדו כל אותם הנשמות הרעות, שהיו בדור המבול ובדור הפלגה כנזכר, ונתגלגלו בבני ישראל, באופן שעתה נתקיים מה שאמר הכתוב, כי גר יהיה זרעך כנז"ל. וכשנפסק הרע ההוא, אז נולד משה רבינו ע"ה, שהוא בחי' הטוב, גלגולו של שת, הנולד גם הוא אחר ק"ל שנים כנזכר. וכמו שחווה היתה בת ק"ל שנים כשהולידה לשת, כך היתה יוכבד בת ק"ל שנה, כשילדה את משה. וזהו סוד פסוק, ותרא אותו כי טוב, הוא למעוטי כל הראשונים, שהיו מן הרע של זרע לבטלה, וכמו שביארנו בפסוק ואל אראה ברעתי, כי דור המדבר כלם, היו בני אדם אביו של משה שהוא שת, והיו אחיו, אלא שיצאו לבטלה ברע של הקליפה. ומשה היה הטוב המובחר שיש בתוכם. וזהו אומרו, שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו בקרבו ממש כנזכר, והנה אעפ"י שנולדו הם, ומשה ג"כ, עם כ"ז עדיין לא נתקנו, עד שיזדככו, כמו שיתבאר. ולכן לא האירו אז ה"ס הראשונות בנקבה.

והנה אותם שחטאו בדור המבול, הושלכו ליאור אל המים, כמו שאמר הכתוב, כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, כדוגמת מה שאירע להם בדור המבול, ואז הובררו הרעים ומתו ביאור, והטובים נצולו כנודע. ואותם שחטאו בדור הפלגה, באומרם הבה נלבנה לבנים וגו', נשתעבדו

מאיר העץ – ח"ה

בחומר ובלבנים. ואז הובררו הרעים, ומתו בתוך הטיט כנודע. והטובים המעורבים ברע, נשתעבדו בחומר ולבינים, לכפר עונם. עד שנזדככו, ויצאו ממצרים.

וזהו הטעם, שהוצרך משה להיות עמהם בארץ מצרים בכור הברזל, עד יזדככו, ויוסר הכסף הטוב מתוך הסיגים. ודע, כי אעפ"י כן, התחיל השעבוד ו' שנים, קודם שנולד משה מכשנולדה מרים, כדי שיהיו פ"ו שנים של שעבוד, כמנין אלה"ם.

אח"כ כשיצאו ישראל ממצרים, עד זמן שנבנה בית ראשון בימי שלמה, היתה הנקבה בימי השבת, פב"פ במדרגה השלישית, על דרך שהיה תחלה. ובחול היתה אחר באחר במדרגה השלישית, כי כבר עתה האירו ה' ראשונות שבו בנקבה, ואז על ידי הארה זו, יצאו ישראל ממצרים מן הגלות. וזהו ההארה שנתוספה אחר הגלות ההוא.

ולפי שהגלות הזו של מצרים, היה גרעון גדול, שהיתה אחר באחר, וגם שלא האירו בה ה' ראשונות שבו מה שאין כן בגלות בבל ומדי ויון. ולכן חובה להזכיר תמיד יציאת מצרים מן הגלות הקשה ההוא (שעה"ק).

1230 בהיותם (קה"י).

1231 עד (קה"י).

1232 ולוקחת (קה"י).

1233 בבחי' (קה"י).

1234 וענין זה, נתבאר בס"ה בפרשת תצוה, כי בט"ו לירחא, סיהרא קיימא באשלמותא, ודא איהו ט"ו, שהם חמשה על עשר. והביאור הוא, כי הנקבה היא פרצוף שלם ב"ס שבה, ושעורה מן החזה ולמטה בז"א, ועדיין יש למעלה מן ה"ס שבה, עוד ה"ס אחרות, שהם, כח"ב חו"ג, ואז הויא סיהרא בלא אשלמותא, וכאשר נגדלת עוד, עד מקומם, הנה היא לוקחת אותם ה' שהיו בתחלה על עשר שבה. ועתה שעלתה, יש לה החמשה ההם, מלבד ה' ראשונות שבה. וזהו חמשה עשר. ולכן עתה נקראת סיהרא באשלמותא.

ובזה תבין, למה פסח מצרים, מקחו מבעשור, והוא, כי הנה אז היא עדיין בסוד י"ס לבד, מן החזה ולמטה, ובאותם ה' ימים אחרים, הגדילה עוד, כשעור הה"ס ראשונות דז"א. ואז היה ליל ט"ו לחדש, וקיימא סיהרא באשלמותא, ואז אכלו את הפסח. וזה הענין עצמו, היה בבית ראשון, כמו שיתבאר. וזהו הטעם, שאנו אומרים הלל גמור בליל פסח, כי הנקבה הנקראת אדנ"י, שהיא בגימטריא הל"ל, נגמר קומתה. ואחר ליל ראשון של פסח, חזרה לירד כמתחלה, ולכן אין אומרים הלל הגדול בשאר ימי הפסח (שעה"ק).

1235 נמחק בקה"י.

1236 הארת (קה"י).

1237 מעולם (קה"י).

1238 מתפשטת (נוסף בקה"י).

1239 "ירדה המלכות" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "אז נתמעטה הנוק' מעוט אחרון מכולם שנשארה בבחי' נקודה קטנה כלולה מ' תחת אחור".

1240 אשר שם (נוסף בקה"י).

1241 להחריב (קה"י ולש"ו).

1242 נמחק בקה"י.

1243 ולא (קה"י).

1244 שם (נוסף בקה"י).

1245 הב' (קה"י).

1246 ואז גם (קה"י).

1247 ממועט (קה"י).

1248 אתעברו (קה"י).

1249 למטה (נוסף בקה"י).

1250 שגרמו (קה"י).

1251 לחזור (קה"י).

1252 הגלות (קה"י).

1253 בבחינת (קה"י).

1254 עשיה (נוסף בקה"י).

1255 ונעשית בת (קה"י).

1256 כי לילי"ת היא הצרה של ירושלים ולא נתמלאת להיות בת עשר ספירות אלא על ידי חרבנה של ירושלים (נוסף בקה"י).

1257 ראש (נוסף בקה"י).

1258 דרושים.

1259 נמחק בדרושים.

1260 עלאה (דרושים).

מאיר העץ – ח"ה

- 1261 בבריאה בג' ספירא עלאין דכורסיי', כי א"א נמחק בדרושים ובמקומו איתא בכורסיא בג' ספירן דילה כי א"א ואבא.
1262 א"א (דרושים).
1263 מא"א דיצירה דקדושה (נוסף בלש"ו, הגוב"י כת"י).
1264 בקדושה (נוסף בדרושים).
1265 שעה"ק פה ע"ג.
1266 סוד (דרושים).
1267 והנה בחורבן בית שני בגלות האחרון הזה, היה בנקבה ממש, כמו שהיה בזמן שחטא אדם הראשון. וזהו סוד, והמה כאדם עברו ברית, כי גרמו הפגם כמו שהיה בימי אדה"ר. וזהו סוד, כן משחת מאיש מראהו, שנשחת והלך אל הקליפות. וזהו סוד ומלכותו בכל משלה, הנדרש בספר התיקונים. כי זהו אדם דעשיה, דאתלבש בי' קליפין, רמזו בזה אל הנקבה דאצילות, כי היא הנק' אדם דעשיה (שעה"ק).
1268 בעשר (דרושים, וכן בהגוב"י מכת"י).
1269 הוא ת' איש ואחיזתו מד' עולמות שלהן – נמחק בדרושים ובמקומו כתוב - פירוש כ"ל ו'
1270 שהוא ביצירת הטומאה נגד יעקב שמקנן ביצירה והוא מקבל י"ג ת"ד דא"א לכן עשו נקרא כולו כאדרת שער – נמחק בדרושים.
1271 ונמצא, כי מעוט הירח שביום ד', ומעוטה כשחטא אדם, ומעוטה בגלות אדום, הכל אחד, כי חוזרת בבחי' נקודה תחת היסוד שבו. אבל יש קצת שינויים, כי במעוט הירח, לא ירדו הט"ס שנסתלקו ממנה אל הקליפות, לפי שלא היה פגם במעשה התחתונים, ולכן עלו בט"ס דז"א כנז"ל. וכשחטא אדם, וכן בגלות אדום, היה השואה אחרת ג"כ ביניהם, והיא, כי הט"ס שלה ירדו אל הקליפות. אך יש ביניהם הפרש מועט, כי הנה אדה"ר עשה תקון בקליפות תחלה, ואח"כ הכניס בתוכם את הקדושה הנז', ולמטה נבאר מה ענין תקון זה. אבל ישראל בחרבן בית שני, כבר מצאו את הקליפות מתוקנות ע"י אדם, ומה שגרמו הם, שחזרו להלביש הקדושה הנז' בתוכה:
אמר הכותב חיים, צריך עיון, במה שאמרנו פה, כי כשחטא אדם חזרה הנקבה בבחי' נקודה תחת היסוד שבו. והנה בתחלת דרוש זה כתבנו, שבימי אדם היתה הנקבה אחור באחור בפרצוף גמור בבחינה השניה. והנלע"ד לתרץ הוא, כי דבר זה כבר ביארתי בדרושים אחרים, כי זה היה בשעה שחטא, אבל אחר כך שב בתשובה ועל ידי מעשיו נעשת פרצוף כנזכר (שעה"ק).
1272 נמחק בדרושים.
1273 בברכת אבות (נוסף דרושים).
1274 אך שאר ט"ס שבמלכות חזרו למעלה אל שרשם כמו שהיה בתחלה – מוסגר בכת"י הגוב"י.
1275 אחר החרבן (דרושים).
1276 בט"ס עליונים – נמחק בדרושים.
1277 דגבורה (נוסף בדרושים).
1278 וסוד (דרושים), ונמחק בכת"י הגוב"י.
1279 נמחק בדרושים.
1280 שלה (דרושים).
1281 קהילת יעקב מ"ב.
1282 דמלכות (קה"י)
1283 שלו כי אע"פ שהיא מהחזה דז"א ולמטה שהוא למעלה מנ"ה עכ"ז כדי לבא פב"פ צריך לחזור נקודה א' תחת היסוד ואז עולה בהוד דז"א שהוא בינה דיעקב – זה הגהת הצמח בקה"י.
1284 קומתו עד הנצח (קה"י).
1285 בנ"ה (קה"י).
1286 מכאן נמחק בקה"י.
1287 קהילת יעקב.
1288 בהיותם (קה"י).
1289 היותם קצרי (קה"י).
1290 ענין אב"א (קה"י).
1291 ד' (נוסף בקה"י).
1292 "דהיינו ג' נקודות הראשונים דהינו א"א דאצילות הוא כתר דאצילות וח"ב הם אר"א" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "דאצילות שהם א"א ואר"א".
1293 הקה"י גורס את המוסגר.
1294 פרצופיהם (קה"י).
1295 נדצ"ל מעלת.
1296 קה"י ולש"ו גורסים ו'.

מאיר העץ – ח"ה

- 1297 באחור (נוסף בקה"י).
- 1298 דאצילות (קה"י).
- 1299 אוצ"ח
- 1300 אוצ"ח גורס את המוסגר.
- 1301 אוצ"ח גורס את המוסגר.
- 1302 שעה"ק ס ע"א.
- 1303 בחי' אחוריים (נוסף באוצ"ח).
- 1304 ונובלין (ממנו) אוצ"ח.
- 1305 שם הוא עושה נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא משם הוא נעשה.
- 1306 גם ז"ס הפ' ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל כי ישראל הוא חצי העליון דז"א אשר שם יסוד דאבא סתום וממנו התורה (מתגלה למטה) במקום חצי התחתון דז"א שהוא כנגד יעקב וזהו ויקם עדות ביעקב כי יעקב הוא עדות (העולה) שם (למעלה בחלק) הנקרא ישראל ומפני שיעקב בחלק התחתון נקט הפסוק קימה וזהו תורה צוה לנו משה שהוא מלגיו ומשם מורשה קהלת יעקב שהוא מלבר בגילוי (נוסף באוצ"ח). פיסוק%
- וזהו סוד מ"ש חז"ל ג' נובלות הם, נובלות חכמה של מעלה תורה וכו'. גם נזכר בדברי רז"ל, בלשון נובלות התמרה. והענין הוא, כי מה שנפל מן הג' ראשונות למטה, אינם בחי' הפנים ח"ו, רק בחי' האחורים שלהם בלבד, אותם האחורים שהם היותר חיצונים שבהם, שהם דינים קשים ומרים. וזהו ענין נובלות התמרה. ואמנם אומרים נובלות חכמה של מעלה תורה, הוא, מה שנודע אצלינו, כי יעקב הוא הנקרא תורה, הנעשה מן האחורים שנפלו מן אבא, הנקרא חכמה. אמנם לאה נעשת מן האחורים של אימא. ונתחיל עתה לבאר ענין לאה, הנה זה הפרצוף הנקרא לאה, שביארנו שנעשה מן האחורים החיצונים דבינה, אינה מכל האחורים שלה, אלא מן האחורים של המלכות של הבינה. משא"כ יעקב, שנעשה מכל הי' אחורים דאבא, לפי שאבא הוא רחמים, ולכן יכול להתברר יותר. אבל בינה דמינה דינים מתערים, לכן האחורים שלהם היותר חיצונים שהם דינים, לא יכלו להתברר מהם, רק האחורים של המלכות שלה לבדה, ומבחי' זו נעשת לאה. והנה ענין תקון שלה נעשה באופן זה, כאשר המוחין דז"א נכנסו לתוכו, בהיותם מלובשים תוך הנה"י דאימא הנה בחי' המלכות שבה, היא יותר תחתונה מן הנה"י, ועומדת למטה מהם, בסיום הדעת דז"א. והנה לאה עומדת בבחי' נקודה א' בלבד בחוץ ז"א, מכוונת כנגד זו המלכות הפנימית של בינה, כי זו הפנימית מושכת את לאה, שהיא האחורים שלה, ומעמיד אותה כנגדה, בהיותה בחוץ, ואז מאירה בה מבפנים מן אותה ההארה של המוחין מבפנים, וע"י אותה ההארה נגדלת לאה, שהיא נקודה א', ונעשת פרצוף גמור, ונגדלת מכנגד הדעת ולמטה, לפי שמשם אחיזתה כנזכר, ומתפשטת עד מקום החזה דז"א. (שעה"ק).
- 1307 אוצ"ח, שעה"ק נט ע"א.
- 1308 בסוד (אוצ"ח).
- 1309 זר"ן (אוצ"ח).
- 1310 פנים באחור (שעה"ק).
- 1311 מביטין (נוסף באוצ"ח).
- 1312 ועד"ז גם גם פני או"א מכוונות כנגד פני א"א כנז"ל כי בהיות או"א פב"פ נמצאו שניהם עומדים ביושר ממש כנגד פני א"א (שעה"ק).
- 1313 להסתכל פב"פ דאבא ולכן החזירה אחוריה לצד פני אבא (שעה"ק).
- 1314 ז"א (שעה"ק).
- 1315 ואז גם נוקבא רחל עומדת עמו אב"א מהחזה ולמטה (נמחק בשעה"ק).
- 1316 ז"א (שעה"ק).
- 1317 וכאשר הגיע זמן תיקון רחל נוק' דז"א (שעה"ק).
- 1318 ובחי' נוקבא היא אחור – נמחק באוצ"ח.
- 1319 והנה עתה התחיל תקון יעקב ולא, לכמה סבות, האחד הוא, לפי שכאשר נתקן ז"א, ונכנסו בו המוחין דאו"א כנז"ל, הנה כשהתחילו ומוחין ההם לירד, וליכנס בראשו של ז"א, ששם הוא עיקר מקום המוחין, ושם הוא עיקר מציאות גודל האורות ההם, לכן בהגיעם שם, האירו לצד אחור ראשו דז"א, ושם נעשת פרצוף לאה כלה כאחת, וכאשר נתפשטו עוד המוחין הנז' יותר, למטה מן החזה דז"א, אשר שם סיום היסוד דאימא, ושם נגלו המוחין באור מגולה בלי מסך כנודע, הנה אז נגלו יחד ב' הבחי', שהם, נה"י דאבא, ומשם נעשו פרצוף יעקב, מצד פני ז"א, מן מקום החזה ולמטה. גם נתגלו החסדים שבנה"י דאימא, ומשם נעשת פרצוף רחל באחורי ז"א, ממקום החזה ולמטה כנזכר. ועוד טעם אחר, כי הנה אע"פ שיעקב ולא, הם אחורים דאו"א, שהם יותר עליונים מן זר"ן, עם כ"ז אינם, רק בחי' אחורים גמורים החיצוני' שבאו"א. אבל זר"ן, יש בהם בחי' פנים גמורים, והם יותר מעולים מאלו האחורים החיצוניים דאו"א, ולכן בתחלה צריך שיתוקנו זר"ן, ע"י הגדלות כנודע. ואח"כ יתוקנו יעקב ולא, שאינם רק אחורים לבד, ואין להם תקון, עד שיתוקנו בתחלה זר"ן כנז'. האמנם, כיון שסוף סוף הם אחורים דאו"א, לכן היתה בהם

מאיר העץ – ח"ה

מעלה אחת, והיא מה שביארנו לעיל, כי המלכים של ז'ר"ן ירדו אל הבריאה, שהיא מקום הקליפות, ולכן נזכר בהם מיתה ממש. אבל המלכים דא"א, שהם יעקב ולא, לא ירדו רק באצילות עצמו, במקום רחל נוק' דז"א, ולכן לא נזכר בהם מיתה, רק בטול בלבד. ולכן ג"כ בעת תקון שלה, גם אלו המלכים דא"א, יעלו ויתקנו עמהם, ונעשים בחי' יעקב ולא כנזכר (שעה"ק).

שעה"ק נט ע"ב. 1320

בהיותם (אוצ"ח). 1321

יומין (נוסף באוצ"ח). 1322

גם (נוסף בשעה"ק). 1323

ועוד טעם אחר, והוא, כי עיקר יניקת לאה, הוא מן בחי' המלכות דאמא, אשר נתלבשה בתוך ראשו של ז"א כנז"ל, ולכן הוצרכה לאה, לעלות למעלה עד אחור ראש ז"א, לקבל הארתה ממש. אבל יניקת יעקב, הוא מן היסוד דאבא במקום גילוי, שהוא מן החזה דז"א ולמטה כנודע, ולכן עומד שם למטה. ואמנם רחל נוק' דז"א, עמדה גם היא למטה, לפי כי שם מקומה האמיתי, תחת החזה דז"א, כמבואר אצלנו בכמה מקומות (שעה"ק).

שעה"ק נט ע"ד 1325

אחור (נוסף באוצ"ח). 1326

ד' תחתונים נמחק באוצ"ח, ובמקומו גורס את המוסגר. 1327

כי הנה רחל היא ספי' הי' מי' ספי' שבכללות עולם האצילות והיא פרצוף שלם מבחי' פנימיות וחיצונית הנק' פנים ואחור והיא נוק' דז"א דאצילות פרצוף שלם ככל שאר ה' פרצופים שבעולם האצילות מה שא"כ בלאה שאינה רק אחוריים בלבד של הספי' השלישית דאצי' הנק' אימא ונמצא שאינה ספי' שלמה כספי' רחל כנז' (שעה"ק).

הספירה הג' ואין קפידה כ"כ אם יתאחזו בה החיצונים כמו ברחל ועוד כי הנה הוא אחוריים של - מוסגר באוצ"ח. 1329

בסוד כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף (שעה"ק). 1330

אוצ"ח, שעה"ק נח ע"ג. 1331

מוסגר באוצ"ח. 1332

שלנו (אוצ"ח). 1333

ובזה יובן טעם למה נשים פטורות מן התפילין והוא לפי שז"א וגם יעקב הזה שהם זכרים יש להם בחי' אלו הד' מקיפים בכתר שלהם כנז' מה שאין כן ברחל (שעה"ק).

יעשו (אוצ"ח). 1335

יעשו (אוצ"ח). 1336

ועי"כ מתמעט האור הזה מאד מאד ואין בו יכולת רק לעשות בחי' כלי של הכתר דיעקב (שעה"ק). 1337

המלובש בנצח דאימא בפ"ת שבה הנה הוא – נמחק באוצ"ח. 1338

בבינה (אוצ"ח). 1339

נעשה ממנה בג"ה דיעקב – נמחק באוצ"ח. 1340

דמצד אבא ממש – נמחק באוצ"ח. 1341

נמחק באוצ"ח. 1342

עד נגד נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא עם. 1343

נמחק באוצ"ח. 1344

שעה"פ ריש פרשת ויגש 1345

אוצ"ח 1346

אחרונות (אוצ"ח). 1347

נשאר (אוצ"ח). 1348

מבחי' (אוצ"ח). 1349

יגמרו (אוצ"ח). 1350

שעה"ק נט ע"ג 1351

אוצ"ח גורס את המוסגר. 1352

שנפלו (נוסף באוצ"ח). 1353

ופגם שני (אוצ"ח). 1354

עמידתם (אוצ"ח). 1355

למטה (נוסף באוצ"ח). 1356

דז"א (אוצ"ח). 1357

שעה"ק נט ע"ג. 1358

הארת (אוצ"ח). 1359

שלהם (אוצ"ח), של ג' ספירות אלו (שעה"ק). 1360

מאיר העץ – ח"ה

- 1361 והנה יש ללאה קצת דמיון עם רחל (שעה"ק).
- 1362 ובפרט כי כפי האמת אין בה רק אחוריים דספי' א' בלבד אלא שהאירו בה עוד הארת פנימיות נה"י דאימא ועי"כ נעשת פרצוף מד' ספירות (שעה"ק).
- 1363 ב' ביודי"ן וא' דאלפי"ן וא' דההי"ן (שעה"ק).
- 1364 ג"כ (נוסף באוצ"ח).
- 1365 אות ג' (שעה"ק), הג' (אוצ"ח ולש"ו).
- 1366 נמחק באוצ"ח.
- 1367 וזהו כי גאה גאה ר"ל שנתגאית ועלתה למעלה במקום גאה ורם וגם נעשית בחינת אותיות גאה ממש כנזכר (נוסף באוצ"ח).
- 1368 מ"ק שעה"ק נט ע"ג.
- 1369 ה' (לש"ו).
- 1370 אוצ"ח, שעה"ק ס ע"א.
- 1371 נתקנת (אוצ"ח).
- 1372 נמחק באוצ"ח.
- 1373 אור (אוצורת).
- 1374 ואינו עומד אלא נגד מקום התחלת גרון ז"א – מוסגר באוצ"ח.
- 1375 ומש"כ "עד התחלת פרק עליון זרוע ז"א" נמחק באוצ"ח.
- 1376 מב' (אוצ"ח).
- 1377 להגביהם (אוצ"ח).
- 1378 מכאן נמחק באוצ"ח.
- 1379 אוצ"ח
- 1380 מן (אוצ"ח).
- 1381 ימי (נוסף באוצ"ח).
- 1382 של לאה (אוצ"ח).
- 1383 אורות (אוצ"ח).
- 1384 כמנין (אוצ"ח).
- 1385 נמחק באוצ"ח.
- 1386 מה היא (אוצ"ח).
- 1387 שם בו שם (אוצ"ח).
- 1388 כמנין ה"א מוסגר באוצ"ח.
- 1389 (ר"ל) – נוסף באוצ"ח.
- 1390 אוצ"ח
- 1391 חוה הראשונה (נוסף באוצרות).
- 1392 וב' היא חוה נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא וחוה ב'.
- 1393 עומדת (נוסף באוצ"ח).
- 1394 העובר (אוצ"ח, ולש"ו).
- 1395 העליון של – מוסגר באוצ"ח.
- 1396 דינא קשיא (אוצ"ח).
- 1397 חויא בישא נמחק באוצ"ח.
- 1398 ואח"כ יצאה חוה שניה – מוסגר באוצ"ח.
- 1399 בסתרי תורה (נוסף באוצ"ח).
- 1400 לאה ורחל (אז תקן את לאה) – נוסף באוצ"ח.
- 1401 היא נקראת עצם שהיא דינא קשיא כעצם ועוד כי היא בחי' הצלע כי הרי לאה – מוסגר באוצ"ח.
- 1402 "היה אחורי" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "הוא באחורי".
- 1403 (מעצמיו) נוסף באוצ"ח.
- 1404 נמחק באוצרות ובכת"י הגוב"י.
- 1405 שהוא יש (אוצ"ח).
- 1406 יכול (אוצ"ח).
- 1407 לעיל (אוצ"ח).
- 1408 ממש וז"ס והאדם ידע את חוה אשתו כי זווג זה ע"י הדעת נעשה – מוסגר באוצ"ח.
- 1409 יש (נוסף באוצ"ח).
- 1410 פנחס רכג (נוסף באוצ"ח).
- 1411 מן הלאה נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא בלאה.
- 1412 שעה"ק ס ע"ב.

מאיר העץ – ח"ה

- 1413 כמו שנבאר (אוצ"ח).
 1414 ספירות (אוצ"ח).
 1415 דאימא (אוצ"ח).
 1416 שפירש בפסוק (אוצ"ח ולש"ו).
 1417 ויוצא לחוץ (נוסף באוצ"ח).
 1418 נמחק בלש"ו.
 1419 לחוץ (נוסף באוצ"ח).
 1420 (בעד) – נוסף באוצ"ח.
 1421 מקום (נוסף באוצ"ח).
 1422 דגבורות (אוצ"ח), דגבורה דדעת (לש"ו).
 1423 נמחק באוצ"ח.
 1424 ע"ד (נוסף באוצ"ח).
 1425 בלבד כנ"ל (אוצ"ח).
 1426 הענין (נוסף באוצ"ח).
 1427 בזה (לש"ו).
 1428 בסוד (אוצ"ח).
 1429 אוצ"ח
 1430 בפני (אוצ"ח).
 1431 לפני (אוצ"ח).
 1432 מוסגר באוצ"ח.
 1433 יראת (אוצ"ח).
 1434 וכו' והקשו רז"ל (נוסף באוצ"ח).
 1435 לג' (אוצ"ח).
 1436 הו' (נוסף באוצ"ח).
 1437 בחינת (אוצ"ח).
 1438 ומאירים (אוצ"ח).
 1439 נקבות (אוצרות, ולש"ו).
 1440 נמחק באוצ"ח.
 1441 נלע"ד חיים כי ז"ס מ"ש וילון מוציא מערבית ומכניס שחרית כי מוציא [ערבית] לאה הנקראת ערבית כנודע כי תפלת ערבית רשות [ובה] זוג יעקב ולאחך תפלת שחרית ברחל, ואז בבקר חוזר וילון ונכנס, כי מתבטלת בחינת לאה כי ז"ס ויהי בבקר והנה היא לאה, כי עד הבקר לבד [קיימת] ועדיין אז היא לאה בקיומה ואח"כ נכנסת (נוסף באוצרות).
 1442 מן (נוסף באוצ"ח)
 1443 למטה מרגלי לאה – מוסגר באוצ"ח
 1444 העקב (אוצ"ח).
 1445 בפני' (נוסף באוצ"ח).
 1446 עליון הת"ת (אוצ"ח).
 1447 יסוד (אוצ"ח).
 1448 אוצ"ח גורס את המוסגר
 1449 הם (אוצ"ח).
 1450 מאחורי (אוצ"ח).
 1451 נמחק באוצ"ח.
 1452 העטרה (אוצ"ח).
 1453 מוסגר באוצ"ח.
 1454 נמחק באוצ"ח.
 1455 דתבונה (אוצ"ח).
 1456 הגהה זו נמחק באוצ"ח.
 1457 נמחק באוצ"ח.
 1458 נמחק באוצ"ח.
 1459 החסדים (אוצ"ח).
 1460 נמחק באוצ"ח.
 1461 נו"ה אינון אשר – נמחק באוצ"ח.
 1462 מוסגר באוצ"ח.
 1463 שבבינה (נוסף באוצ"ח).
 1464 שהיא במקום סיתום האורות שבז"א שהוא מן החזה ולמעלה ובפרט (נוסף באוצ"ח).

מאיר העץ – ח"ה

- 1465 אינם (אוצ"ח).
1466 ב' (אוצ"ח).
1467 אל הררי קדם – מוסגר באוצ"ח.
1468 נמחק באוצ"ח.
1469 אוצ"ח
1470 "שחטא חוה היה שסחטה" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "שחטאו היה שחוה סחטה".
1471 נמחק באוצ"ח.
1472 "ואפשר גם כן שזה סוד מיתת רחל מחמת התרפים כמאמר רז"ל" נמחק באוצ"ח, ובמקומו כתוב בגליון "בדרושים כתוב (נלע"ד) חיים כי זהו ענביהו ענבי ראש כי אלו הענבים (שהם עקב) לא ההם עומדים (בראש) רחל וזהו שאמר ענבימו ענבי ראש".
1473 שהם ג"כ בגימ' ענבים (אוצ"ח).
1474 נמחק באוצ"ח.
1475 בביאור (אוצ"ח).
1476 צ"ל מ"ק ממארי רז"ל ז ע"א, ועי' עוד מאמרי רז"ל חגיגה דף ד סוף ע"א, ושעה"פ בראשית דף ו' (הגוב"י).
1477 בפרצוף א' דז"א. כי לעולם הרבוי בנוקבא, כי תחלה נברא האדם, ולקח הקב"ה הצלע, וריבה בה, ונברא משם הנוקבא – נמחק בכת"י (הגוב"י).
1478 ד' - לש"ו.
1479 אוצ"ח
1480 שיש בלבושי (אוצ"ח).
1481 מאורות (אוצ"ח).
1482 מאורות (אוצ"ח).
1483 כל מה ששמעתי הנה נלע"ד נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא הנלע"ד שזהו ששמעתי (אוצ"ח).
1484 חו"ג (אוצ"ח).
1485 וגם מאורות ההם נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא וג"ם אורות מהם.
1486 (רחל מלאה עוד) (נוסף באוצ"ח).
1487 נמחק באוצ"ח.
1488 אוצ"ח
1489 נמחק באוצ"ח.
1490 שניהם (אוצ"ח).
1491 מחוברים בתרין פרקין עילאין ובב"פ – נמחק באוצ"ח, ובמקומו כתוב – שבה במקום ב' פרקין.
1492 התחיל (אוצ"ח).
1493 נמחק בכת"י (הגוב"י).
1494 "עד מקום" נמחק באוצרות, ובמקומו איתא "על לוחות".
1495 לחות הברית מוסגר בלש"ו.
1496 פגמים (אוצ"ח).
1497 ליתא בכת"י (הגוב"י).
1498 דיליה (אוצ"ח).
1499 שבלחת אבנים (אוצ"ח).
1500 של זהב – נמחק באוצ"ח.
1501 בישא דמטיל נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא תקיפא דאטיל.
1502 נמחק באוצ"ח.
1503 בעורף (אוצ"ח).
1504 נמחק באוצ"ח.
1505 רצה (אוצ"ח).
1506 מעשיהם (אוצ"ח).
1507 "בניינה י"ס" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "בנויה ב"ס".
1508 מוסגר באוצ"ח.
1509 של (נוסף באוצ"ח).
1510 מבחי' (אוצ"ח).
1511 ומסוד (אוצ"ח).
1512 אמת (אוצ"ח).
1513 של (אוצ"ח).

מאיר העץ – ח"ה

- 1514 שרשה (אוצ"ח).
1515 בניה (נוסף באוצ"ח).
1516 נראה שצ"ע וכי מה תיקון היה מתתקן בפרצוף לאה, והלא בעת אצילות והשתלשלות העולמות היה כך שלאה נתקנה אח"כ ונעשית פרצוף של י"ס וא"כ מה היה עתה חידוש בתיקונה שאמר הקב"ה למשה ואעשך לגוי גדול והלא כך היה בעת תיקונה בעת בריאת העולם (אוצ"ח).
1517 הנה"י (אוצ"ח).
1518 נמחק באוצ"ח.
1519 אוצ"ח. ועי' שעה"מ תזריע במצות מצורע דף כה ע"ב (הגוב"י).
1520 אוצ"ח גורס את המוסגר.
1521 בנה"י (אוצ"ח).
1522 שהם ב' פלגי גופא וא' של מילוי ה"א הוא ביסוד – נמחק באוצ"ח.
1523 בשליש אמצעי – נמחק בכת"י הגוב"י.
1524 אל (אוצ"ח).
1525 כ"ד כ"ד נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא כדכ"ד.
1526 אחר (אוצ"ח).
1527 דמילוי (אוצ"ח).
1528 נמחק באוצ"ח.
1529 (כתרגומו) סגירו (כד"א) – אוצ"ח.
1530 לעלמא (אוצ"ח).
1531 דף מח (אוצרת).
1532 לרוח (אוצ"ח).
1533 קשה והנה הכהן הוא אבא שהוא (נמחק באוצ"ח), ובמקומו כתוב והוא.
1534 והד' (אוצ"ח).
1535 זהר ח"א רס ע"ב (נוסף באוצ"ח).
1536 זה משפט המצורע וכיוצא (אוצ"ח).
1537 מוסגר באוצ"ח.
1538 ובניו (אוצ"ח).
1539 בחסדים (אוצ"ח).
1540 להיותם (אוצ"ח).
1541 פסוק זה (אוצ"ח).
1542 כמ"ש (אוצ"ח).
1543 האורות של מוסגר באוצ"ח.
1544 במקורו (אוצ"ח).
1545 בהיותן (אוצ"ח).
1546 מחויץ (אוצ"ח).
1547 דיסוד (אוצ"ח).
1548 מוסגר באוצ"ח.
1549 רעות (אוצ"ח).
1550 לז"א (אוצ"ח).
1551 בישא (נוסף באוצ"ח).
1552 נמחק באוצ"ח.
1553 נמחק באוצ"ח.
1554 בלתי מילוי ואדני במלואו נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא אדני"י במלואם.
1555 שעה"ק נג ע"ג, מקביל לשעה"פ נא ע"ב וספר הליקוטים עז ע"ב.
1556 דע, כי מן הג' ס"ג וד' אה"ה הנזכר, הם סוד התפלין שבז"א, ומהם נמשכת הארה, ובולטת לחוץ באחורי רישא דז"א, ונעשית קשר של תפילין של ראש, והיא הנקרא לאה אשת יעקב כנודע, ונעשת מן הד' אלפי"ן, של ד' שמות אה"ה הנזכרים, ולכן קשר זה הוא צורת ד', כנגד ד' אלפי"ן הנז' (שעה"ק).
1557 כי אימא נקראת מ"י כנודע, ונוקבא דז"א נקרא י"ם, תשים הת"ו יהיו תמים. וזהו סוד תמים תהיה עם ה' אלהיך (שעה"ק).
1558 להיותם שוים (שעה"ק).
1559 עוד טעם שני, כי נודע שהמוחין של ז"א בתחלה, היו ארבע מוחין, ובהתלבשם תוך נה"י דאימא, נעשו ג' מוחין חב"ד (שעה"ק).
1560 אשר בהם הם יוצאים ומאירים בלאה (שעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

- 1561 ולכן הצמר גרועה בלבנוניתה מן השלג, בסוד מראות נגעים, בהרת, עזה כשלג. שאת
1562 כצמר לבן, שהם הקליפות, שכנגדם בקדושה (שעה"ק).
1563 והיא אימא הנקראת שלג ה' עילאה (שעה"ק).
1564 אבל נוקבא דז"א, היא בי דינא תתאה, ה"א תתאה (שעה"ק).
1565 בכתם אופיר שהוא בשעת הזווג העליון שאז הוא שעת רצון (שעה"ק).
1566 כי זהו סוד בלאדן בן בלאדן, שהיו פניו דומות לכלב, כי זהו שרשם, וזהו הכלב שהיה
רבוץ על גבי המזבח, כשלא היו הגונים מעשה התחתונים, ובלאדן שמו, כנזכר בספר הזוהר פרשת
צו. וזהו סוד פסוק והוצב גולתה הועלתה, בנחום סימן ב', ותרגום הוצב הוא כלבתא, והיא
המלכות הטמאה. וכנגדה בקדושה, היא הנקראת הוי"ה דב"ן דהה"ן, שהיא בגי' כלב, כי זו ב"ן, וזו
כלב. גם הקדושה נק' אילת השחר, אילה קדושה. ובטומאה כלבתא מסאבא (שעה"ק).
1566 אוצ"ח
1567 קנג ע"ב (אוצ"ח).
1568 מאלו (אוצ"ח).
1569 הראשונה (אוצ"ח).
1570 נמחק באוצ"ח.
1571 הראשון (אוצ"ח).
1572 שני (אוצ"ח).
1573 אשר בז"א מוסגר באוצ"ח.
1574 בכללות כל (אוצ"ח).
1575 כבר נודע כי משה הוא ז"א ויעקב הוא מן החזה ולמטה בחלק שמשה נקרא איש וזהו
ואנכי איש חלק עוד כי יעקב הוא ז"א היוצא מת"ת דא"א ולמטה אשר אין שם שערות וזהו איש
חלק שיצא במקום חלק בלתי שערות דיקנא דא"א הוא עד החזה שלו ומשם ולמטה הוא ישראל
(אוצ"ח). פיסוק %
1576 ולמעלה (אוצ"ח).
1577 קה"י
1578 המלכים (קה"י).
1579 נמחק בקה"י.
1580 דא"א (נוסף בקה"י).
1581 נמחק בקה"י.
1582 של (קה"י).
1583 אז הבחי' של המלכות עלתה ואח"כ (נמחק בקה"י).
1584 המלכים (קה"י).
1585 נמחק בקה"י.
1586 שום (קה"י).
1587 כד יסתיים גלותא במשיכו דרגלין נמחק בקה"י ובמקומו איתא כי כד אשתלים זווגא עד
דמאטו רגלין.
1588 העליונה (נוסף בשעה"ק מג ע"ב).
1589 להיותם האחוריים מגולים באותם מקומות הנקראים רע בזו"ן (שעה"ק מג ע"ב).
1590 בקה"י המ"ק נמחק, והוא משעה"ק מג ע"ב.
1591 שהם דינים אשר התחלתם מן ז"א דאצילות עד סוף העשיה כמבואר אצלינו (שעה"ק)
1592 אחר סיום אלו הק"ך צירופים שם עומדים הקלי' הנקראים אלה"ם אחרים (שעה"ק).
1593 וכאשר נברא אדם אם עושים התחתונים מצות ומע"ט עובדים האדמה העליונה ומסירים
הקוצים הם הקלי' מן הכרם העליון (שעה"ק).
1594 ואע"פ שאלו הקלי' אינם נכנסים גם הם ביסוד הנקבה, עכ"ז ממקומ' יונקים דרך האלהים
הקדושים שרשם, בהיותם נכללים בהם, וזה אומרו ערו עד היסוד בה, כי כביכול עד שם מגיע
פגם התחתונים (שעה"ק).
1595 כאילו (נוסף בשעה"ק).
1596 שהיא הקלי' (נוסף בשעה"ק).
1597 הוי"ה. וזכור זה כי כ"מ שנזכיר אחיזת הקליק בקדו' אינה אלא על דרך הנז' בלבד, לא
שנכנסו לתוך הקודש. ואמנם כאשר התחתונים מעשיהם טובים וגורמים התעוררות זווג עליון של
זו"ן אז חוזרים זו"ן פב"פ ואין אז פחד מהקלי' אפילו אם האחוריים ישארו מגולים כיון שמעשה
התחתונים נאים. ועדיין צריך שנבאר איך הם נדבקים ממש אב"א בכותל א' לשניהם (שעה"ק).
1598 עד כאן מ"ק וממשיך בקה"י.
1599 באחורי הנקבה (נמחק בקה"י).
1600 זו"ן (נוסף בקה"י).

מאיר העץ – ח"ה

- 1601 שם (נוסף בקה"י).
1602 צמח (קה"י).
1603 ולא יכלו (נוסף בקה"י).
1604 נמחק בקה"י.
1605 זו"ן (נוסף בקה"י).
1606 ולהעלותה (קה"י).
1607 הבחינה (נוסף בקה"י).
1608 לבחי' (נוסף בקה"י).
1609 ב' בחי' (נוסף בקה"י).
1610 המ"ן (נוסף בקה"י).
1611 על י' רוחין דילהון" נמחק בקה"י ולש"ו ובמקומו איתא "דילהון עשרה רוחין".
1612 נמחק בקה"י.
1613 כי סוד (קה"י).
1614 בעצם (קה"י).
1615 בידה (קה"י).
1616 מקביל למאמרי רשב"י קדושים לה ע"ד
1617 דאצילות (לש"ו).
1618 א"י (לש"ו)
1619 קה"י, שעה"ק עט ע"א.
1620 ענין מ"ן בתחילה (קה"י).
1621 שנבררין (קה"י).
1622 רק (נוסף בקה"י).
1623 [נ"א אבל ממצות התפילות והמצות כל האנשים שוים, כי כל א' שעשה בחינתו הראויה אליו, ולכן ישראל צריכים זה לזה, ולא יכול אחד מישראל לעשות מה שעושה חברו, והבן זה היטב. וכל זה יהיה עד שיבא המשיח ב"ה כי אז נוק' דז"א תתעורר מעצמה להעלות מ"ן בלי סיוע הצדיקים, רק על ידי מה שימשך לה הארת החוטם העליון דא"א] (נוסף בקה"י).
1624 על דרך (קה"י).
1625 מתחיל (קה"י).
1626 נמחק בקה"י.
1627 [נ"א הם סוד המ"ן אשר בה] (נוסף בקה"י).
1628 [נ"א ואטיל בה מ"ד] (נוסף בקה"י)
1629 נמחק בקה"י.
1630 תמיד (נוסף בקה"י).
1631 [נ"א במ"ן] (נוסף בקה"י).
1632 מזדווג (קה"י).
1633 וישפיע (קה"י).
1634 התחתונים של (נוסף בקה"י).
1635 נ"א ע"י מעשה הזיווגים (נוסף בקה"י).
1636 נ"א של כל זוג וזוג מכל בחינות הזיווגים שיש בכל האצילות (מז"ת) עתיק עד (ר"ק) שעדיין אל היה מעורר לה עליית מ"ן הם הברורים של המלכים לתקנם (נוסף בקה"י).
1637 [וז"ש כד סליק ברעותא כי לא יש עדיין היכר בנוק' בפרטות זולתי מאימא ולהלאה כמו שנבאר וא"כ עדיין לא היה וכו'] (נוסף בקה"י).
1638 נמחק בקה"י.
1639 מחשבה מוחא עלאה נמחק בקה"י ובמקומו איתא ובמחשבה עילאה.
1640 דכר ונוק' (קה"י).
1641 נמחק בקה"י.
1642 נמחק בקה"י.
1643 עמהם [נ"א: ונשמות הצדיקים הנמשכים מבריאה הם המעלים מ"ן בריאה ורוחין של הצדיקים ביצירה ונפשות בעשיה] (נוסף בקה"י).
1644 קה"י, מבו"ש נו ע"ד.
1645 בחלקי (קה"י).
1646 שעה"ק צא ע"א.
1647 שאין בהם נמחק בקה"י ובמקומו איתא שאינו.
1648 ונמצא כי בכל ד' עולמות אבי"ע יש בהם בירור מלכים אלו רק שבאצילות הוברר בו אותו החלק שבמלכים הראוי להיות אצילות. והחלק שאינו ראוי לאצילות ירד בבריאה. לפי שבערך

מאיר העץ – ח"ה

האצילות נקרא סיגים ולכן יורדים בבריאה ושם חוזרים להתברר והראוי שם נשאר שם והשאר נקרא סיגים בערך הבריאה ויורד ביצירה וכיוצא בזה עד שיוורד בנוקבא תתאה דעשיה ושם נגמר להתברר ומה שאינו מתברר שם הוא סיגים גמורים וקליפות גמורות הנודעות שהם תחת מלכות דעשיה שהם קליפות הקשות והאמיתות וכשאלו יגמרו להתברר אזי כתיב בלע המות לנצח כי נתקן שיעור האדם הנ"ל בכל קומתו עד סיום הרגלים (מבר"ש). פיסוק%

1649 וז"ס נמרץ אל חשק ותאות הקלי' להטעות את האדם, מה הוא לגרום חיות להם (מבר"ש).

1650 להחזיר (קה"י).

1651 מחלקי (קה"י).

1652 קה"י מבר"ש טו ע"ד, שעה"ק צא ע"ב.

1653 מהם (נוסף בקה"י).

1654 זה (קה"י, לש"ו)

1655 וכן עד"ז בבי"ע (נוסף בקה"י ולש"ו).

1656 היה בתחלה חלק בירור האצילות (נוסף בקה"י).

1657 שבו (נוסף בקה"י).

1658 בירורי (קה"י).

1659 "אחד קראתיו" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "ראו עתה כי אני הוא ואין אלהים עמדי".

1660 ונצטיירו שם בזמן נמחק בקה"י ובמקומו איתא ונשתהו שם זמן.

1661 נמחק בקה"י.

1662 מוסגר בלש"ו.

1663 נמחק בקה"י.

1664 גופני כדי לבררם (נמחק בקה"י).

1665 אחד (קה"י).

1666 נמחק בקה"י.

1667 נמחק בקה"י.

1668 דילה (קה"י).

1669 ביניהם בחי' (קה"י).

1670 בג' (קה"י לש"ו).

1671 נמחק בקה"י.

1672 נמחק בקה"י.

1673 נמחק בקה"י.

1674 עמו (נוסף בקה"י).

1675 ונשמתינן (נוסף בקה"י).

1676 נשמות (קה"י). וכן הוא בכל הפרק.

1677 בזה (לש"ו).

1678 דבחי' (קה"י).

1679 באר"א (קה"י).

1680 בעולם הזה (נמחק בקה"י).

1681 כי הוא זווג רוחני (נוסף בקה"י).

1682 והוצרכו (קה"י).

1683 בעוה"ז (נוסף בקה"י).

1684 מעשיות (קה"י).

1685 קה"י גורס את המוסגר.

1686 עם (קה"י).

1687 זיווג (נוסף בקה"י).

1688 מזווג (קה"י).

1689 מז"א (קה"י).

1690 ע"י זווג תחתון גופני הנ"ל נמחק בקה"י ובמקומו איתא בזיווג עצמי גופני תחתון הנ"ל.

1691 ב' דעיבור נמחק בקה"י ובמקומו איתא דעיבור שני.

1692 ואלו הם נמחק בקה"י ובמקומו איתא והם.

1693 זווג דעיבור (קה"י).

1694 שכפי מעשיו (נוסף בקה"י).

1695 זווג (נוסף בקה"י).

1696 שחרית (נוסף בקה"י).

1697 קה"י

1698 מתחילת הפרק עד כאן (נמחק בקה"י).

מאיר העץ – ח"ה

- מאלו (קה"י). 1699
"היורד משאר" נמחק בקה"י ובמקומו כתוב "שאר". 1700
קסו (קה"י). 1701
הזכר (קה"י). 1702
בקה"י זה הגהת הצמח. 1703
נמחק בקה"י. 1704
שהוא נקבה (נוסף בקה"י). 1705
"ואז מזו הבחי' הג' יודי'ן תחתונים שלהם" נמחק בקה"י, ובמקומו כתוב "ואז זו הבחי' הב' של ג' יודין של שם ס"ג". 1706
מ"ש (קה"י ולש"ו). 1707
ביסוד (קה"י). 1708
דבחי' ראשונה (נמחק בקה"י). 1709
"שבהם אבל הד' יודי'ן דבחי' הב'" נמחק בקה"י, ובמקומו כתוב "שבה". 1710
ז"ת דא"א (נמחק בקה"י). 1711
דא"א (קה"י). 1712
התלבשות (קה"י). 1713
מוסגר בלש"ו. 1714
ובחי' מים ז' יודי'ן (קה"י). 1715
בה (קה"י). 1716
בבחי' (קה"י). 1717
וג' (קה"י). 1718
יצא (קה"י). 1719
נמחק בקה"י. 1720
נבאר עתה היטב ענין זיווג או"א הנ"ל בפ' שקדם ואיך נתן אבא באימא הטיפה לצורך הזו"ן. ותחילה נבאר מ"ש בפרשת תרומה דקס"ז ענין אציל אדם תתאה דאיהו בבחי' אור מים רקיע כו'. והנה אדם תתאה הוא ז"א והיו באצילותו תלת בחי' והם אור מים רקיע, והנה האור הוא בחינת טיפת אבא נמשכת עד היסוד בו ומשם אל היסוד דאימא בסוד זיווג, ואחר כך בהיות טיפת האור היא מתעכבת שם בבטן הנקבה, בסוד העיבור מתהפכת מאור ונעשית מים. ואח"כ אחרי לידתה את הזו"ן אז נעשית הטיפה היא שממנה נעשית זו"ן בחי' רקיע דאקדישו מיא ואתעביד רקיע (מבו"ש מ ע"ב).
תחילה (נוסף בקה"י). 1722
מהבינה ולמטה נמחק בקה"י ובמקומו איתא למטה מהבינה. 1723
דמ"ה וס"ג נמחק בקה"י ובמקומו כתוב "דשם ס"ג". 1724
א' דמילוי (נוסף בקה"י). 1725
שהוא גימטריא אדם (נמחק בקה"י). 1726
"הוא סוד" נמחק בקה"י ובמקומו כתוב "דמ"ה הוא בסוד". 1727
כאן מופיע ההגה"ה לקמן ובקה"י הוא עצם הספר ולא בתור הגה"ה. 1728
ובחי' האור הוא העצמות ממש הנמשך מד' יודי'ן דבחי' א' דשם ע"ב (נמחק בקה"י). 1729
בבחי' (קה"י). 1730
"של כל" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "שיש לכל". 1731
הקה"י גורס את המוסגר ומוסיף "הנמשך מד' יודי'ן דשם ע"ב". 1732
מה ענין (קה"י ולש"ו). 1733
ק' (קה"י ולש"ו). 1734
נמחק בקה"י. 1735
ומשפיעם (נוסף בקה"י). 1736
ועמו (קה"י ולש"ו). 1737
כי הנה (קה"י ולש"ו). 1738
נצח (נוסף בקה"י). 1739
הנצח (קה"י). 1740
בציור ד"ו (נמחק בקה"י). 1741
בצורת ד"ו (נמחק בקה"י). 1742
עם הי' (נוסף בקה"י). 1743
"הטפה בחי'" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "בחי' הטיפה". 1744
מספר (קה"י). 1745
עם יו"ד של שד"י (נוסף בקה"י ולש"ו). 1746
אחרות (נוסף בקה"י). 1747
בו (נוסף בקה"י). 1748

מאיר העץ – ח"ה

- 1749 דף מו ע"ב (קה"י).
 1750 תחילתה היא (קה"י).
 1751 קה"י
 1752 כפולים (קה"י).
 1753 הטפה של נמחק בקה"י.
 1754 שבה (נוסף בקה"י).
 1755 ומן הט' (קה"י).
 1756 תת"י שבהם נמחק בקה"י ובמקומו כתוב "ת"ת".
 1757 כמנין לו"י (נוסף בלש"ו)
 1758 נמחק בקה"י.
 1759 פעמים (קה"י).
 1760 תנ"ד (קה"י).
 1761 הפוכה (קה"י).
 1762 לו"י (קה"י).
 1763 ו' ת"ד (קה"י).
 1764 מכאן עד סוף הפרק נמחק בקה"י.
 1765 קה"י
 1766 שעה"ק פו ע"ב.
 1767 של ב"ן (נמחק בקה"י).
 1768 ראוי (נוסף בקה"י).
 1769 קה"י.
 1770 החסדים (קה"י).
 1771 הגבורות (קה"י).
 1772 כלול (קה"י).
 1773 דאמא (קה"י).
 1774 דאעיל (קה"י).
 1775 ודבה (קה"י).
 1776 מה (נוסף בקה"י).
 1777 שלה (קה"י).
 1778 ביסוד (קה"י).
 1779 שם (נוסף בקה"י).
 1780 ולהיותו (קה"י).
 1781 הנוגעת (קה"י).
 1782 "אותו חלק של עצמה" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "באותו חלק של נפשה עצמה".
 1783 הגהה זו נמחק בקה"י.
 1784 קה"י.
 1785 בחינה (קה"י).
 1786 מאותן (נוסף בקה"י).
 1787 ואלו (לש"ו).
 1788 מן (נוסף בקה"י).
 1789 בז"ת (קה"י).
 1790 כי הרי (קה"י).
 1791 בנשיקת (קה"י).
 1792 יש ב' בחי' א' כי הרי (נוסף בקה"י).
 1793 הזווגים השאר נמחק בקה"י ובמקומו איתא "שאר הזווגים דנשיקין".
 1794 תחתונים (נוסף בקה"י).
 1795 בזהר (קה"י).
 1796 השנים (קה"י).
 1797 נמחק בקה"י.
 1798 התחתון הראשון (קה"י).
 1799 בז"א (קה"י).
 1800 ג' (קה"י).
 1801 מתעוררת (קה"י).
 1802 תנשק (קה"י).
 1803 מכאן על סוף הקטע מוסגר בקה"י.

מאיר העץ – ח"ה

- 1804 נמחק בקה"י ולש"ו.
1805 בעת זיווג (קה"י).
1806 נמחק בקה"י. הם (לש"ו).
1807 קה"י
1808 הזרע (קה"י).
1809 הרוח דדעת נמחק בקה"י ובמקומו איתא הדעת.
1810 משם (נוסף בקה"י).
1811 ואמא (נוסף בקה"י).
1812 וניתנים (קה"י).
1813 אשא (קה"י ולש"ו).
1814 קה"י ולש"ו גורסים את המוסגר.
1815 כבר (נוסף בקה"י).
1816 ואח"כ (קה"י ולש"ו).
1817 נמחק בקה"י.
1818 עמה והוצרך אל כלי (קה"י).
1819 וז"א ממשיך (קה"י).
1820 לעשותם (קה"י).
1821 לעשותה כלי דאמא נמחק בקה"י ובמקומו איתא "לעשות אמא כלי".
1822 דשמע ישראל נמחק בקה"י.
1823 לזר"ן להוליד נמחק בקה"י ובמקומו איתא "להוליד בזר"ן".
1824 נמחק בקה"י.
1825 נפשותינו (קה"י).
1826 ענין (קה"י).
1827 בתוכו (נוסף בקה"י).
1828 שהם (קה"י).
1829 אדם ישר
1830 וביאה (אדם ישר).
1831 דא"א (אדם ישר).
1832 דכיא דבין קרומא נמחק באדם ישר ובמקומו איתא "דקרומא".
1833 שבו ג' (אדם ישר).
1834 המזווג (אדם ישר)
1835 דהיינו שהם ג' ע"ב מן ס"ג מ"ב דע"ב דהיינו מה' ראשונה ולמטה שכולם בחי' נוקבא הם
(נמחק באדם ישר ולש"ו).
1836 דיוד"ן (אדם ישר).
1837 להורות (אדם ישר).
1838 עיין זהר משפטים נמחק באדם ישר.
1839 וכלי (אדם ישר).
1840 מקום המעיין נמחק באדם ישר ובמקומו איתא "מקור ועריין".
1841 בכל שעה (נוסף באדם ישר).
1842 נמחק באדם ישר.
1843 ובכל (אדם ישר).
1844 אח"כ (נוסף באדם ישר).
1845 ונותנם (אדם ישר).
1846 כאשר בארנו במקומו – נמחק באדם ישר.
1847 הנסירה (אדם ישר).
1848 "ואחר כך מע"ב" נמחק באדם ישר ובמקומו איתא "וע"ב"
1849 נמחק באדם ישר.
1850 דבחי' (אדם ישר).
1851 ונשארו (אדם ישר).
1852 במ"א (אדם ישר).
1853 ועיין לעיל איך נמחק באדם ישר ובמקומו איתא אך.
1854 לון (אדם ישר) גזעין (לש"ו).
1855 קה"י
1856 אם הוא נמחק בקה"י ובמקומו איתא שהוא.
1857 אם (קה"י), והמוסגר נמחק.

מאיר העץ – ח"ה

- 1858 וכן מהו מ"ד בכללות ובפרטות ואח"כ נבאר הכל – נמחק בלש"ו.
 1859 "ולענ"ד נראה" נמחק בקה"י (וכן הוא בלש"ו), ובמקומו איתא "וכנודע".
 1860 מוסגר בקה"י.
 1861 צדיקים (נוסף בקה"י).
 1862 בשם (קה"י).
 1863 ומ"ד (לש"ו).
 1864 ונשמות (קה"י).
 1865 של (לש"ו).
 1866 פי' נשמה ונשמה לנשמה של נשמת הצדיקים (נמחק בקה"י).
 1867 נמחק בקה"י.
 1868 נמחק בקה"י.
 1869 נמחק בקה"י.
 1870 נמחק בקה"י.
 1871 ומשניהן (קה"י ולש"ו).
 1872 הנשמות (לש"ו).
 1873 חסדים (קה"י).
 1874 נמחק בקה"י.
 1875 דאמא (נוסף בלש"ו).
 1876 דאו"א (קה"י).
 1877 "והמ"ן אשר שם הוא ב"ן" נמחק בלש"ו, ובמקומו איתא "אשר שם והמ"ן ב"ן".
 1878 נ"ו (קה"י).
 1879 נ"ו (קה"י).
 1880 שם (נוסף בקה"י).
 1881 לפי שיש במלכות י"ס וכל ספי' יש לה ג' כלים הם (נמחק בקה"י).
 1882 נמחק בקה"י.
 1883 נמחק בקה"י.
 1884 "באו"א שלהם" נמחק בקה"י ובמקומו איתא "באימא עילאה".
 1885 עם (נוסף בלש"ו).
 1886 נעשים (קה"י).
 1887 ז"ן (קה"י).
 1888 קה"י ולש"ו גורסים את המוסגר.
 1889 נמחק בקה"י.
 1890 "נעשה נשמה לנשמה שהוא" נמחק בקה"י ובמקומו איתא "נשמת".
 1891 בג"ר (קה"י).
 1892 "מציאות החיה (נ"א הנשמה)" נמחק בקה"י ובמקומו איתא "ומציאות הנשמה".
 1893 שברי"ו (קה"י).
 1894 להעלות (קה"י).
 1895 "שיכנוס רוחא קדמאה" נמחק בקה"י ובמקומו איתא "שיכנס תחילה הרוחא".
 1896 נשמה (קה"י).
 1897 ורוח ונפש (קה"י).
 1898 טיפת (קה"י).
 1899 נמחק בקה"י.
 1900 ה' גבורות (קה"י).
 1901 נותנם (קה"י). הניתנים (לש"ו).
 1902 כשנותנם (קה"י).
 1903 למעלה ולכן אי אפשר שאימא תעלה מ"ן לגבי אבא עד שיעלו שם ז"ן שהניחו שם
 שרשם (נוסף בקה"י).
 1904 עם (קה"י).
 1905 עי' קה"י בשער תיקון הנוק' פרק א.
 1906 נמחק בקה"י.
 1907 "והד' נכללים בבחינה ראשונה שהיא הנפש, והיא כוללת כל" נמחק בקה"י, ובמקומו
 איתא "הם אלו הד' מילויים הנזכרים, וארבעתם נכללים בבחי' ראשונה, שהיא כללות זה".
 1908 נרמזים (קה"י).
 1909 קה"י
 1910 בה (נוסף בקה"י)

מאיר העץ – ח"ה

- 1911 לעיל כלל ה' (נוסף בקה"י) [בע"ח הוא בשער כה בפרק כללי חו"ג הנמצא אחרי פרק ב].
- 1912 "א' חצי מ"ן" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "אחד מ"ן חצים".
- 1913 נסירתה (קה"י).
- 1914 שניות (קה"י)
- 1915 הם (קה"י).
- 1916 קה"י ולש"ו גורסים את המוסגר.
- 1917 נמחק בקה"י.
- 1918 נמחק בקה"י.
- 1919 שימשך (קה"י).
- 1920 אחרים (קה"י ולש"ו).
- 1921 בכח (קה"י).
- 1922 מן החסדים (קה"י).
- 1923 וחות"ם ואלו"ה עולה תצ"ו כמנין מלכות לרמוז שהוא כלי מלובש באלו ה' לבושים
- אלו"ה מאבא וחותם מאמא שהוא ג' אה"ה ומשם יוצאת הנשמה שהוא בפנימיו' שהם חו"ג הראשונים – נמחק בקה"י ובכת"י (לש"ו).
- 1924 א"ל ר"ה (קה"י).
- 1925 מעצמן (קה"י).
- 1926 חלק (נוסף בקה"י).
- 1927 לזעיר (קה"י).
- 1928 בז"ת (קה"י).
- 1929 דז"א (קה"י).
- 1930 נמחק בקה"י.
- 1931 נמחק בקה"י ולש"ו.
- 1932 נמחק בקה"י.
- 1933 פיסקא זו מוסגרת בקה"י.
- 1934 שמעלה (קה"י).
- 1935 בשים שלום (לש"ו).
- 1936 פנימית הם הנשמות – נמחק בלש"ו.
- 1937 דפנימיות (קה"י).
- 1938 הם באו"א (קה"י).
- 1939 עצמותן (קה"י).
- 1940 הארות (קה"י).
- 1941 דחג"ת (נוסף בקה"י).
- 1942 נמחק בקה"י.
- 1943 נמחק בקה"י.
- 1944 ג"כ (נוסף בקה"י).
- 1945 בקה"י זה מופיע כעיקר הספר ולא כגליון.
- 1946 קה"י
- 1947 ועיין לעיל נמחק בקה"י ובמקומו איתא (יען).
- 1948 והם זווג דאב"א נמחק בקה"י ובמקומו גורס את המוסגר.
- 1949 שהם אדם וחוה העליונים (נמחק בקה"י).
- 1950 כי לאה נשלמה למעלה פרצופה וכולה יושבת באצ"י (נמחק בקה"י).
- 1951 נמחק בקה"י.
- 1952 תחילה (נוסף בקה"י).
- 1953 דחסדים (לש"ו).
- 1954 מלכות דגבורות (קה"י).
- 1955 הם מ"ד (נוסף בלש"ו).
- 1956 הם מ"ד נמחק בלש"ו.
- 1957 איך כל (קה"י).
- 1958 כנ"ל (נוסף בקה"י).
- 1959 ומוח הגבורות למוח נמחק בקה"י ובמקומו איתא "ממשכת בגבורות ומוח".
- 1960 נמחק בקה"י.
- 1961 נמחק בקה"י.
- 1962 נותן לה נמחק בקה"י ובמקומו איתא נותנם.
- 1963 יוצא דרך נקב נמחק בקה"י ובמקומו איתא נקבה.

מאיר העץ – ח"ה

- 1964 בסבת עוברו נמחק בקה"י ובמקומו איתא לסבת עובר.
1965 ונקבים (קה"י).
1966 מאמרי רשב"י נא ע"ג.
1967 קה"י.
1968 בסוד (קה"י).
1969 (ומתפרשות) (קה"י).
1970 מאמרי רשב"י ס ע"ד.
1971 המזדווג בזווג נמחק בקה"י, ובמקומו איתא המזווג זווג התחתון.
1972 כי (נוסף בקה"י).
1973 הם (קה"י).
ל
1974 - נוסף בקה"י.
1975 וכו' (נוסף בקה"י).
1976 כנזכר שם (נוסף בקה"י).
1977 נמחק בקה"י.
1978 אל ה"ג (קה"י).
1979 מן החיך (קה"י).
1980 אחר (קה"י).
1981 ממש דברי שא אמנם זווג התחתון אין הטפה ההיא נמשכת מהמוחין(נמחק בקה"י).
1982 בחיך (קה"י).
1983 דיסוד (נוסף בקה"י).
1984 ומאותה (קה"י).
1985 בזווג (קה"י).
1986 זוג (קה"י).
1987 נמחק בקה"י.
1988 נמחק בקה"י.
1989 נמחק בקה"י.
1990 כפולין והם מ"ב זיווגם נמחק בקה"י ובמקומו איתא והם מ"ב זיווג כפולים.
1991 עי' ברש"ש שהוא מהרמ"ק, ומצאתי מעין זה בפרדס רימונים שער טו "ממטה למעלה"
פרק א.
1992 נ"א חיור יותר (הגוב"י).
1993 יחוד (הגוב"י).
1994 שיוסף (הגוב"י).
1995 דכורא (לש"ו).
1996 אדם ישר
1997 נמחק באדם ישר.
1998 נמחק באדם ישר.
1999 ג' (אדם ישר).
2000 ו"ק (אדם ישר).
2001 אדם ישר גורס את המוסגר.
2002 נמחק באדם ישר.
2003 הג' (אדם ישר).
2004 ג' (אדם ישר).
2005 דז"ת (אדם ישר).
2006 (ועיבור הראשון הג' כלילן בג' דפנימיות) – נוסף באדם ישר.
2007 ליניקה דפנימיות נמחק באדם ישר ובמקומו איתא פנימיות דיניקה.
2008 נמחק באדם ישר.
2009 נמחק באדם ישר.
2010 נמחק באדם ישר.
2011 ראשון (נוסף באדם ישר).
2012 אדם ישר, וכן פע"ח ב ע"ד וכן עולת תמיד ג ע"א.
2013 נמחק באדם ישר ופע"ח.
2014 (הראשונים) (נוסף באדם ישר).
2015 בינה ת"ת ומלכות (אדם ישר).

מאיר העץ – ח"ה

- 2016 בתיקון ד' (אדם ישר).
2017 דפנימיות (אדם ישר).
2018 שהוא בחיצוניות וכן הוא – נמחק באדם ישר.
2019 אדם ישר.
2020 דעיבור (אדם ישר).
2021 ואז (ממש) (אדם ישר).
2022 דפנימיות (אדם ישר).
2023 דעיבור (אדם ולש"ו).
2024 הם (אדם ישר).
2025 אז תוך (נוסף באדם ישר).
2026 נמחק באדם ישר.
2027 נמחק באדם ישר.
2028 אל (אדם ישר).
2029 נמחק באדם ישר.
2030 אחרים (נוסף באדם ישר).
2031 מהאורות (אדם ישר).
2032 אמצעיים (אדם ישר).
2033 אמצעיים (אדם ישר).
2034 נמחק באדם ישר.
2035 נמחק באדם ישר.
2036 והם מתלבשים תוך נה"י נמחק באדם ישר ובמקומו איתא ובתוכם מתלבשים נה"י.
2037 ממש (אדם ישר).
2038 נמחק באדם ישר.
2039 מן הבינה (דם ישר).
2040 נמשכים מאורות או"א נמחק באדם ישר ובמקומו איתא אורות נמשכים מן.
2041 אבל בנפש ורוח הן דז"א עצמו – נמחק באדם ישר.
2042 נמחק באדם ישר.
2043 אחורייה (אדם ישר).
2044 נמחק באדם ישר. בן (לש"ו).
2045 הפנימי (אדם ישר ולש"ו).
2046 דע כי נמחק באדם ישר ולש"ו ובמקומו איתא טעם.
2047 כי גם (אדם ישר ולש"ו).
2048 נמחק באדם ישר.
2049 אדם ישר גורס את המוסגר.
2050 מוסגר באדם ישר.
2051 דבחי' (אדם ישר).
2052 נמחק באדם ישר.
2053 "בחול אבל בקבלת שבת עולה החיצוניות דמלכות ומלביש לחיצוניות נה"י דז"א" מוסגר
באדם ישר, ו"נה"י" נמחק.
2054 בויכולו (אדם ישר).
2055 עצמות (אדם ישר).
2056 ומפנים (אדם ישר).
2057 הפנימיים (אדם ישר).
2058 מוסגר באדם ישר.
2059 נמחק באדם ישר.
2060 נמחק באדם ישר.
2061 עלו (אדם ישר).
2062 אדם ישר
2063 (דם) גידין (מח) – אדם ישר.
2064 אדם ישר גורס את המוסגר.
2065 שכל ה"ק נקרא נמחק באדם ישר ובמקומו גורס שהכל.
2066 יש (נוסף באדם ישר).
2067 אינם (אדם ישר ולש"ו).
2068 שלהם (נוסף באדם ישר)
2069 אות י' בפ"ע ואות ה' – נמחק באדם ישר.

מאיר העץ – ח"ה

- 2070 ובתוכם (אדם ישר).
2071 דיניקה (אדם ישר).
2072 בחב"ד ו"ק כי מלכות בלי נקוד – נמחק באדם ישר ובמקומו כתוב מחכמה לבינה.
2073 בחב"ד ו"ק כי מלכות בלי נקוד – מוסגר בלש"ו.
2074 יום א' ויום ב' – נמחק באדם ישר.
2074 נמחק באדם ישר.
2075 דכלי (אדם ישר).
2076 אדם ישר
2077 כא' (אדם ישר).
2078 ופנימיותו (אדם ישר).
2079 הז"א (לש"ו).
2080 "לז"א" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "לחב"ד".
2081 אדם ישר
2082 לתקן (נוסף באדם ישר).
2083 נמחק באדם ישר.
2084 יחד (אדם ישר).אולי מספיק למחוק
2085 עושה (אדם ישר).
2086 עם הנפש ופנימיות נמחק באדם ישר ובמקומו איתא והנפש ופנימיות (נ"א פנימיות).
2087 עם הרוח נמחק באדם ישר ובמקומו איתא והרוח.
2088 נמחק באדם ישר.
2089 פנימיים (אדם ישר).
2090 דמ"ה וב"ן – נמחק באדם ישר.
2091 כלים (אדם ישר ולש"ו).
2092 כל י"ס נמחק באדם ישר ובמקומו איתא הי"ס.
2093 וגופו (אדם ישר).
2094 וגופו (אדם ישר).
2095 בט' (לש"ו).
2096 ויש בו י' אותיות י' הויות וט' נקודות נמחק באדם ישר ובמקומו איתא (ד"ס) ויש בי' אותיות י' הויות בי' נקודות.
2097 הפנימיים (אדם ישר).
2098 נמחק באדם ישר.
2099 נמחק באדם ישר.
2100 אתא (אדם ישר).
2101 "לון גדפין" נמחק בלש"ו, ובמקומו איתא "גרעין".
2102 דהיינו בתבונה – נמחק באדם ישר.
2103 לפנימיות והמוחין - נמחק באדם ישר ובמקומו איתא של פנימיות דמוחין.
2104 אדם ישר
2105 שורה זו נמחק באדם ישר.
2106 לשש (אדם ישר).
2107 נפש (אדם ישר).
2108 גדלו (אדם ישר).
2109 נמחק באדם ישר.
2110 והיא דוגמת תבונה וכל אחוריים שלו ננסרין וניתנין נמחק באדם ישר ובמקומו איתא הנק' אחוריים שלו ננסרו ונתנו.
2111 מוסגר באדם ישר.
2112 החסדים נ"א דחסדים (אדם ישר).
2113 ע"ב ע"ב נמחק באדם ישר ובמקומו איתא וע"ב.
2114 שהוא בינה דאבא שהוא ראוי להוליד יכולין נמחק באדם ישר ובמקומו איתא שהם מאבא חכמה והם ראויים להולדי (יכולין).
2115 נמחק באדם ישר.
2116 גמור אך – נמחק באדם ישר.
2117 כ"ח (אדם ישר).
2118 אדם ישר.
2119 נוסף כאן קטע באדם ישר והובא בעולת תמיד לו ע"א & וז"ל: צ"ע מ"ש במ"א כי התפילין הם מוחין והם חיצוניות ונלע"ד במ"ש במ"א כי התפילין הם חיצוניות לבד כי אין קליפה אחוזה

מאיר העץ – ח"ה

בפנימי וגם זהו מ"ש במ"א כי מוחין הם התפילין (מוחין דתפילין – עולת תמיד) הם רשימו לחוד דמוחין ולא מוחין עצמן וזהו קודם התפלה כי אחר התפלה נוסף בהם מוחין עצמן כנזכר והרשימו הוא א"כ החיצוניות (דחיצוניות – עולת תמיד) וזה אמת אע"פ שבמ"א קראום מוחין אינם רק רשימו דמוחין וא"כ אינו רק חיצוניות העולמות ברישמו דמוחין. פיסוק%

- 2120 ג' (אדם ישר).
 2121 נמחק באדם ישר.
 2122 מוסגר באדם ישר.
 2123 כלים (אדם ישר).
 2124 נעשים נשמות (אדם ישר).
 2125 באצילות (אדם ישר).
 2126 דעשיה (אדם ישר).
 2127 ומלכים (אדם ישר).
 2128 מהיצירה (אדם ישר).
 2129 אדם ישר גורס את המוסגר.
 2130 נמחק באדם ישר.
 2131 נמחק באדם ישר.
 2132 חיצוניותה (אדם ישר).
 2133 שכלים (אדם ישר).
 2134 העולמות (אדם ישר).
 2135 נמחק באדם ישר.
 2136 בנקודה (אדם ישר).
 2137 ד' (אדם ישר).
 2138 נמחק בלש"ו.
 2139 מוסגר באדם ישר.
 2140 הפנימי (אדם ישר).
 2141 דאחור (אדם ישר).
 2142 מדה שבו ועתה נגדלה כיסוד שלו נמחק באדם ישר ובמקומו גורס שבו.
 2143 חצי מדה וגם נמחק באדם ישר ובמקומו כתוב חציו גם.
 2144 נמחק באדם ישר.
 2145 (ובצאת חציו שהוא חג"ת – נמחק באדם ישר ובמקומו כתוב – ונשאר חציו שהוא ת"ת ונ"ל שהוא חצי יסוד).
 2146 נמחק באדם ישר.
 2147 לעולם (אדם ישר).
 2148 וכן (אדם ישר).
 2149 שרשי מ"ן (אדם ישר).
 2150 אפילו דב"ן (נוסף באדם ישר).
 2151 נותן (אדם ישר ולש"ו).
 2152 עיקרם (אדם ישר ולש"ו).
 2153 עיקרם (אדם ישר ולש"ו).
 2154 מהמ"ה (אדם ישר).
 2155 נמחק באדם ישר.
 2156 באבא (אדם ישר).
 2157 ולא רחמים נמחק באדם ישר.
 2158 בזר"ן (לש"ו).
 2159 פרק חדש באדם ישר.
 2160 בה (נוסף באדם ישר).
 2161 מוסגר באדם ישר.
 2162 נמחק באדם ישר.
 2163 וגבורות (אדם ישר).
 2164 זולת (נוסף באדם ישר ולש"ו).
 2165 אז (נוסף באדם ישר).
 2166 בהם מבחי' (אדם ישר).
 2167 קדם (אדם ישר).
 2168 ג' (נוסף באדם ישר).
 2169 היה (אדם ישר).

מאיר העץ – ח"ה

- 2170 "היה בה" נמחק באדם ישר ובמקומו כתוב "יש".
2171 רק מהחסדים נמחק באדם ישר ובמקומו איתא עם החסדים.
2172 שניתן לה מאמא אינם רק הגבורות נמחק באדם ישר ובמקומו איתא שנותן לה אמא אינם רק ב' גבורות.
2173 ועיין (אדם ישר).
2174 שהם גוף נמחק באדם ישר ובמקומו איתא שם.
2175 כי נעשה – נמחק באדם ישר.
2176 ה"ג הפנימית נמחק באדם ישר ולש"ו ובמקומו איתא "השלישי הפנימי".
2177 לנו"ה (אדם ישר).
2178 ואינם (לש"ו).
2179 עיין כי (אדם ישר).
2180 נמחק באדם ישר.
2181 נמחק באדם ישר.
2182 נמחק באדם ישר.
2183 שם (אדם ישר).
2184 נמחק באדם ישר.
2185 ומהם (אדם ישר).
2186 דב"ן ביסוד נמחק באדם ישר ובמקומו איתא בב"ן דיסוד.
2187 דביה (אדם ישר ולש"ו).
2188 אל"ה כלי נמחק באדם ישר ובמקומו איתא שם אל"ה.
2189 בסוד כנשר יעיר קנו – נמחק באדם ישר.
2190 דטיפות הרי (אדם ישר), ו"דטפת קרי" נמחק.
2191 בנקודות (אדם ישר).
2192 עיבור (אדם ישר).
2193 הכלים ובמוחין נמחק באדם ישר ובמקומו איתא ומוחין דגדלות.
2194 וכו' (נוסף באדם ישר).
2195 בן (אדם ישר).
2196 או הרוח נמחק באדם ישר ובמקומו איתא והרוח.
2197 אדם ישר
2198 דיניקה (אדם ישר).
2199 הכלים (אדם ישר).
2200 בחי' (אדם ישר).
2201 עצמם (המגדילים את הגוף יחד וע"כ) – נמחק באדם ישר.
2202 כולו (אדם ישר).
2203 מוסגר בלש"ו.
2204 נמחק באדם ישר.
2205 עצמו נקרא קטנות ו – נמחק באדם ישר.
2206 נקראים (אדם ישר ולש"ו).
2207 וז' (אדם ישר).
2208 נמחק באדם ישר.
2209 נקראים (אדם ישר ולש"ו).
2210 נקראים (אדם ישר ולש"ו).
2211 כי המלכות נמחק באדם ישר ובמקומו איתא למלכות.
2212 אדם ישר גורס את המוסגר.
2213 נעשית (אדם ישר ולש"ו).
2214 בז"א (אדם ישר).
2215 פנימיים (אדם ישר).
2216 מדריגות (אדם ישר).
2217 ו"ק (אדם ישר).
2218 בעיבור (אדם ישר).
2219 די"ס דכתר שלה ניתנים נמחק באדם ישרו במקומו איתא הכתר שלה.
2220 אדם ישר.
2221 ל"ס (אדם ישר).
2222 ליעשות (אדם ישר).
2223 נמחק באדם ישר.

מאיר העץ – ח"ה

- 2224 לומר (נוסף באדם ישר).
2225 מפנימיותו (אדם ישר).
2226 נמחק באדם ישר.
2227 וימשיכו טפין נמחק באדם ישר.
2228 באשר (אדם ישר).
2229 וזהו מ"ש (אדם ישר).
2230 נמחק באדם ישר.
2231 עצמן (אדם ישר).
2232 אבל אם נמחק באדם ישר ובמקומו איתא ואם.
2233 בבי"ע (נוסף באדם ישר).
2234 אדם ישר גורס את המוסגר.
2235 (אלא) (נוסף באדם ישר).
2236 נמחק באדם ישר.
2237 פנימיים (נוסף באדם ישר).
2238 נמחק באדם ישר.
2239 כל קטע זו מוסגר באדם ישר.
2240 דאלקים (אדם ישר).
2241 נמחק באדם ישר.
2242 בבשר והרוח בגידין והנשמה – נמחק באדם ישר.
2243 דסט"א (אדם ישר).
2244 ער (נוסף באדם ישר).
2245 וי"ס (אדם ישר).
2246 מוסגר באדם ישר.
2247 קולות וכן מן נמחק באדם ישר ובמקומו איתא אורות ומן הלב.
2248 אמר (אדם ישר).
2249 נפשין רוחין (אדם ישר).
2250 נמחק באדם ישר.
2251 והם דהויר"ת ג"כ (נוסף באדם ישר).
2252 אלם עיבור ואלקים הם ביניקה ופנימיות שהם גדלות אהי"ה נמחק באדם ישר ובמקומו איתא
אלהי"ם אלהי"ם ופנימי אהי"ה.
2253 נמחק באדם ישר.
2254 דאלהי"ם (אדם ישר).
2255 נמחק באדם ישר.
2256 נמחק באדם ישר.
2257 שבעיבור (אדם ישר).
2258 אלהי"ם (אדם ישר).
2259 ג' (נוסף באדם ישר).
2260 ג' בחי' (אדם ישר).
2261 פנימיות (אדם ישר).
2262 כמו (אדם ישר).
2263 וכו' (נוסף באדם ישר).
2264 אדם ישר, שעה"ק צא ע"ד.
2265 בני אדם (נוסף בשעה"ק).
2266 וכן כל נמחק באדם ישר ובמקומו גורס וכל.
2267 של בני אדם (נוסף בשעה"ק).
2268 ובכל (אדם ישר).
2269 מהם (נוסף באדם ישר).
2270 ה' (אדם ישר).
2271 של בני אדם (נוסף בשעה"ק).
2272 לכל הה' (אדם ישר).
2273 דכללות (אדם ישר).
2274 והפנימיות שבעולם האצילות שהוא אור הפנימי של עצמות דא"ס אשר בתוך האצילות שהוא
בחי' פנימית אל תוך הנשמות והרוחות והנפשות שמן ג' עולמות בי"ע כנז' ומהחיצוניות הוא סוד
בחי' פנימיות וחיות אל הכסא והמלאכים והאופנים שבג' עולמות בי"ע (שעה"ק).
2275 אדם ישר

מאיר העץ – ח"ה

- 2276 האברים (אדם ישר).
2277 מוסגר באדם ישר.
2278 שבמוח (אדם ישר).
2279 ממשי (אדם ישר).
2280 נכנס (אדם ישר).
2281 ובתוכם (אדם ישר ולש"ו).
2282 כלים (אדם ישר).
2283 שבאדם (נוסף באדם ישר).
2284 נמחק באדם ישר.
2285 הכבד (אדם ישר).
2286 נמחק באדם ישר.
2287 והארתו ומשם משתלחין נמחק באדם ישר ובמקומו איתא וכסא מלכותם ומשם שולחים.
2288 אמצעיתו (אדם ישר).
2289 "א' מוח ש' כבד מ' לב" נמחק באדם ישר ובמקומו איתא "מ' מוח א' לב ש' כבד".
2290 אדם ישר
2291 של (אדם ישר).
2292 נמחק באדם ישר.
2293 בכתר (אדם ישר).
2294 (פי' ז' היות המנוקדות בנקודת ר"ת ז' מאמרות) כנז' בכוונת ק"ש של לילה – נמחק באדם ישר.
2295 קיט (אדם ישר).
2296 של כל א' נמחק באדם ישר ובמקומו איתא וכולם גוף א'.
2297 של י"ס נמחק באדם ישר.
2298 זה על גבי זה (נוסף באדם ישר).
2299 נמחק באדם ישר.
2300 ה' (אדם ישר).
2301 דבי"ע (אדם ישר).
2302 (ל') אדם ישר.
2303 נק' (נוסף באדם ישר).
2304 עצמם (אדם ישר).
2305 בשם (אדם ישר).
2306 "כי גם בו כלולים" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "כללות".
2307 שפנימיותה (אדם ישר).
2308 מ"ב קה"י
2309 כי (נוסף בקה"י).
2310 בחי' קטנות (נמחק בקה"י).
2311 נמחק בקה"י.
2312 וזה הבחי' הב' נזכר במ"א אך הבחי' א' נדבר בכאן נמחק בקה"י ובמקומו איתא וכבר כתבנו כ"ז במ"א.
2313 שהם (קה"י).
2314 נמחק קה"י.
2315 מבחי' (קה"י).
2316 נמחק בקה"י.
2317 מקביל לעולת תמיד מט ע"ב
2318 קה"י
2319 וכולם נק' רוחין (נוסף בקה"י).
2320 דעשיה (נוסף בקה"י).
2321 בתוספת (קה"י).
2322 דז"א ובפי' אמר – נמחק בקה"י ובמקומו כתוב – דעיבור ויניקה ומוחין כנז"ל גם אמרנו.
2323 ובזה הספר מבואר בפי' – נמחק בקה"י ובמקומו כתוב – וכבר בארנו בדרוש הצלם.
2324 ממ"א תראה היטב – נמחק בקה"י ובמקומו כתבו – עם מה שנבאר תבין הכל והוא.
2325 לרוח חיה נמחק בקה"י ובמקומו איתא לנפש חיה לרוח.
2326 כנזכר במ"א (נמחק בקה"י).
2327 דג"ר (קה"י).
2328 נמחק בקה"י.

מאיר העץ – ח"ה

- 2329 נמחק בקה"י.
2330 דויהי נעם (נוסף בקה"י).
2331 מכאן נמחק בקה"י.
2332 ז"ת לש"ו.
2333 קה"י.
2334 נמחק בקה"י.
2335 נמחק בקה"י.
2336 חופניאל (לש"ו).
2337 אדם ישר.
2338 "הפנימיות הנ"ל" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "הפנימיות".
2339 וחיבור (אדם ישר).
2340 בו שורה נמחק באדם ישר ובמקומו איתא הוא משכן.
2341 לבשר (אדם ישר).
2342 הכבד (אדם ישר).
2343 מיני (נוסף באדם ישר).
2344 חיצונים (אדם ישר).
2345 נמחק באדם ישר, ומוסגר בלש"ו.
2346 הפנימיות (אדם ישר).
2347 שהם (אדם ישר ולש"ו).
2348 רע ו' (אדם ישר).
2349 זעיר (אדם ישר).
2350 נמחק באדם ישר
2351 חיצוניות (אדם ישר).
2352 כל (אדם ישר).
2353 ש"ע (אדם ישר).
2354 מן (אדם ישר).
2355 נמחק באדם ישר.
2356 דף (נוסף באדם ישר).
2357 דבר שבקדושה נמחק באדם ישר ובמקומו איתא קדושה.
2358 תחילה (אדם ישר).
2359 החיצונית (לש"ו).
2360 והעור (אדם ישר).
2361 להר' משה נאגרה (אדם ישר ולש"ו).
2362 צ' דצלם נמחק באדם ישר ובמקומו איתא צלם.
2363 בעור (אדם ישר).
2364 והבן כי (אדם ישר).
2365 "אלהים קדושים מ" נמחק באדם ישר.
2366 אלקים קדושים נמחק באדם ישר ובמקומו איתא קדושות
2367 ח"ש מ"ל (נוסף באדם ישר).
2368 עור (אדם ישר).
2369 אדם ישר.
2370 העוברים (אדם ישר).
2371 בזעיר (נוסף באדם ישר), בהם (נוסף בלש"ו).
2372 נמחק באדם ישר. החיצונית (לש"ו).
2373 נמחק באדם ישר.
2374 וכותל (אדם ישר).
2375 נפסק ביניהם (נוסף באדם ישר).
2376 בכל (אדם ישר).
2377 כנזכר (נוסף באדם ישר).
2378 אתא (אדם ישר).
2379 מהאחוריים (אדם ישר).
2380 הארת (אדם ישר).
2381 נמחק באדם ישר.
2382 להם (אדם ישר).
2383 אף (נוסף באדם ישר).

מאיר העץ – ח"ה

- 2384 כשיושלמו (אדם ישר).
2385 ימשיך (אדם ישר).
2386 ענין (אדם ישר).
2387 נמחק באדם ישר.
2388 ויום אחד – נמחק באדם ישר.
2389 בכלי (אדם ישר).
2390 אז (אדם ישר).
2391 אדם ישר.
2392 שהוא לבוש נמחק באדם ישר ובמקומו איתא של הלבוש.
2393 הוא חלוק (אדם ישר).
2394 מכסה (אדם ישר).
2395 ומת (נוסף באדם ישר).
2396 כשלוקח (אדם ישר ולש"ו).
2397 נמחק באדם ישר.
2398 הב' (אדם ישר).
2399 כשלוקח (לש"ו).
2400 וכשלוקח תבונה ראשונה ג' בחי' אז נגמר עיבור וקטנות וגדלות כלי ב' – מוסגר באדם ישר.
2401 כשלוקח (לש"ו).
2402 כליה (נוסף באדם ישר).
2403 נמחק באדם ישר.
2404 עצמה (אדם ישר).
2405 לבושי (אדם ישר).
2406 ז"א (זה) – נוסף באדם ישר.
2407 דז"א (אדם ישר ולש"ו).
2408 מצד (אדם ישר).
2409 וזהו (אדם ישר).
2410 דשדי (אדם ישר).
2411 דנשמה אז ז"א נמחק באדם ישר ובמקומו איתא דנשמות או דז"א.
2412 הפנימיות (אדם ישר).
2413 עם שרשי נמחק באדם ישר ובמקומו איתא שם לשרשי.
2414 נותנם (אדם ישר).
2415 נמחק באדם ישר.
2416 נמחק באדם ישר.
2417 נמחק באדם ישר.
2418 ומעלה מ"ן נמחק באדם ישר ובמקומו איתא ומעלן במ"ן.
2419 לז"א (אדם ישר).
2420 החיצו' (אדם ישר ולש"ו).
2421 נמחק באדם ישר.
2422 היא (אדם ישר).
2423 הפנימיות (אדם ישר).
2424 הויר"ת (אדם ישר).
2425 כשנגדלו (אדם ישר).
2426 הפנימיות (אדם ישר).
2427 דהויר"ת (אדם ישר).
2428 בחציין (אדם ישר) החיצון (לש"ו).
2429 בחצי (נוסף באדם ישר).
2430 בסוד הכלים (אדם ישר).
2431 מכאן ואילך נמחק באדם ישר.
2432 אדם ישר.
2433 נרנ"ח (לש"ו).
2434 הם (נוסף באדם ישר ולש"ו).
2435 מבחי' (נוסף באדם ישר).
2436 נמחק באדם ישר.
2437 (אדם) – נוסף באדם ישר.

מאיר העץ – ח"ה

- 2438 אלהים (אדם ישר).
2439 הדם (נוסף באדם ישר).
2440 בעור (אדם ישר ולש"ו).
2441 לבושים (נוסף באדם ישר).
2442 נמחק באדם ישר.
2443 מכאן עד סוף הקטע נמחק באדם ישר.
2444 נמחק באדם ישר.
2445 הספירות (אדם ישר).
2446 בפירוש ס"י (אדם ישר).
2447 ועם (אדם ישר).
2448 הצורות (אדם ישר).
2449 כלל ושם אפיסת החומר (נוסף באדם ישר).
2450 ממוצעת (אדם ישר).
2451 ברמז (נוסף באדם ישר).
2452 ממוצעת (אדם ישר).
2453 מתהה (אדם ישר).
2454 נמחק באדם ישר ולש"ו.
2455 "הוא אשר" נמחק באדם ישר ולש"ו, ובמקומו איתא "אשר הוא".
2456 שהמלכות מקבלת מכולם – נמחק באדם ישר.
2457 וז"ש במ"א כי המלכות שבמלכות שבעולם האצילות המתלבשת בראש הבריאה שהוא הכתר הנקרא א"א הוא בחי' עתיק של עולם הבריאה והבן זה מאד - מוסגר באדם ישר.
2458 נמחק באדם ישר.
2459 לבדוק הנוסח
2460 נקרא (אדם ישר ולש"ו).
2461 אדם ישר.
2462 והנבראים (נוסף באדם ישר).
2463 עליהם (אדם ישר).
2464 מוסגר באדם ישר.
2465 נמחק באדם ישר.
2466 וכו' (נוסף באדם ישר).
2467 לבושים (אדם ישר).
2468 נמחק באדם ישר.
2469 ובראם בכתר נמחק באדם ישר ובמקומו איתא בראש דכתר.
2470 היא (אדם ישר).
2471 הד' (אדם ישר).
2472 של (אדם ישר). אל (לש"ו).
2473 מ"ש עתה בע"ה – נמחק באדם ישר ובמקומו כתוב 'זה'.
2474 בחינות נשמות נמחק באדם ישר ובמקומו איתא בחינת הנשמה.
2475 נמחק באדם ישר.
2476 אדם ישר גורס את המוסגר.
2477 אדם ישר גורס את המוסגר.
2478 מוסגר בלש"ו).
2479 הנ"ל (אדם ישר).
2480 כי (נוסף באדם ישר).
2481 אדם ישר גורס את המוסגר.
2482 בראש הבריאה נמחק באדם ישר ובמקומו איתא בבחי' (בבריאה).
2483 וכו' (נוסף באדם ישר).
2484 ולגאו (אדם ישר).
2485 וכעד"ז בכל העולמות (נוסף באדם ישר).
2486 ה' בחי' שהם נמחק באדם ישר ובמקומו איתא הם בחי'.
2487 בחי' (אדם ישר).
2488 אדם ישר.
2489 עור (אדם ישר ולש"ו).
2490 הוא (אדם ישר).
2491 ששם (אדם ישר).

מאיר העץ – ח"ה

- 2492 בפרטות נדבר בכללות נמחק באדם ישר ובמקומו איתא בכללות נדבר בפרטות.
2493 הגופות (אדם ישר).
2494 נמחק באדם ישר.
2495 הם (אדם ישר).
2496 ג' (נוסף באדם ישר).
2497 הזה היא (אדם ישר).
2498 עליהם (אדם ישר).
2499 וההיכלות (אדם ישר).
2500 כי (לש"ו).
2501 כל הלבושים והיכלות נמחק באדם ישר ובמקומו ואיתא כי הלבושים
2502 ועליהם (אדם ישר).
2503 עתיק ועליהן לבושי והיכלי – נמחק באדם ישר.
2504 שורשי (אדם ישר).
2505 נתונות (אדם ישר).
2506 בצמצום (אדם ישר).
2507 מקיפים (נוסף באדם ישר).
2508 (ועליהם לבושי והיכלי קדושה דיצירה ועליהם לבושי והיכלי קדושה דבריאה) – אדם ישר.
2509 באצילות ואצילות נמחק באדם ישר ולש"ו ובמקומו איתא אצילות.
2510 ויצירה שלו בעישה שלו (אדם ישר).
2511 אדם ישר גורס את המוסגר.
2512 מוסגר באדם ישר.
2513 מוסגר באדם ישר.
2514 נמחק באדם ישר.
2515 מקיפים (אדם ישר).
2516 אדם דקדושה נמחק באדם ישר ובמקומו איתא הקדושה.
2517 נוק' דז"א (נוסף באדם ישר).
2518 של (אדם ישר).
2519 וכו' (אדם ישר).
2520 הכלים דמקיפין נמחק באדם ישר ובמקומו איתא ג' מקיפים דהכלים.
2521 כן (אדם ישר).
2522 ועליהם הוא הארת נמחק באדם ישר ובמקומו איתא ושם הוא האורות.
2523 גדול מקיף נמחק באדם ישר.
2524 ומעמד (אדם ישר).
2525 דע (אדם ישר).
2526 הרקיעים (אדם ישר).
2527 מוסגר באדם ישר.
2528 אפילו (אדם ישר).
2529 וכו' (נוסף באדם ישר ובלש"ו).
2530 גובה (אדם ישר).
2531 דבחינת (אדם ישר).
2532 יתפרדו (אדם ישר).
2533 מוסגר באדם ישר.
2534 עד"ז הוא ג"כ נמחק באדם ישר ובמקומו איתא ענין זה הוא מ"ש.
2535 עגוליהם (אדם ישר)
2536 או"מ ומקצתו בבחי' או"פ והמקיף מקיף נמחק באדם ישר ובמקומו איתא או"פ ומקצתו נשאר
בבחי' או"מ והמקיף.
2537 כל (אדם ישר).
2538 בסוד אור חוזר נמחק באדם ישר ובמקומו איתא ויוצא.
2539 העולמות (אדם ישר).
2540 כמו שנכנס (אדם ישר).
2541 ובבחינת (אדם ישר).
2542 ב' (אדם ישר).
2543 הגהה ענין המקיפים נלע"ד כי באורות העליונים דאזן חוטם פה יצא בראשונה כלולים
בכל הד' בחינות פנימי וחיה ויחידה וכו' וה' מקיפים לנקודים, וכן באצילות יצא נפש תחילה

מאיר העץ – ח"ה

דיושר ואח"כ שאר המדריגות, וע"כ אין שם רק שני מקיפים לבד כנגד יחידה וחיה אלא שצ"ע שאין זה סדר המדריגות אלא ממטה למעלה והיה לו לקנות שני מקיפים תחתונים דנפש ורוח ולא העליונים על נפש ורוח וכו' הפנימי שמתחילים ממטה למעלה ולא עוד אלא כי גם בכל מקיפים עצמם כתוב שם שיצאו גם הם ממטה למעלה תחילה חיה ואח"כ יחידה וצ"ע (אדם ישר). פיסוק

- 2544 אדם ישר, מ"ב.
2545 שלישי (אדם ישר).
2546 לז"א (אדם ישר).
2547 ההוא (אדם ישר).
2548 הארה (אדם ישר).
2549 הארה (אדם ישר).
2550 וגם (אדם ישר).
2551 נמחק באדם ישר.
2552 חשמל"ה (אדם ישר).
2553 וכנגד ד' נמחק באדם ישר ובמקומו איתא בד'.
2554 שהוא (נוסף באדם ישר).
2555 גסות (נוסף באדם ישר).
2556 וכו' (נוסף באדם ישר).
2557 וכו' (נוסף באדם ישר).
2558 ובהם (אדם ישר).
2559 ועד"ז כנויים רבים בלבושים - נמחק באדם ישר.
2560 אדם ישר.
2561 אבי"ע (אדם ישר).
2562 תתאה (נוסף באדם ישר).
2563 דכללות (אדם ישר).
2564 דאבי"ע (אדם ישר).
2565 בית גופני נמחק באדם ישר ובמקומו איתא גופנית בית.
2566 נמחק באדם ישר.
2567 נמחק באדם ישר.
2568 מרוחא (אדם ישר).
2569 מכאן ואילך נמחק באדם ישר.
2570 אוצ"ח
2571 כיצד, אות י' באצילות, והיא בבחי' הוי"ה דיודי"ן, העולה ע"ב, הנקרא חכמה, בסוד כלם בחכמה עשית, הנאמר על האצילות, כמבואר במקומו, ואות ה' בבריאה, בבחי' הוי"ה העולה ס"ג, בסוד אימא מקננא בכרסיא. ואות ו' ביצירה, בבחי' הוי"ה דאלפי"ן העולה מ"ה, בסוד שית ספירן מקננן ביצירה. ואות ה' בעשיה, בבחי' הוי"ה דהה"ן העולה ב"ן, בסוד מלכות מקננא באופן. נמצא, כפי זה, כי עולם האצילות, בחינתו היא החכמה. ובחי' עולם הבריאה, היא הבינה. ובחי' היצירה, היא בת"ת, ובחי' העשיה, היא במלכות. וכ"ז מבואר, ואין צורך להאריך בו, כי הנה כמו שבעולם האצילות עצמו, יתחלק לד' בחי' אלו, כן הם כוללות אלו הד' עולמות. והנה כנגד האצילות נאמר, כלם בחכמה עשית, לפי שכל האצילות נעשה בסוד החכמה. וזה ביאורו של דבר, דע, כי אור המאציל העליון, הנה הוא מתגלה באבא, הנקרא חכמה. והוא נעלם בתוכו, בלי שום מסך ביניהם, דעד החכמה הנק' מחשבה, אתגלי הא"ס. אבל מחכמה ולמטה, אין אור הא"ס ממש מתגלה, אמנם אבא הוא המתלבש, ומתפשט בתוך כל האצילות להחיות אותן. ונודע, כי אבא מתלבש גו אימא, ואימא גו ז"א, וז"א גו נוקבא (שעה"ק דף צ ע"ג).
2572 אנו (אוצ"ח).
2573 מתלבש (אוצ"ח).
2574 נמחק באוצ"ח.
2575 חלון (אוצ"ח).
2576 מעבר (אוצ"ח).
2577 ונוקבא שהיא המלכות - נמחק באוצ"ח.
2578 וכמו שנתבאר בשער התפילה בברכת מלביש ערומים ובברכת שעשה לי כל צרכי ושם נת' ענין המלבושים והמנעלים העליונים מה ענינם (שעה"ק).
2579 (כי אור המקיף של ז"א) - אוצ"ח.
2580 אע"פ שאורו נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא אשר אורו.
2581 ויושבים תמיד - מוסגר באוצ"ח.
2582 מוסגר באוצ"ח.

מאיר העץ – ח"ה

- 2583 נמחק באוצ"ח.
2584 של המל' – נמחק באוצ"ח.
2585 בער"ה (אוצ"ח).
2586 (אמצעות) אוצ"ח.
2587 או"פ דז"א (אוצ"ח).
2588 נו"ה (אוצ"ח).
2589 נו"ה (אוצ"ח).
2590 נה"י (כת"י בהגוב"י).
2591 רק מהבינונים – נמחק באוצ"ח.
2592 להביט בו נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא לינק רק מהבינוני.
2593 שהוא זך (נוסף באוצ"ח).
2594 נמחק באוצ"ח.
2595 אוצ"ח גורס את המוסגר.
2596 נמחק באוצ"ח.
2597 רגליה (אוצ"ח).
2598 במלאכיא (אוצ"ח).
2599 ספירן (לש"ו).
2600 עושה (אוצ"ח).
2601 אוצ"ח.
2602 מוסגר באוצ"ח.
2603 ממנו (נוסף באוצ"ח).
2604 כבתראה (רברבאה) – אוצ"ח.
2605 עד (נוסף באוצ"ח).
2606 אחרי (אוצ"ח).
2607 וקרקע (אוצ"ח ולש"ו).
2608 אורות (אוצ"ח).
2609 בכח מסך נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא כח במסך.
2610 נמחק באוצ"ח.
2611 נמחק באוצ"ח.
2612 שתשאר (אוצ"ח).
2613 לעלות בסוד נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא לעשות.
2614 דהה"ן (אוצ"ח).
2615 עם הכולל (אוצ"ח).
2616 נמחק באוצ"ח.
2617 מעקה (אוצ"ח).
2618 נמחק בלש"ו.
2619 נמחק בלש"ו.
2620 (דאצילות הנעשה מן מסך) – נוסף באוצ"ח.
2621 (דבריאה הנעשה מן מסך) – נוסף באוצ"ח.
2622 (היצירה הנעשה מן מסך) – נוסף באוצ"ח.
2623 לעשיה וגם כדי שלא יתפשט אור העשיה – נמחק באוצ"ח.
2624 ונזקף (נוסף באוצ"ח).
2625 משם (אוצ"ח).
2626 נמחק באוצ"ח.
2627 באוצ"ח כאן מתחיל פרק חדש.
2628 ז"ק (אוצ"ח).
2629 והז"ק (אוצ"ח).
2630 לא"א (אוצ"ח).
2631 ציור (נוסף באוצ"ח).
2632 (היינו נה"י של חב"ד) (נוסף באוצ"ח).
2633 (דהיינו נהי של חג"ת נה"י דנה"י) – נוסף באוצ"ח.
2634 (א' לבד) אוצ"ח.
2635 נמחק באוצ"ח.
2636 יסוד העליון נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא חלון.
2637 מכאן עד הסוף אין באוצ"ח.

מאיר העץ – ח"ה

- 2638 אדם ישר
2639 נמחק באדם ישר.
2640 נמחק בלש"ו.
2641 "ומים וים" נמחק באדם ישר ובמקומו איתא "וי"ס".
2642 לכרסייא (נוסף באדם ישר).
2643 וכו' (נוסף באדם ישר).
2644 תקין (אדם ישר).
2645 נמחק באדם ישר.
2646 מתחלת עתיק נמחק באדם ישר ובמקומו איתא מתחילות מעתיק.
2647 אראלים שהם (נוסף באדם ישר).
2648 רקיעים (אדם ישר).
2649 ז' (נוסף באדם ישר).
2650 כנגד (נוסף באדם ישר).
2651 קה"י
2652 סוף (נוסף בקה"י).
2653 נמחק בקה"י.
2654 הפרטים (קה"י).
2655 ע"ד הנזכר (נמחק בקה"י).
2656 הכתר שבו לקח (נמחק בקה"י).
2657 דא"א (קה"י).
2658 הזעירים כולם (קה"י).
2659 לקח א"א שאר החלק המגיע נמחק בקה"י ובמקומו איתא הנוגע.
2660 עד או"א (קה"י).
2661 מכאן עוד סוף הפרק לא מופעי בקה"י אלא זה הגהת הצמח.
2662 שעה"ק צא ע"ב.
2663 והם עתידים עדיין להתברר לגמרי ולצאת מתוכם אותם ניצו' הקדושה לע"ל כמבואר אצלנו בפ' בלע המות לנצח (שעה"ק).
2664 ובעוד היותו מתברר לצורך ע"י לא היתה שום בחי' אחרת מתבררת כלל (שעה"ק).
2665 מקביל לשער הגלגולים יח
2666 קה"י.
2667 בכל בחי' כמש"ל (נמחק בקה"י).
2668 שלהם את נמחק בקה"י ובמקומו איתא של
2669 של (קה"י).
2670 לכל (קה"י).
2671 כל (קה"י).
2672 וכו' (נוסף בקה"י).
2673 שבתוך כל היושר שבכל נמצא בקה"י ובמקומו איתא היושר שבתוך כל.
2674 נמחק בקה"י ובמקומו גורס את המוסגר.
2675 שלהם (קה"י).
2676 ועשיה (נוסף בקה"י).
2677 עצומה (נוסף בקה"י).
2678 ב' (נוסף בקה"י).
2679 וכן (קה"י).
2680 כי כל (קה"י).
2681 נמחק בקה"י.
2682 על כל (קה"י).
2683 קה"י.
2684 כנזכר בזוהר פרשה ויקרא (נמחק בקה"י).
2685 נמחק בקה"י.
2686 ומשם (קה"י).
2687 דסט"א (נוסף בקה"י).
2688 עון (קה"י).

מאיר העץ – ח"ה

ולהנמיכו (קה"י).	2689
נמחק בקה"י.	2690
נמחק בקה"י.	2691
בשמים (קה"י).	2692
ספירות (קה"י).	2693
פרטים (קה"י).	2694
מוסגר בלש"ו, אמנם הוא מופיע בקה"י.	2695
מוסגר בלש"ו, אמנם הוא מופיע בקה"י.	2696
הנזכרת בה (קה"י).	2697
דשידי (נוסף בקה"י).	2698
אך (קה"י).	2699
פנימית (קה"י).	2700
האזיר ההוא נמחק בקה"י ובמקומו איתא העור הוא.	2701
וכו' (נוסף בקה"י).	2702
התורה (קה"י).	2703
צפון דרום נמחק בקה"י ובמקומו איתא דרום צפון.	2704
באולם (נוסף בקה"י).	2705
נמחק בקה"י.	2706
על כמה (קה"י).	2707
קה"י	2708
דוד חופה נמחק בקה"י ובמקומו איתא דרועא	2709
ברקיעי (קה"י).	2710
ממנו (קה"י).	2711
נמחק בקה"י.	2712
דיושר (קה"י).	2713
שוה (נוסף בקה"י).	2714
(עי' זהר בראשית דף נו) (קה"י).	2715
ולמזלות (נוסף בקה"י).	2716
מעשית (קה"י).	2717
השער ההוא נמחק בקה"י ובמקומו איתא השיעור.	2718
פתחים (קה"י).	2719
דרך (קה"י).	2720
פתחם (קה"י).	2721
שמונה (נוסף בקה"י).	2722
שהוא המזל נמחק בקה"י.	2723
כי (קה"י).	2724
הגלגל והכוכב (קה"י).	2725
נקודת (קה"י).	2726
קה"י.	2727
דעשיה (קה"י).	2728
עי' זהר נשא קמג ע"ב (נוסף בקה"י).	2729
(תרומה קמא) (נוסף בקה"י).	2730
מעץ החיים יוצא ממש (נוסף בקה"י)	2731
מעץ חיים מתחתיו (לש"ו).	2732
וכו' (נוסף בקה"י).	2733
בן (קה"י).	2734
בבחי' (קה"י).	2735
נמחק בקה"י.	2736

מאיר העץ – ח"ה

- 2737 אחר (נוסף בקה"י).
 2738 דג"ע (נוסף בקה"י).
 2739 מהם (נוסף בקה"י).
 2740 חו"ג (קה"י).
 2741 ר' (קה"י).
 2742 בצפון (קה"י).
 2743 ומזה (קה"י).
 2744 שבה (נוסף בקה"י).
 2745 אלין (קה"י).
 2746 "בג' גוונין דבהווא" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "מג' גוונין דבהאי".
 2747 מן יסוד (נוסף בקה"י).
 2748 קה"י
 2749 נמחק בקה"י.
 2750 מבינה (קה"י).
 2751 אוצ"ח, שעה"ק מח ע"ד.
 2752 הנקראים (לש"ו).
 2753 פרטות שבו נמחק באוצ"ח.
 2754 הי"ס (נוסף באוצ"ח).
 2755 ובו כח (אוצ"ח).
 2756 הגובר (אוצ"ח ולש"ו).
 2757 אוצ"ח גורס את המוסגר.
 2758 דרך המסך אשר תחת עולם האצילות' (נוסף בשעה"ק).
 2759 כנזכר בהקדמת ספר התיקונין בדף ג ע"ב (ד ע"ב) ובדף ד ע"א (ה ע"א) (נוסף בשעה"ק).
 2760 מכח המסך שתחתיו (נוסף בשעה"ק).
 2761 הנקרא' (לש"ו).
 2762 אבל צריך שתדע השנוי שיש בין הי"ס של עולם זה לעולם זה (נוסף בשעה"ק).
 2763 ואין הכוונה לומר שהם לבדם מאירות אלא שלהיות הם מאירות אין הארת הז' תחתונות
 נכרת (שעה"ק).
 2764 הנקרא' (לש"ו).
 2765 אצילות כי הם נמחק באוצ"ח.
 2766 אינו על ג"ר דאצילות (נוסף בשער ההקדמות).
 2767 (והוא סנדלפר"ן) (נוסף באוצ"ח).
 2768 מדרגות (אוצ"ח).
 2769 "והנה ג' מדרגות אלו שאמרנו הם ל' שמות שיש אל נוקבא דז"א שהם גוף שלה כמ"ש
 בע"ה" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "באופן שיש בנקבא דז"א ג' לבושים הנקראים כלים וכל
 לבוש מהג' אלו יש בו י"ס נמצא שהם שלשים ספירות".
 2770 לבושים (שעה"ק).
 2771 אוצ"ח גורס את המוסגר.
 2772 הפנימיים (אוצ"ח).
 2773 נמחק באוצ"ח.
 2774 'והמלבושין בב"ע (נוסף באוצ"ח).
 2775 כל א' כלול מ"ס (נוסף באוצ"ח).
 2776 הלבוש החיצון שהיא (נוסף באוצ"ח וכע"ז בשעה"ק).
 2777 מתלבשת ונכנסת בתוך הלבוש האמצעי (נוסף באוצ"ח וכע"ז בשעה"ק).
 2778 נכנסת ומתלבשת בתוך המלבוש הפנימי (נוסף באוצ"ח וכע"ז בשעה"ק).
 2779 של המלכות (אוצ"ח).
 2780 הי' (לש"ו).
 2781 היו סמכין נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא הסמכין.

מאיר העץ – ח"ה

- 2782 אוצ"ח גורס את המוסגר, ונמחק בשעה"ק.
2783 נמחק באוצ"ח.
2784 ג' אותיות הו"ה הם נר"נ נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא ד' אותיות הו"ה הם חנר"נ.
2785 ספי' של נוקבא דאצילות הם מתחלקים בתוכם נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא מדרגות הם מתחלקים בבי"ע.
- 2786 עלמא דפירודא וכו' כי חלקי הנשמה אשר בבריאה יצירה עשיה הנעשים מבחי' הלבושים של האצילות כנ' הנה הם בחי' אלהות אבל חלקי הרוחין והנפשין והמלבושים שהם הכלים והגוף אשר בבריאה יצירה עשיה הנה כלם הם בחי' עולם הפירוד ואינם בחי' אלהות עצמו (שעה"ק).
2787 כלי דנוק' דעולם הבריאה ובכל אחד ואחד יש בו חד רוחא כנז' שם וכן יש בכל א' וא' בחי' נפש הנז' שם בלשון חד חיותא דנפיק מגו ההוא רוחא וכן בחי' הכלים שהם הלבושים שלהם ועל ד"ז ביצירה ובעשיה ודע כי כ"ז שאמרנו עד עתה הוא בנוק' דז"א דאצילות אשר לבושיה מתחלקים ומתלבשים בסו דנשמה של נוק' דז"א דבריאה ויצירה ועשיה והנה עד"ז ממש הוא בז"א עצמו דאצילות אשר ג' לבושיה מתלבשים בסוד נשמה אל ז"א דבריאה יצירה עשיה וכן עד"ז באו"א ובא"א דאצילות אשר לבושיהם מתלבשים בסוד נשמה באו"א ובא"א דבריאה יצירה עשיה (שעה"ק).
- 2788 "ועיין פ' משפטים (נ"א בראשית)" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "ועיין במה שביארנו בפרשת בראשית (שער מאמרי רשב"י דף יג ע"ב, יג סוע"ג)".
2789 אוצ"ח גורס את המוסגר.
2790 לל' (אוצ"ח).
2791 י' (אוצ"ח וכן הוא בכל הפיסקא).
2792 מקיפים אל ל' בחינות (נוסף באוצ"ח).
2793 והוא נשמה פנימי לכולם. כיצד (נוסף באוצ"ח).
2794 נמחק באוצ"ח.
2795 מקיף במקיפים (אוצ"ח).
2796 פנימי (לש"ו).
2797 אוצ"ח.
2798 בי"ע (אוצ"ח).
2799 ושמותם הם כתר חכמה וכו' (נוסף באוצ"ח).
2800 "בנה"י דאו"א בבחי' החיצוניות בתוך י"ס דכלים הנקרא אחור, והרוח מתלבשת בנה"י דאו"א האמצעיים תוך הי"ס דכלים אמצעיים, והנשמה מתלבשת בנה"י דאו"א הפנימיים" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "בתוך י' כלים הנק' אחוריים והרוח מתלבשת בתוך הי"ס דכלים אמצעיים והנשמה מתלבשת)".
- 2801 נמחק באוצ"ח.
2802 ראשונה (נוסף באוצ"ח).
2803 "היא עיקר וכל אותן" נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא "היא ואותן".
2804 ההו"ה (אוצ"ח).
2805 דבריאה (אוצ"ח).
2806 "בי' כלים" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "בתוך י"ס".
2807 אותה (אוצ"ח).
2808 נהירו (אוצ"ח).
2809 ואתישבא (אוצ"ח).
2810 ד' אופנים נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא דאופנים.
2811 חד (נוסף באוצ"ח).
2812 בנהורי בניצוץ גו שלהובא (נוסף באוצ"ח).
2813 נמחק באוצ"ח.
2814 וכו' (נוסף באוצ"ח).
2815 "שבכל חד וחד יש בו חד רוחא" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "שכל חד וחד רוחא (וכו)".
- 2816 פנימיים (נוסף באוצ"ח).
2817 נמחק באוצ"ח.

מאיר העץ – ח"ה

- 2818 דיצירה (אוצ"ח).
- 2819 נמחק באוצ"ח.
- 2820 משא"כ נפש רוח נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא מכ"ש חיה יחידה.
- 2821 שלהם הפנימים נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא הפנימים שלהם.
- 2822 הוא (נוסף באוצ"ח).
- 2823 הנה נר"ה הם חד גופא בשני הכלים אחר ואמצעי שלהם, והם תרי פלגי גופא בכלי הפנימי שלהם, ששם יש הל' כלים דז"א ועצמותם הפנימי ואורות המקיפים דכל בי"ע כנז' במקום אחר, כמו שיש נר"ן פנימיות תוך ג' כלים, וכן יש בחי' י' מקיפים לי' כלים פנימיים בז"א וי' מקיפים לי' כלים אמצעיים דז"א ועשר מקיפים לי' כלים דאחורי דז"א והם ל' כלים ול' מקיפים (נוסף באוצרות).
- 2824 אוצ"ח שעה"ק מט ע"ג.
- 2825 ז"א דאצילות, הנה בחי' השלשים ספי' שיש בשלשה הלבושים הנקראים כלים שלו, הם אלו הכתר שבו נחלק לג' לבושים וכלים (שעה"ק).
- 2826 שהוא האחור (שעה"ק).
- 2827 כל הגימטריות בפרק זה לא מופיעות באוצרות חיים ובשעה"ק.
- 2828 האחור (שעה"ק).
- 2829 האחור (שעה"ק).
- 2830 האחור (שעה"ק).
- 2831 האחור (שעה"ק).
- 2832 האחור (שעה"ק).
- 2833 האחור (שעה"ק).
- 2834 האחור (שעה"ק).
- 2835 דע כי ב' ספירות אלו דנצח והוד הם נכללים בחד גופא בבחי' חיצונית והאחור שלהם וכן באמצעות שלהם, אבל בבחי' הפנימיות שלהם הם נחלקים לתרין גופין, ולכן האחור או האמצע שלהם אינו רק שם אחד לשניהם והפנימי שלהם הם ב' שמות (שעה"ק).
- 2836 קטע זו נמחק באוצ"ח.
- 2837 אחור (שעה"ק).
- 2838 צב"א (אוצ"ח ושעה"ק).
- 2839 האחור (נוסף בשעה"ק).
- 2840 קטע זה לא נמצא בשעה"ק ובמקומו איתא - 'הנשמה שלהם היא זו'.
- 2841 באחור (שעה"ק).
- 2842 יה"ה (אוצ"ח).
- 2843 'הנה יהו"ה יהו"ה בנו"ה' - ליתא באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2844 שהוא פנימי (נוסף בשעה"ק).
- 2845 'שהוא האות הששית מן השם הנזכר, והוא אות אל"ף הראשונה שבשם הזה המרובע' (נוסף בשעה"ק).
- 2846 לב' (אוצ"ח).
- 2847 הנוטה (נוסף באוצ"ח).
- 2848 ומן (אוצ"ח).
- 2849 'ומן אות' - נמחק באוצ"ח ואיתא - 'ואות'.
- 2850 והנה ו' שבחירי"ק מתלבשת בוא"ו שנוטה לצד מעלה והו' שבקבוץ מתלבשת בוא"ו הנוטה לצד מטה. ונמצא כי זה השם המרובה שהוא לבוש אמצעי הכולל נצח והוד יש בו ט"ו אותיות. ואמנם חמשה אותיות הראשונות שהם צ' צ"ב צב"א הם בנצח ותשעה אותיות האחרונות שהם צבא"ו צבאו"ת הם בהוד, ואות א' הששית הנחלקת לשנים, כי יו"ד עילאה וחצי הוא"ו הנוטה לצד מעלה כזה 4 היא בנצח ויו"ד תתאה וחצי הוא"ו הנוטה לצד מטה כזה 5 הוא בהוד (שעה"ק).
- 2851 בקיבוץ ובחירק הוא נפש לשם חיצון דנצח הוד" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "בחירק הוא נפש לנצח ואות ה' אחרונה בקיבוץ נפש להוד בשם החיצון" (אוצ"ח).
- 2852 אחרונה (נ"א ראשונה) אוצ"ח.
- 2853 ו' (נוסף בשעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

- 2854 ה' ראשונה (אוצ"ח).
- 2855 נמחק באוצ"ח.
- 2856 נמחק באוצ"ח.
- 2857 ובהם כ"ז לבושים (נוסף בשעה"ק).
- 2858 פירשנו (אוצ"ח).
- 2859 אוצ"ח ושעה"ק גורסים את המוסגר.
- 2860 (מקיפי י"ס חיצוניות) (אוצ"ח).
- 2861 אלף הי, אלף יוד, הי הה אלף אלף הי יוד הה אלף אלף הי הה אלף אלף הי אלף הי אלף יוד הי הא אלף אלף הי יוד הא אלף אלף (שעה"ק)
- 2862 נמחק באוצ"ח.
- 2863 נמחק באוצ"ח.
- 2864 מכאן עד סוף הקטע נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2865 נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2866 מכאן עד סוף הקטע נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2867 נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2868 נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2869 נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2870 נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2871 מכאן עד סוף הקטע נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2872 נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2873 "בשם זה" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "כזה".
- 2874 מקיף כתר ב' אלפים ק"ך, מקיף חכמה ב' אלפים ק"ך, מקיף בינה ב' אלפים ק"ך, מקיף דעת תתרט"ח, מקיף חסד תקל"ט, מקיף גבורה תקכ"ט, מקיף ת"ת תתרג"ב, מקיף נצח תקל"ה, מקיף הוד תקי"ז, מקיף יסוד ש"ג, נ"א רצט (אוצ"ח).
- (מקיפי י"ס אמצעיות) – אוצ"ח.
- 2875 ו' (נוסף בשעה"ק).
- 2876 קמ"ג במלוי מלואו (נמחק באוצ"ח ובשעה"ק).
- 2877 מוסגר באוצ"ח.
- 2878 נמחק באוצ"ח.
- 2879 הם מתחלקים ל"פ ג' ג' והג' מקיפים שבכתר שם (נמחק בשעה"ק).
- 2880 נמחק באוצ"ח.
- 2881 אור המקיף לכל כללות ז"א ונוקבא, לשניהם יחד, מחוץ כל המקיפים שלהם כלם, הנזכר לעיל הוא זה, אלף, אלף למד, אלף למד פא. אלף למד פא, הא. אלף למד פא, הא אלף. אלף למד פא, הא אלף, יוד. אלף למד פא, הא אלף, יוד ואו. אלף למד פא, הא אלף, יוד ואו דלת. אלף למד פא, הא אלף, יוד ואו דלת, הא. אלף למד פא, הא אלף, יוד ואו דלת, הא אלף (נוסף בשעה"ק).
- 2882 אוצ"ח, שעה"ק מט ע"ב.
- 2883 ונבאר עתה בחי' שמות כל אלו השלשים ספירות שיש בג' הלבושים והכלים של הנוק'
- דז"א דאצילות ונזכירם ממעלה למטה (שעה"ק).
- 2884 האחור שהוא החיצון (שעה"ק).
- 2885 כל הגימ' נמחקים באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2886 האחור (שעה"ק, וכן גירסתו בכל פעם שנזכר בפרקינו "החיצון").
- 2887 נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 2888 הפנימי (אוצ"ח).
- 2889 הפנימי (אוצ"ח).
- 2890 (שמות נר"נ) – אוצ"ח.
- 2891 שלהם (אוצ"ח), נשמה שלהם (שעה"ק).
- 2892 (מקיפי י"ס חיצוניות) – אוצ"ח.
- ודע, כי לג' מלבושים אלו, שכל לבוש מהם כלול מ"ס כנזכר, הנה יש להם ג"כ בחי' או"מ אליהם. ונמצא כי ל"ס של לבוש האחור, יש כנגדו י' מקיפים. וכן ל"ס של לבוש האמצעי, יש

מאיר העץ – ח"ה

ה"ב צירופי דשם אה"ה הם כזה:

הי	יא	ה	א
ה"א	ה"ה	א"ה	ה"ה
ה	יה	ה	א
הא"י	א"ה	אה"י	הה"י
ה	יה	הי	אי
ה"א	ה"א	א"ה	ה"ה

ה"ב צירופי דשם הו"ה הם כזה:

הו	וי	הי	יה
ה"י	ה"ה	ו"ה	ו"ה
ה	וה	הי	יה
ה"ו	ו"ה	ה"ו	ה"ו
ה	וה	הו	יו
ה"י	ה"י	ו"ה	ה"ה

הכ"ד צירופי אדנ"י הם כזה:

יא	נא	ד	א
ד"נ	ד"י	אנ"י	דנ"י
יא	נא	ד	א
נ"ד	י"ד	א"נ	ד"נ
יד	נד	דנ	אנ
א"נ	א"י	א"י	ד"י
יד	נד	דנ	אנ
נ"א	י"א	י"א	י"ד
ינ	ני	די	אי
א"ד	א"ד	א"נ	ד"נ
ינ	ני	די	אי
ד"א	ד"א	נ"א	נ"ד

הכ"ד צירופי אלו"ה (אשר הי' האחרונים מהם הם בפנימית הז"א דעשיה):

ה	וא	ל	א
ה	ל"ה	או"ה	לו"ה
ה	וא	ל	א
ה	ה"ל	אה"ו	לה"ו
ה	ול	לו	או
ה	א"ה	א"ה	ל"ה
ה	ול	לו	או
ה	ה"א	ה"א	ל"ה
הו	וה	ל	א
הו	א"ל	הא"ו	הל"ו
הו	וה	ל	א
הו	ל"א	הו"א	הו"ל

סדר הצירופים של הק"כ צירופי אלה"ם הם כך:

מאלה"י	יאלה"ם	האל"ם	לאה"ם	אלה"ם
מאל"ה	יאלמ"ה	האלמ"י	לאהמ"י	אלהמ"י
מאהל"י	יאהל"ם	האיל"ם	לאיה"ם	אליה"ם
מאה"ל	יאהמ"ל	האימ"ל	לאימ"ה	אלימ"ה
מאיל"ה	יאמל"ה	האמל"י	לאמה"י	אלמה"י
מאיה"ל	יאמה"ל	האמי"ל	לאמי"ה	אלמי"ה
מלאה"י	ילאה"ם	הלאי"ם	להאי"מ	אהלי"ם
מלא"ה	ילאמ"ה	הלאמ"י	להאמ"י	אהלמ"י
מלהא"י	ילהא"ם	הליא"ם	להיא"מ	אהיל"ם
מלה"א	ילהמ"א	הלימ"א	להימ"א	אהימ"ל
מליא"ה	ילמא"ה	הלמא"י	להמא"י	אהמל"י
מליה"א	ילמה"א	הלמי"א	להמי"א	אהמי"ל

מאיר העץ – ח"ה

אילה"ם	ליאה"ם	היאל"ם	יהאל"ם	מהאל"י
אילמ"ה	ליאמ"ה	היאמ"ל	יהאמ"ל	מהאי"ל
איהל"ם	ליהא"ם	הילא"ם	יהלא"ם	מהלא"י
איהמ"ל	ליהמ"א	הילמ"א	יהלמ"א	מהל"א
אימל"ה	לימא"ה	הימא"ל	יהמא"ל	מהיא"ל
אימה"ל	לימה"א	הימל"א	יהמל"א	מהיל"א
אמלה"י	למאה"י	המאל"י	ימאל"ה	מיאל"ה
אמל"ה	למאי"ה	המאי"ל	ימאה"ל	מיאה"ל
אמהל"י	למהא"י	המלא"י	ימלא"ה	מילא"ה
אמהי"ל	למהי"א	המלי"א	ימלה"א	מילה"א
אמיל"ה	למיא"ה	המיא"ל	ימהא"ל	מיהא"ל
אמיה"ל	למיה"א	המיל"א	ימהל"א	מיהל"א

פיסוקוהנך רואה שכל צירוף פרטי החילוף הוא בב' אותיות (היינו בהב' אותיות אחרונות) וכל מערכה קטנה שהוא ו' צירופים החילוף הוא בג' אותיות שהג' האחרונות הם בהיפך מהג' הראשונות וכל מערכה גדולה שהוא כ"ד צירופים החילוף הוא מד' אותיות שהד' שבסוף הם בהיפך מהד' שבראש ובסוף כל הק"כ הוא כל הה' אותיות מחולפים כי הם בהיפך ממש ותראה עוד שכל צירוף תמצא כ"ה פעמים כמו צירוף אלה"ם הרי תמצא אותו כ"ד פעמים בראשי המערכות כולם ואחד הצירוף אלה"ם גופה וכן עד"ז בכל הק"כ צירופים אלא שתצטרך לחלף את המערכות על דרך שאתה מחלף את האותיות כמו הצירוף הב' אלהמ"י שהאות החמישי הוא קודם להרביעי כן תחלף את המערכה הה' המתחלת במ"ם קודם להמערכה הד' המתחלת בי' ואז תמצא אותו ג"כ כ"ה פעמים ע"י הראשי המערכות כנ"ל אבל זולת הראשי מערכות לא תמצא כל צירוף דה' אותיות רק פעם א' וד' אותיות כגון אלה"י תמצא ב' פעמים וג' אותיות תמצא ו' פעמים וב' אותיות כ"ד פעמים ואות א' ק"כ פעמים כי כ"ד פעמים הרי עומדת כל אות בראשונה וכ"ד פעמים תמצא כל אות שעומדת בשניה וכן תמצא כ"ד פעמים שעומדת בשלישית וכן ברביעית וכן בחמישית (לש"ו).

²⁹¹⁶ אוצ"ח שעה"ק נ ע"א

²⁹¹⁷ (שמות ז"א) (אוצ"ח).

²⁹¹⁸ לבושים הנקרא גוף דז"א דבריאה הפנימים הם ל' – נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא כלים.

²⁹¹⁹ כל הצירופים שבפרק זו לא מופיעים באוצ"ח ובשעה"ק.

²⁹²⁰ האמצעים (אוצ"ח).

²⁹²¹ וחוף מצירוף א' וב' איד"ן אדי"נ אנ"ד אינ"ד דאנ"י דנא"י דיא"נ דאי"נ דני"א דינ"א –

נמחק באוצ"ח ובמקומו כתוב – חוף מהב' הראשונים .

²⁹²² בק"ך צירופי (שעה"ק).

²⁹²³ בכת"י א' סידר כאן הצרופים וז"ל: פנימיים. כתר יוה"ה, חכמה הוה"י, בינה הו"ה, דעת הה"ו, חסד הה"ו, גבורה, היה"ו, ת"ת היה"ו, נצח והי"ה, הוד והה"י, יסוד ויה"ה. ס"ה ר"ס. אמצעיים: כתר אנ"ד, חכמה, אנ"ד, בינה אינ"ד, דעת איד"נ, חסד דני"א, גבורה דנא"י, ת"ת דיא"נ, נצח דינ"א, הוד דאנ"י, יסוד דאי"נ. ס"ה תר"ן. חיצוניים: כתר אלה"ם, חכמה אלהמ"י, בינה אליה"ם, דעת אלימ"ה, חסד אלמ"ה, גבורה אלמה"י, ת"ת אהימ"ל, נצח אהיל"ם, הוד אהמל"י, יסוד אהמ"ל. ס"ה סת"ת (אוצ"ח).

²⁹²⁴ "וכל ג' פעמים י' י' הנזכרים הם כסדרם ממעלה למטה" (נוסף בשעה"ק).

²⁹²⁵ נמחק באוצ"ח.

²⁹²⁶ נמחק באוצ"ח.

²⁹²⁷ "י"ס (הכלים) הפנימים מג' בחי' (כלים)" – נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא "י' לבושים פנימיים".

מכאן עד סוף הפסקא נמצא בשעה"ק, ובמקומו איתא "לא קבלתי ממורי".

²⁹²⁸ (סוסורי"א) (נוסף באוצ"ח).

²⁹²⁹ סניג"ה (סניג"ה) (אוצ"ח).

²⁹³⁰ (מקיפי ז"א) – אוצ"ח.

²⁹³¹ אשר אלו השנים אינם בכלל זה והם כסדרם ממעלה למטה (שעה"ק).

²⁹³² חיצוניים, כתר אהה"י, חכמה איה"ה, בינה היה"א, דעת היא"ה, חסד הה"א, גבורה ההא"י,

ת"ת האה"י, נצח הא"ה, הוד יהא"ה, יסוד יהה"א. ס"ה ר"י.

מאיר העץ – ח"ה

אמצעיים: כתר אל"ף ה"ה ה"ה יר"ד, חכמה אל"ף יר"ד ה"ה ה"ה, בינה ה"ה יר"ד ה"ה אל"ף, דעת ה"ה יר"ד אל"ף ה"ה, חסד ה"ה ה"ה יר"ד אל"ף, גבורה ה"ה ה"ה אל"ף יר"ד, ת"ת ה"ה ה"ה אל"ף ה"ה יר"ד, נצח ה"ה אל"ף יר"ד ה"ה, הוד יר"ד ה"ה ה"ה אל"ף ה"ה, יסוד, יר"ד ה"ה ה"ה אל"ף. ס"ה אלף תק"י. פנימיים: כתר אל"ף ה"ה ה"ה יר"ד, חכמה, ה"ה יר"ד ה"ה ה"ה אל"ף, בינה ה"ה יר"ד ה"ה אל"ף, דעת ה"ה יר"ד אל"ף ה"ה, חסד ה"ה ה"ה יר"ד אל"ף, גבורה ה"ה ה"ה אל"ף יר"ד, ת"ת ה"ה ה"ה אל"ף ה"ה יר"ד, נצח ה"ה ה"ה אל"ף יר"ד ה"ה, הוד יר"ד ה"ה ה"ה אל"ף ה"ה, יסוד יר"ד ה"ה ה"ה אל"ף. ס"ה אלף ת"ל. (אוצ"ח).

2933 (נשמת המקיפים) – אוצ"ח.

2934 ההיפוך – אוצ"ח.

2935 שבשם אה"ה (נוסף בשעה"ק).

2936 כתר אל"ף ה"ה ה"ה יר"ד, חכמה אל"ף יר"ד ה"ה ה"ה, בינה ה"ה יר"ד ה"ה אל"ף, דעת ה"ה יר"ד אל"ף ה"ה, חסד ה"ה ה"ה יר"ד אל"ף, גבורה ה"ה ה"ה אל"ף יר"ד, ת"ת ה"ה ה"ה אל"ף ה"ה יר"ד, נצח ה"ה אל"ף יר"ד ה"ה, הוד יר"ד ה"ה ה"ה אל"ף ה"ה, יסוד ה"ה ה"ה אל"ף. סך הכל אלף תר"י (אוצ"ח).

2937 שעה"ק נ ע"א

(נוק' דז"א) – אוצ"ח.

2938 פנימית דבריא שהם ל' – נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא "ל' כלים".

2939 אה"ה – אוצ"ח ובשעה"ק.

2940 מוסגר באוצ"ח.

2941 ואלו הם אהימ"ל אהי"ל אילה"ם איהל"ם אימל"ה אילמ"ה אימה"ל אימה"ל אמלה"י אמהל"י – נמחק באוצ"ח, ובמקומו כתוב – שיש בשם אלקים. (בחינות נר"ג).

וכל ג"פ י' ה' הנז' הם כסדרם ממעלה למטה ומתחלקים ג"כ ב"ס הנוק' כסדרם מכתר שבה עד מלכות שבה ועי' לקמן כי ההיכלות של בראשית הם דכורין ושל פ' פקודי הם נוק' (שעה"ק).

2942 חיצוניים. כתר אהלמי, חכמה אהלים, בינה אימלה, דעת אימהל, חסד אילהמ, גבורה אילמה, ת"ת איהמל, נצח איהמל, הוד איהמל, יסוד אמליה. ס"ה תת"ס. אמצעיים: כתר נאדי, חכמה נאיד, בינה נדיא, דעת נדאי, חסד יאדנ, גבורה יאנד, ת"ת ידנא, נצח יאדנ, הוד ינאד, יסוד ינדא. ס"ה תר"ן. פנימיים: כתר אההי, חכמה איהה, בינה היהא, דעת היאה, חסד ההיא, גבורה ההאי, נצח האיה, הוד יהאה, יסוד יההא. ס"ה רד"ו (אוצ"ח).

2943 (בחינות נר"ג) אוצ"ח.

2944 י' לבושים (שעה"ק).

2945 נמחק באוצ"ח.

2946 מן הג' בחי' (כלים) שיש בה – נמחק בשעה"ק.

2947 שם בהיכלי הנוקבא והם ביוצר דערבית דוגמת היכלי ז"א ביוצר דשחרית ולא נזכר בזוהר ולא קבלתי ממורי זלה"ה – נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא "הרוחין והחיות שנכתבו בז' היכלי הבריאה כנז' בספר הזהר בפ' פקודי כנז' לעיל ובפ' בראשית כי אותם הז' היכלות הם היכלי הנוק' דז"א דבריא (שעה"ק).

2948 (מקיפי נוק') – אוצ"ח.

2949 'שבכאן שבסוד המקיף' – נוסף בשעה"ק.

2950 אה"ה – אוצ"ח ושעה"ק.

2951 בהיפוך (שעה"ק).

2952 (נשמת המקיפים) – אורות.

2953 אה"ה (אוצ"ח ושעה"ק).

2954 ההיפוך (נוסף בשעה"ק).

2955 (מקיפי זר"ן) אוצ"ח.

2956 "לשני חלקי מקיפים" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "מחוץ כל המקיפים שלהם הנז'.

2957 מכאן עד סוף הקטע נמחק בשעה"ק.

טור א'. נשמת המקיפים: כתר אל"ף ו"ו ה"ה ה"ה, חכמה ה"ה ו"ו ה"ה אל"ף, בינה ה"ה ו"ו אל"ף ה"ה, דעת ה"ה ה"ה אל"ף ו"ו, גדולה ה"ה ה"ה ו"ו אל"ף, גבורה ה"ה ה"ה אל"ף ו"ו, ת"ת ה"ה ה"ה אל"ף ו"ו ה"ה, נצח ו"ו ה"ה אל"ף ה"ה, הוד ו"ו ה"ה ה"ה אל"ף, יסוד ו"ו ה"ה ה"ה אל"ף ה"ה. סך הכל אלף תר"ל. טור ב'. אור מקיפי זר"ן: י, יא, יאה, יאהה, יאההו, יאההוי, יאההויה, יאההויהה, סך הכל ר"א. טור ג'. מקיף חיצון לנוק': א, אא, אאה, אאהה, אאההוי, אאההויה, אאההויהה, סך הכל רס"ו.

מאיר העץ – ח"ה

- טור ד'. מקיף אמצעי: כתר נאדי, חכמה נאיד, בינה נדיא, דעת נדאי, חסד יאדנ, גבורה יאנד, ת"ת ידנא, נצח יאדנ, הוד ינאד, יסוד ינדא, סך הכל תר"ן.
- טור ה'. מקיף פנימי: כתר אל"ף וא"ו ה"א ה"א, חכמה ה"א וא"ו אל"ף, בינה ה"א וא"ו אל"ף ה"א, דעת ה"א ה"א אל"ף וא"ו, חסד ה"א ה"א אל"ף וא"ו, גבורה ה"א אל"ף ה"א וא"ו, ת"ת ה"א אל"ף וא"ו ה"א, נצח וא"ו ה"א אל"ף ה"א, הוד וא"ו ה"א אל"ף, יסוד וא"ו אל"ף ה"א ה"א. סך הכל אל"ף ש"ס (אוצ"ח).
- 2958 מכאן עד סוף הקטע נמחק בשעה"ק.
- 2959 נמחק באוצ"ח.
- 2960 נמחק באוצ"ח.
- 2961 דע כי מצירופי שם אלה"ם שכבר כתבנו עשרים מהם בחיצוניות זעיר ונוק' בעולם הבריאה נשאר מסך המאה ועשרים מאה והם נחלקים בחיצוניות יצירה ועשיה בכל פרצופיהם כמו שנצייר לפניך.
- אריך אנפין: כתר אמילה, חכמה אמיהל, בינה אמהיל, דעת אמהלי, חסד להימא, גבורה להיאם, ת"ת להמאי, נצח להמיא, הוד להאים, יסוד להאמי, סך הכל תת"ס.
- אבא: כתר לימאה, חכמה לימאה, בינה ליאהם, דעת ליאמה, חסד ליהמא, גבורה ליהאם, ת"ת למאהי, נצח למאיה, הוד למיאה, יסוד למיהא, סך הכל תת"ס.
- אימא: כתר למיהא, חכמה למהאי, בינה לאמיה, דעת לאמהי, חסד לאיהם, גבורה לאימה, ת"ת לאהמי, נצח לאהים, הוד הימאל, יסוד הימלא, סך הכל תת"ס (אוצ"ח).
- 2962 (עולם היצירה) (שמות ז"א).
- 2963 מסוגר בלש"ו.
- 2964 (הפנימים) הם שלשים נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא "ל' הכלים הם אל"ו".
- 2965 יה"ו יר"ה ה"ו ה"ו ה"ו ו"ה ו"ה – נמחק באוצ"ח ובשעה"ק, וכן הוא לענין כל השמות דלקמן בפרק זה.
- 2966 די"ש דש"י נמחק בלש"ו ובמקומו איתא דש"י די"ש.
- 2967 שד"י ש"ד די"ש דש"י יס"ד יד"ש – נמחק באוצ"ח.
- 2968 (צירופי) (נוסף באוצ"ח).
- 2969 ש"ש ד"ד י"י ש"ד י"ש ד"י ד"ש ש"י י"ד – נמחק באוצ"ח.
- 2970 בק"כ צירופי (שעה"ק).
- 2971 "לפי שהשלישים והרביעים והחמשים הם בא"א ואו"א דיצירה בי' חיצוניות שבכ"א מהם" נמחק בשעה"ק.
- 2972 (בחינות נר"ן) (אוצ"ח).
- 2973 י"ס אמצעים יש בז"א" נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא י"י לבושים אמצעים שיש בז"א".
- 2974 לא קיבלתי והשאר נמחק בשעה"ק.
- 2975 "היכלי ז"א דיצירה" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "היכלות היצירה".
- 2976 (מקיפי ז"א) (אוצ"ח).
- 2977 ע"ד הפנימים האמצעים – נמחק באוצ"ח.
- 2978 בכת"י א' לא נמצא שמות המקיפים, בומקומם נכתב: דע כי בספר אוצרות חיים לא נמצאו שמות מקיפי ז"א אבל בדרושים אחרים מ"כ (אני מ"ז) כי המקיפים הפנימיים שלו הוא שם יה"ו במילוי אלפ"ן מצורף כמו שהוא מצוייר לפניך והמקיף האמצעי הוא שם שד"י מלא וגם הוא מצורף על דרך המקיף הפנימי. עכ"ל, וצייר טבלא לשמות הפנימיים ולשמות המקיפים ונשמתן וז"ל:
- שמות הפנימיים
- פנימי: כתר י"א, חכמה ה"ה, בינה ו"ו, דעת - , חסד י"ה, ת"ת ה"ו, נצח ה"ו, הוד ו"ו, יסוד י"ה. סך הכל קכ"ו.
- אמצעי: כתר ש"ש, חכמה ד"ד, בינה י"י, דעת - , חסד ש"ד, גבורה י"ש, ת"ת ד"י, נצח ד"י, הוד י"ש, יסוד ש"ד, סך הכל אלף תתפ"ד.
- חיצון: כתר האיאלם, חכמה היאמל, בינה הילמא, דעת הילאם, חסד המאלי, גבורה המאיל, ת"ת המליא, נצח המלאי, הוד המיאל, יסוד המילא. סך הכל תת"ס.
- שמות המקיפים ונשמתן
- פנימי: כתר יר"ד, חכמה ה"א ה"א, בינה וא"ו וא"ו, דעת - , חסד יר"ד ה"א, גבורה וא"ו יר"ד, ת"ת ה"א וא"ו, נצח ה"א וא"ו, הוד וא"ו יר"ד, יסוד יר"ד ה"א. סך הכל רל"ד.
- אמצעי: כתר ש"י"ן, חכמה דל"ת דל"ת, בינה יר"ד יר"ד, דעת - , חסד ש"י"ן דל"ת, גבורה יר"ד ש"י"ן, ת"ת דל"ת יר"ד, נצח דל"ת יר"ד הוד יר"ד ש"י"ן, יסוד ש"י"ן דל"ת. סך הכל ד' אלפים תתפ"ד.

מאיר העץ – ח"ה

- נשמה: כתר יר"ד יר"ד, חכמה ה"י ה"י, בינה ו"ו ו"ו, דעת - , חסד יר"ד ה"י, גבורה ו"ו יר"ד, ת"ת ה"י ו"ו, נצח ה"י ו"ו, הוד ו"ן יר"ד, יסוד יר"ד ה"י. סך הכל שמ"ב (אוצ"ח).
2979 (נשמת המקיפים) (אוצ"ח).
2980 (שמות הנוק') אוצ"ח.
2981 "הפנימים הם ל' נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "ל' הכלים הם אל".
2982 אהל"ו אלה"ו אוה"ל אהר"ל לאר"ה לוא"ה להא"ו לאה"ו לוח"א להו"א – נמחק באוצ"ח.
2983 (בחי' נר"ן) (אוצ"ח).
2984 י' לבושים (שעה"ק).
2985 ורוחין ונפשין לא קבלתי (נוסף בשעה"ק).
2986 יר"ד ו"ו ה"ה ה"ה יר"ד ו"ו ה"ה ו"ו יר"ד ו"ו ה"ה ו"ו ה"ה יר"ד – נמחק באוצ"ח.
2987 (שמות מקיפיה) נ"ב כאן בכת"י א' וז"ל: המקיפים (אמר הצעיר מ"ז) בספר אוצרות חיים לא נמצאו שמות המקיפים אבל בדרושים אחרים מצאתי כתוב בלשון זה, המקיפים הפנימיים הם ו' צירופי יה"ו המלוי הה"ן, והמקיף האמצעי הוא שם אל"ה במלוי יוד"ן.
אח"כ צייר טבלא לשמות הפנימיים והמקיפים וז"ל:
פנימיים
פנימי: כתר אוה"ל, חכמה אוה"ה, בינה אהל"ו, דעת אהל"ל, חסד לוח"א, גבורה לוח"ה, ת"ת להא"ו, נצח להו"א, הוד לאוה, יסוד לאה"ו, סך הכל ת"ך.
אמצעי: כתר א', חכמה ל', בינה פ', דעת ל', חסד מ', גבורה ד', ת"ת ו', נצח ו', הוד ה', יסוד ה'.
סך הכל ר"ז.
חיצון: כתר האל"ם, חכמה האלמ"י, בינה האימ"ל, דעת האימ"ל, חסד האמל"י, גבורה האמל"ל, ת"ת הלאמ"י, נצח הלא"ם, הוד הלאמ"י, יסוד הלאמ"י. סך הכך תת"ס.
מקיפים ונשמתן
פנימי: כתר יר"ד יר"ד, חכמה ה"ה ה"ה, בינה ו"ו ו"ו, דעת - , חסד יר"ד ה"ה, גבורה ו"ו יר"ד, ת"ת ה"ה ו"ו, נצח ה"ה ו"ו, הוד ו"ו יר"ד יסוד יר"ד ה"ה. סך הכל רנ"ב.
אמצעי: כתר אל"ף, חכמה ל', בינה ל', בינה מ', דעת - , גדולה ד', גבורה ו', ת"ת י', נצח ו', הוד ה', יסוד י'. סך הכל בר"ך.
חיצון:
נשמה: כתר יר"ד יר"ד, חכמה ה"י ה"י, בינה וא"ו וא"ו, דעת - , חסד יר"ד ה"י, גבורה וא"ו יר"ד, ת"ת ה"י וא"ו, נצח ה"י וא"ו, הוד וא"ו יר"ד, יסוד ה"י. סך הכל רפ"ח (אוצ"ח).
נשמת המקיפיה (אוצ"ח).
2988 ס"ג (שעה"ק).
2989 ה"י (אוצ"ח ושעה"ק).
2990 (ועד כאן שמות פרצופי עולם היצירה ודע כי שם אל"ה שבמקיפים יכול להיות מצורף בשם אל"ה שבפנימיים או ג"כ בד' מחלקו' כיוודע מחילוק שם ההו"ה) (אוצ"ח)
2991 (עולם העשיה) (אוצ"ח).
2992 אריך אנפין: כתר הליאם, חכמה הלימא, בינה ימאלה, דעת ימאהל, חסד ימלהא, גבורה ימלאה, ת"ת ימהאל, נצח ימהלא, הוד ילאהמ, יסוד ילאמה. סך הכל תת"ס.
אבא: כתר יאהמל, חכמה יאהלמ, בינה יאמלה, דעת יאמהל, חסד ילהמא, גבורה ילהאמ, ת"ת ילמאה, נצח ילמהא, הוד ילאהמ, יסוד ילאמה, סך הכל תת"ס.
אימא: כתר ימהאל, חכמה יהמלא, בינה יאהלמ, דעת יאהמל, חסד יהלמא, גבורה יהלאמ, ת"ת מאלהי, נצח מאליה, הוד מאהיל. סך הכל תת"ס (אוצ"ח).
2993 (שמות ז"א) (אוצ"ח).
2994 הפנימיים הם ל' (נוסף באוצ"ח).
2995 הם י' צירופים אחרונים שבכל כ"ד צירופים שלו (נוסף באוצ"ח).
2996 שהם ח"י אותיות (נוסף באוצ"ח).
2997 מכאן עד סוף הפיסקא נמחק בשעה"ק.
2998 כי הפ' והצ' והק' – נמחק באוצ"ח ובמקומו כתו ב- לפי שעשרה צירופי אלה"ם השמיניים והתשיעיים והעשיריים.
2999 (בחי' נר"ן ומקיפים) (אוצ"ח).
3000 י' לבושים (שעה"ק).
3001 "נלע"ד ששמעתי ממורי זלה"ה שהם בז' רקיעים הנזכר פרשה ויקהל (רא רב) – נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא "לא קבלתי".

מאיר העץ – ח"ה

- 3002 אחת (שעה"ק).
- 3003 (נשמת המקיף) (אוצ"ח).
- 3004 פנימיים
- פנימי: כתר ואלה, לכמה ואהל, בינה ולהא, דעת ולאה, חסד האלו, גבורה האול, ת"ת הלוא, נצח הלאו, הוד הואל, יסוד הולא. סך הכל ת"ך.
- אמצעי: כתר א"א, חכמה ל"ל, בינה ו"ו, דעת - , חסד א"ל, גבורה ו"א, ת"ת ל"ו, נצח ל"ו, הוד ו"א, יסוד א"ל. סך הכל רכ"ב.
- חיצון: כתר מאילה, חכמה מאיהל, בינה מלהיא, דעת מלהאי, חסד מליהא, גבורה מליאה, ת"ת מלאהי, נצח מלאיה, הוד מהיאל, יסוד מהילא. סך הכל תת"ס.
- מקיפים ונשמתן
- פנימי: כתר א', חכמה ל', בינה ו', דעת - , חסד ל', גבורה מ', ת"ת ד', נצח י', הוד ו', יסוד ד', סך הכל ר"ה.
- אמצעי: כתר י', חכמה ו', בינה ד', דעת - , חסד ה"ה, גבורה- ת"ת - , נצח - , הוד - , יסוד ה"ה. סך הכל מ'.
- חיצון: כתר א', חכמה א"א, בינה אא"ל, דעת - , חסד אאל"ל, גבורה אאלל"ו, ת"ת אאלל"ו, נצח אאללוה"ה, הוד אאללוה"י, יסוד אאללוה"ם. סך הכל תקל"ב.
- נשמתן: כתר י', חכמה ו', בינה ד', דעת - , חסד ה"י, גבורה - , ת"ת - , נצח - , הוד - , יסוד נ"ו, סה"כ מ"ז.
- 3005 נמחק באוצ"ח ובשעה"ק.
- 3006 (שמות הנוק') אוצ"ח.
- 3007 הפנימים הם ל' הפנימים נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא ל' כלים.
- 3008 הוי"י (אוצ"ח ושעה"ק).
- 3009 נמחק באוצ"ח.
- 3010 הוי"י (אוצ"ח ושעה"ק).
- 3011 אות א' בכל ספירה וספירה (אוצ"ח).
- 3012 (בחי' נר"ן ומקיפים) (אוצ"ח).
- 3013 י' לבושים (שעה"ק).
- 3014 נמחק בשעה"ק ואוצ"ח.
- 3015 (נשמת המקיפין) (אוצ"ח).
- 3016 ו"ו (אוצ"ח ושעה"ק).
- נוסף באוצ"ח: אמנם הרוחין והנפשין של ז' דיצירה הם באותם ההיכלות דפרדס הנז' בפרקי ר' ישמעאל ור' עקיבא, כי כולם הם בעולם היצירה דבחינת נוק' אשר שם.
- פנימי: כתר היו, חכמה וייה, בינה ויהי, דעת והיי, חסד ייהו, גבורה יייה, ת"ת יהוי, נצח יהיו, הוד יויה, יסוד יויה. ס"ה ש"י.
- אמצעי: כתר ה', חכמה ה', בינה ו', דעת ו', חסד י', גבורה ו', ת"ת ד', נצח י', הוד ו', יסוד ד', סך הכל ס"ב.
- חיצון: כתר מהאיל, חכמה מהאלי, בינה מהיאל, דעת מהילא, חסד מיאלה, גבורה מיאהל, ת"ת מילהא, נצח מילאה, הוד מיהאל, יסוד מיהאל. סך הכל תת"ס.
- מקיפים ונשמתן
- פנימי: כתר ה', חכמה י', בינה ו', חסד י', גבורה ו', ת"ת ד', נצח י', הוד ו', יסוד ד', סך הכך ס"ז.
- אמצעי: כתר י', חכמה י', בינה ד', דעת - , חסד ו', גבורה י' ת"ת ו', נצח ו', הוד י', יסוד ו'. ס"ה ס"ד.
- חיצון: א', א"א, אא"ל, אאל"ל אאלל"י, אאלל"ו, אאלל"וה. ס"ה ש"ל.
- נשמה: יוד הא וו. ס"ה ל"ח.
- 3017 אוצ"ח, שעה"ק נא ע"ג.
- 3018 וכלי (נוסף בשעה"ק).
- 3019 וכמו שבבחי' הספירה הפנימית יש בה ג' כלים כנז', כן בבחי' אור וכלי המקיף שעליה, יש בה ג' אורות וכלים מקיפים, באופן שהוא מקיף א' לכל כלי וכלי מן הג' כלים, והם ג' מקיפים (נוסף בשעה"ק).
- 3020 א' (נוסף באוצ"ח).
- 3021 יש ג' מקיפים וגם (נמחק באוצ"ח).
- 3022 גם לכל הי"ס דז"א וכל הי"ס דנוק' [לשניהם ביחד – שעה"ק] יש אור א' המקיף את כולם (נוסף באוצ"ח).

מאיר העץ – ח"ה

- 3023 כי האורות המקיפים את ז"א, הנקרא גבר יהיו מבחי' אור נוקבא עצמה (נוסף בשעה"ק).
3024 מוסגר באוצ"ח.
3025 כי שם זה הוא באימא (נוסף בשעה"ק).
3026 כי אעפ"י שגם הוא בחי' אור המקיף, הנה הוא ניקף משעליו וטפל אליו, ונעשת בבחי' פנימי אצלו (נוסף בשעה"ק).
3027 לז"א (אוצ"ח).
3028 שעה"ק נ ע"ג.
3029 נמחק באוצ"ח.
3030 "שבספירות דעת (דזעיר אנפין דאצילות) חיצוניות אמצעיות ופנימיות" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "הפנימיות".
3031 גם נשמת הדעת שהוא ההו"ה בניקוד חול"ם ציר"י קמ"ץ ציר"י. דע כי זהו סוד הנק' שם המפורש בכל מקום דרך סתם בדברי רז"ל, כי סוד שם המפורש הוא בזו ההו"ה שהוא נשמת הדעת דז"א, וזכור סוד זה (שעה"ק).
3032 הלבוש האמצעי שבו (נוסף בשעה"ק).
3033 וז"ל, וחתים לה בחד גושפנקא דלבוש יקר דיליה ומאן איהו שמא קדישא דאקרי אל"ה וכו' הרי כי שם זה הוא לבושו של ז"א והבן זה (שעה"ק).
3034 כנז' בס"ה ב' לך דף צד ע"א וז"ל: תו תנינן אל"ה הכי הוא, א"ל נהירו דחכמתא, ו' דכר, ה' נוקבא וכו'. ונדע כי נהירו דחכמתא הוא החסד והבן זה (שעה"ק).
3035 לבוש (שעה"ק).
3036 שהם בגבורה (נוסף בשעה"ק).
3037 הלבושים (שעה"ק).
3038 שם (נוסף באוצ"ח).
3039 ספירה (שעה"ק).
3040 ובפרט בס"ה ב' ויקרא דף יא ע"א (שעה"ק).
3041 שם החיצון – נמחק באוצ"ח ושעה"ק.
3042 "כי תדע" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "ענין הפנימיים דנוק' דז"א דאצילות הם". נוקבא דז"א, הת"ת שבה, שני הלבושי' החצון והאמצעי, זה נק' צבאות זה נקרא השתפ"א שהוא חלוף צבאות בא"ת ב"ש. וכבר נתבאר לעיל כי הגוף שבה הנקרא ת"ת עומד ממש כנגד אחורים דתרין שוקין דנצח והוד שלו, וגם הם נקראים צבאות בבחי' ב' לבושיה' החצון והאמצעי, ולכן שמותיה' שלו ושלה שוים במציאותם (נוסף בשעה"ק).
3043 לבושים (שעה"ק).
3044 החיצוני והאמצעי (שעה"ק).
3045 בחב"ד (אוצ"ח).
3046 הזכר (נוסף באוצ"ח).
3047 "ונמצא כי בנה"י של הזכר שם הוא קומת הנוקבא" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "ונמצאו כל י"ס שלה נכללי' בשעור שני שלישי ת"ת ובהוד ויסוד".
3048 ת"ת (נוסף בשעה"ק).
3049 אצל (אוצ"ח).
3050 ומבחי' תרין ירכין דיליה ולמטה משם מתחיל מקום תרין שוקין וירכין ורגלין דנוק'. נמצא כי במקום שהזכר מתחלק ונפרד לשני שוקים שם מקום חבור ואחדות אחת של הנוק', שהוא גופא דיליה ת"ת דילה (שעה"ק).
3051 ב' לבושים האחוריים והאמצעים (שעה"ק).
3052 לבוש (שעה"ק).
3053 וכן מצד הלבוש (שעה"ק).
3054 ומזדווגים שם יחד איהו בנצח ואיהי בהוד (שעה"ק).
3055 "המתחברים יחד" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "הנחלקים בקו אמצעי".
3056 "שבאחורי נו"ה דדכורא" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "שבלבוש האמצעי שלהם".
3057 ואותן (אוצ"ח).
3058 כאחד (שעה"ק).
3059 מלבוש החיצון (שעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

- 3060 "נקרא ממש בשם הלבוש" (נוסף בשעה"ק).
3061 נמחק בשעה"ק.
3062 אוצ"ח, שעה"ק נ ע"ד.
3063 ראשונה (שעה"ק).
3064 וגבורה (שעה"ק).
3065 (נ"א יר"ד) אוצ"ח.
3066 הגבורה (שעה"ק). עד שבסוף השטה יש ה"ה האחרונה של החסד ואח"כ אלף א' דגבורה (שעה"ק).
3067 נצח (שעה"ק).
3068 ששם הנצח הוא ביושר מראשו לסופו ושם הווד למפרע מסופו לראשו (שעה"ק), ושאר הפיסקא נמחק.
3069 וה"א (אוצ"ח).
3070 והטעם לפי שני"ה הם שבילי הזרע דנחית מן חכמה לכן הם במילוי יוד"ן אלפין משא"כ בחו"ג – מוסגר באוצ"ח.
3071 שעה"ק גורס את המוסגר, ונמחק באוצ"ח.
3072 מקדים (אוצ"ח), גבר הדין וקדם (שעה"ק).
3073 כי הם (הוד ומלכות) דינים (שעה"ק).
3074 שהם רחמים (נמחק באוצ"ח) יותר רחמים (שעה"ק).
3075 כולל (אוצ"ח).
3076 לפי שהוא נוטה לצד חסד שהוא רחמים – נמחק באוצ"ח.
3077 וכעד"ז בח"ג שבה כי החסד רחמים גוברין ובגבורה הדין גובר נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא (וכעד"ז בחו"ג).
3078 ודע כי מה שנתוסף בחו"ג הוא כי (שעה"ק).
3079 "מצטרפין ושניהן" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "מצורפים שניהם".
3080 בראשונה טרם שבא עליה הזכר ביאה ראשונה (נוסף בשעה"ק).
3081 כי אם ב' לבושים (שעה"ק).
3082 "ק"ל קד"ם (נ"ב ע"ב ק"ל קד"ם עלה למעלה במקום כתר דידה)" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "ע"ב ק"ל דאלפין וע"ב קד"ם דהה"ן, ואז היה וכו".
3083 הזכר (שעה"ק).
3084 הלבוש הג' (נוסף בשעה"ק).
3085 רוצה לומר ב"ן ימ"ן (נוסף בשעה"ק).
3086 הנק' ב"ן להעלות מ"ן (נוסף בשעה"ק).
3087 "ואז קנתה וניתוסף בה אור המקיף שלה" בשעה"ק ליתא, ובמקומו איתא "וגם המקיף שלה נשתנה לשבח ולמעלה".
3088 תז"ח קכב ע"א (אוצ"ח).
3089 אוצ"ח ושעה"ק גורסים את המוסגר.
3090 פיסקא זו נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא: ובבינה שבה, הוא ב' שמות אה"ה פשוטים, ברבועם, משולבים זב"ז. ונודע כי ב' פעמים אה"ה אה"ה, הוא בגימטריא מ"ב, ופה הוא מקום סוד בחי' שם מ"ב, הנעשה מב' שמות של אה"ה, כנזכר ברעיא מהימנא בזוהר דק"ח ע"ב, וכן בספר התקונין מא' מ"י. וכן בחכמה שבה, הם, שלוב ב' שמות אהיה אלו, אלא שהם ממולאים במלוי. ודע, כי אל שם ב"ן מ"ב זה, הנעשה מב' שמות אה"ה האלו, הוא שרמז הכתוב בפרשת שמות, כמ"ש הכתוב, ויאמר אהיה אשר אהיה, וחזר ואמר ויאמר כה תאמר לבני ישראל אה"ה שלחני וכו'. והענין הוא, לרמז כי בחי' ב' שמות אלו של אהיה, הם בא"מ של ספירת הבינה שבנוקבא דז"א, הנקרא כה כנודע:
3091 דאצילות (נוסף אוצ"ח).
3092 נמחק באוצ"ח.
3093 חותם שהוא אותיות (נמחק באוצ"ח ושעה"ק).
3094 כולל (אוצ"ח).
3095 כבר נתבאר למעלה כי י' כלים החיצו' דז"א ונוק' שבג' עולמות בריאה יצירה עשיה שכולם הם בחי' צרופי שם אלה"ם (שעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

3096 ובזה תבין מה שביארנו לעיל כי י' צרופים הראשונים וי' השניים הם בזו"ן דבריאה, והשניים והשביעיים הם בזו"ן דיצירה, והי' ה"א והי' ה"ב הם בזו"ן דעשיה. ושאר הצירופים הם כסדרן בשאר הפרצופין של היצירה והעשיה כנז"ל (שעה"ק).

3097 נמחק באוצ"ח.

3098 ודע, כי שם אלהים יש בקדושה, וכנגדו יש שם אלהים, המתפשט בקליפה, הנקרא אלהים אחרים, כנזכר בסבא דמשפטים בדף צ"ו ע"א, וז"ל, ושמה חד מכל שאר שמהן דיליה, איהו דאתפשט ואתפלג לכמה ארחין ושבילין, ואקרי אלהים וכו'. והענין הוא, כי ק"ך צירופים האלו, כלם הם בחינת הקדושה, והם מתחילים מז"א דבריאה, ומסתיימים בסוף העשיה, ומשם ואילך, הכל הוא אלהים אחרים בסוד הקליפה (שעה"ק).

3099 היה"א (אוצ"ח).

3100 ובענין המקיף של ז"א דבריאה. דע, כי ב' צרופים, הראשון והאחרון, שב"ב צרופי אה"ה, הנה הם בחי' הנשמה של המקיפים דזו"ן שבאצילות כנז"ל. והנה אם תתחיל למנות מן החיה שבפנים, עד הנפש שבחוץ, יהיה אה"ה כסדרו. ואם תתחיל למנות מן הנפש שבחוץ עד החיה שבפנים בבחי' אורות המקיפים, יהיה שם היה"א למפרע. ואלו הם בחי' צרוף הראשון והאחרון שבשם אה"ה ב"ב צרופין, ונשאר י' צרופין האמצעים שבשם אה"ה, ואלו הם בחי' י' מקיפים דז"א שבבריאה כנז"ל (שעה"ק).

3101 כסא הכבוד שבעולם הבריאה (שעה"ק).

3102 מכח"ב (אוצ"ח), מן כח"ב (שעה"ק ולש"ו).

3103 בבחי' (אוצ"ח).

3104 ספי' (שעה"ק).

3105 הנק' כסא ומתעלמים בחו"ב שבו (שעה"ק).

3106 ומתעלמי' בתוך חו"ב שבה (שעה"ק).

3107 ספי' (שעה"ק).

3108 ומתעלמים בתוך חו"ב (שעה"ק).

3109 ספי' (שעה"ק).

3110 ובענין המקיף של ז"א דבריאה, דע, כי ב' צרופים, הראשון והאחרון, שב"ב צרופי אה"ה, הנה הם בחי' הנשמה של המקיפים דזו"ן שבאצילות כנז"ל, והנה אם תתחיל למנות מן החיה שבפנים, עד הנפש שבחוץ, יהיה אה"ה כסדרו. ואם תתחיל למנות מן הנפש שבחוץ עד החיה שבפנים, בבחי' אורות המקיפים, יהיה שם היה"א למפרע. ואלו הם בחי' צרוף הראשון והאחרון שבשם אה"ה ב"ב צרופין, ונשאר י' צרופין האמצעים שבשם אה"ה. ואלו הם בחי' י' מקיפים דז"א שבבריאה כנז"ל (שעה"ק).

3111 קיצור מספר פרדס לרמ"ק [אולי שער ח פרק יג] ולא מופיע בשעה"ק.

3112 מכאן עד סוף הפרק אין לכלל הסוגרים האלה סוגר, והוספנו אותם מדעתנו.

3113 אוצ"ח

3114 ובענין י' לבושים הפנימיים דז"א שביצירה שאמרנו שהם ו' צרופים (שעה"ק).

3115 ועשר לבושי האמצעים שהם ו' צירופי שד"י (נוסף בשעה"ק).

3116 'שהוא ממטרר"ן העולה בגי' שד"י כנודע' - נוסף בשעה"ק.

3117 שר הפנים העולה אלף - נמחק באוצ"ח ושעה"ק.

3118 לעת"ל (אוצ"ח ושעה"ק).

3119 להקב"ה הנרמז ב"פ ד"י, ולכן זוכה שישמשו לו עבדים כמספר אלף וח' מאות הנרמז בשש פעמים ש' של שד"י כנזכר. - נוסף בשעה"ק.

3120 נשמת ג' חלקי המקיפים דז"א שעשיה. דע כי (שעה"ק).

3121 כנז' בספר פ' היכלות (שעה"ק).

3122 גדול אדונינו נמחק בשעה"ק.

3123 אינו עולה בגי' רל"ו רק ס"ב וחשבתי בלבי אולי זה פירושו (שעה"ק).

3124 שהשאר (שעה"ק).

3125 בו נכלל כל נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא עם היותו נכלל מכל.

3126 ויש בו וורידים ועורקים מכל האיברים כנודע לבעלי חכמת הרפואה (שעה"ק).

3127 מוסגר באוצ"ח.

3128 כלול מרמ"ח איברים ושס"ה גידים (שעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

- 3129 כי ספי' הכתר כל בחינתו תליין ביה ולא הויין ממש כנז' באד"ז וספד"צ (שעה"ק).
- 3130 מאלו (אוצ"ח).
- 3131 נמחק באוצ"ח ובשעה"ק ונוסף בשעה"ק שבהון הוו ממש תיקוניה'.
- 3132 וספד"צ (נוסף באוצ"ח).
- 3133 שהיו (אוצ"ח).
- 3134 ת"ת ומלכות (אוצ"ח).
- 3135 שעה"ק פו ע"ב.
- 3136 הלבוש (נוסף בשעה"ק).
- 3137 להיות' נאצלים בסוד הדינים קשים (שעה"ק).
- 3138 הוי"ה פשוטה ברבועה העולה ע"ב כזה י' י"ה יה"ו יה"ה אשר במלואה עולה בגי' ק"ל (שעה"ק).
- 3139 ע"ב (אוצ"ח)
- 3140 שם מ"ה כזה יוד, יוד הא, יוד הא ואו, יוד הא ואו הא, העולה ק"ל נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא שם ע"ב כזה: י, י"ה, יה"ו, יה"ה הנק' ק"ל.
- 3141 לבושי (שעה"ק).
- 3142 כי לעולם הם פב"פ נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "כי כולם פנימיים".
- 3143 האב והבן שמותם שוין כי (שעה"ק).
- 3144 מכאן עד סוף הפיסקא לא מופיע בשעה"ק.
- 3145 שמותם שוים, כי כח הבן מכח האב הוא. וכבר נתבאר בדרוש שקדם לזה, כי בכל ספירה וספירה, יש ג' לבושים, הנקרא גוף וכלים, ועוד יש בתוכם בחי' האור הרוחני, אשר מתלבש בתוכם בסוד נר"ן, ונשמה לנשמה, והם ד' אותיות ההוי"ה, שבתוך כל ספירה וספירה, ואותם שבז"א, הם ט' היות, בט' ספירותיו, והם מתחלפות כפי נקודיהם, הוי"ה בקמ"ץ בכתר, ובפתח בחכמה וכו' כנודע, ובדרוש שקדם נתבאר כ"ז, וע"ש. ונמצא כי אלו הבחי' שביארנו פה בענין הדעת, אינו אלא בבחי' הלבושים הנק' כלים: נוסף בשעה"ק.
- 3146 נמחק באוצ"ח.
- 3147 ו"ו יונק מצד הכתר הנק' קתץ והמלכות שבה יונק מצד החסד הנק' סג"ל (שעה"ק).
- 3148 כזה יה"ה נמחק באוצ"ח.
- 3149 כלה בחולם (שעה"ק).
- 3150 ה' ראשונה בחולם והב' בסגול כזה יוד הו הו הו נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא (ה' ראשונה בחולם' והב' בסגול).
- 3151 'כי בכל הימים זולת הג' והו' אין האותיות הכפולות ננקדות כלל' - נוסף באוצ"ח.
- 3152 כזה יה"ה נמחק באוצ"ח.
- 3153 קמץ שפתים נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא קבוץ (שעה"ק).
- 3154 כזה יה"ה נמחק באוצ"ח.
- 3155 ו' נוסף בשעה"ק.
- 3156 ו' נוסף בשעה"ק.
- 3157 ו' נוסף בשעה"ק.
- 3158 כזה י"ד ה ה ו ה ה - נמחק באוצ"ח.
- 3159 נמחק באוצ"ח.
- 3160 אוצ"ח, מבו"ש יג ע"ד, שעה"ק סז ע"ג.
- 3161 יצא ונכנס נמחק באוצ"ח ושעה"ק ובמקומו איתא נכנס.
- 3162 להכנס ולהצטמצם מרוב גדלו נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא - עולם האצילות לקבלו בתוכו ולהגבילו.
- 3163 וכבר ידעת כי פרצוף עתיק יומין היא (עיין כאן הערת הצמח) הנעלמת והמתלבשת תוך כל שאר פרצופי האצילות אשר כולם מגיעים רגליהם עד סיום עולם האצילות, ולכן חלק אור הא"ס הנכנס בפנימיות האצילות נכנס בתחלה תוך עתיק יומין ומתפשט עד סיום רגליו המסתיימין בתחתית עולם האצילות. ואחר רדתו שם אין כח עדיין בעתיק לקבלו את כולו בפנימיותו ואז חוזר האור שירד עד למטה וחוזר ומתפשט מלמטה למעלה בסוד אור חוזר עד שעולה ויוצא למעלה מן ראש העתיק יומין, וחוזר ומקיף ומתפשט מלמעלה למטה מבחוץ את עתיק יומין לבדו

מאיר העץ – ח"ה

וחופף עליו. ואמנם האור המקיף היושר הראשון אשר לא נכנס כלל בעתיק זה הוא מקיף ע"ג כל עולם האצילות וכל פרצופי האצילות עומדים בתוכו (נוסף במבר"ש).

3164 בפנימיות (אוצ"ח).

3165 עולה (אוצ"ח).

3166 ב' בחי' (אוצ"ח).

3167 בבחי' יחידה – נמחק באוצ"ח.

3168 סוד חיה שנכנס בפנים ובחוץ וכבר נודע בדרוש א"ק כי בכל הפרצופים שמטבור ולמטה

דא"ק א"א להיות רק ב' מקיפים לבד – נמחק באוצ"ח.

3169 והוא כדמיון מה שבא במופת כי וכו' (שעה"ק).

3170 מים (אוצ"ח).

3171 אח"כ המים (נוסף באוצ"ח).

3172 ועי"כ (אוצ"ח).

3173 הכתר (אוצ"ח).

3174 (ג"א ב"ן) אוצ"ח, וכן הוא בשעה"ק ובמבר"ש.

3175 ויען שבתחלה באו נפרדים החסדים והגבורות וגם החסדים בעצמם נפרדו בגופא דאריך

כנודא שהחמשה חסדים מתפשטים בחסד וגבורה ובת"ת ונצח והוד ולכן גם הם חזר כללותם להכלל ביסוד. כאן חידש א' שנעשה בחסדים עוד פירוד בגופא דאריך וכן ביאר מדוע צריכים להכלל שוב ביסוד ויש כאן דבר עמוק ואכמ"ל (מבר"ש).

3176 נמחק בשעה"ק.

3177 והגבורות (אוצ"ח).

3178 דא"א (נוסף באוצ"ח).

3179 לוקחים (שעה"ק).

3180 אבא (נוסף באוצ"ח).

3181 ולחוץ (אוצ"ח).

3182 בשעה"ק נוסף – 'וגם בזה יובן מה שביארנו לעיל באדרת האזינו כי בערך היות א"א

לוקחים אור הפנימי היוצא מיסוד דא"א נמצאים היותם שוים ושקולים זה לזה אבל להיות כי אימא לוקחת ג"כ אור" היוצא מיסוד דאבא ומקבלת ממנו נמצא דאבא טמיר וגניז יותר'.

3183 בשעה"ק כתב – 'ונמצא כי מה שאבא לוקח אור הימין דאריך, ממילא משמע שגם לוקח

בחי' אור השמאל הנכלל בימין'. ובמבר"ש נוסף- אמנם אימא בלוקחה השמאל הוא לבדו עומד ואין הימין נכלל בו כלל זולתי שאחר שלקח אבא הימין ונתערב בו ונעשה בו עצמותו ונתעבה שם אז מתמציתו נותן לאימא קצת מהימין ונמצא כי אינו רק השאר והתמצית.

3184 התמצית והשארית היוצא מן יסוד דאבא ואינו אור גדול (שעה"ק). אמנם אימא בלוקחה

השמאל הוא לבדו עומד ואין הימין נכלל בו כלל, זולתי שאחר שלקח אבא הימין ונתערב בו ונעשה בו עצמותו ונתעבה שם, אז מתמציתו נותן לאימא קצת מהימין ונמצא כי אינו רק השארית והתמצית (נוסף במבר"ש).

3185 מוסגר באוצ"ח.

3186 נמחק באוצ"ח.

3187 אח"כ יוצא מהאור הפנימי דאימא מהיסוד שבה אל כל הז' תחתונות ביחד, כי היא אם

הבנים וכל הששה קצוות אינם רק פרצוף אחד כנודע. והנה חלק ממנו נשאר בסוד אור מקיף ישר אל כל האצילות מז"א ולמטה וחלק ממנו נשאר בסוד אור פנימי שלהם. ומהאור הפנימי חוזר לצאת אור מקיף חוזר דרך השערות כנ"ל ומקיף אל ז"א לבדו. אח"כ יוצא מאור הפנימי שביסוד ז"א ויוצא אל הנוקבא וגם הוא נחלק לאור מקיף ישר ולאור פנימי ולאור מקיף חוזר ע"ד הנ"ל.

נמצא עתה שמהעתיק נמשך אור מקיף ישר לכל שאר הפרצופים עד סוף האצילות ואר פנימי לו לבדו, ואור מקיף חוזר לו לבדו. ובאריך יש מקיף ישר כל האצילות ממנו ולמטה ועוד מקיף ישר דעתיק, ואור מקיף חוזר לו לבדו. ולאבא יש מקיף ישר ממנו ולמטה כל האצילות ושני מקיפי ישר עתיק ואריך, ומקיף חוזר לו לבדו. ולאימא שני מקיפי ישר ממנה ולמטה כל האצילות ושלושה מקיפי ישר עתיק ואריך ואבא, ושני מקיפים חוזרים לה לבדה. ולז"א יש מקיף ישר לכלל האצילות ממנו ולמטה וד' מקיפי ישר עתיק ואריך ואו"א, ומקיף חוזר לו לבדו. ולנוקבא דז"א שני מקיפים לה לבדה, אחד מקיף ישר וחמשה מקיפי ישר עתיק ואריך ואו"א וז"א, ואחד מקיף חוזר לה לבדה. החידושים בקטע זה רבים הם א. הביא ענין עתיק ב. ביאר ענין ו"ק שהם כאחד ג. חידש באימא שני מקיפים לה עצמה ועוד ועוד. ובשעה"ק כתב כעין זה וביאר בפרטות אורות אימא וז"ל: ולאימא יש שני אורות פנימים, האחד הוא הנמשך אליה מאור פנימי דא"א והב' הנמשך

מאיר העץ – ח"ה

אליה מאור פנימי דאבא. ויש לה ד' אורות מקיפים, הא' הוא המקיף הישר של הכתר דאצילות כולל כל האצילות, הב' בחי' אור מקיף ישר ג"כ שנעשה מאור הפנימי של הכתר, והג' הוא אור מקיף בסוד אור חוזר היוצא דרך שערות הראש, והד' הוא אור מקיף ישר ג"כ שנעשה לה מאור הפנימי של אור"א כנז'. והנה ב' האורות המקיפין שהם הב' והד' כל אחד אינו מקיף אל הכתר רק לאימא לבדה ונמשך עוד למטה עד סוף כל האצילות, אבל האור הג' החוזר איננו מקיף לכתר ולא לשאר האצילות רק לאימא לבדה בפרטות (נוסף במבו"ש).

³¹⁸⁸ אוצ"ח, שעה"ק סח ע"א, מבו"ש יד ע"ב.

³¹⁸⁹ ואין הענין כמו שכתבנו לעיל כי אור הפנימי נכנס בו בכולו ביחד ואינו יוצא עד תשלום היסוד, האמנם בתחלה נכנס בכתר שלו לבד ואח"כ מקצתו ממה שנכנס שהוא האור הפנימי חוזר מתתא לעילא בסוד מקיף עד ראשו שהם השערות שבו, ומקצת אורו הפנימי יוצא דרך היסוד שבו, בכתר זה, ונכנס בחו"ב שבו ע"ד הנ"ל חציו בחכמה וחציו בבינה. ומאותו של חכמה נשאר קצת באור מקיף ישר עד סוף האצילות ומקצתו נכנס בסוד אור פנימי. ואותו האור הפנימי נחלק וקצתו חוזר ממטה למעלה בסוד אור מקיף לחכמה לבדה ולבינה לבדה, ומקצתו יוצא דרך היסוד ומיסוד דחכמה יוצא אל הבינה כנ"ל באו"א. ומיסוד הבינה יוצא לששה קצוות דאריך ביחד, וקצתו אור מקיף ישר עד סוף האצילות ומקצתו אור פנימי. וגם הוא נחלק, כי מקצתו חוזר בסוד אור מקיף חוזר אל הששה קצוות לבדם וקצהו יוצא דרך היסוד ונכנס במלכות דאריך. וגם הוא נחלק, כי מקצתו בסוד אור מקיף ישר וקצתו אור פנימי. וזה האור הפנימי נחלק, מקצתו חוזר בסוד אור חוזר למלכות לבדה וקצתו יוצא דרך היסוד שבה אל הכתר של אור"א ע"ד הנ"ל, וחוזר להעשות ב"ס דאור"א ע"ד שנעשה ב"ס דאריך, וכן בכל פרצוף ופרצוף. כללו של דבר, כי כל אור מקיף ישר מקיף כל מה שלמטה ממנו, וכל אור מקיף חוזר אינו מקיף רק את אותו המקום אשר ממנו חוזר ממטה למעלה. וצ"ע כי פה כתבנו שאפילו מקיפי היושר, פרטי הספירות, הם מקיפים כל מה שלמטה עד סוף האצילות, ובפ"ד כתבנו כי אריך מלביש את אור מקיף דשבעה תחתונות דעתיק וכן בשאר הפרצופים. זולתי אם נאמר דהתם איירי באור מקיף החוזר בדוקא ולא ביושר. והנה בדרוש המעקה תבין כי כן הענין בבריאה וכן ביצירה וכן בעשיה, והכל ע"ד הנ"ל באצילות (נוסף במבו"ש).

³¹⁹⁰ נמחק באוצ"ח.

³¹⁹¹ שממנו יוצא (אוצ"ח ולש"ו).

³¹⁹² 'מדבר בסוד' נמחק בשעה"ק ובאוצ"ח. ובאוצ"ח הגירסא - 'כסדר', ובשעה"ק - 'בנויה על

דרוש אורות'.

³¹⁹³ המקיף (נוסף באוצ"ח).

³¹⁹⁴ שכל מקיף נמחק בלש"ו ובמקומו איתא שיקיף את.

³¹⁹⁵ אוצ"ח, שעה"ק סז ע"א.

³¹⁹⁶ אור (שעה"ק).

³¹⁹⁷ נמחק באוצ"ח.

³¹⁹⁸ מוסגר באוצ"ח.

³¹⁹⁹ דעתיק (שעה"ק).

³²⁰⁰ (נ"א מבחוץ) (אוצ"ח).

³²⁰¹ (דרך הפה) (נוסף באוצ"ח).

³²⁰² בז"ת (אוצ"ח).

³²⁰³ מוסגר באוצ"ח.

³²⁰⁴ (בדרך הגרון לז"ת) (נוסף באוצ"ח).

³²⁰⁵ (דעתיק היוצא דרך היסוד) (נוסף באוצ"ח).

³²⁰⁶ (בז"ת) (נוסף באוצ"ח).

³²⁰⁷ (של הג') (נוסף באוצ"ח).

³²⁰⁸ ואח"כ אור הפנימי של הז' תחתונות דעתיק יומין נעשה אור מקיף אל ג' ראשונות דא"א הנקרא רישא דליה. ואור הפנימי של ג' ראשונות דאריך נעשים אח"כ אור מקיף אל ז' תחתונות שבו כנזכר בעתיק יומין. ואמנם אור הפנימי הנזכר דא"א הוא נמשך מסיום האור פנימי דז' תחתונות דעתיק, וכן אור פנימי דז' תחתונות דא"א נמשך מסיום אור פנימי דג' ראשונות שבו ואינו הוא עצמו כנזכר בעתיק יומין (שעה"ק).

³²⁰⁹ הגהה זו נמחק באוצ"ח.

³²¹⁰ ואמנם עכ"ז אין כח באור"א לקבל אור מקיף הזה כי גדול ועליון הוא ולכן מוכרח להשיג מחיצה ביניהם אליו (נוסף בשעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

- 3211 "ז"ת של אר"א" נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "ז"א מסוד ג' תחתונות של אר"א אשר אור המקיף שלהם הוא אור הפנימי של הג"ר של אר"א".
- 3212 (דחסד נצח וחצי ת"ת וחצי יסוד וחצי מלכות ימניים) (נוסף באוצ"ח).
- 3213 הנה"י (אוצ"ח ושעה"ק).
- 3214 א' (אוצ"ח).
- 3215 אבל בענין מעלת האור בעצמו כל אור ג' עליונות שוה בהשוואה א' וכן כל אור ז' תחתונות שוה בהשוואה א', משא"כ בענין אור ג"ר ואור ז' תחתונים כי זה גדול מזה ואין אורם שוה כנז"ל. גם דע כי ענין אור המקיף הנז' אינינו נוגע ודבק ממש בשום פרצוף מה' פרצופים הנז"ל אמנם סובב ומקיף וחופף עליו ברחוק מועט ואינינו מוגבל ומצומצם, אבל הוא בהרחבה גדולה מתפשט ומקיף עליו, משא"כ באור הפנימי שהוא ממש להפך זה, כי הוא דבוק ממש בתוך פנימיותו והוא מוגבל ומצומצם בתוכו בדוחק ובמקום צר (שעה"ק).
- 3216 אוצ"ח, שעה"ק דף סז ע"א.
- 3217 אוצ"ח.
- 3218 ההיכל ז' דבריאה והנה היכל זה כולל ד' היכלין כחב"ד דבריאה ואלו הן ד' רגלין דכורסייא נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא - הם בהיכל (זה) עצמו והרי אלו (הם) י, ס דבריאה שהם ז' היכלות דבריאה והנה היכל זה הז' כולל ד' וכו' (אוצ"ח).
- 3219 נמחק באוצ"ח.
- 3220 מקננא בג' ספיראן - מוסגר באוצ"ח.
- 3221 נה"י שבה (אוצ"ח).
- 3222 מהם (נוסף בלש"ו).
- 3223 אוצ"ח
- 3224 (פקודי דף רסא ע"א) (אוצ"ח).
- 3225 הנק' כסא (נוסף באוצ"ח).
- 3226 מאלו הה' הכולל י"ס (נוסף באוצ"ח).
- 3227 שעה"ק צא ע"ד.
- 3228 שעליהם נתקנו (נוסף באוצ"ח).
- 3229 והנה (נתבאר) הז' היכלין של ז"א דבריאה שהם אותם שבפרשת פקודי ואותם שבפרשת בראשית דף מא ע"ב הם אותם של יוצר דשחרית כמש במקומו (אוצ"ח).
- 3230 אוצ"ח, מאמרי רשב"י לב ע"ד ושעה"כ יד ע"ד ויח ע"ד ויט ע"א
- 3231 ובהיכל (אוצ"ח).
- 3232 ז' בז' נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא בז' היכלות בלבד.
- 3233 וגם (אוצ"ח).
- 3234 בין חו"ב נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא בחו"ב.
- 3235 ז"א (אוצ"ח).
- 3236 למטה (נוסף באוצ"ח).
- 3237 נמחק באוצ"ח.
- 3238 אוצ"ח גורס את המוסגר.
- 3239 (רוחא דאקרי לבנת הספיר) אוצ"ח.
- 3240 בגין יקרא דמלכא הוא וכו' (אוצ"ח).
- 3241 יסוד מלכות דז"א - נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא דיסוד ומלכות.
- 3242 זוהר (אוצ"ח).
- 3243 עולים (נוסף באוצ"ח).
- 3244 עצמו (אוצ"ח).
- 3245 מצד עצמותו נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא מצדו ועצמותו.
- 3246 שית אלו הם (אוצ"ח).
- 3247 דז"א (נוסף באוצ"ח).
- 3248 ג"כ (נוסף באוצ"ח).
- 3249 א' (אוצ"ח).
- 3250 אוצ"ח

מאיר העץ – ח"ה

- 3251 ענין ז' היכלות של פרשת פקודי בספר זהר כבאר נתבאר אצלינו שהם בעולם הבריאה (אוצ"ח).
- 3252 בהיכל ק"ק דיצירה (אוצ"ח).
- 3253 מוסגר באוצ"ח.
- 3254 מופיע באוצ"ח.
- 3255 ר"ל פרצוף המלכות בעצמה אלא העטרה שביסוד בלבד שנקראת המלכות דז"א ואינה נוק' דז"א (נוסף באוצ"ח).
- 3256 כנודע שהם (אוצ"ח).
- 3257 ספירות (אוצ"ח).
- 3258 ספירות (אוצ"ח).
- 3259 דערבית דשבת והם – נמחק באוצ"ח.
- 3260 (שהם ביוה"כ בכל נדרי) (נוסף באוצ"ח).
- 3261 אחר (אוצ"ח).
- 3262 יש בו ד' (אוצ"ח).
- 3263 קה"י ובאוצ"ח. ובאוצ"ח הקטע הזה הוא בראש הפרק, והמשך ענין שלמעלה הוא בפרק ה.
- 3264 ד' רגלין דבריאה הם כחב"ד ונקרא כסא ור"ק דבריא' הם ו' מעלות לכסא והמלכות דבריאה נקרא כסא דין (נמחק בקה"י ואוצ"ח).
- 3265 א"א ואו"א נמחק בקה"י ובאוצ"ח, ובמקומו איתא בא"א ובאר"א.
- 3266 שם (קה"י אוצ"ח ולט"ו).
- 3267 נמחק בקה"י, ובאוצ"ח.
- 3268 נמחק בקה"י, ובאוצ"ח.
- 3269 נמחק בקה"י, ובאוצ"ח.
- 3270 כי (אוצ"ח).
- 3271 אוצ"ח
- 3272 ויש בו נמחק באוצ"ח, ובמקומו איתא "והם".
- 3273 (היינו נה"י שלה) אוצ"ח.
- 3274 נמחק באוצ"ח.
- 3275 נמחק באוצ"ח.
- 3276 כשיעור (אוצ"ח).
- 3277 נמחק באוצ"ח.
- 3278 וכלול מנ"ה (אוצ"ח).
- 3279 ועוד נשאר ז' ספירות עליונות דמלכות דאצילות שהם כחב"ד חג"ת זהו הנקרא אדם יושב על הכסא הרי ז' מתלבשות בז' אלו – מוסגר באוצ"ח, ובמקומו כתוב וגם המלכות דאצילות שהיא ז' מתלבשת בז' אלו וזהו ז' בז.
- 3280 וז"ס שבעה וז' מוצקות - נמחק באוצ"ח.
- 3281 אוצ"ח, שעה"ק צא ע"ד.
- 3282 ובאלו ההיכלות הוא סוד הזווג בו' ימי החול כי מזדווגים יחד בימי החול (שעה"ק).
- 3283 וכולם (אוצ"ח).
- 3284 רמה ע"א (שעה"ק).
- 3285 הנז' בפ' בראשית דף מא ע"ב (שעה"ק).
- 3286 הבינה (אוצ"ח).
- 3287 על דרך (אוצ"ח).
- 'ולהיותם עליונים מצד אימא הנקראת עלמא דדכורא כנז' בפ' ויחי (רמז ע"א) לכן נקראים זכרים סריסים ולא נערות כמו היכלות התחתונים כנז"ל – נוסף בשעה"ק.
- 3288 המוסגר נמחק באוצ"ח ובמקומו כתוב בחי' (אוצ"ח).
- 3289 (היינו ב"ע) (נוסף באוצ"ח).
- 3290 (דאצילות) (נוסף באוצ"ח).
- 3291 וכו' הה"ד אני ה' הוא שמי (אוצ"ח).
- 3292 וכו' (נוסף באוצ"ח).

מאיר העץ – ח"ה

- 3293 דף רס ע"ב (אוצ"ח).
- 3294 "נמשך מן" נמחק באוצ"ח ובמקומו איתא "המשך".
- 3295 בהיכל (אוצ"ח).
- 3296 מוסגר באוצ"ח.
- 3297 אוצ"ח, שעה"ק צ ע"ג.
- 3298 'דאצילות' – נוסף בשעה"ק
- 3299 'פי' כי החיות הם ביצירה סוד רצוא ושוב' ליתא באוצ"ח. ובשעה"ק איתא - 'ונודע כי החיות הם בעולם מטטרון'.
- 3300 נמחק באוצ"ח.
- 3301 שעה"ק סח ע"ג.
- 3302 כל א' מהם (נוסף באוצ"ח).
- 3303 המוסגר נמחק באוצ"ח.
- 3304 למה אין מ"ב בעשיה (שעה"ק).
- 3305 ונמצא כי שם בן מ"ב כולל את הז' תחתונות אמנם בחינתו הוא ג' ידים (שעה"ק).
- 3306 אלא שגם ד' תחתונות נכללות בהם (נוסף בשעה"ק).
- 3307 נמחק באוצ"ח.
- 3308 שהוא אה"ה יה"ו וכו' הנז' (אוצ"ח).
- 3309 נמחק באוצ"ח.
- 3310 דרושים, שעה"ק פו ע"ד.
- 3311 כי ספירת חכמה לא היתה יכולה לקבל אור עליון – נמחק בדרושים ומופיע בשעה"ק.
- 3312 נמחק בשעה"ק.
- 3313 טרם התפשטו (נוסף בשעה"ק).
- 3314 של הירידה נמחק בדרושים ובמקומו איתא הורידה.
- 3315 ואחר שנגמר מלאכת הכלים (נוסף בשעה"ק).
- 3316 נמחק בלש"ו, ועי' כללים ח"א כ ע"א שגורסו.
- 3317 נמחק בדרושים, ובשעה"ק "דק רק" נמחק ובמקומו איתא "אלא".
- 3318 (פי' כתר דמ"ה סוד עתיק) וחכמה מקבל ע"י כתר – נמחק בדרושים, ובשעה"ק.
- 3319 מקבלת (דרושים).
- 3320 אור – נוסף בדרושים ובשעה"ק.
- 3321 ומה"ס דבחינת הכלים דאצילות נעשו י"ס של כלים דבריאה (נוסף בשעה"ק).
- 3322 דרושים, שעה"ק פז ע"ב.
- 3323 נמחק בדרושים ובשעה"ק.
- 3324 ואני לא כך שמעתי (נוסף בשעה"ק).
- 3325 וחיוי (דרושים). 'וגרמיה וחיוי' – שעה"ק.
- 3326 וחיוהי (נוסף בדרושים).
- 3327 ולא בריחוק וג"כ (דרושים).
- 3328 דע, כי כאשר הא"ס רוצה להתפשט אורו, בתוך ה"ס דאצילות, צריך שבתחילה יתלבש עצמותו תוך החכמה, ואחרי היותו מתלבש ומתעלם בתוכו, אז מתפשט בתוך עולם האצילות, עד סיומו. וזה, כדי שיהיה כח ב"ס דאצילות לקבל אורו החזק, ע"י שנחלש מעט, ע"י הלבוש הנזכר. ואם לא היה בתחלה מתלבש תוך חכמה הנז', לא היה יכולת בשום ספירה מה"ס דאצילות, לקבל אורו, בהתפשטו בתוכו. וזהו סוד, כלם בחכמה עשית, כי כל ה"ס דאצילות, כלם עשאו הא"ס, ע"י התלבשו בחכמה העליונה, והיא נעשת מסך בין הא"ס אל האצילות (שעה"ק).
- 3329 ואמנם כשהא"ס רצה להאיר בעולם הבריאה, אז הוצרך, שגם מלבד מה שנתלבש בתחלה בחכמה העליונה שלמעלה מעולם האצילות, כדי להאיר באצילות, עתה הוסיף לבוש א' על הלבוש הראשון, ונתלבשה החכמה העליונה הנז', בבינה של האצילות עצמו, ובהיות הא"ס מתלבש תוך שתיהם, אז הוא מאיר ב"ס דבריאה (שעה"ק).
- 3330 אחר (דרושים).
- 3331 אחר (דרושים).
- 3332 מאור א"ע נמחק בדרושים ובמקומו איתא מאיר א"ס.

מאיר העץ – ח"ה

נמחק בדרושים. 3333

הא"ס (דרושים). 3334

דאצילות (דרושים). 3335

3336 ודע כי המסך הזה הנה הוא נעשה מבחי' החיצוניות של הכלי דבינה דאצי' ועי"כ הוא עב וגס ואין האור עובר בו כמו שהוא למעלה וכעד"ז הם שאר המסכים שבין כל עולם ועולם (שעה"ק).

נמחק בדרושים. 3337

3338 בפרטות יצירה נמחק בדרושים ובמקומו איתא ביצירה.

כלי (דרושים). 3339

3340 ובוזה תבין מה שכתבנו לעיל כי האור עובר מהאצילות אל הבריאה דרך מסך. וענין המסך הזה הוא מה שאמרנו עתה, כי מן הבינה דאצילות נעשה מסך לעבור האור דרך בו אל הבריאה. וכן עד"ז כדי להאיר ב"ס דיצירה הוצרך להוסיף עוד לבוש ומסך אחר, והוא כי גם בינה דאצילות מתלבש בז"א דבריאה ואז ע"י ג' לבושים אלו מאיר הא"ס ביצירה, וענין המסך שבין בריאה ליצירה הוא לבוש הנזכר שנתלבש בת"ת דבריאה. וכדי להאיר ב"ס דעשיה הוצרך להוסיף עוד לבוש ומסך אחר רביעי, והוא שגם הז"א דבריאה מתלבש בנוקבא דז"א דיצירה וע"י ד' לבושים אלו מאיר הא"ס בעשיה. וזהו סוד מה שאמרנו בהקדמת ס' התיקונים ובמקומות אחרים מן הספר הנזכר כי אימא עילאה מקנת בכרסיא ושית ספיראן מקננן ביצירה ומלכות מקננא בעשיה. והבן זה היטב.

ונמצא כפי זה, כי כאשר עלה ברצון הא"ס להאציל עולם האצילות נתלבש בתחלה בחכמה שבעולם העליון שעל עולם האצילות, ואחר שנתלבש בה אז נתפשט ונתלבש תוך הכתר והחכמה של עולם האצילות עצמו ונכנס והאיר בהם. אבל לא הוצרך לשגם יתלבש עוד תוך הבינה שבאותו עולם שלמעלה מהאצילות רק בחכמה לבד, וע"י נכנס ומאיר בכתר וחכמה שבאצילות עצמו. והנה זה היה מספיק למה שרצה להאיר בכתר וחכמה דאצילות, אמנם כאשר רצה להאיר בשאר החלקים שמן הבינה דאצילות ועד סופו אז פשיטא שהוצרך להתלבש גם בבינה דאצילות, לפי שאי אפשר שזר"ן דאצילות יקבלו אורם אם לא ע"י הבינה כנודע. אמנם מה שאנו אומרים שכל עולם האצילות מקבל אור הא"ס ע"י התלבשות אותה החכמה העליונה הנז' בלבד ולא יותר, הענין הוא כי לא שימש הבינה דאצילות רק למעבר בעלמא, כי דרך בה עובר אור הא"ס המלוּבש בחכמה העליונה ומאיר בזר"ן דאצילות, אמנם אין הבינה דאצילות נעשת מסך סתום לשיעבור האור הנזכר דרך המסך, אמנם יש בה חלון פתוח אשר דרך בו יורד האור לזר"ן. ונמצא כי האמת הוא שאין אור זר"ן יורד אליהם אם לא ע"י בינה בהכרח, אלא שהאור הה עובר בה דרך מעבר בלבד ואינו משתנה כלל כיון שאין שם מסך מפסיק.

וזכור הקדמה זו למה שתמצא בספרי המקובלים כי פעמים כאשר האור יורד מספירה אחת לחבירתה יורד האור כמו שהוא ואינה משמשת רק למעבר, ולפעמים מתערב האור בה ומשתנה ואח"כ יורד למטה, ויובן זה בהקדמה הנזכרת.

ונמצא א"כ כי כיון שאין אור הא"ס יורד דרך מסך מן הבינה אל זר"ן א"כ אין זה נקרא התלבשות כיון שאין שם מסך כלל, וא"כ אור הא"ס עצמו בהיותו מלוּבש בחכמה עליונה בלבד הוא המאיר ממש תוך זר"ן דאצילות. והרי נתבאר היטב איך בעולם האצילות נאמר כלם בחכמה עשית.

ואמנם להאיר בבריאה הוצרך שהא"ס יתלבש עוד גם בבינה דאצילות, וזו הבינה נעשת מסך ב' סתום לגמרי למטה בסוף האצילות כמבואר אצלנו בברכת מלביש ערומים וע"ש, ודרך המסך הזה מקבלים אורם ה"ס דבריאה אפי' הכתר והחכמה אשר שם. ונמצא כי האצילות הוא מקבל אור החכמה לפי שהא"ס מתלבש בתוכה וא"כ אינו נחשב רק כאלו מקבל מהחכמה, אבל הבריאה מקבלת אור הבינה לפי שהא"ס והחכמה מתלבשים בבינה, ונמצא כי אין הבריאה מקבלת רק מן בינה בלבד. וזהו סוד מה שכתבתנו לעיל בשם ס' התיקונים כי אימא עילאה מקננא בכרסיא, כי הבריאה הנקראת כסא הכבוד מקבלת האור מן הבינה, לפי שהיא נעשת מסך מבדיל בין הא"ס והחכמה אל הבריאה.

והנה קשה כפי זה, דא"כ נמצא כי כל מדריגות הבריאה וזר"ן דאצילות שוות ואין הפרש בין זר"ן דאצילות אל הבריאה, שהרי כלם מקבלים האור מן הבינה כנז'. והתשובה היא, כי כבר ביארנו למעלה שהבינה דאצילות אינה משמשת לזר"ן רק למעבר בלבד ואינה נעשת מסך לגבי דידהו, והנה הם מקבלים אור החכמה העליונה בעצמה כמו שביארנו על פסוק כלם בחכמה עשית, משא"כ בעולם הבריאה כי כלו מקבל האור מן בינה עצמה, שהרי היא נעשית מסך גמור מבדיל בסוף עולם האצילות כנז"ל.

ודע כי המסך הזה הנה הוא נעשה מבחי' החיצוניות של הכלי דבינה דאצילות, ועי"כ הוא עב וגס ואין האור עובר בו כמו שהוא למעלה, וכעד"ז הם שאר המסכים שבין כל עולם ועולם, וזכור זה.

מאיר העץ – ח"ה

הנה כמו שנתבאר בעולם האצילות כן הוא בעולם הבריאה, כי גם האור שנמשך אל נוקבא דז"א דבריאה אעפ"י שנמשך לה דרך ז"א דבריאה איננו נעשה מסך רק משמש למעבר בלבד. ונמצא כי אעפ"י שהנוקבא אחרונה שבבריאה גם היא מקבלת אור הבינה דאצילות עצמה כשאר מדריגות הבריאה דוגמת מה שביארנו באצילות. וכעד"ז בפרטות היצירה מיניה וביה, כי כולם מקבלים אור ז"א דבריאה עצמו ואין העליונים דיצירה משמשים אל התחתונים רק למעבר בעלמא. וכעד"ז הוא בפרטות העשיה מינה ובה, כי הא"ס אחר התלבשו בחו"ב דז"א מתלבש ג"כ בנוקבא דיצירה ועל ידה מקבלת כל העשיה, והעליונים שבה אין משמשים אל התחתונים שבה רק למעבר בעלמא כנזכר. וזהו סוד מ"ש בס' התקונים ו' ספיראן מקננן ביצירה במטטרו"ן ואימא תתאה מקננא בעשיה.

כלל העולה כי עולם האצילות מקבל אור חכמה עליונה שלמעלה מעולם האצילות בלבד, לפי שהחכמה ההיא נעשת מסך מבדיל בין הא"ס ובין עולם האצילות, ועולם הבריאה מקבל אור בינה דאצילות בלבד אחר אשר נתלבש בה הא"ס והחכמה העליונה, וע"כ לא יחשוב כאן רק אור הבינה לבד אחר אשר היא נעשת מסך מבדיל לגמרי בין החכמה העליונה אל הבריאה, ועד"ז מקבל עולם היצירה מז"א דבריאה בלבד עצמו לסבה הנזכרת, וכן עולם העשיה מקבל מנוקבא דיצירה עצמה בלבד לסבה הנזכרת. וכבר נתבאר הטעם למעלה למה הוצרכו כ"כ מסכים ומלבושים, ואמרנו כ"א לא היה אור הא"ס מתלבש באלו הלבושים לא היו העולמות כלם יכולים לקבל אור הא"ס הגדול, רק שכל עולם ועולם כפי כחו כך ימעטו מסכיו, כי האצילות יספיק לו מסך א' בלבד וגם שהוא מסך זך מאוד כי הוא מן החכמה העליונה כנז"ל, ועד"ז בשאר העולמות עד שנמצא כי עולם העשיה הגרוע מכלם הוצרכו לו ד' מסכים, ולא עוד אלא שרוב המסכים ההם אינם זכים, ובפרט המסך האחרון שבין יצירה לעשיה שנעשה מן הנקבה תתאה דיצירה (נוסף בשעה"ק).

3341 נמחק בדרושים.

3342 ועכ"ז נקרא אור הבינה נמחק בדרושים ובמקומו איתא ולכן אור הבינה לבד יקרא.

3343 נמחק בדרושים.

3344 למקורו (דרושים).

3345 עצמה (דרושים).

3346 ע"י מחשבה אחד כדרך כל איברי האדם שמתנענעים – נמחק דרושים.

3347 אין צורך (נוסף בדרושים).

3348 ולצוות לעבדו על המעשה ההוא (נוסף בשעה"ק).

3349 ומתוך (דרושים).

3350 וכך הוא בעולם הבריאה, כי הדבור אשר יצטרך האצילות שהוא המחשבה לדבר אל הבריאה הוא בחי' הכאת האורות דאצילות במסך שעל גבי הבריאה, כי הכאת הכלים דאצילות במסך הוא בחי' הפה המכה במסך, והקול והדבור היוצא מן הפה הוא עצמות האורות של הא"ס בכלים דאצילות היוצא מן הפה שהם הכלים המכים זב"ז שפה עם שפה ושיניים עם שיניים, וכן על דרך זה וע"י כך יוצאות הנצוצות אל הבריאה כנז"ל (שעה"ק).

3351 "הקול והבל" נמחק בדרושים, ובמקומו איתא "הבל הקול". הקול שהם זו"ן (שעה"ק).

3352 איהו וגרמוי חד בהון ולא (נמחק בדרושים).

3353 שעה"ק צא ע"ד.

3354 שעה"ק פח ע"א.

3355 בהיותם קצרי הקומה שהוא בהיותם למטה ממקומם הראוי להם שהוא (נוסף בשעה"ק).

3356 רישא דז"א (שעה"ק).

3357 דרושים, שעה"ק פח ע"א

3358 נמחק בדרושים.

3359 "הולד המתהווה מזווג ההוא הוא בחי' צלם דמוחין שמורישים לבניהם" נמחק בדרושים,

ובמקומו איתא "מה שיוצא מן הזווג ההוא לתת מוחין לבנים".

3360 שהיא בחי' מעולות מבחי' המלאכים כנודע (שעה"ק).

3361 כמעט שהזווג ההוא גרוע בבחי' זווג זו"ן עצמם דאצילות (שעה"ק).

3362 ונתנם בסוד מוחין – נמחק בדרושים, ובמקומו כתוב – והנה טיפה זו היא ניתנת.

3363 מקננא הוא לפרקים (שעה"ק).

3364 עושים שם (דרושים).

3365 ובהיות זה הזווג שלפרקים הנקרא קן, אז הוא לצורך הבריאה ולא לאצילות, וזה אומר

מקננא בכרסיא, כי היותו בסוד קן, אז הוא לצורך הכרסיא: ודע, כי כל הזווגים שהם לצורך הבנים, בין שיהיו לבחי' זמן העיבור, או זמן לידה או זמן היניקה, או לזמן הגדלות, הנקראים מוחין. הנה

מאיר העץ – ח"ה

זווג זה תמיד, נקרא בחי' קן וקינון, כי היא מקננת לצורך הבנים. וג' בחי' הנז', הם סוד ג' שמות הנזכר בפסוק, והם, ביצים אפרוחים, או בנים, הם, עיבור, ויניקה, ומוחין. כמבואר אצלנו, וע"ש (שעה"ק).

3366 "בסוד ק"ן" נמחק בדרושים ובמקומו איתא "בתוך הקן".

3367 לשומרם, ועיין בסוד שלוח הקן. ודע כי כל הזיווגים שהוא לצורך הבנים בין – נמחק

בדרושים ובמקומו איתא "כי".

3368 הנקראים מוחין תמיד נקרא מציאות זיווג זה – נמחק בדרושים ובמקומו כתוב – לידה או

גידול או מוחין תמיד נקרא. תמיד נקרא בחי' קן וקינון כי היא (נוסף בשעה"ק).

3369 שהם עיבור יניקה ומוחין וע"ש במקומו (נמחק בדרושים).

3370 בכרסיא (דרושים).

3371 כי אימא מקננא בחבור תרין ספירן שהם כתר וחכמה (נוסף בשעה"ק).

3372 אלא שהם נשמות מלאכים בלבד לסבה הנזכרת (נוסף בשעה"ק).

3373 מוחין להם נמחק בדרושים ובמקומו איתא "להם מוחין גמורים".

3374 "לכן אין כח בבריאה רק להוציא" נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא "שהוא בהתלבשותם תוך

בינה דאצילות, לכן יש בבריאה כח להוליד נשמות ממש אלא שהם".

3375 שעה"ק פט ע"א.

3376 שעה"ק פט ע"ב.

3377 כי כיון שיש מסך בין אצילות לבריאה חסר מהבריאה הראש של א"א שבה שלא יכלה

להתלבש שם בבריאה (נמחק בשעה"ק).

3378 דדיקנא (נוסף בדרושים).

3379 אשר הם צינורות דקים כחוט השערה, ומתוכם נובע ועובר האור בצרות צר מאד ועל

ידיהם האור מתמעט מאד ומתרחק בארכם מאד, ולכן לא יכול אריך דאצילות לתקן ראש אריך

דבריאה ב"ג תיקוני דיקנא כמוהו והוציאו פרצוף חסר בן ר"ק בלבד והם חג"ת נה"י (נוסף

בשעה"ק).

3380 שבאצילות (נוסף בשעה"ק).

3381 בכורסיא (דרושים).

3382 כתר וחכמה דבריאה הם נעלמים גם הם ואין (נוסף בשעה"ק).

3383 דאצילות' - נוסף בשעה"ק.

3384 מקננא בבריאה, כי הכסא אין פרצוף שלה אלא מבינה שלה ולמטה, וזהו אימא מקננא

בכורסיא כי אימא וכו' (דרושים).

3385 מי (דרושים).

3386 "הקשר תפלה" נמחק בדרושים, ובמקומו איתא "בתפילה".

3387 דרושים, שעה"ק פט ע"א, צא ע"ג.

3388 בכל הי"ס שבו נמחק בשעה"ק צא ע"ג, ובמקומו איתא בג"ר של א"א שהם ג' מוחין שלו.

3389 "וכן ז"א ג"ת שבו מתלבשין בנוקבא לפעמים כשהם אב"א. אך כשהם פב"פ אז הם שוין

כא"א" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "מה שאין כן בזו"ן, כי בהיותם בתחלה בסוד אחור באחור

אז ז' ראשונות שבו מגולים וג' תחתונות נה"י שבו מתלבשים בנוקבא, אבל כשהם פב"פ הם

בדמיון א"א שוים בקומתם".

3390 וג' תחתונות דאריך דבריאה מתלבשות באבא דבריאה ונעשית בחינת נשמה אליו (שעה"ק

צא ע"ג).

3391 העב ההוא (דרושים).

3392 דבריאה (נוסף בשעה"ק).

3393 כי המסך שבין בריאה ליצירה אשר דרך בו עובר האור אל היצירה הוא מן ז"א של בריאה

שבו נתלבשה בינה וחכמה וכתר דאצילות, ונמצא כי שית ספירן שהוא ז"א דבריאה הוא המקנן

ביצירה. וזה הטעם הב' הוא שגרם אל הטעם הראשון שלא יהיה ביצירה פרצוף גדול יותר מן ר"ק

(נוסף בשעה"ק).

3394 להיות ראש בה (נוסף בשעה"ק).

3395 נמחק בדרושים.

3396 אחר (נ"א אחד) (דרושים).

3397 שעה"ק פט ע"ג.

מאיר העץ – ח"ה

- 3398 הבריאה (לש"ו).
- 3399 של מלכות (דרושים).
- 3400 שהוא ז"א (נוסף בשעה"ק).
- 3401 דאצילות (נוסף בשעה"ק).
- 3402 דחשך שהיא (נוסף בשעה"ק).
- 3403 הנקבות (שעה"ק).
- 3404 באים מסוד דכורא כי כל הה' פרצופים שלו כולם הם באים מסוד דכורא כנ"ל ואפילו הנוקבין שבה כנ"ל (נוסף בדרושים).
- 3405 בסוד (דכורים).
- 3406 ואין זה נקרא נוקבין שלטין על דכורין כי כולם הם דכורים (נוסף בדרושים), ולא שייך בהו למימר דאף בהו שלטי נוקבין על דכורין (נוסף בשעה"ק).
- 3407 לחצאין שוה נמחק בדרושים ובמקומו איתא שוין לחצאין.
- 3408 שעה"ק פח ע"ג.
- 3409 שהם או"א דאצילות הנקראים מוחין באמת ולא בהשאלה (נוסף בשעה"ק).
- 3410 נמחק בדרושים.
- 3411 בשעה"ק נוסף כאן ביאור רחב וז"ל: ונבאר עניינם היטב. הנה נתבאר כי ב' זווגים הם באו"א דאצילות כנז"ל, והנה הראשון הוא בחינת פנימיות שהם ג"ר של או"א כנזכר אצלינו היטב בדרוש שמע ישראל דשחרית ע"ש היטב מאוד, וזה נקרא זווגא שלים, ולכן תועלת הזווג הזה הוא להנחיל מוחין אל זר"ן בניהם שיזדווגו גם הם ויולידו נשמות חדשות ממש אל הצדיקים הנקראים פנימיות העולמות, אבל זווג הב' הוא של ישסו"ת שהם ז' תחתונות דאו"א שאינם מוחין ממש שלהם ולכן נקראים חיצוניות או"א. אבל עכ"ז כל כללות או"א אפילו הז' תחתונות שלהם נקראים מוחין בערך זר"ן, כי או"א כל גופם נקרא מוחין של האצילות, אמנם הג"ר שבהם הם המוחין של המוחין והם פנימיות המוחין, אבל ז' תחתונות שבהם שהם ישסו"ת, הם הגוף של המוחין והם חצוניות המוחין. ולכן בהיות הזווג הב' הזה הנקרא חצוניות המוחין שהוא בחינת ישסו"ת, אז איננו רק לצורך או"א דבריאה שהם יזדווגו וינחילו מוחין לזר"ן דבריאה שיולידו נשמות המלאכים הנקראים חצוניות העולמות. וזכור הקדמה זו היטב כי בה תבין כמה דרושים גדולים בחכמה זו. ונמצא כי כיון שהארת זווג או"א הנקרא מוחין דאצילות מגיע עד הבריאה יש שם עונתה לצורך החיצוניות שהם נשמות חדשות ממש של המלאכים, לפי שגם הבריאה היא מלבוש חצוניות או"א כנודע, כי אימא בג' ספירן מקננא בכרסיא, והיא מוחין כדמיון או"א שהם מוחין האצילות. אבל היצירה והעשיה הם מלבושים לזר"ן שהם גופא דאצילות, ולכן אין אור או"א הנקרא מוחין דאצילות ואפילו החצוניות שלהם אינו מאיר בהם, ועל כן ענין עונתה חסרה בשניהם.
- האמנם ההפרש שבין היצירה לעשיה הוא זה, כי הנה נתבאר לעיל ששניהם מלבושים לגופא דאצילות שהם זר"ן, והנה נתבאר למעלה כי גם בזר"ן דאצילות יש ב' מיני זווגים ממש כדמיונם באו"א, והבן זה במאוד מאוד. והנה הראשון נקרא זווגא שלים שהוא בהיותם שניהם שוי הקומה גדולים במוחיהם הפנימיים הנקרא זווג דפב"פ, והב' הוא כאשר נוקבא היא בחזה שלו בלבד הנקרא זווג אחור באחור. עם היות מוכרח שכל הזווגים שבעולם הם פב"פ, אלא שלהיותם קצרי הקומה ע"ד מה שנתבאר בישסו"ת, כי אז הוא החצוניות, ואז נקרא זווג אחור באחור. והבן ג"ז במאוד מאוד, כי הכל כדמיון מה שביארנו באו"א ממש. והנה כיון שב' זווגים האלה עם היותם שזה שלם וזה בלתי שלם כנזכר, עכ"ז גם שניהם אינם זווגים ממש, להיותם בזר"ן אשר הם גופא של האצילות ואיננו מוחין כלל, כי הרי שרשו של ז"א אינו רק ו"ק שהוא ו' של הוי"ה כנודע, והמוחין שבו נקראים מוחין בדרך שאלה, ולכן אין בתולדותם כח להמציא ביצירה ועשיה בחינת עונה להוליד נשמות כלל אף לא של מלאכים. והנה כאשר מאיר ז"א ביצירה אינו מאיר רק בחינת ו"ק בלבד ביצירה, וכמו שאנו עתידים לבאר כי הפרצוף היותר שלם שבכל היצירה אין בו רק ו"ק, וזהו סוד מ"ש בתיקונין ו' ספירן מקננן במטטרון, ולכן אין כח הולדה ועונה כלל בכל היצירה וכ"ש בעשיה.
- 3412 דרושים, שעה"ק פח ע"ד.
- 3413 שהוא שיעור שלם של ז"א (נוסף בשעה"ק).
- 3414 ומלבישו שלא יתגלה אל התחתונים (נוסף בשעה"ק).
- 3415 מבחי' (דרושים).
- 3416 באצילות כל הבחי' שבו, הם פרצופים שלמים. ובבריאה, יש שלימים, ושאינם שלימים. וביצירה יש בו חסרון יותר מזה, כמו שיתבאר. אבל בעשיה, לא יש בה תקון גמור בפרצופיו (שעה"ק).
- 3417 בקרב עמים רבים' - נוסף בדרושים.

מאיר העץ – ח"ה

- 3418 הנקראים גויים ועמים רבים (נוסף בשעה"ק).
- 3419 בקרב עמים רבים (נוסף בדרושים).
- 3420 של משיח דבגלותא בתראה (נוסף בשעה"ק).
- 3421 בהיותן שוין בקומתן נמחק בדרושים.
- 3422 ונמצא העולה מכל זה כי מזווג ראשון של זר"ן דאצילות נמשכת הארה באו"א דיצירה כדי שיזדווג ויורישו חיות ושפע לבניהם שהם זר"ן דיצירה בבחינת יניקה שהוא ו"ק, ומהזווג הב' נמשך הארה אל או"א דעשיה שיזדווג ויורישו לבניהם זר"ן חיות ושפע בבחינת העיבור הנקרא ג' כלילן בג' (נוסף בשעה"ק).
- 3423 אב"א (שעה"ק).
- 3424 הם (דרושים).
- 3425 כמו (דרושים).
- 3426 של מעשה (נוסף בשעה"ק).
- 3427 נמחק בדרושים. אבל מופיע בשעה"ק.
- 3428 לז"ת (לש"ו).
- 3429 לקבלם (דרושים).
- 3430 ירדו השוירים ההם שהם בחי' דינים קשים שלא נתקנו ובחי' קלי' מעורבים ומדובקים בהם (שעה"ק).
- 3431 פרצופים בסוד (נוסף בשעה"ק).
- 3432 החיצונים (נוסף בדרושים).
- 3433 בפנים (נוסף בדרושים). כי הם רחמים (שעה"ק).
- 3434 ותיקן מעשיו (נמחק בדרושים).
- 3435 גדר (דרושים).
- 3436 והחזיר זר"ן (שעה"ק).
- 3437 הנאחזין שם וכתת כל הקליפות משם החזירן פב"פ ואמנם אדה"ר (נמחק בדרושים).
- 3438 עד סוף היצירה (נוסף בשעה"ק).
- 3439 שכולו קליפות לא תיקן – נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא - אשר רובו ככלו הוא קלי' לא היה יכול לתקנו.
- 3440 אע"פ שהיא דינים (נוסף בשעה"ק).
- 3441 שעה"ק פט ע"ד.
- 3442 הנמשכים (נוסף בדרושים).
- 3443 המשובח (נוסף בשעה"ק).
- 3444 במציאות (דרושים).
- 3445 כי אין זווג בלי מוחין (נוסף בשעה"ק).
- 3446 אשר כל פרצופיה הם בבחי' ג' כלילן בג' (נוסף בשעה"ק).
- 3447 באור (נוסף בדרושים).
- 3448 ודעת (נוסף בשעה"ק).
- 3449 היא התבונה דאצילות כנזכר (נוסף בשעה"ק).
- 3450 התבונה (נוסף בשעה"ק).
- 3451 'ונמצא כי התבונה של האצילות מתפשטת בכל ג' עולמות בי"ע, כי ג"ר שבה מתלבשות בריאה ור"ק ביצירה והמלכות שבה בעשיה' - נוסף בשעה"ק.
- 3452 דרושים, אוצ"ח, שעה"ק צ ע"א.
- 3453 'תחילה נבאר ענין המסך שבין האצילות לבריאה מה ענינו, ואח"כ נבאר ענין נקודת המלכות דאצילות שירדה בבריאה ונעשת שם עתיק יומין של הבריאה כנז"ל, ואח"כ נבאר שאר פרטי אבי"ע' - נוסף בשעה"ק.
- 3454 הארה (שעה"ק).
- 3455 להתלבש (דרושים ולש"ו).
- 3456 של האצילות (דרושים).
- 3457 וכשקטרגה (שעה"ק).
- 3458 וברא לאדה"ר נמחק בדרושים ובמקומו איתא ונברא אדה"ר.

מאיר העץ – ח"ה

- 3459 לתקנה בעת תפלתנו (נמחק בדרושים).
3460 נשאר (דרושים).
3461 שלנו שאנו תחתונים אליה (דרושים).
3462 וכמו שביארנו בפ' במסותרים תבכה נפשי מפני גוה מפני גאותן של ישראל שנטילה מהם וניתנה לאומות העולם ועיי"ש (שעה"ק).
3463 נקודת (דרושים).
3464 ושברה (נוסף בדרושים).
3465 כדי שיוכלו לקבל הארה זה מזה וזה מזה (נמחק בדרושים).
3466 וסוד תוספת יתירה שבו (נוסף בשעה"ק).
3467 כנגד (דרושים).
3468 העולמות וכל (נמחק בדרושים).
3469 ותשאר בסוד נקודה לבד ואח"כ תצטרך (נמחק בדרושים).
3470 בהכנסה (דרושים).
3471 ג' מעלות (נמחק בדרושים).
3472 שעה"ק צ ע"ב.
3473 שמות של (שעה"ק).
3474 י' ניצוצות נמחק בדרושים ובמקומו איתא הניצוצות.
3475 י' נפשות (שעה"ק).
3476 כללות (נוסף בשעה"ק).
3477 ונשמת (דרושים). ונשמה של כל כללות (שעה"ק).
3478 ומי"ס (דרושים).
3479 ג"כ (נוסף בדרושים).
3480 המגולה כנז"ל אשר בה נתלבשה אותה הנקודה דמלכות דאצילות הנק' עיי"ש (שעה"ק).
3481 נמחק בדרושים.
3482 ועבר דרך המסך התנוצצותו בלבד (שעה"ק).
3483 זה (דרושים).
3484 השני (נוסף בדרושים).
3485 בתוספת יו"ד (דרושים).
3486 רישא המגולה דא"א דעשיה הוא עצמו ממש סנדלפו"ן (שעה"ק).
3487 ארץ ואל רישא זו שבכאן הנקרא סנדלפו"ן הוא שקרו אותו רז"ל (שעה"ק).
3488 קומיאל (דרושים ואוצ"ח), קמואל (שעה"ק).
3489 קומיאל (דרושים), קמואל (אוצ"ח).
3490 פטוריא (דרושים), עטוריא (אוצ"ח).
עוד דע, כי מטטרון, הוא בגימטריא שד"י, שהוא בבחי' יסוד העליון דאצילות, הנק' חי. והוא מספר שני אותיות ט"ט מן מטטרון. ושאר אותיותיו הם רמו"ן, והם ג"כ בגי' נוריא"ל. וזהו סוד מה שאמרו בספר הזוהר בפרשת פנחס, על פסוק והחיות רצוא ושוב. כי רצו"א, בגימטריא נוריא"ל. ושוי"ב, גימטריא שד"י. כי ב' שמות אלו, נרמזים במטטרון כנזכר. ונודע, כי החיות הם בעולם מטטרון. ואמנם סנדלפו"ן, הוא בעולם העשיה. לפי שעולם העשיה, הוא כנגד המלכות כנודע, והנה יש במלכות בחי' ה' גבורות מנצפ"ך כנודע, והם בגימטריא סנדלפו"ן, להיותו נמשך ויוצא מכח ה' גבורות הנז'. ולכן סנדלפו"ן נקרא שר היער, ר"ל, כי השר הזה, יונק ונמשך מן הה' גבורות מנצפ"ך, שהם בגימטריא יער. וגם הוא עצמו סנדלפו"ן בגימטריא יער כנז"ל (שעה"ק).
3491 מכאן עד סוף הפרק נמחק בדרושים, ובמקומו איתא "כל הדינים כשהם מתפשטים הם רעים וכאשר שורשם מאיר בהם הנה הם מתבטלים".
3492 בחי' (שעה"ק).
3493 נמחק בשעה"ק.
3494 קהילת יעקב, מבר"ש נו ע"ג.
3495 וכשהמאציל העליון התחיל לברוא העולם, האציל וברא ויצר ועשה ד' עולמות אבי"ע והתחיל לברר המלכים הנז' דמיתו, ומה שהוברר ממנו עלה בקדושת העולמות הנ"ל ומה שלא הוברר נשאר קליפה וסיגים (מבר"ש).

מאיר העץ – ח"ה

- 3496 שם (נוסף בקה"י).
3497 והענין כי אע"פ ששרשם ז' עכ"ז נחלקים ל"ס בחי' אור פנימי ו"ס של אור מקיף כי אין לך בעולם זולתי פנימי ומקיף, והפנימי להיותו נחלק תוך כלים נחלק ל"ס אך המקיף שאינו מצומצם נקרא אור א', ואלו הם סוד י"א סמני הקטורת י"ס פנימיות וא' מקיף וכו'. ועיקר הדבר איך היו ז' ונעשו י"א הוא, כי ד' אחוריים נשברו מן חו"ב וישסו"ת ונתחברו למעלה מז' מלכים אלו עמהם והיו י"א ואל תתמה איך מחו"ב כו' היו קליפות כי זהו מבחי' שמתלבשת בזו"ן למטה להיות להם מוחין ובאותה הבחי' נחשבת כזו"ן ממש, וכמו שנעשו ראש לז"א כן נעשו סיגיהם ראש אל ז' מלכים (מבר"ש).
- 3498 עולם אצילות ומתחברים עם – נמחק בקה"י
3499 ורוחניותם (נוסף בקה"י)
3500 קהילת יעקב, מבר"ש נח ע"א.
3501 של (קה"י)
3502 באחוריים (קה"י)
3503 ומכל שכן (קה"י)
3504 קה"י גורס את המוסגר
3505 היכלין ז' בהיכלין ז' נמחק בקה"י ובמקומו איתא היכלין בהיכלין ז' בז'.
3506 ובכל פרצוף ופרצוף (נוסף במבר"ש).
3507 עד בריאה (נוסף בקה"י)
3508 כי אחיזת החיצונים היא במוחין דעבור ואז לא היו בו רק תרין מוחין לבד חו"ב כי בגדלות נמשך לו גם הדעת לצרוך הזווג (מבר"ש נח ע"ג).
3509 "מן צד" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "מכח".
3510 דרך חוט השדרה (נוסף בשער מאמרי רשב"י יט ע"ב).
3511 כי אין בהם כח לפרות ולרבות, שאין בהם מוח הדעת המשתף ומחבר החסדים וגבורות ביחד לעשותה פרי (נוסף במבר"ש).
3512 אבל הנפשות של ישראל הבאים מן הקדושה הנקרא טוב ולא רע הם נעשים בדעת ולכן יש להם בחינת רוחין ונשמתין גם כן (קה"י)
3513 דע כי הנה ראינו ליעקב שנשא ארבע נשים. והסוד הוא במה שנודע כי ז"א דאצילות הקדוש בהיותו בסוד עיבור הראשון במעי אימא היה בבחי' תלת כלילן הנז' בפ' בשלח בזהר בתוספתא בפסוק ויסע מלאך האלהים (בדף נ' ע"א), ואז היו חסד גבורה ת"ת שלו מכסין ומלבישין את הנצח והוד ויסוד שלו ואז היתה בחינת המלכות שורה בו בסוד פסיעה קטנה למטה בסיום אות ו' שהוא בסוף הת"ת כנז' בפ' בלק (בדף ג' ע"ב שורה י"ח) וז"ל, אשורנו אושיט פסיעה לבר כגוונא דא ו'. וכאשר נולד ויצא לחוץ ונתפשטו הנה"י שלו למטה ונתגלו בו השש קצוות על ידי היניקה כנודע אצלנו, הנה אז היסוד דז"א אשר היה מובלע ומכוסה תוך הת"ת דז"א, ברדתו למטה אל מקום גילוי כנז' המשיך גם כן עמו בחינה אחת מן אותה המלכות אשר היתה עומדת בתחילה למעלה בסוד פסיעה קטנה כנז' וירדה למטה עמו בסופו. ונמצאו עתה בזמן היניקה שתי בחינות אל המלכות, האחת תחת הת"ת והשנית תחת היסוד. וכאשר בא זמן השלישי הנקרא הגדלת המוחין של זעיר אפין, וכבר נתבאר אצלנו כי אז נתעלה הת"ת ונעשה בסוד דעת ונתעלה היסוד ונעשה בסוד הת"ת, ואז גם אלו שתי הבחינות של המלכות נתעלו עמהם כי בחינתה בסוף הת"ת נעשית בחינת רחל - מאמרי רשב"י טז ע"א.
- 3514 מקומות (קה"י ולש"ו).
3515 ג' בחי' נמחק בקה"י ובמקומו איתא בחינתם.
3516 מבחי' (קה"י ולש"ו)
3517 (מאמרי רשב"י טז ע"ב) האחוריים דז"א נעשו עוד שתיים אחרות הנקראים זלפה ובלהה והענין הוא כי מבחינת הדינים של האחוריים יצאו אותם הג' וכו' (לש"ו)
3518 פנים (קה"י)
3519 שהעולם (קה"י)
3520 וכל זה באצילות ואח"ך נתפשטו בב"ע הנ"ל, וכל זה בחי' קדושה (נוסף במבר"ש).
3521 הג' (קה"י).
3522 צ"ל שפחות, כן הוא במאמרי רשב"י ויחי (לש"ו)
3523 כי (לש"ו).

מאיר העץ – ח"ה

- 3524 קה"י גורס את המוסגר
3525 קה"י גורס את המוסגר
3526 ואמנם דע (כי זה) נמחק בלש"ו ובמקומו איתא לכן אותה.
3527 שהוא (לש"ו).
3528 הוציא (נוסף בקה"י).
3529 פעולותיה (קה"י)
3530 נמחק וגורס את המוסגר (קה"י)
3531 נמחק בקה"י
3532 נמחק בקה"י.
3533 כנזכר (נוסף בקה"י).
3534 ודע כי מאלו הג' עלמין הנ"ל שהוציאו שלשה אנשים הנ"ל הנה נתפשטו יותר והוציאו קליפות אחרות בשלשה עולמות ב"ע מן שלשה אנשים עילאין לדכורין דב"ע ומג' נשים עילאין לנוק' דב"ע. כי עולם הא' הוציאה אשה ראשונה מנה"מ דבריאה דקדושה ומאחוריהם ועולם ב' בנה"מ דיצירה מאחוריהם. ועולם ג' בנה"מ דעשיה מאחוריהם (מבר"ש נח ע"ג).
3535 מכנגד היכל - כ"ה הלשון בשער מאמרי רשב"י טו ע"ד (לש"ו)
3536 וכו' (קה"י)
3537 שאמר (קה"י)
3538 גם דע כי אלו התרין צפרי הנז' אע"פ שהם מתחברים למטה כנגד רחל עכ"ז עיקרא הם נקראים לאה דקליפה אלא שמקומם הוא כנגד מקום רחל, ולכן כשהם עולות ליינק יונקות מן לאה העליונה דקדושה כי היא השולטת בלילה כנודע והבן זה. וע"כ כשיורדות למטה בבריאה הם יורדות כנגד היכל קדש קדשים דבריאה שהיא כנגד הבינה שהיא לאה. אמנם האשה השלישית שהיא לילית חוה הראשונה, היא בחינת רחל דקליפה מלכות שבה, ולכן זו ירדה יותר למטה מתרין צפרינ' הנז' שהם בחי' לאה דקליפה העומדת כנגד היכל קודש קדשים דבריאה, וזו לילית ירדה היא עם בעלה אדם קדמא הנ"ל למטה בהיכל העליון של הז' היכלין דקליפה דבריאה הנק' נוקבא דתהומא רבה כנ"ל. ונתלבשה בתוכה היא ובעלה, כי גם בנוקבא דתהומא רבה יש לה דכורא אבא כנודע, דוגמת מלכות דרחל דקדושה היורדת ומתלבשת בהיכל קדש קדשים דבריאה דקדושה. וכל הבריאה נקרא ע"ש אימא לבד כמ"ש בתיקונים אימא מקננא בכורסיא, כן בקליפה כל הבריאה נקרא על שמה ואז הנוקבא לילית מתלבשת בנוקבא דתהומא רבה ובעלה אדם קדמא באבא דבריאה דקליפה.
ודע כי זה שאנו אומרים כי הב' צפרינ' הם בהיכל הז' דבריאה, הוא בהיכל ששם עומד ישראל עם לאה שהם ז"א עם לאה דבריאה אנו מדברים, כי בהם יש שבעה היכלין בשבעה היכלין כנודע, דכורא ונוקבא. ונמצא כי בכל בחי' קליפין בין באבא בין באמא, בין בז"א בין בנוקבא, הן בבריאה, הן ביצירה, הן בעשיה, בכל בחינות מהם יש שבעה היכלין גמורים, והבן זה. ובלע המות לנצח ואז תחפוץ זבחי צדק בילא"ו' - מבר"ש נח ע"ד.
3539 אז (נוסף בקה"י)
3540 יניקתן (קה"י ולש"ו)
3541 הקילת יעקב, מבר"ש נז ע"ג, שעה"ק פה ע"ד
3542 דע כי כמו שיש בקדושה ארבע עולמות אב"ע כן יש בקליפה ארבע עולמות אב"ע. והם הפך הקדושה, כי בקדושה העליון גדול מן התחתון ובקליפה הוא להפך. וביאור הענין, כי הקדושה כל מה שהוא עליון הוא יותר קדוש מאד וכל מה שיורד מתמעט קדושתו עד סיום העשיה, אך בקליפות הוא להפך, כי קליפה העליונה שכנגד האצילות הוא חלש ואינו כ"כ רע וכל מה שיורד מתחזק הטומאה והקליפה. והנה נודע כי יש כמה מיני טומאה והגדול שבכולם הוא המת אבי אבות הטומאה, וכבר ביארנו כי הם סוד המלכים דמיתו וגרמו מיתה לכל (נוסף במבר"ש).
3543 והרע מרובה על הטוב (נוסף בשעה"ק).
3544 ד' מדרגות הם א' וב' וג' וד', והא' הוא בעשיה כי שם תוקף הקליפות, והב' הוא הקליפה דיצירה המטמאה את יצירה הנקרא חולין דטהרה, והג' שלהם היא קליפת בריאה המטמאה את הבריאה הנקרא תרומה, והרביעי פוסל ואינו מטמא והיא קליפת האצילות שפוסל בקדשים שהיא עולם האצילות (מבר"ש).
3545 'אמנם להבין ענין זה יותר היטב הוא, כי אע"פ שבכל ד' עולמות אב"ע יש בהם קליפות יש בהם ב' חלוקין: א' הוא היותם נבדלים זה מזה כי זה מרובה רעתו משל חבירו, וגם כי זה נדבק בו הרע יותר מחבירו כנ"ל. והענין, כי הנה נודע כי בכל עולם מאב"ע יש בו חמשה פרצופים אריך אבא אימא ז"א ונוק. והנה באצילות של הקליפות לא יש קליפות כנגד כל החמשה פרצופים וכן

מאיר העץ – ח"ה

בבריא, ולכן רובו טוב ומיעוטו רע. אכן ביצירה הם שוין כל החמשה פרצופין בקדושה ובטומאה, ובעשיה הקליפין יתרין שהם בחי' עתיק כמ"ש. וכן ענין הדיבוק הוא זה, כי באצילות אין הקליפות דבקות ממש כנגד הקדושה אלא נמוכות קצת ואין מכוונים בשוה כל היכל דקליפה כנגד היכלא דקדושה' - מבר"ש.

3546 הנז' בסוף פ' פקודי (שעה"ק).

3547 על דרך זה נתקן כל אריך וכל עולם האצילות (שעה"ק).

3548 ואפי' הז"א ששרשו הוא ששה ספירות לבד ונוק' חד נקודה לבד כולם נשלמו מאורות שלמים כל א' בי"ס שלמות, והבירורין שלא יכלו להתברר ירדו למטה בשלשה עולמות בי"ע כנודע. ואע"פ שביום ד' נתמעטה הלבנה, עכ"ז כשנברא אדה"ר חזרה להשתלם בי"ס גמורות כמבואר במקומו (נוסף במבר"ש).

3549 וכל החיצונים (נוסף בקה"י).

3550 דאצילות הטמא הנקראים סמאל ולילית העליונים' - נוסף שעה"ק.

3551 כי לא נתלבשו בתוכו רק ו' אורות של קדושה להחיותו והם סוד ההוא נהירו דקיק (נוסף בשעה"ק וכע"ז במבר"ש).

3552 והם שבעה אורות ז' מלכים (נוסף במבר"ש).

3553 כנז' בס' התקונים תיקון סט (שעה"ק). הגיע חטאו כביכול עד אבא ואימא והם המאירים והאריך מאיר בתוכם (נוסף בדרושים).

3554 שנסתלק (קה"י).

3555 נמחק בקה"י.

3556 שיהיתה פרצוף שלם בי"ס' - נוסף בשעה"ק.

3557 ונודע מה שאמרו חז"ל כי כל צור חסר הוא רומי הרשעה שהיא לילית (שעה"ק).

3558 השני (נוסף בקה"י).

3559 וכבר נתבאר לעיל כי כל מה שאירע כשחטא אדה"ר אירע בגלות אדום בחרבן בית שני (שעה"ק).

3560 נמחק בקה"י

3561 ישל בחינת כלים' - שעה"ק.

3562 עשר (קה"י)

3563 כלים (שעה"ק).

3564 י"ס שבה ג"כ שנתנו לה י"ס נמחק בקה"י, ובמקומו איתא לי"ס.

3565 מבר"ש נח ע"א.

3566 דייליה נוסף בקה"י ומוסיף את המוסגר כעיקר הגירסא.

3567 לשון מבר"ש - כיון שמה שפגם אדה"ר באצילות הוא ששם חשך בא"א לבד שיתעלם ואינו מאיר זולת אבא וז"ס כולם בחכמה עשית'.

3568 בט"ס דנוק' נמחק בקה"י ובמקומו איתא בנוק'.

3569 ע"י חטאו של אדה"ר (שעה"ק).

3570 ותיקון בקלי' א"א ואבא (נמחק בשעה"ק ובלש"ו אמנם מופיע בקה"י).

3571 ומכש"כ זר"ן אלא שאין אורם ניכר ע"י אור דאימא [טפלים הם אל אור אימא] (נוסף בשעה"ק ולש"ו).

3572 פ' כי א"א ואבא דבריא מתעלמין תוך אימא דבריא והיא המאירה בבריא' - נוסף במבר"ש.

3573 סתרם (קה"י).

3574 וכ"ש בזר"ן שלהם (לש"ו).

3575 זמכל שכן שזר"ן דקליפה נתקנו' - נוסף בשעה"ק.

3576 ומכש"כ הנוק' אלא שאין אורה ניכר לגבי ז"א (שעה"ק ולש"ו).

3577 אימא זו נתמעט שעור קומתה ומכל שכן זר"ן דיצירה (נוסף בשעה"ק).

3578 נמחק (קה"י, שעה"ק ולש"ו).

3579 ומכש"כ באו"א, וזר"ן שלהם (נוסף בשעה"ק ולש"ו).

3580 ולא (קה"י, שעה"ק ולש"ו).

3581 ולכן גם אבא דעשיה נתמעטה שעור קומתו ומכל שכן אימא זר"ן, ולא נשאר בכל העשיה בשעור קומתו הראשונה אלא א"א שבה בלבד (נוסף בשעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

ומכש"כ בא"א ואו"א וזו"ן שלהם (נוסף בשעה"ק ובלש"ו).	3582
ענין (נוסף בקה"י ולש"ו).	3583
הדרגת המעטת (קה"י).	3584
ומכש"כ נוק' דהבריאה (נוסף בלש"ו).	3585
ומכש"כ זו"ן דיצירה (כ"ז משער הקדמה) (נוסף בלש"ו).	3586
דעשיה (קה"י). ומכש"כ אימא וזו"ן (נוסף בלש"ו).	3587
דאצילות בלבד (קה"י).	3588
ועל (קה"י).	3589
בלבד (נוסף בקה"י).	3590
להם (קה"י).	3591
אל היות (קה"י).	3592
שער מאמרי רשב"י טז ע"ג.	3593
אבי"ע (שער מאמרי רשב"י)	3594
מדד'י ליתא במאמרי רשב"י ושם איתא - משם ב"ן בגמטריא'.	3595
כל כן (נוסף בשער מאמרי רשב"י)	3596
אדם ישר	3597
אצטרך (אדם ישר)	3598
וכו' (נוסף באדם ישר).	3599
ובהם סוד (אדם ישר).	3600
והוא סוד – נמחק באדם ישר.	3601
אף שהיא בחי' כלי מ"מ נעשה שם נשמה לעולם שתחתיו, אבל בעולם עצמו לא נעשה לעולם מבחי' כלי נשמה - נמחק באדם ישר.	3602
דפנימיות (אדם ישר).	3603
נמחק באדם ישר.	3604
אדם ישר.	3605
יומין אור (נוסף באדם ישר).	3606
העשיה וכל (נמחק באדם ישר).	3607
מהיצירה (קה"י ואדם ישר).	3608
נמחק באדם ישר	3609
באצילות (אדם ישר).	3610
ביצירה הוא (אדם ישר)	3611
וע"י הקליפה זו יונקים החיצונים מן הקדושה דרך החשמל הנז' (מבר"ש נז ע"ב).	3612
אולי צ"ל וכן (לש"ו)	3613
אדם ישר גורס את המוסגר	3614
אותיות יבשה – נמחק באדם ישר	3615
יחד (נוסף באדם ישר).	3616
מהחשמ"ל (אדם ישר).	3617
נמחק באדם ישר ולש"ו.	3618
הנעל (אדם ישר, וכן בלש"ו).	3619
בבחי' (אדם ישר).	3620
פיסקא זו נמחק באדם ישר ובקהילת יעקב	3621
אדם ישר, וקה"י.	3622
סח (אדם ישר).	3623
זו"ן דקלי' נוגה – נמחק באדם ישר	3624
ביונקם (אדם ישר).	3625
נקראים (קה"י ולש"ו).	3626
נמחק באדם ישר.	3627
הנזכרים (אדם ישר וקה"י).	3628

מאיר העץ – ח"ה

- 3629 נקראים (אדם ישר ולש"ו).
3630 נמחק באדם ישר
3631 שהוא (נוסף באדם ישר).
3632 כי (נוסף באדם ישר).
3633 נמחק באדם ישר
3634 הנזכר תרומה קמז (נוסף באדם ישר).
3635 זכר (אדם ישר ולש"ו).
3636 מכאן עד אדרא רבא קמג מוסגר באדם ישר
3637 שנדבק בו רע נמחק באדם ישר ובמקומו איתא שנדבקת ברע.
3638 צמח, זו מצאתי בנייר א' וכתבתי אותו ז"ל: (אדם ישר).
3639 העולמות וכל (נמחק באדם ישר).
3640 היה אוכלן (אדם ישר).
3641 מוסגר באדם ישר
3642 רשעים (אדם ישר וטעמי המצות).
3643 "ובתקון מ"ג" נמחק באדם ישר.
3644 דף קב ודף קה – טעמי המצוות
3645 חשמ"ל (אדם ישר?).
3646 הנשמות וכשמסתלקת אינה עושקת מוסגר באדם ישר
3647 וחזן מהם החשמ"ל מוסגר באדם ישר
3648 ומשם (אדם ישר).
3649 איך זו היא רע וטוב ביחד (נוסף באדם ישר).
3650 הנשים (אדם ישר ולש"ו).
3651 אדם ישר
3652 כשמתחברת (אדם ישר).
3653 הני (אדם ישר).
3654 ע' (אדם ישר).
3655 השפיע בו חיות נמחק באדם ישר ובמקומו איתא "שהשפיע בו".
3656 "ראשי המלאכים" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "ראשו מלאכים".
3657 וסופו (אדם ישר).
3658 נמחק באדם ישר.
3659 כעין (אדם ישר).
3660 נמחק באדם ישר
3661 אדם ישר
3662 מקליפת (אדם ישר).
3663 תיקון סו (אדם ישר).
3664 של האדם והנשמה (אדם ישר).
3665 נמחק באדם ישר.
3666 סו (אדם ישר).
3667 וכו' (נוסף באדם ישר).
3668 הוא (אדם ישר).
3669 הדם (נוסף באדם ישר).
3670 מוסגר באדם ישר
3671 אדם ישר
3672 ביסוד (אדם ישר).
3673 ביסוד (אדם ישר).
3674 מ"ן (אדם ישר).
3675 אדם ישר גורס את המוסגר
3676 כי הבריאה נמחק באדם ישר ובמקומו איתא בבריאה, ובקה"י איתא "בבי"ע".

מאיר העץ – ח"ה

- 3677 פי' בי"ע נמחק באדם ישר ובמקומו איתא כי בבי"ע.
3678 נמחק באדם ישר
3679 כשהשד יצה"ר (אדם ישר).
3680 נמחק באדם ישר
3681 אדם ישר
3682 כנז"ל (נוסף אדם ישר).
3683 שם מצא דרוש זה מוסגר באדם ישר
3684 תוך פסולת (אדם ישר).
3685 קליפת נגה מוסגר באדם ישר
3686 ומשם (אדם ישר).
3687 מוסגר באדם ישר
3688 ציה וצלמות נמחק באדם ישר ובמקומו איתא צ"ל מו"ת.
3689 ופרשת ראה ע"ש נמחק באדם ישר
3690 אדם ישר
3691 נמחק באדם ישר
3692 ישלם לך (נוסף באדם ישר).
3693 וס"א חסר נמחק באדם ישר ובמקומו איתא וס"ם נתחסר.
3694 אותם (אדם ישר).
3695 קהילת יעקב ואדם ישר
3696 שהוא בחינת בינה – מוסגר באדם ישר
3697 זו"ן דנוגה דאצילות – נמחק באדם ישר
3698 נמחק באדם ישר
3699 נמחק אדם ישר
3700 נמחק באדם ישר
3701 הפרצופיהם (אדם ישר).
3702 שתי (נוסף באדם ישר).
3703 הא' (אדם ישר).
3704 ההוא (נוסף באדם ישר), ובזהר איתא "דההוא".
3705 בהני (אדם ישר).
3706 עמהן (אדם ישר).
3707 מבו"ש נח ע"א.
3708 לוט נמחק באדם ישר.
3709 והנה מהפסולת (אדם ישר).
3710 גם ידעת ענין הי"ח נשים של המלך שהם כולם בחי' לאה של העיבור ויניקה ומוחין, שיושבות כולם זו לפניו מזו, וכולם קדושה, אלא שהחיצוניות שהם מצד הקטנות הם דינים קשים מאד. וכל אלו הי"ח נק' בחי' לאה, ואין רחל בכללן כי היא עקרת הבית אמיתית נקו' עשירית של הי"ס כנודע, והיא פנימית עצמית ולא הארה בלבד כמו האחרות (מבו"ש).
3711 עם ב' נשיו ושפחותיו כנ"ל, והם נעמה ואגרת אמן של השדים, וכנגד עוג עצמו הכולל יעקב וישראל כנ"ל - מוסגר באדם ישר.
3712 ולכן אלו הב' נשים נעמה ואגרת בת מחלת הנז' בזהר בראשית דנ"א ע"א הם נק' רוח הטומאה ב' מוחין דנוקבא דקליפות דאצילות אך לילית למטה מהם האשה הג' כמ"ש בספר זה מה עניינה. ואפשר כי נעמה ואגרת הם סוד עמון ומואב כמבואר אצלנו בפרשת וירא בסתרי תורה דק"י וכן כמו שיש בקדושה ב' שפחות זלפה ובלהה כן בקליפה יש שפחה א' כוללת תרין מוחין אחורי מלכה הנז' ונק' ופגשו ושמה ראומה כמבואר במקומו. ואמנם חוה הראשונה לילית שיצאה מעולם הג' שהוא המלך הג' דעת המכריע בין חסדים וגבורות היא למטה מהגבורה הנז' שהיא בחינת מלכה שהם שני הצפירין הנז' והיא כנגד המלכות דמלכה כנגד מלכות רחל והיא בנוק' דתהומא רבא דבריאה שהיא בהיכל הז' העליון דבריאה דקליפה שהיא בחינת בינה דקליפה דבריאה. ונבאר ג' אנשים דקליפה כי גם הם נעשו ע"ד הנז' כי שנים האנשים שיצאו מדעת ות"ת דז"א שניהם נתחברו כ"א בת"ת דז"א כי בדעת שם הבינה ואי אפשר להיות שם ונעשו שניהם פרצוף א' כנגד הת"ת דז"א מאחוריו וזהו ז"א דקליפה דאצילות ונעשו אלו השנים אנשים

מאיר העץ – ח"ה

הנמשכים מתרין עלמין קדמאין בחי' תרין מוחין של זה הפרצוף. ואלו הם סוד וישלח יהושע בן נון מן השיטים שנים אנשים מרגלים הנז' בפרשת אחרי מות דף ס' ענין תרין בנין ינקין כו' ובספרא דצניעותא ג"כ ובפרשת ויצא דף קס"ב בסוד וללבוש שתי בנות. והענין כי התרין צפרין הם נקבות כמו כל צפור טהורה תאכלו ולא אמר טהור בלשון זכר כי הם בנות אך מוחין דדכורא נק' בנין ואנשים מרגלים. והנה האיש השלישי שהוציא העולם הג' נקרא אדם קדמאה בעלה דלילית הנז' ואמנם הטעם לזה הוא כי אחורי הנוק' הם דינין חלשים וגם האור שלה מועט ולכן האחוריים שלה הם מבוסמים וממותקים יותר ונעשו מהם בחי' זלפה ובלהה אך אחורי הזכר דינין קשים מאד ולכן לא נעשה מהם דבר שבקדושה רק אלו השלשה אנשים דקליפה הנז' כי האור דדכורא גדול ואינם יכולים לקבלו וגם שהם דינין קשים ולכן נעשו בחי' השלשה אנשים הנז' וזה שמעתי ממורי עתה. אכן פעם אחת שמעתי ממנו דרוש עוג מלך הבשן כנ"ל ואפשר לומר כי הנה אמרנו לעיל כי עוג ג"כ יש לו ארבע נשים אחרות ברז"ל ונמצא כי הנשים הוכפלו אך הזכר לא הוכפל מאחוריו רק פעם אחד שהוא ז"א ועוג אך הנשים הוכפלו ד' פעמים לאה ורחל ובלהה וזלפה (מבר"ש).

3713 כנ"ל איך נמחק באדם ישר ובמקומו איתא אך.

3714 ובנותיו (אדם ישר).

3715 דבריא (אדם ישר).

3716 נמחק באדם ישר.

3717 על דרך הנ"ל (אדם ישר).

3718 נמחק באדם ישר.

3719 אדם ישר.

3720 המקיף אל נמחק באדם ישר ובמקומו איתא אל הנפש המקיף של.

3721 וז"ס (&) ויהי האדם לנפש חיה – נמחק אדם ישר.

3722 הד' בחי' (נוסף באדם ישר).

3723 שהוא נשמה לנשמה (נמחק באדם ישר).

3724 נמחק באדם ישר.

3725 דעשיה (נוסף באדם ישר).

3726 הזו (נוסף באדם ישר).

3727 של (אדם ישר).

3728 וכו' (נוסף באדם ישר).

3729 "ונפש של כל א' וא' הוא הפנימי שבו" נמחק באדם ישר, ובמקומו איתא "והוא מתפשט בתוכה, ולבוש האחרון הוא גוף של הרקיע דעשיה והם הקליפות, שכמו שחומר הארץ היא קליפה וגוף אל הפנימיות שבה שהוא שורש נפש דומם והצומח והבהמות, כן אח"כ חוזר עד"ז, והגוף של השמים דעשיה שהם הקליפין נכנס תחלה והבן זה היטב סדרי אלו המדרגות. ואז מקליפת נוגה דטוב ורע, גוף שמים העשיה, נמשך ומתלבש באדם תוך נפש הבהמית שבו. ובתוך קליפת נוגה זו שהיא בחינת יצר הטוב ויצר הרע שבאדם ג"כ, ומתלבשת אח"כ פנימיות רקיע העשיה והנפש שלהם, וזו נקראת נפש האדם נפש דאופנים. והנה נפש זו, נפש של נפש הבהמית, והיא נזונת ממנה כמו שנפש הבהמית ניזונת מהצומח וכו' כנז"ל, אמנם אינה ניזונת אלא על ידי הגוף שלה שהוא קליפת נוגה יצה"ט ויצה"ר כנזכר לעיל, וכבר נתבאר זה במקומות אחרים."

3730 ג"ע הארץ (נוסף באדם ישר).

3731 נמחק אדם ישר. נ"ל שזה טעות.

3732 נה"י שלה – נמחק באדם ישר.

3733 מוסגר באדם ישר.

3734 דבינה מ' – נמחק באדם ישר.

3735 מוסגר באדם ישר.

3736 אדם ישר.

3737 מוסגר באדם ישר.

3738 מוסגר באדם ישר.

3739 ומקריבו (ומקרב) (אדם ישר).

3740 מקריב (אדם ישר).

3741 של הבעלי חיים (אדם ישר).

3742 שהם חיות ועופות ודגים נמחק באדם ישר.

מאיר העץ – ח"ה

- 3743 ולכן היא מדברת מוסגר באדם ישר.
3744 להיותו (אדם ישר).
3745 גוף של נמחק באדם ישר.
3746 של (אדם ישר).
3747 שמים (אדם ישר).
3748 רקיעי (אדם ישר).
3749 שעולה אל נפש דעשיה נמחק באדם ישר ובמקומו איתא "כשעולה".
3750 לו (אדם ישר).
3751 נמחק באדם ישר.
3752 אדם ישר.
3753 ואותה (אדם ישר).
3754 נמחק באדם ישר.
3755 תיקון (נוסף באדם ישר).
3756 מוסגר באדם ישר.
3757 ואז נקרא רע (נמחק באדם ישר).
3758 (הניצוצות) נוסף באדם ישר.
3759 (בחי') נוסף באדם ישר.
3760 מתפשטות (אדם ישר).
3761 לכן הקדים היצה"ר ונאחז בהן – נמחק באדם ישר.
3762 חלקי (אדם ישר).
3763 כמו שידעת (אדם ישר).
3764 (שהם בחי' כלים הנכנסות תכף) אדם ישר.
3765 שהוא (אדם ישר).
3766 בפ"א אלא נמחק באדם ישר ובמקומו איתא רק נכנסת.
3767 הכלים (אדם ישר).
3768 וז"ש (אדם ישר).
3769 נמחק באדם ישר.
3770 זכה (אדם ישר).
3771 נמחק באדם ישר.
3772 והשבת אל לבבך (נוסף באדם ישר).
3773 נמחק באדם ישר.
3774 שכן עשו נקרא אדום נמחק באדם ישר.
3775 צמח (אדם ישר).
3776 'כפול כי גם הוא מלוי שהוא דין' - נוסף באדם ישר.
3777 ורע (אדם ישר).
3778 נו"ה (אדם ישר).
3779 אדם ישר.
3780 כנזכר בס' רפואות ואלו הם המתחלקים להשקות כל רמ"ח – נמחק באדם ישר.
3781 ואיברים (אדם ישר).
3782 כן סדר נמחק באדם ישר ובמקומו איתא כאן סוד.
3783 בכל י"ס נמחק באדם ישר.
3784 הה' חסדים (אדם ישר).
3785 ענין (אדם ישר).
3786 שרשי (אדם ישר).
3787 שם (נוסף באדם ישר).
3788 (מעשה) (אדם ישר).
3789 צמח (אדם ישר). ליתא בכת"י (הגוב"י).
3790 אדנ"י (נוסף באדם ישר).

מאיר העץ – ח"ה

מוסגר באדם ישר.	3791
ועוד (אדם ישר).	3792
ואין הכוונה נמחק באדם ישר ובמקומו איתא והכוונה.	3793
בכל הגוף בפנים מלאך נמחק באדם ישר ובמקומו איתא בפנימיות כל הגוף.	3794
המכלה (אדם ישר).	3795
הצורה (נ"א היצירה) (אדם ישר).	3796
והראשונה (אדם ישר).	3797
ואז נקרא נמחק באדם ישר ובמקומו איתא ונקרא.	3798
היצה"ט (אדם ישר).	3799
שהרהר (אדם ישר).	3800
נפש לגרים נמחק באדם ישר ובמקומו איתא נפשות הגרים.	3801
<u>אדם ישר.</u>	<u>3802</u>
נלע"ד עד שאלתא כו' מוסגר באדם ישר.	3803
דאתענשו וכו' (נוסף באדם ישר).	3804
בהאי (אדם ישר).	3805
ג"כ נוסף באדם ישר.	3806
בתקון ב' נמחק באדם ישר ובמקומו איתא בתיקונים.	3807
סוד (נוסף באדם ישר).	3808
הפנימיים (אדם ישר).	3809
ליתקן (נוסף באדם ישר).	3810
בסוד מ"ן במחשבה – נמחק באדם ישר.	3811
<u>אדם ישר.</u>	<u>3812</u>
קליפת (אדם ישר).	3813
ועל (אדם ישר).	3814
דף ע' (אדם ישר).	3815
ענין (אדם ישר).	3816
נמחק באדם ישר.	3817
כנזכר שם נמחק באדם ישר.	3818
הא' (אדם ישר).	3819
ז"ק (אדם ישר).	3820
נמחק באדם ישר.	3821
בניה (אדם ישר).	3822
ד"ק (אדם ישר).	3823
לפנים (נוסף באדם ישר).	3824
שבת (אדם ישר).	3825
בחול (נוסף באדם ישר).	3826
(של כל) אדם ישר.	3827
קליפת (אדם ישר).	3828
וכו' (נוסף באדם ישר).	3829
מאת (אדם ישר).	3830
<u>מבר"ש נח ע"ד.</u>	<u>3831</u>
וכו' (נוסף במבר"ש).	3832
ורכ"ה (נוסף במבר"ש).	3833
סטרא אחרא (מבר"ש).	3834
ד' (נוסף במבר"ש).	3835
מבר"ש.	3836
נמחק במבר"ש.	3837
הב' החלקים (מבר"ש).	3838

מאיר העץ – ח"ה

- 3839 מבר"ש נט ע"ב.
 3840 וכולם נק' בחי' חיצוניות (נוסף במבר"ש).
 3841 (נ"א חיצוניות) נוסף במבר"ש.
 3842 ר"מ (מבר"ש).
 3843 חיה (מבר"ש).
 3844 מבר"ש גורס את המוסגר.
 3845 צורת נפש (מבר"ש).
 3846 ביסוד (מבר"ש).
 3847 האופייתא (מבר"ש).
 3848 מבר"ש נט ע"ג.
 3849 מבר"ש נט ע"ג.
 3850 נקראים (מבר"ש).
 3851 וגם (מבר"ש).
 3852 מה (נוסף במבר"ש).
 3853 והאהבה (מבר"ש).
 3854 ב' (נוסף במבר"ש).
 3855 הרצונית (מבר"ש).
 3856 והרצונית (מבר"ש).
 3857 אינם לתועלת נמחק במבר"ש ובמוקמו איתא תועלת.
 3858 כשכל (מבר"ש).
 3859 ולשנותם (מבר"ש).
 3860 וע"כ זה (מבר"ש).
 3861 שהוא (נוסף במבר"ש).
 3862 נמחק במבר"ש.
 3863 שהוא משא"כ נמחק במבר"ש, ובמוקמו איתא מה שאינו כן.
 3864 'כח הוא כלי השכל ושל המדמה יחד' - במבר"ש גרס - 'כלי השכל והשכל על המדמה'.
 3865 נמחק במבר"ש.
 3866 נמחק במבר"ש.
 3867 כמו שהיה נמחק במבר"ש ובמוקמו איתא כמ, ש.
 3868 שהם ז' (נוסף במבר"ש).
 3869 שעה"ק לט ע"א.
 3870 ע"י מעשיהם (שעה"ק).
 3871 נמחק בשעה"ק.
 3872 והעשר לא היו נראים וניכרים בה (שעה"ק).
 3873 גם אור וחיות נקודה זו יורדת מן המאציל בתוכה ביחד, שהיא הכלי עם נשמתו' - נמחק בשעה"ק ובמוקמו איתא 'ואמנם נקודה זו נאצלה בשני בחינותיה, שהם הכלי שבה עם החיות והעצמות והאור אשר בתוכה'.
 3874 מ'האור העליון וכו' עד מבחוץ' - לשון שעה"ק - 'והנה באלו הי' נקודות שהם בחי' כלים היה האור העליון נכנס בתוכם באופן זה, כי הנה אור הא"ס היה מקיף אל הכתר, ומן האור היוצא מן הכתר היה נחלק לשתיים וממנו נעשה אר"מ ואור פנימי אל החכמה, והמקיף שעל הכתר היה מקיף עליון על גבי מקיף של החכמה, וכן בכל שאר הי' נקודות. והענין הוא כי האור שהיה יכול כלי הכתר לקבלו היה נשאר בתוכו בסוד אור פנימי ושאר האור היה נשאר מבחוץ מקיף על הכתר'.
 3875 'ומהשש קצות אל המלכות' - נוסף בשעה"ק.
 3876 'ודע כי בעולם האצילות עצמו אין בו מסך כלל אבל בבריאה ומן הבריאה ולמטה אין האור בא שם אלא ע"י מסך גמור, כי האור עובר דרך המסך ומאיר למטה. ואמנם באצילות עצמו עם היות שאין בו מסך אמנם יובדלו מדריגות חלקיו באופן אחר' - נוסף בשעה"ק.
 3877 'כן הוא באור הא"ס כי מבריאה ואילך א"א לסבלו אלא ע"י מסך' - נוסף בשעה"ק.

מאיר העץ – ח"ה

- 3878 'גם מן בינה לשש קצוות אין בו ריחוק רק בחי' חלון אלא שהוא חלון צר וקטן יותר מן השני' - נוסף בשעה"ק.
- 3879 ז' (לש"ו).
- 3880 'ואמנם כאשר הולידה הבינה את שש קצוות' - לשון שעה"ק.
- 3881 נמנע (שעה"ק).
- 3882 לשון שעה"ק - 'כי אז עולים נשמותיהם ועוברות דרך עולם העשיה, ונוטלות ומבררות עמהם קצת ניצוצות הקדושה אשר בתוך קליפת עולם העשיה ומעלות אותם עמהם.
- 3883 ודע כי כמו שנתבאר שהז' תחתונות שהם ז' מלכים הם אשר מלכו ואח"כ מתו, ואח"כ חזרו ונתקנו ומהם מעלים מ"ן, כך היה ג"כ בכלים של חו"ב אלא שלא היתה שבירתם כשבירת הז' תחתונות. והענין הוא, כי כבר נתבאר שגם הבינה לא יכלה לקבל האור מן חכמה אלא בסוד אחר באחור, ולכן אותה בחי' הכלי הראוי לקבל האור פב"פ נתבטל והכלי של הבינה נתמעט קצתו והוקטן, ואותו החלק שנתבטל ירד גם הוא למטה ונפל. וכן החכמה עצמה, כיון שהבינה לא היתה יכולה לקבל האור שלה גם החכמה לא קבלה חלק הראוי להנתן לה אם היה פב"פ עם בינה, ובחי' זו גם היא ירדה ונפלה למטה'. נוסף בשעה"ק.
- 3884 חלק א' נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא חלקו לבד.
- 3885 'שהיו שם ו' הנקודות אשר נעשה מהם אח"כ בחי' ז"א אחר התיקון כנודע' - שעה"ק.
- 3886 שעה"ק לט ע"ד.
- 3887 אשר האורות יבואו יותר מכוסים נמחק בשעה"ק.
- 3888 אשר בתוך המאנין העליונים (שעה"ק).
- 3889 'בסוד ותמוגגנו ביד עונינו (ישעיה סד ו) - נוסף בשעה"ק.
- 3890 הי' (נוסף בשעה"ק).
- 3891 רישא (נוסף בשעה"ק).
- 3892 הם לזמנין (נוסף בשעה"ק).
- 3893 מרפק (שעה"ק).
- 3894 'יען כי עדיין לא נתקנו זר"ן כדי שילבישוהו כנז" - נוסף בשעה"ק.
- 3895 'והם הנקראים מים העליונים' - נוסף בשעה"ק.
- 3896 לשון שעה"ק - 'והנה או"א המלבישים את חג"ת דאריך עתה הם גם הם מלבישים גם את נה"י דאריך הנכללים תוך חג"ת, ואז גם האורות שנסתלקו בעת שבירת הכלים דזר"ן שהם ז' הנקודות התחתונות, והם הנקראים מאנין תבירין, הנה האורות שלהם, שנסתלקו מאז בעת שבירת הכלים, עלו עתה גם הם בחג"ת דאריך ונמצאו עומדים שם גם הם תלת גו תלת ע"ד הנזכר בא"א, והם בחג"ת ונה"י דאריך ובתוך או"א ג"כ'.
- 3897 שעה"ק מ ע"ד
- 3898 עליון (נוסף בשעה"ק).
- 3899 'אור והבל' - שעה"ק.
- 3900 כי אין זיווג אלא לסיבת המוחין (שעה"ק).
- 3901 קודם (שעה"ק).
- 3902 לשון שעה"ק - והנה בזה תבין שמצאנו בדברי ס"ה שיש בחי' נשמה כפולה והם הנקראים נשמה ונשמה לנשמה, וכן מצאנו אומרים אתדבקוּתא דרוּחא ברוּחא'.
- 3903 נמחק בשעה"ק.
- 3904 'כי כן היסוד הוא כללות הנצח והוד והוא מכריע ביניהם' - נוסף בשעה"ק.
- 3905 שעה"ק מ ע"ד
- 3906 'והוא הוי"ה דידו"ן דע"ב שהוא חסד אבא הוא בימין, ורי"ו משמאלא גבורה אימא והיא...'
- נוסף בשעה"ק
- 3907 'ולהיות שניהם מבחינה ומדריגה אחת' - נוסף בשעה"ק.
- 3908 'שהם כללות הו' קצוות ז"א כפולים' - נוסף בשעה"ק.
- 3909 שעה"ק מא ע"א.
- 3910 ונחזור לבאר ענין הכללות דא"א הנה כאשר עלה הנה"י דא"א לג' אמצעיות חג"ת שלו עלו גם כן מובחר האורות של מאנין תבירין למעלה עמהם ודע כי במעי אמא היה נכלל מה שהוא יותר זך וברור (נמחק בשעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

3911 ומזה נעשה פרצוף ז"א וכל נקודה מאותן הנקר' מאנין תבירין היתה כלולה מ"ס והנה כשנתקן פרצוף א"א ואו"א עלה האור יותר זך – מוסגר בלש"ו.

3912 מוסגר בלש"ו.

3913 א"א מז' הכתרים שבז' הנקודות ואבא מז' החכמות ואימא מן הבינות. ואמנם עוד נשאר בחי' אורות מהג' ראשונות הנז' שבכל נקודה מהז' נקודות שלא יכלו להתברר כי היו יותר גסות ועבות מן האורות שהובררו מהם לא"א ואו"א, ועתה כאשר הגיע זמן העיבור ראשון דז"א ונכללו נה"י בחג"ת דא"א ונזדווגו או"א כנז', הנה אז עלו ג"כ האורות של ז' המאנין תבירין למעלה בגו אימא כנז' להתקן שם (נוסף בשעה"ק).

3914 לשון שעה"ק המקביל לקטע זה - 'דע כי כל נקודה ונקודה מאותם הז' נקודות הנקראים מאנין תבירין היתה כלולה מ"ס, והנה כאשר נתקנו פרצופי א"א או"א כנז"ל הובררו הבחי' היותר זכות וצחות שבאורות ג' בחי' ראשונות שהם כח"ב שבכל נקודה מהז' נקודות שבורות ומהם נעשו הפרצופים של א"א ואו"א. אריך מז' הכתרים שבז' הנקודות, ואבא מז' החכמות, ואימא מן הבינות. ואמנם עוד נשאר בחי' אורות מהג' ראשונות הנז' שבכל נקודה מהז' נקודות שלא יכלו להתברר, כי היו יותר גסות ועבות מן האורות שהובררו מהם לאריך ואו"א. ועתה כאשר הגיע זמן עיבור ראשון דז"א ונכללו נה"י בחג"ת דאריך ונזדווגו או"א כנז', הנה אז עלו ג"כ האורות של ז' המאנין תבירין למעלה בגו אימא כנז' להתקן שם. והנה מן האורות היותר עבים אשר בג' ראשונות שב"ס שבכל נקודה מהז' נקודות'.

3915 שבכל נקודה מז' נקודות השבורות (נוסף בשעה"ק).

3916 שהוא אחר שנשתתה נוק' דז"א ג' חדשים אחרים לתשלום י"ב חדשי העיבור כנז"ל בסוד ואחר ילדה בת (שעה"ק).

3917 לשון שעה"ק - ונודע כי האשה בהיותה מינקת הדם שבה עולה מן המקור אל השדים ומתהפך ונעשה חלב וממנו הולד יונק ונגדל. וצריך שנבאר ג' בחי' הנז' שהם הדם, והחלב והשדים. הנה אותם ג' בחי' אחרונות שהם הוד יסוד מלכות שבכל נקודה מהז' נקודות שלא יכלו להתברר כלל בזמן העיבור מרוב הסיגים הנאחזים בהם כנז', לכן כולם הם דינין קשין בבחי' דם, אמנם אינינו דם נדה טמא לגמרי כי עדיין הקדושה מעורבת בתוכו כי לא הוברר ממנו כלל האוכל מתוך פסולת. וע"כ לא יצא עם דם הלידה שהוא סגים גמורים, אמנם נשאר בתוך האשה בלי בירור, ואח"כ בהמשך זמן היניקה מתברר לאט לאט ע"ד שנתבררו שאר הבחי' בהמשך זמן העיבור. ואז בזמן היניקה מתבררים ג' בחי' הנז' מעט מעט, וכל האוכל מה שמתברר מתהפך ונעשה חלב טוב, ויונק אותו הולד שהוא ז"א, וע"י כך הולך וגדל ונשלם בשש קצוות שבו.

3918 ועמו (שעה"ק).

3919 'כלול מהז' עליונות ועמו' - נוסף בשעה"ק.

3920 הרגלים (שעה"ק).

3921 ולא נגמר גדולם (נוסף בשעה"ק).

3922 ג' תחתונות להיתם חסרים (נוסף בשעה"ק).

3923 'החלב כבר אמרנו ממה נעשה האמנם ע"י אמא הוא שמתמתק, ולכן סוד החלב רומז אל

שם אה"ה שבאימא כנודע' - נוסף בשעה"ק.

3924 חל"ב אותיות (שעה"ק).

3925 בדעת ובת"ת נמחק בשעה"ק ובמקומו ואיתא באימא, בדעת בת"ת ויסוד שבה.

3926 'זירמוז אל מה שביארנו לעיל כי החלב תחלתו דם ונהפך לחלב' - נוסף בשעה"ק.

3927 בחג"ת שלה (נוסף בשעה"ק).

3928 לז"א (נוסף בשעה"ק).

3929 וא"ל מורה על בחי' הפנים דהוי"ה דס"ג הנז' שהיא באימא כנודע, והנה בהוי"ה ההיא יש

בה ג' יודי"ן ואל"ף שהם שם ייא"י העולה בגי' א"ל כנז' ברע"מ פנחס (שעה"ק).

3930 שעה"ק מא ע"ג.

3931 זמן השלישי של ז"א הנקרא עיבור שני דמוחין, גם נקרא זמן הגדלות של ז"א, ובו יתבאר מאמר מה הוא ענין (תהלים לא ז) אך בצלם יתהלך איש, שהם בחי' המוחין של ז"א דבזמן הגדלות, ובו ית' מאמר הזהר בכמה מקומות ובאד"ז דאו"א ירתי תרין עיטרין לבניהו. ובו יתבאר גם (שעה"ק).

3932 'ונעשים שם מ"ן אליה והיא מזדווגת עם ז"א, ומתחדשים וע"י כך נותנים בהם מוחין

חדשים בכל לילה' - שעה"ק.

3933 שעה"ק מב ע"א.

מאיר העץ – ח"ה

- 3934 וע"י אלו המוחין המתלבשים תוך הנה"י דאימא ויורדים ונכנסים תוך ז"א הוא נגדל כמו שית', וכניסה זו היא סוד צ' של צלם. דע כי כל קצה מאלו ה"ק דז"א יש בו תלת פירקין, וכמו כן הנה"י של אימא כל אחד משלשתם יש בו תלת פירקין (שעה"ק).
- 3935 'וכן עד"ז היה כניסת ב' פירקי היסוד דאימא בקו אמצעי של ז"א - שעה"ק.
- 3936 שהוא נדרש על ההתפשטות הנז'. והוא כי הנה נמצא כי ז"א בכל ספירה וספירה שבו לקח שלישי ספי' מן אימא ועל ידה הגדיל כנז' וזה היה בכל ה"ס שבו. כללתי הנדרש לעל וכתוב אצלנו (שעה"ק).
- 3937 מידה (שעה"ק).
- 3938 הוא הכלי שבו מודדין הלח (נוסף בשעה"ק).
- 3939 שיש לה נ' שערי בינה כמנין מ"י (שעה"ק).
- 3940 לצורך ז"א (שעה"ק).
- 3941 'שהוא בחי' כלי שאינו צריך למלאתו ולהריקו ולמלאת כמו המדה הנז', יען כי כל תשמישו הוא לצורך ז"א לבדו כנז' - נוסף בשעה"ק.
- 3942 ונדע כי מקום החזה הוא סוף שלישי העליון של הת"ת דז"א וזה אומרו וכל בשליש עפר ארץ כי מדת מקום יציאת הנקבה היתה בשליש הת"ת דז"א (שעה"ק).
- 3943 בסוף שלישי (שעה"ק).
- 3944 הנכתב באחור המזוזה (שעה"ק).
- 3945 מוסגר בלש"ו.
- 3946 שעה"ק מב ע"א.
- 3947 תתאין (נוסף בשעה"ק).
- 3948 שעה"ק מא ע"ג.
- 3949 והמשכת אלו המוחין (שעה"ק).
- 3950 ונבאר ענין המשכת אלו המוחין מהיכן שרשם (שעה"ק).
- 3951 שפעו (נוסף בשעה"ק).
- 3952 והוא בחי' זווג נעלם (שעה"ק).
- 3953 מכח זה (נוסף בשעה"ק).
- 3954 ד' (שעה"ק).
- 3955 פי' ממוחין שלהם ולא מהם עצמם (שעה"ק).
- 3956 ואחר שנולדו (שעה"ק).
- 3957 למטה כדי שהנה"י שלה עם הד' מוחין שבתוכם יהיו בתוך ז"א בבחי' מוחין (שעה"ק).
- 3958 וע"י יש בו כח לקבלם ולא יחזור להשבר כבתחילה בזמן ז' המלכים (שעה"ק).
- 3959 גם פירוש ב' בענין צ' דצלם (נוסף בשעה"ק).
- 3960 הכלים של - נמחק בשעה"ק.
- 3961 לד' (שעה"ק).
- 3962 כי שם החסדים וגבורות בלי לבוש ושם נחלקים לתרין עיטרין (נוסף בשעה"ק).
- 3963 שעה"ק מג ע"ג וע"ד
- 3964 כי מהחסדים שבדעת ימלאו הה' חדרים שבז"א והם חג"ת נצח הוד כנז"ל (נוסף בשעה"ק).
- 3965 כי הם י - נמחק בשעה"ק.
- 3966 היה (לש"ו).
- 3967 לולי שעתה היא ארובצת על האפרוחים ויורדת ומשפלת את עצמה למטה (שעה"ק).
- 3968 שהח"ג (שעה"ק).
- 3969 ז'אעפ"י שאח"כ ירדו ונתפשטו למטה עדיין שרשם נשאר למעלה תמיד בדעת דז"א והשרש הנשאר שם' - נוסף בשעה"ק.
- 3970 שעה"ק מד ע"ב.
- 3971 'מחציו ולמטה' - שעה"ק.
- 3972 תפילה של ראש (שעה"ק).
- 3973 נהגו הקדמונים ונזכר בספר הזוהר רע"מ פ' פנחס (נוסף בשעה"ק).
- 3974 שעה"ק גורס את המרובעים ולא את המוסגר.

מאיר העץ – ח"ה

- 3975 וכבר נתבאר למעלה כי רישא דנוקבא, שהוא הכתר שבה מבחי' הכלי שבו, נעשה מחצי ת"ת התחתון של ז"א. וכמו כן מבחי' שלישי התחתון של החדם המתפשט בת"ת דז"א אשר הוא מגולה, חציו היה לכתר שבו וחציו לכתר שבה בבחי' הפנימיות והאור (שעה"ק).
- 3976 שנתקבצו ביסוד דז"א (שעה"ק).
- 3977 שעה"ק מד ע"א.
- 3978 שהם נה"י נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא "המלווים בת"ת ונה"י".
- 3979 ד' חדשים שלישי שנה (שעה"ק).
- 3980 מכתר החסדים נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא החסדים מן הכתר.
- 3981 'היסוד דבינה ואז נתברך יעקב באורות ההם' - נוסף בשעה"ק.
- 3982 'כי ע"י הבקיעה נתברך כנזכר' - נוסף בשעה"ק.
- 3983 דרך (נוסף בשעה"ק).
- 3984 נגלה אור חוזר ומקבל ז"א הארתם מן אר"א פנים בפנים בגלוי גמור שלא ע"י מסך כלל' - נוסף בשעה"ק.
- 3985 'היותר מה"ג שנים' - נוסף בשעה"ק.
- 3986 'הביאה בסוד הדעת כמו שאמר הכתוב (&) וידע אדם עוד את חוה אשתו וכיוצא בזה' - נוסף בשעה"ק.
- 3987 והרי הוא גדול כאיש גמור לכל דבריו' - נוסף בשעה"ק.
- 3988 שעה"ק מד ע"ב.
- 3989 דז"א (שעה"ק).
- 3990 קודם זמן העיבור הזה (שעה"ק).
- 3991 כלולה מי' ועתה (שעה"ק).
- 3992 'הראשון. והנה היתה אז נוק' בבחי' אותה נקודה קטנה שבסוף עוקץ אותה הו' שבתוך הה"א הנרמז בז"א, והיא עומדת עמו בסוף עוקץ בבחי' אותה הנקראת פסיעה לבר כנודע אצלנו' - נוסף בשעה"ק.
- 3993 'ואז היתה רמוזה בעוקץ אות ו' עצמה של ההו"ה הנרמזה בז"א בזמן היניקה, ונרמזה היא אז עמו בעוקץ הוא"ו זו, ונקראת שם פסיעה לבר ע"ד הנז"ל' - נוסף בשעה"ק.
- 3994 והיתה בבחינת אות ה' אחרונה של ההו"ה' - נוסף בשעה"ק.
- 3995 שעה"ק מה ע"א.
- 3996 על ראשו ואות צ' נכנסת בתוכו (שעה"ק).
- 3997 דצלם (נוסף בשעה"ק).
- 3998 דצלם (נוסף בשעה"ק).
- 3999 ואח"כ חוזרים ונכנסים כמו שהם ומתלבשים תוך ז"א ויש לו ב' צלמים אחד דאבא ואחד דאימא כנודע (נוסף בשעה"ק).
- 4000 ושניהם ומתלבשים תוך ז"א (נוסף בשעה"ק).
- 4001 עצמו של אבא (שעה"ק).
- 4002 מצד פניו (שעה"ק).
- 4003 שבתוך ז"א (נוסף בשעה"ק).
- 4004 מגולה לאחורי ז"א וניתן לרחל (נוסף בשעה"ק).
- 4005 מקום (שעה"ק).
- 4006 אשר בבחי' אחוריו הפשוטים עולה ד"ם בסוד שופך דם האדם באדם, שהיא הו"ה דמ"ה כנז' שעולה בגי' אד"ם (נוסף בשעה"ק).
- 4007 בטן (נוסף בשעה"ק).
- 4008 לשניהם לז"א ולרחל נוקביה' - שעה"ק.
- 4009 'ואמנם טעם הנז' הוא, לפי שהאור היוצא מיסוד דאבא כלו ליעקב ולכן יצא בפרצוף גמור ובכותל בפני עצמו בלתי מחובר עם ז"א, אבל האור היוצא מיסוד דאימא, אינו מאיר כלל ליעקב רק לז"ן, כי ז"א לוקח הה' חסדים ונוקביה הה' גבורות, ושניהם מיסוד דאימא, ולכן נהיו שניהם מחוברים בכותל אחד בלבד אחור באחור, ולכן הוצרך אח"כ להנסר' - נוסף בשעה"ק.
- 4010 'הוא יותר מעולה - נוסף בשעה"ק.
- 4011 מתלבש (נוסף בשעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

- 4012 שבת"ת דז"א (נוסף בשעה"ק).
4013 כשהיסוד דאבא מתלבש' - נוסף בשעה"ק.
4014 דת"ת (נוסף בשעה"ק).
4015 שהוא מכלל הגלגולים של משה כנודע, ולכן נקרא שת שהוא יסוד כמו כי השתות יהרסון (שעה"ק).
4016 שעה"ק גורס המוסגר.
4017 היוצא מפי היסוד דאבא דרך פי היסוד של ז"א ולחוץ (שעה"ק).
4018 שעה"ק מה ע"ג.
4019 לשון שעה"ק - 'גם לכן מתו במדבר ולא נכנסו לארץ לפי שא"י היא רחל נוקבא דז"א הנמשכת מיסוד אימא, לכן נאמר ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום, פירוש כי בניהם הדור הנכנסים לארץ הם מבחי' זר"ן הנקראים ה' אלהיכם, רוצה לומר אלוה שלכם, כי משם אתם יוצאים. והנה הם דבוקים יחד אחור באחור בכותל אחד לשניהם כנז"ל, ולכן אתם הדבוקים ג"כ שם חיים כלכם, ונכנסים לארץ שהיא נוקבא דז"א להיותכם דבוקים בה' שהוא ז"א, אבל דור המדבר ומשה היו מבחי' יסוד דאבא אשר מאורו יוצא יעקב ודור דעה שאינם דבוקים בז"א בכותל אחד לשני כנז"ל'.
4020 דיסוד אבא נמחק בשעה"ק ובמקומו איתא הת"ת.
4021 ולמטה, כי החסד אשר שם הוא בגימ' הוי"ה דיודי"ן' - נוסף בשעה"ק.
4022 עוד שמעתי מזולתי בשם מורי ז"ל באופן אחר בענין דור דעה, והוא כי האור היוצא לחוץ נקרא יעקב כנז"ל, והרושם של ההארה ההיא הנשארת באותו החלל הפנוי שיש בין גוף ז"א ובין גוף יעקב, הוא הנקרא דור דעה' - נוסף בשעה"ק.
4023 שעה"ק מו ע"א.
4024 בעת הזווג (נוסף בשעה"ק).
4025 של נוק' דז"א (נוסף בשעה"ק).
4026 אל ראשו (שעה"ק).
4027 העליון (שעה"ק).
4028 והנה כל קומת ז"א מתחילתה (שעה"ק).
4029 שעה"ק מה ע"ד.
4030 נמחק בשעה"ק.
4031 בתוכה (נוסף בשעה"ק).
4032 לרמוז (שעה"ק).
4033 ריש תרומה (שעה"ק).
4034 שנתבאר אצלנו במאמר ספר הזהר בפ' ויקרא (נוסף בשעה"ק).
4035 יצאו (נוסף בשעה"ק).
4036 כדמיון (שעה"ק).
4037 מכאן נמחק בשעה"ק, ונמצא בשער רוח הקודש תיקון כג, יז ע"ד.
4038 רוח"ק גורס את המוסגר.
4039 'כמו שגרם פגם בבחי' הפנים שלהם שהם ע"ב קס"א העולים זכו"ר ג"כ' - נוסף בשער רוח הקודש.
4040 שעה"ק מו ע"ב.
4041 שעה"ק מה ע"ד.
4042 ו' (שעה"ק).
4043 ספירות ראשונות (שעה"ק).
4044 שבהם (שעה"ק).
4045 תחתונותיהם (שעה"ק).
4046 נמחק בשעה"ק.
4047 אשר היא חצי מ' של הבינה עלאה (נמחק בשעה"ק).
4048 שבז"א (נוסף בשעה"ק).
4049 אוה"מ (שעה"ק).
4050 לזו"ן (שעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

- 4051 ב' בחי' שיש בז"א (שעה"ק).
- 4052 שעה"ק מו ע"ב.
- 4053 שעה"ק מו ע"ג.
- 4054 המלכות דתבונה (שעה"ק).
- 4055 ומוציאים ד' בחי' אורות מן הד' מוחין דז"א לחוץ במצחו (שעה"ק).
- 4056 "מל' דאמא אשר שם" נמחק בשעה"ק, ובמקומו כתוב "תוך הראש במלכות תבונה אשר שם ועוד יוצא לאחורי הראש".
- 4057 הנעשית מכח המלכות של התבונה (נוסף בשעה"ק).
- 4058 ואמנם ענין שני השיני"ן שבתפילין עצמם ירמזו למה שאמרנו, כי ב' בחי' היו למוחין אלו, בהיות מקיפים על ראש ז"א, והם ד' מוחין מ דצלם. ואח"כ נעשו שלשה ל' דצלם. וכנגדם ש' של ד' ראשים ושי"ן של ג' ראשים ש. ואמנם אז נעשו או"מ ללאה ואור פנימי לז"א כשנכנסים בסוד צ' דצלם. ונחזור למעלה, כי כן עד"ז נעשים תפילין בבחי' ל' דצלם אשר עדיין לא נכנסו המוחין בז"א, כי בל' זו בטש קוצא דשערי דאריך, ויוציאים כאן תפילין בכח, ולא בפועל בזה הצלם, והם זכים ודקים ורוחניים יותר משלמטה באות צ'. ואז חוזר האור ג"כ לאחור ונעשת לאה עליונה קשר של תפילין אלו ממלכות התבונה אשר שם, ונעשת עתה לאה בסוד אור פנימי ותפילין של ז"א בסוד או"מ, הפך מלמטה בצ' דצלם (נוסף בשעה"ק).
- 4059 שעה"ק מו ע"ב.
- 4060 אחורי (נוסף בשעה"ק).
- 4061 לסוליתא (שעה"ק).
- 4062 ויראת ה' רחל זוטרתה היא לגבי משה כמו שאמרו רז"ל (שעה"ק).
- 4063 שעה"ק מו ע"ב.
- 4064 'נתלבשו המוחין בנה"י דתבונה כבר' - נוסף בשעה"ק.
- 4065 'ולכן יוצאת ממנה בחי' לאה יותר עליונה מאותה שלמטה בבחי' צ' של צלם שהוא אחר הכנס המוחין תוך ז"א ממש, ונעשית כאן בחי' תפילין ממש ע"ד אותם שנעשי' בצ' דצלם שהוא בז"א' - נוסף בשעה"ק.
- 4066 שעה"ק מו ע"ג.
- 4067 כי בחול התפילין הם מבחי' צ' דצלם כי זו הצ' היא שנכנס אז בז"א (שעה"ק).
- 4068 לשון שעה"ק - 'כי התפילין דחול נעשה עתה פנימיים בשבת.
- 4069 שעה"ק נג ע"א.
- 4070 'בהיותם מלובשים תוך נה"י דתבונה ועי"כ נגדל ז"א הנקרא אדם. וכאשר רצה להגדיל גם את נוקבא שהיתה בסוד נקודה קטנה מאחורי צלעותיו, אז מה עשה הפיל תרדמה על ז"א. וענין התרדמה הוא, שהמוחין שנכנסו בו' - נוסף בשער הכונות.
- 4071 'כי הם חיותו ונשאר ישן ונרדם' - שער הכונות.
- 4072 'זבתחילה יורדין תוך לאה ואח"ך מתפשטין' - נוסף בשער הכונות.
- 4073 'ונעשות פרצוף אחד בכל אחורי ז"א וננסרה מאחוריו' - נוסף בשער הכונות.
- 4074 לשון שער הכונות - 'כי אותם המוחין הראשונים שהיו לו ע"י הנה"י דתבונה הם הם שנסתלקו ממנו ונתנו לנוק' ואמנם אז עלה הוא יותר למעלה ונכנסו בו מוחין אחרים חדשים יותר מעולים והם מן הנה"י דאו"א עלאין הנקרא חו"ב ונמצא שע"י הדורמיטא משיג מעלה יתירה וכאשר מזדווג אח"ך עמה הוא בכח המוחין החדשים היותר מעולים כנזכר וזכור ואל תשכל זה ולא תחשוב שבעת הדורמיטא נשאר ז"א בלי מוחין'.
- 4075 'ונזדווגו יחד' - נוסף בשער הכונות.
- 4076 שעה"ק נג ע"ד.
- 4077 שעה"ק מו ע"ד.
- 4078 לשון שעה"ק - 'וכבר הודעתך, כי כמו שהבינה והתבונה נכללות יחד שתיהם כאשר יש זווג לאבא באימא, כך לאה ורחל נכללות יחד שתיהם כשיש זווג לז"א בנוקבא בשלימות'.
- 4079 עם הנקודה עצמית של י"ס' - לשון שעה"ק - 'עם בינה ורחל שהם ספי' עצמיות מן העשר ספירות דאצילות'.
- 4080 שעה"ק מו ע"ד.
- 4081 כי משהו היא (שעה"ק).
- 4082 דקטנות (נוסף בשעה"ק).

מאיר העץ – ח"ה

- 4083 וגם הם שמות של אלהים (נוסף בשעה"ק).
- 4084 לשון שעה"ק - 'והוא סוד אשה כושית שלקח מן המלכות דדינים דקטנות מצד אבא, ולהיותה מצד הדינים לא רצה משה ליקח אותה כי הוא מן היסוד דמוחין דגדלות דאבא'.
- 4085 שהוא מן היסוד דמוחין דגדלות מצד אבא (נוסף בשעה"ק)
- 4086 שהיא מלכות דקטנות (שעה"ק).
- 4087 'שהם ה' גבורות כפולות כנודע' - נוסף בשעה"ק.
- 4088 את אדנותו אשת (שעה"ק).
- 4089 כי היא אחוריים של תמנע והם דינים קשים מאד (שעה"ק).
- 4090 כתוב לפנינו ואין בו חידוש (נלע"ד חיים, שטעה השומע, ואינם אלא האחוריים של ג' שמות אה"ה דמילוי יוד"ן ואלפ"ן והה"ן, והמילואים בלבד שלהם הם בגימטריא תנ"ה. (צ"ע, כי המלואים הם משנ"ה, וכללותם הם תנ"ה וצ"ע) ועוד כי אלו האחורים של אה"ה, הם דינים כנודע) (שעה"ק).
- 4091 נדצ"ל והנהגה.